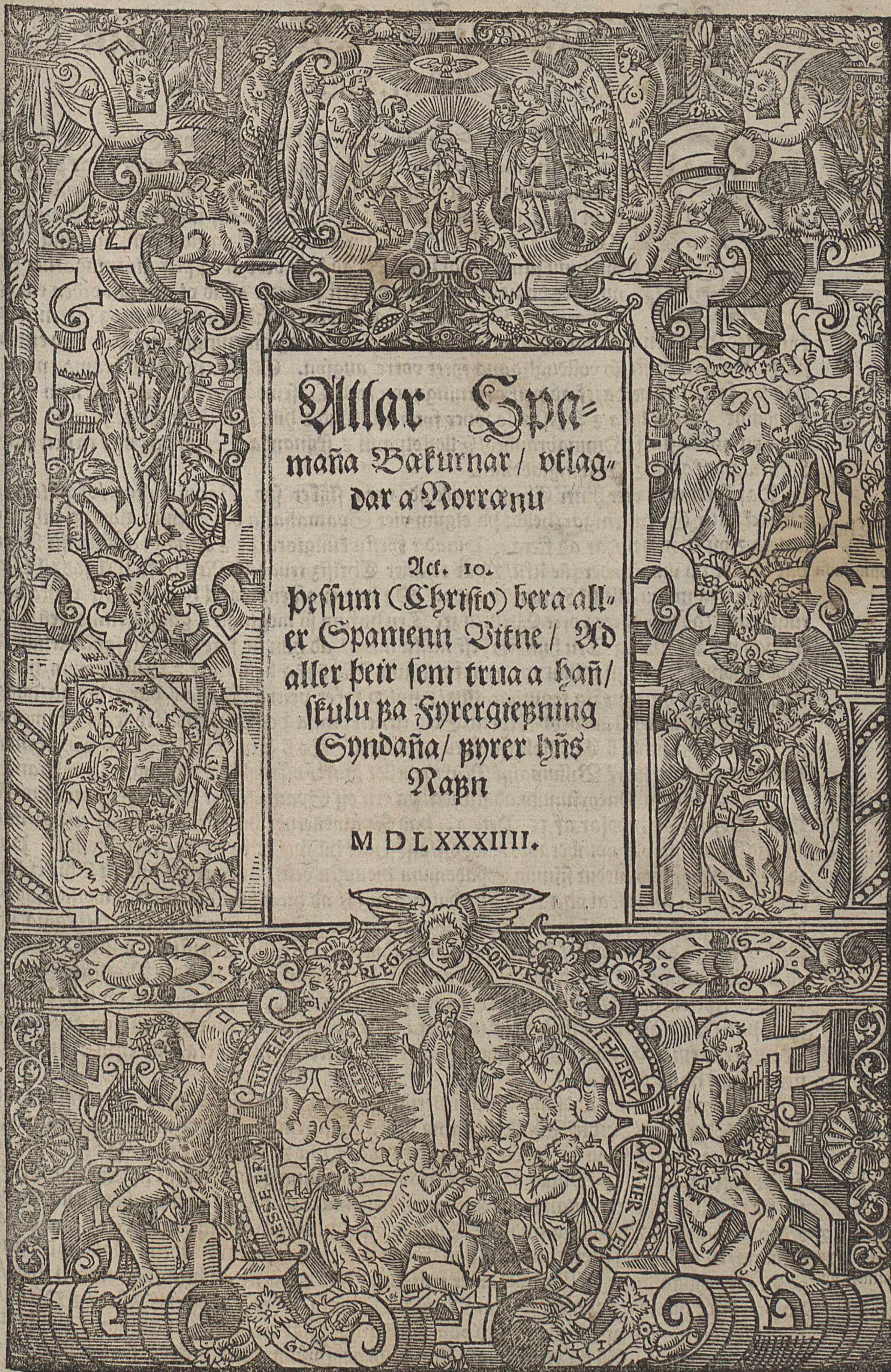

Allar Spa-
maña Bækurnar / vtlag-
dar a Norrænu

Act. 10.

Þessum (Christo) bera all-
er Spamenn Vitne / Ad
aller þeir sem trua a hañ /
skulu ßa Fyrergießning
Syndaña / ßyrer hñs
Naßn

M D LXXXIIII.

~~[illegible]~~a Kom þu minn Jesu kom sem first, Kiærtt þu minn vel
ad deiga, Hiartana hvert mitt lif nu lest, beidert minn hiertad þrenna
Kom minn Jesu og kalla a þig Kom minn Jesu ~~og kalla a~~ þig
og þad giör mig sonnugi þinn þackrt deiga

Formale yfer Prophetana
D. Mart. Luth.

Huad skynsemen helldur wt af Spamaña Bokum

HAD syneſt fyrer Skynſemiñe næſta lijtels vert / vm Spamaña Bækurnar/ ſo ē ad mune þær oſſ af litlu gagne koma/ Sierdeilis ef at þr Sier uitringar dæma þar vm/ huerier ad heilaga Ritning þikiaſt alla fyrer vtan kuña/ſem fingrarijm/ Þeir hallda þta af myklum Rijkdome ſijns Anda/ ecke ødruuijs eñ ſo ſm̄ fyrer tomt mæl og fanytañ Þuætting. Eñ þui hinu ſama velldr hellſt þ/ ad þau verken og þeir giørningarner eru nu aller vmlidner/og þ nu heyreſt þar ecke añad vt af vtan orden ein og Hiſtorian. Huad ei þarf ad vndra/þuiad Gudz Ord er og ſo eirnen nu fyrerlited/þo ad enn nu dagligana ſie þau ſømu Teiknen og giørningarner/ þar med eirnen ſialft Rijked Chriſti/ſo volldugligana fyrer vorre augſyn. Eñ huerſu myklu framar munde þad þa fyrerlited verda/ef ad þeir giørningar og þau Daſemdar verken være ecke nein fyrer høndum? Eins lijka ⁊ þ Iſraels ſyner fyrerlitu Gud ⁊ hñs Ord/þañ tijd er þeir þo fyrer Augſyn høfdu ſialft Himnabrauded/Elldſtolpann ⁊ ſkijnanda Skyed/þar med eirnen bæde Kieñemañſkapeñ ⁊ Høfdingiadomeñ.

Gudz Ord forsmæst

Þar fyrer eigu vier hiner Chriſtnu ecke ad vera ſlijker ſuo Vanuirduliger/ofmatader/ ⁊ opacklæter Sieruitringar/helldr þa eigum vier Spamañaña bækur medr alwd og athygle ad leſa ⁊ oſſ til nytſemdar ad færa. Þuiad i fyrſtu kuñgiøra þr ⁊ vitna vt af Chriſti Rijke þar ed vier nu vm ſtunder iñe lifū/ ⁊ þar ed aller Chriſtz truader Meñ hafa iñelifad til þſſa dags/og lifa munu allt til Heimſiñs enda. Og þad er oſſ ein mijkel huggū ⁊ eitt næſta aurugt trauſt/ad vier fyrer vorre Chriſteligre Tru høfum ſo megtuga ⁊ gamla vitnismeñ/fyrer huad vor Chriſtelig Tru hun ſtyrkeſt næſta miøg/ ad hun ſie fyre Gude ſu ſaña Religio ⁊ Gudz þionuſta/i giegn øllum røngum falſligum Mañaña heilagleik ⁊ Villudomum/huerier vegna ſijns hins mykla fegurdar alitz/ ⁊ fiølda ſaker þeirra Maña ē þar athnijga/miøg hneyxla ⁊ aſtrijda Truarueyk Hiørtu/ So ⁊ eirnen vegna þeſſ motlætis Kroſſeñs/ ⁊ fameñis ſaker þra hiña ſømu ē Chriſteligre Tru adhnijga. So ē þ nu a vorū døgū þ Tyrkians/ Pauañs ⁊ añara fleire Villumaña Maktaruellde giører oſſ mykla ⁊ megtuga Hneykſlan.

Rijked Christi bodast af Spamönnunum

I mote ſlijkum Hneyxlunum ad ſtanda/þa eru oſſ Spameñerner gagnliger/epter þui ſm̄ Petur Poſtule hñ hroosar af 1. Pet. 1. þad Spameñerner hafe ecke ſialfum ſier þar med þionad/huad þm var opinberad/Helldr oſſ/oſſ(ſeiger hñ)þa hafa þr þar med þionat. Þui ad þeir hafa oſſ ſuo medur ſijnum Spadomum þionuſtu veitt/At huer hñ vill vti Chriſtz Rijke vera/ſa enn ſame ſkal vita þ og þſſ oduleñ ganga/ ad hñ hlytur mdr margt motlæte ad lijda/fyrr eñ þ hñ kiemſt til þrar fyrerheitiñar Dyrdar. So ad vier verdum huerstueggia þſſ ſañfroder og i þui fulluijſſer/ Ad ſu hin mykla Dyrden Rijkeſiñs Chriſti ſie viſſeligana vor/ og þad hun mune ſañarliga koma/þo þad ædur þar vndan fare Kroſſens Motlæte/Smæan Vtlegd/Fyrerlitning/ ⁊ allſkyns Motgangur Chriſti vegna. Og hier vm amiña þeir oſſ fyrer þañ ſkulld/ad vier ei ſkulum læta ſkielfa oſſ mz oþolinmæde edur vantru/ og øruæntum ecke þeirrar epterkomande Dyrdar/ſem ſo mijkel og merkelig mun vera/þad eirnen Einglarner girnaſt hana ad ſia.

Prophetarner þiona oss med sijnum Spadomum

Huer hñ vill wera i Christi Rijke/ hñ hlytur ad lijda

I añare Grein/þa audſyna Spameñerner oſſ mørg ⁊ merkelig Dæme og reynſlur hins fyrſta Bodordſiñs/ ⁊ vtbreida þad hid ſama næſta meiſtarligana/ bæde mz ordum ⁊ epterdæmum/ Huar mz þr knya oſſ volldugligana til Gudz Otta ⁊ ſannrar Truar/ ſo at vier ſtadfaſter blijfum þar vid. Þuiad þa þeir hafa nu endad ſijna Spadoma vt af Rijkenu Chriſti/þa er allt þ añad ecke vtan ſo ſm̄ Dæme til þeſſ/huernen þ Gud hefr ſitt hid fyrſta Bodord ſo ſtreingeliga ⁊ hardliga ſtadfeſt. So þ er viſſeligana eckert añat/at leſa edr heyra Spadomana/eñ ad leſa og heyra huernen þad Gud ognar og hugſualar. Þeim Ogudligū ognar hñ ſm̄ athugalauſer og Drambſamer eru/Og ef hñs ognaner edr heitingar vilia ei ſtoda/ þa þreynger hñ ad þeim medr ſijnum Hirtingar Sprota/ſm̄ er Drepſott/Hallære ⁊ Ofridr/ allt þangad til ad þeir forganga med øllu/ ⁊ ſañar ſo ſijnar ognaner og heitingar i þui hinu fyrſta Bodordenu. Eñ hñ veiter hugſualan þeim godfwſum ⁊ Gudhræddū/ſm̄ i allſkyns Anaudum ſtadder eru/ ⁊ hialpar þm mz Rædum Styrk/ ⁊ Fulltinge/ fyrer allſkyns Jardteikner og ſtor

Prophetarner wtleggia þad fyrsta Bodord med Ordum og Epterdæmum

Gud hotar ⁊ hugsualar fyrer Spameñena

ner og stor

Falz eg mig nu i fadmin þin, frelsarin Jesu blidi.
Lifid Sal og Likama min, laus af heimsins Stridi.
med tak o Jesu mina aund mildi Jesu i þina hond

ner og Stormerki/i giegn allre makt Diøfulsins & þessarar Veralldar/& saktar so sijna hug sualan hins fyrsta Bodordsins.

Medur slijkum Predikunum og soddan epterdæmum veita Spamennerner oss enn ad nyiu sijna þionustu/og þ sama næsta merkeligana so ad vier skulum ei þar fyrer hneyxlast/þo ad vier siaum huersu þ hiner Ogudligu mz øllu so athugalauser & Dramblæter fyrerlijta Gudz ord/og giefa so hans Heitingum edr Ognan øngua vakt/lijka sem ad Gud sialfur hann være ecke vtan Hiegome og einkis verdur. Þuiad i Spamannana bokum siaum vier fullkomliga/huersu þ øngum þeim hefur þ vel vtgeingit/sem heitingarnar og Gudz ognaner hafa forsmæd/þo þ hafe hiner allra sidferdugustu & lærdustu menn/ja og hiner vollduguſtu Kongar og Keisarar verit/sem Solen hefer mætt yferskijna. Og þar i mot siaum vier þann ønguann mz øllu yfergiefen hafa verit/sem sier hefer vtuogat vppa Gudz traust og fyrerheit/þo ad þ hafe hiner herueligustu & mestu glæpamenn/ og hiner aumligustu Vesalingar verit/s hier a Jardrijke vera kunna/ja þo ad þ være eirnen sa i Helslegne Abel/og hinn vppsuelgdi Jonas. Þuiat Spamennerner þr birtssa oss medr þssu þad Gud hann hallde streingeliga yfer sijnu hinu fyrsta Bodorde/og vilie þm Fatækum og riett truudum eirn Myskunsamr fader vera/ huersu lijtils hæattar og fyrerlitin madur sem er. Þar i mot vill hann og eirn hardwdigur hefnesamr Domare vera yfer Ogudligum & Dramblatum/ huersu Stollter/Mektuger/Diuplærder eda Sidfer disgoder sem þr eru/sie þ Keisaren/Pauen/Tyrken/eda Diøfullen sialfur.

Huer Gudz Hotaner forackta blijfr ecki orefstur

Nu Gudz Fyrerheitum treyster verdur ei yfergiefen

Gud helldur fast a sijnu fyrsta Bodorde

Og fyrer þessar greindar saker/þa eru oss Spamannana bækurnar nu a vorum døgum næsta nytsamligar/og þarfligar ad lesa/so at vier medr slijkum epterdæmum og Predikunum verdum styrkter & hughreyster/i giegn þm oseiganligum & otelianligum skamfyllingum &(s vier vitum) j giegn þre hinne allra sijdustu hneyxlan þessarar bøluadrar Veralldar. Og vier siaum huersu algiørliganna þ Tyrken helldur DROTTIN vorn Jesum Christum & hans Rijke/j hia sier & sijnum Mahomet ad reikna øngu neytan ad vera. Og huersu þ mz øllu i hia oss/til vorrar handar/vnder Pauans yferbodan/ad fyrerlitid er þ elskuliga Euangelion og Gudzspiallsins ord/i hia þui fegurdar yferuarpenu & þm mikla Rijkdome mannligra vppsetninga & Heilagleiks. Huersu athugalaust þa handtiera þr vondu Fluguandar/Epicurei/og adrer þra jafningiar/medur sijnum eigenligum þotta i giegn Heilagre Ritningu? Enn huersu þuerwdarsamliga og herfiliga þa lifer nu naliga huer madur epter sijnu sialfræde og Illuilia/ i mote skiærum Sannleiknum? sem nu a þssum tijmum er auglios orden. Þui so lætur þ aslast/sem þ sumum huerium þiki Gud og Christur DROTTen vor lijtils virdr/enn eg þege vm þad/ad Gudz hid fyrsta Bodordit skyllde so streingeligt vera.

Prophetanna Bækur at lesa er naudsynligt og þarfligt

Tyrken

Pauen

Villuandar

Spamennerner liuga ecki

Enn hier i mot kallar Gudz ord og seiger/ Bijdtu fyrst/Bijdtu nockra stund/Huad gillder? þu munt reyna ad Spamennerner hafa oss ei osatt sagt nie a Tælar dreiget mz sijnum epterdæmum og Predikønum. Enn vit þ fyrer vijst ad þar hafa volldugre og ædre Konungar verit/og verre Skalkar enn þesser/og eru nidurslegner/So munu þesser s nu eru til ecki hiasleppa. Þar i mot/hafa og eirnen aumer og lijtilshættarmenn verit fordum/ huerium ed þo hefer dyrdlig hialp veitst/so munu vier og eirnin lika ecke helldr yfergiefner vda. Þeir eru ecki hiner fyrstu s olmast og Illskast hafa/so erum vier og eirnen ecki hiner fyrstu sem Motlætid hafa lidit/og þuingader hafa verid. Sia þu/med þssum hætte eigum vier nu Spamannanna bækurnar oss nytsaligar at giøra/þui þa so verda þra Bækur auaxtarsamliganna lesnar.

Enn þ at þar eru i þra Bokum fleire Ognaner og heitingar jnne/ helldur enn hugganer & Fyrerheit / þa er hægt ad vita huer ad Søken sie/ Þuiad hiner Ogudligu hafa alla tijma fleire verit enn þr hiner goodfwsu og Gudhræddu. Þar fyrer hlytur mz jafnade Løgmalit ei natt meir ad framknyiast/helldr enn fyrerheitid Nadarinnar/mz þui at hiner Ogudlegu eru ad auk sijns athugaleysis næsta slynguer a þ/ad þyda Gudligar hugganer & Fyrerheit vpp a sialfa sig/og þær Ognaner og heitingarnar vt at leggia vppa hina adra/og læta sier med øngum mote i burt snua af slijku rangsnunu sinne og falskligre von/ Þuiad þra vijsa & mælltæke er þetta/Pax et Securitas/Vier høfum øngua Neyd/Þar blijfa þeir vid og fara so þar med burt i hryggeliga Fordiarfan/ epter þui sem Pall Postuli hann seiger/ Þeirra Fordiarfan mune brædliga yfer þa koma.

Huar fyrer i Spadomunum sie fleire Hotaner enn Hugganer

Afguda dyrkaner Gydinganna

Framueigis/Med þui ad Spamennerner þr kalla eirna mest vt yfer þssare Afgudadyrkunne/þar fyrer være þ naudsynligt ad vita/huernen þ þssare Afguda dyrkunne hefer hætt

Spamennerner klaga allra helst

uppa Afguda dyrkan

ad verk. Þuiad i hia oss vnder Pauadomenum/ þiker mørgum miøg vænt vm sig/ ꝛ meina ad ei sie þr slijker Afgudadyrkendur/ sm̄ þ Israels syner voru/ Þar fyrer akta þr og ecki myk ils Spamen̄ena/ sierdeilis i þssu efne/ so sm̄ at þtta kome ecki vid þa/ nær ed þr straffa Folkit fyrer sijna Afgudadyrkan/ Þeir þikiast þar mikils ofhreinferduger ꝛ heilager til þess/ at þr

Papistar vilia ecki heita Afgudadyrkendur

munu fremia nockra Afgudadyrkan/ Og þ mūde þeim athlægtligt þikia/ at þr skylldu þur fa ad hrædast fyrer neinum heitingum edur ognan/ vegna slijkrar Afgudadyrkunar. Lijka so sm̄ þ Israels lydur hn̄ giørde/ og villde ønguanneigen þui trua/ þad þr være Afgudadyrken dur/ og Spaman̄an̄a heitingarnar og Ognaner hlutu allar Lygar ad vera/ Og þui vrdu þr af Folkenu fordæmder/ sm̄ væri þr Villumen̄.

Eigi høfdu Israels syner so heimskusamliga Gudrækne ad þr mundu tilbidia Stocka og Steina/ sierdeilis þra Kongar og Høfdingiar/ Kien̄emenn og Prophetar/ huerier þo ad eir na mester Skwrgodadyrkendur voru. Helldur var þta þeirra Afgudadyrkan/ at þr lietu þa

Skwrgoda dyrkan hia Gydingum

Gudz þionustuna hia fara/ sm̄ til Jerusalem var stiktud ꝛ til skiput/ en̄ diktudu og vppbyriu du eina adra Gudz dyrkan/ sm̄ þm̄ þotte þægiligre epter sijnu sialfs hugbode og Lunderne/ fy rer vtan Gudz tilskipan/ og vppsettu so adrar nyar sidueniur/ ꝛ stiktudu þar til adra tijma og adrar Persōn/ Huad er Moises hafde þm̄ streingeliga fyrebodit/ sierdeilis i Bokin̄e Deutro nomij 12. Cap. og vijsade þm̄ til þss stadar sm̄ Gud sialfur hafde vtualit og þar til einkat/ s̄ var til hn̄s Tialldbwdar og hn̄s hws. Slijkur þra Falskligur og rangsnuen þotte þa va r þra Afgudadyrka/ og þ sama þotte þeim mz afbragde fara/ og þar treystu þeir vppa/ lijka s̄ ad hefdu þr framit allþægeligt verk Gude/ Huad er þo ecke var vtan ohlydne vidur Gud/ og fyrerlitning hn̄s Bodorda.

Jeroboams Kalfar

So sm̄ ad vier lesum: 3. Reg. 12. Cap. Þad Jeroboam sette ei vpp ad eingeingu tuo Kalfa/ helldur liet hn̄ eirnen þar jafnframe fyrer Folkenu so predika/ Eigi skulu þier nu leingur vppfara til Jerusalem/ helldur sioadu Israel/ ad hier er þin̄ Gud/ sm̄ þig hefur vtleidt af Egiptalande. Hn̄ seiger ecki/ Sia þu hier Israel/ hier er eirn Kalfur/ Helldur hier er þinn Gud sm̄ þig hefur vtleidt af Egiptalande. Hn̄ medkien̄er berliga/ Þad Gud Israels sie san̄ur Gud/ sa ed þa hefur vtleidt af Eglptalande/ enn þo þurfe þeir ei til Jerusalem ep ter honum ad fara/ nie hn̄s at vitia/ helldur so/ þr finne hn̄ jafnuel til Dan og Berseba/ i hia þm̄ Gullkalfum. Þui var þesse hn̄s meining/ þ menn kynne lijka so vel ad offra og fornfæ ra Gude fyrer þin̄ Gullkalfunū/ so sm̄ fyrer ødru Gudz heiløgu teikne/ eins lijka sm̄ til Jeru salem/ fyrer þre Gullørkinne DROTTINS/ være Gude þionad og offrad. Sia þu ad þetta kallast ad yfergiefa þa Gudz þionustuna til Jerusalem/ og afneita þar med Gude/ hū ed slijka þionustu giørd hafde tilskipat og jn̄sett/ og hallda ad hn̄ hefde ei slijka Gudz þionu stu bodet/ og mz slijku atferli bygdu þr vpp a sijn eiginlig verk og hugþotta/ enn ecke hreinfer dugligana vppa Gud einansaman.

Mednr slijku sijnu hugbode og godre meiningu þa vppfylltu þr allt Landit med Afguda dyrkaner/ so ad þr a øllum Hædum og Dølum/ og vnder øllum Storeikum og Vidartriam þa vppbygdu þeir Ollturu/ Fornudu þar og offrudu/ Og þ hlaut þo allt ad kallast Israels

Skwrgoda dyrkan vpp ad byria

Gude þionad/ Huer an̄ad sagde sa var hallden Villumadr og Falsprophete. Þar fyrer kall ast þ berliga Afgudadyrkan vpp ad byria/ nær ed einhuer vppdicktar nockra Gudz þionustu epter sialfs sijns hugbode/ fyrer vtan Gudz tilskipan. Þuiad Gud han̄ vill ecki ad vier skulū kienna honum/ nie seigia honum fyrer/ huernen þ honum skule þionat vera. Helldur vill hn̄ menta oss/ ꝛ þad vier skulum epter hn̄s skipan giøra/ hn̄s ord eiga þ at vera sm̄ oss skulu vpp lysa og leidrietta. Þuiad an hn̄s Orda er þ allt huad menn vppdickta Gude til Þionustu epter sijnu hugbode/ ecke vtan Afgudadyrkan og opinberar Lygar/ huersu fagurt og godmot ligt þ synist vera i manna augsyn/ huar af ed vier høfum optsin̄is vmskrifat.

Afgudadyrkaner hia þeim hinum Christnu

Ad hallda og vtuelia nyia Gudz þionustu giørd/ an bysal ningar þat er Skwrgoda dyrkan

Hier vt af epterfylger nu/ þ i hia oss hinum Christnu þa sie þeir aller Afgudadyrkendr/ og þad þær heitingar og Ognaner Spaman̄anna kome þeim lijka vid/ sm̄ nyia Gudz þion ustu vppdickta i Christninne/ og þeir ed hana en̄ nu hafa edur hallda i mote Gudz tilskipan og Bodorde/ epter sijnu sialfs hugbode (og sm̄ þr kalla) i goodre meiningu. Þuiad visseliga na þa setia þr mz suoddā hætte sitt Trwnadartraust vppa sijn eigenlig verk ꝛ vtualda giør ninga/ og ecki einfalldliga nie hreinferdugliga vppa vorn Herra Jesum Christum. Þeir hi nu somu kallast nu i Spaman̄an̄a bokum þær Hoordoms kuin̄ur sm̄ ecki lata sier nægia ad

halld.ꝛ

hallda vidur sin̄ eignar mann Christum/helldur hlaupa eirnen epter ødrum/so sim̄ þad kynne Christi ei eirn hialp at veita/fyrer vtan vorn tilstyrk edur vorra verka/Eda so sē þ hn̄ hafe ei einfær verit til ad endurleysa oss/og þar fyrer þa hliotum vier eirnen sialfir þar nokkut til at giøra. Huad vier vitum þo fullkomliga mz sialfum oss/huernen þad vier høfum þar allz ønguan tiluerknad haft/þad Gudz Son hafi fyrer oss dauda lidit og vorar Synder vppa sig tekit/og þær sømu a Krossenum borit/ Ecki ad eins ædur en̄ þ Heimurenn kun̄e þad ad skynia/helldur eirnen fyrr en̄ þad vier vorum fædder. So lijtt og þo miklu midur en̄ þad Israels syner giørdu þar nockut til/ þ Egiptaland og Pharao var Plagadur/og þad þeir vrdu frelsader fyrer dauda þra Egiptiskra Frumgietningan̄a/huad er Gud eirn hn̄ giørde z þeir æller veittu þar ønguan styrk nie studning til.

Hordōz j hia Spamōnnunum

Ja seiga þr(Papistar)Israels syner þeir gøfgudu Afgude medur sin̄i Gudzþionustu og dyrckudu ecki san̄an Gud/Enn vier þionum i vorum Kirkium þeim sannarligū Gude/z þm einka DROTTNI Jesu Christo/Þuiad vier vitum af onguum Afgude ad seigia. Andsuar/Lijka so toludu eirnen Israels syner fordum/Og søgdu aller/ad øll þeirra Gudz dyrdkā veittist þm sannarliga Gude/og villdu mz ongu mote þ lijda ad þat skyllde kallad Skwrgodū þionad/ei helldz en̄ vorer Papistar vilia þ lijda/Og fyrer þann skulld i Hel slou þeir eirnen og ofsokttu alla Riettferduga Spamen̄. Þuiad vissuliga þa villdu þr eirnen vt af ønguum Afgudi vita/epter þui s ad sagnabækurnar vtuijsa.

Papistar þikiast ei þiona Afgudū

Gyding^r drapu Prophetana þss wegna/at þr strǒþþudu þa vegna sin̄ar Afgudadyrckūar

Þuiad so lesum vier. Judicū. 17. Cap. Þad Moder þss mans er Micha hiet/þa ed hn̄ hafde þa Þusund og Hundrad Silfurpeninga i fra henne tekit/z hen̄e þa aptur feingit/ ad hun sagde þa so til hn̄s/Vel signadz siertu DROTTNE Son min̄/þetta Silfur hefe eg DROTTNE lofad/huad er min̄ Son skal af mier taka/z eina Mynd edz Likneskiu þar vt af giøra læta z c. Hier heyrum vier klærligana z skilmerkeligana/þat Modurin hun meinte þar mz þan̄ hin̄ san̄arliga Gud/þeim ed hun hafde þetta Silfur heitid ad giefa/suo ad þar giørdist eirn Man̄lijkan edur Likneske vt af. Þuiat hun seiger ecki/Eg hefi þta Silfur heitid ad giefa einum Afgude/helldz seiger hun DROTTNE/ hūt ord ad øllu Gydinga folke er vel kun̄igt/ so þad merker þann san̄arliga lifanda Gud. Eins lijka þa giører og Tyrken medur sin̄e Gudz þionustu/ad hn̄ meinar og nefner þann san̄arligan Gud s ska þad hefur Himen og Jørd/so lijka eirnen Gydingarner/Tatrarner z aller Vātruader/Enn þo er þ allt ecki vtan Skwrgodadyrdkan huad þeir læztast Gude þiona.

Moder Micha

Tyrkianna/ Gydingan̄a/og allra wantruadra þionustu gior der eru ecki vtan Afgudadyrkāer

Item̄ sa merkelige mann Gedeon/huersu furdusamliga ad hn̄ fiell/ Judic. 8. Huer ed þo so talade/þa ed hn̄ sagde til Israels sona(huerier ed villdu ad hn̄ og hn̄s Syner skylldu Høfdingiar vera yfer þeim)Eigi vil eg nie miner Syner ydar Høfdinge vera/helldur DROTTEN sialfur(þad er sa hinn san̄arlige Gud)hn̄ skal yduar Høfdinge vera. Enn lijka vel þa tok hn̄ þær Hæfur sim̄ þr gæfu honum/og giørde þo huerke Likneskiur nie nockurt Alltare þar vt af/helldur eitt Kien̄emannligt Klæde/z villde so eirnen vt af godre meiningu hafa eina Gudz þionustu i sinne Borg. En̄ Heiløg Ritning hun seiger/ad allur Israels lydz hafe þar mz Hooraner drygt/ og þ hn̄s hws og Afkuæme hafe fyrer þad i grun̄ geingit. Nu meinte þo sa hinn Heilage merkelige man̄ ønguan Afgud þar mz/ helldur þan̄ hinn sannarliga einka Gud/ epter þui s þau hn̄ agiætu z andrijku orden vtuijsa/þar hn̄ seiger/DROTTINN skal ydar Høfdinge vera enn ei eg z c. Þar mz hn̄ auglioslegana gefur Gude Heidurenn/og vidurkienner alleinasta þan̄ sannarligan Gud fyrer eirn Herra og Almattugan Gud/z vill ad hn̄ skule so hallden vera.

Gedeon

So høfū vier hier lijka z ædz fyrre heyrt/þad Konunguren Jeroboam/3. Reg. 12. kallade og ecki sijna Gullkalfa neina Afgude/helldur þann Gud Israels sim̄ þa hafde vtleidt af Egiptalande/Huer ad er sa hin̄ san̄arlige einka Gud/ Þuiad eingen Afgud hafde þa vtleidt af Egiptalande. Og þat var og ecki helldur hn̄s meining/þ hn̄ villdi Afgude tilbidia/Helldur/med þui hn̄ ottadist(so sim̄ Texten seiger)þ hn̄s Folk munde fra honum falla til Konūgs sins Juda/ef ad men̄ skylldu at eins Gude offra til Jerusalem/og þui vppsette hn̄ eina sierliga Gudz þionustu/ þar med hn̄ villde Folkinu hallda i hia sier. Og meinti þo samt þann san̄a Gud sim̄ til Jerusalem bygde/En̄ þess væri ecki þorf/þad Gude være alleinasta offrad i Jerusalem.

Jeroboams Kalfar

Og huad þarf hier fleire ord vm ad hafa? Gud sialfur hn̄ medkienner þ Israels Syner hafe i þssare Gudz þionustu ønguan Afgud meinat/helldur alleinasta hn̄ sialfan. Þuiad so seiger hn̄/Hosea i ødrum Cap. Þa muntu kueda so ad mier(seiger DROTTINN)Madur minn

dur minn

minn/og kalla mig ecki leingur Baal miñ/þuiad eg mun i burt taka þau nøfnen Baal af þeirra munne/so ad þr skulu ecki leingur hu͛xa epter þui nafne Baals. Nier hliotū vier þo ad medkieña/at full Sanninde sie ꝥ/ad Jsraels syner hafe medꝛ sijnu Offre og Gudzþionustu onguan Afgud meinat/helldur þañ sialfan sannan Gud/so sm̃ þad Gud sialfur hñ seiger hier augliosligana vti þssare Ordagrein Hosea Spamans/ Þu mūt ei leingꝛ kalla Mig Baal minn/ Nu var þo Baals dyrdkan su hin allra mesta/almēneligasta ⁊ hin Nætijdligasta Gudz þionusta/sm̃ var hia øllu Jsraels folke/Eñ þo var hun ecki vtan Afgudadyrkan oghuersu sm̃ þr hroosudu/ ad þr meintu þar mz þann sañan lifanda Gud.

Vorer Papistar hafa ecki afsökun þo þr seigi sig onguum Afgudū þiona

Þar fyrer þa kiemꝛ ꝥ vorū Papistum til lijtils/þad fram̃ ad bera/ad þeir þione ongum Afgude vti þra Kirkium ⁊ Klaustrum/helldur alleinasta Gude þm saña DROTTNE. Þuiad þu heyrer hier/ad ꝥ er ei nog þo ad meñ hu͛xe edur seige so/Þad sama giøre eg Gude til Lofs/Eg meina þar mz Gud sialfan/Itm̃/þeim einum sañarligum Gude vil eg þiona/ fyrst ad aller Afgudadyrckendur seigia eirnen lijka so/og hafa hinu sømu meining. Su goda Meining edur hugbod hefur ecki ad seigia þar/ annars være þr ⁊ eirnen Gudz þienarar sm̃ pijnt hafa Postulana og Christum/þuiat þr þeinktu eirnen(so sm̃ Christur sialfur seiger Johañ. 16. Cap)ad þr mundu Gude þar þæga þionustu mz giora. Og Pall Postuli Rō. 10. Cap. ber Gydingunum ꝥ vitne/ad þeir vandlæte vm Gud/Og in Actis. 26. Cap. seiger hñ/ad þeir medur siñe Gudz þionustu/Nott og Dag vone ad koma til þrar fyrerheitennar Sæluhialpar.

Gudz þionustu giörd fyrer vtan Gudz ord/ er Diöfuls þionusta

Helldur huer sm̃ eirn hñ giæte vel ad þui/at hñ vite vissulega/þad hñs Gudz þionusta sie stiktud med Gudz orde/enn ecki vppdiktud epter sialfs hugbode edur goodre meiningu. Þui huer þa Gudz þionustuna giører/fremur eda framflytur/sm̃ onguan Gudz vitnisburd hefur sa skal vita fyrer vijst/þad ecki þione hñ saunnum Gude/helldur sijnum sialfs eigen vppdiktudum Afgude/ꝥ er sijnu sialfs hugbode og rangre meiningu/og þar med eirnen ohreinū Anda. Og øll Spamaña ord eru honum i mote. Þuiad sa Gud er ecki til/sm̃ sig vilie dyrkadā hafa epter vorre villd og hugbode/edur sier nockra Gudz þionustu vppdickta læta/fyrer vtan hñs ord og til skipan. Helldur er þar ecki vtā eirn Gud/sm̃ fyre sijn ord nógligana hefꝛ stiktad og tilsett allshættadar stietter og Gudzdyrkaner/þar jñe at hñ vill sier þiona læta. Þar vid eigū vier ad blijfa/og huorke til hægre nie vindstre Handar þar fra ad vijkia/huorke meira nie miña ad starfua/huerke betur nie ver þad at giøra eñ so sem hñ hefur skipad ⁊ til sett. Elligar mun þeirrar Afgudadyrkunar eingeñ ende verda/ ⁊ eingenn greinarmunꝛ a blijfa/huert ꝥ er helldur søñ Gudz þionusta/edꝛ Afguda dyrkan/mz þui þeir seigiast aller meina þar sañarligan Gud mz og tijdka aller hñs rietta Nafn. Þeim einum hinum sama Lifanda Gude/ sie Lof og Dyrd fyrer Jesū Christū Son hans/og DROTTJNN vorn Blezadan ad Eilijfu. AMEN.

Formale yfer Bok Esaia Spamans

HVer hann vill Spadom Prophetans Esaia nytsamligana og medur Auexte yferlesa/og hn̄ giöruallann wnderstanda/Sa fyrerlyte ecke þetta mitt Rad og wnderuijsan/ef ad hn̄ sialfur weit eige adra betre. J fyrstu/þat hn̄ skilie ei vndan þann Titil edur wpphaf þessarar Bokar/ helldur lære sem best hañ ad skilia. Og læte sier ei þad þikia/ad hn̄ kunne Esaiam alluel ad wnderstanda/enn hliote þar epter a þad at lyda/ad Meñ seige/ Þad hn̄ hafe eñ alldreie wpphafed sialft/nie þa fyrstu Lijnuna rietteliga lært ad skilia / auk helldur allañ Spadomeñ. Þuiad þad sama wpphafed/og sa Titillenn er ad mestu so sem fyrer eitt Lios/ og eina Glosieran halldande yfer allre Bokiñe. Og Esaias sialfur hn̄ wijsar þeim eirnen ed hn̄s Spadoma lesa/ so sem med Fingre sijnum þangad ad/lijka siñ til eins Leidaruijsers og grunduallanar siñar Bokar. Eñ huer hn̄ fyrerlytur Vpphafed/ edur þad hn̄ skilur þad ecke rietteliga/þeim hinum sama seige eg/þad hn̄ læte þen nañ Spadom Esaia med Nadum vera/elligar þad hn̄ mune hn̄ ei ödruuijs med riettum Grunduelle skilia kuña. Þui þad er ecke möguligt/þad Meñ kunne rietteliga og klarliga ad skilia nie ad vnderstāda Prophetans Ord edr Meining/wtan þr wite Titelsiñs og vpphafsiñs skilmerkeligann Grunduöll/og huer Rot edur wpptök Mælsiñs eru.

Huernen Madr skal sier til nytsemdar lesa Esaiam

Eñ þennañ Titileñ edur Vpphafed Bokarinnar/kalla eg ecke alleinasta þetta / þad er þu les edur yfer skodar þesse Orden/Vsia/ Jothan/ Achas/Ezechias/ Konungar i Judea et cet. Helldur so/ad þu yferles þa sijdustu Bok Konganna/ og eirnen þa adra Bokena Chronikuñar og skoder þær med athygle/ sierdeilis þa giörninga/Ord og atburde/sem þar hafa tilbored wnder Stiornan og wellde þrra Kongañа sem hier i Vpphafenu eru til greinder allt til enda fra Boka. Þui þss er oss þörf/ef ad wier wiliū Spamañaña Bækurnar rietteliga skilia/ad Meñ wite huerneñ þad hafe i þañ tyma hattad wered i Landenu/og huerier atburder ed þar hafa tilbored/og huad Folkenu hefur hellst i vil wered/eda huern asetning ed Meñ hafa þa haft wid sijna Nagranna/widur sijna Vine edur Ouine/og sierdeilis huernen þeir hafa þa i Landenu hegdad sier widur Gud og hn̄s Spamenn/vti hn̄s Orde/edur tilsettre Gudz þionustu/ elligar wti sialfs þeirra Afgudadyrkan.

Titell Bokariñar Esaiae

SVo være þad og vel naudsynligt/ ad Menn visse huernen þad Lønden lægie huert wid añad/So ad þau wtlendsku Nöfnen og okiendu Orden giördu þeim ed les onguañ leida og Villu edur forhindran i Skilningenum.

Lønd þau sim liggia wm kryng Jerusalem og Landed Juda

Enn suo ad eg mijnu fafrodu og einfölldu Lands folke syne i þessu mijna Þionustu/Þa wil eg i stuttumæle wppteikna þau Lönd og Hieröd/sem liggia i kryngum Jerusalem og Judeam/þar ed Esaias hefur inne lifad og predikad. Suo ad þeir siae þad þess glögglígar/huert wt þad Propheteñ/edur i huerja ætt þad hn̄ wendar sijnu Mæle/So sem þa/nær ed hn̄ Spadoma fremur i mot Sudre/i mot Nordrenu et cet.

J mot Austrenu hefur Jerusalem edur Judea sier hid næsta þad Dauda Hafed/þar ed fordum hefur staded Sodoma og Gomorra. Enn hinumeigen þess Daudahafsiñs þa liggur Landed Moab/ og Sona Amon. Þar næst eñ leingra i burt liggur Babilon edur Chaldea Land/Og þar enn i Austur betur liggur Persia land/þar ed Esaias talar margt vm.

J mot Nordrenu liggur Falled Libanon/og þar eñ nockut burt betur Damascus og Syria. Enn þadā eñ Nordr leingra/so sem til Austurs þa liggur Assyria/þar ed Esaias hefur margt og mijked afsagt.

J mot Vestrenu liggia þeir Philistei/ wt med þui mykla Hafe/sem woru hiner allra skiædustu Ouiner Gydingaña/Og vid þad sama Hafed til Nordurs liggia Borgernar Zidon og Tyrus/huerjar samteingia sig wid Galilea Hierad.

J mot Sudrenu hefur þad mörg Lönd liggiande/sem er Egiptaland/Blaland/Arabiam / Hafed rauda/Edom og Madian/Suo þad Egiptaland liggur wid Vestrenu til wtsudurs.

Þetta eru hellst þau Lönd og þeirra Nöfn þar ed Esaias hefur spad wt af/so sem wt af þeim Nauistarmönnum/þeirra Vinum og Ouinum er lægu i kryngum Gydingaland/lijka sem grimer Vargar i kryngū Saudahws/Vidur huerja þeir giördu samtydes Sattmæla og Vinattu/þo ad þad kiæme til lijtels gagns.

NÆst þui hlytr þu þssū Spadome Esaias i sundr ad skipta i þriar Greiner. J fyrstu þa hefur hn̄ nu hönd/eins og adrer Spameñ/tueggia handa greiner. Eina þa/ad hn̄ predikar margt og mijked sijnu Folke/og straffar fra marghattadar Synder/eñ eirna hellst þa margföllldu Afgudadyrkan/sem þa tok yfer ad gnæfa i hia öllu Jsraelis Folke(lijka suo sem þ enn nu goder predikarar giöra/Og eirnen alla tyma giöra hliota/ hia sijnu Folke)og hiellt þm iafnan wti Aga og Sidsemd/medur ognan Hirtingaña/og medur gödum Gudz Fyrerheitum. Hin öñur Greinen er / þad hn̄ til reider Menn/og þa hæfeliga giörer til ad wænta og wona wppa þat tilkomanda Christz Rijked/wt af huerju hn̄ so skilmerkeliga og margfalldligana fyrer spær og seiger/ huad eingeñ annar Prophete suo skiluijsliga giörer/Suo þad hn̄ til teiknar Jungfru Mariu Modur Christz/huernen þad hun skyllde Son gieta og fæda/ad ospilltum Meydome/Cap. vij. Og huernen þad hn̄ wors Herra Pijnu/medur wpprisuñe af Daudanum/og hn̄s Rijke/wolldugligana og auglioslígana vtskyrer i þeim liij. Cap. lijka sem ad wære þad þa þegar a þeim sama tyma skied/Suo þad hefur ei ödruuijs matt wera/eñ þad hn̄ hafe eirn næsta agiætur og miög frabærliga vpplystur Spamadur wered. Þad sama giöra og aller Spameñ ad þeir læra og straffa þad nærueranda Folked/Og kunngiöra þui þar iafn framt Jesu Christi tilkomu og hn̄s Rijke/og wijsa Folkenu og snua þui a þañ weg sem til hn̄s leider/so sem til hn̄s huer ed öllū hialpar/bæde þeim sem fyrre hafa wered/og epterkomande eru. Þo þad sama giöre nu þann eine meir enn hiñ añar/ þann eine rijkuligar enn hinn añar/Eñ Esaias meir og framar enn aller þeir adrer.

Esaias hefur nu höndum þria hlute fyrst straffar hn̄ margfalldar Synder Gydinga

Huad aller Spamennerner giöre og Lære

J añare grein/þa hefur hn̄ nockud sierligt ad giöra widur þann Keisaradom til Assyria/og widr þann Keisarann Sennacherib/Þar spær hn̄ eirnen meira og fleira wt af/helldur eñ þad nöckur añar Spamadur giörer. Einkum/huernen þad sa same Keisare munde vnder sig winna öll kryngum liggiande Lönd/og eirnen Jsraels Rijke/þar ad auk eirnen miög mykla Ogiæfu tilleggia þui Kongarijkenu i Judea. Enn a þui helldur hn̄ fast/sem öruggum Mwruegg/med sijnu Fyrerheite/huernen þad Jerusalem skyllde werndast/ og frel.

Annar Spadomur Esaie mote Keisaradomenum i Assyria

og frelsud werda fyrer hńs agange / Huert Dasemdar werk ad eitt er a medal þeirra stærstu sem ad finnn/ ast i heilagre Ritningu/ Ecke alleinasta þess giörningsins wegna/ þad eirn suoddan Keisare skyllde fyrer Jerusalem sleigenn werda/ Helldur iafnuel eirnen Truarinnar wegna/ þad Menn gætu þui truad. Vndur eru þad (seige eg) ad nockur Madur til Jerusalem hefur kullad hńs Ordum ad trua/ i so otruanlig/ re Grein. Visseliga hefur hń optsinnes hloted ad lyda mörg skamar yrde af þeim wantruudum Gydingum/ Po hefur hń samt þui til wegar komed/ þad Keisaren og hńs Folk ward wid welle lagt/ og Borgen suo frelsud. Þar fyrer þa hefur hń wered eirn godur Gudz Astuin/ og eirn frabær forkostulig Madr i Gudz Auglite.

Þridie Spadomur wt af Babilons Herleidingu

J þridiu Grein/ þa hefur hń eirnen ad sysla widur þań Keisaradomen i Babilon/ Þar spæer hań wt af þeirre Babiloneskre Herleidinguńe/ þar ed Folked skyllde mz straffast/ og Jerusalem forey dd werda/ af þeim Keisaranū til Babilon Eń þad er hańs mesta Kapp/ ad hann hreyster og hugsualan weiter sinne epterkomande Þiod/ wti slykre tilkomande foreydslu og Herleidingu/ so þad Folked skyllde ecke i mishop nie i öruilnan falla/ sem wære þad nu mz öllu endat og wtgiört wm þad/ og þad Christz Ryke munde nu ecke koma/ og þad aller Spadomar wære nu suo sem til einskis og önguu nyter. O huersu agiæta og yfer/ gnæfanliga Predikan giörer hń þar/ þa hń seiger þad Babilon skule þar aptur i mot foreydast / og þeir Gydingarner lauser og kuitter werda i burt þadań/ og til Jerusalem aptur koma. Suo ad hń vtuysar þat med fullu metnadartrauste i giegn Babilon/ huer ed wære Nöfnen þeirra Konganna sem Babilon skyll du foreyda/ einkum þa vr Meden og Elamiten edur Persia/ Enn sierdeilis þo þann Konungeń sem Gydingana munde lausa giefa/ og þa styrkia til ad fara til Jerusalem aptr/ sm̄ war Cyrus/ huern ed hń kallar þań Smurda Gudz/ þo löngu ádur fyrre enn þad nockurt Kongaryke war i Persia. Af þui ad allt þetta þa giörer hń eirna hellst Christs vegna/ suo þad hńs Tilkoma og þad tilsagda Ryked Nadarinnar og Saluhialparinnar yrde ei fyrerlited/ edur forgleymt fyrer Vantrunadar saker og mikels Motgangs og Oþolinmæde Folksins/ suo ad nu munde þad ad onguu werda/ og eige þurftu þeir þess leingur ad wænta/ helldur skylldu þeir myklu framar trua þad wissuliga na koma skulande wera.

Cyrus

Þetta hid sama eru nu þær þriar Greinernar sem Esaias hefur hellst med Höndum.

Huilyka skipan og Hegdan Esaias hń hallde

EN þa skipun edur Hegdan hefur hń ecke ad hallda / þad ein sierhuer Greinen ańare epterfylge/ og þad mz sierligum Capitulum edur Blödum Bokarinnar vt skyre/ Helldur er þad so sem samanblandat huert med ödru/ Suo þad hann margt huad hinnar fyrstu Greinarinnar mein gar wid þa adra og hina þridiu Greinena/ og sumtydes þa hádtierar hń fyrre þa þridiu Greinena enn hina adra. Huert þad er nu skied af þeim sem suoddań Spadom hafa skrifad/ og til samans lesed (huad ed sumer Meń þeir meina/ þad eirnen mune suo skied vera i Psaltaranum) elligar mune hann sialfur hafa komed þui suo til wegar/ ad seigia wt af eirne sierhuerre Greininńe/ epter þui sem þa hefur vidbored/ og epter atuikum/ huer atuik edur tilburder ecke eru alla tyma samlyker/ eda kuńa hina sömu skipan edur hegdan ad hafa/ annars þa weit eg ecke huar fyrer ad þetta er suo skied. Eń suoddan Hegdan hefur hann/ at hina fyrstu (suo sem þa hellstu Grein) dregur hń og framber i fra wpphafenu allt til enda/ bæde fram fyrer þa adra og hina þridiu Greinena/ Huad oss hæfer og eirnen ad giöra i worre Predikan/ so worar hinar hellstu Greiner sie/ ad finna at wid Folked/ og predika þui þar iafnframme wt af Christo og hńs Myskunseme/ þo at wier höfum nockud annad ad predika epter tiltækeligum hætte/ og epter þui sem þa kann wid ad bera / suo sem þa Madur talar wt af Tyrkianum edur Keisaranum.

Hier wt af kann nu huer sem eirn hægliga ad formerkia þennan Spadom/ og sier þar ińe ad hegda/ So þad samblandan Malsins wille hń ecke/ nie giöre honum nockurn leida/ suo sem ad skie ma hina þa sem ecke eru slyku waner. Vier höfum og epter fremstu megne þar allann wilia til haft/ þad Esaias skyllde i gödu skilianligu Mæle wilagdur wera/ þo þat hafe nu nockud suo toruellt geinged/ þui hń er i Ebreskunne miög wel Mæle farenn/ suo þad önnur stird Tungumæl fella sig ecke wel widur hańs Mæltæke. Enn huerta Nytseme ad þeir meiga þar wt af hafa/ sem Esaiam lesa / þad wil eg helldur ad Lesarenn reyne sialfur/ helldur enn eg þad wtskyre. Og huer hann merker þad ecke/ og will ecke helldur formerkia þad/ Honum hinum sama kiemur þad til lytels at hrósa þar myked wt af. Hań er ad sönnu fullur wpp mz lifande huggunarsamligar liufligar Malsgreiner/ fyrer allar farædar sundradar Samuiskur og Harmþrungen Hiörtu. Suo eru þar og eirnen inne nogar þær ognanar Greiner og skielvingar i giegn þeim Illskusamligum drambsömum hardsuyrudum Ogudligum Mönnum/ ef ad þad mætte nockut stoda.

Gagn z nytsemd sem Esaias giörer þeim ed hń les

Enn Esaiam hia Gydinga folke/ skalltu ei ödruuys alyta/ enn suo sem eirn foracktadann Mań/ ia so sm̄ eirn sinnulausann Mań og witleysing/ þuiad fyrer suo wegligań Mań sem nu hölldum wier hań/ þa hafa þeir hann ecke hallded/ helldur þa hafa þeir/ so sem sialfur hń wottar i þeim lviij. Cap. skiælt sig ad honum/ og tert fingurnar epter honum/ og allar hńs Predikaner hallded fyrer Heimsku og Hiegoma/ Vtan alleinasta miög fa ein göd Gudz Börn medal Folksins/ sm̄ war Konungureń Ezechias og nockrer adrer et ct. Þuiad þad war wande þess Folks/ ad hæda og spotta Spamenn Gudz/ og hallda þa fyrer athlægie/ iiij. Reg. ix. Huad ed alla tyma wel flesta Predikara og Gudz Þionustumenn skied hefur / og enn dagliga skier/ og skie nuun hiedan i fra. Þad kuńa Meń og þar wt af ad formerkia/ þad hań hefur eirna hellst straffad Lydenn wegna sinnar Afgudadyrkanar. Hin önnur Synda kyn/ Sem war Drambseme/ Ofdryckia/ Fiedrattur ahrærer hń warla þrysuar. Enn hann Ofstækes Atrunadenn a þeirra sialfs Vtualdre Afgudadyrkan og eigenligum Verkum/ og þad Trausted sem þeir höfdu a Heidnum Kongum og þeirra Sambande/ þad sama straffar hann naliga med iafnade allt til enda. Huad er þui Folke war olydanligt/ þuiad þad willde satt hafa ad seigia i slykum Mælefnum. Þar fyrer þa hefur hń ad sydustu af Konungenum Manasse lyflatenn vered/ eins og ańar Villumadur og Suikare/ og (so sem þad Gydingarner seigia) þa skal hań hafa wered medur eirne Sög i sundur sagadur

Esaias hefur wered fyrerliteń hia Gydingum

Nuernen Neiurenn heidrar Guds Þionustumenn

Prophetenn Eſaias

Fyrſte Capitule.

A

Eſſe er Synin/ hueria ed Eſaias ſonur
Amos hefur ſied yfer Judam og Jeruſalem / a døgum
Þra/Vſia/Jotham/Achas/ ꝛ Ezechia Kōgaña Juda.
Heyre þier Himnar/ og þu Jord/ hlauſta med
Eyrunum/þuiat DROTTEN hann talar. Eg hefe
børnin foſtrad og vpphafutd/enn þau falla fra mier.
Nautid þad þecker ſinn Eiganda/og Aſniñ Jotuna ſins
Herra/Enn Jſrael þecker þat ecki /ꝛ mitt folk ſkyniar Mig ;
B þad eigi. O vei þeirre ſyndugri þiod / þui folki mikilla
miſgiørda/þeſſ jllſkufulla Sædiſins/a þeim ſkenidar ſo- a ſkiemdar) Þe
num ſem yfergiefa DROTTEN/þeir ed laſta þann ſem bæde med
hiñ Heilaga i Jſrael/og ganga a bak ſier aptr. rōngū kiekingū
Huad ſkal ad lemia ydur leingur / fyrſt þier gangid og hiatruar ep
þui meir af vega? Allt høfudit er ſiukt/allt hiartad er ter dæmū vi
veykt/i fra Huirfle allt til Jlia/er ecke neitt heilbrigdt llu og forðið
a þeim/helldur Saar og beniar og þroti/ſem ecki er vm þudu adra.
bundit/eigi mꝫ Smyrſlū læknad nie med Vidſmiøre mykt. Ydvart land er i eyde lagt/
ydrar Borger eru med Elld brendar/ Framande meñ þeir fortæra ydur Akurlendin fyrer
ydar augſyn/og þau eru foreydd/lÿka ſem i foreydſlu Hernadarins. Enn þat huad nu er
afgangs af dotturinne Zion/þa er þad ſo ſem huskorn i Vÿngarde/og ſo ſē eitt litid hre-
C yſi i gras runne/og lÿka ſē ſa ſtadur ad foreyddur er. Nema þad DROTTEN Allzher-
iar hefde lætid oſſ nockurt ſæde yfer blÿfa/þa værum vier ordner eins lÿka ſem Sodoma ꝛ
Gomorra.
Heyrit ord DROTTENS þier Høfdingiar af Sodoma / og lætt þier i eyrum leda Amos v.
Løgmal GVDZ vors þu lydur af Gomorra. Huar til ſkal mier fioldin ydvara fornfæ-
ringa? Seigir DROTTEN. Eg em ſaddur brenne offurſins af Saudunum/og Feitiñ
ar af Ali fienu/og øngua lyſting hefe eg a blode Oxanna/Lambanna og Hafranna. Þa
er þier komit nu jnn fyrer mÿna augſyn/Huer krefur ſlÿks af ydar hendi/þad þier gangid
i minum fordyrum? Færit ecke leingur forner ydrar ſo til forgiefins / þad Reykelſi er mier
ſtygd/þær Tunglkomu hatÿder og Þuottdagar er þier komit til ſamans hafande mædu ꝛ
D angiſt fæ eg ecke lidid/Mÿn Saala hun ſtuggar vid ydvar Tunglkomu helgum ꝛ Artÿdū/
þær eru mier leidar vordnar/ eg giet þær ecke leingur lided. Og þo ad þier vt breided ydar
hendur/þa ſny eg þo mÿnum augum j fra ydur/og þo ad þier bidied margfalldliga/þa heyri
eg ydur þo ecke/þuiad ydar hendꝛ eru fullar af blode.
E Þuoet og hreinſet ydꝛ/takit ydvar jllſku breytne i burt fra mÿnum Augū. Lætid af jllu
lærit gott ad giøra. Leitid epter Riettinum/hialpit hinum nidur þryckta. Lætid hinn fødꝛ
lauſa riett ſkie/og ſtyrkiet Eckiuñar mælefni/komit þa og a teliet mig ſeiger DROTT- b Ateliet) ætlid
EN. Þo ad ydar Synder ſie raudar ſem blod/þa ſkulu þær ſniꝛ huitar verda/Og þo þær halda þeir o-
ſie raudar ſem Roos/þa ſkulu þær þo verda huÿtar ſem Vll. Ef at þier viliet mier hlyda/ gudligu ad Gud
þa ſkulu þier neyta landſins audæfa/Enn ef þier vilied þat ecke / og erud ohlyduger / þa giøre rāgt/Vier
ſkulu þier af Ofridar ſuerde vpp ſuelgdir verda. Þuiad Munnur DROTTENS hañ erū riettferdug
ſeiger þetta. er þui ſtraffar
Huernen kiemur þad til/ad ſu agiætis Borgin er Horkona vordin/hun var full Riettin þu oſſ ſo hard
da/Riettvÿſſen bygdi þar jnne/enn nu Manndrꝛparar. Þitt Silfur er vmuent i ſkøm/og liga/vier høfū
þitt Vÿn er vatz blandat / Þÿner Høfdingiar eru affallner og ſamlags menn Þiof- ſlikt ſtrapp ecke
anna. Þeir þiggia aller mutur og leita epter ſiegiøfum/hiñū Fødur lauſa giøra þeir øn- forþient.
guañ riett/og mælefnit Eckiuñar kiemur ei fyrer þa.

e Ouine) Þ min/ er ouiner Chal/ dei og adrer Kongar hliota at hefna min a minu eigen Folk/ ke. d verndarhlijfd) kallast Frra sk/ wrgod. e giørder) Er su skwrgoda dyrkā og þionustu gi/ ørd hinna Ó/ gudligu

Þar fyrer seiger DROTTEN allz heriar sa hinn Mektuge i Jsrael. O vei/eg mun
hliota ad hugsuala mier fyrer c Ouine mijna/og hefnast fyrer Fiandmenn mijna. Og eg
mun snua minne hendi i mota þier/og hreinsa þitt skwm sem best/ꝫ allt þitt Tin i burt ta-
ka/og giefa þier Domara aptur lijka sem ædur fyrre voru / og Rædherra sem i vpp-
hafinu. Þa muntu einn stadur Rettuijsiñar/og ein agiæt Borg kallast. Zion hlytur fyrer G
riettindin frelsud ad verda/og hennar hiner herteknu fyrer riettlætid/ so ad þeir glæpa full
er og synduger verde til samans foreydder/og þeir ed yfer giefa DROTTEN fyrer far-
ist/þuiat þeir hliota til skamar ad verda yfer þeim Eike trianum sem þier hafid lysting til/
og ad skamast ydar yfer þeim Jurtra gørdunum sem þier vt veliet. Þa ed þier munud ver-
da sem eñur Eik med þurrum laufblaudum/ og so sem añar Jurtra gardur fyrer vtan va-
tn. Þa nær ed su d verndar hlijfd ydar mun vera sem añar Nør ꝫ hennar e giørder s̄ Elld
gneiste/og mun so huorutueggia til samans vpp brent verda so at eingiñ giete vtslockt þat.

II.

Mich. iiij a vissulega) þad meñ þurfe eigi hingad nie þā/ gad ad leita/ helldr vissuliga verda Gud þiñ ande.

ÞEtta er þad huad Esaias sonur Amos hn̄ sa yfer Juda og Jerusalem. A A
sijdustum døgum mun þat fiallit s̄m hws DROTTENS er vppa a vissu-
liga verda hærra enn eñur fiøll og yfer allar hæder vpphafid verda. Og
allar þioder numu þangat skunda/og margt folk þangad ganga/og seig-
ia/Komit/og lætum oss fara vppa fiallit DROTTENS/til Hwssins
GVDZ Jacobs/so þad hn̄ kenne oss sijna vegu/og þad vier gøngū i hn̄s
fotstijgum. Þuiad af Zion mun Løgmælit vtganga/og Ord DROTT-
ENS af Jerusalem. Og hn̄ mun dæma a medal Heidinna þioda/ og vanda vm vid mar-
gt folk. Þa munu þeir vr Suerdum sijnum smijda Plog jarn/og vr sijnum Spiotum Korn
sigde. Þuiad eingin þiod mun vpp hefia neitt Suerd i mote annare/og þadan af ei læra ad
beriast/Kome þier af hwse Jacobs/Lætum oss gāga i Liose DROTTENS.

Þat eru Afgud/ a dyrkunar sy/ ner og Fals keñ/ ingar Fr meire Hiatru høfdu helldur eñ þeir heidnu i Austr alfuñe.

Enn þu hefer þitt folk/þad Hws Jacobs fara lætid/þuiad þeir frømdu þad meir enn B
hiner i vpp gøngu Solarinnar/og eru daga vtueliendur lijka sem Philistei/og giøra mørg
añarlig Børn. Þeirra land er fullt af Silfre og Gulle/og Fiarsioda þeirra er eingin en-
de/ Þrra land er fullt med Hesta/og þeirra Vagnar eru otelianliger. Og þeirra Land er
eirnen fullt af Skurgodum/Verkin sinna handa þa til bidia þeir/þad sem þeirra fingur
hafa smijdat/þar hneiger sig Alþydan fyrer/þar litelæta sig fyrer Yfermeñerner/þat sama
muntu þeim ecki fyrer giefa.

Far þu jñ i Hellis muña/ꝫ fel þig i fylsnum Jardar/Fyrer þeirre Ognan DROTT- C
ENS/ꝫ fyrer hn̄s Dyrdarsamligu tignar Vellde. Þuiad huers mās mikelæt Augu sklu
nidur lægd verda/og huerier mikils hattar menn eru/þeir munu hliota sig ad lægia. Enn
DROTTEN alleina mun hær vera a þeim tijma. Þuiat dagur DROTTENS Ze-
baoth mū ganga yfer allt þad hid drambsama og þad sem hatt er/og yfer allt þad s̄m vpp
hafit er/so ad þad nidur lægt verde. Eirnen yfer alla mikla og hatt vpp vaxna Cedrus
vidu i Libanus fialli/og yfer allar stor eikur i Basan/yfer øll hæ fiøll/ꝫ yfer alla stor Ha-
lsa/yfer alla hæ Turna/og yfer alla fasta Mwrueggi/yfer øll Skip i Hafinu/og yfer øll
kostulig smijde. so þad sig hlytur ad beygia huers sem eins mans vpp hæd/og sig ad litilæta D
sem mikils hattar meñ eru. Og DROTTEN hn̄ mun alleinazta vpp hefiast a þeim tij-
ma/og þeir Afguder munu þa med øllu vtgiørder vera.

Luc. xx iiij. Osee x. Apoc. ix.

Þa munu menn jñganga i Biargskoruñar/ꝫ i fylsne jardariñar/fyre þeirre ognā DR-
OTTENS/ꝫ fyre hn̄s Dyrdarsamliga Tignar vellde/þa ed hn̄ mū taka sig vpp til ad ski-
elfa Jørdina. A þeim tijma mun huer sem eirn i burt kasta sijnum Silfur og Gull Skwr-
godum(huer ed þeir høfdu sier giøra lætid ad til bidia)i holur Mollduarpaña ꝫ Ledurmw-
sanna/so ad hn̄ meigi þa jñ kriupa i stein Hellana og Biarg skoruñar/fyrer þeirre Ognan
DROTTENS/og fyrer hn̄s Dyrdarligu Maktar vellde/þa ed hn̄ mun taka sig vpp til
ad skelfua Jørdina. Huar fyrer þa vijkit fra manninum/huers andar drattur ad er i hans
Nøsum/þui þier vitid ecke huad mikils hañ er metiñ.

III.

A

NUi sia þu/þad DROTTEN DROTTEN Zebaoth mun i burt taka af Jerusalem z Juda allz hættadar nægter/ nægt Braudsins z nægt Vatzins/ sterkar Hetiur z Bardaga menn/ Yfer domara/ Propheta/ Sannsagnar menn og Olldunga høfdingia yfer fimtiigum/ z ærliga menn/ Rædgiafa/ z hyggna handuerks Meistara/ og Kloka menn vel mæle farna. Og eg mun giefa þeim Vngmenne til Høfdingia/ z Bernsku menn skulu Drottna yfer þeim. Og folked mun fiarplog hafa huer a ødrum/og huer sem eirn a sijnum Naunga. Og æsku madurinn mun hrokast vppi mote þeim hinum Gamla/og sa O ærlige i mote þeim Heidarliga. | Vt ap þoreydslu Gydinga þra sem Christum villdu ei mz taka.

Þa mun huer sem eirn høndla sinn brodur vt af sins Fødurs hwse/ Þu hefur Klædnadenn vertu vor Høfdinge/ riettu vid þessa Ogiæfu. Enn hann mun suara a þeim tijma z seigia/Eigin Lækner em eg/ huerke er þar Braud nie Klæde i minu hwse/ Setied mig ei til Høfdingia medal Folksins. Þuiat Jerusalem hun hrapar/og Juda er fallen nidur/ mz þui at þra tunga og þeirra fyndingar eru a mote DROTTNE/ so ad þeir motstødu veita Augum hans Tignar velldis. Þeirra opinber breytne giører þa auglijsa/þuiad þeir seigia vt af sijnum Syndum/lijka so sem þeir til Sodoma/og þeir a byrgia þær ecke nidre. Vei Sælum þeirra/þuiad þat mun þeim med jllu endur golldet verda.

B

Seigit vm þa Rettferdugu/ad þeim mune vel vegna/þuiad Auaxtarins sinna verka munu þeir neyta. Enn vei þeim Ogudligum/þuiat þeir eru jllsku fuller/ og þad mun þeim endurgolldit verda/lijka s ad þeir hafa for þienat til. | a Byrgia) þ e hr sa opinberliga þui/ ap huerius þ ættu hellduc ad skamast sijn/ sem er þra Afgudadyrka

Bernsku menn yferganga mitt folk/og Konur Drottna yfer þui. Folk mitt/þiner hugg unar menn villa þig/og briota nidur þann gøtustijgenn þar þu skallt ganga/ Enn DROTTEN stendur þar til hægri handar/ z er vpp stijgin til ad dæma Lydenn. Og DROTTEN kiemur til Domsins medur Olldungunum sijns folks/og medur sijnum høfdingium. Þuiat þier hafed þann b Vijngard for eydt/og þad rann sie af Fatækum er i ydar hwse. Huar fyrer nidur þrycke þier minu folke/ z i sundur meliet fatækar Personur/seiger DROTTEN DROTTEN Zebaoth. | C | b Vijngard) þ er Gudz Folk Capi v.

Og DROTTEN hann seiger/Þar fyrer þad Dætur Zion eru Rijkelatar/og geysa mz vpp reygdum hælse/med for pryddu andlite/bruna framm og hosuiera/hafande fagran fota bunad/Og þui mun DROTTEN hærlausann giøra Huirfuilen dætranna Zion/ z DROTTEN hann mun þeirra hinu føgru hær vt slijta. Og a þeim tijma mun DROTTEN i burt taka buningin a þeirra kostuligum skoklædum/eirnen þeim Speñur/Speingur/Hals bond/Ermahnappa/Hwfurnar/Silke skauted edur Koppbreimingarnar/Snwrunnar/Ilmunar hnottenn/og Eyrna spengurnar/Hringana/ Gullnisten/Hætijdarklædnaden/ Kapuna/Stickuna/Pungin/Speigilinn/Fyrer klædit/Lindan/ Belltid. Og þar mun jllur Daun fyrer sæta Ilm vera/ z eitt lijtils hættar band fyrer godan Linda/ z ber Skarlle fyrer krwsat hær Fyrer goda Skyckiu þrøngur Hæruseckur/allt suodan i staden þinnar Pryde. Þijn Alþyda mun fyrer Suerde falla/og þijner Bardaga menn i Strijde. Og hennar Borgar hlid munu syrgia og harm bera/og hun mun a Jordu mz eymd sitia. So þ siau Konur munu a þeim tijma grijpa eirn mann/og seigia/Sialfar þa vilium vier fæda oss z klæda/at eins þa lattu oss epter þijnu nafne kallast/so þad vor smæn ode i burt fra oss teken. | D

IIII.

A

A Þeim tijma mun sa Kuistur DROTTENS kiær og virduglegur vera/ og sa Auoxtur Jardarinnar tijgulegur og fagur/hia þeim s hialpliger verda i Israel. Og huer þa epter verdur i Zion/og yfer blijfur til Jerusalem/ sa mun heilagur kallast/huer sa sin skrifadur er a medal þeirra sem lifa til Jerusalem. Þuiad DROTTEN mun af þuo saurinden dætranna Zion og þa blodskulldina Jerusalemi burt taka fra henne fyrer Andan/sa dæmask og eirn Elld vpptendra. | Huggan þeirra retruudu a Christum

Og DROTTEN mun skicka yfer allar byggingar fiallsins Zio/ z huar ed hun er til samans søfnud Sky og Reyk vm daga/og þær Elldingar ed brenna vm Nætur. Þuiad þar

 mun eitt

a Dyrdarsäligt) þ heyrer Gude er dyrdligt/ suo sm̄ þ̄ rettrundu

mun ein verndar hlijf vera yfer øllu þui huad a Dyrdarsamligt er/ ꝛ mun so ein Tialldbwd
ba til forskygnis a deiginū fyrer Hitanū/ ꝛ eitt hæle ꝛ skiol fyrer Storuidrinu ꝛ Døggiñe.

V.

Psal. lxxx. Jerem. ij. Matth. xxi.

U vel/ Eg vil mijnum elskuliga/ kueda þad kuædit mijns Fødur brodurs/ A
vt af hn̄s Vijngarde. Miñ Astuinr hefr eirn Vijngard i friosomu Tak-
marke/ ꝛ hefer girt i kringum hn̄/ og medur griote hladit/ og Rootsett þar
jn̄e kostuliga Vijnkuistu. Hn̄ vppbygde eirnen eiñ Støpul/ þar jn̄e/ ꝛ gr-
of eina Vijn pressu þar nidur/ og vonade þad hañ munde Vijnber af sier
gefa/ Eñ hañ gaf fram swr Vijnber. Tæme þier nu Borgar meñ af Je
rusalem/ og þier meñ Juda mille mijn og mijns Vijngardz/ Huad var þad eg ætte meir ad
giora minum Vijngarde þad eg hafe enn ecke vid hn̄ giort? Huar fyrer hefer hann þa swr
Vijnber af sier giefid þa ed eg vonade hañ munde sæt Vijnber af sier giefa

Ognunar hotan er af foreydslu Folksins

Nu vel/ eg vil kunngiøra ydur huad eg vil giora minum Vijngarde. Hn̄s veggur skal i B
burt takast so þad hn̄ foreyddr verde/ og hn̄s gardr skal nidur brotin̄ verda/ so þad hn̄ vnder
fotum trodist. Eg vil hañ foreyddan liggia læta/ so þad hn̄ verde huerke eriadr nie vppsko-
reñ/ helldr so ad þar vaxi Illgrese og Klungur þyrnar/ og vil Skyunum bioda at þau døgg
ue þar ei yfer/ Eñ Vijngardur DROTTENS Zebaoth er Jsraels hws/ Og þeir menn
Juda hn̄s æskwdlig plantan. Hn̄ vonade epter Riettindum/ Sia þu/ þa var þar fiedrættr/
hn̄ vōade epter Riettlætinu/ Sia þu/ þa var þar Kløgumæl.

Hier vtleggur Prophetiñ huad þau swru Vijnberin sie/ hart nær Capitulañ til enda. Amos i.

Vei þeim sem saman draga eitt hws til añars/ ꝛ eirn Akur til añars/ þangat til at þar C
er ecke meira rwm til / so at þr einsamler eignist Landit/ þad sama er komid til eyrna DR-
OTTENS Zebaoth. Huad gillder þad ef at þau hinu mørgu Hwsin skulu ecke i eyde
leggiast/ og þau hinu miklu ꝛ føgru standa i eyde? Þuiat tiu Akurlond Vijngardsins skulu
ecke giefa nema eirn kagga Vijns/ og eitt Trog Sædis sk giefa eirn mæle Ask.
Vei þeim huerier ed snem̄a vpp standa a Morna til at drecka sig druckna/ ꝛ sitia allt til
Nætur/ so ad þeim hitne af Vijnenu/ og hafa Horpr/ Gygiur/ Bumbr/ Pijpur ꝛ Vijndryck
iur i sijnum Gesta bodum/ eñ giæta ecke ad þui verke DROTTENS/ ꝛ hafa øngua gi-
ætslu a hn̄s handa verkum. Þar fyrer hlytur mitt folk oforsynju herleidt at verda/ og þess
Villdar meñ Hungr at þola/ og þess Alþydu mwgur Þorsta lijda. Þar fyrer hefer Heluij D
tid Ondiñe vijdt i sundur sleiget/ ꝛ gineno vpplokit an allz mæta/ so at nidur fare bæde þra
Villdar meñ og Alþydu mwgureñ/ bæde þeirra enu Rijku ꝛ so Gladuæru. At huer sm̄ eirn
hliote sig nidr at beygia/ ꝛ þat huer sem eirn lijtelætr verde/ og þat augū Dramblætra nidr
lægd verde. Eñ DROTTEN Zebaoth vpphefiest i Riettindunū/ og GUD sa hiñ Heil-
age helgadr verde i Riettlætino. Þa munu Lombin gresia sier i þeirra stad/ ꝛ hiner Vesølu
munu huijla sig i Eydemørkū Feitingiaña.
Vei þm sem saman reyra sig mz lausū bondū rangt ad giora/ ꝛ med bondum Vagnaña
til at syndga og seigia. Læt snart og brædliga koma hn̄s verk/ so at vier siaum þat/ Lætum E
sig nalægia ꝛ hier koma rædagiørd hins Heilaga Jsrael/ so ad vier verdum varer vid þ.
Vei þeim/ huerier ed kalla hid vonda gott/ og þad hid gooda vondt/ og þeir ed af Myrk-
runū giora Lioset/ og vt af Liosenu Myrkred/ og þeir ed giora swrt af sætu/ og vt af Sætu
hid Swra.
Vei þeim/ huerier i hia sialfum sier þikiast vijser og hallda sig sialfa Forsiala.
Vei þeim/ huerier mættuger eru Vijnet at drecka / og sterker af sier i dryckiuskapnum.
Þeir ed riettlæta hiñ Omilllda fyrer sie giafa saker/ ꝛ Riettar farinu hinna riettuisso i burt
suipta fra þeim.
Þar fyrer/ lijka so sem þat Elldureñ foreyder stræinu/ ꝛ Logeñ Agnernar i burt tekur/ so F
mun þeirra Root forrotna/ og þeirra greijner vppfliuga lijka sem añat molldar ryk. Þui-
at þeir forackta Løgmal DROTTENS Zebaoth/ og lasta þa rædu hins heilaga i J-
srael. Fyrer þad sama er Reide DROTTENS grim̄ orden yfer hn̄s folk/ og breider si-
na hønd vt yfer þa/ og leggr a þa/ so þat Fiøllen skialfa/ ꝛ þeirra lijkamer eru eins suo sem
Saureñ a Strætunum vte. Og i øllu þessu þa lætr hn̄s Reide eñ ecke af/ helldr er hn̄s hønd
eñ vt breidd.

Þuiad

G Þuiat hn̄ mun einu Sigurmerke vt fleyia i fiarlægd medal Heidiña þioda/ z þær hinu sømu hingat locka i fra enda Jardarinnar. Og sia þu/ ad skiott og skyndeliga/ þa koma þr hingat/ og þar er eingin þreyttur nie vppgiefen̄ medal þeirra/ ønguan̄ þeirra syfiar nie sæk er Suefn/ og øngum̄ þeirra lossnar bellte fra lendum / z ecke eins þrra sko þueingr slitnar. Þeirra Skeyte eru huøss/ og aller þeirra Bogar eru vppspañader. Hoofuar þeirra Hesta eru sem Hellusteinar/ og Hiolen þeirra Vagna so sem Storuidre. Þeir grenia sem Leon/ z so sem Leona huolpar þa grenia þeir/ þeir munu fram bruna z Herfanget grij̄pa/ og þad a burt flytia/ so þat eingen fær þui fordat. Og a þeim døgum munu þeir Dynia yfer þa/ lij̄ka sem Siarfar nydr. Nær ed Landet verdur þa a lij̄tid/ sia þu/ ad þa er þat myrkt af Sorgu̅/ og þat Lioset mun ecke meir skij̄na wt yfer þa. Þetta eru þeir Chaldei

VI.

A Þui Arinu/ þa ed Vseas Kongr Andadist/ sa eg DROTTEN sitia vpp a einum hæfun̄ z hatt vpphøfdum Stole/ og falldr hans Klæda vppfylldi Musterit. Sieraphi stodu yfer honu̅/ huer þeirra hafde Sex Vænge/ med tueimur huldu þeir sij̄n Andlit/ og med tueimr huldu þeir sij̄na Fætur/ z med Vsias
B tueimr flugu þeir/ og huer kallade til annars/ z sagde/ Heilagur/ Heilagr/ Heilagr/ er DROTTEN Zabaoth/ øll Lønd eru full hn̄s Dyrdar/ suo ad þuerbialkarner skulfu af hliodan þeirra kalls/ og hwsed vard fullt af Reyk. Apoc. iiii
Þa sagda eg/ Vei mier/ eg em fordiarfadur/ þuiat eg hef saurugar varer/ og by a medal þess folks sem hefur saurugar varer. Þuiat eg hefe þan̄ Konungen DROTTEN Zebaoth sied med minu̅ Augum/ Þa flaug eirn þrra Seraphim til mij̄n/ og hafde eitt gloande Kol i hendiñe/ huert ed hn̄ med Tøngiñe tok af Alltarino/ og a hrærde min̄ munn z sagde/ sia þu/ hier eru þinar varer med ahrærdar/ so ad þij̄nar misgiørder verde i fra þier teknar/ og þinar Synder sie fyrergiefnar.
C Og eg heyrda Rødd DROTTENS/ þat hn̄ sagde/ Huern skal eg vt senda? Huer vill vor sendebode vera? En̄ eg sagda/ hier em eg/ send þu mig. Og hn̄ sagde/ Far þu og seig til folks þessa/ Heyret þat og skiliet þat ecke/ Siaed þat og þecket þat ecke. Og hertu Hiarta folks þessa/ lat þeirra Eyru þyckheyrd verda/ z forblinda þeirra Augu/ so at þeir siae ecke med sij̄num Augu̅/ nie heyre med sij̄num Eyru̅/ nie skilie þat med sij̄nu hiarta/ z leidrietti sig Matth. xiii. Marc. iiii. Luc. viii. Johan. xii. Act. xxviii. Rom. xi.
D og verde heilbrigder. En̄ eg sagde/ DROTTEN/ Huersu leinge? Hn̄ sagde/ þangat til ad Borgeñar verda foreyddar fyrer vtan in̄byggiara/ z hwsen maña laus / z þat Landit liggr med øllu i eyde. Þuiat DROTTEN mun folkit miøg i fiarlægd burt lata/ so þad Lāded forlatist med øllu. Þo skal en̄ nu hin Tiunda deilldin þar iñe blij̄fa/ þuiat þ mun i burt fært og for eydt verda/ Lij̄ka seim øñur Eik z Lindartrie/ hueriar ed hafa Stofnen epter/ þo at þeirra laufblod verde af skeken/ Eitt heilagt Sæde mun suoddan Stofn vera.

VII.

A Ad skiede a døgu̅ Achas/ sonar Jotham / sonar Osia Kongsins i Juda/ at Rezin Kongureñ i Syria/ z Pekah Sonur Remalia/ Israels Kongur/ drogu vpp til Jerusalem/ til ad beriast i mote heñe / z eige gatu þeir hana yfer vun̄et. Þa vard þui hwse Dauidz kun̄giort/ ad þeir af Syria forlicte sig vppa Ephraim/ þa skalf hiartat i honum/ z hiartat hn̄s maña/ Lij̄ka s þa Trien i Skogienum skialfa af Vinde. Achas Resin Pekah Reg. xvi.
En̄ DROTTEN sagde til Esaia/ Gack þu vt i mote Achas/ þu z þin̄ sonr Sear Jasub/ til enda Vatzreñuñar/ vid þn̄ efsta Fiske damen̄/ vt vid veigen hia Akrenum Litarans/ z seig so til hn̄s. Vara þig z vert stille/ hrædst þu ecke z þitt hiarta sie ottalaust/ fyre þssu̅ tueimur riukande Kolbrøndum. Einkum fyrer reide Resins og þrra af Syria z sonar Rema
B lia/ þo at þr af Syria/ mz Ephraim/ z syne Remalia hafue eina voda rædagiord samsett j mote þier/ so seigiande. Vier viliu̅ vppfara til Juda/ vekia þa vpp/ z leggia þa vnder oss/ og setia son Tabeal til Kongs þar iñe. Þui suo seiger DROTTEN DRotten/ þad sk ecke so stada nie so verda/ helldr lij̄ka sem þat Damascus er høfud j Syria/ suo skal Rezin

 høfud ba

høfuded vera til Damasco. Og jnan fim̃ z Sextyge Aara pa skal þat mz Ephraim vtgiort/so at þeir skulu ecke leingr eitt folk vera/og lyka s þ Samaria er Høfuded j Ephraim/so skal sonr Remalia Høfuded vera j Samaria. Ef þier trwed ei/mũu þier ecke vidstadast.

Og DROTTIN talade enn aptr til Achas og sagde/ Kref þu þier eins Teikns af GVDE DROTTNI þijnum/huert þad er nidre i Vnderdiwpunum/edr a Hædũ vppe

Eñ Achas sagde/ecke vil eg þess krefia/vppa þ eg freiste ei DROTTENS. Pa sagde hñ/Nu vel/Þar fyrer heyre þier af hwse Dauidz/Huort er ydur þat forlijtid ad þier giored mønønum mngr/ at þier hlioted eirnen at angra minn GVD? Fyrer þann skulld mun

Matth. i. Luc. i. DROTTIN sialfr gefa ydr eitt Teikn. Sia þu/Ein Jungfru er oliett/z mũ eirn Son fæda/og hñ mun hun kalla Immanuel/Smiørs z Hunangs mun hñ neyta/suo at hñ kuñe at forleggia hid vonda/ z vtuelia hid gooda. Þuiat fyrr eñ þat Sueirnen lærer at forleggia hid vonda z vtuelia hid gooda/þa mun þat landit fyrer hueriu þu hrædist/ yfergefit verda

iiii. Reg. xvi. af þijnum teimr Kongũ.

Eñ DROTTEN mun yfer þig/yfer þitt folk/z yfer þijns fødurs hws þa daga koma læta/huerier þ ecke hafa komet i fra þeim tijma þ Ephraim skilde sig j burt fra Juda/fyrer þañ Kongen til Assyria.

Þuiat a þeim døgũ mun DROTTIN blystra ad Flugunũ vid endan Vatnaña j Egipta lande/z at Bijflugunum j landinu Assur/so at þær kome z legge sig allar nidr vid þa þurru Lækena z j Biargskoruñar/z jñ j alla Vidar ruña/z j allar smugr. A þeim sama tijma mun DROTTIN afraka Hærit af Høfdenu z Fotunũ/z allt Skegged j burt taka mz einũ a leigdum Hærknijfi/sm̃ er/fyrer þa s eru hinumeigen Vatzins/sem er fyrer Kongñ af Assyria.

a Leigdũ) Kongurin̄ af Assyria kallast leigdr Harknyfr þuiat Gud hefr hann vm̃ stũdar saker til þss at straffa sitt folk

A þm døgũ/mun eirn mañ vpp ala fiølda Kwa/z tueñar Sauda hiarder/z mũ hafa so margt at miolka / þad hañ mun Smiors neyta/þui hũ hañ blijfur epter j landenu/sa mũ Smiør z Hunang eta. Þuiat þat mun skie a þeim tijma/ at þar huar ed nu standa Þwsund Vijntrie/Þusund Silfurpeniga verd/þar mun vera Klungr z Illgrese/so at meñ mege med Bogum og skeytum þagat ganga. Þuiat b j øllu Landinu munu Klungr þyrnar z Illgrese vera/so þ til allra þeirra fiallaña sem vant var at eria z plægia vmhwfis/ þa kunna meñ eirnen ecke at koma fyrer hrædeligum Klungr þyrnum z Illgrøsum/ helldr munu þar Vxar hafder z meñ munu læta Saude þar yfer reñna.

b þat er/ Landed mũ lagt i eyde

Og DROTTIN sagde til mijn/Tak þier stort Bref/og skrifa þar vppa mz Mañsins stijl/Ræned fliott Skiptid skiott. Og eg tok til mijn tuo Trulynda votta/Prestenn Vriam/z Sachariam son Jeberekia/z gieck til eirnrar Spadoms konu/hũ vard oliett og fædde son/ Og DROTTIN sagde til min/Kalla þu hañ /Ræned fliott/ skiptit skiott/ þt ædr eñ þ Sueirnenn kañ at kalla/ Kiære fader/Kiære moder/skal makten Damascus og Herfanget Samarie j burt teked verda fyrer Kongeñ til Assyria.

Og Drottiñ talade eñ vid mig z sagde/Af þui at þtta folk fyrerlijtur Vatnet til Siloha/sm̃ so hogliga reñur/z treyster meir Rezin/z syne Remalia/ Sia/þar fyrer mũ Drottinn yfer þa koma lata mikel z streng Vøtn c Vatzins/sm̃ er Kõgen Assyria/z alla hñs vegsemd/so þat hun mũ fara yfer alla þrra Læke/z ganga yfer alla þrra Arbacka/z þr munu jñ briotast j Juda/Sueyma þar z yfer vm fara/allt þar til at þ tekr þeim vnder Høku/og þr munu sijna Vænge vtbreida/so at þeir fylle þitt Land/o Imanuel/ so vijdt s þ er til.

c Vatzins) þad er Euphrates/huer ed reñur fra hia Assyria lande

VIII.

Hñ spottar Assyrios/þ þr munu koma fyrer Jerusalem / og þo draga i burt þadann med Sneypu/ iiij. Regum xix.

Eret jllmañleger þier Lyder/z reñet þo vndan. heyre þier þ aller þier sm̃ j fiarlægũ Lõdũ erud. Herklædet ydr z flyet þo vndã/ Bued ydr vel vt z bet þo a flootta rekner/samsetiet rædagiørder/ eñ þar verde þo ecke af/hafed samtøk/eñ þ hafue þo ønguañ stad/þt hier er Imanuel.

Þuiat so seiger DROTTIN til min/lijka sm̃ at tæke hñ i hønd mier z segde mier til/ þat ei skyllde eg ganga a vegum folks þssa/z sagde. Eige skulu þier seigia/a Sattmæle/þtta folk kañ af øngu at seigia nema/ Sattmæla/Veret eij so ottaslegner z ecke so kuijdusamer/sem þr ero/helldr helget DROTTIN Zebaoth/ latid hañ vera ydar Hrædslu z Otta/þa mun hañ ydr til helgunar vera. Eñ eirn a steytingar

a Sattmala) Eydinga lydr trudi Gude ecke og bũ

Steirn

Steirn ⁊ ein hnexslunar Hella/þm tueimꝛ hwsū Israels/⁊ til eirnrar Snøru ⁊ Hrøpunar du þar þyrer sa
þm Borgar mønnum til Jerusalē/so þ marger af þm reke sig þar a/falle/ foreydest/bund ttmala og vinat
ner og Hertekner verde. tti vid Heidins
gia sm̄ þo vrou
Bitt til samans Vitnis burden/⁊ jn̄eigla Løgmaaled mijnū Læresueinū. Þuiat eg vona þra þiandmen̄/
vppa DROTTIN/huer ed sitt Andlit hefur til byrgt fyrer hwse Jacobs/En̄eg bijd eptᵉ
hm̄. Sia þu/hier em eg/⁊ þau børn sem DROTTEN hefer mier giefit/til teikns ⁊ stor=
merkis j Jsrael/af DROTTNI Zebaoth/ hū ed bygger vppa fiallenu Zion.
B Eñ nær ed þeir seigia til ydar/ þier verdet at spyria Sañsagnar meñena at/⁊ hina s̄ af
teiknū rada/huerier ed þuagla ⁊ [b] þræta(þa seiget)Huort skal folked ei spyria sin̄ GVD b
Edꝛ er þ rettara at spyria hina Daudu helldꝛ eñ hina Lifāde? Ja epter Løgmalio ⁊ Vitn= þræta)þr sm̄ la
esburdenū. Eñ ef þr seigia ecke þ sama/þa munu þr ecke Morgunlioset hafa/helldꝛ munu tast vera vijser/
þr fara vm kring i Lādeno hart slegner ⁊ Hwngrader. Eñ nær ed þr lijda nu Hungꝛ/ reid= og vilia Ritnin
ast þeir ⁊ bølua sijnū Konge ⁊ sijnū GVDE/⁊ munu suo ymest lijta vpp yfer sig ⁊ nidꝛ a gena epter sinne
jørdena/ ⁊ ønguañ hlut fiña vtan Myrkꝛ ⁊ Harmkuæle. Þuiat þr ero mædder j Harmkuæ skynseme rettᴀ
lunum/⁊ fara viller j Myrkrenu. Þuiat þar mun ein øñur Mæda vera sem þm giører me= Psalm. lix.
in/helldꝛ eñ su sem a þm fyrre tijmonū var/þa ed þ gieck so hogliga til j Landeno Sabulon
⁊ j Landeno Napthali/⁊ hier seirna meir þa þat vard eñ þyngra/vt vid veigeñ Siafuarenꝛ
þessu meigen Jordanar/j þrre Heidnu Galilea.

IX.

A HAd folk sem geingꝛ j Myrkrunū/sier eitt Lios mikit/ ⁊ yfer þm sem bygg=
ia j myrkuo Lande er eitt skiært Lios vpp ruñet. Þu fiølgar þa enu Heidnu 1. Cor. xv.
þar med eykur þu ecke Gledena. Eñ fyrer þier munu þr gledia sig/Lijka Jud. vij.
sem at þr glediast i Haustviñuñe. Og lijka sem at þr eru glader nær ed þr
skipta mz sier Herfāge. Þuiat þu hefur j sundꝛ broted Oked þrra Þunga/
⁊ Vønden þrra Herda/⁊ Stafiñ þss sem þa fram dreif/lijka sm̄ a døgum
Madian. Þt allt Strijd mz styriølld/⁊ blodugū Ræslum/mū brendt ⁊ mz Ellde foreydt vda.
B Þt oss er eitt Barn fædt/ eirn Sonꝛ er oss gefiñ/huers Høfdingia domꝛ at er a hn̄s Herdū.
Og hn̄ heiter/Vndarlegꝛ/Raad/Kraptꝛ/Hetia/Eilijfur Fader/ Fridarhøfdinge/so at hn̄s
Høfdingia domꝛ verde mikell/⁊ a Fridnum eingeñ ende. A þm Stolnum Dauidz ⁊ hanns
Kongs rijkes/at hn̄ tilreide þ ⁊ efle/medꝛ Dome ⁊ Riettuijse/hiedan j fra ⁊ at eilijfu. Slij=
kt mun giøra Vandlæting DROTTINS Zebaoth.
DROTTEN hefur eitt ord vtsendt j Jacob/⁊ þ er nidꝛ fallit j Jsrael/so at þat sama
skal formerkia allt þat folk Ephraim/⁊ þeir jñbyggiarar til Samaria/þr ed seigia j Met=
nade ⁊ j Stærilæte þrra siñis. Tigulsteinar eru nidur fallner/ eñ vier vilium mz þm høgg=
num steinum vpp aptur byggia/Morber trie ero af høggueē/ þa viliū vier Cedrus vidu þar
C j staden vppsetia. Þuiat DROTTIN mun Herlid Rezins forhefia j mote þm/⁊ þra o=
uine til samās draga/þa vt af Syria at framā / ⁊ þa Philistei a bak til/so at þr jete Jsra
el mz fullum muñe. J øllu þssu þa lætꝛ hn̄s Reide ei af/ hn̄s Hønd vtbreider sig eñ nu/þo
snyst þ folk ecke at helldꝛ til hn̄s sem a þ leggꝛ/⁊ skeyter ecke vm DROTTIN Zebaoth.
Þar fyre mū DROTTIN burt høggua af Jsrael bæde Høfudit ⁊ Halañ/bæde Kut
sten ⁊ Tried a einum deige. Hiner gømlu Heidurs meñ eru Høfudet/eñ þr Spameñ s̄ Lyge
keña eru Haliñ. Þuiat Leidtogarᵉ folks þssa eru Villumeñ/⁊ þr ed so lata Leidtoga sig e=
D ru glatader. Þar fyrer kañ DROTTEN ecke at glediast yfer þrra Ynges møñum/nie
þra Eckium og Fødurleysingū Myskunsamꝛ ad vera. Þuiat aller saman eru þr Hræsnar=
ar ⁊ Jllmeñe/⁊ allra Muñꝛ talar Heimsku. J øllu þssu lætur hn̄s Reide eige af/ hn̄s hø=
nd vtbreider sig enn nu.
Þuiat þ Ogudliga athæfit er vpptendrad lijka sm̄ Elldꝛ/⁊ foreyder Klungrū ⁊ Jllgresi/
og logar so s̄ j þyckuū Skogi/og gefꝛ af sier hafa̅ Reyk. Þuiat i Reide DROTTENS
Zebaoth er Landet formyrkuad/so þ folket er lijka sem añar Elldz matur/eingen væger ød=
rum. Ef ræna þr til hægre hādar/þa lijda þr Hūgꝛ/ Matist þr til Vinstre hādar/þa vda
þr þo ei sadder. Hū eiñ etꝛ kiøted sins Armleggs. Māasses Ephraim/Ephraī Māassē/⁊ þr
badᵉ til samās j mote Juda/j øllu þssu lætꝛ hn̄s Reide eñ ei af/hn̄s hønd vtbreider sig eñ nu.

Vei þm

X.

Ei þm Løguitringū/ sem rangsnuen Løg samsetia/ ⁊ þm ed ranga vrskur- A
de skrifa/ suo at þeir nidurþrycke mæalefnū Fatækra/ og yfergang veite j La
ga soknū/ lijtilmagnāum a medal mijns folks/ so ꝥ Eckiuñar hliota þeirra
Rænsie/ ⁊ Fødurleysingarner þrra Herfāg at vera. Huad vilie þier til giø
ra a þm deige Vitiunariñ ⁊ Oluckuñar sem vr fiarlægd kem? Til hus
vilie þier flyia hialpar at leita? ⁊ hu vilie þier ydar veg semd læta/ so at
hun verde ecke nidrbeygd medal hiña Herteknu/ ⁊ falle medal þrra sem ero j Hel slegner? J
øllu ꝥ essu lætr hn̄s Reide eñ ei af/ hn̄s hønd vtbreider sig eñ nu.

O Vei Assr/ sem er Vøndr miñar Reide/ ⁊ hn̄s hønd er Stafr miñ Bræde. Eg vil vt B
senda hn̄ j mote eiñe hræsnis þiod/ ⁊ skipa honū j mote þui folke miñar Reide/ so at hn̄ ræ-
ne ꝥ/ ⁊ vtskipte þui sem Herfānge/ ⁊ vnder fotum trode ꝥ/ so sem añan Gatna saur. Þo ad
hn̄ þeinke þat ecke so/ ⁊ hn̄s hiarta hugleide ꝥ ecke a þn̄ veg. Helldr er hn̄s Hiarta reidubu
et til at afmæ/ ⁊ foreyda eigi allfæu folke. Þuiat hn̄ seiger/ Huort eru mijner Høfdingiar
ecke aller Kongar? Er ecke Calno so sem Carchemis? Huert er Hamath ecke so sm̄ Arpad?
Er ecke Samaria lijka so sem Damascus. Lijka so sem þat mijn hønd hefr fundet Kōgarijk
ken Afgudaña/ huerra Afguder þo øflugre voru eñ ꝥr sem j Jerusalem og Samaria voru/
Huort skyllde eg ecke giøra vid Jerusalem ⁊ heñar Afgude/ lijka sē ꝥ eg hefue giørt vid Sa C
maria ⁊ heñ Afgude.

Eñ nær ed DROTTJNN hefer fullgiørt øll sijn verk a fialleno Zion ⁊ til Jerusalē/
Forspa i giegn Assr — þa mun eg vitia Auaxtariñs hins Drambsama Kongsins til Assyria/ ⁊ prydeñar hn̄s drāb-
iiii. Reg. xix. — læta Augna. Þar fyrer at hn̄ seiger/ Eg hefe þetta framkuæmt fyrer krapt miña hāda/ ⁊
Esa. xxxvii. — med mijnum Vijsdome/ ꝥt eg em hyggeñ. Eg hefe Løndunum a añan veg j sundurskipt/ Og
þrra Aftektum rænt/ Og lijka sem eirn Volldugur mañ jñbyggiarana vnder lagt. Og min
hønd hefer fundet folkit lijka sem añat fuglshreidur/ so ꝥ eg hefe øll Lønd til samās lesit/ lij
ka sem þa Egg vpp lesast þau ed glotud ero/ ⁊ þar var eingen sa sē hrærde eina Fiødr/ eda
geispade eda andade a mote.

Huort fær Öxin nockut hrosad sier i mote þm sem mz heñe høggr. Edr Søgeñ forha- D
fit sig j mote þm sem mz heñe sagar? Lijka sem ed sa ma hrosa/ sm̄ Stafeñ bæde a ber ⁊ vpp
a ber) aud uelldara er Gude eirn Tirañ vpp at taka helldr enn oss Reyrstaþ edr grasstra/ sm̄ ecki er trie — hefur/ ⁊ ter hn̄ so liettliga sem være hn̄ eckert trie. Þar fyrer mun DROTTEN DRO-
TTEN Zabaoth/ senda Megurdar Sott a medal hn̄s Feitingia/ ⁊ hn̄s vegsemd mun hn̄
vpp tendra/ so ꝥ hun mun breña lijka sem Elldur. Og b Liosit j Jsrael mun vera eirn Elldr
⁊ hn̄s hiñ Heilage mun eirn Elldz loge vera/ ⁊ mun hn̄s Klungur þyrnar og Jllgrese vpp
brenna ⁊ foreyda a einum deige/ Og su fegurden hn̄s Skogar og Vijdlendis skal at øn- E
gu verda/ J fræ Sæluñe allt vppa Holldet. Og mun so foreydast og burt huerfa / at þau
b Liosit) Þat er Gud i Musterino/ — Trien hn̄s Skogar sem epter eru meige talen verda/ ⁊ eitt Barn meige þau vpp skrifa

Rom. ix. — A þm døgum munu ꝥr sem ept blijfua j Jsrael/ ⁊ ꝥr sem vndā komast af hwse Jacobs
treysta ecke leingr vppa þañ sem a þa leggr/ helldur munu ꝥr treysta vpp a DROTTEN
þann heilaga j Jsrael/ j sañleika. Hiner sem yfer blijfa munu snuast / Ja/ þeir sē yferblijfa F
j Jacob/ til GUDZ hins Øfluga. Þui þo þitt folk/ o Jsrael/ sie lijka sem Siafarsandur/
þa skulu þo ꝥr einer vmuender vda/ sem afgangs eru af þui hino sama. Þuiat þegar For-
diørfunen er stillt/ þa mun yferfliotanligt Riettlæte kōa. Þuiat DROTTJN DRottiñ
Zebaoth skal eina Fordiørfung ganga læta. Eñ hn̄ stiller hana þo j øllu Lādeno.

Assur — Þar fyrer seiger DROTTJN DRotten Zabaoth/ Ottast þu ecke mitt folk/ ꝥ sm̄ til
Zion bygger/ fyrer Assur. Hn̄ mun þig med Stafnū slæ/ ⁊ siñ Staf vpphefia j mote þier/
lijka sem skede a Egipta lāde/ Þuiat ꝥ er nu vm eina miøg stutta stūd ad giøra. Þa mū min
Þyckia ⁊ mijn Reide yfer þra Misgiørdum eirn enda hafa/ ⁊ DROTTJN Zabaoth mū
Judic. v. — vpp vekia yfer hn̄ eirn Hrijs vønd/ lijka sem j slaginu Madian/ a Biargenu Oreb/ ⁊ hn̄ mū
siñ staf (þañ ed hn̄ j Hafinu hafde) vpphefia/ lijka sem a Egiptalande / A þm tijma mū hn̄s
byrde af þijnum herdū j burt teken verda/ ⁊ hn̄s Anaudar Ok af þinū Halse/ ꝥt ꝥ sama ok-
it mun af Feite j sundur morkna/ G

Hn̄ kemr (læt sem ꝥ so sie) til Aioth/ hn̄ dregr j giegnū Migron/ hn̄ vtuelr sitt Herfolk til

Michmas/þr draga fram hia vorum Nerbwdū j Geba / Rama hun skelfuist vid/Gibeath
Sauls j burt flyr/Þu Dotter Gallim æptu hatt/Nygg at Laisa/ þu hin fatæka Anatoth/
Mademena flyr vndan/þr jnbyggiarar til Gebin efla styrk. Kan̄ vera at þr blyfe eirn̄ dag
til Nob/þa mun hn̄ hrœra hønd syna j mote fialleno dœtraña Zion/og j mote Jerusalems
hæd. En̄ sia þu/þ DROTTIN DRotten Zebaoth/mun Greineñar mz vallde af snyda
& þ huad hatt vppstendur stytta so at þ sem hatt er mun nidr lægt verda/ Og sa hin̄ þyckui
Skogurē nū medr Jarne vm koll høgguē vda/& Libanō nū falla fyrer þan̄ hin̄ mektuga.

hier vpptelknar hn̄ reisu Kongsins af Assyria til Jerusalem/ og þ han̄ mune þessar borger rueta og ræna/en hn̄ munē so vpp hogguen verda sem Skogr etc. Esaie. xxxvij.

XI.

A OG þar mun eirn Vøndr vpprena af kyne Jesse/og eirn Kuistr af hn̄s Root
mun Auext færa. Yfer hueriū þ huijla mun Ande DROTTINS/Ande
Vitskuñar & Skilningsens/Ande Radsins & Styrkleiksins/Ande Vidurken̄
ingariñar & Otta DROTtins/ & hn̄s Reykelsis offr mun vda i Otta DR-
OTTINS/hn̄ mun ecke dæma epter alite Augnaña/ & ecke straffa epter
þui sem hn̄s Eyru heyra til /helldr mū hn̄ medr Rettuijse dæma hia Fatæku/
og medr Dōe hirta þa Aumu j Lādeno. Og hn̄ mū slaa Jørdena medr Vende syns Muns/
og medr Anda siña Vara j Hel slaa hina Omilldu. Retllæted mun uera Bellte hn̄s Lenda/
B og Truan Linden hn̄s Nyrna.

Spadomr vm Christo og hn̄s Konungs Rijke.

Vlfuarner munu byggia hia Lømbunū/og Vlfballdarner mūu liggia hia Hofrunum/
Eitt smaa barn mun Kalfua/& Leona Huelpa/og añat Alifie til samās reka. Kyr & Birn
ner munu j einum Grashaga gāga/so þ þrra Vngar huijlest huorer hia ødrum/& Leoned
mun Hey eta sem Naut. Og eitt Briostbarn mū leika sier yfer smugu Nødruñar/& þ Barn
af Brioste er vanet mū stinga siñe hende j bæled Flugormsins. Og eingen mun skada nie
Fordiørfun giøra a mijnu Heiløgu fialle. Þuiat Lāded er fullt af vidurkeñing DROTT-
INS/lijka s at være þ hulet mz vøtnū Siofuarens.

Esa. lx vi.

C Og þ mun ske a þm døgū/þ Rooten Jesse/sem stendr folkenu til Sigurmerkes/ at epter
hm̄ spyria Heidnar þioder/& hans huild mun vera Dyrdlig. Og a þm døgū mun DRO-
TTIN j añat siñ syna hønd vtbreida/so at hn̄ fae þ sem afgāgs er syns folks/og þ epter
er vordit fra þm j Assyria/Egiptskum/Patros/Blalāde/Elamiten/Sineas/Hamat/& fra
Eyunū Siofuarins. Og hn̄ mun eitt Sigurmerke vpp setia medal Heideña þioda/& samā
safna þm vtreknū af Jsrael/& hina j sūdr dreyfdu af Juda til samās leida/vr þm fiorū ætt
um Jardariñar. Og sa Ouinskapurenn vid Ephraim mun enda taka/og þr Ouiner Juda
D munu afmaader verda/so þ Ephraim hate ecke Juda/og þ Juda sie ecke i mote Ephraim.
En̄ þm Philisteis vid vestreno mūu þr a hals leggiast/& ræna þa alla s j mote Austrenu
bwa. Edom & Moab munu vtbreida synar hendr a mote þm/Syner Am̄on munu hlydug'
vera/& DROTTIN mū fyremæla Strømū Siafarins j Egipta lāde/Og hn̄ mun syna
hønd lata yfer ganga Vatnid med synum sterkū Vinde/& slaa þa siø Vatzstrømana so ad
men̄ meige þar þurrū fotum j giegnū gāga/og hn̄ mun vegurin̄ vera þm sem epter ero af
hn̄s folke/þ epter er ordit af þm Assyrios/lijka s þ skiede Jsrael a þm tijma ed þr vtgeingu
af Egiptalande.

Spadomr vm kallan heidiña þioda til Euangelium/ Rom. xv.

Exodi. xiiij.

XII.

A A Þeim sama tijma mūtu so seigia.
Eg þacka þier DROTTIN/at þu vart reidr vppa mig/og þad þin̄
Reide hefer vmuendt sier/og Hugsualat mier.
Sia þu/ GVD er minn hialpare/eg em øruggr & ottast ecke. Þuiat
GVD DROTTEN er min̄ styrkr/& min̄ Lofpsalmr & mitt Hialpræde.
B Þier munut mz fagnade Vatnit vppausa vr Hialprædesins bruñum.
Og munut seigia a þm sama tijma/Þacke þier DROTTNE/Prediket hn̄s nafn/gio
ret kuña medal folksins hn̄s giørninga/kuñgiøret huersu vegsāligt at er hn̄s Nafn.
Lof syngit DROTTNI/þuiat hn̄ hefer audsyndt sig dyrdligan̄/þ sie heyrum kuñigt j
øllum Løndum.
Syng lof/& vt glød þu s jn̄e bygger j Zion/þt Jsraels hin̄ Heilage er mikell hia þier.

XIII

Babilon
Jerem. l. li.
Spadomꝛ vt aꝥ heyndar straꝥꝥe ꝥui sm̃ koma skylldé yꝥer heidnar þioder

Esse er byrdar þungen yfer Babilon/huern Esaias son Amos hefer sied/ A
Setiet Merkit vppa hæfiollunū/Kallet fast j mote heñe/Slæet vpp hen
deñe/Lꝗtet jñdraga vm Nliden Nofdingiana. Eg hefe mīnū Heilogum
bodit/ꝛ mīna Ofluga kallat til miñar Reide/ꝥr ed gladuærer eru j minne
Vegsemd. Þar er eitt kall mikels fiolda a fiollunū/lijka s̃ være þar grwā
folk. Eitt kall lijka sem mikillar styriolldar / þar ed saman søfnud eru
Kōga rijken þiodaña. DROTTJN Zebaoth byr eiñ Her vt til Bardaga/huer ed vt af
fiarlægum londū mun koma j fra ydsta enda Heimsens. Ja DROTTJN sialfꝛ / medur

†Kierū

† herlide siñar Reide/til ad fordiarfa allt landet.
Kuinet/þuiat Dagꝛ DROTTJNS er nalægꝛ/hñ kiemꝛ lijka sem øñur Foreydsla
af hinum Almattuga. Þar fyrer tregast vpp allra hendur/ꝛ allra maña hiortu munu hug B
laus vera. Skelfuing/Angist ꝛ Harmkuæle mū/yfer þa kōa/ꝥr munu hugsiuker vera lijka

Job. ix.
Amos v.

sem hun ed fæda skal/huer ꝥra mun hrædast añan/ꝥra Andlit mun suo raud verda sem Ell
dur. Þuiat sia þu/Dagꝛ DROTTJNS kiemꝛ ogurligꝛ/Reidugleg ꝛ/ꝛ Grimlegꝛ til ad

a
Orion) er Sydius/ꝥ er eitt stiornumerke/aꝥ þui eru þær Stiornꝛ er meñ kalla þiskekall/

foreyda Lādet/ꝛ at afmꝗ hina Syndugu vt þadan. ꝥt Stiornꝛ Himens ꝛ sa Orion/skijn ei
skiært/Solen geingꝛ myrk vpp/ꝛ Tūglit hefꝛ ecke sitt Lios/Eg vil ꝥrrar Jardarkringluñar
vitia vegna siñar jllgirne/og ꝥrra Ogudligu fyrer siñar mañ jllsku saker. Og eg vil eirn en
da giora meinadarens hiña Rijkelꝗtra/ꝛ Dramblætid hiña Vollduga nidꝛ lægia/so ꝥ eirn
Karlmadꝛ skal dyrkeyptare vera helldꝛ eñ kostulegt Gull/ꝛ eiñ Madur meira ᵃ verdꝛ eñ eitt
stycke Gullꝛ vt af Ophir. C

b
verdꝛ) þat er so mikel þꝗda mū vera a mōñum i landinu so sm̃ a Gulle

Þar fyrer vil eg Himenen skelfua/so ꝥ Jorden skal vr sijnū stad hrærast/af ꝥrre Grim
dar Bræde DROTTJNS Zebaoth/ꝛ fyrer ꝥm deigenum hñs Reide. Og hun skal va
sem ein jøgud skogar Geit/ꝛ sem ꝥr Sauder ed onguan hafa Hirder/so ꝥ huer eiñ snue ap

c
hun) Babilon/ Medi.

tur til sijns folks / ꝛ ꝥ huer eirn flye aptur j sitt Land. Af þui at huer sem þar finst/mun j
Hel slegin verda/ ꝛ hū hñ er þar i hia/sa mun fyrer Suerde falla. Þeirra Born skulu eir-
nen ꝥm asiaāde sundurmaren vda / ꝥra Heimele rænt/ꝛ ꝥra Kuinur skamadar. Þuiat sia
þu/ Eg vil þa vr Medi vppuekia yfer þeim/huerier at ongu Silfre leita/ nie epter neinu
Gulle spyria/helldꝛ ꝥra Vnges mieñ mꝛ skeytū j Hel at skiota / og vidur þeirra lijfs Auexte
Myskunarlauser at vera/og þeirra Vngbornum ongum at vægia. D
Þañen skal Babilon/hin fegursta medal Kongarijkiaña/ hin dyrdliga Velldestignen j
Chaldea vm turnud verda af GVDE/lijka so s̃ Sodoma ꝛ Gomorra/so at þar sk ei lein-
gur buet j vera/nie nockꝛ þar blijfa at eilijfu/so ꝥ eirnen þeir vr Arabia giore þar eingen

d
zihim) allra hāda villuꝥuglar

e
Ohim) eru allzhattud Dyr og Kuikindi þau sm̃ eru þerþætt.

hws/ꝛ onguer Hiardar geynislu m̃ hafe þar neín hreysé/helldꝛ mūu ᵈ Zihim hreidra sig þar
og ꝥra hws af ᵉ Ohim full vera/ꝛ Strwssfuglar munu þar byggia/ꝛ Draugar munu þar
danza/ꝛ Nætturglur munu syngia j ꝥra Herbergium/ꝛ Eitur drekar j þeira lystilegū Lopt-
stofum. ꝥra tijme mun ad mestu komeñ/ꝛ ꝥra dagar skulu ecke vndandraga. E
Þuiat DROTTJN mun Jacob Myskunsamꝛ vera/ꝛ Jsrael eñ nu framueiges vtuel
ia/ꝛ þa jñsetia j ꝥra land/ ꝛ hiner framande munu nalægia sig til þeirra/ꝛ samteingia sig
þui hwse Jacobs. ꝛ folket mun hallda med þeim ꝛ færa þa til siña stada / so ꝥ hws Jsrael
mun eignast þa j lande DROTTJNS/sier til Þræla ꝛ Ambatta. Og nunu þa Her-
tekna hallda af huerium ed ꝥr Hertekner voru/ꝛ Drottna yfer þeim sem þa þiadu.

XIIII.

Babilon
ein huggun i giegn ꝥrre Babilonesku herleidingu

G a ꝥm tijma/nær ed DROTTJN mun giefa þier huijld af piñe Sy- A
md og Armædu/ꝛ af ꝥrre hardre þionustu sem þu vart jñe/Sie/þa muntu
soddan Ordzkuid hafa j mote Konginū til Babilon/og seigia. Huernen er
ꝥ nu mꝛ ollu vtgiort vm ꝥñ Fordrijfarañ/ ꝛ ꝥ Skattgialldet er nu afteket
DROTTJN hefer Vonden ꝥra Omilldra j sundur brotet ꝥañ Von-
den Yferdrottnarans/sem vafläatáliga a folket lagde mꝛ æde/ ꝛ mꝛ Grimd
Drottnade yfer Heidnū þiodū/ꝛ ofsokte þær Myskuñar laust.
Nu huijlest þo oll Verollden ꝛ er vm kyrt/fagnar ꝛ gledꝛ/ Grene trien gledia sig eirnen
yfer þier/

eirnen yfer þier/ z þ Cedrus viderner j Libanon(z seigia)a medan þu liggr/þa kemr eing=
en vpp hingat sa ed oss høggue nidr. Þat Neluijted þar nidre skelfuist fyrer þier/þa þu ke=
mur þui j mote / þad vppvekr þier þa hinu Daudu/z alla a Kiarnhafra Veralldarinnar/z
B skipar øllum Kongū Neidīna Þioda at standa vpp af sijnum Tignarstolū/so þ huer s eirn
giefe þ suar z seige til þijn. Þu ert z eirnen nidrsteigen lijka sm vær/z þ geingr þier lijka s
oss. Þijn Drambsemis pryde er nidr komen til Neluijtis / og Sønghliodet þinar b Nørpu/
Mølurenn mun vera þin vnderdyna z Madkarner þijn Abreida.
Nuernen ertu af Nimne ofan dotten þu hin fagra Morgunstiarna? Nuernen ertu til
Jardar fallen þu sem veykter þiodernar? Þeinkter þu þo so j þijnu hiarta. Eg vil vppstij=
ga j Nimenen/z forhefia mitt Tignarsæte yfer Stiørnur GVDZ/Eg vil setia mig vppa
fiallet Satmœlas/ vidr þa hlidena mote Nordrenu/eg vil fara yfer hæd Skyana/z samlijk
kur vera þm hinū Nædsta. Ja/til Neluijtis fer þu afuega j þan diupa Pytt/huer þar þig
C sier sa nun skoda þig z lijta til þijn z seigia/Nuert er þ sa madurinn sm skook Jørdena/ og
skielfde Kongarijken/huer ed Verølldena foreydde z Borgenar þar jnne nidurbraut/z gaf ec=
ke sijna Bandingia lausa.
Ad sønu aller Kongar Neidena Þioda til samas liggia/þo mz Neidr/huer j sijnu heimky=
nie/enn þu ert reken af þine Grøf/so sm fwen Kuistr/lijka s einn Ræfell þra sm drepner z mz
Suerde j Nel slegner eru / þeir ed ofan fara j þær c griotkaser Neluijtis /so s annad
D Footum trodet Nræ. Eige muntu lijka sm þr grafin verda/þt þu hefr þitt Land fordiar=
fat/z þitt folk nidurdrepet. Þuiat alldreige mun þss Sædesins hina jllskufullra minst verda.
Buet til/þ hennar børn verde drepen/fyrer misgiørda saker Fedra þrra/so at þau komest
ecke a legg/ne eignist Landit z vppfylle Verølldena mz Borger/Og eg Vil koma yfer þa
seiger DROTTJN Zebaoth/z afma þra minning/af Babilon/þra yferblifst Slekte og
epterkomendr/seiger DRottin/z eg vil giefa hana til eignar Þinnsuijnū/z giøra at Stødu
E votnum/z eg vil vtsoopa henne medr Sopliijma Foreydslunnar seiger DROTten Zebaoth.
Enn DROTTJN Zebaoth hefer Suaret z sagt. Nuad gillder þ at þ skal so skie sem
eg þeinke/z skal so blijfa sm eg hefe asett/Þad Assur verde nidr sleigenn j mijnu lande/z þar
eg sundur trode hn vppa minum fiøllū/so þ hns Ok verde af þm tekit/z þ hns Byrde kom=
est af þra halse. Þetta hid sama er aformid þ hn hefer yfer øllum Løndū/z þ er su hin vt
breidda hønden yfer allar þioder. Þuiat DROTTJN Zebaoth hefr þ so vrskurdat/Nu
fær þui hamlat? Og hans Nønd er vtbreidd/Nuer vill henne j burtu snua?

XV.

A N Þui Aare þa Kong Achas andadest/var þsse Byrdarþunge. Gled þig ecke
þu giørualt Philistei land/þ sa Vøndurenn sm þig slo sie j sundr brotenn/
Þuiat vt af Root Nøggormsins mū koma einn Basiliscus/z hns Sæde mū
eirn gloande Flugdreke vera. Þuiat hiner Frumgetnu þra Voladra muu
fæda sig/z hiner Fatæku ottalauser huijlast. Enn þijna Root vil eg mz hūg
re deyda/z þijna epterlætnu skal hn j Nel sla. Ylfbra þu Stadarens port
kueina þu Borgen sialf/Allt Philisteis Land er huglaust. Þuiat vr Nordreno kemr Rey=
kur a Og þar er eingen einsaman j hns flocke. Og huad mūu Sendebodar Neidena þioda
hier z þar seigia? Þetta/Þat Zion hafe DROTTJN grunduallat/z hiner fatæku hns
folks munu þangat sier skiols leita.

XVI.

A Þ Etta er byrdarþungen yfer Moab. A Nættarþele kemr Foreydsla yfer
Ar j Moab / hun er j burtu. A Nættartijma kemur foreyding yfer Kir i
Moab/hun er j burtu. Þeir ganga vpp til Baith z Dibon til þra Allta=
rana/so at þr Grate z Yle yfer Nebo z Medba j Moab. Allra Nøfud
er hærlaust/allra Skegg er j burt rakat. A sijnū gatna motum ganga þeir
medr Nærusecku vafder/vppa sijnum Ræfrū z Strætū Yla þr aller/z gā=
ga grætande þar ofan af. Nesbon z Eleale æpa so hatt at þ heyrest til Jahza: Þar fyrer
kueina

a Kiarnhafra) þ er/þa Mektuge storherrana/
b Hørpu) þat er/ bæde heyr enda Mærtin og gleþinn/
Foreydsla Babilonar/
Psal. lxxiij.
c Griot) þad er/ i grytta Jørd/ grytta legstadi/
Assur
Foreydsla Assyria ladz
Achas
Foreydsla philistei ladz
Jer. xlvij.
Ezech. xxv.
Zeph. ij.
e Reykr) þad er/ Foreykur eins mikils Nerskara
Moab
Jerem. xlviij.
Ezech. xlviij.
Zeph. ij.

a Kueina hiner Nerklæddu j Moab/ þt þra Sælum geing᷑ jlla.

a Kyreñe) Moab kallar hū þre/vetra Ku/ þui þ land var gott/ og þolkrykt lād so sem ein ung Kyr er Auæxt/arsöm/ og miol/kar miked/

Mitt hiarta kallar a Moab / Þeirra flootta Menn fluudu fra þeirre þreuetre a Kyr/
inne allt til Zoar þui þeir ganga ofan til Luith og græta/ og a Veigenum
til Noronaim / þar vpphefst ein aumleg Kueinan / Þuiat þau Vøtnen til Nim/
rim þuerra/ suo þad Heyet visnar / z Grasit vppþornar/ z ønguar grænar Jurtrer vagxa B
þar. Þuiat þau Audæfen sm̄ þr hafa til samans dreiger/ z þ folk sm̄ þr hafa vtbwit/ flyst
j burt yfer vm þañ Vijde runna Læken. Eitt hrygdar kall geing᷑ vm kring j Landzælfum
Moab/ Kueinan þra tek᷑ allt til Egglaim/ z þr græta j hia Bruñenum Elim/ þt Vøtnen
til Dimon eru full af Blode. þar ad auk vil eg eñ meira koma læta yfer Dimon/ bæde yf/
b er þa sm̄ vndan hafa komist fra Moabs Leonum/ z yfer þa sem epter blijfa j Landeno.

b Sela) þ er/ Sen det Opþ᷑ til Jerusalem/ ef þad villde nockud stoda/

Kiære/ vt sende þier Landsins Herrar Lomben af Sela/ vr Eydemørkenne/ til Fiallsins C
Dottureñar Zion. Eñ lijka sm̄ eirn Fugl flyg᷑ j burt sa ed af sijnu Hreidre verd᷑ j burt drif
en/ lijka so munu verda þær dæturnar Moab nær ed þær ganga fram hia Arnon. Safned
rædum/ hafit Þingstefnu/ Giør þier skugga vm Middeige lijka sm̄ Nott. Fel þu þa flotta
meñena z legg ei til þra sm̄ fluet hafa. Leyf þu minū flootta møñum j hia þier ad Herber
gia/ Kiære Moab/ vert þra Verndarskiol fyrer Foreydaranum/ þa mun sa Kualarenn eirn
enda hafa/ z sa Fordiarfuariñ liña/ Og sa Nidurþryckiareñ aflæta j Landeno.

Þetta eru kalls yrde/ þui hū meinar hier þuert a mot

Og þar mun eiñ Stoll til reidd᷑ verda fyrer Myskunsemena/ z þar mun eirn vppa sitia D
j Sañleikanū/ vt i Tialldbwd Dauidz/ z Dæma z Tractera epter Rettenum/ z framfylgia
Riettlætenu.

Eñ vier høfū heyrt vt af Drābsemeñe Moab þ hun sie mikel/ so þ heñar Drambsemi
Stærelæte Reide er meire eñ heñar Makt. Þar fyrer mun huer Moabite æpa yfer ødrum
aller saman munu þr æpa/ Yfer Grunduellenū borgariñar/ Kirhareseth munu hiner Lemst/
rudu syta. Þuiat Hesebon er ein eyde Jørd orden/ Vijngardureñ til Sibma er fordiarfad᷑/
Herrarner medal Heideña Þioda hafa hñs edla Vijnuidar kuistui sund᷑ sleiget/ z eru kom/
ner allt til Jaeser/ z draga vm kring i Eydemørkeñe/ heñar edla Vijnuider eru j sundur dre/
yfder/ z yfer vm Hafit j burt flutter.

Jerem. xl viij

Þar fyrer græt eg fyrer Jaeser/ z vegna þess Vijnuidarens til Sibma/ z vthelle mørgū E
Tærum vegna Hesibon z Eleale. Þuiat þar er eitt c Sønghliod j þijna Sumar viñu og
Haustyrktu jñfallet/ so þ Gleden z Fognudureñ er af Akurløndunū j burt horfuen/ z j þm
Vijngørdunū kueda þr ei nie gledia sig. Þar mū eckert Vijn vtþryckiast af Vijnþrugunū/
a Søngnum hefe eg eirn enda giørt/ þar fyrer hliodar mitt Hiarta yfer Moab lijka sem
ein Harpa/ z min Jdur yfer Kirhares. Þa mun þ openskært verda/ hūnen þ Moab mūe
erfuidt veita/ j hia þm Olltørenum/ og huernen þ hū sie geingen til siñar Kirkiu ad bidiast
fyrer/ z hafe þo øngu til stadar komet. Þetta er þat huad er DROTTEN hefur talad j
giegn Moab j þ sama siñ/ eñ nu mæler DROTTIN z seiger. A þrim᷑ Aarū/ lijka s̄ þ
eins Verkmans Aar eru/ þa mun Vegsemden j Moab lijtel verda j þm mikla mañfiølda
so þ møg fæer epter blijfe z eige marger.

c Søng) Quinaheróp i stadenn gledeligs söngs

Daglaunar/ ons

XVII.

Þesse er sa þungen yfer Damascum. Sia þu / ad Damascus mun eingen
Stadur leing᷑ vera/ helld᷑ ein nidurhrunen Griothrwga. Þeir Staderner
Aroer munu forlætner vera/ so ad þar munu Hiardernar ganga Omaks/
lausar. Og þ mun vtgiort vera vm Kastala Ephraims/ z Rijkisstiornan
til Damascū/ z þ sm̄ epter er blifued til Syria mun vera lijka s̄ Vegsem/
den Jsrael sona/ seiger DROTTIN Zebaoth.

Foreyding Damascus

A þm tijma mun Vegsemden Jacobs þuñ vera/ z hñs vel feitur Lijkame mun Magur
vera. Þuiat þr munu vera lijka sm̄ þa nær ed nockur jñsafnar Korne j Haustuiñunne/ z so
sm̄ þa nær ed eiñhuer jñdreg᷑ Axen mz sijnum Armleggium/ z lijka sm̄ þa ed nockurer sam
ann lesa Axin j Dalnum Rephaim/ z at blijfe þar jñe so sem ein epter viña. Lijka sem þ 2
nær ed einhuer skekur eitt Vidsmiørs trie/ so þ vpp i Toppenū epterblijfe tuo ed᷑ þriu korn/
ed᷑ so sm̄ þa nær ed fiøg᷑ eda fim̄ Alldene heingia a Kuistenū/ seiger DROTten Zebaoth.
A þm tijma mun Madureñ hneigiast at honum sem hñ hef᷑ skapat/ og hñs Augu munu

Damascus kallast Ephraim þolks Kastale/ at þeir treystu vpp a Damascū Esaie xx iiij.

lijta vpp

lijta vppa þañ hiñ Heilaga Jsrael. ⁊ ei mũ hñ hneigia sig til þra Alltarañ ſ hñs sialfs hē
dꝛ hafa smijdat/ ⁊ ecke lijta vppa þ huad hñs Fingꝛ hafa giørt/ huerke vppa þau Blothofen
E nie Likneskiurnar.
A þm tijma munu Staderner þra styrkleiks/ vera lijka sm̃ epterlætnar Greiner ⁊ Kuist-
er/ Hueriar ed epterlætnar voru af sonum Jsraels/ ⁊ munu j eyde vera. Þuiat þu hefur for
gleymt Gude þijns Hialprædis/ ⁊ þu hefꝛ ecke minst a þ Hellubiarget þins styrkleika. Þar
fyrer muntu lysteliga plantan nidur setia. Eñ þar mꝫ muntu añarligũ þa Vijnkuistu nidꝛ
setia. A þm tijma ed þu nidur sæer muntu þess velgiæta/ so at þitt Sæde Blomgest tijman
lega. Eñ j Naustuiñunne/ nær ed þu skallt Kiarnañ jñ yrkia/ muntu Sorg eins Harmþru-
gens þar fyrer hafa.
D O Vei þm fiølda so mikels folks/ lijka sem Siæfarhafet mun þ vppþiota/ ⁊ Bulldran
Lydsins mun so dynia/ lijka ſ Nydꝛ mikilla Vatnzfalla. Ja/ lijka sm̃ dyniande Vøtn þau
falla/ so mun þ folket framþeysa. Eñ hñ mun straffa þa/ þr munu þa ⁊ langt j burt flyia/
⁊ mũ j burt suipta þm lijka sem þ Vindꝛ feyker Molldar dupte a Fiøllum vppe/ ⁊ lijka sem
Huirfelvindꝛ kemur af Stormuidre. Ad Kuelldtijma/ Sia þu/ þa er þar skelfing/ og ædur
eñ Morgun kemur eru þr þar ei leingur. Þetta er Verdkaupet vorra Rænsmañа/ ⁊ hlut-
skipte þra sem vort hafa j burt tekit.

XVIII.

A HOEJ þui Lãdenu/ sem at fer vnder Seglañа skugga þessumeigē Vatnañа
j Blalande/ Huert ed Bodskapen vtsender a Hafenu/ ⁊ j Reyrskipunum a
Vøtnunũ fer. Faret hiedan þier skioter Sendebodar/ til þeirrar Þiodar ſ
Rænd ⁊ rutlud er/ til þss Folksins sem ogurligra er eñ nockurt añat/ til þss
Folksins sem vt af er mællt og nidur trodet/ huers Lãd Vatnzfloden vnder
leggia. Aller þier sem a Jardrijke bygget/ ⁊ þr sem j Landenu bwa munu
sia huernnen pad Merken a Fiøllunum munu vt fliuga/ og heyra pad huernen Lwdrarner
munu Blæsast.
Þuiat so seiger DROTTJN til mijn. Eg vil kyrru fyrer hallda/ ⁊ vmskygnast j minni
Stad/ lijka sem eitt Hitavedꝛ þ sem vppþurkar Regnet/ ⁊ so sem Nætt døgg vti Hita Haust
uiñuñar. Þuiat fyrer Haustyrkiutijman mun Auoxtureñ vppvisna/ og sa Alldinis Vijser-
eñ j Blomsturtijdeñe vppþorna/ so þ Steingurnar hliote meñ medꝛ Kornsigdum j burtu ad
snijda ⁊ Vijnkuistuna af at høggua ⁊ j burt kasta. So þ meñ hliota til samans ad liggia
læta Fuglana a Fiøllunum ⁊ Dyren i Landenu/ so þ a Sumaret Hreidre Fuglarner þar
jñe/ ⁊ a Vetureñ ligge þar jñe allz kyns Dyr j Landenu.
A þm tijma mũ þ hid sundurdreifda ⁊ hid rænta folket/ þ sem ogurligra er eñ nockurt ã-
nat þ vt af er mællt ⁊ nidꝛtrodet/ hũs Lãd Vatzflodē vnderleggia/ Fornᵉ færa DROTT-
NE Zebaoth/ j þm stad þar ed Nafnet DROTTENS Zebaoth er/ til Fiallsins Zion.

XIX.

A HEsse er Þungen yfer Egiptalande/ Sia þu at DROTTJN mun fara
a einu skiotu Skye/ ⁊ koma j Egipta land. Þa munu Skurgoden j Egip-
talandi skialfa fyrer honum ⁊ Hiartat Egiptskra mañа mũ sliofgast i þra
Briostũ/ ⁊ eg mũ egna huern Egiptskan mote ødrũ/ so þad eirn Broderen
mote ødrum/ Eirn Vinuren mote ødrũ / Eirn Stadureñ mote ødrũ/ Eitt
Rijke skal mote ødru beriast. og Hugar hreysten þra Egiptskra skal ad
engu verda/ ⁊ eg mun þra Ræd ad onytu giøra. Þa munu þeir ad spyria sijna Afgude og
Presta ⁊ Sañsagnarmeñ/ ⁊ teikna vt þydara. Eñ eg mũ ofurgefa hina Egiptsku j Valld
grimmra Høfdingia/ og a Hardrædur Kongur skal yfer þm Drottna/ seiger sa Stiornaren
B Drotten Zebaoth.
Og þ Vatnet j Hafeno mun vpp þorna/ Þar ad auk Vatzfallet mun j burt soast ⁊ vpp
þurckast/ ⁊ þau Vøtnen munu framhlaupa/ so at þau Vatzfloden ⁊ Dyken mũu minkast
og vpp þurkast/ lijka bæde Reyren og Marhalmurin/ mun vppvisna/ og þ Grasit fram vid

Vøtnen mun lijka vpp þorna/⁊ allt ꝥ Sæde sem vid Vøtnen er mun vppuisna og ad ønguu
verda/og þr Fiske menn munu syrgia /og aller þeir hiner sømu sem Fiskeønglana j Vat-
net læta munu Harm bera ⁊ þr hiner sømu s Fiskeneten vtleggia j Vøtnen munu hrygg-
uer vera. Þeir ed gott Netgarn verka ⁊ Neten til samans rijda munu skamast sijn/og þeir
ed Fiskeharfana hafa/asamt med øllum þm sem Veideuøtnen giøra fyrer verdlauna saker
þa munu Sorgbitn vera. C

Þeir Høfdingiarner til Zoan eru fauijser / Hiner Hyggnu Rædgiafarner Pharaonis
gefa vt heimskt ræd. Huad seige þier þo vt af Pharao? Eg em sonur Spekingana/og vt
komen af þm gømlu Kongunum. Huar eru nu þiner Spekingar? lættu þa kunngiøra þier
⁊ vijsa ꝥ/huad ed DROTTIN Zebaoth hefr alyck at yfer Egiptalande. Enn þr Høfd-
ingiarner til Zoan eru Skiptingar vordner/Þeir Høfdingiarner til Noph eru suikner/þeir
suijkia og med Egiptalände þann b Hyrnigar steinen Kynkuijslana. Þuiat DROTTIN
b Hyrningarsteinn þ er Kongin hefr vthellt medal þrra einum Sunnlunar Anda/so at þr ville Egiptaland j øllum þra giør
ningum/lijka sem ꝥ eirn Ofdruckenn madr hn kolluelltur nær ed hn selur vpp. Og Egipta
land mun eckert hafa huerke Høfudet nie halann/Eikena nie Greinernar. D

A þm tijma mun Egiptaland vera lijka sm Konur/Ottast og Skelfast/þa ed DROT-
TIN Zebaoth mun hendenne veifa yfer þad. Og Egiptaland mun hrædast fyrer Land-
eno Juda/so ꝥ/huer hn minnest a ꝥ sama mu hrædast fyrer þui /Yfer rædinu DROTT-
ENS Zebaoth sm hn hefr alyktat yfer þm

A þm tijma munu fimm Staderner j Egipta lande tala epter maltæke Canaans/og sueria
vidr DROTTEN Zebaoth /Einn mun heita Jrheres. A þeim sama tijma mun Alltare
DROTTINS Zebaoth va midt j Egiptalande/⁊ eirn Merkessteirn DROTTINS
vidr Landamerke/huer ed vera mun eitt Teikn og Vitnisburdr þm DROTTNE Ze-
Fyrerheit þat þeir Egiptsku baoth i Egiptalande. Þuiat þr munu kalla til DROTTENS yfer þm sm þa þuinga.
Hnn mun þa ⁊ senda þm eirn Hialpar mann ⁊ Meistara huer ed þa frelsar. Þuiat DRO-
TTIN mun þm Egiptskum kunnigr verda/⁊ þr hinu Egiptsku munu medkenna DROT-
ten a þm tijma/⁊ munu hm medr Fornu ⁊ Mataroffre þiona/⁊ þr munu heitu lofa DROT
tne ⁊ hallda ꝥ/Og DROTTIN mun plaaga hina Egiptsku ⁊ græda þa/þt þr munu snu
ast til DROTTINS/⁊ hn mun læta þa bidia sig/⁊ lækna þa.

A þm tijmu mun vegr vera/af Egiptalande j Assyriam/so ꝥ þr vr Assyria j Egiptaland
og hiner Egiptsku j Assyriam kome/⁊ þr huorutueggiu hiner Egiptsku ⁊ vr Assyria munu
Gude þiona. A þm tijmum mun Jsrael med þm Egiptskum ⁊ Assyrijs sialfur þridie vera/
vm þa Blezan sem a Jørdunne mun verda. Þuiat DROTTIN Zebaoth mun bleza þa
⁊ seigia/Blezadr siertu mitt folk j Egiptalande/⁊ þu Assur verkit minna handa og þu Jsra-
el mijn Arfleifd.

XX.

Þui Aareno þa ed Thartan kom til Asdod/ so sem ꝥ Sargon Kongurenn A
Tharthan Sargon Assyria hafde hn vt sendt/⁊ hn bardest j mote Asdod og yferuann hana. A
þm sama tijma talade DROTTIN fyrer Esaiam son Amos og sagde.
a huers daglegur ouirdulegr klædnadur Far þu ⁊ leys þann a Secken af þijnum lendu/ ⁊ drag þijn skoklæde burt af
þijnum fotum. Og hann giørde so / Gieck nakenn og berfættur / Þa sagde
DROTTIN.

Lijka so sm ꝥ minn Þion Esaias geingr Naken ⁊ berfættr/til Merkis ⁊ Storundra þrig-
gia Aara/yfer Egiptu ⁊ Blaland. Eins so lijka mun Kongurenn j Assyria burt drijfa hina
Herteknu Egiptalandz/⁊ burt drijfa bæde Vnga ⁊ Gamla/ Nakta og Berfætta af Mor- B
Egiptaland Blaland landi/ medr alsberum Bakhlutu/Egiptalande til skammar. Og þr munu skelfast ⁊ skammast
sijn vegna Blalandz/vppa huert þr vonudu/Og þar j mot Blaland vegna Egiptalandz/
vt af hueriu þr hrosudu sier. Og þr innbyggiarar þessarar Eyar munu seigia a þeim sama
tijma. Er ꝥ vort traust/þangat ed vier flydum til hialpar/so ad vier frelsader yrdum fyrer
Kongenum j Assyria. Huersu finligann erum vier vndankomner?

XXI.

Þessi er

A Þesse er sa Þungen yfer Eydemørkena vidr Siofuarhafuit. Lijka so sem
eitt Stormuidre kiemr vr Sudre/þ er vm snyr øllum hlutū/so kemr pad og
lijka vt af Eydemørkeñe/j burt vr einu ogurligu lāde. Þuiat mier er vijsud
einþūg Syn/Eiñ Forsmāareñ kemr j mote ødrū/Eiñ Fordiarfareñ i mote
ødrū. Drag vpp hingat þu Elam/vmkringdu hana Madia. Eg vil eirn
enda giøra a Allre Anduarþan. Þar fyrer eru mijnar Lendar fullar af
Hrygd/og Angist hefur høndlat mig/so sem eina þa ed Fæder. Eg beyge mig þa eg heyre
þat/z skielfist þa eg sie þ. Mitt hiarta þ skelfuist vid/Ognanen hefr hrædt mig/a Nott-
eñe hefe eg þar ongua Roo fyrer. Ja/Bw þu eitt Matbord til/Lattu vaka a Vardhalldz
holnum. Etid z Dreckit/Taked ydr vpp þier Høfdingiar z beret Feitt a Skiølduna.
B Þuiat DROTTIN seiger so til min. Far þu z set eirn Tilsionar mañ/og huad hañ
sier þa seige hñ þier þ/Eñ hñ sier Reidmeñ rijda/z reña a Hestum/Asnū og Vlfaulldum/
og hefur giætr þar vppa mz miklu athygle/Og eitt Leon kallade/DROTTIN/eg stend
a dagiñ mz jafnade vppa Vøkuhædeñe/og set mig vppa mitt Vardhalld vm allar Nætur/
Þa sia þu/ad þar kemr sa sem sier lætur aka a einum Vagne/hñ giefr suar z seiger/a Ba-
bilon er fallen/hun er fallin/ z allar Likneskiur heñar Skwrgoda ero nidr slegnar til Jar-
C dar. Minn kiære Kornlaafe/þar ed eg þreske vppa. Huad eg hefi heyrt af DROTTNI
Zebaoth/þm Gude Jsraels/þ sama kūgiøre eg ydur.
Þesse er sa Þungen yfer Duma. Til mijn var kallat vt af Seir/Vøkumadr/Er Nott-
en ecke ad mestu vmliden? Vøkumadr/Er Notten ecke liden? Eñ Vøkumadurenn sagde.
Þo Morgunen kome þa mun þ þo samt Nott vera/ þo at þier spyriet ad þui/þa munu
þier þo j gien koma/z spyria eñ ad þui hinu sama j añat siñ.
Þesse er sa Þungen yfer Arabia. Þier munut byggia vti Skogienum j Arabia/ a vegi-
D num til Dodanim. Mæted hinū Þyrsta z færet honum Vatn/ þier sem bygget i Landenu
Thema. Biodet fram Braudet þm ed flyia/þuiat þr flyia fyrer Suerdeno/Ja/fyrer nok-
tu Suerde/Fyrer þm vppspenta Boga/Fyrer þm mikla Ofridnū. Þuiat so seiger DRO-
TTIN til mijn/þ eñ a einu Aare/lijka so sem ad eru Aaren Daglaunarans / þa skal
su Vegsemdarpryden Kedar j burt suiptast/og þr Bogmeñ sem epter eru ordner af Kopp
unū j Kedar skulu færre verda. Þuiad DROTTEN Jsraels hefr þ talad.

Babijlon
Þetta er talad i mot Babilon
Elam
Madai
a Babilon) kallast Gudz Kornlaþue/þuiat hñ vill þreskia sūdur slaog melia hana
Apoc. xviij.
b Nott) Þad er/Myrkur/Hrelling og Harmkuæ-lis tyd fyrer Q. luctu saker
Arabia

XXII.

A Þesse er Þungen yfer Siøardalnum/Huad er ydur/at þier hlaupet so vppa
Ræfren? Þu varst full med Glaum/ein Borg full af Folke / ein gledelig
Børg. Þijner Helslegnu eru ecke med Suerde vegner/og ecke j Bardaga
drepner/Helldr eru aller þijner Høfudz meñ fyrer Boganū j burt flyder og
Hertekner. Aller þr sem fundest hafa j þier/þr eru fangader og lāgt j burt
flyder. Þar fyrer seigi eg/Fare þier j fra mier/Lææted mig græta Beiskli-
ga/Omakid ydur ecke ad hugsuala mier yfer þrre Foreydsluñe Dotturennar mijns Folks/
Þuiat þat er eirn Dagr Styrialldar og Fottrodningar og Eydeleggingar af DROTT-
NE DRottne Zebaoth j Sionardalnū/vegna þss Vndergraptrar Mwrueggsins/z þessa
B Hergopsins a Fiallenu. Þuiat c Elam kemr þar med Þilnakoffrin/Vagna/ Mañfioldan z
Strijdzfolket/og Kir lætur skijna a Skilldena.
Og þa mun ske/ad þijner Kiørdaler munu fuller vera med Vagna/ og Hermenn munu
sijnar Herbuder setia fyrer Portdyrunum/Þa mun b Fortialldet Juda bert verda / so þ
mun siast a þm tijma þau Vopnen skogarHussins. Og Spiøllen Borgarinnar Dauidz
munu þa mørg siast/og þier munut Vatnenu vr þui nedsta Vatzdykenu safna. Þier mu-
nut og eirnen telia hwsen til Jerusalem/Ja/Þier munut z eirnen nidurbriota Hwsen til ad
styrkia Mwrueggina med. Og þier munut giøra Vatz grøf millum beggia Mwraña vt
C af þm gamla Fiskedamenum. Þo giæte þier ecke ad honum sm suodan giører z siact ecke
vppa hñ sm slijkt til seder a leingdar.
Þar fyrer mun DROTTIN DRotten Zebaoth a þm tijma kalla lææta ad þeir skule
Græta z Kueina/og Hæret afraka/og Hrygdar bunade klædast/Þo ad nu sie þar ecke vt-
D an Glede z Glaumr/Naut drepen/Saudum slatrat/Kiøt etid/Vijn drucket(og sagt)c La-

Foreydsla Jerusalem
Jerusalem kallar hñ Sionardal / af þui huu hafde marga Sionarmeñ/þ er/Spameñ og Rieñefedur Gudz Ordz. etc.
a Elam) eru þr/Parthi og Chaldei
b Fortialld) þ er/øll hws/þar þie siodet/og Vopn og Verie iñe eru mun þyrer Gut neñū allt open verda/
Esa. lvi.
Sap. vij.
i. Co xv.

tum oss

kum oss Eta z Drecka þui vier Deyum þo a Morgun/ Suodant er fyrer Eyrum DRO-
TINS Allzheriar opinbert/ Huad gillder ef þesse Misgiørd verdur ydur fyrergiefen/ adur
en̄ þier deyed/ seiger DROTTIN DRotten Zebáoth.

c Latum) so spotta þr Spámen̄ina/ huerier ed þm seigia fra Glötun þyrer Sebna

So seiger DROTTIN DRotten Zebaoth / Far þu og gack in̄ til hu̇s sem Gialldke-
ren er/ til Sebna Hofgardz meistarans/ og seig þu til hn̄s/ Huad hefr þu hier? Huerium
heyrer þu til? at þu lætur vthøggua þier eina Steinþro/ so sem sa ed sijna Grøf a Hædum E
vppe vt snicka lætur/ z sijna Jbygging lætur j Steinhellum giøra. Sia þu at DROTT-
JN mun j burt fleygia þier/ lijka sm̄ þ eirn Øflugr madr j burt fleyger ødrum/ og yfer þig
dreifa/ Og hn̄ mun fleygia þier sem ødrum Leikhnette/ langt burt i framande lend þar mun
tu deyia / þar munu þijner Dyrdliger Vagnar blijfa/ mz Forsmaan Hwssins þins Herra/
Og eg vil vtskwfa þier wr þin̄e Stiett/ og eg vil af setia þig af þinu Embætte

Eliakim

Og a þm̄ tijma vil eg kalla min̄ þion Eliakim son Hilkia/ z vil jklæda hn̄ þijnū Kyrtle/
og gyrda hn̄ mz þinu Bellte/ og giefa þitt Valld j hn̄s hendr/ so at hn̄ sie Fader þra s̄ bygg F
ia til Jerusalem/ og Hwssins Juda. Og eg vil d Lyckelen̄ til Hussins Dauidz leggia vppa
hn̄s Herdar/ so þ hn̄ lwke vpp og eingen aptur læsi/ þ hn̄ aptur læsi og eingen vppluke. Og
eg vil keyra hn̄ eirn fastan Nagla j sterkum Stad/ og hn̄ skal hafa þad dyrdar Sæted j sins
Fødurs hwse/ so þ heingist vppa hn̄ øll Vegsemd Hwssens hn̄s Fødurs eirnē Barna z Bar-
na barna/ øll þau sma Ker/ og dryckiar Staup/ z Allzhattud Hliodfære. A þm dege seiger
DROTTEN Allzheriar/ skal sa Naglen j burtteken verda sm̄ fastur stendr j øruggū Stad
so þ hn̄ j sundurbrotne z nidr falle/ og at hans þunge glatist/ Þuiat DROTTEN hann
seiger þad.

d Lyckel) þ hn̄ sie Rentumeistare i stadin hins/ Apoc. iij. Zach. x.

XXIII.

Forreydsla Tyri Jer. xl vij. Ezech. xx vi. xxvij. xx viij.

a Chitim) þ hefr giørt Alexander hinn mikle af Macedonia/ so lengum tijma adr hefr Esaias þ þyrerfied/

b Siafarhaf) þer Tyrus

HEsse er sa Þungen yfer Tyro. Vle þier Skipen Siafuarins / Þuiat hun A
er foreydd/ so ad þar er eckert Hws vppe/ nie sa nockr s̄ þangat fare/ Vt af
Lande a Chitim munu þr þss varer verda. Þeir jnbyggiarar Eyianā eru
nu Spaklaater vordner/ þr Kaupmen̄ j Zidon sem yfer Hafit foru þeir vpp
fylltu þig/ Og huad fyrer Alldine ed vid Sihor/ og þ Kornet sem̄ vid Vat-
ned vogs þad fluttist in̄ til hen̄ar/ yfer vm mikel Vøtn/ Og þu vart vorden
Kaupstadur Heidin̄a þioda. Þu mátt vel skelfuast Zidon/ þt b Siafuarhafed/ Ja/ su hin
allra sterkasta vid Hafuit hn̄ seiger/ Eg em ei Þungud/ eg fæde ecke/ þui el eg eirnen eingen B
Vngmen̄i vpp/ z fæde ei neinar Meyar vpp. Lijka sm̄ men̄ hrædduft/ þa þeir heyrdu vm E-
giptaland/ so munu þr z hrædast þegar þeir heyra af Tyro/ Farit vt a Hafuit/ Vle þier in̄
byggendur Eyianā.

Huort er þ ydvarfagnadar Borg/ sm̄ sier hrosar sijns alldurs vegna/ Hen̄ar Fætur mu-
nu langt j burt flytia hana til ad ferdast. Huer hefde þ þeinkt/ ad þ skyllde Tyro hin̄e Ko-
rønudu so ganga/ Huerrar Kaupmen̄ ad þo voru Høfdingiar/ z hen̄ar Varnings men̄ hier
Tijgugligustu j Landinu? DROTTJN Zebaoth hefer þ so fyrer hugrat/ vppa þ ad hn̄
minkade so allt Dramb þrar vegligrar Borgar/ og Fyrerlijtanliga giøre alla Tijgnarmen̄
j Landinu. Renn þu j giegnum þitt Land/ Lijka sm̄ ærstraumr/ Þu Dotter Siafuarhaf-
sins/ þar er eingen̄ Belltis c linde leingur. Hann vtrietter sijna Hend yfer Siafuar hafet C
z skelfer Konga Rijken. Drotten hn̄ bydr yfer Canaan/ til ad afmaa þra hina Volldugu/ z
seiger. Þu skallt ecke leingr Glød vera þu hin skam̄ada Jungfru/ þu Dotter Zidon.

c (Linde) þad er/ eingen Valldzstiett/ nie Afe valld.

d Þa Alexander hafde nidur brotid Tyrum hlaut hn̄ ad foreyda B.bi.on

Heyr d Chitim/ Vert til reidu/ og far aleidis/ Þuiat þu matt þar ei blijfa helldr i Chal-
dea lande/ þar ed eckert folk var/ helldr hefr Assur þar Skipa ferder byriat/ z Turn þar jn̄e
vppbygt / og hefur þar Herberge vppsmijdat/ en̄ hun er sett til þss at hun ad Velle nidur
broitist/ Vle þier Skipen Siafuarins/ Þuiat ydvar Velldis makt er nidr broten.

Og a þm tijma mun Tyrus forgleymd verda vm Siøtijge Aar/ so leinge sem eirn Kon-
gur getur lifuad. En̄ epter Siøtige Aar liden mun kuedit vera eitt Horu kuæde vm Tyro. D
Tak þu Hørþuna og gack j kring i Borgin̄e þu hin forgleymda Hoora/ haf þu gott lag a
Hliodstreingiunū /og kued vel hatt so ad þijn verde minst aptur. Þuiat epter Siøtijgē Aar
liden mun DROTTEN vitia Tyro/ so ad hun kome aptur til sin̄a Portlijfues verdlau-
na/ og dryge Hooraner vid øll Kongarijken a Jørdū. En̄ hen̄ar Kaupskapr og Portlijfues
laun mun DROTTNE helgat vera/ þ mun ei samā dreiget vera j Fiesiodu/ og ecke nidr

byrgt/helldur munu þeir sem fyrer DROTTNE byggia/hekar Kaupeyri hafa/so at þeir
neyte og verde sadder/og sie vel klædder.

XXIIII.

A SJa þu/DROTTJN giører Landit tomt og j eydi/z kollkastar þui huad
þar er jñe/ z j sundr dreifer þss Jñbyggiurū/Og þad geingr so Keñemañe- Spadom vt af
num sem Folkenu/ so Nwsbödanū sem Pienaranū/so Nwsfreyuñe sem Þio foreydslu Eyd
nustu konunne / so þm ed Selur sem hinum ed Kauper/so þm ed lænar sem ingalyds
hinum ed Laaned tekr/so þm ed Krefr sem hinum ed Skylldugur er/ Þuiad Osee. iiij.
Landit mun tomt og rænt vera/Þui DROTTJN hefer suoddan talad.
Landed fer hørmulega og spillest/Jardarkringlan þuerrar og fordiarfast /þr ædstu Folk-
sins j Landenu fara til minkuñar. Landit sialft er saurgad af synum jñbyggiurū/þt þr bri-
ota af Logmaalenu/og vmskipta Lagasetningūum/og yfergiefa þañ eilyfliga Sattmala.
B Fyrer þ sama þa vppsuelger Boluanen Landet/þt þr verdskullda þ sem þar jñebyggia/
Þar fyrer þa vppþorna þr Jñbyggiendr Landsins so at fæer meñ blyfa þar epter. Nid nya
Vyned þ j burt huerfur Vynuidureñ hiadnar nidur/og aller sem af hiarta glader voru/þeir
syrgia nu. Gleden Bumbuslaattarens er vte/ Føgnudr hiña Gladuæru er vt giørdr/z Gledi
spiled Horpuslaattarens hefer eirn enda. Vid Vyndryckiurnar kueda þr ecke/z godr Dryckr
er þm beiskur ed hñ dreckr. Su toma Borgen er nidurbroten/øll hwsen eru aptur byrgd/so
þ eingen geingr þar jñ. Kallat er epter Vyneno a Stræetunum/øll Glede er j burtu/ allur
Føgnudr Lādsins er horfen/Ecke vtan Foreydslan er epter j Borginne blifen/og Borgar
hliden standa j eyde.
Þuiat þ geingr Landenu z Folkenu lyka so sem þa nær ed eitt Vidsmiørs trie er vtplockt/ Esa. xvij.
ad/lyka so sem þa ed lesid verdr epter/nær ed Vynyrkian er vte. Þeir hiner sømu hefia vpp
C sina raust /hrvopa og glediast/ af Siafarhafinu /yfer þre Dyrdar vegsemiñe DROT-
TJNS/Þar fyrer þa Vegsamit nu DROTTJN j Laagløndunū/j þm Vteyunū Si-
afarins Nafned DROTTJNS Gudz Jsraels.
Vier heyrum Lofsaung j fra Endimørkum Jardariñar/til Dyrdar hinū Riettferduga. þr Heidnu prys-
Og eg hlyt ad seigia/Huernen em eg þa so Magr? Huernen em eg þa so Magr? Vei mier sa Gud i Stor-
þt þr Forsmanarar forsma þ/Ja þr Forsmanarar forsma þ. hopū/eñ af vor-
Þar fyrer kemur yfer ydur jñbyggiara Lādsins Skelfuing/Grøf og Snara. Og þo at ru Folke er miøg
nockur flyde fyrer kallinu Skelfuingariñar/þa mun hñ þo falla j Grøfina/ Komest hñ vr þeir forsmat gisrt
Grøfiñe/þa mun hñ þo fangadr verda j Snøruñe. Þuiat þau Vindaugū j Hædunum eru
vpplaatin/og Grundueller Jardariñar þr skialfua. Þad mun þui Landenu jlla adfara/og
ecke luckast vel/ og þ mun nidur hrynia. Þad Landit mun vm koll kastast lyka sem druck-
eñ madr/og j burt flutt lyka sem añat Tialldhreyse/þt þss Misgiørder nidr þryckia þui/ so
þat hlytur ad falla/og kañ ecki ad blyfa.
D A þm tyma mun DROTTJN vitia þess hæfa Riddaraskaparins sem a hædum er/
og þra Jardrykes Kongaña sem eru a Jørdu. Þad þeir samansafnader verde j eitt Byn-
dine til Grafariñar/og jñeluckter j Fangelsinu/z epter langan tyma lideñ/þa verdr þeirra
vitiad aptur. Og Tunglit mun fyrerlyta sig/z Solen auduirda sig/þa ed DROTTJN
Zebaoth mun Kongr vera vppa Fiallenu Zion z til Jerusalem/og j Augsyn siña Olldūga
j Dyrdar vegsemdeñe.

XXV.

A DROTTJN þu ert miñ Gud þig Vegsama eg/Þitt Nafn lofa eg/Þui-
ad þu giører Stormerke/Þitt aform j fra fornū tydū er truāligt z sañar- Þackargiørd fy-
ligt. Þuiat þu giører Borgina ad Griothrwgu / þa sterku Borgena/ad rer Christi ryke
hun liggur nidur fallen i eirne Hrwgu/Herbergen þra añarligu/so ad þad Esa. xxi.
sie ecke leingur ein Borg/og hun verde alldrei meir vppbygd.
B Þar fyrer heidrar þig eitt Mektugt folk/Borgeñar Vollldugra þioda
þær ottast þig. Þuiat þu ert Styrkleikur Lytilmagnans/Styrkleikur hins Vesala j Nør-
mugiñe/Eitt Skiol fyrer Storuedrenu/Eirn Skugge fyrer Ofurhitanū/nær ed Vyking-
arner Olmast/sem añat Hretuidre vid eirn Husuegg. Þu læger Hafadañ hiña añarligra/

 lyka sem

lijka ſem æde hiten giører j heitu ſtad ſo ꝥ Hiten vppþurki Vijnuidar kuiſtuna Vijkingaſka og Skyen geſe þo ſamt Skugganu.

Math. xxij. Luc. xiiij. Vppriſan hins Daudu

Og Drotten Zebaoth mun giøra øllu Folke vppa þeſſu Fiallenu eitt feitt Geſtabod/ eitt B
Geſtabod af klaaru Vijne/ af Feite/ af Merg/ af Dreggiarlauſu Vijne. Og hñ mū a þſſu
Fialle j burt taka Lijfblæuna/ þar ed allt Folk er med ſueipat/ og þa Byrgingena ſ allar Hi-
oder eru mz byrgdar. Þuiat hñ mun Dauda burt ſuelgia eilijflega. Og DROTtin DR/
otten mun afþurka Taaren af allra Andlite/ og hñ mū j burt taka þa Forſmaan ſins folks
j øllum Løndū/ Þuiat DROTTEN heſer ꝥ talat.

A þm tijmū mun ſagdt verda/ Sia þu/ þar er vor Gud vppa þañ vier vonum/ ⁊ hñ mun C
hialpa oſſ/ Þad ſama er DROTTIN. Vier vonum vppa hñ/ ſo ꝥ vier glediū oſſ og erū
glader j hñs Hialpræde. Þuiad Hønd DROTTINS huijleſt vppa þſſu Fiallenu. Eñ
Moab mū vnder honū j ſundr þreſkt verda/ lijka ſo ſm Haalmſtra ꝥ ſundr þreſkiſt/ og ſo ſ
Jardar leir. Og hñ mun breida vt ſijnar Hendr midt vnder þa/ lijka ſo ſem eirn Sundmadr
breider þær vt til Sundſins. og hñ mun lægia þra Vols medur Armleggiū ſiña handa/ og
beygia þañ Styrkleiken yduara hærra Mwrueggia/ og þa forminka/ og j Dupt allt til J-
ardar nidur fleygia.

XXVI.

Ein þackargiærd/ þyrer ſamaſafn og vppreiſtn Chriſteligrar Kirkiu/ og þar mz ein Bæn at Gud vilie þra ueigis hãã vart dueita.

A Þeim tijma mun ſuodan Kuæde ſunget vera j Landinu Juda. A
Vier høfum eina Oſluga Borg/ hūrar Mwrveggerner ⁊ Veriurnar
eru Hialpræded.
Latid vpp Dyrnar/ ſo ad þar jñgange ꝥ Riettuijſa Folket/ ſem Truna
Vardueiter.
Þu helldr jafna Fride eptr ſañarligu Fyrerheite/ Þui meñ treyſta a þig
Þar fyrer þa treyſtid vppa DROTTIN eilijflega/ þt Gud DROTTEN er eitt ei
lijft Biarg.
Og hñ beyger þa ſomu ſem byggia a Hædeñe/ þa hæu Borgena nidurlæger hñ/ Ja/ hñ
nidurlæger hana allt til Jardar/ ſo ꝥ hun liggr j Dupte.
So ad hun verde mz Fotum troden/ Ja mz Fotum Voladra/ mz Hælū fatækra.
Eñ Vegureñ Rettferdugra er ſliettur/ ⁊ Fotſtijgen Rettuijſra giører þu beinā B
Þuiad vier vonum vppa þig DROTTEN a veigenum þiña Riettinda/ Hiartans lyſt-
ing ſtendr til þins Nafns og þiñar Miñingar.
Af hiarta girnūſt eg þin a Nottiñe/ þar ad auk mz miñu Anda i mier/ vakna eg ſnemā
til þijn.
Þuiat nær ed þin Rettinde ganga j Landenu/ þa læra þeir jñbyggiendur Jardarinnar
Riettvijſſena.
Eñ þo ad þm Ogudligum verde Naaden frambodut/ þa læra þr þo øngua Riettuijſe.
Helldr giøra þr jlla j Riettuijſu Lāde/ þt þr ſia ecke þa Dyrdar vegſed DROTTens.
DROTTEN þin hønd er vpphafen/ ꝥ ſia þr ecke/ eñ þa nær ed þr ſia ꝥ/ þa munu þr
til ſkamar verda/ j þre Vandlætingu yfer Heidnum þiodū/ Þar ad auk muntu foreyda þeim
mz Ellde/ þar ed þu foreyder þinum Ouinum mz. C
Eñ oſſ mū DROTTEN Friden til ſenda/ þt allt huad vier vtrettū ꝥ hefr þu geſit oſſ.
DROTTIN Gud vor/ þar Drottna eñ adrer Herrar yfer oſſ eñ þu/ Eñ vier hugſum
þo alleinaſta til þin og til þins Nafns.
Hiner Daudu blijfa ecke Lifande/ Hiner Framlidnu ſtanda ecke vpp
Þuiat þu hefer vitiad þra og af mad þa/ ⁊ ad øngu giørt alla þeirra miñing.
Eñ þu DROTVIN fer aſram nzal Heideña þioda/ Þu fer einatt aſram nzal Heid
eña þioda/ audſyner þina Vegſemd/ og þu kemſt langt allt til enda Veralldariñar.
Joh. xvi. DROTTIN/ nær ed Hørmungen er fyrer høndum/ þa vitia þr þin/ nær ed þu Agar
þa/ kalla þr ſargræteliga.
Lijka ſo ſem Olett Kona/ nær ed hun a ad meſtu Barn ad fæda/ þa hefer hun Hrygd/ D
kallar vpp j ſijnū harmkuælū/ So geingr ꝥ oſſ eirnen DROTTIN fyrer þinu Auglite.
So erum vier og eirnen þungader/ og vier høfum Hrygd/ ſo ad vier getum varla Andar
drættenum næd.

Þo getſt

Þo getum vier ecke Landenu vidhialpat/og þr byggendr a Jardrijkenu vilia ecke falla.
En̄ þiner hiner Daudu munu Lifua/og medur Lijkumunum vppaptr rijsa.
Vaket vpp Lof seiget / þier sem liggiet j Jordu luckter/Þuiat þin Døgg er su Daugg
hins græna Vallarins/en̄ þu munt þui Daudra Landenu nidr kasta. Vpprisā daudra.
Far þu mitt Folk in̄ i þitt Suefn hws/og lyk aptur Dyrnar epter þier / Geym þig þar
vm litid Augabragd/þangat til ad Reiden er hiageingen.
Þuiat sia þu/DROTTEN mun vtganga af sinum Stad/til ad vitia þeirrar Jllgir-
ne yfer þa sem byggia i Landenu/So þ Landit mun opinbera þra Blod/og ecke leingr fela
þa sem drepner eru þar in̄e.

XXVII.

A O Þm̄ tijma mun Drotten vitia mz sijnu hørdu mikla z sterka Suerde/bædi Vitiun þra̋ mektugu Kongaryk̄iaña.
þess Leuiathās sem eirn sliettur Nøggormr er/z þss Leuiathās s̄ eirn biugr
Nøggormr er/og hn̄ mun drepa þañ Drekan sm̄ j Sionum er. Christelig Kirkia.
A þm tijma mun sunget vera af Vijngardenum hins besta Vijnsens/
Eg DROTTJN geyme hn̄/z vøkua hn̄ snarliga so hn̄s Laufblød miss
est ecke/Eg vil bæde Dag z Nott bijuara hañ.
Gud hn̄ er mier Reidr/Eg villda eg mætta beriast vid Þyrnena z Klungred/ þa skyllda
eg ruska til þra/og breña þa vpp med ollu/Hn̄ helldr mier vid min̄ Styrkleik/og lætur mig
mz Fride vera/Friden mun hn̄ þo giefa mier.
B Þad mun þo lijka vel þar at koma/þ Jacob mun in̄rætast/z Jsrael Blomgast z græn-
kast so ad þr Jardrijket mz Auøxtum vppfylle. Huort verdr hn̄ þo ecki sleigen/lijka sm̄ at
slæge hn̄ hn̄s Ouiner? Huort verdr hn̄ ecke i Hel sleigen/lijka sem ad i Hel slæge hn̄ hn̄s o-
uiner? Helldr dæmer þu þa mz stillingu/og lætur þa lausa/nær ed þu hefr Angrat þa medr
þinum huøssū Vinde/einkum mz þinū Austanvinde. Þar fyrer þa munu Synder Jacobs
fyrerlatast/og þ er su Nytsemen þar vt af þ hn̄s Synder verda i burt teknar/j þui/þ hann
giører alla steina Alltarisins/lijka so s̄ sundurmolada Steina at Øsku/so at þar blijfa ecke
nein Likneskie nie Skwrgod leingr.
C Þuiat su hin sterka Borgen mun i eyde verda/þau hinu føgru Herbergen mūu yferge-
fin og foreydd verda/lijka sm̄ eñur Eydemørk/su ad Naut munu þar i Grashaga vera og
huijla sig/z þar Hrijs kuistū af bijta. Heñar blomstr mū af þurk i sundr myliast/so ad Konr
munu koma og kueikia þar Ellda mz. Þuiat þ er eitt Fauijst Folk/þar fyrer mun z eirnen
sa sem þa hefer giort ecke i Briosti keña vm þa/og hn̄ sm̄ þa hefer skapat mun ecke vægen
vera vidr þa.
D A þm tijma mū DROTTEN vtkasta/i fra Strøndeñe þss Vatnsins/allt til Lækiar- Samāsafnā Christniñar
ens Egipti/og þier Jsraels syner munut saman safnader verda eiñ epter ødrum. Lwdr Euangelij.
A þm tijma mun blaasit vera med einum miklum Herlwdre/þa mūu z koma hiner forto-
pudu vr Landenu Assyria/og hiner vtreknu i Egiptalande/og mūu tilbidia DROTTJN
vpp a þui Heilaga Fiallenu til Jerusalem.

XXVIII.

A EJ þre prydeligre Coronu hiña Fordrucknu af Ephraim/þm følnudum
Blomstrū heñar listiligrar Prydе/huer ed stendr a Hædeñe vpp yfer einum Spadomur vm Fordiorfun þra Sal Manassar og Senacherib
Feitum dal/þra hiña sømu sm̄ vm koll vellta af Vijneno. Sia þu/ at eiñ
Sterkr Vollldugr mañ af DROTTNJ/lijka s̄ ein Hagl hrijd/ lijka sm̄
eitt skadsamt hretuidre/lika s̄ eirn ærfoss dyniāde Vatna/mū hn̄ mz Valldi
in̄laaten i Landit/so þ hin prydeliga Coronā hiña Fordrucknu af Ephra-
im verde mz fotum nidurtroden/og þ følnada Blomstret heñar liufligrar Pryde/huert ed
stendr vpp yfer einum feitum Dal/mun vera lijka sm̄ Frosthiela a Sumartijma/ hū ed nidr
brædnar þa ed hun siedst eñ hāga a sijnum kuiste.
B A þm tijma mun DROTTEN Zebaoth vera ein elskulig Corona/ og eirn prydeligr
Krans þui sijnu Folke sem epter er blifuet/og þm eirn Ande Domsins sm̄ i Domenū sitia/
og Styrkleikr þm̄ sm̄ i fra Strijdenu koma aptr til Borgarhlidsins.

 Þar med

Þar mz eru þesser eirnen Vijngalder vordner/ z hrasa af sterkum Dryck / Þuiat huorer
tueggiu Presturen og Propheten eru galder af Dryckiuskap/ Drecker j Vijnenu/ og detta
(vtspya) vm koll af sterku Dryck/ þr galast i Spadomenu/ ~~z drynia fram þ~~ Doms atkuædet. Þuiad
øll Matbord eru full mz Spyiu og Opeckt/ vti øllum stødum. C

(Falæskum verdur Euangelium predikad/ v þeir Spottarar)

Nuerium skal hn̄ þa kenna þa vidurkenningena? Nueriu sk hn̄ þa giefa ad skilia þa Pre-
dikunena? Þeim sm̄ afuander eru af Miolkenne/ þm̄ sem i burt tekner eru af Briostunum/
Þuiat (þeir a seigia) Biodtu hier/ Biodtu þar/ Biodtu hier/ Biodtu þar/ Bijdtu hier/ Bijd
tu þar/ Bijdtu hier Bijdtu þar/ Nier nockud litid/ þar nockut lijtid.

Nu vel/ hn̄ mu̅ eitthuǒt sin̄ mz Nadgiørnu vøru/ z mz annarligre Tu̅gu tala til Folks þssa/
hueriu ed þetta verdr nu Predikad/ þa hafa þr huijld/ þa endurnæra þr sig/ sem af mæde eru
af sier komner. þa sitia þr vm kyrt/ og vilia þo ecke suoddan Predikan. Þar fyrer skal þm
eirnen ord DROTTINS jafnt so verda/ Biodtu þar/ Biodtu hier/ Biodtu þar/ Biod-
tu hingat/ Bijdtu hier/ Bijdtu þar/ Bidtu hier/ Bijdtu þar/ Nier nockudlijtid/ þar nockut
lijtid/ Suo ad þr i burt gāge / og a bak aptur falle/ Foreydest/ Fiøtrader og Fangader
verde.

Af þui þa heyret nu Ord DROTTINS þier Spottarar/ þier s Drottnet yfer þssu D
Folke sm̄ til Jerusalem er/ þt þier seiget suo/ Sattmaala høfu̅ vier giert vid Dauda̅/ og sa̅-
tøk hafi vid Neluijted/ nær ed Vatnzflodit ad kemr/ þa mu̅ þ ecke yfer oss koma. Þuiad vier
høfum Lygena giort oss ad Athuarfe/ og Nræsnena vora Nlijfdaruernd

(Spadomr vt af Hyrninu Christi. Psal. cxviij. Rom. x. Act. iiij. i. Petr. ij.)

Þar fyrer seiger DROTTIN DRotten. Sia þu/ Ad eg legg j Zion eirn Gru̅duall
arstein/ eirn profunar Stein/ eirn kostuligan hyrningar Stein/ sem vel er Grundualladur/
Nuer hn̄ truer sa flyr ecke. Og eg mun Domen setia til mæles Snoru/ og Riettuijsena til
Viktar. Þa mun Naglet þ falska Athuarfuet fordrijfa/ og Vøtnen skulu þre Verndar
hijsdenne j burt fleyta. So ad ydvar Sattmæle vid Dauda̅ verde laus/ z ydvart samtak vid
Neluijted hafue ønguan stad. Og nær ed Vatzflodet kemr/ þa mun þ yfer ydr dynia/ jafnsn-
art s þ kemr þa mu̅ þ ydr j burt taka. Kemr þ a Morgne dags þa skier þ at morgne dags/
Lijka so eirnen huert þ kemr Daga edr Nætur. Þuiat alleinasta Þuingunen gefr Skilnin
gen/ til ad merkia Ordet. Þt Sængen er so þrøng ad þar veiter ecke af/ og Abreidan suo
stutt ad þr verda ad kreppa sig þar vnder. Þuiat DROTTIN mun taka sig vpp lijka so E

(Prazim Gibeons Dalur. Josue. x. ij. Reg. v. j. Par. xv.)

sm̄ a fiallenu Prazim/ og reidast lijka sm̄ j Dalnum Gibeon/ so ad hn̄ giøre sitt verk med ei-
num ødrum hætte/ og þ hn̄ giøre sitt Erfuide mz ødru mote.

Þui læted nu af ydrum Spieskap/ so ad ydvar Fiøtran verde ecke hardare/ Þuiat eg he-
fe heyrt eina Foreydslu og Afmæning/ sem skie mu̅ af DROTTNI DRottne Zebaoth
i allre Verølldenne.

Lætid ydur j Eyrum loda og heyret mina raust/ hygged vel ad þui og heyred mijna rædu
Nuort Plæger eda Eriar/ edur Erfuidar eirnen Akurkarlen mz jafnade sin̄ Akur til Korn
sædis. Er ei so/ ad þa nær ed hn̄ hefer giort hn̄ jafnsliettan/ þa sæer hn̄ Kornen/ og dreifer F
Frænu/ og sæer Nueitenu z Byggenu/ einu sierhuertu j þan̄ stad ed hn̄ vill hafa þ/ og þær
adrar Grasa jurter i sin̄ stad. Lijka so Agar þa þra Gud med Dome/ og mentar þa/ Þuiad
Jurta fræet þreskist ecke mz Þustum/ suo verdr og ecke Vagnhioled dreiget yfer Kornsæ-
ded/ helldr sla þr þ Jurtra sæded i burt af mz einum Vende/ og þau smæ Frækornen mz ei-
num Kepp. Þeir Mala þ so ad þar giørest Braud af/ og i sundr þreskia þ ecke so med øllu
ad þ verde ad øngu/ lijka sem þa nær ed þ yrde med Vagna Hiolum og Nesta fotum j sun-
dur mared. Suodan sker eirnen af DROTTNI Zebaoth. Þuiat hn̄s ræd er Dasaligt/
og kemr þui Merkeligāa af stad.

XXIX

(Spadomr vt af þeirri sijdu-stu Foreydslu Jerusalem/ Þui Ariel merker hier Jerusalem)

Ei Ariel/ Ariel/ þu Borgen Nerbvdanna Davidz/ Þier halldet Artijder og G
Nelga daga. En̄ eg vil veita Angist Ariel/ so ad hun sie hrygg og syrgian
de/ og hun skal mier ein riett Ariel vera. Þuiat eg vil vm kringia þig/ og
angra þig mz Neruirke/ og Torfvegge giøra læta til vmsæturs kringum
þig. Þa so skaltu nidr lægd verda/ z vr Jordu tala/ z vt vr Molldardupte
medr þinu mæle Møgla/ so ad þin raust sie lijka sem eins Galldra man̄s
nedan vr Jordunne/ og burt vr Molldinne vthuæsa þinu Mæle. Og sa man̄fiølden sem þier

mun j sundr dreifua/mun so margr vera sm̄ Molldar ryk/og sa fiølden Vijkingañа sm̄ fiu=
kande Agner/og þ samaskal snart og skyndeliga skie. Þuiad þijn mun af DROTTNE
Zebaoth vitiad verda/ med Storuidre/ z Jardskialfta og miklum Reidarþrumum/mz Sto=
rmuinde og Ouedrætti/og mz loga þss foreydanda Elldsins.
B Eñ lijka sem ein Syn a Nottiñe i Suefnenū/so skal vera sa fiølden allra Neideña Þio=
da sem Strijda a mote Ariel/asamt med øllu þeirra Lide og Neruirke/sem hñ Angra z vm
sitia. Þuiat lijka so sm̄ ad Hungradañ Dreymer þ hñ þikest Matar neyta/Eñ nær ed hañ
vacknar þa er hn̄s Saala samt Tom. Lijka sm̄ at þyrstañ dreymer þ hñ mune Drecka/Eñ
nær ed hñ vaknar þa er hñ Mattlaus og Þyrstur. so skal vera allr sa fiølden Neideña þi=
oda/sem strijder a mote þui fiallenu Zion.
Verdet Felms fuller og nidurslegner/Forblindet ydr/og verdit Druckner/ og þo ecke af
Vijnenu. Vm koll velltit/þo ecke af sterka Dryck. Þuiat DROTTIN hefer jnskeinkt
ydur eirn Anda þss fasta Suefnsins/og til lukt yduar Augu/ydra Spameñ og Høfdingia/
a samt þm̄ Siaendū hefer hñ blindat/ so þ Sioner allra ydra Spamañа munu vera lijka
sem ord eirnrar Jnciglađrar Bokar/Huer hellst/ef ad hun verdr/feingen þm̄ ed lesa kañ/z.
sagt so/Les þu hana/Og hañ seiger/Eg kañ ecke þuiat hū er Jnciglud. Eda lijka so sm̄ þa
nær ed hun yrde þm̄ feingen sem ecke kañ ad Lesa/Og hñ segde/ Les þu hana/z hiñ suarar/
Eg kañ ecke ad Lesa.
C Og DROTTINN seiger / Þar fyrer ad Folk þetta nalæger sig til mijn med sijnum
Muñe/og Heidrar mig mz sijnum Vørū/eñ þra Hiarta er langt fra mier/ og Ottast mig
eptermañа vppsetningum sm̄ þr keña. Þar fyrer vil eg og eirnen vndarligañа vmganga
mz þessu Folke/Ja hid allra vndarligasta og siallдsynligasta/so ad Speken þra Spekinga
vnder gange/og þ Skynsemin Vitringañа forblindud verde.
Vei þeim ad dulder vilia vera fyrer DROTTNE/til ad fela sijna astundan/og sijna
giørninga ad hallda i Myrkrenu/og seigia/Huer sier oss? z hū þecker oss? Hūnen erū þier
so vmsnuner? Lijka so s̄ þa ad hugrade Mooriñ Leirsmidsens so / z þ Verkit segde af sij=
num Meistara/Hañ hefer mig ecke giørt/Og Leirpottureñ segdi af sijnū Smid/Hñ þecker
mig ecke. Nu vel/Þad er nu vm eina miøg litla stund at giøra/þa skal [a] Libanon eitt slett
lende verda/z þ Sliettlendet skal fyrer Skog reiknat verda.
D Þuiat a þeim sama tijma munu hiner Daufu heyra orden Bokariñar/og Augun blind
ra munu sia vr Myrkrenu og Dimuñe/ z hin[b] Fatæku mūu ad nyiu glediast i DROT=
TNE/z hiner Fatæku medal mañañа munu glader vera i þm̄ Heilaga Jsrael/nær ed þr
Vijkingarner hafa eirn enda/og þ mun vtgiørt vera vm þa Spicarana / og ad þr aller af
mader verde sem vaka til þess ad vppbyria v Mæl̄ua/hūier at þ giøra at meñerner syndgast
fyrer þa Predikā/og veita þm̄ eptirfør sem þa asaka i Portenu/og burt snua fyrer Lygar i
fra hinū Riettferduga.
E Þar fyrer seiger DROTTIN/sem frelsat hefer Abraham / so til Hwssens Jacobs.
Jacob skal ecke meir til skamar verda og hn̄s Andlit skal ecke meir skamast sijn/ Þuiad nær
ed þr sia sijn Børn/þau verken miñа handa a medal sijn/þa munu þr Helga mitt Nafn/og
þr munu Helga þañ hiñ Heilaga i Jacob/og Ottast þañ Gud Jsraels. Þuiat þr sm̄ sod=
an villu anda hafa/munu Skilningen mztaka/z þr Þuættararmunu sig menta laata.

Romueriar

Ein Hotan i gegn þm̄ Romuerisku

Blindleiki og Forherding Gydinga

Math. xv.

i. Cor. i.

[a] Libanon (er Jerusalem huer ed af Libans vidi var bygd) Kallan Heidingia til Truarinnar

[b] (Mædu) rangar lærdom og verk

XXX.

A WEj þeim frahuerfum Børnum/seiger DROTTIN/sm̄ aan mijn taka
sitt raad/og aan mins Anda Hlijfdar leita/til ad auka eirne Syndeñe yfer
adra. Þeir sem ofanfara j Egiptaland og adspyria ecke miñ Muñ/so ad
þr styrke sig med Magt Pharaonis/og hlijfe sier vnder Skugganū Egip
talandz. Þuiat sa styrkleikureñ Pharaonis skal ydr til skamar snuast/og
su hlijfden vnder Skugganū Egiptalandz ad Smaan verda. Þeirra Høfd
ingiar hafa vel verid til Zoā/og þra Sendebod hefer komed til Hanes. Eñ þr hliota þo
aller til skamar at verda/yfer þui Folkenu s̄ þeim kañ eingen hialp at vera/eige til styrks
nie gagns ad koma/helldr alleinasta til Skamar og Hæduгar.
B Þesse er sa Þungen yfer þm̄ Dyrunum/sem i mote Sudrenu fara/ Huar ed eru Leon og
Leona Jtr/

Amininng til Truarinnar og otta Guottens

Leona Jñut/Ja/Nodrur og gloande Flugdrekar/i Landenu Nørmungariñar z Narmkuæ lesins. Þeir flytia sitt Godz a Hryggium Folaña/og sijna Fiesiodu vppa Bake Ulfualld daña/til þess Folksins sñ þm kañ ecke neitt gagn ad vera. Þuiad Egiptaland er einskis vert/og þra Hialp er forgiefens. Þar fyrer Predika eg þar suo vt af/ad Rahab skal sitia kyrr þar til

Rahab er Egiptaläd og kallast stærlat
Jere. xi. Amos v.

So far þu nu/og Skrifa þ fyrer þm a eitt Spialld/og teikna þ j eina Bok/so ad þad sie og vare vm Alldur z ad Eilijfu. Þuiat þ er Ohlydet Folk og Lygen Børn/þau sem ecki vilia heyra Løgmal DROTTENS/helldur seigia til Siaaräs/Þier skulut ecke sia/og til Tilsionarmañaña/Þier skulut ecke skoda oss þañ rietta Lærdom. Eñ Prediket oss huad þægeligt er/Skodet oss Flærdc. Vijket af Ueigenū/Farit i burt af Brautiñe/Lætid þañ hiñ Heilaga Israel vpp heyra hia oss.

Þar fyrer seiger sa hiñ Heilage i Israel so/Med þui ad þier forleggit þtta Ordit/ og E forlætid ydur vppa ydart eigit siñe og Of stæke/ og stæret ydur af þui/ þa skal ydar soddan Odygd væ/Lijka s ein Sprunga vti haum Mwruegg/nær ed hun tekur at vaxa/þa mun hū miøg snarliga og oforuarandis jñdetta og nidur hrynia. So sem þa eirn Leirpottur verdr j sundur brotiñ/so þ hñ j sundur molade hñ og vægde honum ecke/so ad vt af hñs brotū fyñ dest eckert Skurn/þar Elldz glod mætte jñbera fra Elldstadnum/edur Vatne med ausa vr einū Bruñe.

Þyrker) þ er/at lyda mz Polinmæde og von

Þuiat so seiger DROTTEN DRotten/sa hinn Heilage i Israel. Ef ad þier væred D Kyrrer/þa yrde ydur hialpat. Þui fyrer Kyrrlæted z Vonena mundut þier Auffluger væ. Eñ þier viliet ecke / z seiget/Nei/helldr vilium vier a Hestum vndan flyia(þar fyrer munu þier z flotta meñ vera)og a Gønguørunum vilium vier rijda(þar fyrer þa munu ydrer ofsækiendr ofurfalla ydur)Þuiad Þusund af ydur mun flyia fyrer Heitingar ordum eins þra/ Ja fyrer fim moñum munu þier aller flyia/þangat til ad þier verdit epter/lijka s eitt Mastur trie vppa hæ fiollum/og so sm ein Merkisstaung vppa einu Berge.

Fyrerheit Gudligrar hialpar

Þar fyrer bidleikar DROTTEN vid/ad hñ sie ydur Myskunsamr/z hefr sig þui vpp ad hñ sie ydur liknsamur/ Þuiad DROTTEN er eirn Gud Domsins/Sæler eru aller þr sem hñs bijda. Þuiat Folket Zion mun til Jerusalem byggia/Þu munt eige graata/Hñ mun þier Myskunsamr vera/nær ed þu kallar/Hñ mun þier Andsuar giefa jafnsnart þ hñ heyrer þ. Og DROTTEN mun ydr i Nørmugiñe Brauditt/z i Angistiñe Vatnet gefa/Þuiat hñ mun þiñ Læremeistara ecke meir i burt flyia læta/helldur munu þin Augu sia E þiñ Læremeistara/og þin Eyru munu heyra þ ordet a bakþier talat/ Seigiāde Þetta er sa Vegureñ/þañ sama gāgit/og hneiget huerki til Hægre nie til Vindstre handar.

Gudz Ord

Og þier munut saurga ydra Silfrada Afgude / z þm Gylline klædū yduara Likneskia munu þier i burt kasta/lijka sem Opecktarsaur/z seigia til þra/far i burt. Þa mū hñ þinu Sæde þui ed þu hefur i Akureñ sæd Regnit giefa / z Braudet af Akursins jñkomu/og þess hins sama allznækter. Og þitt Fie mū sier a þm tijma Fædslu fa i einum vijdlendū Grashaga/Þeir Uxar z Eyker sem Akurlønden yrkia/munu sam meingat Korn eta/huert ad hreinsad er med Vindskofluñe z Kastrekuñe/og vppa øllum Hæfiollū og Storhædū munu adskilianliger Vatzlæker framfliota/a tijmanū þss mikla Mandræpsins/nær ed Turnarner nidr falla/Og Lioset Tunglsins mun vera lijka sm Liosit Solariñar/ Og Solar Liosit mū Siøfallt skiærra vera eñ nu er þad/a þeim tijma/nær ed DROTTIN bindr vm Sarin sins Folks/og græder þra Akomr.

Foreydsla þra Assyrijs

Sia þu Nafnit DROTTINS kemr vt af fiarlægd / Hans Riede hun breñur z er F miøg þung ad bera/Hñs Varer eru fullar mz Grimd/og hñs Tunga sem eiñ Foreydande Elldr/og hñs Andarblæstr lijka sem eirn dynjande Vatzstraumr/huer ed tekr allt vppa midian Hals/til ad sundur dreyfa Heidnum þiodū/þangat til ad þær verda ad øngu/og dreifa Folkeu hingat z þangat/medr Beislstaumū i þra Kialkū. Þa munu þier syngia lijka sm a eirne Storhatides Nott/og gledia ydur af Hiarta/Lijka so sem þa nær ed þier gangit med Þijpna hliodum til Fiallsins DROTTENS/til hins Øfluga Israels.

Og Drotten mū heyra læta sina Dyrdliga Raust/ so ad þr siae hñs vtriettañ Armlegg medr Reidugligre Ogn/og mz Loga þss foreydäde Elldsins/mz Geislū/ mz strijdu Regni z storu Nagle. þt Assr mū skielfast fyrer Raust Drottins hū hñ slær mz Vendenū/þt Vondūriñ mū mz øllu i giegn vm ganga/z keint ahæfa/nær ed Drotteñ mū hñ koma læta yfer hñ/medr Bumbū og Hørpum/ og allz stadar i mote þm ad strijda. Þuiat Grøfen er þegar G

i Giærdag

i Giærdag reidubuen/Ja/ſu hin ſama eirnen Kongenum fyrer buen/Diup og nogu vijd/ſo
er ⁊ ſu Byggingen þar jñe Elldꝛ og noglegꝛ Breñevidꝛ Sa Andarblæsturiñ DROTT-
JNS mun vpptendra ꝥ/lijka sm̃ adra Breñeſteins Afræs

XXXI.

A

NOEJ þm̃ sm̃ ofanfara i Egiptaland ſier þar fulltings ad leita/treyſtandi — Akrunadar trauſt mañligrar hialpar
vppa Vijghesta/og vona vppa Nervagna/þui þr eru þar ſo marger/og a
Riddarana af þui þr eru miøg Sterker/⁊ hallda ſig ecke til hins Heilaga
i Jſrael/og leita ecke DROTTJNS. Eñ hñ er vitur/og tilſender O-
giæfuna/og vmuender ecke ſijn Ord/helldur mun hñ taka ſig vpp i giegn
Hwſenu þra Jllſkufullra/og i giegn Hialpeñe þeirra Jlluirkiaña. Þuiad
B Egiptaland er Madꝛ og eingen Gud/og þra Vijghestar eru Kiøt og eingenn Ande. Og — a Jllvirkia) þer/ Gydingar
DROTTEN mun ſijna Hønd vtrietta/ſo at ſa hraſe sm̃ Hialpena veiter/og hñ ſē hial- — þr ſem ſlijkrar
pat verdꝛ/nidꝛ falle/ſo ad þr aller til ſamans tortyneſt. — hialpar leitudu
Þuiad ſo ſeiger DROTTEN til min/Lijka ſo sm̃ eitt Leon ⁊ eirn Leons Huelpꝛ gren
iar yfer ſiñe Brað/nær ed fiølden̄ Fiarhirdaraña kallar at hm̃ þa ſkielfiſt hñ ecke fyrer þre
kallan/hñ er ⁊ eirnen ecke Hræddꝛ fyrer þeirra Mañfiølda. lijka ſa mun DROTTJN
C Zebaoth ofanſtijga at Strijda/vppa fiallenu Zion/og vppa hñs hædum. Og DROTT-
EN Zebaoth mun veria Jeruſalem(Lijka ſem at Fuglarner giøra mz Vængiunū)hlijfa
heñe/Frelſa hana/og ganga i kringū i heñe/⁊ hialpa heñe vr vanda.
Snued aptur þier Jſraels ſyner/þier sm̃ miøg erud fra horfner. Þuiad a þm̃ tijma mū
huer ſem eirn i burt kaſta ſinum Silfrudū og Gylltum Skwrgodū/ hū ad ydvar hendꝛ høf- — Aſſur
du giørt til ad Syndgaſt. Aſſur hñ ſkal falla/ecke fyrer mans Suerde / ⁊ ſkal foreyddꝛ va — Eſa. x. xxx vij
D ecke fyrer mans Suerde/Og þo mū hñ fyrer Suerdenu flyia/⁊ hñs æſku meñ munu Skatt
gillder vda/Og þra b Helluſteirn mun af hrædſlu i burt fara/og hñs Høfdingiar munu fy — b Helluſteirn) þ er/ Kongꝛ þra
rer Merkenu a flotta hallda/ſeiger DROTTEN ſem til Zion hefur Elld/og til Jeruſa-
lem eirn Ellz c Ofn. — c Ofn) þ er/ſa ſem til Jeruſalem a heima

XXXII.

A

SJa þu/ þar mun eirn Kongꝛ rijkia/Rettuijſena til ad vpphefia/og høfdin-
giar munu þar Drottna/Rettinden ad eſla. So ad huer madꝛ mun verda
ſo ſē ſa ed fyrer Vinde er foruaradꝛ/og ſo ſē ſa ed fyrer Steyperegne er jñe
byrgdꝛ/ſo sm̃ Vatzlækꝛ a Þurrlende/og ſo sm̃ Skugge mikels Hellubiargs
i þurru lande. Og Augu þra sm̃ Sia munu ecke læta blinda ſig/og Eyru
þra ſem til heyra munu giæta at þui/⁊ þr sm̃ oframſyner eru munu hygg-
inde læra/Og Tungan þra ſem Stama mun ſkyrt og ſkilet tala. Eirn Heimſkur madur
mun ecke leingꝛ Høfdinge kallaſt nie Agiarn madꝛ eirn Herra kalladꝛ verda. Þuiad hinn
Heimſke ſeiger vt af Heimſkuñe/og hñs Hiarta vmgeingſt mz Ogiæfuñe/ſo at hñ vppbyrie
B Hræſne/og Predike Villudom af DROTTNE/vppa þat at hñ vthūgre þær Hungrudu
Saler/og bañe hinum Þyrſta at drecka. Þuiat ſtiornan hins Agiarna er øngū nytſamleg
Þui hñ ſiñur vppa Prette til Fordiørfunar Faraadū/mz følſkum ordum/þa ed hñ ſkal tala
Rettinde vegna hins Fatæka. Eñ þr Høfdingiar munu ꝥ hugſa ſem Høfdingiū hæfer/og
blijfa þar vid.
Standit vpp þier Stolltar Kuiñur/Heyret mina rauſt/þier ſē ſo athugalauſar eru. Lær- — Ein Jdranar Amiñing
tid ydꝛ i Eyrum loda mina Rædu/Þat er vm eitt Ar ⁊ Dag ad giøra/þa munu þier hinar
vgglauſu af Hrædſlu ſkialfa / Þuiat þar verdꝛ eingen Vijnyrkia/Þar verdꝛ og eingen Jñ
C ſafnan. Hryggeſt þier Drambſømu Konur/Skialfet þier hinar athugalauſu/Þar er fyr-
er høndum af Klædū at fara/als berum ad vera/og ad vppſtytta ſig vm ſinar Lendar. Har
mur mun vera Akurſins vegna/Ja vegna þeſſ lyſtelega Akurſins/vegna þeſſ hins Frioſa-
ma Vijngardſins/Þuiat a Akurløndū Folks mins munu vpp vaxa Þyrnar ⁊ Jllgreſi/þar
ad auk vppa øllum Gledehwſū hiñar gladuæru Borgar/ Þuiat Tignar Herbergin munu
yfer gefin vda.⁊ ſa Borgar mwguriñ mū at øngu verda / ſo at þr Turnarner ⁊ þau ſterku
Vijgē vde Jardgryfiur æfinlega/⁊ Villedyraña Fagnadar ſtadꝛ/ Hiardariñar graſhage.

Þāgat til

Johan. 4. Ryſked Chriſti.

Þangad til ſo leinge þ yfer oſſ vthelltur verdr ſa Ande vt af Hædunū/þa mun Eydemørk verda ad Akre/og Akureñ fyre Skog reiknadr verda/ꝛ Rettureñ mun i Eydemørkiñe byggia/og Rettlætid a Akrenum þar fyrer vtan. Og Rettlætesins Auoxtur mun Friduren vera/og þſſ Riettlætiſens nytſeme mun vera eilijflig Kyrd ꝛ øruggleike/ ſo þ mitt Folk mū bwa i Hwſum Fridarins/i øruggre Byggingu ꝛ agiætre Nāđđ. Eñ Haglet mun vera ofā ad Skogenum/og ſu Borgeñ þar fyrer nedan mun nedarliga verda. Sæler eru þier ſ ſaaet alla vegāa vid Vøtnen/Þuiad þar meige þier þa vppa gāga læta fætr Vxaña ꝛ Aſnaña. D

XXXIII

Fyrerſpa um Foreydſlu Aſſyriorum

AN Vei þier þu Eydeleggiare/Þeinker þu ad þu muner ecke eyddr vda? Og þu Forſmaanare/ad þu mūer ecke Forſmadr verda? Nær ed þu hefur þa Fordiørfunena vt endat/þa mūtu eirnen Fordiarfadr verda/ nær ed þu hefer giørt eirn enda þrar Forſmaanūar / þa mūtu lijka Forſmadr verda. A

Ein Bæn

DROTTIN Myſkuna þu oſſ/þt þin bijdum vier. Vertu þra Armleggr ſnemā Morguns/og vort Nialpræde a Nørmungartijmanū. Lattu Folket vndā flyia fyrer þm þyt Raddariñar/og þ hiner Heidnu i ſundur dreifder verde / nær ed þu vpphefur þig/Þa munu þr vppgrijpa þig ſm añat Herfang. Lijka ſm þa a Einge ſprettrgrijpaſt vpp/ ꝛ ſo ſm þa Kefer i ſundr elltar verda nær ed þm verdur ahlaup giørt.

a Eingeſprettr og Keper eru Vatzkuikendi de okiend hier i Landi

DROTTEN hñ er vpphafeñ/þt hñ bygger i Hædunū/ hñ hefer Zion vppfyllt med Dome ꝛ Riettuijſe/Og þar mun a þinum tijma vera tru/ꝛ yfer Drottnā/Nialpræde/Spekt/ Vijsdomr/Otte DROTTENS mū va heñar Fiarſiodr.

Siaed þra Sendebodar kalla fyrer vtan/og þr Einglar Fridarins græta beiſkligaña/ (ꝛ ſeigia) þr Veierner eru i eyde/þar geingr eingen leingr a Strætunū/ hñ helldur huerke Tru nie Trygd/hñ forleggr þær Borgernar/og reiknar ecke folkit neins vert. Landit liggr aumliga og ſærgræteliga/ Libanon ſtendr ſkāmarligana forhogguen/og Saron er lijka ſ añat ſlett lende og Baſā ꝛ Charmel eru i eyde B

Pſal. 46.

Nu vil eg taka mig vpp ſeiger/DROTTEN Nu vil eg heſia mig vpp/Nu vil eg komaſt hætt. Af Graſhaalmenum eru þier Olietter / eñ Stramen fæde þier. Elldureñ mun ydr medr ydrum þungū Mode fortæra. Þuiat Folket mun ad Mwrlijme forbrendt verda/ og ſo ſm þa afhøgguen Þyrne klungr mz Ellde vppbreñaſt.

Pſal. 70 Fyrerheit

So heyrit nu/þier ſm fiarlæger erud huad eg hefe giørt/ og þier ſ nalæger erut merkit miñ Styrkleika. Hiner Synduger til Zion eru ſkelfder/ og Hrædſla er yfer þa Hræſnara komen(ſeigiande)Huer er ſa vor a medal þar kuñe ad bwa i hia einū foreydāde Ellde? Hū er ſa a medal vor ad bwa kuñe hia Eilijfum bruna?

Huer hñ geingr i Riettuijſeñe og talar Sañleikeñ/Huer hñ hatar Ranginden ꝛ Agirndena/ꝛ tekr ſijnar hendr/i fra þui/þ hñ þiggie ønguar Skeinkingar/ Huer ad Tilbyrger ſijn Eyru/ſo hñ heyre øngua Blodſkulld/og lykr ſijn Augu aptur/ſo ad hñ ſiae eingen Illſkuþor/ſa hiñ ſame mun i Vpphædunū byggia/og Biørgen munu hñs Virke ꝛ Verndarhlijf vera. Hñs Braud mun hønū gefaſt/ſitt Vatn þ hefur hñ vijſt. Þin Augu munu þañ Kongen ſia i ſinne fegurdar Pryde/Þu munt og ſia þ Landit vt vidkat/ſuo ad þitt Hiarta vndraſt þ næſta/ſo ſeigiande. Huar eru nu þr hiner Skriptlærdu? Huar eru nu Radgiafar? Huar eru nu Canzelerar? Þar ad auk muntu ecki ſia þ Oſluga Folket/þ Folket ſem diupſett Tungumaal hefr/ huert ed þu fær ecke ſkilet/ og Oſkilianligt Tungumaal er/ſem ecke kañ ad ſkiliaſt. C

1. Cor. 1.

Skoda þu Zion vora Natijda borg/þin Augu ſkulu ſia Jeruſalem/þa Øruggu Bygging/eina Tialldbwd ſem ecke verdr i burtu flutt/Huerrar Naglar þ alldrei ſkulu vtdragaſt/ og eingen heñar Reip i ſundr ſliten verda. Þuiad DROTTEN ſialfur mun þar Volldugur hia oſſ vera/ꝛ þar mūu vijdar Vatzgrafer vera/ſuo ad øngu Skipe mun þar mz Arum yfer roed/ꝛ ønguar Galeidr munu þangat Sigla. Þuiad DROTTEN er vor Domare/DROTTEN er vor Meiſtare/DROTTEN er vor Kongr /hñ hialpar oſſ. D

Fyrerheit Nialpar

Latid þa ſijnar Snørur vpp ſpaña/þær munu þo ecke hallda. Suo munu þr og eirnen Merkenu a Maſtrenu ecke vt ſla. Þa mun ꝛ miklu koſtulegu Herfange vtſkipt verda/ſo þad eirnē hiner Vanfæru munu Herfange ſkipta/Og eingen Iñbyggiare mun þa ſeigia/ Eg em veykr Þuiat þ Folket ſem þar iñe bygger mun hafa Syndaña Fyrergiefning.

Komed

XXXIIII.

A Kemit hingat þier Heidnar þioder ꝛ heyret til/ þier Folkit hygged ad þui/ Aminning
Jørden hun heyre/ ꝛ huad þar er jnne/ Veralldar kringlan mz hennar Auex-
tum. Þuiad DROTTEN er reidr vppa allar Heidnar þioder/ og Gra-
mur vppa allt þra Herlid/ hn̄ mun̄ Formæla þm og ofurselia til Drapsins.
Og þra hiner i Helslegnu mūu i burtkastad verda/ og af þra Lijkomū mū
Opefur vppkoma/ og Fiollen munu flicta af þra Blode. og allt þ a Herlid
Himinsins mun for rotna/ og Himenenn mun til samans brotin verda lijka
sem annat Bref/ og allur hn̄s Herskare mun vppþorna/ lijka sem annat Laufblad vpp þorn- a Herlid) So kallar hann Gydinga Folk
ar a Vijnuide/ og so sm̄ eitt þurt Laufblad a Fijkiu trenu. Þuiad mitt Suerd er drucked a
Himnum/ og sia þu/ þ mun ofan stijga yfer Edom/ og yfer þ bøluada Folkit/ til Straffs.
B Þad Suerd DROTTENS er fullt mz Blod/ og þyckt af Feite/ af Blodenu Lamb-
anna ꝛ Hafranna/ af Nyrna feitinne Hrwtanna. Þuiad DROTTEN helldr eitt Mannslag
til Bosra/ og eitt miket Manndrap j Landenu Edom. Þar verda Einhyrningarner medur
þm vnder ad kriupa/ og Vngneyten medr þm feitu Nautum. Þuiad þra Land mun dru-
cket verda af Blode/ og þeirra Jørd bolgen verda af Feite. Þuiat þ er sa Hefndardagur
DROTTENS/ og Aarit Endurgialldsins ad hefna Zion / þar munu þra Læker verda
ad Bike/ og þra Jørd at Brennesteine. Ja þra Land mun ad brennanda Bike verda/ þ hū-
ke mun slockna Daga nie Nætur/ helldr mun eilijflig Suæla vpp af þui ganga/ ꝛ vm All-
C dur og æfe mun þ i eyde vera/ so ad þar mun eingen i giegnū ferdast ad Eilijfu/ helldur skal
þ eignast Reyrdrumr og Tindsuijn/ Natt vglur ꝛ Hrafnar skulu þar bua.

mz þra Gudlegri Embættis þionustugiørd/ huar af þr hiellu sig sm̄ Himneskt Folk hia Heidingiū

Þuiat hn̄ mun draga þar yfer eirn Mæleþrad/ so at þ i eyde verde/ og eitt Mælikefli til
Foreydslu/ so at þra hiner Edalbornu kallest Herrar sm̄ eckert Land eiga/ ꝛ aller þra Høf-
dingiar hafe eirn̄ enda. Og þar munu Þyrnar vppuaxa i þra Herbergium/ Netlur ꝛ Ill-
gresi i þra Borgū/ og mun vera eitt Bæle Eiturdrekanna/ og Grashage Strwssfuglanna/ ꝛ
þar munu til samans hlaupa Draugar og Skrymsl/ og eitt Trøll mū þar ødru mæta/ O-
D vætter munu eirnen þar sitt bæle hafa og sijna Huijld þar finna/ þar mun ꝛ eirnen Tind-
suijnet hreidra sig/ leggia og vtklekia vnder þss Skugga / so munu og eirnen Hræfuglarner
þar til samans koma.

Epter þa seinustu Foreydslu Jerusalem/ skal ein eilijf Foreyding blijfa

Esai. xiii.

Leitid nu i Bok DROTTENS og lesit/ ꝛ þar mun ecke i einu af þssu brestur vera/ ꝛ
þar mun eirnen ecke neitt missast/ huorke hitt nie þtta. Þuiat hn̄ er þ sm̄ fyrer minn Munn
bydr/ og hn̄s Ande er þ sm̄ þ til samans fœrer. Hn̄ sender hluifallet yfer þa/ og hn̄s Hønd
vtskipter Mælernum a mille þra/ so ad þr eignest þad þar jnne at eilijfu/ ꝛ blijfe þar jnne vm
Alldr og æfe.

XXXV.

EN su Eydemørken og Obygden mun lystelig vera/ ꝛ slettlendit mū glede- Spadomur
A ligt standa/ og blomgast lijka sem Liliu gras/ þ mun Blomgast og glede-
ligt stāda i allskyns Frygd ꝛ Føgnude. Þuiat Dyrden Libāi er þui giefen/ ꝛ
Pryden Carmels og Saron/ þr sia þa Dyrdarvegsemd DROTTINS
þa Fegurdar prydena vors Gudz.

af kallan Christeligs safnadar/ vt af Gydingum og Heidingium

Styrket Lwnar hendr/ ꝛ endurlijfget þau veykludu Knien. Seiget þeim
Efabløndnum hiørtū/ verit hrauster i Huganum/ og verit ei Ottaslegner/ Siaed ad yduar
Gud kemr ad Hefna/ Gud sa ed endurgelldr/ hn̄ kemr og hialpar ydr. Þa mūu Augū Blin- Math. xi
dra vpplwkast/ og Eyrun Daufra opnud verda. Þa mun hinn Halltí vppstøckua sm̄ Hiørtr Luc. vii
og Tungan hins Mæl lausa mun Lof syngia. Þuiat þar munu Vatzræser i Eydemørk-
enne hingat og þangat fliota/ og Vatzlækerner vm slettlendit/ og huar ed adr hefr verit hørd
Grund/ þar skulu nu Stødvøtn vera/ og huar ed Þurrlendet hefr verit/ þar skulu Vpp-
sprettu brunnar vera. Þar ed adur fyrre hafa Høggormar leiget/ þar skal Gras Rør ꝛ Stør
standa. Og þar mun Braut og a Vegr vera/ huer ed kallast mun sa hinn Heilage Vegurenn
þar eingen Saurugur mun vppa ganga. Og sa hinn same mun vera fyrer þa enu sømu/ so
B ad þr gange þar vppa/ so þ eirnen hiner Fauijsu kunne ecke ad villast. Þar mun eckert Leon
vera/ og eckert Illsku Dyr mun þar vppa ganga/ nie þar fundet verda/ helldr mun þar frij
og vggalaust ganga mega. Þeir hiner Endurkeyptu DROTTINS munu aptr si ua/

Spadomur vt af Rijkenu Christi

a Vegur) Truen a Christum

 til

og til Zion koma med Lofsøngum/Eilijf glede mun vera yfer þeira Høfdum/Glede og Fog-
nud munu þr høndla/enn Hrygd ꝛ Sorg mun hliota i burt ad vijkia.

XXXVI

G þ skiede so a þui Fiortanda Aare Kongsins Ezechias/ þ Kongurenn af A
Assyria Senacherib dro vpp i mote øllum Borgū i Juda/ og yfervann þær.
Og Kongurinn af Assyria sendi Rabsake fra Lachis til Jerusalem/ til Kōg-
Senacherib sins Ezechia mz mikla Magt/ ꝛ hn nam stadar vid þær Vatzrennurnar/ hins
efsta Dijkisins/ vid Veigen hia Akrenum Litarans.
Og Eliachim sonr Hilkia Hofmeistarenn/ og Sebna Canzelerin/ ꝛ Jo-
ah sonr Assaph Skrifarenn geingu vt til hns. Og a Rabsake sagde til þra/ Seiget þtta E-
zechia/ So seiger sa hinn mikle Kōgr/ sa Kongurinn af Assyria. Huada Traust er þ ed þu tr-
a Rabsake) þydest ædste Steinkiare a Norrænu
eyster vppa? Eg helld at þu lætur so vmtelia fyrer þier/ sm þu hafer Rad edur Magt til ad
Beriast. Vppa huern treyster þu þa? At þu ert fallen fra mier/ Treyster þu vppa þann i- B
sundur brotna Reyrstafen Egiptalands? Huer hellst ef at nockr styðr sig þar vppa/ þa gein-
gur hn jnn i hns Hønd og i giegnū stijngr hana/ so giører Pharao Kongr Egipta Landz øllū
þm s vppa hn treysta. Enn villtu seigia mier. Vier treystū vppa DROTTEN Gud vorn.
Huert er hn ecke sa/ huers Hæder og Olltaru ad Ezechia hefr nidurbrotid/ ꝛ sagt so til Ju-
da og Jerusalem/ Fyrer þssu Alltare skulu þier til bidia.
Nu vel/ þa reyndu til vid minn herra Kongen af Assyria. Eg vil giefa þier tuø Þusund
Hesta/ Lættu sia til huort þu kant hia þier ad fæ þa sm þar vppa rijda. Huernen villtu þa
blijfa fyrer einum Høfudsmanne hins minsta þienara mijns Herra? Og þu treyster vppa
Egiptaland/ fyrer saker þra Heruagna og Riddara lids. Þar mz meinar þu at eg hafe ann C
DROTTENS vppdreiget i þtta Land til at fordiarfa þ/ Ja/ DROTTEN sagde til
mijn/ Far þu vpp i þ Land og fordiarfa þ.
Enn Eliachim og Sebena og Joah søgdu til Rabsake/ Tala þu vid þina þionustu menn
Syrlendzt Tungu mal/ þt vier skilium þ fulluel/ og tala ecke vid oss Gydinga mal/ fyrer
eyrum folksins sem vppa Mwrnū er. Þa sagde Rabsake/ Huort meinar þu/ þ minn Herra
hafe sendt mig til þins Herra at eins/ eda til þin slijkum ordum at tala/ ꝛ ecke miklu fram-
til þra manna sm þar vppa Mwrnū sitia/ so ad þr med ydr iete sinn eigen Þreck/ ꝛ drecke sitt
eiget Þuag. Og Rabsake stod / og kallade mz hærre Raust a Gydinga tungu/ ꝛ sagde.
Heyret þau orden hins mikla Kongsins af Assyria. So seiger Kongurenn. Lætet ecke Eze-
chiam tæla ydr/ þt hn kann ecke ad frelsa ydur. Og læted ecke Ezechiam gefa ydur ofmiked
traust vppa DROTTEN/ þ hn seiger. DROTTIN mun frelsa ydur. Og þssi Borg
mun ecke giefen verda i hendr Kongsins af Assyria. Hlydet ecke Ezechia/ Þuiat suo seiger
Kōgurinn af Assyria.
Giøret mier þ til vilia/ og gangit vt til min/ þa skulu þier/ huer ydar sem eirn af sijnum D
Vijnuide og sijnu Fijkiu trie jeta/ ꝛ vr sijnum Vatsbrunnum drecka/ þangat til ad eg kem ꝛ
flyt ydur vt i eitt Land/ þ lijka er sem yduart Land/ Þad Land sem nog Korn og nytt Vijn
er jnne/ Þad Land sm nog Braud ꝛ Vijngardar eru jnne. Lætid ecki Ezechiam telia vm fyrer
ydr/ þar hn seiger/ DROTTEN mun frelsa oss. Hafa nockut Guder Heidenna þioda frel
sad huer sitt Land af hende Kongsins i Assyria? Huar eru þr Guderner til Hamath ꝛ Ar-
pad? Huar eru þr Guderner Sepharuaim? Hafa þr nockut frelsat Samariam af minne
Supra x. hende? Huerier Guder af þssū øllū hafa frelsat sitt Land af minne hende? so þ DROTten
skyllde frelsa Jerusalem af minne Hende?
Enn þr þøgdu ꝛ suørudu honum øngu/ Þuiat Kongurinn hafde so bodet og sagt/ Suar-
et honum øngu. Þa komu þr Eliachim sonr Hilchia Hofmeistaren / ꝛ Sebna Canzele-
til Ezechiā renn og Joah sonr Assaph Skrifarenn mz sundur rifnum Klædū/ og fram tøldu honum þau
orden Rabsake.

XXXVII. A

iiij. Reg. xix.

nn þa ed Kongurenn Ezechia heyrde þetta/ Reif hn sijn Klæde/ ꝛ tok a sig Hrygd-
ar buning/ og gieck jnn i Hws DROTTins/ og sendi Eliachim Hofmeistara/ og
Sebna Canzelerin med þeim ellstu Kennemønnū/ med Hrygdarbuninge klædda/ til
Prophetans Esaia sonar Amos/ ad þr segde til hns. So seiger Ezechia. Þetta
er eirn dagr

er eirn Dagr Hormungar/Skroffunarinnar ⁊ Nædungarinnar. Og er ei olijkt sem þa Bør-
nen eru ad mestu ad fædingu komen/Enn þar er eingen kraptur til ad fæda. Ad DROT-
TEN Gud þinn villde nockut heyra þau orden Rabsake/huern ed hans Herra Kongurenn af
Assyria hafde hingat sendt/til ad lasta þann Lifanda Gud/og til ad lyta hann mz suoddan or-
dum/sem þ DROTTEN Gud þinn hefr heyrt. Og þ þu villder eirn Bænastad vpphef-
ia/fyrer þeim sem epter eru/ ⁊ enn verda fundner.
B Og þionustu menn Kongsins Ezechia komu til Esaia. Enn Esaias sagde til þra/Seiget
þtta ydrum Herra. DROTTIN seiger so/Vertu ei Hræddr fyre þeim ordum sem þu hefr
heyrt/medr huerium þ Sueinar Kongsins af Assyria hafa nidrat mier. Sia þu/Eg vil gif-
ra honum eitt annat Hugarfar/⁊ hann skal fa þat nockut ad heyra þ hann drage Heim aptur i
sitt Land/og i sijnu Lande mun eg lata hann fyrer Suerde falla.
Enn þa ed Rabsake kom aptur/fann hann Kongen af Assyria Strijdande i mote Libna.
Þuiad hann hafde heyrt þ hann være i burt dreigen fra Lachis/þui þar kom þ ryckte af Tirha-
cha Blalandz Konge/sem sagde/Hann er vtdreigen til ad strijda a mote þier. Thirhacha
Þa ed hann heyrde nu þ/Sende hann Bod til Ezechia og liet seigia honum so/ Seiget Eze-
chia Kongenum j Juda þtta. Lattu ecke þinn Gud tæla þig vppa þann ed þu treyster/⁊ seig-
er þ Jerusalem mune ecke gefen verda i Hendr Kongenum af Assyria. Sia þu/Þu hefr he-
yrt huad Kongarner af Assyria hafa giørt øllum Løndum/og foreydt þeim/⁊ þu skyllder frelsadr
C verda. Hafa nockut Gudarner Heidenna þioda frelsad þau Løndin sem miner Fedr hafa for Supra x.
diarfad/sem er Gosan/Haran/Reseph/⁊ syner Eden til Telassar? Huar er sa Kongurenn til
Hamath? ⁊ sa Kongurenn til Arphad/⁊ sa Kongurenn Borgarennar Sepharuaim/Hena ⁊ Iwa.
Og þa ed Ezechia hafde tekit vid Brefenu af Sendebodanum/og lesit þ/Gieck hann vpp i
Hws DROTTINS/⁊ Breidde þ vt þar fyrer DROTTNI. Og Ezechia badst fy- Bæn Ezechie
rer til DROTTINS/og sagde/DROTTIN Zebaoth þu Gud Jsraels/þu sem situr kongs
vpp yfer Cherubin/Þu eirn ert Gud yfer øllum Kongarijkium a Jørdu/ Þu hefr Skapat
Himen ⁊ Jørd. DROTTIN hneig þu þin Eyru ⁊ Heyrdu þ/Vpplwk þinum Augum
DROTTIN ⁊ sia þu þ/Heyr þu øll ord Senacherib/ sem hingat hefer sendt til at Lasta
þann Lifanda Gud. Sanninde eru þ DROTTIN/ad Kongarner af Assyria hafa i eyde
lagt øll Konga rijke/mz þra Skattløndum/⁊ hafa þra Godum i Elld kastad/Þuiat þr voru en-
guer Guder/helldr manna Handaverk/Stockar ⁊ Steinar/⁊ þr eru i sundr brotner. Enn
nu DROTTIN Gud vor/Hialpa þu oss vt af hans Hende/so þ øll Konga rijken a Jordu
reyne þ/ad þu alleina siert DROTTIN.
D Þa sende Esaias sonur Amos til Ezechia og liet seigia honum/So seiger DROTTIN
Gud Jsraels/Vm þ þu hefr bedet mig vegna Kongsins Senacherib af Assyria/Þa er þtta
huad er DROTTIN seiger af honum. Jungfruen Dotter Zion hun forsmaar þig ⁊ Hæd-
er ad þier/⁊ Dotturen Jerusalem hrister høfudet epter þier. Hvern hefr þu Lastat ⁊ Skamm
ad? Yfer huern hefur þu þina Raust vpphafit/og vpphafit þin Augu i mote þeim Heilaga
i Jsrael. Fyrer þina Þionustu menn hefur þu DROTTNI Hædung til lagt/⁊ sagt. Fyrer
þann fiølldan minna Hervagna em eg hier vppdreigen a Hæder Fiallanna/vid þa Sijduna Li-
banon/og hefe af Høgguet hans hæfann Cedrus vid/mz þeim hans vtuøldum Grenetrianum/og
em so komen yfer vm hædernar til enda Skogarens inn i Landit. Eg hefe vppgrafit ⁊ druck-
ed Vøtnen/og eg hefi mz minum Fotsporum vpp þurkat øll þau hin nidre byrgdu Vatzbolen.
Enn hefr þu ecke heyrt þ eg fyrr meir giørda so/⁊ þ eg breytta so fordum daga/⁊ giøre nu
so eirnen/Þad sterkar Borger verde nidr brotnar i Griothrwgr/⁊ þ þra innbyggendur verdi
veyker og skielfder ⁊ til Skammar giørder/og ad þr verde at Twngrasi ⁊ grænum Jurtrum/
E lijka sem annat Hwsa gras a Ræfrum vppe/huert ed vpp visnar adr enn þ er fullvaxit. Enn eg
þecke vel þina Bwstødu/þina Vtgongu ⁊ Inngøngu/⁊ þina Grimdaræde a mote mier. Enn
mz þui ad þu Olmast so a mote mier/⁊ þ þin Drambseme er hier vppkomen fyrer min eyru/
Af þui þa mun eg setia eirn Hring i þinar Naser/⁊ eitt Beisl i þinn munn/ ⁊ leida þig þann
sama veg heim aptr sem þu komst hingat.
Enn þ sie til merkis/ad þu eth þtta Aarit huad innkomit er/þ annad Arid/huad sialft vex.
Þad þridia Aarit nidr sait og vppyrked/Plantid Wijngarda/⁊ eted þra Auoxtu. Þuiat þr Psal. cxxix.
hiner frelsudu af hwse Juda/⁊ þr hiner epterblifnu munu enn aptur rootfestast vnder sig/⁊ yf-
er sig Auøxst bera. Þuiat af Jerusalem munu enn vt ganga þr sem epter eru vordner/ ⁊ þr
hiner frelsudu af fiallenu Zion. Suodan mun giøra Vandlætingen DROTTINS Zebaoth.

Þar

Þar fyrer seiger DROTTIN so af Kongenũ j Assyria/ hñ skal ecke koma i þessa Borg/ F
og hñ skal þar øngre Þijlu ad skiota/ og eingen Nerskiølldr skal þar fyrer koma/ og ønguan
Virkes vegg skal hñ i kringum hana giora/ helldr skal hñ aptur snua þañ sama veg sem hñ
kom hingat/ so ad ecke komi hñ i þessa Borg seiger DROTTIN/ þt eg vil vernda þessa
Borg so ad eg hialpe heñe/ miña vegna sialfs og vegna mins þions Dauidz.

Fyrerheit Frelsunariñar

Þa for Eingell DROTTINS vt/ og slo i Herbwdum Assyrijs Hundrad fim̃ & Atta
tijge Þusunder maña. Og þa ed þr stodu vpp sneṁa vm Morgunen/ Sia þu/ þa lꝍ þar
allz stadr fullt mz Dauda Lijkame. Og Kongureñ af Assyria Senacherib suipte Herbwdũ
og for i burt og snere heim aptur/ og bleif til Niniue. Og þ skiede so þa ed hñ badst fyrer i
hwse Nisroch Gudz sijns/ þa slogu hñ syner hñs Adramelech & Sareser medr Suerde/ & þr
flydu j Landit Ararat/ og hñs sonr AsserHaddon vard Kögr j hñs stad.

Senacheribs Herlid i Hel sleiged af Einglenum

XXXVIII.

iiij. Reg. xx. ij. Para. xxxij.

Þeim tijma vard Ezechia Daudsiukr/ Og Spamadureñ Esaias sonr Am-
os kom til hñs og sagde honũ/ Þetta seiger DROTTIN/ Radstafa þu
þinu hwse/ þt þu munt Deyia og ecke Lifa. Þa snere Ezechia sijnu And-
lite til Veggiar og Bad til DROTTINS & sagde/ Minstu DROT-
TIN a þ/ huernen ad eg hefe geinget fyrer þier i Sañleika mz fullkom-
nu hiarta/ og þ giørt huad þier hefr lijkat/ & Ezechia Griet miøg. A

Þa skiede Ord DROTTINS til Esaia og sagdi/ Far þu og seig Ezechia. So seiger
DROTTIN Gud þins Fødurs Dauidz. Eg hefe heyrt þijna Bæn/ og sied þin Tꝍra
føll/ Sia þu/ ad eg vil leingia þina Lijfdaga vm Fimtan Aar/ og vil þig samt med þessare
Borg frelsa af Hende Kongsins i Assyria/ Þuiad eg vil Vernd veita þessare Borg. Og þ
skal þier til Teikns vera af DROTTNI/ ad DROTTIN mũ þ saa giøra huad hñ B
hefr talad/ Sia þu/ Eg mun Skuggan a Solar Skijfuñe Achas lꝍta aptur vm Tiu
Strik til baka ganga/ yfer huer ed hñ hefur adr geinget/ so þat Solen skal ganga vm Tiu
Lijnur til baka aptur a Solarskijfuñe/ yfer hũiar ad hũ er þo adr geingen.

Teikn edur Merke

Þetta er su Ritningen Ezechia Kögsins Juda/ þa ed hñ hafde Siukur verit/ & var heil-
brigdr vorden af Krankdꝍmenu.

Þackargiørd Ezechie

Eg sagda/ Nu hlyt eg ad fara til Heliar portdyra/ þa minn tijme var vte/ þa eg hugde
mier þo leingur ad lifa.

Jeg sagda/ Nu ma eg ecke leingr sia DROTTIN/ Ja þañ DROTTIN i Lan-
denu þra Lifendu/ Nu ma eg ecke meir sia þa meñ/ eige hia þeim lifa sem sijna æfe vtlifa.

Mijn æfe er liden/ og fra mier i burt suipt/ so sm̃ añat Hiarmaña Hreyse/ og eg slijt mij-
na lijfdaga i burtu lijka sem vefiar madur.

Hñ þurr [a] sygur mig vpp/ þu endar miñ dag vt ꝍdur eñ kuelldar.

Eg huxade/ mꝍtta eg eñ Lijfa allt til Morgens/ eñ hann i sundr kramde i mier øll min
Bein/ Lijka sem añad Leon. Þuiad þu vtendar Dagen vid mig ꝍdr eñ Kuelldar. C

Eg tijsta sem Tranã og Sualan/ & Stunde lijka sem Dwfua mijnAugu villdu vtspr-
inga/ DROTTIN eg lijd Anaud/ lina þu mier.

O huersu gladuꝍr vil eg tala/ med þui ad hñ hefur til sagt mier þ/ og giører þ eirnen/
þar fyrer vil eg alla mina Lijfdaga fordast fyrer suodan Harmkuꝍlingu miñar Salu.

DROTTIN þar [b] vt af Lifum vier/ og þ Lifet mins Anda stendr med øllu i þui sa-
ma/ þt þu liest mig sofna vt af/ & lijfgadr mig

Sia þu/ vm Huggan var eg miøg angrbiten/ Eñ Hiartanliga þa hefer þu ad þier tekit
mijna Sꝍlu/ so ad hũ fordiarfadist ei/ Þuiat þu fleyger øllũ minũ Syndũ a bak þier aptr.

[a] Sygur) þ eg huerke hefe epter Matt nie Megn/ sem og eirnen hin Agiarne vtsygr þa Fatꝍku i Lade nu

[b] (Þar vt af) Þad er/ Af slijku þinu fyrerheite og þijnu ordi/ eñ eige af vorum Mꝍtte nie krapte

Þuiad Heluited þ lofar þig ecke/ so prijsar þig og ecke Dauden/ og þr sem ofanstijga i
Grøfena/ vꝍnta ecke vppa þiñ Sañleika.

Helldr alleinasta þr sm̃ lifa þa lofa þig/ so sem ad nu giøre eg. Fadereñ mũ Børnunũ
kuñan giøra þiñ Sañleika.

DROTTIN Hialpa þu mier/ þa viliũ vier Spila mina Lofsøngua/ so leinge vier
lifum i Hwse DROTTINS.

Og Esaias skipade ad taka Plꝍstur af Fijkium & leggia yfer hñs Sꝍr/ so ad hñ yrde

Heilbrigdr

Heilbrigdr. Eñ Ezechia sagde/ Huilijkt teikn er þ/ad eg meige vppgãga i Hws DROT-
TINS.

XXXIX

A Þeim tijma sende Merodach Baladan/som Baladan/Kongureñ til Ba- Baladan Kõ
bilon/ Bref og Skeinkingar til Ezechia/Þuiad hñ hafde heyrt/ þ hñ haf gur i Babilon
de Siukur verit og være nu styrkr vorden aptr. Þui vard Ezechia gladur/ iiij. Regũ. xx.
og synde þm sitt Fiehirdslu hws/Silfur ⁊ Gull/⁊ Ilmandi Iurtrer/Dyrd
lig Smyrsl/og øll Hwsin siña Vopna/⁊ allan Fiesiod sem hñ hafde/Þar
var ecke þad neitt ad Ezechia synde þeim ecke i sijnu Hwsi/og þat i hanns
Vallde var.

B Þa kom Prophetin Esaias til Kõgsins Ezechia/⁊ sagde til hñs. Huad seigia þsser meñ
til? Og huadan komu þr til þin? Ezechia sagde/Þeir komu vr fiarlægum stødũ hingat til Misgiørd E-
mijn/sem er i fra Babilon. Eñ hñ sagde/Huad hafa þr sied i þinu hwse? Ezechia suarade zechie og hanns
Allt huad i minu Hwse er/þ hafa þr sied/og þar er ei þ neitt ad eg hafe ei syndt þm af mij- strapp
num Fiesiodum.

Og Esaias sagde til Ezechia/Heyr þu Orden DROTTINS Zebaoth. Sia þu/sa
tijme kemr/ad allt þ huad i þinu hwse er/og huad þiner Fedr hafa til samans dreiged/allt
til þssa dags/ þad mun i burt flutt verda i Babilon/so ad þar mũ ecke neitt epterblijfa/sei-
ger DROTTIN. Þar ad Auk munu þr taka þina sonu/sem vt af þier munu koma/og
þu munt vppfæda/og þr munu hliota ad vera Herbergis Sueinar i Garde Kõgsins af Ba
bilon/Og Ezechia sagde til Esaia. Þad ord DROTTINS er gott s þu seiger/⁊ sagdi/
Sie ad eins Fridr og Trygd vm mina Lijfdaga.

XL.

A Huggit Huggit mitt Folk seiger yduar Gud. Talit vinsamliga vid Ierusa-
lem/og Predikit heñe/þ heñar Riddaraskapur hafi eirn enda. Þuiat heñar Añar partur
Misgiørningr er fyrergiefeñ/þuiat hũ hefur tuefalldligt medtekit af hende Bokariñar Esa
DROTTINS fyrer allar heñar Synder. ias/Spadomur
Þar er Raust eins Predikara vti Eydemørkeñi. Tilreide þier vegu DRO- vt af Ryskens
TTINS/og giøred i Obygdeñe sliettañ veg vorum Gude. Aller Daler Christi
skulu vpphefiast/og øll Fiøll og Halsar skulu nidr lægd verda/og huad oslieft er þ skal sliett Math. iij.
verda/⁊ huad ojafnt er þ skal eggsliett verda. Þuiat Dyrden DROTTINS skal opin Marc. i.
berut verda/og allt Holld eitt mz ødru mun Sia/ þ muñur DROTTINS talar. Luc. iij.
Joh. i.

B Þar seiger ein raust/Predika þu/⁊ eg sagda/Huad skal eg Predika? Allt Holld er Hey/ a Riddaraskapr) Er Gudz þion
og Allur þss goode er so sm Akursins Blomstur. Heyed þ vppþornar / Blomstred visnar. ustu giørd i gam
Þuiad Ande DROTTINS blæs þar a/Ia folket er Heyet/Heyed þ vppþornar Blom la Testamenteñ
stred visnar eñ Ordet Gudz vors blijfur eilijfliga. b Tuefallt)
Zion þu sm Predikar/Far þu vppa hatt Fiall/Ierusalem þu sm Predikar/ Hef þijna Sem er Fyrer-
Raust vpp med Makt/Hef þu vpp ⁊ ottast ei/Seig þu Borgunũ Iuda/Siact/Þar er yd giefning Synd-
uar Gud/Þui siaed/DROTTEN DRotten kemr Volldugligaña /og hañs Armleggur a/og þrn og pref
mun Drottna/Siaed/hñs Laun eru hia honum/og hñs bitalingr er fyrer honum. Hñ mũ se fra Moses
fodra sijna Hiørd sem eirn Hirder/Hñ mun Lombunũ safna a sijna Armlegge/⁊ þau j siñe Løgmale
Kiølltu bera og leida Lamba mædurnar. Joh. x.
Psal. xxiij.
Ezech. xxiiij.

C Huer metur Vøtnen med Hnefanũ/Huer mæler Himenen mz eirne Lofa vijdd? ⁊ span-
ar Iørdena mz þriggia Þumlunga breidd? Og vegr þau Fiøllen mz eirne Vikt/og Hal-
sãa mz eirne Vog? Huer fræder þañ Anda DROTTINS? og huer Rædgiafe vnder
vijsar honũ? Huern spyr hñ ad Rædũ/sa ed honũ Skilningen gefe/⁊ keñe honũ þañ veigenn Rom. xi.
Riettdæmisins/og keñe honũ þa Vitskuna/⁊ vnderuijse hm þñ Veigen Skilningsins. Sia
þu/ad hiner Heidnu eru acktader sem sa Drope huer ad i Skiøluñe blijfur epter/og suo sem
ein lijtil Ogn er i Metaskæluñe Blijfur epter. Sia þu ad Eyiarnar eru sem þunt Iardar
dupt/og Libanon være hellst til lijtill til Elldkueikiuñar/og hñs Villudyr nægia ei til Breñe
offursins. Allar Heidnar þioder eru so sem ecke neitt fyrer hm/og lijka so reiknadar sm Hie-
gome/ ⁊ þ sem ecke er parit.

Nuerium vilie þier þa epter mynda Gud? eda Nueria Lykning vilie þier hm̄ giora? Meistaren steyper vel eina Mynd/og Gullsmidurenn yfer gyller hana/z giorer þar Silfur hurder af. So lyka huer hñ forma fatækligt Fornunar offur/ſa vtuelur sier þ Trie s ecke fwnar/og sæker klokañ Meistara þar til sem giorer eitt Likneske/þ stadfast sie. Vite þier ecki Neyre þier ecki Var ydur þ ecke kuñgiort fyrer fram/ Nafe þier ecke skiled þ þegar i fra vpphafe Jardariñar? Nñ situr vpp yfer Jardarkringluñe/og þr ed þar vppa bwa eru sem Eingespretur. Nñ huer ed vtþeñr Himenen sem añat þunt skiñ/og breider hñ vt sem adra Tialldbwd/þar sñe er bwit. Nu ed Hofdigiaa giorer ad ongu/z þa Yferdomarana a Jorduñe giorer ad Hiegoma/so sem ad hefde þra Stofn huorke Plantan nie Sæde/nie nockra rootfeste i Jorduñe/so ad þr/nær ed Vinduren blæs a mille þra/ vpp þorne/og eitt Storm vidre þm i burt feyke sm̄ ødru Grasstræe/Nuerium vilie þier þa eptermynda mig þm eg sie lyk? seiger sa hiñ Heilage. D

Þad er/Þeir Ryku hafa af Gulle/eñ Fatæker af Trie/þra af Gude

Vpphefiet ydar Augu i Hædernar/og siaet/Nuer hefer suoddan Hlute Skapat/z vtleid er hier þra Her mz tølu? Nñ sa sem þa alla kallar mz nafne. Hñs Mættr z Oflugr Krap tur er so mikell/so þ kañ ecke i einu bresta at vera. E

Psal. cxl vij.

Nuar fyrer seiger þu þa Jacob/z talar so Jsrael/Miñ vegr er folgen fyrer DROTTNI/og miñ domr hñ geingr fram̄ hia Gude minum. Veistu ecke? Hefr þu ecke heyrt Ad DROTTJN sa eilyflegur Gud/sem Endemørk Jardariñar hefr skapad/hañ verde huorke Þreyttur nie Modr/hñs Skilningr er Orañsakanligr/hñ gefr Þreyttum krapt/og styrkleik noga þm Vanmættuga. Yngr Vngu verda Moder z Mal lauser/ z þeir æsku meñerner falla/enn þr sem vona vppa DROTTJN/þr fa Nyan krapt/so ad þr vppsliuge med Vængium sm̄ Erner/so þr hlaupe og verde ecke lwner/so þr gange og mædest ecke.

XLI.

LAT Eyiarnar fyrer mier þeigia/og Folket styrke sig. Lat þa ganga hier fram̄ ad og tala nu/og høfu̇ Dom til samans. Nuer hefur hiñ a Riettferduga i fra vppgøngu Solariñar vppuaket? Nuer kallade hañ þ hñ geinge? Nuer yfergaf Heidnar Þioder/og Konga fyrer honu̇/so at hñ vard þm yfer mættugur/og gaf þa hñs Suerde/lyka sm̄ Jardar dupt/ og hñs Boga sm̄ i burtfeykt Grasstra. So þ hñ veitte þm̄ epter før/og dro þar i giegnu̇ mz Fride/og hñ mæddest alldrei a þm veige/ Nuer verkar þtta? Nuer giorer þ? og kallar alla meñ huern epter ødrum i fra fyrsta vpphafe? Eg DROTTJN/Eg em hñ/bædi hiñ fyrste og sijdaste. A

a Riettferduga) Þad er/Abraham Gen. xij. xiiij.

Nñ Spottar Heidingia

Þa ed Eyiarnar sau þ/hræddust þær og endemørken Jardariñar skelfdust vid þ. Þeir nalægdu sig og komu hingat/huer eirn hialpade ødrum/ og sagde til siins Naunga. Vert mz godu gede/Timburmadureñ tok Gullsmideñ til sijn/ og giørde med Hamreñu̇ Piatred slett a Stedianum/og sagde/Þad skal fara vel/og þr festu þ mz Noglum/ so ad þad skylde ecke skeika. B

Eñ þu Jsrael miñ þion/Jacob þañ eg hefe vtualet/Þu Sædet Abrahams myns hins elskuliga. Eg sem þig hefer styrkt allt fra Veralldariñar endemørku̇/og hefe kallat þig i burt fra heñar b Vollduguṁ/og sagde til þin. Þu skallt miñ Þion vera/ þt eg vtuel þig/og forlegg þig ecke. Ottast ecke/eg em medr þier/Vyktu ecke/þuiat eg em þiñ Gud/Eg styrke þig/Eg hialpa þier eirnen/Eg helld þier vid fyrer þa Nægre Hondena mins Riettlætis. Sia þu/Þeir skulu til Hædungar og til Skamar verda/aller þr sem þier eru reider/þr skulu ad ongu verda. Og þr meñ sem Deila a mote þier sklu fyrerfarast/so ad þu meiger spyria epter þm/og muntu ecki þa fiña. Þeir meñ sem þræta vid þig//sklu úda sem ecke neitt parit. Og þr sem Strijda a mote þier/skulu hafa eirn enda. Þuiat eg em DROTTJN Gud þiñ sm̄ styrker þyna Nægre hond/og til þin seiger/Ottast ecke/eg hialpa þier. C

Huggun

b Volldugu) Þad er/Høfdingeñ Egiptalañdz

Huggunar fyrerheit

Vert ei hræddr þu Madkureñ Jacob/þier fatækur flockr Jsrael. Eg hialpa þier seiger DROTTJN/og þiñ Frelsare sa Heilage Jsrael/Sia þu at eg hefe giørt þig ad huassum nyium þreske Vagne/sem Agnua hefur/so ad þu skallt Fiøllen i sundur þreskia og i smætt mola/og Hædernar giøra sem Agner. Þu skallt i sundur dreifa þm so ad Vindureñ blæse þm i burt/og Huirfelvindureñ feyke þm hiedan. Eñ þu mu̇t gladuær vera i DROTTNE/og mu̇t hrosa þier hins Heilaga i Jsrael.

Ryket Christi

D Fatæker z Volader leita ad Vatne/z þar er ecke neitt/þra Tunga þornar vpp af Þor⸗
sta. Eñ eg DROTTIN vil bænheyra þa/Eg Gud Jsraels vil ecke yfergiefa þa. Nell⸗
dur vil eg Vatnzræser opna a Hædū vppe/og Vatnzbruña a midiu slietlendenu. Eg mun
giora Eydemørkena ad Stoduvøtnum/og Þurrlendit ad Vppsprettu Bruñum/Eg mun
gefa i Obygdiñe Cedrus vid/Furu/Myrru og Oliu trie/Eg mū giefa a slietlendenu Gre⸗ Myrru
ne trien Beyke uideñ/og Bosbumit hūt med ødru/so at þr til lijka Siae/ Vite/Formerke/
og skilie þad/ad Hønd DROTTINS hafe þuilijkt giort/og sa hinn Heilage i Jsrael
hafe skapat slijkt.
So læted yduar Mælefne hingat koma seiger DROTTIN/Hafet ꝥ hingat huar
þier standit vppa/seiger sa Kongureñ i Jacob. Læted þa hier fram ganga/ og kuñgiøra ꝥ
fyrer oss huad epterkomande er/kuñgiøret oss og spæet eitthuad fyrer. Læted oss mz vorum
hiørtum hafa þar vakt vppa/og formerkia huernen ꝥ skal hier seirna meir til ganga. Edr
læted oss heyra huad epterkomande er. Kuñgiøret oss ꝥ huad hier eptera koma mun/Þa
vilium vier formerkia ꝥ ad þier erud Guder. Giørid añat huort Gott/ edur Skadseme/Þa
vilium vier seigia þar vt af/og sia til samans vppa ꝥ. Siaet/Þier erut vt af øngu/z ydu ar
E giørningr er og af øngu/og ad vtuelia ydur er andstyggeligt.
Eñ eg vppuek eirn vt af Nordrenu/og kemr af vppgøngu Solariñar/Hañ muni mijnu
nafne Predika/og hñ mun ganga yfer hina Volldugu/sm̄ yfer añañ Jardar leir/ z hñ mū
nidr troda þañ sauren lijka sm̄ añar Leirkera smidur. Huer kañ nockut ad kuñgiøra vt af
Vpphafenu/þa vilium vier skilia þad/edr Spæ fyrer fram/þa vilium vier seigia/Þu seig
er riett. Eñ þar er sa eingeñ ed kuñgiører/og eige sa neirn sem nøckut lætur heyra. Eg em
fyrstur sem til Zion seiger/Sia þu/ꝥ sama er ꝥ/og eg gef Jerusalem Predikara. Enn eg
lijt þangat/og þar er eingē/og eg sa a medal þra/eñ þar er eingen Rædgiafare. Eg adspyr
þa/ eñ þr andsuara ongu. Sia þu ꝥ er allt saman ecke vtan Armæde og øngu neytt med
þra giørningum/þra AfGuder eru Vindur z Hiegome.

XLII.

A SJA þu/Þad er mīn þion. Eg añast hñ/og miñ sa hiñ Vtualde/a hueriū Matth. xij.
min Sæla hefr Giedþekne. Eg hefe honū miñ Anda gefit/hñ mū Dom vt Vt af Rijke⸗
flytia medal Heideña þioda. Hñ mun huorke kalla nie hropa/z hñs raust nu Christi
mun ecke heyrast a Strætunum. Þañ brækada Reyrleggeñ mun hñ ecke
i sundr meria/og þañ lijtt loganda Lijnkueiken mun hañ ecke vtsløckua.
Hañ mun keña ad hallda Domenn med Sañleiknum. Hann mun ecke
Møglunarsamr nie hrædeligr vera/so ad hñ a Jørdu Domen vppbyrie/Og Eyiarnar mu⸗
nu epter hñs Løgmaale vænta.
So seiger Gud DROTTIN/sa ed Himenen skapar z vtbreider/sa ed Jørdena giør⸗
er og hennar Auøxt / sa ed folkenu þui sem þar er vppa Andardratt gefur / og An⸗
dan þm sem þar vppa ganga. Eg DROTTIN hefe kallat þig mz Riettlæte/og hefe Spadomur z
teked þig vid þina Hønd/og bijuarad þig. Og hefe þig gefit til Sattmala medal Følksins þyrersøgn vt af
til Liosins Heideña þioda/so ad þu skallt opna Augun Blindra/og Herteknа i burtleida vr Christo
Fangelsinu og þa sem þar sitia i Myrkrunū/i burt vr Dyplissuñe. Eg DROTTIN/ꝥ
er mitt Nafn/og mina Dyrd vil eg øngū ødrum giefa/nie mitt Lof AfGudunū. Sia þu/
huad epter komanda er mun eg kuñgiøra fyrer fram/og hid nyia giøre eg vitanligt/ædr eñ
ꝥ vppgeingr þa læt eg ydr ꝥ heyra.
B Synget DROTTNE nyiā Lofsøng/hñs Lofstyr er allt til Veralldariñar enda. Þeir
i Sionum fara og huat þar er jñe/þær Eyiarnar og þr sem þar jñe bua. Kallet hætt þier
Eydemerkur/og Borgernar þar jñe/mz Þorpunū/þar sem Kedar byr/Læted þa Lof syng⸗
ia sem i Griot hellunum byggia/z kalla af hædū Fiallaña. Læted þa gefa DROTTNI
Dyrdena/og hñs Lof kuñgiøra i þm̄ Eyiønū.
DROTTIN mun vtdraga sem ein Hetia/hñ mun Vandlæted vppuekia s̄ eiñ Bardaga
madur/hñ mun Glediast og Fagna/hñ mun sijna Ouine yfer viña. Eg þeigi vm stund/
og em hliodur / og aptra mier. Nu vil eg suo hætt hropa s̄ su ed Barn fæder. Eg vil for⸗
eyda þm z vppsuelgia þa alla. Eg vil enda Fiøll og Hælsa/ og allt þra gras vpp þurka/

Og vil Vats føllen ad Eyium giøra / og Stødu vøtnen vpp þurcka.
Enn þa hinu Blindu mun eg leida a þm veige/ sem þr vita ecke af. Eg mun lata þa gāga
þann stiguen sm þr þeckia ecke/ eg mun fyrer þeim Myrkren ad Liosi giøra/og þ iafna
sm oslett er. Suodan vil eg þm giøra/og ecke yfergefa þa. Enn þr sm treysta vppa Gud-
ena/og seigia til þra steypta Likneskiana/ Þier erud vorer Guder. Þeir sømu skulu aptur
til baka snua og til skamar vera.
Heyre þier hiner Daufu/og lijted hingat þier hiner Blindu/so ad þier siaed. Huer er so C
Nann straffar þa blindu Gydinga
Blindr s minn Þion? Huer er so Daufr sem minn a Sendebode þann eg sende? Hu er so Blin
dur sm sa hinn Fullkomne? og so Blindur sem Þion DROTTINS? Þeim er vel mikid
Predikat/enn þr hallda þ ecke. þm er nog sagt/enn þr vilia þ ecke heyra. Þo vill DROT-
a Sendebode) Þad er/þr Kennimanna hǫfdingiar sem ǫdrum attu ad kenna/enn þr voru blindaster
TIN þm vel fyrer hns Riettlætis saker/og þ hn mikle og vegsamligt giøre Logmæled.
Þad sama er eitt Rænt z Rutlat folk/þr eru aller Fiøtrum vafder i Grøfinne/z nidurbyrg-
der i Myrkuastofunne/Þeir eru ad Herfange vordner/z þar er eingen sa ed þa frelsar/þeir
eru i burt rænter/og þar er eigen sa sem seiger/Gefit þa aptur.
Huer er sa a medal ydar sem sier læte slijkt i Eyrum loda/ sa ed giætr þar ad gefi og þui
hlyde/huad hier eptera mun koma. Huer hefr yfergiefit Jacob til gripdeillda/og Israel þm
Ræns møkum. Hefur ecke DROTTIN giort þ hvd sama mote huerium ad vier høfum
Syndgast? Og þr villdu ecke a hns Vegum ganga/og hlyddu ecke hns Logmale. Þar fy-
rer hefur hn vthellt yfer þa grimd sinnar Reide/og Oflugu Hernade/og hefer so brendt þa
alla vm kring/enn þr formerkia þ ecke/Og kueikt Elld vm þa/enn þr huxa eigi epter þui.

XLIII.

Huggan hinna Riettruudu
Og nu seiger DROTTIN sa ed þig hefur skapat Jacob / og þig hefur A
giort Israel. Ottast þu ecke / þt eg hefe frelsat þig/eg hefe kallat þig
med þinu nafne/þu ert minn. Þui nær ed þu fer yfer vm Vøtnen mun eg
hia þier vera/suo ad Vatzfloden skulu ecke dreckia þier. Og ef þu geingur
i Ellden skalltu ecke brenna/og sa elldz Logen skal ecke grāda þier. Þuiad eg
em DROTTIN Gud þinn/sa hinn Heilage i Israel/ þinn Hialpare. Eg
b Saalu) Þad er/Eg læt Kongen Assyrida ǫdrum þiodum/so þu blijþer vid
hefe Egiptaland Blaland og Seba gefit i þinn stad til Forlijkunar. af þui þu ert so mik-
els verdr fyre minu Auglite/so hlytur þu eirnen Vegsamligr ad vera/og eg elska þig/Þar
fyrer giefr eg Menn i þinn stad/og Þiodernar fyrer þina b Saalu.
Þar fyrer þa ottast þu ecke/þuiat eg em hia þier/eg vil af Austre þitt Sæde hier framm
leida/og vr Vestre til samans safna/Og eg mun mote Nordrenu seigia/giefr hier framm/og
i mot Sudrenu/hamla þu ecke. Lat hier frammkoma mina Sonu af fiarlægdinne/og minar
Dætur i fra Veralldarinnar enda. Alla þa sem med minu Nafne nefnder eru/ hueria eg he
fe skapat til minnar Dyrdar og þa tilreidt og giort.
Lattu hier framm koma þ Blinda folket/huert ed þo hefur Augun/og þa hinu Daufu/ B
sem þo hafa eyrun/Lattid allar Heidnar þioder flyckiast i eirn Hoop/og þ Folked saansaf-
nist. Huer er þar a medal þra sm suodan kunne ad kunngiora/og læte oss þat heyra fyrer
framm huad skie skal? Lattid þa sijna Votta framm leida og sanna þ/þa munu þr heyra þ/og
seigia/þ sama er Sannleikurinn.
Enn þier erut miner Vottar/seiger DROTTIN/og minn Þion þann eg hefe vtualet/ C
Riettruader
so ad þier vited þ/og trued mier/og skiliet þ ad eg sialfur sie þ. Fyrer mier er eingen Gud
vordenn/so mun og eirnen epter mig eingen vera/ Eg em/ Eg em DROTTIN og þar er
eingen Hialpare vtan eg alleina. Eg hefe kunngiort þ/eg hefe eirnen hialpat / og eg hefe
lætid seigia ydr þ/og þar er eingenn framande Gud a medal yduar. Þier erut miner Vottar
seiger DROTTIN/so em eg Gud/Eg var og eirnen adr enn þ nockur Dagr var til/z sa
er eingen sem vt af minne Hende kunne ad frelsa/Eg verka þ/Huer vill hamla þui?
b Jarnsteingur) Hǫfdingiana og hina Volldugu i Babilon huerium Cyrus þorker
Suo seiger DROTTIN yduar Frelsare/ sa hinn Heilage i Israel. Yduar vegna þa
hefe eg sendt i Babilon/og hefe allar Jarnsteingur nidr sleigit/ og þa Kueinade Chaldeos
vti Skipen Jagat. Eg em sa DROTTIN yduar hinn Heilage/Eg sem Israel hefe ska-
pad yduar Kongr. So seiger DROTTIN sa ed i Sionum Veginn/og i Strǫngum Vøtnum
Brautena giører/Hinn sa ed hier vtleider Vagna og Vijghesta/Herlid og manna Magt/suo
ad þeir

ad þr ligge i einu̅ hoop z stande ei vpp/ so ad þr vt slokne lijka s̅ an̅ar Kueikur vtslocknar.
Nu̅ret ecke a hid gamla/ og aktid ecke þad sem fyrr meir var. Þui siaed/ Eg mun giøra
nockut nytt/ Nu skal þ vppkoma/ so ad þier munet þ reyna/ ad eg giøre vegu i Eydemørk-
en̅e/ og Vatzstrauma i Obygden̅e/ so ad mig prijse Villedyren a Mørkunu̅/ Drekarner og
Strwssfuglarner. Þuiad eg mun Vatnit j Eydemørken̅e / og Vatzstraumana i Obygd-
in̅e gefa at drecka minu Folke og minum Vtuøldum.
D Þetta Folk hefe eg tilreidt mier/ þ skal mitt Lof fram̅ telia. Eige so ad þu hafer kallad
mig Jacob/ eda þ þu hafer vegna min erfuidat Jsrael. Mi[s] hefur þu at søn̅u ecke fært þa
Saudena þins Bren̅eoffurs/ nie mig heidrad m̅z þinu̅ Fornfæringu̅/ Mier hefur ecke ged-
þeckne verit a þin̅e þionustu i Matar offrinu/ eg hefe og eirnen øngua lysting a þinu erf-
uide vti Reykelsis veifunin̅e. Mier hefur þu fyrer øngua peninga Kalmes keypt. Mig he
fur þu ecke fyllt m̅z Feite þins offurs/ Ja/ þu hef̅ giørt mier Erfidesmune i þinu̅ Syndu̅ Christus af-
og hefur giørt mier Armæde i þinu̅ Misgiørdum. Eg em hu̅/ Eg em hn̅ sem afmæe þinar maer Syndern-
Jllgiørder min̅a vegna/ og hugleide ecke þinar Synder. ar
Mintu mig a/ Lættu oss ganga i Dom til samās Seig þu hier fram̅ hu̅nen þu villt riett
lætur vera. Þiner Fedr hafa Syndgast/ og þiner Lærimeistarar hafa misgiørt a mote mier
Þar fyrer þa hefe eg saurgad þa Høfdingia Helgedomsins/ og hefe Jacob ad Bøluan gi-
ørt/ z Jsrael at Hædungu.

XLIIII.

A S Vo heyr nu min̅ Þion Jacob/ og Jsrael þan̅ eg hefe vtualit. Suo seiger
DROTTJN sa ed þig hef̅ giørt z tilreidt/ sa ed þier hiastod veiter allt Nugy[illegible] og
fra Modur kuide. Ottast þu ecke min̅ Þion Jacob z þu hin̅ agiætligi/ hu̅n Fyrerheit
eg hefe vtualit. Þuiad eg mu̅ Votnu̅ vthella yfer hina þyrstugu/ z Va- Joh. vij.
tzstrømum yfer hina Þurru. Eg mun vthella minu̅ Anda yfer þitt Sæ-
de/ og min̅e Blezan yfer þina epterkomendr/ so ad þr skulu vaxa sem Gras
og so sm̅ Vij̅der vid Vatzlæke. Þessi mun seigia. Eg em DROTTJNS/ og hin̅ mun
nefndr verda med þui nafnenu Jacob/ z þsse mu̅ m̅z sin̅e hende til skrifa sig DROTTNJ
og mun medr þui nafnenu Jsrael nefndr verda.
So seiger DROTTJN sa Konguren̅ Jsraels/ z hu̅s Frelsare DROTTJN Zeba-
oth/ Eg em hin̅ Fyrste og eg em hinn sijdaste z fyrer vtan mig er eingen Gud. Og hu̅er er
mier lijkur? eg sm̅ kallar og kun̅giører/ og tilreide mier þ/ eg sa sm̅ i fra Veralldarin̅ar vpp
hafe til skipa Folkit/ Lætid þa kun̅giøra þeim Taknen / og huad koma skal. Ottist þier
ecke og hrædist ei/ Hefe eg ecke i þ sm̅ læted þig þ heyra z kun̅giørt þier þ? Þuiat þier erut
miner Vottar. Huert er þar nockr an̅ar Gud vtan eg. Þar er eingen Skapare/ eg veit z
ønguan̅ annan̅.
B Þeir sm̅ Skwrgod smij̅da eru aller samt Hiegome/ og þra hid Kostuligasta er engen nyt
seme. Þeir eru þra Vottar og sia ecki neitt/ skynia z ecke neitt/ Þar fyrir þa hliota þeir Skwrgoda
til skam̅ar ad verda. Dyrkan
Huernen eru þr sem eirn Afgud giøra/ og steypa eitt Skwrgod þ sem til einskizer nytt Esa. xl.
Sia/ Aller þra Hluttakendr verda til skam̅ar/ þt þ eru Hagleiks meistarar af mønnu̅ til. lxi. lxvij.
Þui þo þr kome aller til samans/ þa hliota þr þo lijka vel ottablandner ad vera vm sig/ og
til skam̅ar ad verda.
Eirn smij̅dar Jarnet m̅z Tøngin̅e/ og sydur þ i Aflinu̅/ og tilreider þ m̅z Hamrenum/ og
erfuidar þr vppa m̅z øllu Afle sin̅s Hādleggs/ þoler eirnē Sueingd/ þāgat til hn̅ orkar eige
meir/ Dreckr z ecke vatn þāgat til ad hn̅ Mædist.
Hin̅ an̅r smij̅dr Tried/ og mæler þ med Mælebrædenum / z teiknr þ med Raudsteinenu̅
og høggr þ vm kring/ og strikr þ vt/ og giører þ so sm̅ adra Mansmynd/ so sm̅ eirn fagran̅ Heimska þra
man̅ þan̅ i Hwsinu byr. Hn̅ geingr diarft þr at a medal Trian̅a i Skogenum/ þ hn̅ Cedrus sm̅ Skurgod til-
viden nidr høggue/ og take Beyke vid og Eike trie/ Ja eitt plātad Cedrus trie/ z þ sem af bidia
Regnenu er vppuaxit/ og þ møn̅um være til elldevidr. Nur af þr taka þad huad þr verma
sig vid/ og kueikia þar vpp med/ og baka þar Braud vid. Af þui giører hn̅ eitt God/ og til
C bidr þ sama. Hn̅ giører þar eirn Afgud vt af/ z hnekrypr þr fyre. Helmingen þar fra vpp
bren̅er hn̅ i Ellde/ og yfer ødrum Helmingenu̅ etur hn̅ Kiøt. Hn̅ steiker Steik z mettar sig/
Vermer

Vermer sig eirnen og seiger. Nei Ja/Eg em Neitur vorden/ Mÿna Lysting hefe eg sied a
Elldinum/eñ þ añat sem epter er giører hñ ad Gudi/so ad þ sie hñs Afgud/ Þar ed hñ hnie
krypur fyrer/fram̃ fellr og Tilbidr/og seiger/Frelsadu mig Þuiat þu ert miñ Gud.
Þeir vita ecke neitt og skilia ecke neitt/Þuiat þr eru forblindader/so at þra Augu sia ec-
ki/og kuña ecke at skilia neitt i sijnũ Hiørtum/ og þ jñgeingr ecke i þra Hiarta/Þar er og
eingen Skynseme nie Vitzmuner fyrer høndũ/ so ad þr hugleiddu þ / Helmingen þar fra
hefe eg mz ellde vppbrendt/og a Glodunũ hef eg Braud bakat/ og Kiøt steikt og þ etid/og
skyllder nu af þui sem auk være giøra eitt Skwrgod/og skyllder hniekriupa fyrer einũ trie-
drumb/Hũs partr ad vorden er ad Ösku/⁊ heimskar þ hiartad s̄ sig hneyger til þÿs hins sa-
ma/⁊ þ ecke kañ hñs Sælu ad frelsa. Eñ þo hugleider hñ ecke ad þui/Er þ ecke falskleike
sm̃ min hægre hønd giører?
Minstu þ Jacob og Jsrael/Þuiat þu ert miñ Þion/eg hefe tilreidt þig/ad þu siert miñ D
Þion/Jsrael forgleymdu mier ecke. Eg afmæ þinar misgiørder sem añat Sky/og þÿnar
Synder sem adra Þoku. Snu þier til min/þt eg frelsa þig. Lof synge þier Himnar/Þuiat
DROTTJN hefur giørt. Kalla hatt þu Jørd hier nidre/Þier Fiøllen verit gladuær mz
Lofsøng/Skogureñ ⁊ øll Trien þar jñe/þuiad DROTTJN hefur endurleyst Jacob/⁊
er Dyrdarsamligr i Jsrael.
So seiger DROTTJN þiñ Endurlausnare/sa ed þig hefur tilreidt i fra Modurkui-
de/Eg em sa DROTTJN sm̃ alla hlute giører/huer ed Himenin vtbreider alleina/sa ed
Jørdena vtuidkar an nockurs tilstyrks/huer ed teiknen forsagnarañа onytir/og Spasøgu-
meñina ad Heimsku giører. Sa ed Vitringunum snyr til baka/og þra Vÿsdom ad Fauit-
sku giører. Eñ stadfester ordit sijns þions/ og fullkomnar rædet siña Sendeboda. Sem til
Jerusalem seigia/Vertu bygd/og til stadaña j Juda verit bygder/og eg vpp rietti þra for
eyding. Eg sm̃ seige til Vnderdiupsins/þuerra þu/⁊ til Vatzstraumana þurckist vpp. Eg
Cyrus
sm̃ seigi til Cyrus/Sa er miñ Hirder/og hñ skal fullkomna allañ miñ vilia/so ad sagt ode
til Jerusalem/ vertu vppbygd/⁊ til Musterisins/þu skallt grunduallast.

XLV.

Cyrus
Þetta vppfy-
lltist epter Tuo
hundrud Aar
liden

SVo seiger DROTTEN til Cyrus sijns Smurda/þañ ad eg tek vid hñs A
Hægri hønd/so þ eg legge vnder hñ Heidnar þiod^r/ og Kögunum Suerd
it af leysi. So ad fyrer honum verdi dyrnar vpplætnar/og ad þau Borg-
arhliden blÿfe ecke til luckt. Eg mun ganga fram̃e fyre þier/og Hædern^ar
jafnslettar giøra/eg mun Eirhurdernar vppsla/og Jarngrindurnar sundr
briota. Og eg mun gefa þier þa folgna Fiarsioduna/og þær nidurbyrgdu
Hæfurnar. So ad þu viter þ eg DROTTJN Gud Jsrael hafe þig kallat mz þinu naf
ne/vegna Jacobs mins þions/og vegna Jsraels mins hins vtualda. Ja eg kalladi þig mz
þinu nafne/⁊ nefnda þig þa ed þu þeckter mig ecki. Eg em DROTTJN ⁊ eingeñ añ-
ar/þar er ⁊ eingen Gud vtā eg eirn samā. Eg hefe þig vtbryniat/þa ed þu þecktir mig eñ ei
So at þr vite bædi i fra vppgøngu Solarinñar/⁊ so j fra nidurgøngu Solarinñ^ar/þ an min
sie ecke neitt/Eg em DROTTJN ⁊ eigiñ añar/Eg sm̃ giøre Liosit ⁊ skapa Myrkrin/
Eg sm̃ Friden gef/og skapa hid vonda. Eg em DROTTJN sm̃ allt þtta giører.
Hñ kalar hier
Driupe þier Himnar hier ofan af/og Skyen þau rigni Riettuÿseñi/Jørdē luke sig vpp
vm Kong Cyr-
⁊ framleide Hialprædit ⁊ Riettvÿsen vaxi þar vpp mz eirnen/Eg DROTTJN verka þ.
us þad hñ müe
Vei þm sm̃ Møglar i mote sijnũ Skapara/einkum s̄ er skurnet Leirsins mote Leirkera- B
koma og hialpa
smidnũ Seiger nockut Leirit til sijns Leirkera smidz/Huad giører þu? eigi audsyner þu þÿ
Jsraels folke
Jere. xviij.
nar hendr a þinu verke. Vei þm sm̃ seiger til Fødursins/Huar fyrer hefr þu getet mig? og
Rom. ix.
til Kuiñuñ^ar/ hu^ar fyr^er fædd^er þu mig?
So segir DROTTJN sa hiñ Heilage i Jsrael/⁊ hñs Meistari. Spyriet mig at Tei
knum/⁊ vÿsit minũ Bornum/⁊ verkũ miña hāda til min. Eg hefe Jørdena giørt/⁊ Mañ
iñ þar vppa skapat/Eg em hñ huers hendr at Himenen hafa vtbreidt/⁊ hefe øllũ hñs Her-
skara bodit. Eg hefe hñ vppvakit i Riettuÿse/⁊ alla hñs Vegu mun eg jafnslietta giøra.
Hñ skal mina Borg vppbyggia/og mina Herteкna lausa læta/eige fyrer Peninga nie Fie
giafer/seiger DROTTJN Zebaoth.

So seiger DROTTen/ Vm syslan Egiptskra/ ⁊ vkueiger þra Blalendinganã/ ⁊ suo
þr storu meñern° til Seba/ munu vndergefa sig þier/ ⁊ þin° eigenlig° vera. Þeir mũu þier
epter fylgia/ i Jarnbondum mũu þr ganga/ ⁊ fyrer þi° munu þr nidurkriupa/ ⁊ þig græt
bæna. Þuiat Gud er hia þi° / ⁊ þar er eingen añ° Gud.
C Sañarligaña þa ertu eirn folgen Gud/ þu Gud Jsraels/ þu Lausnareñ. Eñ þr Afguda
gierendurn° hliota aller til samans mz Skøm og Smæn at standa/ ⁊ aller mz Vanuirdu
i burt ad ganga. eñ Jsrael mun frelsast fyrer DROTTJN / fyrer eina eilyfa Endur-
lausn/ ⁊ mun ei til Skamar nie til Nædung° verda vm Alld° ⁊ æfe.
Þuiat so seiger DROTTJN/ sa ed Himinen hefr skapat/ Sa Gud sm̃ Jørdena hefr
tilreidt/ ⁊ hana hefur giørt ⁊ vtbuit/ ⁊ hefr ei giørt hana þ hun skuli tom vera/ helldr hefur
hñ tilbuet hana so þ meñ skulu þar vppa bua. Eg em DROTTJN ⁊ eingeñ añar/ Eg
hefi ei i leynum talat/ vti Myrkum stødum Jardariñar. Eg hefe ecke til Sædisins Jacobs
forgiefins sagt/ Leita þu min/ þt eg em DROTTJN sm̃ Riettuysina talar/ og kuñgiøre
þ huad riett er.
Safnist saman/ ⁊ komit hi° fram þi° Netiur Neidiña þioda/ sm̃ ecke neitt vita og slæda
sier fram̃ mz Drumbũ siña Skwrgoda/ og grætbæna þañ Gudiñ sm̃ þm kañ ecke ad hial-
pa. Kuñgiøret þ/ ⁊ komit hier fram̃/ ⁊ takit ræd til samans. Nu hefer Latit seigia þta fyrer
i fra fordum tydũ/ ⁊ þa þegar kuñgiørt þ sama? Hefe eg DROTTJN ecke giørt þ/ ⁊
þar er eingen añar Gud vtan eg alleina/ Eirn riettlætr Gud og Hialpare / og æn myn er
þar eingenn.
D Snuist til min/ þa munu þier hialpligar verda/ allar ætter Jardariñar / Þuiat eg em
Gud og eingen añar. Eg suer vid sialfan mig/ og eitt ord Riettlætisins vt geingr af minũ
Muñe/ þar skal þ vidblyfa/ Fyrer mier skulu sig beygia øll knie/ og allar tungr sueria ⁊ sei- Rom. xiiij.
gia. J DROTTNJ hefe eg Riettlæte og styrkleik. Slyker munu og eirnen til hñs ko- Philip. ij.
ma. Eñ þr aller sm̃ honum i mote standa hliota til skamar ad verda/ Þuiat i DROTT
NJ mun riettlætast allt þ sædit i Jsrael/ og hrosa sier af honum/
Bel er nidur beygdr/ Nebo er nidur fallen/ Þeirra Afguder eru Villudyrunum ⁊ Fien-
adenum ad hlutskipte vordner/ so ad þr af þra Byrdar þunga eru mædder. Ja þr hrasa og
beygia sig aller saman / og kuña ecke þm byrgdar þunga af ad koma/ helldr geigur þeirra
Sæla þar vnder suo sm̃ at sie hun hertekin.

XLVI

A HEyrit mier þier af husi Jacobs/ og aller hin° epter blifnu af hwsi Jsraels/ Huggun og
þier hũia eg ber i minu lyfe/ ⁊ mz hueria eg geing. Ja eg mun bera ydr allt Fyrerheit
til Ellidaga/ og þangat til þ þier græer af Hærum verdit/ Eg vil giøra þ/
eg vil vpphefia/ og bera ⁊ frelsa. Supra xl.
Epter huerium mynde þier? og hũium samliki þier mig þa? Vidr hũn Bar. vi.
mæli þi° mig/ þm ad eg skuli lykr vera? Þeir hrista Gullit vr Punguum/ og
vega þar vt Silfrid mz Vogiñe/ og giallda laun Gullsmidnum/ þ hañ giører eirn Gud þar
vt af/ fyrer hũium ad þr hniekriupa og til bidia/ Þeir taka hñ vppa Herdarnar og bera hñ/
og setia hñ a siñ Stall/ þar stendr hñ og kemst ecki i burt vr synum stad/ Kallar nockur til
hñs þa andsuarar hñ ecki/ og hialpar honum ei i burt vr siñi Anaud
Miñist þo a þtta/ og vid stadfast° / Þi° Misgiørda meñ huersit aptur j sialfs ydar hiar-
B ta Hugsit vm þ huad fordum var hiñar fyrri æfiñar/ Þuiat eg em Gud eñ eingen añar/ sæ
Gud þss like ad huerge er/ Eg sa sm̃ ædr til forna kuñgiøre þ huad hier eptera koma skal/
ædr fyrre eñ þ skier/ þa seige eg þ fyrer. Miñ asetningr stendur stødugr ⁊ eg giøre allt huad a Fugl) Kong Cyrus
mier vel þocknast. Eg kalla eirn a Fugl vr Austrino/ og eirn Mañ sem mina villd man kallar hñ Fugl/
giøra vr fiarlægu lande/ Huad eg seige/ þ framkuæme eg eirnen / Huad eg hyxa þ giøre eg þui hñ kemr fl-
eirnen. iott sm̃ flugan de værí

XLVII.

A HEyred mier þier a Stollthiartader/ þier sem langt erud fra Riettlætenu/ Eg hefi Babilon
mitt Riettlæte hier nærre lætid vera/ so ad þ er ecki fiærre/ og mitt Hialpræde þ a Stollt)
duelr ecki vid/ Þuiat eg mun til Zion Hialprædet gefa/ og i Jsrael myna dyrdar Þad eru þeir i
Vegsemd. Babilon

Nidurbrot Babilonar hue rt ed þra̅ kom ec. Aar ū ſeirna

Stijgdu nidur Jungfru/þu Dotturen Babilon/Settu þig i Molldardupt /Settu þig a Jordina nidr. Þuiad Dotturin þra Chaldeis hefur ønguan Stool leingr/Þu munt ⁊ ei meir kølllud vera hin Þrydiliga ⁊ hin Lysteliga. Tak þu Kuernena og maladu Mioløt/vt greidtu þinar haarfliettur/og lat beran þiñ foot/og syn þina skøfsuga/vadtu Vatnid so at þiñ leyndar Limur i Liosi lætist/⁊ þin smaan siaist. Eg mun hefna min/⁊ eingiñ madr skal fa bedit ꝥſſ af mier. Suodant giører vor Lausnare/hū ed heitr DROTTEN Zebaoth/ sa hiñ Heilagi i Jsrael.

Leynit) þad er/ i Daud añ/ þar þu ad öngu verdur

Settu þig i Leynit/Gack þu iñ i Myrkrin þu Dotturen Chaldeis/ Þuiat þu skalltt ei leingr kallast Drottning yfer Kongarijkiunum. Þuiat þa ed eg var Reidr vidur mitt Folk/ og eg ouirdte mina Arfleifd/yfergaf eg þa i þina hond. Eñ þu syndr þm ønga Myskun semi/⁊ eirnē yfer hina Gømlu giørder þu þitt Ok of þungt/⁊ hugsadr. Eg em ein Drott-ning eilijfliganа/Þu hefur hingat til ecki sett þir ꝥtta so til Hiarta/⁊ ecki hugsat eptr þui hūnen ꝥ skyllde mz þm hier eptera seirna meir verda. B

Synder þra i Babilon

So heyr nu ꝥtta/þu sm̄ i Sælgiæte lifer/⁊ so athugalaus situr/⁊ seiger i þijnu hiarta. Eg em og eingen añur/Eg mun eingen Eckia verda/nie Obyria vera. Eñ suoddant mun þier huortueggia brædliga koma a einum Deige/ ꝥ þu siert bædi Eckia ⁊ Obyria/Ja full komligana munu þr yfer þig koma/fyrer saker fiølda þiña Galldra maña/ ⁊ vegna þiña Særingar maña/þra ed mikell flockur er hia þier. Þuiat þu hefer traust vppa þina Jllgir ne/þa ed þu huxader/Þeir sia mig ecki. Þin Speki ⁊ Kiænska hefr fyrerkomit þier/og þu seiger i þinu hiarta/Eg em ⁊ eingen añur/Þar fyrir mun yfer þig kōa ein Ogiæfa/so þu veist ei huenær hun bryst hier fram̄/ ⁊ eitt Slys mun yfer þig falla/vid huert þu munt ec-ke kuña at skiliast/Þuiat þar mū skyndeliganа ein styriølld yfer þig koma þr þu ætt ei vō. C

Suo gack hier nu fram̄ mz þina Særingar meñ/og mz þañ flocken þiña Galldra man-na/mzal hūra ed þu hefer Erfuidesmuni haft i fra Barnæsku þiñe. Huort þu kyñer nock ud Ræd ad finna / og huort þu giæter eflt þig/ꝥt þu ert þreytt af fiøldanū þiña Ræda giørda. Lat hier framkoma ⁊ þier hialpa Meistaraña Himintunglagāgsins/⁊ þa Stiør-nulistar meñina/sm̄ epter Tunglkomunū reikna huad yfer þig mun koma/ Sia þu/Þeir eru s̄ añad Halmstræ/ꝥ Elldureñ vppbreñr/Þeir kuña ei sitt lijf ad frelsa fyrer þm Elldz loganum. Þuiad ꝥ mū ecke vera sm̄ elldzglod/þar ed meñ verma sig vid/edr sa Elldr er meñ meiga i kringum sitia/so eru þr þiner Kauponautar/a mzal huerra ed þu hefr Erfuidesmu ne haft i fra Barnæsku þiñe/og huer þra eirn mun siñ veg hingat og þangat i burt rasa/ Og þu mūt ønga hialp hafa.

XLVIII.

Heyret ꝥ þier af Hwsi Jacobs/þier s̄ heitet at nafne Jsrael/⁊ vt af Vatn-enu Juda vtruñer crud. Þier sm̄ sueriet vid r Nafnit DROTTins/⁊ miñ est ꝥſſ Gudz i Jsrael/eñ þo ecki i Sañleika nie Riettlæte. Þuiat þr nefna sig vt af þeirri Heilagri Borg/og meta sig vt af Gude Jsrael/sem heiter DROTTIN Zebaoth. A

Eg hefe ædur fyrre kuñgiort ꝥtta hid okomna/ vt af minum Muñe er ꝥ framkomitt/⁊ eg hefe latid ꝥ seigia. Eg giøre ꝥ ⁊ eirnen skyndliga ad ꝥ kome. Þuiad eg veit ad þu ert hardudigr/⁊ þiñ Hnacke er ein Jarn ædr/ ⁊ þitt Enni af Kopar. Eg hefe kuñgiort þier ꝥ fyrer fram̄/⁊ eg hefe latid seigia þier ꝥ adur eñ ꝥ kemr/vppa ꝥ ad þu kuñ er ecki at seigia/Miñ Afgud hñ giører ꝥ/⁊ min Likneskia ⁊ Skurgod hefr so bodit ꝥ. Þet taheyrer þu og sier ꝥ/⁊ hefr þo ecki kuñgiort ꝥ. Þuiad eg hefe ædr fyrer fram̄ nockut ny-legt latid þier seigia/⁊ ꝥ huad hulit var ⁊ þu visser ecke. Nu er ꝥ skapad/eñ ei þa/og ecki einum deige ædr hefer þu þar vt af heyrt/vppa ꝥ þu kuñer ei ad seigia. Sia þu/ꝥ vissa eg vel/Þuiad þu heyrder ꝥ ecke/⁊ visser ꝥ eirnen ei/ ⁊ þitt eyra var i ꝥ siñ ecki vppluked. Eñ B

Nuc gilin i börn unginne

eg vissa vel ad þu munder fyrerlijta þad/og ert þui kalladur eirn Yfertodslu madur i fra Modur lijfe.

Af þui em eg fyrer mins nafns saker bidlundargodr/⁊ fyrer miñar Dyrdar saker mun eg vmlijda ꝥ til gooda vid þig/so ad þu vder ei afmædr/Sia þu/Eg mun hreinsa þig/eñ ei sm̄ Silfur/helldr mun eg giøra þig vtualdan i Ofne Fatæktariñar/miña vegna/Ja/fyrer mi-nar saker mun eg giøra ꝥ/so ad eg verde ecki lastadr/ꝥt mina Dyrd vil eg øngum gefa.

Heyrþu

C Heyr þu mig Jacob/og þu Jsrael huern eg hefe kallad. Eg em hñ/Eg em fyrste ⁊ eirnen
sijdaste/ Mijn Hønd hefur Jørdena grunduallat/og min hægre hønd hefr Himenin metid. *Kastadr)
Huad eg kalla ꝥ stendr allt þar/Samāsafnit ydur aller ⁊ heyret. Huer er þar a medal þss- Merk hier/Gud
ara/sm̄ þtta kañ at kuñgiøra? DROTTJN elskar hñ/þar fyrer mun hñ ⁊ augsyna hñs kallar Gudlastar
vilia vidur Babilon/⁊ hñs Armlegg vidr þa Chaldeos/Eg/Ja/eg hefi sagt ꝥ/eg hefi kall ad hrosa af sin
at hñ/Eg mū hñ ⁊ eirnē koma lata/⁊ hñs veger sku hm̄ vel eirnē luckast. num eigin verkū og þorþienustu

Gangit hingad til min og heyrit þtta/Eg hefe ecki j leyndū ꝥ adr fyrer fram talat/sij-
dan ꝥ var talad var eg þar. Og nu sender DROTTJN DRotten mig ⁊ sin Anda. So
seiger DROTTJN þiñ Lausnare/sa hiñ Heilage i Jsrael/Eg em DROTTJN Gud
þiñ/huer ed þier keñer ꝥ huad nytsamligt er/og leider þig vppa þañ veigeñ ed þu geingur.
Eg sægie giarnan at þu giætter ad minum Bodordum/þa munde þiñ Fridr vera sm̄ Vatz
straumr/⁊ þitt Riettlæte sm̄ Bylgiur siafarins/⁊ þitt Sæde munde vera sm̄ ægesandur/og
D Auøxturiñ þins kuidar so sm̄ smasteinar Sandsins/ huers nafn ad ecke mun afmæd nie af
skafit verda fyrer mier.

Gangit vt af Babilon/flyed i burt fra þm̄ Chaldeis mz glediñar raust/ kuñgiører þad Esa. lvij.
og latid heyra suoddant ⁊ flytiet ꝥ vt allt til Veralldariñar enda. Seiget ꝥ DROTTJN
hafi frelsad Jacob/ Þeir høfdu ønguan þosta/ þa ed hñ leidde þa i Eydemørkeñe/hañ liet
þm̄ Vatnit vr Hellusteinenum framfliota/ Hñ j sundur klauf ꝥ Hellubiarget suo ad þar
spratt fram̄ Vatn/Eñ hiner omilldu/(seiger DROTTJN)hafa ønguā frid.

XLIX

A

HEyret mier þier Eyiarnar/og þier folkit sm̄ i fiarska erut hygget ad þui. Spadomur ꝥ
DRotten hefr mig kallat i fra Modurkuide/ hñ hefr minst mins Nafns Christi Rijke
þa ed eg var eñ j modur Jdrū/ Og hñ hefr miñ Muñ giørt sm̄ eitt Huast mune koma
Suerd/mz Skugganū siñar handar hefr hñ hulit mig. Hñ hefr giørt mig
ad einu agiætu skeyte/og latit mig i sitt Pilna koffur. Og seig' til min/þu
ert miñ þion Jsrael/fyrer huern ad eg vil Prijsadr verda. Eñ eg huxade/
eg eruidade for giefins/⁊ fyrer kiæna so minū styrkleika fyrer ecki ⁊ til onytis/þo at mitt
B Malefni sie DROTTJNS/⁊ mitt embætte mins Gudz.

Og nu seiger DROTTJN/sa ed mig i fra Modurkuide hefr fyrerbwet til sins þiōs
ꝥ eg skule snua Jacob til hñs/so ꝥ Jsrael vdi ecki j burt tekiñ. Þar fyrer em eg Vegsāligr i
Augsyn DROTTJNS/og miñ Gud er miñ styrkleiki. Og seiger/Þad er oslijted ad þu Christus heid
siert miñ þion/til at vpprietta þær kynkuislernar Jacobs/⁊ þat hid tapada af Jsrael aptur ingiaña Lios og
ad hafa/helldr hefe eg giørt þig til Liosins Heidiña þioda/so ad þu siert mitt Hialpræde allt Hialpare
til Veralldariñar endimarka. Esa. xlij. Act. xiij.

C So seiger DROTTJN Endurlausnaren Jsraels/ hñs hin Heilage til fyrer litiña
Salna/til þss vidurstyggeliga folksins/til þss Þionsins sm̄ a medal Vijkingiaña er. Kong
arner skulu sia ꝥ ⁊ vppstanda/⁊ høfdingiarner skulu til bidia vegna Drottens/ sm̄ trulyndr
er / vegna þss hiñs heilaga i Jsrael/sm̄ þig hefr vtualit. So seiger Drotten/J þacknæmā
tijma heyrda eg þig/⁊ a deigi Hialprædesins hialpade eg þier/⁊ vardueitta þig ⁊ setta þig til 1 Cor. 6.
Sættmala mzal folksins/so ad þu vpprietter Landet/⁊ ad þier tæket þa eyddu Arfleifdena/
til ad seigia þm̄ Hertekñū. Farit vt hiedā/⁊ til þra i Myrkrunū/kōit hier fram̄/so ad þr fæe
sier fædu a veigenum/⁊ hafe sijna fædslu a øllum vpphædum. Þa mun huorke hungra nie
þyrsta/so mun þa eirnen eingen Hite nie Sol breña. Þuiat þra Myskunare mū þm̄ leid
seigia/og mun leida þa til Vatzbruñaña. Eg mun øll min fiøll ad vegum giøra/⁊ miner
fotstijger skulu þiodbrauter vera/Sia þu/ þss' munu af fiarlægd hier koma/⁊ sia þu/hiner
af Nordrenu/⁊ þss' af Siafar hafinu/og hiner af Landenu Sinin. Lof synge þier Himnar
Gled þig Jørd/þier Fiøllen synget hatt Lof/þt DROTTJN hefr Huggan veitt sijnu
folke/⁊ Myskunat sijnum Fatækum.

Eñ Zion seiger/DROTTJN hefr yfergefit mig DROTTJN hañ hefr forgleymt
D mi'/Huort kañ Konan nockut ad forgleyma sijnu Barne/so ad hun siae ecke aumr a Syne
sijns Kuidar? Og þo ad hun forgleyme þui sama/þa vil eg þo ecke þier forgleyma. Sia
þu i høndunum hefe eg Teiknad þig/þiner Mwruegger eru Jafnan fyrer miñe Augsyn/

Þiner vppbyggendr munu flyta sier. Enn þiner Spillendr & foreydslu menn/munu taka sig þu
langt j fra.

Vpphef þu þin Augu hier vm kring/og sia þu/ad aller þesser koma samansafnader
Auaxtan og Erling Christeligrar Kirkiu Esa. lx.
til þin. So sannarliga sem eg life/seiger DROTTIN/þa skalltu med ollum þessum/lijka sem
med ødrum skrwda klædd verda/og þu munt taka þa vm kring þig/sem adra Brwde/ þuiat þitt E
hid foreydda & j sundr dreyfda/ & þad nidrbrotna Land mun þier þa ofþrøngt verda/til at byg
gia þar jnne. Þa nær ed þiner fordiorfunar menn þar koma langt i burt fra þier. So þad syner
þins Obyriuskapar munu enn framar seigia fyrer þinum eyrum/sa Stadurenn er mier ofþrøngr
far þu j burt betur so ad eg meige hier bua. Enn þu munt seigia i þinu hiarta/ Huer hefur
fædt mier þessa? Eg em Obyria/Einsømun/fordrifen/og burt reken/Huer hefr vppalit mier
þessa? Sia þu eg var laten einsømun huar voru þa þesser?

So seiger DROTTIN DRotten/Sia þu eg mun vpphefia mina hønd til Heidenna
Kallan Heidingia til Truarinnar Psal. xxv.
þioda/og til Folksins minu merke vtfleyia/þa munu þeir þina sonu a Armlegium hingat ha F
fa/og þinar dætur a Herdunum hingat bera/ Kongarner skulu þiner forsuars menn/ & þeir
ra Drottningar þinar Fostr mædr vera. Þeir munu fyrer þier framm falla til Jardar a A
sionuna/og sleikia duptid þinna fota/Þa muntu þad reyna ad eg em DROTTIN a huerium
þad ecki til skammar verda/þeir sem vppa mig vona.

Huort verdr nockut Herfangit tekit af einum øflugum Risa? edur kunna nockut þesser Riett
ferduga hans Bandingiar lauser at lætast/ Þuiad so seiger DROTTIN/Nu sklu Ban
dingiarner fra þeim Risanum lauser verda/og þad Herfangit af hinum Øfluga leyst verda. Og
eg mun þinum Motstødu mønnum motstødu veita/ & þinum Børnum hialpa. Og eg mun þina
a Apianadar Eru samuisknarnar Vitingar sem med Logmalit og verken vmganga
a Apianadar menn mata med þeirra eigen Holdde/ & þeir skulu af sinu eigin Blode(lijka sem af ødru
sætu Wijne)Druckner verda. Og allt Holld skal formerkia/þad eg em DROTTIN/& þinn
Lausnare/sa hinn Mektuge i Jacob.

L.

SO seiger DROTTIN/Huar er þad skilnadar Brefit ydrar Modr/ þar ed A
eg yfergaf hana med? Edr huer er minn Okurs mann þeim ed eg hefe sellt ydr?
Siaet/Þier erud fyrer ydra Syndasaker i burt sellder/ & ydvar Moder er fy
rer ydvara Misgiørda saker yfergiefin/Huar fyrer kom eg & þar var eingenn?
Eg kallade & eingenn suarade. Huert er min Hønd nu so stutt orden/ þad hun
kann ecki ad frelsa? Eda huert er þar eingen Kraptur hia mier til ad endur
Esa. v. Exo. xix. xiiij.
leysa? Siait/med minne Auistan vppþurka eg Siafar hafit/& giøre Vatzfloden sem adra Eyde
mørk/so at þeirra Fiskar af þrote Vatzins deyie af þorsta/og wlldna so vpp. Eg klæde Him
inen med Myrkrenu/ & giøre hans skyling sem annann Seck.

DROTTIN DRotten hefr giefit mier vel lærda Tungu/ so þad eg viti i riettann tijma B
ad tala vid þa sem Mædder eru. Hann vpp vekur mig alla Morna/hann vekr mitt eyra/so þad eg
Matth. xxvi. Spadomr vt af Pijnunne Christi Psal. c xx
heyre sem annar Lærisueinn. DROTTIN DRotten hefr opnad mitt eyra/& eg em ei Ohlyd
ugr & geing ecke til baka aptur. Eg sneri minu Baki til þeirra sem mig slogu/& mina kinnuan
ga ad þeim sem mig reyttu/Mijna Asionu byrgda eg ecki fyrer Forsmaan og Hrækum. Þuiad
DROTTinn DRotten hialpar mier/þar fyrer verd eg ecki til skammar/Af þui hefe eg & mi
na Asionu frambodit/ sem annan hardan Stein/þuiat eg veit ad eg verd ecki til skammar. Hann er hart
nærre sem mig Riettlæter/Hu vill þrætta vid mig/Lætum oss ganga til samans/Huer er sa ed C
mig aklagar kome hann hingat til mijn/Sia þu/DROTTIN DRotten hialpar mier/ Hu
er sa ed mig vill dæma/Sia þu/Þeir munu aller saman fyrnast vpp sem annad Klæde/& Mel
urenn mun vpp jeta þa.

Huer er þar a medal ydar sa ed ottast DROTTIN/ hann sem hlyder Raustenne sijns Þie
nara/sa i Myrkrunum geingr/& lyser honum ecki. Vone sa vppa Nafn DROTTINS/
& treyste vppa sinn Gud/Siait Þier aller sem þann Ellden vppkueikit/med Loganum vmuafder/
gangit j Liosinu Elldsins ydvars/& i þeim Loganum sem þier hafit vppkueikt/ Suodan skiedr ydr
af minne hende/i Harmkuælum munu þier liggia.

LI.

A HEyred mier þi^r sm̄ stūdet epter Riettlætenu/ þi^r ꝫ leitid DROTTINS Hann hugg[a]
Lēttid a þ Hellubiarget sm̄ þier erut af hauggner/ ꝫ a Grøfina þſſ Bruñ- Gudz Lyd
sins sm̄ þier erut vt af grafner/ Alljted Abraham ydvarn Fødr/ ꝫ Saru af Gen. xij.
huerre þi^r erut fædder. Þuiad eg kallade hn̄ þa ed hn̄ var eñ eirn saman/
ꝫ bleztade hn̄ ꝫ Auaxtadi hn̄. Þuiat DROTTIN hughreyst^r Zion/ hn̄
hughreyster allar heñar Obygder/ og heñar Obygder giør^r hn̄ so sm̄ fijna
Jurtragarda/ ꝫ heñar sliettlende sm̄ Alldengard DROTtins/ þar jñe ad funden verdur
Gledi og Føgnudr/ Þackargiørd ꝫ Lofsøngr.
B
Hyggit at mier mitt folk/ Heyrit mig min^r meñ. Þuiat vt af mier mū eitt Løgmal gāga
og miñ Dom mun egsetia snart Lydnum til Liossins. Þuiat mitt Riettlæte er hart nærre/
Mitt hialpræde þad dregr vt/ og miner Armlegger munu Folkit dæma. Eyiarnar vona
vppa mig/ ꝫ hafa vakt a minū Armlegg. Vpphefiet ydvar Augu til Himens/ ꝫ siait nidr a
Jørdena/ Þuiat Himenen mū sm̄ Reykur forganga/ ꝫ Jørden sm̄ añad klæde fyrnast/ ꝫ þr
sm̄ þar a bwa/ munu i burt deyia/ so sm̄ þ thaña. Eñ mitt Hialpræde blijfr eilifliga/ ꝫ mitt Psal. cij.
Riettlæte mun eflaust vera.
C
Heyret mier þier sm̄ Riettlætet vitid/ þu þad folket i huerra Hiørtū ad mitt Løgmal er. Matth. v.
Ottist ecki þa/ nær ed meñ Vanuirda ydur/ og hrædist ecki þo ad þr giøre ydr efasama/ Þui
at Møluren mun fortæra þm sm̄ ødru Klæde/ ꝫ Madkureñ mun vpp eta þa sm̄ adra Vll-
þurku. Eñ mitt Riettlæte blijfur eilijfliga ꝫ mitt Hialprædi vm Alldr ꝫ æfi.
Hef þig vpp/ Hef þig vpp/ Jklædstu styrkleikanū þu Armleggr DROTTINS/ Hef
þig vpp/ so sm̄ fordum daga hiñar fyrre æfe. Ertu ecki sa sm̄ slost hina [a] Dramblætu/ og [a] Dramblātu) Þad er/ þa Egiptsku
særder þn̄ Drekā? Ertu ei sa sm̄ þ Siafar hafit þra miklu ꝫ diupu Vatnaña vppþurckader
og sa sm̄ gruñet Siafarins giørder ad veigi/ so þ hiner frelsudu geingu þar i giegnū? Lij-
ka so munu þr hiner endurleystu DROTTINS aptur snua/ og til Zion koma mzur Lof [b] Drekāñ) Þad er/ Pharaonem
søgn/ ꝫ eilijfur Føgnudr mun a þra Høfdum vera / Glede ꝫ Vnadsemd mūu þr høndla/
Eñ Sorg ꝫ Anduarþan mun i burt fra þm flyia.
D
Eg/ Eg sialfr er ydvar Hugsualare/ Huer ertu þa/ ad þu hrædist fyrer mañinum/ þeim Joh. xvi.
ad daudligr er/ og fyrer mañaña sonum þr ed fortærast lijka sm̄ añat Hey. Og forgleymer
DROTTNE þm sm̄ þig hefr giort/ huer ed Himinen vtbreider/ ꝫ Jørdena grunduallar.
Eñ þu ert jdugliga hræddr vm þig alla daga/ fyrer Grimdar reide þſſ fordiørfunar [c] Vijk- [c] Vijkings) Þad er/ Pharaonis
ings/ nær ed hn̄ asetr sier ad fordiarfa/ Huad vard af þre Heiptar Brædiñe þſſ fordiørfuar
mansins/ þa ed hn̄ hlaut ad flyta sier/ ꝫ vm kring at hlaupa/ so at hn̄ giæfi þa lausa/ ꝫ at þr Exo. xiiij.
E
dæe ei nidr vnder þri Fordiørfuniñe/ høfdu ꝫ eirnen ønguā brest a Braudenu. Þuiat eg em Fyrerheit
DROTTIN þiñ Gud/ sm̄ vppæser þ Siafar hafit/ so ad þſſ Bylgiur vppþiote/ hās na Esa. xl viij.
fn heiter DROTTIN Zebaoth. / Eg legg mitt ord j þiñ muñ/ og skyle þier vnder skug-
ga miña handa/ vppa þ eg rootsetie Himinen/ ꝫ grundualle Jørdena/ ꝫ seige til Zion/ Þu
ert mitt Folk.
Vakna þu/ Vakna þu/ Statt vpp Jerusalem/ þu sm̄ af hende DROTTINS Kalek
keñ hn̄s Grimdar reide hefr drucket. Dreggina þſſ hrøsunar Kaleiksins þa hefur þu vtdru-
cket/ ꝫ þa Dropāa vtsopit. Þar var ei neitt af øllū heñ^r Børnū sm̄ hū hafde fædt þ hana
leidde/ ꝫ ecki neitt af øllum þm Børnū sm̄ hun hefr vppalit/ sm̄ tæki j heñar hønd. Þetta
tuent hefur þier a mote komit/ Huer bar Harm medur þier? Þar var Foreydsla/ Skade
Hungr ꝫ Suerd/ Huer skyllde Hugsuala þier? Þin Børn voru faren i Svllte/ þau lagu a
øllum Strætum/ lijka sm̄ añar fiøtradr Skogar Vxe/ full af Reidi DROTTINS og vt
af straffe þins Gudz.
F
Þar fyrer heyr þu þtta/ þu hin Fatæka ꝫ hin Fordruckna an Vijns. So seiger þiñ yf-
er Drottnare/ DROTTIN sialfur ꝫ þiñ Gud/ sm̄ hefner sijns folks/ Sia þu/ eg tek þiñ
hrøsunar Kaleik j burt af þiñe hendi/ a samt mz þre Dreggiñe þſſ Kaleiksins miñ^r Reidi.
Þu skallt ecki leingr drecka þañ hiñ sama/ helldr mun eg gefa hañ i Hønd þiña Nidrunar-
maña/ Þeir ed seigia til þiñar Sælar/ Beyg þu þig nidr so at vier gøngū fram yfer þig/ ꝫ
legg þiñ Hrygg a Jørdena nidr/ so ad vier gøngum þar vppa sm̄ ødrum veige.

LII.

Fyrerheit Eilÿþrar Endurlausnar

Tatt vpp/Statt vpp Zion/J klæd þig þinū Styrkleika. J klæd þig þiñ A
nū dyrdar ſkrwda/þu hin Heilaga Borg Jeruſalem. Þuiat þar mun nu
hiedan i fra eingin ovmſkoren edꝛ ohreiñ Rÿkia i þier. Haf þig i burt vr
Molldarduptinu/Statt vpp þu hin herteкna Jeruſalem. Leyſtu þig burt
vr þinum Hælsbøndū/þu hin herteкna Dotturen Zion. Þuiat ſuo ſeiger
DROTTJN. Þier erut fyrer ecki neitt i burt ſellder/ þier ſkulut og
eirnen æn peninga endurleyſt[v] verda.

Gen. xl vi. iiij. Reg. xvij.

Ezech. xxxvi. Rom. ij.

Þuiad ſo ſeiger DROTTJN DRotten/Mitt Folk for i fyrſtu ofan i Egiptaland/ſo
ad ꝥ være þar framande geſtur/og Aſſur giørde þui ofrÿke fyrer vtā ſøk. Eñ huernen vˀdꝛ
nu hier vid mig giørt? ſeiger DROTTJN. Mitt Folk er burt vent fyrer eckert/ꝥra yf-
er Drottnarar giøra ecke vtan Kueinan/ſeiger DROTTJN/og mitt nafn verdꝛ daglig-
ana æ meir ⁊ meir laſtad/ Þar fyrer ſkal mitt folk mꝫkeña mitt nafn/a ꝥm ſama tÿma/ꝥt
ſia þu/ſialfur vil eg tala.

Naum. i. Rom. x.

O huerſu liufliger eru a fiøllunum fæturner ꝥra Sende bodaña/ſ̄ Fridin kuñgiøra/gott B
Predika/⁊ Nialprædit boda/Þeir ſm̄ til Zion ſeigia/þiñ Gud er Kongꝛ/Þÿner Vøkumeñ
kalla hætt mꝫ ſijnum hliodū/⁊ glediaſt til ſamans/Þuiat þeir munu ꝥ mꝫ Augū ſia/ þa ed
DROTTJN vmuender Zion. Fagnit ⁊ Gledieſt aller til ſamans/þier ſem buit i þeirre
Foreyddu Jeruſalem/ Þuiat DROTTJN hefer huggat ſitt folk/⁊ endurleyſt Jeruſalē.
DROTTJN hefꝛ auglyſt ſiñ Heilagan Armlegg fyrer augſyn allra Heideña þioda/og
ꝥ øll endemørk Veralldariñar ſkulu ſia ꝥ Nialprædit vors Gudz.

a Flyte. So ſm̄ ꝥr mꝫ flyte vtboru aꝥ Egiptalandi

Vÿket fra/Vÿket fra/Farit i burt þadan/ og ahrærit ecke neitt ſaurugt/ Gangit vt af
heñi/hreinſit ydur/þier ſm̄ berit Kerin DROTTJNS/þui þier ſkulut ecki mꝫ a flyti vt
fara/nie mꝫ flotta a burt ganga/Þuiad DROTTJN mun ganga frame fyrer ydur/Og
Gud Jſraels mun ſaman ſafna ydur

LIII.

Spadomꝛ af Þÿnu og Vppriſu Christi/og hn̄s giørvällu Rÿke

Eſa. lx v. Rom. xv. Joh. xij. Rom. x.

a Aꝥleyſa. Þad er/yꝥirdrekꝥa yꝥerſtöckua

JA þu/miñ þiō nun forſialliga breyta/og hn̄ mū forheſiaſt/ ⁊ miøg hætt A
vpphafin vera. So ꝥ marger munu hneykſlaſt a honū/ af þui at hn̄s Aſi-
ona er vidurſtyggeligre helldꝛ eñ añara maña/⁊ hañs yferlitur helldur enn
mañaña ſona. Eñ hn̄ mun mꝫ þſſu a afleyſa margar þioder/ ſo ꝥ eirnen
Kongarner nune ſijnū muñe ſaman hallda fyrer honū. Þuiad ꝥm ſ̄ eck
ert er þar af kuñgiørt / ꝥr ſømu munu ſia ꝥ mꝫ fagnade / Og hiner ſm̄
þar hafa ecke neitt vt af heyrt/ꝥr mūu merkia ꝥ.

Eñ huer truer vorre Predikan? Og hueriū verdꝛ Armleggꝛ DROTTJNS opinber-
adur? Þuiat hn̄ ſprettur vpp fyrer honum lÿka ſm̄ Vÿderuñur/⁊ ſo ſm̄ øñur Root vr þurru B
lande. Hn̄ hefer ønguan yferlit nie fegurd. Vier ſaum hn̄/⁊ þar var eckert alit ſo at vi[v]
hefdum mætt girnaſt hn̄s/hn̄ var ſa hiñ allra fyrerlitnaſti ⁊ hiñ forſmanarligaſti/ fullꝛ af
Sorg ⁊ og Krankleik/So var hn̄ forſmadꝛ ad meñ byrgdu ſijna Aſionu fyrer honū/þar fy
rer øktudū vier hn̄ einſkes.

Matth. viij

i. Petri ij.

Sañarliga þa bar hn̄ var Krankdæmi/⁊ vorum Hrygdū hlod hn̄ vppa ſig. Eñ vi[v] hie- C
lldum hn̄ fyrer þañ ſm̄ Plægadꝛ var/og af Gude være Sleigen ⁊ Pÿndur. Eñ fyrer vorra
Miſgiørda ſaker er hn̄ ſærdur/⁊ fyrer vorra ſyndaſaker er hn̄ Lemſtradꝛ. Hegningen hun
liggur a honum/vppa ꝥ vier hefdum Friden/⁊ fyrer hn̄s Beniar erū vier Heilbrigder vord
ner. Vier forū aller villt ſem Sauder/ huer eirn þa ræfade ſijna gøtu/Enn DROTT-
JN lagde allar vorar ſynder vppa hañ.

Matt. xx vj. Joh. i. Act. viij.

Þa hn̄ vard ſtraffadꝛ og pÿndꝛ/vpplauk hn̄ ei ſijnum muñe/lÿka ſm̄ Lamb ꝥ til draps er D
leidt/og ſo ſm̄ ſa Saudꝛ ed þeiger fyrer ꝥm ed ryger hn̄/⁊ vpplykur ei ſijnum Muñe
Eñ vr ꝥre Angiſt og ꝥm Dome er hn̄ i burt numin/ Nú mū leingd hn̄s Lÿfdaga meiga
vt ſeigia? Þuiad hn̄ er af Jørdu lifande maña i burt ſlitin/þa ed hn̄ fyrer Miſgiordaſaker
mins folks Plægadꝛ var. Og er greptradꝛ lÿka ſ̄ ſa hiñ Ogudligi/ ⁊ deyde eins lÿka ⁊ hiñ
Forrÿke/þo ad hn̄ hefdi øngum Oriett til giørt/ ⁊ ꝥ eingen ſuik være funden i hn̄s Muñe.
Eñ DROTTJN villdi ſo kre mia hn̄ nidꝛ medꝛ Krankdæmi.
Fyr ſt hn̄ hefur nu ſitt Lÿf til Synd offurs vtgiefit/Þa mu[illegible] ⁊ all leinge E
Lifa. Og

lifa. Og DROTTINS b Aform mun fyrer hn̄s Hond framganga. Þar fyr' at hn̄s — b
Sæla hefer Erfide drygt mū hn̄ føgnud sia/ z nægd hafa. Og fyrer sijna Vidrkeñing/mū — Aform) Asetningr/Þad
hn̄/miñ Þion sa hiñ Riettlæte/marga riettlæta giøra/ꝥt hn̄ ber Þra Synder. Þar fyrer — Gud hafde i si-
mun eg hm̄ mikin fiølda maña til bytis gefa/ z honū skulu hiner Vflugu ad Herfange skip- — ni/sm̄ var Man-
tast /þar fyrer at hn̄ hefr sitt lijf i Daudañ vt gefit/og er a medal Spilluirkiaña reiknadr — kynsins endur-
og hn̄ hefur margra Synder borit/ og hefr fyrer yfertrodslu moñunū bedit. — lausn
Matth. xx.
Luc. xxij.

LIIII.

A

Hert Glød þu hin Obyria s̄ ecki fæder/ fagna þu af gledi z syng Lof/ þu — Galat. iiij.
sm̄ ecki ert olictt. Þuiad hin einsama hefr fleire Børn eñ hun sm̄ Mañen — Hañ huggar
hefur/seiger DROTTIN. Vijdka þu vt rwmit þiñar Tialldbwdar/z — Gud; Söfnud
vt þen Tiølldin þins Bwstadar/Spar þu þau ecke/teyg þin Reijp vt/og — og seiger fyrer
keyr þina Nagla fast/ꝥt þu munt þig a vtbriota til Hægre og Vindstre — huernen ꝥ hn̄
handar/og þitt Sæde mun erfua Heidnar Þioder/og i þeim Foreyddum — muni Margfall-
Stødunnm bwa. — dast og þiolgast
a
Vtbriota)
Ottast ecke/Þuiad þu skallt ecki til skamar verda/Vert eigi bliug/ꝥt þu skallt ei til Had — Þad er/Vaxa
ungar verda/helldr þa muntu Þrar Vanuirdunar þins Meydoms forgleyma/z Smaanena
þins Eckiudōs ecki meir hugleida. Þuiat hn̄ sa ed þig hefur giørt/hn̄ er þiñ Madr/ DR-
OTTIN Zebaoth er hn̄s heite/ z þiñ Endurlausnari sa hiñ Heilagi i Israel/hn̄ s̄ allrar
B Veralldariñar Gud verdr kalladr.
Þuiad DROTTIN hefr lætid þig i ryktenu vera/ꝥ þu værer sm̄ øñur fyrerliten/z
af hiarta Harm þrungen kuiña/og sm̄ adra Yngis konu/þa ed vtreken er/seiger þiñ Gud.
Eg yfergaf þig a litlu Auga bragde/eñ mz mikille Myskūsemi þa vil eg samansafna þier
Eg hefe mitt Andlit/a Augabragde Reideñar/vm litla stund hulit fyrer þier/Eñ mz eilijf-
re Myskunseme þa mun eg þier Myskunsamur vera/seiger DROTTIN þiñ Endur- — Psal. xxx.
lausnare.
C Þuiad suoda nu skal mier vera/so sm̄ Flodit Noah/þa ed eg suor / ad Noah flod skyllde — Gen. ix
ecki meir ganga yfer Jørdena. Lijka so hefe eg suarit/ad eg skyllde ecke reidr vppa þig vera
nie þig straffa. Þuiat fiøllen sklu vr stad hrærast/z Hædernar nidrfalla/Eñ Mijn Myskū
sk ei burt fra þier vijkia/z Sattmælin mis fridr skal ecke nidr falla/seiger DROTTIN
þiñ Myskūnare.
Þu hin Volada/yfer hueria ed øll Storuidre ganga/z þu hin Huggunarlausa/sia þu/
Eg mun þina Mwrsteina leggia sm̄ adra fegurdar pryde/z þiñ grunduøll mun eg leggia
mz Saphiris steina/z þina Vindglugga af Christallus giøra/z þinar Dyr af Rubenis/
z øll þin Endimørk af vtuøldū steinum/z øll þin Børn af DROTTNI mentud/z mi-
ken frid þinum Børnū. Þu skallt z fyrer riettlætid til reidd verda. Þu munt fiarlæg vera
D Ofrijke z Oriettindum/so ad þu þurfer ei þar fyrer ad ottast/ Og fyrer skielfingu/þui hun
sk ecki nalægiast þig.
Sia þu/huer ed samansafnast a mote þier/til at yferfalla þig/ef ad þeir samansafnast — d
an min? Sia þu/þui kem eg til vegar ꝥ Smidureñ blæs vpp Kolin i Elldinū/ til ad giøra — Smijde)
eitt verkfære þar vt af til sijns b Smijdes. Þui eg giøre ꝥ ad sa fordiarfareñ fyrerfarest. — Þad er/sig og
Þuiad allt Verkfære sm̄ a mote þier verdr til reidt/þat skal ecke luckast/z allar Tungur s̄ — sina munu þr
setia sig a mote þier/þær skalltu i Dome fordæma/ꝥ sama er Arfleifden þeirra Þionanna — þar med skada
DROTTINS/og Þra Riettlæti vt af mier/seiger DROTTIN.

LV.

A

Hv vel/Aller þier s̄ þyrster erut/komit hingat til Vatzins Og þier s̄ øng- — Aminning til
ua Peninga hafit/Komit hingad/Kaupet z Etid/Komit hingat z kaupet — ad heyra Gudz
Jaan Peninga/fyrer ecki neitt/bæde Vijn z Miolk. Huar fyrer telie þier — ord
Peninga vt þar ecke neitt Braud er/z kostid þar ydru Erfidi til/huar þier — Joh. vij
kuñed ecke sadder ad verda? Heyri þier mier helldr/og etit ꝥ goda/þa mun
ydar Sæla i Sælgiæti feit vda. Hneiget yduar Eyru hingat/z komit hier
til min/Heyrit/þa mun yduar Sæla lifa/Þuiat eg mun vid ydr eilijfligā Sattmala giøra

. Reg. rij. Act. riij. — a Dauidz) Su sem Dauid var fyrerheiten

einkum sm̄ er þa vissulegu Nꜳdena a Dauidz. Sia þu/Eg hefe sett hn̄ Lydnū til Vitnis
mans/til Høfdingia z Yferbodara Folkeno. Sia þu/ Þu mant hina Neidnu kalla hueria
ed þu þeckir ei/ z þr hiner Neidnu sm̄ ecki þeckia þig/munu hlaupa til þin vegna DROT- B
TINS Gudz þins/og þſſ hins Heilaga i Israel/sm̄ þig Vegsamar.

Psal. cxxx.

Leited DROTTINS a mzan hn̄ ma fiñast. Kallit a hn̄ a medā hn̄ er nalægr. Sa
hiñ Ogudlige lꜳte af sijnum veige/ z Illuirken af siñe Huxan/og snue sier til DROTT-
INS/þa mun hn̄ Myskuna honū/og til Gudz vors/Þuiad i hia honū er mikel Fyrergef-
ning. Þui minar huxaner eru ei s̄ ydrar huxāer/ z ydrer Veiger eru ei miner Veiger/seiger
DROTTIN. Helldr so miklu meir sm̄ þ Himinen er hærre eñ Jørden/so eru eirnen mi-
ner veiger hærri eñ ydrer veiger/og minar huxaner/eñ ydrar huxaner. C

Auøxtr Gudliga ordz

Þuiat lijka sm̄ Regnit z Sniøren þ kemr af Himne ofā/ z fer ei þangat aptur/Helldur
Vøkuarþ Jørdena/ og hana friofsama giører/z lætur vagsa/so at hun gefr Sædit til ad
sꜳ/z braudit til ad eta/so skal þ ordit/sm̄ vt af mīnū muñe framgeingr eirnen vera/Þad sk
ecki tomt aptur til min koma/Helldr giøra þ huad mier vel þocknast/ z þ skal vel gagnast
þm til huerra eg sende þ. Þuiat þier skulut i glediñe i burt fara/og i Fridenum vt leidder
verda/Fiøllen og Hꜳlsarner skulu fyrer ydur gladuær ba/medr Lofsøng/z øll trein a Mør-
kunum mz Lofa klappi. Grenit skal vaxa i stadin Þistlaña/z Myrrutried i stadin Þyrn-
aña. Og DROTTNI skal þad eitt nafn/z eitt eilijft Teikn vera/ þ ecki mun i burt te-
kit verda.

LVI.

Christus Gudz Riettlæti

SVo seiger DOTRTIN. Vardueited Domeñ/z giøret Riettuijsena/ A
Þuiat mitt Hialpræde er hart nærre/so ad þ kome/og mitt Riettlæte/suo
ad þ opinbert verde. Sæll er sa Madr sm̄ suodant giører/z sa Mañsins
sonr sm̄ þ stadfastliga høndlar/þ hn̄ halldi Þuottdagen og saurge hn̄ ei/
og varducite sijnar hendr/þ hn̄ giøre ei neitt vændzligt.
Og sa hiñ Framande/sem sig hefer vndergiefit DROTTNI skal ei
seigia. DROTTIN mun skilia mig i fra sijnu folke. Og sa sm̄ Gelldr er/skal ei seigia/
Sia þu eg em eitt þurt trie. Þuiat so seiger DROTTIN til þra sm̄ Gellder eru/Þeir
ed hallda mina Þuottdaga/z vtuelia þ huad mier vel þocknast/og høndla fast miñ Satt-
mala/þm mun eg gefa rwm i minu hwsi/og jñan miña Mwrueggia/z betra nafn eñ So-
nar og Dottur. Eilijfligt nafn mun eg gefa þm/þ ei skal forganga.
Og þr añarliger Syner/sm̄ sig hafa gefit til DROTTINS/so ad þr þione honum B
z elski hn̄s Nafn so ad þr sie hn̄s Þionar/halldande aller Þuottdagen/so þr saurge hn̄ ei/
og hallde fastliga miñ Sattmꜳla/þa sømu mū eg leida til mins hi̇s Heilaga Fiallz/z mū

iij. Regū viij. Matth xxi

gledia þa i minu Bæna hwsi/so ad þra Forner og Breñeoffr skulu mier þacknæmar vera a
minu Alltari. Þuiat mitt hws kallast Bænahws øllu Folke. Sa DROTTIN DRot-
ten sm̄ hina i sundur dreyfdu af Israel samansafnar/hn̄ seiger. Eg mun eñ fleirū safna til
þra/sm̄ samansafnader eru.

Ofruer og Falsker keñefedr b Skilning) Þad er/Gudz Ord. Jere. vi. viij.

Øll Dyren a Mørkiñe/Komit og Etid. Ja øll Dyren i Skogenum. Aller þra Vøku C
meñ eru Blinder/Þeir vita allz ecki/Hiodalauser Hundar eru þr/sm̄ ecki kuña vm ad van-
da/eru Later/ Liggia z Sofa giarnā/Eñ eru þo Sterker z Hrauster Hundar/s̄ alldrei ku-
ña Sadder ad verda. Sia/Hirdararner hafa ønguan b skilning/Nu þra s̄ eirn hnijgur ad
sijnum sialfs veige/huer þra dregr ad sier i siñe Stiett. Komit hingat lꜳtum oss Vijnet sæ-
kia/z dreckū oss druckna/z a Morgū skþ vera so sm̄ i dag/z eñ miklu framar.
Eñ sa hiñ Rett ferduge hn̄ tortynist/og þar er eingen sm̄ þ hugleide i sijnu hiarta/z Hei-
lager meñ verda i burt tekner/og eingen hyggr ad þui. Þuiad hiner Riettferdugu verda
burt tekner fra Ogiæfuñe/ z þeir sm̄ riettferdugliga hafa geingit koma til Fridar/og huil-
ast i sijnum Suefnhwsum.

LVII.

Sꜳ en Strakar Afgudadyrkan og hræsne

OG þier komit hingad/þier syner heñar sm̄ Dagana vtuelur/ Þier Sædit Horko- A
nuñar/og Skiækuñar. A huerium vilie þier nu ydra Lysting hafa? Ad huerium
vilie þier nu skiæla yduarn muñ? z Tunguna vtrietta? Huort eru þier ecke þr sy-
nerner Yfertrodslunar/z þfalsliga Sædit. Þier sm̄ i hita girndiñe hlaupit til Af-
gudaña

gudaña/vnder øll blomgut Trie/⁊ drepit sialfs yduar børn vidr Lækina/vnder Steinklettu
num/ þÿn vnisyslan er vid þa fløtu Lækiarsteinãa/þr hiner sømu eru þin hlutdeilld/ a þa
sømu vtheller þu þinu Dryckiar offre/þar ed þu fornar Matar offr/Skylldi eg hugga mig
hier vid?

B Þu giører þitt a Legurwm vppa einu miøg hæfu Fialli/og þu geingr vpp þangat ad — a Legurum) So kallar hañ
offra þinar Forner. Og fyrer aptã dyrnar/⁊ a bak vid dyra stafena setr þu þina Miñing/ — Skœrgoda Al
þt þu vellter þier fra mier/⁊ geingr vpp þangat og giører þitt Legurwm vÿdt/og bindr þiñ — tare þar þr mz
Sœttmæla vidur þa. Þu elskar þra Legurwm/huar ſ þu sier þau. Þu reisir mz Vidsmi- — sinum Afgudi
er til b Kongsins/og hefer allz hættud Smyrsl/⁊ sender þina Sendeboda langt i burt/og — Horudust
ert so nidr lægd allt til Heluÿtis. Þu omakar þig i fiøldanum þins vegar/⁊ seiger ecki/þad — b Kon ungs)
læt eg/ helldr a medan þu siñr Lÿf i þiñi hendi/þa nuñtu ei mædast. — Til Kongs ad
reisa/kallar hañ
Fyrer huerium syrger þu/⁊ ottast so miøg? Fyrst ad þu fer þo mz Lygar/ og huxar ecki — ad treysta vpp
til min/⁊ tekr þier þ ecki til Hiarta. Þeinker þu ad eg mune allt jafnt þeigia/þ þu so giør- — mefiña
C ualldligaña ottast mig ecki? Eñ eg mũ þitt Riettlæte kuñigt giøra/⁊ þÿn verk/ad þau sklu
þier eingen nytseme vera. Nær ed þu kallar/þa lættu þiñ flock hialpa þier/Eñ Vindureñ
mun þm øllum i burt suipta/⁊ Hiegomeñ mun i burt taka þa.

Eñ huer hñ treyster a mig/sa mun Landit erfua/og eignast mitt hid Heilaga Fiall/ og — Huggã Guds
mun seigia. Giøret veguna/giøred veguna/ Rymit vt veigen/ takit burt þær forhindraner — hræddra
af veigenum mins Folks/so seiger sa hiñ Hæfe/⁊ hñ ed vpphafiñ er/sa ed eilÿfligana Byr/
huers nafn ad Heilagt er. Eg sa sm̃ i Hædunum ⁊ i Helgedominũ Bygger/⁊ i hia þm sem
hafa sundurknosadañ ⁊ lÿtilatann Anda/ suo ad eg lÿfge Andan hiña Litelætu/⁊ hiør
tun þra i sundurmørdu. Eg mun ei þrætta mz jafnadi/⁊ ecke reidast æfinligaña. Helldr sk — c Ande)
hlyr c Ande af minu Augliti blæsa/⁊ eg mun hægan Andardrætt giøra. — Þad er/Eg vil
D Eg var Reidr fyrer saker Ranginda þra Agirndar/og slo þa/geymda mig/⁊ vard Rei- — næra og lÿfga
dur. Þa ræfudu þr hingat ⁊ þangat a veiginum sÿns hiarta. Eñ þa ed eg aleit þra Vegu/ — þa Harmþru
grædde eg þa/⁊ vÿsadi þm leid/og hugsualadi þm sm̃ hørmudu hina. Eg mun til reida A- — ngnu
uoxteñ þra Vara/þær ed Predika/Frid/Frid/bæde þm sm̃ fiarlæger eru/ ⁊ suo þm̃ sem na-
læger eru/seiger DROTTIN/⁊ eg mun lækna þa. Eñ hiner Ogudligu eru sm̃ vppþiot-
ande Sior/sa ed ei kañ kyrr ad vera/⁊ þss Bylgiur ed vtkasta Saur ⁊ Ohreinendum. Hin- — Eph. ij
ner Ogudligu hafa ønguan Frid seiger minn DROTTIN. — Supra xlviij

LVIII.

A KAlla þu i Akefd/Væg eigi/vpphef þina raust sm̃ Herlwdur/og kuñgiør mÿ
nu Folke þra Misgiørder/og þui Hwsinu Jacobs sÿnar Synder. Þeir lei-
ta min dagliga/og vilia vita mina Vegu/sm̃ þ folk ed Riettuÿsena giører/ — Matth. vi
⁊ Domen sÿns Gudz hefr ecke yfergiefit. Þeir kresia mig til Doms/ ⁊ vil-
ia þreyta Løg vid þra Gud. Huar fyrer þa føstum vier/ og þu alÿtur þ ecke
Huar fyrer þiañ vier so vort lÿf/⁊ þu villt eigi vita þad?
B Siaet/nær þier fastit/þa giøre þier yduarn vilia/og þuinget alla ydra skulldameñ. Si — Hræsnara Fastan
aet/þier fastit ad þier Deilet ⁊ Þrætid/og Ryskist mz Hnefunũ Ogudligaña. Fastid ei so/
sm̃ þier fastit nu/so ad af ydur heyrt ødi eitt kall i Vpphædern"/og skyllde þ vera su Fasta
huer ia eg skyllde vtuelia/þ Madurin þuinge allan dag sitt Lÿf. edr heinge nidur Høfuded
sm̃ Hælmstra/edur ligge i Seck og i Ysku. Vilie þier kalla þ Føstu/og þañ þacknæme- — Ein Soñ og
C ligan Dag DROTTINS? — Riett Fasta
Eñ þ er su fasta sm̃ eg vtuel/Lættu þa liduga ſ þu hefr mz Rǫgindum i Bønd sett/Lat la- — Zach. vij.
usa sm̃ þu of þyngir/Gef þa Frialsa sm̃ þu þreynger/Slÿt i burt allan ofur þũga. Briot — Ezech. xviij
þu Hungrudum þitt Braud/og jñleid þa ſ Valader eru i þitt Hws. Sier þu nockurn Na — Matth. xx.
kiñ/þa Klæd þu hñ/og ouird ecki þitt eigit holld. Þa mun þitt Lios hier frambriotast sem
Morgun rode/og þin forbetran mun snarliga aukast/og þitt Riettlæte mun ganga frami
fyrer þier/og Dyrden DROTTINS mun taka þig til sÿn. Þa muntu kalla/ ⁊ DR-
D OTTen mun þier þa Andsuar gefa. Þa ed þu kallar þa mũ hñ seigia/Sia þu/ hier em eg.
Ef ad þu þynger ønguan hia þier/og a þeitar ei fingre ad neinum/og talar ei- — a Vÿsar
ge neitt vondzligt og lætur hinn hungrada finna þitt hiarta/ og mettar suo þa hinu Faræ-

rædu Sælu

rædu Sælu/Þa mun þitt Lios i Myrkrunum vpprēña/⁊ þijn Myrkꝛ munu vera s̄ Mid
deigis birta. Og Drotten mun þier ætijd veg vijsa/ ⁊ þina Sælu sedia i Þurkenū/ og þin
Bein styrkia. Og þu munt vera s̄ añar vøkuadꝛ Jurtra gardꝛ/⁊ s̄ añar vppsprettu Bru-
ñur þañ alldrei þrytur Vatn. Og fyrer þig skal vppbygdt verda/huad leinge hefꝛ j eyde ve
rid/og þu munt þañ Grunduøll leggia sm̃ standa mun vm Alldꝛ og æfi /og þu skallt kallast
vppbyggiare nidurfalliña Borga/ og sa ed Veigena forbetrar/ so ad þar meigi bwa.

Þuottags Helgunin Hier seiger og þramsetꝛ hñ rett og sönn Þuottdagsverk/sm̃ er at heyra Gudz ord og hugleida hñs verk

Ef ad þu burt snyr þinū fæte fra Þuottdeigenum/so ad þu giører ecke/huad þu villt sial-
fur a minum Heiløgum deige/þa mun ꝥ lystilegꝛ Þuottdagur kallast/ DROTTNI til
Helgūar ⁊ til Dyrkunar. Þuiat þa muntu vegligan hallda þañ sama/nær ed þu giører ec-
ke þina vegu/⁊ ad ꝥ verde ecke þar jñe fundit/huad þier sialfum vel lijkar eda ꝥ huad þu
talar. Þa muntu vnadsemd hafa a DROTTNI /og eg mun hafa þig vpp yfer hæder
Jardariñar/ og mun fæda þig medꝛ Arfleifd þins Fødurs Jacobs. Þuiad muñur DRO-
TTins/hñ seiger ꝥ.

LIX.

Huar Fyrer Gud strafße meñ einkum þyter Syndernar

IA þu/Hønd DROTTINS er ei so stutt vordē/ꝥ hū kuñe ei ad Hial- A
pa/og hñs Eyru eru ei so þyck vorden ad hū heyre ei. Helldꝛ ydrar Illgiør
der ad skilia ydur ⁊ yduarn Gud/huora fra ødrum/ ⁊ ydrar Synder byrg-
ia hñs Andlit fyrer ydur/so ad þier verdet ei bænheyrder. Þuiad ydrar Hen
dur eru mz Blode saurgad"/ ⁊ ydrer fingꝛ mz Illgiørdū/ydrar Varer þær
tala Lygar/⁊ ydar Tunga dicktar ꝥ vpp huad oriett er. Þar er sa eingeñ
sm̃ af Riettlætenu Predike/nie truliga a Dæme. Þeir treysta vppa Hiegoman/⁊ tala þad
huad ei duger. Mz Ogæfuna eru þr þungader/og fæda Armæded.

a Dæmi) Þad er/Kenni

Supra i. Psal. vij. prouerb. i Rom. iij

Þeir vtklekia Baciliskus Eggiū/⁊ vefa Kongulvar Vefu. Huer hñ etur af þra Eggium
sa hlytur ad deyia/ eñ verde þau i sundꝛ troden þa skrijdꝛ þar eirn Eitur ormur vt. Þeirra
Konguloa Vefur duger ei til klæda/og ꝥ sm̃ þr hafa ofit duger ei til skiols/Þuiat þra verk
eru Eruides mūer/⁊ i þra høndū er Rāginde. Þeirra fætꝛ skunda til hins vonda/⁊ erufliot-
er til ad vthella saklausu Blode/Þeirra huxãer eru Eruidis mūer/þra vegꝛ er allꝛ Fordiørf- B
ung ⁊ skade. Þeir þeckia ei veigen Fridarins/⁊ þar er eckert riettdæme i þra framgøngu.
Deutro. xxix Þeir eru fra snuner a sijnum vegum/Huer ed þar vppa geingꝛ/sa hefer alldrei Frid.

Þar fyrer er ꝥ riettdæmit langt fra oss/⁊ Riettlætid ꝥ ødlūst vier ecki. Vier væntū Lioss
ins/Sia þu/þa verdꝛ Myrkur/og þrar Birtuñar/Sia þu/þa gongum vier i Myrkrinu.
Vier fælmum epter Veggiū sm̃ hiner Sionlausu/ ⁊ þreifū so sm̃ þr ed eingen Augu hafa/
Vær steytum oss vm Middeiget so s̄ i Røckrinu/ Vier erum i Myrkrinu so s̄ hiner Daudu
Vier rymium sm̃ Biørndyr og krytium sm̃ Dwfꝛ/Þuiat vier væntū Riettdæmesins/þa er ꝥ
þar ecke/⁊ epter Hialprædenu/þa er ꝥ langt i burt fra oss.

Þuiad vorar Misgiørder eru hellst til miklar fyrer þier/og vorar Synder þær Andsua-
siñū vorar Synder ra i mote oss. Þuiat vorar Misgiørder eru hia oss/og vier ~~syndgunst vijs vitandi~~/mz Illsku C
verkum/og Liugū a mote DROTTNI/⁊ mz burtsnuningu i fra vorum Gude/mz Offtæ
kis ordū og Ohlydne/astundū og vppkuetkiū lygelig ord vr Hiartanu. Þar fyrer er eirnen
ꝥ Riettdæmit til baka geinget/⁊ Riettlæted langt af vega faret/þui Sañleikureñ fellꝛ nidꝛ
a Strætunū/⁊ Riettinden kuña ecki hingat ad ganga. Og Sañleikureñ er i burt/og hñ hū
ed snyst fra Illu/sa hlytur ad vera huers mans herfang

Þad sama sier DROTTIN/og ꝥ lijkar honum Illa ad þar er ecke neitt Riettdæmi.
Huggunar trauſt Og hñ sier ad þar er eingen/og hñ furdar ꝥ/ad eingen geingur fram̃ fyrer þa. Þar fyrer
Hialpar hñ þm sialfꝛ mz sijnum armlegg/Og hñs Riettlæte ꝥ styrker hñ. Þuiat hñ i klæd
Ephe. vi i Tess. v ist Rietrlætenu sm̃ Hringabryniu/og setur Hialprædis Hialmin a sitt Høfud/og byr sig vt
til hefndar/og klæder sig mz vandlætinu/sm̃ mz ødrum Kyrtle. So sm̃ til ad endurgiallda sij
num Motstødumøñum/og ad bitala sijnū Ouinum medur grimdar hefnd/Ja þm Eyionū
vill hñ bitala. So ad þr ottist nafnet DROTTINS i fra nidurgøngu/og hñs Dyrdar
vegsemd i fra vppgøngu Solariñar/nær ed hñ mun koma so s̄ einn stifldur Straumꝛ / þū
Vindur DROTTINS fram̃ drijfur.

Þuiat þm til Zion mun Endurlausnariñ koma/og þm s̄ sier i burt snua fra Syndunū/ D
i Jacob seiger DROtten/ og eg giøre suoddã Sattmala vidꝛ þa/seiger DROTten. Miñ
Ande sem

Ande sm̄ hia þier er/og min ord sm̄ eg hefe lagt i þiñ muñ/skulu ecki i burt vijkia af þijnum Rom. xi
Muñe/nie af Muñe þins Sædis/og Barna barna(seiger DROTTIN)hiedan i fra z Fyrirheit þat
ad Eilijfu. Christileg Kirkia sk vidhalldast

LX

A

Jør þig reidubuna(Jerusalem)z ver biørt/þuiat þitt Lios kemr/og Dyrd
DROTTINS vpp reñr yfer þier. Þui sia þu/Myrkrẽ hylia Jordena
z Dimuþokan Þiodernar. Eñ yfer þier vpprẽnur DROTTIN/z hyñs
Dyrd siest yfer þier.

Spadomr af Ryke Christi og Liose Heilags Euangelii

Og Heidnar þioder muñu ganga i þinu Liosi/z Kongarner i þre Bir-
tuñe sm̄ yfer þier vpprẽnr. Lypt vpp þinũ Augũ/z lijt vmhuerfis kringum
þig/Þesser aller samansafnader koma til þijn. Syner þiner munu koma vr fiarlægd/z Dæ
tur þijnar munu hia hlideñe vppfostrast. Þa muntu sia þina Lysting/og vtbriotast/og þitt
Hiarta mun vndrast z a vtbreida sig/nær ed sa Mwgafiolden vid Sioen mũ snuast til þin Esa. xlix a v(breida)
Og þa ed su Makten Heideña Þioda kemr til þijn. Þuiad sa fiølden Vlfalldaña mun hyl-
B ia þig/Þeir hlauparar vr Madian z Epha/Aller af Saba munu koma/ færande Gull og
Reykelsi/og kuñgiørande Lof DROTTINS. Allar Hiarder j Kedar skulu til þin safn
adar verda/og Hrutarner Nebaioth skulu þier þiona. Þeir skulu vppa minu þægilegu All
tare offrader verda/Þuiat eg mun pryda Hwsit miñar Vegsemdar.

So sm̄ þa stor Vatzföll vtbreidast þa þau eru mikel

Huerier eru þr/ed fliuga sm̄ Skyen/og so s̃ Dwfurnar til siña Vindglugga? Þær Ey-
iarnar væntu mijn/og Skipen Siafarins fyrer langri æfi/ so ad þr færi hingat þin Bern
vr fiarlægd/medr þra Gulle z Silfre/Nafnenu DROTtins Gudz þins/z þm̄ Heilaga i
Jsrael/sm̄ þig hefr vegsamliga giørt. Framãdi munu vppbyggia þina Mwruegge/ z þra
Kongar munu þier þio na. Þuiat i miñe Reide hefi eg sleiget þig/og i miñe Liknseme em
eg þier Myskunsamr. Og þinar dyr skulu mz jafnade opnar standa/og huerke vm Daga
C nie Nætur aptur lætnar verda/so þ Makten Heideña þioda sie til þin høfd/z þ þra Kõgar
verde hingat leidder. Þuiat hueriar þær þioder/edr þau Konga rijke sm̄ ecki vilia þier þio-
na/þa skulu fyrer farast/og þær Þioder foreyddar verda. Fegurden Libanõs skal i þig ko-
ma/Grenit/Beyket/Bossbunit/eitt mz ødru/til at pryda þañ staden mins Helgidoms. Þui
ad eg mun þañ stadiñ miña fota vegsamligañ giøra.

Christi Postular

Esai xxx

So lijka eirnen skulu þr biuger til þin koma/sm̄ þier hafa nidur þryckt/ag þr aller sm̄
þig hafa Lastad/munu kriupa til þiña fota/og munu kalla þig Borg DROTTINS/
þa Zion hins Heilaga i Jsrael. Þui þar fyrer ad þu vart yfergiefin/og ad hatre høfd/og
þar var eingen sa ad geinge vm þig/þa mun eg þig at fegurdar skraute giøra eilijfligaña
og til fagnadar glede vm Alldr og æfi. So ad þu skallt Miolkena vtsiwga af Heidnũ þio-
dum/og Kongaña Briost skulu þier Miolk gefa. So ad þu viter þ eg em DROTTen/
D þiñ Frelsare/z eg sa hiñ Vollduge i Jacob/sie þiñ Endurlausnari.

Eg mun læta koma Gull i staden Lætusins og Silfur i stadin Jarnsins/og Messing i
stadin Triesins/og Jarn i stadin Griotsins. Og eg mun giøra þ/at þiner Forstiorar sklu
Friden keña/og þiner Fyrerstionar meñ Riettlætid Predika. Þar skulu eingen Ranginde
leingr heyrast i þiñe Landeign/ og eingen Skadsemd nie fordiorfun i þinum Takmorkũ/
Helldr skulu þiner Mwruegger Hialprædid/og þinar Dyr Forprijs kallazt.

Solin skal ecki skijna þier a Dagin leingr/z birtan Tunglsins skal ecke lysa þier. Hell- Apoc. xxi
dur mun DROTTIN sialfur vera þitt eilijft Lios/og þiñ Gud hañ mun vera þijn Veg-
semd. Þijn Sol mun ecke meir vnderganga/nie þitt Tungl Birtuna missa/Þuiat DRO-
TTIN mun vera þitt eilijfligt Lios/og dagarner þiñar Hørmungar skulu eirn enda ha-
fa. Og þitt folk skal allt vera Riettferdugt/og mun Jardrijket eignast eilijfligaña/suo sem
Adalkuister miñar Rootfestingar/og verk miña Handa/mier til Dyrdar. Vt af þm̄ min-
sta skulu Þusund verda/ zvt af þm̄ Smæstu eitt Volldugt folk. Eg DROTTIN mun
slijku a sijnum tijma/snarlig til vegar Koma.

A

LXI.

Nde DROTTINS DRottis er yfer mier/ Þar fyrer hefr DROTTIN
smurt mig/Hañ hefr sent mig til ad Predika Volødum/og ad græda sundrada i
Hiørtum/ og til ad Predika þ þacknæmiligt Aar DROTTINS/og eiñ hefn
þm̄ herteknu Frelsi dar dag

Embætte Christi

Luc. iiii

Luc. iiii

dar dag vors Gudz/til huggunar øllum Harmþrungnum. Til ad afreka þm Sorgbitnu i
Zion/ad þm giefist Fegurdar pryden fyrer Oskuna/og fagnadar Vidsmiør fyrer Hrygdi=
na/og Hatijdar buningr fyrer Sorgar anda. So ad þr kallader verde Trie Riettlætisins/
Rotsetningen DROTTens/ til Dyrkunar. Þeir mũu þær gømlu foreyddu Borger vpp
byggia/og vidrietta þ aptur huad fyrr meir var nidurbrotit. Þeir munu vppnya aptr þær
foreyddu Borgernar/sm̃ vm Alldr ⁊ æfi hafa i eyde leigit.
Framande munu standa/og ydrar Hiardar giæta/og hiner Vtlendsku munu ydrer Akur= B
karlar og Vijngardz meñ vera. Eñ þier skulut DROTTens Keñemeñ heita/og þr mũu
kalla ydur Þiona Gudz vors. Og þier munut eta Audæfin Heidiña þioda/og hrosa ydr yf=
er þra Vegsemd. Fyrer ydra Forsmaan skal tuefallt koma/⁊ fyrer ydra Vanuirdu skulu þr
gladuærer vera a þra Akurløndum. Þuiad þr skulu tuisuarsiñum eignast so miket/i þeirra
Lande/Þeir skulu eilijfligan Føgnut hafa. Þuiat eg em DROTTIN sa ed Riettdæmed
elskar/og ad hatre hefur þad rænfeingit sie i Brennefoffur. Og eg mun þ giøra/at þeirra
Erfide skal vissilegt vera/ og eirn eilijfañ Saattmala vil eg giøra vidr þa. Og þra Sæde
skal audkient medal Heideña þioda/ ⁊ þra Epterkomendr mzal Folksins/so ad aller þr sem
þa munu sia/munu þeckia þa/at þr sie þ Blezada Sædit af DROTTNI.
Eg gled mig i DROTTne/og min Saala er gladuær i Gude mijnum. C

Þackargiord pyrer medtekna Velgiörninga Christi.

Þuiad hñ hefr i klædt mig mz klædũ Hialprædisins/⁊ medr Møtlinũ Riettlætisins klæd=
di hann mig.
Lijka sm̃ Brudguma skryddan Keñemañligum tignar buninge/og so sm̃ adra Brwde þa
ed gloar i sijnu skarte.
Þuiad lijka sm̃ Auøxturen vegs vr Iørduñe/og Sædit vppreñur i Grasgardinũ.
Lijka so mun Riettlætid og Lofsøgnen/vppganga fyrer øllum Þiodum/af DROTT=
NI DROttne.

LXII.

Huggun og Fyrerheit

WEgna Zion mun eg eige þeigia/og vegna Jerusalem mun eg eige huilast/ A
þangat til ad heñar Riettlæte vppgeingr s̃ añar Geisle/og heñar Hialp=
ræde vppkueikist/sm̃ añar Lios logi. So at hiner Heidnu siae þitt Riettlæ=
te/og aller Kongarner þina Dyrdar vegsemd. Og þu skallt mz nyiu Haf=
ne nefnd verda/huert ed Muñur DROTTens mun þig nefna. Og þu
munt vera eitt Dyrdar Diasn i Hende DROTTens/⁊ ein Konglig Ko=
rona i Hende Gudz þins.
Þu skallt ecke leingr kallast hin Fyrerlitna/nie þitt land Foreydsla kallast. Helldr skallt
þu kallast(mijn Ast til heñar)og þitt Land(miñ kiære Elskuge)Þuiad DROTTen hefur
Ast a þier/Og þitt Land hefur eirn elskuligan Vñusta. Þuiad lijka sm̃ sa ed elskar/hñ hefr
sijna Vñustu kiæra/ suo munu þijn Børn þig kiæra hafa. Og so s̃ þ Brwdgumen gledur
sig yfer siñe Brwde/so mun þiñ Gud gledia sig yfer þier.
O Jerusalem/eg mun Vøkumeñ til skipa vppa þina Mwruegge/þr ed alla Daga og B
allar Nætur skulu alldreigi hlioder vera/⁊ þr ed æ skulu miñast DROTTens. So þ i hia
ydur sie eingen Þøgn/og þier þeiget ecke vm hñ/þangat til ad Jerusalẽ vbdr buen/⁊ sett til
Lofs a Jørdu.
DROTTIN hñ hefur Suarit vid sijna Hægri hønd/⁊ vid Armleggiñ sins Macktar
velldis. Eg mun ei leingr gefa þitt Korn þinum Ouinũ ad eta / nie læta Framande menn
drecka þitt þ sæta Vijnet/sm̃ þu hefr Erfidi fyrer haft. Helldur þr sm̃ þui safna/skulu eir=
nen þss neyta/og Lofa so DROTTIN/⁊ þr ed þ iñbera/skulu drecka þ i Fordyrũ mijns
Helgedoms.

Zacha. ix
Esa. xl.
a Heimsokta) Pad er hun/hu errar vitiad er Matthei xxi.

Gangit vt/Gañgit vt i giegnum Portin/tilreidet folkenu veigen/Sliettid vegũa/Sliett
id veguna/Lesit i burt Steinana/Setied vpp Merkit fyrer Folkenu. Siaet/DROTT=
IN hñ lætur heyra sig allt til enda Veralldariñar. Seiget Dotturiñe Zion/Sia þu/Þitt
Hialpræde kemr/Sia þu/Hueriu hñ launar/þ er hia hm̃/⁊ hueriu hñ bitalar þ er fyrer hẽ=
diñe. Þeir munu kallast þ Heilaga folk/ þeir hiner endurleystu DROTTINS/Og þu
munt kallast hin a Heimsokta Borg/og ecki hin Fyrerlitna.

LXIII

Huer

A Hver er sa/sem kemr af Edom/mz litudum klæðū af Bazra/sm̄ so prydelegr
er i sijnū Klædnade/og hier fram̄brunar i sinū Velldiskrapte? Eg em hañ
sa s̄ Riettlæted kēñer/og eirñ Meistare er til ad hialpa. Hu^r fyrer er þa þiñ
Ganguere so raudr ad lit/og þitt klædi so sm̄ þss ed Vijnberen i sundr sprei-
nger? Eg fottred Vijnþrwguna eirn asman/ og þar er eingen af Folkenu
medur mier. Eg hefe fergt þa i Reidi miñe/ z nidr trodit i miñe heiptar
Bræde/Þar fyrer hefur þra Megn dreyfst a mijn Klæde/og eg hefi velkt allan miñ Gang
uera. Þuiad eg hefe asett mier eirn Nefndar Dag/Þad Aarit/ til ad Endurleysa mijna/
er komed.

B Þuiad eg skygndūst i kringum mig/og þar var eingen Hialpare/z eg var j skelfingu/z
eingen stu dde mig. Helldur vard min hægre Hønd ad hialpa mier/og min Reide ad stydia
mig. Þar fyrer hefe eg Folket nidurtrodit i miñe Reide/og hefe þa Druckna giørt i minne
Bræde/og þra Megn til Jardar nidr keyrt.

LXIIII.

A Eg mun miñast Myskunsemdar DROTTens/ og so þrar Lofsagnarik-
ar DROTTens/vti øllu þui ed hñ hefur giørt vid oss/z so þss hins mik-
la Gooda vid þ Hwsit Jsraels/ sm̄ hñ hefur þm veitt/fyrer sijna Myskū-
seme og mykla Godgirne.

Ein Þackar-giørd

Þuiad hñ sagde/Þeir eru mitt folk/þau Børn sem ecki eru Følsk/þar
fyrer var hñ og þra Hialpare.
Huer hñ angrade þa/sa stygde hñ eirnen/ og sa Eingelliñ sem fyrer hanns Augsyn er/
Hialpade þeim.
Hñ frelsade þa/þar fyrer þ hñ elskade þa/og vægde þm.
Hñ tok þa vpp/z bar þa alla tijma/þegar i fra fyrsta Vpphafe.
Eñ þr stygdu/og til Reide reittu hñs Heilaga Anda/þar fyrer vard hañ þra Ovin/og
Strijdde a mote þm.
Og hñ mintist aptr a þa vmlidnu æfina/a Moysen/sm̄ var a medal hñs Lydz.
B Huar er nu hñ/sm̄ i burt leidde þa vr Hafinu/medr Hirdernum siñar Hiardar?
Huar er hñ sm̄ gaf siñ Heilagan Anda medal þra? Huer ed Moysen vidr Hægri Hønd
lei dde/fyrer siñ Dyrdarsam̄ligan Armlegg.
Huer ed i sundurskilde Votnen fyrer þm/vppa þ ad hñ giørde sier eitt eilijft Hafn.
Hñ sm̄ þa leidde i giegnum Diwpen/z lijka sm̄ þa Hesta ed ei detta/ i giegnū Eydemør-
kena/so sm̄ þañ fienad ed ofan gengr a slietlendit/huern ed Ande DRottens fram̄drijfur.
Lijka so eirnen hefur þu þitt folk vtleidt/vppa þ at þu giørder þier eitt Dyrdarsamlegt
Hafn.
Siadu nu af Himne ofā/og littu hingad af þinu Heiløgu Dyrdarsāligu Tign^r Sæte.
C Huar er nu þin Vandlæting/þijn Velldis Magt? Þijn mykla Hiartgroen Myskunse-
me helldr sig fast vid mig.
Þu ert at vijsu vor Fader/ þui Abraham hñ veit ei af oss/og Jsrael hñ þecker oss ei.
Enn þu DROTTJN ert vor Fader/ og vor Frelsare þegar fyrer langri æfe er þad
þitt Hafn.
Huar fyrer lætur þu oss DROTTJN villt fara af þinū vegū/z forhardna vort hiar
ta/so ad vier ottunst þig eigi?
Snu þu aptur/vegna þiña þionustu maña/og fyrer saker Slektesins þiñar Arfleifdar.
Þeir eignast þitt Heilaga Folk nærsta med øllu/þiner motstødu menn nidurtroda þinn
Helgidom.
Vier erum lijka so sm̄ adr til forna/þa ed þu Drottnader ecki yfer oss/og þa ed vi^r vo-
rum ecki nefnder epter þinu Hafne.
Eg villda/at þu i sundursliter Himnana og færer hingat ofan/so þ Fiølleñ vt ryñe fyr-
er þiñe Augsyn/ lijka sem annat heitt Vatn þ er vppsydur af Megnum Ellde.
So ad þitt Hafn kuñigt verde medal þiña Ovina/og þ hiner Heidnu hliote fyrer þiñe
D Augsyn ad skielfast.

Fyrer þau

Fyrer þau Stormerkin sē þu giører/huerra ei var vænt/þa ed þu fort ofan hingat/ z Fiollen i sundur runu.

Huad i fra Veralldarinar upphafe hafde ei heyrst/nie mz eyrum heyrt verit/so hefr þ z eirnen ecki neitt Auga sied/utan þitt/ GVD/ huad þa mun skie sē uppa hn̄ vona.

Þu mætter þm gladuæru/og hinum sē Riettlætid jdkudu/ z a þynū vegū mintust þyn.

Sia þu/Þu Reiddist þa vier Syndgudust z blifū þr leinge jn̄e. Eñ oss vard þo hialpat.

Eñ nu eru vier aller til samans suo sē hiner Ohreinu/og allt vort Riettlæti er sem añar Opecktar leppur.

Vier erum aller uppuisnader sem Laufblad/og vorar Synder feykia oss i burt/sem añar Vindur.

Eingen akallar þitt Nafn/edr tekr sig upp þ hn̄ hallde þier.

Þuiad þu hylur þitt Andlit fyrer oss/og lætur oss i vorum Syndum uppgefast.

Eñ nu DROTTen/Þu ert vor fader. Vier erū Leired/Þu ert vor Leirpotta smidur/og uier aller erū verket þiña Handa.

DROTTIN Reidstu ecke ofmiog/z minstu ecki eilyfflegana a vorar synder/Alystu þ helldr/ad vier aller saman erum þitt Folk.

Staderner þins Helgedoms eru ad Orbyle vordner/Zion er foreydd/ Jerusalem liggur i Eyde.

Þad Hwsit vors Heilagleiks z vorrar Veg semdar/þar jn̄e ed Fedur vorer Lofudu þig er mz Ellde uppbrendt/og allt huad vier høfdum lysteligt/þ er til skamar giort.

DROTTen/Villtu so Hardrædur vera i slyku/og þeigia um þtta/ og nidursla oss suo geysiliganna.

LXV.

IN verdur leitad af þm sē ecki spurdu epter mier. Eg verd fūden af þm sem ecke leitudu ad mier. Og til þra Heidiña þioda/s ecke kalla mitt nafn seige eg/Hier em eg/Hier em eg. Þuiad eg utriette minar Hendur allaā dagin/til eins ohlydugs folks/huert ed geingur epter sinū Hugreñingum a þm veigenum s ecke er godr. Þad folk s mig til Reide reiter/er jafnan fyrer miñe Augsyn/offra i Grasgørdonū/z veifa Reykelsinu yfer a Tigulsteinūum/z bygger i hia Daudra maña Leidū/ z hallda sig i Jardhreysunum/eta Suyna kiøt/og hafa herfuiligt Juck i sinum Elldzgøgnū/og seigia so/Vertu heima/ahrær mig ecki/þt eg skal b Helga þig. A

Rom. x.

a Tigulsteinum) a þm Aulltörū sem þeir giört hafa

b Helga Þad er/þu Prophete kienn þu mier ecke Heilögum ad verda lát mig helldr helga edur læra þig huernin þu skallt Heilagur verda

Slyker skulu verda Reykr i miñe Reide/sa Elldr sem allan dag brennur. Sia þu/Þad stendur skrifat fyrer mier/Eg mun ei þeigia/helldr endurgiallda/Ja/Eg mun giallda þm þ aptur i þra eigen barm/bæde þra sialfs Misgiørder/og so Misgiørdirnar Fedra þra/allar til samans/seiger DROTTIN/þra sem uppa Fiollunum hafa fornfært/z mig hafa vanvirdt uppa Hædunum/Eg mun mæla þm aptur þ fyrra athæfit i þra eigen Barm. B

Suo seiger DROTTIN/Lyka so sem þa nær ed Laugureñ finst i Vynberinu/ z sagt verdur/Spreing þ ecke/Þuiat þar er Blezan jn̄e. Suo mun eg og eirnen lyka giora vegna miña Þionustu maña/ad eg fordiarfa þ ecke allt saman. Helldur mun eg ut af Jacob læta Sæde uppuaxa/og ut af Juda þ sem eignast mun mitt Fiall. Þuiat miner hiner utuøldu skulu þ erfa/og miner Þionustumeñ skulu þar byggia. Og Saron skal verda eitt Hiardarhws z/sa Daluren Achor ad Fiarskiole mynu folke/þss s min leitar.

Eñ þier huerier ed yfergiefit DROTTIN/og forgleymit minu Heiløgu Fialle/og til reidet þm c Gæd eitt Matbord/z skeinket fullt a þm Meni af dryckiar offrinu. Nu vel/Eg mun telia ydur til Suerdsins/so ad þier hlioted aller ad beygia ydur til Slatrunar Af þui ad eg kallade/ og þier gæfut ei suar/ og eg Talade/ og þier heyrdut ecke. Helldr giørdut þ huad mier lykade jlla/og utuøldut þ huad mier misþocknadist. C

c Gad Meni hafa Skurgod so heitid prouerb. i Esa. lxvi.

Þar fyrer seiger DROTTIN DRotten so. Sia þu/ Myner Þionar skulu eta/ Enn þier skulut Hungra/Sia þu/Myner Þionar skulu glader vera/eñ þier skulut til skamr vda Sia þu/Myner Þionar skulu Drecka/eñ þier skulut Þyrster vera. Sia þu/Myner Þionar skulu af godu giede Lof syngia/ eñ þier skulid af Hiartans angre hætt græta/ og af Vesalldar eymd æpa. Og þier skulut læta ydvart Nafn minū Utuøldum epter til ad suerja vid. D

ia ᵈ Og DROTTIN DRotten mun ſuipta þig Lyſenu/ z nefna ſijna Þiona mz ødru ᵈ
nafne/ So ꝥ/ Huer ed ſig mū Bleſſa a Jørdu/ ſa mū vel ſigna ſig i þm ſañarligū Gudi. Og Sueria) Til epterdæmis
hn̄ hū ed ſueria mun a Jørdu/ ſa mun Sueria vidr þañ ſañarliga Gud. Þuiat þær hinar eirnrar Bøluar
fyrre Anaudernar eru forgleymdar/ z eru Byrgdar fyrer minum Augum nar

Þuiad/ Sia þu/ Eg mū ſkapa nyian Himen z nyia Jørd/ ſo ad ꝥ hid fyrra ſkal ei leingr i Pet. i
minſt vera/ nie ꝥ i Hug koma. Helldr munu þr gledia ſig eilijfligaña/ z glader vera yfʳ þui Apoc. xxi
ſem eg ſkapa. Þuiad/ Sia þu/ Eg mun giøra Jeruſalem til Vnadſemdar/ z heñar folk til
Fagnadar. Og eg mun Gladr vera yfʳ Jeruſalem/ z gledia mig yfer minu Folke/ Og þar
ſkal ecki leingur iñe heyrt verda rauſten Græturſins/ nie hlioden Hrygdariñar. Þar ſkulu
ecki meir þau Børn vera/ ſem ecki vtlifa ſijna æfi/ edur þr Gamler meñ ſm̄ ecki fullkomna
ſijna Aaratølu. Helldr ſkulu þr æſku meñ deyia ſem eru Hundrat Vetra/ Og þr Synduger
ē eru Hundrad Aara ſkulu Bøluader vera.
E Þeir munu Hwſin vppbyggia z þar iñe bwa/ Þeir munu planta Vijngarda z etha þra Rijket
Auøxtu/ Þeir ſkulu ꝥ ecki vppbyggia ē añar ſkal a bwa. og ecki ꝥ rootſetia ē añar mū vpp Chriſti
eta. Þuiat Dagar mins Folks ſkulu vera ſo ſm̄ dagarner eirnrar Eikar. Og verket þra
handa mun gamallt verda/ hia minum vtuøldum. Þeir ſkulu ecki Erfida forgiefins/ nie O- Fyrerheit
rijmabæra Burde fæda. Þuiad þr eru Sædet hiña Blezudu DROTTins/ z þra epter-
komendr medr þm. Og ꝥ ſkal ſkie/ ad fyrr eñ þr kalla þa mun eg ſuara/ a medā þr tala/ þa
mun eg heyra. Vlfuren og Lambit ſkulu til ſamans ſier fædſlu leita/ Leoned mun Gras bij-
ta ſem Naut/ og Høggormureñ ſkal Jardar dupted eta/ þa mū ecki neitt ſkada nie þm grā-
da/ vppa minu Heiløgu Fialle/ ſeiger DROTTIN.

LXVI.

A
Vo ſeiger DROTTIN/ Himinen er mitt Sæte/ og Jørden er mijn Fot iij Para. viij
ſkaur. Huada Hwſi er ꝥ þa ed þier viliet mier vppbyggia? Eda huer er ſa Act. vij
ſtadr þar eg ſkuli huijlaſt? Mijn Hønd hefer giørt allt ꝥ/ huad þar er/ ſei- Pſal. li
ger DROTTIN. Eñ eg alijt þañ hiñ Fatæka og þañ ſem hefr ſundur
knoſadan Anda/ og þañ ed hrædiſt min ord.
Þuiad/ huer hn̄ ſlatrar Naute/ ꝥ er iafnt ſem hn̄ ſlæge mañ i Hel/ Huer
hn̄ offrar einū Saud/ ꝥ er ſm̄ halsbryte hn̄ Hund/ Huer hn̄ Fornfærer Mataroffur/ ꝥ er ſm̄ Vtskwfan
offrade hn̄ Suijna Blode. Huer ed minniſt þſſ Reykelſis/ þa er ſem loſi hn̄ ᵃ Oriettinden. Fornaña
B Suoddan vtuelia þr i ſijnum vegum/ og þra Sæla hefer giedþeckne a þra Suijuirdingum. ᶜ
Þar fyrer mun eg eirnen vtuelia ꝥ ſem þr Spotta/ og ꝥ huad þr hrædaſt mun eg læta yfer Orettinde) Þad er Skwrgo
þa koma. Af þui ad eg kallade/ og eingen ſuarade/ Eg taladi/ og þr hlyddu þui ecki/ z giør dadyrka
du huad mier jlla lijkade/ og vtuøldu ꝥ huad mier þocknadiſt ei.

Heyret ord DROTTINS/ þier ſem hrædiſt hn̄s Ord/ ydrer brædur ſem ydur hata/ og
þr ed i burt ſkilia ydur i fra ſier/ fyrer mins Nafns ſaker/ Og ſeigia/ Lattu ſia/ Huerſu Dyr-
darſamligr DROTTIN er/ Læt hn̄ audſynaſt til yduarar glede/ Þeir hiner ſømu ſkulu
til ſkamar verda. Þuiad þar mun heyraſt Heropit j Borgiñe/ Eitt Herop af Muſterino/
Eitt Herop DROTTINS/ ſem endurgelldur ſijnum ouinū. Ein Huggun

C Hun verdur Liettare/ ædr eñ hun tekur Sottena. Hun er hrauſt erden epter Sueinbarn/ vm aukning Christeligrar Kir-
ædur eñ hun tekur Jodſiuk ad verda. Huer hefr nockurn tijma heyrt ſuoddan? Huer hefur kiu. Þat kallar
nockurn tijma ſied ſlijkt? Huort kañ nockut Folkit vnder eins fædt ad verda ædur eñ Landed hn̄ Vndur/ Kry-
tekur Sottena? Nu hefr þo Zion fædt ſijn Børn fyrʳ vtā Siukdō/ Huort ſkyllda eg þa læ- ka ſm̄ Taladi eg
ta adra opna Modurkuiden/ eñ ſialſur ecki fæda? Seigir DROTTINN. Skyllda eg læ- ſo/ Hun Fæder/
ta adra fæda/ og ſialfur Obyria vera/ ſeiger þiñ Gud. ædur hun verdr
Glediet ydur med Jeruſalem/ z verid glader yfer heñi/ þier aller ſm̄ af hana elſkit/ fagnit þungut/ So ſei-
D ætedur heñe/ þier aller ſem hrygguer vorut yfer heñe. Þuiad þar fyrer ſkulu þier Siwga og ger hn̄ hier/ Hū
ſadder verda af Brioſtunum heñar Huggunar. Þier ſkulut og þar fyrer ſiwga/ og ydr endr- verdur liettare
lijfga/ vt af þre gnægdiñe hennar Dyrdar. Þuiad ſo ſeiger DROTTIN/ Siaet/ Eg vt ædur eñ hun te-
kr Sottena

breide Friden̄ hia hen̄e/lijka sm̄ an̄ad Vatz fall/og Dyrdena Neiden̄a þioda/ so sm̄ akann yferfliotanda Vatzlæk/Þa munut þier swga. Þier skulut a hlidin̄i borner verda/og i Kiøltun̄e mun hiukrad vera ad ydur. Eg mun hugga ydur/lijka so sm̄ þ einhuern huggar han̄s Moder. Ja þier skulut til Jerusalem endurnærder vóda/þier mūut sia þ sáa/og yduart Niarta mun gledia sig/og yduar Bein skulu blomgast sm̄ an̄at Gras/ þa mun þeckiast Hønd DROTTINS vidr hn̄s Þiona/z Reiden vid hn̄s Ouine.

Þui siaed/Ad DROTTIN mun koma mz Elldi/og hn̄s Vagn sm̄ an̄at Stormuidre/þ hn̄ endurgiallde i Brœde sin̄ar Reide/og hn̄s Straff i Elldsins Loga. Þuiat DROTTin mū fyrer Ellden/z fyrer sitt Suerd dæma allt Nolld/z þr hinu Lijflættnu af DROTTNI mūu marger va. Þeir ed sig helga z hreina giøra i þm Grasgørdunū/Ein̄ hier en̄ an̄ar þar/og etha Suijna Kiøt/ Bøluanér z Mys/Þeir sku aller til samans i burt suipter verda/seigir DROTTIN.

Spadom̄ vt aþ Ryken̄u Christi
Þuiad/ eg mun koma og saman safna þra verkum/ og hugren̄ingum/ asamt mz øllum Neidnum þiodum og Tungumalum/so ad þr kome og siae mina Dyrd. Og eg mun gefa eitt Teikn a medal þra/og nockra vt af þm sem frelsader eru senda til þra Neiden̄a þioda j burt vid Siafar hafit til Phul og Lud/til Bogman̄an̄a/til Thubal og Jauan/og langt i burt til Eyianna sem þar hafa ecke neitt vt af mier heyrt/ og þeir ed ecke hafa sied mina Dyrd/og þr skulu kun̄giøra mina dyrdar Vegsemd a medal Neidin̄a þioda. Og þr munu alla ydra Brædr vt af allz haattudum Þiodum hier til leida/DROTTNI til Matar offurs/a Hestum og Vøgnum/a Børum/a Mwlum og Nlaupdyrum/til Jerusalē/til mijns Neilaga Fialls seiger DROtten. Lijka so sm̄ Jsraels Børn færa sijnar Matforner/vti hreinum Føtum til þss Nwssens DROTTINS.

Og eg mun vt af þm sømum taka til Kennimanna og Leuita/ seiger DROTten. Þuiad suo sem sa nye Himinen og su hin nyia Jørden/ sem eg giøre/stendr fyrer mier/seiger DROTTIN/Lijka so sk eirnen yduart Sædi og Nafn standa. Og allt Nolld mun huern Manud epter annann/og hūn Þuottdag epter an̄an / koma til ad bidia fyr mier seig DROTTIN.

Og þeir munu vtganga/og sia Lijkame þeirra man̄a/sem Misgiørt hafa vid mig. Þui ad þeirra Madkr mun ei deyia/og þeirra Elldr mū ei vtslockna/z þr munu aullu Nollde ad vidur Styggingu verda.

Ending Prophetans Esaie

Formale yper Bokena Jeremias

AD skilia þa Spadomana Prophetās Jeremia/þarf eigi mikillar glosierunar vid/ef ad vel verdr ad eins giætt ad þui/huad vid hefr borit a døgum þra Kongan̄a/a hucrra æfi ad hn̄ hefr Predikat. Þuiad so sm̄ þ hegum þra Kongan̄a/a hucrra æfi ad hn̄ hefr Predikat. Þuiad so sm̄ þ hefr þa i þ sin̄ tilborit i Landenu/lijka so þa gāga z eirnē hn̄s Predikāer til. J fyrstu þa var Landit fullt af Gudlastan/og Skwrgodadyrkan/Lijflietu Spam̄ina/og villdu sijnar Nædungar og Afgudadyrkaner ostraffad ar hafa. Þar fyrer þa er og eirnen sa hin̄ fyrste Parturen hier framan af/hin mesta deilld ecki vtan Strøffun z Akløgū yfer Jllskuuerkū Gydingan̄a/allt til hins Tuttugasta Cap.

J an̄are Grein/Þa Spaer hn̄ eirnen fyrer þre Nefnd Ressingun̄e/s þa var fyrer hønd/Einkū sm̄ var þre Foreydslun̄e z þui nidr brotenu Jerusalē Borgar/z allz Gydingalādz og þrar Babiloneskū Nerleidingarin̄ar. So lijka z eirnen þær Negnigar z Straffaner allra Neiden̄a Þioda. Og þa þar jafn fram̄e þa Nugsualar hn̄ þm/og tilseiger i vissan tileinckadan tijma/epter suoddan Negning skieda/þa Frelsunina/og heimkomuna i landit aptr/og til Jerusalem zct. Og þssi Mælshattr er tijdastr/ og einkanligastr i þessari Spadōs bok Jeremia. Þuiad þss hins sama vegna er Jeremias hellst til sijns Embættis kuaddr. So s þs u Synen i þm hinū fyrsta Cap. vtuijsar/af þm vakanda Stafnū/og siodanda Pottinū/sm̄ af Nordrenu koma.

Og þ var z eirnen miøg naudsynligt/Þui fyrst þ ein suoddā hrædelig Plaga/skylldi kōa yfer folkit

yfer folkit. So ad þ skyllde þa vtflytiast/ ⁊ mz øllu j burt slited verda/ huert fra ødru vr sijnu Lande/elligar hefdu þr Gudhiartader meñ/ sm̄ var Daniel ⁊ marger adrer matt hafa so sm̄ nockra Efablendne a Gudz Lofan ⁊ hn̄s Fyrerheitū/ so sm̄ ad hefde þm ecki matt añat til hugar koma/ eñ þ være nu mz øllu vtgiørt/og þr i fra Gude gioruallдliganа i burt rekner/so þ alldreigi munde nu leingr neirn Christr/ DROTtens koma. Nelldr þ Gud hefde fyrer Folksins synda saker i mikille Reide sijn Fyrerheit apturtekit. Af þui hlaut Jeremias þar nalægr ad vera/og þm þssa Hegning ⁊ Reide so ad kuñgiora/ad þr skylldu ecki eijnsligana yfergiefner vera/helldr ad eins vm stundarsaker/ sem var vm til einkadan tima j Siotijge Aar. Og so sijdan þar eptera til Nadariñar aptr ad koma. Mz hueriu Fyrerheite hn̄ hefr og eirnen hlotid ad hugsuala sialfū sier/ ⁊ at hughreysta sig so þar mz/Eñ añars kostar þa hefr hn̄ ecki sialfr mikla Hugsualan nie hier i Heime marga goda daga haft.

Þuiad hn̄ hefr nærsta hryggilegr ⁊ forsmadr Prophete vid/ ⁊ hefr lifat a Hryggelegū Illskufullū tijma/Þr ad auk hefr hn̄ framflutt ofr þūgt/ ⁊ eitt frabæreligt Predikunar Emætte. Huer ed hlotid hefr i full Fiorutijge Aar ad Sysla ⁊ Ordadeilr ad eiga / allt til Nerleidigariñr vidr Þralynda Illskufulla ⁊ Hardsuijrada meñ/ ⁊ þo litlū godū Auexte vidr þssa til vegar komit. Nelldr sied sialfr a þ ad þr vrdu einatt verre ⁊ verre/og alltjafnt þa villdu þr i Hel sla hn̄/ ⁊ løgdu hm̄ margr Meinsemder til/Þar ad auk/hefr hn̄ hlotid at lifa/ ⁊ mz sijnū Augū ad sia/þa Foreydslūa Lādsins/ ⁊ Herleidingena Folksins/ ⁊ margr adrr miklr Anauder/ ⁊ hrædilegar Blodz vthellingar. Vmfram þ/huad hn̄ hefr hlotid þar eptera ad lijda/i Egiptalande/ ⁊ þm þar ad Predika/Þui sumer hallda þ/ad hn̄ hafe af Gydingūum i Egiptalāde/medr Griote til Heliar barin verit.

J þridiu Grein giører hn̄ eirnen lijka/eins ⁊ adrer Prophetar/ ⁊ Spaer fyrr vt af Christo/ ⁊ hn̄s Rijke/ sierdeilis i þm Tuttugasta ⁊ þridia/ ⁊ þritugasta fyrsta Cap. Þar ed hn̄ nærsta skilmerkiligana seiger fyre vt af Persōuñe Christi/af hn̄s Rijke/af þui nyia Testamentinu/ ⁊ af þre Endinguñe þss gamla Testamtisins/ Eñ þsser þreñer partarner/ standa ecki so samfylgiande huer epter añañ/ ⁊ eru ecki so fraskilder huer ødrū i Bokiñe/lijka sm̄ at þr hafa skied til j Giørningenū ⁊ Atferlenu huer eptr añan. Ja i þm fyrra Partinū stendr optsiñis þ/huad i þm eptersylgiande Capitulanū hefr til borit. Huad hellst at hefr þo ædur skied/ fyrre eñ þ sama s̄ i þm fyrra Capitulanū skrifad stendr/lijka s̄ ad læte þ so asiast/ad Jeremias hafe ei sialfr þssa Bok til samans lesit/ helldr þ hun sie so i pørtū epter hn̄s Ordrædu til samans sett/og i eina Bok vppteiknud/ þar fyrer þurfa meñ ecki ad gefa sier neitt far ad þuilijkre hegdan soddan Mealsgreina.

Eñ vt af Jeremia lærū vier þtta a mzal añara hluta/huersu tijdt þ er/ ad þui nalægare sem þ Hefndar refsingen er/þui Argare þa taka meñ ad giørast/ ⁊ þss framar s̄ þ verdur fyrr þm̄ Predikat/þui meir þa fyrerlijta þr þ hid sama/so þ er naliga møñū þreifāligt/nær ed Gud vill þ Hefndar Refsingen skule yferkoma. Þa taka meñ miøg Forsuger og ofurdæduger ad giørast/af þr meige þui helldr vægdarlaust afmæder øda/ ⁊ medr øngri Yferbot vidr Gudz Reide forlijkter ad vera. Eins ⁊ þ eirnen þr til Sodoma ⁊ Gomorra/hlutu adr fyrer fram̄/ad forsma ⁊ fyrerlijta þañ goodfwsa mañ Lot/Þui þa ed hn̄ kendi þeim godar Keñingar/giørdu þr hm̄ þar jllt aptur a mot. Eñ þra Hefndar refsing var þa þo fyrr dyrū vte/ suo lijka Pharao þa ed ad þm tijma var komit/ad hn̄ skyllde dreckiast i Hafenu rauda/þa hlaut hn̄ ædr Tuefalldar Nauder Jsraels sonū til at leggia. Og Jerusalē hn̄ hlaut eirnen ædur fyrer fram̄ ad Krossfesta Gudz Son sialfan/þa ed heñar endileg Foreydsla og nidurbrot tok ad nalægiast.

Lijka so geingr þ nu alla vegana til a þssū tijmū/þyrst þ endingen Veralldariñar tekr nu ad nalægiast/þui styggiast meñ miog/og Olmast vppa mote Gude/Lasta/Nijda og þordæma Gudz ord hid allra herþiligasta/huert ed þr þo viss vitāde opinberligāa mzkeña/ad þ hid sāa sie Gudz ord og sialþr Sañleikeñ. Þar iaþnþramē birtast og auglysast so mørg hrædilig teikn og þurdulig vndr/bæde a himninū og so a øllū ødrū skepnū huer ed þm syna so hryggilega ognā epterkomādi æþe/so at þsse Veralldar æþen er ein hørmulig og eymdar þull æþr/ og eñ herþiligre eñ þ Jeremias æþe hn̄ var. Eñ þ hlytur og vill so vera ad þr Illskudolgar verde athugalauser og synge mz sialþū sier/ þ sie Þax/og þ haþe nu øngua neyd. Og oþs sækia so allt þ/huad ed Gud Drottin vill at vera skule. Og þyrerlijta so alla ognā þra teiknaña/þangat til at su þordiørþuen kenn miøg skyndeligana yþer þa/ epter þui sm̄ at Pall postule hn̄ seiger. Og þorerdez þm so/adr eñ þa varer þss. Eñ Christr hn̄ mū þo vel varðueita sina Astuine/þyrer huerra saker hn̄ lætr nu hellst sitt ord vpplysa a þssare so herþeligre æþe. Lijka so sm̄ þ hn̄ i Babilonia varðueitte Daniel/ og adra þleire hn̄s Fielaga þyrer huerra saker þ Jeremias hlaut ad auglysast. Þeim hinum sama elskuligū Drottne sie Loþ/Þacker og Dyrd/ mz Fødr og Heiløgū Anda/þm einka Gude yþer øllum hlutum/nu og ad eilijþu Amen.

Fyrste Capitule

Jeremias hof vpp sijna Predikun a þrettanda Aare Josia Sex Hundrud og siø Aarum fyrer Hingatburd Christi og Spaade allt fram yfer þa Babilonesku Herleiding

Essar eru þær giörder Jeremie/ Sonar Nilkia/ vt af þm Keñemøñum til Anatoth J Ben Jamins Lande. Til huers ad skiedi Ord DROTTens/ a døgū Josia sonar Amon/ Kongsins Juda/ a þui hinu þrettanda Aare hañs Rijkes. Og þar eptera/ a døgum Kongsins Juda Joakims/ sonar Josia/ allt til enda þss ellefta Aarsins Zedekia/ sonar Josia Kongsins Juda/ allt til Herleidingar Jerusalem/ a þm fimta Manade. A

Og ord DROTTens þ skiede til mijn/ Og sagde/ Eg þeckta þig adr eñ þ eg tilbio þig i modurkuide/ og vtualda þig fyrr eñ þ þu vart fæddur af Moduriñe/ z sette þig til Spamans a medal Folksins. B

Eñ eg sagde/ Oho DROTTen Drottenn/ eg dugi ecke til ad Predika/ þt eg er so Vngur. Eñ DROtten sagde til mijn/ Seig þu eige/ Eg er so Vngr/ helldur þa skalltu fara burt þangad sm̄ eg sende þig/ og Predika þ huad eg byd þier/ Vert ecke hræddr vid þa/ þt eg em i hia þier / og eg vil Frelsa þig/ seiger DROTTJN. Og DROTTJN riette vt sijna Hønd/ og ahrærde miñ Muñ/ og sagde til mijn/ Sia þu/ Eg legg min Ord i þiñ Muñ/ Sia þu/ At eg set þig a þssum Deigi yfer Þioder og Kongarijke/ so ad þu skallt vpp slijta/ j Sundurbriota/ j [a] Eydileggia z fordiarfa/ og eirnen lijka vppbyggia/ z Grodsetia.

[a] eydeleggia) ecke mz Vallde nie Bardaga /helldr mz Predikun og þyrersøgn

Og Ord DROTTJNS þ skiede til mijn/ z sagde/ Jeremia. Huad sier þu? Eg sagde/ Eg sie eirn vakande Staf. Og DROTTJN sagde til min/ Þat hefr þu riett sied/ þui ad eg vil vakande vera yfer minu Orde so ad eg fullgiøre þ. Og Ord DROTTens þad skiede til mijn eñ j añat siñ/ og sagde. Huad sier þu? Eg sagdi/ Eg sie eirn siodanda Pott af Nordrenu. Og DROTTJN sagde til mijn/ Af Nordrenu mun koma su Olųckan yfer alla þa sm̄ i Landenu bwa. Þuiad sia þu/ Eg vil til samās kalla alla Høfdingiana vti þm Kongarijkiunum mote Nordrinu/ seiger DROTTJN/ So ad þr skulu koma og setia sijna Stola fyrer Borgarhlidūum til Jerusalem/ Og vmhuerfis kringum Mwrueggena/ Og fyrer øllum Stødunū i Juda. Og eg vil læta Riettin gāga yfer þa/ fyrer saker allra þra Illgirni/ ad þr yfergefa mig og gefa Reykelsi añarligū Gudum/ og tilbidia sijn Nāda verk. C

Luc. xij. i. Petri. i.

Suo vmgyrtu nu þinar Lendar/ og giør þig reidubuen til ad Predika þm allt þat huad eg skipa þier. Ottast þa ecki/ so sm̄ at skyllda eg fraskelfa þig/ Þuiat eg vil i dag giøra þig ad eirnre øroggre Borg / og ad einum Jarnstolpa/ og ad Koparuegg i øllu Landenu/ j giegn þm Koñgunū Juda/ i giegn þra Høfdigiū/ i giegn þra Keñemøñū/ i giegn þui folkenu Landsins/ þo so sie ad þr standi a mote þier/ þa skulu þr þo ecke yferuiña þig/ Þuiad eg em hia þier/ seiger DROTTJN ad eg frelsi þig. D

Og Ord DROTTens þ skiede til mijn/ og sagde/ Far þu og Predika opinberligaña til Jerusalem/ Og seig þu. So seiger DROTTJN/ Eg miñist a þ ad þu vart ein Vænvng Meyia/ og ein elskulig Brwdr/ Þar ed þu fylgder mier i Eydimørkiñe/ i þui Lādinu sm̄ eckert sæde er/ Þar ed Jsrael var eign DROTTens/ og hñs fyrste Auoxtur/ Huer sem ad villde hñ vppetha/ sa hlaut fyrer skulldu ad vera/ z Ogiæfan hlaut yfer hañ ad koma/ seiger DROTTJN.

II.

Hñ fram telr Gudz velgiørninga/ og þar i giegn Synder Folksins

Eyret Ord Drottens/ þier af Hwsi Jacobs/ z þier allr Kynkuisler af huse Jsraels So seiger DROTTJN/ Huern brest hafa ydrer Forfedr fundet a mier/ ad þr j burt viku so fra mier/ z ahiengu þm onytū Afgudū/ af þm þo er þr ødludust ecki neitt? Og hugleiddu þ ecke nie einusiñe/ Huar er sa DROTTen/ sm̄ oss hefr vtflutt af Egipt A

af Egiptalandi/Og leidtogad oss i þre Eydemørkiñe/a þm Øveguñ z Aurœfunum/j þui
B myrkua Þurrlãdinu. J þui Landenu sm̃ eingen fer yfer/og eingen Madr jñebyr.

Og eg flutte ydr jñ i eitt gott Land/so ad þier skylldut neyta þss Auaxtar z Landgiæda.
Og þa ad þier komut þar jñ/Saurgudut þier mitt Land/z giørdut mina Arfleifd at Sui-
uirdingu. Prestarner hugsudu eigi þ/Nuar er DROTTJN? Og þeir hiner vel Lærdu
skeyttu ecki vm mig/og Hirdararner i burt leiddu Folkit fra mier/og Prophetarner Spædu
vt af Baal/z ahiengu þm onytum Afgudum.

Eg hlyt allt jafnt ad þratta vid ydur/z vid ydar Barna børn/seiger DROTTJN. Jere. ij
Farit burt i þær Eyiarnar Chitim/z hygged ad/z sendit til Kedar/ z merket med Athygle/ Chitim
og giæted ad þui huort ad þar geingr so til/z huort þ hiner Heidnu giøra vmskipte á sijnũ Kedar
Gudũ/þo ad þ sie ecki nein Gud? Og mitt Folk hefr þo vmskipt siñe c Dyrd i eirn onyt-
añ af Gud. Fyrer huoriũ þ Himinẽ mætte þo grua z hrædast z skelfast/ seiger DROTT- c Dyrd) Þad er sinũ Gude
en. Þuiad mitt Folk þ giører eina tuefallda Synd/Mig þaß hiñ lifanda Bruñen yferge-
fa þr/ og giøra sier hier og þar vthøggna Bruña/ huerier øngu Vatne hallda/ og eckert
C Vatn af sier giefa.

Nuert er þa Jsrael eirn Þion/ edr eirn Þræll/ þ hñ hlytr ad vera hus mans Herfãg? Þui
at Leonẽ þau grenia yfer honũ z rymia fast/z foreyda hñs Land/z vppbreña hñs Borger/
so at eingen bwe þar jñe. At auk þssa þa sundr sla þr af Noph/z Thaphanhes þitt Høf-
ud. suoddan þa giører þu þier sialfur/Af þui þu yfer gefur DROTTJN Gud þiñ/ suo
opt sm̃ þ hñ vill leida þig a riettan Veg.

Nuad hialpar þ þier/ad þu fer i Egiptaland z villt b drecka þ Vatnet Sihor Og huad
hialpar þ þier/ ad þu fer burt i Assyriam/ z villt drecka þ Vatnit Euphrates? Þui velldr b Dreck)
þijn Jllgirne ad þu verdr so Nwdstryncktur/ z þin Ohlydne ad þu þañen Straffast. So hly Þad er ad leita
tur þu mz þssu fa ad vita z formerkia/hueria Eymd z hiartans Angr þ giører/ at yfergefa styrks an Gudz hia Pharao
D DROTTJN Gud þiñ/z ad ottast hñ ecki/ seiger DROTTJN DROtten Zebaoth. Konge og Assi.

Þuiad þu hefr allt jafnt þitt Ok i sundurbrotid/z þin bønd i sũdr slitid/z sagt so. Eg vil
ecke þañen vndergiefiñ vera/helldr hliopstu vppa allar hauar Upphæder/z vnder øll Blõgut
Trie epter c Horaniñe. Eñ eg hafda þig vtsett til eins sætleiks Vijnuidar/eitt nærsta
rettiligt Sæde Nuernen ertu þa vorden fyrer mier eirn Beiskur Villeskogar Vijnuidr. c Horaniñe)

Og nær ed þu þuæger þig eñ nu mz Lwt. z tæker þar mikla Sæpu til/ þa birtist þo Hoor edr Hoo
þss meir þin Odygd fyrer mier/ seiger DROTteñ DRotten. Nũnen dirfist þu þa ad seig- rdomr kallast
ia/ Eg er eigi Saurugur/ Eg ahieng ecki Baalim. Hygg ad þui huad þu hefst ad i Tal- Skurgodadyrkan
num/og hugleittu ad/ huernen þu hefr þui af stad komit. Þu hleypur vm kring sem eñur Jere. iij
Ulfballdz fylia i bruñtijd/og so sm̃ añat Skogdyr er vant i Eydimørkiñe/nær ed þ er Alæg Esa. v
ia og ridur vppe af miklum ofur bruna/so ad eingen fær þui þa aptur halldit. Nuer ed þad Matth. xxi
E vill vita/sa þarf eigi langt ad leita/a Nuildardøgunum fiest þ vel.

Kiæri/stødua þig/z hlaup þig ecke so modan/eñ þu seiger/Eg fæ þss ecki an verit/Eg
hlyt vidr þa hinu añarligu Ast ad leggia/og epter þm ad hlaupa. Lijka sem añar Þiofr hñ
verdr til skamar/nær ed hñ verdr gripen/Eins lijka so þa mun Jsraels hws til skamar vera/a
samt mz sijnum Kongũ/Høfdingium/Prestũ z Prophetum/þr ed til Trezins seigia/Þu ert
miñ Fader/z til Steinsins þu hefr fæddan mig. Þui þr snua Bakenu vid mier/ z ecki And
litenu/Eñ nær ed nockr Naud yfer geingr/þa seigia þr/Upp þu og hialpa oss. Eñ huar e-
ru þa þiner Guder sm̃ þu hefr giørt þier? skipa þm vpp ad standa/Lattu sia huort ad þeir
kuña ad hialpa þier i Naudiñe. Þuiad so margar sm̃ Borgernar eru/suo margan Gud he-
fur þu Juda.

Nuert vilie þier enn hafa riett a mote mier? Þier erut aller fra mier af fallner/seiger
DROtten. Allar Aløgur vid ydar børn eru til forgiefins/þui þau læta þo ei helldr menta
sig/af þui ad ydvart Suerd vppsuelgir eirnen lijka ydar Propheta/so sm̃ añad grimdarfullt
Leon. Þu hin vonda a Tegund/Giættu ad Orde DROTtens/Nuort er eg vorden Jsrael (a Att)
til eirnrar Eydemerkur/edr til eins eyde Landz/Nuar fyrer seiger þa mitt Folk/ Vier erum
yfer Herrarner z meigũ ei hlaupa epter þier/Ein Jomfru forgleymer ei sijnu Skarte/z eigi
F helldr ein Brwdr sijnu høfud Silfre/eñ mitt Folk þ forgleymer mier æfinligaña.
Nuar fyre pryder þu þiñ giørning so miøg ad eg ske þier Myskunsamr vera/vnder þuilijku
fegurdar yferuarpi/þa fremr þu æ þss meire Jllgirni. Þar at auk/þa finst eirnen hia þier
Blodit Fatækra z saklausra Sælna/j øllum stødũ/z er ei Heimøgligaña/ helldr opinber-

 ligaña

ligaña i þm sønnum stødunū. Þo seiger þu samt/Eg er Saklaus/hñ snue siñe Reide i fra mier. Sia þu/Eg vil ganga i Dom vid þig vm þ/ad þu seiger eg hefe ecki Syndgast.

Huar fyrer skeikar þu suo vilianliga/og dettur so hingad z þangat? Eñ af Egiptalandi muntu til skamar verda/so sm̄ ad þu ert af Assyria til Hneyxslunar vorden. Þuiad þu hlytr eirnen i burt þadan fara/og sla þinū høndū til samans yfer þinu Høfde. Þuiat Drotten mū lata þa þina von bregdast/z i hia þm møñū þier ecki neitt vel luckast. Og seiger. Nær ed madureñ lætur skilia sig vid sijna eignar Konu/og hun fer i burt fra honū/ og tekr eirn añañ mañ/Þorer hñ þa nockut ad taka vid heñe aptr. Er eige so ad þa yrdi Landet saurgat G
Eñ þu hefr Hooráer drygt mz mørgū Elskhuga/þa kom þu aptur til min/seiger Drotten.

Vpplypptu þinum Augum til þra Hædaña/z giæt ad þui huernen ad þu dryger Horan-er alla vegana. Vid veigen situr þu og tekur vara a þm/Lijka sm̄ eirn Arabiar i Eyde-mørku/og saurgar so Landit medur þiñe Hooran og Illsku. Þar fyrer skal og eirnen mor-gun Regnit j burt takast/ og ei neinar Kuelldskwrer koma. Þu hefur eirnrar Horkonu yfer lit/z þu villt eigi leingr þin skamast/z kallar þo lijka samt til min/Kiære Fader/þu Meista re mins Vngdoms/Villtu þañen Reidast allæfina/ og lata eigi af þre grimdar Heiptiñe Sia þu/Þu keñir z giører jlla/ z lætr ecki rada vid þig.

III.

A

Hñ Straffar Stwrgodadyr-kan

G DROTTIN sagde til min/a døgum Kongsins Josia. Hefur þu og sied huad su hin frahorfna Israel giørde? Hun gieck i burt vppa allar hi-nar hædstu hæder/og vnder øll blomgut Trie/z drygde þar Horaner. Og eg sagda/ þa ed hun hafde giert allt þetta / Snu þier til mijn/enn hun sneri sier ecki.

Og þott ad heñar hin forhardnada Syster Juda sægi/huorsu at eg str-affade þær Horaner/hiñar frahorfnu Israel/z þ eg forliet hana z gaf heñe skilnadar skra Þo hræddist heñar hin forhardnada syster Juda þ ecki ad helldr/ helldr gieck hun i burt og drygde eirnen lijka Horaner. Og vt af heñar Horūar Hæhliodan er Landit Saurgat/Þui ad hun drygde Horaner vid Stocka og Steina. Og i øllu þssu þa snere sier ecke heñar hin forhardnada syster Juda til mijn/af øllu hiarta/helldur voru þ ecki vtan læte heñar/seiger DROTTIN. B

Og DROTTIN sagdi til min. Hin frahorfna Israel er ꝛ Betre/eñ su hin forhard nada Juda. Far burt og Predika i mot Nordrenu/og seig so. Snu þier þu hin frahorfna Israel seiger DROTTIN / þa vil eg ecki lata mina Reide koma yfer ydur / Þuiad eg em Myskunsamur/ seiger DROTTIN / z vil ecki reidast æfinligaña. Vidurkeñ þu ad eins þiñ misgiørning/ad þu hafer Syndgast a mote DROTTne Gude þinū/z hlau-pit hingat z þangat til añarligra Afguda/vnder øll Blomgut trie/ og þu hefur ecki viliat heyra mina Raust/seiger DRotten.

Amiñing til Idranar Ryer-hotar

Þier hin frahorfnu Børn/ snuid ydur seigir DTOTTIN/Þuiat eg vil trulofa mig ydur/og eg vil sækia ydur/so ad eirn skal leida heilan stad/z tueir eitt giørvallt Land/ z eg vil jñleida ydur til Zion. Og eg vil giefa ydur Hirdara epter minu hiarta/ sm̄ ydr skulu fæda mz Keñingū z Vijsdome. Og þ skal ske/þa nær ed þier erut vpp vaxner/z marg' vord C
ner i Landinu/þa skal i þañ tijma(seiger DRotten)ecki meir sagt vera af Sattmals Ork iñe DROTTINS/og meñ munu hana ecke meir hugleida/nie þar af Predika/nie heñ ar vitia/ og ecki leingur þar Forner færa. Helldur i þann sama tima þa skal Jerusalem kallast tignar Sætid DRottens/og allar Heidnar þioder skulu samansafna sier þangat til Jerusalem/fyrer saker þss Nafnsins DROTTINS. Og þr munu ecki leingr ganga ep ter þra sialfs vondum hiartans Hugreñingū.

A þm tima mun hwsit Juda ganga til Hwsins Israel/og munu so koma huert mz ød-ru af Nordrenu/jñ i þ Landit sem eg gaf ydar Forfedrum tiī Arftøku. Og eg til seigie þier Huernen vil eg gefa þier suo mørg Børn / og þ gooda Landit/þa føgru Arfleifdena/sem er sa fiølden Heidingiaña/Og eg til seige þier ad þu skallt þa kalla mig liufan Fødr/og i burt vijkia ecke fra mier D

Eñ þ Hwsit Israel skeyter mier ecke/lijka sm̄ su Kuiña sm̄ ecki sæter sijnum Astmanne

leingur

leingur/ seiger DROTTJN. Þar fyrer munu meñ heyra aumliga kueinan og sarañ
Grat Jsraels sona/a þm vpphædunum/fyrer þ ad þr giørdu so Jlla/og forgleymdu DR-
OTTNJ Gude sijnū. So snuist nu aptur/þier hin frahorfnu Børn/þa vil eg og Lækna
ydur vt af yduare Ohlydne.

Sia þu/Vier komū til þin/Þuiad þu ert DROTTJN Gud vor. Sañarliga / Þad
E er ecki vtan suikræde mz þær Hædernar/og mz øll þau Hæfiøllen. Sañarliga/Þa hefr Js-
rael ongua Hialp/ vtā alleinasta af DROTTNJ vorū Gude/z þ a Erfidet Fedra vorra
þ vier høfum halldit i fra Barndome vorū/þ hlytur mz Vanuirdu af ad leggiast/a samt
medr þra Saudū/ Nautū/Sonū z Dætrū. Þuiad þ huad vier vonudū vppa/ þ er oss nu til
Skammariñar eirnrar/ og a þui hueriu vier høfdum vort Traust/ þess hliotum vier nu
ad skamast vor. Þuiad vier Syndgudust þar mz a mote DROTTNJ Gude vorum/bæ-
de vier og vorer Forfedr/ i fra Barndome vorū/ allt jñ til þssa dags/Og hlyddū ecki Raust
D inne DROTTJNS Gudz vors.

a Erfidet) Þad er/Skurgod:dyrkan og þeirra þionustu giörd/huar vpp a þr erfidudu mikit

IIII.

Illtu snua þier Jsrael/seiger DROTTJN/þa snu þier til min. Og ef
þu villt i burt taka þina Suiuirding fra minu Augliti/ þa sktu ecki vtdri-
fiñ verda. Þa muntu z sueria Hræsnis laust/ Riettuijsliga z Heilagliga
(So sañarliga sm þ DROTTJN lifer)og hiner Heidnu munu i hm
Blezader verda/ og Hrosa sier af honum. Þuiat so seiger DROTTen
til þra i Juda og Jerusalem/Plægit af nyiu/z Sait ecki a medal Klungr
þyrnaña/ Vmskerit ydur fyrer DROTTNJ/z i burt takid þa Yferhwdena yduars hiar
A ta/Þier meñ j Juda/z þier Borgar lydur i Jerusalem. Vppa þad ad min Reide skuli ecke
vt fara/sm Elldur/og Breña so ad eingen kuñe vt ad sløckua/fyrer yduarar Jllsku saker.
Ja kuñgiørit þ i Juda/z kallit hatt i Jerusalem/z seigit. Blæsit j Herlwdrana vti Lād
inu/z kallit mz hærre Raust/z seigit. Samansafnit ydr/og latum oss draga jñ j þær sterku
Borgernar. Setied vpp Merkit i Zion/ Safnid ydur til samans og duelict ei vid. Þuiad
eg flyt eina Ogiæfu/z stora Eymd hingat i fra Nordrinu. Þat Leonit kemr hingad farāde Nabagodonosor
vr sijnu Riodri/z sa Fordiarfariñ Heidingianna er vt dreigin af sijnu Takmarki/ at hñ for
B eyde þitt Land/ og vppbreñe þina Stade/ suo ad eingen bwe þar jñe. Þar fyrer jklædist
Seckium/Syrget z Syted/Þuiad su grimdar Reiden DRottens vill ecki stillast yfer oss.
A þm tijma skulu Hiørtun Kongaña og Høfdingiaña Blaud Verda/seiger DROT-
TJN/Prestunum skal Ofbioda/og Prophetunum Ogna. Enn eg sagda DROTTJN Spadomr af
DRotten/Miøg hefur þu latit þssu Folke z Jerusalem þ bregdast/þa þr søgdu/Þar mū þoreydslu Juda
hia ydur Fridur vera/og Suerdit er þo komit allt til Salariñar. A þm sama tijma mun
seigiast til Folks þssa/z til Jerusalem. Þar kemr eñ þurr a Vindr hingat yfer vm Fiøll-
en/so sm a Eydemørkiñi/a þañ veigen sm liggr til Dotturiñar mins Folks/ecki til at vinsa
C edur ad Hreinsa med. Ja þar skal koma eirn Vindr/sm skal verda þm ofsterkr/ þa vil eg
z ganga i Dom vid þa. Sia þu/hñ kemr farande hingat sm Skya klase/og hñs Vagnar
so sm añat Stormuidre/hañs Hestar eru fliotare enn Ernur/ Vei oss/Vier munum i eyde
lagder verda.

a Vindr) Kongurīñ af Babilon

Suo þuo þu nu Jerusalem þitt hiarta af Jllskuñe/so ad þier verde Hialpat/Huer-
su leinge skulu þr slæmu Lærdōar/ hia þier vera/Þuiad þar kemr eitt Hrop i fra Dan/og
jll tijdinde hingat i fra Fiallenu Ephraim/huernin Heidingiarner hrosa sier. Og þad er vijd
frægt vordet allt til Jerusalem/ad þar kōe Vardmeñ vr fiarlægū Løndū/ z munu æpa Her
ope i mote þm stødunum Juda. Þeir munu vmsitia þa allt vm kring/so sm adrer Vardmeñ
vm Grundernar/Þuiad þr hafa mig til Reide reittan/seiger DROTTJN/þ hefr þu til
verdlauna fyrer þina breytne/og þin verk/ Þa mun þitt hiarta og fiña huersu mikel ad er
þijn Jllska.

Hūnen er mis so hiartat sart/mitt Hiarta þ fløkrar so i minu Briosti/z hefr øngua huijl
dar ro/Þuiad min Sala heyrer Herlwdursins hliod/og Bardagans slag/z huert daudligt
Hrop epter añat. Þuiad allt Landit verdr i eyde lagt/Mijnar Herbwder z Landtiølld vda
skyndeligaña nidur rifiñ. huersu leingi a eg þo at sia þau Merken/og heyra Herlwdursins

hliod/

hliod? Eñ mitt Folk er Galit og truer mier ecke/ Heimsker eru þr og skeyta þui ei. Nogu
hyggner eru þrtil Illt ad giøra/ eñ vel ad giora þa vilia þr ecki læra.
Eg leit a Landit/ Sia þu/ Þad var tomt og i eyde/ ꝛ i Himnenum/ og hñ var Myrkur.
Eg leit til Fiallaña/ og sia þu/ Ad þau hristust/ ꝛ aller hæer Hælsar þr skulfu/ ꝛ sia þu/ Eg
sa ad þar var eingeñ madur/ ꝛ aller Fuglar vnder Himnenum voru i burt flogner. Og sia
þu/ Eg sa þ Akurlønden voru i eyde/ ꝛ aller staderner a þm voru nidꝛ brotner fyrer DRO-
TTNI/ ꝛ fyr' hñs grimdar Reide. F
Þuiad so seiger DROTTIN/ þ allt Landit skal foreydt verda/ og þo vil eg ecki olldūn-
gis i eydileggia þ. Þar fyrer sk Landit øda Hørmuligt/ Og Himinen þar fyrer ofā Sorg-
arligꝛ/ af þui ad eg hefe talat þ/ Eg hefe alycktad þ/ ꝛ eg skal eigi angra mig vm þ/ Eg vil
og eigi helldꝛ læta af þui. Aller staderner skulu flyia fyrer þui Riddara og Skotmaña Her
opinu/ og i burt hlaupa a þyckuar Skogar merkꝛ/ ꝛ jñ skrijda j þa Biarghellana/ all' stad
erner skulu i eydi leggiast/ so at eingen skal þar jñe bua.
Þu hin nidurbrotna/ Huad villtu þa til giøra? Eñ þo ad þu skrydder þig mꝫ Purpura
klædum/ ꝛ mꝫ Gulligū Gersimū/ Og prydder þitt Andlit/ þa skrydder þu þig þo til forgiefins
Þuiad þr sm̄ nu lætast løta þier/ þr mūu hellst fyrerlijta þig/ ꝛ þr mūu hellst stunda epter
þijnu lijfe. Þuiad eg heyrda eitt hliod/ lijka sm̄ þrar ed fæda skal/ eina kueinan so sm̄ þrar ē
ad er i siñe fyrstu fædingar hrijd. Þau hæhlioden Dotturiñar Zion/ sm̄ ad grætur/ ꝛ vtriett
er hendurnar/ Ah/ Vei mier/ Eg hlyt nu mꝫ øllu nidꝛ i Gruñ ad forganga fyrer Mañdræ-
penu.

V.

A

Huar fyrer Juda sie por- eydd og færd til Babilon

angit vm Goturnar til Jerusalem/ Siaet til/ og gefit gaum ad/ og leitid
a heñar Strætū/ huort ad þier fiñit nockurn þañ sem Riettuijsena giører/
og spyrie epter truñe/ so vil eg vera heñe Myskunsamꝛ / og þa ed þr seigia
þo eñ/ vid þañ lifanda Gud/ þa sueria þr þo falskligaña.
DROTTIN þijn Augu alijta Truna/ þu slær þa enn þr keña ecke til
þss. Þu þuingar þa/ eñ þr forbetra sig ecke/ þr hafa hardara Andlit enn
Hellusteirn/ ꝛ vilia ecke snua sier.
Eñ eg þeinkta/ Nu vel/ Sa aume flockꝛ er skynlaus/ uitandi ecki neitt af DROTTINS
veige/ og af sijns Gudz Riettindum. Eg vil ganga til Fyrermañaña og tala vid þa/ þr hi-
nu sømu munu vita af veige DROTTens/ og sins Gudz Riettindū/ eñ aller saman høfdu
þr þ Okit i sundur brotit/ og þau togin i sundur slitid. B
Þar fyrer mun og eirnen þ [a] Leonit sm̄ af Skogenum kemꝛ i sundur slijta þa og sæ
Vlfureñ vr Eydemørkiñe mun fordiarfa þa/ og sa Pardus mun vmsitia þra Borger/ Hañ
mun ꝛ i sundꝛ rijfa þa alla sem þar vtganga/ þt þra Synder eru ofmargar/ og þr eru for-
hardnader j siñe Ohlydne/ Huernē skal eg þier þa Myskunsamꝛ vera/ mꝫ þui ad þin Børn
yfergiefa mig/ og sueria vid þañ sm̄ eingen Gud er. Og nu þa eg hefe mettad þig/ drygia
þr Horaner/ og hlaupa i Skiækna hws/ Huer sm̄ eirn þa hnyser epter eignar Konu sijns
Naūga/ so sm̄ ef alder Stoodhestar. Og eg skyllda ecki fyrer slijkra hluta saker vitia þra/
seiger DROTTIN/ og mijn Sæla skyllde ecke hefna sijn a suoddā Folke sm̄ þtta er.

[a] Leon(Þad er/ Kong- uren af Babi- lon Ezech. xxij

Stormit til þra Mwrueggia/ ꝛ fleyget þm vm koll/ ꝛ leggit þa ei mꝫ ollu i eydi. I burt
flytied þra Vijnuidar kuistu/ Þuiad þr eru ecki DROTTINS/ helldꝛ þa forsma þr mig
bæde þ hwsit Israel ꝛ þ hwsit Juda/ seiger DROTTIN/ Þeir afneita DROTTne
og seigia. Ecke er hñ þ/ ꝛ ecki mun þ vegna oss so jlla/ Suerd ꝛ Hungꝛ þa mū ecki yfer oss
koma. Ja þr Prophetarner eru Skialarar/ og hafa ecke Gudz ord/ og kome þ sama yfer þa
sialfa. Þar fyrer seiger DROTTIN Gud Zebaoth/ mꝫ þui þier talit suoddan ord/ Sia C
þu/ þa vil eg giøra min ord i þinum muñe ad Elde/ og Folk þta at Vidartriam/ og hñ skal
foreyda þeim.

[a] Vijnkuistu) Þad er/ Folked

Sia þu/ Eg vil færa yfer ydur af hwsi Israel eitt Folk vr fiarlægū stødū/ seiger DRO-
TTIN/ eitt Mektugt Folk/ sm̄ þ fyrsta mañ folk hefꝛ verit/ Þat Folk huers Tungumæl
ad þu skilur ecki/ og huad þr tala þa muntu þ eigi vnder standa. Þeirra Pilna koffur eru
opnar Grafer/ Aller eru þr Berserker/ þr munu fortæra þiñe Haustuiñu og þinu Braude/
Þeir munu vppeta þina Syne ꝛ Dætur/ Saude þina ꝛ Naut munu þr vppsuelgia/ og þeir

munu for-

munu foreyda þÿnum Vÿnuide ⁊ Fikiutriam/þr munu mꝫ Suerde fordiarfa/þÿnar øruggs
D ar Borger/sm̃ þu heḟ þitt Traust vppa. Og eige vil eg ølldungis i eydeleggia þa/ A þm
sama tÿma seiger DROTTen. Og ef ad þr villdu þa seigia/ Huar fyrer giører DRO-
tten Gud vor oss allt þtta? þa skalltu suara þm. Lÿka sm̃ ad þier yfer gæfut mig/ og þion-
udut añarligũ Gudũ i ydar eigen Lande/so sku þier ⁊ þiona añarligũ/i einu þui Lande sem
ecki er ydar

Þetta skulu þier kuñgiøra i hwsi Jacobs/⁊ Predika j Juda/⁊ seigia/Hlydet til þier Fa- Esa. vi
uÿst folk/sm̃ hafit onguan Skilning. Þier sem hafit Augun ⁊ Siaed ecki/hafit Eyrun og
heyret ecki. Vilie þier ecki ottast mig/seiger Drotten/og skielfast ecki fyrer mier? Eg sem
setta Sandiñ a Siofar strøndiñe/jñan þra Takmarka hñ hlytur alla tÿma ad vera/⁊ ma Job. xxxviij
þar ecki yfer ganga. Og þott hann gnye fast/ þa orkar hñ einskes/og þo ad þss Bylgiur
þær falle og rÿse hætt/ þa meiga þær þo ecki þar yferganga. Eñ þtta Folk hefer eitt fra-
horfit Ohlydugt hiarta/ þr blÿfa fraleiter/ og ganga ætÿd fiarlægare. Og þr seigia ecke
einu siñe j sÿnu hiarta/Lætum oss þo ottast DROTTen Gud vorn/sm̃ oss geḟ Morgun
døggena/ og Kuelldregnit j riettann tÿma/og varduciter vora Haustyrkiu Aarliga Aars
Truliganna.
E Eñ ydar Illsku verk þau forhindra þad/og ydrar Synder þær snua þuilÿkũ Gooda fra
ydur. Þuiad þar fiñast ogudhrædder a medal mÿns Folks/ þr sm̃ liggia til Lægis/ ⁊ setia
Snørur fyrer Folkit ad veida þ/Lÿka sm̃ þ Fuglarin giører meḋ sÿnũ Veidebrellũ/og þra
hws eru full mꝫ Kyndugskap/ lÿka sm̃ ad eitt Fugla bwr er fullt mꝫ Tælfugla. Þar vt af
verda þr Rÿker og Mektuger/Feiter ⁊ Frialsleiger. Þeir fara mꝫ Illskupør ⁊ vōda hnycki
Þeir hallda eingen Riettinde/þr framkuæma ecki Mælefnit hins Fødurlausa/og þ luckast
þm þo/ og þr hialpa ecki hinum Fatæka til Riettra mæla. Skyllda eg ecki vitia slÿks sei-
ger DORTen/og skyllde mÿn Sæla ecki hefna sÿn a suoddan folke sm̃ þtta er? Þad stē-
dur Hrædeliga ⁊ Hørmuliga til i Landinu/Prophetarner kenna lygar/Prestarner þr Yfer
drottna i sÿnu Embætte/og mitt Folk vill giarnan hafa þ suo. Huernen mũ ad sÿdustuñe þ
vilia ydur vegna yfer slÿku?

VI.

A Hier Ben Jamins Børn/samāsafnid ydur af Jerusalem/og blæsit i Lwd-
rana a Vardhalldinu j Thekoa/og setied vpp eitt Merke a þui Vardhall
dinu Beth Cherem. Þuiad þar geinḡ ein Ogiæfa fram̃ af Nordrinu/ ⁊
ein mikel Eymdar Vesølld. Dotturen Ziō hũ er lÿka s̄ eitt fagurt lysteligt
Eige /Eñ þar mũu Hirdarar kōa yfer hana mꝫ sina hiørd /Þeir mũu sla
sinũ Landtiølldum vpp j kringum hana/⁊ hiardernar fæda huer j sinu tak-
marke/Og seigia / Bued ydur til Bardaga a mote henne. Standit vpp/Vier vilium draga
vpp þangat/a medan þ er eñ nu hæar daḡ/Auui/þ teḱ miøg ad kuellda/og Skuggen giø-
rist mikill. Nu vel/lætum oss vera til reidu/skylldu vier ⁊ eirnen a Nættarþeli vppdraga þā
gat/og fordiarfa heñar Herberge.
Þuiad so seiger DROtten Zebaoth/Afhøgguet Trien/og giøret Vÿguielar a moti Je Synder
rusalem/ þt hũ er su Borg sm̃ heimsokt sk verda / þui þar jñe eru ecki vtā Ranginden ein Juda
Þuiad lÿka sm̃ añar Bruñ vppueller Vatninu/so vppuelḱ ⁊ eirnen heñar Illska. Heñar
Ranginde ⁊ Yfergang̃ kallar yfer heñe/og þeirra Mord ⁊ Mandrap fremia þr dagliga
fyrer mier. Giørdu Yferbot þu Jerusalē/adḱ eñ þ mitt Hiarta snyr sier i burt fra þier/⁊ þ
eg giøre þig at einu Eydelande/þar jñe ed eingen byr. So seig^r DROTTIN Zebaoth/
Huad epter er vordet af Israel þ skal ⁊ lÿka seirna meir af lesit verda/so sm̃ af ødru Vÿnuid
B artrie. Eñ hñ sm̃ Vÿnberin les mun kasta huerium epter añañ i Kørfena.
Aha/Vid hũn skal eg þo tala/og þ vitna so ad nockḱ villde þ heyra? Eñ þra Eyru eru
ei vmskorin/Þeir geta ecke heyrt þ. Sia þu/Þeir hallda Ord DROTTens fyrer Spie-
skap/ og vilia ecke heyra þ. Þar fyrer er eg so Þrutiñ af Ognunar Heitingũ DROTT
ens/ad eg kañ ei af ad læta at Ausa þm vt/bæde yfer Børnē a Strætunũ/og yfer þa Full
ordnu j Rædenu/alla til samans/Þuiad bæde Meñ og Koñ/bæde Gamler og Oruasa þa
skulu Herleidder verda. Þeirra Hws skulu verda Okuñigũ ad Hlutskipte/ asamt meḋ þra
Akurlond.

Akurlondum & Hwsfreyum. Þuiad eg vil vtrietta mijna Hønd/ seiger DROTTIN yf-
er Landsins jnbyggiendr.
Þuiat þr eru aller Agiarner/ bæde Smæer & Storer / & bæde Prophetarner & Prestarner
a — þa keña aller til samans falsliga Gudz þionustu/ og hugsuala minu Folke i siñe Ogiæfu/
Fridr) — at þr skule ecki skeyta þar vm þ/ og seigia/ a Fridur/ Fridr/ og þar er þo ecke Fridur. Þar
Þad er/ Eingen — fyrer munu þr til skamar verda/ ad þr fremia suoddan Suiuirdingar/ þo vilia þr samt O-
Neyd er þyrer — skamader vera/ og vilia ecki skamast siin. Þar fyrer hliota þr ad falla i eina hrwgu/ og nær
høndū/ þ geingr — ed eg verd þra vitiande/ þa skulu þr falla seiger DROTTen.
allt vel til

So seiger DROTTIN/ Stijget vppa Veguna/ & skygnist vm/ og spyriet epter þeim E
hinum forna veigenum/ huer ad sie sa hiñ gode Vegureñ/ & gangit a þm hinū sama/ þa mu
nu þier huild fiña ydrum Sælū. Eñ þr seigia/ Vier vilū þ ecki giora/ Eg hefe sett Vard
meñ yfer ydur/ gefit gaum ad Herlwdursins hliode/ Eñ þr seigia/ Vier vilium þ ecki giøra.
Þar fyrer þa heyre þier hiner Heidnu/ & giætid ad þui mz ydru Lyde. Þu Jord hlyd þu og til/
Sia þu/ Eg vil jnflytia yfer þtta Folk eina Ogiæfu/ sm er þeirra forþienut laun/ af þui ad
þr gefa ønguan gaum ad minū Ordū/ & i burtkasta minu Løgmale.

Esa. vij. / Jere. i. — Huad skeyti eg vm Reykelsit/ sm kemr vt af þui ryke Arabia/ edr vm þañ gooda Vidar
børken sm kemr vr fiarlægū Londum? Ydart Breñe offr er mier ecke þacknæmiligt/ & ydrar
Forner þocknast mier ecki. Þar fyrer seiger DROTTIN so/ Sia þu/ Eg vil setia eina
Hneyckslā a mzal Folks þssa/ a huia þ þr skulu sig reka/ bæde Faderin/ & Børnen/ og huer
Nagrañen mz ødrū sk tortynast. So seiger DROTTIN/ Sia þu/ Þar skal koma D
eitt folk af Nordrenu/ & eitt gillt Folk mū vpphefia sig hart nærre voru Lāde sm hafa Bo
ga & Skiølldu/ þr eru Grimleiger & Myskunarlauser. Þeir koma þiotande sm añar Stor
Siør/ & rijda a Hestū Herklædder sm Strijdz meñ/ a mote þier þu Dotturen Zion. Nær ed
vier heyrum af þm/ þa munu vorer Hnefar nidr sijga/ Vier mūum hafa Angist & Sott/ sm

Matth. xxiiij. — su ed fæda skal. Eingen gange þa vta Akurløndin/ Eingen gange þa vta Volluna/ þuiat
alla vegāa er þa Naskasamligt fyrer Ouinaña Suerde.

Þu Dotturen mins Folks/ Klæd þig i Seck/ & legg þig i Osku/ Harmadu lijka sem fy-
rer einum Einkasyne/ og syrg so sm sa ed næsta miøg er Sorgbiten. Þuiad Fordiarfaren
kemr miøg skyndligaña yfer oss.

Eg hefe sett þig til eins Nidursmelltara/ a medal mins folks/ sm er so hart/ ad þu skallt
Reyna & Profa þra breytne. Aller saman þa eru þr frahorfner/ & ganga suiksamligaña.
Aller eru þr fordiarfadur Kopar & Jarn. Smidiubelguren er vppbrēdr/ Blyet i burt huerfr/
so þ kemr til einskes nidr ad smellta. Þuiat þ hid vōda er ecki fra skilet/ þar fyrer kallast þr
og eirnen eitt forskotid Silfur/ Þuiat DROTTIN hefr viskwfat þui.

VII.

A

Jere. xvij. xxvi. — Etta er þ ord/ hut ad skiede af DROTTNI til Jeremia/ seigiādi/ Gack
þu i dyrnar a Hwsinu DROTTens/ og Predika þar þtta hid sama Ord
og seig. Heyret Ord DROTTens/ þier aller af Juda/ s vm þssar dyr
jngangit ad tilbidia DROTTIn.

Þui so seiger DROTTIN Zebaoth/ Gud Jsraels. Betrid yduarn
Lifnad/ & Athæfi/ þa vil eg byggia hia ydr i þssum stad. Treystit ecki vpp
a Lygena/ þa þeir seigia/ Hier er Musteri DROTTens/ Hier er Mustere DRottens/
Templum / Domini — Hier er Musteri DROTTens. Helldr þa yferbætet yduarn Lifnad & Athæfi/ so at þr gio
ret Riett huer ødrum/ Og þm okendū/ Fødurlausum & Eckiunū þa giøret ecke neitt ofrijke/
og vthellit ecki neinu Saklausu Blode i þssū stad. Og epterfylget ecki añarligū Gudū til
ydars eigenligs Obata. Þa vil eg vm allder & æfinligaña bua hia ydr i þssū stad/ j þui Lā-
denu sm eg gaf ydar Forfedrum. B

Eñ nu treyste þier vppa Lygar/ sm einge gagnseme er ad. Þar til mz þa eru þier Þiofar
Mañdraparar/ Horkallar/ Meinsæris meñ/ og berit Reykelsi Baal/ & epter fylged añarligū
Gudū sm þier þeckit ecki. Þar eptera þa kome þier/ & gangit fyrer mig i þssu Hwse/ sem at
nefnt er epter minu Nafne/ og seiget/ Þad hefur ønguan neyd mz oss af þui vier giørū suod-
Math. xxi. / Esa. lvi. — dan Suiuirding. Huert hallde þier þa þtta Hwsit sm ad nefnt er epter minu Nafne fyrer
eitt Spilluirkia bæle? Sia þu Eg sie þ vel seiger DROTTIN.

Gangед

Gangit burt til mins stadar j Silo/ þar sm̃ mitt Nafn hefr adr bwed/ Og hygget at þui Silo
huad eg hefe þar giort/ fyrer Illsku saker mins Folks Israel. En̄ epter þui ad þier fremiet Iosue xviij
aller suoddan hlute/ seiger DROTTIN/ Og eg læt alla tijma Predika fyrer ydur/ og þier 1. Reg. iiij
viliet ecki heyra. Eg kalla/ og þier viliet ecki andsuara/ þa vil eg giora vid þ Hwsit/ s̃ nef- Iere. xxvi
nt er epter minu Nafne/ a huert þier treystet/ z vid þan̄ Staden sm̃ eg gaf ydar Forfedrũ/
eins lijka so sm̃ eg giorda vid Silo/ z eg vil i burt kasta ydr fra minu Auglite/ lijka sm̃ ad eg
hefe i burt kastat øllũ ydar Brædrũ/ þui gioruøllu Sæde Ephraims.
C Og þu skallt ecki bidia fyrer þssu Folke/ z þu skallt ecki neina Kueinstast/ nie Bænastad Iere. xi. xiiij.
fram̃e hafa fyrer þui/ og ecki tia þra Mæl fyrer mier/ Þuiad eg vil ecke Bænheyra þig.
Þui sier þu ecki huad þr giora i þm stødunum Juda/ og a Strætunum til Jerusalem? Bør-
nen þau lesa Viden til samans/ þa vppkueikia Fedurner Elldinn/ z Konurnar hnoda Deig-
ed/ so ad þær bake braud Køkũa þre Himneskũ Melechteth/ z gefa þm an̄arligũ Gudunũ a Melecheth)
dryckiar Offrid/ so ad þr giøre mier til meins. En̄ þr sklu ecki mier þar mz Meinsed giora/
seiger DROTTIN/ Helldr þm sialfũ/ og þr hliota til skam̃ar at verda. Þar fyrer seiger Þar mz vnderstøndũ vier kraft edr verkan Himensins
DROTTIN/ Sia þu/ Mijn Reide z min̄ Grimd er vthellt yfer þen̄an Stad/ bæde yfer
Men̄ z Fienad/ yfer Trien i Skogenum/ z yfer þan̄ Auoxtin Landsins/ z hun skal bren̄a/
so þ eingen kun̄i vt ad sløckua. Iere. xliiij
D So seigir DROTTIN Zebaoth/ Gud Israels. Leggit ydart Bren̄e offr z adr^r For-
ner til samans/ og etid Kiøted. Þuiad eg hefe huorke sagt nie bodet ydr Forfedrũ af Bren-
ne offre edr ødrum Fornfæringũ/ a þm Deige er eg vtleidda þa af Egiptalande. En̄ þetta
baud eg þm z sagde/ Hlydet minu Orde/ so vil eg vera ydar Gud/ og þier skulut vera mitt
Folk/ z gangit a øllũ þm vegum sm̃ eg byd ydr/ so ad þ skule vegna ydr vel. En̄ þr villdu ec-
ke heyra/ nie sijn Eyru þar ad at hneigia/ helldr geingu þr epter sijnu eingen Rade/ z epter
þeirra sialfs vondsligu Hiartans hugbode/ z geingu so a bak aptur/ en̄ eigi a fram̃.
Ja/ J fra þm deigi þa eg vtleidda Fedr ydra af Egiptalãde z allt til þss Dags/ þa hef
eg alla tijma sendt til ydar alla mina Þionustu men̄/ þa Prophetana. En̄ þr vilia ecki mier
heyra/ nie sijn Eyru þar til hneigia/ helldr eru þr Hardsuirader/ og giora verra en̄ þ þeirra
Forfedur giordu. Og þo ed þu seiger þm en̄ allt þtta/ þa heyra þr þ þo ecki/ Kaller þu til
E þra/ þa suara þr þo eigi. Þar fyrer seig þu so til þra. Þetta er þ Folket sm̃ ecki vill heyra
DROTTNI Gude sijnum/ nie yferbæta sig. b Truen er i burtu horfen/ og vtsliten af b Truin) Þad er/ sa riette Lærdomr er mz øllu i burtu
þeirra Mun̄e.
Raka þu þitt Høfudhaar i burt/ z kasta þui fra þier/ og kueina sargrætiligan̄a a þeim
Hædunum. Þuiad DROTTIN hefr þssu Slekti (a huort hn̄ er Reidr) i burt kastad og
vt skwfad. Þuiad Børnen Juda giora jlla fyrer minu Auglite/ seiger DROTTEn. Þeir
setia sijna Suiuirding jn̄ i þ Hwsit sm̃ ad nefnt er epter minu Nafne/ til ad Saurga þ. Og
þr byggia Alltare Thophet/ i Ben Hin nom dal/ so ad þr vppbren̄e þar sijna Syne z Dæ- Ben Hin nom Dalr
tur/ huad eg hefe alldreigi bodit/ z eigi hefr mier þ til hugar Komit.
Þar fyrer/ Sia þu/ Sa tijme kemr seiger DROTTEn/ ad þ skal ecki meir kallast Tho Iere. xix.
pheth/ z Ben hin nom dalur/ helldur Mord dalur/ z þar skal grafit vera i Thophet/ af þui
þar mun ecki fæst an̄arstadar rwm til. Og lijkamar Folks þssa sklu verda Fuglũ Loptsins
og Dyrum Jardarin̄ar ad Athu/ z eingen skal i burt styggia þau þadan. Og eg vil i stød-
ũum Juda/ z a Strætunũ til Jerusalem/ i burt taka þ Gledin̄ar z Fagnadar hliodit/ og þa Ezechi. xxvi
Raustina Brwdgumans z Brwdarin̄ar/ þt Landit skal i eyde vera.
F A þeim sama tijma/ seiger DROTTIN/ munu vtkøstud þau Beinen Konũgan̄a i Ju-
da/ þau Beinen þra Høfdingian̄a/ þau Beinen þra Prestan̄a. Þau Beinen þeirra Pro-
phetan̄a/ þau Beinen þra Borgarman̄an̄a til Jerusalem/ i burt vr þeirra Leidũ/ Og þeir
munu vtdreifa þeim vnder Solena/ Tunglit z allar Himneskar Hersueiter/ hueriar þr El-
skudu/ hueriũ þr z þionudu/ epter fylgdu/ vitiudu z tilbadu. Eigi sklu þau samanlesast aptr
og grafen vera/ helldur skulu þau verda ad Saurindum Jardarin̄ar. Og aller þr sm̃ ept-
er munu vera af þssu Folke/ i huerium hellst stad sm̃ þr munu stadder vera/ þangat sem eg
hefe þa j burt rekit/ þa skulu þeir helldr vilia vera Dauder en̄ Lifande/ seiger DROTTIN
Zebaoth.

VIII.

Þar

VIII.

A

Þar fyrer seig þu til þra/ So seiger DRottin/ Huer er sa sem ad fellr/ ad hann
villde ecki giarnan vpp aptr standa? Huer er sa nockr sem at villt fer/ ad hann
vilie ecki giarnan komast a þan͂ rietta veigin aptur? En͂ þetta folk i Jeru
salem vill þo samt ætijd z alla tijma villt fara. Þeir hallda so fast a þrre
falsligre Gudz Þionustin͂e/ ad þr vilia eige lata snua sier þar i fra. Eg sie
og heyre ad þr læra ecki neitt huad riett er/ þar er og sa eingen sem ad hm̃
misliijke siin Illska/ z seige/ Huad er þ eg giøre? Aller þa hlaupa þr sitt hlaup/ so s̃ grim̃ur
Wijghestr i Bardaga. Storkfuglin vnder Himnenū veit sin͂ tijma/ ei Turtildufa/ Traan z
Sualan formerkia z þra tijma/ nær ed þær sklu aptr koma. En͂ mitt Folk þ vill ecke vita
Esa. lv Riettinden DROTTens.
Jere. vi Huernen meigi þier þa seigia/ Vier vitū huad Riett er/ Og vier hofū þa Heiløgu Rit- B
ning fyrer oss? Þat eru þo ecki vtā Lygʳ huad þr hiner Skriptkloku þr fram̃setia. Þar fyr
er hliota sliijker Lærendur til skam̃ar/ Skelfingar/ og fangader ad vda/ Þui Huad kun͂a þeir
gott ad ken͂a/ a medan þr forleggia þ ordit DRottens? Þar fyrer vil eg gefa an͂arligū þra
Hwsfreyiur/ z þra Akur lønd þm sem þa munu vtreka/ Þuiad þr eru aller saman Agiarner
bæde Smaer z Storer/ bæde Prestarn͂ z Prophetarn͂ þa ken͂a falsliga Gudz Þionustu. Og
hughreysta so mitt Folk i þra Giæfuleysi/ ad þeir skulu ecki hirda mikit vm þ/ z seigia Frid-
ur/ Fridur/ En͂ þar er þo eingen Fridr. Þar fyrer skulu þr til skam̃ar verda/ at þr fremia
suoddan Suiuirdingar/ þott ad þr vilie oskam̃adʼ vera/ z vilia ecki sialfer sin skam̃ast. Þar
fyrer hliota þr ad falla i eina hrwgu/ Og nær ed eg fer þra at vitia/ þa skulu þr falla/ sei-
ger DROTTJN.
Eg vil af lesa þa alla samā/ seiger DRottin/ so at þʳ sklu eingē Wijnber a Wijnuidenū/ C
z onguar Fikiur a Fikiutrenu epter va/ Ja þau Laufblodin sklu z eirnen af falla/ z huad
sem þ er eg hefe giefit þm/ þa sk þ fra þm takast. Huar eigū vier þa at bwa? Samansafnit
ydur þa/ og latum oss jn̄draga i þær sterku Borgernar/ z bijda þar epter Hialpinne/ Þuiad
DROTtin Gud vor mū hialpa oss mz beiskum Dryck/ af þui at vier Syndgunst so miog
a mote DROTTNJ. Ja treysted þar vppa ad þ skule ongua Neyd hafa/ sem þar er þo
ecki neitt gott fyrer høndum/ z þ þier skulut Heilbrigder verda/ sem þar er þo ecki vtā Skad
seme fyrer Høndū.
Men͂ heyra þ þra Hestar frysa nu þegar i Dan/ og ad þra Wijg hestar Hneggia suo þ
allt Landit skelfur. Þeir koma þar fram̃ z munu vpp etha Landit mz øllu þui ed þar er in͂e
Borgena asāt mz øllum þm er þar Bwa in͂e. Þuiat sia þu/ Eg vil senda Høggorma z Ba D
siliscos a medal ydar/ sem ecki eru særder/ þr skulu stinga ydur/ seiger DROTTen. Þa mun
Jere. xliij eg endurlijfga mig af minne Hørmung og Hiartans Sorg.
Sia þu/ Dotturen mins Folks mun kalla hingat vr fiarlægu Lande/ huort ad DROT-
TJN vilie ecki leingur vera Gud vti Zion? eda skuli hun nu onguan Konung hafa lein-
gur/ Ja/ Huar fyrer hafa þr giørt mig so reidan fyrer sijnar Likneskiur z þa an͂arligu O-
nyta Gudz Þionustu. Haustet er vmlidet/ z Sumarit er i burtu/ og oss kemr eingen Hialp.
Mig angrar þ af Hiarta ad mitt folk er so fordiarfad/ Eg Grem mig þss z eg ber mig jlla.
Huert eru þar eingen Smyrsl i Gilead? Eda er þar eingen Grædare til? Nuʳ fyrˢ er ecki
Dotturen mins Folks þa Læknud?

IX.

ANN/ Egvillda eg hefda nog Vatn i miu Høfdi z þ mijn Augu være ei tæra A
Vppspretta/ so ad eg mætte græta bæde Nætur z Daga þa hinu i Helsleg
nu a medal mins folks/ Eg villda ad eg hefda eitt Hreyse a Eydemørkin͂e
þa skyllda eg yfergefa mitt Folk/ og fara i burt fra þui/ þuiad þr eru ecke
vtan Hordōs men͂/ z ein͂ Þrioskusamligr flockur. Þeir skiota ecki vtā Lyg-
unum mz sijnum Tungum/ og ongum San͂leika / og þr veita yfergang i
Landenu/ og ganga fra einu Ranglætinu til an͂ars/ z skeyta mier ecki/ seiger DRottin.
Sierhuer vare sig vid sijnum Vin/ og true eigi helldr sijnum Brodr/ Þuiad eirn Brodur
en͂ nidurþrycker hin͂ an͂an/ Og eirn Vinuren suijkur hin͂ an͂an/ Eirn Vinuren han͂ Prettar
hin͂ an͂an

hiñ añan/og talar hm̃ ecki eitt Satt ord til. Þeir eru kostgiæfer vm ꝥ huernen ad þr fae sui
kit huer añan/ og ꝥ giører þm mein/ad þr gieta ecki giørt ꝥ eñ verr. Þar er allauegana ec-
ki vtan Flarǽde a mæl þra/og fyrer Suikrædaña saker þa vilia þr ecki þeckia mig/seiger
DROTTIN.

B Þar fyrer seigir DROTTIN Zebaoth so/Sia þu/Eg vil smellta þa ⁊ reyna þa/Þui
Huad skal eg añat til giøra/fyrst ad mitt Folk ꝥ pryder sig so? Þeirra Falsligar Tungur
eru daudlig skeyte/medr sijnu Muñe tala þr vinsamligaña til sijns Nauga/ Eñ i Hiartanu
þa vmsitia þr þañ hiñ sama. Skyllda eg ecki vitia þss a þm/seiger DROTTIN/Skyll-
de ⁊ ecki Sæla mijn hefna sijn a suoddã folki s̃ þtta er?

Eg hlyt ad græta og Kueina vppa Hæbiergunum/ og ad atelia mig i hia Fiarhwsunũ i Psal. lxxviij.
Eydemørkiñe/þt þau eru so algiørliga i eyde løgd/ad þar vmgeingr eingen leingur/ og ecki Mich. iij.
heyra meñ þar neitt hliod Fienadarins/þar eru bæde Fuglarner Loptsins ⁊ Fienadureñ allt
saman i burtu. Og eg vil giøra Jerusalem ad eirne Griothrwgu/⁊ ad einu Dreka bæli/og
eg vil i Eydeleggia Borgernar Juda/so ad eingen skal bua þar iñe. Huer hñ være nu Vitr
og lieti sier ꝥ hiartstædt vera/og kuñgiørde ꝥ huad er Muñur DROTTens seiger til hñs/
huar fyrer ad Landit munfordiarfast ⁊ i eyde leggiast/lijka s̃ ønnur Obygd/þar ed eingenn
vmgeingur.

C Og DROTTIN sagde/Þar fyrer ad þr forlæta mitt Løgmaal sm̃ eg gaf þm/⁊ hlyda
ei mijnu Mæle/⁊ lifa ei þar epter/helldr epter fylgia sijnũ sialfs hiartãs Hugþocka ⁊ Bæl/
suo sm̃ ꝥ þra Fedur kendu þm. Þar fyrer seiger DROTTIN Zebaoth/ Gud Jsraels/ so
Sia þu/Eg vil fæda Folk þtta mz beiskri Grasa Jurt/og gefa þui Gall ad drecka. Eg vil
vt tuistra þm a medal Heidingiaña/hueria ꝥ huorke þr nie þra Fedr þecktu/og eg vil senda
Suerdit a bak til vid þa/þãgat til ad þr eru foreydder.

So seiger DROTTIN Zebaoth/Vtueigit og tilsetied Harma konr/ad þær kome/og
sendit epter þm sm̃ ꝥ vel kuña ad harma oss skyndeliga so ad vor Augu meigi fliota i Tarũ/
⁊ vor Augnabrar reña i Vatne/ so ad meñ meige vel heyra eitt Sargrætiligt Op j Zion/
med þessum hætte/Auui/ huernin erum vier so med øllu j Eyde lagder og til skammar
vordner? Vier hliotum Landit ad Ryma/ þuiat þeir hafa nidur broted vora Bwstade.

D Suo heyret nu þier kuinnur Ordit DROTTENS/ og lætid ydur þad mælit hñs
Muñs i eyrum loda/ Keñid ydrum Dætrũ ad græta/ ⁊ huer keñe añare Harm ad bera/Ein
kum so/Dauden er iñfallen vm vor Vindaugu/og komen i vor Herberge/til ad drepa Bør
nen a gøtuñe/og Vngmeñen a Strætunũ. So seiger DROTTIN/seig þu/Þad maña-
ña Likamer skulu liggia so s̃ adrar Tadhrwgur a Tunuellũ/⁊ so s̃ Heymwgar epter slættu
mañenum/þa eingen vpptekur.

So seiger DROTTIN/Hiñ Vijse hrose sier ecki af sijnũ Vijsdome/Hiñ Øfluge hro j. Cor. j.
se sier ecki af sijnu Afle/Hiñ Rijke hrose sier ecki af sijnũ Rijkdome. Helldur huer ed sier vill ij. Cor. x.
hrosa/hñ hrose sier af þui/ad hñ vite ⁊ þecki/þad eg sie DROTTen/sa sm̃ ad giører My-
skunsemina/Domenn /og Rietuijsena a Jørdu. Þuiat suoddann þocknast mier/ seiger
DROTTIN.

Sia þu/ Tijmen kemr seiger DROTTIN/ꝥ eg mun alla heimsækia/suo þañ vmskor-
na/sm̃ hiñ o vmskorna/s̃ er/Egiptska/ Juda/Edom/Amons sonu/Moab/⁊ alla þa sm̃ bua
vti Landz alfum Eydemarkariñar. Þuiad aller Heidingiar þr hafa ovmskorna Yferhwd/
Enn allt Jsraels hws hefur ovmskoren Hiørtu.

X.

A HEyre þier huad er DROTTIN talar til ydar/þier af hwsi Jsraels. So
seiger DROTTIN/ Þier skulut ecki Læra Siduenivr Heidenna maña
Og þier skulut ecki hrædder vera fyrer Himenteiknunũ/ so sm̃ ꝥ Heidingiarner
hrædder eru/Þuiad Afguderner Heideña maña eru allz eckert. Þeir høggua
tried i Skogenum/og Smidureñ smijdar ꝥ mz Øxiñe/og pryder ꝥ mz Gulle
og Silfre/og fester ꝥ mz Nøglum ⁊ Hamre/ ad ꝥ skule ecki ofã detta. Þeir
eru ei añad vtan Mælader Triestockar/þr kuña eigi ad tala/ so hliota þr eirnen borner ad
vera/þt sialfer kuña þr eigi ad ganga. Þar fyrer skulu þier ecki hrædder vera fyrer þm/þt
þr kuña huerke at hialpa nie skada giora.

B Eñ þier DROTTIN er eingen lijkur/þu ert stor ⁊ þitt Nafn er mikils hættar/⁊ þu

kant ꝥ

kant þad ad audsyna med giørninge. Huer er sa ad þig ætte eigi ad hrædast/ þu Kong
uren Heidēna þioda? Þier er skylldugt ad hlyda/ Þuiad þar er eingen sa Spekingr a medal
Heidēna þioda/ og vti øllū Kongarijkiunū/ ad hn̄ meige jafnast vid þig. Aller saman þa eru
þr Heimsker og Viskulauser. Þuiat Triestockurin er ein fafeingelig Gudz Þionusta. Sil-
furpløturnar flytiast hingat yfer vm Siafarhafit/ en̄ Gullet vt af Vphas tilbuit af Meist-
aranū z Gullsmidunum/ j gult Silke z Purpura klæda þr þau/ Og ꝥ er allt saman ecki vtā
Vijsra manna fundningar.
En̄ DROTtin er eirn sañur Gud/ eirn Lifande Gud/ eirn Eilijfligr Kongur. Fyrer hn̄s
Reide skielfur Jørden/ og þr hiner Heidnu kuña ecki ad þola hn̄s Ognaner. Þui seiget nu
suo til þra/ Þeir Guder sm̄ ecki hafa giørt Himen z Jørd/ þr hliota afmadr ad verda i burt
af Jørduñe/ og vndan Himnenū. En̄ hn̄ hefer giørt Jørdena mz sijnum Krapte/ og tilbued
Jardarkringluna mz sijnum Vijsdome/ og Himinen vtbreidt mz sijnum Skilninge. Nær ed
hn̄ slær Reidarþrumurnar/ þa er þar Vatzins noglig nægd vnder Himnenum/ z dregr vpp
Þokuna j fra enda Jardariñar/ hn̄ giører þær Elldingarnar i Regninu/ z lætur Vinden ko
ma vr leynelignm Fylsnum.
Aller men̄ eru Heimsker i siñe kuñattu/ og huer Gullsmidur verdr skam̄arligr medr sijnar C
Likneskiur/ ꝥt þra Skurgod eru suikræde/ og hafa ecki neitt Lijf.
Þad er ecki vtan Hiegome/ og suiksamligt Smijde/ þr skulu og fyrer farast nær ed þeirra
verdr vitiad. En̄ hn̄ er eigi so/ sa sm̄ ad er Fiesiodr Jacobs/ Helldr er hn̄ sa hiñ same sm̄ ska-
pad hefr alla hlute/ og Jsrael er hn̄s Arfleifd/ hn̄ heiter DROTTEN Zebaoth.
Tak þina handtieran burt vr Landenu/ þu sm̄ byr i þre øruggre Borgiñe/ Þui so seiger
DROTTEN/ Sia þu/ eg vil j burt dreifa jñbyggiurunum Landsins i þssu siñe/ z eg vil
þreyngia ad þm so ad þr skulu keña þss.
Ah/ Mijn Eymdr neyd z hiartās Sorg. En eg þeinke af ꝥ sama sie mī hefndr Plaga/ D
z eg hliote hāa ad lijda. Min Tialldbwd er nidur brotin/ z øll min Reip eru i sundurslitin.
Min Børn eru i burtu/ og eru eigi meir fyrer sionū/ Eingen vidrietter mīa Tialldbwd aptr/
og eingen slær minu Landtiallde vppaptur. Þuiad Hirdararner eru vordner ad Vitleysingū
og hirda eigi vm DROTTIN/ þar fyre kuña þr z eirnen ecki neitt riettuijsligt ad kieña/
Helldr eru allar Hiarder i sundr dreifdar. Sia þu/ Þar kemr eitt Heroop fram̄ þadā/ og ein
mikil skielfing vr Nordurlandinu/ so ad þr Staderner i Juda skulu i eydi leggiast/ z at Dre-
kabælum verda.
Psal. xxix. Bæn Eg veit ꝥ DROTTIN/ ad Mansins giørningur er ecki j sialfs hañs Vallde/ z þad
stendr ecki j neins Mans Makt/ huernen ꝥ hn̄ skule ganga/ edr greida sijna Gøtu. Typta
þu mig DROTTIN þo mz Hofsemd/ og ecki i bræde þiñar Reide/ so ad þu vppræter mig
ecki. Helldr vt hell þu þiñe Reide yfer Heidingiaña þa sm̄ ecki þeckia þig/ z yfer þær Kyn-
kuislernar sm̄ ecki akalla þitt Nafn. Þuiad þr hafa Jacob vppetid/ og vppsuelgt/ Þeir ha-
fa vt rymt hañ z hn̄s Bustade i eyde lagt.

XI.

A

Deut. xxix xxv Galat. iij.
Gen. xv xxvi. xxvij.

Hetta er ꝥ Ord sm̄ skiede af DROTTNE til Jeremia/ og sagde/ Heyred
orden þssa Sattmælans/ so ad þier seiget þau þm i Juda/ og þeim Borgar
mønnum til Jerusalem/ og seiget til þra. So seiger DROTTen Jsraels
Gud. Bøluadr sie sa sm̄ ecki hlyder ordū þssa Sattmalās/ huern eg baud
ydar Forfedrū/ a þm deigi þa eg vtleidda þa af Egiptalande/ af þm Jarn
ofnenum/ og sagde. Hlydit miñe raust/ og giøret so sm̄ eg hefe bodit ydur/ þa
skulu þier vera mitt Folk/ z eg vil ydar Gud vera/ so at eg meigi hallda þañ
Eid sm̄ eg hefe suarid ydar Forfedrum/ ad gefa þm eitt Land þar ed Miolk z Hunang inne
flytur. Lijka sm̄ ad ꝥ stendr en̄ i dag. Eg suarade z sagde/ DROTTEN/ Ja/ ꝥ skie z so.
Og DROTTIN sagde til mijn/ Predika þu øll þesse ord j Stødūum Juda/ og a B
Strætunū til Jerusalem/ og seig þu. Heyred þau Orden þssa Sattmalans / og giøret þar
epter. Þuiad eg vitnade fyrer ydar Forfedrum i fra þm deigi er eg vtleidda þa af Egiptalā-
de/ allt til þssa dags/ og vitnade ꝥ sama jdugligaña og sagde/ Hlydet minne Raust/ En̄
þr hlyddu ei/ z þr hneigdu ei helldr sijn eyru þr at/ helldr gieck huer eirn epter sijnu vondu
hiartans hugbode. Þar fyrer vil eg og eirnen læta ganga yfer þa øll orden þssa Satt
mælans/

mꝏlans/sem eg hefe bodit ad hallda/Og þeir hafa þo ecki þar epter giort.
Og DROTTJN sagde til min/Eg veit vel huernen þ þr j Juda og þr i Jerusalē sā
binda mz sier. Þad þr snua sier burt til þra Syndaña siña fyrru Forfedra/ Þeir s̄ ecki vill-
du helldr hlyda minum ordū/og epterfylgdu eirnen añarligū Godū z þionudu þm/Lyka suo
hefr hwsit Jsrael og þ husit Juda alla tyma brotid miñ Sattmꝏla/þañ eg giorde vid Fedr
þra. Þar fyrer sia þu(seiger DROTTJN)Eg vil lꝏta yfer þa ganga eina Ogiæfu/hū-
ia þr skulu ecki vmfluit gieta. Og nær ed þr kalla til min/þa vil eg ecki bænheyra þa. Af
þui þa lꝏttu Stadena i Juda og Borgar meñina i Jerusalem gāga i burtu/ z kalla til þra
C Gudaña fyrer huerium þr veitudu Reykelsinu/eñ þr munu ecki hialpa þm i þra Anaud.
Þuiad þu Juda hefr so marga Gude sm̃ þu hefr Stadena/og so mørg Stræte sm̃ þar
eru j Jerusalem/ so mørg skamarlig Alltare hafe þier þar vppreist til ad veita Reykelsinu
fyrer Baal. Af þui bid þu ecki fyrer þssu Folke/og giør øngua Grꝏtbeidne edr Bænastad
fyrer þm/þt eg vil ecki heyra þa nær ed þeir kalla til myn i siñi Anaud. Nuad hafa þeir
miner [a] Viner ad giora i minu hwsi? þr fremia allan Strakskap/og meina at þad hid hei
laga Kioted skule taka þ j burt fra þm/og nær ed þr giora Jlla þa gledia þr sig þar vt af.
DROTTen hm̃ kallade þig eitt Grꝏnt Blomgat Auaxtarsamligt Vidsmiorsvidar
trie/eñ nu hefr hm̃ vppkueikt eirn [b] Elld vm þ hid sama/ mz miklu Mañdraps Nerope/so
ad þss greiner skulu fordiarfast. Þuiad DROTTJN Zebaoth sm̃ þig grodursetti/hm̃ he-
fr hotad þier eirne Ogiæfu/fyrer Jllskusaker Hwssens Jsraels/z hussins Juda sm̃ þar frem
D ia/þ þau reita mig til Reide medur þui Reykelsis Offre sm̃ þr offra fyrer Baal.
DROTTJN opinberade mier þtta/so ad eg veit þ/og vnderuyssade mier þra astun-
dan/þessa/ad þr villdu leida mig vt a Bloduølleñ sm̃ añat meinlaust Lamb. Þuiat eg vissa
þ ecki ad þr høfdu samtekit syn Rꝏd a mote mier/og sagt/Latum oss fordiarfa þ Tried mz
synum Auexte/og vppræta hm̃ i burt vr Landinu/Lifande maña/so ad hm̃s nafn skle alldret-
ge meir hugleidt verda. Eñ þu DROTTJN Zebaoth þu rietuysi Domare/þu sm̃ profar
Nyrun z Niørtun/Lꝏttu mig sia þina Nefnd a þeim/ Þuiad eg hefe þier a hendr falit mitt
Mꝏlefne.
Þar fyrer seiger DROTTJN so/i mote þm moñum i Anatoth/s̄ leita epter þinu Ly-
fe/og seigia/Spꝏdu oss ecki neins i nafne DROTtens/ vtan þu vilier deyia fyrer vorum
Høndum. Þar fyrer seiger so DROTten Zebaoth/Sia þu/Eg vil heim sækia þa/ Þeirra
styrkuer æskumeñ skulu i Nelslegner verda mz Suerde/Syner þra z Dætur skulu deyia af
Hungre/so ad eingen skal epter va af þm. Þuiad eg vil lꝏta Ogiæfu ganga yfer meñina i
Anatoth/a þui Arenu nær ed þeirra mun vitiad verda.

Jere. v. — [a] Viner) Þad er Spugmꝏ-le/Lyka sm̃ þa Faderen̄ kallar i Reidiñe siñ Son/Jonkiaka edur Dādisuein/þañ Pilltskap giører So kallar hm̃ þa vine eñ eru þo i rau Afgudadyrkendr. [b] Elld) Kongr i kringū af Babilon Ofsokn Jeremie Psal. vij

XII.

A
DROTTJN. Þo ad eg villda þreyta Løg vid þig/ þa hefr þu þo riettara/
eñ eg hlyt þo samt af laga Riettinum ad tala vid þig. Nuar fyrer Vegnar
þm Ogudligu so vel/z þr Forsmanararner hafa allzkonar Nægd? Þu grod
setur þa so ad þr fa Rætur/Vaxa vpp z bera Auegst / Þu lætur þa hrosa
mikit vt af þier/og Agar þa ecki. Eñ mig DROTTJN þa þecker þu/z
sier til min/og profar mitt hiarta fyrer þier/Eñ þa lætur þu sialfrꝏda gā-
ga sm̃ Saude/ so ad þr skule slꝏtrast/ z sparar þa til Draps.
Nuersu leingi skal þo Landit standa so aumligaña/z Grasit a Vøllunū j burtþorna so alla
vegana/ fyrer Jñbyggiaraña Jllsku saker/so ad bæde Fie z Fuglar eru þar alldrete sydan?
B Þuiad þr seigia/Ja/Nū veit mikit af þui huernen þ eigi oss ad ganga.
Fyrst at þr [a] Mæda þig s̄ a Fæte ganga/Nuernen vill þier þa veita nær ed þu skallt mz
þm hlaupa sm̃ rydande eru? z þar sm̃ þu leitar epter ohrædr ad vera i þui Landinu sm̃ Frid
uren er/Nuernen mun þ þa vilia þier vegna i hia þre hiñe Drambsomu Jerdā? Þuiad þy-
ner Brædur z þins Fødurs hws forsma þig eirnen/og hropa epter þier med Nareyste/Þar
fyrer set þu ecki þitt Traust til þra/þo ad þr tale eñ Vinsamligana vid þig.
Þar fyrer hlaut eg ad yfergefa mitt Neimeli/og fordast mina Arfleifd/z gefa myna el-
skuliga Sꝏlu vti Ouina hendr. Myn Arfleifd er mier orden so sm̃ eitt Leon i Skoge/z grē
tar a mote mier/þar fyrer er eg orden hefñ Reidr. Myn Arfleifd er lyka sem eirn fleckottur

Job xii. Psal. lxxiij. Aba. i.

[a] Mæda) Þad er Riete Jeremias ertu hrꝏddur i Anatoth. Nuernen mun þier ganga i Jerusalem þar þr Drambsomu Dyringar rysa i mote þier/ Eñ vertu Ohrædr etc.

Fugl/ i kringum huern þ Fuglarner safnast. Komit/ ꝛ saman safnit ad ydur øllū Villedy-
runum/ Komit/ og Vppsuelgit. C
Fiølde Niardar geynislu mañа hefꝛ fordiarfat miñ Vÿngard/ og nidurtrodit miñ Akur/
Þeir hafa giørt miñ fagra Akꝛ ad Eydemørku/ þr hafa lagt hañ i Eyde. Eg sie ꝛ alla reidu
huersu Aūligaña þ hñ er i eyde lagdꝛ/ Ja/ Giøruallt Landit er i eyde/ eñ þar er eingē/ s̄ sier
lætꝛ þ til Niartans ganga. Þuiad þr foreydindurner kōa hier fram̄/ yfer vm allar hæder Ey-
demerkuriñar/ ꝛ þ vppsuelgianda Suerdit DROTTens i fra ødrū Landz endanum allt til
añars/ ꝛ ecki neitt Holld mun þa Frid hafa. Þeir nidur sáa Hueitenu eñ Illgresit munu þr
vppskera/ þr hafa þar Erfide fyrer eñ þ kemꝛ þm þo ecki ad gagne / af sinñe jñkōu munu þr
og ecki gladir vera/ fyrer grimdar reidiñe DROTTINS. D
Deut. iiij xxx. So seiger DRottenn j mote øllū þm minū vondum Nagrønñū/ sm̄ grÿpa þa Arfleifd s̄ eg
Fyrerhett ꝛ vtskipte a medal mins folks Jsrael. Sia þu/ Eg vil i burt slÿta þa af þra Lande / og i burt
Ognan rÿfa þ husit Juda midt a medal þra. Og nær ed eg hefe þa i burt slitid/ þa vil eg þo eñ aptꝛ
vera þm Myskunsamꝛ/ og eg vil flytia huern til siñar Arfleifdar/ ꝛ jñ i sitt Land aptur. Og
þ skskie/ ef ad þr læra af minu Folke/ at sueria vid mitt Nafn (So sañarliga sm̄ þ DROT-
Ten lifer) Lÿka sm̄ ad þr kiendu fyrrmeir minu Folke ad sueria vid Baal/ þa skulu þr vpp-
bygder verda a medal mins Folks/ Eñ ef þr vilia þ ecki heyra/ þa vil eg vpprÿckia og fyrer
koma slÿku folke seiger DROtten.

XIII.

So seiger DROTTIN til min/ Gack burt ꝛ kaup þier eirn Lierepts lin- A
Lierepts da/ ꝛ vmgyrtu þinar Lendar þar mz/ og giør hñ ecke votan. Og eg keypta
Belite mier Linda epter skipan DROTTens/ og batt hñ vm minar Lendar. Þa
skiede ord DROTTINS i añat siñ til min/ og sagde/ Tak þañ Lindan
sm̄ þu keypter ꝛ þu battst vm þinar Lendar/ ꝛ bu þig ꝛ gack i burt til Eu-
phrates/ og fel hñ þar i eirne Biargskoru. Eg gieck þangat/ ꝛ falde hann
hia Euphrates/ so s̄ þ DROTTIN hafde mier bodit. Og ad lidnū løngum tÿma epter þ
sagde DROTTIN til min. Bu þig og far þu i burt til Euphrates/ og sæk þu þañ Linda
aptur sm̄ eg baud þier ad fela þar. Eg gieck i burt til Euphrates ꝛ grof hñ vpp/ og tok Lin-
dan vr þm stad sm̄ eg hafde falet hñ/ ꝛ sia þu/ Ad sa Linden var skiemdꝛ ꝛ til einkis neytꝛ.
Supra viij. Þa skiede ord DRottens til min/ ꝛ sagde/ So seiger DROTTeñ. Eins lÿka þa vil eg
skema þa hina miklu Drambsemina Juda ꝛ Jerusalem/ þa illu Þiod sm̄ ecki vill heyra mÿn B
Ord. Helldꝛ ganga þr epter sÿnū sialfs hiartans Hugþocka/ ꝛ epterfylgia añarligū Gudū/
Þiona þm ꝛ Tilbidia þa/ Þeir hiner sømu skulu eins so verda/ s̄ ad sa Linden er huer at nu
duger ecki til neins. Þuiad lÿka so sm̄ þ Madureñ bindur Lindan vm sÿnar Lendar/ eins lÿ-
ka so þa hef eg/ seiger DROTTIN/ vmgyrdt allan Jsraels Lyd ꝛ þ giøruallt hwsit Ju-
da vm kring mig/ so ad þr skylldu vera mitt Folk/ til Nafnfrægdar/ Lofs ꝛ Dyrdar. Eñ þr
vilia ecki heyra.
So seig þu nu þssi ord/ So seiger DROTTIN Gud Jsraels/ Aller Leiglar skulu fyll-
Leigell ast mz Vÿn/ Þa mūu þr seigia/ Huer er sa ad hñ vite eigi þ / at Leiglarñ sklu mz Vÿne fyll
ter va? Eñ seig þu til þra/ So seiger Drottenn/ Sia þu/ Eg vil fylla þa alla s̄ byggia i þssu
Lande/ Kongana sm̄ sitia vppa Dauidz Stole/ Prestaña ꝛ Prophetana/ ꝛ alla jñbyggiara-
na j Jerusalem/ so at þr skulu druckner verda/ ꝛ eg vil so i sundurdreifa einū sm̄ ødrum/ Fed-
runum asamt mz Børnunum/ seiger DRottenn/ og eg vil huerke spara edꝛ vægia/ nie My-
skunsamꝛ vera yfer þra Fordiørfun.
So heyred nu/ og hygged at þui/ og Stær þig ecki/ Þuiat DROTTen hefꝛ talad þ sa-
a Myrkuu Biörg) ma. Giefit DORTtne Gude ydrum Dyrdena/ fyrr eñ þ Myrkt verdꝛ / og adur eñ þ ydrer E
Þad er/ Þier tr- Fætur reka sig a þau a Myrkuu biørgen/ þar ed þier vænted Liossens/ þa mun hñ þo med
ysted vppa Eg- øllu giøra þ bæde Myrkt ꝛ Dimt. Eñ þo þier viliet ecki þtta heyra/ þa hlytur þo samt mÿn
iptaland/ og væ- Sæla heimugligaña ad græta yfer slÿkre Drambseme. Mÿn Augo þau hliota i Tarum
nted ydur Lioss ad fliota/ þ Hiørden DROTTINS verdꝛ so Hertekin.
og Lucku af slÿ- Seig þu Kōgeñum ꝛ Drottninguñe/ Setied yckꝛ nidꝛ/ Þuiad Koronan Vegsemdariñar
kū Fiöllum/ eñ er dotten af yckru Høfde. Staderner i mot Sudrenu eru aptur læster/ og þar er sa eingen sm̄
ydꝛbregdst þtta vppluke þm/ giøruallt Juda er i burt flutt. Vpplypted ydar Augum/ og Siaet/ Huernen ad

þr koma

þr koma hingat af Nordrenu. Huar er nu su Hiørden sem þier var a hende folgen/ þin Her-
lega Hiørd. Huad villtu til seigia/ nær ed hun mun so Heimsækia þig? Þuiad þu hefr vaned
D þa so a mote þier/ ad þr vilia vera Høfdingiar z Høfudz menn. Huad gillder þat ad Angist
mun yfer þig koma so sem eirnrar Jodsiukrar Konu. Og nær ed þu villt so seigia j þinu hiar
ta/ Huar fyrer mun mig henda soddan? Fyrer fiølda saker þinna Misgiørda þa er falldr þis
Klædnadar vppflettr/ z þiner Fotlegger augsynder (mz Vallde)
Kann nockut Blamadurenn ad skipta vm sinn skinns lit / Eda eirn Pardus vm sijna Flecka? Blamadurinn
Eins lijka so þa kunne þier ecki gott ad giøra/ af þui at þier erut vanare til hins vonda. Þar
fyrer þa vil eg i sundr dreifa þeim/ so sem Grasstraum þau ed fyrer Storuidre fiuka af Eydi-
mørkinne. Þad skal þin Laun vera/ og þin Hlutdeilld sem eg hefe þier til mællt / seiger DRO-
TTen. Af þui þu hefr forgleymt mier/ z treyst vppa Lygarnar/ þar fyrer vil eg láta eir
nen þinum Klædsaumum hatt vppfletta/ so ad þin Blygdan meigi vel siast. Þuiat eg hefe sied
þina Hordoma/ þitt Lauslæte/ þijnar Horaner/ Ja/ Þinar Sumurdingar/ bædi vppa Hædu-
num z a Akurlondunum. Vei þier Jerusalem/ Nær villtu þo nockurn tijma verda Hrein?

XIIII.

A ÞEtta er þat Ord sem DROTTen sagde til Jeremia/ vt af Hallæris tijdinne.
Juda hun liggr Hersiligana/ hennar Borgar hlid standa aumliga/ þat geingur Hallæris tijd
sargrætilega til i Landenu/ og þar er eirn mikill þurkr j Jerusalem. Hiner
storu senda þa hina sma epter Vatnenu/ Enn nær ed þr koma til Brunnsins/
þa finna þr þar ecki neitt Vatn/ z þr bera sijnar Vatzskiolur tomar heim
aptur. Þeir ganga Sorgfuller z Harmþrungner/ og vefia vm sijn Høfud/
Þar fyrer ad Jorden j sundur springr af þui þat Rigner ecki a Jordena/ Akurkarlarner gan
ga Sorgbitner/ og vefia vm sijn Høfud. Þuiad eirnen Hindurnar sem Kelfa a Skogunum
yfer gefa Kalfana/ af þui ad þar vex ecki neitt Gras / Villedyren standa a Hæbiørgu-
num/ og snapa epter Vedrinu/ so sem þr Drekarner og gefast vpp/ Af þui ad þar vaxa ecke
neinar Grasa iurter.
Ah/ DROTTen. Vorer Misgiørningar hafa þat fullu forþienat/ enn þu hialpa þo fy Bæn Jeremie
B rer þins nafns saker/ þuiat vor Ohlydne er mikel/ med huerre vier høfum syngast a mote þier.
Þu ert Jsraels huggunar traust z þess Naudhialpare/ Þui hegdar þu þier so Lijka sem af væ-
rer þu eirn Gestur i Landinu/ z so sem eirn Framande mann/ huer ed þar ecki duelst nema vm
nætursaker? Huar fyrer hegdar þu þier so sem eirn oflugr mann Huglaus/ og so sem Rise sem
ecki kann Hialp ad veita? Enn þu DROTTen ert þo a medal vor/ z vier nefnunst epter þij-
nu nafne/ Yfergief þu oss ecki.
So seiger DROTTJN vm þetta Folk/ Þeir hlaupa fegner hingat og þangat/ z eru Jere. vij
ecki giarnan heima/ þar fyrer þa þocknast þr ecki DROTTNE/ helldr minnist hann nu a þra
Misgiørning/ z vill heimuitia þra Synda. Og DROTTEN sagde til mijn/ Þu skallt
ecki bidiast Lijknar fyrer þetta Folk/ Þui þo ad þr enn fostudu/ þa vil eg ecki helldr heyra þra
Bæn/ og þo ad þr bere enn fram Brenne forner z Mataroffur/ þa þocknast mier þr þo ecki.
Helldr vil eg i burt slijta þa medr Suerde/ Hungre z Drepsott.
C Þa sagde eg Aha/ DRotten. DROTTen/ Sia þu / Prophetarner seigia þeim/ Eingen
Suerd munu þier sia/ og ecki neitt Hallære hafa i hia ydur/ helldr mun eg gefa ydur godann Þeir Følsku Spamenn
Frid i þessum Stad. og DROTTJN sagde til min/ Þeir Prophetar Spa Falskliga i mij- Jere. xxiij xxvij
nu Nafni/ Eg hefe ecki vt sendt þa/ z ecki bodit þeim þat/ z eigi talad vid þa/ Þeir Predika fyrer xxix.
ydur falsligar sioner/ Vtskyringar Afgudadyrkaner/ z sin hiartans Suikræde.
Þar fyrer seiger DROTTJN so/ Vm þa Propheta sem Spa i mijnu Nafne/ þa sem
eg hefe þo ecki vtsendt/ z þr Predika þo samt/ at þar skule ecki neitt Suerd nie neitt Hallær-
is tijd koma i þetta Land. Suoddan Prophetar skulu deyia fyrer Suerde z Hungre/ Og þat folk
sem þr Spa þessu/ sk liggia af Suerde z Hungre Nier z huar a Strætunum til Jerusalem/ so
ad eingen mun grepta þa/ Lijka eirnen þra Kuinnr/ Synr z Dætur/ z þra Jllgirne vil eg so
vtausa yfer þa.
Og þu skallt seigia þeim þetta Ord. Mijn Augu þau fliota i Tarum Dag z Nott z lin-
na ecki / Þuiad su Jungfruen Dotturin mijns Folks/ er hrædeligana plagud/ z hersiliganna
sleigen.

sleigen. Gange eg vt a Vølluna/Sia þu/So liggia þar þr ed i Hel slegner eru mz Suer=
dum/Kome eg jñ i staden/þa liggia þar þr ed Mattlauser eru af Hungre. Þuiat þr Pro= D
phetarner/og eirnen lijka Prestarner hliota i burt ad fara vt i eitt añad Land/ huert ed þeir
þeckia eigi.

Huert hefur þu þa i burt kastad Juda? Eda hefur þin Sala vidbiod til Zion? Huar
Bæn Jeremie fyrer hefr þu þa sleiged oss so/þ eingen kañ ad lækna oss? Vier vonudum ad þ skyllde Fridr
vera/þa kom þar eckert gott/vier vonudum þ vier skylldum Heilbrigder verda/Eñ sia þu/At
þa er þar eñ meire skiemd. DROTTJN/vier medkeñū vort ogudligt Athæfi/z Misgiør=
der vorra Forfedra/þt vier høfū syndgast a mote þier. Eñ fyrer þins Nafns saker þa læt=
tu oss ecki til skamar verda. Lattu ecki þ tignar Sæted þiñar Dyrdar spottad vда/Miñstu
a þ/og lat þiñ Sattmala ecki endast vid oss. Þar eru þr ønguer Afguder a medal Heid
ingiaña/s Døggena kuña ad gie fa/Og Himinen kañ eigi helldr ad lata rigna. Þu ert þo
sa DROTTJN vor Gud a huern vier vonum/þt þu kant allt þtta at giøra.

XV.

OG DROTTen sagde til miñ/Og eñ þo ad Moises z Samuel þeir stædu A
frame fyrer mier/þa hefda eg þo ecki neitt hiarta til Folks þssa. Rek þa i
Moises Samuel burt fra mier/z lattu þa hiedan fara. Og nær ed þr seigia til þijn / Huort
Supra vij Ezech. xiiij skulu vær hiedan? þa seig þu til þra/So seigir DROTTJN. Sa ed de=
yia skal hñ kome þar til/Sa sm vnder Suerdet skal/hñ kome þar til/Sa sm
Hungra skal/hñ kome þar til/Sa sm fangadr skal vera/ hañ kome þar til.
Þuiad eg vil vitia þra mz fiøgra handa Plagum/Seiger DROTTJN/Medr Suerde
Fiøgra hãda plaga so ad þr skulu i Hel slegner verda/Medr Hunduni/sm þa skulu slijta/og mz Fuglū Loptsins
og mz Dyrum Jardarinnar/ so ad þr skulu vppetast z at øngu verda. Og eg vil lata i burt
Manasses iiij. Reg. xxi. ij. Par. xxxiij. drijfa þa hingat z þangat vm øll Konga rijken a Jørduñe/ saker Manases sonar Ezechie
Kongsins Juda/vegna þss ad hñ hafde giørt til Jerusalem.

Huer vill þier þa Myskunsamr vera þu Jerusalem? Huer mun þa sia aumr a þier/ Hū B
mun þa framganga z arna þier Fridar? Þu hefr yfergiefit mig/seiger DROTTJN/z
ert j burt horfen fra mier/ Þar fyrer hefe eg vt riett mina hønd a mote þier/ so þ eg vil for=
diarfa þig. Mier leidist Myskunsømū ad vera/Eg vil medr Vidskupluñe j burt kasta þm
vr Landinu Og eg vil mitt folk/þ sm ecke vill snua sier j burt fra sijnu vondu Athæfe giøra
mz øllu fødurlaust/og fyrer koma þui so. Mier skulu fleire Eckiur verda a medal þra eñ þ
Sanduren er vid Sioarstrøndu/eg vil lata eirn augliosligan Fordiarfara kōa yfer Mædur
nar þra Vngu Mañskapar mañaña/og lata þañ staden skyndeligaña z oforuarande yfer
fallast/so ad hun sm siø Børn hefur/ skal aumlig vera/ z saran Hiartans trega hafa. Þui
at heñar Sol skal þegar at biørtuni deigi vnderganga/so þ bæde heñar Frægd z Føgnudr sk
eirn enda hafa/z þa s afgangs eru vil eg gefa vnder þra Ouina Suerd / seigr DROtten.

Auui min Moder/ ad þu fædder mig a mote þm ed huer madr i øllu Lãdenu Deiler z þræ
ter. Eg hefe huerke jñtekit nie vtlanat medr Okre/þo Bøluar mier hū madr.

DROTTJN sagde/Nu vel/Eg vil lata nockra af ydr afgangs verda/þm ed aptur a C
ny skal vel gãga / Og eg vil ydr til hialpar koma i Naudiñe/z þreyngslūum a medal Ouin=
aña. Þeincker þu ecki ad þar sie einshuers stadar þ a Jarn/ sm i sundr kuñe ad sla þ Jar
a Jarn) Eitt Illur ypir drum þr per= sar yper Chal= deos ned z þañ Kopareñ af Nordrenu? Eñ eg vil adr fyrer fram giefa ydart Godz og Fiarsiodu
ad Herfãge/so ad þier skled ei neitt grãd fa þar fyrer/z þ sama fyrer allra yduara Synda sa
ker/sm þier hafit framit vti øllū ydar Lãdzalfū. Og eg vil flytia ydur j burt til Ouina ydua=
ra/j þ Landit s þier þecket ecki/Þuiat Elldurinñ er vpptendradur yfer ydr/ i miñe Reidi.

Aha/Þu veist þ DROTTJN minstu vor/og haf Vmsiō yfer oss/z hefn þu vor a vo=
rum Ofsoknurum. Tak oss ad þier/og drag eigi vñdan þina reide vidr þa/þt þu veist þ vier
Bæn Jeremie verdum forsmader þiña vegna/Eñ þitt ord/þ efle ossþa ed vier fañ þ/z þ sama þitt Ord er
vor hiartans Glede/z huggunar traust. Þui vier erū nefnder epter þinu Nafne DROtten
Gud Zebaoth. Vier samløgunst eigi vid Hædungarmeñina/og gledunst ei helldr mz þm.
Eñ vier einer verdum fyrer þiñe hende / Þuiad þu giører þig ofsa reidan vidr oss. Huar D
fyrer þa varer vor Pijna so leinge? Og vor Sar eru so þrøtun mz øllu/þ eingen kañ ad
græda þau? Þu ert oss orden so sm sa Bruñur/s eckert vppsprettu Vatn giefur.

Þar fy=

Þar fyrer seiger DROTTIN so/Ef ad þu hallast til vid mig/þa vil eg og hallast til Huggun
vid þig/og þu skallt vera miñ Predikare / Og ef þu kieñer hinum Riettlæta/ ad skilia sig i Jeremie
burt fra þssu Illþyde/ þa skalltu vera miñ Lærimeistare. Og fyrr eñ þu skyllder hneigiast
til þra/þa sku þr fyrr hneigiast til vid þig. Þuiad eg hefe giort þig ad einu̅ øruggu̅ Kopar
Mwrvegg/i giegn þssu folke. Þo ad þr strijdi a moti þier/þa skulu þr þo ecki yferuiña þig
Þuiad eg er i hia þier/so ad eg vil hialpa þier/og frelsa þig seiger DROTTIN/Eg vil
og eirnen leysa þig af hende þra hiña Illsku fullu/og frelsa þig af valldi Vijkingaña.

XVI.

OG Ord DROTTINS þ skiede til mijn/og sagde/ Ongua Konu skalltu
A þier til eignar taka/og huerke Syne nie Dætur gieta i þssum stad. Þuiad
so seigir DROTTIN af þm Sonum z Dætrum sm̃ fædast i þssum Stad
og eirnen af Mædrunum þra sm̃ þau fæda/ og af Fedrunu̅ þra sem þau
gieta i þessu Lande. Þau skulu deyia af Sott/og þau skulu huorki hørmud
nie Jordut verda/helldr sklu þau ad Saurendu̅ verda i Landenu/þar af auk
fyrer Suerde z Hungre/fyrerfarast/og þra Lijkamer skulu Fuglum Loptsins og Dyru̅ Jar
dariñar ad Athu verda.
Þuiad so seiger DROTTIN/Þu skallt ecki ganga burt i Hrygdar husit/ z eige skall
B tu fara i nockurn stad til at græta/nie ad hafa neckra Samhørmu̅g yfer þm. Þuiad eg he-
fe i burt tekit miñ Frid i fra þssu Folke/seiger DROTTIN/Lijka eirnen mina Náad og
Myskunseme/so ad bæde Storer z Smæer skulu deyia i þssu Lande/ z verda huerke Jard-
ader nie Harmdauder/og eingen skal reyta sitt Haar nie giora sig Skøllottan þeirra ve-
gna. og eingen skal neinu vt skipta hia Grofiñe/þm til hugsuølunar yfer Lijkenu/z ecki ge- Jere. vij
fa þm þañ Huggunar Drycken epter Fodur z Modr. Þar fyrer skalltu ecki jnganga i noc-
kurt Dryckiu hws/til ad sitia hia þm/huerke til Matar nie Øls. Þuiad suo seiger DRO-
TTEN Zebaoth Gud Israels/Sia þu/Eg vil burt taka i þssum stad fyrer ydar augsyn/
og af ydur Lifsøndum raustena Glediñar og Unadsemdariñar/Raustena Brwdgumans og
Brwdarinnar.
C Og nær ed þu hefer nu sagt þssu Fokle allt þtta/ og þr seigia til þijn/Huar fyrir Mæler Jere. v
DROTTIN yfer oss alla þssa storu Ogiæfu/Huer er su Synd z sa Misgiørningr/ þar
ed vier høfum mz syndgast a mote DROTtne Gude vorum? Þa skalltu seigia þm/þar fy-
rer/ad ydrer Fedr yfergafu mig seiger DROTTen/og epterfylgdu añarligum Gudu̅/ þio-
nudu þm og tilbædu þa/eñ mig yfergafu þr z hielldu ecki mitt Logmaal. Og þier giørit þat
eñ verr eñ ydrer Forfedur/Þuiad sia þu/ad hu̇ lifer epter sijnu vöndu hiartans hugbode/so ad Sauken huar
hñ hlyder mier ei. Þar fyrer vil eg vt drijfa ydur af þssu Lande/burt i þ land sem huorke þier fyrer Gud straff
nie ydrer Forfedur vita nein deile a/þar skulu þier þiona añarligum Gudu̅ dag z Nott/þar þar þa.
vil eg og eirnen øngua Naad audsyna ydur. Jere. xxiij
Þar fyrer sia þu/Sa tijme kemr/seiger DROTTen/þ ecki sk optar sagt vera/ So sañ
arliga sm̃ Drotten lifer/sa ed vtleidde Israels sonu af Egiptalande/Helldr/So sañarliga s
DROTTIN lifer sa ed vt leidde Israels sonu af þui Nordurlandenu/og vr øllu̅ þm Løn
dum sm̃ hñ hafde i burt rekit þa/Þuiad eg vil jnflytia þa aptur i þ Landit / sm̃ eg hefe gefid
D þrra Forfedrum.
Sia þu/Eg mun Fiske meñ vt senda/seiger DROTTIN/ Þeir skulu veida þa/z þar
epter a vil eg vtsenda marga Veide meñ/þr skulu þa veida/vppa øllu̅ fiøllum/z vppa øllum
Hædum/og i øllum Biargskorum. Þuiad mijn Augu alijta alla þra vegu/so ad þr kuña ec-
ke ad dyliast fyrer mier/og þra Misgiørningr er open fyrer minum Augum Eñ adr fyrre v
þa vil eg þra Misgiørning og Synd tuefølldu launa/fyrer þ at þr saurgudu mitt Lád medr Lijkunum)
a Lijkunum siña af Guda/og vppfylldu mina Arfleisd medr sijnar Suiuirdingar Þat þr offrudu
DROTTen/Þu ert miñ Styrkr z Kraptr/og mitt Athuarf i Naudiñe. Hiner Heidnu mörgum Bornu̅
munu til þin koma i fra enda Verallldariñar/z seigia/Vorer Forfedr høfdu Falska og fa- og brendu þau
feingilega Gude/sm̃ ecki kuña ad hialpa. Huernen kañ eirn Madr Afgude ad giora þa sem fyrer Moloch.
ecki eru af guder? Þar fyrer/Sia þu/Ad nu vil eg kienna þm mina Hønd/z Mackt vell Bæn Jeremie
de/so ad þr skulu formerkia/þ eg heite DROTTIN.

XVII.

Synden Juda er mz Jarnstile/og med huøssum Adamas skrifud/⁊ vtgrafin a
þra Hiartans Spiølldum/og vppa þra Alltaris Hornũ. So ad þra Bør- A
num skule til hugar koma þau Ollturen/og Lundarner i hia þm Blomgu-
du Trianum/vppa Habiørgunum. Eñ eg vil giefa þinar Hæder/bæde a
Fiøllunum ⁊ a sliettlendino/mz øllu þinu Godze og Fiaar siodũ til Herfangs
fyrer þiña Synda saker sm̃ þu heft giørt jñan allra þiña Lãdamerkia. Og
þu skallt vtrekin verda af þiñe arfleifd sm̃ eg gaf þier/og eg mun giøra þig ad Þræle Ovi-
na þiña/j þui Landenu sm̃ þu þecker ecki/Þuiad þier hafit vpptendrad einn Elld minnar
Reide sm̃ breña mun eilifligaña.

So seiger DROTTIN. Bøluadr sie sa madr sm̃ hefur sitt Traust a Mañenum/og
helldr Holldet fyrer siñ styrktar Arm/og i burt vijkr fra DROTTne mz sijnu Hiarta.
Hañ mun vera so sm̃ añad Lyng a Eyde mørku/og mun eigi sia þa til komande Huggan
psal. 1. Helldr mun hñ blijfa vti þm Þurrknum/j Eydemørkeñe/j einu hriostugu Lãde/þar ed eingẽ
bygger. Eñ Blezadr er sa madr sm̃ treyster a DROTTIN/ ⁊ hñ sm̃ ad DROTTIN B
er hñs Athuarf. Hñ er lijka sm̃ ꝥ Trie sm̃ ad grodr sett er i hia Vatnenu / og vid Lækeñ er
rotfest. Þui þo at Hitẽ kõe/þa er hñ þo ecki hræddr vm sig/Helldr blijfa hñs Laufblød græn
og kuijder ecki vid/þo ad Þurre Aaren kome/helldr færer hñ Auoxt oaflaatanliga.

Mañsins hiarta er [a] Metnadar fullt ⁊ Oruinlunar samt/Huer kañ ad rañsaka þat?
Eg DROTTIN kañ Hiartad at rañsaka/og Nyrun ad profa/⁊ eg gef einum sierhuer-
iũ epter sijnum giørninge/ ⁊ epter Auextenũ siña verka. Þuiad lijka sm̃ sa Fugl er liggur a
Eggium/⁊ klekr þm eigi vt/ Eins lijka so er sa madur sm̃ Rangfeingit fie til samans dregr
Þuiad hñ hlytr þar i fra nær ed hñ minst varer / ⁊ hlytur þo ad sijdustuñe Daaruskap þar
til ad hafa. Eñ sa stadureñ vors Helgidoms/sm̃ er/Tignar Sæted Gudz Dyrdar ꝥ hefur
alla tijma stadfast verit.

Bæn Jeremi Þuiad þu DROTTen ert Jsraels fullnadar Traust/Aller þr s̃ þig yfergiefa/ þr hli-
ota til skamar ad verda/og þr hiner fra horfnu skulu j Jørdena skrifast/Þuiat þr yfergiefa
DROTTIN/sm̃ er vppspretta his lifãda Vatzins. DROtten Lækna þu mig þa verd eg
Heilbrigdr/ Hialpa þu mier þa em eg holpin/þt þu ert miñ Lofstir. C

Sia þu/Þeir seigia til min/Huar er þa ꝥ ord DROTTINS? Kiære/Lattu ꝥ koma
hingat. Eñ þar fyrer flyde eg ecki fra þier þu min Hiørd. Eg hefe ⁊ ecki girnst a [b] Daga
mañsins/Þad veitstu/Huad eg hefe Predikad/ ꝥ er riettferdugt fyrer þier. Vertu ad eins
ecki hardudligr vid mig þu sm̃ ert nitt Athuarf i Naudinne/ Lattu þa til skamar verda
sm̃ mig ofsækia/eñ eigi mig. Lattu þa skelfast eñ eigi mig/Lattu Olucku dagen koma yfer
þa/og i sundur sla þa tuefalldliga.

So seiger DROTTIN til min/Far burt/og stattu i Borgarhlidinu Folksins/vm hũt
ꝥ Kõũguren Juda geingr vt ⁊ jñ/⁊ i øllũ Borgarhlidũ Jerusalẽ/Og seig þu til þra. Heyr-
Exo. xx ed Ord DRottens þier Kõũgar Juda/⁊ þier aller vti Juda ⁊ aller jñbyggiarn' j Jerusalem
Deut. xv sm̃ jñgangit vm þssi Borgar hlid / suo seiger DROTTIN. Varit ydur/og berit øngua
Byrde a Þuottdeigenũ i giegnũ Jerusalems Borgar hlid/⁊ flytied ønguan byrdar þũga vt
Þuottdagurin af ydar husũ a Þuottdeigenũ/⁊ fremied eckeneitt Erfide/helldur halldit Þuottdagen Heilag
an/so sm̃ ꝥ eg hefe bodit ydar Forfedrũ. Eñ þr heyra ꝥ eigi/og hneigia ecki sijn eyru hier
til/helldr blijfa þeir Hardsuijrader/suo at þeir skule ecke mier heyra/nie læta sig leidrietta.

Ef ad þier heyred mier/seigir DROTTIN/so ad þier berit ønguan Byrdarþunga a D
Fyrerheit Þuottdeigenum i giegnũ þssi Borgarhliden/helldr Heilagã halldit þañ hiñ sama/so ad þier
giøred ecki neitt verk a þm sama deige/þa skulu og cirnen vm þssi Stadar Porten ganga vt
og jñ Konũgar ⁊ Høfdingiar(þr sm̃ sitia a Dauidz Stole) Rijdande og Reñande/ bæde a
Vøgnũ og Hestũ/þr sialfer ⁊ so þra Høfdingiar/mz øllũ þm s̃ bua i Juda og Jerusalem.
Og þssi Borg skal þa byggiast æfinligaña/⁊ þr mũu koma vt af stødunum Juda/ ⁊ þm sød
rum sm̃ hier liggia i kringum Jerusalem/og vr Ben Jamins Lande/vr Dølunum ⁊ af fiall
bygdunũ/ og af Sudrenu/ sm̃ færa breñe Forner/ Offraner/ Matoffur ⁊ Reykelsi/ til þess
Ho. [illegible]ar øgnũ Hwssens DROTTens.

Eñ ef þier heyret mier ecki/so ꝥ þier Helgan halldit Þuottdagen/og berid eigi neiñ byrg
dar þunga

[a] Metnadar) Gange Jlla/þa er Vyl og Epa-seme/Gãge Vel þa er Metnadr og Ofsiæke

[b] Mansins Dag) Þad er/Lofstyr maña/huers dag ar Lof og Lof styr einskis eru vert

dar þunga jñ vm þau Borgar hliden i Jerusalem a Þuottdeigenum/ þa vil eg vppkueikia
eirn Elld vti heñar Borgarhlidū/ sa ed foreyda skal þm Hwsunum i Jerusalem/ og hñ skal
ecki vtslocktur verda.

XVIII.

A ÞEtta er ꝥ ordet sm̃ skiede af DROTTNI til Jeremia/ ⁊ sagde/ Statt vpp — Pottamakarans Hus
⁊ gack ofan i hus Leirkera smidsins. Þar vil eg lata þig heyra mitt Ord.
Og eg gieck ofan i Hwsit Leirkierasmidsins/ ⁊ sia þu/ hñ erfidade þañ sama — Rom. ix
tijma a Hiolenu. Og sa Potturen sem hñ var ad giøra af Leirenu sundur — Esa. lx ix
brotnade i hañs hondum/ þa giorde hañ eirn añan Pott aptur/ sm̃ honum
bijhagade. Þa skiede ord DROTTens til mijn og sagde/ Kañ eg ecki eir
nen so ad giøra vid ydr/ þier af huse Jsraels/ so sē ad þssi Leirkiera smidurē? seiger DROT
Ten Lijka sem ꝥ Leirid er i Leirkierasmidz hende/ Eins suo þa eru þier af Jsraels Hwsi i
minne Hende

Mig skyndeliga fæ eg talat a mote eirnre Þiod og Kongs Rijke / suo ꝥ eg vilie af ma
nidurbriota ⁊ fordiarfa ꝥ sama. Eñ ef ꝥ snyr sier i burt fra siñe Jllgirne/ a mote huerre eg — Jdranar
tala/ þa skal mig ⁊ eirnen angra þa Ogiæfu sm̃ eg hugleidda at giøra þm. Og mig snar — Amīnīng
liga þa fæ eg talat vm eina Þiod ⁊ Kongs rijke/ ꝥ eg vilie vppbyggia ⁊ grodsetia ꝥ. Eñ ef — Ezech. viij.
ꝥ giører jlla fyrer miñe augsyn/ so ad ꝥ hlyder ecki miñe Raust/ þa skal mig ⁊ eirnen angra — xxxiij.
ꝥ hid goda/ sm̃ eg hafda fyrerheited þm ad giøra.

B So seig þu nu til þra i Juda/ ⁊ til Borgarmañaña i Jerusaleem/ So seiger DROtten.
Sia þu/ Eg til by ydr eina Ogiæfu/ eg hefe eirn hugar þanka a mote ydur. Þar fyrer snue
sier hū sm̃ eirn j burt fra sijnu vōdu Athæfi/ og yfer bæted ydar Breytne ⁊ Giørniga. Eñ
þr seigia/ Þar verdr ecki af/ þt vier viliū gāga epter voru sialfs Hugbode/ ⁊ giøra huer epter
sijnum vondum hiartans hugar þanka.

Þar fyrʳ seiger DROTTJN/ Spyriet epter a medal Heidiña þioda/ huer at nockurn
tijma hafe heyrt suoddan? ꝥ Jungfruen Jsrael giøre so stora Suiuirdeliga hlute? Snioren
C er þo leingr a steinūum t Mørkiñe/ nær ed ꝥ sniofar hier ad ofā j fra Libanon/ ⁊ Regnuatned
reñur ecki so snart i burt/ suo sem ꝥ mitt Folk forgleymer mier. Þeir veita Reykelsinu fyrer
Godunum/ og vppbyria so hneykslaner a sijnum vegum æfinliga/ / og ganga so a Ouegunū/
so at þra Land verde i Eydelagt/ þm til æfinligrar skam̃ar/ so at huer sa sm̃ þar geingr fram̃
hia/ skal vndrast ꝥ ⁊ hrista Høfudet. Þuiat eg vil mz einum Austanvinde j sundr dreifa þm
fyrer þrra Ouinū. Eg vil snua vid þm bakenu/ eñ ei Andlitenu/ nær ed þeir fordiarfast.

Eñ þr seigia/ Komet ⁊ tøkum vor Rad a mote Jeremia/ þt þr Prestarner kunna ecke
villt ad fara j Løgmalenu/ og þr hiner Vijsu kuña ecki ad bregdast i Radagiørdiñe/ og þeir — Offsokn Jeremie
Prophetarn̄ kuña ei oriett ad keña. Komed hingat/ Latū oss drepa hñ nidr mz Tunguñe/ og — Supra i
D gefa ønguā gaum ad øllu þui ed hñ talar.

DROTTJN/ Gef þu giætur ad mier og heyr þa Raustena miña Motstødu manna.
Er ꝥ riett ad madureñ laune Jllu fyrʳ Gott? Þuiad þr hafa grafit eina Grøf Miñe Sæ — Bæn Jeremie
lu/ Hugleittu ꝥ hūnē eg hefe fram̃e stadet fyrʳ þiʳ/ til at tala þra ed besta/ ⁊ snua þiñe Gridʳ
reide j burt fra þm. Fyrʳ ꝥ straffa nu þra Børn mz Hūgre ⁊ lat þa j Suerdz eggiʳ falla/ — Jere. xx
so at þra Kuiñr ⁊ Eckiur øde Barnlausar/ ⁊ ꝥ þra Lidzmeñ i Hel slaest/ ⁊ so þra æskumenn
medr Vopnum veigist i Strijdenu. So ad ꝥ Hliod heyrt verde vr þra Hwsum/ huersu skynde — a Fyrergiefs ecke) Þat er/ lat þier
ligana ad þu hefr latid Strijdzmeñena yfer þa koma. Þuiad þr hafa grafit eina Grøf til — ecke þocknast
ad veida mig vti/ og lagt Snørur fyrer mijnar fætur. Og mz þui DROTTen/ ad þu veist — þra Athæfe/ og
allan þra Asetning a mote mier/ ad þr vilia Aflijfa mig/ þa ᵃ fyrer gief þu ecki þañ þeirra — styrk þa ei
Misgørning/ og lat ecki þær þra Synder afmadar verda fyrer þier/ Lattu þa verda nidur
slegna fyrer þier/ og breyt vidur þa epter þinne Reide.

XIX.

A SVo seiger DROTTJN/ Far burt/ og kaup þier eirn Leir pott af Leirsmidnum/ ⁊ — Leirpottur
tak mz þier nockra vt af Ølldungunū folksins/ og vt af hinū Elldstum Prestunū/ — i. Reg. i
og gack vti Ben Hin noms Dal/ sm̃ liggr fyrer vtā Tigulsteins Ported/ og Predi
ka þʳ

ka þar þau Orden / sm̃ eg seige þier/ og tala þu so. Heyret ord DROTTins þier Kon-
ungarner af Juda og Borgar menn j Jerusalem So seiger DROTTIN Zebaoth/
Gud Jsraels/Siaed eg vil læta soddã Ogiæfu gãga yfer þeñan Stad/ ad hu sm̃ þ heyrer/
þ skal syngia fyrer hn̄s Eyrum. Þar fyrer ad þr forlietu mig/og gæfu einu añarligu Gude
þeñan Stad/og hafa þar jñe veifat Reykelse fyrer añarligu Godũ/s huerke þr nie þra For
fedur/nie Kõugarner Juda hafa þeckt/ og hafa vppfyllt þeñan Stad med saklaust Blod.
Þui þr hafa Baal Hæder vppbygt/til ad breña sijn Børn/ Baal til Breñeoffurs/ Huad eg
Straff Af hefe huerke bodit þm/nie nockurn tijma þar vt af sagt/þar mz kom þ alldreigi j mitt hiarta. B
gudadyrkunar. Þar fyrer sia þu/sa tijme mun koma/seiger DRottin/Þad þsse Stadr skal ecke meir
Jere. vij a kallast Thophet/nie Ben Hin nom Dalur/helldr mun hñ Dræps dalur Heita. Þuiad eg
Ben Hin Nõ vil þa Gudz Þionustuna Juda og Jerusalem i þessum Stad nidr briota / Eg vil læta þa
Dalur falla fyrer Suerde/ Ouina sinna/i þeirra høndum sm̃ sækia epter þra lijfe/og þra Lijkame
Thopheth vil eg Fuglum Loptsins & Dyrũ Jardariñar at Æthu gefa. Og þeñã stad vil eg leggia i eyde
og til Hædungar giøra/so ad aller þr sm̃ þar fram̃ hia ganga/þeim skal þikia vndrũ gegna
allar þra Plægr/og giøra Spie ad þm. Eg vil læta þa etha Kiøted Sona siña & Dætra
& huer þra skal etha añars holld/i þre Naud & Angistsm̃ ad þra Ouiner/& þeir ed sækia ep-
er þeirra Lijfe mũu þuinga þa mz. C

Og þu skallt i sundurbriota Leirpotten fyrer þm moñunũ sm̃ vt geingu mz þier/& seig þu
til þra/So seiger DROTTIN Zebaoth/lijka s at madr i sundr brytr Pottasmidsins Leir
kier/þ sm̃ ecki kañ aptur heillt ad verda/Eins lijka so þa vil eg & eirnen i sundurbriota þtta
Folk/& þeñan Stad/þar til mz skulu þr grafner verda i Thopheth/af þui ad þar mun ecke
añat rwm til vera ad grafa þa vti. Suoddan vmgang vil eg hafa vid þeñan Stad/ & hañs
Supra vij Jñbyggiara/seiger DROTTen/ad Stadur þsse skal vera s Thophet. Þar mz skulu þau D
husen i Jerusalem/og Hwsen Kõugaña Juda/verda so ohreinlig/sm̃ ad þssi Stadureñ Tho
phet er. Ja/Øll þau hwsen þar s þeir bæru Reykelsit vppa Þekiuñe/ allre himneskre Her-
sueit/og fornudu añarligũ Godũum Dryckiar offurit.

Og þa ed Jeremias kom heim aptur fra Thophet þangad sem DROTTIN hafde
sent hñ til ad spæ/gieck hñ jñ i Fordyrnar hia Hwsi DROTTINS/og sagde til allz Lyd
sins/So seiger DRO TTIN Zebaoth Gud Jsraels/Sia þu/Eg vil læta koma alla þa
Ogiæfu yfer þeñan Stad/og yfer alla hñs Stade/so sm̃ þ eg hefi adr vmrædt a mote honũ
af þui ad þr eru Hardsuirader/og vilia ecki heyra mijn Ord.

Ben Hiñom Dalur) Ben Hiñon hefr verit eitt Fagurt Lysteligt Daluerpe/hart nær
Jerusalem/huers ed getur/Josue xv. Cap. J þssũ Dal hafa þr sydã eina vijdfræga Gudz þionustugiord
stiptad/Þui Lyra seiger/yfer xxiij. Cap. Leuit. Ad Jsraels syner hafe i þssũ Dal Brent og Offrad sin
Börn Skwrgodenu Moloch/ Moloch var eitt Likneske af Kopar/holt hid iñra/þ vppfylltu þr mz Elld
og lögdu Börnen i fang þui/og lietu þau breña/ Eñ Prestarner giördu Ohliod mz Biöllũ og Bumbũ og
ödrũ Hliodfærũ/so Forelldrarner heyrdu ecke Grat Barnaña/Af þssũ Ben Hiñon giöra Spamẽnerner eitt
vidurstyggeligt nafn/Og Christus Math. v. og xvi. dregr þar af Geheña/Þad er/Heluijtskr elldr/Þeñañ
Dal hafa þr sydan Topheth kallat/og þydest Hlioda Hws edr hlioda Kirkia/og Esaias xxx. Tilreider
Konginũ af Assr slijka Gröf/Þad er/at hñ skle i Heluijte breña.

XX.

A

NN þa ed Pashur Prestr/Sonur Jñer Keñemans / sem ad settur var til
Pashur Høfdingia j Hwsi DROTTINS/heyrde ad Jeremias spade þssũ ordũ/
Jeremias ødr Þa slo hñ Jeremiam Propheta/ og kastade honum jñ j Huelsid vndr þui
sleigen og i Hædsta Portenu Ben Jamins/sm̃ er hia hwse DRottens
Hardhalld settr Og ad Morgne dags/tok Pashur Jeremiam burt vr huelsinguñe aptr/þa
sagde Jeremias til hñs/ DROTTIN kallar þig ecke Pashur/ helldur
Magr/allt vm kring. Þuiad so seiger DROTTIN/Sia þu/Eg vil gefa þig & alla þina
Vine vti hrædsluna/ og þr skulu falla fyrer Suerde Ouina siña/ þ hid sama þa skalltu sia
mz þinum Augũ. Og eg vil giefa giørvallt Juda i Hond Konũgsins af Babilon/so ad hañ
skal burt flytia þa til Babilõ/& mz Suerde drepa. Og so eirnẽ allt Godzit þssa Stadarins/ B
mz øllu þra Verksmijde/& øllũ dyrmætum Gripũ/& allã þañ Fiarsiod Kõgsins Juda/ þa vil
eg gefa i þra Ouina hendr/suo ad þr skulu Ræna þui/Taka þ/& flytia til Babilon/og þu
Pashur mz øllu þinu Heimkyñe/ skallt Herteken ganga & i Babilon koma/ þar skalltu dey

ia og

ia ꝛ Jardader verda/mz øllū þinū Vinū hueriū ed þu Predikar Lygena.
DROTTIN þu hefr so talit vm fyrer mier/ ꝛ eg hefe latid vmtelia mig/ þu ert mier Jeremias og
nogu Oflugur vorden/ og þu hefur vñit. Eñ eg er dagligaña fyrer þ sama at Nadūgu vor hñs Predikun
diñ/og huer madr þa dárar mig. Þuiat sijdan þ eg Talade/kalladi og Predikade vt af þre Spottast
Plaguñe og Foreydsluñe/þa er mier þ ord DROTTINS dagligaña vorded til Nadū=
E gar og Daaruskapar. Þa þeinkta eg/ Nu vel/ Eg vil eigi leingur minnast hans
og Predika ecki meir i hñs nafne. Eñ þ vard i minu Hiarta/so sm̄ þ eirn logande Elldr hef
de þar jñe lucktur verit/i minum Beinū/so ad eg kuñe ecki ad lijda þat/og eg var suo nær sm̄
af mier komenn.
Þuiad eg heyre huersu marger þ skraffa mig/ ꝛ hrǽda mig alla vegaña/Aklagit hñ akaf
ligaña(seigia aller miner Viner ꝛ kuñingiar) vier vilium aklaga hñ/ ef ad vier giætum suo
fyrerkomit hm̄/og nád honum/ ꝛ hefnt vor so a hm̄. Eñ DROTTIN er hia mier/sem
eirn Oflugur Kappe/Þar fyrer munu miner Ofsoknar meñ falla/ og ecki Sigr viña/ helldr
munu þr miøg skamader verda/af þui ad þr breyta so fauijsligaña/æsinlig mun su skøm va
huerre ad ecke mun forgleymt vda. Og nu DROTTEN Zebaoth/sm̄ profar hiñ Rettferd Supra xi
uga/þu sm̄ sier Nyrun ꝛ Hiørtun/Lattu mig sia þina Hefnd a þm/þuiat eg hefe þier mitt
Málefne a hende folgit. Lof synged DROttne/ Vegsamit DRotten/ hñ sm̄ frelsad hefur
D Lijfid hins Fatæka/vr høndū þra Illgiørnu.
Boluadur vere sa Dagr/a huerium þ eg var føddr/Vansignadr vere sa Dagr a þm ed Job. iij
min Moder hun fǽdde mig. Boluadr sie sa sm̄ flutte minū Fødr þau Fagnadar tijdinde og Hørmungar
sagde/Eirn Vngan son hefur þu feinged/ad hñ villde so gledia hñ mz þui. Sa hiñ same ma klógun Jeremie
dur hñ sie so sm̄ þr Staderner/huerium ed DROTTIN vmturnade/ ꝛ þ angrade hñ eigi/
og hñ skal at Morgne heyra ofsa oop/ og vm Middeiged Sorgar grát. Eñ þui hefur þu Gen. xix
ecki helldr aflijfat mig i Modr kuide? so ad min Moder hefde matt vera min Grøf/ ꝛ hennar
Kuidr hefde so þungadur verid alla æfina. Huar fyrer mun eg framkomen af Modurkuide?
Ad eg skyllde eiga at sia soddan Eymdar lag/ ꝛ hiartans Angr/ ꝛ ad enda suo mina Lijfdaga
mz Skøm.

XXI.

A HEtta er þ ord sm̄ skiede af DROTTne til Jeremia/ þa ed Kōngureñ Ze=
dechias sende Pashur Malachia son til hañs/ og Zephania Son Maesia
Keñemans/ ꝛ liet seigia honū/At spyr þu DROTTeñ fyr' oss/þt Nabu= Zedechia
godonosor Konūgureñ af Babilō strijder a mote oss. Þad DROttenn vill= Jere. xxxiij
de þo giøra vid oss/epter øllum sijnū Dasemdum/so ad hñ mætte i burt dra=
ga fra oss.
Jeremias sagde til þra/Seiget so til Zedechia/Þetta seiger DROTTeñ Gud Jsraels
Sia þu Eg vil snua þm Vopnū a bak aptr sm̄ þier hafed i ydar høndū/medr þm ed þier ber
iest a mote Konungenū af Babilon/og i mote þm Caldeis sm̄ ydur hafa vmkringt hier vtify Spadomur vt
rer Mwrnum/ og vil safna þm til samans midt jñ j staden. Og eg vil strijda a mote ydr eß Foreydslu
mz vtrieftri Hende ꝛ sterkum Armlegg/mz mikille Reide Grimd og Myskunarleysi/og eg vil Juda og Jeru
B sla Borgarmeñena þssa Stadarens/ bǽde Meñ og Fienad/ suo ad þr skulu deyia af mikille salem
Drepsott. Og þar epter a(seiger DROTTen)vil eg giefa Zedechiam Konungeñ Juda/
og hñs Þienara/ og þ Folket sm̄ epter verdr i þssum Stad af Drepsottiñe/ Suerdenu/ og
Hungrinu/ i hendr Nabugodonosor Kongsens af Babilon/ ꝛ i þra Ouina hendr/ ꝛ i þra
hiña sømu hendr sm̄ leita epter þra lijfe. Ad hñ skule so sla þa medr Suerdz eggium/ad þar
C skal eingen vægd eda Vorkū nie Myskunseme a vera.
Og seig þu þssu Folke/So seiger DROTTIn. Sia þu/Eg legg ydur fyrer veigen til Jere. xxx vij
Lijfsins/og veigen til Daudans. Huer hñ blijfr i þssū Stad/sa sk deyia fyrer Suerde/Hūg
re og Drepsott. Eñ huer ed giefur sig hier fra vt til þra Caldeis/sm̄ ydur hafa vmkringt/sa
skal lifa ꝛ sijnu Lijfe bihallda/sm̄ ødru hlutskipte. Þuiad eg hefe sett mitt auglit vt yfer þeñ
an Stad til Ogiæfu/og til einskis godz/seiger DROTten/hañ skal giefast j hendur Kon Jere. xxx iij
ungsins af Babilon/so ad hñ skal breña hñ vpp mz Ellde.
Og heyred þ Ord DROTTINS/þier af Hwsenu Kongsins Juda/Þu Dauidz hws Esa. i
So seiger DROTTIN/Halldit Domen a morgnenū/ og frelsit þñ sm̄ rǽntr er af hende Jere. xxij
ofsoknarans

Supra. iiij Offsoknarans/vppa þ mÿn Grimd skule eige vt fara sm̃ Elldr/og brenã/so ad eingen kunne
vt ad slockua/fyrer ydars vondsligs Athæfis saker. Sia þu/seiger DROTTIN/ Eg seige
þier þu sm̃ byr i Dalnum/a Fiallenu/og a Slettlendinu/ꝛ þu seiger/Huer vill oss yfergang
veita edr jñ kõa i vora Herkastala? Eg vil sækia ydr heim(seiger DROTTen)ept' Auexte
yduara verka/Eg vil kueikia eirn Elld j heñar Skoge/so ad hũ skal foreyda øllum hlutum/
þʳ allt vm kring.

XXII.

SO seiger DROTTIN/Gack þu ofan i Hwsit Konungsins Juda/ꝛ tala
þar þsse ord/Og seig þu so/Þu Konungurenñ Juda sm̃ situr vppa Dauïdz
Stole/Heyr þu Ord DROTTINS/bæde þu og þiner þienarar/ꝛ þitt A
Folk sm̃ vm þssar dyr jñganga. So seiger DROTten/ Halldet Domenñ ꝛ
Riettuÿsena/og frelsit hiñ nidur þrykta af hende Offsoknarans/og sturled
Jere. li ecki hiñ Framanda/Fodurleysingian ꝛ Eckiuna/og giørit øngũ Ofrÿke/og
vthellit ecki Saklausu Blode i þssum stad. Ef ad þier giøred þtta/ þa skulu þr Konungar-
ner sm̃ sitia a Dauïdz Stole/iñ draga vm Dyrnar þssa Hwssens/bædi a Vøgnũ og Hestũ/
mz sijnum Þienurũ ꝛ Folke. Eñ ef þier hlyded ecki þssu/þa hefe eg suared vid sialfan mig/
(seiger DROTTIEN)ad þtta Hws sk nidur brotid verda

Þuiad so seiger DROTTIN af Hwsinu Konungsins Juda/Gileat þu ert mitt Høfut
i Libanon/Huad gillder/eg vil giøra þig eyde/ꝛ þa Stadena fyrer vtã Jñbyggiara. Þuiad B
eg hefe til einkat Foreydslu meñ yfer þig/huern mz siñe Veriu/Þeir skulu afhøggua þin vt
ualen Cedrus Trie/og kasta þm i Elld. Þa munu ꝛ marger Heidingiar ganga fram̃ hia
þssũ Stad/ꝛ seigia h[illegible] til añars/Huar fyrer mũ DROTTIN hafa so breytt vidr þeñã
hinn myckla Stad? Eñ þar mun so suarad verda/ Af þui þr yfer gaafu Sattmalañ DRot
tens Gudz sijns/ ꝛ til bædu añarliga Gude/ꝛ þionudu þm.

Grææted ecki yfer Framlidnũ/ꝛ beret ønguan Harm epter þa/Eñ grææted helldr yfer þm
sm̃ i burt fer/þt hũ mun alldreigi aptur koma/þ hũ fae ad sia sitt Fosturland. Þuiad so sei-
Sallum ger DROTTIN af Sallum syne Josia Konungsins Juda/ hũ huer ad er Kongr i stadẽ
iiij Reg. xxiij sins Fodurs Josia/Huer ed i burt er fareñ af þssum stad/hañ mun ecki hingad aptur koma/
helldr mun hũ deyia i þm stad/þangat sm̃ hũ er hertekin/i burt fluttur/ꝛ hañ mun eigi meir
sia þtta Land.

Vei sie þm sm̃ bygger sitt hws mz Synd/ꝛ sijn Herberge mz Oriettindũ/hũ sm̃ lætur siñ
Naunga erfida fyrer eckert/ꝛ gefr hm̃ ecki sitt Verdkaup/ꝛ þeinker so/Nu vel/ Eg vil bygg C
ia mier eitt stort Hws/ꝛ vÿdan Sal/ꝛ lætur høggua sier Vindaugu þar a /og þilia mz Ce-
drus vide/ꝛ Mæla vt med raudu. Huort þeinker þu/ad þu vilier þar fyrer Konungur vera/
þo ad þu hallder þier til mz Cerdus vide? Hefur ecki eirnen þiñ Fader Eted ꝛ Drucked/og
giørde þo samt Riettan dom ꝛ Riettuÿsena/ꝛ þ vegnade hm̃ vel. Hũ hialpade hinũ þurftu-
ga og Fatæka til Riettarins/ꝛ þ gieck honum vel. Er þ eigi so / at slÿkt kallist riettelіga ad
þeckia mig/ Seiger DROTTIN. Eñ þÿn Augu ꝛ þitt hiarta standa eigi so/ Helldr
vppa Agirne/og ad vthella saklausu Blode/til ad veita yfer gang ꝛ Ofrÿke.

Þar fyrer seiger DRotten af Joachim syne Josia Konũgenũ i Juda/ þat eige munu þr
harma hũ/ Aha Broder/Aha Syster/ꝛ þ eigi mũu þr grææta hũ. Aha þu Herra/ Aha þu D
Joachims ættgøfuge. Hũ mun Jardadr verda sm̃ añar Asne/Dreigen ꝛ vtkastadr fyrer Porten i Je-
Straff og rusalẽ. Ja gack þu þa vppa Libanõ/ꝛ kalla ꝛ læt heyra til þÿn i Basã/ ꝛ kalla fra Abarĩ/
Hegning þt aller þiñ Astuiner eru herfiliganaforeydder. Eg sagda þier þ adr fyrer fram̃/ þa ed þ
iiij Reg. xxiij
xxiiij geck eñ vel til/ Eñ þu sagder/Eg vil eigi heyra þ. So hefr þu giørt alla þÿna Lÿfdaga/at
ᵃ þu villder ecki hlyda miñe Raust. Vedrit þᵃ fæder alla þÿna Hirdara/Og þiner Astmeñ fa-
Fader) ra Hertekner i burt/þar hlytur þu þa til Hædungar ꝛ skam̃ar ad verda/fyrer allra þiña Ill
Rekr sm̃ Saude giørda saker. Þu sem nu byr i Libanon/og Hreidrar þig i Cedrus Vide/Huersu Dægeligr
muntu þa alitz vera/nær ed yfer þig kemr Hørmung og Harmkuæle/ Lÿka sem Jodsiukrar
Konu.

Jechonias So sañarliga sem eg life(seigir DROTTIN)þo ad Jechonias sonr Joachims Kon- E
iiij Reg. xxiiij. ungsins Juda være eirn Signetz hringr a minne Hægre hende/ þa villda eg þo slÿta þig
þʳ vt af/og gefa þig i þra hendr sm̃ leita epter þÿnu Lÿfe og fyrer hueriũ ad þu ert Hræddr

sem er

sm̄ er/i hendr Nabagodonosor Konungsins af Babilon/ z i þra Chaldeis hendr. Og eg vil
drijfa þig og þijna Modur s̄ þig fædde/ burt i eitt añat Land sm̄ ecki er ydart fodurlād/ z þar
skulu þier deyia z ecki koma aptur hingat i þtta Land j hueriu þier villdut þo af hiarta fegn
er eiga ad vera. Huersu Aumligr Forsmanarlegr og Herfilegr madr þa er þo Jechonias?
Eitt styggeligt Kier/ Aha/ Þui er hñ so vtflæmdr mz sijnu Sæde/ og i burt rekiñ j eitt O-
kuñigt Land? O þu Land/Land/Land/Heyr þu ord DROTTens. So seiger DROT-
TIN/Skrifed hñ vpp fyrer eirn Fordiarfadan mañ/fyrer þañ mañ sm̄ eigi mun vel luck-
ast vm sijna Lijfdaga. Þuiad hñ mun eigi þar Hamingiu til hafa/ þ nockur vt af hñs Sæ-
de skule sitia a Stole Dauidz/ z hiedan i fra Rijkes stiorn hafa i Juda.

XXIII.

A WEi ydur Hirdurum/þier sm̄ Fyrerfarid z i sundurdreifed miñe Hiørd/hūia — Ezech. xxxiiij.
eg fæde/seiger DRotten. Þar fyrer seiger DROTTen Gud Israels/ vt
af þm Hirdurunū s̄ fædu gefa mijnu Folke/ Þier hafet i sundurdreift og i
burt rekit mijna Hiørd/ z heñar ecki vitiad/ Siaed/Eg vil sækia ydr heim
fyrer ydars Illskuligs Athæfis saker/seiger DROTTIN. Og eg vil þa
sm̄ epter eru vordner af miñe Hiørd/samansafna vt af øllū Løndū/þadā
sem eg hefe i burt drifid þa/ z eg vil flytia þa aptur til siña Hiardar Hwsa/ suo ad þr skulu
vaxa z marger verda. Og eg vil setia Hirdara yfer þa/ þr ed þm skulu Fædslu gefa/so at þr
skulu ecki meir Hrædast nie skielfast/nie heimsokter vda/ seiger DROTTen.
Sia þu/Sa tijme kemr/seiger DROTTIN/Þad eg mune Dauid vppuekia eiñ Ric- — Spadomur vt
tlætis Kuist/ og hñ skal eirn Konungr vera/sa ed vel mun stiorna/og vpphefia Domen og — af Christo
Riettuijsena a Jørdu. A þeim tijma skal Juda holpen verda og Israel vgglaus bwa. Og — Jere. xxxiij
B þtta mun hñs nafn vera sm̄ þr munu kalla hñ/ DROTTen s̄ ert vor Riettlæting.
Þar fyrir sia þu/Sa tijme mun koma/seiger DROTTEN/At eigi mun meir sagt vda — Jere. xvi.
So sañarliga sm̄ þ DROTTEN lifer/sa ed vtleidde Israels sonu af Egiptalande/helldr
So sañarliga sm̄ ROTTIN lifer/ s̄ heimflutte þ Sædet Hwssens Israel/ vt af Hordur-
landenu/og vr øllum þeim Løndum sem eg hafde i burt rekit þa/so at þeir skulu bwa i sialfs
þeirra Lande.

A mote þeim Prophetunum

C Mitt Hiarta þ vill sundur springa i minu Lijfe/ øll mijn Bein þau skialfa/ mer fer so s̄
ødrū Fordrucknū mañe/ z s̄ þm ad hrasar af Vijne/fyre DRottne z fyre hñs Heilogu orde.
Ad Landit er so fullt af Hordomum/ad Landet stendr so Herfiligaña/ad þui er so fyrermællt
og ad eingiarnar a Eydemørkeñe eru j burt þornadar/ z þra Lifnadr er vondr/ z þra Stior- — Supra. xiij.
nan duger eckert. Þuiad bæde Prophetarner z Prestarner eru Illmeñe/og eg fiñ eirnen þra
Illsku i minu hwsi/seiger DROTTen. Þar fyrer er þra vegr so s̄ eirn Halku vegr i Myrk
renu/a huerium ed þr skridna z falla. Þuiad eg vil læta Ogiæfu yfer þa koma/a þui Aare
nu þa þra verdr vitiad/seiger DROTten.
Ad søñu/þa sa eg Heimsku i hia Prophetunū i Samaria/ad þr spadu fyrer Baal/og af
vega leiddu mitt Folk Israel. Eñ i hia Prophetunū til Jerusalem/sie eg Suiuirdinger/huer- — Jere. ix
nen ad þr drygia Hordoma/ og fara mz Lygar/ og styrkia hinu Illskufullu/ so þ eingen skule
snua sier i burt fra siñe Illgirne. Aller eru þr fyrer mier lijka sm̄ Sodoma/og heñar Borg
D armeñ suo sm̄ Gomorra. Þar fyrer seiger DROTten Zebaoth so/af þm Prophetunum/
Sia þu/Eg vil fæda þa mz beiskre Malurt/ og gefa þm Gall at drecka/Þuiat af þm Pro
phetunum til Jerusalem kemr Hræsne vti allt Landit.
So seiger DROTTIN Zebaoth/ Hlydit ecki ordū þra Prophetaña s̄ spa fyrer ydur/
þeir villa ydur/ þt þr Predika sioner sijns hiarta/ z ecki af Muñe DRottens. Þeir seigia
til þra s̄ mig Lasta/DROTTIN hefr sagt þ/ ad ydur skule vel ganga. Og þr seigia til — Jere. xiiij.
allra þra s̄ ganga epter sijnu sialfs hiartās hugbode/ þar sk eingen ogiæfa koma yfer ydr. Þui — xxvii. xxix
ad hū hefr so nalægr verit radagiørd DROttens/ad hñ hafe sied eda heyrt hñs Ord? Huer
hefr formerkt og heyrt hñs Ord.
E Sia þu/Stormuin dur DROTTens mun koma mz Grimd/og eitt hrædeligt Hrekuidre
mun falla yfer høfud hiña Ogudligu. Og Reide DROttens mun eigi aflæta/þangat til ad
hñ hefr

hn̄ hefur þ fullgiørt/og þui til vegar komit ſ honum byr i ſkape/hier epter a ſeirna meir mu nu þr vel formerkia þ. Eg ſenda ecki þa Prophetana/þo hlupu þr ſamt/ Eg talade ecki til þra/þo ſpaadu þr. Þui þar ſm̄ þr hefdu verit vid mitt Raad/og hefdu Predikat mitt Ord mīn nu Folke/ þa hefdu þr i burt ſnued þui fra ſijnu vondu Athæfi / og fra ſijnum vondſligum Lifnade.

Er eg ecki ſa Gud ſ nalægr er/ſeiger DROTTen/og ecki ſa Gud ſ fiarlægur er? Þeint ker þu ad nockr kuñe ſo leyneligana ad fela ſig/þ eg fae eigi ſied hn̄? ſeiger DROTTIN Er eg eige ſa ſm̄ vppfyller Himen og Jørd? ſeiger DROTTIN.

Eg heyre þ vel/ad Prophetarn̄ þr Predika ⁊ Spaa falſkliga i minu Nafne/ ⁊ ſeigia/Mig F
Dreymde þ/Mig Dreymde þ. Hueñar mūu þr Prophetarn̄ vilia þo liña þſſu/ad ſpaa falſkli gaña/⁊ ad ſpa fyrer þra hiartans Suikræde? og vilia ad mitt folk þ forgleyme minu nafne vegna þra drauma ſ hū þra Predikar fyrer ødrū/ Lijka ſ ad þra Forfedr forgleymdu mijnu Nafne fyrer Baals ſaker.

Sa Prophete ſm̄ hefur Drauma/hn̄ Predike Drauma/Eñ hū hn̄ hefr mitt Ord/ſa pre dike mitt ord rietteligaña. Huad ſkulu Agnernar hia Hueitenu? ſeiger DROTTen. Er mitt ord ecke lijka ſm̄ eirn Elldr/ſeigir DROTTIN/⁊ lijka ſ eirn Jarnhamar ſa ed Biør gen i ſundur molar?

Þar fyrer ſia þu/Eg vil til vid þa Prophetana/ſeiger DROTTIN / þr ed a Stela mijnu Orde huer epter añañ/Sia þu/Eg vil ſiña þa Prophetana/ſeiger DROtten/ſem fra ſlytia þra eigen ord/og ſeigia/Hn̄ hefr ſagt þ. Sia þu/Eg vil ſiña þa/ſ fyrerſpa falſkliga Drauma/ſeiger DROtten/og predika þa hinu ſømu/⁊ villa ſo mitt folk mz ſijnum Lygū ⁊ Lauſmælge/hueria at eg hefe þo ei vtſendt/ ⁊ eigi helldr bodit þm þ/⁊ þr eru ecki eirnen þſſu Folke nytſamliger/ſeiger DROTTen.

Nær ed þtta Folk/eda eirn Prophete/elligar eirn Preſtmadr ſpyr þig ad/⁊ ſeig/ Huer er ſa G
DROTTINS b Byrdarþungen? Þa ſkalltu ſeigia til þra huer ad ſa Byrdarþungen ſie/Eg vil burt kaſta ydr/ſeiger DROTTIN. Eñ ef eirnhuer Prophete eda Preſtur/ell igar Folket ſeiger/þ er ſa Byrdar þungen DROTTens/þañ vil eg heimſækia ⁊ hn̄s Hws þar til mz. Eñ ſo mun huer til añars tala/og ſin a millū ſeigia/Hueriu ſuarade DRotten? og huad ſeiger DROTTIN? ⁊ kallit þ ecki meir/eirn Byrdarþunga DROTTens þt huers mans ſialfs eiged ord ſkal vera honū eirn Byrdarþunge / Þar fyrer ad þier vmſnued ſo Ordunum vors Gudz þſſ Lifanda DROTTEns Gudz Zebaoth. Þar fyrer ſkulu þier ſeigia ſo til Prophetaña/Hueriu ſuarade DROTTen þier/og huad ſeiger DROTTen?

Eñ mz þui þier ſeiget/Byrdarþunge DROTTINS/Þar fyrer þa ſeiger DROTTen ſo/Nu þier kalled þtta ord/eirn Byrdarþunga DROTTINS/og eg hefe ſendt til ydar ⁊ læted ſeigia til ydar/ad þier ſkylldud ecki kalla þ eirn Byrdarþunga DROTTens. Siaed/Eg vil ydur i burt taka/⁊ þañ ſtaden mz ydr ſm̄ eg hefe gefed ydur ⁊ ydar Forfedrū/ og i burt fleygia ydur fra minu Auglite/ Og eg vil læta yfer ydur koma æfinlega ſkøm̄ og Eilijfa Forſmæn/ ſm̄ alldreige ſkal forgleymd vda.

a Stela) Rangliga vt þyda og ſtela þra Folkenu rettum Lærdome

b Byrdarþunge) So hæda þr ypa ſpieſkap Prophetans ord kallad Byrdarþūnga/og halldet þar mz Jeremiam ſo ſm̄ hyrer eiñ Skripting

XXIIII.

Fijkiu Karfer

Jechonias iiij Reg. xxiiij.

Sia þu/DROTTen ſynde mier tuær Fijkiu karfer/ſettar vti fyrer Muſt- A
erenu DROTTINS(epter þ þa ed Nabagodonoſor Konunguren af Babilon hafdi i burt flutt Jechoniā/ſon Joachim Konungſins Juda/medr Høfdingium i Juda/ Trieſmidū ⁊ hagleiks m̄m̄ af Jeruſalem/ og flutt þa til Babiloniam) i þre eirne Kørſiñi voru miøg godar Fijkiur/ſo ſ at eru þær hinar fyrſtu fulluaxn Fijkiur. J hiñe añare Kørſiñi voru miøg jllar Fijkiur/at þær voru onguum etande/ ſo jllar voru þær. Og DROtten ſagde til mijn/ Jere mia/ Huad ſier þu? Eg ſagde/Fijkiur/þær godu Fijkiurnar eru miøg goodar/og hinar von du eru møig vōdar/ ad þær eru eigi jetande ſo jllar eru þær.

iiij Reg. xlij. Deut. xxix. Jere. xxx. xlij.

Þa ſkiede ord DROTTens til mijn/og ſagde/So ſeiger DROTTen Gud Jſraels/ B
Lijka ſm̄ ad þſſar Fijkiurnar eru godar/ſo vil eg Nadarſamligana taka þa ad mier ſ fang ader eru af Juda hueria eg hefe burt lætid fara af þſſum ſtad/ i þra Caldeis Land. Og eg vil lijta Nadarſamligaña til þra/⁊ jñſlytia þa aptur i þtta Land/Og eg vil vppbyggia þa eñ ecki nidurbriota/Eg vil grodſetia þa en ecki vppræta/og eg vil gefa þm þ Hiarta ad þeir ſkulu þeck-

skulu þeckia mig ꝥ eg sie DROTTJN/ z þr skulu vera mitt Folk/ þa vil eg og vera þrra
Gud/ Þuiad þr munu snua sier af øllu hiarta til mijn.
Eñ lijka sem ad þær vondu Fijkiurnar eru so vondar/ ꝥ eingen kann ad etha þær (seiger
C DROtten) So vil eg vtgefa Zedechiam Konungen Juda/ og hn̄s Høfdingia/ og ꝥ huad ep
ter er ordet til Jerusalem z i þssu lande/ og þa sm̄ bua i Egiptalande. Eg vil til senda þeim
Ogiæfu/ z lꜳta þa ecke vera i neinu Kongarijke a Jørdu / so ad þr skulu ad skøm̄ verda/ og
ad Ordzkuid/ og Frasøgu/ og ad Bøluan i øllum Stødum/ þangat sm̄ eg mun i burt reka þa/
Og eg vil a medal þra senda/ Suerd/ Hungr z Drepsott/ þangat til ad þr foreydder verda/
vt af þui Lande/ s̄ eg hefe gefit þm z þra Forfedrū.

XXV.

A Hetta er ꝥ ord sm̄ skiede til Jeremia/ yfer øllu Folke Juda/ a Fiorda Aare
Joachim sonar Josia Konūgsins Juda/ huert ed var ꝥ fyrsta Ared Naba Joachim
godonosor Konūgs af Babilō/ Huad er Propheten Jeremias taladi eirnen
til alls Folksins Juda/ z til allra Borgarmañaña i Jerusalem/ z sagdi. Josia
Þad ord Drottens skede til min/ j fra þui hinu Þrettanda Aarenu Josia/
sonar Amon Konungsins Juda/ allt til þssa dags/ og eg hefi hugarlꜳtli-
ga Predikad fyrer ydur i Þriu Aar og Tuttugu/ Eñ þier hafid alldreige viliad heyra ꝥ.
So hefr z eirnen DROTTen sendt til ydar alla sijna þienara þa Prophetana hugar- iiij Reg. xvij
lꜳtliga/ eñ þier hafit alldreige viliad heyra þm/ nie hneigia ydar eyru til ad heyra þm. Þa Jere. xviij
ed hn̄ sagde/ Snued ydur huer sm̄ eirn i burt fra sijnum vondū veige/ og i burt fra ydru von- xxxiiij
du Athæfe/ þa skulu þier alla tijma z alla æfina vera i þui Landenu/ sm̄ DROTTen hefr
B giefit ydr og ydar Forfedrum. Epterfylged ecki añarligū Gudum/ so ad þier þionit þm/ edur
tilbidiet þa/ vppa ꝥ ad þier reited mig eigi til Reide mz ydar handa verkum/ z ꝥ eg tilsende
ydur eina Ogiæfu. Eñ þier villdut eigi hlyda mier/ seiger DROTTJN/ so ad þier giørd-
ud mig fullkōligana Reidan/ mz ydar handa verkū/ ydr til eigenligrar Ogiæfu.
Þar fyrer seiger so DROTTJN Zebaoth. Fyrst þier viliet ecki heyra mijn ord/ Sia
þu/ Þa vil eg vtsenda z kōa lata allt þtta folkit a mote Nordrenu (seig' Drotten) Og eirnen
miñ Þienara Nabagodonosor Konungen af Babilon/ z eg vil færa þa yfer vm þtta Land
og yfer þa sm̄ bwa þar jñe/ z yfer allt ꝥ folk s̄ hier liggur vm kring/ og eg vil fyrer fara og
foreyda þm/ og giøra þa ad Hædung z eilijfre Foreydslu. Og eg vil hiedan i burt taka allā
gledeligan Søng/ Raustena Brwdgumans z Brwdariñar/ Kuarnar nyden z Lios Luckter-
nar/ suo ad allt þtta land skal liggia i eyde/ z nidurbroted. Og þtta Folk skal þiona Konun-
genum af Babilon i Siøtijge Aar.
C Og nær þau Siøtijge Aaren eru liden/ þa vil eg sækia heim Konungen i Babilon z allt Þau Siø-
þad Folk (seiger DROTTen) fyrer þra Misgiørda saker/ þar mz eirnen Land þra Calde- tijge Herleid-
is/ z ꝥ vil eg giøra til eirnrar eilijfligrar Foreydslu. So vil eg jñflytia øll mijn ord yfer þetta ingar Aar
Land/ þau sm̄ eg hefe talad a mote þui/ einkū s̄ er allt þtta huad skrifad stendr i þssare Bok/ Jere. xxix
ꝥ sm̄ Jeremias hefr spꜳd vm allt folk/ og þr skulu eirnen þiona þo ad þr sie eitt mikels hꜳt- i Esra. i
tad folk/ og mikler Konungar. So vil eg endur giallda þm epter þra Verdskulldan/ z epter Dan. ix
þeirra sialfs Handa verkum. Zacha. i
Þuiad suo seiger DROTTJN Gud Jsraels til mijn/ Tak þeñan Bik' af miñe Hende Jere. li
fullan af Reideñar Vijne/ z skeink øllu folke þar vt af/ til huers ad eg senda þig/ so ad þeir Psal. lxx.
Drucke/ Dette z Druckner verde fyrer þui Suerde sm̄ eg vil sende a medal þra. Og eg tok
Bikaren af Hende DROTTens/ og skeinkte øllu Folke/ til huers ad DROTTJN sendi
mig/ einkum sm̄ er Jerusalē / og Borgernar Juda/ þra Konungar og Høfdingiar/ suo at
þr skulu i eyde z nidurbrotner liggia/ og vera suo ein Hædung z Bøluan/ suo sem ad þad er
eñ þeñan Dag.
D Og eirnen Pharaone Konungenū i Egiptalande/ mz hn̄s Þienurum z Høfdingium/ og
øllu hn̄s Folke. Øllum Løndum i mot Vestrinu. Øllū Konungū i Landenu Vz/ øllū Kon-
ungunū i Palestina Lande/ mz Ascalon/ Gasa/ Acharon/ og þr sm̄ epter eru i Asdod. Þeim
af Edom/ þm af Moab/ þm sonum Amon. Øllum Konungunū til Thyro/ øllum Konūg
unū i Zidon/ þm Konūgunū i Eyiunū hinumeigen Hafsins. Þeim af Dedan þm af Thema

þm af

þm af Bus/⁊ øllum Høfdingium i þui Takmarkenu/aullum Konungū i Arabia. Øllum
Konungū mot Vestrinu sm̄ bua i Eydemørkiñe/øllum Konungum i Zimri/ øllū Konungū i
Elam/øllū Konungunū i Meden. Øllū Konungunū mot Nordrenu bæde nærre ⁊ fiærre/so
einum s̄ ødrum ⁊ øllū Konungunū a Jørdu þm s̄ a Jardrijke eru/ ⁊ eirnen Konunguren a
Sesach skal drecka epter þessa.

a Sesach) Þad skal vera Konguren af Babilon Jere. li Ezech. ix 1. Pet. iiij

Og seig þu til þra/So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Jsraels Drecket so ad þier E
verdit Druckner/Spyet ⁊ fallet nidr/⁊ riettet ydr ei vppaptur/fyrer Suerdenu þui sem eg vil
senda a medal ydar. Og ef þr vilia ecki taka vid Bikarnum af þiñe Hønd ⁊ drecka/þa seig
þu til þra/So seiger DROTTIN Zebaoth/nu skulu þier drecka. Þuiad sia þu/ Eg vil
vpphefia ad Plaga i þssum Stad sem ad nefndr er epter mijnu Nafne / Og skylldu þier O-
straffader vera? Þier skulut ecki ostraffader vera/Þuiad eg kalla Sůdet yfer alla þa s̄ bwa a
Jørdu/seig' DROtten Zebaoth.

Og þu skallt spa þm øll þssi ord/og seigdu til þra/ DROTTIN mun grenia af
Hædunum/ og lata heyra sijna Reidarþrumu/af sijnum Heilaga Bwstad/Hañ mū grenia
yfer siñe Hiørd/Hñ mun syngia eitt Kuæde/so s̄ þr ed Vijnþruguna troda / yfer øllum Jñ-
byggiendū Landsins/ huer hliod heyrast munu allt til Veralldariñar enda. DROTTIN
hñ hefr Kiærumal vid Heidingiana/⁊ vill hallda Dom vid allt Holld/ hñ mun yfergefa hi-
na Ogudligu vnder Suerdit/seiger DROTTen. F

Johel iij Amos ij

So seiger DRotten Zebaoth/Sia þu/þar mun koma plaga fra einu folke til añars/og
eitt miked Stormuijdre mun vppuakid verda/i fra sijduñe Landsins. Þa munu þr sm̄ slegner
eru af DROTTne/a þm sama tijma liggia i fra einū Jard' endanū allt til eins añars en
dans/so ad eigi skulu þr Harmader vera/eigi j burt tekner nie Jardader/helldur skulu þeir a
Vijguøllunum liggia/⁊ ad Ohreinindū verda.

Ylet nu þier Hirdarar/og Hropet/og vellted ydr i Øsku þier Vollduger yfer Hiørdinne/
Þuiad sa tijme er komen/þad þier skulut Slatrast ⁊ sundurdreifder verda/⁊ i sundurbriotast
sm̄ eitt kostuligt Ker/og Hirdararner skulu ecke vm flued gieta/ ⁊ hiner Volldugu yfer Hiør-
deñe skulu ecki kuña vndan ad komast. Þa munu Hirdararner hatt hropa/ og hiner Volld-
ugu yfer Hiørduñe munu æpa/ꝥ DROTTIN hefur so i eydelagt þra Hagalende/ ⁊ þra
Eingiar sm̄ so stodu mz Bloma eru fordiarfadar/ af grimligre Reidi DROTTens. Hañ
hefur yfer giefit sijna Tialldbwd s̄ eitt vngt Leon/⁊ þra Land er suo i eydelagt af Vijkings-
ens þungligre Heipt/ og af hñs Grimdarfullre Reide.

XXVI.

Þ Vpphafe Rijkes stiornar Joachims/Sonar Josia Konungsins Juda/ skiede A
þtta ord af DROTTNE/og sagde/So seiger DROTTEN/Gack þu i
Fordyrnar a Hwse DROTtens/ og Predika fyrer øllum Stødunum Juda/
sm̄ þar jñganga ad tilbidia i Hwse DROTTens/ Øll þau ord sem eg hefe
bodit þier ad seigia þm/⁊ tak ecki neitt vndan/ Ef so verda mætte at þr villdu
ꝥ heyra/og snua sier/huer eirn j burt fra sijnu vondu Athæfe/so ad mig mætte
⁊ eirnen angra þær meinsemder/s̄ eg þeinke þm at giøra/fyrer þra vondsligs
Athæfis saker. Og seig þu til þra/ So seiger DROtten/Ef þier viliet ecki mier hlyda/ suo
ad þier gangit i minu Løgmale þui sm̄ eg hefe lagt ydr fyrer/og ad þier heyred orden miñña
þienara Prophetaña/þa sm̄ eg hefe alla tijma til ydar sendt/ og þier villdut þo ecke heyra/

1. Reg. iiij. Jere. vij

þui vil eg so giøra vid þtta Hws/so sm̄ vid Silo/og giøra þeñan Stad øllum Heidingium B
a Jørdu til Bøluanar.

Þa ed nu Prestarner/Prophetarner og allt Folked heyrdu Jeremiam/þa hñ talade sod-
dan ord i hwse DROTens/og er Jeremias hafde endat allt huad DROTTIN hafde

Jeremias verdr opsoktur

boded honum ad seigia øllu Folke/þa gripu Prestarner ⁊ Prophetarner hñ/ og allt Folked/
og søgdu/Þu hlytur ad deyia. Huar fyrer dirfest þu ad spa i Nafne DROTTEns? Og
seigia/Þad skal ganga þssu Hwse so sm̄ Silo/ og þssi Borg skal foreydd verda/so ad eingen
skal þar jñe bwa/og allt folked safnadist til samās i hwse DROTTens/i giegn Jeremia.

Jere. xxvi

Þa ed Høfdingiarner Juda Heyrdu þtta/geingu þr vt af Köungsins hwse vpp i hws
DROTTens/og settu sig nidr fyrer þm nyiu dyrunum DROTTens. Og Prestarner og
Prophetarner søgdu fyrer Høfdingiūum ⁊ øllu folke/ Þesse er dauda verdr/ ꝥ hñ hefr spad
mote þssum

þessum Stad / sem þier hafed heyrt med ydar Eyrum.
C Eñ Jeremias sagde til allra Høfdingiaña/ ⁊ til allz Folksins/ DROTTJN hefr sent
mig/ad eg skyllde spa a mote þssu Hwsi/og mote þssū Stad/allt þ sm̄ þier heyrdut. Þar fy-
rer þa forbetret ydart Athæfi/og Breytne/ ⁊ hlyded Raustiñe DROTTEns Gudz ydars/
so mun ⁊ DROTTJN jdrast þrar Meinsemdariñar/sm̄ hñ hefr talad a mote ydur. Sia
þu/ Eg er i ydar Hondum/þier meiged giora til vid mig huad ydur lijkar. Þo skulu þier vi- Supra xij
ta/ef þier Lijflatid mig/þa munu þier vthella saklausu Blode yfer ydur sialfa/yfer þeñann
Stad og hñs jñbyggiara/Þuiad sañarliga hefr DROTTJN sent mig til ydr ad eg skyll
de tala þtta allt fyrer ydar eyrum.
Þa søgdu Høfdingiarner ⁊ allt Folkit til Prestaña ⁊ Prophetaña/Þesse er ecki Dauda Micheas
verdur/Þuiad hñ hefr talat til vor i nafne DROTtens Gudz vors. Mareza
Og nockrer af Olldungunū Landsins stodu vpp/og søgdu til allz Mannfiøldans / A
D Døgum Ezechia Konungsins Juda/var hier sa Prophete Micheas af Mareza/ og hñ sag
de til allz Folksins Juda So seiger DROTTJN Zebaoth/ Zion skal plægiast sem añ-
ar Akur/ ⁊ Jerusalem skal vera sm̄ oñur Griothrwga/og þ Fiallet sm̄ hwsit DROTtens er
a/skal verda ad Eydeskoge. Eñ þo liet Ezechias Konungur og allt Juda ecki þar fyrer
ad helldur lijflata hñ. Ja/ Þeir ottudust miklu framar DROTTen/ og tilbaadu/ fyrer
DROTtne. Þa Jdradest eirnen DROTTJN þss hins vonda/s hñ hafde talad a mo-
te þm/þar fyrer giørum vier miøg jlla a mote vorū Saalū.
E Þar var ⁊ eñ añar sm̄ Spaade i nafne DROTTJNS/Vria Semia son/ af Kiriath Vria
Jearim/ hñ spaade i gegn þssum Stad/og giegn þssu Lande/Lijka sm̄ Jeremias. Enn þa ed
Konunguren Joachim/og aller hñs Maktar meñ og Høfdingiar heyrdu hñs ord/ þa villde
Konunguren laata drepa hñ. Og er Vria spurde þ/ Hræddist hñ ⁊ flyde vndā/for burt i E-
giptalād. Eñ Kōgureñ Joachim sende meñ epter honū til Egiptalādz/ Elnatan Achbors son
⁊ adra fleire mz hønū/ þr fluttu hñ af Egiptalande ⁊ færdu hñ Kongenū Joachim Eñ hañ
liet aflijfa hñ mz Suerde/og liet sijdan Jarda hñs Lijkama i hia Alþydu folke.
So var hønd Ahikam Saphans sonar mz Jeremia/ so at hñ kom ei j Folksins hendr Ahikam
ad þ i Hel slæge hñ.

XXVII.

A J Vpphafi Rijkesstiornar Joakim/ sonar Josia Konungsins Juda/skiede þta
ord af DROTTNE til Jeremia/og sagde/ So seiger DROTTJN til
min/Giør þier eitt Ok/og heing þ a þiñ Hals. Og send þ til Kongsins i E- Ok
dom/til Kongsins i Moab/til Kongsins þra Amons sona/til Kongsins i Ty
ro/og til Kongsins i Zidon/mz þm Sendebodunū sm̄ komner eru til Jerusa-
lem/til Zedechia Konungsins Juda. Og biod þm ad þr seige til siña Yfer-
herra/So seiger DROTTJN Zebaoth/Gud Jsraels/So skulu þier seig
ia ydar Herrū/Eg hefe giørt Jardrijked/og so Mañen/ ⁊ so þañ Fienaden/sm̄ a Jørduñe er
B fyrer miñ hiñ mikla Krapt og vtriettan Armlegg/ ⁊ eg gef þ hueriū eg vil.
Eñ nu hefe eg gefit øll þssi Lønd i hønd mins þienara Nabugodcnosor Kōgsins af Babi Jere. xxxij
lon/Eg hefe og gefit honū þau Villedyren sm̄ eru a Skogunū/so ad þau skulu þiona honū Dan. iiij
Og allt folk skal þiona honum ⁊ hñs Syne ⁊ hñs Sonarsyne/þangad til at kemr sa tijmen Supra. xxv
hñs Landz/þt margar þioder og mektuger Konungar skulu hm̄ þiona. Eñ huer su Þiod og Jere. xlij
Konungs Rijke/sm̄ ecki vill þiona Nabugodonosor Kongenū af Babilon/ og hū ed ecki vill
giefa siñ Hals vnder hñs Ok/þ Folk vil eg heimsækia mz Suerde/Hūgre ⁊ Drepsott/seiger
DROTTJN/þāgat til ad eg fyrerfer þm fyrer hñs hønd.
Þar fyrer heyret ecki ydar Prophetum/Spaamøñū/ Draumuitringū/ Dagueliurū Tøf-
ra møñum/ s seigia til ydar ad þier skuled ei þiona Konginū af Babilon. Þuiad þeir spaa Jere. xxiij
ydur Lygar/so ad þr flytie ydur lāgt i burt vr ydru Lande/so þ eg vtreki ydur ⁊ þier forglatist xxix
Þuiad huer su Þiod sem gefr siñ haals vnder Ok Konūgsins af Babilon/og þionar hm̄/Þa
E Þiod vil eg laata i sijnu Lande vera/so ad hun bygge og bue þar jñe/seiger DROTTJN.
Og eg talade allt þtta til Zedechia Kongsins Juda/ og sagde/ Giefit ydar Halsa vnder Zedechia
Okid Kōgsins af Babilō/ ⁊ þioned hm̄ ⁊ hñs Folke/ þa skulu þier lijfenu hallda. Huar fyr iiij Reg. xx
er vilie þier deyia/ þu ⁊ þitt Folk fyrer Suerde/Hūgre ⁊ Drepsott/so s þ DROTTen hefr

talad

kalad/yfer þui Folke sm̃ ecki vill þiona Konungenum af Babilon. Þar fyrer skulu þi' ecke
hlyda þra Prophetaña ordum/ sm̃ seigia til ydar/ þier munut ecki þiona Konungenũ af Ba
bilon/ þt þr spaa ydr lygar. Og eg hefe ecki sendt þa seig' Drotten/ helldr spaa þr Lyg' vnder
mijnu nafne/ vppa þ eg vtreke ydr/ z þier tortyneſt mz þm Prophetunũ sm̃ spaa ydr.
Og til þra Prestaña og til alls folksins talade eg/ og sagda/ So seiger DROT- D
TIN/ Hlyded ecki ordum yduara Spamaña/ sm̃ spaa fyrer ydur/ og seigia/ Siaed/ þau Ke-
Jere. xxvij. ren vr hwſi DROTTENS munu snarliga koma hingad aptur fra Babilon/ Þuiad þr
spaa Lygar fyrer ydur Hlyd ed þm ecki/ helldr þionid Konungenum af Babilon/ so munu þi'
lijfe hallda. En̄ huar fyrer skal þſſe Stadr so foreyddr veraz? Eru þr Prophetar/ Og hafe
þr ord DROTTens/ þa laated þa bidia þſſ af DROTTNE Zebaoth/ ad þau Keren sem
epter eru vorden i hwſi DROTTINS/ z i þui Hwſinu Konungsins Juda z i Jerusalem/
skule ecki eirnen i burt flutt verda til Babilon.
Þuiad so seiger DROTTEN Zebaoth/ af þm Stolpunum/ og af Hafenu af Stolunũ E
og af Kerunum sm̃ en̄ eru epter vorden i þessum Stad/ þau ed Nabugodonosor Konung-
Jechonias uren af Babilon hafde ecki i burt/ þa ed hn̄ i burt flutte Jechoniam son Joakims/ Konungen
iiij Reg. xxiiij. Juda/ fra Jerusalem til Babilon/ og alla Hofdingia Juda z Jerusalem. Þuiad suo seiger
iiij Reg. xxv. DROtten Zebaoth/ Gud Jsraels/ af þm Kerunum sm̃ en̄ nu eru epter vorden i hwſe DRO
i Esre. i. TTINS/ og i Hwſi Konungsins af Juda z Jerusalem/ þau skulu i burt flutt verda til
Babilon/ og vera þar allt til þſſ dags þa eg vitia þra/ seiger DROTTIN/ og til þſſ at
eg laat flytia þau vpp hingad aptur til þessa Stadar

XXVIII.

Og a þui saa Aare/ i vpphafe Rijkis stiornar Zedechia Koñgsins Juda/ a þm A
Ananias Fimta Manadenum hins Fiorda Aarsins/ talade Ananias Azurs son Pro-
pheten af Gibeon/ til min i Hwſi DROttens i naueru Prestaña z allz Folk-
sins/ og sagde/ So seiger DROTTen̄ Zebaoth Gud Jsraels/ Eg hefe i sundr
brotid þ Oked Koñgsins af Babilō. Og aadr en̄ Tuo Aar eru vmliden/ þa
vil eg laata aptur flytia til þſſa Stadar þau Kerin vr Hwſi DROTTens/
Sem Nabugodonosor Konunguren af Babilon tok i burt af þssum Stad/ z flutte til Babi
lon. Þar mz eirnen Jechoniam son Joakims Konungsins Juda/ mz øllũ þm ødrum s̄ Her-
leidder voru af Juda/ Og i burt flutter eru til Babilon/ þa vil eg z aptur flytia til þſſa Stad-
Jeremias ar/ seiger DROTTIN/ þt eg vil i sundur briota þ Okit Konungsins af Babilon. B
Þa sagde Jeremias Prophete til Anania Propheta/ ad hia verøndum Prestunũ og øllu
Folke sm̃ ad stodu i Hwſe DROTTINS/ og sagde/ Amen/ DROTTIN hn̄ giore so/
DROtten hn̄ stadfeste þijn Ord sm̃ þu hefr Spaad/ ad hn̄ vilie aptr flytia fra Babilō þau Ke
ren vr Hwſi DROTTENS til þſſa Stad'/ mz þm øllũ sm̃ Herleidder eru. En þo heyr þu
eirnen þtta ord sm̃ eg tala fyrer þinum eyrum og fyrer Eyrũ allz Folksins/ þr Prophetarner
sm̃ veret hafa fyrer mier z þier/ fyrer langre æfe/ Þeir hafa spaad i mote mørgũ Løndum og
miklum Kongarijkiũ/ af Bardøgũ/ af Ogiæfu og Drepsottum. En̄ nær ed einhuer Prophe
te spaer fyrer vt af Fride/ Hn̄ ma þeckia af þui/ huert DROTTIN hefr sent hn̄/ sañliga
þa hn̄s ord vppfyllast.
Þa tok Propheten Ananias Oked af Halsinum Prophetans Jeremia/ z i sundurbraut C
þ. Og anania sagde ad hiauerande øllu Folke/ So seiger DROTTIN/ Lijka so þa vil
eg i sundurbriota Oket Nabugodonosor Konungsins af Babilon/ aadr en̄ þ Tuo Aar eru
vmliden/ af Halsinum allz Folksins. Og Jeremias Prophete gieck i burt sijna Leid.
En̄ ord DROTTINS þ skiede til Jeremia/ epter þ ad Anania Prophete hafde i
sundur broted Oked af Halſi Jeremia Propheta/ og sagde/ Gack þu burt/ z seig til Ananiā/
So seiger DROTTIN/ Þu hefr i sundr broted þ Trie okid/ so giør nu eitt Jarnok i stadē D
þess. Þuiad so seiger DROTTIN Zebaoth Gud Jsraels/ Eg hefe heingt eitt Jarnok a
Halsana allz þſſa Folks/ huar mz þr skulu þiona Nabugodonosor Konungenũ af Babilō/
og honũ skulu þr þiona/ þt eg hefe z eirnen giefit hm̃ þau Villedyren.
Jere. xxix Og Jeremias Prophete sagdi til Anania Propheta/ Heyr þu Anania/ DROtten hefur
ecki vtsendt þig/ og þu hefur þ giort / ad þetta Folk treyster vppa Lygar. Þar fyrer seiger
Drott-

DROTten suo/ Sia þu/Eg vil taka þig i burt af Jordu/og a þssu Aare skalltu Deyia/ Anania
Þuiad þu i burt snerer þm fra DROTTNE medur þiñe ordrædu. So deyde sa Prophe- andast
ten Anania/a þui sama Aarenu a þm hinum Siounda Manade.

XXIX.

A NEsse eru þau ord j þui Brefenu sm̃ Jeremias Prophete sende fra Jerusa- Sendebref
lem/til þra epterblifnu Olldungaña/sm̃ i burt voru flutter/og til Presta- Jeremias til
ña og Prophetaña/og til allz Folksins s̃ Nabugodonosor hafde i burt flutt þraherteknu i
til Babilõ(Epter þ ed Konguren Jechõias ꝛ Drottnĩgen/mz Hirdsueinũ ꝛ Babilon
Hofdingiunum Juda/ ꝛ þm af Jerusalem/mz þm Triesmidum ꝛ Nagleiks
moñum af Jerusalem voru nu i burtu)medꝛ Eleasa syne Saphans og Ge-
maria syne Hilkia/ hueria Zedechias Konunguren Juda sende i Babilon til Nabugodono
sor Konungsins af Babilon/og sagde/So seiger DROTTEN Zebaoth/ Gud Jsraels/
B til allra þra hiña Herteknu ꝛ sm̃ eg hefe j burt flytia latit fra Jerusalem til Babilon.
Bygged vpp hwsin j hueriũ þier kuñed ad bwa/Planted Alldengardãa af þm þier kuñit A
uaxtarẽs ad neyta. Taked ydꝛ eigen Konꝛ ꝛ gietid Syne ꝛ Dætꝛ/Taked Sonũ ydar Eigen
konꝛ/ ꝛ gefit meñ Dætrũ ydr so ad þær giete Syne ꝛ Dætur/Fiolged ydꝛ þar so ad þier sieut
ecki allfaer. Leited þss Stadarens ed besta til huers ad eg læt i burt flytia ydur/ og bidiet fyrr
hm̃ til Drottens/þui nær ed þ vegnar hm̃ vel so vegnar þ og ydꝛ vel. Þui so seiger DROT
Ten Zebaoth Gud Jsraels/Læted ecki þa Prophetana/og Vijsinda meñ sm̃ þar hia ydur
eru meiga suijkia ydur/ ꝛ hlyded ecke ydar Draumũ sialfs sm̃ ydur dreymer/þt þr spa ydꝛ Ly-
C gar vnder minu nafne/Eg hefe ecki vtsent þa/seiger DROTten.
Þuiad so seiger DROTten/Nær ed Siotijge Aar eru fullkomnut i Babilon/ þa vil eg Siotijger
vitia ydar/og eg vil mitt hid Nadarsamliga Ord vppvekia yfer ydur / ad eg flytie ydur ap- Herteknĩngar
tur til þssa Stadar. Þuiad eg veit vel huern þanka eg hefe til ydar(seiger DROTTeñ) ar
sm̃ er þanka Fridarens eñ eigi Pijnuñar/so ad eg vil giefa ydur þa Ending sem þier vænted Jere. xxv.
epter/Og þier skulut a kalla mig/ ꝛ ganga i burt ꝛ bidia mig/ ꝛ eg vil Bænheyra ydur/Þier a
munut min leita ꝛ mig fiña/þui ef þier leited min af ollu hiarta/þa vil eg lata ydꝛ fiña mig Babilon)
seiger DROTTJN/og eg vil vmsnua yduare Herleidingu/og samansafna ydur fra allz- þ ad er/þier
hattudu Folke/og fra ollum þm Stodum / til huerra ad eg hefe i burt skufad ydur/seiger skulut ecke trua
DROtten/og eg vil flytia ydur aptur til þssa Stadar/huadan eg liet i burt flytia ydꝛ. Þui ydar Spamõnũ
D þier meined þ ad DROTten hafe vppuaked ydur Propheta i a Babilon. i Babilon/Eg
Þuiad so talar DROTten vm þañ Konungen sm̃ situr a Dauidz Stole/ ꝛ vm allt þ hefe þa ecke
Folk sm̃ ad bygger i þssum Stad/sm̃ er vm þa ydr Brædꝛ/sm̃ ecki ero i burtu flutter / mz ydꝛ vppuaked so sm̃
i Herleidingina. Ja/So seiger DROTTJn Zebaoth/Sia þu/Eg vil koma læta Suerd þier meinet
Hungur/ ꝛ Drepsott a medal þra/og eg vil breyta vid þa sm̃ vid vondr Fijkiur/þær ed mañe Jere. xxiij
er vidbiodꝛ vid ad Etha. Og a bak til vid þa vil eg vera mz Suerde/Hungre ꝛ Drepsott/ ꝛ Jere. xliij
eg vil þa ecki vera læta i neinu Kongarijke a Jordu/so ad þr skulu verda ad Boluan ꝛ Vn
drum/ad Hædung ꝛ forSmaan/a medal allra Þioda til huerra ad eg mun i burt kasta þm
Af þui ad þr hlyddu ecki minum ordũ seiger DROTten/Eg huer ad sende alla tijma mina
E Þienara Prophetana til ydar/eñ þier villdut ecki heyra seiger DROtten.
Eñ þier aller sm̃ Hertekner erud i burt flutter/þa sm̃ eg hefe læted burt fara fra Jerusa- Achab
lem til Babilon/ Heyred þier ord DROttens. So seiger DROTTen Zebaoth Gud Js- Zedechia
rals i giegn Achab syne Kolaia/ ꝛ i giegn Zedechia Syne Maeseia/sm̃ spa ydur Lygar, vn-
der minu Nafne/Sia þu/Eg vil giefa þa i Hendꝛ Nabugodonosor Konungsins af Babilõ/
Hñ skal læta sla þa fyrer ydar Augum/so ad af þm somũ skal giorast ein Boluan/a mzal
allra fangaña vr Juda/sem eru i Babilon/ seigiande DROTten giore þier lijka sm̃ Ze-
dechia ꝛ Achab/Hueria ed Konunguren i Babilon liet steikia a Ellde. Fyrr þ þr hofdu fra-
med eina Heimsku i Jsrael/og drygt Horaner mz odrum Konum/og Predikad Lygar i mijnu
F Nafne/huad eg hafda ecki Boded þm/Þetta veit eg ꝛ votta þ/seiger DROtten.
Og a mote Semaia af Nehalam skalltu seigia/ Suo seiger DROTten Zebaoth Gud Semaia
Jsraels/Af þui ad þu vtsender Briefit vnder þinu nafne til allz Folksins þss sm̃ er i Jerusa
lem/ og til Keñemãsins Sephania sonar Maescia/ ꝛ til allra Prestaña/ ꝛ sagder ad DRO-

 ttten hefur

Itenn hefur sett þig til Prestz i stadenn Ioiada Kiennemans/ so ad þier skulud vera yferstionar menn i Hwsi DROTTINS/ yfer øllum Sinnulausum z Spaasagnarmønnum/ so ad þu legger þa i Fiotur og Fangelsi. Enn huar fyrer straffar þu ecki Jeremiam af Anatoth/ s spaaer fyrer ydur? Af þui ad hann hefur sent bod til vor i Babilon/ og lated seigia oss ad þ skule enn leinge vara/ Bygged vpp Hws sem þier kunned i ad bwa/ og Plantid Alldengarda so þier eted Auøxten þar vt af. Þuiad Sephania las þad sama Brief/ og liet Jeremiam Propheta heyra þad.

Þar fyrer þa skiede ord DROTTINS til Jeremia/ z sagde/ Sendet hiedan til allra E
þra sem Hertekner eru og lated seigia þeim. So seiger DROTTINN i mote Semaia/ af Nehalam/ Þar fyrer ad Semaia spaaer fyrer ydur/ og eg hefe þo ecki sent hann/ og hann giører þ ad þier setied ydar traust vppa Lygar. Þar fyrer seiger DROTTenn so/ Sia þu/ Eg vil heimsækia Semaia af Nehalam/ og hans Sæde/ so at eingenn vt af hans sk vera a mal folks þssa/ og hann skal ecki sia þ hid goda sem eg vil giøra minu Folke/ seiger DROTTINN/ Þui ad hann hefur snued þeim fra DROTTNE med sijnum ordum.

XXX.

Þesser Tueir Cap. spa fyrer vt af Christo/ og þui Nyia Testamentino/ þar mz huggar hann þ hertekna folk i þssum fiorum epterfylgiande Capitulum

Hetta er þ Ord sem skiede af DROTtne til Jeremia/ So seiger DROTTINN Gud Israels/ Skrifadu þier øll þau orden i eina Bok/ s eg tala til A
þijn. Þuiad sia þu/ Sa tijme kemr/ seiger DROTTENN/ Ad eg vil snua Herleidingunne mins folks/ bæde Israels z Juda/ seiger DROTtenn/ Og eg vil flytia þa inn aptur j þ Landit sem eg gaf þra Forfedrum/ so ad þeir skulu þad eignast.

Enn þsse eru þau orden s DROTtenn talade vm Israel z Juda/ Þuiad so seig^r DROTtenn/ Vier heyrum þa Raustena skeluingarinnar/ so ad þar er ecki vtan Hrædsla og eingen Fridur. Enn spyried ad þui og gefit giætur ad/ huert ad Karlmadurenn meigi Barn fæda? Enn huerninn er þssu þa vared/ þ eg sie alla menn hafa sijnar hendr so lagdar ad sijnum Lendum/ suo sem Konur i Barnsott/ og øll Andlit eru so føl? Þad er eirn mikill Dagur og hans lijke var eige og er eirn Hormungar tijme j Jacob/ þo skal hann þar vt af Hialpat verda.

Enn þ sk skie a þeim sama tijma/ seiger DROTtenn Zebaoth/ ad eg vil i sundrbriota hans Ok B
af þinum Halse/ og i sundurslijta þijn bønd/ so ad hann skal ecke meir þiona annarligum þar vti/ Helldur DROTTNI Gude sijnum/ z so þeim sijnum Kønge Dauid/ hwn eg vil vppueckia þeim. Þar fyrer vertu Ohræddur minn þion Jacob/ seiger DROTtenn/ og hrædst ecke þu Israel. Þuiad sia þu/ Eg vil hialpa þier vr fiarlægum Londum/ og þinu Sæde af þra Herleidingar lande/ so ad Jacob skal apturkoma i Fride/ Lifa z gnægd hafa/ og eingenn skal skielfa hann/ Þuiad eg er hia þier/ seiger DROTTINN / ad eg vil hialpa þier. Þui eg vil eirn enda giøra vid alla þa Heidingiana/ til huerra ad eg hefe vtdreift þier/ Enn vid þig vil eg ecke eirn enda giøra/ Enn Aga vil eg þig mz hofseme/ so ad þu hallder þig ecki saklausan.

Christus Esa. xliij

Þuiad so seigir DROTTINN/ Þijn Lemstur eru ein obætande Illska / og þijn Saar eru ogrædande. Þitt Mælefne ræker eingenn/ suo ad hann binde þar vm þijn Saar/ Eingenn C
kann þig ad græda/ aller þiner Astuiner þr forgleyma þier/ z skeyta ecki vm þ. Eg hefe sleiget þig lijka sem ad eg skyllde sla eirn Ouin/ mz Myskunarlausre Hirting/ vegna þinna mikilla Misgiørda/ og fyrer þinna sterkra synda saker. Huar fyrer ber þu þig illa yfer þinne skadsed og yfer þinum ogrædande Illsku harmkuælum? Enn eg hefe þo giørt þta vegna þinna storu Misgiørda/ og fyrer þinna sterkra Synda saker.

Sup. x

Þar fyrer skulu aller þr sem þig hafa ethed/ vppjetner verda/ z aller þr sem þig hafa angrad skulu aller Hertekner verda/ og þr ed þig hafa rænt skulu rænter verda/ og aller þr sem fyrer þier hafa griped þa skal og fyrer þeim gripid verda. Enn eg vil þig aptur Heilbrigdan giøra/ z þijn Saar græda/ seiger DROTTINN/ af þui þu kallast hin vtrekna/ z Zion er hun sem eingenn spyr epter.

Supra 4. x.

So seiger DROTTINN/ Sia þu/ Eg vil snua Herleidingunne Tialldbwdanna Jacobs/
z Myskunsäligur ba yfer hans bwstødum/ z Stadurenn skal vpp aptur byggiast a sinne Hæd/ D
og Mustered skal standa epter sijnum skamte. Og Lofsøgn og Gledinnarsaungr skal þadan vtgäga. Þuiad eg vil fiolga þa enn ecki formika/ z eg vil giøra þa Heidarligre enn ecki minne

hattar.

hæckar. Þeirra Syner skulu vera lijka sm̄ adur fordum/og þra Søfnudur skal Lucku hafa
fyrer mier/Þuiad eg vil sækia heim alla þa sm̄ hana þuinga. Og heñar Høfdingiar skulu
vt af þm̄ sialfum framkoma/og heñar Stiornare skal vtganga af þm̄ sialfum/ og hañ skal
hallda sier til mijn/Þui huer er hñ sm̄ adhyllest mig mz einu viliugligu hiarta? seiger DR-
OTten. Og þier skulut vera mitt Folk/og eg vil vera ydar Gud.
E Sia þu/ Þar mun koma eirn Vindur DROTTINS mz Grimd/z eirn hrædeli- Sijdasta For
gur Stormur mun falla yfer Høfud þra hiña Ogudligu. Þuiad Grimdar reide DROT- eydsla Gydinga
tens mun eigi aflæta/fyrr eñ hñ giører þ/ z þui til vegar kem: sm̄ honū byr i siñe. A þm̄
sijdasta tijma skulu þier fæ suoddan ad formerkia.

XXXI.

A A Þeim sama tijma/Seiger DROTTIN/Vil eg vera Gud allz Israels Hañ huggar
Slektis/z þr skulu vera mitt Folk. So seiger DROTTEN/ Þad folk þa Herteknu
sm̄ epter er vorded fyrir Suerdenu/þ hef: fundet Næd i Eydemørkiñe/Is- Gydinga/ ad
rael fer burt til siñar Huildar. DROTTIN birtist mier a leingdar/Eg hallda þm̄
hefe z alla tijma elskat þig/þar fyrer hefe eg ladad þig ad mier af skiærre vid Truna og
Myskūseme. Nu vel/ Eg vil byggia þig vppapt:/ so ad þu skt heita vpp Þolinmæde
bygd/Þu Jungfru Israel /þu skallt eñ nu fara med gledeligañ Bumbuslætt/ og vtgāga
i Dansen. Þu skallt planta Vijngarda aptur ad nyiu a Fiallbygdunum Samarie/Planta
mūu þr z þar mz i Þijpur blæsa. Þuiad sa tijme mun eñ koma/ad Vardmeñerner a Ephra-
ims Fialle munu kalla/Tokum oss vpp/z førū af stad/og lætum oss ganga vpp til Zion/til
DROTTENS Gudz vors.
Þuiad so seiger DROTTen/Kallid yfer Jacob mz Glede/z fagned yfer þui Høfdenu
B medal Heidingiaña/Kalled hætt/Hropet z seiget/ DROtten/Hialpa þu þijnu folke ð eptʳ
er ordet i Israel. Sia þu/Eg vil flytia þa vt af Nordurlandenu/z eg vil samansafna þm̄
i fra Jardariñar enda/bæde Blindū z Hølltum/Oliettum z Sængar konū/ so ad þeir skulu Deut. xxxij
koma hingad apt: mz miklū Hopa fiølda. Þeir mūu koma Grætāde z bidiandi/ so vil eg þa Gen. xlviij
seigia þm̄ leid/Eg vil leida þa j hia Vatzlækiunū a slietta veigenum/ so ad þeir steyte sig
ei/ þuiad eg er Israels Fader/ og Ephraim er miñ Frumgieten Son.
Heyre þier hiner Heidnu ord DROTtins/ z kuñgiøred þ i þm̄ fiarlægu Eyiunū/z sei
ged/Sa sm̄ i sundur dreift hefur Israel/hñ mun z eirnen samansafna hm̄ aptur/z hñ mun
vardueita hñ / so ð eirn Hirder sijna Hiørd. Þuiad DROTten mun frelsa Jacob/og leysa
hñ vt af hende hins Vollduga. Og þr munu kōa/z Gledia sig a Hædunū til Zion/z þr mūu
saman flyckiast i Hopa til þra Astgiafaña DROTtens/sm̄ er til Korns/ Vijns/Vidsmi-
ørs/zvngra Sauda og Nauta/so ad þra Sæler/ munu vera lijka sem eirn votlendur vrtra
gardur/z skulu eigi meir angrader verda. Þa munu Meyiarnar glediast i Danzenum/þar
med æsku mennerner / og so hiner gømlu huer mz ødrū. Þuiad eg vil snua þra Sorg i gle-
de/z hugsuala þm̄ z gledia þa eptʳ þra Hørmungar. Og eg vil giøra Keñemañaña hiarta
fullt af gledi/z mitt Folk skal hafa allzkonar nægd/af mijnum Astgiofum seiger DRotten. Math. ij
C So seiger DROTten/Meñ heyra hrædeligt Op z beiskan Græt/a Hædunū/Rachel Supra ij
grætur yfer Sonū sijnū/z vill eigi huggast læta yfer sijnu Børnum/þt þ er vtgiørt vm þau
Eñ so seiger DROTten/ Læt þijna Kueinan z græt/ z Tæarafollen þiña Augna/ Þuiad
þitt Erfide skal vel launad verda/seiger DROTten. Þeir skulu og aptur koma af þui O-
uina Landenu. Og þiner epterkomend: hafa margs godz ad vænta/seigeir DROTten/þui
ad þijn Børn skulu koma aptur i þtta Land.
Eg hefi vel heyrt hūnen þ Ephraim klagʳ sig/Þu hef: Agad mig/eg er: eirnen Agadur
so ð eirn Lijfad: Kalf:. Snu þu miʳ þa er mier snued/Þuiad þu DROtten ert miñ Gud. Lendum)
Þa er eg snerūst yferbætta eg mig/ Þuiad epter þ eg tok ad giørast Forstall/hiellt eg af a Ad lendū at ha
Lendønum / þt eg em til skam̃ar vordeñ og stend riodur af Ouirdingu/Þuiad eg hlyt ad lij- llda/ er merke
da þær Hædūgar mins Vngdoms. Er Ephraim ei miñ dyrdarligur Son/og mitt elskuligt Sorgar og har
Barn? Þuiad eg miñunst eñ nu vel a þ huad eg sagda til hñs/þar fyrer hneigist mitt hiar- mtuælis(so sm̄
ta til hñs suo ad eg hlyt hm̄ Myskunsam: ad vera/ seiger DROTTen. giøra iodsiukar
Kuiñ:
D Reistu þier vpp Miñingʳ teikn/settu vpp Sorgar merked/z set þitt hiarta a þa hinu trod
nu vegina

nu veigena/ sm̃ eg hefe a geinget. Þu Jsrael Jungfru/ snu þu aptur/ snu þier aptur til þss-
ara þiña Stada. Huersu leinge þa villtu ganga þa Villuveigina/ þu hin fra horfna Dott
uren? Þuiad DROtten mũ skapa nockut nytt i Lãdenu/ a Kuiñan mũ vmkringia Mañeñ.
So seiger DROTTJN Zebaoth Gud Jsraels/ ad Meñ munu eñ tala þsse Ord ad
nyu j Lãdinu Juda/ z j þssũ Stødũ/ þa ed eg mun snua þra Herleidingu/ DROTten hũ
Bleze þig/ þu Riettlætesins Bwstadur/ þu hid Heilaga Fiall/ z Juda mz øllum sijnũ stødũ/
skal bwa þar jñe/ þar mz eirnen Akurkarlar z þr sm̃ Hiardar giæta. Þuiad eg vil endurnæ
ra hinar þreyttu Sæalernar/ og sedia þær hinar Sorgbitnu Sæaler/ þar fyrer þa vaknadi eg
og leit vpp/ z hafdi sofit so vært.
Sia þu/ Sa tijme kemr seiger DROTten/ ad eg vil yfer sa Hwsit Jsrael z hwsit Ju- E
da/ bæde mz Meñ z Fienad. Og lijka so sm̃ eg vakte yfer þeim/ til ad afma/ vpp ræta/ af at
briota/ Fordiarfa/ z til at Plaaga þa/ so vil eg z vaka yfer þm til at vppbyggia þa z at grod
setia þa/ seiger DROTten. A þm sama tijma munu meñ og eigi meir seigia/ Fedur vorer
hafa eted þ beiska Vijnberid/ og Barnaña teñur eru sliofar vordnar/ helldur skal huer eirn
deya fyrer siña Misgiørda saker/ Og huer madur sem etur beiskt Vijnber/ hans Teñur þa
skulu Sliofgast.
Sia þu/ sa tijme kemur/ seiger DROTten/ Þat eg vil giøra eiñ nyã Sattmala vid Js-
raels hws/ z vid Hwsit Juda/ Ecki so sm̃ sa Sattmalen var/ sm̃ eg giørda vid Fedur þra/ þa
ed eg tok þa vid Hønd/ z leidde þa vt af Egiptalande/ huern Sattmala þr hafa ecki halldit
og eg hlaut ad þuinga þa/ seiger DROTten. Helldr skal þta vera sa Sattmalen sm̃ eg vil
giøra vid Jsraels hws/ hier epter/ seiger DROTten/ Eg vil gefa mitt Løgmaal i þra Hiør
tu/ z jñskrifa þ i þra Hugskot/ Og þr sku vera mitt folk/ So vil eg vera þra Gud. Og ein
gen mun læra añaun/ z ei eirn Brodureñ añañ/ Seigiande/ Þektu DROTten/ helldr skulu
þr aller bæde Smaer z Storer þeckia mig seiger DROTten/ þt eg vil fyregiefa þm þeirra
Misgiørning/ og alldreigi meir i miñe leggia þra Synder.
So seiger DROTten/ sa ed Solena giefr Deigenũ til vpplysingar/ z Tũglit z St- F
iørnurn[r] epter þra gãge/ Nottiñe til vppbirtu/ Hñ sm̃ hrærer siæfar hafit so at þss Bylgiur
vppþiota/ DROTTJN Zebaoth er hũs Hafn. Nær ed suoddan til skipan legst af fyrer
mier/ seiger DROTTJN/ þa sk z eirnen aftakast Jsraels Sæde/ so ad þad skal ecki meir
va eitt Folk fyrer mier æfinligaña. So seig[r] DROTTJN/ Nær ed mañ kañ ad mæla
Hjminen þar vppe/ og ransaka Grunduøllen Jardariñar/ þa vil eg z burt kasta øllu Jsra-
els Sæde/ fyrer allt þ sm̃ þr hafa giørt/ seiger DROTTJN.
Sia þu/ Sa tijme skal koma/ seiger DROTTJN/ þ sa Staduren DROTTens
skal vppbygdur verda/ i fra Turnenum Hananeels/ allt til Hyrningar Portsins/ og sa Mæ-
lestreinguren skal gãnga vijdara vt hia þui hinu sama/ allt jñ til Gareb hædar/ og snua sier
so til Gaath. Og allur sa Lijka dalureñ z Oskuñar mz ellum Akrenum/ allt til Lækiarens
Kedron/ allt jñ til þss Hornsins a Hesta Portenu mot Austrenu/ þa skal vera DROttne hel-
gat/ so ad þad skal alldreige meir ofan rifed/ elligar nidurbroted verda.

a Kuiñan) Þetta vnderstã: da þr hiner Gömlu/ vt aþ Christo og Ma riu/ þad Christus sie sa madr aþ Maria/ vmkringdur/ þad er Gieten og Faddur et cet.

Ebre. r Sattmæale þss nyia Testa- mtis

XXXII.

Zedechias

HEtta er þ orded sm̃ skiede til Jeremia af DROTTNE/ A þui Tiũda A- A
re Zedechia Konungsins Juda/ huert ad er hid Attanda Aar Habugodo-
nosor. Þa la i kringum Jerusalem Herlidit Konungsens af Babilon/ Enn
Propheten Jeremias la þa fiøtradr i Fordyrunum Myrkuastofuñar/ i hia
hwse Konũgsins Juda/ þar ed Zedechias Konũguren Juda hafde læted jñe
lykia hñ/ z sagt/ Huar fyrer Spaer þu z seiger/ So seigir DROTTJN
Sia þu/ Eg vil giefa þeñan stad i hendur Konungsins af Babilon/ z hñ skal yferuiña hañ
og Zedechias Konunguren Juda skal ecki vnifluet gieta vr høndum þra Caldeis/ helldr
vil eg giefa hñ i hendur Konungsins af Babilon/ so ad hñ skal tala Muñliga vid hñ/ og þ
hñ sk sia hñ mz Augum sijnũ. Og hñ mun i burt flytia Zedechiam til Babilõ/ þar sk hañ z
vera þangad til ad eg vitia hñs/ seiger DROTteñ/ Þui þo ad þier strijdet a moti þm Cal
deis/ þa skal þ þo ecki luckast ydr. B
Og Jeremias sagde/ Ord Drottens er skied til min/ seigiãdi Sia þu/ Hãameel sonr Sallũ

Supra xxi xxvij Jere. xxxvij xxxviij. xxxix

Fødur

Fodurbrodurs þins kemr til þin/og seiger/Kiære/ Kaup þu miñ Akur i Anathoth. Þuiad
þu ert nanastur ættmadur til ad kaupa hñ. Og Hanameel Brodurson Fødur mins kom til
min/so sm̃ þ DROTten hafde sagt/fyrer Fordyrnar Myrkua stofuñar/og sagde til miñ/ Hanameel
Kiære kaup þu miñ Akur i Anathoth/sm̃ liggur i Beniamin Lande/Þuiad þu hefur Erfda Leuit. xxv
rietten þar til/og þu ert hiñ nanaste/Kiære Kauptu hñ. Þa formerkta eg ad þad var ord Nun. xxvij
DROTtens/og eg keypta Akuren af Hanameel/Brodursyne Fodur mins i Anathoth/og xxxvi
vog honum vt Peninga Siø Syclos og Tiu Silfurpeninga. Og skrifade eitt Brief z In Ruth. iiij
siglade þ/ og tok Vitnisburde þar til/og eg vog Peningana þar vti Metaskælum. Og eg Þetta er giørt
tok þ ed Insiglada Kaupbrefit til min/epter Løgū z veniuligū hætte/z so eina opna vtskrift. til Huggunar
Og eg fieck þ sama mitt Kaupbref Baruch syne Nerias sonar Mahasia/ ad hia veranda þm̃ Herteknu/
Hanameel mins Fodurs brodurs syne/z þm̃ Vottūum s̄ stodu i Kaupbrefinu/z i naueru all Þat þr mundu
E ra þra Gydingaña s̄ biuggu hia Fordyrunū Myrkua stofuñar. Og eg baud Baruch fyrer vissulega aptr
þra Augum/og sagde/So seiger DROTTen Zebaoth Gud Israels/ Tak þta Bref/þta koma
hid Insiglada Kaupbrefit/z þa hinu opnu Vtskriftina/z legg þau i eitt Leirkier/so ad þau
meige lengi varduelitast. Þuiad So seiger DROTTen Zebaoth Gud Israels/ Eñ skulu
meñ kaupa sier Hws/Akurlønd z Vijngarda i þssu Lande.

Og þa ed eg hafda afhendt Baruch syne Nerias þtta Kaupbref/ Bad eg til DRO
Ttens z sagde/O DROTTeñ DROTTIN / Sia / Þu giørder Himen og Jørd fyr-
er þiñ hiñ mykla Krapt/ z fyrer þiñ vtriettan Armlegg/ z þar er eingen hlutur omøguligr Bæn Je-
fyrer þier. Þu sm̃ giører Myskunseme vid margar Þusunder/z endurgelldur Illsku Fedra remie
ña/i Barmen þra Barna epter þa/þu hiñ Mykle z hiñ Ofluge Gud/DROTTEN Ze- Gen. i
baoth er þitt Nafn/Mikill af Rꝛde/ og Mattugur af Giørninge/ z þijn Augu standa o- Supra. x.
pen yfer øllum vegum Maññana sona/so ad þu gefur huerium epter siñe verkan/z epter A-
D uextenum sijns Athæfis.

Þu sm̃ giørder Takn z Stormerke i Egiptalande allt til þssa dags/ bæde vid Israel og Exodi. vij. viij.
adra meñ/og giørder þier eitt nafn/so sm̃ þ er eñ nu þeñan dag. Og þu flutter þitt Folk Is
rael vt af Egiptalāde/fyre Takn z Stormerke/fyre eina Vollduga hond/fyre vtriettā Arm
legg/z fyrer storar Skielfingar/z gafst þm̃ þtta Lād/so s̄ ad þu hafder suared þra Forfedrū
ad þu villder giefa þm̃ eitt Land i hueriu ad flytur Miolk og Hunang. Og þa er þr komu
þar jñ z eignudust þ/þa hlyddu þr ecki þiñe Raust/og geingu ecki helldr epter þinu Løgmæ
le/z þr yfergæfu allt þ s̄ þu baudst þm̃ at giøra/þar fyrer liestu z eirnen alla þssa Ogiæfu
koma yfer þa.

Sia þu/Þesse Stadur er bijlagdur allt vm kring/so þ hñ skle yferuiñast/z vppgefin vnda
i hendur þra Caldeis/sm̃ strijda a mote honū mz Suerde/Hungri z Drepsott/og so sm̃ at þu
hefr sagdt so geingr þ nu til/þ sier þu sialfr. Og þu DROTTen DROTTIN seiger til
E min/Kaup þu Akur fyrer peninga og haf Votta þar vid/eñ Staduriñ skal þo vppgiefast i
hendur þra Caldeis.

Og ord DROTTENS þ skiede til Jeremia/og sagdi/Sia þu/Eg DROTten er eiñ Supra xxviij
Gud alls Holldz/Skyllde mier nockut omøguligt vera? Þar fyrer seiger DROTTIN so xxx
Sia þu/ Eg gief þeñan Stad i hendur Caldeis/og i hønd Nabugodonosor Konungsens af Jere. xix
Babilon/hñ skal yferuiña hñ/og þr Caldei sm̃ strijda a mote þssum Stad/ skulu koma hier
jñ og kueikia Elld i honum/ og breña hñ vpp/ z øll þau Hwsin ofan a huerra Ræfrum er
þr bæru Reykelsi fyrer Baal/og offrudu añarligum Gudum Dryckiar offre/suo at þr reitte
mig til Reide.

Þuiad Israels Børn og Juda børn/hafa alla tijma þegar i fra þra æskualldri giørt þ Huar fyrer
sm̃ mier lijkar jlla/z Israels syner hafa reitt mig til Reide mz sijnum handa verkum/ seiger Jerusalem. sie
DROTten. Þuiad þadan i fra ad þsse Stadur var vppbygdur/ hafa þr giørt mig Reidā þoreydd
og Heiptarfullan/allt til þssa dags/so ad eg hlyt i burt ad skwfa honū fra minu Auglite/fyr
er allra Illgiørda saker Israels Barna z Juda Barna/sm̃ þr hafa giørt/ad þr reittu mig
til Reide. Sia/þr sialfer/þra Konūgar/Høfdingiar/Prestar/Prophetar/ z þr s̄ bwa i Ju
F da og Jerusalem/hafa snued Bakenu vid mier og ecki Andlitenu/ Þo ad eg liete alla tijma
keña þm̃/ villdu þr ecki heyra nie yferbæta sig. Þar mz settu þr sijnar Suiuirdingar i þad
Hwsit sm̃ af mier hafde Nafn/ Suo/ ad þr Saurgødu þ. Og þr hafa vppbygt Hædern-
Baals i Ben Hiñomdal/so ad þr vpp brende þar Sonusijna z Dætr fyrer Molech/Huad eg
hafde ecke bodet þm̃/z þ flo alldreigi i mitt Siñe/at þr skylldu giøra soddā Suiuirding/huar Jere. vij
med ad iiij Reg. ij

med ad þeir komu Juda suo til ad syndgast.

Og nu fyrer þsſ sama saker/ talar DROTTIN Gud Jsraels so vm þeñañ Stad/ af

Eitt Huggunar Traust vt af Christi Rijke

Ezech. xxxvi

huerīū þier seiged ad hū skule fyrer Suerde/ Hungre og Drepsott yfergiefin verda i hendur
Konungsins af Babilon/ Sia þu/ Eg vil safna þm vr øllum Løndū sem eg hefe i burt kast
ad þm/ i miñe mikille Reide ⁊ Grimd/ ⁊ Omyskunseme/ ⁊ eg vil flytia þa hingat aptr til þssa
Stadar/ suo ad þr skulu vgglauser bwa/ og þr skulu vera mitt Folk/ so vil eg og vera þrra
Gud. Og eg vil giefa þm eitt samlȳdat hiarta ⁊ Athæfi so ad þr sklu ottast mig alla sijna
lijfdaga/ so ad þ skle þm vel vegna ⁊ þra børnū eptʳ þa. Og eg vil giøra eirn eilijfā Satt
mala vidꝛ þa/ so ad eg vil ei þui liña ad giøra þm til goda/ ⁊ eg vil giefa þm mijna hræd
slu i hiartad/ so ad þr skulu ecki i burt vijkia fra mier. Og þ skal vera min glede/ ad eg meigi
þeim gott giøra/ og truligana vil eg grodsetia þa i þessu Lande/ af øllu Hiarta og af allre
Saalu.

Deut. xxx
Supra xxxi

Þuiad So seiger DROtten. Lijka sē þ eg hefe alla þssa hina myklu Ogiæfu lææted koma yferr þtta Folk/ so vil eg ⁊ lææta allt gott koma yfer þa/ þ ē eg hefe talad til þra/ ⁊ þar G
skulu eñ nu kaupast Akrʳ i þssu Lande/ vm huert ad þier seiged/ þ skal i eyde liggia so at þar
skal huerke Folk nie Fienadꝛ jñe vera/ ⁊ þ skal giefast i hendur þra Chaldeis. Þo skulu meñ
kaupa samt Akurlønd fyrer Peninga/ ⁊ þ sama mz Brefū Inciglum ⁊ Vitnum i Ben Jamin Lande/ ⁊ allt vm kring Jerusalem ⁊ i Stødunum Juda/ j Stødunū a Fiallbygdun i
Stødunū i Dølunum/ ⁊ i þm Stødunū mote Sudrenu/ þui eg vil snua þeirra Herleidingu
seiger DROTten.

XXXIII.

Notunar skielþing

OG Ord DROTTINS þ skiede til Jeremiam i añad siñ/ þa ed hū var eñ nu jñelycktur i Fordyrunum Myrkuastofuñar/ ⁊ sagde/ So seiger DROTten/ sē slijkt giører verkar ⁊ fram kuæmer/ DROTten er hūs heite. Kalla A
þu til min þa vil eg suara þier/ ⁊ eg vil kuñgiøra þier mikla og Merkeliga
hlute/ sem þu veist ecki. Þuiad Suo seiger DROTTIN Gud Jsraels af
Hwsunum þssa Stadarins/ af hwsinu Konungsins Juda sē nidur er broten
ad giøra af Heruirke til varnar/ og af þm sē eru hier jñkomner til ad Strijda a mote þeim
Chaldeis/ so ad þr vppfylle þau hinu somu mz Dauda Likāc/ hueria þ eg vil i hel sla i miñe
Reide ⁊ Heiptargrimd/ Þuiad eg hefe byrgt mina Asionu fyrer þssum Stad/ fyrer saker allra þra Jllgiørda.

Huggun
Eitt agiætt Fyrerheit vt af Christo og hūs Rijke

Esa. xliij.

Sia þu/ Eg vil Græda þa ⁊ Heilbrigda giøra/ og eg vil auglysa þeim þa Bænena vt af
Fridenum ⁊ Truskapnum. Þuiad eg vil snua Herleidinguñe Juda ⁊ Herleidinguñe Jsraels/ ⁊ eg vil vppbyggia þa so sē i fyrstuñe. Og eg vil hreinsa þa vt af øllum Misgiørdum/ B
medur hueriūm þr hafa syndgast a mote mier/ ⁊ eg vil fyrergiefa þm alla Misgiørninga/
medꝛ huerīū þr hafa afvega geingit ⁊ Misgiørt a mote mier. Og þ sk vera mier eitt glediligt
Hafn/ Frægd ⁊ Forprijs a medal allra Heideña Pioda a Jørdu/ nær ed þr fa ad heyra allt
þ hid goda ē eg giøre þm/ so ad sialfa þa mun furda þ/ ⁊ ægia allur sa Goode/ og allur sa
Fridur sem eg vil giefa þeim.

Jere. xxi. xxxv

So seiger DROTTEN/ i þssu Takmarke af hueriu þier seiged/ Pad er i eyde/ mz þui
ad þar er huerke Meñ nie Fienadꝛ/ i þm Stødunū Juda/ ⁊ þm Strætunū til Jerusalem (ē
so eru i eyde løgd/ ad þar er ecki Folk neitt edur Borgar meñ nie Fienadꝛ jñe) þa sklu þo sāt
þar jñe heyrast aptr Hliomuren af Glediñe ⁊ Vnadsemdiñe Rausten Brwdgūans ⁊ Brwdariñar/ og so þra Raust sē seigia/ Packe þier DROttne Zebaoth/ þ hū er so Nadarsamligur/ ⁊ þ hū giører eilijfligana til gooda/ og þra sē færa Packlætis offur i Husit DROTtens/ Þuiad eg vil snua Herleidinguñe Landsins/ lijka sē þ i fyrstuñe seiger DROtten.

Fyrerheit

Jere. xxiii

So seiger DROtten Zebaoth/ J þssum Stad sē so er i Eyde ad þar er huerke Meñ
nie Fienadur jñe/ ⁊ j øllum hūs Stødum þa skulu þar eñ nu vera Hws þra Hiardargeymslu maña sē Hiørduñe fædslu giefa/ bæde i þm Stødunum a Fiallbygdunū/ ⁊ i þm Stødunum i þm Dølunum/ og i Stødunū mote Sudrinu j Ben Jamin Land eign/ ⁊ allt vm krig C
Jerusalem/ / ⁊ j þm Stødunum Juda/ ad þar skulu eñ nu aptur Hiarder ganga/ taldar vt ⁊
jñ seiger DROTTIN.

Sia þu/ Sa tijme kemꝛ seigir DROTTEN/ Ad eg vil vppuekia þ Nadareñar Ord/

huert ad

hűt ad eg hefi talad til Hwsins Israel z til Hwsins Juda. A þm sømu Døgu z a þm sama tijma vil eg lata Dauid vppreña eirn Riettlætisins Kuist/z hñ skal vera eirn Konungur sm vel skal Stiorna/z hñ skal vppheſia Domen z Riettuijſina a Jørdu. A þm tijma skal Juda holpen vera z Jeruſalem bwa vgglauſt/ z þr munu kalla hañ/ DROTTIN sem er vort Riettlæte. Þuiad ſo ſeiger DRotten/ Þad skal alldreigi breſta ad þar ſkule eigi eirn af Dauid ſitia a þm Stolenum hwſins Jſrael. Lijka ſo skal þ alldreigi breſta at þar ſkule ei vera Keñemeñ z Leuitar fyrer mier/ ſ offra Brēñeforner z vpptendra Mataroffred/z ſlatra þm Fornfæringum eilijfligana. iij Reg. viij

D Og ord DROTtens þ ſkiedi til Jeremiā og ſagde/ Suo ſeiger DROTten/ Nær ed minn Sattmale tekr til ad þriota vid Dag z Nott/ſo ad þar ǒde et leingr Dagr z Nott a ſij num tijma/Eins lijka ſo þa ſkal miñ Sattmale þriota vid miñ þion Dauid/ ſo ad hñ hafe ecki eirn Son til Konungs a ſijnum Stole/z mz þm Leuitunū z Preſtunū minum Þienurū Lijka ſo ſm mañ kañ ecki ad telia þ Himneſka Herlided/eigi helldr ad mæla þañ Sandiñ vid Siafarhafid/eins ſuo vil eg fiølga Sæded Dauidz mins Þienara/og þeirra Leuitanna ſem mier þiona. Gen. viij Gen. xxv xxxij

Og ord DROTTINS ſkiede til Jeremiam/og ſagde/Heſur þu aſkynia vorded huad þtta Folk talar og ſeiger? Ad DROTten hafe i burt kaſtad þm tueimr Kynkuijſlūum/ſem hñ heſur vtualed/z a Laſta ſo mitt Folk/ Lijka ſm ad ſkyllde þad ecki meir vera mitt Folk. So ſeiger DROTTIN/Helld eg ecki miñ Sattmæla vid Dag z Nott/ z þa ſkickunena Himens z Jardariñ. þa vil eg z eirnē burt kaſta Sædenu Jacobs z Dauidz mins þienara/ſo ad eg take þa ecki vt af þra Sæde/ſm ſtiorna ſkulu yfer Sæded Abrahams Jſaacs z Jacobs. Þuiat eg vil ſnua þra Herleidingu z þm Myſkunſamur vera. a Laſta) Þad er Þeir koma volkenu til vantruar og Ørvæntingar

XXXIIII.

A Þetta er þ Orded ſm ſkiede af DROTtne til Jeremiam// þa ed Nabugodonoſor Konūguren af Babilon/mz øllu ſijnu Herlide og øllum þm Kōga Rijkium a Jørdu ſm vnder hñs Vallde voru/og øllu folke/ Bardeſt a mote Jeruſalem z øllum heñar ſtødū/og ſagde/ So ſeiger DROTten Gud Jſraels/Gack hiedan/og tala vid Zedechiam Konungin Juda/ z ſeig þu hm So ſeiger DROTTIN/Sia þu/ eg vil giefa þennan Stad i Hendur Konūgſins af Babilon/og hñ ſkal vppbreña hñ mz Ellde. Og þu ſkallt ecki vmfluet giefa fra hñs Høndum/helldr ſkalltu gripen verda z giefin vera i hñs hønd/ ſo ad þu ſkallt ſia hñ mz Augunum/z hñs Muñur ſkal tala vid þiñ Muñ/og koma ſo til Babilon. Jere. xxxix iiij Reg. xxv Supra xxv xxxij.

So heyr þu þo Zedechia Konguren Juda ord DROTTEns/So ſeiger DROTTIN vm þig/ eigi ſkalltu Lijflaten verda mz Suerde/helldur ſkalltu i Fride deyia. Og ſo Zedechias

B ſm þr hafa kyndt Bælelld yfer þijnum forfedrum hinum fyrre Konungunum ſm fyrer þier hafa verid/ſo ſkulu þr z eirnin kynda Bæl yfer þier z harma þig/Oho Herra/Þuiat eg hefe þat ſagt/ ſeiger DROTTEN/Og Jeremias Prophete talade øll þſſe ord til Zedechia Kongſins Juda/i Jeruſalem/þa þegar ed Herlid Konungſens af Babilon tok ad Beriaſt mot Jeruſalem/og a mote øllum yfer blijfande Stødum i Juda/ ſ var a mote Lachis z Aſeka/ þt þſſer voru eñ epter a medal þra Stadaña Juda/ ſo ſ þr hiner ſterku Staderner. Lachis Aſeka

Þetta er þ Ord ſm ſkiede af DROTtne til Jeremia/epter þ ed Konunguren Zedechias hafdi giørt eiñ Sattmala vid allt Folked i Jeruſalem/til at kuñgiøra eitt Frelſuar Aar ſo at huer ſkyllde giefa ſiñ Þræl og huer ſijna Ambatt frialſa/ſm hañ var Ebraiſcur og hun Ebreſk/ſo ad eingē Gydingr ſkyllde hallda añañ fyrer eignar þræl a medal þra ſialfra. Þa hlyddu aller Høfdingiarner/og allt Folket ſm vnder høfdu geinget ſuoddann Sattmala/ad huer ſkyllde giefa ſiñ Þræl lauſan z Ambatt/ z hallda þa ei meir fyrer eignar Þræla/z þr gæfu þa lauſa. Eñ þar eptera toku þr ſig aptur/ z heimtu til ſijn þa Þienarana z Þionuſtu Konurnar aptur/ſm þr høfdu Frialſa giefit/z þuingudu þa ſo til / ad þr hlutu ad vera Þrælar z Ambatter. Exo. xxi Leuit. xxv Deut. xv

C Þa ſkiede Ord DROTTINS til Jeremia af DROTTNE/og ſagde/Suo ſeiger DROTTIN Gud Jſraels/Eg giørde eirn Sattmæla vid Fedr ydar þañ tijd eg vtleidda þa af Egiptalande/af þui Þrældoms hwſi/og eg ſagde/Nær ed Siø Aar eru vmliden/þa ſkyllde

Þa skyllde huer læta sin̄ Brodur frialsan fra sier/ sm̄ være Ebreskr/ ꝛ hefde sellt sig honū/ og
þionat i Sex Aar. En̄ ydrer Fedur hlyddu mier ecki/ ꝛ hneigdu ecki siin Eyru þar ad. Suo
hafe þier og eirnen snued ydur i dag/ og giørdut ꝥ mier vel þocknadist/ ꝥ þier lietut boda eitt
Frelsunar Aar/ huer vid sin̄ Naunga/ og giørdut vm ꝥ eirn Sattmæla fyrer mier/ i þui hu-
sinu sm̄ ad nefnt er epter minu nafne. En̄ þier kølludut ꝥ aptur ꝛ vanhelgudut mitt Nafn/
og huer heimte sin̄ Þionustu man̄ og Þionustu konu aptr/ sm̄ þier høfdut frialsa giefit/ suo
ad huer skyllde ræda sialfum sier/ ꝛ þier Kuget þa nu aptur/ suo ad þeir hliota ad vera ydrer
Þrælar ꝛ Ambætter.

Þar fyrer seiger DROTTIN so/ þier hlyded mier ecki so ad þier vthropet eitt frel D
sunar Aar/ hū siinū Brodr ꝛ siinū Naunga/ Sia þu/ so vthropa eg (seiger DROtten) ydr
eitt Frelsunar Aar/ til Suerdsins/ til Drepsottarin̄ar/ til Hūgursins/ og eg vil ecke læta ydr
bliifa i neinu Konga riike a Jørdu. Og eg vil giøra þtta Folk sm̄ yfertredur min̄ Sattmæ-
la/ og helldr ecki þau Sattmæla orden sm̄ þier giørdut fyrer mier/ Liika so sem þan̄ Kalf-
en huern ed þr sundur skiptu i tuo Stycke/ ꝛ eru so geingner a millum þra beggia styckian̄a
sm̄ eru Høfdingiarner i Juda/ Høfdingiarner i Jerusalem/ Hirdsueinarner/ Prestarner/ og
allt folked i Landenu/ sm̄ geingner eru a millum þra styckian̄a a Kalfsins. Og eg vil gefa
þa i sin̄a Ouina hendur/ ꝛ i þra hendur sm̄ sækia epter þra Liife/ so at þra Likaer sklu Fug-
lunum vnder Himnenum/ ꝛ Dyrunū a Jørdun̄e ad ætu verda.

a Kalfsins) Þad hefur verit ein Viisa til stadfestingar Merkis Sattmalās/ og Gudz Offre til æru/ og eitt san̄inda Merke Jere. xxxvij.

Og Zedechiam Konungen̄ Juda og hn̄s Høfdingia vil eg giefa i þra Ouina hendr/ E
og þra sm̄ sækia epter þra Liife/ og þui Herlidenu Kōgsins af Babilō/ ꝥ sm̄ nu er j burt drei-
ged fra ydur. Þuiad sia þu/ Eg vil bioda þeim (seiger DROTTIN) og eg vil flytia þa
hingat aptur fyrer þen̄an Stad/ og þr skulu striida a mote honum ꝛ yferuin̄a hn̄/ og bren̄a
hn̄ vpp mz Ellde/ og eg vil foreyda Stødunū Juda/ suo at eingen skal bua þar leingr.

XXXV.

Joachim

Rechabiter iiii Reg. x

HEtta er ꝥ ord sm̄ skiede af DROTtne til Jeremia/ a døgū Joachim So-
nar Josia Konungsins Juda/ og sagde/ Gack þu i Rechabitis hws/ og tala A
vid þa/ og leid þa i hus DROTTENS/ j eina Capellu/ og skeink þm
Viin. Þa tok eg Jasania son Jeremia/ sonar HabaZinia/ mz hn̄s Bræd-
rum ꝛ øllum hn̄s Sonum/ ꝛ mz giøruøllu hwsi Rechabitis/ ꝛ leidde þa in̄ j
Hws DROTTens/ i þa Capellūa Hanā sona Sōar Jegdalia/ þss Gudz
mans/ huer ad er i hia Capellun̄e þra Høfdingian̄a/ fyrer ofan Capelluna Maeseia sonar
Sallum Dyrauørdsins.

Og eg sette fyrer þa sonu af Rechabitis husi Staup og Skæler fullar af Viine/ Og eg
sagde til þra/ Drecket Viin/ En̄ þr suørudu/ Vier dreckum ecki Viin/ Þuiad Jonadab Fad*
vor sonur Rechabs hefur bodet oss og sagt/ Þier og ydar Børn skulu alldreige drecka neitt
Viin/ og vppbyggia eingen hus/ og øngu Kornsæde sa og øngua Viingarda grodsetia/ eige
helldr hafa/ En̄ þier skulud bwa i Tialldbwdum alla ydar Liifdaga/ so ad þier skulut leinge
lifa/ i þui Landenu þar ed þier sie ganget. B

Sidur þeirra Rechabitis Deut. xxix

So hlydum vier nu þre Raustin̄e Fødurs vors Jonadab sonar Rechab/ j øllu þui
sm̄ hn̄ hefur boded oss/ so ad vier dreckum ecke neitt Viin vm vora daga/ Huerke vier nie vo
rar Hwsfreyiur Syner eda Dætur/ og vier vppbyggium ecki helldr nein Hws ad bwa i/ Og
vier høfum huerke Viingarda/ eigi Akurlønd nie Kornsæde/ helldur buum vier i Tialldbw-
dum/ og hlydum þui ꝛ gierū allt ꝥ sem Fader vor Jonadab hefur bodet oss. En̄ þa ed Nabu C
godcnosor Konunguren af Babilon dro hingad vppi Landed/ søgdū vier/ Komed ꝛ lætum oss
fara til Jerusalem/ vndan Herlide þra Chaldeis/ ꝛ hin̄a Syrlendsku/ Og høfū so siidan ved
i Jerusalem.

Þa skiede ord DROTTINS til Jeremiam og sagde So seiger DROTTIN Zeb-
aoth Gud Israels/ Gack burt og seig til þra i Juda ꝛ til Borgarman̄an̄a i Jerusalē/ Vilie
þier ecki yferbæta ydur so ad þier hlyded miinu orde? seigeir DROTten. Orden Jonadab
sonar Rechab verda hallden sm̄ hn̄ baud Bornum siinum/ ad þau skylldu ecki drecka Viin/
ꝛ þau drecka ecke Viin allt til þssa dags/ af þui ad þau hlyda siins Fødurs bode. En̄ eg hefe
alla tiima læted Predika fyrer ydr/ þo hlydit þier mier ecki. So hefe eg ꝛ alla tiima sent til

ydar / alla

ydar alla mina þienara Prophetãa/ ⁊ lated ſeigia/ ſnued ydr hũ i fra ſijnu vondu Athæfe/ ⁊
yferbæted ydvarn lifnad/ ⁊ epter fylged ecki añarligum Gudũ/ til þſſ ad þiona þm/ þa ſkulu
þier blijfa i Landenu/ hũt ad eg hefe giefit ydr ⁊ ydr Forfedrũ. Enn þier villdut eigi hneigia
ydar eyru þar at/ eigi helldr hlyda mier. Eñ þr ſyner Jonadab ſonar Rechab hafa þo hall
det ſijns Fødurs bodord ſ hñ baud þm/ Eñ þta Folk hlyder mier ecki.
D Þar fyrer þa ſeiger ſo DROTTJN Gud Zebaoth ⁊ Gud Jſraels/ Sia þu/ Eg vil la
ta koma yfer Juda/ ⁊ yfer alla Borgarmeñ i Jeruſalem/ alla þa Ogiæfu ſem eg hefe talat
a mote þm/ af þui/ ad eg talade til þra/ ⁊ þr villdu ecki heyra mier/ Eg kallade ⁊ þr villdu
ecki Suara mier.
Og Jeremias ſagde til hwſins þra Rechabitis/ So ſeiger DROTTEN Zebaoth Gud
Jſraels/ Fyrer ꝥ ad þier hlyddut bode ydar Fødurs Jonadab/ ⁊ halldet ſo alla hñs ſkipan/ og
giørdut allt ꝥ ſm hñ baud ydur/ Þar fyrer þa ſeiger DROTten Zebaoth/ Gud Jſraels ſo/
Þad ſk alldreige breſta Jonadab ſon Rechab ad ſk þar einatt ein hũ vt af hñs ſtanda fyr
mier.

XXXVI

A Þui fiorda Arenu Joakim ſonar Joſia/ Köungſins Juda/ ſkiede þtta ord Joachim
A til Jeremia af DROTTNJ/ ⁊ ſagde/ Tak eina Bok ⁊ ſkrifa þar i alla
þa ordrædu ſm eg hefe talat til þin/ yfer Jſrael yfer Juda/ ⁊ yfer øllu Fol-
ke/ j fra þeim tijma eg talade fyrſt vid þig/ ſem er j fra tijd Joſia/
allt til þſſa dags. Ef ſkie mætte ad huſit Juda nær ed þr heyra alla þa
Ogiæfu ſm eg hugda ad giøra þm/ ad þr mune þa ſnua ſier/ huer fra ſijnu
vondu Athæfi/ ad eg mætta ſo fyrergiefa þm þeirra Miſgiørninga.
Þa kallade Jeremias a Baruch Neria ſon. Sa hinn ſame Baruch ſkrifade i eina Baruch
Bok/ af Muñe Jeremia/ alla þa Ordrædu DROTTens ſm hñ hafde talad vid hñ. Og
Jeremias ſkipade Baruch/ og ſagde/ Eg er jñe byrgdur/ ſo ad eg kann ecki ad ganga i Hws
DROTTENS. Eñ gack þu þangat/ ⁊ les þſſa Bok i hueria þu hefr ſkrifad þa ord
rædu DROTTJNS af minũ Muñe/ fyrer Folkenu i hwſi DROTTENS a Føſtu
B deigenum/ ⁊ þu ſkallt leſa hana fyrer Eyrum allz Juda/ ſ hingat jñ koma vt af ſijnũ ſtødũ.
Ef ad ſo mætte ſkie ad þr villdu Lijtelæta ſig fyrer DROTTNJ mz Bæna akalle/ og ſnua
ſier ſierhũ i burt fra ſijnu vondu Athæfi. Þuiad ſu Reiden ⁊ Grimden er mikel ſ DROtten
hefur vmtalat i giegn þſſu folke. Og Baruch Neria ſon giørde allt ꝥ ſm Propheten Jere-
mias baud honum/ Suo ad hañ las þa Ordræduna DROTTENS af Bokinne/ i Hwſi
DROTTJNS.
Eñ ſo bar til a þui fimta Arenu Joakim ſonar Joſia/ Konungſins Juda/ i þm Niunda
Manade/ ꝥ bodut var ein Faſta fyrer DROTtne øllu Folke til Jeruſalẽ/ ⁊ øllu þui Fol-
ke ſm kom til Jeruſalem/ vt af Stødunum Juda. Og Baruch las þa ordrædũa Jeremias
vr Bokiñe i Hwſe DROTTens/ i Capellu Gemaria ſonar Saphan/ Cantzilerans/ i þm
hinum efre Fordyrum/ fyrer þui nyia Portenu a Hwſi DROTTENS/ fyrer øllu Folke-
nu.
C Þa ed Michaia ſonur Gemaria ſonar Saphan heyrde nu øll ord DROttens vr Boke
ñe/ þa gieck hñ ofan i Konungſins Gard i Cantzelerãs Hws/ og ſia þu/ Ad þar ſætu aller
Høfdingiarner/ Eliſama Cantzelier/ Delaia ſonur Semaia/ Elnathan Achbor ſon/ Gema
ria Saphan ſon/ ⁊ Zedechia Hanania ſon mz øllum Høfdingiunũ. Og Michaia kuñgiør-
de þm alla þa rædu/ ſm hñ hafde heyrt ſuo ſm ꝥ ad Baruch las af Bokinne fyrer Folkſins
Eyrum.
Þa ſendu aller Høfdingiarner Judi ſon Nathania/ ſonar Selemia/ Sonar Chuſi epter
Baruch/ ⁊ lietu ſeigia hm/ Tak þu Bokena mz þier af huerre þu hefur leſit fyrer Folkenu/
og kom ſo hingad. Og Baruch Neria ſon tok Bokena mz ſier/ ⁊ kom til þra. Og þr ſøgdu
til hñs ſet þig nidur ⁊ les ſo ad vier heyrum ꝥ. Og Baruch las hana fyrer þra Eyrũ. Og
er þr heyrdu alla þa rædu ſkielfduſt þr vid ꝥ/ eirn mz ødrũ/ ⁊ ſøgdu til Baruch/ Vier vilium
kuñgiøra Konunginum alla þſſa rædu/ ⁊ þr ſpurdu Baruch at/ Seig þu oſſ huernen at þu
hefur ſkrifat alla þſſa rædu/ vt af hñs Muñe/ Baruch ſagde til þra/ Hñ las alla þſſa Rædu
fyrer mier mz ſijnum Muñe/ ⁊ eg ſkrifade hãa mz Bleke j Bokina.
D Þa ſøgdu Høfdingiarner til Baruch/ Gack burt ⁊ geym þig med Jeremia/ ſuo ad eingen

vite huar

vite huar þid erud. Eñ þr geingu burt til Konungsins i Fordyrnar/ z lietu Bokena vera i
Herberge Elisama Cantzelierans/ z søgdu Kongenum alla þssa Rædu/ þa sende Konguren
Judi burt/ ad sækia Bokena/ hñ tok hãa af Herberge Elisama Cantzelierans. Og Judi las
hana fyrer Konungenũ og fyrer øllum Høfdingiũum sm̃ stodu hia Konungenũ. Eñ Kong
uren sat i Vetrar Salnum fyrer Skorsteinenum a þm mũda Manade.

Jeremie Bok verdur Brend — Eñ sm̃ Judi hafde lesit Þriu eda Fiogr blød/ þa skar hñ þau i burt mz Skrifhnyfe/ z
kastade þm a Ellden sm̃ var fyrer Skorsteinunũ/ þãgat til ad Bokẽ var øll vpp Brend i Ell
de. Og ongum bløskrade vid þtta/ nie i sundur reif sijn Klæde/ huorke Konungureñ nie hñs
Þienarar/ þo ad þr heyrde alla þssa rædu. Eñ þo ad Elnathan/ Delaia/ z Gemaria Badu
Konungen ad hñ villde eigi Breña Bokena/ eñ hñ hlydde þm ecki. Þar til mz baud Konũg- E
uren Jerahmeel syne Hamelech/ og Seraia syne Asriel z Selamia syne Abdeel/ ad þr skyll-
du grÿpa Baruch Skrifarañ/ z Jeremiam Prophetan/ eñ DROTten hafde fordad þm.

Þa skiede ord DROTtens til Jeremia/ epter þ ed Konũgurẽ hafde læted breña Bo-
kena/ og þa Ordræduna sm̃ Baruch hafde skrifad epter Muñe Jeremias z sagde/ Tak þier
eina adra Bok aptr/ z skrifa alla þa hinu fyrre ordræduna þar i s̃ stod j þre hiñe fyrre Bo-
kiñe/ huia ed Joachim Konũguren Juda hafde vppbrent. Og seig so af Joachim Konũgenũ
Juda/ So seig[r] DROtten/ Þu vppbrender þa bokena/ z sagdir/ Nu[r] fyrer skrifader þu þar
jñe/ Þad Konguren af Babilon skyllde koma z fordiarfa þtta Land/ og giøra þ suo ad þar
skyllde huerke Folk nie Fienadur meir jñe vera?

Þar fyrer seiger DROTten af Joachim Konungenum Juda/ Þar skal eingen vt af F
hñs Sæde sitia vppa Dauidz Stole/ z hñs Lÿkame skal liggia vtkastadnr a Dagen i Hita-
num/ og a Nottuñe i Kuldanum. Og eg vil vitia hñs Heim/ z hñs Sædis z hñs Þie-
nara/ fyrer þra Misgiørda saker/ z eg vil læta allkyns Ogiæfu koma yfer þa/ z yfer Borg
armeñina i Jerusalem/ og yfer þa i Juda/ so sm̃ þ eg hefe sagt þeim/ og þo ad þeir Hlyddu
mier ecke.

Þa tok Jeremias adra Bok/ z fieck hana Baruch syne Nerie Skrifaranum/ hñ skrifa-
de þar epter Muñe Jeremia/ alla þa ordrædu sm̃ stod i hiñe Bokiñe/ þa s̃ Joachim Konung
uren Juda hafde i Ellde breña lætit/ z vmfram þa hinu sømu/ þa var þar eñ myklu meire
ræda eñ þ i hiñe var.

XXXVII. CCCVII

Zedechias — OG Zedechias Josia son/ vard Konũgur i stadin Jechania Joachim sonar/ þt A
Nabugodonosor Konunguren af Babilon giørde hñ ad Konunge i Landenu
Juda. Eñ hñ z hñs Þienarar/ z Folked i Landenu/ hlyddu ecki orde DRO
Ttens/ þui sm̃ hñ talade fyrer Jeremiam Propheta.

Eñ þo sende Kõguren Zedechias Juchal son Selemia/ z Sephania Son
Maesia þñ Keñemañ til Prophetans Jeremia/ og liet seigia honũ/ Bid þu
DROTTIN Gud vorn fyrer oss. Þuiad Jeremias gieck þa vt z jñ a medal Folksins/ z
eingen sette hñ i neitt Vardhalld. So var og þ Herlided Pharaonis vtdreiged af Egipta-
lande/ z þr Chaldei sm̃ þar lau fyrer Jerusalem/ þañ tÿd þr heyrdu soddan Rykte/ þa drogu
þr i burt fra Jerusalem.

Og ord DROTTINS skiede til Jeremia Propheta/ og sagde/ Suo seiger DROT- B
TIN Gud Israels Seiget til Konungsins Juda sm̃ sende ydur til mÿn til ad spyria mig at
Sia þu/ Þad Herlided Pharaonis s̃ vt dreiged er at kõa ydr til hialpar/ sk fara heim ap-
tur i Egiptaland/ z þr Chaldei sku aptur koma z strÿda mote þssũ Stad/ z yferuiña hñ/ og
breña hñ vpp mz Ellde. Þar fyrer seiger DROTten so/ Tæket ecki Sæler ydrar/ þar þier
hugxid so/ þ þr Chaldei mũu i burt draga fra oss/ Þeir mũu ei i burt draga. Og þo at þier i
Hel slægud allt þtta Herlid þra Chaldeis s̃ strÿder a mote ydr/ z nockrer ydr[r] yrde sær[r] þar vt
af/ þa mundu þeir þo taka sig vpp huer vr sijnu Landtiallde/ og breña vpp þennan Stad mz
Ellde.

Eñ sm̃ þ Herfolked þra Chaldeis var nu i burt dreiged fra Jerusalem/ vegna Herlidsins C
Pharaonis/ gieck Jeremias af Jerusalem/ og villde ganga i Ben Jamin land/ til ad hlut-
Jeria — skipta þar Akur lende a medal Folksins. Og þa ed hñ kom i Ben Jamins port/ þa var þar
settur til Dyra vørds sa sm̃ ed hiet Jeria sonr Selemia/ sonar Hanania/ hñ tok Jeremiã Pro-
pheta hønd

pheta høndum/ & sagde/ Þu villt flyia til þra Chaldeis/ Jeremias suarade/ Þad er ecke satt/
Eg vil ei flyia til þra Chaldeis/ En̄ Jeria villde ecki hlyda hm̄/ helldꝛ greip hn̄ Jeremiam &
leidde hn̄ til Høfdingiaña/ Og Høfdingiarner reidduſt vid Jeremiam/ og lietu ſla hn̄/ og kø-
ſtudu hm̄ i Myrkuaſtofu i hwſi Jonatan Skrifara/ hn̄ ſettu þr til ad vera Vørd Myrkua Jeremias
ſtofuñar. So gieck Jeremias ſijdā leingi j Dyplytzuñe & i Fiøtrunū/ & lꜳ þar lāga tijma. ſleigen̄ og i
D Og Konūguren Zedechias ſende þangat og liet ſækia hn̄/ og ſpurdi hn̄ heimugliga at þangelſi ſettur
i ſijnu Herberge/ & ſagde/ Er þar en̄ ecki eitt ord af DROTtne fyrer høndum? Jeremias
ſagde/ Ja/ Þuiad þu munt giefin verda i hendꝛ Konungſens af Babilō. Og Jeremias ſag Jere. xxviii
de til Konūgſins Zedechia/ Huad hefe eg Misgiørt a mote þier/ & a mote þinum Þienurū/
og a mote þſſu Folke/ ad þr hafa kaſtad mier i Myrkuaſtofu? Huar eru nu ydrer Prophe-
tar ſm̄ Spꜳdu ydur/ & ſøgdu/ Konūguren af Babilō mun ecke koma yfer ydur/ nie yfer þtta
Land? Og heyr mig nu min̄ Herra Konungur/ & lꜳt mina Bæn duga fyrer þier/ & lꜳt ecke
hafa mig i burt aptur j þ Hwſit Jonatan ſkrifara/ ſo ad eg deyie þar ecki. Þa ſkipade Kōū-
guren Zedechias ad þr ſkylldu geyma Jeremiam i Fordyrunum Myrkuaſtofuñar/ & liet ge-
fe honū huern dag eitt lijted Braud af Bakaraſtrætenu/ þangat til ad allt Brauded i Stad
num var vpp eted/ Suo bleif Jeremias i Fordyrunū Myrkuaſtofuñar.

XXXVIII.

Supra xxviii. xxix
A DOg er Saphatia Mathan ſon/ & Gedalia Paſhur ſon / & Juchal Selemias
ſon/ og Paſhur Malechia ſon heyrdu þa Rædu ſm̄ Jeremias talade til alls
Folkſins/ ſeigiande/ So ſeiger DROTTJN / Huer hn̄ blijfur i þſſū Stad
ſa ſkal deyia fyrer Suerde Hungre & Drepſott/ En̄ huer han̄ geingur vt til Supra xxi xxvij
þra Chaldeis/ ſa mū lijfe hallda/ & ſijnu Lijfe þar i fra biarga ō ødru Herfā
ge. Þuiad So ſeiger DROTten/ Þeſſe Stadur ſkal yfergiefin̄ verda/ þui
Herlide Konungſins af Babilon & þr ſkulu viña han̄.
Þa ſøgdu Høfdingiarner til Konungſins/ Lꜳttu lijflata þan̄ man̄/ Þuiad med ſuoddan
hætte þa fraſnyr hn̄ Strijdz folkenu/ þui ſm̄ ad en̄ nu er epter i þſſū Stad Jafnuel eirnē øllu
ødru Folkenu/ mz þui ad hn̄ ſeiger ſuoddan ord til þra. Þuiad ſa madur ser eigi þſſ a leit ſm̄
til Fridar heyrer þſſu Folke/ Helldꝛ hins ſm̄ til Ogiæfuñar horfer. Konunguren Zedechias Jeremias
ſagde/ Siaed/ hn̄ er i ydar hondum/ Þuiat Konunguren̄ lætur ecki neitt a mote ydur/ Þa to verdur i Dy-
B ku þr Jeremiam/ og køſtudu honum i Dyplytzuna Malachie ſonar Hamelech/ ſm̄ var i For plitzu kaſtadꝛ
dyrū Myrkuaſtofuñar/ & lietu hn̄ ofan ſijga mz Reipum i Dyplytzuna/ þar ſm̄ ecki neitt var
Vatn/ vtan Leirbleyta/ og Jeremias ſeck nidur i Leirbleytuna.
En̄ ſm̄ Ebedmelech Blalendſki eirn Hirdſueirn i Kongſins Garde/ heyrde ad þr høf-
du kaſtad Jeremia i Dyplytzuna/ og Konguren ſat þan̄ ſama tijma i BenJamins Porte/ Ebedmelech Jerem. xxxix
Þa gieck Ebedmelech vr Konungſins Garde/ & talade til Konungſins/ & ſagde/ Min̄ Herra
Konūgur/ Þeir men̄ hafa jlla giørt vid Jeremiam Propheta/ ſm̄ hafa kaſtat honū i Dyplyt
zuna þar ed hn̄ hlytur af Hungre ad deyia/ Þuiad hier er ei neitt meira Braud til i Stadnū.
Þa ſkipade Konūguren Ebedmelech Blꜳmañe/ & ſagde/ Tak Priatijge men̄ mz þi°
af þſſum/ & drag Jeremiam Propheta vpp vr Dyplytzuñe/ adꝛ en̄ hn̄ deyr þar. Og Ebedme-
lech tok Meñena mz ſier/ & gieck jn̄ i Konūgſins Hws þʳ nidꝛ vnder ſm̄ Fiehirdſluñar voru/ &
tok þar gamla ſundur rifna & vtſlitna Klwta/ & liet þa i einum Streing ofan i Dyplytzuna
til Jeremia. Og Ebedmelech Blamadur ſagde til Jeremiam/ Lꜳt þſſa gamla ſundur rifna
C vtſlitna Klwta vnder þijna Armlegge kringum ſtreingen/ & Jeremias giørde ſo. Og þr dro
gu Jeremiam vpp vr Dyplytzuñe mz Togenu/ Og Jeremias var ſuo ſijdan i Fordyrunum
Myrkuaſtofuñar.
Og Konunguren Zedechias ſende þangat og heimte Jeremiam Propheta til ſijn/ vnder
þan̄ hin̄ þridia jn̄gangen a huſe DROTTens. Og Konunguren ſagde til Jeremia/ Eg vil
ſpyria þig ad nockru/ Kiære dyl ecki þſſ fyrer mier. Jeremias ſagde til Zedechiam/ ſeigi eg
þier nockut þa lætur þu lijflꜳta mig/ en̄ þo ad eg giefe þier eitt rꜳd/ þa hlyder þu mier ecki.
Þa ſoor Konūgurē Zedechias Jeremia Heimugligana/ & ſagde/ So ſan̄arliga ſem DRotten
lifer/ ſa ed hefur giørt oſſ þſſa Sꜳlu/ þa vil eg ecki lijflata þig/ og eigi helldꝛ giefa þig i þra
D man̄a hendur ſm̄ ſækia epter þinu lijfe.

Og Jere

Og Jeremias sagde til Zedechia/ So seiger DROTTIN Gud Zebaoth Gud Israels/ Ef ad þu geingur vt til Høfdingiana Konungsins af Babilon/ þa muntu Lijfi hallda og þsse Staduren mun þa ecki vppbrendur verda/ helldr so/ þu z þitt hus munut þa lijfe hallda. En ef þu geingur ecki vt til Høfdingiana Konungsins af Babilo/ þa mun þssi Stadur giefast i hendur þra Chaldeis/ z þr munu brenna hn vpp mz Ellde/ z þu munt ecki eirnen sleppa vr þra høndum. Þa sagde Konungurenn Zedechias til Jeremia/ Eg hrædunst þ eg mune þeim Gydingunum ofurselldr verda/ sem sig hafa vndergiefit þeim Chaldeis/ suo ad þeir Spotte mig.

Jeremias sagde/ Eigi munu þr ofurselia þig/ Kiæri/ Hlyd þu Raustinne DROTTIns sm eg seigi þier/ þa mun þier þ vel vegna/ og þu munt þa lijfe hallda/ En ef þu geingur eigi vt/ þa er þtta þ ord sm DROTTen hefr auglyst mier. Sia þu/ Allar þær konur sm ad enn nu eru i hwsi Konungsens Juda/ þær skulu vtleidast til Høfdingianna Konungsins af Babilon þær munu þa seigia/ Auui/ þiner Nugsualarar hafa blekt þig mz ordum/ z þig a E Tælar dreiged/ og nidur þryckt þier i Ohreininden/ z þr læta þig nu þar sitia. Suo hliota allar þinar Konur z Børn vt ad leidast til þra Chaldeis/ z þu sialfr munt ecki vmfluet geta fra þra høndum/ helldur muntu handtekin verda af Konunginum af Babilon/ z þssi Stadur mun mz Ellde vppbrendr verda.

Og Zedechias sagde til Jeremia/ Sia þu til ad eingen fae þsse ord ad vita/ þa muntu ecke deyia. Og ef Høfdingiarner fa þ ad vita ad eg hefe talat vid þig/ z þr koma til þijn/ og seigia/ Seigdu huad þu talader vid Konungen/ Dyl ecki fyrer oss þa vilium vier ecki aflijfa þig/ Og huad talade Konunguren vid þig? Þa seigdu/ Eg bad Konungen þ hn villdi ecki læta leida mig aptr i Jonathan hws/ so ad eg dæge þar vt af.

Þa komu aller Høfdingiarner til Jeremia/ z spurdu hn at/ z hn sagde þm so s þ Konungurenn hafde bodet honu. Þa forlietu þr hn/ mz þui ad þr kunnu ecki neins af honum vijser ad verda. Og Jeremias var i Fordyrum Myrkuastofunnar/ allt til þss dags þa Jerusalem var vnnen.

XXXIX

Jerusalem Foreydd a xi Aare Zedechias iiii. Reg xxv Jere. lij

OG þ skiede ad Jerusalem vard vnnen. Þuiad a þui Niunda Aarenu Zedechia Konungsins Juda/ a þm Tiunda Manade/ kom Nabagodonosor Konungurenn af Babilon z allt hns Herlid fyrer Jerusalem/ z settust vm hana Og a þui Ellefta Aarenu Zedechia/ a þm Niunda Deigi hins fiorda Manadar/ þa brutust þr jnn i Stadenn/ z aller Høfdingiarner Konungsins af Babilon drogu þar jnn/ z namu stadar vnder Midportenu sem voru þsser/ Nergal SarEzer / Sangar Nebo/ Sarsechim hinn ædste Hirdsueinn / Nergal SarEzer Hofmeistaren/ z aller adrer Høfdingiar Konungsins af Babilon. A

Zedechias verdur handtekin

Enn s Zedechias Konungurenn Juda hn sa þa/ z hns Strijdzfolk/ þa flydu þr vm Nott D vt af Stadnum/ j hia þm Jurtragardenu Konungsins/ vt vm þ Leyneported a millum tueggia Mwrueggia/ z drogu so vt ad Eydemørkinne. Enn Herlided þra Chaldeis sokttu epter þm/ z gætu griped Zedechiam a þui sliettlendinu hia Jericho/ z føngudu hn z høfdu hn til Nabugodonosor Konungsins af Babilon/ til Riblath sm liggur i Landenu Hemath/ hann sagde Dom yfer honum. Og Konunguren af Babilon liet i Hel sla Børnen Zedechia fyrer hans Augum i Riblath/ z aflijfa alla Høfdingiana Juda/ Enn a Zedechia þa liet hn stinga vt Augun/ og binda hn mz Jarnuidium/ og hn flutte hn so til Babilon.

Og þr Chaldei brendu vpp bæde Kønungsins hws z þau husen Borgarmannana /og nidurbrutu Mwrueggina Jerusalem. Enn þ huad þar var til af Folkenu i Stadnum/ og þad annat huad þar hafde til þra flued/ þa flutte NebusarAdan Hershøfdinge alla saman hertekna til Babilon. Enn af þui minnahattar folkenu sm ecki neitt attu til/ liet Nebusar Adan Høfudzmaduren j þ sama sinn nockra vera epter j Landenu Juda/ og gaf þeim Vijngarda Bæie og Þorp.

Gud hialpar Jeremia

Enn Nabugodonosor Kongurinn af Babilo/ hafde bodet Nabusar Adan Høfudzmannenu E af Jeremia/ og sagt so/ Tak þu hn ad þier/ z læt þina vernd yfer hm vera/ og giør honum ecki neitt til vonda/ helldr giør vid hn epter þui sm hn beidest af þier. Þa sende NebusarAdan Høfudz madur/ og NebuSasban hinn ædste Hirdsueirnen / NergalSarEzer sa Hofmeistare

meistaren/og aller Kongsins Høfdingiar af Babilon/og lietu sækia Jeremiam vr Fordyrū Myrkuastofuñar/Og i hendur feingu hñ Gedalia syne Ahikam Saphan sonar/ad hñ skyllde leida hñ i sitt hws/ og þ hñ skyllde vera hia folkenu. Gedaliæ Jere. xl

D Ord DROTTINS var skied og so til Jeremiam/ þa stund ed hñ lꝍ ek nu jñelukttur i Fordyrum Myrkuastofuñar/ꝛ sagde/Gack þu burt ꝛ seig til Ebedmelech Blamañ sins/So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Jsraels/Sia þu/ Eg vil lꝍta mitt ord koma yfer þeñañ Stad/til Ogiæfu ꝛ til einskes godz/og þu skallt sia þ þañ sama tima. Eñ eg vil frelsa þig i þañ sama tijma/seiger DROTten/Og þu skallt ecki verda þuiFolke ad Hlutskipte/fyre hueriu þu hrædist. Þuiad eg vil hialpa þier þar i fra/so ad þu skallt ei falla fyre Suerde/helldꝛ skalltu þar i fra þinu lijfe biargat geta/lijka sm̄ ødru hlutskipte/af þui at þu sett' Tru til mijn seiger DROTten. Ebedmelech

XL.

A Hetta er þ ord sem skiede af DROTTNI til Jeremiā/Þa ed Nebusar Adan Høfudzmaduren liet hñ lausan i Rama. Þuiad hñ var ꝛ bunden mz Jarnuidium/a medal þra sm̄ Hertekner voru til Jerusalem og j Juda/ ad þa skyllde so flytia til Babilō. Þa ed Høfuds maduren hafde nu lꝍted kalla Jeremiam fyrer sig/sagde hñ til hn̄s/DROTTen Gud þiñ hefur talad allt þtta hid vonda yfer þssum Stad/hñ liet þ ꝛ eirnen koma/ꝛ giørde sm̄ hñ hafde sagt/þt þier syndgudust a mote DROttne/og hlyddut ecki hn̄s Raust/ þar fyrer er suoddan yfer ydur komit. Jeremias verdur laus lꝍten Supra xxxix

Sia þu nu/ Eg hefe i dag giort þig lausan af þm̄ Jarnuidium sm̄ þinar hendꝛ voru mz bundnar/Lijkar þier nu ad fara mz mier til Babilon/þa kom þu/ꝛ skal eg hafa vmsion fyrer þier. Eñ ef þier lijkar þ ei ad fara mz mier til Babilon/þa lꝍttu þ so óa/Sia þu/Þar hefur þu allt Landet fyrer þier/ huar ed þier þiker gott ad vera/þangat þa far þu. Þuiad ef þ leingra er i burt fared þa er eigi von neirnrar aptur komu. Þar fyrer mꝍttu nu snua aptur til Gedalia sonar Ahikam Saphan sonar/ huern ad Konungureñ af Babilon hefur sett yfer Stadena Juda/og vera so hia honum a medal Folksins/ Eda far þangat sem þier sialfum lijkar best. Og Høfudzmadureñ gaf honū tꝍrupeninga ꝛ Fiegiafer/ ꝛ liet hñ sijdan i burt fara. So kom Jeremias til Gedalia Ahikā sonar til Mizpah/ꝛ var hia hm̄ a mzal

B Folksins/þss sm̄ epter var i Landenu.

Þa ed þr Høfudzmeñ/sm̄ sier høfdu fordat a Eydemørkunū mz sijnum møkum/Formerktu þad Konunguren af Babilon hafde sett Gedaliam Ahikam son yfer Landet/ ꝛ suo bædi yfer Karlmeñ Konur og børn/ꝛ þa hinu minstu hꝍttar meñ i Landenu sem ecke voru i burt flutter til Babilon/þa komu þr til Gedalea i Mizpah/Einkum s̄ voru þr Jsmael Nethania son/Johanan ꝛ Jonathā Chareah syner/ꝛ Seraia Than Humeth son ꝛ syner Ephai af Netophath ꝛ Jesania Maachati son mz sijnum moñum. Og Gedalia sonur Ahicham sonar Saphan soor þm̄ ꝛ þra moñum eirn Eid/ꝛ sagde hrædist eigi þat at vera þeim Chaldeis vndergiefner/ Blijfid i Landenu/ ꝛ vered Konungenum af Babilon hlyduger/ þa mun þ vegna ydur vel. Staed/Eg by hier i Mispah/ad eg skule þiona þm̄ Chaldeis sem til vor koma/Þar fyrer safned saman Vijne/Fijkium ꝛ Vidsmiøre/ꝛ lꝍted þ i ydar Ker/ꝛ bued sijdan i ydar Stødum sm̄ ydur hafa hlotnast. Gedalia iiii Reg. xxv

C Og aller þr Gydingar sm̄ voru i Lādenu Moab/ꝛ Amon sona/ꝛ i Edom/og i øllum Løndum/þa ed þr heyrdu nu þ ad Konunguren af Babilō hafde lꝍted nockra epter vera i Juda/ og sett yfer þa Gedaliam son Ahikam son Saphan/þa komu þr aptur i Landet Juda vr øllum ꝍttum/þadan sm̄ þr høfdu i burt fluit/til Gedalia i Mispah/og samansøfnudu nꝍsta miklu Vijne ꝛ Sumars Auoxtum.

Eñ Johanan Kareah son/mz øllum Høfudz moñunum sem sier høfdu fordat a Eydimørku/komu til Gedalia i Mispah ꝛ søgdu til hn̄s/Veistu nockut þ Baelim Konungurinn Amō sona/hefꝛ sēt higat Jsmael Nethāia son ad hñ skyllde sla þig i Hel? Eñ Gedalia Ahikam son villde þui ecki trua. Þa sagde Johanan Kareah son til Gedalia heimøgligana i Mispah/Kiære/Eg vil fara i burt/ꝛ i Hel sla Jsmael Nethania son/so ad eingen skal þad fa ad vita. Huar fyrer skal hñ sla þig i Hel/so ad aller Gydingarn' s̄ til þin eru safnader skulu i sundurdreifder verda/ꝛ ad þr sm̄ epter eru vordner af Juda skulu nu suo fyrerfarast? Johanan Baelim

 Eñ Geda-

Eñ Gedalia Ahikã son sagde til Johanan Karea sonar/ Ecki skalltu þ giøra/ þ er ecki satt sm̃ þu seiger af Ismael.

XLI.

LN a þm Siøunda Manade kom Ismeal Nathania son Elisama sonar/ vt
af Konungligu Sleckte/ mz Tignar møñum Kongsins/ ⁊ Tiu meñ medur A
honum/ til Gedaliã Ahikam sonar/ Saphan sonar/ til Mizpah/ og þr ney-
ttu þar Matar i Mizpah huorer mz ødrum. Og Ismael Nethania Son/
bio sig til mz þa Tiu men sm̃ honum fylgdu/ og slou Gedaliam Ahikam
son Saphan sonar mz Suerde til Daudz/ fyrer þ ad Koñguren af Babi-
lon hafde sett hñ yfer allt Landet. Þar til mz slo Ismael alla þa Gydinga sm̃ voru hia Ge-
dalia i Mizpah/ og so þa Chaldeis sm̃ þr fundu þar/ ⁊ alla Stridz meñ

Gedalia i
el sleigen

Añars dags epter þa Gedalia var sleigen/ ⁊ þ visse eñ eingen/ komu Attatíe meñ af
Sichem af Silo/ og af Samaria/ og høfdu sijn Skegg af rakad/ ⁊ i sundur rifed sijn Klædi
⁊ klorad sig/ og bæru mz sier Matar offur ⁊ Reykelsi/ til ad offra þui i husi DROTTens.
Og Ismael Nethania son gieck vt a mote þm af Mizpah/ gieck so reikandi ⁊ Grætãdi. Þa
ed hñ kom nu ad þm sagde hñ til þra/ þier skulut koma til Gedalia Ahikam sonar. Eñ ē þr
komu midt i Staden/ Slo Ismael Nethania son þa i Nel/ ⁊ þr meñ sm̃ hia honum voru vid
Bruñen. Eñ þar voru Tiu meñ a medal þra sm̃ søgdu til Ismael/ Kiære/ Sla þu oss ecke i
Nel/ Vier høfum folget Fie liggianda i Akrinum/ af Hueite Bygge/ Vidsmiore ⁊ Hunan
ge/ Þa hætte hñ af þui ⁊ aflijfade þa ecki mz hinũ odrũ. B

Eñ sa Bruñurin i huern þ Ismael kastade þm daudu Lijkømunũ sm̃ hañ hafde i Nel
sleiged med Gedalia/ þa er sa hiñ same ē Konunguren Assa liet giøra i mot Baesa Isra-

Assa
iij Reg. xv

els Konunge/ þañ vppfyllde nu Ismael Nethania son mz þa i Nel slegnu/ Og þ Folkit sem
vmfram̃ var i Mizpah/ eirnen Konungsins Dotter/ þ flutte Ismael Nethania son Nertekit
i burt med øllu þui folke sm̃ epter var i Mispah/ yfer huert NebusarAdan Høfudzmadureñ
hafde sett Gedaliam Ahikam son/ og sijdan Dro hann i burt/ og villde yfer vm aptur til A-
mon Sona.

Eñ þa ed Johanan Chareah son/ ⁊ aller Nershøfdingiarñ ē hia honum voru spurdu
øll þau illskuverk sm̃ Ismael Nethania son hafde giørt/ Søfnudu þr at sier møñum/ ⁊ drogu

Johanan

vt i mote Ismael Nethania syne til Bardaga/ ⁊ nædu honũ vid þ mykla Vatnid hia Gibe C
on. Eñ þa folked þ ē var hia Ismael sa nu Johanan Kareah son ⁊ alla Nershøfdingiãa ē
hia honum voru/ vrdu þr glader vid. Og allt þ Folket ē Ismael hafde i burt flutt fra Mis-
pah snere sier vid/ ⁊ huarf aptur til Johanan Kareah sonar. Enn Ismael Nethania Son
flyde vndan Johanan vid attanda Mañ/ ⁊ dro til Am̃on sona.

Og Johanan Kareah son mz øllũ Nershøfdingiũum ē hia honũ voru/ toku allt þad
Folked ē epter var vorded af Mizpah til sijn/ hueria ed þr høfdu næd af Ismael Nethania
syne/ af þui þ Gedalia Ahikam son var i Nel sleigen/ sm̃ voru Strijdzmeñ Konur ⁊ Børn/ ⁊
Hirdsueinar af Gibeon/ sm̃ þr høfdu aptur flutt. Og foru af stad og sneru iñ til Kimham

Kimham
Iere. xxiiij

til Herbergis ē bio hia Bethlehem/ ⁊ villdu draga til Egiptalãdz fyrer saker þra Chaldeis/
Þuiad þr voru hrædder vid þa/ Af þui þ Ismael Nethania son hafde i Nelsleiget Gedaliã
Ahikam son/ huern ad Konunguren af Babilon hafde sett yfer Landet.

XLII.

NA geingu aller Nershøfdingiarner Johanan Kareah son ⁊ Jesania Hosa
nia sonar mz øllu folke bæde Smaum ⁊ Storum/ Og søgdu til Jeremiam A
Propheta/ Kiære/ Lat vora Bæn gillda nockut fyrer þier/ ⁊ bid til DRO-
Ttens Gudz þins fyrer oss/ vegna allra þssara sem epter eru vordner (Þui
ad vier erum/ þui verr er/ miøg fæer epter vordner af mørgum/ suo sm̃ þad
sialfur þu sier oss nu mz þinum Augum) So þ DROTTEN Gud þinn
villde kuñgiøra oss huert vier ættum ad fara/ ⁊ huad vier skulum til giora.

Og Jeremias Prophete sagde til þra/ Nu vel/ Eg vil þssu hlyda/ og siaed/ Eg vil bid-
ia DROTTEN Gud yduarn ē þier søgdut/ ⁊ eg vil kuñgiøra ydur allt þ huad DROT

Ten suarar

Teñ suarar ydur/ z dylia ecki neitt fyrer ydur/ Og þr søgdu til Jeremia / DROTTIN
hñ sie þss eirn truligur z sañarligr Vottur a millum vor/ ef at vier giørũ ecki allt huad DR-
OTTen Gud þiñ sender oss bod til mz þier/ huort þ er helldr gott eda jllt/ þa vilium vi' hly
da Raustiñe DROTTINS Gudz vors/ til hñs sm vier sendum þig/ so ad þ meigi vegna
oss vel/ þar ed vier hlydum Raustiñe DROTTens Gudz vors.

B Og Tiu døgum þar epter skiede Ord DROTTens til Jeremia. Þa kallade hañ
Johanan Kareah son/ z alla Fyrer meñina Hersins/ sm hia honũ voru/ og allt Folked bæde
Sma og Stora/ z sagde til þra/ So seiger DROTTen Gud Jsrael til hñs sm þier sen-
dut mig/ ad eg skyllda flytia ydra bæn fyrer hann. Ef ad þier blijfet i þssu Lande/ þa vil eg
vppbyggia ydur eñ ecki nidurbriota/ Eg vil grodsetia ydur eñ ecki vppræta/ þui þ hid vonda
sm eg hefe giørt ydur þ angrar mig nu allt til reidu. Þier skulut ecki hrædder vera vm ydur
fyrer Konungenum af Babilon/ huern þier ottist/ seiger DROTTen/ ecki skulu þier hann
hrædast/ þt eg vil vera hia ydur ad hialpa z frelsa ydur af hñs hende. Eg vil augsyna ydur
Myskunseme/ z vera ydur Liknsamr/ og jñflytia ydur i yduart land aptur.

Gudz fyrer heit til þra epterordnu i Juda

C Eñ ef þier seiget/ vier vilum ecki vera i þessu Lande/ huar med þier vilied ecki hlyda
Raustiñe DROTtens Gudz yduars/ helldur seiged/ Nei/ vier vilium fara i Egiptaland/ so
ad vier skulumønguan Ofrid sia/ nie heyra neirn Herlwdra blæstr/ z þurfa eigi helldur neitt
Hungr ad lijda Braudsins vegna / þar vilũ vier vera. Nu þa heyred Ord DROTtens
þier sm epter erut vordner af Juda/ Suo seiger DROTTIN Zebaoth Gud Jsraels/ Þar
ed þier setied ydra Asionu til ad fara i Egipta land/ so ad þier viliet þar vera/ Þa skal
þ Suerded fyrer hueriu þier hrædder erut/ hæfa ydur i Egiptalande/ z þ Hungred fyrer hũiu
þier kuñdet/ skal alla tijma vera kringum ydur a Egiptalande/ z þar skulu þier deyia. Þeir
sie hũier ed vilia s̃ þãgad setia sijna Asionu ad fara i Egiptaland/ til ad vera þar/ þeir hiñ
somu skulu deyia fyrer Suerde/ Hũgre z Drepsott/ so ad þr skal eingen epter verda/ nie þad
hid vonda vmfluet geta/ sm eg vil læta koma yfer þa.

Supra xxvij

Þuiad so seiger DROTTen Zebaoth Gud Jsrael/ Lijka s̃ min Reide z Grimd er gei-
ngen yfer þa Jerusalem jñbyggiara/ so skal hun z eirnen ganga yfer ydur/ ef ad þier farit
i Egiptaland/ so ad þier skulut vera til Boluunar/ til Forundrunar/ til Blotz z Forsmænar
z þier skulut þa ecki sia þeñan Stad aptur.

D Þad Ord DROTTens kemr ydur til/ þier sm epter erut vordner af Juda/ so ad þier
skulut ecki jñdraga i Egiptaland. Þar fyrer þa vited ad eg vitna fyrer ydur i Dag/ þ þier
munut þa missa ydart lijf þar/ Þuiad þier sendut mig til DROTTENS Gudz yduars/ z
søgdut/ Bid þu DROTTIN Gud vorn fyrer oss/ og kuñgiør oss so sijdan allt huad DR-
OTTen Gud vor hñ seiger/ so vilium vier z giøra þar epter. Þad sama hefe eg nu læted
ydur fa ad vita i dag/ Eñ þier viliet ecki hlyda Raustiñe DROTTens Gudz yduars/ z eigi
helldur neinum þm bodum sm hñ sende mig mz til ydar. So skulu þier nu þ vita at þier hlio
ted ad deyia fyrer Suerde / Hungre z Drepsott i þm Stødunũ til huerra þier þeinket ydur
nu ad fara/ z þar ad bwa.

XLIII.

A Na ed Jeremias hafde vt talat øll Ord DROTTens Gudz þra til allz fo-
lksins/ sm DROTTIN Gud þra hafde sendt hñ til ad boda þm øll þesse
Ord/ Sagde Asaria Hosaia son/ z Johanan Kareah son/ z aller Jllskusã-
liger meñ til Jeremia/ Þu Lygr/ DROTTIN Gud vor hefur ei sent þig
til vor/ eigi helldr þ sagt/ þier skulut ecki fara i Egiptaland til ad bwa þar.
Helldur hefr Baruch Neria son eggiat þig a þtta j mote oss/ so at vier skyll
dum giefast i hendr þra Chaldeis/ ad þr feinge so lijflæted oss og i burt flutt til Babilon.

Asaria Johanan Supra xlij

Suo hlydde nu Johana Kareah son z aller Høfdingiarner Hersins/ asamt med øllu
B Folkenu ei Raustiñe DROttens/ ad þr være i Landenu Juda. Helldr þa toku þr Johanan
Kareah son/ z aller Høfdingiarner Hersins ad sier alla þa sm epter voru af Juda/ z allt þad
Folked sm aptur var komed til ad bwa i Landinu Juda/ j fra allzhættudum Þiodum/ z þan-
gat hofdu fluet/ bæde Meñ z Konur z Børn z jafn vel eirnen Konungsins Dætur/ og allar
þær Sæler sm NabusarAdan Høfudzmaduren hafde epter læted hia Gedalia Syni Ahikã
sonar Saphan/ z eirnen lika Jeremiam Propheta/ z Baruch Neria son/ z foru so i Egipta-
land/ þt

Ohlydne vid Gud

Jeremias hlaut ad fara i Egiptaland

land/þt þr villdu ecki hlyda Raustiñe DROTTens/ z komu til Thachpanhes.
Jere. xlxi Og Ord DROTTINS þ skiede til Jeremia j Thachpanhes/ z sagdi/ Tak stora C
Steina z byrg þa i Tigulofnenum/ sm̄ er fyrer Portdyrunum a hwse Pharaonis i Tach-
panhes/ suo ad þr meñ af Juda siae þ. Og seigdu til þra/ So seiger DROTTIN Zeba-
oth Gud Jsraels/ Sia þu/ Eg vil senda hiedan z lata sækia miñ Þion Nabugodonosor Ko-
nungen af Babilon/ z eg vil setia hn̄s Stol ofan a þssum Steinum/ hueria eg byrgde hier/
og hn̄ skal setia sitt Landtialld þar vpp yfer. Og hn̄ skal koma z sla Egiptaland/ z Drepa
huern sm̄ so hittest vppa/ og i burt flytia þañ Nerteken sm̄ so kañ a ad hittast/ z þañ mz Sù-
de drepa sm̄ þad vill til. Og eg vil setia Elld j þau husen Skwrgodaña j Egiptalande/ suo
ad hn̄ skal vppbreña þau z j burt flytia. Og hn̄ skal j klæda sig Egiptalande/ lÿka sem eirn
Nirder jklæder sig sijnu Fate/ z draga burt þadan i Fridi. Nn̄ skal j sundurbriota þau stallæ
Goden til Bethsemes j Egiptalāde/ z vppbreña mz Ellde Skwrgodahofen Egiptalandz.

XLIIII.

Hetta er þ ord sm̄ skiede til Jeremia/ til allra þra Gydingaña sm̄ biuggu j A
Egiptalande/ sm̄ var i Migdal/ j Tachpanhes/ j Noph/ og j Landenu Pa-
Søken huar thros/ z sagde/ So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Jsraels/ Þiᵉ saud
fyrer Juda og allt hid vonda sm̄ eg liet koma yfer Jerusalem/ z yfer alla Stadena Juda/
Jerusalem z sia ad þr eru i eyde eñ þeñan Dag/ z þar byr eingen jñe. Og þ sama fy
verda þor- rer þra Jllgirne saker sm̄ þr frømdu/ ad þr reittu mig til Reide/ og geingu
eyddar j burt/ og gæfu Reykelsi/ z þionudu añarligum Gudū/ hueria þ huerke þr nie þier / nie ydrer
Supra xxv Forfedr þa þecktu. Og eg senda ætÿd til ydʳ alla mina þienara Prophetana z liet seigia ydr
xxxvij Gioret ecki suoddan Suiuirdingar hueriar eg hata. Eñ þr hlyddu ecki/ þr hneigdū ecki hell
dur sijn Eyru til ad snua sier i burt fra sijnnm vondskap/ so ad þr snere sier z bæru ecki Reyk
elsi annarligum Gudum. Þar fyrer vpphofst mÿn Reide z Grimd/ z brann yfer Stød-
unum Juda/ z yfer Strætunum i Jerusalem/ so ad þau vrdu ad Eydemørku z Obygdum/ sm̄ B
sia ma eñ i Dag
Nu/ So seigir DROTTIN Gud Zebaoth/ Gud Jsraels/ Þui giøre þier so mykla
Jllsku a mote ydar sialfs eigen Lÿfe? fyrer hueria þad vpp skulu rætast a medal ydar bæde
Karlmeñ og konur/ bæde Børn z Brioſtmylkingar af Juda/ so þ eingen af ydur sk epter vᵃ
af þui þier reited mig so til Reide mz ydar handa verkum/ og beret Reykelsi fyrer añarliga
Gude i Egiptalande/ þangad s̄ þier erut jñ farner til Herbergis/ so ad þiᵉ yrdut þar afmæ
der/ z til Bøluanar z til Forsmæanar/ a medal allra Heideña þioda a Jørdu. Hafe þier for
gleymt Ogiæfuñe yduara Forelldra/ z þre Olueckuñe Kønungsins Juda/ z þui Luckuleysenu
þra Eigenkueña/ þar til mz yduare sialfs Ogiæfu z Ohamingiu yduara Eigenkueña/ s̄ yfer
ydur hefur komit a Gydinga lande/ z a þm Strætunum til Jerusalem? Og þier audmyked
ydur eñ ei allt til þssa dags z vgged eigi vm ydur/ og þier ganged ecki j minu Løgmaale z
Riettindum/ sm̄ eg gaf ydr z ydar Forfedrū. C
Þar fyrer seiger DROTTIN Zebaoth/ Gud Jsraels so/ Sia þu/ Eg vil setia mitt
Amos ix Auglit a mote ydur til Ogiæfu/ z allt Juda skal afmad verda. Og eg vil taka þa sem epter
eru vordner af Juda/ þr ed sijnu Auglite hafa snuit til at fara i Egiptaland/ z at stadfestast
þar/ so skal þ fa eirn enda mz alla þa i Egiptalande/ z þr skulu falla fyrer Suerde/ og fyrer
farast af Hungre bæde smaer z Storer/ z þr skulu deyia fyrer Suerdi z Hungre/ z þr sklu
ad Særingum/ ad Vndrum/ ad Bøluan z ad Forsmæan verda. Eg vil z eirnen vitia þra jñ
byggiaraña i Egiptalande medur Suerde/ Hungre z Drepsott/ lÿka so sm̄ þ eg hefe giørt til
Jerusalem/ so þ eingen af þm̄ sm̄ epter eru vordner af Juda skal vndā komast eda epter vᵃ.
Þeir ed þo eru fyrʳ þañ skulld hingad komner i Egiptaland ad stadfestast hiᵉ/ so ad þr mæt-
tu þui helldur aptur komast til Gydingalandz/ huert ed þr villdu giarnan eiga aptr ad koma
og bwa þar/ Eñ eingen af þm skal þangad aptur koma/ vtan þr sm̄ hiedan flyia. D
Ohoflig Jll- Þa suørudu aller meñ Jeremia/ þr sm̄ vissu vel ad þra Hwsfreyiur baru Reykelsi
ska og þrdud añarligum Gudū/ z allar þær Konur sm̄ þar stodu i miklum Folks fiølda / mz øllu Folke
folksins þui sm̄ bio i Egiptalāde/ z i Pathros/ z søgdu/ Vier vilium ecki hlyda þier epter þm ordum
sm̄ þu talar til vor i Nafne DROTTens/ helldr vilium vier giøra epter øllum þm ordum
sm̄ vt

sm̃ vt ganga af vorum Muñe/ ꝛ vier vilium bera Reykelsi fyrer þre Himensins a Melechet/
ꝛ offra heñe Dryckiar offre/ so s̃ vier ꝛ vorer Forfedur/ vorer Konungar ꝛ Høfdingiar hafa
giørt i Stødunum Juda/ ꝛ a Strætunum til Jerusalem/ Þa høfdum vier og eirnen nogligt
Braud/ og þa gieck oss vel/ og saaum øngua Ogiæfu. Eñ vpp fra þui ad vier lietum af ad
bera Reykelsi Himensins Melechet/ og ad offra heñe Dryckiar offre / þa høfum vier lided
brest a øllum hlutum/ og høfum forglatast fyrer Suerde ꝛ Hungre. Og suo lyka þa nær ed
vier bærum þre Himensins Melechet Reykelsi ꝛ offrudum Dryckiaroffre/ þa giørdū vi'
þ ecki vtan mz vilia vorra Husbærda/ ad vier bokudum heñe Braudkøkur/ ꝛ offrudum heñe
Dryckiaroffre heñe til vmhyggiu.

a Melechet) ytlegst verk ã/ hi mensins verkã er allzhattud vedratta/ hite kulde Regn snior etct. Þessa Gudzþienustu haya þr sig tat til groda og Argiæsku so þ allra handa kornsæde og Jardar iñar grode skylde þss betur lucka st og ecki skem ast aþ Ouedratti.

E Þa sagde Jeremias til allz Folksins/ bæde Karlmaña ꝛ Kueña ꝛ allz Lydsins sem suo
hafde suarad hm̃. Ja/ Eg meina ꝛ eirnen þad DROTTIN hafe minst a þañ Reykelsis
burden/ sem þier hafed framit i Stødunum Juda ꝛ a Strætunum til Jerusalē/ mz yd' For-
fedrum Konungum/ Høfdingium ꝛ øllu Folkenu Landsins/ og ad hñ hafe sest þ i sijnu Hiar-
ta/ so hñ kuñe ecki leingur ad lijda ydar vondsliga breytne ꝛ Suiuirdingar sem þier giørdut/
huar fyrer þ eirnen ydart Land var so i eydelagt/ ꝛ er fyrer þ vorded ad Forundran ꝛ at Bøl
uan so ad eingen byr þar jñe/ so sm̃ þ stendur eñ þeñan Dag. Fyrer þ ad þier barud Reyk-
elsit/ og syndgudust a mote DROTTNI ꝛ hlyddut ecki Raustiñe DROTTens/ og vill-
dut ecki ganga i hñs Løgmaale/ Riettindum ꝛ Vitnisburdum/ þar fyrer þa hefur ydur sk i.d
suoddan Ogiæfa/ so sm̃ þ stendr eñ þeñan Dag.

F Og Jeremias sagde til alls Folksins/ og til allra Kueñaña/ Heyrid Ord DROTT-
ENS þier aller af Juda sm̃ erut j Egiptalāde/ So seiger DROTTen Zebaoth Gud Js-
rael. Þier ꝛ ydrar Hwsfreyiur hafet talad þ mz ydar muñe/ ꝛ fullkomnat þ mz ydar hendū
sm̃ þier søgdut/ Vier vilium hallda vora Lofan sm̃ vier høfum heited Himensins Melechet/
ad bera heñe Reykelsi ꝛ offra heñe Dryckiar offre. Nu vel/ Þier hafid ent ydra Lofan ꝛ hall
ded ydart Heit.

Suo heyred nu Ord DROTtens/ þier aller af Juda sm̃ bwed i Egiptalande/ Siact
Eg suer vid mitt hid mykla nafn/ seiger DROTteñ/ Þad mitt Nafn skal ecki meir nefnast
af nockurs mans Muñe vt af Juda/ j øllu Egiptalande/ sem þ seiger (So sañarliga sem þ
G DROTTIN hñ lifer) Sia þu/ Eg vil vaka yfer þm til Ogiæfu ꝛ til einskis godz/ suo ad
huer sem er j Egiptalande vt af Juda/ sa skal tortynast fyrer Suerde ꝛ Hungre/ allt þar til
ad þ hefur feinged eirn enda med þm. Eñ þr sm̃ vmflued gieta fyrer Suerdenu/ þr skulu þo
aptur køma j Landed Juda af Egiptalande/ med eirn liteñ flock maña/ Og aller þr adrer af
Juda sem jñ eru farner i Egiptaland til ad bwa þar/ skulu þa formerkia huers ord þa muni
sañare vera/ mijn edr þra.

Og til Merkis/ seiger DROTTen/ þ eg vil vitia ydar i þssum Stad/ so at þier sklut
vita ad mitt Ord skal sañarligt va yf' ydr til Olucku/ Þa seiger DROTTIN so/ Sia þu/
Eg vil giefa Pharaonem Haphra/ Konungenn af Egiptalande i hañs Ouina hendur/ og
þra sm̃ leita epter hñs Lijfe/ Lijka so s̃ eg gaf Zedechiam Konūgen Juda i hñs Ouina hend
Nabugodonosor Konungsins af Babilon/ ꝛ i þra hendr sm̃ stundudu epter hñs lijfe.

Pharao Haphra Apries

XLV.

A HEtta er þ Ord sem Jeremias Prophete talade til Baruch Neria sonar/ þa
ed hñ skrifade þssi ord i eina Bok af Muñe Jeremias/ a þui Fiorda Aar-
enu/ Joachim Josia sonar/ Konūgsins Juda ꝛ sagde/ So seiger DROT-
TEN Zebaoth Gud Jsraels af þier Baruch/ þu seiger/ Vei mier/ Hucrnē
hefur DROTten lagt mier til Sorg ofan a Sorg/ Eg styn mig modan ꝛ
fiñ øngua Huild. Seig þu hm̃ so/ Suo seigir DROTTIN/ Sia þu/ Eg
nidurbryt þ sem eg vppbygde/ ꝛ þ sm̃ eg hefe grodsett þ vppræte eg asamt med øllu þssu mij-
nu eigen Lande. Og þu girnest so mikla hlute/ Girnst þ ecki/ Þuiad sia þu/ Eg vil koma la-
ta Ogiæfu yfer allt Holld/ seiger DROTTIn/ Eñ eg vil giefa þier þijna Sælu ad Hlut-
skipte/ huert sem þu fer.

Baruch

XLVI.

Etta er þ Ord DROTTINS sem skiede til Jeremia/ a mote øllum Neidnum Þiodum. A

A mote Egiptalande

A Mote Herlide Pharao Necho Kongsins af Egiptalãde/ ſ lꝺ vid Vatnid Euphrates j Charchemis/ huert ed Nabogodonoſor Konunguren af Babilõ slo/ a þui Fiorda Aarenu Joachim/ Josia son^r Köngsins i Juda.

Bued til Skiolldunа og Buklarana og dragit vt i Strijded/ Leggit a Hestana ꝛ lꝺtit Riddarana þar vppa sitia/ Setied vpp Hialmana/ Huessed Gladielen/ fared i Bryniurnar.

Esa. xix xx
Ezech. xxix
xxx. xxxi

En̄ huernen kemr þ til ad eg sie þr eru Duglauser ꝛ flyia vndan/ og þra Kempur eru i Nel slegnar? Þeir flyia so geyst vndan ad þr lijta eigi aptur/ og Skielfingen er i kringum þa/ seiger DROTTIN. Sa hin̄ Skiote kan̄ ecki i burt ad flyia/ ꝛ eigi helldr hin̄ Ofluge vndan ad komast/ þr eru fallner og nidur slegner i mot Nordrenu/ hia Vatnenu Euphrates. Huar er nu sꝺ sem dro hingad vpp sm̃ eitt Vatzflod/ ꝛ huers Bylgiur sig vpphoofu ſ adrar Vatzbylgiur? Egiptalandzmen̄ drogu vpp hingad sem an̄ad Vatzflod og þeirra Bylgiur hofu sig hꝺtt so ſ vatzbylgiur/ ꝛ søgdu/ Eg vil draga vpp þangat til ad hylia Lãded/ ꝛ til ad fordiarfa þa Stadena med þm ſ þar jn̄e bwa.

Nu vel/ Stijged a Hestana/ hleyped mz Vagnana/ Lꝺted Hetiurnar vtdraga ꝛ Blamen̄ena/ ꝛ þa vt af Put sm̃ Skiolldunа hafa/ og Bogaskyttun̄ar af Lidia. Þuiad þtta er Dagur DROTtens DROTtens Zebaoth/ eirn Hefndar dagur/ þat han̄ vill hefna sijn a sijnum Ouinum/ so ad Suerded skal vppeta þa/ ꝛ verda fullt ꝛ drucked af þra Blode. Þuiad þr hliota ad verda DROTTne Zebaoth eitt Slꝺtrunaroffur i þui Landenu mot Nordrenu vid Vatned Euphrates. Þu Jungfru Egiptalandz Dotter/ Gack hiedan vpp til Gilead og sꝺk þier Smyrsl/ En̄ þ kemur til einskis ad þu farer mz myklar Lꝺkningar/ þu verdur ecki Heilbrigd ad helldr. Þijn Skom̃ er auglios vorden a medal Heiden̄a þioda/ af þijnum Grꝺte er Landed fullt/ þt ein Hetian fellur yfer adra/ og liggur suo huor vm þueran̄ an̄an. B

Þetta er þ Ord DROTTINS sm̃ hn̄ talade til Jeremiam Propheta þa ed Nabogodonoſor Konunguren af Babilon Dro vt til ad sla Egiptaland/ Kun̄giøred þ i Egiptalande og vnderuiset þ i Migdal/ Lꝺted þa i Noph ꝛ i Tachpanhes fa þ ad vita/ og seiged/ Bu þig til Varnar/ þt Suerded mun vppeta allt þad huad i kringum þig er. Huernen kemur þ til/ þ þiner hiner Volldugu falla til Jardar/ og geta ecki vidstadet? DROTTIN kastar þm so nidur/ hn̄ giører þ ad so marger falla af ydur/ so ad huer liggur þar vm þueran̄ an̄an. Þa søgdu þr/ Vpp/ og lꝺtum oss draga til vorra man̄a i vort Fosturland/ fyr^r Sudenu þss Vijkingsins. Þa mun kallat epter þm þ Pharao Kon̄gurен af Egiptalande liggi fallen̄/ og hn̄ hafe misst sijn Landtiølld. C

Supra xxxiiij

Suo san̄arliga sm̃ eg life/ seiger sa Konungurен̄ sm̃ heiter DROTTEN Zebaoth/ hn̄ skal dragu hier fram so hꝺr ſ Fiallet Tabor er a medal an̄ara Fialla/ ꝛ so ſ Charmel þ vid Sioen stendur. Þu Datturen sm̃ byr j Egiptalande/ Tak þin̄ Ferda buning/ þt Noph mun i eyde løgd/ og vppbrend ꝺda/ so ad eingen mun bua þar jn̄e.

Thabor
Charmel

Egiptaland er eirn Feitur Kalfr/ en̄ slꝺtrun̄armaduren kemr af Nordrenu/ og þeir a Daglaunararner sm̃ þar jn̄e bua eru eirnen ſ feiter Kalfar En̄ þo hliota þr ad snua sier a Flotta/ huer mz odrum/ ꝛ fa ecki vid stadit/ Þuiad sa Daguren þra Olucku mun yfer þa koma/ einkum ſ er þra Vitiunartijme. Þeir bruna þar fram so ed glamrar i þra Harneske/ og koma mz Ouin̄gan Her/ ꝛ flytia Auxar yfer hana/ lijka ſ Skogarmen̄. Þeir hiner sømu munu so høggua i hen̄ar Skoge (seiger DROTTIN) ad þ mun ecki teliande vera/ Þuiad þr eru fleire en̄ þar Eingespretter ſ eingen fꝺr taled. Dotturren Egipteland stendr mz skom̃/ þt hun er giefen i hendur þss folksins af Nordrenu. D

a Daglaunarar) Hofdingiar og Herrar sm̃ hm̃ þiona og fyrer laun taka

DROTTEN Zebaoth Gud Jsraels hn̄ seiger/ Sia þu/ Eg vil vitia þra Stiornaran̄a af No/ og Pharao/ og þra i Egiptalande mz sijnum Gudum ꝛ Konungū. Ja Pharao med øllum þm ſ traust høfdu a honum/ þa vil eg giefa i þra hendur ſ stunda epter þra lijfe/ og i hendr Nabodogonoſor Kon̄gsins af Babilon ꝛ hn̄s þienara. Og þar epter a skalltu bygd ꝺda/ so ſ þ var fordum daga seiger DROTten. E

En̄ þu min̄ Þienare Jacob ottast ecki/ og þu Jsrael vert Ohrꝺddur. Þuiad/ Sia þu Eg vil hialpa þier af þui Fiarlꝺga Landenu/ og þinu Sꝺde burt vr þra Herleidingarlãde. So ad Jacob skal aptur koma/ ꝛ i fride vera/ ꝛ gnogligt hafa/ ꝛ eingen skal skielfa hn̄. Þar

fyrer

fyrer ottast ecki minn Þion Jacob/seiger DROTTJN/Þuiad eg er hia þier. Vid alla þa Huggun þra
Heidingia til huerra ad eg hefe i burt rekit þig vil eg eirn enda giøra/ Enn vid þig vil eg ecke Hertekinu
neirn enda giøra/helldr þa vil eg aga þig mz hofseme/ so þ eg læte þig þo ecki ohegndann Supra xxx

XLVII.

A HEtta er þ Ord DRottens s͡ skiedi til Prophetans Jeremia/a mote Philiste- Philistei
is/adrenn þ Pharao slo Gazam. So seig͛ DRotten/Sia þu/Þar kemr Vatn
vpp af Nordrenu/ s͡ giora sk eitt Flod þ s͡ j burt taka sk bæde Landed ⁊ allt
þ s͡ þar er jnne/bæde Stadena ⁊ þa s͡ i þm bwa/so þ allt Folked i Landenu sk
stynia hatt/og aller jnnbyggiarar i Landenu skulu bera sig lijtt/⁊ græta fyr-
er þm Gny þra sterkra Vijghesta sm̃ þar fram bruna/⁊ fyrer bulldran þra
Vagna/og Ohliodum Hiolanna/so þ Fedurner skulu eigi lijta vm kring sig epter Bornunum
so hrædder skulu þr vera fyrer þm Deigenum sm̃ kemr/til ad foreyda øllum Philisteis/og at
B vppræta Thirum ⁊ Zidon/ mz þm ødrum þra hialpar mønnum.
Þuiad DROTTen mun nidurbriota þa Philisteis sm̃ epter eru ordner/ af þm i Ey-
unni Capthor/Gaza skal skølloft verda/⁊ Ascalon fordiørfut med þm sem epter eru ordner i
þra Dølum. O þu Suerd DROTTens/Huersu leinge þa færer þu? Nær villtu þssu linn-
a? Far þu aptur i þinar Slijdrer/ ⁊ huijl þig/⁊ vert kyrr. Enn huernen kantu af ad læta/
mz þui ad DROTTen hefr skipad þier a mote Ascalon/og sett þig a moti þm Høfnunum
Siæfar haffins.

XLVIII.

A IN Mote Moab seig͛ DROTTen Zebaoth Gud Jsraels so/Vei þm Stad Moab
num Nebo/Þuiad hn̄ er i eyde lagdur ⁊ er Hersiligaa til reika/ Chiriatha- Esa. xvi xxv
im er vnnin/ sa Kastalenn stendur aumligann/ og er nidurrifenn. Þad trau- Ezech xxv
starkappit Moab er vti/sem hn̄ hafde a Hesbon/Þuiad þar hugast nockut
vont a mote honum/ Einkum sm̃ er/ Komet/ Vier vilium af ma þa/ suo
ad þr skulu ei vera neitt Folk meir/Og þu Madmen skallt eirnen fordiørf
ud verda/ Suerded skal koma a bak til vid þig. Menn heyra eitt Hareyste til Horonaim af
Foreydslunne ⁊ mikille Eymd. Moab er i Hel sleigen / þr heyra hn̄s Vngmenne kalla hatt.
Þuiad þr ganga grætande a veigenum vpp til Luhit/ og Ouinern͛ heyra eitt aumligt hliod
a þm veigenum ofan fra Horonaim/ sm̃ er þtta/Hafit ydur i burt/⁊ forded ydar Lijfi/ Enn þu
munt va so s͡ þ Lynged a Eydemørkinne.
B Þar fyrer ad þu treyster vppa þina bygging/⁊ a þijna Fiesiodu/þa skalltu vnnen vda/
Og ᵃ Chamos hn̄ hlytur og Hertekinn j burt ad fara mz sijnum Prestum og Høfdingium.
Þuiad sa Foreydslumadurenn skal koma yfer alla Stadena/suo ad þar skal ecki eirn Stadur ᵇ Chamos)
vndan ganga/Þar skulu bæde Dalerner Fordiarfast og Sliettlendit foreydt verda/þt DR- Var Afgud
OTTJN hefur sagt þ. þra Moabitis
Giefit Moab Fiadrer/hn̄ skal vtganga sm̃ ad flygie hn̄/hn̄s Stader skulu i eyde legg Jere. xvij
iast so ad eingen sk bwa i þm. Bøluadr sie sa s͡ suiksamliga giører Verked DROTTens/ Ezech. xxix
Bøluadr sie sa sm̃ fyrerbydr sijnu Suerde ad vthella Blodenu.
Moab hefr verit Athugalaus i fra Barndome sijnum/ og leigit kyrr a sinne Dregg/⁊
alldreigi vtsteypt verit vr ødru Kerinu i annad/og alldreigi i Herleiding vtdreigen vered/Þar
fyrer hefur honum sinn Smeckur hinn same vered/ ⁊ hn̄s Jlmur ecki vmskipteligr ordet.
C Þar fyrer sia þu/seiger DROTTen/Ad sa tijme skal koma/at eg vil senda þeim þa
Burtberendur/s͡ þa skulu burt bera/⁊ tæma þra Kierølld/og i sundur briota þra Legla. Og
Moab skal til skammar verda yfer Chamos/ lijka so s͡ þ Jsraels Hws er til skammar orded yfer
Bethel/a hut ed þr treystu.
Huernen dirfest þier ad seigia/Vier erum Hetiur ⁊ rietter Strijdzmenn? mz þui þo at
Moab skal foreydast/ og vpp skal stijget va j hn̄s Borger/ ⁊ þra hiner Vtuøldu Køskustu Esa. xvi
Karlmenn skulu hliota ofan ganga til Høggstocksins/ seiger sa Konungurenn sm̃ heiter DR-
OTTJN Zebaoth. Þuiad Olucka n Moab mun brædliga koma/ og hn̄s Ogiæfa hn̄ fly-
ter sier miøg. Kiære/ stand þo aumur a hm̃ þier s͡ buet i kring vm hn̄/ og hn̄s nafn þecket/ ⁊

seiged/

sleiged/ Huernen er sa hiñ Øfluge Vønduren/ og sa hiñ Dyrdarlige Stafurensuo i sundur
brotenn?
Stijgdu nidur fra þiñe Vegsemd/ þu Dotturen sm̄ byr i Dibon/ og sit i Þosta/ Þuiad D
sa Fordiarfaren Moab mun koma vpp þangad til þijn og ofan rijfa þijna Kastala. Gack
þu fram̄ a veigen og sia til/ þu sm̄ byr i Aroer/ Spyr þu þa ad s̄ þar flyia ⁊ vndan hlaupa/
og seig þu/ Huersu geingr ꝥ til? Auui Moab er Fordiarfadur ⁊ i eydelagdr/ Yled og æped/
Kuñgiøret ꝥ i Arnon ad Moab er i eyde lagdr. Refsingen er geingen yfer ꝥ slietta Landet/
sm̄ er yfer Holon/ Jahza/ Mephaath/ Dibon/ Nebo/ Beth/ Diblathaim/ Kiriathaim/ Beth
Borgernar gamul/ Bethmeon/ Kirioth Bazra/ og yfer alla Stadena j Landenu Moab huort þr liggia
Moab fiærre eda nærre. Þad Hornet Moab er afhøgguet/ og hn̄s Armleggur er i sundurbroten/
seiger DROTTen.
Giør þu hn̄ Drucken (Þuiad hn̄ hof sig a mote DROTtne) so ad hn̄ spye/ og nue sij E
num høndum til samans/ so ad hn̄ verde eirnen til Hædungar. Þuiad Israel hefr hloted ad
vera þitt Athlæge/ so s̄ ad hefde hn̄ ved funden a m̄al þiofa/ Og m̄ þui ad þu talader þui
lijkt a mote honū/ þa skalltu ⁊ eirnen i burt. Og þier jn̄byggiarar i Moab yfergiefit Stade
na ⁊ bued i Hellunum/ ⁊ giørit so s̄ Dwfurnar/ þær ed giøra sier Hreidr i þm̄ diupu Holunū.
Alla tijma hefur sagt vered af hinum Rijkelæta Moab/ ꝥ hañ sie miøg Rijkelætur/
Dramsamr/ Offstopafullur/ Sierlætur Forsugur/ Eñ DROTten seiger/ Eg þecke vel hn̄s
Jere. xlxi Reide/ ad hn̄ orkar eigi so myklu/ ⁊ hn̄ asetr sier meira ad giøra eñ hn̄s Mættur er til. Þar
Esa. xvi fyrer hlyt eg ad græta yfer Moab/ ⁊ kalla vt yfer allañ Moab og Harm bera fyrer þui fol-
kenu i Kirheres. Eg hlyt og ad græta yfer þier Jaeser/ þu Vijnuiduren i Sibma/ Þuiad
þijner Vijnuidar kuister eru farner yfer vm hafit/ og komner allt til þss Siæfarhafsins Jae
ser/ sa Fordiarfaren er jn̄ fallen i þina Naustuiñu og i þina Vijnyrkiu. Gledin ⁊ Frygden
a er i burtu af Akrenum/ og af þui Landenu Moab og þr skulu ei neitt Vijn meir troda þar.
Kyriñe) Ryke Moab Hn̄ s̄ Vijnberen i sundur tredr skal ecki meir kueda þar sijna Vijsu. Vegna þss Hropsins F
kallar hn̄ Prei i Hesbon iñ til Eleale/ huert ed hliodar jn̄ til Jachza fra Zoar þre Þreuetre [a] Kyriñe/ jn̄ til
uetra Ku Horonaim/ Þuiad þau Vøtnen Nimri skulu eirnen vpp þurkast.
Esa. xvi
Og DROTten seiger/ Þar m̄ vil eg giøra eirn enda m̄ Moab/ suo ad þr skulu ecke
leingur offra þar a Vpphædunum/ og bera Reykelsit fyrer sijnum Gudū. Þar fyrer gellur
mitt Hiarta yfer Moab s̄ eirn Herlwdur/ og yfer þui Folkenu i Kirheres hliodr mitt Hiar-
ta/ s̄ Trameth/ Þuiad þr giørdu Forniked þar vt af/ huar fyrer at þr sku ⁊ i eydeleggiast.
Øll Høfud skulu skøllott vera/ ⁊ øll Skegg skulu afrøkut/ allar hendur skulu i sundur klor-
ast/ og huer madur skal klæda sig i Seck/ og þr skulu Græta ⁊ Kueina allauegana j Moab
bæde a Strætunum i Husunum og a Ræfrunum/ Þuiad eg hefe i sundur sleiged Moab/ suo
sm̄ eitt herfiligt Kierald/ seiger DROTTIN. Og huersu hn̄ er Fordiarfadur/ huersu aū
ligana þa græta þr/ huersu skam̄arliga þa nidurheingia þr Høfudin/ ⁊ Moab er vorden til
Hædungar/ ⁊ til skielfingar øllū þm̄ s̄ bwa i kringum hn̄.
Þuiad So seiger DROTTen/ Sia þu/ hn̄ flygur fram̄ s̄ ein Ørn/ og vtbreider sijna H
Jere. xxiiij Vænge yfer Moab/ Kireath er vñen/ ⁊ þr hinu sterku Staderner eru jn̄tekner/ ⁊ þau hiørtū
þra Kappaña i Moab/ skulu vera a þm̄ sama tijma suo s̄ Konu Hiarta i Barnsott. Þuiad
Moab skal afmæd verda/ so ad hn̄ skal ecki neitt Folk meir vera/ Þar fyrer ad hañ hefur
vpphafit sig a mote DROTtne. Hrædsla Grafer ⁊ Snørur koma yfer þig/ þu s̄ byr i Mo
ab/ seiger DROTTen. Huer sm̄ vmflyr Hrædsluna hn̄ mun falla i Grøfena/ ⁊ huer sem
kemst vr Grøfeñe/ hn̄ mū veiddr verda i Snøruñe/ Þuiad eg vil lata eitt þra Vitiūar Aar
koma yfer Landid Moab/ seiger DROTTIN.
Þeir s̄ vr Slagenu flyia munu leita sier Hialpar i Hesbon/ Eñ þar skal eirn Elldur
vtganga af Hesbon/ ⁊ eirn Loge af Sihon/ huer ed foreyder þui Strijdzfolkenu/ og þm̄ Lādz
ælfum i Moab. Vei þier Moab/ Þad Chamos folk er fortapad/ Þuiat þr hafa teket þina
Syne ⁊ Dætur ⁊ Herleidda i burt flutt. Eñ eg vil snua Herleidinguñe Moab a þm̄ epterko
mande tijmum/ seigr DROTTen. Þetta sie sagt af þre Refsinguñe yfer Moab.

XLIX.

A mote

A A Mote Amon Sonum seiger DROTTIN so/ Hefur Israel þa ecki nein Amon
Børn/Eda hefur hñ ønguan Erfingia? Huar fyrer eignast þa Malchon Ezech. xxv
þ Landet Gad/og hñs Folk byr i þra Stødum? Þar fyrer sia þu/ Sa tij- a
me kem̃/seiger DROTten/ Eg vil lata heyrast eitt Herop yfir Rabbath Malchon)
Amō sona/þat hun i eirne hrwgu skal i eyde liggia/ꝛ þra Dætur skulu med hefur Afgud
Ellde upptendradar verda/Eñ Israel skal þa eignast þra Land/ē sier eign- veret Amons
udu hñs/seig' DROTten. sona

Kueina þu hætt Hesbon/þt Ai er nidurbrotin/ Hastynie þier Dæturnar Rabba/og
klæded ydur j Secke/Harmed ꝛ Hlaupet i kringũ Mwrueggena/ þt Malchom skal Herteke
i burt flytiast/ mꝫ sijnũ Prestũ ꝛ Høfdingium. Huad treyster þu uppa þijna Dale/þijn' Da
ler eru nidursokner/Þu hin Ohlyduga Dotturen/þu sm̃ treyster a þina Fiesiodu/og seiger i
þinu Hiarta/Huer þorer ad koma i mote mier? Sia þu/So seiger DROTTen DRO-
TTIN Zebaoth/Eg vil læta koma Hrædslu yfer þig/af øllum þm sm̃ i kringũ þig bwa/
so ad siñ ueigen skal huer utreken vera/ ꝛ þar skal eingen sa vera/ sm̃ samansafne þm aptur
ē i burt fluet hafa/Eñ þar eptera vil eg snua Herleidinguñe þra Amon Sona/seiger DR-
OTTEN.

A mote Edom

B So seiger DROTTen Zebaoth / Er þar þa eingen Vijsdom̃ meire i Theman?
Er þar þa eckert Rꝍd hia Vitringunũ? Er þra Vijsdom̃ so lausligꝛ? Flyed undan/snu- Ezech. xxv
ed ydur/og feled ydur diupt nidur þier jñbyggiarar j Dedan/þt eg læt Ogiæfu koma yfer E- Psal. xxxj
sau/a hñs Vitiunartijma. Þeir sm̃ hid nya Vijned jñlesa skulu koma yfer þig/ þeir ed ecki
munu læta þig fa myklu jñ ad safna /og Þiofar skulu yfer þig koma a Nættarþeli þeir
skulu fordiarfa hana miøg. Þuiad eg hefe giørt Esau Naken/ og hañs Heimugliga hlute
openskæra/so ad hñ skal ecki kuña ad skyla sier/hñs Sæde/hñs Brædur/og hñs Nabuar e-
ru foreydder/suo ad þar eru ønguer fleire epter af þm/Eñ þo þ huad epter verdur af þinum Esau
Fødurleysingium/þm vil eg uña Lijffsins/og þinar Eckiur skulu vona a mig.
C Þui so seiger DROTTIN/Sia þu/Þeir sm̃ þ høfdu ecki verdskulldat at Drecka
þañ Kaleiken/þr hliota ad drecka hñ/Og þu skyllder Hegningarlaus vera? Þu skallt ecke
Ohegndur vera/helldꝛ þa hlytur þu ꝛ eirnen ad drecka hñ. Þuiad eg hefe suared vid sialfan
mig/seiger DROTTEN/Þad Bazra skal verda ein Undran Smæn/Foreyding ꝛ Bøl-
uan/ꝛ aller heñar Stader ein eilijflig Eydemørk
Eg hefe heyrt af DROTTne/at þar sie eirn Bodskapur utsendur a medal Heideña
þioda/samansafned ydur og komet hingad i mote heñe/ Bued ydur til Bardagans. Þuiad Supra xxv
sia þu/Eg hefe giørt þig lijtels hættar a medal Heideña Þioda/ꝛ fyrer litna a medal mañ- Ezech. ix
aña. Þitt Fors og þitt Hiartans ofstæki hefꝛ suiked þig/af þui ad þu byr i þm Steinhell
unum/ꝛ hefꝛ hæbiørg under þier. Þo ad þu Hreidrader þig so hætt sm̃ Ørnen/þa vil eg þo
hrinda þier ofan þadan/seigir DROTTIN.
So skal Edom verda i eyde/ad aller þr ē ganga þar fram̃ hia skulu undrast þ/ꝛ blist
ra yfer øllum hñs Plægum. Lijka sm̃ þ Sodoma ꝛ Gomorra med sijnum Nagrøñum eru Gen. xix
umucllt'/seiger DROTTIN/so þ eingen skal þar bwa nie neirn madꝛ Hws hafa. Þui Esa. xvij
ad sia þu/Hñ kemꝛ upp hingad ē Leon/j fra þre Dramblatu Jordan/ j mote þeim sterkum b
Hiardarhwsunum/Þuiad eg vil læta hñ snarliga þangad hlaupa. Og huer veit hũ sa hiñ Unge madur)
b Ungemaduren er sm̃ eg vil utbwa a mote þm? Þui huer er mier jafn? Huer vill fræda Alexander hiñ
mig? Og huer er sa Hirderen ē stadet getꝛ vid mier? mykle sa sm̃ øll
So heyret nu þ Rꝍded DROTTens ē hñ hefur yfer Edom/ og hñs Hugsan ē hñ Lønd skyllde
hefꝛ yfer þm Jñbyggiurunũ i Themā. Huad gillder/ ef ad þr c Hirdsueinarner skulu ecki viña
D under leggia þa/ꝛ nidurbriota þra bwstade? So ad Jørden skal Hræꝛast vid/nær ed þr fa- c
lla nidur/huer um þueran añan/ꝛ þra Hropan skal heyrast j hia Hafenu Rauda/Sia þu Hiardarsuet
Hñ flygur upp hingad sm̃ ein Ørn/ꝛ hñ mun utbreida sijna Vængi yfer Bazra. A þm sa nar)
ma tijma skulu Hiørtun Kappaña i Edom/ua lijka ē eitt Konu hiarta i Barnburdarsott. Þad er/Høfdin
giar og Høfudz
A mote Damascum
E Hemath ꝛ Arpad eru aumliga staddar/þra meñ eru Duglauser/Þuiad þr heyra eitt meñ Folksins/
illt Rykti/Þeir ē bwa vid Hafid eru so Hrædder ad þr kuña ongua huijld at hafa. Damas- Þui Hirdarar
cus er Huglaus/ꝛ flyr undan/Hun skielfur/og er j Angist ꝛ Harmkuæle sm̃ Kona i Barn- kallast hier huer
vetna Høfding
jar/Þeir sm̃ þaa
da sklu goda
meñ/eñ strapþa
orædueanda

sott. Hue-

sott. Huernen þa? Er hañ nu ecke yferuñen sa hiñ Nafn fræge/og Lystelige Stadurenn?
Þar fyrer skulu hñs æskumeñ þar nidurslegner liggia a hñs Strætum/ Og allt hñs Stryðz
folk skal falla a þm sama tyma/ seiger DROTTIN Zebaoth/ Og eg vil setia Elld i
Mwrueggina til Damascum/ so at hñ skal foreyda þm Herbergiunū Ben Hadad.

Mote Kedar og þui Rykenu Hasor/Huert ed

Nabugodonosor Koñugur af Babilō slo

So seiger DROTTIN/Standet vpp/og fared vppi Kedar/ og foreydet þm Bør-
Kedar nunum a mote Austrenu. Þeir skulu taka þra Bwstade/z Fienad/þeira Landtiolld og øll F
Verkfære/og þra Vlfballda skulu þr i burt keyra/z þr skulu hrædeligāa kalla ad þeim allt
vm kring.

Flyed vndan/ Flytid ydur snarliga þadan/ z byrged ydr diupt nidur þier Hasors iñbygg-
iarar/ seiger DROTTIN/ Þuiad Nabugodonosor Konunguren af Babilon hefr nock-
Nazor ud i siñe vid ydur/z hñ huxar til ydar. Fared a Fætur z draged vpp þangad mote þui Folke
s̄ nog hefr til/ z vgglaust byr/seig' Dottern/ Þeir hafa huorke Port Dyr nie Hurdarstei-
gur/og bwa einer saman. Þeirra Vlfballdar skulu gripner vóda/z þra hid mikla Fie i burt
teked verda. Og eg vil i burt dreifa þm i allar Atter Vindaña/sm bwa i Afkimunum/z af
øllum Attum vil eg læta þra Ogiæfu koma yfer þa/ seiger DROTten/ suo ad Hasor skal
vera Dreka Bæle/z ein eilyflig Eydemørk/so ad eingen skal bua þar z eigi nockur madr sk
hafa þar sitt Heimile.

a Elam) eru þr i Persia Lande Þetta er þ Ord DROTTINS sm skiede til Jeremiam Propheta/ a mote Elam
j vpphafe Rykesstiornar Zedechia Konungsins Juda/z sagde/ Suo seiger DROTTEN G
Zebaoth/Sia þu/Eg vil sundurbriota Elams Boga/þra hid ædsta Velldi/z eg vil læta þa
fiora Vindana vr þm fiorum Attum Himensins koma yfer þa/ Og eg vil j burt dreifa þm j
alla þa sømu Vinda/so ad þar skal ecke neitt Folk þ til vera/ad eigi skule þangad kōa hin'
burt reknu af Elam. Og eg vil giøra Elam Duglausan fyrer sijnum Ouinum/z fyrer þm
sm stunda epter þra Lyfe/z eg vil læta Ogiæfu koma yfer þa mz miñe Grimdar Reide/sei-
b Stol þad er Alexander hiñ mikle sa sm yfervañ Elam ger DROTTEN. Og eg vil senda Sucrded a bak til vid þa/ þangad til ad eg hefe for
eydt þm. Eg vil setia miñ Stol i b Elam/og eg vil fyrerkoma þar bæde Konungenum z
Hofdingiunum/seiger DROTTen. Eñ a epterkomande tymum vil eg snua Herleiding-
uñe Elam/seiger DROTten.

L.

Babilon Esa. xiij xiiij Supra xxv

Hetta er þ Ord sm DROTTEN talade vid Jeremiam Propheta/a moti A
Babilon z Landenu þra Chaldeis. Kuñgiøred þ a medal Heideña þioda/
og læted þ vydfrægt verda/ Setied vpp Merked z læted þ Alkuñigt verda/
z byrged þ ecki nidri/z seigit/ Babilon er vñen/ Bel stendur mz skøm/Me-
rodach er i sundurbrotiñ/heñar AfGuder stāda mz skøm/z heñar Skwrgod
eru sudr broteñ. Þuiad þar degr eitt Folk vpp af Nordrenu a mote þm s̄
þra Lād skal i eydeleggia/so ad eingen skal þar iñe bua/ helldur sklu bæde Meñ z Fienadr
flyia i burt þadan.

A þm Døgum z a þm sama tyma/seiger DROTTIN/ skulu Israels Børn med
Þetta er heimferd Israels sona vr Babilon/hueria Kong Cyrus leyßde þm Sonum Juda koma z fara hingat grætande/og leita DROTTENS Gudz þra. Þeir
munu spyria epter veigenum til Zion/z snua sier þangat/ Komed z nalægum oss til DRO-
TTENS/mz einum eilyfligum Sattmala sm alldreigi mun forgleymdur verda. Þuiad
mitt Folk er so s̄ ein gløtud Hiørd/ Þeirra Hirdarar hafa leidt þa afuega/z lætit þa villast B
a Fiøllunum/ so ad þr geingu af Fiøllunū ofan a þær Hædernar/ og forgleymdu so sij-
num Hiardarhwsum. Allt huad sm þa fañ þ ppvsuelgde þa/ z þra Ouiner søgdu/vier giø
rum þ ecki orietteliga/af þui ad þr hafa syndgast a mote DROTtne i byggingu Riettlæ-
tisins/z a mote þm DROTtne sm er vonen þra Forfedra.

Flyed vt af Babilon/og farid burt af Chaldeis Lande/og hegded ydur so s̄ Kiarnhaf
Vt af Foreydslu Babilonar Esa. xlviij rar fyrer Hiørdiñe. Þuiad sia þu/ Eg vil vppuekia miken flock margra Þioda/ af þui
Landenu i mot Nordrenu/og flytia þ vpp i mot Babilon/ þr skulu bua sig vt a mote heñi hu-
ier at hana skulu z viña/Hñs skeyte eru s̄ eins Vflugs bardaga mans/ s̄ ei fara ænuss vid.
Og Landed þra Chaldeis sk verda eitt Herfang/z aller þr s̄ þ Ræna skulu þar Nog af fa/
seiger

seiger DROTTIN. Þar fyrer ad þier glediet ydur af þui/ ⁊ hrosit ydur vm þad ad þier Supra. xvij
hafit rænt mina Arfleifd ⁊ þi' stuckut vpp s̄ feiter Kalfar/ ⁊ ru̅dud vid s̄ sterker Vyghest'. xix xlix
Ydar Moder stendr mz storre skøm̄/ ⁊ hun s̄ ydr hefr fædt er til Hꝛædung' vorden/ Sia þu/ A
C mzal þiodan̄a er hu̅ hin syidasta foreydd/ Visen ⁊ einmana. Þuiad fyrer saker Reide DR-
OTTENS hlytur hun obygd og mz øllu foreydd ad vera/ so ad aller ꝥr sm̄ fram̄ ganga
vm Babilon skulu vndrast ꝥ/ og blæsa mz blystran ad øllum hen̄ar Plægum.
Bwed ydur til/ þier allar Bogaskytturnar/ vtan vm kring Babilon/ Skioted ad hen̄e/ Apoc. xvi
spared ecke Skeyten/ ꝥt hun hefur syndgad a mote DROttne. Glediet ydur yfer hen̄e/ hun
hlytur ad yfer gefa sig/ hen̄ar Gru̅dueller eru fallner/ hen̄ar Mwruegger eru nidur brotner
Þuiad ꝥ er hefnden DROTTENS/ hefnid ydar a hen̄e/ giørit vid hana so s̄ ꝥ hun he-
fur giørt. Afmaed bæde þan̄ s̄ Kornenu sæer/ ⁊ hin̄ s̄ ꝥ vpp vin̄ur af Babilon/ suo ad huer
snue sier til syns Folks/ ⁊ huer flye i sitt Land/ fyrer þui Suerdenu Vykingsins.
D Jsrael hlaut ad vera ein sundurtuistrud Hiørd/ s̄ Leonen hafa i burt drifet. Fyrst vpp
æt þa Konunguren af Assyria/ þar næst Kwgade þa Nabugodonosor Konunguren af Bab- Huggun
ilon. Þar fyrer seiger DROTTIN Zebaoth Gud Jsraels so/ Sia þu/ Eg vil vitia heim Esa. x
Konungsins af Babilon/ og hn̄s Landz/ lyka s̄ ad eg hefe heim vitiat Konungsins af Assy-
ria. En̄ Jsrael vil eg flytia heim aptur til syns Heimkyn̄is so ad ꝥr skulu sier Fædslu faa
vppa Charmel og Basan/ ⁊ ꝥra Smaler skulu saddar verda/ vppa Fiallenu Effraim ⁊ Gile-
ad. A ꝥm sama tyma/ og a ꝥm døgum skal leitad vera ad Misgiørdum Jsraels/ seig' DR-
OTTEN/ En̄ þar munu ønguar til vera/ ⁊ ad syndum Juda/ ⁊ þar munu ønguar fin̄ast
Þuiad eg vil fyrergiefa þær ꝥm sm̄ eg læt ept' verda
Drag vppi ꝥ Land sm̄ alla hefur Hugmodad/ far vpp þangad i mote ꝥm jn̄byggiuru̅um
huerra vitiad skal verda/ Eyde legg ⁊ nidurdrep ꝥra epterkomendur/ seiger DROTten̄/
⁊ giør ꝥ allt sin̄ eg hefe boded þier. Þar er eitt Herop i Landenu/ og stor Anaud. Huernen
geingur ꝥ til/ ad sa Hamaren allr' Veralldarin̄' er isu̅dr broten ⁊ i sundursleigen? Huernen
kemur ꝥ til ad Babilon er so j eyde vorden a mzal allra heiden̄a Þioda? Eg hefe sett Snø-
E rur fyrer þig Babilo̅/ ꝥ' fyrer ertu eirnen Herteken/ ædr en̄ þig varde ꝥss/ ert þu fu̅den ⁊ hønd
lut/ Þuiad þu hefur stært þig i giegn DROTTNI/ og DROTTen hefur vpploked sin̄i
Hirdslu/ ⁊ frambored Vopnen sin̄ar Reide/ Þuiad ꝥssu hefr DROtten DROtten Zebaoth
til vegar komet j Landenu ꝥra Chaldeis.
Komit hingad a mote hen̄e vt af ydstum Endemørkum/ Luked vpp hen̄ar Kornhusum/
Kastet hen̄e i eina Hrwgu/ ⁊ foreyded hana/ so ad þar verde ecki neitt epter. Drepet øll he-
n̄ar Børn ⁊ leided þau til Høggstocksins/ Vei ꝥm/ Þuiad sa daguren er komen ꝥra Vitin̄ar
tyma. Þar munu heyrast ꝥra hlıod s̄ flyia/ ⁊ ꝥra sm̄ vndan hafa komist vr Landenu Babi-
lon/ so ad ꝥr kun̄giøre i Zion Hefndina DROTTINS Gudz vors/ ⁊ þa Hefndena hn̄s
Musteris.
Kallid marga a mote Babilon s̄ span̄a Bogana/ og leggit at hen̄e alla vegana þier
aller Bogaskytturnar/ ⁊ læted onguan þadan komast/ Gialldet hen̄e s̄ hun hefur verdskulld
at til/ Giøret vid haa so s̄ ꝥ hun hefur giørt/ ꝥt hun hefur høndlat Drambsamliga i giegn
DROTTNI hinum Heilaga i Jsrael. Fyrer ꝥ skulu hen̄ar æskumen̄ falla a hen̄ar Stræ-
tum. Og aller hennar Strydzmenn skulu nidursleġner þan̄ sama tyma/ seiger DRO-
TTIN. Sia þu/ Þu hin Drambsama/ Eg vil til vid þig seig' DROTten DROTten
Zebaoth/ Þuiad þin̄ Dagur er komen/ sa tymen þin̄ar Vitiunar/ Þa skal sa hin̄ Drambsa-
me nidurhrynia ⁊ falla/ so ad eingen skal veita hm̄ vppreisn/ Eg vil setia Elld i han̄s Stade
hu̅ ed foreyda skal øllu þui huad i kringum hn̄ er.
F So seiger DROTTIN Zebaoth/ Sia þu/ Þat Jsraels Børn mz Børnum Juda
hliota ad lyda Yfergang ⁊ Oriettinde/ af øllum ꝥm s̄ þa Hertekna i burt fluttu/ og hallda
sydan/ ⁊ vilia þa ecki lausa læta. En̄ ꝥra Frelsare er oflugur/ Han̄ heiter DROTTIN
Zebaoth/ hn̄ mu̅ ⁊ framkuæma ꝥra Mælefne/ so ad Landet mu̅ hristast vid/ ⁊ ꝥr jn̄byggiar'
ner i Babilon munu skialfa ꝥ' vt af.
Suerded skal koma seigir DROTTIN yfer þa Chaldeos/ ⁊ yfer þa jn̄byggiarana
i Babilon/ yfer hen̄ar Høfdingia ⁊ yfer hen̄ar Spekinga. Suerded skal koma yfer hennar
Spasagnarmen̄/ so ad ꝥr skulu ad Vitleysingum verda. Suerdet skal ko̅a yfer hen̄ar hina
Oflugu/ so ad ꝥr skulu Duglauser verda. Suerded skal koma yfer hen̄ar Vyghesta ⁊ Vag-
na/ ⁊ yfer allan Almugan̄ sm̄ þar er jn̄e/ so ad ꝥr skulu verda sm̄ Konur. Suerded skal ko̅a-

yfer hennar Fiehirdslur/so ad þær skulu burt suiptast. Þurkuren skal koma yfer hennar Vatz
føll/so ad þau skulu i burt þorna/þt þ er eitt Skwrgodaland/z hrosar sier vt af siinum hræ
deligum Afgudum. Þar fyrer skulu z Grimmlig Dyr og Nræfuglar þar inne bwa/ z Vngar-
Esa. xiij ner Strwtzfuglanna og hun skal alldreigi meir bygd verda/ z eingen skal bwa i henne hiedan
af vm Allder z ad Eilijfu. Likasem þ Gud hefur kollkastat Sodoma z Gomorra medz þra
Gen. xix Nagrønnum/seiger DROTTIN/so þar skal eingen inne bwa/ nie nockur madur þar inne
Nws hafa.

Sia þu/Þar kemz Folk af Nordrenu/margar Neidnar þioder/ z marger Konungar E
skulu taka sig vpp af Ende mørkum Landsins/s hafa Boga z Skiolldu. Þeir eru Grimm-
leiger z Omyskunsamer/þra Nliod eru sem Siafar hliod/ þr Riida a Hestum tilbuner s Bar-
daga menn a mote þier þu Dotturen Babilon. Nær ed Konunguren af Babilon heyrer þssi
Tijdinde/þa mun hn lata hendz falla/ honu skal so sart z Angursamt vid þ verda / s Kon
i Barnsott. Sia þu/hn kemz vpp hingad sem anad Leon/ i fra þre Drambsomu Jorda/ til
þra hinna sterku Nybylanna/Þuiad eg vil lata hn snarliga þangad hlaupa. Og hu veit huer
Vnge madur) Alexander Magnus sa [a] Vnge maduren er s eg vil vtbwa a mote henne? Þui huer er mier iafnn? Huer vill kenna
mier nockut? Og huer er sa Hirderen/s standa kann a mote mier?

Suo heyred nu Radagiordena DROTTENS/ þa s hann hefur yfer Babilon/og
hns Hugsaner s hn hefz yfer þm Innbyggiurunu i Chaldeis Lande. Huad skal gillda/ef þad
hiner vngu Hirdararner skulu ecki draga þa vt/z foreyda þra Bustade? z Jorden mu skal
fa vt af þui Hareystinu/z þ mun vijdfrægt verda medal Heidenna þioda/nær ed Babilon odz
vnnen.

LI.

Babilon Supra l Vo seiger DROTten / Sia þu/ Eg vil vppuekia huassan Vind a mote
Babilon/og a mote hennar innbyggiurum/ þm sem þig hafa sett a mote mier/ A
Eg vil senda vt þa ed vinsa til Babilon/s hana skulu vinsa/ og hennar Lan
de j burt sopa/ Þeir ed alla vegana sku vera i kring vm hana/a deige hennar
Olucku. Þuiad hennar Skyttur sku ei skoted geta/ og hennar bryniadir Bar
dagamenn skulu eigi kunna ad veria sig. So spared nu ecke hennar yngismenn/ z
drepit nidur allt hennar Herlid/so ad hiner i Helslegnu ligge drepner i Chaldeis Lande/z þeir
hiner i giegnum løgdu a hennar Strætum. Þuiad Jsrael z Juda skulu eigi Eckiur lætner
vera af þra Gude Drottne Zebaoth/ þui þ Landet þra anara hefz miøg þungliga syndgast
a mote hinum Heilaga j Jsrael. Flyet vr Babilon so ad huer biarge sinne Saalu/ so ad þier
fortapist ecki i hennar Misgiørninge/Þuiad þtta er sa Hefndartijmen DROTtens/ hn sem
er endurgialldaren/z hn vill endurgiallda henne.

Esa. xxi Apoc. xiiij Supra xxviij Sa Gull Kaleikuren i Babilon/sem alla Verølldena hefur giørt Druckna/hann er i B
Hende DROTTENS/af hennar Vijne hafa Drucked allar Heidnar þioder/þar fyr' þa
hafa allar þioder vordet so galdar. Huersu skyndeligana þ Babilon er fallen z nidurbrot
en/æped hatt yfer henne/Taked eirnen Smyrsl til hennar Sara/ ef ad so kynne ad skie ad hun
mætte enn Læknud verda. Vier Læknum Babilon enn hun vill ecki Heilbrigd verda. Þar fyr-
er lætum oss yfergiefa hana/z førum huer til siins Landz/ þt hennar Refsing tekur vppi Hi-
menen/og nemur vnder Skyen. DROTten hefz framflutt vora Riettlæting/Komed latum
oss vpptelia þau Dasemdar verken DRottens Gudz vors til Zion.

Ja fæged Skeyten z tilbued Skiollduna. DROTTEN hefur vpphuatt Hugien
þra Konunganna af Meden/Þuiad hns Hugsaner standa a mote Babilon/þ hann vilie For-
diarfa hana/Þuiad þtta er Hefnden DROTtens/ Hefnden hns Musteris. Ja setied nu
vpp Merken a Mwrueggiunum i Babilon/Taked inn Vardhølldenn/setied til Vokumennena
Tilbwed Niosnina/ þt DROTTIN hn hugsar nockut/z hn vill eirnen framkuæma þad
Re per) eru Herþatt Vatzkuikinde ofiend hier i Lande sama/sem hn hefz talad a mote þeim Innbyggiurunum i Babilon. Þu s byr i hia þui hinu
mykla Vatnenu/z hefur storar Fiehirdslur/þin Ending er kome/z þijn Agirnd er vte. DR-
OTTEN Zebaoth hefur suared so vid sijna Saal/ Eg vil fylla þig vpp mz Menn lij-
ka sem ad være þad [a] Kefer/Þeir skulu kueda þier Vijsu.

Hn sem giort hefur Jordena fyrer sinn Krapt/z tilbwed þa Jardarkringluna mz sijnu
Vijsdome/z hn s Himenen hefz tilreidt so skickanliga.

Nær ed hn Lystz Reidarþrumunne/þa er þar nogligt Vatn vnd' Himmenu/hn vppdre-
gur Þokuna

C gur Þokuna i fra Jardariñar Enda.

Hñ giører Elldingarnar i Regnenu/ og lætur Vinden koma vr leyneligum Attū. Aller Meñ eru Þussar i siñe b Vitsku/ z aller Gullsmider standa skamader med sijnar Likneskiur/ þt þra Afguder eru Suikræde z hafa ecki lijf.

Þad er ecki neitt vtan Hiegome z Suiksamligt verk/ Þeir skulu og fyrer farast nær ed þra verdur vitiad.

Eñ hñ er ei so sa s̄ Jacobs Fiesiodr er/helldr er hñ sa s̄ alla hlute skapar/og Jsrael er sa Stafuren hñs Arfleifdar/hñ heiter DROTTJN Zebaoth.

b Vitsku) Þad er/Skwrgoda Lærdome

Þu ert miñ Hamar/mijn Heruopn/fyrer þig hefe eg j sundurbrotid Heidnar þioder z Kongarijken i eydelagt. Eg vil j sundur sla þina Vijghesta z Rijdande meñ/Eg vil sundur briota þina Vagna z Keyresueina. Eg vil j sundurlemia þina Karlmeñ z Konur/ Eg vil i sundurlemia þina Olldunga z Vngmeñe/Eg vil i sundurlemia þina Yngismeñ og Meyiar/Eg vil i sundurlemia þina Hirdara og Hiørdena/Eg vil i sundurlemia þina Kotkarla z þra Ok/Eg vil sundurlemia þina Høfdingia z Herrameñ. Þuiad eg vil endurgiallda Babilon/z øllum jñ byggiurum þra Chaldeis/alla þa þra Illsku s̄ þr hafa giort i mote Zion/ fyrer ydar Augsyn/ seiger DROTten.

Sia þu/ Eg vil til vid þig þu hid skadsamliga Fiall/þu s̄ fordiarfader alla Verølldena/ seiger DROTTJN/Eg vil vtrietta mina hønd yfer þig/og vellta þier suo ofan af Biargenu/z eg vil giøra eitt vppbrendt Biarg af þier/suo ad þeir skulu ecki gieta teked eirn Hyrningarstein edur Grunduallanarstein vt af þier/helldur þa skalltu vera ein eilijflig Eydimørk/seiger DROTTJN.

D Setied vpp Merken i Landenu/Blæsed i Herlwdrana a medal Heideña þioda / Helgit hina Heidnu a mote heñe/Kallet a mote heñe þau Kongarijken/Ararat/ Meni z Ascenas/ tilsetied Høfudzmeñ a mote heñe/Hafed Hestana vpp hingad s̄ hurrāde Kefer. Helgit hina Heidnu a mote heñe/sem er Konungana af Meden mz sijnum Høfdingium z Herramoñū/ og øllum Herra stiettunum þra Landskapar/ so at landit skal bifa z skielfast vid/Þuiat þær hugsaner DROTTJNS skulu fullkomnadar verda a mote Babilon/ so at hñ mun giøra þ Landet Babilonar at eydemørku/so at eingen skal þar jñe bua.

Þær Hetiurnar i Babilon/skulu ecki þora ad draga vta Vijguøllen/ helldr munu þr hallda sig jñe i sijnum Køstulum/þra Hreyste er vtgiørd/z þr eru vordnir s̄ c Konur/þeira Bwstadur er vppbrendur/z þra Slagbrandar i sundurbrotner. Hier hleypur eirn þar añar huer mote ødrum/z eirn Sendeboden mæter hier z þar huer ødrum/at þr kuñgiøre þ Konūgenum af Babilon/þ hñs Stader sieu yfer vñer allt til enda/z Hafnernar jñteknar/z Siafarijken vppbrend / z Bardagamennerner Duglauser vordner.

c Konur) Þad er Raget Duglauser sem Konr i Barnsneyd

Þuiad so seiger DROTTEN Zebaoth Gud Jsraels/Dotturen Babilō hun er lijka sm̄ eitt Kornhlødu golf nær ed þr þreskia þar a/ heñar Kornskera skal snarliga koma. Habogodonosor Konunguren i Babilon hefr vppetit z fyrer komed mier/hñ hefur giort eitt tomt Ker af mier/hñ vppsuelgde mig s̄ eirn Dreke/hñ vppfyllldi siñ Kuid af mijnu besta/Hñ hefur vtrekid mig. Eñ nu mun koma yfer Babilon þau Oriettinden s̄ Babilon giørde mier og minu Hollde(seiger hun s̄ bygger j Zion)og mitt Blod yfer þa jñbyggiarana i Chaldeis seiger Jerusalem.

E Þar fyrer seiger Drottenn so/Sia þu/Eg vil framfylgia þinu Malefne/z hefna þijn Eg vil vppþurka heñar Sio/og læta heñar Vatzbruña vppþorna. Og Babilon skal verda ad eirne Griothrwgu / og ad Drekabæli ad Forundran z ad Blystrā so ad eingen skal bwa þar jñe. Aller skulu þr grenia sm̄ Leon/z rymia hæft sem Vng Leon/ Eg vil setia þa i hia mz siñ Dryck/og vil giøra þa d Druckna so ad þr skulu glader vera/z sofna eilijfligum suefne/af huerium þr skulu alldreigi vakna/seiger DROTten. Eg vil leida þa hier ofan af/ lijka s̄ Lømb til Blodtrogsins/so s̄ Hrwta mz Kiarnhøfrum.

d Druckna) Þad er/Eg vil lata þa Athugalaust vppsluka allrar Verølldar Godz og Lyde eñ þegar þa minst varer skal Suefn yfer þa koma/so þr skulu til grūdz ganga ad eilijfu

Huernen er Sesach yfer vñen/z þr hiner frægustu i allre Verølldune eru so høndlader/Huernen er Babilon vorden so til forundrunar medal Heideña þioda? Siafarhafed er geinged yfer Babilon/og hun er hulen af þm fiøldanum Bylgnaña þss hins sama. Heñar Stader eru i eyde lagder/og vordner ad Hriostre z Obygdum/ad þui Lāde sm̄ eingen byr jñe og þar ed eingen madur geingur jñe. Þuiad eg hefe vitiad þss Bels i Babilon/z dreiget þ vt af hñs Kuerkum sm̄ hñ hafde jñsuelgt/ z þr hiner Heidnu skulu ecki meir hlaupa til hñs Þuiad Mwrueggerner i Babilon eru eirnen nidurfallner.

Sesach Jere. xx v

Draged vt mitt Folk/ z biarge huer sine Saalu fra þre Grimdar Reidiske DROT-TINS. Ydart hiarta mætte añars blygdast vid þ/ og hrædslufullt verda af þui Nerope-nu s þr munu heyra i Landenu. Þuiad a þui Aarenu skal þar vtganga eitt Nerop/ z epter þ hid sama/ a þui ødru Arenu eirnen ein Næstynian yfer Ofrijke i Landenu/ z huer Nøfd ingen mun vera i mote ødrum.

Þar fyr' Sia þu/ Sa tijme kemr/ ad eg vil vitia Afgudaña i Babilon/ z allt heñar Lãd skal verda til skamar/ z heñar i Nelslegnu skulu liggia þar jñe. Nimen z Jørd z allt huad þar er vti skal gledia sig yfer Babilon/ þ heñar Foreydslu madur er Komen af Nordrenu/ seiger DROTTIN. Og lijka s Babilon felldi þa hina i Nelslegnu i Jsrael/ so sklu þeir hiner i Nelslegnu fellder vda j Babilon vti øllu Lãdenu. F

So fared nu burt þier s fluid hafed fyrer Súdenu/ z tefied ecki leinge/ hu(e)d til DR-OTTens i fiarlægu Lande/ z læted Jerusalem vera i ydru hiarta. Vier vorum skamader þa vier hlutum ad heyra þa Forsman/ og Skømen hulde vort Andlit þa ed hiner añarli-gu komu yfer Nelgedomeñ i Nwse DROTTINS. Þar fyrer sia þu/ Sa tijme kemr/ sei-ger DROTTIN/ Pad eg vil vitia heñar Afguda/ z þr s Banuæner eru af Særum sklu stynia j øllu Landenu. Og þo ad Babilon stijge vppi Nimenen/ z giørde sier þar Kastala i Nædunum/ þa skyllde þo Foreydslumaduren koma fra mier yfer hana/ seiger DROTTen.

Meñ heyra hropad i Babilon/ og stora Eymd i Chaldeis Lande/ þt DROTTIN foreyder Babilon/ hñ Fordiarfar hana mz so storu Nerope z Nareysti/ þ heñ" Bylgiur þær dynia so s mikilla Vatna. Þuiad Foreydslumaduren er komen yfer Babilon/ heñar Nrey-stemeñ skulu Nettekner verda/ heñar Bogar i sundur brotner/ þt Gud DROTTen Nefndar iñar endurgelldr heñe. Eg vil giøra heñar Nøfdingia z Wijsdoms meñ/ Yferualldz Nerra/ Nøfudzmeñ z Strijdzmeñ Druckna/ so ad þr skulu sofna eilijfligum Suefne/ af þm þr sklu alldreigi vppvakna/ seiger sa Konunguren sm heiter DROTTen Zebaoth.

So seiger DROTTIN Zebaoth/ Þeir Mwrueggerner hiñar miklu Babilon sklu G nedan til grafner verda/ og heñar hin háfu Port skulu mz Ellde vpptendrud verda/ suo þad Erfided Neideña þioda skal til forgiefins vera/ og þ skal Brendt verda sem Folked vppbygde mz Eruidismunum.

Seraia Þetta eru þau Ord sm Jeremias Prophete baud Seraia syne Neria sonar Maesea/ þa ed hñ for til Babiloniã mz Zedekiã Konungenum Juda/ a þui Fiorda Arenu hñs Rijkis stiornar/ z Seraia var eirn Fridsamligur Nøfdinge. Og Jeremias hñ skrifade alla þssa O-giæfu i eina Bok/ sm koma skyllde yfer Babilon/ Einkum s eru þau orden huer ad skrifud e-ru a mote Babilon. Og Jeremias sagde til Seraia/ Nær þu kemr til Babilon/ þa sia suo til ad þu leser øll þsse Ord/ z seig þu so/ DROTTIN þu hefur talad i giegn þssum Stad ad þu villder afmæ hñ/ so ad eingen skal bua þar jñe huerke Meñ nie Fienadur/ Nelldr skal hñ i eyde vera eilijfligana. Og nær ed þu hefur vtlesit Bokena/ þa bitt eirn Stein vid hana og kasta heñe so vti Euphrates/ z seigdu so/ Lijka so skal Babilon nidursøkt verda/ z ecki vppap tur koma fra þre Ogiæfuñe s eg vil leida yfer hana/ helldr þa skal hun forganga. So lãgt hefur Jeremias talad.

LII.

Zedechia iiij Reg. xxiiij ij Para. xxxvi Jere. xxxix Sedekias var eins Aars og Tuttugu gamall þa ed hñ vard Konungur/ z hñ Rijkte j Ellefu Ar til Jerusalem/ Nñs Moder hiet Namutal Dotter Jeremia af Libna. A Nñ giørde þ s DROTTne jlla lykade/ lijka so s ad Joakim hafde giørt. Þuiad Reide DROTTINS gieck yfer Jerusalem z Juda/ þangad til ad hñ i burt fle-ygde þm fra sijnu Auglite/ z Zedekias fiell fra Konungenum af Babilon.

Eñ a þui Niunda Aarenu hñs Rijkisstiornar/ a þm Tiunda Deigi hins Tiũda Ma-nadar/ þa kom Nabagodonosor Konunguren af Babilon med allan sinn Ner a mote Jeru-salem/ z settist vm hana/ og giorde Neruirke vtan vm kring hana. Og Staduren var so vm setiñ allt til hins Ellepta Arsins Konungsins Zedekia. Eñ a þm niũda Deigenũ hins fiorda Manadar/ tok Nungred miog ad vaxa i Stadnum/ z Folked j Landenu hafde ønguan Mat til meita ad eta. Þeir brutust þa jñ i Staden/ z aller Strijdz meñ flydu vndan/ z drogu vt af Stadnum a Nattarþeli/ vm þañ Veigen ad Portenu/ a millum tueggia Mwrueggia sm er i hia Konungsins Alldengarde.

Nistorian vt af Foreydslu Jerusalem Supra xxx iiij Reg. xxv Zedekias

Eñ þeir

B Eñ þr Chaldei lagu i kringum Staden. Og þa ed þr drogu vt af þm Veigenum a
slettlendit/ þa sokte Herin þra Chaldeis epter Köungenū/ z toku Zedekiam a þm Vøllum
hia Jericho/ þa tuistradist allt hñs Lid i burt fra hønum/ og þr gripu Kongin og høfdu hañ
vpp til Konungsins af Babilon i Riblath/ s liggur i Landenu Hemath/ Hañ vrskurdade Dō
yfer hønum. Þar liet Konunguren af Babilon drepa Børnen Zedekia fyrer hans Aug-
um/ Hañ slo og i Hel alla Høfdingia Juda i Riblath. Eñ a Zedekia sialfum liet hañ
stinga vt Augun z binda hñ mz tueimr Jarnuidium/ z Konunguren af Babilon flutte hñ so
til Babilon/ z sette hñ i Myrkuastofu/ þāgad til at hñ andadist þar.
A þm tiunda Deigenum hins fimta Manadarins/ sm̃ þa var þ Nitianda Aared Na
bogodonosor Konungsins af Babilon/ kom NebusarAdan Høfudzmaduren/ sm̃ mz jafnade
var hia Konungenum i Babilō/ til Jerusalem/ z brende vpp hws DROTTINS/ z Kö-
ungsins hws/ z øll hwsin i Jerusalem/ øll þau hinu stærstu husin brende hñ vpp mz Elldi/ og
allur sa Heren þra Chaldeis sm̃ var hia Høfudzmañenum nidur rifu Mwrueggena kringum
alla Jerusalem. Eñ þ Orijka Folked z añad Mwgafolk sm̃ eñ var epter i Stadnum/ z þr
s geinged høfdu a hendr Koñgenū af Babilō/ z þ añad Hādūks folk s ept' vr/ þa flutte
NebusarAdan Høfudzmaduren Herteknu i burt. Og af þui fatæka Folkenu a Lādzbygdiñi
Liet Nebusaradan Høfudzmaduren vera Vijngardzmeñ z Akurkarla.

C Eñ þa Koparstolpana i Hwsi DROTTens/ z Stolana/ z þad Koparhafit i Hwsi
DROTTENS/ sundr brutu Chaldei z fluttu allā þañ Malmen til Babilon. Og Katl-
ana z Sleifarnar/ Hnifana Munlaugarnar/ Matkrokana z øll þau Koparkeren sem þeir
pløgudu ad hafa til Gudz Þionustuñar/ þa toku þr i burtu. Þar til mz tok Høfudzmadureñ
allt þ i burtu huad Gull z Silfur var/ bæde Bikara/ Glodarker/ Muñlaugar/ Katlar/ Liosa
stiakar/ Skeider z Skaler/ þa tuo Stolpana/ þ einka Hafit/ þa Tolf Koparuxana/ sem i
staden Stolaña stodu/ hueria ed Salomon Kongur liet giøra i Hwsi DROTTens/ Mal-
muren vt af øllū þssum Kierum/ var so mikill/ ad hñ vard eigi veigen.
Eñ þr tueir Stolparner var huor vm sig Atian Alna haar/ og ein Snwra tolf Alna iij Reg. vij
løng vafdist i kringum þa/ z hun var fiogra Fingra þyck z hol jñan. Og vppa huorum sy
rer sig stod eirn Koparhnappur/ sm̃ Alna haar/ z þar voru giørd vtan vm kring huorn Hna-
ppeñ Fegurdar Eple/ øll saman vt af Kopar/ z eirn Stolpen var sm̃ hiñ añar/ z þau Feg-
urdar eplen lijka so/ eñ þau Fegurdar Eplen voru sex z Niutijge/ z øll þau Fegurdar Eplen
voru Hūdrad a eirne Listu allt vm kring.

D Og Høfudzmaduren tok Presten Seraia af þre fyrstu Skipuniñe/ og Presten Zep-
hania af þre añare skipuniñe/ z þria Dyravørduna/ z eirn Hirdsueinen vt af Stadnum sem iiij Reg. xxv
þar var settur yfer Strijdzfolked/ z sio meñ þa s vera attu hia Kongenum/ þr ed fundust i
Stadnum/ þar til mz Sophar þañ Hershøfdingian sem vanur var ad velia vt Leidangurs
Lided/ þar til Sextijge meñ af Landz folkenu/ sem fundust i Stadnum. Þessa tok Nebusar
Adan Høfudz maduren/ z flutte þa til Konungsins af Babilon i Riblath. Og Kouungur
en af Babilon liet Drepa þa i Riblath/ sem liggur i Landenu Hemath. Þañen vard Juda i
burt flutt af sijnu Lāde.
Þetta er þ Folk s Nabogodonosor burt flutte/ einkum a þui Siøunda Aarenu/ þriar Talan þra Herleiddu
Þusunder þria z Tuttugu Gydinga. Eñ a þui Atiāda Arenu Nabogodonosor Atta Hū-
drud þriatijge z tuær Saler af Jerusalem/ og a þui þridia z Tuttugasta Aarenu Nabo-
godonosor i burt flutte NebusarAdan Høfudzmaduren/ Sio Hundrud Fiorutijge z fim̃ Saa-
ler af Juda. Allar Saler eru Fiorar Þusunder z Sex Hundrud.

E Eñ a þui Þrijtugasta z Siøūda Arenu/ epter þ ed Joachim Koñguren Juda vr j burt Joachim Euilmero dach
fluttur/ a þm Tuttugasta z fimta deige his Tolfta Māadar/ vpphof Euilmerodach Konū-
guren af Babilon/ a þui Aarenu sm̃ hñ vard Konungur/ Høfuded Joachins Konungsins
af Juda/ og liet hñ vt af Myrkuastofuñe og talade vinsamligana vid hñ/ og sette hñs Stol
yfer Stolum þra Konungaña s hia honum voru i Babilon. Og hñ vmskipte vid hñ þeim
Klædnade sem i Myrkuastofuñe hafde hñ haft/ so ad hñ Ath mz hønum alla tijma so leingi
sem hñ lifde. Og hm̃ vard alltijd giefid sitt vpphellde af Konungenum til Babilon/ þ hønū
var tileinkad þa stund hñ lifde/ allt til Daudadags.

Ending Prophetans Jeremie

Harmagratur Jeremie

I.

HVernen liggur su Borgen i eyde sem full var med
folk? Nū s̄ var ein Hofdigs fru a mżal Þiodaña er vordin s̄ ein Eckia/ A
Og Drottningen i Landenu hlytur nu Skattgilld ad vera.
Hun grætur a Notteñe/ so ad Tarenn reña ofan epter heñar Kiñbei-
num/ þar er eingen a medal allra heñar Astuina s̄ hugsuale heñe/ All'
heñar Naungar fyrerlijta hana/ z eru vordner heñar Ouiner
Juda er Herteken i Vtlegd z Þungan Þrældom/ hun bygger a mżal
Þiodaña z finur ønguā Huijld/ Aller heñ' Offsoknar meñ breyta vōdz
ligana vid hana.
Veigerner til Zion liggia i eyde/ af þui ad þangad kemur eingen vpp til neirnrar Ha-
tijdar/ Allar heñar Portdyr standa audar/ heñar Keñemeñ þr Andvarpa þūgt/ heñar Mey-
iar eru Sorgarligar a ad sia/ z hun sialf er Harmþrungen.
Heñar Motstødu meñ eru vpphafner/ Heñar Ouinum vegnar allt vel/ Þuiad DR-
OTTIN hefur fyllt hana mz Eymd/ fyrer heñar mikilla Synda saker/ z heñar Børn eru
Herteken i burt faren/ fyrer Augsyn Ouinarins.
Øll Fegurd' pryden er burt fra Dottureñe Ziō/ heñar Høfdingiar eru lijka sem þeir
Hrutar ed eckert foodur fiña/ z ganga þreytter fyrer þm ed þa framrekur. B
Jerusalem þeinkir a þssum tijma/ huersu þ Aumlig og fyrerliten hun er/ og huersu
mikel Audæfe ad hun hefur haft fordum daga/ mz þui ad allt heñar Folk liggur þar nidur
sleiged af Ouinarens Hende/ z eingen er sa s̄ heñe hialp'/ heñar Ouiner þr sia sijna lysting
a heñe/ z Spotta heñar Þuottdaga.
Jerusalē hefur Syndgast/ þar fyrer hlytur hun ad vera s̄ ein saurug Kuiña/ Aller þr
sem hana heidrudu þr forsma hana nu/ med þui ad þr sia heñar Vañirding/ Eñ hun blæs
þungan/ og er aptur snuen.
Heñar Ohreinende þau loda vid falldin a heñar Klædum/ hun hafde ecke so meint ad
þ munde so eiga ad ganga heñe ad sijdustuñe/ hun er so hrædeligana vnderlaugd/ z þar med
hefur hun ønguan þañ sem heñe hugsualar. Aha DROTTIN/ Lijttu a mijna Eymdar
vesøll/ þt Ouinuren hñ þikest so mikell.
Ouinuren hefur lagt sijna hond a alla heñar Dyrgripe/ þt hun hlaut ad horfa a þ/
at hiner Heidnu geingu jñ i heñar Helgedom/ vm huad þu hefur þo boded/ ad þr skylldu ecki C
jñkoma i þina Samkundu.
Allt heñar Folk þ stynur hætt/ z leitar sier fædslu/ þr selia vt sijnar hæfur fyr' Mat
ad þr kuñe so ad lijfga Sæluna/ Aha DROTTIN/ Alijt þ z hygg ad þui huersu Aum-
lig eg em orden.
Ydur seigi eg þ øllum þm sem hier fram hia ganga/ Skoded þ z hyggit ad þui/ huert
þar er nockur Sorg so s̄ min Sorg sem eg hefe i ratad/ Þuiad DROTTIN hefur fyllt
mig af Eymd/ a þm Deigenum siñar Grimdar Reide.
Hñ hefur sendt i min Bein eirn Elld vt af Hædinum/ og lætur hñ geisa/ hañ hefz sett
Net fyrer mijnar fætur/ z hnept mig so til baka/ hñ hefur giort mig ad einu Orbæle so at eg
hlyt Dagligana Sorgbiten ad vera.
Mijnar þungar Synder eru vppuaknadar fyrer hñs Refsing/ og eru i Hopum kom-
nar yfer miñ Hals/ so þ allur miñ mañskapur lijdz i burt/ DROTTIN hefur suo vtreidt
mig/ þ eg kañ ecki vpp ad komast.
DROTTEN hefur nidur troded alla mina Ofluga/ þa s̄ eg hafde/ hñ hefur lated
vthropa eitt Helgehalld yfer mier/ til ad fordiarfa mina Raska Yngismeñ/ DROTTIN
hñ liet Meyiarnar Dottureñar Juda troda Vijnþruguna.
Þar fyrer græt eg so/ og bæde min Augu fliota af Vatne/ af þui ad sa Hugsualar-
en sem endurlijfga skyllde mina Saalu er mier miøg fiarlægt/ Min Børn eru i burt/ þt Oui-
nuren hefur feingit sigur vr skiptum.
Zion breider vt sijnar hendur/ og þar er þo eingen s̄m hugsualar heñe/ Þuiad DRO
TTEN

TTIN skipade Ouinum Jacobs i kringum hn̄ so ad Jerusalem hlaut ad vera a millū þra Lijka sem ein saurug Kuin̄a.

DROTten er Riettlaatur/ Þuiad eg var hn̄s Mun̄e Ohlydug/ Heyret þ allt Folk ꝛ hygged ad min̄e Sorg/ mijnar Meyiar og yngismen̄ eru i burt geingn i Herleidingena.

Eg kallade a mijna Vine/ en̄ þr tældu mig/ Mijner Prestar og Olldungar i Stadnū eru Maattlauser/ þt þr ganga ꝛ bidia sier Matar/ so ad þr kun̄e þar med ad endurlijfga sijnar Saaler.

Oho DROTTen/ Alijttu þo huersu Kualen ad eg er/ so ad mier er aumt i Kuidenū þar vt af/ Mitt Hiarta þ slæst vm i minu Lijfe/ þt eg em miøg Harm þrungen/ Vte þa hefr Suerdit mig/ ꝛ j Hwsinu þa hefur Dauden giort mig til eirnrar Eckiu.

Þeir heyra þ vel ad eg anduarpa so þungt/ og eg hefe þo onguan Hugsualara/ Aller mijner Ouiner heyra mijna Ogiæfu/ ꝛ gledia sig þss/ þ sama giører þu/ So laat þo þan̄ Dag koma sem þu vthropar/ ad þm skule ganga lijka sē mier.

Laat alla þra Illsku koma fyrer þig/ og vtreid þa so sē þu hefur vtreidt mig/ fyrer allra min̄a Misgiørda saker/ Þuiat mijn Anduarpan er mikel/ og mitt Hiarta er Harmþrūged.

II.

HVernen hefur DROTten yfcrausit Dotturena Zion mz Myrkrumum sin̄u
A Reide/ hn̄ hefr vtkastad þre Dyrdin̄e Israels af Himnū ofan a Jørdina/ hn̄
hugsade ecke til sin̄ar Fotskarar/ a þm deigenū sin̄ar Reide.
DROTTEN hefur Myskunarlaust afmaad alla Bustadena Jacobs
Hn̄ hefur j sin̄e Bræde nidur broted øll Styrktarvijge Dotturen̄ar Juda/ og
giørt þau sliett/ Hann hefur Osæmt bæde hennar Rijkes stiorn og suo hen̄ar
Høfdingia.
Hn̄ hefur i sundurbroted øll Israels [a] Horn i sin̄e grimdu Reide/ Hn̄ dro sijna hægre hønd
a bak vid sig/ þa ed Ouinuren kom/ og hefur suo vppkueikt þan̄ Elld i Jacob sē eyder allt
vmhuerfis.
Hn̄ hefur vppspent sin̄ Boga sē eirn Ouin/ hn̄ hefur tiad sijna Hægre hend sē eirn Mot
stødu madur/ og hefur nidur drepit allt þ sē Lysteligt var ad sia/ ꝛ vtaused sin̄e grimdar Rei-
B de sē Ellde i Bustadena Dotturen̄ar Zion.
DROTTen er lijka sē sie hn̄ Ouinur/ hn̄ hefur Israel i Eydelagt/ han̄ hefr Afmaad
hen̄ar Herberge/ og hefur fordiarfad hen̄ar sterka Kastala/ Hn̄ hefur giort Dotturen̄e Juda
mykla Sorg ꝛ harm.
Hn̄ hefur vm koll kastad sin̄e Tialldbwd/ so sem einum garde/ og fordiarfad sin̄ Bw-
stad/ DROTTIN hefur laated gleyma bæde Hatijdum og Þuottdags Helgum i Zion/ og
laated so Vanuirdast i sin̄e Grimdar Reide bæde Konungen̄ ꝛ Ken̄emanen̄.
DROTTIN hefr i burt kastad sijnu Alltare/ ꝛ bøluad sijnum Helgedome/ Hn̄ hefr
giefid Mwrveggena hen̄ar Herbergia vti Ouina Hendur/ so ad þeir hafa hæhliodad i Hwsi
DROTTens/ lijka sē a hatijdar deigi.
DROTTEN hefur huxad ad fordiarfa þa Mwrueggena Dotturen̄ar Zion/ Hann
hefur dreiged þan̄ Mælistreingen þar vt yfer/ ꝛ hn̄ sneri ecki sin̄e hende þadan i fra/ fyrr en̄
hn̄ hafde afmaad hana/ Vijgskørden þau standa sargrateligaa/ ꝛ Mwrueggerner þeir ligg
ia Hørmuligana.
Hen̄ar Port dyr liggia diupt i Jørdun̄e/ hn̄ i sundurbraut hen̄ar Slagbranda/ ꝛ giørdi
þa ad øngu/ Hen̄ar Konungar ꝛ Høfdingiar eru i burt a medal Heiden̄a þioda/ þar ed þeir
meiga ecki jdka Løgmalit/ og hen̄ar Prophetar hafa ønguar sioner af DROTTNI.
C Þeir Olldūgarn Dotturen̄ar Ziō liggia a Jørdu/ ꝛ eru kyrr [b] þr ausa Molldardup
te yfer høfut sier/ ꝛ klæda sig i Seckium/ Meyiarnar af Jerusalem heingia sijn Høfud til
Jardar.
Eg hefe so nær vtgraated mijn augu/ so ad mitt Lijf þ tekr ad saarna þar af/ Mijn Lifr
er vthellt a Jørdina/ yfer Eymdin̄e Dotturen̄ar mins Folks/ þa ed Briostmylkingarner og
Smabørnen hungrudu a Strætunum i Stadnum/ þa ed þau sogdu til sin̄a Mædra/
Huar er Braud ꝛ Vijn/ þan̄ tijd þau sulltu a Strætunum j Stadnum/ Lijka sē ad væri þau
Særd til

[a] Horn) Þad er/ Konga rijke huert hn̄ nefner Horn

[b] Kyrre. Þad er/ vtgiort vm þa/ þr eru i burt

Særd til olíffis/og gafu so vpp Aundena i fadme siña Mædra.

Auui þu Dotturen Jerusalem/ Vid huern skal eg jafna þier? Og fyrer huern skal eg D
reikna þig/ þu Jungfruen dotturen Zion/ Nuerium skal eg samlijkia þig? huar med ad eg
kyñe so ad hugsuala þier/Þuiad þiñ Skade er so stor sem eitt Siafar haf/Nuer kañ ad græ
da þig.

Þiner Prophetar hafa Predikad þier Lygar/og fauffligar Sioner/z hafa ecki opinber
ad þier þinar Misgiørder/huar mz þr hefdu matt frasnua þiñe Nerleidingu/helldr þa hafa
þr Predikad fyrer þier Lygesamligar Predikaner/mz hucrium þr hafa Predikad þig vt af
Landenu.

Aller þr sm̃ þar ganga fram̃ hia klappa hondum til samãs/blijstra ad þier/og skaka sijn
høfud eptr Dotturenñe Jerusalem/er þ sa Staduren af hucrium þr sogdu ad hñ være sa hinn
allra prydeligaste/af hucrium þ allt landed gladde sig?

Aller þiner Ouiner vppluka sijnum muñe a mote þier/ Blijstra ad þier/ nijsta Toñũ E

Leuit. xxvi og seigia/ Nei Nei/ Vier høfum afmæd hana/ þ er sa Daguren vier høfum epter Beded/
Deut. xxviij Vier høfum þ z feinged/z vier høfum þ lifad.

DROTTJN hefur framkuæmt þ huad honum bio i siñe/hñ hefur fullkomnad sijn
Ord þau sm̃ hñ hafde adur fyrer langre æfi bodad/ Myskunarlaust hefr hañ i eyde lagt/
þina Ouine hefur hñ gladt yfer þier/z vpphafid þ hornit þiña Ouina.

Þeirra Niarta kallar til DROTTJNS/z þu Mwrueggurenñ Dotturenñar Zion/
Lattu Tæren ofanrenña Natt og Dag lijka s añan Læk/lat eigi af þui/z þiñ Augasteirn
liñe þui ecke.

Statt vpp a Nættarþele z kalla/vthell þijnu hiarta fyrer Augsyn DROTTens/a
þre fyrstu Eyktaruøkuñe so s Vatne/Nallt vpp þinum høndum fyrer honum/vegna Smæ- F
naña þiña vngbarna s Dou af Nungre fram̃e a øllum Strætunum.

DROTTJN Sia þ/ og hygg ad þui huern ad þu hefur so Fordiarfad/ Skylldu
Konurnar eta Auøxten sijns Kuidar/þau vngu Børnen Spañarlaung? Skylldu Prophet
arner z Prestarner so nidur drepner verda j Nelgedomenum DROTTENS?

Þar lau a Strætunũ a Jørduñe Vnger z Gamlr/mijnar Meyiar z Yngismeñ eru
fallner fyrer Suerde/hueria þu hefr i Nel sleiged a þm Deigenum þiñar Reidi/ þu hefur
nidur drepit Vægdarlaust.

Þu kallader mina Ouine vtã vm kring mig so s a eirn Natijdar Dag/So ad eingen
komst vndã eda vard epter a þm Reideñar deige DROTTJNs/ Þa s eg hafde fostrad z
vppfædt/þm hafa Ouinerner fyrer fared.

III.

EG er eirn Aumligur mañ sem hlyt ad sia Refsingar Vønd hñs grimdar
Reide. Nñ leidde mig/z liet mig ganga i Myrkre og ei i Liosi. Nñ snere siñe A
hende a mote mier/ z hñ høndlar allt odruuijs vid mig vm Alldur og æfinlig
ana.

Nñ hefur giørt mitt Noll og Nørund gamallt/z i sundurkramed mijn
Bein. Nñ bygde i kringum mig/og hefur vmuafed mig mz Galle z Beiskre
Armædu. Nñ hefr lagt mig vti Myrkrit/so s hia Daudu i Verølldñe.

Nñ hefur jñe mwrad mig so ad eg kañ ecke vt ad koma / og lagde mig j hørd Fiotur.
Og nær ed eg kallade og kueinade/þa tilbyrgde hñ sijn eyru fyrer mijnu Bæna akalle. Nañ
hefur tilmwrad miñ veg mz høggnum Steinum z tilbyrgt so mijna stigu.

Nñ sat vm mig sem eitt Biarndyr/lijka sem añad Leon i Fylsnenu. Nñ liet mig mis
fara a veigenum/hñ i sundurskipte mier z giørde mig ad øngu. Nñ spenti siñ Boga z setti
mig vpp til Skotmals fyrer Þijluñe.

Nñ liet skiota af Aurfamælernum i mijn Nyru. Eg er ein Nædung øllu minu Folki B
z dagligur þra Kuedskapr/hñ sadde mig mz Beiskleika z gaf mier ramar Jurtrer ad drecka.

Nñ i sundurmolade minar Teñur i sma parta/hñ vellte mier i Osku. Mijn Sala er
i burt drifen fra Fridenum/eg hlyt ad forgleyma þui hinu goda. Eg sagda/ miñ Mattr er
i burtu/og mijn von til DROTTENS.

Þugleidtu

Hugleidtu huersu eg er Aumlig og Fyrerliten/ Dryckiut mz Galle og beiskum Jurtum Þar muntu hugsa vppa/ þt min Saala seiger mier þ. Eg legg þ og i minne/ þar fyrer vona eg þss enn nu.

Godgirne DROTTENS er þ ad vier erum ecki Olldungis vtgiørder/ hns Myskunseme hefur ecki nu ønguan enda/ helldr er hun ny huern Morgun/ og þin Truleike er mikell. DROTTen er mitt hlutskipte/ seiger mijn Saala/ þar fyrer vil eg z vona til hns. Huggun og Fyrerheit

Þuiad DROTTIN er Astsamligur vid þa sm vona epter honum/ z þm Saalum s leita ad honum. Þad er eirn merkeligr hlutur ad vera Þolinmodur z vona vppa Hialpena DROTtens. Þad er Manenu eirn merkiligur hlutur ad hn bere Oked i sijnum Vngdome.

C Suo ad sa sie Þolinmodur sem yfergiefin er/ nær ed nockut kan yfer hn ad bera/ og þ hn stinge sijnum munne i Molldardupt/ z vænte so vppa Vonina. Og tilstedie þ hn sie a Kinn vangan sleigen/ og þ honum sie mikel forsman til løgd.

Þuiad DROTten burt rekur ecki eilijfligana/ Helldr so/ hn hrygger ad vijsu/ en hann kiaer sijna Myskunseme aptur/ epter mikilleik sinna Myskunsemda. Þuiad hann Plaagar og hrygger Mannen ecki vt af Hiarta.

Lijka sm ad villde hn alla Bandingiana a Jørdu ølldungis nidurtroda vnder sijnar Fætur/ Og læta eins Mans Riettarfar beygiast fyrer hinum allra hædsta/ z læta eins Mans Mælefne rangligana vrskurdast/ lijka s ad DROTTIN sægi þ ecki.

D Huer dirfist þ ad seigia/ ad slijkt mune skie/ þo DROTTIN skipe þ eigi? Og þ hvorke Illt nie Gott kome af Munne hins allra Hædsta? Þui mogla þa Mennern so i lijfenu? Huer eirn Mogle i mote sine Synd. Idranar Aminning

Lætum oss ransaka og vppleita vora breytne/ og snua oss so til DROTTINS. Lætum oss vpp lypta vorum Hiørtu mz vorum høndu til Gudz a Himnu. Vier/ vier høfum Syndgast z ßed Ohlyduger/ þar fyrer giørder þu rett at þu hlijfder ecki.

Helldr yferhellter þu z ofsokter oss mz Reide/ z hefur læted drepa oss Myskunarlaust. Þu hulder þig mz einu Skye/ so ad þar kunne eingen Bæn i giegnum ad koma. Þu hefur giørt oss ad Saur z Ohreinendum a medal Folksins.

E Aller vorer Ouiner opna sijna munna a mote oss. Vier Nidurþryckiunst z Þuingunst mz skielfing z Sorg. Mijn Augu renna mz Tæra lækium yfer þre Eymdinne Dotturennar mijns Folks. Mijn Augu þau fliota z kunna ecki af ad læta/ þuiad þar lætur alldreigi af/ Þangad til ad DROTTEN sier þ z hyggur ad þui af Himnum. Mitt Auga Foreyder minu lijfe i burt/ fyrer saker Dotturennar mins Stadar.

Mijner Ouiner elltu mig sm annan Fugl ad saklausu. Þeir fyrerkomu mijnum Lijkama i eina Grøf/ z kostudu Steinum a mig. Þeir yfer jusu z so mitt Høfud mz Vatne/ Þa sagda eg/ Nu em eg mz øllu vtgiørdur.

En eg kallade a þitt Nafn DROTTIN nedan vr Grøfinne/ og þu Heyrder mijna Raust. Byrg ecki þin eyru fyrer minne Anduarpan/ z Akalle/ Nalæg þig til mijn nær ed eg kalla til þijn/ Og seig þu/ Ottast þu ecki.

F Legg þu DROTTIN Dom a Mælefne minnar Saalu og frelsa mitt Lijf. DROTTIN alijttu þ huer Oriettinde mig skie/ og hialpa mier til mins Riettar/ Þu sier allar þra Hefnder z allar þra Hugsaner a mote mier.

DROTTIN þu heyrer þra Forsman/ z allar þra Hugsaner yfer mier/ Varernar minna Motstødu manna z þra dagliga vppdiktan a mote mier/ Sia þu þo/ Huort at þr setiast nidur eda standa þr/ vpp þa kueda þr Vijsur vm mig.

DROTten Aumbuna þm þ sm þr hafa verdskulldad/ Læt þra hiarta skielfast og formerkia þina Bøluan/ ofsæk þa mz Grimd/ og afma þa vnder Himnenum DROTTINS.

IIII.

A Hvernen er þ Gulled so mz øllu Blakt/ z þad skiæra Gulled so liott orded? Og Steinarn Helgidomsins liggia so i sundurdreifder fram a øllu Strætunu.

Þau Edla Børnen Zion skira Gullenu samjøfn/ huernen eru þau nu lijk þm Leirpottunum sm Leirkierasmiduren giører? Nallære

Drekarner þr rietta Briosten ad sijnun Vngum/ og giefa þm ad siuga/

K En Dottu

Eñ Dotturen mins Folks skal vera so Myskunarlaus/ suo ſ eirn Struдzfugl a eydemorku.

Tungan Brioſtbarnaña toller vid Gomen a þm af Þorſta/ þau vngu Bornen beidaſt Braudz/ z þar er eingen ſa ſm þm brioti þ.

Þeir ſ adur fyrre ætu hid Lyſteligaſta/ þr Nungra nu a Strætunum/ Þeir ſm adr voru klædder i Silke/ þr hliota ad liggia nu i Ohreinendum.

Sa Miſgiorninguren Dottureñar mins Folks er ſtærre eñ Synder Sodoma/ þeirre ſm vm var Turnad/og þar kom eingen hønd til.

Neñar Nazarei voru hreinare eñ Snior/ z ſkiærre eñ Miolk/ Þeirra yferlit var raudara eñ Kuriel/ þra Aſiona vr lijka ſm Saphirus.

Eñ nu er þra yferlitur døckur af Sorta/ ſo ad meñ þeckia þa ecki a Strætunum/ þra Skiñ þ loder vid Beinen/ z þr eru ſo þurrer ſm Trie.

Þeim vegnade þ betr ſ Drepner voru mz Suerdenu/ helldr eñ þm ſ dou vt af Nungrenu/ þr ſm ſulltu/ og i Nel ſtungner vrdu vegna þſſ Auaxtarleyſis Akurlandaña. C

Ninar Niartſæruſtu Kuiñur hlutu ſialfar ad ſioda ſijn Børn/ ſuo ad þær hefdu nockut ad eta/ i þre Eymdiñe Dottureñar mins Folks.

DROTTIN hefur fullkomnad ſijna Reide/ hñ hefur vthellt ſiñe grimdar Bræde/ hñ vppkueikte eirn Elld i Zion huer ed foreydde heñar Grunduallan.

Konungarner a Jardrijke hefdu þui ecki truad/ eigi helldr allt Folked i Verølldūñe/ þ ſa Motſtandaren z Ouinuren ſkyllde jñdraga vm Jeruſalem Borgarhlid.

Eñ þ er ſkied fyrer ſynda ſaker heñr Propheta/ z fyrer Miſgiørda ſaker heñr Keñemaña/ ſm vthelltu Riettlætra maña Bløde þar jñe

Þeir ræfudu hingad z þangad a Strætunum/ lijka ſm Sionlauſer meñ/ z voru ſaurgader mz Blode/ ſuo ad þr mattu ecki ſnerta þau Klæde hiña añara. D

Eñ þr kølludu til þra/ Vijked fra þier hiner Saurugu/ Vijked fra Vijked fra/ ahræred ecki neitt. Þuiad þr forduduſt þa/ z flydu fyrer þm/ ſo ad ſagt var eirnen a medal Neid ingiaña/ Þeir verda þar ecki leinge.

Þar fyrer hefr Reide DROTTINS iſundurdreift þm/ z vill ecki meir ſia til þra/ Af þui ad þr ecki i heidre høfdu Preſtana/ z giørdu øngua Myſkunſemie vid Olldungana.

Þo goondu ſamt vor Augu eptr þre Niegoma Nialpeñe/ þägat til ad þau voru þrottlaus eirnen/ þañ tijd vier vonudum a þ Folked ſm oſſ kuñe øngua hialp ad veita.

Þeir elltu oſſ ſo ad vier þordum ecki ad ganga a vorum vegum/ Þa komu eirnen vor æfilok/ vorer dagar eru vte/ vor Ending er komen.

Vorer offſoknarar voru fliotare eñ Ernur i Loptinu/ þr offſoktu oſſ a Fiøllunum/ og ſætu vm oſſ j Eydemørkeñe.

Sa hiñ ſmurde DROTTens/ ſm var vort trauſt vard þar herteken/ þa þr foreyddu oſſ/ a huerium vier høfdum vort trauſt/ ad vier villdum lifa vnder hañs Skugga/ a medal Neideña þioda.

Ja Gled þig/ og vert Gladuær þu Dotturen Edom/ þu ſm byr i Landenu Vz/ Þuiat þiñ Kaleikur ſkal eirnen koma yfer þig/ þu hlytur eirnen ad verda Drucken og Naken.

Eñ þu Dotturen Zion/ þiñ miſgiørningur hefr eirn enda/ hñ mū eigi optar læta þig j burt flytia. Eñ þins Miſgiørnings þu Dotturen Edom mun hñ vitia/ og opinbera ſuo þina Synd.

V.

Bæn Jeremie

A

HUgleidtu ad þui DROTTIN huernen þ oſſ veiter/ Alijt þu og hygg ad vorre forſmaan. Vor Arfleifd er orden þm añarligum ad hlutſkipte/ Og vort hus hinum Vtlendſku. Vier erum Fødurlauſer og høfum ænguan Fødur/ vorar Mædur eru ſem Eckiur. Vort eiged Vatn hliotum vier ad Drecka fyrer Peninga/ Vorn Vid verdum vier ad læta ſækia mz verde bitaladan. Þeir keyra oſſ fram yfer vm þueran hnackan/ og nær ed vier erum vppgefner af Mæde/ þa lata þr oſſ þo øngua huijld hafa. Vier høfum orded ad giefa oſſ vnder þa i Egiptalande og i Aſſyria/ ſuo ad vier mættum ſadder verda af Braude. Vorer Fedur þr Syndgudu og þr eru ecki meir fyrer høndum/ og vier hliotum ad giallda þra miſgiørninga

giørninga. Þrælar Drottna yfer oss/ og þar er eingen sm̄ frelsar oss vt af þra hende. Vier hliotum ad sækia vort Braud mz vorum Lijfshaska fyrer Suerdenu a Eydemørkena. Vort Hørund er forbrendt/ so sm̄ i ødrum Ofne af þui hrædeligu Hungrenu.

Þeir hafa Skam̄ad z Vanuirdt þær Kuiñurnar i Zion/og þær Meyiarnar i Stødunum Juda. Þeir Høfdingiarner eru Heingder af þm/ og þr hafa øngua Virding giørt hinum Gømlu. Hiner Vngu Karlmeñ hlutu ad mala Kuarnarsteinum/ z hiner Smau a fram ad hrasa i Vidardræktenum. Hiner Gømlu sitia ecki leingur i Port dyrunum/og hiner Vngu jdka eigi meir nein Hliodfæri. Vor hiartans glede hefur eirn Enda/vor Dãslæte eru vmsnuen i Sorgarkuæde. Koronan vors Høfudz er af fallen/O Vei/ad vier høfum so Syndgast. Þar fyrer er eirnen vort Hiarta suo Harmþrunged/og vor Augu dauþur orden/fyrer saker þss Fiallsins Zion ad þ liggur i Eyde/ so þ Ref^r hlaupa þar yf^r vm.

Eñ þu DROTTIN sem ert eilijfligana/og þiñ Velldisstoll vm Alldur z Eilijfu. Huar fyrer villtu so Olldungis forgleyma oss/ og med øllu yfergiefa oss so leinge? DROTTIN leid oss aptur til þijn/suo ad vier mættum komast heim i gien/ Endurnyia vora daga/lijka sem Fordumtijd. Þuiad þu hefur kastad oss i burt/ og ert orden Ofreidur vidur oss.

Ending þess Harmagratsins Jeremie

Formale yfer Bok Ezechielis Propheta

EZechiel hefur mz Konungenum Jechonia/Lijka so sm̄ Daniel og þr adrer fleire viliugligana i burt fared i þa Herleidingena til Babilon/epter Raade og a eggian Jeremia Spamans/huad hñ alla tijma rædlagde þeim/ ad þr skylldu giefa sig vnder Konungen af Babilon/ og þa mundu þeir bijhallda Lijfenu/Og þ þr skylldu honum eigi neina Motstødu veita/Elligar þa mūdu þr afmæder verda/Jerem. Tuttugasta z fyrsta.

Eñ þa ed þr voru nu komner i Babilon/ suo sm̄ þ Jerem. j Tuttugasta og Fiorda Cap. vtuijsar/ z þa hñ hafde nu hug hreyst þa mz miukum Amiñingū/Þa tok þo samt hia þm ad magnast mikel Opolenmæde/so þad angrade þa nærsta miøg ad þr hofdu Konungenum til handa geinged/Med þui ad þr sau nu/ad þr hiner sømu sem til Jerusalem høfdu epter verit/ og ecki høfdu viliad giefa sig/ þeir hielldu eñ nu Borgiñe z øllu ødru jñan Lādz þeinkiande sier suo ad giøra Jeremiam ad Lygemañe/ og þo ecki ad sijdur ad veria sig og vernda fyrer Konungenū af Babilon/og so samt i Landenu ad vera.

Hier til hialpudu nu af øllu Megne þeir hiner Følsku Prophetarner/sem alla tijma hertu þa vpp til Jerusalem/suo sm̄ þ ad eigi skyllde hun yferuñen verda/ Og Jeremias hañ munde Liuga þ sm̄ añar Falsare og Fordæda. Þa kom þ og eirnen vpp fyrer þm(s̄ vanaligt er)ad þr i Jerusalem toku ad hrosa sier/ og stæra sig af þui/ ad þr være Heidarliger Hreystemeñ/ og þ þr fylgdu betur Gude z þui Foosturlandenu/Eñ hiner adrer sm̄ i burt høfdu farit/og yfergiefit siñ Gud og þ Fosturlanded/ sm̄ dygdarlauser Dreinger/ þeir ed huor

ke hefdu kunnad ad trua nie treysta Gude/helldr gæfu sig strax fyrer eins mans ord z a egg-ian hñ til siña Ouina/ sm var fyrer Lausmælgis saker Jeremia þss Skialarans z c. Þat þotte þm sm i burt voru farner i Babilon þungt vnder ad bwa/ og angrade þa næsta miøg/ suo ad þm þotte sijn Nerleiding hin Nersiligasta. Eñ huersu marga Forbæn og Blotzyrde þa þeinker þu ad þr mune beded hafa Jeremia Spamañe/ ad huers radum þr þottust suo hafa fared z Nersiliga vnitalder verit.

Fyr' þañ skulld þa vppuekur nu Gud þm i Babilon þeñan Spamañen Ezechiel/til ad hugsuala þm og hreysta þa hinu Nerteknu/og til ad Spæ i mote þm Fals Prophetunū i Jerusalem/ z ad stadfesta þau orden Jeremia Spamans. Nuad ed hñ og eirnen hid kostgiæfiligasta giører/suo ad hñ spaar myklu hardligar/og seiger fyrer huernen þ Jerusalem skyllde nidurbroten verda/og þ Folked a samt mz Konungenum og Landzhøfdingiunum nidur drepit og i Nel sleiged vera/ z þ myklu framar eñ þ Jeremias sialfur hñ giører. Og kuñgiører þo þar mz og seiger fyrer þar jafnframe þa Neimferdena og apturkomua Folksins i Landet Juda. Og þsse er su hin ædsta Grein i Bok Ezechielis / sem hañ hefur a sijnum tijma vm hønd haft/og framfylger so þre hiñe sømu/ allt til hins Tuttugasta z fimta Cap.

Þar eptera vtþenur hñ eirnen sijna Spadoma vppa øll oñur kringum liggiande Lønd/þau ed eirnen skylldu Plagud verda af Konungenum i Babilon/ Og þ sama allt til ens Þrijtugasta z fiorda Cap. Þa epterfylgia þar eñ fiorer Capitular af Anda z Rijkis stiorn Christi/Eñ þar eptera af þm sijdasta yfergägs Vijkinge i Christz Rijke Gog og Magog. Eñ seinast þa vppbygger hñ Jerusalem aptur/og hughreyster so þar mz Folked / ad þ skle heim aptur koma i Landed. Eñ i Anda þa meinar hñ hina eilijfligu Borgena/ þa Nimnesku Jerusalem/vm hueria i Bokiñe Apocalipsis verdur eirnen talad

Endir formalans Ezechi

I.

A

Þui Þrijtugasta Aarenu/ þan̄ ꝥim-
a Dagen ꝥſſ fiorda Manadar/ þa ad eg var a
medal þra Nerteknu vid Vatned Chebar/ Opn-
adiſt Nimenen/ og Gud vijſade mier Syn. Sa
ſame fimte Daguren Manadarins/ var riett lij-
ka ſo a þui fimta Aarenu/ epter ꝥ ad Joachim
Konūguren af Juda var Nertekeñ i burt fluttr.
Þa ſkiede Ord DROTTENS til Ezechiel
Sonar Buſi/ Keñemanſins i Chaldea Lande/
vid Vatned Chebar/ Þar kom Hønd DROT-
tens yfer hn̄.
Og eg ſa/ og ſia þu/ Ad þar kom eirn Storm- Ezech. x
vindur af Nordrenu/ mz myklum Skyfloka fullū
af Ellde/ ſo ꝥ lyſte allt vm kring/ ⁊ midt j þm ſa-
ma Elldenum var eitt ſkiært Lios. Og þar jn̄a
j ein Mynd/ þuilijkaſt s̄ fiøgr Dyr/ og Mynd Fiøgur
en eins amedal þra var ſuo ſm̄ Mans mynd/ og Dyren
huert þra hafde fiorar Aſionur og fiora Vængi.
Og þra Footlegger ſtodu rietter/ en̄ þra fætur voru ſuo ſm̄ Vxa fætur/ og Liomudu ſuo ſem
an̄at ſkiært ſlietta Latun. Og høfdu Mans hendur vnder ſijnum Vængium/ a þeim þra
fiorum Attum ꝥt þau høfdu øll fiøgur ſijnar Aſionur/ ⁊ ſijna Vænge/ ⁊ þr ſømu Vænger-
ner ſamlimudu ſig ſo hū vid an̄an. Og nær ed þau geingu/ þa þurftu þau ecki ad ſnua ſier/
helldur huert ſm̄ þau geingu þa geingu þau ꝥ beint ſm̄ þau horfdu.
B Þeirra Aſionur a þm fiorum til hægre hlidar/ voru lijka ſm̄ eins Mans ⁊ eins Leōs/
En̄ a þm fiorum til Vinſtre hlidar/ voru þra Aſionur lijka ſo ſm̄ eins Vxa ⁊ eirnrar Arnᵃʳ.
Og þra Aſionr ⁊ Vænger voru ofā til adſkilianleiger/ ſo ꝥ tueir Vængerner ſlou til ſamās/
og mz tueimur Vængiunum huldu þau ſijna Lijkame. Og huert ed þau geingu þa geingu
þau ꝥ beint fram fyrer ſig/ En̄ þau geingu i þa Attena þadan s̄ Vinduren var/ Og þurftu
ecki ad ſnua ſier vid nær ed þau geingu. Og Dyren voru ſo alitz ad ſia ſm̄ Logande Elldz-
glædur/ ⁊ lijka ſm̄ bren̄ande Liosloge þa gieck a millum Dyran̄a. En̄ ſa Elldurin gaf eina
Birtu af ſier/ og vt af þm Elldenum gieck ein Leiptran/ ⁊ þau Dyren hlupu hingad ⁊ þan-
gad ſo s̄ ein logande Leiptran.
C En̄ s̄ eg ſa nu ſo Dyren/ Sia þu/ þa ſtod þar eitt Hiol a Jørdun̄e/ i hia þm fiorū Dyr-
unum/ og ꝥ var ſuo ad ſia s̄ fiøgur Hiol. Og þau ſømu Hiolen voru lijka s̄ an̄ar Turckis
ſteirn ⁊ øll þau fiøgur voru eitt ødru lijkt/ og þau voru ſuo a ad lijta lijka ſm̄ ꝥ huert Hiolet
være jn̄an i ødru. Nær ed þau ſkyllldu af ſtad ganga/ þa kun̄u þau ad ganga i allar Fiorar
Atternar/ ⁊ þau þurftu ecki ad ſnua ſier vid/ þa ed þau geingu/ Rendurnar ⁊ þra Nøf voru
hrædeligar/ og ſuo þra Rander voru fullar med Augu allt vm krīg a øllum þm fiorum Hiol-
unum. Og nær ed þau Dyren geingu/ þa geingu ⁊ eirnen Hiolen hia þm/ Og nær ed Dy-
ren loptudu ſier fra Jørdunne/ þa loptudu ſier og eirnen Hiolen. Huadan ſm̄ Vinduren
ſtod a/ þadan geingu þau og eirnen/ og Hiolen loptudu ſier vpp hia þm/ ꝥt ꝥ var eirn lijfādi
Vindr i Hiolunū. Nær ed þau geingu þa geingu ⁊ eirnen ꝥſſe/ nær ed þau ſtodu þa ſtodu ⁊
eirnen ꝥſſe. Og nær ed þau Loptudu ſier vpp fra Jørdun̄e/ þa Loptudu ſier ⁊ eirnē Hiolen hia
þm/ ꝥt þar var eirn lijfande vindur i Hiolunum.
D En̄ fyrer ofan Dyren var þui lijkaſt ſm̄ Himen være ſo ſm̄ ognarligur Chriſtallus
vt breiddur midt yfer þm. So ad þra Vænger ſtodu vnder Himnenū/ hūt riett a mote ødru
⁊ tueir Vængerner ſkyldu huers þra Lijkama. Og eg heyrde Vængian̄a Þyt/ lijka s̄ mikils
Vatzfallz/ ⁊ ſo ſm̄ Gny hins Almattuga/ nær ed þau geingu/ ⁊ ſo ſm̄ eitt ſtort Bulldr mikils
Man̄fiølda. En̄ nær ed þau ſtodu kyrr/ þa lietu þau Vængena nidur/ og nær ed þau ſtodu

 nu kyrr.

nu kyrr/⁊ lietu Vængena ſo nidr/þa Lioſtudu þar Reidarþrunr i Himnenum vppe yf' þm.
Og vpp yfer þm Himnenū ſm̄ yfer þm var/ þa var ꝥ ſuo ad lyta ſ̄ añar Saphirus/lÿ
ka ſm̄ eirn Velldis Stoll/og þar ſat eiñ a þm ſäa Stole ſo alitz ſ̄ Madr. Og eg ſa ad hañ E
v" eis lyka ſ̄ eitt ſkiært Lios/Og ꝥ v" jñan allt vm krig ſo ad lyta ſ̄ Elldr/Vpp fra hãs Lēdū
⁊ ofan i fra/ſa eg ad ꝥ lyſte ſ̄ Elldr allt i kringū hñ. Lyka ſo ſ̄ ꝥ Regnbogen er alitz i ſkyiu-
num nær ed Dogg hefur veret/eins ſo lyſte ꝥ allt vm kring. Þeſſe var Sionen þrat Dyrd
eñar DROTTINS. Og þa ad eg hafda ꝥ ſied/ſiell eg fram̄ a myna Aſionu/⁊ eg heyr-
da eirn Tala.

II.

OG hñ ſagde til myn/Þu Manſins ſon/Statt vppa þina fætur/þa vil eg ta
la vid þig. Og þa ed hñ talade ſuo vid mig/ þa lifnade eg vid aptur/og ſtod A
oppa mina fætur/og hlydde honū ſ̄ talade vid mig.
Og hñ ſagde til myn/Þu Manſins ſon/Eg ſende þig til Iſraels So-
na/til þſſ fraſnuna Lydſins/ſ̄ mi' er frahorfenordeñ/bæde þr ⁊ þra Forfedur
hafa giørt mier i mote allt til þſſa dags. Eñ þau Børn til huerra at eg ſen
de þig/ hafa hørd høfud ⁊ forhørdnud Hiørtu/Þu ſkallt ſeigia til þra/So ſeiger DROT
ten DROTTIN/Huort helldur ad þr hlyda þui eda ecki/ꝥ er eitt Ohlydugt Hus/þa ſku-
lu þeir þo ſamt vita/ad þar er Spamadur a medal þra.
Og þu Manſins ſon ſkallt eigi hrædaſt þa/og ecki ottaſt þra ord. Þeir eru Anduÿ-
ger ⁊ huaſſer Klungur þyrnar hia þier/og þu byr a medal Flugorma/Eñ þu ſkallt ei hræd
aſt þra Illyrde/og ecki helldr vggablanden vera fyrer þra ygldum til litum/þo ad þr ſieu ſāt
eitt ohlydugt Hws. Helldur ſkalltu ſeigia þm myn Ord/huort helldr ad þr hlyda þm eda ei
ge. Þuiad ꝥ er eitt Ohlydugt Folk.
Eñ þu Manſins ſon/Heyrdu huad eg ſeige þier/og vert ecki Ohlydugur/ ſuo ſ̄ ꝥ hid B
ohlyduga Hwſit er. Luk þinum Muñe vpp ⁊ et ꝥ huad eg mū giefa þier. Og eg leit til/og
ſia þu þar var ein hønd vtrieft a mote mier/ſm̄ hafde eitt ſamanbroted Bref/ þad vtbreidde
hū fyr' mi'/⁊ ꝥ var alſkrifad vtā ⁊ jñan/⁊ þar jñe ſtod ſkrifadr Harma ſpreingur ⁊ Sorgar
grætur/ Og Eymdar vie/og hñ ſagde til myn/þu Manſins ſon Et þu ꝥ ſem fyrer þier er/ſ̄
er þtta Briefit/og gack ſo i burt/og Predika fyrer Iſraels huſe. Þa vpplauk eg mynum
Muñe/og hñ gaf mier ꝥ Brefit ad eta. Og hñ ſagde til myn/ Þu Mañſins ſon ſkallt eta
þtta Brief ſ̄ eg gief þier i þiñ Kuid ⁊ fylla þiñ Kuid þar mz. Þa æt eg ꝥ/og ꝥ var ſo ſætt i
minum Muñe ſ̄ Hunang.
Og hñ ſagde til min/Þu Manſins ſon/Gack burt til Iſraels hus/⁊ Predika þm min C
Ord. Þui eg ſende þig ecki til þeſſ Folks ſem eitt framanda Mæl hefur/ og eitt
okuñigt Tungutæke/Helldr til Hwſins Iſrael. Ja viſſeliga ecki til þſſ mykla Mwgafolk-
ſins ſ̄ hefur añarligt Mæl ⁊ oſkilianligt Tūgu tæke/huerra Ord at þu ſkilur ecki. Og þo
ad ſo være ad eg ſenda þig eñ til þuilykra/þa mundu þr þo giarnan heyra þier/Eñ Iſraels
hus vill ecki heyra þier/þt þr vilia ecki heyra ſialfum mier. Þuiad giøruallt Iſraels hws
hefur hørd Eñe og hardudug hiørtu. Eñ þo hefe eg giørt þitt Andlit Hart i giegn þeirra
Andlite/og þitt Eñe i giegn þra Eñum. Ja eg hefe giørt þitt Eñe ſuo hart ſem eirn Ada-
Adamas mas huer ad hardare er eñ Griotſteiñ. Þar fyrer ottaſt þu ecki/og vert eigi hrædr vid þa
þo ad þr ſie eitt ſuodan ohlydugt hus.

III.

OG hñ ſagde til min/Þu Mãſins ſon/Merk þu øll min Ord i þiu Hiarta/⁊ A
læt þier i Eyrum loda huad eg ſeigi þier. Og gack burt til þins Folks/þra
Herteknu/⁊ Predika fyrer þm/⁊ ſeigdu til þra/Suo ſeiger DROTTEN
DROTten/ huort helldur ad þr heyra ꝥ eda eigi. Og eirn Vindur tok mig
vpp/og eg heyrde a bak mier aptur eirn Gny/ſuo ſ̄ eins mikels Jardſkialfta
(Lofſámlig ſie Dyrden DROTTINS i ſynū ſtad) ⁊ þar var eirn Hydr
af Vængiunum Dyraña þra ſm̄ numu til ſamans/og Bulldran Hiolaña ſ̄ voru þar hart
nærre þm/ ⁊ Gnyr eins mikels Jardſkialfta. Þa tok Vindurē mig vpp/⁊ flutte mig i burt.

og eg for þadan og vard miøg hræddr/Eñ Nønden DROTTINS hiellt mier fast. Og
eg kom til þra Nerteknu/sem biuggu hia Vatnenu Chebar/þa ed Mandelkiarnarner stodu
mz Blomgan i Abib Manade/og eg setta mig nidur hia þm s þar Satu/Og eg var þar a
medal þra miøg hryggur i Siø daga.
B Og er þr siø Dagar voru vmlidner/Þa skiede Ord DROTTens til mijn/og sagdi/
Þu Mansins son/Eg hefe sett þig til eins Vardhalldz mañs yfer Israels Nus/ Þu skallt
heyra Orded af minum muñe/z vara þa vid miña vegna. Nær at eg seigi til hins Ogudli-
ga/Þu skallt Dauda deyia/og þu varar hañ eigi vid/og seiger honum þ ecki/so ad sa hiñ O-
gudlige kuñe ad vakta sig fyrer sijnu Ogudligu athæfe/suo ad hñ meige Lijfi hallda/ þa mũ
hiñ Ogudlige deyia fyrer sinna Synda saker/Eñ hñs Blods mun eg kresia af þiñe hendi.
Eñ varer þu hiñ Ogudliga vid/z hñ snyr sier ecki i burt fra sijnu Ogudligu Athæfi z Veige
þa mũ hñ deyia fyrer siña Syndasaker/eñ þina Saal hefur þu frelsad.
Og nær ed eirn Riettlaatur snyr sier i burt fra sijnu Riettlæte/ og giører rangliga/þa
vil eg laata hñ reka sig þar a/so ad hñ deyie/þt mz þui þu hefr ecke varad hñ vid/þa mũ hñ
C deyia fyrer siña Synda saker/og hñs Riettuijse sm̃ hñ hefur giort mun ecki aliten vera/hell-
dur mun eg kresia hñs Blods af þiñe Nende. Eñ ef þu varar hiñ Riettlaata vid ad hñ sku-
le ecki Syndgast/og hñ Syndgast z eirnen ecki/þa skal hñ lifa/þt hñ liet vara sig vid/z þu
hefur frelsad þina Saal.
Og hønd DROTTENS kom þar yfer mig/og hñ sagde til mijn/Rijs vpp z gack
vt a sliettlēded/þar vil eg tala vid þig/Og eg bio mig til og gieck vta sliett lendid. Og sia þu
Ad þar stod Dyrden DROTTens/einslijka sm̃ þ eg sa hana hia Vatnenu Chebar. Og
eg fiell fram̃ a mina Asionu/z eg lifnade vid/ z stod vppa minar Fætr/og hñ kalade vid mig
og sagde til mijn/Gack þu burt og lyk þig iñ i þinu huse.
Og þu Mansins son / Sia þu/þr munu leggia bønd a þig/z binda þig þar med suo
ad þu skuler ecki hlaupast vm. Og þina Tungu vil og laata tolla vid Gomen a þier/ suo
ad þu skallt Maallaus vera /og gieta eigi leingur funded ad vid þa/ þt þat er eitt Ohlydugt
Nus. Eñ nær ed eg tala vid þig/þa vil eg vpp luka þinum Muñe/ suo ad þu skallt seigia
til þrra/Suo seiger DROTTen DROTTen/Nuer hñ heyrir sa heyre þ/huer hñ skeyt-
er þar ecke vm/sa skeyte þui ecke/þuiat þ er eitt ohlydugt hus.

IIII.

A Þ þu Mañsins son/Tak þu eiñ Tigulstein/legg hann fram̃ fyrer þig og
Maala þar vppa Borgena Jerusalem. Og giør þar Nerbwder vtan vm
kring/ og giør þar eitt Neruirke i kringum / og bygg eirn Kastala þar
vtan vm/og graf þar eirn Virkis vegg i kringum/og skipa þar Fylkingum
vtan vm kring/og set þar Vijguielar alla vegana i kringum hana. Eñ þu
tak þier eina Jarnpoñu/og laat þad vara eirn Jarnmwr a millum þin og
Borgariñar/og hef þitt Andlit vppa mote heñe og sit vm hana. Þad sama skal vera eitt
Teikn Israels husi.
Þu skallt og leggia þig a þina hinu Vinstre hlid/og leggia þr vppa Misgiørninga
Nussins Israels/so marga daga s þu liggr a hiñe sømu hlid/so leige þa skltu bera þra Mis-
giørder. Eñ eg vil giøra þier þau Aarin þra Misgiørninga ad daga tølu/ Einkum sm̃ eru
Þriu hundrud z Niutijger Dagar/so leinge þa skalltu bera þær Misgiørdernar Nwssins
Israels. Og nær ed þu hefur þ fullkomnad/ þa skalltu leggia þig a hina Nægre hlid/og
þu skallt bera Misgiørdernar Nussens Juda i Fioruttijge Daga/þt eg gief þier hier z eirn-
en eirn Dag fyrer eitt Aar.
B Og vernda þinu Andlite og þinum berum Armlegg i giegn þre vmsetiñe Jerusalem/
og spaadu a mote heñe. Og sia þu/Eg vil leggia bønd a þig/suo ad þu skallt ecki kuña ad
snua þier fra eirne Nlideñe til añarar/allt þangad til ad þu hefur fullkomnad þina vmsat-
urs daga. So tak nu til þin Nueite/Bygg/Bauner/Grion/Nrijsgrion/z Rugmiøl/z legg
þtta allt saman vti eitt Ker/og giør þier suo mørg Braud þar vt af s þu skallt liggia Da-
gana til a þina hlid/suo ad þu hafer til fædu af þm i Þriuhundrud og Niutijge daga/so ad
þiñ Matur skal vera Tuttugu Seckel ad þyngd/sem þu skallt huern Dag eta. So mikels

 skalltu neyta

Prophetanna og Predikarañs Embætte

skalltu neyta i fra þm einum tijmanum til añars. Þu skallt og drecka Vatn epter skamte/
sm ad er hiñ sietta part vt af Hin/ ⁊ þad skalltu ⁊ eirnen drecka fra einum tijmanum til añ-
ars. Byggkøku skalltu eta þa sm þu skallt steikia fyrer þra Augum vid Maña þreck. Og
DROTTIN sagde / lijka so skulu Israels Børn eta sitt saurugt Braud a medal Neid
ingiaña/til huerra ad eg hefe j burt rekit þa. Eñ eg sagde/ Oh DROTTen DROT- E
Ten/Sia þu/ Mijn Sæla er nu eñ ecki saurug orden/ Þuiad i fra Barndome mijnum allt
til þssa dags þa hefe eg eñ ecki neitt Hræ edur Dyra slitur eted/ ⁊ alldreige þa hefur þar eñ
neitt saurugt Slæatur komed i miñ Muñ. Þa sagde hñ til mijn/ Sia þu/ Eg vil leyfa þier
ad þu taker Nauta tad fyʳ Mañaþreck/ og baka þitt Braud þʳ vid. Og hñ sagde til mijn/
Þu Mansins son/ Sia þu/ Eg vil i burt taka næktena Braudsins i Jerusalem/ suo ad þeir
skulu eta Brauded epter Vikt/ og mz Eymdarneyd/ og drecka Vatned af skamte og med
Eymdar neyd/ Af þui ad þar sk þriota bæde Braud ⁊ Vatn/ ⁊ huer skal harma mz ødrũ/
og Vanmegnast suo i sijnum Misgiørningum.

V.

OG þu Mañsins son/ Tak þu eitt Suerd ꝥ sem er so Hvast s eirn Nærhnijf A
fur/ og drag þad yfer þitt Høfut og Høkuskegg/ og tak sijdan eina Meta-
skæl/ og j sundur skipt þui suo þar mz. Þañ eirn þridiungen skalltu vppbre
ña mz Ellde/ midt j Stadnum/ nær ed þr Vmsæatursdagarner eru vte. Tak
þañ añan þridiungen/ og sla þu hñ allt vm kring mz Suerdenu. Þañ sein
asta þridiungen skalltu vtdreifa j Vinden/ so ꝥ eg skuli ryckia vt Suerdenu
epter þm. Eñ þu tak nockut lijtid vt af þui/ og bitt ꝥ i Kæpublad þitt/ og tak þu sijdan nock
ut af þui/ og kasta þui vta Ellden/ ⁊ vppbreñ ꝥ mz Ellde/ þar vt af skal koma eirn Elldur
yfer allt Israels hus.

Suo seiger DROTTen DROtten/ Þad er Jerusalem s eg hefe sett a medal Neid- B
ingiaña/ og ꝥ Lãdet allt vm kring hana. Eñ hun vmsnere minu Løgmale i Ogudliga Lær
Straff Syndaña. Deut. xxvij. doma/ meir eñ Neidingiarner/ og minum Riettindum meir eñ þau Løndin sm þar liggia allt
vm kring hana. Þuiad þr forleggia mitt Løgmæl / og vilia ecki lifa epter minum Riettin
dum. Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen suo/ Fyrst ad þier giøred ꝥ frekara eñ
Neidingiarner s eru i kringum ydur/ ⁊ lifed ecki eptʳ mijnum Bodordum/ ⁊ giøred ecki epter
minum Riettindum/ helldur breyte þier epter sidueniu Neidingiaña þra s eru i kringum ydur
Þar fyrer seiger DROTten DROTTen suo.

Sia þu/ Eg vil til vid þig/ eg vil og læta ganga Riettiñ yfer þig/ suo ad Neidingiar-
ner skulu sia vppa ꝥ. Og eg vil suo høndla vid þig sem eg eñ alldreige giørde/ og ecki hiedã
i fra giora mun/ fyrer allra þiña Suiuirdinga saker. Suo at i þier skulu Forelldrarner eta
sijn eigen Børn/ ⁊ Børnẽ sina Forelldra/ ⁊ eg vil læta suoddã Riettarfar gãga yfer þig/ ad
aller þr s eptʳ blijfa af þiʳ þa sku vtdreifast i allar Atter vindaña. Þʳ fyʳ/ So sañarliga s
eg Life/ seiger DROTTen DROTTen/ Af þui ad þu hefur saurgad miñ Helgedom mz C
allzhættudum Suiuirdingum ⁊ Afgudum/ fyrer ꝥ vil eg og j sundursliјta þig/ ⁊ mitt Auga
skal ecki vægia þier/ ⁊ ecki sia Aumur a þier. Þridiunguren vt af þier skal deyia i Drepsott
og af Hungre ad øngu verda/ ⁊ sa añar þridiungur skal falla fyrer Suerde allt i kringum
þig/ Og þañ hiñ sijdasta þridiungen vil eg i sundur dreifa vti allar ætter Vindaña/ ⁊ Sũd-
enu vtryckia epter þm

Suo skal mijn Reide fullkomnast / og mijn heiptar Grimd framkuæmast yfer þm/
ad eg kuñe so ad hefna miñar Suiuirdingar/ Og þr skulu fornema ꝥ ad eg DROTTen/
hefe talad þtta i miñi Vandlætingu/ nær ad eg hefe vtgiørt mina Grimd vidur þa. Eg vil
setia þig til eins Eydebols/ og til Forsmæanar fyrer þm Neidingiunum sm eru i kringum þig D
fyrer allra þra Augsyn sm þar ganga hia. Og þu skallt vda ein Hædung/ Forsmæan/ Ept-
erdæme/ Bysn ⁊ Forundran fyrer øllum þm Heidnum þiodum sm ad eru i kringum þig/ þa
nær ad eg læt Rietteñ ganga yfer þig mz Akefd/ Heipt ⁊ Hefndarreide (Eg DROTTen
seige ꝥ) Og nær ad eg skyt þm Hungursins Meinsemdar skeytum til þra/ sm skadsamlig mu
nu vera/ og eg skyt þm vt ydur til Fordiørfunar/ ⁊ læt so ꝥ Hungred allt jafnt magnast yfer
ydur/ og i burt suipte þre Næktiñe Braudsins. Ja eg vil senda Hũgur ⁊ griñ Villudyr a
medal

medal ydar/þau ed ydꝛ sku giøra Barnlausa/z þar sk geisa Drepsott z Blod a medal þijn/
z eg vil leida Suerdet yfer þig/ Eg DROTTJN hefe þtta talad.

VI.

A
G Ord DROTTJNS skiede til mijn/og sagde/Þu Mañsins son/Snu
þinu Auglite i giegn Fiøllunū Jsraels/ z spaadu a mote þm/og seig þu suo/
Þier Jsraels Fiøll/Heyret Ord DROTTens DROTTens/ So seiger
DROTten DROTTen bæde til Fiallaña og Hædaña/Bæde til Lækia-
ña og Dalaña/Sia þu/Eg vil jñflytia Suerded yfer ydur/og foreyda suo Ezech. xxxvi
ydrar Hæder/so ad ydar Olltaru skulu i eyde leggiast z ydrer Afguder i sundꝛ
brotner verda. Og eg vil læta i Hel sla ydra Likame fyrer þm Likneskiunum. Ja/Eg vil
fella Lijkame Jsraels Sona/fyrer ydrum Likneskium/Og eg vil sūdꝛdreifa ydar beinū i krig
vm ydar Olltaru. Huar ed þier bwed þar skulu Staderner i eyde verda/ og þær Hædernar
ad Obygdum. Þuiad þr munu ydar Olltørum foreyda og ad Obygdum giøra/og i sundur
briota ydar Afgude z til einkis giøra þa/og i sundur slæ ydrar Likneskiur/z ydrar sticktaner
afmæ/og hiner i Hel slegnu skulu liggia þar a medal ydar/ suo ad þier skulut siña þ ad eg/
B sie DROTTJN.
Eñ nockra vil eg læta epter verda af ydur/sm sier skulu fyrer Suerdenu fordad gieta/
a medal Heideña Þioda/þa ad eg hefe nu i sundur dreift ydur i Landenu. Þeir hiner sømu
sem epter eru ordner af ydur/munu hugsa til mijn a medal Þiodaña/ þar sm þr hliota Her-
tekner ad vera/þa ad eg hefe nu j sundur sleiged þra hooru hiarta sem i burt viku fra mier
og þra hooru Augu s̄ skygndu epter sijnū Skwrgodum/ Og þr skulu jdrast siña Jllgiørda/
s̄ þr hafa framid mz allzhattudum Suiuirdingum/ Og þr skulu siña þ ad eg er DROT-
C TJN/og hafe þ ecki til forgiefins talad ad giøra þm suoddan Ogiæfu.
Suo seiger DROTTen DROTTen/Sla þu þinum høndum saman og stappa
þinum fotum nidur z seig suo/Vei yfer øllum Jllgiørdum Suiuirdingaña i husi Jsraels þr
fyrer skulu þr falla fyrer Suerde/Hungre z Drepsott. Hñ huer ad fiarlægur er/ skal deyia
af Drepsott/ og hiñ sm nalægur er skal falla fyrer Suerde/Eñ hñ huer ed epter er orden og
hefur gietad fordat sier/þa skal sa deyia af Hungre. Suo vil eg nu fullkomna mina grim-
dar Reide a medal þra suo ad þr skulu siña þ/ad eg er DROTTen/nær ed hiner i Helsleg
nu vt af þm liggia þar a medal Afgudaña/ allt vm kring þau Olltøren þra/ a øllum hæd
unū/z a øllū hæ Fiøllū/z vnder øllū Blomgudum Vidartianum og vnder øllum þyckgrein-
udum stor Eikū/ vtj huerium Stødum þr færdu sijnar Jlmande Sætleiks forner/fyrer allz-
kyns Skwrgodum. Eg vil vtrietta mina Hønd a mote þm/z giøra Landed tomt z j eyde/ i
fra þeirre Eydemørkiñe allt til Diblath/huar ed þeir bwa/ Og þeir skulu siña þad ad eg er
DROTTEN.

XII.

A
G Ord DROTTJNS skiede til mijn/ og sagde/ Þu Mañsins son/ suo
seiger DROTTen DROTTen af Landenu Jsrael/Enden kemꝛ/sa en-
den yfer allar fiorar Alfꝛ Landsins. Nu kemur enden yfer þig/ Þuiad eg vil
vt senda mina Reide yfer þig/og eg mun dæma þig epter þui sm þu hefꝛ for
þienan til/og eg vil giefa þier huad øllum þinum Suiuirdingum heyrer.
Mitt Auga skal ecke spara þig/nie vægia þier/helldur vil eg launa þier ep-
ter þui sm þu hefur forþienan til/z þinar Suiuirdingar skulu hia þier nidꝛ koma/so ad þier
B skulut þ fornema/ad eg er DROTTJN.
Suo seiger DROTTen DROTTen/Sia þu/ Ein Ogiæfan kemur epter adra/
Endiñ kiemur/ sa Enderen kemur/Vaurduren er yfer þier/ Sia þu/hñ kemur. Hñ geingꝛ
vpp nu þegar/ og bryst fram yfer þig / þu Landsins jñbyggiare. Tijden kemur/ sa Hørmū-
gar daguren er i nand/ suo ad þar mun eingen Saungur a Fiøllunum vera. Snarliga þa
vil eg nu vthella miñe Heiptarbræde yfer þig/og fullkomna so mina Reide a þier/og eg vil
dæma þig epter þui em þu hefur forþienad/og giefa þier þ sem øllum þinum Suiuirdingū
heyrer. Mitt Auga skal ecki hlijfa þier og eg vil ecki Lijknsamur vera/Helldꝛ skal eg giallda
þier

þier suo sẽ þu hefur forþienad/ z þinar Suiuirdingar skulu nidurkoma a medal þin/ So ad
þier skulut fornema þ eg sie DROTTen sa sẽ slær ydur

Sia þu/ Daguren/ Sia þu/ Nũ kemur hingad/ hñ bryst fram/ Vønduren Blomgast B
og sa hiñ Stollte hñ ᵃ Grænkast. Vykinguren hefur reidubwed sig til ad vera Vøndr yf*
hina Ogudligu/ so ad eingen af þm edur af þra Folke nie af þra Flocke skal nockud traust
hafa. Þar fyrer kemur sa tymen/ og sa Daguren tekur ad nalægiast. Nũ huer ad kauper
þarf eigi ad glediast/ z hiñ sa ed Selur þarf eigi ad kuŋda/ Þui reiden mun koma yfer allã
heñar Mañflock. Þar fyrer skal hñ sa ẽ Selur ecki hugsa epter syinum vtløgdum fiemunũ
þt sa sẽ þa lifer hñ skal byhallda þui. Þuiad Spadomuren yfer øllum heñar Mañfiølda
skal ecke til baka ganga/ eingen skal syinu byhallda fyrer siña Misgiorda sakᵉ.

> ᵃ Grænkast) Þad er/ Hñ er til reidu/ honũ luckast þ/ og er talad vm Kong gin af Babilon

Lyfe

Læted þa blæsa i Nerlwdrana z til bua alla hlute/ þo mũ þar eingen vt fara til Bar D
dagans. Þuiad min Grimd geingur yfer allan þeirra Mañflock. Suerdit geisar a Stræt-
num/ Drepsotten og Hungred þ geingur j Hwsunum. Hañ sem er a Akrenum skal deyia
fyrer Suerdenu/ og huer sem ad er i Stadnum hañ skal Drepsotten z Hungred vppsuelgia.
Og huer ed vndan getur flued af þm/ sa mun a Fiøllunum felast/ z so ẽ allar þær Dwfur ẽ
j Dølunum krytia syn a mille/ huer sem eirn fyrer siña Misgiørda saker. Allra Hendr sklu
nidur syga/ z øll Knie skulu so skialfande standa ẽ Vatn. Og þr munu vefia sig i Seck-
ium/ og yferausast med hrædslu/ og øll Andlit skulu hryggelig ad sia/ z allra høfud skulu
Hærlaus vera.

Þeir munu vtkasta sinu Silfre a Gøturnar/ og akta sitt Gull sem Ohreininde/ þui E
ad þra Silfur og Gull mun ecke frelsa þa a þm Reideñar deigi DROTTINS. Og þr
skulu þo ecki sedia syinar Sæler þar mz/ og eigi fylla siñ Kuid þar af/ Þuiad þad var þeim
ein Hneykslan til siña Misgiorda. Þeir giørdu af syinũ Dyrendis gripum (sem þr skørtu-
du vid) Likneskiur siña Suiuirdinga z skwrgoda. Þar fyrer þa vil eg giøra þm þ sama ad
Ohreinendum/ og eg vil giefa þ i okuñugra hendur/ suo ad þr skulu ræna þui og hlutskipta
þui hinum Ogudligu a Jørdu/ so ad þr skulu saurga þ. Eg vil snua myinu Andlite i burt
þadan/ suo ad þr skulu Saurga myna Fiarsiodu/ Ja/ Ræningiar skulu koma yfer þa/ og
Saurga þa.

> Prouer. xi Sap. i Eccle. v

Giør þu Fiøtra/ þt Landed er fullt mz Blodskullд/ z Staduren fullur af Motþroa. F
So mun eg læta koma þa hinu Versu a medal Heidingiaña/ suo ad þr skulu eignast þeirra
Hws/ og eg vil giøra eirn Enda a þui Dramblætenu hiña Volldugu/ og saurga þra Kirk-
iur. Foreydslumaduren kemr/ Þa munu þeir leita Fridarins/ z hñ mun eigi þar vera. Eitt
Slysit mun koma epter añad/ og ein Otyidinden epter øñur / Þa munu þr Spyria ad Vit-
ran hia Prophetunum/ eñ þar mun huerke vera Løgmal hia Prestunum/ nie Rad hia Olld
ungunum. Og Konguren mun hryggur vera/ og Høfdingiarner munu i Sorgar buninge G
klæddер/ og Folksins hendur j Landenu munu duglausar vera/ Eg vil høndla vid þa suo
sem ad þr hafa lifad til/ og eg vil dæma þa suo ẽ ad þr hafa verdskulldat/ suo ad þr skulu for
nema þ ad eg er DROTTen.

VIII.

OG þad skiede so A þui Siettа Aarenu/ þañ fimta Dagẽ i þm siettа Man- A
adenum/ ad eg sat i minu Husi/ og Olldungarner af Juda sætu fyrer mier/
Þar fiell Hønd HERRANS DROTTens a mig. Og sia þu / Ad eg sa
þ sẽ var vnder hñs Lendum/ þad var lyka sẽ eirn Elldur. Eñ fyrer ofan
hñs Lendar var þ sem skinande Geislᵉ. Og hñ vtrictte lyka sẽ adra hønd
og tok j Hæred a minu Høfde. Þa flutte eirn Vindur mig a millum Him
ens og Jardar/ og flutte mig til Jerusalem/ i eirne Gudz syn til þra jñstu Dyraña sem stan-
da i mote Nordrenu/ þar ed þa stod eitt Likneske til misþocknunar vid ᵃ Hwsherran.

> Supra i

Og sia þu/ ad þar var Dyrden Gudz Jsraels/ so ẽ ad eg hafde sied hana ædur a Akre- B
num. Og hann sagde til myn/ Þu Mannsins Son/ Vpplypt þinum Augum a mote
Nordrenu/ Og þa ed eg vpp lypte Myinum Augum j mote Nordrenu/ Sia þu/
þa stod þar giegnt Nordrenu þ Opocka Likneskit/ hia Portdyrũum Alltarisins/ riett þar
sem jñ er geinged. Og hann sagde til min/ Þu Mannsins Son/ Sier þu eirnen huad
þsser þr giøra? Einkum þa myklu Suiuirdingena/ ẽ Hwsit Jsraels giører hier ad þr dryfa
mig langt

> ᵃ Hwsherran) Gud var Hws herra til Jerusa lem/ eñ þr lietu añar Skwrgod þar iñ/ þ mist gkade honum

mig langt i burt fra minum Helgedome/ En̄ þu skallt en̄ sia myklu stærre Suiuirdingar.

C Og hn̄ flutte mig fyrer dyrnar Fordyran̄a/ og sia þu/ Eg sa ad þar var ein Hola jn̄ j Veggen̄. Og hn̄ sagde til mi͏̈n/ Þu Man̄sins son/ graf þu jn̄ i giegnum Veggen/ Og þa eg groof i giegnum Veggen/ Sia þu/ þa voru þar einar Dyr. Og han̄ sagde til mi͏̈n/ Gack þu þar jn̄ ⁊ skoda þær vondar Suiuirdingarnar sm̄ ꝥr fremia hier. Og s̄ eg kom þangad jn̄ og skodade/ Sia þu/ Þa voru þar allskyns Likneskiur Orma ⁊ Dyra / og ecki vtan Suiuirdingar/ ⁊ allskyns Afguder Hwsins Israel vͬ þar alla vegana i kringū Veggena/ Fram̄e fyrer huerium ad stoodu Siøtijge Men̄ af ølldungunum hussens Israels/ ⁊ Jasania Saphan son stod eirnen a mille ꝥra/ ⁊ huer af ꝥm hafde sitt Glodarker i Hende/ ⁊ þar gieck vpp ein þyck Þoka af Reykelsinu.

D Og hn̄ sagde til mi͏̈n/ Þu Mansins son/ Sier þu huad Olldungarner Hwssens Israels ꝥr giøra i Myrkrenu/ huer i sijnu Prydeligasta Herberge? Þuiad ꝥr seigia/ DROTTEN hn̄ sier oss ecki/ helldur hefur DROTTen yfergiefit Landed. Og hn̄ sagde til mi͏̈n Þu skallt en̄ nu sia miklu stærre Suiuirdingar sm̄ ꝥr giøra. Og hn̄ leidde mig jn̄ til þeirra Dyran̄a i Hws DROTTINS/ sem stodu i mot Nordrenu/ og sia þu/ þar Sætu Konur sem grietu yfer a Thamus. Og hn̄ sagde til mi͏̈n/ Þu Man̄sins son/ sier þu ꝧtta/ Þo skalltu en̄ nu sia stærre Suiuirdingar en̄ ꝧssͬ eru.

a Thamus) Hefur Afgud vered/ suo sm̄ Venus/ edr Bacchus hia Heidingium

E Og hn̄ leidde mig jn̄ i þan̄ jnsta Garden a Hwsi DROTTENS/ Og sia þu ad fyrer Musteresins dyrum DROTTINS/ a millum Fordyran̄a og Alltarisins/ þar voru nær sm̄ og Tuttugu men̄ sm̄ sneru Bakenu vid Musteri DROTTENS/ og sijnum Andlitum a mote Austrenu/ ⁊ ꝥr til bædu i mote Solarin̄ar vppgøngu/ ⁊ hn̄ sagde til mi͏̈n/ Þu Man̄sins son/ Sier þu ꝧtta? Huert er Hwsinu Juda ꝧtta en̄ ofliited/ ad giøra hiͤ allar soddan Suiuirdingar? Þar ed ꝥr fremia þo ecke vtan Yfergang ⁊ Orietttinde i øllu Lande nu/ ⁊ fara þan̄en ad og Reita mig suo til Reide. Og sia þu ad ꝥr hallda Vijnuidarkuistum ad Nøsunum. Þar fyrer vil eg høndla vidur þa medur Hefndarreide/ og mitt Auga sk ecke spara þa/ Eg vil og ecki Vægia ꝥm. Og þo ad ꝥr kalle en̄ med hærre Raust fyrer mi͏̈num Eyrum/ þa mun eg þo ecke Bænheyra þa.

IX.

A Og hn̄ kallade mz hærre Raust fyrer mi͏̈num Eyrum/ og sagde/ Lat Vitiunena Stadarens nalægiast/ og huer eirn skal hafa Draps Vopn j sin̄e Hende. Og sia þu þar komu sex Men̄ a Veigen/ hingat fra þui Yferportenu sem stendur mot Nordrenu/ og huer ꝥra hafde eitt Banuænligt Vopn i sin̄e hende. Og þar var eirn a medal ꝥra sem Lijnklæde a sier hafde/ ⁊ ein Skriffære vid sijna Sijdu. Og þeir geingu þangad jn̄ / og stoodu hia Kopar Alltarenu.

B Og Dyrden Gudz Israels lypte sier vpp fra Cherubin/ yfer huerium hun var vnder huelfing Hwssens/ og kallade a þan̄ sm̄ i Lijnklædunum var og Skriffæren hafde vid sijna Sijdu. Og DROTten sagde til hn̄s. Gack þu i giegnum Staden Jerusalem/ ⁊ teikna mz einu Teikne i En̄um ꝧss Folksins s̄ Stynia ⁊ aumka sig yfer øllum ꝥm Suiuirdingum sem þar skie jn̄e.

En̄ hn̄ sagde til hin̄a an̄ara/ so eg heyrda Ganged epter honum i giegnum Staden/ og slaed þar i bland/ ydar Augu skulu ecki vægia nie Þyrma. Slaed bæde Gamla ⁊ Vnga/ Meyiar / Konr og Børn alla til Daudz. En̄ ønguan af ꝥm skulu þier ahræra s̄ Teikned hefur. En̄ taked fyrst til a minum Helgūdomi. Og ꝥr vpphoofu a þui Gamla folkenu sem þar var fyrer Hwsinu.

Jere. xxiiij. xlix. i petri iiij.

C Og hn̄ sagde til ꝥra/ Saurged Hwsit/ ⁊ fylled Fordyrnar mz dauda Lijkame/ Gangid vt. Og ꝥr geingu vt og i Hel slogu þa s̄ i Stadnum voru. Og þa ed Man̄fallid var skied/ þa var eg en̄ epter orden. Og eg fiell fram̄ a mina Asionu/ kallade ⁊ sagde/ Oh DROTten DROTTen/ Villtu þa fyrerfara þeim øllum sm̄ epter eru ordner j Israel? Fyrst ad þu vthellter so þin̄e Reide yfer Jerusalem.

D Og hn̄ sagde til mi͏̈n/ Su Misgiørd Hwssins Israels og Juda er mikels til Ofstor/ þar er ecki vtan Ofrijke i Landenu/ og Ranginde i Stadnum/ Þuiad ꝥr seigia/ DROTT.

IN hefur yfergiefit Landed/og DROTTen hū sier oſſ ecki. Þar fyrer skal mitt Auga ecki spara þa/Eg vil og ecki sia aumur a þm/Nelldur þa skal eg lata koma þra Giørning yfer Høfud þm.

Og sia þu/Ad sa Madurenn sm̄ i Linenu var klæddur og Skriffæren hafde vid sijna Sijdu/suarade og sagde/Eg hefe suo giørt sem þu skipader mier.

X

Supra. 9

OG eg skodade/og sia þu/a Himnenum vpp yfir høfdenu Cherubim/var lijka A
alitz sem aññar Saphirus/og þar vpp yfer var þ lijka suo til ad sia sm̄ eirn
Velldis stoll. Og hū sagde til þſſ Mansins i Lijnklædunum / Gack þu jñ a
millum Hiolaña vnd' Cherubim/ꝫ tak þinar hendr fullar mz Elldzglædur ſ
eru a mille Cherubim/og dreif þeim vt yfer Staden. Og hū gieck þangad
jñ/ suo ad eg sa ad sa hiñ same gieck þar jñ. Eñ Cherubim stodu hægramei-
gen i Hwsinu/og Fordyrnar vidu jñan til fullar af Þoku.

Og Dyrden DORTTINS vpplypte sier fra Cherubim til huolfsins a Hwsenu/
og Hwsit vard fullt af Þoku/Eñ Fordyrnar fylltust mz skijnandi Geisla af Dyrdiñe DRO
TTens. Og Þyturen Væengiaña þra Cherubim heyrdist allt vt yfer Fordyrnar/ Lijka sm̄
Raustenn Almattugs Gudz nær ed hū talar. B

Og þa ed hū hafde boded þm Mañenum i Lijnklædunum/og sagt/Tak þu Elldeñ a
millum Hiolaña vnder Cherubim/ þa gieck sa hiñ same jñ/ꝫ stod hia Hiolunum. Og Che
rubim vtriette sijna Hønd/ a millum þra Cherubim til Elldsins þs sem var a millum Cheru
bim tok þar af og fieck i hendur Mañenum i Lijnklædunum/hū tok vid þui og gieck vt. Og
þ fyndest a þm Cherubim/lijka ſ ein Mañs hønd vnd' þra Væengium.

Og eg leit til/ Og sia þu/ Ad þar stodu fiogur Hiol hia Cherubim/hia huerium Che
rubim eitt Hiol/og Hiolen vorv so til ad sia lijka sem eirn Turkis/og øll fiogur voru þau/ þ
eina lijka sm̄ hid aññat/lijka suo sem huort Hioled være j ødru. Nær ed þau skylldu nu ganga
af Stad/ þa kuñu þau øll ad ganga i fiorar Atter/ og þurftu ecke ad snua sier vid/ þa
ed þau geingu/ helldur huort þ hid fyrsta gieck þangad geingu hin epter/ og þurftu ecki ad
snua sier vid asamt med sijnum giøruollum Lijkama/Hrygg Høndum ꝫ Væengium. Og Hio C
len voru full mz Augu/allt vm kring a øllum fiorum Hiolunum/og hū kallade til Hiolaña/
a Galgal suo ad eg heyrda þ.

a Galgal) Er þrar meiningar/ suo sem segdemadur til Hiolsins/Snu þier/ snu þier/ Suo sem skylldi þad atyd snua sier og renna

Huert þra hafde Fiøgur Andlit/þad fyrsta Andlited var eins Cherubim/ þ añad var
eins Mans/ hid þridia eins Leons/ fiorda einrar Arnar. Og þr Cherubim lyptu sier vpp/
Þetta er þad sama Dyred sem eg sa hia Vatnenu Chebar. Nær ed Cherubim geingu/ þa
geingu ꝫ eirnen Hiolen hia þm/og nær ed Cherubim hreyfdu sijnum Væengium/ad þr lopt-
udu sier suo fra Jørduñe/ þa sneruſt og ecki at helldur Hiolen i fra þm. Nær ed hiner þeir
stodu þa stodu og eirnen þſſer/Lyptu hiner sier vpp þa vpplyptu sier og eirnen þſſer/ þt þar
var eirn lifande Vindur i þm.

Og Dyrden DROTTENS gieck i burt aptur þadan fra Huolfenu a Husenu/og D
sette sig yfir Cherubim. Þa hreyfdu Cherubim sijnum Væengiū/ꝫ loptudu sier vpp fra Jør-
duñe fyrer minum Augum/ꝫ nær ed þr geingu vt þa geingu Hiolen hia þm/ꝫ þr geingu til
þra Dyraña a Hwsi DROTTENS / a mot Austrenu/og Dyrden Gudz Jsraels var
vpp yfer þeim.

Supra. 1

Þetta er þ sama Dyred sem eg sa vnder Gude Jsraels hia Vatnenu Chebar/Og eg
formerkte ad þ voru þr Cherubim sem þau fiogur Andliten høfdu/ og þa fiora Væengena/
og vnder þra Væengium lijka suo sm̄ Manshendur. Þeirra Andlitzmynd var eins lijka so ſ
þ eg sa i hia Vatnenu Chebar/og þau geingu beinan veg fram̄ fyrer sig.

XI.

OG eirn Vindur tok mig vpp/og flutte mig til Dyraña a Husi DROTTINS/ A
þra ſ horfa a mote Austrenu/ ꝫ sia þu/ad Vnder Dyrunū voru fim̄ meñ ꝫ Tutt-
ugu. Og eg sa Jasania Assur son a medal þra/ og Platia Banaia son/ Høfdin-
giana a

iana a medal Folksins. Og hn̄ sagde til mīn/ Þu Mañsins son/ Þesser men̄ hafa Jllskusam
ligar hugsaner/ z skadsamlig᷑ Radagiørder i þssū Stad/ þt þeir seigia/ Pad er en̄ ecki so nær
komed/ Lated oss byggia vpp Husin/ Er hn̄ Kietellin̄ suo erum vier Kioted.

Þar fyrer skalltu Mañsins son Spaa i mote þeim. Og Ande DROTTens fiell yfer
mig/ z sagde til mīn/ Seig þu/ Suo seiger DROTTIN/ Þier af Hwsi Jsraels hafed so
talad/ og eg þecke vel þan̄ Andan ydvars Hugskotz. Þier hafit marga i Hel sleiged i þssum
B Stad/ z hn̄s Stræte liggia full af Daudum mønum.

Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen so/ Þeir sm̄ þier hafit i Hel sleiged þar
in̄e/ þr eru Kioted z hn̄ er Kietellen/ En̄ þier hlioted hier vt. Eg vil lata Suded koma yfer
ydur/ sem þier erud hrædd᷑ vid/ seiger DROTTen DROTTen. Eg vil vtskwfa ydur j burt
hiedan/ z gefa ydr i an̄arligra hendur/ z eg vil giøra ydr ydvarn Riett ad þier skut falla fyr
er Suerde/ J þm Landzælfunum Jsraels vil eg dæma ydr/ z þier skulud fornema þ at eg sie
DROTTEN. En̄ Staduren skal ecke vera ydar Kietell/ eigi helldur þier Kioted þar vti/
helldur vil eg dæma ydur i Jsraels Landamerkiū. Og þier skulud fornema ad eg er DR-
OTTIN. Þuiad þier hafit ecki geinged epter minum Bodordū/ z ecke hallded mīn Riett
C inde/ Helldur hafe þier breytt epter sidvenīu Heidn̄a Þioda/ þra sem eru i Kringum ydur

Og þan̄ tīd eg spaade suo/ þa Deyde Platia Benaia son. Þa fiell eg fram̄ a mīna
Asionu og æpte mz hærre Raust/ og sagde/ Oho DROTTen DROTTen Huort villtu nu
ølldungis giøra eirn Enda a øllum þeim sm̄ epter eru ordner j Jsrael? Þa skiede Ord DR-
OTTENS til mīn z sagde/ Þu Mansins son/ Þiner Brædur z Nanustu Frændur z allt
Jsraels hus sem en̄ nu byr j Jerusalem/ seigia vel suo huer vid an̄an/ hiner adrer eru Langt i
burt flyder fra DROTtne/ En̄ vier hølldum Landenu. Þar fyrer þa seig þu/ Suo seiger
DROTTen DROTTen/ Ja eg hefe lated drīfa þa langt i burt a medal Heidingian̄a
og dreift þm vīda vm Londen. Þo vil eg snarliga vera þra Frelsare/ j þm̄ Londunum s þr
eru komner til.

Þar fyrer seig þu/ Suo seiger DROTTen DROTTen/ Eg vil saman safna ydur
i fra Folkenu/ og eg vil safna ydr wr þm Londunum sem þier erut burt dreifd᷑/ z eg vil gefa   Jere. xxiij
ydur þ Landed Jsrael/ þangad skulu þier koma/ og j burt taka þadan allar Afgudadyrkan᷑   Huggun og
z Suiuirdingar. Og eg vil giefa ydr eitt samhugad hiarta/ z eg vil giefa eirn nyan Anda i   Syterheit vt af
ydur/ og eg vil i burt taka þad Steinhiartat wr ydru Brioste z giefa ydur eitt Kiotligt hi᷑   Christo og þui
ta/ suo ad þr munu ganga i minum Setningum z hallda mīn Riettinde/ z giøra þar epter.   nyia Testamen
D Og þeir skulu vera mitt Folk/ so vil eg vera þra Gud. En̄ þr sem gāga ept᷑ þra sialfs hiar   tenu
tans Afgudadyrkun z Suiuirdingum/ Þeirra Giørningum vil eg þm sialfum i Koll kasta/
seiger DROTTen DROTten.

Þa fløktu Cherubim þra Vængium/ og Hiolen geingu hia þm/ z Dyrden Gudz Js-
raels var vpp yfer þm. Og Dyrden DROTTINS vpplypte sier af Stadnum/ og sette
sig vppa Fiallid þad sm̄ liggur mot Austrenu fra Stadnum. Og eirn Vindr lypte mier vpp
og flutte mig i eirne syn j Gudz Anda i Chaldea til þra Fangan̄a og su synen s eg sa huarf
fra mier. Og eg sagde til Fangan̄a øll þau Ord DROTtens/ sm̄ hn̄ hafde vīsad mier.

XII.

A OG Ord DROTTINS skiede til mīn og sagde/ Þu Mañsins Son/ Þu   Esa. vi
byr a medal eins Ohlydugs Hwss/ sm̄ vel hafa Augu suo at þr kun̄e ad sia z
vilia þo ecki sia/ Eyru suo ad þr kun̄e ad heyra/ og vilia þo ecki heyra/ helldr
er þ eitt ohlydugt Hws. Þar fyrer þu Mañsins Son/ Tak þin̄ Ferda bw-
ning/ og far af stad þadan a biortum Deigi fyrer þra Augum/ þu skallt fa
ra i burt fra þinum Bwstad til eins an̄ars Stadar/ suo ad þr siae þ/ Ef ad
suo mætte verda ad þr villdu formerkia þ/ ad þr være eitt Ohlydugt Folk. Og þu skallt taka
B þin̄ Farangur vt mz þier/ suo sm̄ bwen til ferdar a biortum Deigi/ fyrer þra Augum/ Og a
mote Kuelldenu skalltu i burt fara þm asiaendum/ lijka suo sm̄ þad Madur byr sig af Stad
nær ed hn̄ vill ferdast. Og þu skallt grafa i giegnum Veggen/ fyrer þra Augum/ z fara so
þar i giegnum. Og þu skallt taka þ vppa þīnar Herdar/ og bera þ suo vt þa Myrkt er or-
ded. Þu skallt byrgia þitt Andlit suo ad þu siaer ecke Landed/ Þuiad eg hefe sett þig Jsra-
els Hwsi

els Hwse til eins vndarligs Fyrerburdar.
Og eg giørde sem mier var boded/ z bar vt miñ Farangur suo sem buen til ferdar a
biørtum Deigi/og vm Kuellded grof eg mz hendiñe i giegnum Veggen/z þa ed Myrkt var
ordet tok eg hñ vppa herdarnar/ z bar hñ vt fyrer þra Augum.
Og Ord DROTTINS skiede til mijn snemma vm Morgunen og sagde/ Þu Mañ E
sins son/ Hefur ecki Israels hws þ Ohlyduga Hwsit sagt til þijn/ Huad giører þu? So seig
þu til þra/ Suo seiger DROTTen DROTTen/ Þesse Byrdarþungen snertur þa Høfd
ingiana j Jerusalem/ z allt Israels hus sem þar er jñe. Seig þu / Eg er ydart vndarligt
Fyrerbyrdarteikn/ so sem eg hefe giørt lijka so skal ydur skie / suo ad þier hliote ad fara og
Herteckner j burt flutter ad verda. Ydar Høfdinge skal i Myrkrenu a Herdunum bera/ z vti D
giegnum þañ Veggen mun hñ fara sm þr munu briota til at fara þar vti giegnum/ hñs
Andlit mun byrgiast/ suo ad hñ skule ecki sia Landit/ mz huorugu Auganu.
Eg vil kasta mijnu Nete fyrer hñ/ ad hñ skule veidast j minum Veidarfærum / og eg
vil flytia hñ til Babiloniã j Chaldeis Land/ huert ed hñ skal þo ei sia/ z þar skal hñ deyia.
Og eg vil i sundur tuistra þm øllum sem ad eru i Kringum hñ/ hñs Fulltingiørum og Atkuid
ningsmøñum/ og øllum hñs mzfylgiurum vil eg vtdreifa j allar Atter Vindaña/ z vtryckia
Suerdenu a bak til vid þa. So skulu þr formerkia ad eg er DROTTen / nær ed eg i burt
keyre þa a medal Heidingiaña og i sundurdreife þm vm Londen. Eñ eg vil þo lata nock E
ra fa eina epter verda af þm fyrer Suerdenu/ Hungrenu og Drepsottiñe/ þr skulu kuñgiora
þrra heñar Suiuirdingar a medal Heideña þioda/ til huerra ed þr munu koma/ z þr skulu for
merkia ad eg er DROTTen.
Og Ord DROTTINS skiede til mijn/ z sagde/ Þu Mañsins son / Þu skallt eta
þitt Braud mz Nrædslu/ og drecka þitt Vatn mz Skialfta z Sorg. Og seigia til Folksins i
Landenu/ So seiger DROTTen DROTTen af Jñbyggiurũum Jerusalem j Israels Lã
de/ Þeir skulu eta sitt Braud mz Sorg/ z drecka sitt Vatn mz Eymd/ þt Landed skal verda i
eydelagt mz øllu þui sem þar er jñe/ fyrer Motþroa saker allra jñbyggiaraña. Og þr Stad
erner sem vel eru setner skulu i eydeleggiast/ z Landed ad Auræfum verda/ so skulu þier for
merkia ad eg er DROTTen.
Og Ord DROTTINS þ skiede til mijn z sagde/ Þu Mañsins Son/ Huad hafe F
þier fyrer eitt Ordtæke j Israels Lande? Og seigit/ Fyrst þ dregst so leinge vndan þa verdur
nu hiedan j fra ecki neitt af Spadomunum. Þar fyrer seig þu til þra/ Suo seiger DROT
Ten DROTTen/ Eg vil i burt taka þ Ordtæked/ so ad þ skal ecki meir tijdkat vera i Isra
el. Og tala þu til þra/ Sa tijme er nalægur z allt þ sm spad er fyrer/ þuiat nu hiedan i fra
skulu þier formerkia ad þar skal a øngre Sion brestur verda/ z eingen Spadomur skal breg
dast i giegn Israels Hwse. Þuiad eg er DROTTIN/ huad eg tala/ þad skal skie/ z ecki
løng frest a verda/ helldur vil eg þ a ydrum Dogum fullgiøra/ þu hid Ohlyduga Hws/ suo s
eg hefe talad/ seiger DROTTen DROTTen.
Og Ord DROTtens skiede til mijn/ z sagde/ Þu Mañsins son/ Siadu/ Israels Hws þ G
seiger/ Su Synen sm ad þsse hñ sier hun er eñ nu langt j burtu/ z hañ spaar af þm Tijmanũ
sm ad eñ nu er miøg fiarlægur. Þar fyrer seig þu til þra/ Suo seiger DROTTen DROtt
en/ Huad eg tala þar skal ecki leingur frest a verda/ helldur skal þ skie/ seiger DROTTIN
DROTTIN.

XIII.

Jere. xxiij
Ezech. xxxiiij

G Ord DROTTINS skiede til min og sagde/ Þu Mañsins son/ Spa A
þu a mote þm Prophetunum Israels/ z seig til þra sm spa vt af sijnu eigen
Hiarta/ Heyret Ord DROTTINS/ Suo seiger DROTTen DRO
TTen/ Vei þm Heimskusamligum Prophetunũ s epterfylgia sijnum eig
I giegn þm Gølldu Spaamøñum — enligum Anda/ z hafa þo ønguã syn. O Israel þiner Prophetar eru lijka
suo sm Refar a Eydemørkum/ Þeir stijga ecki vpp yfer þær Jardholurnar/
a Sioner) — z hallda sig ecki til Hiardariñar j kringum Israels hws/ z þeir standa ecki i Strijdenu a
Þeirra Kieñing og Lærdomur — deigi DROTTINS. Þeirra a Sioner eru hiegome/ z þra Spadomar eru Lygar. Þeir
seigia/ DROTTIN sagde þ/ þo ad DROTTIN vt sende þa ecki/ z omaka sig suo vm
þ ad þr fae sijnum efnum framhalldet. Er þ eigi suo ad ydar Sioner eru hiegome/ z ydrer
Spadomar

Spadomar eru Lygar? ⁊ þier seiged þo samt/ DROTten talade þ/ þo hn̄ taladi þ eige.
Þar fyrer seiger DROTten DROTten suo/ Fyrst ad þier Prediked þ s ecki er vtā
B Niegome ⁊ spæed fyrer Lygum/ þa vil eg fiña ydur/ seiger DROTten DROTten ⁊ mijn
Hond skal koma yfer þa Prophetana sm̄ Predika þ sm̄ ecki er vtan Niegome/ ⁊ spæ ecki vtā
Lygar. Þeir skulu ecki vera i Samkundu mins Folks/ ⁊ ecki jnnskrifader vera j þa Toluna
Hwssens Israels/ ⁊ eigi helldr jnnkoma i Lādet Israel/ Og þier skulut fornema ad eg er DR-
OTten DROTten. Þar fyrer ad þier afuega leidet mitt Folk/ og seiged Frid þar sm̄ þo
er eingen Fridur. Folked þ a vppbygger Veggen/ Eñ þr lijma hn̄ mz halldillu Kalke. Seig
þu til þra Mwrsmidaña sem lijma mz þui Halldilla Kalkenu/ ad þ skule af falla/ þt þar sk
koma ein steype Døgg/ ⁊ þar skal koma stort Hagl/ suo ad þ hrynie nidur/ ⁊ eiñ Huirfelvin-
dur skal nidursla þ/ Sia þu/ So skal Vegguren nidurhrynia. Huad gillder þ ad þa mune
suo sagt vera til ydar/ Huar er nu Mwrsmijded þ sm̄ þier hafit smijdat?
Suo seiger DROTten DROTten/ Eg vil læta eirn Huirfiluind blæsa i miñe Grimd
⁊ eina steype Døgg j miñe Reide/ ⁊ stort Hagl i miñe Heiptarbræde/ þau sku vm koll kasta
C øllū hlutū. Þañen vil eg nu vm koll kasta þm Veggnum sm̄ þier hafit Lijmt mz þui halld-
illu Kalke/ ⁊ eg vil hrinda honum nidur til Jardar/ suo ad sia meige hn̄s Grunduøll at hañ
ligge þar/ ⁊ þier skulut ⁊ eirnen fortynast þar jñe/ ⁊ reyna suo þ eg sie DROTTen. Suo
vil eg fullkomna mijna Grimd a þm Vegnum/ ⁊ a þm s hn̄ hafa Mwrad mz halldillu Lij-
me/ ⁊ seigia til ydar / Hier er huerke Vegguren nie Mwrsmidurenn. Það eru þr Israels
Prophetar huerier ad spa Jerusalem/ og Predika af Fride þo at þar sie eingen Frdur/ seiger
DROTTen DROTTen.
Og þu Mañsins son/ set þitt Andlit a mote þre Dotturiñe þins Folks/ sem Spaar af
sijnu hiarta/ ⁊ spaadu a mote heñe/ ⁊ seig þu/ So seiger DROTTen DROTten/ Vei ydr
s giøred Folkenu Hæginden vnder Handleggena/ ⁊ Koddana vnder høfuden bæde Vngum
⁊ Gømlum/ til ad veida mz Sælernar/ Nær ed þier hafed nu veidt Sælernar a medal mins
Folks/ þa lofe þier þm Lijfenu. Og Vanhelged mig a mijnu Folke fyrer eiñ Hnefa Bygg
miøls/ ⁊ eitt stycke Braudz/ þar mz ad þier dæmed Sælernar til dauda s þo ættu ei ad dey
ia/ ⁊ Dæmet þm Lijfed s þo ættu ei ad lifa/ fyrer ydar Lygar a medal mins Folks/ s giarnā
heyrer Lygarnar.
D Þar fyrer seiger DROTten DROTten/ Sia þu/ Eg vil fiña ydar Hæginde medr
huerium þier veided/ ⁊ oftreysted Sælernar/ ⁊ eg vil j burt slijta þau fra ydar Handleggiū/
lausa ⁊ giøra þa ~~Anduana~~ sm̄ þier veided ⁊ Hughreysted. Og eg vil j sundur rijfa þa Koddana yd-
ar/ ⁊ frelsa mitt Folk af yduare hende/ suo ad þier skulut ecki meir veida þa/ ⁊ þier skulut for
nema ad eg er DROTten. Þar fyrer ad þier hrelldut þau Hiørtun Riettferdugra suiksā
ligana/ sm̄ eg hafde ecki hrellt/ ⁊ þier styrktud þær hendurnar hiña Ogudligu/ at þr snere sier
ecki i burt fra sijnu Illskusamligu Athæfe/ suo ed þr mættu Lifa. Þar fyrer skulu þier ecke
meir Predika/ og ecki helldur spa fyrer onytsamliga Lærdoma/ Helldur vil eg Frelsa mitt
Folk vr ydar Høndum ⁊ þier skulut fornema ad eg er DROTTEN.

a Vegg ad byggia Kallar hn̄ at breyta epter þui sm̄ kent er/ Eñ Mwrueggen ad lijma/ er ad hugga og þyrerheta þui/ ad alle skule vel til ganga/ eñ huortueggia er þo til einskis/ og ecke nema Lygar

Huerier þeir Mwrsmid er eru Esa. ix Mich. vij

XIIII.

A OG þar komu nockrer af Olldungunum Israels til mijn / ⁊ settust nidur hia
mier. Þa skiede Ord DROTTINS til mijn/ og sagde/ Mañsins son/
Þetta Folk helldr sier mz þra Hiørtum vid sijna Afgude/ ⁊ hallda fast a þre
hneyxlā siña Illgiørda/ Skylide eg suara þm nær ed þr adspyria mig? Þar
fyrer tala þu vid þa/ ⁊ seig þu til þra/ Suo seiger DROTten DROTten/
Huada Mañe af Israels huse sm̄ helldur sier i sijnu hiarta vid sina Afgude
⁊ helldur fast a þm Skamfyllingum siña Illgiørda/ ⁊ kemur til Prophetaña?/ Þa vil eg
DROTTIN suara þm hinum sama suo sm̄ hn̄ hefur forþienat medr siñi mikille Afgud-
adyrkan/ vpp a þ ad Israels hus skule tælast j sijnu hiarta/ af þui at þr i burt vijkia all' fra
mier/ mz Afgudadyrkan.
B Þar fyrer skalltu seigia til Hwssens Israels/ Suo seiger DROTten DROTten/
Vmuendit ⁊ i burt snued ydur i fra yduare Afgudadyrkan/ ⁊ snued ydar Andlitum i burt fra
øllum ydar Suiuirdingum. Huiad hū Madur af Israels huse edr Vtlendigur sa sem byr i

Ezechi xx

 Israel

Jſrael/ſem j burt vijkur fra mier/ & hnijgur m& ſijnu hiarta til ſiña Afguda/og helldur ſamt
vid þa hneyxlun ſiñar Afgudadyrkunar/ og kemur til Prophetans/þ hñ at ſpyrie mig fyrer
hñ/þm vil eg DROTTJN ſialfur ſuar giefa. Og eg vil ſetia mitt Auglit a mote þeim
hinum ſama/ ad þr ſkulu blijfa i eyde lagder/ & hafder vera ad fyrerburde & Malshætte/ &
eg vil vppryckia þm fra mijnu Folke/ So ad þier ſkulut fornema ad eg er DROTTen
Og þar ſm eirn Falsprophete talar eitthuad/Þa vil eg DROTTen læta þañ ſa- E
ma þar i gien ſuiken verda/ og eg vil vtrietta mina hønd yfer hñ/ og vppryckia honum fra
minu folke Jſrael. Suo ſkulu þr huorutueggiu bera ſiñ Miſgiørning/ og ſuo ſm ad hans
Miſgiørning& er ſm ad ſpyr/ eins lijka ſuo ſkal og ſa Miſgiørninguren prophetans va/ So
ad þr ſklu ei leing& villa Jſraels hus i burt fra mier/ & ecki meir ſaurga þa m& all& hættudū
Løgbrotum/ helldur ſkulu þr vera mitt Folk/ & eg vil vera þra Gud/ ſeiger DROTT-
en DROTTEN.

Fiøgra handa plagr

Og Ord DROTTJNS ſkiede til mijn & ſagde/ Þu Mañſins ſon/ Nær ed eitt Lād D
ſyndgaſt a mote mier/ & þar m& forſmaar mig þar ofan a/ þa vil eg vtrietta mina Hønd yf
er þ hid ſama/ & i burt ſuipta Braudz̄nættunum/ & eg vil ſenda þangad Hungur & Hallære

i Hallære

ſuo ad eg ſk vppryckia þar jñe bæde Møñū & Fienade. Og þo ad þr þrir meñ/ Noe/ Dani
el & Job være þar jnne/ þa mundu þr ad eins ſijnum eigen Sælū biargad gieta fyrer ſial-
fs ſijns Riettuijſe/ ſeiger DROTTen DROTten.

ij Mañſkiæd Dyr

Og þo ad eg jñleide Mañſkiæd Dyr i Landet/ ſm i burt drijfa Folked/og eyda Landed E
ſuo ad eingen kyñe ad ferdaſt þar jñe fyrer Dyraña ſaker/ & þſſer þrir meñ være þar & eir-
nen jñe/ Suo ſañarliga ſm ad eg life/ (ſeiger DROTTen DROTTen) þa mundu þeir
huorke biargad gieta Sonum edur Dætrum/ helldur alleinaſta ſialfum ſier/ Eñ Landed ſkal
i Eyde leggiaſt.

iij Suerd

Elligar ef eg læt Suerd koma yfer Landed/ & ſeigi til Suerdſins/ Far þu i giegnum
Landed/ & eg vpprykte ſo bæde Møñum & Fienade/ & þr þrir Meñ være þar jñe. Suo ſañ-
arliga ſm eg Life (ſeiger DROTTen DROTTen) þa mūdu þr huorke fa biargat So-
num ed& Dætrum/ helld& ſkyllde þm alleina biargad verda.

iiij Drepſott

Elligar ef ad eg jñſende Drepſott i Landed/ & liete ſo auſa miñi grimd yf þ/ & vthella F
Blodenu/ ſuo ad eg vppryckte bæde Møñum & Fienade/ & Noe Daniel & Job være þar jñe/
Suo ſañarliga ſm eg Life ſeiger DROTTen DROTTen/ þa mundu þr huorke gieta
biargad Sonū ed& Dætrum/ helldur alleinaſta ſijnū eigē Sælum/ fyrer ſialfs þra Riettuijſi.
Þui ſuo ſeiger DROTten DROTTen/ Ef ad eg jñſende minar fiorar Reſſingar
plaagur yfer Jeruſalem/ ſm er Suerd/ Hungur/ Olm Dyr/ Drepſott/ Ad eg vppryktie ſo þar G
jñe bæde Møñum og Fienade/ Sia þu/ Þa ſkulu þo nockrer þar jñe epter verda af þeim/
ſm þadan ſkulu vtleida Syne & Dætur/ & koma hingad til ydar/ ſuo ad þier ſkulut ſia huer-
nen ad þm vegnar/ & Hughreyſta ydur yfer þra Giæfuleyſi ſem eg læt koma yfer Jeruſalem
m& øllu þui ødru ſem eg liet koma yfer hana. Þeir ſkulu vera ydar [a] Huggun/ Nær ed þi
faed ad ſia huernen ad þm vegnar/ & þier ſkulut fornema/ ad eg giørda þ ecki fyrer ſakleyſi/
huad eg hefe þar jñe giørt/ ſeiger DROTTen DROTTen.

a Huggun) Þat verd& þeim hertekn[u] ī Babilon huggū ad þr i Jeruſalem hliota hertekner til þra ad koma/ aþ hueriū þr ædur þoru Spottader ſem adrer ærulauſer og dygdlauſer Dreinger

XV.

Tried af Vijnuidenū

OG Ord DROTTJNS ſkiede til mijn/ & ſagde/ Þu Mañſins ſon/ Huad
er þ Tried af Vijnuidenū fyrer ødrū Trianum/ Elligar eirn Vijnkuiſturen A
fyrer ødrum Trianum i Skogenum? Tekur madur þ nockut & giører þar
eitt huad af? Eda giøreſt þar ein Vgla vt af ſuo ad þar meigi nockut
vppa feſta? Sia þu/ þui verdur a Elld kaſtad/ ſo þui verde foreydt/ ad Ell
duren foreyde ſo badum þſſ endum/ & breñe eirnē vpp Midbykid þar vt af/
Huar til ſkyllde þ nu duga? Duger þ og þa til nockurs? Sia þu/ Þañ tijd ad þ var eñ nu
þa heillt var þ til einkis/ Huerſu myklu midur þa kañ þar nu hiedan i fra nockud af þui ad
giøraſt/ fyrſt ad Ellduren hef& foreydt þui/ & vppbrendt þ?
Þar fyrer ſeiger DROTTen DROTTen/ Lijka ſm eg gaf Vijnuidar tried i Elld B
en ad hñ foreydi þui helldur eñ ødrum Trianum i Skogenū/ Einſlijka ſo vil eg eirnen giøra
vidur þa jñbyggiarana i Jeruſalem. Og eg vil ſetia mitt Auglit a mote þm ſo ad þr ſklu ec

ke vndan

ke vndan Elldinum komast/ Nelldur skal Ellduren vppeta þa/ Og þier skut fornema ad eg er
DROTTEN/ nær ed eg set mitt Auglit a mote þm/ og legg Landed i eyde/ af þui ad þeir
Forsma mig/ seiger DROTTen DROTTIN.

XVI.

A
O Ord DROTTINS skiede til mijn/ ⁊ sagde/ Þu Mañsins son/ Kuñ-
giør þu Borgiñe Jerusalem hennar Suiuirdingʳ/ ⁊ seig þu/ So seiger DR-
OTTen DROTten til Jerusalem/ Þitt Kynferde ⁊ þijn ætt er af Cana
ans Lande/ þiñ Fader af Amoreis/ ⁊ þijn Moder af þm Hetheis/ Þu fædd-
ist suo/ þiñ Nafle er ecki Vmskoriñ þa ed þu vart fædd / suo hafa þr ⁊ ecki
Laugad þig j Vatne/ suo ad þu skyllder verda hrein/ og eigi helldur nued
þig j Sallte/ ⁊ eigi helldr vafed þig i Reifũ/ Þuiad eingen sa Aumr a þier/ nie kiende i briost
vm þig/ suo ad hñ veitte þier eitt af þijsu/ Nelldr vard þier vtkastad sm̃ vtburde/ so fyrerliten
var þijn Sæla þañ tijd þu vart fædd.
Eñ eg gieck fram̃ hia þier/ ⁊ sa þig liggia j þijnu Blode/ ⁊ sagde til þijn/ þar ed þu vellt-
ist suo i þijnublode/ Þu skallt lifa/ Ja til þijn sagda eg/ þar ed þu velltist vm i þijnu Blode
Þu skallt lifa. Og eg hefe fædt þig vpp/ ⁊ læted þig vaxa/ suo s̃ Auøxtin a Akurlendenu/
Þu vart Vaxin/ Stor og Føgur orden/ þin Briost voru vaxen/ og þu hafder fein-
git langt haar ⁊ fagurt/ Eñ þu vart þa eñ nu ber ⁊ naken/ Og eg gieck fram̃ hia þier ⁊ leit
til þijn/ Og sia þu/ ad þ var tijme til ad ᵃ bidia þin. Þa vtbreidda eg mitt Fat yfʳ þig/ ⁊ breid ᵃ Bidia
de yfer þijna Blygdan. Og eg trulofade þier þui ad þu skyllder vera mijn/ ⁊ gaf mig vti eirn Þat er/ Þu
Sattmala vid þig/ seigir DROTten DROTten. vart Mañ
vaxen

B
Og eg Laugade þig mz Vatne/ ⁊ þuode þig af þijnu Blode/ ⁊ smurde þig mz Balsa
mum/ ⁊ klædde þig mz kostuligum Klædnade/ ⁊ dro a þig Flugels sko/ Eg gaf þier pryde-
lig Lijnklæde/ ⁊ Silke slædur. Og prydda þig mz forkostuligu Skarte/ ⁊ lagde speingur a
þina Armlegge/ ⁊ Festar a þiñ Hals/ ⁊ fieck þiʳ Gullhlad a þitt Eñi/ ⁊ Eyrnahringa j þin
Eyru/ ⁊ eina Virdeliga Koronu a þitt Høfud. Snøgt ad seigia/ Þu vart skrydd mz Gull ⁊
Silfur/ og klædd med Lijnklædum/ Þelli og Purpura/ Þu ætst ecke vtan Hueite/ Hunang
⁊ Vidsmiør/ ⁊ þu vart fraberliga Væn/ ⁊ hlaust þ Konungs rijked. Og þin Frægd barst
vt a medal Heideña þioda/ fyrer þiñar Fegurdarsaker s̃ algiørligana er fullkomnut/ vegna
þss Bunings sm̃ eg feste a þig/ seiger DROTten DROTten.
Eñ þu forliest þig vppa þitt Fegurdarskraut/ ⁊ af þui þu vart suo vijdfræg þa dryg-
der þu Hooraner/ so ad þu giørder þig Almeñeliga fyrʳ huerium Mañe sm̃ gieck fram̃ vm
hia þier/ ⁊ giørder hñs vilia. Og þu tokst af þinum Klædum/ ⁊ giørder þier mislit Alltare
þar vt af/ og framder þina Hooran þar vppa/ sem alldreige skiede fyrr/ nie skie mun.
Þu tokst af þinu Fegurdar skarte/ sem eg gaf þier af minu Gulle og Silfre/ og
giørder þier Mañsmynder þar vt af/ ⁊ drygder þijna Hooran medur þm. Og þu tokst þijn
kostuligustu Klæde ⁊ skrydder þær þar mz/ ⁊ lagder mitt Oleum ⁊ Reykelsi fyrer þær. Miñ
Mat s̃ eg gaf þier til Fædu/ Hueite/ Vidsmiør og Hunang lagder þu fyrer þær til Sæt
leiks Ilms.

C
Ja þ kom eñ so langt/ seiger DROttin DROTten/ ad þu tokst þijna Syne ⁊ Dæ
tur s̃ þu fædder mier/ ⁊ offrader þa þm til Fædslu. Þeinker þu þa ad þijn Horan sie eiñ lijt- Leuit. xviij
els hættar Hlutur? Þad þu slæktrar mijnum Børnum/ ⁊ lætur breña þau vpp fyrer þeim. Psal. cvi
Þu hefur eñ nu alldreigi i þiñe Suiuirding ⁊ Hooran hugleidt þiñ æsku tijma/ huersu Ber ⁊
Alnaken þu varst/ ⁊ velltist i þijnu Blode.
Og vmfram̃ alla þssa þijna Illsku (Ach/ Vei/ Vei þier) seiger DROTten DRO- marghættud
Tten/ þa bygger þu þier Biargkirkiur/ og giører þier Biargalltare a øllum Strætum/ ⁊ Afguda dyrkñ
fremst a øllum Vegamotum bygger þu þier Biargalltare/ og giører þiñ Fegurdar Bloma i Israel
til Suiuirdingar/ þu slær þijnum Footum i sundur mot øllum þm s̃ kring vm þig ganga/ og
drygir mykla Horan.
Fyrst þa drygder þu Horan vid Egiptalandz sonu/ þina Nagraña sm̃ hofdu Kiøtmij
ked/ ⁊ framdʳ myklar Hooraner mier til Stygdar. Eñ eg vtrietle mijna Hønd mote þier/ og

 aptrade

aptrade þre þiñe Breytne/ z yfergaf þig i villd þiña Ouina Philisteis Dætra s̃ skom̃udust sijn vegna þijns skam̃arligs Athæfis.

Þar eptera drygder þu Horaner vidur þa sonu Assur/ og þu kuñer ecki ad sediast þar vt af. Ja þa ed þu hafder drygdt Horaner medur þm̃/ z þu kuñer ecki ad sediast þar vt af/ þa framder þu eñ meire Horaner i Canaans Lande/ jñ til Chaldeis/ z þu kuñer eñ ecki ad sediast þar mz. Huernen skal eg þa vmskiera þitt Hiarta? seiger DROTTen DROtten med þui ad þu giører suoddan eirnrar Høfudskiækiu giørning /þar mz ad þu bygger þijnar Biargkirkiur/ fram̃ a øllum Vegamotum/ z smijdar þin Alltare a øllum Strætum.

Þar til mz vart þu ecki s̃ ein ønnur Portlijfis kona/ s̃ kaupast kañ mz Peningũ/ z eigi D helldur suo sem su Horkona sm̃ tekur añan i staden sijns Mans. Þuiad øllum ødrum Portlijfis konum gefast Peningar til/ Eñ øllum þinum Fylgiumøñũ þa giefz þu Peninga til/ z bijgæfar þa/ so ad þr kome allauegana til þijn /z drygie Horaner mz þier. Og þat finst hia þier/ þuert a mote siduenu añara Kueña mz þiñe Horan/ Af þui at Madureñ hñ hleypur ecke epter þier/ Helldur giefur þu honum þar Peninga til/ eñ hñ ecke þier/ so breyter þu þar þuert a mote.

Þar fyrer/ þa heyr þu Hoora Ord DROTTINS/ Suo seiger DROTTen DROTTen/ Med þui ad þu gefur suo giarnan Peninga þar til/ z mz þijnu Portlijfe vppflett' þiñe Blygdan fyrer þinum Fylgiu m̃m/ z þiñe Suiuirding j mote øllum Afgudum/ z þ þu vtheller Blodenu þiña Barna þra s̃ þu offrar þm̃. Þar fyrer þa sia þu/ Ollum þinum Fylgiu m̃m/ medur huerium ad þu hefur Lysting framed/ asamt med øllũ þm̃ s̃ þu helldz fyrer Vine/ vil eg samãsafna til þiña Ouina/ Og eg vil saansafna þm̃ huorutueggiu a mote þi' alla vegana/ z vppfletta fyr' þm̃ þiñe Blygdã/ so at þr sku giørualega sia þina [b] skøm̃. Og eg vil læta Domen Hordoms Konuñar z þrar ed Blodenu vtheller gãga yfrer þig. Og eg vil vthella þinu Blode mz Grimd z Vandlætingu. Og eg vil giefa þig j þra Hendur/ so E ad þr sku ofabriota þinar Biargkirkiur z nidz sla þin Biargalltare/ z færa þig vr þinũ Klædum/ z taka þiñ Kostuligañ Buning fra þier/ og læta þig suo sitia Snauda z Alnakta.

[b] Skøm̃) Skøm̃/ Kallast ecke añad eñ su lijkamliga Forzeydzan þ þra Rijke og Rijkisstiorn er suo ad dugu orden.

Og þr skulu jñleida yfer þig miken Folksfiølda/ sm̃ þig skulu Griote gryta/ z i sundz høggua þig medur sijnum Suerdum/ z vppbreña þijn hus mz Ellde/ z giøra þier þiñ Riett fyrer Augsyn margra Kueña. Suo vil eg giøra eirn enda a þinu Saurlijfe/ so þu ecki leingur giefer þar Peninga til. Og eg vil kiæla mina Heipt a þier/ z sedia a þier mijna Vandlæting/ ad eg meige huijlast z þurfe ecke meir so Reidur ad vera. Af þui/ ad þu hefur ecke hugleidt þiñ æsku tijma/ helldur reitt mig til Reide medz øllum þssum/ Þar fyrer vil eg z eirnen leggia alla þina giørninga vppa þitt Høfud/ seiger DROTTen DROTTen/ þo ad eg hafe eñ ecki giørt þar mz/ epter þre skam̃arligre breytne i þinum Suiuirdingum.

Sia þu/ Aller þr sm̃ plaga ad jdka Mælshættu/ þr skulu hafa þeñã Mælshatt/ vm þig/ Dotturen er suo sm̃ Moderen. Þu ert Dotter þiñar Modur/ þrar sm̃ rak vt Bonda siñ z Børn/ z þu ert Systur þiña Systra/ sm̃ vtræku sijna Bændur z Børn. Ydar Mod' er eirn af Hetheis/ og ydar Fader eirn af Amoreis. Samaria er þijn hin stærre Syster mz heñar Dætrũ s̃ bwa þi' til Vinstre hlidar/ z Sodoma er þin hin miñe Syster med heñar Dætrum sm̃ bwa til þiñar hægri hlidar. Þo ad þu hafer ecki lifad ept' þra Athæfe/ z eigi helldur giøtt epter þra Suiuirdingum/ þa brestz þar þo ecki miked a/ ad þu hafer giørt verra eñ þær j øllu þinu athæfe.

Synder Sodoma

Suo sañarliga s̃ eg life seiger DROTTen DROTTen/ Sodoma þijn syster z heñar Dætur hafa ecki suo giørt sem þu og þijnar Dætur. F Sia þu/ Þetta var Misgiørden systur þiñar Sodoma Drambseme/ Bijlijfe z Fridur godur/ sm̃ hun z heñar Dætur þær hofdu. Eñ hialpudu ecki hinum Fatæka z Naudþurftuga/ Helldz voru þær Drambsamar og giørdu Suiuirdingar fyrer mier/ Þar fyrer suipta eg þeim i burt þa ad eg tok til ad skygna þar ad.

Suo hefur z eirnen Samaria ecke giørt Helmingen af þinum Syndum/ Eñ þu giørder þina Suiuirding myklu meire eñ þ hun hefur giørt/ suo ad þu hefur giørt þina systur Froma hia þier/ mz øllum þm̃ Suiuirdingum s̃ þu giørder. Suo ber þu nu eirnen þina skøm̃ þu s̃ þijna syster giører Froma fyrer þijnar Synd'/ þar þu giørder stærri Suiuirdingar eñ hun/ z giører hana suo Fromare eñ þu ert. Af þui skam̃ast þijn z eirnen z ber sialf þijna skøm̃/ fyrst ad þu hefur giørt þijna systur Froma hia þier. Eñ eg vil snua þra Herleidingu/ sm̃ er [c] þssarar Sodoma z heñar Dætra/ z þre Herleidingunne/

[c] Sodoma) Merker hier Juda/ eñ Samaria Jsrael/ og hñ talar hier vm þañ nyia Sattmala/ þa aller munu snuast til Christum

inguñe Samarie z heñar Dætra/ z þa hina Nerleiddu i þssare þiñe Nerleidingu/ medz þm/
suo ad þu skallt sialfz bera þijna skøm z Forsman/ fyrer allt þ sm þu hefur giørt/ z þo skulu
G þier samt verda huggader. Og þin syster þsse Sodoma z heñar Dætur skulu snuast/
lijka sm þær voru fordum daga/ Og Samaria z heñar Dætur skulu snuast/ lijka sm þær vo
ru fyrr meir/ þar til mz skalltu eirnen z þinar Dætur snuast/ lijka sm ad þier vorut fordum
daga. Og þu skallt ecki meir hrosa þiñe systur Sodoma so ē a tijma þiñar Drambseme/ þa
þijn Illska var enn ecki opinber. Suo sem a þm tijma þa ed Syrlandz Dætur z þær Phi-
listeis Dætur skomudu þig a alla vegu/ z Forsmædu þig allt vm kring/ þa ed þier hlutud ad
bera ydar skamer z Suiuirdingar/ seiger DROTten DROTTIN.
Þui suo seiger DROTten DROTten/ Eg vil giøra vid þig lijka sm þu hefur giø-
rt/ ad þu Forsmaer Eiden/ z brytz Sattmalā. Eñ eg vil miñast a miñ Sattmala ē eg giør-
da vid þig a þinum æsku alldre/ z eg vil vppbyria eirn eilijfan Sattmala vid þig. Þa mun
tu miñast a mina Vegu/ z skamast þijn nær ed þu skllt taka ad þier þina stærre z hia miñe
systz/ sm eg vil giefa þier til Dætra/ Eñ ecki vt af þijnum Sattmala/ Nelldz vil eg vpprei-
sa miñ Sattmala vid þig/ so ad þu skallt formerkia ad eg er DROTTIN. So þu miñ-
ist a þ z skamist þijn/ z þ þu dirfest eigi ad vppluka þiñ Muñ fyrer Kiñroda saker/ Nær ed
eg vil fyrergiefa þier allt þtta sm þu hefur giørt/ seiger DROTten DROTten.

Fyrerheit vm Nyia Testamentenu og Christi Rijke.

XVII.

A. DEG Ord DROTTens skiede til mijn/ z sagde/ Þu Mañsins son/ Framsettu
Israels Hwse eina Rædgatu/ z eina Epterlijking / og seig þu/ Suo sei-
ger DROTTen DROTTen/ Ein stor Orn mz myklum Vængium/
Feitum z vel Fidrudum/ mz adskilianligum Litarhætte kom vpp af Libanon
z tok Toppen af Cedrus vidinum/ z braut af þañ hædsta Kuisten/ z flutte
hñ i Kramara landed/ z sette hñ i þa Kaupmañsborgina. Nñ tok z eirnen
Sæded af þui sama Lande/ z sade þui i þ sama gooda Landet/ þar sm mikel Vøtn eru/ og
sette þ laufsligana nidur. Og þ voxr vpp/ z vard eitt þyckt Vinuidartrie/ z þo lægt/ Þuiad
Greinernar þar a beygdu sig nidz/ z Ræturnar þar a voru vnder þui/ z þad var suoddan eitt
Vijnuidartrie/ ē fieck Kuiste z Greiner.
B Og þar var ein øñur stor Orn/ mz myklum Vængium z mørgum Fiødrum/ Og sia þu/
Vijnuidar tried hafde eirn girndar hug i sijnū Rootum til þrar sømu Arnariñar/ z vtþandi
sijna Vijnuidar kuistu a mote heñe/ suo ad þr skylldu vøkuast af heñr Grødsetningum. Og
þ var þo groodsett a einu Friosømu lāde/ hia mørgū Vøtnum/ so ad þat hefde vel mætt fa
Kuistu/ z bera Auøxt/ z verda eitt agiætt Vijnvidartrie.
C Suo seig þu nu/ Suo seiger DROTten DROTTen/ Skyllde þ vel luckast? Ja/
Meñ munu vpprycki a Rotunum þar af/ z af rijfa Auøxten/ z þat skal vppþorna suo ad øll
fulluaxen blød þar a skulu j burtuisna/ z þ skal ecki skie fyrer eirn storan Armlegg/ eda fy-
rer miken Mañfiølda/ vppa þ ad meñ skule j burt flytia þ fra sijnum Rootū. Sia þu/ Vel
er þ groodsett/ Eñ skyllde þui luckast þar mz? Ja/ suo snart sm Austanuinduriñ kemur vid þ/
þa mū þ i burt visna i þm sama Stad ē þ vox vpp.
D Og Ord DROTTens skiede til mijn z sagde/ Kiære/ Seig þu til þss Ohlyduga Hwss-
ens/ Viti þier ecki huad þtta er? Og seigdu/ Sia þu/ Konunguren af Babilon kom til Je
rusalem/ z tok heñar Konung z heñar Nøfdingia/ z flutte þa i burt til sijn i Babilon. Og
tok eirn af þui Konungliga Sædenu z giørde eirn Sattmala vid hñ/ z tok eirn Eid af honū
Eñ þa hina Volldugu j Landenu tok hñ i burt/ so ad Rijkit skyllde verda læckad þar mz/
og þad tæke sig ecki vpp/ suo þ hñs Sattmæle skyllde hallden verda z stødugz standa.
Eñ þ sama Sæde fiell fra honum/ z sende siñ Bodskap til Egiptalandz/ at þr skylldu sen
da sier Vijghesta z margt Lidsfolk. Skyllde hñ þ vel luckast? Skyllde sa vndan komast ē
E suoddan giører? Og skyllde hñ vndan komast sm ryfur Sattmælan? Suo sañarliga sm eg
life/ seiger DROTTen DROTTen / j þm Stad þss Konungsins sm hñ sette til Kon-
ungs þa skal hñ deyia/ huers Eid hñ hefz Foraktad/ z huers Sattmala hñ hefz rofed/ einkū
sm er til Babilon. Og Pharao skal ecki veita honum styrk i Strijdenu/ mz myklu Nerlide
z mergu Folki/ nær ed meñ hlada vpp Virkis gardana/ z byggia vpp Nerkastalana/ so ad

Epterlijking
Su fyrsta Aurn er Kongr af Babilon/ hædste Kuistur af Libanon/ Er Joachim/ huern Babilons Kongur burt flutti/ Kramara lād er Babilon/ sædet þ sem laust var nidursæd Er Zedechias hñ leitar styrks hia Egiptalandz Konge/ hñ er su øñur Aurnen/ eñ þ hialpar allz ecke

Vtþyding Rædgatuñar edur epterlijkingariñar

Eidrof verdur strappad

margur

margur skule j Hel sleigen verda. Þuiad med þui ad hn̄ hiellt ecki þan̄ Eiden/ og rauf þa
Sattar giørdena/ sm̄ hn̄ gaf vppa sijna Hønd/ z giører allt suoddan/ þa skal hn̄ ecke vn-
dan komast.

Þar fyrer seiger DROTten DROTten suo/ So san̄arliga sm̄ eg life þa vil eg in̄færa F
min̄ Eid þan̄ s hn̄ foraktade/ z min̄ Sattmala þan̄ sm̄ hn̄ braut/ yfer hn̄s Høfud. Þuiad
eg vil kasta minu Nete yfer hn̄/ z hn̄ skal høndladur verda i minu Lagnete/ og eg vil flytia
hn̄ til Babilon/ z þar vil eg ganga i Lagadom vid hn̄/ af þui ad han̄ hefur suo forbroted sig
vid mig. Og aller hn̄s flotta men̄ s flyia mz honum/ þr skulu falla fyrer Suerde/ og þr sem
epter blijfa þa skulu i burtdreifder verda i allar Atter Vindan̄a/ z þr skulu Formerkia ad eg
DROTTIN hefe sagt þtta.

Fyrerheit vt ap Christo

Suo seiger DROTTen DROTTen/ Eg vil z taka Toppen af þui hæfa Cedrus G
trienu/ z briota eirn fagran Kuist af þre hædstu Greinen̄e þar er a/ z eg vil grodsetia hann
vppa einu hæfu Fialle sm̄ vpp er hladet/ s er a Israels hæfu fialle/ ad hn̄ skal fa Greiner z
bera Auøxt/ z blijfa eitt vegsamligt Cedrus trie/ So ad allra handa Fuglar kun̄e ad bwa vn
der honum/ z allt þ s flogiet gietur kun̄e ad blijfa vnder skugganum hn̄s Greina. Og øll Lad
sins Trie sku fornema/ ad eg DROTTEN hafe nidurþrykt þui hæfa Trenu/ z vpp
hafit þ hid nidurþryckta Tried/ z giørt þ græna tried þurrt/ z þ þurra Tried Grænt. Eg
DROTTIN tala þetta og giøre þat eirnen.

XVIII.

Ezech. II

OG Ord DROTTENS skiede til mijn/ z sagde/ Huada Malshætte er þ A
þier hafed j Israels Lande? z seiged/ Fedurner ætu þad beiska Wijnber
ed/ en̄ Barnan̄a Ten̄ur hafa sliof gast þar af? So san̄arliga sm̄ eg Life/
seiger DROTTen DROTTen/ Þa skal suoddan Mælshættur ecki meir
ganga a medal ydar i Israel. Þui siaed/ allar Sæler eru mijnar/ Fødursins
Sal er jafnuel mijn suo sm̄ Sælen Sonarins/ su Sæl sem Syndgast hun
skal Deyia.

Nær ed nockr er nu Fromur z breyter vel z Riettuijsliga/ huer ad eigi etur a Fiøllunum/ B
huer ed eigi vpplypter sijnum Augum til Afgudan̄a Hwssens Israels/ z saurgar eigi Eigen
Konu Naunga sijns/ z liggur eigi mz Konun̄e i Nen̄ar Krankleika/ huer ed ønguum Man̄e
giører skadræde/ huer ed Skulldaman̄enum fær sin̄ Pant aptur/ huer ad ecki grijpur neitt fy-
rer ødrum mz Vallde/ huor ed vtskipter sijnu Braude mz Hungrudum/ z klæder þan̄ s Nak-
en er/ huer ad ecki fremur neitt Okr/ huer ad ecke tekr nockurs Mans Abata fra honum/ hn̄
ad i burt snyr sin̄e hende fra Røngu/ huer ad dæmer riett a mille an̄ara Man̄a/ hn̄ at geingr
epter mijnum Riettindum z helldr mijn Bodord/ ad hn̄ giøre þar aluarligana epter / sa er
Riettlatr/ hn̄ skal lifa seiger DROTTen DROTTen.

En̄ ef hn̄ gietr ein̄ Son/ z verde hn̄ eirn Mordinge/ sm̄ vthelller Blodenu/ eda giører eitt C
huert vt af þssum Illsku verkum/ z giører ecki neitt af hinum ødrum/ helldr etr a Fiøllū vppe
z saurgar Hwsfreyiu Naunga sijns/ giører skadræde hinum Fatæka z Volada/ tekur nockut
mz Vallde/ gefr ecki þad aptur sem til Panta var sett/ vpplypter sijnum Augum til Afgud-
an̄a/ huar mz hn̄ giør' eina Suiuirding/ lanar vt mz Okrā/ leitar Auin̄ings/ Skyllde sa li-
fa? Hn̄ skal ecki lifa/ helldur med þui hn̄ giørde alla suoddan Suiuirding/ þa skal hann Dau-
da deyia/ Hn̄s Blod skal yfer honum vera.

En̄ ef hn̄ getur eirn son/ sm̄ sier allar suoddan Synder/ þær ed han̄s Fader giører/ og er D
ottasleigen þ hn̄ giøre eigi so/ etur ecki a Fiøllum vppe/ z hefur ecki sijn Augu vpp til þeirra
Afgudan̄a Hwssens Israels/ saurgar ecki eigen Konu Naunga sijns/ giører øngū skadrædi/
z helldr ecki in̄e þui sm̄ j Panta var sett/ tekr ecki neitt mz Vallde/ vtskipter sijnu Braude mz
Hungrudum/ z klæder þan̄ sm̄ Naken er/ j burt snyr sin̄e hende fra Røngu / tekur ecke vppa
Okr z Auin̄ing/ Helldr varduetter mijn Bodord z lifer epter mijnum Riettindum/ sa sk ecki
deyia fyrer sijns Fødurs Misgiørda saker/ helldr lifa. En̄ hn̄s Fader sm̄ Ranginden z Of
rijked framde/ z giørde þ a medal sijns folks/ s ecki dugde/ Sia þu/ sa hin̄ same skal deyia/ fy
rer sin̄a Misgiørda sak'.

So seige þier/ Huar fyr' sk Søuren̄ ei bera sins Fødurs Misgiørning? Fyrer þ ad hn̄ E
giørde

giørde vel z Riettuíſſliga/z hn̄ hiellt z giørde øll mijn Riettinde/þa ſkal hn̄ lifa. Þuiad hú iii Reg. iiij
Saala ſu̅ Syndgaſt hun ſkal deyia. Sonuren ſkal ecke bera Fodurſins Ranglæte/z Fad' ii Para. xxv
en ſkal ei bera Sonarins Ranglæte / Nelldꝛ ſkal Riettlæted hins Rettferduga vera yfer hm̄
z þ Ranglæted hins Ranglæta ſkal vera yfer honum.

En̄ ef ſa hin̄ Ogudlige i burt ſnyr ſier i fra øllum ſijnum Syndum ſu̅ hn̄ hefur giørt/og
varduetter øll mijn Bodord/z giører vel z Riettuíſſliga/þa ſkal hn̄ lifa en̄ ecki deyia. Allar
hn̄s Illgiørder ſu̅ hn̄ hefur giørt ſkulu ecki j Miñe feſtar verda/helldꝛ ſkal hn̄ lifa fyrer ſij-
ns Riettlætis ſaker/ſu̅ hn̄ giører. Þeinker þu þ eg hafe þocknan a Dauda hins Ogudliga Psal. xxx
(ſeiger DROTTen DROTTen) z ecki myklu helldꝛ ad hn̄ i burt ſnue ſier fra ſijnu At- Ezech. xxxiij
hæfe z Life?

F Og ef hin̄ Riettferduge i burt ſnyr ſier i fra ſiñe Riettuíſſe/z breyter vondſligana/z lifer
epter øllum þm̄ Suiuirdingum ſu̅ hin̄ Ogudlige hn̄ giører/Skyllde hn̄ lifa? Ja/øll hans
Riettuíſſe ſu̅ hn̄ hefur giørt ſkal ecki j Miñe leggiaſt/helldꝛ ſkal hn̄ deyia j ſijnum Miſgiør
ningum z Syndum ſu̅ han̄ hefur giørt. En̄ þo ſeige þier ad DROTTIN høndle ecke
Rietteliga.

Suo heyred nu þier af Nwſi Iſraels/ Er þ eigi ſuo? Eg hefe Riett/ en̄ þier hafet O-
riett. Þui nær ed hin̄ Riettferduge ſnyr ſier j burt fra ſiñe Riettuíſſe/z breyter vondſligan̄a
þa hlytur hn̄ ad deyia/ En̄ þo ſkal hn̄ deyia fyrer ſaker ſialfs ſiñar Illſku s hn̄ giorde. Þar
i mote/ nær ed hin̄ Ogudlige i burt ſnyr ſier fra ſiñe Oriettuíſſe/s hn̄ hefꝛ giørt z breyt' nu
vel z Riettuíſſliga þa ſk han̄ hallda ſiñe ſalu lifāde. Þui fyrſt hn̄ ſier ſig vm z j burt ſnyr
G ſier fra allre ſiñe Illſku ſu̅ hn̄ hefꝛ giørt/ þa ſkal hn̄ lifa en̄ ecki deyia.

En̄ þo ſeigia þr af IſraelsNwſe/ ad DROTTIN hn̄ høndle ecki riett. Skyllde eg Idrunar A-
hafa Oriett? Þier af Iſraels huſe hafed Oriett. Þar fy' vil eg dæma ydꝛ þier af Nwſi Iſ- minning
raels/huern epter ſiñe tilverkan/ſeiger DROTten DROTten. Þar fyrer þa vmuended
ydur af øllum ydar Løgbrotum/ſuo ad þier falled ecki fyrer yduara Miſgiørda ſaker. Burt
fleyged fra ydur øllum ydar yfertrodſlum/medꝛ huerium þier hafed afuega geinged/ z giøred
ydur eitt nytt hiarta z eirn myian Anda. Þui huar fyrer villtu ſuo deyia þu Iſraels hwſ?
Þuiad eg hefe eigi neina villd a þſſ dauda/ ſu̅ deyr/ ſeiger DROTten DROTTEN/
Þar fyrer ſnuet ydꝛ/ z ſkulu þier Lifa.

XIX.

A Nn þu giør einn Hrygdar græt yfer Iſraels Høfdingium/ z ſeig þu
Huar fyrer liggur þin Moder Leoniñan a medal Leonaña/z vppelur ſijna
Leons Hualpa? Hun vppfædde eirn af þm̄/z þar af vard eitt a vngt Leon/ a Vngt Leon) Merker Joa-
hn̄ vande ſig a þ ad rijfa Mēn j ſundur z eta þa. En̄ þa ed Neidingiar- chas Kongen
ner heyrdu nu þtta af honum / nædu þr honum j ſijnum Tœlgrofum/og Juda/huern ed
fluttu hn̄ j Jarnuidium til Egiptalandz. Egipta landz

Þa ed hn̄s Moder ſa nu ad heñar Von var vte þar ed hun hafdi leinge epter vonad/þa Kongur burt
tok hun eirn b añan̄ af ſijnu̅ Hualpu̅/z giørde eitt vngt Leon af honum. Þa ed han̄ gieck plutte
B nu a medal Leonaña/þa vard hn̄ eitt vngt Leon/ hn̄ vande ſig z a þ ad rijfa folk j ſundur/ z b Añan)
eta þad/ hn̄ lærde z þ ad þeckia þra Eckiur/z i eyde ad leggia þra Stade / ſo ad Landet og Þad er/Joa
allt þ ſu̅ þar var jñe hræddiſt hn̄s Grimdar hliod. Þa løgdu Neidingiarner ſig af øllum chim/huern ed
Løndum allt i kringum hn̄/ z køſtudu einu Lagneti yfer hn̄/ z nædu honum ſuo i ſijnu̅ Tœl Nabagodono
grøfum/z hneptu hn̄ bunden vti eina Jarnuidia grind/z fluttu hn̄ ſo til Konungſins af Ba ſor herleidde
bilon/z þr lietu jñebyrgia hn̄/ ſo ad hn̄s Rauſt ſkyllde ecki meir heyraſt a Iſraels Fiollum.

C Þijn Moder var ſu̅ eitt Vijnuidartrie/Einſliſka ſu̅ þu/grodſett i hia Vatnenu / og þeſſ
auextꝛ z Greiner þær ſpruttu af þui mykla Vatnenu/ſo ad þſſ kuiſt' blifu ſo Sterker at þr
dugdu til Stiornarſprota Yferualldzherraña/z vrdu hæfer a medal Kuiſtaña. Og þa et þr
ſau ad þ var ſuo hatt/z hafde ſuo marga Kuiſku/vard þui vppkipt/og i ſundurriſid i Grim
dar reide/z varpad nidur til Jardar/ z j burt kaſtad/ Auſtanuinduren vppþurkade Auexten
þar a/ og þær hinar ſterku Greinernar þar a vrdu j ſundurbrotnar/ſo at þær viſnudu z vpp
brenduſt. En̄ nu er þ grodſett a Eydemørkiñe/j einu þurru þyrſtugu Lande. Og þar er eitt
D Elldur vtgeingen af þm̄ ſterku Kuiſtunum þar vppa/ſu̅ foreydde þeim Auextenum ſu̅ þar
var a

var a/suo ad þar er eingen sterkur kuistr a þui meir/sm̃ hæfur er til eins Stiornunarsprota/
Pad sama er eirn aumligur og hørmuligur Hlutur.

XX.

HAd bar suo til a þui Siøunda Aarenu/þañ Tijunda Dagen j þeim fimta A
Manadenum/þa komu nockrer af Olldungunũ j Jsrael ad ad spyria DR
OTTEN/z settu sig nidur hia mier. Þa skiede Ord DROTTENS
til mijn z sagde/Þu Mansins son/Tala þu til Olldungaña og seigdu til
þra/ So seiger DROTTen DROtten / Eru þier komner til ad spyria
mig? Suo sañarliga s eg life/þa vil eg ei vera adspurdur af ydur/seiger
DROTTen DROTTen. Eñ villtu Mañsins son vmuanda vid þa/þa mættu a þeñan
veg fiña ad vid þa/ Lat þa fa ad vita Suiuirdingena siña Forfedra/ z seig þu til þra.

Suo seiger DROTTen DROTTen/A þm tijma þa ed eg vtvalde Jsrael/Vpphoof
eg mijna hønd til Sædesins þss Hwssens Jacobs/z eg auglysta mig fyrer þm i Egiptaláde.
Ja eg hoof mijna Hønd vpp til þra/z sagde/Eg er DROTTen ydar Gud/ Eg vpphoof
mijna Hønd þañ sama tijma/ad eg vtleidda þa af Egiptalande j þ Land er eg hafda fyrer-
hugad þm/þ sm̃ ryñe mz Miolk z Hunange/Eitt agiætligt Land fyrer øllum Løndũ. Og B
eg sagde til þra ad huer kaste j burt þre Suiuirdinguñe fra sijnũ Augũ/z saurged ydur ecke a
þm Egiptalandz Afgudum/ þt eg er DROTTJN ydar Gud.

Nier vppkel- iast Guoz vel giørder og ohlyd ne Folksins

Eñ þr voru mier ohlyduger/ z villdu ecke heyra m̃/ z eingen af þm i burt kastade þrre
Suiuirdinguñe fra sijnum Augum/z yfergæfu ecki þa Egiptalandz Afgude. Þa þeinkta
eg ad vthella miñe Grimd yfer þa/z læta alla mijna Reide koma yfer þa/þa þegar j Egip
talande. Eñ eg giorda þ eigi fyrer mijns nafns saker/ suo ad þ skyllde ecki vanhelgad vdа
fyrer Heidnum þiodum/a medal huerra þr voru / fyrer huerium eg hafda mig auglioſan
giort i þui ad eg villde vtleida þa af Egiptalande.

Exod. xix Deut. v

Eñ þañ tijd eg hafde vtleidt þa af Egiptalande/z leidt þa burt i Eydemørkena/ þa gaf
eg þm mijn Bodord/z kiende þm mijn Riettinde/fyrer huer ad Madurenn lifer sa sm̃ helldur
þau. Eg gaf þm z eirnen miñ Huottdag til eins Teikns a millum mijn z þra/suo ad þr
visse þar vt af ad eg sie sa DROTTen sm̃ þa Heilaga giører. Eñ Jsraels hws var mier
ohlydugt/eirnen lijka i Eydemørkiñe/z lifdu ei epter mijnum Bodordum/ helldur fyrerlitu
þr mijn Riettinde/fyrer huer ad Madurenn lifer sa sm̃ helldr þau/z þr saurgudu mina Huott
daga. Þa þeinkta eg ad vthella miñe Grimd yfer þa i Eydemørkiñe/z foreyda þm mz øllu.
Eñ eg giorda þ ei fyrer mijns Nafns saker/suo ad þ skyllde ecki vanhelgad verda a medal
Heidingiaña j fra huerium eg vtleidda þa.

Og eg vpphof mijna Hønd a mote þm j Eydemørkeñe/ad eg villde ei jñleida þa j þ Lan- C
ded sm̃ eg hafde giefit þm/þ er flytur mz Miolk z Hunange/eitt agiætt Land yfer øll Lønd.
Af þui ad þr fyrerlitu mijn Riettinde/z lifdu ecke epter mijnum Bodordum/ z saurgudu miñ
Huottdag/ Þuiad þr geingu epter þm Afgudum sijns Hiarta/ Eñ mitt Auga vægde þm ad
eg fortynde þm eigi/ z þ eg fyrerfoor þm ecki mz øllu a Eydemørkiñe.

Og eg sagda til Barna þra a Eydemørkiñe/Þier skulut ecke lifa epter Bodordum Fed-
ra yduara/z ecki vardueita þra Riettinde/ z ecki saurga ydr a þra Skwrgodum. Þuiad
eg er DROTTJN ydar Gud/Þier skulut lifa eptr minum Bodordum/ z þier skulud hall
da mijn Riettinde z giora þr epter/z þr skulut helga mina Huottdaga/ad þr sie eitt Teikn
a millũ mijn z ydar/so ad þier skiut vita at eg er DROTTen ydar Gud. Eñ Børnen vo-
ru mier eirnen Ohlydug/z lifdu ecki epter mijnum Bodordum/Vardueittu z eigi helldr mijn
Riettinde/at þr giordu þar epter fyrer huer at Madurenn lifer sa sm̃ þau vardueiter/og þeir
Vanhelgudu mina Huottdaga.

Þa þeinkta eg ad vthella miñe Grimd yfer þa/z læta alla mina Reidegeisa yfer þa a Eyde- D
mørkiñe. Eñ eg snere miñe Hende vm/ z giorde þ ei fyrer mijns Nafns saker/ so ad þ skyll
de ecki vanheidrad verda fyrer Heidnum þiodum/j fra huerium eg hafde vtleidt þa. Eg vpp
hof eirnen mijna Hønd j mote þm a Eydemørkiñe/ad eg i burt dreifda þm a mzal Heiding
iaña/z j sundurtuistrade þm vti Løndin/af þui at þr hielldu ei min Bodord/z fyrer litu mijn
Riettinde/z Vanhelgudu mijna Huottdaga/z litu epter Afgudum Fedra siña. Þar fyrer
gaf eg

gaf eg þa i þan̄ Lærdomen s̄m ecki er godur/ꝛ j þau Rietkinden j huerium þr kun̄a ecke ad hafa lijfed/Og i burt kastade þm mz sitt offur/þar ed þr vppbrendu alla sijna Frumgietninga mz Ellde/huar mz eg eydda þm/suo ad þr visse þ at eg er DROTTIN.

Þar fyrer tala þu Man̄sins son vid Israels hws/ꝛ seigdu til þra/Suo seiger DROTten DROTten/Ydrer Forfedꝛ hafa en̄ nu framar Lytt mig ꝛ Lastat. Þuiat þa eg hafda jnleidt þa i Landet/yfer huert at eg hafda mina hond vpphafed/at eg villde giefa þm pad/ huar ed þr sau eitt hætt Fiall edꝛ eitt þyckuaxed Trie/þar offrudu þr sijnar Forner/ ꝛ baru sijnar hæduglegar Giafer þangat/ꝛ Fornfærdu þar sin̄ sætleiks Ilm/ ꝛ vthelltu þar sijnu Dryckiar offre. En̄ eg sagde til þra/Huad skulu þo þssar hæder til huerra þier genget? Og suo kallast þ sijdan Hæder allt til þssa Dags.

E Þar fyrer seig þu til Israels Hws/Suo seiger DROTten DROTten/ Þier saurged ydur i Athæfe Fedra yduara/ꝛ fremiet Hooraner mz ydrū Suiuirdingum/ꝛ saurged ydꝛ mz ydrum Afgudum til huerra þier offret ydrar giafer/ ꝛ vppbren̄et Syne ydra og Dætur med Ellde/allt til þssa dags/ Og skyllde eg læta ydꝛ af Israels Hwse spyria mig? So san̄arliga s̄m eg life seiger DROTten DROTten/Þa vil eg vera ospurdur af ydꝛ. Þar at auk þa þeinke þier suo/Vier vilium giora suo s̄m Heidnar þioder/ꝛ so s̄ an̄ad folk i Londunum/og tilbidia Stocka ꝛ Steina/þ sk bregdast ydꝛ.

Suo san̄arliga s̄m eg life seiger DROTten DROTten/Eg vil Drottna yfer ydur med øflugre hende/ꝛ vtriettum Armlegg og mz vthelltre Grimd. Og eg vil vtleida ydꝛ fra þeim þiodunum/og af þm Londunum s̄ þier erud i burt dreifder/og samansafna ydur þar mz øflugre Hende og vtriettum Armlegg/og mz vthelltre Grimd. Og eg vil i burt leida ydur a Eydemerkurnar Folksins. Og gāga þar i Laga dom vid ydur/fra Auglite til Auglitz. Lijka sem at eg gieck i Dom vid Forfedur ydra a Eydemørkin̄e hia Egiptalande/ einslijka so vil

F eg ganga i Dom vid ydꝛ/seiger DROTTen DROTTen. Eg vil færa ydur vnder Hirtingar vønden/og þuinga ydur mz bøndunum Sattmalans. Og þr s̄ falla fra mier/og briota i mote mier ydar a mille/þm vil eg burt soopa/ Ja vr þui Landenu s̄ nu bua þr j/og læta þa ecki koma j Israels Land/suo ad þier skulut þ vita ad eg er DROtten.

Þar fyrer þier af Israels Hwse/Suo seiger DROTten DROTten/Fyrst ad þier vil ied ecke mier hlyda/suo farid j burt ꝛ þione huer ydar sijnum Afgudū/ En̄ lated hiedan i fra mitt Heilaga Nafn vera oskam̄ad mz ydrum Fornfæringum ꝛ Afgudum. Þuiad suo seiger DROTTen DROTten/Vppa minu Heiløgu Fialle/A þui Hæfa Israels Fialle/ Þar skal allt Israels Hws/ꝛ aller þr s̄m j Landenu eru þiona mier/þar skulu þr þocknast mier/ ꝛ þar vil eg krefia yduars vpphafningar offurs og yduara Frumforna/mz øllu þui þier helged mier. Þier skulut mier þocknast mz þan̄ sætleiks Ilmen/ nær ad eg vtleide ydꝛ fra folkenu/ꝛ samansafna ydur af Londunum til huerra at þier erut j burt dreifder/ꝛ eg vil Helgadur verda j ydꝛ fyrer Heidingiunum.

G Og þier skulut fa ad vita ad eg er DROTTIN/ Nær at eg hefe jnleidt ydꝛ j Israels Land/j þ Landed yfer huert ad eg vpp hof mijna Hond/at eg vilda giefa ydar Fedrum pad. Þar munu þier min̄ast a ydar breytne/ꝛ a alla ydar giørninga/medꝛ huerium þier erut saurgader/ꝛ ydur munu angra allar ydar Illgiørder s̄m þier hafed giort. Og þier skulut formerkia ad eg er DROTTEN/ Nær ad eg giøre vid ydur fyrer mins Nafns saker/ en̄ ecke epter yduare vondre breytne ꝛ skadsamligum giørningum/Þu Israels hws/seiger DROTten DROTten.

XXI.

A Og Ord DROTTens skiede til mijn/ꝛ sagde/ Þu Man̄sins Son/ Set þu þitt Auglit a mote Sudurættene/ ꝛ læt driupa mote Sudrenu ꝛ spadu a mote þm Skogenum j Mørkin̄e a mote Sudrenu. Og seig þu til Skogarins mot a Sudrenu/Heyr þu Ord DROTTINS/Suo seiger DROTten DROTten/Sia þu/Eg vil vppkueikia eirn Elld i þi'/hn̄ skal bæde forcyda Blomgudum Triam ꝛ þurrum Vidum/suo Man̄ skal ecke kun̄a ad vtslœckua hn̄s Loga/helldur allt þ s̄m stendꝛ fra Sudrenu jn̄ til Nordursins þ skal vppbrent verda. Og allt Holld skal þ sia ad eg DROTten hafi kueikt þan̄ Elld/ꝛ eingen skal kun̄a ad vt

a Sudrenu) Jerusalem liggur i Sudurætt fra Babilon/ Nu var Ezechiel i Babilon/ þui talar hn̄ vm Jerusalem/og kallar hana

ſkog i mot ſudrenu

ad vtſløckua hñ/Og eg ſagde/Aha DROTTen DROTten/þr ſeigia vm mig/þſſe talar
ecki vtan Myrkyrde.
Og Ord DROTTens ſkiede til mijn z ſagde/Þu Mañſins ſon/Set þitt Auglit a mo=
te Jeruſalem/z lat driupa a mote Helgedomenum/z ſpa þu a mote Jſraels Lande. Og ſeig
þu til Jſraels Jardar/ Suo ſeiger DROTten DROtten/Sia þu/Eg vil til vid þig/Eg
vil draga mitt Suerd vr Slijdrum/z eg vil afma i þier bæde Riettlaatan z Ranglaatã. Eñ
mz þui ad eg vil vppræta j þier bæde Riettlaatan z Ranglaatan/ſuo ſkal mitt Suerd vt fara
af Slijdrunum yfer allt Holld/j fra Sudrenu allt til Nordurſins/z allt Holld ſk vita ad eg
DROTTJN hafe vtdreiged mitt Suerd vr ſijnum Slijdrum/ z þ ſkal ecki ſlijdraſt aptr.
Og þu Mañſins ſon ſkallt ſtynia/ þangad til ad þijnar Lendar taka ad ſarna/ Ja B
þu ſkallt ſtynia Beiſkligana ſuo ad þr ſiae þ. Og nær ed þr ſeigia til þijn/ Huar fyrer ſtynr
þu ſuo? Þa ſkalltu ſeigia/fyrer þſſ Oops ſaker ſm þar kemur / fyrer hueriu ad øll Hiortu
mũu Duglaus verda/z all' hendr fallaſt allra Hughreyſte nidur falla/z øll Kne mũu rẽña
ſm Vatn/Sia þu þ kemr z þ ſk ſkie/ſeiger DROTTen DROTTen.
Og Ord DROTTJNS ſkiede til mijn/ og ſagde/Þu Mañſis ſon/Spaadu z ſeigdu/
Suo ſeiger DROTten DROTTen/Seig þu Suerded/Ja/ Suerdit er hueſt z fægt/þat
er huaſt giørt ſuo ad þ ſkule Drepa/þ er fægt ſuo ad Leiptra ſk af þui. O huerſu glader vill
du vær vera/ þo ad hñ giørde øll Trien ad Hrijſuondum/ handa þm hinũ vondum Børnũ.
Eñ hñ hefur læted fægia eitt Suerd/ad fa honum þ i Hønd ſm i Hel ſkal ſla. æptu z kalla C
hatt þu Mañſins ſon/þt þ geingr yfer mitt Folk/z yfer alla ſtiornendur j Jſrael/ſm ſamã=
ſafnader eru vnder Suerded/ aſamt mz minu Folke. Þar fyrer ſla þu a þijnar Lendar/þui
ad hñ hefr optliga Refſad þm/Eñ huad hefr þ hialpad? Sa Vønduren hiña vondu Bar
naña vill ecki ſtoda/ſeiger DROTten DROTten.
Og þu Mañſins ſon/Spaadu/z ſla þijnum Høndum til ſamans. Þuiad Suerded ſkal
koma tuefallt/ Ja Þrefallt/ Eitt Dræps ſuerd/eitt ſtort Mañdrapsſuerd/huert ed eirnen
þ hitta ſkal a þa i Herbergiunum/ þangad ſm þr flyia. Eg vil læta Suerded ſaungla/ſuo
ad Hiortun ſkule duglaus vera/z marger ſkulu falla i allra þra Borgarhlidum. Auui hủſu
leiptrar þ/z vedr afram til Høggſins/ z ſeigia/ Veg þu bæde til Hægre z Vinſtre hlidar/
huad ſm fyrer er. Þa vil eg þar yfer gladr vera/z minum Loofũ til ſamans klappa/z læta D
mina Reide geiſa/Eg DROTTJN ſagde þta.

Spadomur i giegn Jeruſalem

Og Ord DROTTJNS ſkiede til mijn z ſagde/Þu Mañſins ſõ/Giør tuo Vegu vm
hueria ad koma ſkal Konungſins Suerd af Babilon/Eñ þr bader ſkulu ganga fra einu Lã
de/z ſet eitt Leidarmerke fram fyrer a Veigen giegnt Stadnum/ ſm vijſar ad honum. Og
giør ſuo Veigen ad Suerded kuñe ad koma til Rabbath Amon ſona/z j Juda til þrar ſter=
ku Borgariñar Jeruſalem. Þuiad Konunguren af Babilon mun ſetia ſig a þau Vegamo E
ten/þ fremſta a þm tueimur Vegunum/ad læta ſpa þar fyrer ſier/ z ſkiota þar mz Oruar
ſkeytum vm Hlutfalled/adſpyriande ſuo ſijna Afgude z ſkodande Lifrena.
Og Spaaſøgnen ſkal vijſa a þa hægre hlidena i mote Jeruſalem/og hañ ſkal læta flytia
þar ad Vijguielar/z giøra Grafer/z yferfalla þa/z nidurdrepa mz myklu Heroope/z hñ ſk
flytia Vijgturna j mote Borgarhlidunũ/z byggia þar Girdingar z Heruirke. Eñ ſa Spa
domurin ſkal þm þikia Falſligur vera/hañ ma ſueria ſuo ſtort ſm hñ vill/Eñ þo mun hann
þeinkia vppa Miſgiørningen/ad hñ ſkule viña hana. Þar fyrer ſeiger DROTten DR= F
OTTEN ſo/ Fyrer þ at a ydur verdr minſt fyrer ſaker yduara Miſgiørninga/ z ydar O=
hlydne er Openber/ſuo ad Mañ kañ at ſia ydar Synd j øllum ydr Giørningum/Ja þar fy
rer at ydar verdur Minſt/þa ſkulu þier mz Vallde Herteckner verda.
Og þu Jſraels Høfdinge/þu ſm ert dæmdur z vrſkurdadr/huers Dagr ed koma ſkal/nær
ed Miſgiørninguren er til enda komen/ Suo ſeiger DROTTen DROTTen/Legdu af
Høfudklæde/z tak ofan Koronuna/Þuiad þar mun huorke Høfudklæde nie Korõa til vera/
helldr ſa ſm vpphoof ſig hñ ſkal nidurlægdr verda/z hiñ ſm nidur þryckte ſier ſkal vpphafen
vera/Eg vil giøra Koronuna til einſkis/til einſkis/til einſkis/Þangad til at hñ kemr ſm ha=
na ſkal hafa/hm vil eg gefa hana.

Amõn
Jere. xlix
Ezech. xxv
Amos i

Og þu Mañſens ſon/ Spaadu z ſeigdu/Suo ſeiger DROTten DROTTen af þeim G
Amõn ſonum z af þra ſkamfyllingum/ z ſeig þu Suerded/Suerded er vtdreiged til ad ſlaa j
Hel/þ er vppfægt ad þ ſkule nidurdrepa/z þ ſk leiptra af þui/ Þar fyrer ad þu lieſt ſeigia
þier falſligar ſioner/z ſpa þier Lygar/huar mz þu ſkallt ofurſeliaſt a mzal þra hiña Ogud

ligu ſem

ligu sm̄ nidurdrepner verda/ huerra dagur ad kemur þa ed Misgiørninguren var komen ad
enda. Og þo ad Suerdet slijdrist eñ aptr/ þa vil eg þo samt dæma þig j þm̄ Stad sm̄ þu ert
skapadr/ ꝛ i þui Lande sm̄ þu ert fæddr. Og eg vil vthella miñe Reide yfer þig / Eg vil vpp
kueikia miñ Heiptarelld yfer þier/ ꝛ eg vil ofurselia þig þui folke i hendr s̄ kañ at Breña ꝛ
fordiarfa. Þu skallt va Elldzmatur/og þitt Blod skal vthellast i Landenu/og þijn skal ecke
meir minst verda/ Þuiad eg DROTTIN hefe talat þat

XXII.

A

G Ord DROTTINS skiede til mijn/ ꝛ sagde/Þu Mañsins son/Villtu
ecki straffa þañ Mañdraps Staden/ ꝛ birta honum allar sijnar Suiuirdin-
gar? Seigdu/Suo seiger DROTten DROTten/Heyr þu Stadr þu sm̄ vt
heller þiña maña Blode/vppa þ at þiñ tijme skule koma/ ꝛ þu sm̄ giører Af
gudena hia þier/huar mz þu saurgar þig. Þu giører þig sekan j þui Blode-
nu s̄ þu vtheller/ ꝛ þu saurgar þig mz þm̄ Afgudū s̄ þu giører/þar mz fram
leider þu þina daga/ ꝛ giører þ so at þin Aar hliota at koma. Þar fyrer vil eg giøra þig at
eirnre Hædung medal Heidingiaña/ ꝛ til eirnrar skamar i øllu Landenu/bæde nærre ꝛ fiarre
þa skulu þr hæda þig/ ꝛ þu skallt hafa eitt skemeligt Ordrykte/ ꝛ lijda stora Neyd.
B Sia þu/ Þeir Høfdingiarner j Jsrael/ huer þra er Mektugur j hia þier til ad vt hella Syndernar
Blodenu. Þeir fyrerlijta Fødr ꝛ Modur/Hinum Vtlenda giøra þr Valld ꝛ Ofrijke/Þeir Høfdingiaña ꝛ
þuinga Eckiur ꝛ Fødurlaus Børn. Þu foraktar miñ Helgedom/ ꝛ saurgar mijna Þuott- og Lydsins
daga. Suikarar eru a medal þijn/ suo at þr kuñe at vthella Blodenu/ Þeir eta Offrid a
Fiøllunū/ ꝛ høndla Þrioskusamligaña i þier. Þeir vppsletta Blygdā Fedra siña/ ꝛ Naud
ga Konunum i þra Krankdæme/ ꝛ þr fremia Suiuirdingar sijn a mille/ Vinr med Hwsfrey
iu sijns Vinar/ Þeir skama sijnar a Snærur mz øllum Motþroa/Þeir Naudga sijnum
C eigen Systrum/þm̄ Dætrunum sijns Fødurs. Þeir þiggia Mwtur at vthella Blodenu/þr a Snærur ꝛ)
giøra Okur/ ꝛ hafa Auiñing huer a ødrum/ og fremia siñ Agirndar Fiedrætt vidr sijna Na sona Auiñr
unga/og huer giører ødrū Ofrijke/og forgleyma mier so/ seig' DROTTen DROTten.
Sia þu/ Eg slæ mijnum høndum til samans yfer þre Agirndiñe s̄ þu fremr/og yfer þui Supra. xx
Blodenu s̄ vthellt er i þier. Eñ þeinker þu ad þitt hiarta mun kuña ad lijda þ? Eda þijnar
hendr fae þolad þ/a þm̄ tijma/nær ad eg vil straffa þig. Eg DROTTen hefe talat þtta/
Eg vil og eirnen fullgiøra þad/og eg vil j burt dreifa þier a medal Heidingiaña/og vt feyk-
ia þier vm Londen/og eg vil giøra eirn Enda a þiñe Ohreint/suo ad þu skallt reiknast Bol-
ued hia Heidingiunum/Og formerkia at eg er DROTTJN.
D Og Ord DROTTINS skiede til mijn/ ꝛ sagde/ Þu Mañsins Son/Jsraels Hws er
mier ordet ad Froduskwme/Allur þeirra Kopar/Tin/Jarn og Bly/er ordet j Ofnenum ad Esa. i
Silfur frodu. Þar fyrer seiger DROTTEN DROTTen suo/Fyrst þier aller erud ord
ner suo sm̄ Froduskwm/Sia þu/Þa vil eg safna ydur øllum til samans j Jerusalem /Lijka
sm̄ at lagt verdr Silfr/Kopar/Jarn/ Bly og Tin til samans j Ofnen/at þar skule vppbla
E sast eirn Elldr vnder og j sundur at smellta þ. Lijka suo vil eg eirnen safna ydr til samans j
miñe Grimd og Reide/jñleggia og smellta ydr/Ja eg vil safna ydr og vppkueikia miñ Reid-
iñar Elld a medal ydar/suo ad þier skulut þar jñe brædna nidr. Lijka s̄ ad Silfur þ bræd-
nar nidur j Ofnenum/ einslijka suo skulu þier eirnen nidurbrædna þar jñe/ Og vita ad eg
DROTTJN hafe vthellt miñe Grimd yfer ydr.
Og Ord DROTTINS skiede til mijn/og sagde/Þu Mañsins son/Seig þu til þra/
Þu ert þ Land s̄ ecki kañ Hreinsad at verda/lijka s̄ eitthuad þ sm̄ ecki verdr Hreinsat a Reid Mich. iii
iñar tijma. Þeir Prophetarner s̄ eru þar jñe hafa samteked mz sier at vppeta Salernar/ Spameñer
F lijka sm̄ grenianda Leon/nær ed þ tekr sier Brad. Þeir hripsa Godz og Peninga til sijn/ ꝛ ner
giøra þar margar Eckiur jñe. Þeirra Prestar vmsnua mz Ofdirfd minu Løgmale/ ꝛ saur Prestarner
ga miñ Helgedom/ Þeir hallda ønguan greinarmun a millum þss ed Heilagt er ꝛ hins s̄ O
heilagt er/ ꝛ þr kieña ecki huad Hreint edr Ohreint er/ ꝛ þr vardueita ecki mijna Þuottdaga
ꝛ eg verd vanhelgadr a medal þra. Þeirra Høfdingiar eru þar jñe/lijka s̄ glepsande Var
gar/til ad vthella Blodinu/ ꝛ fyrerfara Salunum fyrer þra Agirndar sak'. Høfding
Og þeirra Prophetar mwra þa mz laushelldu Kalklijme/ Predika Hiegoma frietter/ og iar

Landzlyd- Spaa þm Lygar/ ⁊ seigia/ Suo seiger DROTTen DROtten/ Þo ad DROTTEN ha G
riñ se þ ecki talad. Folked i Landenu veiter Yfergang/ ⁊ ræner mz Ofbellde/ þr kwga hiñ Fatæ
ka ⁊ hiñ Volada/ ⁊ giora hinum Vtlenda Ofrijke ⁊ Rangindi. Eg leitade a medal þeirra
huort nockr sette sig Mwruegg mier i giegn/ vegna Lãdsins so at eg skyllde ei fordiarfa þat.
Eñ eg fañ ønguañ. Þar fyrer vthellte eg miñe Reide yfer þa/ ⁊ eg giørdi eirn enda a þeim
mz minum Neiptar Ellde/ ⁊ gaf þm suo þra Forþienud laun yfer þra Høfud/ seiger DRO
tten DROTten.

XXIII.

Afguda dyrkan
OG Ord DROTTIns skiede til miñ/ ⁊ sagde/ Þu Mañsins son/ Þar voru A
tuær Kuiñur eirnrar Modurdottur/ þær drygdu Hooraner a Egiptalãdi j æsku
siñe/ þær lietu þar taka a sijnum Briostum/ og þreifa vm sijnar Meydoms
vørtur. Hin stærre hiet Ahala ⁊ heñar syster Ahaliba. Og eg tok þær til Hiu
skaparbands/ ⁊ þær fæddu mier Syne ⁊ Dætur/ ⁊ Ahala kallast Samaria/
eñ Ahaliba Jerusalem.

Supra xx Ahala dryggde Hooran/ þa ad eg hafda hana ad mier tekit/ ⁊ hun brañ fyrer sijnum Fyl-
Ahala giumøñum/ fyrer þm Assyrijs sm̃ komu til heñar/ fyrer þm Høfdingiunum ⁊ Herramøñum
Samaria sm̃ mz Silke voru klædder/ ⁊ fyrer øllum vænum æskumøñum/ einkum s var fyrer Riddørum
iiij Reg. xv ⁊ Vøgnum. Og hun framde skøm mz øllum frijdum møñum j Assyria/ ⁊ saurgadi sig med
øllum þra Afgudum/ huar ed hun hafde Lysting til sierhuers þra. Þar til mz ysergaf hun B
ecki helldr sijna Hooran vid Egiptaland/ sm̃ mz heñe hafde leiged j fra Barnæsku heñar/ og
þreifad vm heñar Meydoms briost/ ⁊ framet stora Hooran mz heñe. Þa ysergaf eg hana i
hendur siña Fylgiumaña/ sona Assyriorum/ fyrer huerium ad hun brañ af Lostagirnd. Þeir
lietu sia heñar Blygdan/ ⁊ i burt toku heñar Syne ⁊ Dætr/ ⁊ þr i Hel slogu hana mz Suĕde
Og þ barst vt ad þssar Kuiñur være straffadar.

Ahaliba Jerusalem Eñ þa ed heñar syster Ahaliba sa þ/ þa brañ hun myklu verr eñ hin øñur/ ⁊ drygde meire
Hooraner eñ heñar syster/ ⁊ brañ fyrer þm Assyrijs sonum/ sm̃ er fyr Høfdingiunũ ⁊ Herr
ununi(þm sm̃ komu til heñar vel vtbwner)Riddørum ⁊ Vøgnum ⁊ fyrer øllum vngum frij-
dum æskumøñum. Þa sa eg ad þær voru bædar saurgadar mz sama hætti. Eñ þsse fram C
de stærre Hooran/ Þui þar ed hun sa Malada meñ a veggnum i Raudum litarklædum þra
Chaldeis Likneskiur/ belltada vm Lendarnar/ hafande mislita Hatta a sijnum høfdum(og
aller eins ad sia s Vollduger meñ)eins ⁊ þr Babilonar ⁊ Chaldeis syner bera i sijnu Fostr
lande/ hun brañ fyrer þm suo snart sm̃ hun sa þa/ ⁊ hun sende bod til þra i Chaldea Land.

Eñ þa ed þr Babilon syner komu til heñar ad sofa hia heñe/ epter Kiærleika/ þa saur-
gudu þr hana mz þra Horan/ ⁊ hun saurgade sig mz þm/ suo at hun var þreytt af þm. Og
þa ed heñar Horan ⁊ skamer voru suo nærsta opinberar/ þa vard hun eirnen mier huimleid/
lijka s at syst heñ var mi Leid orden. Eñ hun drygde sijna Hooran þss meir/ ⁊ mintist a siñ
Barnæsku tijma/ þa ed hun framde sijna Hooran a Egiptalande. Og brañ fyrer sijnũ Fyl-
giu møñum/ huer Girndarbrune ad var lijka sm̃ aňara Asna ⁊ Stoodhesta. Og þu fram-
der þiñ Saurlifnad lijka s j æsku þiñe/ þar ed þr i Egiptalande þreifudu a þinum Briostũ/
⁊ struku vm þinar Geiruortur.

Þar fyrer Ahaliba/ seiger DROTten DROTten/ Sia þu/ Eg vil vppuekia þijna Fyl D
gimeñ a mote þier/ þa sm̃ þier eru nu leider ordner/ ⁊ eg vil safna þm allt i kringum þig/ s
eru þr Babilon syner ⁊ aller Chaldeis mz Høfudzmøñunum/ Høfdingiunum ⁊ Herrunum
⁊ alla Assyrios/ mz þm hinum astaliguſtu æskumøñum/ all Høfdingiat ⁊ Stiornarar Ridd
arar ⁊ Frijborner meñ/ ⁊ allzhættad Riddara lid. Og þeir mynu koma yfer þig tilbuner mz
Vøgnum ⁊ Hiolum/ ⁊ mz myklum Folksfiølda/ ⁊ þrsku setiast vm þig mz Buklara skiøll-
du ⁊ Hialma/ allt vm kring. Þeim vil eg Doms atkuædet j hendur fa/ suo ad þr skulu dæma
þig epter sijnum Løgum.

Nefndar straff Eg vil læta mijna vandlæting ganga yfer þig/ suo ad þr skulu breyta Vægdarlaust vidr
þig/ þr skulu sniyda af þier bæde Nasernar ⁊ Eyrun/ ⁊ huad sm̃ epter verdr þ skal falla fyrer
Suerde. Þeir skulu j burt taka Syne þijna ⁊ Dætur/ ⁊ breña þ vpp mz Ellde s epter ver-
dur. Þeir skulu draga þin klæde af þier/ ⁊ j burt taka þitt skart/ Suo vil eg giora eirn enda
a þinum Saurlifnade ⁊ a þiñe Hooran vid Egiptalãde/ suo ad þu skallt ecke meir vpphefia
þin Augu

þijn Augu/og þeinckia ecki meir vppa Egiptaland.
E Þui suo seiger DROTten DROTTEN/Sia þu/Eg vil i hendꝛ selia þig þm sem
þier er jlla vid/ꝛ þier erud huimleider/Þeir skulu hondla vid þig sm̄ Ouiner/ og i burt taka
allt ꝥ s þu hefꝛ aflat/ꝛ lata þig nakta ꝛ Nøturliga/ suo ad þijn Blygdan ꝛ þiñ Saurlif-
nadꝛ ꝛ Hooran skule auglios vera. Þetta skal þig skie fyrer þijns Saurlifnadar saker/sm̄
þu hefur framed vid Heidingiana/ꝛ saurgad þig mꝫ þra Afgudum. Þu hefꝛ geinged i Fot
spor Systꝛ þiñar/þar fyrer gief eg þier eirnen heñar Kaleik i þina hond.
So seiger DROTTEN DROTTEN/ Þu skallt drecka þiñar Systur Kaleik/suo
diupan ꝛ vijdan sm̄ hñ er/Þu skallt verda til suo storrar Hædungar og forsmanar ad ꝥ skal
va obæreligt. Þu skallt drecka þig fulla af þm sterka Dryckñ ꝛ Eymdiñe/Þuiat sa Kalei
kuren þiñar systꝛ Samarie er eirn Eymdar ꝛ Hormungar Kaleikꝛ/þañ skalltu drecka hreint
vt af/þar eptera skalltu j sundꝛ kasta Brotuñ ꝛ i sudꝛ rijfa þin Briost/Þuiat eg hefe talad
ꝥ seiger DROTTen DROTTen. Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen suo/
Fyrer ꝥ at þu forgleymder mier/ꝛ fleygdˢ mier a bak þier aptꝛ/þar fyrˢ þa ber þu nu eirnen
sialf þiñ Saurlifnat ꝛ þijna Hooran.
F Og DROTTIN sagde til mijn/ Þu Mañsins son/Villtu ei vanda vm vid Ahala ꝛ
Ahaliba/ ꝛ birta fyrer þm sijnar Suiuirdingar/ huernen ad þær hafa framit Hordom/og
Blodenu vthellt/ꝛ Hordom drygdt mꝫ Afgudunū/þar mꝫ vppbrendu þær þm til Offurs sijn
eigen Børn sm̄ þær føddu mier. Ad auk þssa þa hafa þær giort mier ꝥ/ at þær saurgudu
þañ sama tijma miñ Helgedom/ꝛ Vanhelgudu mijna Þuottdaga. Þuiad þa ed þr høfdu
slatrad sijnum Børnum fyrer Afgudunum/ þa geingu þr þañ sama dag i miñ Helgedom/
at saurga hñ/Sia þu/ suoddan hafa þr giort i mijnu Hwsi.
Þeir sendu ꝛ eirneñ bod epter moñum s koma skylldu vt af fiarlægum Løndum/ Og sia
þu/þa ed þr komu Laugader þu þig/ꝛ skautader þier ꝛ pryddˢ þig mꝫ Skarte þm til Vird-
ingar. Þu satst a eirnre vegligre Sæng/fyrer huerre at stod eitt Bord til bwed/ Þar vppa
veifader þu Reykelsinu/ ꝛ offrader þar a minu Vidsmiore. Þar vpphoofust mikel Gledska
þar hliod/ ꝛ þr gæfu þm moñum sm̄ þangat voru komner vr øllum Attum/ af mikelshatt-
ar Folke ꝛ af Eydemorkiñe/Pryde a sijna Armlegge/ꝛ vegligar Korom a þra Høfud.
Eñ eg þeinkte suo/hun er vøn vid Hoordom fyrer langre æfe/Hun fær ecki af þui lated
ad Hoorast/þt þr ganga jñ til heñar lijka sm̄ ad iñ er geinged til eirnrar Portlijfis Konu/
G Einslijka suo þa ganga þr til Ahala ꝛ Ahaliba þra Saurlijfis Kueñaña. Þar fyrer skulu
þr sønu meñ ressa þm/sm̄ þañ Lagarietten sklu fullkomna/s þær horkonurnar ꝛ Blod dra-
ps Kuenden skulu straffast mꝫ/ Þuiad þær eru Hordoms konꝛ og þeirra hendur eru fullar af
Blode.
Suo seiger DROTTen DROTten/Iñleidtu vpp hingad yfer þær eirn miken Mañ-
fiølda/ꝛ gef þær vt til Herfangs ꝛ Hlutskiptis/þm s þær skulu mꝫ Griote Lemia/ꝛ i giegn
um leggia mꝫ sijnum Suerdum/og i Hel sla þra Syne og Dætꝛ/og breña vpp þrra Hws
mꝫ Ellde. Med þssꝛ vil eg eirn enda giøra a þm Saurlifnadinum j Landinu/ suo at allar
Konꝛ skulu sig þar areka/og breyta ecke epter suoddā Saurlifnade. Og þr sklu leggia vpp
a ydur allan yduarn Saurlifnad/ ꝛ þier skulut bera Syndernar yduara Afguda/So ad þier
skulut formerkia at eg er DROTTEN DROTTen.

XXIIII.

A OG Ord DROTTENS skiede til mijn/ a þui niunda Aarenu/ Þañ tiun
da Dagin i þm tiunda Manadenum og sagdi/Þu Mañsins son/Skrifadu Epterlijking
vpp þeñan Dag/Ja þeñan sama Dag/ Þuiat Konunguren af Babilon vt af einum
hefur a þeñan sama Dag vtbuet sig a mote Jerusalem/ og gef þui Ohlyd- Potte
ugu folke eina Epterlijking/ꝛ seigdu til þra/Suo seiger DROTten DR-
OTten/Lat þu eirn Pott vpp/ lat þu hñ vpp/og lattu Vatn j hañ. Legg
B þu stycken til samans þar j/sm̄ þar skulu j/og þau hinu bestu stycken Læren og Boogana/ꝛ
fylltu hñ mꝫ þau hinu bestu Beinstycken. Tak hid besta af Hiordiñe/ꝛ kynd eiñ Elld þar
vnder/og siod þau Beinstycken ꝛ lat þau miøg sioda/so at Beinstycken verde fullsoden.
Þar fyrer seiger DROTten DROTten/ O þñ Mañdraps stadeñ sm̄ er eirn suoddan

Þottur/at ꝥ hid vid brenda klem̃ist þar vid og vill ecki afganga/ Tak huert stycked vt epter
an̄at/ ꝛ þu þarft ecki at vedia vm huert ad fyrst skal vt. Þuiat hn̄s Blod er þar j s̄ hn̄ hefꝛ
vthellt vppa einu Blodugu Biarge/ ꝛ ecki a Jørdena þar s̄ ad þad en̄ hefde matt hyliast mꝫ
Mollduñe. Og eg hefe ꝛ eirnen þar fyr' lꝏted hāa vthella þui sāa Blode a eirn beran Nell
ustein/ at þar skyllde ecki yfer verda huled/ vppa ꝥ at mꝫn heiptar Grimd skyllde so koma yf
er hn̄ ꝛ at þssa skyllde hefnt verda.

Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen/ O þu Mordstaduren/ huern at eg vil giø
ra at einu storu Elldzbꝏle. Ber at eins hingat miken Elldeuid / Kueiktu vpp Ellden suo ad
Kiøted verde sodet ꝛ krydda ꝥ vel/ suo at Beinstycken þau breñe vid. Settu eirnen Potten
toman a Glꝏdurnar suo ad hn̄ verde vel heitur/ ꝛ ꝥ hn̄s Mꝏlmꝛ vppbreñe/ ef at hn̄s saurin
de villdu suo i burt smelltast/ ꝛ hn̄s Skoofer afganga. En̄ huersu miøg sm̄ hn̄ breñꝛ/ þa vill
þo ecki ꝥ hid vidbrenda afganga/ Þuiat ꝥ er ofmiøg vidbruñed/ þui hlytꝛ ꝥ i Ellde at smell- D
tast. Þin̄ ohreinleike er suo ofhardnadꝛ/ at þo at eg villde en̄ giøra þig hreinan/ þa villtu þo
ecki lꝏta hreinsa þig af þinum ohreinleika. Þar fyrer kantu ecki hier epter hreiñ at vera ap
tur/ fyrr en̄ mꝫn Grimd hefꝛ kiꝏlt sig a þier. Eg DROTTIN hefe talat þtta/ ꝥ skal og
koma/ Eg vil giøra ꝥ ꝛ ꝥ ecki vndan draga/ Eg vil ecki vꝏgia eigi helldꝛ lꝏta ꝥ angra mig/
helldꝛ þr skulu dꝏma þig/ epter þui s̄ þu hefur giørt ꝛ lifat til/ seiger DROTTen DRO-
TTEN.

Og Ord DROTTINS skiede til mꝫn ꝛ sagde/ Þu Mañsins son/ Sia þu/ At eg vil E
j burt taka a Lyst þiña Augna mꝫ eirne sott. En̄ þu skallt ecki Narma nie grꝏta/ og eigi
helldꝛ vthella neinu Tꝏre. En̄ Neimuglega mattu Anduarpa/ en̄ ønguan Narm skalltu be
ra yfer hinum Dauda. Helldꝛ skalltu pryda þig þꝫnum fegurdar buningi/ ꝛ draga þina sko
a þig/ Eigi skalltu byrgia þin̄ Muñ/ þu skallt ꝛ ecke eta ꝥ Sorgarbrauded. Og þa ad eg
talade til Folksins snem̄a vm Morgūen/ þa deyde min Kuiña vm Kuelldit. Og eg giørde hin̄
an̄an Morgunen lꝫka s̄ at mier var bodet/ ꝛ Folket sagde til mꝫn/ Villtu ecki kungiøra oss ꝥ
huad þtta hefꝛ ad merkia vid oss/ sm̄ þu giører?

a Lyst Augna) kallar hn̄ sꝫna Eigenkonu

Og eg sagde til þra/ DROTTen talade til mꝫn ꝛ sagde/ Seig þu til Jsraels Nws ad F
DROTTen DROTTen seigi suo/ Sia þu/ Eg vil vanhelga min̄ Helgedom ydart hid
hꝏdsta Traust/ ydar Augnalysting/ ꝛ ydar hiartans Osk/ ꝛ ydra Syne ꝛ Dꝏtur s̄ þier skul-
ut missa ꝛ falla skulu fyrer Suerde. Og þier skulut giøra suo sm̄ at eg giørde / þier skulud
eigi byrgia ydarn muñ/ ꝛ ecke eta Sorgar braud/ helldꝛ skulu þi' setia vpp ydart Skart vpp
a ydart Høfut/ ꝛ draga a ydꝛ ydar Skoklꝏde. Þier skulut huorke Narma nie Grꝏta/ helldꝛ
skulu þier vppgiefast yfer ydar Syndum/ ꝛ Stynia huer mꝫ ødrum. Og þañen skal Ezechi
el vera ydꝛ ein Forundran/ at þier skulut giøra lꝫka sm̄ hn̄ hefꝛ giørt / nꝏr ed ꝥ mun koma/
huar mꝫ ad þier skulut formerkia at eg er DROTTen DROTten.

Og þu Mañsins son/ Nꝏr ed eg mun i burt taka fra þm þra Makt ꝛ Traust/ þra Aug G
nalysting og þra Hiartans Osk/ Þeirra Syne ꝛ Dꝏtur/ Ja a þm sama tꝫma sk ein̄ koma
til þꝫn sa ed vndan hefur fluet/ ꝛ kuñgiøra þier ꝥ. A þm sama tꝫma skal þin̄ Muñur vpp
lukast nꝫ honum/ sm̄ vndan hefur fluet/ suo at þu skallt tala ꝛ ecki meir þegia/ þt þu skallt
vera þra Forundran/ So at þr skulu formerkia at eg er DROTTen.

XXV.

OG Ord DROTTINS skiedi til mꝫn/ ꝛ sagdi/ Þu Mañsins son/ Snu þu A
þꝫnu Auglite amot Am̄on sonū/ ꝛ spꝏdu a mote þm/ ꝛ seig þu til Am̄on sōa
Heyret Ord DROTTINS/ So seiger DROTTen DROTTen/ Fy
rer þad ad þier søgdut Ha ha/ yfer minū Helgedome at hn̄ vꝏre vanhelgadꝛ
ꝛ yfer Jsraels Lande at ꝥ vꝏre i eydelagt/ ꝛ yfer Husenu Juda at ꝥ sie Her-
teket i burt flutt. Þar fyrer sia þu at eg vil giefa þig j hendꝛ þra Barna-
ña af Austrenu/ ꝛ þr skulu byggia sꝫna Kastala ꝛ Bꝏstade þar jñe/ þr sklu eta þin̄ Auøxt
ꝛ drecka þina Miolk. Og eg vil giøra Rabbath ad Vlfballdastalle/ ꝛ sonu Am̄on til Fie
hirdara/ Og þr skulu so formerkia at eg er DROTTen.

Þui so seiger DROTTen DROTTen/ Fyrer ꝥ at þu klappader þinum Høndum so B
til samans/ ꝛ sparkader mꝫ fotunum ꝛ hefꝛ so mꝫ Hꝏdne gladt þig af øllu þinu Hiarta yfer

Am̄on
Jere. xlv
Supra xxi
Hier tekur Spamaduren at Spa i giegn Heidingium/ sm̄ voru Magrañar Gydinga/ allt til hins xxxij Cap.

Israels Lande. Þar fyrer sia þu/Eg vil vtrietta mijna Hønd yfer þig/ ⁊ giefa þig Neidnū
þiodum til hlutskiptis/⁊ vpprÿckia þier fra Folkenu/⁊ foreyda þier vr Landenu/⁊ afma þig
suo at þu skallt formerkia at eg er DROTten.
Suo seiger DROTTen DROTten/Af þui ad Moab ⁊ Seir seigia so/Sia þu/Þat Moab
Husit Juda er lijka suo sm aller adrer Neidingiar/ Sia þu/Eins þa vil eg opna Moab a Esa. xvi
hlidine j hns Stødum/ ⁊ j Takmørkum þss Edlalandsins/ Einkum sm er BethJesimoth/ Jere. xlviij
BaelMeon ⁊ Kiriathaim þm Børnūum mot Austrenu medr Amon sonū/⁊ eg vil giefa þm
hana til Arfleifdar/ suo ad ecki skal meir sona Amon gieted verda a medal Neidena þioda.
C Og eg vil læta ganga Lagadom yfer Moab/ ⁊ þr skulu formerkia at eg er DROTTen.
Suo seiger DROTten DROTten/Þar fyrir at Edom hefr hefnt sijn a Hwsenu Ju- Edom
da/⁊ syndgast suo medr sine Hefnd/Þar fyrer þa seiger DROTten DROTten suo/Eg Jere. xlix
vil vtrietta mijna Hønd yfer Edom/⁊ eg vil j burt suipta þadan bæde Mønum ⁊ Fienade/⁊
hana j Eydeleggia/fra Theman jn til Dedan/⁊ fella þa fyrer Suerde. Og eg vil Hefna
mijn aptur a Edom vegna mins Folks Israel/⁊ þr skulu giøra vid Edom/ epter mine Reidi
⁊ Grimd/suo ad þr skulu formerkia mijna Hefnd seiger DROTten DROTten.
D Suo seiger DROTTen DROTTen/Fyrer þ ad þr Philistei hafa Hefnt sijn/ og Philistei
Hefnt suo þss gamla Natursins/epter øllum sijnum vilia medr skadræde mins Folks/Þar fy Esa. xix
rer seiger DROTten DROTten suo/Sia þu/Eg vil vtrietta mina Hønd yfer Philisteis
⁊ afma þa Bardaga men/⁊ eg vil fyrirkoma þm s eptr eru ordn vid Siafarsijduna/⁊ eg vil
giøra stora Hefnd a þm/⁊ Refsa þm mz Grimd/suo ad þr skulu formerkia ad eg er DRO-
TTEN/þa eg hefe fullgiørt mina Hefnd vid þa.

XXVI.

A Þ
OG þ skiede a þui Ellefta Aarenu/þan fyrsta Dagen þss fyrsta Manadar-
ins/Ad Ord DROTTens skiede til mijn/ ⁊ sagde/Þu Mansins son/Fyrr Esa. xxiij
þ at Tyrus seigr yfer Jerusalem/Hei ah/Borgarhliden Folksins eru nidur Jere. xlvij
broten/Nu er þ komit til mijn/eg fyllunst nu fyrst hun er i Eydeløgd. Þar
fyrer seiger DROTten DROTten so/ Sia þu/Eg vil til vid þig Tyrus/ Tyrus
⁊ eg vil flytia yfer þig margar Neidnar þioder/Lijka suo sm at eitt Siæfar
haf þ forhefr sig mz sijnum Bylgium. Þeir skulu fordiarfa Mwrueggena i Tyro/⁊ ofan
briota hennar Turna/Ja eg vil ⁊ eirnen þui Duptenu j burt feykia sm fyrer hene er/⁊ eg vil
giøra hāa at berū Steine/ ⁊ ad einum Holma i Hafenu/þar ed þr meiga vtbreida sijn Fiske
net/Þuiad eg hefe talat þ/seiger DROTten DROTTen/Og hun skal verda Neiding-
iunum at Herfange/Og hennar Dætur sm liggia a Sliettlendenu skulu drepnar verda fyrer
Suerde/⁊ þr skulu formerkia at eg er DROTten.
Þui suo seiger DROTten DROTten/Sia þu/Eg vil læta Nabugodonosor Konūg-
en af Babilon koma yfer Tyro fra Nordrenu(hn s er eirn Konungr yfer øllum Konungū)
mz Vijghesta Vagna ⁊ Riddara lid/ ⁊ mz eirn miken Mansiølda/han skal i Hel sla þijnar
B Dætr s a sliettlendenu liggia. En a mote þier sk hn vppbyggia Heruirke/⁊ Girdingar giø-
ra ⁊ Herskiølldu vtbua a mote þier. Hn skal mz Vedrum þijna Mwruegge nidurbriota/og
þina Turna medur sijnum Heruopnum ofanrijfa. Joreykr af fiøldanum hns Vijghesta a
skal hylia þig. Suo skulu ⁊ eirnen þiner Mwruegger skialfa af brakenu Vijghestana Ridd vedrum)
arana ⁊ Hiolana/Nær ed hn mun jndraga vm þin Borgar hlid/ lika sm þ men plaga jn at Vedr kallast vig
draga vti ein nidurbroten Stad. Hn mū med footunum sina Hesta nidurtroda øll þijn Stræti uel mz huerre þr
þitt Folkmun hn medr Suerde nidurdrepa/⁊ þijna sterka Stolpa at Jørdu ofan rijfa. Þijnu brutu Mwrueg
Godze skulu þr ræna/⁊ i burt grijpa þin Sølueyrer. Þijna Mwruegge skulu þr ofanbrio- ge þordū daga
ta/⁊ þijn Fegurdar hus nidur rijfa/⁊ þr munu þijnu Mwrgriote/ Hwsauide/⁊ Sorpe vtka-
C sta a Vatned. Og suo vil eg giøra eirn enda a þijnum Saunghliodum/⁊ Slaattarhliom-
uren þinar Hørpu skal ecki meir heyrdr verda. Og eg vil giøra þig ad berum Steine/⁊ ad ei
num Holma/þar ed þr vtbreida sijn Fiskenet a/ so ad þu skallt ecki meir vpp aptur byggiast/
Þuiad eg er DROTTJN/sm þtta talar/seiger DROTTen DROTten.
Suo seiger DROTTen DROTTen j mot Tyro/Huad gillder þ ad þær Eyiarnar
munu skielfast vid/nær ed þu skallt suo skemeliga falla/og þa ed þijner hiner Saaru Lemst-

rudu munu stynia/ þr sm̃ j þier skulu drepner verda. Aller þr Hofdingiarner vid Sioen sku-
lu afsetter verda sijnum Stolum/ ⁊ af sier leggia sijna Kyrtla/ ⁊ afklæda sig sijnum Tignar
bwninge/ ⁊ ganga i sorgar Klædum ⁊ sitia a Jorduñe/ ⁊ þr skulu skielfast vid þ/ ⁊ vgga vm
sig yfer þiñe suo nærsta skyndeligre Hrapan. Og þr Skulu smargrætiligana harma þig/ og
seigia af þier/ Auui/ Huernen ert þu so mz ollu j eyde ordeñ/ þu hiñ Rafnfræge Stadurẽ? s
liggur vid Sioen/ ⁊ vart so Mecktugr a Siafarhafenu medr þinum jñbyggiurum/ suo at allt
Landed var hrædt vid þig. Auui/ Huersu hræddar voru Eyiarnar vm sig/ af þiñe Hrapã/ Ja
þm Eyiunũ j Hafenu ognade þijn Foreydsla.
Suo seiger DROTTen DROTten/ Eg vil giora þig at einum Eydestad/ suo sm̃ þa D
adra Stade þar eingen byr jñe/ ⁊ eg vil læta eitt miked Vatzflod koma yfer þig/ suo at mi-
kel Votn skulu hylia þig. Og eg vil kasta þier nidr til þra sm̃ ofan fara j Grofena/ sm̃ er
til hiña Daudu. Eg vil hrinda þier hier ofan af/ nidr vnder Jordena/ og giora þig suo sm̃
eina eilijfa Eydemork/ medr þm sm̃ j Grofena nidur fara/ suo at eingen skule i þier bwa.
Eg vil giora þig/ þu hin Prydeliga/ j Landenu lifande Mañа/ ja eg vil giora þig at skielf
ingu/ suo at þu skallt ecki meir til vera/ og nær ed þr spyria at þier/ þa sklu þr alldreige fiña
þig eilijfligana/ seiger DROTten DROTten.

XXVII.

G Ord DROTTINS skiede til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/ Giør A
eirn Sorgargrnæt yfer Tyrus/ og seig þu til Tyrus/ þrar sm̃ liggur fram
vid Siafarhafit/ og Kaupslagar vid margar Eyiar Þiodaña/ Suo seigir
DROTTen DROTTEN/ O Tyrus/ Þu seiger/ eg er þañ allra feg-
ursti/ þin Landamerke eru [a] mitt j Hafenu/ og þiner vppbyggendr hafa til
bued þig hid allra prydeligasta/ þr hafa allar þinar Þilsialer af þinum
Borduid giordar af Sanir/ og læted flytia Cedrus trie af Libanon/ og giort þijn Mostur
þar vt af/ og þijnar Aarar af Eike trianum vr Basan/ og þijna Becke af Filsbeinum/ og
þijna kostulega stola vr Eyiunum Chitim. Þin Segl voru saumat Silke af Egiptalan-
de/ og þijn Sigurmerke þar jñe teiknut/ og þin Tiolld af Gulu Silki og Purpura/ wr þm
Eyiunum Elisa.
Þeir af Zidon ⁊ Aruat voru þiner Skipferiarar/ ⁊ þu hafder skynsama meñ til Siglin- B
ga i Tyro/ Þeir Olldungarner ⁊ hiner Hagkæku af Gebal hlutu at smijda þijn Skip. Oll
Hafskipen ⁊ Skipfolked fanst hia þier/ þr hofdu siñ Kaupskap j þier. Þeir vr Persia/ Ly-
dia ⁊ Lybia voru þiner Strijdz meñ/ sm̃ sijna Skiolldu ⁊ Hialma vpp festu j þier/ og giordu
þig suo prydeliga. Þeir af Aruat voru mz þinu Herlide/ j kringum þijna Mwruegge/ ⁊ hi-
elldu Vord vpp i þijnum Turnum/. þr festu sijna Skiolldu alla vegana vt a Mwrueggena
⁊ giordu þig suo prydeliga.
Þu hafder þiñ Kaupskap a Hafenu/ ⁊ flutter allzhattadan Varning/ Silfr/ Jarn/ Tin
⁊ Bly/ til þiñar Kaupstefnu. Jauan/ Tubal/ Mesech Kaupslogudu vid þig/ ⁊ fluttu þier C
Þræla ⁊ Mælm til þiñr Kaupstefnu. Þeir af Thogarma fluttu þier Vijghesta ⁊ Vagna/
og Mwlasna til þinnar Kaupstefnu. Þeir af Dedan voru þiner Kaupmeñ/ ⁊ allauega-
na hefr þu haft þiñ Kaupskap i Eyiunum/ þr selldu þier Filsabein og Hebenuid.
Þeir af Syria soktu þitt Erfide hia þier/ sm̃ þu verkadr/ ⁊ fluttu Rubin/ Purpura tiolld/
Silke ⁊ Flugiel ⁊ Christalla til þiñar Kaupstefnu. Juda ⁊ Jsraels land Kaupslogudu eir-
nen vid þig/ ⁊ fluttu þier Hucite ⁊ Min nith/ ⁊ Balsamum/ Hunãg ⁊ Oleum ⁊ Mastix til
þiñar Kaupstefnu. Þar til sokte eirnen Damascus hia þier þitt Erfide/ og allzhattadan D
Varning fyrer sterka Vijn ⁊ kostuliga Vll.
Dan ⁊ Jauan ⁊ Mehusal fluttu eirnẽ a þitt Torg/ Jarnsmijdr/ Cassia ⁊ Calmus suo at þu
Kaupslagader þar mz. Dedan keypte vid þig mz tiallda Vefnade þar ed a er seted. Arabi
a ⁊ aller Hofdingiarner af Kedar hofdu Kaupskap vid þig/ medr Saude/ Hrwta ⁊ Hafra.
Þeir Kaupmeñerner af Saba ⁊ Raema keyptu vid þig/ ⁊ fluttu þier allzhattadar Jurtrer
⁊ Dyrdliga Gimsteina/ ⁊ Gull til þiñar Kaupstefnu. Haran og Chane/ og Eden mz þeim
Kaupmoñunum af Seba/ Assur ⁊ Elimad voru þiner Kaupmeñ.
Þeir Kaupslogudu aller vid þig mz kostuligum Klædum/ mz Silke ⁊ dyrindis Vefnade/ E

Tyrus

[a] Midt i Hafenu Suo sm̃ adrer Hofdingiar hofdu Borger Þorp og Akra/ Suo hafde Tyrus valld a Sionum/

Macktr uelldi Tyri

Marknadur Tyri

huern ed þr j Kostuligum Kistum af Cedrustriam smÿdodum og vel vnnuendudum fluttu til
þiñar Kaupstefnu. Eñ þau Hafskipen voru hin yppurstu a þiñe Kauprein. Þañen
ertu orden Rÿk z Tÿguglig i midiu Siæfar hafenu/ z þiner Skipmeñ hafa flutt at þier yf
er vm mikelshættar Vøtn.
F Eñ eirn Austanuindꝛ sk j sundurbriota þig midt j Siönum so at þiñ Sølu eyrer/ Kaup
meñ/ Kaupskapꝛ/ Skipfolk/ Styrimeñ z skipasmider/ z þiner Varningsmeñ og aller þÿner
Strÿdzmeñ/ z allt Folked j þier skal tortynast midt j Siafarhafenu/ a þm tÿma nær ed þu
æft nidur j gruñ at hrapa/ suo at Høfnen sk z eirnen skialfa vid/ af þm Hahliodunum þiña
Styremaña. Og aller þr sm̃ roa mz Bætzærunum asamt Skipuerium z Meistørū sklu
stÿga af Skipunum vppa Landet/ z mz Hæhliodum æpa yfer þier/ z harma þig beiskligana
z ausa Molldu yfer Høfud sier/ z vellta sier j Osku/ þr munu raka sig berskøllotta yfer þier
z vefia Seckium j kringum sig/ z af Hiarta beiskligana græta/ z Sorga yf' þier.
G Þeirra Børn munu z eirnen Harma þig/ Aha/ Huer hefꝛ nockurn tÿma suo kyrr orden a
Siæfarhafenu suo sm̃ þu Tyrus? Þar ed þu framder þiñ Kaupskap a Siönum/ Mørg
Lønd audgad' þu/ Ja þu audgader eirnen þa Konungana a Jørduñe medꝛ þinū Varninge
z Kaupskap. Eñ nu ertu af Siafarhafenu j burt køstut j þ miøg diupa Vatnet/ suo at øll
þÿn Handtieran z allur þiñ Mañfiølde er nidurfallen i þier. Aller þr sem j Eyiunum bwa
þa skielfdust yfer þier z þra Konungum þa ognade þ/ og baru sig Hørmuligana. Þeir
Kaupmeñ j Løndunum blÿstra epter þier/ at þu ert suo skyndeligana forgeingen z kant ecke
meir vppaptꝛ ad komast.

XXVIII.

A Og Ord DROTTINS skiede til mÿn og sagde/ Þu Mañsins Son/ seig
þu þm Høfdingianum j Tyro/ Suo seiger DROTten DROTten/ Fyr-
er þ at þitt Hiarta vpphefꝛ sig/ z seiger/ Eg er Gud/ Eg sit a einum Velld
isstole Guds/ midt a Siönum/ Þo at þu siert Madur enn eingen Gud/
eñ þo forhefꝛ sig samt þitt Hiarta/ lÿka sm̃ ad være þ eitt Gudz Hiarta. Sia
þu/ Þu þikest Hyggnare eñ Daniel/ at ecki sie neitt Huled fyrer þier/ og ad
þu hafer sialfꝛ komed slÿkre Magt til vegar/ fyr' þiñ Klokskap z Hyggiuvit/ z soddā Fiar-
siodu samandreiget af Gulle z Silfre/ og giørsemis Gripum. Og mz þÿnum Vÿsdome og
Fyrersion hefꝛ þu feinged suo stora Magt/ þar vt af ertu suo Drambsamur orden at þu ert
suo Mektugꝛ.

Høfdingkanū
Huern hñ sÿdan
kallar Kong

B Þar fyrer seiger DROTTen DROTten suo/ Med þui at þitt Hiarta þ forhefꝛ sig
lÿka sm̃ eins Gudz Hiarta/ Þar fyrer sia þu/ Eg vil jñleida yfer þig þa hinu Framandi
sm̃ eru þr Vÿkingarner Heideña þioda/ þr skuluv fdraga sÿn Suerd yf' þiñe fegurdar Vit
sku/ og giøra þÿna stora Vegsemd at Vanuirdu. Þeir skulu steypa þier j Grøfena nidꝛ/ ad
þu skuler deyia midt j Siafarhafenu/ suo sm̃ þr hiner j Helslegnu. Huad skal gillda? Nūt
at þu mūt þa seigia til þras̄ þig i Hel sla/ Eg er Gud/ mz þui at þu ert þo eingen Gud hell-
dur eirn Madꝛ/ og i þra Høndum sm̃ þig i Hel sla. Þu skallt deyia/ lÿka s̄ hiner Vomskor-
nu fyrer hende hiña añarligu/ þt eg hefe talad þ/ seiger DROTten DROTten
C Og Ord DROTtens skiede til mÿn/ z sagde/ Þu Mañsins son/ Giør eirn Harmagræt
yfer Konungenum af Tyro/ z seig þu vm hñ/ Suo seiger DROTTen DROtten/ Þu ert
eitt Hreinligt Incigle/ fullt af Vÿsdome/ og ofsa fagurt. Þu ert Gudz lysteligꝛ Jurtragar
dur/ og pryddꝛ mz allzhattudum Gimsteinum/ Einkum sm̃ er med Sardus/ Topasius/ Ada
mas/ Turkis/ Onix/ Jaspis/ Saphirus/ Carbunculus/ Smaragdus og Gull. Vpp fra þm
Deigenum ed þu vart skapadꝛ þa hlutu hia þier reidubunar ad vera þinar Hørpꝛ og Hliod-
D pÿpur. Þu ert sem eiñ Cherubim/ s̄ sig vÿdt vtbreider/ og hylur sig/ Og eg setta þig vppa þ
Heilaga Fialled Gudz/ at þu skyllder ganga a gloande Steinum/ og þu vart flecklaus j þÿ-
num Giørningum a þm Deigi ed þu vart skapadꝛ/ þangat til z suo leinge þ þiñ Misgiør-
ningꝛ vard funden. Þuiad þu ert orden hid jñra fullꝛ af Ofstopa af þinum myklum Mark
nade/ z þu Syndgadist suo. Þar fyrer vil eg vanhelga þig j fra þui Fiallenu Gudz/ z eg
vil vtreka þig þu hiñ vtbreidde Cherubim af þm Gloande steinunum.
E Og med þui ad þitt Hiarta þ vppheful sig vegna þiñar Fegurdarpryde/ og þu liest þÿn
Klokinde tæla þig j þÿnu Skraute/ Þar fyrer vil eg kasta þier nidur til Jardar/ z giøra þig

Synder
Tyri

ad Vnd-

ad Vndrum fyrer Konungunum. Þuiat þu hefur fordiarfat þiñ Helgedom medr þisse mik-
ille Misgiørd/ z rongum Kaupskap. Þar fyrer vil eg lꜳta eirn Elld vtganga af þier/ s þier
sk forenda/ z eg vil giøra þig at Osku a Iordune/ so ad øll Verølldenn sk sia vppa þ. Aller
þr sm þeckia til þijn a medal Heidena þioda/ skulu hrædast þiña vegna/ þ þu ert so skyndelig
ana j gruñ fallen/ z kant alldreigi meir vpp at komast.

Og Ord DROTTINS skiede til min og sagde/ Þu Mañsins son/ Set þitt Auglit a F
Zidon mote Zidon/ z spadu a mote heñe/ z seig þu/ Suo seiger DROTten DROTten/ Sia þu/
Eg vil til vid þig þu Zidon/ z eg vil eiga Sigre at hrosa a þier/ so ad þr sku formerkia ad eg
er DROTTEN/ nær ad eg læt Domen ganga yfer hana/ z auglyse a heñe ad eg sie Hei
lagur. Og eg vil tilsenda heñe Drepsott/ z Blodz vthelling a heñar Stræte/ z þr skulu mz
Banuænligum Auerkum falla þar jñe/ fyrer Suerdenu sm allauegana skal yfer hana gan
ga/ z þr skulu formerkia ad eg er DROTTIN. Og sijdan skal þar alla vegana i kring G
vm Israels Hws sm þra Ouiner eru/ eingen Klungurþyrne vera sm þa skule stinga/ edur
neitt þ Illgrese sm þm skal mein giora/ So ad þr skulu formerkia ad eg er DROTTIN
DROTTIN.

Suo seiger DROTten DROTten/ Nær ad eg samansafna aptur Israels Hwse j fra
Deut. xxviij Esa. lxv þui Folkenu medal huerra þr eru j sundur dreifder/ þa vil eg auglysa a þm fyrer Heidingiu-
num þad eg er Heilagr/ og þr skulu bwa j sijnu Lande þui sm eg gaf minum þion Jacob/ og
þr skulu vgglauser þar jñe bua/ z husen vppbyggia z Vijngardana planta. Ja þr sku vgg
lauser bua/ nær ad eg læt Domen ganga yfer alla þra Ouine allt vm kring/ Og þr skulu for
merkia ad eg er DROTten þra Gud.

XXIX

A
Esa. xix Jere. xlvi A Þui Tiunda Aarenu/ þañ tiunda Dagen þss Tolfta Manadar/ skiede Ord
DROTTINS til mijn z sagde/ Þu Mañsins so Set þitt Auglit a moti
Pharao Konungenum j Egipta Lande/ z spadu a mote hønum/ og j mote
øllu Egiptalande. Predika z seig þu/ Suo seiger DROTTen DROT
Pharao Egiptaland Ten/ Sia/ Eg vil koma yfer þig Pharao Kongr Egiptalandz/ þu hiñ myk
le Dreke s liggr i þijnu Vatne/ z seiger/ Vatzstraumuren er miñ/ z eg hefi
giort mier hñ. Eñ eg vil leggia þier eirn Bitel j Muñ/ z lꜳta þa Fiskana j þijnu Vatne/
loda a þinu Hreistre/ z eg vil draga þig vt af þijnum a Vatzstraum/ mz øllum þm Fiskunū B
a Vatzstraumr) Er Nilus/ og merker allt Egiptalandz Rangeriste i þinu Vatne sm loda a þijnu Hreistre. Eg vil vtkasta þier mz þinum Fiskū vr þijnu Vat
ne/ burt j Eydemørkena/ a Lande skalltu falla z ecki vppaptur lesin nie samansafnadr verda/
helldr skalltu verda Dyrunum i Landenu z Fuglunum Loptsins ad Tafne. Og aller þr sm j
Egiptalande bua skulu formerkia at eg er DROTten/ Fyrer þ at þeir hafa verid Israels
hwse eirn Reyrstafr/ huer ed brotnade nær ed þr hielldu hønum i Hendiñe/ z stack þa j giegnū
Sijduna/ eñ nær ed þr studdu sig þar vid/ þa brast hñ j sundr/ z stack þa j Miadmernar.

Þar fyrer seiger DROTten DROTten so/ Sia þu/ Eg vil lꜳta Suerdet koma yfer
þig/ z j burt suipta bæde Mønum z Fienade j þier. Og Egiptaland sk verda ad eirne Ey-
demørku z Vræsum/ z þr skulu førmerkia at eg er DROTTIN. Fyrer þ at hañ seiger/
Vatzstraumuren er miñ/ z eg er sa s hñ giorer/ Þar fyrer sia þu/ Eg vil til vid þig z vid þss
na Vatzstrauma/ z eg vil giøra Egiptaland at Eydemørku z Obygdū/ fra Turnenū til Sie
ne/ jñ til Landamerkiaña Blalandz/ suo ad þar sk huerke Meñ nie Fienadr jñeganga/ eda C
þar jñebwa j Fiorutijge Aar. Þuiad eg vil giøra Egiptaland j Eyde/ z lꜳta þss Endemørk
obygd vera/ z þa Stadena i Eydeliggia vm Fiorutijge Aar/ suo sm adra Eydestade/ z eg vil
vtskwfa þm Egiptskum a medal Þiodaña/ z eg vil j burt tuistra þm vm Lønden.

Þo seiger DROTTen DROTten so/ Nær ed þau Fiorutiu Aaren eru vmliden/ þa vil
eg safna þm Egiptskum til samans/ j burt fra þm Þiodunum a medal huerra þr sklu vtdrei
Jere. xlvi fder verda/ z eg vil snua Herleidingu þra Egiptskra/ z flytia þa jñ aptur j Landet Pathros/
huert at er þra Foosturlād/ z þar sklu þr ba eitt lited Kongs rijke/ Þuiat þr sklu vera Litler
Pathros hia ødrum Kongarijkium/ z ecki meir Drottna yfer Heidnū þiodum/ Og eg vil giøra þa lijt
tilsꜳattar/ so at þr sklu ecki Drottna yfer Þiodunum. So þ Israels Hws sk ecki meir trey
sta vppa þa/ z syndgast so þar mz/ Nær ed þr hallda mz þm/ Og þr skulu formerkia at eg er
DROTten DROTten.

Og þ

D Og þ bar suo til/a þui Tuttugasta z siounda Aarenu/a þm fyrsta Deigenum þss fyrsta
Manadarins/ Ad Ord DROTTens skiede til mijn/ og sagde/ Þu Mañsins Son/Nabo
godonosor Konguren af Babilon hefz flutt sitt Herlid fyrer Tyrus/ mz mikelli Armædu/so
at allra Høfud eru Haarlaus orden/z allra Sijdur þreyttar/ z hñs Erfidismunet fyrer Tyr
us/ eru huerke honum nie hñs Strijdzfolke launat.

Þar fyrer seiger DROTten DROTten so/Sia þu/Eg vil giefa Nabogodonosor Ko-
nungenum af Babilon Egiptaland/ at hñ sk j burt taka allt þra Godz/Ræna þ z Rupla/
suo ad hñ laune þar mz sijnu Herlide. Eñ honum sialfum vil eg giefa Egiptaland fyrer sij
na Erfidismune/sm hñ hefz haft þar fyrer/ Þuiad þr hafa Þionat mier/ seiger DROT-
Ten DROTTen.

A þm sama tijma vil eg læta þ Horned Hwssens Jsraels vaxa/z eg vil vppluka þijnñ
Muñe a medal þeirra/ Og þr sklu formerkia ad eg er DROTTJN.

XXX.

A
DEG Ord DROTTJNS skiedc til mijn z sagde/Þu Mañsins son/Spædu — Suerd sk koma yfer Egiptaland
z seigdu/Suo seiger DROTTen DROTTen/ Kueined z seiget/O Vei
þm Deigenum/þt sa Daguren er nalægur / Ja sa Daguren DROTtens
er nalægur/eirn Myrkz dagur/sa tijmeñ er j nand þ hiner Heidnu sklu ko-
ma/z þ Suerdet sk koma yfer Egiptaland/z Blaland ma hrædast nær ed
hiner j Helslegnu falla j Egipta lande/z þa ed þad folk verdur j burt flutt/
z þa ed þss grunduallan vm kolluelltist. Blaland/Lybia z Lydia/mz allshattudu Mwga-
folke/z Chub/z þr sm eru af Sattmalans Lande sklu falla medz þm fyrer Suerdenu.
B Suo seiger DROTten/Þeir Landuarnar meñ Egiptalandz hliota ad falla/z su Dramb
semin þra Maktaruelldis sk nidz sleigen vera/ j fra Turnenum til Siene sku þr fyrer Südi
falla/ seiger DROTten DROTten. Og þr sklu j eyde leggiast/lijka sm þær þra hinar
obygdu Landz alfurnar/z þss Stader sklu j eyde liggia a medal añara obygdra Stada/So
at þr sklu formerkia ad eg er DROTTJN/ Nær ad eg vppkueike eirn Elld j Egiptalãdi
Suo ad aller þeir sem þui veita Hialp forey dder verde. A þeim sama tijma skulu Sen
debodarner vt fara fra mier j Skipen/at hræda Blaland sm nu er so athugalaust/z þar sk
C vera ein hrædsla a medal þra/lijka suo sm þ gieck Egiptalande/þa ed þss tijme kom/Þuiad — Blaland
sia þu/ad visseligana kemur þ.

Suo seiger DROTten DROTten/Eg vil j burt drijfa Mañfioldan Egiptalandz fyr
er Nabogodonosor Konungen af Babilon. Þuiat hñ z hñs Folk mz honum/asamt mz þim
Heruijskingunum Heideña þioda/eru þar tilkomner at þr Fordiarfe Landet/ z þr munu sijn
Suerd vtdraga a mote Egiptalande/suo ad Landet sk alla vegana liggia fullt med þa j Hel-
slegnu. Og eg vil vppþurka Vatzstraumana/z selia Landed Jllskufolke/og eg vil fyrer þa
hinu añarligu foreyda Landit/ z allt huad þar er jñe. Eg DROTTen hefe talat þ.
D Suo seiger DROTTen DROTTen/ Eg vil j burt suipta Skwrgodunum j Noph/z
afma þa Afgudena/z hiner Egiptisku sklu önguan Hofdingia leingz hafa/z eg vil jnsenda
eina hrædslu j Egiptaland. Eg vil Pathros j eyde leggia/z vppkueikia eirn Elld j Zoan/z
læta Domen ganga yfer No. Og eg vil vthella miñe Grimd yfer Sin/sem at er sa Sterke — No
Kastale Egiptalandz/Og eg vil vppryckia þm Mañfioldanum j No. Eg vil vppkueikia
eirn Elld j Egiptalande/z Sin sk hafa Angist z Neyd/Og No sk öda j eyde løgd/ z Noph
sk hafa dagliga Angist. Þeir hiner vngu Karlmeñ i On z Bubasto sklu falla fyrer Suer
de/z Konurnar sklu Herteknar j burt fluttar verda. Thachpanhes sk fa eirn myrkuã Dag
E nær at eg j sundz slæ þ Okid Egiptiskra/so ad Drambsemen þra velldis Maktar sk fa eiñ en
da þar jñe/Hun sk hyliast mz Skyiunum/ z heñar Dætz skulu Herteknar j burt flytiast. Og
eg vil læta Domen gãga yfer Egiptaland/ At þr sklu for erkia at eg er DROTTEN.

Og þ bar suo til a þui Ellepta Aarenu/þañ siounda Dagen a þm fyrsta Manadenum
Ad Ord DROTtens skiede til mijn/z sagde/Þu Mañsins son/Eg vil j sundz bricka Arm
F leggin Pharao Konūgsens af Egiptalande/Og sia þu/ad ei sk vm hñ bundit verda/so at hñ — Pharao
meigi Læknast/hñ sk z ecki helldz medz Spelkum vmuafen verda/suo ad hñ giete styrkz or-
ded/z fae Südenu halldet. Þar fyrer seiger DROTten DROTTen suo/Sia þu/Eg vil
til vid Pha-

til vid Pharao Konungen j Egiptalande/ z eg vil j sundurbriota hans Armlegg/ bæde þann hinn Osluga z hinn Veyka/ suo at Suerded skal falla af hans Hende. Og eg vil j burt dreifa þeim Egiptskum a medal Piodanna/ z j burt drijfa þa vti Londen.

Enn eg vil styrkia Armleggenn Konungsins af Babilon/ z fa honum mitt Suerd j Hendr/ z eg vil j sundurbriota Armleggena Pharaonis/ so at hann skal stynia fyrer honum/ lijka sem sa er til Olijfis er Særdur. Ja/ Eg vil styrkia Armleggina Konungsins af Babilon/ so at Armlegg Pharaonis sklu nidr sijga/ Vppa þat at þeir sklu formerkia ad eg er DRotten/ Nær ed eg gef mitt Sūd j Konungsins hend af Babilon/ at hann skal vtrycki þui yfer Egiptaland/ z eg i burt dreife þeim Egiptskum a medal Piodanna/ z j burt skipa þeim i Londin/ So at þeir sklu formerkia at eg er DROTTINN. G

Babilon

XXXI.

Pharao
Supra xiij xxx

OG þat skiede a þui Ellefta Aarenu/ þann fyrsta dagen j þeim þridia Manadenum/ ad Ord DROTTens skiede til min z sagde/ Pu Mannsins son/ Seig þu til Pharao Konungsins j Egiptalande/ z til allz hans folks/ Nuerium þeink er þu þa at þu siert lijkr j þinne Vegsemd? A

Sia þu/ Assur var sem eitt Cedrus trie a Libanon/ mz fogrum Greinum z Laufþyckum z miøg hær/ so at hans Toppr stod hatt a medal þra storu digru Greinanna. Vatnit giørde þat at hann vard so stor/ z Diupit at hann Vox so hatt. Hans Vatzraser geingu vtan vm kring Bolen a honum/ z hans Læker til allra Vidartrianna j Landenu/ Par fyrer vard hann hærre enn øll Trie j Landenu/ z fieck margar Greiner og langa Kuistu/ Puiad hann hafde nogligt Vatn til at vtbreida sig mz. Aller Himinsens Fuglar giørdu Hreidr a hans Kuistum/ z øll Skogdyren høfdu Vnga vnder hans Greinum/ z þar biuggu øll Stormenne vnder hans Skugga. Hann hafde fagrar storar z langar Greiner/ Puiat hans Rætr høfdu mikit Vatn. Og þar var ecke neitt Cedrus trie honum lijkt j Gudz Alldengarde/ z Grenetrien kunu ecki at jafnast vid hans Greiner/ z þau Kastaneu trien voru eckirt hia hans Greinum. Ja hann var so fagr/ at þar var ecki neitt fegra Trie j Gudz Alldengarde. Eg giørde hann z prydiligan/ ad hann fieck Margar Greiner/ z øll lysteligar trie j Gudz Alldengarde hotudu hann. B

Assur

Par fyrer seiger DROtten DROtten so/ Af þui ad hann er orden so hær/ at hans Toppr stod a medal storra hærra þyckra Greina/ z hans Hiarta vpphof sig af þui at hann var so hær/ þar fyrer gaf eg hann j Hendr þeim Megtugasta a mzal Heidenna þioda/ sem skyllde handtiera vid hann z j burt drijfa hann so sem hann hafde verdskulldad mz sijnu Ogudligu athæfe. So ad hiner annar ligu sklu vpprycka honum/ sem ad eru þeir Heruijkingarnir Heidinna þioda/ z j burt dreifa honum z hans Greiner sklu liggia a fiøllunum z j øllum Dølonum/ z hans Greiner j sundurmoladar j hia øllum Lækium j Landenu. So at allt Folked a Jørdunne skal i burt vijkia fra hans skugga/ z yfergiefa hann/ z aller Fuglar Himensins satu a hans nidurføllnum Stofne/ z øll Skogdyren løgdu sig a hans Greiner. Suo ad eingen Trie skylldu vpphefia sig hiedan af i hia Vatnenu j sinne hæd/ af þui ad Topparner standa a medal storra þyckra Greina/ z þad ecki neitt Trie hia Vatnenu skule vpphefia sig yfer annat/ Puiad þeir sklu aller vnder Jordena/ z ofurseliast j Daudan sem adrer menn/ þeir ed nidr fara j Grøfina. C

So seiger DROTten DROTTEN/ A þeim tijma nær ed hann ofan for til Heluijtis þa giørda eg eirn Harmagrat/ ad Vnderdiupen huldu hann/ og hans Vatzstraumar hlutu kyrrer at standa/ og þau hinu storu Vøtnin kunnu ecki at renna/ og eg giørdi þat at Libanon bar Harm epter hann/ z øll Trien a slettlendenu j burt þornudu yfer honum. Eg hrædda Heidingiana þa ed þeir heyrdu hann falla/ þann tijd eg steypta honum til Heluijtis nidr/ medr þeim sem ofanfara j Grøfena. Og øll þau Lysteligu Trien vnder Jørdunne/ þau hiu Edlabornustu z hin bestu a Libanon/ z øll þau sem fyrr høfdu stadet hia Vatnenu vnnu honum vel. Puiad þau hlutu eirnen medr honum ofan ad fara til Heluijtis/ til þra sem vegner voru mz Suerdenu/ mz þui at þeir høfdu bued vnder Skugganum hans Armleggia a mzal Heidenna þioda. D

Huersu stor meinar þu þa ad þu (Pharao) siert mz þinu bramle z vegsemdarskraute a mz al þra lysteligra Trianna? Puiat þu hlytr nidr fara vnder Jørdena mz þeim lysteligu Trianum z liggia medal hinna o vmskornu/ sem j Hel vegner eru medur Suerdi. Pannen skal þat ganga Pharao med øllu hans folke/ seiger DROTTen DROTten.

XXXII.

A Og ꝥ bar suo til a þui Tolfta Aarenu/ þañ fyrsta Dagen j þm̄ tolfta Ma-
nadenum/ Ad Ord DROTtens skiede til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/ Pharao
Gior þu eirn Sorgargraat yfer Konungenum af Egiptalande/ ⁊ seig þu til Supra xxix
hñs/ Þu ert lijka sm̄ eitt Leon a medal Heideña þioda/ ⁊ so sm̄ eirn Siafar xxx.xxxi
Dreki/ ⁊ støckur j þinum Vatzstraumum/ ⁊ rootar Vatnenu mz þijnum Fo
tum/ ⁊ giører ꝥ Gruggugt. So seiger DROTten DROTTen/ Eg vil
kasta minu Nete yfer þig/ fyrer eirn mikeñ mañfiølda/ s þig sklu reka i mitt Lagnet/ Og eg
vil draga þig vppa Landet/ ⁊ kasta þier vppa Vølluna/ so ad aller Fuglar Himensins sklu
sitia a þier/ ⁊ øll Dyren af Jørduñe sklu mettast af þier. Og eg vil kasta þijnu Hræ vpp
a Fiøllen/ ⁊ vppfylla Dalena mz þiñe Hræ. Eg vil giora Landed sm̄ þu sueimar jñe raudt
B af þijnu Blode/ allt vpp til Fiallaña/ so ad Lækerner skulu verda fuller af þier. Og nær ed
ꝥ er nu mz øllu vtgiørt vm þig/ þa vil eg byrgia Himinen/ ⁊ myrkua hñs Stiørnr/ ⁊ draga
fyrer Solena mz Skyiuum/ ⁊ Tunglit skal ecki Skijna. Og øll Liosen a Himñenu vil eg la Esa.xiij
ta myrk verda yfer þier/ ⁊ eg vil giora Myrkt j þinu Lande/ seiger DROTTen DRO- Joel ij
TTen. Þar mz vil eg skielfa Hiørtun margra þioda/ nær ad eg læt Heidingiana formerk- Math. xxiiij
ia þina Hefndarplægu/ ⁊ mørg þau Lønd sm̄ þu þecker ecke. Og margt Folk sk hrædt ver
da þinna vegna/ þeirra Konunga skal grwa fyrer þier/ nær ad eg læt mitt Suerd leiptra a
mote þier/ ⁊ þr skulu skielfast skyndiligana/ so ad þra Hiørtu skulu verda Huglaus af þiñe
hrasan.

C Þui so seiger DROTTen DROTTen/ Konungsins Suerd af Babilon sk hæfa þig
⁊ eg vil nidr sla þitt folk fyrer Kappaña Suerdum/ ⁊ fyrer allzhattudum Heruijkingū Heid Foreydig
eña þioda/ þr skulu foreyda Vegsemdiñe Egiptalandz/ so ad allt þss folk skal afmad verda Egiptalandz
Og eg vil fyrerkoma øllum Dyrum j hia þui stora Vatnenu/ so ad einskis mans Fotur ⁊ ein
skis Dyrs klauf sk giøra ꝥ gruggugt. Þa vil eg hreinsa þra Vøtn/ so ad þra Straumar sku
lu fliota sm̄ Vidsmiør/ seiger DROTten DROTTen/ Nær ad eg hefe Egiptaland i ey
de lagt/ ⁊ foreydt þui øllu s þar er j Landenu/ ⁊ j Hel sleiged alla s þar bua jñe/ Ad þr sku
lu formerkia ad eg er DROTTen. Þar verdr ein stor eymdarneyd/ s Meñ meiga vel har
ma/ Ja margar Dætur Heideña þioda skulu framflytia soddan Graat yfer Egiptalande/ at
Meñ skulu graata yfer øllu þssu folke/ seiger DROTTen DROTTEN.

D Og a þui tolfta Aarenu þañ fimtanda dagen j sama Manade/ þa skiede Ord DRO-
TTINS til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/ Graat þu folked j Egiptalande/ ⁊ steyp þui
nidur/ mz þm̄ Dætrunum hiña øflugu þiodaña vnder Jørdena/ til þra sm̄ ofan fara j Grø
fena. Huar er nu þijn Vel lysting? Far þu nidr/ og legg þig hia þm̄ ovmskornu. Þeir sku
lu falla a medal hiña j Helslegnu mz Suerdenu. Þad Suerded er nu þegar teket ⁊ þui er vt
rykt yfer allt þtta Folk. Þar vt af skulu hiner øflugu Kappar seigia j Heluijte medur sin-
um med Hialpar møñum/ þr s aller eru ofan farner/ ⁊ liggia þar a medal þra Ovmskornu/
⁊ hiña j Hel slegnu mz Suedenu.

Þar liggur Assr grafen mz øllu sijnu Folke allt vm kring/ sm̄ aller eru j Helslegner/ og
fallner fyrer Suerde. Þeirra Legstader eru Diuper i Grøfunum/ og hañs folk liggur gra Assur
fit alla vegana vm kring/ sm̄ aller eru j Hel slegner og fallner fyrer Suerdenu/ fyrer hueriu
ꝥ øll Verøllden var hrædd.

E Þar liggr eirnen Elam grafen med allan siñ Flock allt vm kring/ þr sm̄ aller eru slegner
⁊ fallner fyrer Suerdenu/ ⁊ nidr farner lijka sm̄ hiner Ovmskornu vnder Jørdena/ fyrer hu- Elam
ium ad øll Verøllden var hrædd/ ⁊ þr skulu bera sijna skøm medr þm̄ sm̄ ofan fara j Grøfe-
na. Þeir voru þar lagder mz allan siñ Mañfiølda a medal hiña j Helslegnu/ ⁊ þeir liggia
þar grafner allt vm kring/ ⁊ eru aller lijka sm̄ hiner Ovmskornu/ ⁊ j Helslegner mz Suerde-
nu/ fyrer huerium ad eirnen ꝥ øll Verøllden hlaut ad vera hrædd/ ⁊ þr skulu bera sina skøm
mz þm̄ sm̄ ofan fara j Grøfena/ ⁊ vera þar a medal hiña j Helslegnu.

Þar liggr Mesech ⁊ Thubal medr allan þra Mañfiølda grafner allt vm kring/ sm̄ aller
eru Ovmskorner ⁊ j Hel slegner mz Suerdenu/ fyrer huerium ad øll Verøllden hlaut eirnen Meseck
F hrædd ad vera. Og aller adrer Kappar s fallner eru a medal hiña Ovmskornu/ ⁊ ofan eru far Thubal
ner til Heluijtis medr sijnum Heruopnum/ ⁊ þr ed løgdu sijn Suerd vnder sijn Høfud/ ⁊ þra

Mis

Misgiørningꝛ er komen yfer þra Bein/þr ed eirnen voru Hrædeliger Kappar j allre Verø-
lldiñe/þo hliota þr so ad liggia. Eins so þa skalltu & eirnen visseligaña j sundꝛ kramen ver-
da/a medal hiña Oumskornu/og liggia so a mille þra s̄ j Nelslegner eru mz Suerdinu.

Edom
Iere. xlv
Supra xxv

Þar liggꝛ Edom medꝛ sijnum Konungum/& øllum sijnum Høfdingium/ a medal hinna i
Nel slegnu mz Suerdenu/og a medal hiña Oumskornu/mz þm ødrum sm̄ ofanfara j Grøf-
ena/hverier þo hafa verit Mektuger. Ja aller Høfdingiarner af Nordrenu hliota þang- G
ad/og aller Zidonier sm̄ eru ofanfarner medꝛ hinum j Nelslegnu/ og þra hrædileg Makt
er orden til skamar/& þr skulu liggia a medal hiña Oumskornu/ & þra sem j Nelslegner eru
mz Suerdenu/ & bera sijna Skøm̄ medꝛ þm sm̄ ofan i Grøfena fara.

Pharao

Þessa skal Pharao sia/ og hugga sig mz øllu sijnu folke/ sm̄ vnder honum eru j Nelsleg-
ner mz Suerdenu/& mz øllu sijnu Herlide/seiger DROTten DROtten. Þuiad øll Verøll
den sk eñ eitt siñ vggande vm sig fyrer mier/so ad Pharao og allꝛ hñs Mañfiølde sk liggia
a medal hiña Oumskornu/ og i hia þeim sm̄ eru j Nelslegner med Suerdenu/seiger DRO
TTen DROTTen.

XXXIII

Hier tekur
propheten til
aptur/ad tala
vid sitt eiged
Folk

OG Ord DROTTINS skiede til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/Pre- A
dika a mote þijnu Folke/& seigdu til þra / Ef ad eg læt koma Suerded yfer
Landet/& Folked i Landenu tekꝛ eirn Mañ a medal sijn/og setꝛ hñ til Vard
halldzmans/og hñ sier Suerdet koma yfer Landet/og hñ blæs i Herlúdurен
og varar suo Folked vid. Huer sm̄ þa heyrer hliodеn Herlúdursins/& vill
ecki vakta sig & Suerded þ kiemꝛ & suipter honum j burt/ hñs Blod sk vera
yfer hñs Høfde/Þuiad hñ heyrde Herlúdursins hliod/og hefꝛ þo ecki at helldꝛ varat sig vid
Þar fyrer þa vere hñs Blod yfer honum. Eñ huer sm̄ lætur vara sig vid/hañ mun biarga
sijnu lijfi þar j fra.

Vardhalldz
madur
Ezech. iij

Eñ ef Vardhalldzmaduren sier Suerdet koma/& blæs ecki j Herlúdurin/& varar eigi hell B
dur sitt folk vid/& Suerdit kemꝛ/& suipter nockrum j burt/þr hiner sømu verda at vijsu j burt
tekner fyrer siña Synda saker/Eñ þra Blodz vil eg kresia af Vardhalldzmañsins hende.

Og nu þu Mañsins son/Eg hefi sett þig til eins Vardhalldzmās yfer Israels hus/ nær
ed þu heyrer nockut af mijnum Munne sem þu skallt vara þa vid miña vegna. Nær ad
eg seige nu so til his Ogudlega/ Þu hiñ Ogudlige skallt visseligana deyia/& þu seiger honū
ecki þ sama/so at sa hiñ Ogudlige tæke sier vara fyrer siñe breytne/þa skal hiñ Ogudlige ad
vijsu deyia fyrer sijns Ogudligs athæfis saker/ Eñ eg vil kresia hañs Blodz af þiñe Hende.
Eñ varer þu hiñ Ogudliga vid siñe breytne/ad hñ snue sier þar i fra /& hñ vill ecki snua sier
fra sijnu athæfe/þa skal hñ deyia fyrer siña Synda saker/eñ þu hefꝛ frelsad þina Sælu.

Þar fyrer þu Mañsins son/Seig þu til Israels huss/Þier seiget so/ Vorar Synder og C
Misgiørder þær liggia a oss/so ad vier forgøngū þar vnder/ Huernen kuñū vier þa at lifa?

Gudz
Fyrerheit
Ezech. xviij

Þa seig þu til þra. Suo sañarliga sm̄ eg life seiger DROTTen DROTten/þa hefe eg
øngua þocknan a Dauda hins Ogudliga/helldꝛ þ at sa hiñ Ogudlige snue sier fra siñe bre-
ytne/& Life. So snued ydur nu j fra yduare vondri breytne. Eda huar fyrer vilie þier deyia
þier af huse Israels?

Og þu Mañsins son/ seig þu til þijns Folks/ Nær ed eirn Riettlætur giører Rangliga/
þa mun þ ecki stoda honum at hñ hefur Riettlætur vered. Og nær ed eirn Ogudligur giør-
ist Riettuijs/þa sk þ ecki skada hñ at hñ hefꝛ Ogudligꝛ verit. So kañ & ecki hiñ Riettferd-
uge at lifa nær ed hñ Syndgast/Þui ef ad eg segde til hins Riettferduga/hñ sk lifa/& hñ tre
yster vppa sijna Riettuijse & giører rangliga/þa mun øll hñs Riettuijse ecki j miñe løgd vda
helldꝛ mun hñ deyia j sijnu Ranglæte sm̄ hñ giører.

Og ef eg seige til hins Ogudliga at hñ skle deyia/Og hñ snyr sier fra sijnū Syndū/& giø D
rer þ s̄ gott & Riettuijsligt er/so ad hiñ ogudlige giefꝛ þ aptꝛ s̄ j borgan var sett/& bitalar þ
aptꝛ s̄ hñ hefꝛ griped/& geingꝛ epter lijfsins ordum/so ad hñ giører ecki neitt Rāgligana/ þa
sk hñ lifa & ei deyia/Og allar hñs Synder sm̄ hñ hefur giørt sklu ecki Hugleiddar verda/þt
hñ giører nu þ sm̄ gott er & Riettuijsligt/þar fyrer skal hñ lifa

Supra xviij

Þo seiger þitt Folk/ DROTTIN dæmer ecke riett/ þott ad þr hafe oriett. Þuiad nær ed
hiñ Riettferduge snyr sier i fra siñe Riettuijse/& giører Rāgligana/þa a hñ mz riettu ad de-
yia þar

ia þar fyrer. Og nær ed hiñ Ogudlige snyr sier j fra sijnu Ogudligu athæfe / z giører þ sm̃ gott og riettuijsligt er / þa a hñ ad lifa. Þo seigi þier samt / ad DROTTEN dæme ecke riett / Þo at eg dæme ydr af Jsraels huse / huern epter siñe til verkan.

E Og þ skiede so a þui hinu tolfta voru Nerleidingar Aare / þañ fimta dagen i þm Tiunda Manadenum / At þa kom eirn til mijn sa sm̃ vndan hafde komist fra Jerusalem / Og sagde þ Staduren være nidurbrotenn. Og Aond DROTTINS var yfer mier vm Kuelldet / Fyrr eñ sa kom sm̃ vndan hafdi komist / z vpplauk miñ Muñ / þar til hñ kom til mijn vm Morgunen / z hñ vpplauk so minum Muñe a mier / þ eg kuñe ecki meir ad þeigia.

Og Ord DROTTINS skiede til mijn / og sagde / Þu Mañsins Son / þr sm̃ bua i þm foreyddu Stødunum j Jsraels Lande seigia so / Abraham var ad eins eirn Madr / z hñ erfde þtta Land z vier erum marger / þui høfum vier betra Riett til Landsins. Þar fyrer seig

F þu til þra / So seiger DROTten / DROTten. Þier hafet eted Bloded z vpphafet ydr Augu til Afgudaña / z vthellt Blodenu / Og þier meined at þier viliet eignast Landed? Ja þier halldet æ tijd aframm vm Mañdrapen / og fremiet Suiuirdingar / z eirn hñ skamar Eigenkonu hins añars / z þier meinet ad þier viliet eignast Landit?

So seig þu til þra / So seiger DROTTen DROtten / So sañarliga sem eg Life / Þa sklu þr aller sm̃ bua j þm Eyde stødunum falla fyrer Suerde / z huad sm̃ a Akurlendunum er þ vil eg giefa Villudyrunum til fædslu / og þr hiner sem eru j Køstulunum og Hellunum sklu deyia af Drepsott. Þuiad eg vil mz ollu foreyda Landet / z giøra eirn enda a þra Drambseme / z Maktarvellde / so at Jsraels fiøll sklu so i eyde vera / at eingen skal ganga þar yfer vm. Og þr sklu formerkia ad eg er DROTTIN / Nær at eg hefe Landet so olldungis j eydelagt / fyr allra þeira Suiuirdinga saker sm̃ þr giøra.

G Þu Mañsins son / Þitt Folk talar a mote þier / hia Mwrueggiunum / z j Nwsdyrunum / z hu seiger til añars / Kiære / Komed z lætũ oss heyra huad DROTTIN seiger. Og þr mu nu koma til þijn j Sãkuñduñe / z sitia frame fyrer þier / so s mitt Folk / z mũu heyra þin ord eñ ecki neitt giøra þar epter / helldr munu þr blijstra ept þier / z lifa þo samt epter siñe Agirne. Og sia þu / Þu verdr ad vera þra a Kuæde / huert at þr munu giarnan kueda / og sier ad skemtan hafa / so munu þr nu heyra þijn Ord z ecke neitt giora þar epter. Eñ nær þ kiemur huad koma skal / Sia þu / Þa sklu þr formerkia at eirn Prophete hefr verit a medal þra.

a Kuæde) Þeir komu ad heyra Predikan ei til ad trua nie bæta sin lifnad / helldr til ad hæ dr Spameñena / og bæra þra ord i kalls / so heidtudu þr Gudz Ord / slijka sm̃ eñ nu geingur til i Heimenum

XXXIIII.

A Og Ord DROTTens skiede til mijn / z sagde / Þu Mañsins son / Spædu a mote Nirdørum Jsraels / Spædu z seigdu til þra / So seiger DROTten DROTten / Vei þm Jsraels Nirdørum sm̃ ala sialfa sig. Eiga ecki Nirdararner ad ala Hiørdena? Eñ þier etid þad hid feita / z klæded ydr mz Vllune / z þier slatred þui sm̃ Aled er / Eñ Saudena vilie þier ecki ala. Þier giæted ecki ad þui vanfæra og læknet ecki þ Siuka / þ sem sært er Græde þier ecki / þ sem Vegauillt fer sækie þier ecki aptur / og þier leited ecki epter þui sm̃ glatad er / helldr Drottne þier streingeliga og hardliga yfer þm. Og mijner Sauder eru j sundurtuistrad lijka sm̃ þr ed onguan Nirder hafa / og ollum Villudyrunum ad Atu ordner / z mz ollu i sundr dreifder / z þr rasa villervega hingat z þangat a Fiøllunum / og vppa þm hæfu Hælsunum og þeir eru i sundurtuistráder vm allt Landet / og þar er eingen sem spyrie epter þeim / eda Nirde vm þa.

Falshird arar

B Þar fyrer heyre þier Nirdarar Ord DROTTENS / So sañarliga sm̃ eg Life / seiger DROTten DROTTen / Af þui ad þier læted Saude mina verda ad Herfange / z mijna Hiord ollum Villedyrunum at æthu / mz þui at þr hafa onguan Nirder / og mijner Nirdarar skeyta ecki vm mijna Hiord / helldr eru þr suoddan Nirdarar s ala sialfa sig / Eñ mina Saude vilia þr ecki ala. Þar fyrer þier Nirdarar / Heyret Ord DROTtens / Suo seiger DROTTen DROTTen / Sia þu / Eg vil koma yfer þa Nirdarana / z kresia miñar Hiardar af þra Høndum / z eg vil læta þa hafa eirn enda / so ad þr skulu ecki leingr Nirdarar vera / z þr sklu ecki meir ala so sialfa sig. Eg vil frelsa mijna Saude af þra Muñe / so at þr skulu ecki meir vppeta þa hiedan j fra.

E

Fyrerhett

Þui so seiger DROtten DROtten / Sia þu / Eg sialfr vil taka mina Hiørd ad mier z leita ad þeim

ad þm lijka sm̄ eirn Hirder leitar ad sijnum Saudum/nær ed þr j burt villast fra hn̄s Hiørd.
So vil eg leita at minum Saudum/ ꝛ eg vil frelsa þa af øllum þm Stødum/ j hueria þr vo
ru j burt dreifder/ a þm tijma þa ed þ var so Myrkt ꝛ Dimt. Eg vil vtleida þa fra øllu Fol
ke/ ꝛ samansafna þm af øllum Løndum/ Og eg vil jn̄flytia þa i þra Land/ ꝛ eg vil þm Fæd
slu giefa a Israels fiøllum/ ꝛ j øllum Eingeteigum ꝛ j øllnm Takmørkū Landsins. Eg vil D
leida þa til hins besta Haglendis/ ꝛ þra Sauda hus sk standa vppa Hafiøllunum Israels/
þr sklu liggia j einu Lysteligu Saudahuse/ ꝛ fæ gott Haglende a Israels fiøllum

Eg vil sialfur ala mina Saude/ ꝛ eg vil bæla þa seiger DROTTen DROTten. Eg
vil vppleita þ glatada/ ꝛ leida aptr þ sm̄ villtist/ ꝛ græda þat hid Lemstrada/ og giæta af þui
hinu Vanfæra/ og eg vil geyma ad þui sm̄ feitt og velfært er/ og eg vil hafa vmhugsan fyr
er þm so s̄ þ þørf er.

Eñ til ydar min Hiørd seiger DROTTen DROTten so/ Sia þu/ Eg vil dæma a mi- E
Huggunar Fyrerheit llum Saudar ꝛ Saudar/ og a millum Hrutañа og Hafrañа. Næger þ eigi at þier hafed so
gott Haglende? Og so yferfliotanlig ad þier trodet þ nidr mz Fotum/ og so fagra Bruña at
drecka vt af/ so gnogligana at þier stijged þar i/ og giøret þa ohreina? So ad miner Sau-
der hliota at eta þ sm̄ þier hafed mz ydrum fotum nidrtrodet/ og drecka þ sm̄ þier hafed med
ydrum fotum Gruggugt giørt. Þar fyrer seiger DROTTen DROTten suo til þra/ Sia
þu/ Eg vil dæma a millum hins Feita og hins Magra Saudarēs/ af þui ad þier slaet med
fotunum og stanged fra ydur þ hid vanfæra mz ydrum Hornum/ þangat til ad þier j burtre-
ket þa alla fra ydur. Og eg vil hialpa miñe Hiørd/ at þr skulu ecki meir verda so at Herfā
ge/ og eg vil dæma a millū Saudar og Saudar

Og eg vil vppvekia þm eirn einka Hirder/ sm̄ þa skal Ala/ Einkū sm̄ er miñ þienare Da F
Fyrerheit vt af Christo og hns Rijke uid/ hn̄ sk þm fædu giefa/ ꝛ hn̄ skal vera þra Hirder/ Og eg DROTTIN vil vera þeirra
Gud/ eñ miñ þienare Dauid sk vera eirn Høfdinge a medal þra/ Þad seige eg DROTT
IN. Og eg vil giøra eirn Fridarins Sattmala vidur þa/ og i burt reka øll Illskudyren af
Landenu/ so ad þr skulu ohrædder bua a Eydemørkunum/ og sofa i Skogenū. Eg vil bleza
þa/ og allar minar Hæder allt vm kring/ ꝛ læta rigna yfer þa i riettan tijma/ þ skal vera ein
blezunar Døgg. So at Trien a Akurløndunum skulu bera siñ Auøxt ꝛ Landed sk gefa siñ
groda/ ꝛ þr sklu ohrædder bua i Landenu. Og þr sklu formerkia at eg er DROTTIN/ G
Nær ad eg hefe j sundurbroted þra Ok/ ꝛ frelsad þa af þra hende huerium þr hlutu ad þio-
na. Og þr skulu ecki meir Heidnum þiodum ad Herfange verda/ ꝛ eingen Dyr a Jørduñe
sklu meir vppsuelgia þa/ helldr skulu þr ørugger bua an allrar hrædslu.

Og eg vil vppuekia þm eirn Nafnfrægan Alldenkuist/ ad þr skulu ecki meir lijda Hungr
j Landenu/ Og þr sklu ecki meir bera siñ Kiñroda a medal Heideña þioda. Og þr sklu for
merkia ad eg DROTTEN þra Gud er hia þm/ og ad þr eru mitt Folk af Husi Israels
/ seiger DROTTen DROTTen. Ja þier meñ skulut vera Hiørden miñar Fædslu/ ꝛ eg
vil vera ydar Gud/ seiger DROTTen DROTTEN.

XXXV.

G Ord DROTTINS skiede til mijn og sagde / Þu Mansins son/ Set A
Jere. xlix Ezech. xxi Seir þitt Andlit a mote Fiallenu Seir/ ꝛ spadu amote þui/ ꝛ seig þu til þss/ So
seiger DROtten DROTten/ Sia þu/ Eg vil til vid þig þu Fiallet Seir/
og vtrietta mina hønd a mote þier/ og eg vil i eydeleggia þig mz øllu. Eg
vil giøra þijna Stade at Vrbylum/ so ad þu skallt verda ad Obygdum/ Og
formerkia at eg er DROTten. Af þui ad þier bered eilijfan Fiandskap til
Israels sona/ ꝛ rakut þa vnder Suerdet þa ed þm veitte jlla ꝛ þra Synder høfdu enda

Þar fyrer/ So sañarliga sm̄ eg life/ seiger DROTten DROTten/ Vil eg eirnen gio- B
ra þig Blodugan og þu skallt ecki komast vndā Blodenu/ af þui at þu hefr lysting til Blod
sins/ þa skalltu ecki vndan komast Blodenu. Og eg vil giøra Fiallet Seir at Eydemørku og
Vræfum/ so ad eingen sk ferdast edur ganga þar vppa/ og eg vil vppfylla øll hn̄s Fiøll og
Hælsa/ Dalena ꝛ Sliettlenden mz hijna Daudu/ þa sm̄ þar skulu liggia j Hel slegner med
Suerdenu. Ja eg vil giøra þig til eirnrar eilijfrar Eydemerkur/ og eingen sk bua i þijnum
stødum . Og þier skulut formerkia ad eg er DROTTEN.

Og af

C Og af þui ad þu seiger/Þetta huertueggia Folk og bæde þeirra Lønd skulu vera mijn/ z
eg vil eignast þau/þo ad DROTTIN hn̄ bue þar. Þar fyrer/So saṅarliga sm̄ eg life/
seiger DROTTen DROTTen/Eg vil breyta vid þig/epter þiṅe Reide z Natre/so sm̄
ad þu hefur breytt vid þa af ricttu Natre/ z þr sklu þeckia mig þa at eg hefe Refsat þier.
Og þu sklt formerkia ad eg DROTTen hafe heyrt alla þijna Nadung/sm̄ þu hefur tal-
ad a mot Israels Fiøllum/ z sagt/ Þau eru j Eydeløgd z oss ofurgiefen til at fordiarfa þau
Og þier hafed Nælst vm vid mig/ z talad Suiuirdeliga j giegn mier/ þ sama hefe eg heyrt.
D So seiger nu DROTTen DROTTen/Eg vil giøra þig ad eirnre Eydemørku/so at
allt Landed ske gledia sig. Og so sm̄ ad þu hefz gladt þig af þui ad þu eignadist Arfleifde-
na Nwssens Israels/mz þui ad þ var j eydelagt/Lijka so vil eg giøra vid þig/suo ad fialled
Seir sk vera i eyde/mz giøruallre Edom/Og þier sklut formerkia ad eg er DROTTIN.

XXXVI.

A Og þu Maṅsins son/Spaadu Israels fiøllū z seigdu/þier Israels fiøll/Hey-
red Ord DROTTINS/ So seiger DROTTen DROTTen/af þui
at Ouinerner hroosudu sier yfer ydur/ Naha/ Þær hinar æfinligu Hædernar
eru nu ordnar vor Arfleifd/Þar fyrer Spaadu z seigdu/So seiger DROT-
ten DROTten. Mz þui ad þr i eydeløgdu z afmadu ydur alla vegana/og
þier erut þm epterordnum Heidingiunum ad hlutskipte ordner/ og erut kom-
n̄ i Folksins Muṅa/ z erut ordner ad vondre Ordhroopā. Þar fyrer heyre þier Israels fiøll
Ord DROttens DROttens/ So seiger DRotten DRotten/bæde til Fiallaṅa z til Nalsa-
ṅa/til Lækiaṅa z Dalaṅa/ til Wræfa Eydemarkaṅa z obygdar stadaṅa/sm̄ eru þeim epter-
ordnu Heidingiunum ad Gripdeilldum og Nadungum ordner/ allt vm kring/Ja suo seiger
DROTten DROTten. Eg hefe talad i miṅe breṅande Vanlætingu mote þm epterordnu
Heidingiunum/ z i mote giøruallre Edom sm̄ mitt Land hefz af sier tekid mz fagnade af øllu
hiarta/ z mz Nadugligū Adhlatre/til ad fordiarfa z vt arma þ.
B Þar fyrer spaadu vm Israels Land/ z seig þu til Fiallaṅa z Halsaṅa/til Lækiaṅa z Da-
laṅa/So seiger DROTTen DROTTen/Sia þu/Eg hefe talat j miṅi Vanlætingu og
Grimd. Af þui ad þier hlioted at bera soddan Forsman af Heidingiunum/ Þar fyrer seiger
DROTTen DROTTen so/a Eg vphef mina Hønd/ ad ydrer Nagraṅar þr Heiding-
iarner allt vm kring sklu þar j gien sialfer bera sijnar Skamer. Eṅ þiᵉ Israels Fiøll sku-
lut Blomgast aptur/ z bera yduarn Auøxt minu Folke Israel/ z þ sk snargligana skie.
C Þui siaed/Eg vil snua mier til ydar aptur/ z giæta ad ydur so at þier sklut vppbyggiast
z plantader verda/ z eg vil fiølga mørgu Folke hia ydz þui giøruøllu Israels Hwse øllu til
samans. Og Staderner skulu bygder verda vppaptur/Ja eg vil fiølga hia ydz Folke z Fie-
nade/so ad þier sklut Fiølgast z vaxa. Og eg vil jnsetia ydz aptz þar þiᵉ biuggut fyrr meir.
Og eg vil giøra ydz meira gott helldz eṅ nockurn tijma adz fyrre/ Og þier skulut formerkia
ad eg er DROTTen. Eg vil jnnflytia meṅ til ydar/sm̄ sklu vera mitt Folk Israel/þr skulu
þig eignast/ z þu sklt þra Arfleifd vera/ z þu skallt ecki meir vera Erfingialaus.
So seiger DROtten DROtten/Mz þui at þr seigia þ vm ydur/þu hefz vppetid Folkit/
z þu hefz giørt þitt Folk Erfingialaust/Þar fyrer skltu ecki nu meir vppeta Folked/ eige
helldz giøra þitt Folk Arflaust seiger DROTTen DROTten. Og eg vil ei lata þig lein-
gur heyra Brixlen Heideṅa þioda/ z þu skallt ecki leingur heyra Nadungar Heidingiaṅa/
og þu skallt ecki giøra þitt folk Erfingialaust leingz seiger DROTTen DROTTEN.
D Og Ord DROTTINS skiedi framleidis til mijn/ Þu Maṅsins son/ Þa ed Israels
Hws bio j sijnu Lande/ z saurgade þ medz siṅe breytne z Giørningum/suo ad þra Breytne
var fyrer mier/so s̄ Ohreileike Kuiṅuṅar j heṅar Kueṅligu Krankdæme/ þa vthellta eg mi-
ṅe Grid yfer þa/fyrer þss Blodsins saker s̄ þr vthellltu j Lādenu/ z saurgudu þ sama mz þra
Afgudum/ z eg vtdreifda þm a medal Heideṅa þioda/ z eg i burt rak þa vti Londen/ z dæm-
de þa epter þra Breytne z giørningum. Og þeir hielldu sig lijka suo sem Heidingiarner til
huerra þr komu/ z Vanhelgudu mitt hid Heilaga Nafn/so ad þr søgdu so af þm/ Er þtta
Folk DROTtens þ hn̄ hlaut vt ad draga af sijnu Lande? Eṅ eg vægda fyrer mijns Heila-
ga nafns saker/hůt ed Israels hus þ vaṅhelgade a mzal Heideṅa þioda til hůra þr komu.

a Eg vpphef mina hønd) Þad er/ Eg Suer

Fyrerheit og Huggun

Þar fyrer skalltu seigia til Israels Hws/ Suo seiger DROTten DROTten/ Eg giori E
þ eige fyrer ydar skulld þier af Hwse Israels/ helldr fyrer mins Heilaga Nafns saker/ huert
þier hafet vanhelgad a medal Heidena þioda/ til huerra þier komud. Þuiad eg vil helga mitt
hid mykla Nafn/ sem af ydr er vanhelgat fyrer Heidingium/ þad sem þier hafed vanhelgat a
medal þra. Og þr hiner Heidnu sklu formerkia at eg er DROTten (seiger DROTTen
DROTTen) Nær ad eg auglyse mig a ydr fyrer þm/ þ eg sie Heilagr.

Huggun og Fyrer heit

Þuiad eg vil sækia ydur til Heidena þioda/ ⁊ samansafna ydur af øllum Løndum/ og inn=
flytia ydr aptur j ydart Land. Og eg vil støckua hreinu Vatne a ydr/ so at þier skulut verda
hreiner af øllum ydar Saurindum/ ⁊ eg vil hreinsa ydr fra øllum ydar Afgudum. Og gefa
ydr eitt nytt hiarta ⁊ eirn nyan anda j ydr/ ⁊ eg vil j burt taka þ Steinhiartad af ydru Holl=
de/ ⁊ giefa ydr eitt Kiøtligt hiarta. Eg vil giefa min Anda i ydr/ og eg vil giøra eitt suodd= F
an Folk af ydur sem geingr i minum Bodordum/ ⁊ helldr min Riettinde og giører þar epter.
Og þier skulut bua j Landenu sem eg gaf ydar Forfedrum/ ⁊ þier sklut vera mitt Folk og eg
vil vera ydar Gud. Og eg vil Frelsa ydr af øllum ydar Ohreinleika/ ⁊ eg mun kalla Korned
⁊ eg vil margfallda þ/ ⁊ ecki neitt hallære vil eg lata koma til ydar. Eg vil Margfallda
Auøxten a Trianum ⁊ Auøxten a Akurløndunum/ so ad Heidingiarner sklu ecki meir hæda
ydr mz þre Hallæris tijdinde.

Þa munu þier hugleida ydar vonda breytne/ ⁊ ydar giørninga sem eigi voru goder / ⁊ þier
munut þa Idrast yduara Synda ⁊ Afgudadyrkunar. Þessu vil eg til vegar koma/ ecke fyrer
ydar skulld/ seiger DROTten DROTten/ so ad þier skulut vita þ/ helldr so at þier skulud
eirnen skammast ydar/ ⁊ bera Kinnroda/ þier af Israels Huse/ yfer ydra vonda breytne.

So seiger DROTten DROTten/ A þm tijma nær ed eg mun hreinsa ydr af øllum ydar G
Syndum/ þa vil eg byggia þssa Stadena aptur/ ⁊ þr hiner foreyddu Staderner skulu j gen
vppbygder verda. Þad foreydda Landet skal eriast aptur/ þo ad þ være fordiarfat/ so at aller
þeir sem þar ganga vm skulu sia þad/ og seigia/ þetta Land var j eydelagt/ og nu er þad
sem eirn lysteligr Alldengardr/ og þesser Stader voru nidur brotner ⁊ eydelagder og ofan rif=
ner/ Enn nu standa þr ramliga bygder. Og þær Heidnar þioder sem epter eru ordnar j krin=
gum ydur skulu formerkia at eg er DROTTEN/ sa sem vppbygger þ sem ofan er broted/ ⁊
grodsetr þ sem i eyde var lagt. Eg DROTTIN seige þtta/ ⁊ giøre eirnen þ hid sama.

Suo seiger DROTTen DROTten/ Eg vil lata ad nyiu Israels hus spyria mig suo
at eg meige augsyna mig þm/ ⁊ eg vil margfallda þa so sem Mannsins Hiørd/ so sem eina Hei=
laga Hiørd/ sem eina Hiørd til Jerusalem a hennar Hatijdum/ so skulu þr foreyddu Stader=
ner fuller verda af Mannana Hiørd/ Og þeir skulu formerkia at eg er DROTTen.

XXXVII.

OG Hønd DROTTINS kom yfer mig/ ⁊ flutte mig i Anda DROTT= A
INS/ ⁊ sette mig vppa eirn vijdan Vøll/ sem fullr lꝏ af Daudramanna bei=
num/ ⁊ hann leidde mig vm hann allan/ og sia þu/ Þar lꝏgu ofsa mørg Bein a
Vellenum/ ⁊ sia þu/ þau voru miøg skinen. Og hann sagde til mijn/ Þu
Mannsins son/ Meinar þu nockut ad þssi Bein skule verda lifande? Og eg
sagde/ DROTten DROTten/ þ veistu vel.

Og hann sagde til mijn/ Spadu af þssum Beinum/ ⁊ seig þu til þra. Þier skinen Bein/ Hey=
red Ord DROTTens. So seiger DROTten DROTten af þssum Beinum/ Sia þu eg vil
inn senda eirn Anda j ydr/ so at þier skulut Lifande verda. Eg vil giefa ydur ædar ⁊ Sinar/ ⁊ B
lata Kiøt vaxa yfer ydur/ ⁊ draga Hørund þar yfer/ ⁊ gefa ydr Anda so at þier sklut verda
Lifande aptr/ Og þier skulut formerkia ad eg er DROTten.

Og eg spꝏda so sem mier var bijfalad/ ⁊ sia þu ad þar vard Hark/ þa at eg spꝏde/ ⁊ sia þu
ad þau hrærdu sig/ ⁊ beinen komu til samans aptur huert til sijns Lidar. Og eg sa/ ⁊ sia þu
ad þar vøxu ædar ⁊ Kiøt a þm/ og hann dro Hørund yfer þau/ þo var þar enn nu eingen Ande
j þeim.

Og hann sagde til mijn/ Spadu til Vindsins/ Spꝏ þu Mannsins son/ ⁊ seig þu til Vindsins
Suo seiger DROTten DROTten/ Vindur kom þu hingat vr fiorum Attum/ ⁊ blꝏs a
þssa hina Daudu/ so ad þr verde Lifande. Og eg spꝏde so sem hann skipade mier. Þa kom þar

einn Ande

eirn Ande j þa/ ⁊ þeir lifnudu aptur/ Og þeir reistu sig vppa sijnar fætur. Og þad var miøg mikell Her.

D Og hn̄ sagde til mijn/ Þu Mañsins son/ Þesse Beinen eru giørualllt Israels hus. Sia þu/ nu seigia þr/ Vor Bein eru skinen/ ⁊ vor Von er fortøput/ ⁊ þ er vtgiørt vm oss. Þar fyr spaadu ⁊ seigdu til þra/ So seiger DROTTen DROTTen/ Sia þu/ Eg vil opna ydar Grafer/ ⁊ eg vil vtleida ydr mitt Folk af þm/ ⁊ jnnflytia ydr j Israels Land. Og þier skulut Formerkia ad eg er DROTTJN/ þa at eg hefe opnad ydrar Grafer/ ⁊ vt leidt ydr mitt Folk af þm. Og eg vil giefa min̄ Anda j ydr/ so ad þier skulut verda Lifande aptur/ ⁊ eg vil jnnsetia ydur j ydart Land/ Og þier sklut formerkia ad eg er DROtten/ Eg tala þ/ ⁊ giøre þ eirnnen/ seiger DROTTEN

Og Ord DROTTJNS skiede til mijn ⁊ sagde/ Þu Mañsins son/ Tak þier eitt Kefle ⁊ skrifa þar vppa Juda ⁊ Israels Børn/ ⁊ þra Samlags men̄. Og tak eñ nu eitt añat Kefle/ ⁊ skrifa þar vppa Josephs/ s er Ephraims Kefle/ ⁊ allz Israels huss/ ⁊ þra Sälagsmeñ.

E Og legg þ eina til samans vid hitt añat/ ad þ verde so sm̄ eitt Triekefle j þiñe hende. Nær ed þitt folk talar nu til þijn/ ⁊ seiger/ Villtu ecki kuñgiøra oss þ/ huad er þu meinar þar mz? Þa seig þu til þra/ So seiger DROTTen DROTTen/ Sia þu/ Eg vil taka þ Triekefled Josephs/ s er j Ephraims Hende medr sijnum Samlags møñum Israels fleckte/ ⁊ eg vil leggia þa til Keflesins Juda/ ⁊ giøra þar so eitt Kefle af/ ⁊ þr skulu so vera eitt j miñe Hende Og þu skallt suo hallda a þm Triekeflunum j þiñe hende/ a huer ed þu hefur skrifad/ suo ad þeir siae þad.

F Og þu skallt seigia til þra/ So seiger DROTTEN DROTTen/ Sia þu/ Eg vil sækia aptur Israels Børn til þra Heidingiaña til huerra ed þr eru j burt farner/ og eg vil samansafna þm vr øllū Attū/ ⁊ jnnflytia þa aptur i þra Land. Og eg vil giøra eitt Folk af þm bæadum j Landenu vppa Israels Fiallbygdum/ ⁊ þr skulu aller til samans hafa eirn einka Konung/ ⁊ þr skulu ecki meir skiptast i tueñar Þioder/ eigi helldr j Tuo Kongariyke. Suo skulu þr ⁊ eirnen ecki meir saurga sig mz sijnum Afgudum ⁊ Suiuirdingum ⁊ allzhattudum Syndum/ Eg vil hialpa þm vt af øllum Attum/ j huerium þr hafa Syndgast/ ⁊ eg vil hreinsa þa/ ⁊ þr skulu vera mitt folk ⁊ eg vil vera þra Gud.

G Og David min̄ Þienare sk vera þra Konungr/ ⁊ eirn einkanligr Hirder allra þra. Og þr skulu ganga j minū Riettindum/ ⁊ hallda min Bodord ⁊ giøra þar epter. Og þr sklu bua j þui Landenu aptur/ sm̄ eg gaf minum Þienara Jacob/ j hueriu þ ydrer Forfedur þr bioggu/ Þeir ⁊ þra Børn ⁊ Barnabørn sklu bua þar jñe eilijffligana/ ⁊ David min̄ Þienare skal vera þra Høfdinge eilijffligana. Og eg vil giøra Fridarins Sattmala vidr þa/ þ skal vera eirn eilijfr Sattmale vid þa/ ⁊ eg vil efla þa ⁊ margfallda/ ⁊ min̄ Helgedomr skal vera a mz al þra eilijffligana. Og eg vil bua a medal þra/ ⁊ eg vil vera þra Gud og þr skulu vera mitt Folk. So þ eirnen Heidnar þioder skulu formerkia ad eg er DROTTen sm̄ Israel giør Heilagan/ þa ed min̄ Helgedomur verdr eilijffligana a medal þra.

XXXVIII.

A OG Ord DROTTJNS skiede til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/ Snu þier a mote a Gog sm̄ er i Lande Magog/ ⁊ hin̄ ædsti Høfdinge i Mesech ⁊ j Thubal/ ⁊ Spaadu af honū/ ⁊ seig þu/ So seiger DROTTen DROTTen/ Sia þu/ Eg vil yfer þig Gog/ þu sm̄ ert hin̄ ædste Høfdinge/ af Landzherrunum j Mesech ⁊ Thubal/ Sia þu/ Eg vil vmkring snua þier ⁊ leggia þier eiñ Bitel j Muñ/ ⁊ eg vil vtleida þig mz allt þitt Herlid/ Hesta ⁊ Meñ/ alla vel buna/ ⁊ þ er eirn mikell Mañfiølde/ þr ed aller hafa Buklara/ Skiolldu ⁊ Suerd. Þu flytr mz þier þa vr Persia/ Blalande ⁊ Lybia/ sm̄ aller hafa Hialma og Skiolldu. Þar mz Gomer ⁊ allt hn̄s Herlid/ mz þui Husenu Thogormaa sm̄ liggur mot Nordrenu/ mz øllu

Gog Apoc. xx a Gog) eru Tyrkiar/ Mesech og Thubal eru Tartarer edur Moschouttar/ Hueria vier nu køllū Russa

B hn̄s Herlide/ Ja þu flytur margt Folk mz þier. Nu vel/ Bu þig vel vt/ Þu ⁊ allr þiñ Mañflockur sm̄ er hia þier/ ⁊ verku þra Høfudzmadur / þu skallt heimsoktur verda/ epter langan tijma vmliden.

A þm hinum sijdasta tijma/ skalltu koma i þ Landet sm̄ aptur er leyst fra Suerdenu/ ⁊ til samans er komet af mørgu Folke/ sm̄ er vppa Israels Fiøll/ þau ed i langa tijma hafa i eyde leigit/

Eyde leiged/ og nu vtleidder erū fra mørgu Folke og bua vgglauser. Þu skallt draga vpp
þangad/ ⁊ koma þangat mz einu storu Narke ⁊ Narcyste ⁊ þu skallt va sm̃ eirn Skyia klasi
til ad hylia Landit/ Þu ⁊ allt þitt Nerlid ⁊ ꝥ hid mykla Folked mz þier.
So seiger DROTTen DROTten/ A þm̃ tijma skalltu asetia þier suoddan/ ⁊ þu mūt E
hafa vondan asetning/ ⁊ þeinkia so/ Eg vil jñfalla j ꝥ Landet sm̃ er æn Mwrueggia/ ⁊ ko-
ma yfer þa s̄ so bwa mz speckt ⁊ vgglauser eru/ þr et aller sitia vtan Mwruegggia/ og hafa
huorke Bijgskørd nie Borgar hlid/ vppa ꝥ ad þu kuñer bæde ad Neria ⁊ Ræna/ og læta þijna Nønd ganga yfer þa hina foreyddu sm̃ komner eru j Buskaparlag aptur/ ⁊ yfer ꝥ Folk
ed sm̃ j gien er saman safnad i fra Neidnum þiodum/ ⁊ hafa vtsett sig til vt vega aptr og ad
drætta/ ⁊ bua mitt i Landenu
Riked Arabia/ Dedan/ ⁊ þr Kaupmeñern̄ a Siafarhafenu/ ⁊ aller mikels hætkarmeñ mu- D
nu seigia til þijn/ Eg meina ꝥ ad þu siert Ricttelīga komen til ad Ræna/ ⁊ ꝥ þu hafer saman
dreiged þiñ Mañfiølda til ad Neria/ so ad þu meiger j burt taka bæde Silfur ⁊ Gull/ ⁊ safna
þier so fie ⁊ Audæfum/ ⁊ fremia so eitt miked Neruirke.
Þar fyrer Spaadu Mañsins son/ ⁊ seigdu til Gog/ So seiger DROTTEN DROT-
TEN/ Er ꝥ eigi so? Þu munt giæta ad nær ed mitt folk byr vgglaust/ þa nūtu koma af
þinu Takmarke/ einkum sm̃ er af þre ælfu mot Nordrenu/ Þu og margt folk mz þier/ aller
a Nestum/ eirn mikell Mañfiølde ⁊ eitt Mektugt Nerlid/ og þu munt draga vpp hingad yfer
mitt Folk Jsrael/ lijka sm̃ Skyaklase tilad hylia Landet/ Þetta sk skie a þm̃ sijdasta tijma.
Eñ þar fyrer vil eg læta þig koma i mitt Lād/ vppa ꝥ at hiner Neidnu sklu þeckia mig huer- E
nen ad eg verd Nelgadur fyrer þra Augum a þier/ o þu Gog.
So seiger DROTTen DROTTen/ Þu ert sa hiñ same/ af huerium eg sagda fordū
fyrer mina Þienara Prophetana j Jsrael/ sm̃ spaadu a þeim sama tijma/ ad eg villde læta
þig koma yfer þa. Og ꝥ sk skie a þm̃ tijma/ nær ed Gog kemr yfer Jsraels Lād (seiger DR-
OTten DROTTEN) þa skal mijn Reide vppdraga i miñe * Grimd. Og i miñe Vand- F
lætingu tala eg suoddan/ ⁊ j Elldenum miñar Reide/ Þuiad a þm̃ sama tijma sk þar verda
ein stor skielfing j Jsraels lande/ so ad Fiskarner j Sionum/ ⁊ Fuglarner vnder Nimnenum/
Fienaduren a Akurløndunum/ ⁊ allt ꝥ sm̃ geingur og hrærer sig a Landenu/ og aller þr meñ
sm̃ eru a Jørduñe skulu skialfa fyrer mijnu Auglite/ ⁊ Fiøllen sklu vm koll kastast/ ⁊ Vegg-
og aller Mwrar sklu nidurhrynia.

* Grimd) Þad er/ Gog er mijn Reide og Refsingar vøndur/ vegna Synda mins Christens Lydz

Og eg vil kalla Suerded yfer hñ/ vppa øllum mijnum Fiøllum/ seiger DROTten DR- G
OTten/ so ꝥ eina Suerded skal vera a mote hinu ødru. Og eg vil dæma hñ mz Drepsottum
og Blode/ ⁊ læta rigna Nregguidre mz Nagle/ Ellde/ ⁊ Breñesteine/ yfer hñ ⁊ hñs Nerlid/
og yfer ꝥ mykla Folked sm̃ mz honum er. So þa vil eg verda Dyrdarsamligr/ Neilagur og
alkuñigur fyrer mørgum Neidnum þiodū/ So ad þr sklu formerkia ad eg er DROTTen.

XXXIX

Gog G þu Mañsins son/ Spaadu mott Gog ⁊ seigdu/ So seiger DROTEN/ A
DROTTen/ Sia þu/ Eg vil til vid þig Gog/ Þu sm̃ ert hiñ ædsti Nøfd-
inge i Mesech ⁊ Thubal/ Sia þu/ Eg vil vm kring snua þier ⁊ locka/ og eg
vil vtflytia þig j fra þm̃ Endemørkunum mot Nordrenu/ og læta þig koma
vppa Jsraels Fiøll. Og eg vil sla Bogan vr þiñe Vindstre hende/ og j
burt fleyia Skeytunum af þiñe Nægre hende. Þu skallt a Jsraels Fiøllum
nidur vid Velle lagdr verda/ þu mz øllu þijnu Nerlide/ og mz þinu Folke sm̃ er mz þier. Og
eg vil giefa þig Fuglunum huadan sm̃ þr koma fliugande/ og þm̃ Dyrunum a Mørkiñe til
ad vppsuelgia þig/ Þu skallt vid Velle nidur lagdr liggia/ Þuiad eg DROTten DROT-
TEN hefe sagt þtta.
Og eg vil vtausa Ellde yfer Magog/ og yfer þa sm̃ Vgglauser bwa j Eyiunum/ Og þr B
sklu formerkia ad eg er DROTTen. Þuiat eg vil kuñigt giøra mitt hid Neilaga Nafn a
medal mins Folks Jsraels/ ⁊ eg vil ecki leingur læta mitt hid Neilaga Nafn Vanuirdt va
helldur skulu hiner Neidnu formerkia/ ad eg sie sa hiñ Neilage j Jsrael. Sia þu/ Þetta er
þegar komed og skied/ seiger DROTTen DROTTen/ Þetta er sa Daguren vm huern
eg hefe talad.

Og

Og þr jnbyggiararn̄ j Stødunum Jsraels sklu ganga vt/ og kynda Elld og breña vpp
Vopnen/ Skiollduna Bucklarana Bogana Pruarnar/ Strijdhamrana/ og þau laungu
Spioten/ og i siø Aar skulu þr þar af hafa nogā Elldeuid/ so ad þr skulu ecki þurfa ad sæk
ia sier Viden a Merkurnar/ edr høggua hn̄ i Skogunum/ helldr skulu þr kynda Elldana mz
E Vopnunum. Og þr skulu ræna þa af huerium þr voru rænter/ og taka af þm sem j fra þm
høfdu teked/ seger DROTTen DROTTEN.

Og þ sk̄ skie a þm tijma/ þa vil eg gefa Gog eirn Legstad j Jsrael sm̄ er sa Dalúren þar
gienged er til Siafarins mot Austrenu/ suo ad þeir sm̄ þar ganga fram̄ vm/ skulu a Ford
ast þañ Staden/ Þar fyrer ad þr hafa þar Jardad Gog medr sijnum Mañfiølda/ ⁊ þ skal
þn̄ kallast b Gogsmwgadalur. Eñ Jsraels hws skal Jarda þa vm siø Manade/ suo ad
Lanted meigi hreinsat verda. Ja allt Folked j Landenu skal nog hafa ad giøra ad Jarda
þa/ og þr munu Nafnfræger óda fyrer þ/ Ad eg auglyste a þm deigi mina Dyrd seiger DR
OTTin DROTTJN.

a Fordast) þad er/ byrgiā fyrer viten vegna Olyktar

b Gogsmwgadalur) þuiad allur Mwgur og Mañfiølde Gogs liggur þar grafen

D Og þr munu kiosa þar meñ til/ sm̄ mz jafnade skulu fara vm kring j Landenu/ og þr sm̄
grafa hina Daudu medr þm̄/ til ad Jarda þa sem epter eru ordner i Landenu/ suo ad þ verde
hreinsad aptur/ Epter siø Manade skulu þr ransaka. Og þr hiner sm̄ fara vm kring j Lan
denu/ og fae þr ad sia j nockru stad eitthuert māz bein/ þa mūu þr setia þar eitt Merke vpp
hia/ þangad til ad þr sm̄ Jarda hina Daudu grafa þ eirnen j Gogsmwgadal. Sijdan skal
sa Stadur kallast c Hamona/ þañen munu þr hreinsa landed.

c Hamona) Þad er/ Mwgur edur Mañfiølde

E Nu þu Mañsins son/ So seiger DROTTen DROTTen/ Seig þu øllum Fuglunū/
huadan sm̄ þr fliuga / og ollum Dyrunum a Mørkiñe. Safned ydur til samans ⁊ komed
hingat/ reñed allaucgana at ⁊ komed til samans/ til mins slatrunar Offurs/ sē eg slatra ydr/
eitt miked Slatrunaroffur a Jsraels Fiøllum/ og eted Kiøted ⁊ drecked Bloded. Þier skul
ut eta Kioted hiña Oflugu/ ⁊ þier skulut drecka Blodid Høfdingiaña a Jørduñe/ Hrwtaña
Lambaña ⁊ Hafraña/ Vxaña/ sm̄ allersaman eru feiter og vel Alder. Og þier skulut eta
þ hid Feita/ so ad þier skulut sadder verda/ ⁊ drecka Blodet so ad þier skulut verda Druckner
af þui Slatrunar øffrenu sm̄ eg slatra ydur. Metted ydur nu vid mitt Bord/ af Hestum ⁊
rijdāde Møñum/ af þm Oflugu ⁊ allzhattudu Strijdz folke/ seiger DROtten DROtten.

F Og eg vil koma miñe Dyrd a medal Heideña Þioda/ so ad aller Heidingiarner skulu sia
miñ Dom sm̄ eg hefe læted ganga/ ⁊ mina Hønd sē eg hefe lagt a þa/ Og so eirnen sk̄ Jsra
raels Hus formerkia ad eg er DROTTJN þra Gud/ j fra þm Deigi ⁊ æ sijdan framleid
is. Og Heidingiarner skulu formerkia huernen þ Jsraels hus er i burt flutt/ fyrer siña Ill
giørda saker/ ⁊ þ ed þr hafa syndgast a mote mier/ Þar fyre hefi eg byrgt mitt Auglit fyrer
þm og hefe giefed þa j Hendr siña Motstødu maña/ suo ad þr aller saman skulu falla fyrer
Suerde. Eg giørda vid þa lijka so sm̄ þra Synder ⁊ Illgiørder høfdu vódskulldat/ ⁊ byrgdi
mitt Auglit fyrer þm.

G Þar fyrer seiger DROTten DROTTen so/ Nu vil eg snua Herleidinguñe Jacobs
⁊ lijknsamur vera øllu Jsraels Husе/ og Vandlæta vm mitt hid Heilaga Nafn. Eñ þr mūu
bera sijna Forsman/ og allar sijnar Synder / medr huerium þeir hafa Syndgast a mote
mier/ nær ed þr bua vgglauser j sijnu Lande/ at eingen mune skielfa þa/ Og nær ed eg hefe
sokt þa aptur i fra þui Folkenu/ ⁊ samansafnat þm j gien af siña Ouina Lande/ ⁊ nær at eg
verd helgadr af þm fyrer Augsyn margra Heidiña þioda/ Þa skulu þr þ formerkia ad eg er
DROTTJN þra Gud/ sm̄ liet i burt flytia þa a medal Heideña þioda/ ⁊ hefe samansafn
at þm aptr j þra Land/ ⁊ lætid ecki eirn af þm þar epeter verda. Og;eg vil ecki meir byrgia
mitt Andlit fyrer þm/ Þuiad eg hefe vthellt mijnum Anda yfer Jsraels hus/ seiger DRO-
TTen DROTten.

XL.

A A Þui Tuttugasta ⁊ fimta voru Herleidingᵃ are þn̄ Tiūda dagen i Mäadenū
j vpphafenu Aarsins/ Þad er þ Fiortanda Aaret epter þ ed Staduren var
nidrbroten. A þm sama Deige kom Hønd DROTTJNS yfer mig/ og
flutte mig þangad j burt fyrer Guddomliga syn/ sm̄ var j Jsraels Lād. Og
sette mig vppa eitt miøg ofurhatt Fiall/ þar vppa var suo sm̄ eirn bygdur
Stadur fyrer suñan fram̄.

Vppbygging Mustercsins og Alltarisins etc. allt at til enda Spamansins Bokar

Og þa ed hn̄ hafde flutt mig þangat/Sia þu/Þa var þar eirn Madꝛ/hn̄s yferlit var s̄
Latun/hn̄ hafde eirn Lijnustreing ⁊ eina Mælistaung i siñe hende/⁊ stod vnder Portēu. Og
hn̄ sagde til mijn/Þu Mañsins son/Sia þu/og heyr þu mz athygle/⁊ hugleidtu vel ad þui
huad eg vil syna þier. Þuiad þu ert þar fyrer hingat fluttur/ad eg skule syna þier þ/suo at
þu skuler kuñgiora Israels Hwse allt þ s̄ þu sier hier.
Og sia þu/Þar gieck eirn Mwrueggꝛ vtan vm Hwsit allt j kring vm þ ⁊ Maduren haf-
de þa Mælisstøngēa j hendiñe/Nū var sex Alna Løng hū Alen var eirne þūhønd leingre eñ
almeñelig Alen. Og hn̄ mællte breiddena a bygginguñe eina Mælisstøng/og eina Mælis
støng a Hædena.
Og hn̄ kom til Portdyraña sm̄ horfdu mot Austrenu/ og hn̄ stie vpp ad Trøppunum og B
mællte Syllarnar a Portenu/hū Dyrasyllen var eirnrar Mælistangarbreid. Og hn̄ mæll-
te so eirnen þau Herbergen sm̄ voru beggia vegana hia Portenu/ ad leingdiñe eina Mælis
støng ⁊ ad breiddiñe eina Mælistøng/⁊ þ rumed a millum Herbergiaña var fimalna breidt
⁊ hn̄ mællte eirnen Dyrasyllena jñan til hia Portenu/vpp ad Lopthusenu eina Mælistøng.
Og hn̄ mællte Lopthusit jñan til hia Portenu eina Mælistøng/og hañ mællte Lopthusit
hia Portenu Atta alner/⁊ Vtbroted þar a tuær Alner/⁊ Lopthusit jñan til a Portenu. Og
Herbergen voru þriu a huora hlid hia Portenu j mot Austrenu/ Ia þ eina so breidt sm̄ hitt
añad/Og þar stodu vtbrot bædumeigen þau voru jafnstor.
Þar eptera mællte hn̄ Vijddena Dyraña a Portenu/sm̄ var Tiu Alna/og leingdena a
Portenu Þrettan Alna. Og frañe fyrer Herbergiunum voru Sæte bædumeigen/ Alnar
breid/eñ Herbergen voru sex Alna a vijddena beggia vegana.
Þar til mællte hn̄ Ported fra Þekiuñe Herbergesins/jn̄ til þekiuñar a Portenu fim̄ Al-
na ⁊ Tuttugu breidt/og huorar dyrnar stodu i giegn ødrū.
Hn̄ giorde ⁊ eirnen lopthus Sextijgu Alna ad hæd/⁊ einar Fordyr fyrͬ hu͛iu Lopthuse hia
Portenu allt vm kring. Og jn̄ til þss Lopthussens hia þui jn̄sta Portenu þar jn̄ er geinged
þa voru Fimtijgu Alner.
Og þar voru mio Vindaugu jñan til a Herbergiunum/⁊ Lopthusin jñanvert hia Porte- C
nu allt vm kring. So voru þar ⁊ jñan til Vindaugu a Lopthusunū/og þar var a vtskoren
Palmvidarlauf allt vm krig.
Og hn̄ leidde mig framleidis til hiña ydstu Fordyraña/ ⁊ sia þu/ Þar voru Herberge og
eitt Steinlagt Golf j Fordyrunum allt vm kring/⁊ Þriatijgu Herberge a Golfenu. Og þͬ
var eitt hatt steinlagt Golf hia Portunum/so langt sm̄ Porten voru/hia þui nedsta Stein
lagda Golfenu.
Og hn̄ mællte breiddena a þui nedsta Portenu j fra þeim jn̄stu Portdyrunum vtan til/
Hundrad Alna bæde mot Austrenu ⁊ Nordrenu.
So mællte hn̄ ⁊ eirnen þad Ported sm̄ horfde mot Nordrenu/ j hia þm ydstu Fordyru-
nū ad leingdiñe ⁊ breiddiñe/þ hafde ⁊ eirnen Þriu Herberge huorumeigen og þ hafde eirnen
sijn Vtbrot/⁊ Lopthus/lijka so stor sm̄ hia þui fyrsta Portenu Fimtijgu Alna ad leingdiñe
⁊ Fim̄ Alna ⁊ Tuttugu ad breiddiñe. Og þ hafde eirnen sijn Vindaugu og sijn Lopthws/
⁊ sijn vtskoren Palmuidar lauf/lijka sm̄ þ Ported mot Austrenu/⁊ þ hafde siø Trøppꝛ þar
ed vpp var geinged/⁊ þ hafde sitt Lopthus þar frañe fyrer.
Og þ Ported hia þm jn̄stu Portdyrunum var giegnt þui Portenu sem stod mot Nordre- D
nu ⁊ Austrenu/ Og hn̄ mællte Hundrad Alna fra þui ødru Portenu til hins añars.
Þar eptera leidde hn̄ mig mot Sudrenu/⁊ sia þu/Ad þar var eñ eitt Ported a mot Sud-
renu/⁊ hn̄ mællte þss vtbrot ⁊ Lopthus lika s̄ hiña añara/þ hafde ⁊ eirnē Vidaugu ⁊ Lopt-
hus allt vm kring lijka s̄ þau øñur Vindaugun/Fimtijgu Alna løng ⁊ fim̄ ⁊ Tuttugu alna
breid. Og þar voru siø Trøppꝛ vpp at/⁊ eitt Lopthus þar frañe fyrer/ ⁊ vtskoren Palmuid
arlauf a þss Vtbrotum bædumeigen.
Og hn̄ mællte eirnen þ Ported hia þm jn̄stu Fordyrunum mot Sudrenu/ sm̄ var Hund-
rad Alna fra þui sydra Portenu til hins añars.
Og hn̄ leidde mig eñ leingra fram̄/ j giegnum þ sydra Ported j þær jn̄stu Fordyrnar og
mællte þ sama Port mot Sudrenu/lijka so stort sem hin øñur medꝛ þss Herbergium Vtbrotū
og Lopthusum/⁊ medꝛ Vindaugum ⁊ Loptsuølum þar a/lijka so stor sm̄ hin øñur / allt vm
kring/Fimtijge Alna løng ⁊ fim̄ ⁊ Tuttugu Alna breid.
Og þar gieck eirn Loptsalur vm kring/fim̄ ⁊ Tuttugu Alna langꝛ ⁊ fim̄ Alna breidꝛ/ hn̄

stod vti

stod vte fyrer j giegn þuı̄ jn̄sta fordyrenu/ ⁊ hn̄ hafde vtskoren Palmuıdar lauf a Vtbrotunū/
⁊ þar voru atta Trøppr vpp at ganga.
Þar eptera leidde hn̄ mig til þss jn̄sta Portsins j mot Austrenu/ ⁊ mællte ꝥ lijka so stort s̄
hin øñur medr þss Nerbergium/ Vtbrotum og Lopthusum/ ⁊ þss Vindaugum ⁊ Loptsuølum
allt vm kring/ lijka so stor sm̄ hin øñur/ Fimtijger ælna løng ⁊ Fim̄ ⁊ Tuttugu Alna breid
Og ꝥ hafde eirnen eitt Lopthus giegnt þui ydsta Portenu/ ⁊ vtskoren Palma lauf ꝏ Vt-
brotunum bædumeigen ⁊ ætta Trøppr vpp ad.
Þar eptera leidde hn̄ mig at þui Portinu mot Nordrenu/ ꝥ mællte hn̄ lijka so stort s̄ hin øñr
F medr þss Nerbergium vtbrotum ⁊ Lopthusū ⁊ þss Vindaugum ⁊ Loptsuølum allt vm kring
Fimtijge Alna løng ⁊ fim̄ og Tuttugu alna breid. Og ꝥ hafde eirnen eitt Lopt hus giegnt
þui ydsta Portenu/ eirnen Vtskoren Palma lauf a Vtbrotunum bædumeigen og Atta
Trøppur vpp ad.
Og nedan til vpp ad Vtbrotenu hia hueriu Porte var eitt Nerbergi mz eirne Dyrahurd
j hūt þr løgdu Breñe offred/ Eñ i Lopthusenu fyrer Portenu stodu tuø Bord a huora hlid/
a hueriū þr skylldu slætra Breñeoffrenu Syndaoffrenu ⁊ Saka offrenu/ Og a Nlidiñe vtan
til þar ed geinged er vpp ad Portenu/ mot Nordrenu stodu eirnen tuø Bord/ ⁊ til hiñar añ-
arar handar vnder Lopthusenu vpp ad Portenu eirnen øñr tuø Bord. So ad þar stodu huo
rumeigen fiøgr Bord/ ꝥ eru Atta Bord til samans/ s̄ þr slætrudu vppa.
Og þau fiøgr Borden s̄ til Breñeoffursins voru giørd/ ꝥ voru vthoggner Steinar half
øñur Alen ad leingd ⁊ breidd ⁊ Alen ad hæd/ vppa huer þr løgdu allra handa verkfære til
at slætra mz Breñefornunum ⁊ ødru Offre. Og þar voru speingr vtan vmkring/ beygdar
jn̄ ad/ þuerar handar ad Næd/ og a þau Borden attu þeir ad leggia þad Kiøted/ sem Off-
rast skyllde.
G Og þar voru Nerberge til Saungmañaña vtā fyrer þui jn̄sta Portenu j þm jn̄stu Fordy
runum/ Eitt hia þre hlidiñe vpp ad Portenu mote Nordrenu/ ꝥ horfde vid Sudrenu/ hitt añ-
at vpp ad hlidiñe mot Austrenu/ þat horfde vid Nordrenu.
Og hn̄ sagde til mijn/ Þau Nerbergen mot Sudrenu heyra þm Prestunum til sm̄ þiona
eiga j Nwsenu. Eñ þau Nerbergen mot Nordrenu heyra þeim Prestunum til sem þiona
Alltarenu. Og þr eru Jadoch syner/ huerier alleinasta af sonū Leui skulu fram̄ganga fyrer
DROTTIN til ad þiona honum.
Og hn̄ mællte þañ fløten i Nwsenu s̄ var Hundrad Alna langr ⁊ Hundradalna breidur/
ferkantadr/ ⁊ þar stod eitt Alltare riett fyrer Musterenu.
Og hn̄ leidde mig jn̄ i Loptsaleñ Musteresins/ ⁊ mællti Lopthusit badumeigen/ Fim̄ Alna
breidt/ ⁊ Porten a huora sijdu/ Þriggia alna breidt. Eñ Loptsaluren var Tuttugu Alna
langur ⁊ Ellefu alna breidr/ ⁊ hafde Trøppr s̄ þr geingu þar vpp ad/ ⁊ þar stodu Stolpar
nedan ad vpp ad Vtbrotenu/ eirn a huera Nlid.

XLI.

A

G hn̄ leiddi mig jn̄ i Musterit og mællte Vtbroten hia Veggiunum/ þau
voru sex Alna breid a huora hlid so vijd sm̄ husit var. Og Porten voru Tiu
alna breid/ Eñ Veggerner a huora hlid hia Portenu var huor fyrer sig fim̄
alna breidr. Og hn̄ mællte rwmit j Musterenu/ ꝥ var Fiorutijge Alna ad
leingdiñe ⁊ Tuttugu alna ad breiddeñe.
Og hn̄ gieck þāgad jn̄/ ⁊ mællte Dyrnar tuær alner/ ⁊ Dyrnar voru sex
Alner ⁊ breidden Dyraña Siø alner. Og hn̄ stikade Tuttugu alner a leingdena/ og Tu
ttugu alnr a breiddena hia Musterēu/ Og hn̄ sagdi til mijn/ Þetta er ꝥ hid allra Neilagasta
Og hn̄ mællte Veggen a husenu/ sex alna ad hæd / þar voru Sualer allauegana vtan vm
B kring/ vtskiptar j Nerberge sm̄ voru fiøgra Alna vijd a alla vegu. Og þau sømu Nerberge
voru Þrettan og Tuttugu huorumeigen eitt hia ødru/ ⁊ þar stodu Stolpar nedan vnder vpp
vid Veggena a Nusenu allauegana vm kring/ s̄ ꝥ baru.
Og yfer þssū voru eñ fleire Loptsualer allt vm kring/ ⁊ Sualerṅ voru ofan til vijdare/ ⁊ men
geingu fra hiñe nedstu ⁊ til hiñar sm̄ i mided var/ ⁊ fra þre j mided var til hiñar hædstu/ ⁊ hū
ein stod sex Alna yfer añare. Og vijdden a þre hiñe efstu Loptsuøluñe var fim̄ Alner/ ⁊ Stolp

arner baru Sualernar vpp ad Husenu/og þar voru Tuttugu alner j fra ødrum Veggnum til eins añars j husenu.

Og þar voru tuær Dyr vpp ad Vindsteinenum/adrar a mot Nordrenu/ eñ adrar a mote Sudrenu/ ⁊ Vindsteirneñ var fim̃ alna vijdur / Og Mwren mot Vestrenu var Fimtan og C
Sextijge Alna vijdur Niutijgu Alna langr.

Og hñ mællte leingdena Nwssens/ ꝥ hafde Hundrad Alna vtar i giegnum/mz Mwrnũ og þui ed þar var hia/og vijdden frame fyrer a Nwsenu mote Austrenu mz þui sm̃ þar studde ad var og Hundrad alna.

Og hann mællte leingdena a Bygginguñe/ med øllu þui sem þar studde ad/ fra einu Hornenu til hins añars/ꝥ var Hundrad Alner a huora sijdu mz þui hinu jñra Musterenu/ ⁊ Lopthusenu ⁊ Fordyrunum/mz þm̃ Dyrunum/Vindaugum/Nyrningunum/ ⁊ þm̃ Þrim̃ Loptsuølunum/⁊ þui Staẽþilenu alla vegana vtan vm kring.

Nũ mællte ⁊ eirnẽ huersu hatt ꝥ var fra Jordũne vpp ad Vindaugunum/⁊ huersu breid ꝥ Vindaugun skylldu vera. Og hñ mællte fra Portenu jñ til hins allra Heilagasta bæde jñ an ⁊ vtan allt vm kring.

Og þar voru Cherubim vtgrafner a Nwsenu riett vm kring/ fra nedanuerdu ⁊ ad efstu D
Gættiñe a Dyrunum/⁊ a Veggiunum/og þar voru vtskoren Palmuidarlauf/ smijdut vnder Cherubim. Og huer þra hafde tuø høfut/ødrumeigen so sm̃ Mañs høfud/eñ hinumeigen so sm̃ eitt Leons høfud.

Og Dyrnar a Musterenu voru ferkantadar/og aller hluter voru lystiliger til samãs sett er/huer vid añan.

Og ꝥ Triealltared var þriggia alna hatt/og tueggia alna ad leingd ⁊ breidd/ ⁊ aller langue ggerner ⁊ Nyrningarnar voru af Trie/⁊ hñ sagde til mijn/þtta er ꝥ Borded sm̃ standa skal fyrer DROTTne.

Og Dyrnar bæde a Musterenu/⁊ hia þui hinu allra Heilagasta hafde tuo Hurdaruænge/sm̃ meñ læta vpp ⁊ aptur/⁊ þar voru eirnen Cherubim ⁊ Vtskoren Palmuidarlauf a/ lijka sm̃ a Veggiunum. Og þar voru sterkar Steingur fyrer/ giegnt Lopthwsenu/og þar voru a mio Vindaugu/⁊ mørg vtskoren Palmuidarlauf/allt vm kring a Lopthusenu/og a Veggiunum

XLII

G hañ leidde mig vt til hiña ydstu Fordyrañа mot Nordrenu/ a mille þeirra A
Herbergiaña sm̃ voru giegnt bygginguñe/þrre s̃ stod vid Mustered ⁊ la Nor dan til vid Musterid/huer fløtur ed var Hundradalna langr/j fra þui Port enu mot Nordrenu/ ⁊ Fimtijgu Alna breidr. Þar voru Tuttugu alner i mot þm̃ jñstu Fordyrunum/ og j mot Steingolfenu j þeim ydstu Fordyrunum vo ru Þriatijgu Alner/fra þui einu Hornenu til hins añars. Og þar var eirn fløtur jñan til fyrer Herberginu/Tiu alna breidr fyre Herbergisdyrunum/þta læ allt samã mot Nordrenu.

Og ofan yfer þssũ Herbergiunum voru øñr miorre Herberge/ Þuiad Rwmed a þui hinu nedsta ⁊ a þui Herbergenu sm̃ i mided stod var ecki stort/Þui ꝥ voru Þriu Herberge ad hæd ⁊ høfdu þo ønguan Stolpa/lijka so sm̃ þr Stolparner ed Fordyren høfdu/helldur voru þau sett huert ofã a añad.

Og ꝥ ydsta Fordyred/vtã vm ꝥ var hladet mz einum Mwr/hia huerium ad stodu Herber B
gen/hñ var Fimtijgu alnalangr/og Herbergin stodu huert epter ødru/Fimtijgualna at leingd/hia þui ysta Fordyrenu/ Eñ Rwmed frame fyrer Musterinu/ var Hundradalna langt.

Og nidre fyrer Herbergiunum var eirn fløtur mote Austrenu/ a huern ꝥ geingit var af þui ydsta Fordyrenu.

Og þar voru eirnen Herberge vpp vid Mwren mot Austrenu/þar var og eirn fløtur frame fyrer þeim lijka so sem fyrer hinum ødrum Herbergiunum mot Nordrenu/ og aller hluter voru lijka med leingd og breidd/ og øllu þui ed þar var a/ lijka suo sem ofan a hinum ødrum.

Og mot Sudrenu voru eirnen lijka þuilijk Herberge medr sijnum Dyra vmbunade/og fy rer þm̃ fløtnum voru Dyrnar mot Sudrenu/ til huerra ad geinged var fra þm̃ Mwrnum s̃

sem liggur mot Austrenu.
E Og hñ sagde til mijn/ Þau Herbergen mote Nordrenu og Herbergen mote Sudrenu/ og gegnt Musterinu þau heyra til Helgedomenum/ j huerium ꝥ Prestarner Matar neyta nær ed þr offra DROttne ꝥ hid allra Heilagasta offred/ Og þar sku þr jñleggia þær hinu allra Heiløgustu Fornernar/ sm̄ eru Matar Offren Syndaoffren/ ⁊ Sakaroffren/ þt þad er eirn Heilagur Stadur

Og nær ed Prestarner ganga þägat jñ/ þa sku þr ecki ganga vt aptꝛ af Helgedomenū j þær ydstu Fordyrnar/ helldꝛ skulu þr þar fram̄ fyrer leggia af sier sijn Klæde/ j huerīu þr hafa þionad/ j þau samu Herbergin/ Þuiad þr eru Heilager/ ⁊ sijdan skulu þr færa sig aptꝛ j þau oñur sijn Klæde/ ⁊ ganga so vt a medal folksins.
D Og þa ed hñ hafde mællt Musterit allt saman jñan til/ Leiddi hñ mig vt ad Portenu mot Austrenu/ ⁊ mællte fra þui hinu sama alla vegana vm kring. Mot Austrenu mællti hñ fim̄ Hundrud Mælesteingur a leingd/ ⁊ hñ stikade so eirnen mot Nordrenu/ fim̄ hundrud Mælesteingꝛ ad leingd/ ⁊ lijka so mot Sudrenu Fim̄ hundrud Mælesteingꝛ ad leingd/ ⁊ þa ed hañ kom mot Vestrenu þa stikade hñ eirnen fim̄ hundrud Mælestreingꝛ ad leingt. Suo var sm̄ Mwren sm̄ hñ hafdi mællt ferkantadur a huora hlid/ ⁊ Fim̄hundrud Mælesteingꝛ riett vm kring/ huar mꝫ ꝥ hid Heilaga skylldi fraskilid va fra þui hinu Oheilaga.

XLIII.

A OG hñ leidde mig aptur ad Portēu mot Austrenu/ ⁊ sia þu/ ad Dyrden Gudꝫ Jsraels Kom vr Austrenu/ og var ad heyra lijka suo sem eirn Hydur mikels Vatzfalls. Og ꝥ lyste miøg a Jørduñe af hñs Dyrd. Og ꝥ var lijka suo s̄ su Synen s̄ eg hafda sied hia Vatnenu Chebar/ j þañ tijma ed eg þar kō/ ad Staduren skyllde i eydeleggiast. Þa fiell eg fram̄ a mijna Asionu/ ⁊ Dyrden DROTTINS kom jñ j husit/ jñ vm Ported a moti Austrenu/ þa lypte eirn Vindur mier vpp/ og flutte mig jñ j ꝥ jnsta Fordyred/ og sia þu/ Ad Dyrden DROttens vppfyllde husit.
B Og eg heyrda talad til mijn vt af Hwsenu/ ⁊ eirn Madur stod hia mier ⁊ sagde til mijn. Þu Mañsins son/ Þetta er mitt Tignarsæte/ ⁊ þau Fotsporen miña Fota j huerium ad eg vil bua eilijfligaña a medal Jsraels Barna. Og Jsraels hus skal ecki meir saurga mitt hid Heilaga Nafn/ huerke þr nie þeirra Konungar/ medur sijnum Hórunar lifnade/ ⁊ medꝛ þm daudum Likømunum siña Konunga j þeirra Hædum/ þr sm̄ settu sijna Prøskulldu hia minum Prøskellde/ ⁊ sijnar Stoder hia minū Stodum/ ⁊ þar var ecki vtan eiñ Veggur a millum mijn ⁊ þra. Og þr hafa so Saurgad mitt hid Heilaga Nafn medꝛ sijnum Suiurdingum sm̄ þr giørdu/ Þar fyrer hefe eg ⁊ eirnen foreydt þm j miñe Reide. Eñ nu skulu þr j burt kasta sijnū Hórunar lifnade/ ⁊ þm Likømunum siña Konga langt j burt fra mier/ ⁊ eg vil bua a medal þra eilijfligaña.

Og þu Mañsins son/ Syn þu Jsraels Hwse þtta Mustiere/ at þr skam̄ist sijn fyrer siña Misgiørda saker/ og lꝛttu þa taka eina skiæra fyrermynd þar af. Og nær ed þr skam̄ast sijn nu vegna allra siña Misuerka/ þa syn þm þeñan Form ⁊ fyrermynd a Husenu/ og þss vtgāg ⁊ jñgang/ ⁊ alla þss skipā/ ⁊ allar þss Siduentur ⁊ alla þss setninga/ ⁊ allt þss Løgmæl og skrifa ꝥ fyrer þm so ad þr skulu hallda allar þss Skipaner/ ⁊ allar þss Siduenjur og giøra þar epter.
C Og þtta skal vera Hwssens Løgmæl/ a hædum Fiallsins/ so vijdt sm̄ þss Takmark er/ þa sk ꝥ vera hid allra Heilagasta/ þtta er Hwssens Løgmal.

Eñ þtta er Mælingen Alltarisins/ epter þre Alen sem er eirne Þuerhønd leingre eñ ein Almeñelig alen. Fotstalluren a þui er ein alen ad hæd/ og eirnrar Alnarbreidꝛ og Alltared nemꝛ vpp ad Spongiñe huer ad er spañarbreid allt vm kring/ ⁊ ꝥ er heñar hæd.

Og i fra þm Fotstallenum af Jørduñe til hins nedsta Þrepsins er tueggia Alna hætt/ ⁊ alnar breidt. Eñ fra þui sama litla Þrepenu til hins mykla Sætisins/ er fiøgra alna haatt ⁊ Alnar breidt/ ⁊ a Harel fiøgra Alna hætt/ ⁊ fra Ariel ofā verdū fiøgꝛ horn. Og Ariel var tolf alna lāgt ⁊ Tolfalna breidt ferkantad. Og su hin efsta Trappā var Fiortan alna løng ⁊ Fiortan alnabreid ferkøntud/ ⁊ þar gieck ein Spøng allavegana vtā vm kring s̄ vär halfrar

a Harel) Kallast Gudz Fiall/ Ariel Gudz Þionustꝛ/ So kallar hñ ꝥ efstꝛ a Alltare nu/ þar opprad var a

Alnar

alnar breid/Fotskalluren þar a/var alen ad Hæd/ z Trøppurnar þær horfdu vid Austrenu.
Og hñ sagde til mijn/Þu Mañsins son/So seiger DROTTen DROTTJN/Þetta skal vera Siduenian Alltarisins a þm Deigi/nær ed þ er giørt ad þr skulu leggia Breñeoffred þar vppa/ z dreifa þar a Blodenu. Og þu skallt giefa Prestunum af Leui/z Jadochs Sæde/sm fyrer mier ganga til ad þiona mier/eirn vngā Vxa til Synda offurs/seiger DROTTen DROTTen. Og þu skallt taka af þui sama Blode/og støckua þui a þau fiegr Hornen hia þm effsta Pallenum/og allt vm kring a Spøngena/ Þar mz skalltu hreinsa þ/ z Fridþægia. Og þu skallt taka/ Vxan Syndaoffursins/z Breña hñ vpp j þeim Stad sem þar er til einkadr j Hwsenu/vtefyrer Helgedomenum.

Eñ þañ añan Dagen skalltu offra einum Kiarn hafur/sm er Lastalaus/ til eins Synda offurs z hreinsa Alltared þar mz/lijka sm þ var hreinsat mz Vxanum. Og nær ed Hreinsunen er nu vtendut/þa skalltu offra einum Vngum Vxa/sm er Lastalaus / z einum Hrwt af Hiørduñe Lastalausum/z þu skallt offra þm bædum fyrer DROTTne. Og Prestarner skulu dreifa þar Sallte a/og Fornfæra þa so DROTTne/til eins Breñeoffurs. D

Og so skalltu siø Daga j samt huern epter añan/dagligana offra einum Kiarnhafre til Syndaoffurs/og þr skulu offra einum vngum Vxa/og einum Hrwt af Hiørdiñe bædum lastalausum/og skulu so j siø daga Forlijka og hreinsa Alltared/og vppfylla þss hendr. Og epter þa sømu daga skulu Prestarner a þm Attunda deigenum ætijd og alla tijma epter þ/ offra ydru Breñeoffre/og ydru Þacklætis offre vppa Alltarenu/so vil eg vera ydur Nadarsamligur/ Seiger DROTTEN / DROTTEN.

XLIIII.

OG hñ leidde mig vtaptur/ ad þui ydsta Portenu Helgedomsins mote Austrenu/Eñ þ var til luckt/Og DROTTen sagde til mijn/Þetta Port sk va til lukt og ecki vpplukast/og jñ vm þ skal eingen ganga vtan alleinast a DROTTen Gud Israels/hñ skal ganga þar jñ vm/og þad skal vera til luckt. Ad Høfdingiunum þo vndanteknum/ Þuiad Høfdingen skal sitia þar jnne til ad neyta Braudsins fyrer DROTTNE/hñ skal jñganga vm Lopthused/og ganga so vtaptur vm þ hid sama. A

Sijdan leidde hñ mig ad þui Portenu mote Nordrenu frame fyrer Husenu/ og eg sa/og sia þu/ad hwsed vard fullt af Dyrd DROTTJNS/og eg fiell fram a mijna Asionu. Og DROTTen sagde til mijn/Þu Mañsins son/Hygg þu gløggligana ad/og sia þu/ og hlydtu jñuirdeliga øllu þui/huad eg vil seigia þier af øllum Siduenium z Setningum i Huse DROTTJNS/og giæt vel ad þui huernen ad þar skal jñganga/z ad øllum vtgøngunū Helgedomsins.

Og seig þu/þui ohlyduga Israels huse/Suo seiger DROTTen DROTTen/ Þier af Israels huse giøred þar hellst formiket vr af/ mz allar ydar Suiuirdingar. Þuiad þier jñleided j miñ Helgedom Framandafolk mz einu oumskornu Hiarta z oumskornu Hollde/ fyrer hüia ad þier ohelged mitt Hws/nær ed þier offred miu Braude/Feitiñe z Blodenu. Og briotet so miñ Sattmala mz øllū ydr Suiuirdingū/z hallded ei þær Siduenirnar mins Helgedoms/ helldr giøred ydur sialfum nyiar Siduenir j minum Helgedome.

Þar fyrer seiger DROTTEN DROTTen so/Þar skal eingen Framande medr einu oumskornu Hiarta og oumskornu Hollde/koma i miñ Helgedom/ af øllum þm Vtlendingū sm eru a medal Israels barna. Ja z ecki helldr þr Leuitarner/ sm i burt viku fra mier z eru geingner Villuvega fra mier mz Israel/ epter þra Afgudum/þar fyrer skulu þr bera sijnar Synder.

Eñ þr skulu þiona i mijnum Helgedome vti Dyragiætzluñe Hussens/ z þr skulu þiona j Husenu/og skulu ecki vtan slatra Breñeoffrenu z ødru þui offre/sm Folked hefr hingád/ og standa fyrer Prestunum til ad þiona þm. Af þui ad þr þionudu hinum ødrum fyrer þeirra Afgudū/z gæfu so Israels huse eina Hneyxlan til ad syndgast. Þar fyrer hefe eg vtriett mijna Hønd yfer þa/seiger DROTTen DROTTen/ad þr skule bera sijnar Synder. Og ecke skulu þr nalægiast mig/til ad framflytia mitt Keñemās Embætte/og eigi helldr ad koma til nockurs mins Helgedoms hia þui allra heilagasta/ helldur skulu þeir bera sijna Vanuirdu og B

uirdu og

uirdu og sijnar Suituirdingar sim þeir fromdu. Þar fyrer hefe eg sett þa fyrer Adgiætslu men/til allrar þionustu i Hwsenu/og til allz þess sim men skulu giora þar inne.

En Prestarner af Leuitunum Zadoch slekti sim hielldu Sidueniurnar mins Helgedoms þa ed Israels born fiellu fra mier/þeir skulu ganga fyrer mig og þiona mier/ og standa fra me fyrer mier/so ad þeir skulu offra mier þui hinu Feita z Blodenu/seiger DROTTEN DROTTEN. Þeir skulu ganga in i minn Helgedom/og ganga fyrer minu Borde z þiona mier og hallda minar Sidueniur.

Og nær ed þeir vilia ganga inn vm þ insta Portit a Fordyrenu/sklu þeir fæera sig i þau Linklædin/og ecki neitt Vllklædi a sier hafa so leinge sim ad þeir þiona i þui hinu insta Port

E enu Fordyrsins/Og þeir skulu hafa Linhwfur a sijnum hofdum/z Linklæde vm sijnar Lendar og eigi skulu þeir gyrda sig j Sueita/ Og nær ed þeir ganga einhueriu sine vt til Folksins af þui ydsta Fordyrenu/þa skulu þeir fæera sig af þeim Klædunum i huerium þeir hafa þionat/og leggia þau hinu somu i Herberge Helgedomsins/og fæera sig aptur i onnur Fot/so ad þeir helge ecki Folkit i sijnum Klædum/Eigi skulu þeir raka sijn Hofud/og þeir skulu ecki helldur læta Harit vaxa miog offa langt/helldur skulu þeir læta kringskiera þat/ Og eingen Kiennemadur skal þa Vijn drecka/nær ed þeir skulu ganga i þ insta Fordyrit. Og onguа Eckiu nie þa sem vid man er skilen skulu þeir taka sier til Eigen konu helldur eina Mey af þui Sædenu Hwssens Israels/edr eina epterlætna Kiennemans Eckiu.

Og þeir skulu kienna minu Folke so ad þeir vite ad giora greinarmun a millum hins Heilaga z hins Oheilaga/ z a mille hins hreina og hins ohreina. Og nær ed þar kiemur eitthuert Kiærumæl fyrer þa/þa skulu þeir standa og dæma vm þad z vrskurda þ epter minum lagariettе/og hallda mijn Bodord og Sidueniur/z hallda allar minar Hatijder og Helga mijna

D Huottdaga. Og þeir skulu ecki gaga til neins Framlidins/z saurga sig so/ vtan alleinasta til Fodur og Modr Sonar eda Dottur/ Brodur eda Systur sim ecki hafr en Gipt verit/ yfer þm meiga þeir saurga sig. Og Man skal telia sio Daga epter þ ed hn er hreinsadur. Og nær ed hn geingur in aptur i Helgedomen i þ insta Fordyrit til at þiona i Helgedominum/so skal hn offra sijnu Syndaoffre/seiger DROTten DROTten.

En Arfleifden sem þeir skulu hafa vil eg sialfur vera/ Þar fyrer skulu þier eckert Lad gefa þeim i Israel til eignar/þuiad eg er þeirra Arfleifd. Þeir skulu hafa sitt Vpphellde af Mataroffrenu/Syndaoffrenu og Sakaroffrenu/og allt þad sim forlofad er i Israel / þa skal þ vera þeirra. Og allur hin fyrste Auoxtur z Frumgietningarner af ollu Vpphafningar offre þa skal vera Kiennemanana. Þier skulut og eirnen giefa Kiennemonunum hid fyrsta af ollum Mat/so ad Blezunen skule vera i þinu Hwse. En oll daud Hræ/edur þ sem Dyrbitid er/sie þad af Fuglum edur Fienade/þad sama skulu Kiennemennerner ecki eta.

XLV.

A Nær ed þier vtskiptit nu Ladenu mz hlutfalle/ þa skulu þier afskilia eitt vpphafningar offur af Landenu/þat sim DROTTNE skal Helgat vera fim og tuttugu Þusunder Mæleskopt ad leingd/og tiu Þusunder ad breidd/ sa Flotuтen skal Heilagur vera so langt sim hn hrockur. Og þar vt af skulu fim hundrud mæleskopt koma til Helgedomsins ferkantad/ og þar til eitt frialsligt rwm allt vm kring Fimtigu Alna

Og a þeim sama flotnum sem er fim og tuttugu Þusunder Mæleskopt ad leingd z tiu Þusunder breidur/þa skal Helgedomuren standa/og þat hid allra Heilagasta. Enn þ epter verdur af þui Landenu skal heyra Kiennemonnunum til/sem þiona i Helgedomenum/og ganga fyrer DROTTNE til ad þiona honum/so at þr hafe rwm til Hwsana/og þ skal eirnen Heilagt vera.

En þeir Leuitarner sim þiona fyrer Hwsenu skulu eirnen hafa fim z tuttugu Mæleskopt at leingd/og tiu Þusunder ad breidd i sitt Hlutskipte til tuttugu Herbergia.

B Og til Stadarins skulu þier eirnen læta eirn Flotenn fyrer allt Israels hws/ fim Þusunder Mæleskopt a breiddena og fim og tuttugu Þusunder a leingdena/ næst þm Flotnu sim afskildur er til Helgedomsins

Þier skulut eirnen giefa Hofdingianu eitt Takmark huorumeigen/a millu Kiennemanna flotsins og a millum Stadarflotsins/i mot Vestrenu og i mot Austrenu/ og hn skal jafnlangur mot

gur mot Austrenu og Vestrenu. Þad skal vera hñs eignarskipte i Israel/ so ad miner Høfd
dingiar skulu ecki taka meira þad minu Folke tilkiemur/ helldur skulu þeir lata Israels Folk
byhallda Landenu til sinna Kynkuysla.

Þui so seiger DROTten DROTten/ þier Israels Høfdingiar hafet giørt þ nogu lein-
ge/ lætid af Rane og Ranginduin/ og giørit þad huad gott og riettuysligt er/ og lætid af þui
ad vtdrijfa mitt Folk seiger DROTten DROTten.

Þier skulut hafa riettar Voger/ z riett Mækierølld/ z riettan mæler/ a Epha z b Bath
skulu jafnar vera/ so ad eirn Bath skal hallda eñ tiunda parten af einum Nomer / og Epha
eirn tiunda parten af einum Nomer/ þuiad huortueggia sk þ mælast epter einu Nomer.

Eñ eirn c Siclus sk hafa tiu Gera/ ein Mina giør' tuttugu Siclos fim z tuttugu Siclos
z fimtan Siclos. C

Þetta skal nu vera Vpphafningur offrit sm þier skulut vpphefia/ sem er hiñ siette partur-
en af einum Epha/ af einum Nomer Hueitis/ z eirn siettunguren af einum Epha z af einum
Nomer bygg.

Og þier skulut giefa eirn Bath af Oleum/ sem er sa hiñ tiunde Bath af einum Chor/ og
hiñ tiunda part af einum Nomer/ Þuiad tiu Bath giører eirn Nomer.

Og eitt Lamb af tueimr Hundrudum Sauda af þeirre Hiørdiñe s er i Israels Gras
haga/ til Mataroffurs Breñeoffurs z Packlætieoffurs/ til eirnrar forlijkunar fyrer þa/ seiger
DROTTEN DROTTEN.

Allt Folkit i Landenu skal færa sodda Vpphafningaroffr til Høfdingians i Israel. Og
Høfdingen skal offra sinu Breñeoffre z Mataroffre z Dryckiaroffre/ a Hatijdunu z Tugl-
komunum og Þuottdøgunum/ og a øllum ædstum Hatijdum Hwssins Israel. Þar til mz sk
hñ fornfæra Syndaoffrenu/ og Mataroffrenu Breñeoffrenu og Packlætisoffrenu/ til eirnrar
forlijkunar fyrer Israels Hus.

So seiger DROTten DROTten/ a þeim fyrsta deigenum þess fyrsta Manadarins skt
þu taka eirn vngan Vxa sm er Lastalaus/ og hreinsa Helgedomen. Og Presturen skal taka D
af Syndaoffursins Blode/ og dreifa þui a Stolpana i Hwsenu / og a þau fiøgur Hornen a
Troppunu Alltarisins/ z a Stolpana i Portenu þess jnsta Fordyrsins. Lijka so sktu z eirn-
en giøra a þeim siøunda Deigenum i Manadenum/ ef ad nockur kañ at hafa hrasat edr for
sied sig/ ad þier skulut so hreinsa Husit.

A þeim fiortanda deigenum hins fyrsta Manadar þa sklu þier hallda Paschana/ og i siø
daga Heilagt hallda/ og eta osyrt Braud. Og a þeim sama deigenum skal Høfdingen Offra
fyrer sier og fyrer øllu Folkenu i Landenu/ einum Vxa til Synda offurs. Eñ a þeim siø Ha
tijdisdøgunum skal hñ huern dag offra DROTTNE eitt Breñeoffur/ s eru siø Vxar z siø
Hrwtar sm Lastalauser eru/ og eirn Kiarnhafur til Syndaoffurs/ enn til Mataroffursins sk
hñ offra einum Epha til eins Vxa/ z einum Epha til eins Hrwtsins/ og eitt Hin mz Oleum
til hús Epha.

A þeim fimtanda deigenum hins siøunda Manadar sk hñ Heilagt hallda i siø daga hun
epter añan/ eins so sm þa adra siø Dagana/ og hallda þa einslijka so mz Syndaoffre/ Brenne
offre/ Mataroffre og Oleu.

XLVI.

SVO seiger DROTten DROTten/ þad Portid a þui jnsta Fordyrenu/ sm A
er mot Austrenu skal vera til luckt þa sex rwmhelga dagana/ eñ a Þuottdø
gunum og Tuglkomunum skal þ opit vera. Og Høfdingen skal ganga vt-
an til vnd' þ Lopthwsit a Portenu/ z standa vid Stolpana a Portenu. Og
Prestarner skulu offra hñs Breñeoffre og packlætis offre/ eñ hñ skal tilbidia
a Prøskullde Portsins og ganga sijdan vt aptur / enn Portit skal opit vera til Kuellds
Og Folkit af Landenu skal einslijka so tilbidia fyrer DROTTNE i þm sømu Portdyrun-
um/ a Þuottdøgunum og Tuglkomuhatijdum.

Þad Breñeoffrit sm Høfdingen skal offra fyre DROTTNE a Þuottdeigenum/ skal ve
ra sex Lømb sem eru Lastalaus/ z eirn Hrwtur Lastalaus/ z eitt Epha Mataroffurs til eins
Hrwtsins/ til Mataroffursins Eñ til Lambaña so mikit sm hñs hønd giefur til Mataroff
ursins/ og eitt Hin med Oleum til eins Epha.

a Epha) Er Kornmæler
b Bath) Er Mæler til Vins og Vidsmiørs
c Siclus) Ein Mina helldr lx siclos/ þui sk leggia þessa tølu saman/ Eñ siclus helldr tuo Drachmas/ þer fiordungr Eyris Silfurs/ edr Ort ad einum Jochims Dal

Enn a

Eñ a þeim Tunglkomunum skal hñ offra einum vngum Vxa sm̃ er Lastalaus/ z sex Lom
bum/og einū Hrwt Lastalausū/ z einu Epha til Vxans/ z einu Epha til Hrwtsins/ til Mat
aroffursins/enn til Lambaña so mikit sm̃ honum synist/ z einu Hin Oleum til eins Epha.
B Og nær ed Hofdingen geingur jñ þangat/þa skal hñ ganga jñ ad Portenu Lopthussens/
og ganga so þañ sama veg vt aptur. Eñ þ Folkit i Landenu sm̃ kiemr fyrer DROTTEN
a þeim stæstu Hatijdunum/ad tilbidia/og geingur jñ ad Portenu i mot Nordrenu/ þa skal þ
ganga vt aptur af þui Portenu mot Sudrenu. Og huerier sm̃ jñganga vm þad Portit mote
Sudrenu/þa skulu þeir vtganga vm þat Portit mote Nordrenu. Og þeir skulu ecki vt aptur
gāga vm þ sāa Portet sm̃ þeir eru jñ geingner/helldur skulu þr ganga riett fram/ z so vt. Eñ
Hofdingen skal ganga bæde jñ og vt mz þm̃.
Eñ a Helgum dogunum og þeim stæstu Hatijdunum skal offrast til Mataroffursins/ til
eins Vxa eitt Epha/og til Hrwtsins eitt Epha/og til Lambaña epter þui sm̃ hñs Hond vill
giefit hafa/og eitt Hin Oleum til eins Epha.
Eñ nær ed Hofdingen vill Fornfæra DROTTNE eitt viliugligt Breñeoffur/edr Þack
lætis offur/so skal vpplukast fyrer honum þ Portid mote Austrenu/ad hñ meige so offra sijnu
Breñeoffri og Þacklætis offre/lijka so s̄ hñ er vanur ad offra a Þuottdogunum/ z nær ed hñ
geingur vt aptur/þa skal Portit lætast aptur epter honum.
C Og dagligana þa skal hñ Fornfæra DROTTNE eitt Breñeoffr/einkū sm̃ er/ eitt Aars
gamallt Lamb Lastalaust/þui skal hñ offra huern Morgun. Og hñ sk huern Morgū leg-
gia þar vppa eitt siettung af einum Epha til Mataroffurs/og eirn þridiung af einum Hin
Oleum til ad vokua mz Hueitemiølet/DROTTNE til eins Matar offurs/þ skal vera eitt
æfinligur riettur vm þ hid dagliga Offrit. Og huern Morgun skulu þeir offra Lambenu/mz
Mataroffrenu og Oleum/til eins dagligs Breñeoffurs.
So seiger DROTten DROTten/ Nær eirn Hofdinge giefur einhuerium af sijnum So
num eina gafu/af siñe Arfleifd/ þeirre hiñe somu skulu hñs Syner byhallda/og ad Erfdum
eignast. Eñ giefe hñ nockrum af sijnum Sueinum eitthuad af siñe Arfleifd/ þ skulu þeir eig
nast til Frelsunar Aarsins/þa skal þ falla til Hofdingians aptur/þuiad hañs Arfleifd skal
allemasta erfuast af hñs Sonum. Og Hofdingen skal ecke neitt hafa fra Folkenu af þeirra
Arfleifd/og ecki ad dryfa þa af þeirra eigen Gotze. Helldur skal hñ læta sitt eigit Gotz sinū
Bornum sialfs til Erfdarfalla so þ eingen af minu Folke skuli i burt dryfast af siñe eign z
ættleifd.
D Og hñ leidde mig vnder jñgangen hia Hlidenu a Portenu i mot Nordrenu hia Helgedom
sins Herberge/sm̃ Kieñemoñunum til heyrde/ z sia þu/ad þar var eitt rwm i eirne Hyrminguñe
mot Vestrenu. Og hñ sagde til mijn/þetta er sa Staduren/a huerium Prestarner skulu sioda
Sakaroffrit og Synda offrit/og baka þ Mataroffrit/so ad þeir þurfe ecki ad bera þ vt om þ
hid ydsta Portdyrit/til ad Helga Folkit.
Þar epter a leidde hñ mig vt til hins Fordyrsins/og bad mig ad ganga i þau fiogur Hor-
nen a Fordyrenu/Og sia þu/ad þar voru vti huerium af þeim fiorum Hornunum oñur sma
fordyre/til ad veita Reykelsenu vti/Fiorutigu alna long og þriatijgu alna breid / oll fiogur
mz einum skamti. Og þar gieck eirn litill Mwr vtan vm kring huert eitt af þeim fiorū/ þar
voru z giørder elldzstader nedan til vpp vid Mwren. Og hañ sagde til min/þetta er þ Mat
giørda husit i hueriu þ Þienarar Hwssens skulu matreida þ sm̃ Folkit offrar.

XLVII.

A DOG hñ leidde mig jñ aptur ad Dyrunum Musterisins/ Og sia þu/at þar flaut
eitt Vatn vt vndan þrøskulldenum Musterisins mot Austrenu þuiat dyrnar
Musterisins horfdu og eirnen a mote Austrenu. Og Vatnit rañ a þa hægre
Hlidena hia Musterenu/hægra meigen hia Alltarenu i mot Sudrenu. Og
hñ leidde mig vt ad Portenu mot Nordrenu/i fra þui ydsta Portenu mot Au-
strenu/og sia þu/ad þar spratt vt Vatn af hiñe hægre hlidiñe.
Og Maduren gieck vt mote Austrenu/og hafde eirn Mælestreing i hendiñe/ og hñ mællte
Þusund alner/og leidde mig i Vatnid þangad til at þ tok mier i Ockla. Og hñ mællte eñ ei-
nu siñe Þusund alner/og leidde mig i Vatnit/þangat til ad þ tok mier i Hnie. Hñ mællt eñ ei

 nu siñe

nu sinne Þusund alner z liet mig vada þangat til at þ tok mier meir eñ i midt Lær. Þa
mællte hñ eñ Þusund alner/ z þa vard þ so diupt ad eg grynta ecki/ þuiad Vatnit var so diupt
at þar matte synda yfer vm/ og eg kuñe eige at na til gruñsins. Og hñ sagde til min/ þu mañ
sins son/ þetta hefur þu nu sied.
Og hann leidde mig aptur vm sama veg til Lands/ og sia þu/ ad þar stodu nær= B
sta mørg Trie hia Strøndiñe beggia meigen. Og hñ sagde til mijn/ þ Vatnit sm̃ reñur vt
hiedan mote Austrenu/ þ skal riña i giegnum þ sliettlendit/ vti Siafar hafit/ og i fra þui ei=
na Siafarhafenu i þ añat. Og nær ed þ kiemur vt i Hafit/ þa skal þ sama Vatn va Heil=
susamligt/ ja allt þ sm̃ þar lifer vti og hrærer sig/ þangat sm̃ er þesser Vatzstraumarner þeir
koma/ þ skal lifa og skal hafa miøg marga Fiska/ og aller skulu þeir lifa og Heilsusamlig
er verda/ huar ed þessi Vatzstraumur hñ kiemur.
Og Fiskararner skulu standa vid þañ hinn sama/ i fra Engeddi og jñ til Enegglaim/
þa skulu þeir vtbreida Fiskenetin. Þuiad þar skulu vera miøg marger Fiskar/ lijka sm̃ i þui
hinu mykla Siafarhafenu. Eñ Sijken og Pytterner þeir munu ecki heilnæmer vera/ helldur
Sallter.
Og hia Strøndiñe vid sáa Vatzfall beggia meigen sku vaxa allra handa friosamlig All= C
dentrie/ og þeirra Laufblød skulu ecki visna/ og þeirra Allden skulu ecki rotna/ og huern Ma=
nad skulu þau bera nyan Auoxt/ þuiat þrra Vatn reñur vt af Helgedomenum/ þeirra Auox=
tur skal duga til Matar/ og þra Laufblød til Lækninga.
So seiger DROTten DROTten/ Þesse eru þau Landamerken epter huerium þier skulut
vtskipta Landenu a millum þra tolf Kynkuijslaña Israels/ Þuiad tuø hlutskipten heyra Jo=
seph ættlegg til/ og þier skulut skipta þui jafnt vt eins sm̃ ødrum/ þuiad eg hefe vpphafet mi=
na Hønd/ so þ eg vil giefa ydar Forfedrum og so ydur Landit til Arfleifdar.
Þessi eru nu Endemørken Landsins mote Nordrenu/ i fra þui mykla Siafarhafenu/ i fra
Hethlon jñ til Zedath sm̃ er Hemath/ Berotha/ Sibraim sm̃ nalæger sig vid Damasco/ z He=
math/ og Hazer thichon sm̃ liggz vid Haueran. Þad skulu vera Landamerken/ fra Hafenu jñ
til Hazer Enon og Damascus/ og Hemat skal vera Landz enden mote Nordrenu.
Eñ Landamerken mot Austrenu skulu þier mæla millum Haueran z Damasco/ z millum D
Gilead/ og millum Landsins Israels hia Jordan jñ til Siafar hafsins mote Austrenu. Þad
skulu vera Landamerken mote Austrenu.
Eñ Landamerken mote Sudrenu eru i fra Thamar/ jñ til þrætu Vatsins i Cades/ z mo=
te þui Vatzfallenu/ til hins mykla Hafsins. Þat skulu vera Landamerken mote Sudrenu.
Og Landamerken mote Vestrenu eru i fra þui hinu mykla Hafenu beinleidis jñ til Hem=
ath. Þad skulu vera Landamerken mote Vestrenu.
So skulu þier nu vtskipta Landenu a medal þeirra Kynkuijslaña Israels. og nær ed þier
kastit þui hlutfallenu/ til ad vtskipta Landenu a medal ydar/ so skulu þier hallda þa hinu fra=
mandi sm̃ þa bua hia ydur/ og ala þar Børn hia ydur/ lijka sm̃ þa jñbyggiarana Landsins
a medal Israels sona/ og þeir skulu eirnen hafa sijna hlutdeilld i Landenu/ huer sm̃ eirn a med
al þess Slektesins sm̃ hñ byr hia/ seiger DROTten DROTten.

XLVIII.

Þesse eru þau nøfnen Kynkuijslaña i fra Nordz ættiñe/ fra Hethlon mot He= A
math HazarEnon/ z fra Damasco mot Hemath/ þ skal Dan hafa sitt hlut
skipte/ j fra Austrenu jñ til Vestursins.
Asser skal hafa i sitt Hlutskipte/ hid næsta hia Dan/ i fra Austrenu til
Vestursins
Nephtali skal hafa sitt hlutskipte næst hia Asser i fra Austrenu jñ til Vestursins.
Manasse skal hafa sitt hlutskipte i hia Nephtali/ i fra Austrenu jñ til Vestursins.
Ephraim sk hafa sitt hlutskipte næst hia Manasse/ i fra Austrenu jñ til Vestursins.
Ruben sk hafa sitt hlutskipte næst hia Ephraim/ i fra Austrenu jñ til Vestursins.
Juda skal hafa sitt hlutskipte næst hia Ruben/ j fra Austrenu jñ til Vestursins.
Eñ þier skulut fraskilia eitt Takmark næst hia Juda/ fra Austrenu jñ til Vestursins/ sem
vera skal fim̃ og tuttugu Þusunder Mæleskøpt ad breidd z Leingd/ ein Deillden af þui Hlut
skiptenu

skiptenu/sem teckr i fra Austrenu inn til Vestursins/þar inne skal Helgedomuren standa.
B Og þar vt af skulu þier fra skilia DROTTNE eina hlutdeilld/fimm og tuttugu Þusun
der Mæleskøpt ad leingd/og tiu Þusunder Mæleskøpt ad breidd. Og su hin Heilaga hlutdeill
den/þa skal heyra Prestunum til/sem er fimm og tuttugu M Mæleskøpt at leingd mot Nordrenu og
mot Sudrenu/og tiu Þusunder ad breidd/mote Austrenu og Vestrenu. Og Helgedomuren DR
OTTINS skal standa þar midt innan i. Þat skal Helgat vera til Prestanna/sem eru af Za
doch sonum/huerier ad hielldu minar Sidueniur og eru ei af fallner med Israels sonum/so sem þ
Leuitarner eru af fallner. Og þesse hinn fraskilda hlutdeillden skal vera þra eign af Landenu/i hu
iu þ hid allra Heilagasta er/ hia Leuitanna Landamerkium.
Enn Leuitarner skulu hafa i hia Prestanna Landamerkium/fimm og tuttugu Þusunder Mæle
skøpt ad leingd/og tiu Þusunder at breidd/lijka sem hiner adrer. Þuiad øll leingden skal hafa
fimm og tuttugu Þusunder Mæleskøpt/og breidden tiu Þusunder Mæleskøpt. Og þeir skulu ei neitt
selia þar vt af edr i burt fa/so ad ecki neitt skule i burt fargast/ af hinum fyrsta Landsins A
uexte/þuiat þ er DROTTNE Helgat.
Enn þau fimm Þusund Mæleskøpt sem epter eru vorden a breiddena/a mot vid þau fimm og
tuttugu Þusund Mæleskøpt a leingdena/þau skulu til Stadarins almenneligt vera/til ad bua
þar inne/og so til Forstadanna/og Staduren skal standa þar midt innan i/og þ skal vera hans skäntur/
Fiorar Þusunder og fimm Hundrud Mæleskøpt mot Nordrenu/og mot Sudrenu. Lijka so eirnen fio
rar Þusunder og fimm hundrud Mæleskøpt/a mote Austrenu og Vestrenu.
C Enn forstadurinn tuø hundrud og Fimtiu Mæleskøpt mote Nordrenu og mote Sudrenu/ so
eirnen lijka tuø Hundrud og fimtiu Mæliskøpt i mote Austrenu og mote Vestrenu.
Enn þ epter er vordit af þeirre sømu leingdinne fra þui hinu fraskilda og Helgada/sem eru Tiu
Þusund Mæleskøpt mote Austrenu og mote Vestrenu/þ skal heyra til þra vppehelldis sem þiona i
Stadnum/og þeir sem arfida eiga i Stadnum/þa skulu þeir aller vera af Israels Slecktt.
So ad su giøruøll atskilningen sem hefr fimm og tuttugu þusund Mæleskøpt og er Ferkøntud/
hun skal vera eitt Heilagt Takmark/til Stadarins eigendoms.
Enn huad sem þar er enn nu epter beggia meigen hia þeirre atskildre heilagre hlutdeilldinne/og hia stadar
ins hlutdeilld/sem er fimm og tuttugu Þusunder Mæleskøpt mote Austrenu og mote Vestrenu/þ skal
allt saman vera Høfdingians. Enn su hin atskilda Heilaga hlutdeillden/og Musterit Helge
domsins skal vera þar midt innan i/enn huad sem a mille liggr/a millum hlutskiptesins Leuitanna og
a millum Stadarins hlutskiptis/og a millum Landamerkianna Juda og Beniamins Landa
merkia/þ skal vera Høfdingians. Þar eptera skulu vera hinar adrar Kynkuislernar/ Benia
min skal hafa sitt hlutskipte fra Austrenu inn til Vestursins. Enn Simeon skal hafa sitt hlut
skipte næst Beniamins Landamerkium/ fra Austrenu inn til Vestursins. Isachar skal hafa
D sitt hlutskipte hia Simeonis Landamerkium/ fra Austrenu inn til Vestursins. Sabulon skal
hafa sitt hlutskipte hia Isachars Landamerkium/fra Austrenu inn til Vestursins. Gad skal
hafa sitt hlutskipte hia Sabulons Landamerkium/fra Austrenu inn til Vestursins. Enn næst
Gad/er Landamerkit mot Sudrenu/fra Thamar inn til þrætu vatzins i Cades / og i mot þui
Vatzfallenu hia þui mykla Hafenu. So skal Landit vtskiptast til Arfleifdar a medal Isra
els Kynkuisla/og þ skal vera þra Arfleifd/seigir DROTTen DROTTen. Og Staduren skal
vera so vijdr/fiorar Þusunder og fimm hundrud Mæleskøpt mot Nordrenu/ og Porten Stadarins
skulu kallast epter nøfnum Israels Kynkuijsla/þriu Porten mote Nordrenu/hid fyrsta Portid
er Ruben/ hid annad Juda/ hid þridia Leui. Og so i mote Austrenu fiorar Þusunder og fimm
hundrud Mæleskøpt/og þriu Porten/ sem er hid fyrsta Portit Joseph / hid annat Beniamin/
hid þridia Dan. Mot Sudrenu eirnen lijka fiorar Þusunder og fimm hundrud Mæleskøpt/og
þriu Porten/hid fyrsta Simeonis/hid annat Isachar / hid þridia Sebulon. Og lijka suo
mote Vestrenu fiorar Þusunder og fimm hundrud Mæleskøpt/og þriu Porten/hid fyrsta
Portid Gad/hid annat Aser/ hid þridia Nephtali. So skal hann hafa atian
Þusunder Mæleskøpt allt vm kring / og þa skal Staduren kallast/
hier er DROTTENN.

Ending Prophetans
Ezechielis

Formale yfer Prophetan Daniel

Uppa þat at þeir Olærdu/og þeir sm̃ Sagnabækurnar ecki wita/nie kuña sialfer ad lesa/ mættu mz nockru mote skilia þssa Bok. S. Danielis/þa wil eg mz þessum Formala eina litla vnderuijsan framsetia.

Daniel er komen til Babilon i tyd Joachim Kongs

I fyrstu/huernen Daniel er til Babilon komen/nockrum arũ fyrer Foreydslu Jerusalems Borgar/a dögum Joachim/huern Nabugodonosor fangade og fiötrade/og willde hafa flutt hñ til Babylon/eñ ward þo hess siñis/at hñ liet hñ epter verda/Eñ flutte a burt mz sier hiña bestu meñ(a mzal huerra ed Daniel war)og so Kieren vr Musterenu. Vm þetta allt finst skrifad i añare Bok Kongaña/ xxiiij Cap. og i Cronicu Bokinne i xxxvi. Capitula.

I

S. Danielis framferde

J hinum fyrsta Cap. werdur hier i fyrstu framsett eitt merkeligt Dæme/vm Lifnad og fram ferde Danielis/huersu Heilagliga/ og Gudrækiliga hñ hefur lifat/og huad stöduga og sterka tru til Gudz ad hñ hafi hefur/a medal slyckra Ogudligra Heidingia/iafnframt þeim mörgu hrædeligum hneyxlunum/sm̃ hñ hefur i Babilon hlotid dagliga at sia og heyra. Og hefur þo stadfastur stadit og stöduglıga/og allt þetta sigrat og yferuñit i synu hiarta. Þar fyrer epter fylger iafnsnart/huersu hæleitar Gafur Gud gaf honum/fyrst andliga/prydande hñ mz Vijsdome og skilninge fram yfer alla meñ/ Þar næst lykamliga/settande hñ til hiña mestu Metorda/og werkade fyrer hñ mikil Dasemdar werk og stormerke/ huar mz hñ auijsar öllum oss/huernen hñ elske/og huad mikils hñ wirde þa alla sm̃ hñ ottast/og honum treysta/ Leider oss og lockar so mz slyku dæme/hid gödmanligasta/til Gudz otta og Truariñar.

Gudz gafur Daniele giefnar

II

Daniel werdur til Heidurs hafin

J hinum ödrũ Cap. wppbyriast vegsemdartignin Danielis/huad ed skiede af Kongsins Draume/huern Daniel af Guddomligre opinberan/fiñur aptur og vtþyder hñ. Fyrer þtta tilefne werdur hñ eirn Höfdinge yfer öllu Babilons ryke/Eirn Byskup og Höfudzmadur yfer öllum Vijsenda möñum og Spekingum. Huad skied er til huggunar Gydinga lyd/so þeir i siñe wtlegd ecki skylldu falla i öruilnan nie Oþolinmædi/ so sm̃ ad hefde Gud kastad þeim fra sier/og sijtt Fyreheit vt af Christo burt tekit. Þar fyrer lætur Gud eirn Herteken Gyding stiorna so mektugu Kongsryke/Og ei weittist sa Heidr neinum Babiloneskum mañe. Og þ er a ad sia/ad hñ hafe werit til þess eins fangadur og i burt fluttur/at hñ skyllde werda so megtugur Herra og Höfdinge/iafnuel yfer þeim sm̃ hñ höfdu i burt fært og hertekit. So Dasamliga breyter Gud wid sina vtualda/og weiter þeim miklu meira eñ nockur kuñe at öska.

Fiögr einualldz Kongaryke a Jördu

Eñ sa Draumr wt af Likneskenu er i Textanum af Daniele sialfum liosliga vtþyddur/vm þau fiögr einualldz Kongaryken/af huerium hid fyrsta war þeirra Assyriorum og Babiloniorum. Þad añat fra Medorũ og Serkia/Þad þridia Alexãdri hins mikla og Grickia/þat fiorda er Romuerια ryke.

Romuerια Ryke

J þessare vtþydingu og meiningu er allur Heimuren samhlioda / Giörningarner og Sagnabækurnar saña þetta nogliga/Eñ hñ talar mest og leingst vm þat Romuerska rykit/þar fyrer sklũ vier vädliga tilhlyda.

J nidurlagenu/þa ed Jarnleggerner taka at skiptast i sundur i tærnar/þar seiger hñ fyrer þria hlute/ wt af þui Romuerska rykenu. Hiñ fyrste er sa/at Tærnar eru adskildar edur sundurlausar/eñ hafa þo þra wppruna af Jarnfætenũ/ So sm̃ a Likama mansins eru sundurlausar Tærnar eñ eru þo af Fætenum Vaxnar/og heyra til Fætenum. So ward þat Romuerska rykit i sundurlaust/þa Hispania Frackland og Englãd komu fra þui/og fleire önnur Kongaryke/Samt er þat þo hier wt af waxit/og suo sm̃ önur Plantan/nidur plantad/og flutt(so sm̃ þeir seigia)translatum i fra þeim Grisku til þrar Þyduersku þiodar so at þat hefr eñ nu Art og Natturu Jarnsins/þuiat þat hefur eñ nu sina Rykisstiornar meñ og Rædherra/Lögmæl og Lagarieit/so sm̃ i fyrre tydiñe. Þar fyrer seiger hñ hier/þo at þat sie sundurlaust Ryke/ þa hefur þat þo Röt/Plantan edur legg Jarnsins.

i

Romanum imperium translatum a Grecis at Germanos

Þad añat er þetta/at slykar atskilianligar Tær sie olykar/sumar af Jarne/sumar af Leire/þat wtþyder hñ sialfur/at þat mun wera eitt sundurlaust Ryke/stundum styrkuara stundum weykara. Þetta hefur suo skied/Þuiad þat Romuerska rykit hefur optsiñis haft agiæta Keisara/ sm̃ war Karlamagnus og þeir þryr Ottones/og þra lykar/sm̃ oyferuiñanliger woru/Þar a mote hefur þat og stundum Veyka og Ogiæfusama Keisara haft/huerier optsiñis woru yferuñer og Sigrader.

ij

Þetta alltsaman er þui so sagt/at wier skulum wita/at þetta Romuerska rykit skal wera þat sidasta/og eingen mun fa þat foreydt og nidurbrotid/wtan Christus sialfur mz sinũ Ryke/Þar fyrer þo at so sie at marger Kongar hafe sig vppreist i mote þm Þyduerska Keisaradomenũ/og þo at Tyrken beriest odlega honũ i mote/og hafe(kann wera)nockrar Orustur vñit/edur kuñe ad wiña/þa skal hñ þo samt þessa Jarnröt og Plantan ecki yferuiña nie vpprœta/Þetta Ryke mun wara allt til hins sidasta dags/ huersu weykt sm̃ þat er. Þui Daniel Lygir ecki/og Raunen hefur allt hingat til hier wm witne giefet/bæde wm þa Romuerska Paua/og so önnr Kongaryken.

Romuerska Ryke skal wera þad sidasta

iij

Þad þridia er þetta/at þessar sundurlausar oiafnar Tær sie þuilykast sm̃ samanblandadar/og so sm̃ huer wid adra samteingd. Þad wt þyder Daniel sialfr so/At þetta Ryke mun werda so weykt Ryke/at þat mun mz Vinattugiördum og Mægdum hier og þar i hia hinum og ödrum Konungum ad sier hnyssa og sier styrks leita/eñ þat mun þo ecki hialpa nie tryggeligt werda. Og mun so alleinasta/fyrer Gudz Fyrerhyggiu hafa Styrk og Sigur/þegar aliggr.

Eñ þat Fiallit/af hueriu Steirnen ward afsliten an mannligra Handa/þat wtþyda sumer af þre Heilögu Jomfru Mariu/af huerre Christr er fæddr/fyrer wtan Mans til werkan / huer wtþyding at ecki er Ochristelig. Eñ þetta fiall ma og eirnen wel merkia giörualt Gydinga Ryke og folk/ af hueriu Christur er komiñ/huerra Holld og Blod hñ er/eñ er nu fra þeim burt slitiñ/ og komen a medal Heideña þioda/ og er so orden og mun blyfa eirn DROTTINNN og Herra allz Heimsins/vm öll þesse fiögur Kongaryke.

Fiallit af hueriu steirnen war sliten

III

Þryr meñ af glodandi Ofne frelsader þm Hertekn Gydingum til huggunar

J hinum þridia Cap. skrifar hñ enn wm annat harla stort Dasemdaruerk Truariñar/Sem er/ ad þeir þryr Meñ frelsast af breñanda Elldzofne/huar af Konguren kiemur til slykrar Gudz widurkienningar/ad hñ mz sinu Rite/ prysar og wegsamar Gud wm allt sitt Kongsryke. Huad og so eirneñ skied er/ þeim Herteknu Gydingum til huggunar/huerier asamt mz þra Gude ölldungis forsmader og fyrerlitner woru i Babilon/a medal Vykingaña og Stwrgodaña. Eñ hier werdur þra Gud haleitliga prysadur / fram yfer alla adra

adra Gude/So ad þeir skule þui stadpastliga trua/ad hũ bæde giete og so wille hialpa þeim/a sinũ tyma/
Enn þess a mille þa skulu þeir hallda og hugga sig wid slykt hũs Dasemdar Undur og Stormerke. IIII

J hinum fiorda Cap. stendur eitt merkeligt Epterdæme Gudligrar Reide/ i giegn þm grimu Valldz stiornar mõnũ og Vykingũ. Þuiat þar verdur sa hĩn myckle og mattuge Konungur sviptr synũ skilninge og verdur so vit laus og olmur ad meñ verda ad binda hũ sem añan Olmañ hund mz Vidium/ og sleppa honum wt/ þt meñ gatu hũ ei hia mõnũ lidit. Nu þiker oss þtta litils vert/a medan þ stendur i Bokiñe. Eñ hefþ duss vier verit þar i hia/ og sied þar vppa/þa hefþdum vier sied eirn hrædeligañ og Ognunarsamligañ Gudz Dom/So ad sier huer Madr hũ hefþde matt af hiarta aumka sig yfer alla Valldz meñ og Vykinga/ad so þũgr hefndar Domur henger yfer þm/þar sem þr misbreyta synu macktar vellde. Slykt er og eirnen i þañ tyma skied til huggunar þm vtlægu herteknu Gydingum/ so og nu/og iafnañ hier epter/ollum þm til huggunar sem orett lyda og af þm Ranglatum verda ofsokter/So ad þr siae þ/ad Gud giete og vilie hefna vor a vorum Ouinũ/ þyngra og frekara eñ vier oskũ. So sem sa fimtugaste attunde psalmur seiger. Sa hĩn Riettlate mun mz glede sia hefndina/og bada fætur syna i blode þss Ranglata. Þar fyrer eigũ vier slyka Vykinga ei ad eins mz Þolinmæde ad vmbera/ helldur og so eirnen aumka oss yfer þa/vegna þss hefndar Doms sem þm yfer hofþde hanger/ og bidia Gud af hiarta fyrer þm/ lyka so sem sa gode Daniel hũ hier giorer/ hũ angrar þ/ad yfer Kongeñ (huer ed hũ hiellt þo herteknũ og hũs Fodur Land hafþde foreydt) skyllde slykt Hormung ganga/ og oskar hana helldur hũs Ouinũ

Tyranna strapp af Gud

Gud hefner sinna Vina

Christner skulu lyda wonda Valldzmeñ og bidia til Gudz fyrer þeim

Hier aptur a mote/er þtta ollum godum Herrũ og Hofþdingium ein huggunarsamlig og fogur lyking/ad Gud DROTTJNN lyker þeña ogudliga Konung wid eitt fagurt Trie/ huert ed fæder og nærer oll Kuikindi/og hlyfer þeim vnder synum greinum og sinum Skugga. Med huerre fyrermyndan Gud hũ auglysar/ ad hũ fyrer Yfervalldzstiettena gefr frid og Spekt/ Hlyfd og hialp/ Biorg og næring/og ollu þssu stundligu lyfe vid mackt hallde. Og ad hm þocknist þ miog vel/þegar eirn Hofþdinge edur Valldzmadur stendur truliga i þssare siñe stiett/ þt hũ kallar þ fagra Auxtu/ fagrar greiner/fogr laufblod/þ er at skilia/Þad eru kostulig Dyrmæt god verk. Med þui þa ad Gude eru þau so þægelig/ ad hũ so prydelega wtmalar/ prysar og prydir þau/ Þa skylldu Herrarner mz lyst og Elsku fram fylgia synu Embætte/ huersu erfidissamt og torfuellt sem þ verda vill. So eigũ vier og ecki ad ackta Hreckuyse Valldzmañaña/ helldur huxa huersu kostuligt og nytsamligt Embætte þr hafa af Gude/oss til gagns og goda sett og skickad

Huggunar fyrer myndan godra Valldzmaña

Velgiorningar sem Gud weiter mõnum fyrer Valldzstiornena

J fimta Cap. kiemr fram eitt añad Epterdæme i giegn þm Ranglætis Vykingũ. Þuiad þ hid fyrra epterdæmit er nockut so lydanligt/af þui ad sa Kongr leid Hirtingena og snerist til Gudz mz sañe Jdran/Lytelæte og Vidurkieñing/So at hũ er fyrirlaust af einum Vykinge orden eirn sanheilagur Hofþdinge. Eñ hier werdr sa forherte Jdranarlause Vykingr/werande athugalaus og gladr i siñe Hreckuyse/ reisir wægdarlaust/ so at hũ misser i einu Aund og Lyfania/Lond og Lyde/huad eplaust ollum þuilykum Ranglætis Vykingum er til Skelfingar skrifat. V

Baltazar Kongs Strapp og Hirting

J siotta Cap. er eitt lystiligt og fagurt Epterdæme eins gods agiætz Kongs/ huer ed elskade Daniel/ Þess hlaut Daniel at gialda af hinum odrum Storbockum i Kongsins Garde/þeir syna honum eitt Hofgardzstycke/so at hũ werdr vm syder kastadr i Leona grofena. Hier hafa þeir aumu Herteknu Gydingar eñ a ny u hrygguer ordit. Eñ Gud audsyner hier eñ syna nalægd hid huggunarsamligasta / og snyr vm Hiole nu so fynliga/ad Danielis Ouiner wrdu sialfer vpp at eta þ þeir hofþdu hm matbuit/ so sem þ seigist i hinũ vii. Psalme. Sia/hann hefr illt i sinne/hũ geingr mz Ogiæfuna eñ hũ mũ fæda Lygenar. Hũ hefr Gryfiuna wtgrafit og wtfært/og er fallen i þa grof sem hũ giorde. Hũs Olucka mun koma honum i koll/og hans Reingiende i hũs Huirfel. VI

Daniel kastast i Leona grofena

So er nu Lyferne Danielis eckert añat eñ eirn skiær og klar Speigell/ i huerium wier siaum Truarinnar bfratt[illegible] og heñar Sigurvniñg fyrer Gudz Nad/ i giegn ollum Dioflum og illum mõnum/suo og heñar Auoxt og Nytsemder/sem hun fyrer Þolinmæde og Krossen werkar/bæde fyrer Gude og mõnum.

J Siounda Cap. taka til þær Sionernar og Spadomarner vt af þeim epterkomande Kongarykium/ hierdzlis vt af Rykenu Christi/huers eins wegna alleina at allar þessar Sioner skied hafa. Og er i fyrstu merkiande/ad þau fiogr einvalldz Kongaryken/ sem hũ hier fyrr i odrum Cap. synde i þre myklu Lykneskiu þau eru somu lystur hũ hier at nytu i añare mynd/einkum fiogra dyra/hellst wegna þess fiorda Dyrsins/sem er/þess Romuerska Rykisins/vt af huerio hũ seirna meir will flerra seigia/Þuiad vnder þui sama Romuerska Ryke/attu at skie þeir allra stærstu tilburder/sem eru þesser/Hingadkoman Christi/ Mannkynsins Endurlausn/og Ender Veralldarinnar. VII

Fiogr Dyr merkia fiogur Kongaryke

So er nu þat fyrsta Dyrit/Kongs Rykit i Assyria og Babilon/þat er Leonirina/hafande tuo Arnar vængena/huiat þetta Rykit war þat agiætasta og bezt/og(so sem adr war sagt)eitt Gyllinne Ryke hia i hinũ odrum. Tueir Vænger/eru tueir hluter Rykesins/sem er Assyria og Babilon. Og þui werdr eitt Mans hiarta gefit/og þat stendur a sinar Fætur/Þuiat ecki eitt af hinum Kongarykiunum hefer slykan Konung haft/sa ed so dasamliga hafe komist til Gudz widurkieñingar sem þesse/eige helldr hefur nett fra so marga merkeliga Heilaga og hyggna meñ haft i Kongsins garde/so sem þtta Kongs rykid hafde.

Leon þat fyrsta Dyrid medr tueimr Vængium

Þad añad Dyrid er Biarndyr/þ er Konungs rykid i Persia og Medea/ huert ed Babilons ryke vmturnadi/ og af þui reif þss Vænge. Og þ hefur mitt i mille siña Taña þriu Rifbein(þ eru þriar storar og langar Teñur)þ merker þria hina hellstu Konunga/sem er/Cyrus/Darius og Xerxes/huerier mykla hlute giordu i þssu Konungs ryke/ Og atu mikid kiot/þ er/ þr brutu vnder sig morg og meckug Lond og þioder.

Biarndyr þ añad Dyrit

Þad þridia Dyrid er Pardus/med fiorũ Vængiũ og fiorũ Hofdũ/þ er ryke Alexandri Magni af Gricklande/ wr huerio/þar eptera/vrdu fiogur Kongaryke/so sem vier faum ad heyra i næst epter fylgianda Cap.

Þat þridia Dyr Pardus

Þad fiorda Dyrit sem Jarnteñurnar hefur/þat merker þat sydasta Ryke/sem er þ Romuerska Rykit/mz huerio Verollden skal eirn enda hafa/Þui talar Daniel hier margt wm þañ sydasta Dom/ og vm Ryke þra Heilogu/huert ed koma mun epter þetta Kongaryke.

Þat fiorda Dyr hafde Jarn teñr

Eñ hũ vtmalar þad Romuerska Ryki mz slykum hætte/at þat skule i fyrstu sundurskiptast i tiu Kongaryke/þat eru þau tiu Hornen/sem er/Syria/Egiptaland/Asia/Grickland/Affrica/Hispania Frackland/Valland/Þyskaland/England.

Roma ryke skiptist i sundur

Og þ litla Hornit/sem þriu þau fremstu hornen af þeim tiu skal afbriota/þad er Mahomet edr Tyrkeñ/ huer ed nu hefur Egiptaland/ Asiam og Grickland. Hũ seiger og so/ ad þtta litla Hornid mune stryda a hina Heilogu/ og tala Gudlastaner i giegn Christo/huad vier reynum/ og siaum fyrer vorum augum/

Mahometh Tyrken

 Þuiad

Þuiat Tyrken hefur mikin Sigur vnnid a þeim Kristnu/og afneittar Christo/og vpphefur sinn Mahomet yfer alle hluti/Þar fyrer höfum vier vissuliga ad vænta hins sydasta dags/þat Tyrkinn mun ecke fleire Hornen afbriota enn þesse þriu.

VIII

Sierlig Syn sem ahrærer Gydinga alleina

J attunda Cap. hefr Daniel eina sierliga Syn/huer ed eige snertur allan Heimen/so sem þesse fyrerfarande Synen/helldr ad eins hans eigit Folk/Gydingalyd/synande þeim huernen þeim skule ganga/fyrer þad Romuerska rykit/og adr enn þad Christus kiemur/einkum vnder þui þridia Rykenu/Alexandri hins mykla/so at þeir hefdu einn at nyu eina Hugggun/og örualnudust ecki i þeim Harmkuælum sem yfer þa skylldu koma/lyka so sem Christus munde þa enn yfergiefa/og ecki koma. Og Daniel vtleggr at wysu sialfr Synena/Þat

Hrwturin

Hrwturen mz tueimr Hornunum sie Kongurinn af Medea og Persia/Enn Kiarnhafuren sie Alexander hinn mykle/þesse wann Darium þann sydasta Kong i Persia/og braut vnder sig hans Ryke. Og Daniel seiger/at Kiarnhafuren hafe werit so sem flugande/at hann hafe ecki komit wid Jördena. Þuiat Alexander hafde

Kiarnhafuren

so fliotan framgang/at a Tolf Aarum lagde hann wnder sig allan Heimen/þuiat hann tok Kongdomen a tuttugasta are syns Allдurs/enn hann Andadist þa hann hafde tuo Vetur hins fiorda tugar. So ad sanliga(epter Ver alldarinnar plagsid at tala)þa hefur eingen meire madr a Jördu komit/og ei mun helldur koma/enn Alexander war.

Vt af Alexandrys Ryke/eru orden fiögr Ryke

Enn þat sem wex fliott þat forgeingr skiott/Þuiat hans Kongsryke nidurhrapade vnder eins og hann Andadist/og vr þui vrdu fiögr Kongaryki/Syria/Egiptaland/Asia/Grickland.

Nu lætur Daniel þessetuo/Asiam og Grickland hia lyda/enn talar wm hin önnr/Syriam og Egiptaland. Þuiad Gydingaland liggr a mille þessara tueggia Landa/og hefr Syriam til Nordurs/enn Egiptaland til

Gydingaland liggr a mille Syrlandz og Egiptalandz

Sudurs fra sier/huer tuo Ryke eylyft Stryd hölldu syn a mille. Þar fyrer woru Gydingar suo sem a mille Hurdar og Gætta/þungliga af huerutueggium Plagader. Stundum fiellu þeir i lid mz Egiptskum/stundum mz Syrlenskum/huort Rykit sem þa war ödru yfersterkara. Og vrdu opt ad giallda sinar nalægdar/so sem þad skiedr i almenneligte Ofridar styriölld. Sierdeilis þa sa Skalkr ward Kongr i Syria/huern Sagnabækurnar

Antiochus Epiphanes Ryktygr

nefna Antiochum Epiphanem edr þann Göfga/hann þiade Gydinga grimmliga/mz Morde og manndrapum/so sem einn Diöfull. Gudz þionustugiördena i Jerusalem tok hann af/saurgade Musterit/og rænte vr þui öllum Dyrgripum/vppreiste Afgudadyrkaner og Skurgod þar inne/Rak i burt og Drap kiennemennena/og alla þa sem ei willdu honum hlyda. Hann willde endeliga giöra einn atrunad af öllum truarbrögdum/og þat skylldi wera atrunadur Gricka. Til þessa weittu honum styrk nockrer wondet menn/og Truar nydingar vt af Gydingum/þeir ed mz ödru mote kunnu ei vpp at komast/So sem lesa ma i fyrstu Bok Maccabeorum i fyrsta Cap. Enn hans ædi stod ecki leinge yfer.

Lytid Horn

Vm þennan Antiochum talar Daniel hier/at epter Alexandrum/vt af einu fra fiögra Hornanna/sie eitt lytid Horn komit/þad er Antiochus Epiphanes/af þui Hornenu Syria/Hann ward Megtugr i mote Sudrenu Austrenu/og i mote þui werduga Lande/þat er Gydingalande. Þuiat Antiochus tok fra Egiptalandz Kongum mörg Lönd og Borger/mz Suikum og Prettum/so sem hier seirna stendr i ellefta Cap. Hann kastade mörgum Stiörnum til Jardar/þad er/hann drap margan Heilagan mann i Gydingalande/Nidurbraut og saurgade Þionustugiörd Gudz a Himnum/i Musterenu/og insette þar Skurgodadyrkaner.

Gud wppuakte Judam og hans Brædr i mote Antiocho

J mote slykum Fianda/vppuakte Gud Judam Maccabeum/og hans Brædr/þeir hielldu Stryd/og vnnu miög mikel frægdarnerk/og a fim Aarum felldu þeir af Ouinunum nærre tuisuar sinnum Hundrad þusunder Manna/sem lesa ma i annare Bok Maccabeorum. Þeir hreinsudu Landit og Musterit/og færdu alla hlute aptur i lag/so sem hier stendur i Textanum/ad Musterit skule epter tuo þusund og þriu hundrud daga hreinsat werda/huer dagatala at giörer sex ar og eirn fiordung ars þar til/so langan tyma plagade Antiochus Gydinga/og andadist a þui sama siöunda are. Og so samhlioda þesse tala miög wel wid þat sem stendur i Bokinne Maccabeorum.

Þar fyrer seiger Eingillen hier/ad Kong Antiochus skule miken skada giöra Gydingum/og at hann mune Grimmr wera og ecke skamast syn neinnrar ohæfu. Og Sagnabækurnar wotta/at hann hafe haft eitt skammarligt framferde/og lifat i allskyns liotum girndum. Enn hann mun(seiger Eingellinn)ann handa i sundurlamenn werda/huad og skiede. Þuiat þa hann for i Persidem Fiar at afla/baud hann sinum Strydzhöfdingia Lysias/at

Lysias

hann skyllde alldungis afma og eydeleggia Jsraels lyd/Enn sem hann fieck eckert Fie/og hann spurde þar mz ad Judas Maccabeus hafde a flotta rekit Lysiam og fellt hans Herlid/þa ward hann siukr af mikillre Reide og ohofinmæde/Þuiat þetta hafde ecki tekist epter hans willia/og andadist so i myklum Harmkuælum og Hugar angre i framanda Lande.

Eins so skal þeim Ogudligu Vykingum ganga. Þuiat þesse Antiochus er hier öllum Ogudligum Kongum og Höfdingium fyrer siener og til epterdæmis settur/sierdeilis þeim sem æda i gegn Gude og hans Orde.

Antiochus merker Antachristum

Þar fyrer hafa aller Kiennefedr i fordum tyd kient og halldit at þesse Antiochus sie Figura og fyrermyndan Antachristsins/og þeir hafa hitt þar riett a. Þui þat war wel widurkuæmeligt/at slykr skiemdarskalkr og so grimmur Vykingr/sie til þess wtualen/at wera fyrermyndan þess sydustu Suiuirdingar/so sem þat nockt ord i hinum xij. Cap. merkia þetta hid sama/og þad heimugliga auglysa.

IX

Danielis Bæn

Niunde Cap. hefr fyrst eina miög fagra og agiæta Bæn/i huerre Daniel bidr fyrer synu Folke/sem i Babylon war Herteked/og fyrer Borginne Jerusalem og Musterinu/ad Gydingar mætti xm syder heim aptur komast/og at nyiu vppbyria Gudliga þionustugiörd. Þesse Bæn ward þegar bænheyrd/og auk þess sem hann bad þa werdr honum openskaart giört/huersu mörg ar þar skulu wera/þangat til Christus hann kemr/og wppbyriar sitt eilyfa Ryke Og þetta er merkelig og mikil opinberan vt af Christo/sem so glöggliga akuedr tyman nær Christus skyllde koma.

Siötyger Vikur Danielis lxx. Vikur eru fiögr hundrud og niutyger ar

Þessar siötyge Vikur sem Eingellin framsetur/þa hallda aller Lærefedr mz einu mote/at þad sie ecki dagtölu Vikur/helldr arauikur/þat er/sierhuer Vika hefr vij. ar/enn ecki siö daga/so sem raun giefr vitne wm/Þui siötyger daga Vikr/eru ecki full tuo ar/slykur tyme er ecki so siorligr/til slykrar dyrdligrar opinberingar. Nu eru siötyger Vikr fiögr hundrud og Niutyger ar. So leinge skylldu menn þa enn vænta Christz/og at þeim tyma lidnum þa skyllde hann vppbyria sitt Rykt.

Nær hær lxx. Vikr skulu vppbyriast ad telia

Hier er nu adspyrianda/Nær og a huerium tyma skal vppbyria at rekna þessar siötyger Vikr? Eingillenn vtskyrer þat/og vppbyriar a þui Are/þegar ordit wtgeingr/þad Jerusalem skule vppaptur byggiast. Þuiat so seiger hann/Fra þeim tyma/þegar þad ordit vtgeingr at Jerusalem skule vppaptur bygd verda/et cet. Þesse Ord hafa hiner og adrer ymisliga wtlegt.

Vor meining er þesse/at þessar siötyger Vikur skulu hefiast a ödru are Darij Kongs/huer ed kalladr var handalangr. Þuiad a þui sama Are skiede ord DROTTJNS fyrer Prophetan Haggeum og Sachariam/

bodade

biodande Zorobabel at vppbyggia Musterit/so sm̄ sia ma i fyrsta Cap. beggia Prophetañа. Þetta hid sama baud og eirnen nefndr Darius/og hn̄s bifalning vm þetta efne gieck og vt/Esdre vi. Þuiat i fra þui fyrsta are Cyrus huer ed lausa gaf þa Hertecknu Gydinga/allt til añars arsins Darij/þa eru xlvi. ar / a huerium tijma þeir ecki mattu nie þordu neitt vpp at byggia/wegna forbodz Cambyses sonar Cyri/so ad þeir ðruæn-tu at mestu Musterisins vppbyggingar/og sögdu/sm̄ þar seigist Haggei i. Ecki er eñ tijmen komeñ at vppbyg-gia Husit DROTTINS.

Og wera kañ/at þetta sie þau sex og fiörutijger ar/vm huer ad Gydingarner sögdu til Christum/Joh. ij. Þetta Mustere er wppbygdt i xlvi ar/og þu wilt byggia þat vpp aptur a þrem Dögum? Þad er/i sex og xl. ar leitudu menn wid/edr enn meñ kynne rietteliga vppbyria at vppbyggia þetta Mustere/so torfell-ega veitte þat. Þuiat þar epter vard þ miög fliotliga vppbygt a fiörum Aarum/Esdre vi.

So skipter nu Eingillen öllum þessum siötijger Vikum i þria parta. A þeim fyrstu siö wikunū/þat er/ fra ödru are Darius Kongs allt til hins fertugasta og niunda ars/þa skulu Mwrueggerner og Strætеn(i Jerusalem)vppaptur byggiast/a einum Hormuligum tijma. Þuiat þ gieck þeim miog torfuelldliga/af þui ad nalægar þioder hindrudu þeirra erfide so sm̄ Nehemias skrifar i. Cap. Huer ed a tuttugasta Are Darij/ þ er/a attianda Aare epter þ at ordit var vtgeingit fyrer Haggeū/þm til hialpar vr Persia var sendr af Da rio/edr kann vera helldr/millideliga af honum laus læten. Þuiat Eingillinn i hia Daniele/Cap. x. klagar at Höfdingen i Persia hafe sier a mote stadit i Kongsins Garde/eirn dag og tuttugu/meinande(kañ skie)Ein gellega Daga/þat eru tuttugu og eitt Aar.

Danielis Vikr skiptast i þrent

Þui næst/epter tuær og siötijger Vikr(seiger hn̄)mun Christus werda lijflatinn. Þessar lxij. Vikr og hin ar vij. eru nu og lx. Vikr/þad er/fiogr hundrud þriu og attatijger ar. Þa er enn epter ein og hin seinasta Vikan/af þeim lxx. þad er vij ar. Þuiat Eingillen seiger lioslliga/at Christus skule ecki lijflatast i midre seinustu Vikuñe(huerrar meiningar wier hofum fyrr weit)helldr epter tuær og sextijge Vikr. Þad er/a fyr-sta are/edr i vpphafe þrar seinustu Vikuñar/a huerre(seiger hn̄)hn̄ mun stadfesta mörgum Sattmalan. Þui at i þessare seinustu Vikuñe/edr a þeim siö arunum/vtbarst Euangelium kröptugliga/ mz teiknum og Stor merkium/fyrer þañ Heilaga Anda/og margar Þusunder af Gydingum og Heidingium sneru sier til Christū so sm̄ wottar Lucas i Giörninga Bok postulañа. So at þesse Vika ma wel kallast paskawika/fra Paskade-ge/Þat er/fra wpprisuñe Christi.

Christus lijflaten i vpphafe sijdustu wikuñar

Paska Vika

Eñ i midre þre Vikuñe/mun Mataroffrit og Fornfæringarnar afleggiast. Þuiat so nær a þui þridia are epter vpprisuna Christi/ward Postulañа Concilium edr Samfundr hafdr Act. xv. og Moses Lögmal op-inberl ga aftekit/og Heidingiar/Ja/og so eirnen aller Gydingar/sagder frij og frialser fra þui/suo at þad skyllde ecke halldast/og þat wære og ecki naudsynligt til Saluhialparinnar/þar mz obæreligt/so sm̄ S. Petur Predikar i þeim sama stad. So er nu þad audsynt at þessar siötijger Vikr/endast mz þui siounda are epter wpprisuna Christi/Þa war vtgiört mz þa forhertu Gydinga/og þa hardsuirudu Jerusalem/og Postularner sneru sier til Heidiña þioda/So sm̄ S. Pall seiger Act. xiii.

Mosis Lögmal aftekit

Ending þra lxx Vikna

Hier vt af siañ wier/ad Eingillen kallar Christum HAVFDINGIA/ ei strax epter Skirnena edr hn̄s Predikunar embætte(hueria meining wier hofum adr hafft)helldr epter hn̄s wpprisu / þa ed hañ fyrer suna Pijnu iñgieck i sijna Dyrd/og situr til Gudz hægre handar/og er orden DROTTENN allra DRottna. So sm̄ þad og eirnen aller Konungar og Höfdingiar i Ritninguñe / þr nefnast Höfdingiar ad vppbyriadre fra Rijkisstiorn. Þuiad epter sijna Skijrn/hefr hn̄ werit teirn Þienare Vmskurnarinnar. So sm̄ S. Pall hn̄ sei ger til Rom. xv. ad vijsu/allrar Verrolldarinnar Þienare/mz sinne Pijnu.

Christus nefnist Höfdinge epter sijna wpprisu

Eñ þar Eingillen seiger/ad Christus skule vpprætast/og wera ecki meir/Þar alijtr hañ ord Esaias i liij. Cap. þo Bokstafferner sie adrer/Hn̄ er i burt slitin af Jördu lifande maña. Og er þesse meiningen/at Chri sti Ryke skule wera/ eitt nytt Andligt Himneskt Ryke/hafande allz eckert/huorke af Moses Lögmale ne af Verolldarinnar Ryke/Helldr mun hn̄ yfergiefa allt þetta/ og vppbyria og hafa/eitt annat nytt eilijft Him neskt Ryke. So sm̄ þad sa sextande Psalmr seiger/Jeg wil ecki fornfæra fra dryckiaroffr og Blöd / og ecke taka þra nafn mier i munn. So sm̄ þat aller Prophetarner plaga at tala vt af Rykenu Christi.

Rijkit Christi eitt andligt Ryke

Þessum Reikningskap og Aara tölu er hægt saman at koma wid annara manna Reikning/sm̄ er/Fra ödru Aare Darij allt til Alexandrum Magnum eru Hundrad fiorutijger og fim̄ Aar /so sm̄ Metasthenes hann skrifar/Fra Alexandro til Hingatburdsins Christi/eru ccc. og v. ar/Sumer reikna ccc og x. ar. Fra Hin-gatburdenum Christi allt til hn̄s Skirnar/eru xxx ar/þui næst eru iij. Aar til hn̄s Pijnu. Þetta samanreik nat giörer allz fiogr Hundrud Attatijger og iij. Aar/Þad eru niu og Sextijger Vikr/Eñ þau fim̄ Aaren sem yfer eru/og odrū ber ecki saan vid oss/ þat skulum wier ei læta oss willa. Furdande er / at Heidinna manna Historiur og adrar Sagnabækr werda so giörla samhlioda med Daniele.

SA Tiunde Cap. er eirn Formale yfer þañ ellefta Cap. Þo skrifar Daniel þar iñe nockut serligt vt af Einglunum/þat sm̄ huerge annarstadar stendr i Ritningunne/sm̄ er þetta/at þeir gödu Einglarner ber-iast wid þa enu wondu/wernde og wardueite Mennena. Hann nefner og þa vondu Einglana Höfdingia/ Þar hn̄ seiger Höfdinginn wr Gricklande

X

Embætte þra godu Einglaña

Vt af hueriu merkia ma/huernen þat tilkiemr/ad i Hofgördum Konunga og Höfdingia so oskickanliga og wondzsliga tilgeingr/og þad hid goda forhindrast/Strijd og öñr Olucka wppbyriast. Þuiat þar eru Diöf larner/wpphuetia og frambryna Meñena/weita hömlun og hindran/so ad eckert takist Luckusamliga. Til dæmis ad taka/Þa Gydingarner skylldu lauser giefast af Kongunum i Persia/fra Babylon/ þa gieck þetta so tregliga/Samt þo ad Konungarner giæfe þeim giarna gott leyfe heim at reisa. Þar fyrer seiger Eing-illen hier/at hn̄ hafe nockut at sysla/og hliote at beriast wid Höfdingian i Persialande/og hn̄ sie vggande vm þat/ef hn̄ fer i burt/þa mune Höfdingen af Griklande koma a medan. Sm̄ hn̄ segde so. Nær ed wier still um eina Ogiæfu/þa kiemr Diöfullen iafnan añare af stad/werde þier lauser wr Babylon/þa munu þr enu Grisku þuinga ydr. Eñ hier er nog wmtalat/þuiat þar heyrer meira tijma wm til/at tala fleira þar wt af.

Huar fyrer þ so illa tilgeingr a Herra gördū

Ellefta Cap. Fyrerspaar Daniel sijnu Folke/Gydingalyd/hartnær lyka sm̄ i vij. Cap. sagde hn̄/wt af A-lexandro Magno/og þeim tueimr Kongarykium Syria og Egiptalande/Þetta giörer hn̄ hellst wegna An tiochus Epiphanes sm̄ Gydinga skyllde hardliga plaga. Þeñan wtmalar hn̄ so og snyr þangat sijnū ordū at hn̄ wnder Personu Antiochi wtskrife /og wppmale Antachristen sialfan/Stingande so Fingre a/ a þessa wora sijdustu tyd/i mote þeim sijdasta deige sialfum. Þuiad aller Kieñefedr wtleggia mz einu mote þennan Spadom wm Antiochum/wt af Antachristenum. Og sialf orden Danielis giefa þeñan skilning/so at wier hliotum at hallda/at hn̄ talar ecki einungis wm Antiochum/helldr slær hañ þeim Antiocho og Antachriste i

XI

Antiochus hin̄ göfge

Daniel slær til samans Antio-cho og Anta christenum

og/eitt

eitt/og giörer so williande syn liosu Ord/vandskilin.

Þesse sierligustu Persa Kongar

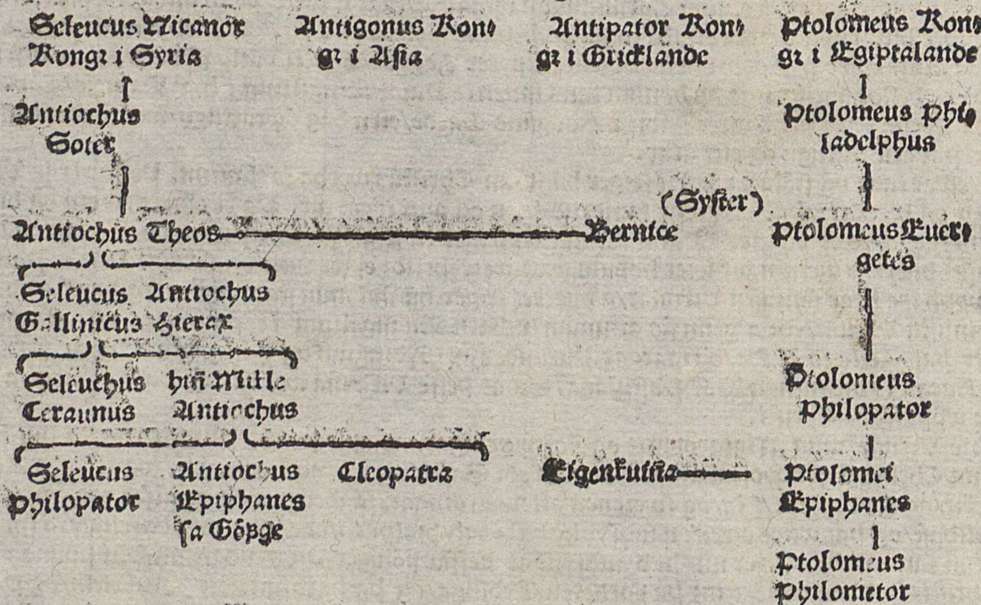
Xerxes

Alexander

Þryr Kongar seiger hn̄ munu en̄ standa i Persia. Þat er ecki fyrer meiningar/ at Persialand skule hafa so fa Konga/ so sm̄ Judar wtleggia þ/ þuiat þar hafa werit minst tiu Kongar /En̄ þesser fiorer seigiast þui adstanda/i Persia/at þeir hafa werit sierliger i hia hinum ödrum/sm̄ war/Epter Cyrum kom Cambisus/Darius/Xerxes þesser eru þeir sierligustu/Og þesse Xerxes war fra ryckastr/hn̄ for Herferd i Grickland mz Otelliande Her/enn hn̄ fieck Osigr/og komst sialfr wndan nauműliga mz Skōm og Sneypu. Epter þessa kom Alexander og hn̄s fiorer epterkomendr/enn ecki af hn̄s ætt nie Blode. A

ÞEtta er wpphaf fra tueggia Kongarykian̄a/Syrlands/og Egiptalandz/ huer ed syn a mille Rifust og bördust. Hier werdr ad setia nöfn Konganna/so sm̄ a eitt Spialld edr blad/so at men̄ þarf ecke willt i Historiunne og Textanum. B

Alexander Magnus

Epter Alexandrum/ward Kongsrykid i Egiptalandi miög megtugt/vm huert Daniel talar hier. Sömuleidis Kongsrykit i Syria/so at huerke fieck þar annat yfervunnit nie wnder sig brotit / huersu opt sm̄ þau reyndu þar til/og willdu þat giarna giört hafa. C

Antiochus Theos Ptolomeus Philadelphus

ÞAd fyrsta Stryd hofst a mille fra Antiochus Theos og Ptolomeus Philadelphos/Enn sm̄ þeir höfdu lengi Bardaga att syn a mille/þa sættust þeir. Og Ptolomeus Philadelphus war sierliga agiætur Kongr/hn̄ elskade Fridseme/og allshattadar Jþrotter hn̄ hiellt marga lærda Menn / og samansafnade fiölda Boka wr öllum Heime. Gydingum weitte hn̄ mykla Velgiörninga/ Musterit og Gudliga Þionustugiörd til Jerusalem prydde hn̄ störliga/So at eg helld/ad hn̄ sie einn af þeim Heilögu Konungum.

Bernices

Laodicea Seleucus Gallinicus Antiochus Hierax

Þesse Ptolomeus hn̄ gipte syna einka dottur Antiocho/ hun hiet Bernice/ til stadfestu fra Sattargiördar/og andadist sydan þar epter. Enn Bernice/so sm̄ eins megtugs Konungs dotter / og þar med nu einnen wolldug Drottning i Kongsins Garde/stundade þar epter/ad hennar Son yrde Erfuinge Rykesins i Syria. Enn þat brast. Þuiat Laodicea/ su fyrre Drottning Antiochi Thei/og hennar tueir Syner Seleucus Gallinicus og Antiochus Hierax/ woru gramer henne og hennar Syne/ og hugdu sialfer ad erfua Rykit. Og Laodicea gaf sinu Herra Antiocho Theo Olifian/þui næst egnde hun Sonu syna i mot Bernice/ fra Stiupmodr/ Þeir rætu hana vr Lande bur / og dræpu hana vm syder/og hennar Son/og alla fra þienara. Þet a meinar Daniel hier/þar hn̄ so seiger/Enn hun mun ecki blyfa wid Magt þess Armleggsins/þar ad auk mun hennar Sæde ecki standa/ helldr mun hun mz Barnenu/ Þiendrunu/Ja/og so mz hennar Herra Konge/ af huerium hun er orden suo Megtug/ofurseliast i Daudan. D E

Ptolomeus Euergetis

Slyks Mandraps hefnde Bernice broder Ptolomeus Euergetes/hn̄ atte Orustr wid þa Brædr bada/og rak þa wr Lande/Rænte fra Ryke/og reiste sidan heimaptur. Litlu einu þar epter/ Deydu þesser tueir Brædr og Modur draparar einu Herfeligum Dauda. Hier vm talar Daniel / og seiger/at Konguren mot Sudrenu mune mz ogrynne Her innfalla i Rykit Kongsins mot Nordrenu/og Sigr winna.

Seleucus Keraunus Ptolomeus Philopator

EPter Dauda Ptolomei Euergetis/bruggu þr sig til Strydz/Seleucus Keraunus/og Antiochus hin̄ mykli/ sm̄ voru syner Gallinici/Enn i widurbunadenu sialfum andadist Seleucus Keraunus/ þui ward Antiochus at hrada ferd sinne fra Babylon/og hallda fram wpptekinu Stryde i mote Ptolomeo syne Euergetis/ sm̄ nefndist Ptolomeus Philopator. En̄ Ptolomeus Philopator sigrade Antiochum hinn mykla og hanns Herlid. F

Erudice

Þad seigir Daniel hier/at syner Gallinici munu reidast/og draga i mote Ptolomeo Philopator. En̄ Philopator mun yfervinna þa/og werda af þeim Sigre Drambsamr. Þuiat þesse Philopator gaf sig sydan til Lauslætis munadar/og drap Drottningu sina Erudice(sem war og hn̄s Syster)fyrer saker einnrar Stelpu sm̄ hn̄ elskade.

Antiocus Magnus Ptolomeus Epiphanes

Enn Antiochus hin̄ mykle/at fraföllnum Philopator/safnade Lidzafla ad nyiu/i mote Syne Philopathors/sa hiet Ptolomeus Epiphanes/hn̄ war þa Barn ad alldre/fiögra edr fim̄ wetra. Og so sm̄ þat skiedr þegar Herrarner hafa Fiarhalldz mein̄/þa sabundu sig i mote Epiphane adrer Konungar mz Antiocho/einkum Philippus i Gricklande/williande skipta mz sier Lande hins vnga Ptolemei. Þar mz war i Landenu sialfu Osampycke og Sundurlynde/Gydingar fiellu og einnen honum i fra/til Antiochum. G

Af þui seiger Daniel hier/ad Kong Antiochus mune koma aptur/og at marger munu wppryfa i mote þeim wnga Epphiphanes/ so ad Armlegger Sudursins/þat er þeir Höfudzmen̄ Epiphanis sm̄ hn̄ hafdi i Phenice og i Gydingalandi og til Jerusalem/þeir munu ecki kunna at standa/helldr wan̄ Antiochus þesse Lönd

dII. Hn̄ kom og i þat werduga Land/til Jerusalem/þa weittu Gydingar honum styrk/til at vtdryfa m̄z øllū Høfudzmen̄ Epiphanes. Þar fyrer veitte Antiochus Gydingum myklar Sæmder/og gaf þeim storar Gafur
H og Fryheit.

Enn sm̄ hn̄ liet sier ecki hier m̄z nægia/helldur hugdist og ad vin̄a vnder sig Egiptaland/ þui bad Ptolomeus Epiphanes Romueria vm styrk. Þa hlaut Antiochus af ad lata/ og giørde frid vid Ptolemeum Epiphanem/og gaf honum sina dottur Cleopatra/ en̄ ei af godum huga/helldr (so sm̄ Daniel hier seiger) honum til fordiørfunar. Þuiad m̄z þessu Giptarmale sin̄ar Dottur/ hugde hn̄ sier ad svipta hn̄ Rykenu/ En̄ Drottningen og þr Egiptsku sau vid þessu

Romueriar

Cleopatra

Þui næst heriade hn̄ vm Eyiar Asia Landz (so sm̄ Daniel hn̄ seiger) og van̄ margar af þm. En̄ Romueriar komu honum i mote/ og raku hn̄ til baka/flettu hn̄ godum Kyrtle/hart nær øllu Asia Lande. Þar epter snere hn̄ heim/ og for i Persiden/villiande sækia mikid fie/ i mustere Elamidis. En̄ Landz folkit var vppe
I og slo hn̄ til Daudz og allt hn̄s Herlid. So bleif hn̄ i framanda Lande/og vard huerge fundin̄.

N NV hafde hn̄ adur fyrre/ þa þr Romuersku sigrudu hn̄/gefid i Gysling Romuerium sin̄ son Antiochū at vidrnefne Gøfga/þan̄ yngsta/og fyrerlitnasta. Epter fall Antiochi tok hn̄s son Seleucus Philopator Kongdom/ ein̄ fyrerlitligr madr/sm̄ Daniel seiger hier/ betr fallen̄ til Bysueins og fouita en̄ til Kongs/fra-
K de og eingen Høfdinglig nie Man̄domlig Verk/ lifde og ecke leinge

Seleucus Philopator

Þa komst Antiochus hin̄ gøfge m̄z leynd af Rom/ Og þo hn̄ være fyrerlitin̄/og alldrei ætladr til Kongz Tignar sm̄ Daniel seiger/þa læddist hn̄ þo fram̄/og m̄z fyrerheitum/flærd og føgrum ordum/vard hn̄ Kongr Þesse er sa seinaste Kongr/vm huern Daniel skrifar/þ gøfuga goda barnid/ sm̄ allt van̄ m̄z slægd og suikū lygū og prettum/ei so sm̄ Kongr/ helldr so sm̄ ein̄ ærulaus skalkr. Þuiat hn̄s kyndugleike var flupr og ohæferskr/og skam̄adist syn einskis/og ei skeytte hn̄ vm neina fidseme. Vegna slyks skalks og illmen̄is/er þsse Syn hellst skied/ Gydingum til huggunar/huerir þsse Antiochus skyllde plaga med allzkyns plagum

Antiochus Epiphanes hinn Grim̄e

So sm̄ hn̄ hafde nu Rykit fengit m̄z sinne slægd/so leitade hn̄ vid/ med þeirre sømu List at komast yfer fleira. Og af þui at Egiptalandz Kongr/sa hiet Ptolomeus Philometor/hn̄s Systurson/var a Bernsku alldre/Þa liet hn̄/sm̄ hn̄ villde vera Vørdslumadr (edr Vmbodzmadr) syns Systursonar/og tok vnder sitt Valld Borgirnar i Syria/Phenice og i Gydingalande. Enn þa Høfdingiar Egiptalandz krøfdu þessara Borga aptur/þa villde hn̄ þær ei lausar lata. Þar hofst þat Strydit/vm huert Daniel talar hier/ad hn̄ so sm̄ annad Vatzflod mune yfer falla yfer Armlegg Egipskra/ þat er/Høfdingia og Herluga Philometoris/þuiat han̄ vann Sigr a þeim.

Ptolomeus Philometor

Þessa Slægd liet hn̄ sier ecki nægia/hn̄ huxade og eirnen at koma vnder sig øllu Egipta lande/giørde Sætt vid Høfudzmen̄ Philometoris/ Liet sm̄ hn̄ giørde allt þetta/sm̄ eirn trwr Vørslumadr/synum Systursyne til goda. Med slykum Kyndugskap/dro hn̄ (so sm̄ Daniel seiger) m̄z litlu Lide inn i Egiptaland/ Þui þr opp letu fyrer honum øll Borgarhlid/ so sm̄ ødrum truum Kongsins Vørslumañe. En̄ hn̄ sette vppa sig Koronuna/ og giørde sig at Konge i Eiptalande/greip/Rænte og ruplade allt Egiptaland/m̄z slykum Suikum/(so sm̄ Texten seiger hier) huad eingen af hn̄s Forueðrū feck m̄z vallde giørt/og dro sydan heim aptr i sitt Ryke.

L En̄ þa Philometor Kongr var varen/og hn̄ tok Rykisstiorn/þa leitade hn̄ epter at na synu m̄z Vallde/Og so bioggu bader þesser Kongar sig til Bardaga. Enn sm̄ sa gøfuge Suein̄nen Antiochus sa þat/at Philometor munde verda honum yfersterkare/þa breytte hn̄ epter vanda/og ladade til syn m̄z Fiegiøfū marga/ suo ad Philometoris eigid folk fiell til Antiochum/og þess vegna vrdu marger i Hel slegner/ Þo vann hn̄ ecke Rykit at helldr. Þui næst giørde hn̄ Sætt enn aptr at nyiu vid sin̄ Systurson/samneytte honum/ og talade m̄z hn̄ vnder Bordum/og villde giarna en̄ einu sin̄e komast i Egiptaland. En̄ þeir trwdu honum ecki so sem fyrr/Og so sm̄ Daniel seiger hier/þa huxudu bader Kongarner huer an̄an at fordiarfa/m̄z yferuarpe fridargiørdar.

Antiochus hinn Gøfge

M Antiochus for nu heim i Ryke sitt/m̄z ogrynne fiar/og a veigenum/vard hn̄ fyrersinn Kyndugskap in̄latinn i Borgena Jerusalem/þar Rænte hn̄ Musterit og Borgena hørmuliga/ so sm̄ þar stendr Maccab. i.
N Og Daniel seiger hier/at hn̄ mun setia sitt hiarta i mote þeim Helga Sattmala.

Tueimur arum hier epter/ þa hn̄s Lygar og Pretter villdu ecki nu leingr duga/hugde hn̄ m̄z Herskillde at vinna Egiptaland/og for Herfør i mote synum Systursyne/eigi nu so sm̄ Vørslumadr/helldr so sm̄ opin-
O ber fiandmadr. Enn Daniel seiger hier/at þat mun ei luckast honum so sm̄ fyrr. Þuiat Romueriar/huerier ad voru Philometoris Kongs Vørslumen̄ og Verndarar/epter hn̄s Fødurs Testamte/þr sendu ein̄ Radzherra/hn̄ hiet Marcus Popilius/m̄z Herlide/til Antiochum/og badu honum ad vikia af Egiptalande. En̄ hn̄ villde hier neyta sin̄a Lista/og vysade þeim Romuerium fra sier m̄z føgrum ordum/og kuadst villa radgast þar vm m̄z synum vinum. Marcus Popilius Markade/m̄z staf/er hn̄ hafde i hende/eirn Hring i Sandinum i kringum Antiochum/þar hn̄ stod vid Stoen/og sagde. So seiger Radit i Rom/Vt yfer þen̄an Hring skalltu ecki styga/ fyrr enn þu gefr Andsuar/ huert þu villt helldr hafa Ofrid edr Frid. Þa vard Antiochus at fara i burt m̄z Sneypu/og heim i sitt Land.

Marcus Popilius

P Þa gieck þad (hid wonda) yfer Jerusalem/og yfer Gudz hws/yfer hn̄s þionustugiørd/og hn̄s Folk. Þui at hn̄ gat huerge an̄arstadar sualat sin̄e Reide/nie hefnt sin̄ar Smæ̈nar/nema a Gude og hn̄s Ryke. Og marger Ogudliger men̄ wt af Gydingum/hialpudu honum/og hielldu sig til hn̄s. Þar til at Gud vppuakte honū i mote/Judam Maccabeum og hn̄s Brædr/so sm̄ ad wier getum i viij Cap. og Daniel seiger hier i Textanū.

Judas Maccabeus

Sa Tolfte Capitule Danielis
af D. Mart. Luth.
vtlagdur

SA xij. Cap. hlyder mz öllu vppa Antachristen/vnd' nafne Antiochi/ z vp a þennan seinasta tyma a hueriu vier lifum. Þar fyrer er hier ongrar Frasagnar ad vænta. Helldr tiluijsar og seiger þ hreina Euägeliu einu og sierhuerium liosliga/nu a þessu tyma/huer ed sie sa sañe Antachristuren/sm̄ at sig hefr vpphafit yfer alla Gude/ og eñ hefr skeytt vm Kueña æstina/þat er/Hiuskaparbandit/Helldr fyrerbodit þat/Og þar i staden vppfyllt Heimen mz Hiagudadyrkan sins Gudz/ og liotum Holldsins girndum/og hefr Fiesiodum og Audæfum Heimsins vtbytt og skipt et ct. Þuiad Kuenna æst kallast ecki/sa liote Girndar brune/Helldr merker þat eirn ærligan og sidsamligan Kiærleika til Kuiñuar/ huer n Gud hefr skapad og Bodit/sm̄ er hiuskapar bandit/Med þui at Propheten/ reiknar þetta fyrer hann mesta Glæp Antachristsins/ad hñ hirdi ecki vm æst Kuennanna.

Huer ed sie sañe Antiochus Kuenna Ast

Vier hefdum giarna sied/at einhuer annar hefde tekit sier fyrer hendr þessan Cap. og vtskyrt hañ allan vorre Tru til styrkingar/og til ad vppuekia þa von i oss þess vors Hialprædis og Endurlausnar dags/ sm̄ nu er ad söñu nalægr. Eñ af þui þat er ei skied/þa vilium vier hier mz giefa ödrum tilefne at huxa betr vm skilning þessa Texta.

Fyrst stendr þar liosliga i nidurlage Ellefta Cap/ad epter Antiochum/þa mune vera eñ annar tyme fyrer höndum/so at þesse tolfte Cap. kann ecki at vnderstandast vm Antiochum/mz þui at þat skal vera annar tyme/Enn huad a þeim ödrum tymanum skie skal/þat bodar Eingillen hier/ og seiger.

Og sa Konguren mun giora huad hñ vill

PAd er/Hñ mun ei vndergiefen vera neinum Lögum nie Lærdome/helldr mun hñ sialfr vera Lögen/og huad hñ vill /þat hlytur Lögmal at heita/slykur Kongr i hueriu hellst Ryke sm̄ hñ er/þa er hñ olydanligr Vykingr/Eñ i Rykenu Christi(vm huert Daniel talar)i hueriu meñ eiga Christo/fyrer Truna hlydner ad vera/ þa er slykr Tyrannus edr Vykingr i önguañ mata lydande.

Hier er nu Pauen mz synum Lit og einkeñe liosliga vtmaaladr/ sm̄ i synum Decretalibus skamast syn ecki ad seigia/At allar Kirkiur og Throna eigi hñ ad Dæma/Eñ hñ eigi ecki af neinum Dæmdr at wera. Og i Cap. Solitae. stendr so/So sm̄ Solen er yfer Tunglenu/so er Pauen yfer Keisaranū. Eñ huar Yferualldz tignen er/þar er og Valldit til ad bioda/hinum ödrum ber skylldan til ad hlyda.

Scrinium pectoris So vil eg/ So byd eg/ miñ vilie skal ganga fyrer greiner allar

Hier vt af hrósa hñs hrosnarar/og kalla Scrinium pectoris/þat er/J Hirslu hañs hiarta er folgen öll Lög. Jtm/Sic volo/sic iubeo/sit pro ratione voluntas. Og i þeim Cap. Si Papa. Þo at Pauen leidde til Heluijtis oteliande Sæler/þa skal þo eingen dirfast at seigia/ Huad giörer þu?

Þetta allt saman er ecki at eins so kient og lært/helldr bera hier verken sialf ritne vm. Þuiad ecki er Keisaren sialfur Keisare/helldr Pauen/huerium Keisaren er vndergiefen sm̄ annar þienare/so at hñ hlytur ad kyssa a hñs fætur/mz öllum synum Lagariette. Þetta hefr og S. Petur fyrer sagt/ Ad koma mundu þeir sm̄ lifa epter sialfs þra girnd edr vilia/mz huerium ordum hñ vtleggr þesse ord Danielis(hñ mun giöra huad hann vill.

Þui næst seiger hñ

Hñ mun taka sig vpp/ og forhefia sig yfer allt þad s̄ Gud er/og i mote þm̄ Gude allra Gudaña mun hñ hrædeliga tala/og þat mun honum luckast/ þangat til ad Reiden er vte.

EJns þa vtmaalar Pauen sialfan sig/þa ed hñ hrosar sier i synum Decretis/ad hñ sie yfer Heilagre Skript og vt af synu Paualigu sæte/hliote hun stadfestu og myndugleika at medtaka. Enn myklu framar audsyner hñ þetta mz Verkenu/Þuiat þeir sm̄ vt af skriftinne hafa nockurn tyma i mote honum talat/ þa hefr hañ alla bannfært/Fordæmt og i Ellde brent/ so sm̄ adra Villumenn og Fiandans Börn/og þetta giörer hñ eñ dagliga. Og Papistarner læta alldrei af at kalla/þat Christelig Kirkia (Pauans)sie yfer Skriftiñe. Þad kallar hier Daniel at tala hrædelig ord i giegn Gude alra Gudañ. Og honum hefr þetta luckast/og þetta hefr ordit riett at heita/af Gudz Reide/yfer þeim ofacklæta Heime/so sm̄ S. Pall seiger/Tess. ij. Gud mū senda þeim Kröptugan Villudom/so ad þeir true Lygunum.

Pauen stærer sig ad hñ sie vppyfer Heilagre Skrift

Ad tala hræderliga i giegn Gude allra Gudaña

Þuiad adrer Tyrannar/þeir hafa ofsokt Gudz ord ouitandi/ enn þesse giörer þad vijsvitande og viliande/setur fram og les þa helgu Ritning og Gudz ord/huers Herra hñ vill vera/enn fordæmer þat þo so sem annan Diöfuls Lærdom/hueruetna þa hñ sialfr vill. Þui lætur hñ kalla sig eirn Jardneskā Gud/Ja /Gud allra Guda/DROTTEN allra DROTTNA/Konung allra Konga/Ecki sliettan Mañ/helldr so sm̄ nockurn Guddoms blending/edr Guddomligan Mañ/so sm̄ Christr sialfr er Gud og Madr/huers Vicarium hañ helldr sig/ og enn ædra

Hædingar nöfn Pauans

SO hefur S. Pall ij. Thess. ij. Cap. þennan Texta Danielis lesit/Þar mun opinber verda sa Syndarinnar Madr og Glötunar sonur/huer ed sig vpphefr og setur vpp yfer allt og i mote öllu þui sm̄ nefnist Gud edr vegsamast. Og situr i Mustere Gudz/og syner sig so sm̄ Gud. Þuiat yfer Gudz veru og Tignaruellde kañ eingen sig at forhefia/Helldr yfer þañ nefnda/predikada/vegsamada Gud/þad er/yfer Gudz Ord og Gudliga þionustugiörd edr Sacramta.

Madr Syndariñar

Madr Syndariñar/og Glötunar sonur/kallast hñ ecki þui at eins/at hñ er fyrer sialfan sig eirn Syndare og forglatadr/edr eirn einugis personuligr Syndare/Helldr sa sm̄ er eirn almeñeligur/þat er/sa sm̄ adra dregur mz sier i Synder og Glötun/So sm̄ Villumeñ og Vykingar villa og fordiarfa mz sier Lönd og Lyde. Slykan seiger Heilög Ritning verit hafa/Jeroboam Kong/þat hñ hafi kient Jsrael at Syndga/edr lætit hñ syndga mz sinne nyrre Gudz þionustu giörd.

j Syndsamligt Embætte Pauās

Slykt syndsaligt Embætte hefur Pauen mz tueñu mote framit. Fyrst i þui/at hñ hefr insett og skickat margar nyiar Gudz þionustugiörder/so sm̄ hier seirna seigist/ i sinum Mausim/sm̄ er/Aflaat/wijgt Vatn/ Akall Heilagra/Pilagrimsgöngr/Brædralag/Mukastietter/Messur/Föstur/Helgehölld et ct. Enn nidurbrotit og saurgat þa riettu Gudz þionustugiörd/sm̄ er Gudz ord/Truan/Sacramten.

ij allar skiepnr hefr Pauen mz Syndū saurgat Tymañ Laganna

J annan mata/at hñ hefur þuingat Christna meñ med otölulegum setningum / og giört þar Synd sem Gud villde öngua Synd vera læta. Söngt at seigia/Hñ hefur so nær allar skiepnr Gudz saurgat med Synd/ Þuiad Smiör at eta/Egg/Ost/Miolk/Kiöt/þat var Synd þa og þegar hñ villde/huerra hluta Gud hefr fo vnt oss mz frelse hreinferdugliga og an Syndar ad neyta. Daga og tyma hefur hñ og so mz Synd saurgat/ þuiat hueruetna þegar hñ villde þa vrdu menn Föstur og Hatyder ad hallda/og a þeim tyma war Synd

ad neyta

ad neyta nockurs matar/fafnuel Braudz/ og suo ad drecka.

Stadena/ og Kieren hefur hn̄ og so m̄z Synd saurgad/ þuiad Kirkiur og wijgda stade hefur hañ suo Heilaga giört/ad menn þordu naliga huerke ad koma þar wid stocka nie steina/ einkum wid Alltarid. og þad þui tilheyrde/þad war höfud glæpur/ef ad nockur Leikmadr tok berum höndum a Kaleiknum/ Patinunne/ Corporalnum/Skyllde no ꝛud þueigid af þessu/þa þorde eingen Nuña huersu Heilög sm̄ hun war / ad þuo þad/fyrr enn þad war adr fyrr af Kiennemañenū þueigid. So war Kaleikuren/ Patinan/ Corporallen/og aller wijgder hluter fuller Lögmals og Syndar. J sama mata war og eirnen Synd/ Brullaup ad hallda/a forbodnum timum/Jtm̄ Hionabandz sængen hlaut og i Synd Herteken ad wera/þa hn̄ willde. Sömuleidis saurgade hn̄ og eirnen prestanna Likame/ þuiad þad war Synd/ ad hafa hær a höfde/ sm̄ Natturan wexa lætur/og Gud hefur skapad/þui vrdu prestarner ad raka Krwnr og Skegg/þa woru þeir heilager halldner (ella ecke)

Stadena/ Kieren

Brwdkaupen

Nionasængen

Prestaña Likame

Snögt ad seigia/Lijf og Likame Christinna maña þad war allt halldid oheilagt/ enn af hönū vigder/ þeir woru aller Heilager. Eg þeige wm þad/huersu audvelldliga eirn Leikmadr matte missia sig/og for-gripa sig a einum wigdum mañe/edr ödru þui sm̄ vigt war. So hefur hn̄ og eirnen saurgad Klædnaden/þui ad huer sa Mwkur edr Nuña/sm̄ ecke bar sina kappa/ med þui snide og þeim lit sm̄ bodid war/hann war eiñ Syndare halldenog fordæmanligur/Sömuleidis war og hattad wm presta klædnaden

Af Pauanū wijgder Klæden

Med þessum hætte hefur hn̄/so nær allra skiepna Neytslu m̄z Syndinū saurgad/Matin/Drycken/Klæd-naden/Stadena/Timana/Likame og Lifnad mannaña. Og hefde hn̄ enn leingr rijkt/þa kann vera ad hann hefde fyrerbodid ad hosta/hrydia og hrækia/og freta. So sm̄ wære þetta Andskotans höfud til þss̄ þar sett/ad hn̄ skyllde Christnena med Lögmals setningum Syndum og forbode plaga/fyrer neytslu allra skiepna/og kaupa sidan Fie og Peninga þar af/med sinne Dispenseran og leyfe et c. Og slikar Synder og Suiwirdin-gar/woru halldnar Helgedomr og sierlig Gudz þionusta/alyka suo sm̄ Jeroboams Kalfar/ Slyka Synd og Glötun/meinar hiñ helge S. Pall i þessare grein/til Tessalonicenses.

Jeroboams Kalfar

Þetta er þad sama sm̄ Daniel hn̄ seiger/Hn̄ setur sig i mote og wppyfer Gud allra Gudaña. Þuiad fy-rer Mosen gaf Gud og so Lögmalid/og þiade Gydinga m̄z mörgum Syndum/þar añars af Natturuñe til eingen Synd war/Enn med þui hn̄ war GUD/þa hafde hn̄ godan riett þar til/Eñ þetta Andskotans höf-ud/og su fwla Gudz Apynia willde breyta þar epter/og giörde marga hlute enn framar/ og i mote þeim sa-ma Gude. Þuiad Gudz þionustugiörd hefur hn̄ aftekid/og med oteliande Lögmals setningum og Statutū (þar hn̄ hafde ongua magt til)oteliãnligar Synder/fyrer neytslu allra skiepna/i allan Heimen innleitt. Og syner sig hier med/so sm̄ ad wære hn̄ Gud i Musteri Gudz/þad er i Christniñe/ þetta allt saman audsyna og sanna hns̄ Statutur og Decretales.

MEd þessum tueimr hlutum hefur nu Pauen tuær Hierarchias nidurbrotid/Med þui fyrra hefur hann wnder fætur sier trodid weralldligt Lögmal/Laganna hlydne/ og yfer walld/ og þ burt tekid og nidur-brotid/þa hn̄ hefur willad. Keisara/Konga/ Höfdingia hefur hn̄ afsett/bañfært/og fordiarfad / og med Bannfæringu fyrerbodid þeira börnum og wndergiefnum ad weita þeim hlydne / Snögt ad seigia /Alla hlute hefur hn̄ giört epterwilia/og sinne girnd/og war ei neinum Riette nie Lagasetningum wndergiefeñ.

I Lagarietkur og hlydne wid veralldliga vall did af Pauanū wndertroden

Med þui ödru/þa hefur hn̄ Christeliga Kirkiu foreytt/heilaga Ritning wnder sig lagt/Sacramẽten wa-nad/og þeirra tijdkan vmbreytt/Euangelium nidurþryckt/so ad menn þecktu þ ecke nu leingr/Og med þssū hætte hefr hn̄ bæde Gudz Ord og hns̄ þionustugiörd afmad og ad ongu giört.

II Kristnen af Pauanum foreydd

J þridia mata seiger Daniel so

Gud Fedra sinna mū hn̄ ecke akta/ Nn̄ mun huorke vm ast Kueña nie nockurn Gud hirda/Þuiad hañ mun taka sig vpp i mote øllum hlutum

ÞAd hn̄ hafde fyrr rædt wm Gud/þad talar hn̄ hier wpp aptur/so ad hn̄ auke hier enn fleira wid. Þegar nockr talar fyrer honum wm hns̄ Fedra Gud/þad er/vm Christum/huern Postularner og hañs Forfedur hafa predikad/þa situr hn̄ so fast/wppe yfer Gude allra Gudanna/ad hn̄ skeyter þui ecki/og huerke will hn̄ þad heyra nie wita/Helldr af Drambseme/Metnade og þuerbrotinne forherdslu deyder og drepur alla þa sm̄ riettlega kienna Christum.

Gud hns̄ Forfedra

Og wppa þat/ ad hn̄ late ei nockurn hlut epter ofordiarfadan/ þa mun hn̄ sundurslita þa þridiu Gudz Jerarchiam/sm̄ er/Hiuskaparbandz stiettina/Hueria hn̄ hefur ecki ad eins forbodid þm̄ Andligu/helldr öll-dungis lastad hana/nidrad/forsmad og ad ongu giört/i þui/ad hn̄ forsmanarliga kallar hana eina ohreina holldlega/ogudliga stiett/huar iñe ad eingen kuñe Gude ad þiona/huxande ecke wm þ/ ad Gud hefur blezad Hiuskaparbandid/og nefner þad sinn Sattmala/og þad honum vel þocknast þad/og fyrer Syndanna fyrer giefning þa kalle hn̄ Hiuskaparbandz Sængina hreina og Heidarliga/og will ecki tilreikna þar iñe holldsins girnder. Med þessū hætte sk nu Antachristuren bölua þui sm̄ Gud blezar/ sundr ad slijta þad sm̄ Gud sam-teinger/lasta þad sm̄ Gud lofar/Summa/yfer Gude og i mote Gude alla hlute ad giöra/eydeleggia/spilla og fordiarfa.

III Hiuskapurisk af Pauanum fyrerbodinn

Slikt forbod Hiuskaparbandsins hefur hn̄ ecki giört vt af neinū hreinlifis kiærleika/nema ad eins af yf-er warpe/Helldr vppa þad ad hn̄ frij og frialsliga meigi giöra huad hn̄ will/og wera ongum wndergiefen nie plictugur/So ad hn̄ þurfe ecki ad bera Sueita anlitz nie annan erfuidis þunga og Armæde / sm̄ Gud hefur lagt wppa þær þriggia hāda stietter/sm̄ er su andliga og weralldliga stiett og Hiuskaparbādid/ Helldr ad hn̄ meigi epter sinū eigenligū wilia/frij lifa i allskyns Bilyfe/ Kyrd/ Athugaleysi/Jdiuleysi/Virdingū og Vallde.

Þuiad ad predika/kenna og læra/og Kristninne ad þiona þad hefur mykla Armædu/ Haskasemder og Omak med sier. Sömuleidis er og þungt weralldligt Valldstiornar embætte/sm̄ i Lögum og Landzriette er innebundid og folgid. Hefur og hiuskaparbandsins stietten sina Ahyggiu/Erfide og Haskasemder /wegna Kuinnu og Barna/Hwss og Heimilis. So seiger og S. Paulus/ad þeir sm̄ Hiuskapen fyrerbioda/tale Ly-gar med Hræsne/Þuiad eigi giöra þeir þad wegna hreinlyfis/helldr wegna sins fwla/liota/ Jdiulausa sialf-ræda lifnadar. So sm̄ þad Mwkar flyia ecke þeñan heim/þ er/þr giefast ecki i Klaustur/wegna Helgedoms sins/ helldr ad þeir meige hafa Jdiuleyse/Frid og goda daga/i Heimenum.

Kross sm̄ Gud hefur lagt wppa sinar þrenar stietter

Þar Daniel seiger. Ad hn̄ mune tala hrædeliga i giegn Gude allra Gudaña/Jtm̄/ad hn̄ mune ecki akta neirn Gud/Eins so sm̄ hiellde hn̄ fleire Gude ad wera eñ eirn. Þad er so ad skilia/ Ritningen hefr þa Hel-lögu/Ja/ eirnen þa Veralldligu yfervalldzherra Gude kallad/ Psal. lxxxij. Joh. x. Þar fyrer er þta mei-

P. ning

ningen Danielis orda. Ad Pauen mun huerke akta þann hædsta Gud/eige helldr þa huerja hann hefur ad Gudū giört/Þad er/huerke Christnena/nie helldr weralldliga höfdingsstiett.

Þetta er nu eiñ partur/af athæfe og lifsögn Pauans edr Anthachristsins/sm̄ Daniel wmtalar hier/Huer su ad hn̄ skule i sundurslita/nidurbriota og eyda allre Gudz skickan. Sa annar partur fylger nu epter/huad Antachristuren/ Pauen skule þar i mote wppbyggia/wppreisa og adhafast.

Enn i hn̄s stad/mun hn̄ sinn eigen Gud Mausim heidra. Þuiad hn̄ mun þañ Gud sm̄ hn̄s Fedr vissu ecki af heidra/med Gulle/Silfre/Gimsteinum og Dyrgripum etcet.

Maos

ÞEtta ordid Mausim/hefur eingen(þad eg af weit)hingad til dags wtlagt. Vier wilium hætta til/ef Gud willde giefa/oss ad hitta vppa þa riettu vtþyding. Maos nefnist mz riettu Styrkleike/edr örugt wyge/so sm̄ Slot og Kastalar kallast/styrck örogg wyge/Og i Psalltaranum nefnist Gud opt/wor Maos/þad er styrkt og örugt styrktaruige edr Kastale.

Stigte og Klaustur eru Pauanum wppbygd enn ecke Christe

Þar fyrer latum wier þetta ordid fyrst merkia þau Steinhus/sm̄ af Steinum eru smidud/og meñ kalla Kirkiur/og þat sm̄ þeim tilheyrer/Þuiad þau hus eru forkostuliga sterkliga vppbygd framar eñ önnr hws/þuilikast sm̄ Slot og Kastalar. Þetta eru Domkirkiur og Klaustur vm allan Christindomen / huer ecke eru Gude nie Christo til Heidurs/ edur þionustugiördar wppbygd/ Þuiad Gud byr ecki i þeim husum sem af mannahöndum eru giörd/seiger S. Stephanus/Actorum vij. Helldr Pauanum. Þuiad i þeim ryker hañ og leikur sitt Apaspil mz sinu wygdu Vatne/ Messum Salutydū/ Mædum/purgatorium/ og ödrum fleirum þess hattar werkum. Þangad hefur hn̄ safnad öllu weralldarinnar Gulle/ Silfre / Gimsteinum og Dyrgripum/Þar ad auk öllum styrkleika og Magt sins Guddoms. Þuiad þar inne lærdu og lifdu menn epter hn̄s wilia og bodordum. Þesse hus hefur hn̄ og so forprydeliga og sterkliga stadfest enn þo ei mz Vopnum edur werium/ alleina mz sinum Bullis/ Brefum og Inciglum/so sm̄ annar Töfrare edr Galldramadr.

Og einkū þa þionudu Pauanū Kanoca Kirkiunar og klaustren/þuiad i soknarkirkiunū veittist Gude nockur lytil þionusta/mz skirnar embættenu/Sacramtunum Alltaris og predikun/Þo ad þ wære ei olldungis hreint/og eru þar til enn nu a þessū deige/ouirduligar halldnar/enn Domkirkiur edr Klaustrakirkiur. Eñ i Domkirkiunum og Klaustrakirkiunum/þar hafa menn Daga og Nætur af öllu megne Pauanum þionad. Eigi woru þau predikunarhus/helldr Messuhws/Daudra maña/Þad er/ Vigiliu hus/þar inne meir war lesid og sungid og giört fyrer þeim framlidnu/ helldr enn þeim lifundu. Itm̄/ Þar menn dryniudu og hrinu iñe/Item/þad woru Gullhws Silfurhws/Fiesiodahus.

Mausin Messan su liotasta Suiuirding Pauadomsins

Og einkum meinar Engillen mz ordinu Mausim/þann mesta og hæsta hlut/ þa liotustu Kirkiusuiuirding i Pauadominum/sm̄ er Messan. Og so er ad sia/sm̄ hn̄ hefde wiliad liosliga hafa talad/Hann mun heidra sinn eigen Gud Messuna/og wmbreyter wiliande i sinne rædu þessu orde/Messa/suo ad ei virdist hañ mz riettu nafne ad nefna Messu/helldr kallar hn̄ Mausim.

Stigte og Klaustur wppreist wegna Messunnar

Þuiad/Huad eru Klaustren og Domkyrkiurnar annat/enn Messuhus(i Pauadominum)wegna Messunnar/so sm̄ annars dagligs/allra helgasta Offurs eru þau wppbygd. Vegna Messuñar eru öll þau Godz þangad giefen. Vegna Messunnar eru allar Kirkiu þionustugiörder/ og Ceremoniur skickadar. Vegna Messunnar hafa Skolarner halldner werid wid magt. Og hennar wegna hafa menn til Skola geingid/so þeir yrde Prestar. Og allt þat Kirkiubraml heyrde Messunne til og hieck þar wid/so sm̄ seigist ad Völskurnar hallda sier wid þeirra Kong. So ad þegar ei war i Kirkiunne messad;(suo sm̄ skiede a forbodnum tymum/þa woru þær Kirkiur hryggeligar ad sia/so sm̄ önnr eydehws. Slykan oseiganligañ kostnad/hafa meñ wppa Messurnar lagt/Enn wm Ordid og predikunar embættid hefur lytid edr eckert hugsad werid / suo sm̄ wm Messuna/Þar sm̄ ordid og predikunar embættid er þo þad allra hellsta og sierligasta/sm̄ meñ ættu mest ad stunda.

Fie og Kostnadur sm̄ menn hafa lagt wppa Messuna

Huad er nu þa/sa Pauans Kirkiu Gud/Messu Gud/ edr Gud Mausim?

Mausim Pauans Messan er ecke Gudz þionusta

Eingen Gud er þad/nie helldr wera kann/Þuiad sa eine og sanne Gud dyrkast ecke mz Messum/Helldr lasta menn og wanuirda þar med worn DROTTIN Jesum Christum(þad er Gud Födr sialfan)hid allra hryggeligasta og hrædeligasta sm̄ werda ma/Þuiad þar mz wtslöckuist Truin enn werdr i stadin vppset Atrunadartraust eigenligra werka. Enn af þui ad Skriften lætur stundum Skwrgoden nefnast Gude/ Og þad er huers manns Gud/sm̄ hn̄ af hiarta treyster og truer a/a huern hn̄ wonar/og huad hn̄ elskar. Ef ad Trwnadartraustid er nu riett/þa er Gud og sannur/Enn sie Trunadartraustid rangt/þa er og sa Gud eckert.

Epter þui sem Truen er/so er og sa Gud a huern madr truer

Þar fyrer er Gud Mausim eckert annad/enn eiñ rangr þanke og rangt trunadartraust Pauans og Papistaña/Ad Messan/Kirkiuþionustugiörder og skickaer/sie ein su agiæt Gudz þionusta/og Dyrkan/og merkeligt verk/og so mykid offur/huers like eckert er nie wera kann. Vppa þennan rangan þanka treysta þr/ og þar hugga þeir sig wid/so sm̄ ad wære þad sa sanne Gud sialfur/og hallda þat fastliga/ad Gud sie so sm̄ adr/so sm̄ þesse þotten hefur þa heimskad. Hier hialpar nu Diöfullen til ad styrkia þetta og þssu fram ad hallda/og hier mz hafa þeir wnder sig komid öllum Heimsins Audæfum og Rykdome/og wm sider Heluitskū Elldе i Heluyte. Hier vt af þessu ma liosliga skilia þad huad epterfylger.

Og hn̄ mun þm/sm̄ honum hialpa til Mausim ad efla/ þañ annarligan Gud sm̄ hn̄ hefur vtualid sier/myklar Sæmder veita/og þa ad høfdingium giøra yfer myklu Godze/ z Landenu ad verdlaunum mz þm vtskipta

ÞAd Þyduersku hefde Daniel so sagt/So giörer Pauen/Aller þeir sm̄ honum hialpa til ad efla og auka hn̄s Kirkiu þionustugiörder/eigen Helgedom/Gudz þionustugiörd og hn̄s Messur/þa mun hn̄ giöra ad ryku Cardinalum/Byskupum/Abotum/Profostum/Domherrum/Prestum Mwkum/og þa forhefia/bleza styrkia wpp yfer allt og i giegn Leikmanna walldenu/og so wtskipta fra a mille Kirkiugotzum og Löndum/ i fra laun/ þar ad auk mun hann þeim alleina fyrerheita Himeryke/ suo ad hiner adrer enu Christnu/ munu werda ad kaupa þad ad þeim/mz Gulle Silfre/og Hafum/ hañs Messu Gude og Kirkiu Gude til vegsemdar. Þetta er Pauā lifsagan/edr Historian/stuttliga/enn þo mz riettum Lit og einkienne/ af Daniele wt-

malud

wtmalud/huernen hū hefur werid þa Pauadomuren war i sinne stærstu Magt og wirdingu.

Ad lyktunum mun Konguren mot Sudrenu beriast vid hū.

Þessu nærst epterfylger nu/huernen Pauadomuren skule falla og hrapa. Eñ þetta eru miög heimugligt og Inciglud ord/huer ei er auduellt ad skilia/fyrr enn þau framkoma. So sm̄ aller Spadomar eru eitnen fyrer sialfum Diöflinū hulder/ allt þar til þr framkoma. So sm̄ Gud seiger til Moysen/Andlit mitt mattu ei lijta/Eñ mitt Bak edr a bak mier mattu sia/Pad er/þa eg er fram hia geingen/og eg hef ꝧ giört/sm̄ eg ætla mier/þa kantu ad lita epter mier/Enn framan til/þad er/huert eg wil/huad eg ætla ad giöra/þad kann einngen lifande madr ad sia. Ei ad sidur wilium wier ödrum nockurt tilefne giefa/ad hugsa hier epter/mʒ þui ad oss þiker þetta Pauans fall og hrapan miög so framkomin wera.

Huernen Pauadomuren mū hrapa og falla nidur

Exo. 33.

Med þui ad Eingillin seiger optar enn einu sinne til Daniel/at þesse ord skulu wera hulin og byrgd/þa kann ecke Egiptalandʒ Kongr Ptolomeus ad merkia hier þennan Kongen mote Sudrenu(so sm̄ fyrr)Ecke helldr kañ Konguren mot Nordrenu ad merkia Antiochū Kong/huers tijd endadist i nidurlage hins ellepta Cap. sm̄ fyrr war sagt. Helldr mʒ þui/ad þsse Kongr i mot Nordrenu merker Pauan(suo sm̄ þesse Capi. allur/er af öllum wtlagdr wppa Anthachristū)þa hlytur þat epter ad fylgia / ad hañs Motstandare/ þad er/ sa sañe andlige Kongr i mote Sudrenu/sie Kongr Kristeligrar Kirkiu/Christus/huers Antachristur Pauen er/so sm̄ Antiochus war i mote Ptolomeo Egiptalandʒ Konge. Ei wil eg hier framsetia margt wr Skriftiñe til beuijsunar/at Middeigis atten merker i Ritningunne gott/enn Nordrid illt/Þui ꝧ er augliost.

Kongr Nordursinns

Kongur Sudursinns

Nu seiger hann þui suo

Ad sidustu mun Konguren mote Sudrenu beriast vid hann.

Þad er/Þegar Reide Gudʒ will hafa enda/og þa ed ender og glötun Pauans tekur ad nalægast/ þa mun Christus giefa honum Slag/wppuekiande nockra Gudhrædda menn / þeir munu wppbyria ad kalla i mote hm̄. Eñ hier mʒ mun hū ecke eñ nu falla/ꝧ mun ei wera wtan eitt Högg/ wpp haf til hūs Hröpunar.

Pad fyrsta Slag gaf Loduijk Keisare Pauanum

Petta högg(ad minum þotta)gaf honum fyrstur Keisare Loduijk Hertoge i Bauaria/þa Clemens Paue hinn fimte/og epter hū Johannes xxij. hrosade sier ꝧ hū være Keisare(epter fra fall Keisarans Heinreks af Lucelborg/so sm̄ þeirra Bækur(extra vagantes)hiala. Hū sette þennan froma agiæta Keisara Loduijk i Bañ saklausan. Og þr skamligu Lygadictarar i Vallāde/woru hm̄ so gramer/ad þr wirtu hū ecke þss ad hū være reiknadr i Keisara tölu/og ei nefndu þr hū Keisara/helldrtil Smanar/ Barium edr Bauarū.

Clemens 5

Johannes 22

Nu þo ad Pauar höfdu adr fyrre bannfært Keisara/ og þa marguisliga plagad/ sm̄ woru þeir Heinrijk hinn fiorde og hinn fimte þess nafns so og Friderich i. og ij. og þo ad nockrer skrifudu i mote Pauanum/ þa fieck þo Pauadomuren alldrei so stora ouirding/so sm̄ epter frafall Keisara Loduijkʒ. Hann hafde hia sier lærda menn/sm̄ war Occam/Bonagratia og fleire adra/Þeir toku finliga af ba kid a Johanne Paua/ Og enn i dag eru skarpar Bækur til/ i giegn Pauanum/enn mʒ Loduijk Keisara. Hū aktade og sialfur ei Pauans Bann/hū reiste til Rom/og sette þar annan Paua og hiellt Keisarligre Virdingu.

Þui nærst kom þad mykla Schisma/edr Tuidrægne/Pauanna a mille/Þa þryr Pauar woru wnder eins/ huer ödrum i mote/wm nittan og tuttugu ar(til eins merkis ad Pauadomsins ende hlaut ad nalgast/ og i sundur ad slijtast) So war og Pauen og þad Romuerska sætid þa nockur ar wmlidin/ eige i Rom helldur i Fracklande/þangad flutt af Clemens Paua þeim fimta/og war þar nær siötiger og fiögur Aar.

Þryr Pauar wnder eins

Pafaligt Sæte i Frackland flutt vr Rom

Eñ þta slag var ecke wtan preludium og fyrerleikur/sm̄ Christus liet fara wndan þui rietta slage sem S. Johannes hus gaf Pauanum/og ward þar fyrer brendr. Þetta slag kom til af Aflatʒbrefum/til S. Peturs Kirkiu i Rom/i allan mata eins og þad skiede Lutherum. Þuiad a þeim̄ timum(i fra Bonifacio viij. sm̄ war eirn höfudskalkur/sa ed fyrstur willte og dærade Heimen mʒ þui Gyllne are sm̄ hū innsette)frömdu þr stor wndr og allskyns wielar mʒ sinum Nadum og Aflatʒbrefum.

S. Johann husß gaf Pauanum þad rietta slag

So ad Clemens hinn siette liet eina Bullam vtganga/huar inne hū bydr Einglunum a Himnū/lijka sem Gud ecke alleinasta a Jördunne/helldr og so a Himnum/ad þeir skylldu Saler þeirra sm̄ til Roms fære epter Aflatsbrefum/og a leidiñe kunne ad andast/iafnsnart flytia i Paradijs til eilifrar gledi/ sm̄ þær lidu wt af munnenū. Heluijte og Diöflunum baud hū og eirnen wm þær sömu Saler/med slikum ordū/ Vier wiliū i onguan mata hafa ad Heluisk pina skle wppa þær lögd verda. So hafde þsse bölvada Suiuirding/sig sett/ei ad eins i Gudʒ Mustere hier a Jördu/helldr og so wppi Himnāa yfer Einglāa/yfer Himnāa og yfer Paradijs

Clemens. 6 baud so sm̄ Gud yfer Einglana a Himnum/og Diöflana i Heluijte

Nockrum arum sidar/þa Pauans aflat voru i lande Bohemia/so Gudlöstuarliga predikud/ sette Johhannes huss sig i mote þessu/auijtande einkum þessa Clementis Diöfulliga Bullam/og strafade löstu Pauanna. Enn þetta war höggid/Hū kiende so/Ef Pauen er ecke Heilagr/þa er hū ecki limr Kristeligrar Kirkiu/Pad er/Sie Pauen Skalkur/þa er hū ecke walenkunnr. Þetta war su höfud willan/fyrer huertra hū war brendur/Og þad ad Pauen wære höfud Christninnar/ecke Diuino iure/helldur humano.

Johannes huss

Samt og adr weitte þetta högg Pauanum tuær storar ogrædāligar skramur/Su fyrre war þad/ad Pauonum ward ofanhrundid af Himnum/og þeir stungu sinum Pijpum i seck/so ad þr þordu ei þadan i fra/suodan Bullū og skipaner ad lata wt ganga yfer Einglana. Og Gud tok til/skamt þar epter/ad straffa þeñan ohofligan Ofstopa og ofdirfdar metnad.

Tuær Olæknande skramur Pauans

Su önnr skraman var þta/ad epter S. Joh. Daga/kom Pauadomuriñ i stora foractan og fyrer litning/Og S. Johañes hus Nafn og Lærdom/kuñu þr mʒ ongre magt ad for hindra/edr nidr ad bryckia.

Þāgad til/ad þtta kall edr hröp skielfde hū/huers fyrer reñare Johañes huss war/sa sm̄ i Anda Spade þm fyre/þa ed hū sagde/Epter c. Ar sklu þier Gude og mier andsuara. Jtm̄/Nu steikia þr eina Giæs(Hus heiter Giæs a Beimsku)Eñ epter mig mun eiñ Suanr koma/hū sklu þr ei steikt gieta. Og þta er suo skied/Hus war brendr Añ M cccc xvi. Eñ þssar þrætr wm Aflatʒbrefen hofust Año m d xvij. riett c. Aarum sidar.

Kall þessa tima skelfer Pauan

Samt hefur Pauen mʒ allre magt og orku wardid sig i mote þssu slage/og situr sm̄ adr/hañ fordæmde Kieñing og Lærdom hussi/og brende i Ellde bæde hū og marga adra mʒ hm̄/og epter hañ/wthellande myklu Blode. Þyskū og Beimskū sigade hū saman/og kom myklu Morde og mañslage af stad/sinum stole til styrktar. Eñ epter ꝧ Conciliū/eru þr Pauar ohrædder ordner/og hafa framid alls kyns tælar mʒ Andlegū Kieñum og Simonijs/Swlldad og saurgad sig mʒ huers kyns skiemdarlöstum/og eru ordner med öllu Epicurei og Suijn/Allt þangad til þr wrdu Heimenum huimleider/og hū fieck hatur til þra/wegna þra fwla skemdar lifernis. Hier wm talar Eingillinn framuegis.

Johañ Huss brendur Anno M cccc xvi

Concilium Constantinense

Og sa Konunguren mot Nordrenu mun sm̄ añar Stormur koma/mʒ Vognum Riddorū z skipa fiolda/z mū jnfaua j þau Londen/fordiarfa z j gegnū fara.

Eñ iafnt

Eñ iafnar Pauā wid eirn Kǒnūg/huer ed mz grimdaræde (so sm̄ Antiochus) fraþer mz sinū Herlide. Og þo at Kongar og Hǒfdingiar Kristindomsins haþe mz werallðligu wallde i ǒllū Lǒndū hm̄ hialpad/til ad drepa þa willumeñ (þr kalla) þad er þa Heilǒgu Christi/sm̄ Pauanū haþa slǒgen weitt) Þa meinar Eingilleñ hier eirn andligan Herbunad/þad er/Bañ og Forbod/Decreta/Bullas og adrar Pauans statutur/huar mz þr andligu haþa hm̄/mz þra Skipū Hestū Vǒgnū/þad er/mz þra Rite/Bokū og Predikunū þionad/ Huar mz þr haþa i Lǒndin mz inþallid/gegnū reist/og yþer allt geingid mz storre magt/so sm̄ añad Vatzþlod/Þuiad Bargdagen Christi/og Pauans hn̄s motstǒdumans/er eigenliga fallin og folgin i Keñingu og Lærdome. epterfylger

Herbunadur Pauans
Stryd og Herbunadr Christi og Antachristsins

Og hn̄ mun koma i ꝥ verduga Landid z marger munu falla

ÞAd er ad skilia/ hn̄ mun mz sinum andligū Selskap og Herskrwda wnder sig leggia/ecki alleinasta alþydu folk/ꝥ sm̄ þa er ecke i Truñe stadfast. Helldr og so þa riettchristnu/sm̄ fyrr woru mz þm willumǒnū/og mz þm hialpudu til ad weita Pauanū slǒg/þa sǒmu mun hn̄ hræda og fella/Þegar þr sia huersu hañ sigrast/ og huersu krǒptugliga hn̄ nidurslær þa willumeñina/ og opinberliga nidr þrycker sañleikñu. Þuiad hn̄ heþr fiǒlda Skipa og Vagna/Þad er ad skilia/hañ heþr noga Skriþara wthropara/ og aþ þm eru allar Atter fullar. Þañen heþr nu Pauen þung hǒgg feingid/ eñ er þo ei eñ ad helldr fallen

Eñ þsser munu af hn̄s hende frelsader verda/Edom/Moab/z Frumburd' Sona Amō

Edom
Moab
Amon

Eins so sm̄ i þssū Cap. þad Kongr Sudr attar og Nordurs merker nu ecke Ptolomeū og Antiochū/ So merker Edom/Moab/Amon ecke nu þær þioder sm̄ fordū daga woru þær. Þuiad epter Holldenu haþa þær fyrer lǒngu wmbreyst/og eru ordnar Saraceni og Tyrkiar. Þui hliotū wier ad hugleida þyding og merking þssara orda/lika sm̄ wier giǒrdum wid þau orden/Sudr og nordr.

Þriggia handa meñ eru þr/huerta pauen mū ecki willa ne fella/þr eru og munu blyþa Kristelig Kirkia/wnder þm foreydara Antachristenū/Þuiat heilǒg Kristne edur Kirkia/hlytur ad wera allt til werallðar.

I
Edomitar

Hiner fyrstu eru Edomite. Edom merker Raudā edr raudlitadā. Þesser Raudlitader eru þr (iñar enda. Heilǒgu Martyres og Pyslarvottar/sm̄ mz stǒdugleika haþa aþ Pauanū Byscupunū og/sierdeilis aþ þm Blodfyrstu Munkū predikunarreglu (þr ed allmarga aþlyþad haþa) latid sig drepa/breña/og i watne dreckia wm allan Heimen/allt til þssa dags. Þesser eru miǫg marger.

II
Moabitar

Þeir adrer eru Moabite. Moab merker aþ Fǒdur edr Fǒdurligr/Paternus. Þad eru þr/hier og þar wt wm allan Heimen/sm̄ ei eru fallner fra sinū Fǒdr Christo/þo ad ei haþe þr almeñeliger predikarar werid. Og einkū þr ed wm sider allt þra trunadartraust hǒfdu i Christi dauda/ og ǒnduðust / suo ad þr treystu ecke wppa Pauās Mausim ne wppa hn̄s aþlatzbreþ. Þuilika heþ eg marga sied/eñ fleire heyrt/bæde aþ Munkū og allra handa stiettar mǒñum. So giǒrde S. Bernhardus/þa hn̄ wisse ad hañs stūd war komen/þa gleymde hn̄ siñe Ordu/og alls Pauās Mausim/og fal sig i Christi pinu/seigiande/Christus hn̄ eignast Himnarijke mz tueþǒlldum riette. Fyrst ad erþd aþ sinū Fǒdr/so sm̄ hn̄s eiliþr einkasonr/Þeñan riett a hn̄ sialþr. J añan mata heþur hn̄ ꝥ werdskulldad og forþienad mz siñi Pinu og Dauda/Þeñan riett heþur hn̄ gieþed oss/ Þui hn̄ heþur þirst worra wegna. Slika Bernhardos og Moabitas edr fǒdurliga Christna heþr Gud marga sier geymt (i Pauadomnū) so sm̄ a dǒgū Elie þau siǒ þusund maña/a medal Jsraels lyds.

S. Bernhardus

III
Amonitar
Saklausu ungu Smabǒrn
Þriar ordr Heilagra
Pyslarwottar
Jatarar
Meyar

Þeir þridiu/principiū filiorū Amon/Þad er ad skilia/Þeir Frūburder/ þau Smabǒrn a mzal Folksins. Moab og Amon woru Brædr/so willa þsser Amonite Brædr werda þra Fǒdurligu/ Fraterni. Þessa læt eg merkia/ǒll þau wngu meinlausu Bǒrn/sm̄ endurgeten werda fyrer Skirnena/og andast adr eñ þau kuña ad þeckia edr skilning haþa a Pauans Mausim/edr hn̄ ad styrkia edr weykia / eins og þr Edomite og Moabite giǒra. Þar fyyer neþnast þr Frūburder og syner mz folkinu/Þad er,/medal Gudz folks i Kristniñe / nyliga endurfædder fyrer skirnena. Þessa heþr Antachristurin ecki kuñad ad fella ne willa. Þetta eru þær þriar Ordines heilagra Martyres/Confessores/Virgines. J gegn þssum þriggia handa þiodū þa setur Eingilleñ adrar þriggia handa þioder/þær ed Antachristuren mū ræna/Egiptsker/aþ Lybia/og Blalendingar. Þessar þioder eru huer i grend wid adra/og eru nabuara mynt so sm̄ fordū tyd Edom/Moab/Amon. Yþer þssū þiodum drottnade Antiochus alldrei/ey helldr Pauen. Þui hliotū wier eñ nu mz ǒdrū hætte/og andliga wt ad leggia nǒfn þssara þioda/þar til ad einhuer añar kenr mz betre þyding.

Egiptsker
Lybijar
Blalenskr

Þar fyrer skiptū wier nu Pauans Lyd i þria stade. Egiptsker sklu wera þr hæstu/sierligustu/rijku/ megtugu Kongar/Herrar og Hǒfdingiar/huerier ed haþa Valldit og verallðar audæfen/og nockud agiæter vilia synast. Þuiad Egiptalād war alla tima a mzal añara halldid eitt megtugt og agiæit Ryke. Lybij þra nabuar sklu wera/þr sm̄ þssū eru næster (ad wallde og Virdingu) so sm̄ ad eru Borgarar og lærdermeñ/og adrer þr sm̄ nockud alith haþa. Blalensker sklu wera alþyduþolk/Kotkarlar/ Þrælar / og,odrer litils hattar Mwgameñ/sm̄ enkis eru virdāde. Þetta lætur Pauen sier ecke nægia/ꝥ hn̄ alla þssa heþr suelgt ogtil Glǒtūar leidt mz Lyþ og Saal mz siñe Mausim/Hn̄s hǒnd þūr og so eirnen Siodu þra/og hirslr (seiger Eingillin) og leitar wid ad hn̄ fae Drottnad yþer þra Fiarsiodū/Gulle/Silfre/ dyrū Gripum/Þad er/yþer ǒllū þeira eignum/so ad hn̄ komist yþer þad allt saman/Þad mun hn̄ giǒra (seiger hn̄) mz þessum hætte.

Hn̄ mun sina hǒnd vtsenda i Lǒnden/ z Egiptaland mun ecke vndā hm̄ komast

Pauās Legatar a Latere wisender

HJer koma frā Pauās Legatar a Latere/Cardinalar/Sendebodur/sm̄ sender eru til Kongaña og Hǒfdingiaña/Ja/þr sm̄ hn̄ sender og skickar wti Lǒnden og Ryken/Kongana ad pretta og þa wnder sig ad leggia/so ad þr þione hm̄ mz Lyþ og gotz/beriest fyrer hn̄ og hm̄ skeincke Lǒnd og Borger og storar Gersemar.

Þui næst wittar hn̄ þra mz sinū Bullis/Aþlatū/Skriftarbreþū/Leyfisbreþū mz hueriū hn̄ leyþer og selur þm Nad/Frelse/Eigenkonr Egg og Miolk/Kiǒt og Smiǒr/Messr og Synder/Hreinsūarelldiñ/ Heluijte og Himerijke/Tyrkian/Gud og Diǒfulen og sialfan sig (þui huer er sa sm̄ allā þañ kaupskapar hatt kañ wpp at telia?) Rænāde so og mz wallde stelāde/so sm̄ være hn̄ DROTTJN allra hluta/Dro so vnder sig fie og fiarsiodu/þurkar muñen og þikist wel haþa syslad. Þetta heþr hn̄ hellst og mest astundad ad fremia med sinū Nadū og Aflatsbreþū/sidā hn̄ fekk slǒgen (sm̄ fyrr seiger) so ad hañ þss fastara og stǒdugligar sitie. Aþ þssū Texta er ꝥ almeñeligt maltæke komid a mzal Kristiña maña/Einkū þta/ad Antachristuren hn̄ skle vppgraþa Fiarsiodu Jardariñar. Ja/Eg huxa hn̄ haþe þa wyst fūdid og vppgraþed/so at Heimuriñ heþr ecke epter helftina aþ sinū audæfū. Þetta og allt añat/eþ ꝥ være mz miukre malsnilld vtbreitt/og mz lit og einkeñe vtmalad aþ einhueriū mælskumañe/þa mætte vel sia huersu hrædelig Suiuirding ꝥ Pauadomuriñ sie/Eg heþ ecke vtā vppkastad þta ad eins til skilnings og vnderstǒdu Danielis orda. Framucigis epterfylger

Pauans Aflatzbreþ og nader
Antachristur vppgreþr Fiarsiodu Heimsens

Eñ eitt Kall mū skelfa hn̄/vr Austre z Nordre. Og hn̄ mū mz mykille Grimd vtfara/viliande afma z fordiarfa marga.

Hier kemr wm sider (mz Gudz hialp) Pauās fall og Forglatan/þt ei fiell hn̄ fyrer adr greindū hǒggum/ þo ad hn̄

ad hn̄ feinge blök nockr hm̄ til Jdranar aminningar / huad þo til forgiefens war. Nu kemr yfer hn̄ eingen Hernadr/ein- Rall
gen Lidzafle eckert Strijdzfolk/eingen sa ed vppa hn̄ höggue nie slae/Helldr einfallt hrop edr Rall/þar af skielfist hn̄ feller
og werdr so hræddr/ad hn̄ fellur nidr. O Gud/huad ertu furduligr i þinū werkū. Þesse andstygd/sm̄ alla Konga hefr Pauañ
wnder fotum trodid/ Gude sialfum dirfdist drambsamliga i mote ad tala/hn̄ hrædist nu og hrapar nidr af einu litlu
hliode edr röddu. Þu hin hrædeliga og mykla magt/Huernen hefur þu stadid a so fallvölltum grundvelle? ad þu wer
dr wm koll blasen mz einū andardrætte? Þesse ord Danielis wtleggr S. Pall ij. Thess. ij. DROTTJNN Jesus mū
i hel sla hn̄ mz Anda siñs Muñs. Þetta er nu sa seinaste tyme/wora daga/a hueriū Euāgeliū hliomar og
hropar i mote Pauanū/so ad hn̄ er radlaus orden/og weit ecke huad hn̄ skal til giöra/Concilium kañ hn̄ ecke nie will lyda Sijdaste
hn̄ will ei opinberliga og i liosinu lata wm Sañleiksins efne höndla nie ræda/tryggr sier alleinasta mz Magt nidr ad kiæ- og wor
fa þtta rykte. Hn̄ dregr wt mz myklum grimdar huga(seiger Daniel)mz sin... widurbunade/mz sinum andalegum Sel- Tijme
skap/mz Legatum/mz Bullum/mz Brefum/og mörgū smanarbokū/will marga deyda og drepa/wppæser Keisarā/Kon-
gana/alla Diöfla og wonda meñ/og allt þad sm̄ hn̄ kañ vr stad at hræra. Vilian wantar hn̄ ecke/hn̄ giörde þat giarna/
Enn hns endi er komen. Eingen getur hialpad hm̄ seiger Daniel/þad kall er ordid so miög stort. Þuiad til siñar fyr-
re tijgnar kemst Pauen alldrei aptr/og hns Papistar lyda hm̄ þad ecke/so sm̄ wottar Apocalipsis xx. Cap. Og hlytur
so fyrer wtan hönd og Suerdslag sundur ad meriast/Daniel viij. So sm̄ skiede hns fyremynd Antiochum.

Enn þad/ad þtta hrop kemr wr Austre og Nordre/þad er so skilianda/Ad þetta Euangelium þ kiemr ad ofan/fra
þeim sm̄ er sa sañe Oriens/Austurætt edr wppgangr. Þuiad eingen ma mz Sañleik seigia/edr hrosa sier þar af/at Austr
þesse Lærdomr sie framkomin wt af hns höfde edr forþeinktu rade/nie vilia/Aller erum wier ouarliga og oforhugsad Nordr
komner i þetta efne. Og þad hefur skied oss sm̄ Esaias seiger/Eg em funden af þeim sm̄ ecke leitudu min/ og eg birt-
ist þeim sm̄ ecke friettu ad mier. Þuiad eg(seiger Martinus)sm̄ war og eiñ af þeim fyrstu/huxade langt fra þessu og
leitade myklu añars/þa eg tok fyrst til ad skrifa/sm̄ er/Eg auitade ad eins misbreytne aflatsins/en̄ ecke Aflatid sialft
myklu sidr Pauan sialfā/edr eitt hns haar/Þuiad eg þekte þa huerke Christ nie Pauā. Þo er þetta komid vr Nordre
(seiger hn̄)Þad er/wr eigenligu sialfs Pauans Ryke. Þuiad wier worū sialfer i þañ sama tima Papistar og Antachrist-
ner halfu meir en̄ þeir.

Hn̄ mū planta Landtialld sinnar Hallar a millū tueggia Siafarhafa/vid þ heilaga Fiallid

JErusalem liggr a mille Hafsins mykla og daudahafs. En̄ myklu helldr liggr Rom i millū tueggia storra Siafarha-
fa/sm̄ kallast Mare Tyrrenum og Adriaticū. Og mier wirdizt Rom wel meiga kallast eitt werdugt heilagt Fiall/þt Rom þ
þar huila margar þusūder Gudz Pijslaruotta/og i fyrstuñe stod þar Christelig Kirkia i hinū fegursta bloma/Þar hafa helga
og giörst mykler og agiæter tilburder allt þangat til Diöfullin̄ setti þar sitt sæte. Nema nockr wilie allt þta wpp Fiall
a andligan hatt wt leggia/i þañ mata/ad Pauen yfer þui werduga heilaga Fialle/Þad er/hn̄ hefur sett sig i Christin-
domen/so sm̄ einn Gud/og plantad sitt Ryke mz sinum Decratis/og Suiurdingar kieñingū. Þuiad kieñing kallar Chris-
tus planten/Math. xv. Aull su plantan sm̄ miñ Himneskr Fader plantade ecke/hū sk wpprætast.

Mille tueggia Siafar hafa

ÞEtta ma skiliast wt af Christeligre Kirkiu/Ad þetta Heilaga Fiall ligge amillum tueggia Siafarhafa. Þad er/þsse
Verölld og Heluijte. So ad hafed dauda merke annañ Heim þar þeir Ogudligu fyrerfarast mz aullu/en̄ sa lifan-
de Sioren merke þeñan Heim. En̄ Christindomuren lifer ei epter werelldar hætte/deyr og ecke epter þetta lyf / geingur Hafid
fram so sm̄ a midgötu/lifer i Truñe og i Andanum Christi. En̄ wilie nockur ad þesse tuö Höf merke Pauanns Dauda
Stol edr Sæte/enn ecki þad Helga Fiallid/þa er þetta meiningen/Pauen Drottnar yfer lifundū og Daudū / med sinne Hafid
plantan edr Decretis/Þuiad mz sinum Mausim(edr messu)hialpar hn̄ öllum lifondum/hier a Jördu/og öllū framlidnum mykla
sm̄ eru i hreinsunarellde. Hn̄ nefner plantan/þt eina Paradijs allzkyns werelldar Sælu/hefr Pauen wppsett i Rom edr
Kristiligre Kirkiu/og hefr þar öll heimsins audæfe walld og wirdingar frij og frialsliga epter sinum wilia.

A þm tima mū sig vpp taka sa mykle Hofdinge Michael/sm̄ mz sonū þins folls stendr/þt þ mū slijk hörmūgartijd vera/ sm̄ ecki hefur verid i fra þui ad meñ toku ad vera allt til þss tima

Enn þo Michael sie eitt Eingils nafn/ þa latum wier þ hier eins sm̄ i Apocalipsi/merkia Herrann Jesum Christum
sialfuā/huer ed hier a Jördu/mz sinū Einglū/þad er/Predikörū/berst i mot Döflinū mz Euāgeliō/þt hn̄ kallar hn̄
þn̄ mykla Höfdingian. Þesse hin̄ same hefr nu tekid sig wpp og stendr mz þm Christnu og huggar þa mz Nadarinnar or-
de. Þuiad hier til/hefur werit sa hrædeligaste time sm̄ nockurn tima hefur a Jördu werid/so sm̄ Christus sialfur setur
fram þesse ord Math. xxiiij. Og hefde þsse dagar ecke styst/og hefde ecke lint/ þa mun eingen madr werda Saluholpen Hrygge-
Huercke Edomitar nie Moabitar nie Ammonitar. Þuiad i Vallandi/Rom/og añars stadar toku meñ til ad giöra spott ligur ti-
af Truñe/so sm̄ Epicurei/og skirdu ecke meir Smabörnen. So la wid sialft/ad bæde Skirnen og Sacramentid og ordid me Pa-
wære ad mestu wtslökt/og eingen Madr hefdi ordid Saluholpinn. uadom-
Þuiat ecki meinar hn̄ hier likamligar Hörmungar/hueriar ed myklu þingre og stærre hafa verit i Foreydslu Jeru- urinn
salem/Romaborg og i ödrū löndū/og Borgū/helldr meinar hn̄ Salariñar edr andliga Hörmung/huer ad merckist fyrer
Christi Pinu. Þui likamligar Harmkuælingar hafa þeirra enda mz Likömunū. En̄ hier er þta i Hæfi /ad añadhuort Gudz
Forgangi Kristnen edr blijfe/huer ed a tuo vegu er yfer fallin̄ af Antachristinū/fyrst mz Ogudligre fyrerlitningu Gudz Ords
Ordz og Sacramtaña/þui næst mz hörmuligre örutlnā samuiskuñar/þar ed eingin̄ hugguñ var vt af Gudz Nad/helldur forakt
Hörmulig Kuol og pina/eiginligra werka og godgiörda/huar mz þr plagudu Christna meñ(af huerre Samuiskunnar
plagu Ogudliger edr Heidner meñ eckert vita) Þui var nu sa time komeñ/ad Michael tæke sig vpp /og lieti ecki Krist-
nina mz öllu fyrerfarast/sm̄ ad mestu var vtslökt/ Helldur huggade hana og samansafnade heñi fyrer sitt heilsusama
Nadariñar Ord. Framleidis stendur so

Og marg^r af þm̄ ẽ j Molldu Jardar sofa mūu vpp vakna/sum^r til eilifs Lifs/ sumer til eilifrar Smanar og skamar. En̄ Kieñefedurner munu lysa sm̄ Himinsins geislar / og hiner sm̄ mørgum vij̄ sa til Riettlætisins/so sm̄ Stiørnur vm Allder z ad eilifu.

Eingillin̄ hradar siñe rædu til hins
sidasta Dags/þar fyrer þo hn̄ hafe margt ad ræda vt af Michaelis embætte/þa skūdar hn̄ i sijnu male til enda Veralll-
dar/og talar vm vpprisu þra framlidnu. En̄ iafnsnart huerfr hn̄ aptr til fyrre rædu/og talar vm keñefedr og Predikara
ad þr skle skina so sm̄ Geislar Himens og Stiörnr/og snua mörgū adr en̄ framlidner vpprisa. Alyka sm̄ Daniel hier fyr-
re i ix. seiger fyrer Foreydslu Borgariñar/fyrr en̄ hn̄ hefr vt talad vm þa Sidustu vikuna/ huor þo hlaut adr ad vera
vmlidin̄/en̄ þ Borgin̄ være nidr brotin̄. Sumer meñ vilia ad þssi vpplising Keñefedraña/sie su okomna Dyrd añars Liome
Heims/vm hueria S. Pall talar i. Cor. xv. Þad er og ad vijsu satt/En̄ vier latū þ merkia hier gagn og naudsyn þrar Kienne-
sorgfullu Gudz Kristne Marger(seiger hn̄)munu vppuakna Þuiad a ysta deigi munū wier ei aller wpp- fedraña
rijsa/so sm̄ S. Pall seiger i. Cor. xv. Þuiad þr sm̄ a þm Deige finast lifande/þr mūu huerke ādast nie wpprijsa/Helldr
a augabragde vmbreytast/og vppryckiast i skyen mots vid Christū. Þo mūu Marger/þ er/mestr fiölde mū verda þra sm̄
framlidner edr sofāde eru. So at Christr sie(epter Truariñar ordū)Domare bæde lifāde og daudra. Og hier stañ vier/ad

Epter Opinberā Antachristsins er Ritningen wte

wpp fra þm tima þa Pauen er opinberadr/þa er eckert wñ sara ad wona edr wænta/eñ ender þessarar Veralldar og wpprisan framlidiña/Hier er Ritningen wte/hier hafa aller Spadomarner enda.

Framleidis stendr so

Og þu Daniel byrg þsse ord/ꝛ iñcigla þssa Bok/allt til hins sidasta tima/Marger munu komast þar yfer/og mikinn skilning fiña.

Danielis Spadomur hefur werid hulin allt til sidasta Tyma

HIer seiger Eingilliñ liosliga/ad þsse Danielis Bok skle wera iñciglud(þ er hulin og oskiliāde)þo eckí eilyfliga/Helldr til hins sidasta tima/þa skule hun opnast/og giefa mykin skilning. Og þ er wor astundan sm̄ fyrr er sagt/Þuiad Spadomarner kuña ecki fullkomliga nie mz öllu ad wnderstandast(edr skiliast)fyrr eñ þr eru framkomner/Eñ þegar þr eru fullkomnader/þa bera werken þni witne. So sm̄ Christus þa ed fyrsta opnade Lærisueinanna hugskot/Luc. xxiiij. epter siñ dauda/so ad þr skildu Ritningarnar. Adur sagde hañ til þra/Þetta seige eg ydr/wppa þad ad þa þad er skied/ad þier truid þui.

Og eg Daniel sa/ꝛ sia þu/þr stodu ij. adrr/eiñ þssumeigē Vatsins hiñ aňar hinumeigē

Hindrā Gudz Ordz hia Konungum og Herrum

VM þssa tuo talar hñ ecke meir/huerier þr sie/edr huad þr tale edr giöre/Vtan at þ hafe werid adrer/þ er/ecke sa same Eingilliñ sm̄ wid hñ talade. Ma wera/verid hafe þr ij. Einglarner / eiñ Persa Höfdingen aňar Grickia/wm hueria hñ talade i x. Cap. huerier ed Israelis folke hindran weittu hia Konungunum. Þesser standa/Og slikar hindraner eru iafnliga i hia Konūgū allt til veralldar enda/ Eirn til Austurs aňar til vesturs/so ad Gudz ord og hñs Kirkia skle ecki hafa frāgang iafnliga/helldr so sm̄ sialfur hñ wtþyder þ hier epter seigande. **Marger munu verda Hreinsader klærader og reynder/ꝛ hiner Ogudlegu mūdu illskusamliga breyta/ꝛ þr Omilldu mūu þ ei acta/Eñ þr Skynsømu mūu þsſ giæta**

Villumeñ ætyd i Kristninne

HViad/huersu hreinliga og kroptugliga sm̄ Euangelium frāgeingr/og huersu sm̄ Christelig Kirkia er styrk/þa hliota þo ad vera willumeñ og Falskeñefedr/þr ed hana plæge/so ad þr reyndu werde opinberer. Og slikir Villumeñ og Falskeñefedr koma sier einkū frā hia Kongū og Höfdingiū/ þañen blifa nu Villumeñ allt til enda. **Og hañ sagde til þess sm̄ i Lijnenu var klæddur/huer ed yfer Vatninu stod/Nær vill ender verda a þessum Suiuirdingum?**

Klögū Kristninnar a sidasta tyma

ÞEsse madr i Lynklædunūm/er Eingill(Gabriel)sa sm̄ hingat til hefur talad/sm̄ seigist i x. Cap. Enn huer sa sie sm̄ til hñs seiger/Nær will ender werda etc. þsſ gietur hier ecke. Eñ þ er ein Raust og klögun/vnder Personu Gudz Kristne/huer ed af Harme hugar so kallar og seiger. Gud hialpe/Nægist ecke þ ad Antachristur kristeliga Kirkiu so hrædeliga og hartnær i gruñ fordiarfar? Nu hun er sm̄ naumast a fætur komen og endur lifgud fyrer Michaelem/Nu koma Villu menn/Sacramētarij/Endurskirarar og adrer Villudoms Andar/og wppbyrta enn nu Suiuirdingar/Nær will wm sider werda a þessu Ender?

Agirnd og Mamon yfer drottnar

Hier ad auk ryker Agirnd og Fiedrattur so miög/ad oggāde er þ Euāgeliū mūe af Hūgre farast/og ordsins þienarar ei meir witter werda enn Lot i Sodoma/og Noe fyrer flodid. Þuiad nu i Veröllduñe wilia bæde hærre stietter og lægre/bæde Yfermeñerner og þeir vndergiefnu eckert aňad sia nie heyra wtan Agirne/Fiedratt og sialfræde. So ad eflaust er sa timen komen wm huern Lyra og fleyre adrer hafa talad/Ad epter Antachristsins fall mun werollden werda olldungis athugalaus/og seigia/þar er eingen Gud.

Hier suer Eingillen eirn Eid/og talar miög alaurligū ordū/Vppa þ ad vier ecke skielfūst nie hrædder verdū fyrer Villumöñum og Pauanū/og seiger **Þat skal vera eirn Time/tueir Timar/ꝛ eirn halfr Time/Og nær ed sūdurdreifing þsſ heilaga Folksins hefur enda/þa skal allt þetta skie**

Eiñ Time tueir Timar halfur Time

ÞEsse ord heyrer Daniel og skilur þau og skilur þau ecke/og bidr wm wtskyring a þm. Eñ hñ fær þ andsuar/ad þau sklu blifa læst og iñciglud allt til hins sidasta tima/Þa mūe hñ wppstāda i sinu hlutskipte/þ er/hñs Bok sk þa gagna kristeligre Kirkiu/epter siñe gafu/ Eñ a nizan skle hñ hulast/og hñs Bok sk ecke skiliast.

NÆr ed þsse Timen tueir Timarner/og halfr Timen skle enda hafa/og nær ed Villumeñ munu (eñ werda aflata ad niðurbriota sturla/og eyda Gudz Kristne/þ faum wier ecke ad wita/fyrr enn wier siañ þ/huersu ad Kristnen/su auma og litla hiörd/helldr sier mz einū huga wid ordid/Og þr Omilldu og Heimuren lætr sier þ leidast/og lifer epter sinum girndū og skeyter ecki wm heilaga Ritning. So sm̄ ad sia ma a allmörgū/þr ed so lifa/so sm̄ ei acte þr Guds ord og Ritningena so mykils ad þr kuñe þar iñe ad wera willumeñ/edr wel kristner. Þegar þ kemr/þa er þ wte/So sm̄ Christus seiger/Þegar Mañsins son kemr/meinar þu ad hñ mune fiña Tru a Jördu? So mun þa þreyngia ad Christeligre Kirkiu/ ad mestr fiölde mañligs kyns mū stūda ecke aňat eñ Agirne Fiedratt/Okr/Ofneytslu og Ofdryckiu og adrar holldsins wellystingar/so sm̄ skiede fyrer Vatzflodid. **Og i fra þm tima nær þ dagliga Offrid er aftekid/og Suiuirdig foreydsluñar er vppsett/eru þusūd tuo hūdrud niutiger daga. Sæll er sa s bijdr ꝛ naer þus-**

1290 **undrud þriuhundrud þriatiger ꝛ fim̄ Dogum**

1335 Nær dagligt Offur war af lagt

ES skilldu þtta wera almenneliger dagar þa talade Eingillen vm þa seinustu wiku/ i huerre midre þ dagligt offrid war aftekid/fyrer Postulaña Conciliū/Act. xv. Og Keisaren Caligula setti sina Suiuirding i Musterid. So giöra þusund tuo hundrud niutiger dagar so nær halfa wiku/sm̄ epter er/sm̄ er halft fiorda Aar. Epter þañ tima/wtbarst Euāgeliū a medal Heidingia fyrer S. Pal og Barnabā/Act. xiij. Og hefr þa Eingilliñ mz þessū ordū myrkua og oskiliāde giört sina rædu/sleingiande til samās þm fyrsta og seinasta tima/og so sm̄ huerfāde aptur til ad tala wm þær vij. wikr/þa hñ hefur wt talat wm þañ okomna timā allt til werallðariñar endatekta. Eñ ef þtta er Eingillig daga tala/Þad er/ef eiñ dagr sk reiknast fyrer eitt wr/so sm̄ i ix. Cap. war giört/þa wilia þr þusūd tuo hūdrud og niutiger dagar taka allt til hins xiiij ærs Keisara Loduijks/huer ed af Paua war bannfærdr. Eñ M ccc xxxv dagarner/þr taka til tuttugasta þridia ærsins Caroli hins fiorda/vij Aarū fyrer þ stora Schisma þriggia Paua/edr xlij Aarū fyrer þ Conciliū i (Costnitz.

Euangeliū ꝛ Kristnen mun blifa allt til enda weralldar þo ad Heimuren werde Ogudlegr

Eñ eg willda helldr þta dagliga Offrid wtleggia wppa andliga meining/og lata þ merkia þ heilaga Euāgeliū/huert ed iafnfrāt Truñe og kristeligre Kirkiu blifa sk allt til Heimsins enda. Eñ skie ma ad Heimuren werde so olldūgis Ogudligr/ad ei sie i öllum Heime nockur Predikūarstoll/þar Gudz ord kenist opinberliga/og ei werde adrar almeñeligar rædr eñ Ogudligar Suiuirdingar/Og Euāgelium sie at eins i husum og hybylum hia Husfedrū geymt og wardueitt.

Og þetta sie sa timen sm̄ war a millum ordaña Christi a Krossenum/Consummatum est / og/ Pater in manus tuas Comendo Spiritum meum. Þuiad so sm̄ Christur lifde litla stund epter þad þa hñ hafde sagt/Consumatum est/so kann og skie ad Christelig Kirkia/ware og blife nockra stund Euangelio opinberliga af lögdu. Og

lögdu. Og so sm̄ dagligt Offur Gydinga ward i þeirre siöundu wiku aflagt/ fyrer Postulañа Concilium. Eñ warde þo þar epter allt til foreydslu Jerusalem / og war halldid af Postulunū sialfum/ þa þeir willdu (þo naudsynialaust) So ma og skie ad Euangelium werde ecke opinberliga i Kirkiunum kient og predikad/ Enn geymist þo i husum og hybilum hia Gudhræddum mönnum.

Slijk Hörmung skal ecke leingr wara enn M. cc. xc. Daga/ þ er nær halft fiorda Aar/ Þuiad fyrer utan opinberliga Kienning (Gudz Ordz) kann Truen ecke ad wara leinge/ med þui wier siaum a þessum timum/ at Heimuren wesnar og mannspillist a eimu Aare. Þeir seinustu Þusund þriuhundrud fim̄ og þriatiger dagar munu wera ölldungis iller/ so ad i hwsum edr hybylum mun traudliga nockur Tru funden werda. Þui seig/ er hn̄/ Sæll er sa sm̄ stendr til þess dags/ suo sm̄ willde hn̄ talad hafa þau Orden sm̄ Christus sagde/ Þegar Mannsins sonur kieniz/ Meinar þu ad hn̄ mune finna Tru a Jördu?

1290 Dagar

1335 Dagar

Luc. 18

Um þetta halft hid fiorda aar/ hafa so nær aller Kiennefedr rædt/ og allar Bækur eru þar af fullar/ wt/ an þeir hafa þau wtþydt vppa Antachristi rijke. Huad þo epter skickan Textans/ Daniel ecki hafa will/ huer ed framueigis spaar fyrer/ huad skie skal epter Antachristsins hrapan/ og setur þetta halft fiorda Aar epter Michael/ og epter Eid eingilsins sm̄ yfer Vatnenu stod.

Og þo ad sumum þike þesse wtþyding wijsa til/ nær sa sidaste dagr koma skal (huad þo Christus fyrer bydr ad wita) Act. i. Og i Gudzspiallinu/ Þa er þad langt fra. Fyrst fyrer þui ad þo þ Euangelij offr wer/ de almeñeliga aftekid/ þa mun þo eingen geta merkt þ Ar og þañ Dag nær þad tekur ad skie/ Þuiad þ kañ ecki i öllum stödum wnder eins aftekid ad werda.

Giörla ma eingen vita nær sa seinaste Dagr koma skal

Þui næst/ þo meñ wite nær slikt skal vppbyriast/ þa eru ad auk þessara Mccxc. Daga eñ adrer Mcccxxxv Dagar skickader/ ad huerium einge madr mun gaum gefa i öllū Heime. Snögt ad seigia/ Min meining er/ ad einge mune opinberliga hugleida nie gaumgiæfa þssa Mcccxxxv. Daga fyrer eñ a sidasta Deigi/ þa þeir eru frãkomner/ vtã Gud (kañ wera) vppuekte einhueñ Noa/ sa sm̄ þa daga reikna kn̄/ og glöggliga fyrer at seigia.

Eg læt mier nægia/ ad sa sidaste dagr er okomin ad eins/ Þuiad þau teiknen sm̄ ad Christus/ og Postular/ Paulus og Petrus hafa fyrer sagt ad skie skyllde fyrer þañ dag/ þau eru nær öll framkomen. Barid er vt/ sprungid a Trianum/ Ritningen grænkast og blomgast/ þar liggr oss eingen magt a þo ad vier witum ecki so glögt þann dag. Sa ed kañ hn̄ kome fram mz betra/ Þad er visseligt ad ender allra hluta er nalægur.

Sidaste dagr er fyrer Dyrum

Hier wt af siañ wier/ huad mykils hattar og merkeligr madur ad Daniel hefr werid/ bæde fyrer Gude og Hieminum. Fyrst fyrer Gude/ i þui/ at hn̄ fram yfer alla Propheta / hefur haft sierligar Spadomssagner/ Einkum þtta/ at hn̄ ecki ad eins spaar fyrer wt af Christo/ so sm̄ hiner adrer Spamennerner/ helldr þ a akuedr hn̄ timana og aaren/ og framsetur þat so glöggliga. Sömuleidis þa saman tekr hn̄ og so forkuñar wel og mz stuttu male talar wm þau einualldz Kongaryken/ sm̄ wera skulu vm þañ akueden tima til Christum/ huad epter annad so skickanliga tiaande fra giörninga og Lifsögr/ ad mañ kañ ecki ad fara willt vm Hingadkom/ una Christi/ nema wijsuitande og wiliande/ so sm̄ Gydingarner. Hn̄ framsetur og so / i fra þm tima/ allt til hins sidasta dags/ huernen þui Romuerska rikenu skule wegna/ og huad wid skule bera i Heiminum/ so skick/ anliga ad ei þurfum vier wm þañ sidasta dag ad willast/ nie oforuarandis lata hañ yfer oss koma/ suo sm̄ ad giöra worer Epicurei wijsuitande.

Daniel eirn mykellmerkeligr madur

Þar fyrer wirdist mier/ ad S. Petur hafe sierdeilis meinad Danielem/ þar ed hn̄ so seiger/ i. Petri. i. Spameñerner hafa ransakad a huerium edr huilikum tima Anden Christi tilreiknade etc. (Huerium) þad kallar hn̄/ ad hn̄ so glögt og gierla akuedr timan/ fyrersetur og seiger huersu lägt og huersu mörg aar lijda sku/ lu þangad til ad þ kemr fram sm̄ hn̄ fyrer spaar. (Huilykū) þad kallar hn̄/ ad hañ suo glöggliga wtskrifar/ huernen þa skule tilstanda i Heiminum/ huer þa skule einualldzstiornena hafa/ edr huar þa skule wera Keis/ ara walldid. So ad hn̄ seiger fyrer ecki ad eins timan/ helldr iafnuel athæfe skickū og tilburde sm̄ skie skulu a þm sama tima/ Huad hid sama frabærliga styrker vora Kristeliga Tru/ og giörer worar samuiskr stadfastar og stödugar/ Med þui ad wier siaum þad framkomid fyrer vorum augum/ sm̄ Daniel hefur i sinne Bok lios/ liga og skyrliga so fyrer langre æfe skrifad og fyrer spaad.

Huerium

Huilikum

Dan. Spa/ madur styrkia wora Tru

Þuiad Daniel fyrerspar og setur akueden tima nær Christus skule koma og nær wpphaf hañs rikis (sm̄ er hn̄s skirn og Predikunar embætte) skule skie/ sm̄ er fim̄ hundrud og tiu aarum epter Cyrū Kong Dan. ix Cap Og ad Ryke fra Persa og Grickia skule þa wte wera i Heiminum/ eñ Romuerska Rykid skle þa wera megtug/ ast/ Dan. vij ix. So ad Christus hlaut wisseliga ad koma i tima þss Romuerska rykesins/ þa þ stod mz sinum besta bloma/ huert Jerusalem og Musterid skyllde nidurbriota/ Med þui ad epter þat sama Romueriarykid skal eckert annat rijke koma/ heldr skal Heimuren mz þui enda hafa/ so sm̄ Daniel fyrerseiger ij. vij. Cap.

Upphaf Ryk/ esins Christi

Fyrer Heimenum hefur Daniel og so werid miög mikils hattar madr/ Þuiad wier siaum hier ad hn̄ hefr þm tueimur fyrstu Kongarykiunum sm̄ eirn ædsti Höfudzmadr styrt og stiornad. Sm̄ willdi Gud seigia suo Eg skal giefa þessum rykium stiornara/ þo þar late eg mina Jerusalem / og mitt eigid folk foreydast. Og þo ad hn̄ hafe ecke Kongs nafn haft/ nie helldr stor Gotz edr Virdingar þar af hlotid/ þa hefur hn̄ þo Kon unglig werk/ Giörninga og Embætte haft og framit. So sm̄ weralldarinnar hattur er/ ad þeir sm̄ i Hofgörd um allra mest erfida/ þeir hafa minst/ og hiner sm̄ eckert giöra fa þad mesta/ epter Gudzspiallsins malshætte Eiñ sæer eñn añar skier wpp Joh. iiij. Ja þat eñ er þyngra/ Hn̄ hlaut ad hafa i sin laun Hatr/ Ofūd/ has/ kasemder og ofsokner/ so sm̄ Heimuriñ plagar alla þionustu og velgiörninga/ mz slikum launū ad vmböna.

Daniel eirn merkeligr mann fyrer Heimenū

Enn þetta skadar Daniel ecke par/ hn̄ er Gude þui kiærare/ og hn̄ launar honum þess rykugligar/ og hell/ dr hn̄ fyrer Kong þeirra i Babilon og Persia. Þuiad Gud metur og dæmer epter werkunum og Auextenum ecke epter mannuirdingu nie nafne. Þar fyrer er Daniel raunar sa riette Kongr i Babilon og Persia/ þo ad ecke bere hn̄ Kongligan Titil edr nafn/ og þo ei hafe hn̄ Rentu þar af/ wtan alleinasta motgang og allskyns haskasemder. Siadu/ So kann Gud ad weita huggan og Heidr sinum Herteknum Gydingum/ ad hañ af einū Borgara syne þrar foreyddu Jerusalem giörer tuefalldan Keisara/ i Babilon og Persialande.

Snögt ad seigia/ A medal Abrahams sona/ hefr eingen slika Tign feingit sm̄ Daniel i Heimenū. Jo/ seph war og mikill hia Pharaone Egiptalandz Konge/ so og woru þr Dauid og Salomon mykler i Jsrael/ Enn aller woru þr sma Kongar og Herrar ad reikna i hia Babilons og Persa Rongum/ hia huerium Dani/ el war hinn ædste Stiornare og Höfdinge. Huerium hn̄ Dasamliga snere til Gudz/ og hefur efalaust fleirū mönnum stora gagnseme synt i þssu huorutueggiu ryke/ so ad þr eru fyrer hn̄ komner/ til Vidurkienningar/ og hafa Saluholpner ordid/ So sm̄ wotta fra sömu Kongabref/ og bodskapur/ ad menn skulei öllum Löndū heidra Gud Danielis/ Dan. ij. vi.

Daniel var ædstur af öllum Jsraels sonum

Nuernen meñ sklu lesa Dani/elem/og huad aꝼ honum skal læra

Þennan Daniel biꝼölum wier öllum Gudhræddum Christnum mönnum/ad lesa/huerium hn̄ er a þessum sidasta hörmungartima/til hæstu huggunar og nytsemdar. Enn Ogudhræddum er hn̄ til einskis gagns/so sm̄ hn̄ seiger sialꝼur i nidurlagenu/Þeir ogudligu munu ogudliga breyta/ og þar wm ecke skeyta. Þuiad þessar ꝼyrersagner Danielis og adrar þuilikar eru ecke alleinasta þar ꝼyrer skriꝼadar/ad menn wite huad til heꝼur borid/edr huad skie skal/edr ad þiona þar mz ꝼoruitne þeira sm̄ ad nymæle girnast/Helldr vppa þad ad þeir Gudhræddu hugge sig og gledie hier med/og styrke sina Tru og Von i Þolinmæde/staande og heyrande hier/ad ꝼra harmkuæle skule enda haꝼa/og ad þeir mune wm sider i ꝼra Syndinne Daudanum Dioꝼlinū og öllu illu(so sm̄ þeir med hugaranduarpan bidia)ꝼrelsast/og i Himerike/til Christum i hn̄s eiliꝼa Hialprædis ryke komast. Eins so sem Christus Luc. xxi. hn̄ huggar sina mz þm̄ hrædeligum Teiknum og Hörmungum/seigiande/Nær þetta tekur ad skie/þa wppheꝼied ydar höꝼud/þuiad ydar endurlausn tekur ad nalgast.

Draumar og Sioner Danie/lis huar wppa þær hlioda

Þar ꝼyrer siaum wier og so eirnen hier/ad Daniel endar med Fögnude allar sioner og Drauma / huersu hrædeliger sm̄ þeir eru/sm̄ er/mz Fyrerheite Christi rykis og hn̄s Tilkomu. Huerrar Tilkomu wegna/ so sm̄ an̄arar hellstu og sierligustu höꝼudgreinar vegna/slykar Sioner og Draūar eru ꝼyrermyndadar wtþyddar og vppskriꝼadar. Huer hn̄ nu will þær mz Auexte lesa/hn̄ skal ecke wid Historiuna edr giörninganna hanga nie þar wid bliꝼa ad eins. Helldr skal hn̄ ꝼæda og hugga sitt hiarta mz þre ꝼyrerheitinne wisseligre tilkomu wors ꝼrelsara Jesu Christi/so sm̄ mz sællre gledesamligre Endurlausn aꝼ þessum hörmungar eymdar dal/Þar til hialpe oss þessi eñ same wor elskulige DROTTINN og ꝼrelsare/huerium mz Födurnum og helgū Anda sie Loꝼ og Dyrd ad eiliꝼu/AMEN/AMEN.

Ender Formalans D. Mart.

Luth. yfer Prophetann Danielem.

I.

iiij Reg. xxiiij
ij Para. xxxvi

A

Þridia Aare Rijkes Joachim Kon
ungs Juda/ kom Nabugodonosor Konungur
af Babilon fyrer Jerusalem/ ꝛ settist vm hana.
Og DROTTen gaf Joachim Konungen Ju-
da honum i valld/ ꝛ nockur Kieren burt vr Gudz
huse/ þau ed hn̄ liet burt flytia i Landed Sinear
j sijns Gudz hus/ ꝛ lagde þau sømu Kieren j Fie
hirdslꝛ sijns Gudz.
Og konūguren sagde til Aspenas sijns Drott
seta/ ad hañ skyllde vtuelia af sonum Jsraels
þau Vngmeñe sm̃ være af Kongligu slekti/ ꝛ ætt
gøfug/ þau sm̃ eingen lyte hefde/ helldur þau sem
være Mañborlig/ Skynsøm/ Nyggen/ Klok og
Skilniñgsfull/ sm̃ hæfelig være til ad þiona i
Konungsins Garde/ og til ad læra Caldeiska
skrift ꝛ tungumal. Slijkum til einkade Konung
urē huad þm̃ dagliga giefa skyllde/ af sialfs hn̄s
Fædslu/ ꝛ vt af þui Vijnenu sm̃ hn̄ drack sialfur
af/ Ad þau so vm Þriu Aar vppfostrud/ mættu sijdan þar epter a þiona fyrer Konungenum/
B Medal huerra voru þr Daniel/ Nanania/ Misael ꝛ Asaria af sonum Juda. Og Drott-
seteñ gaf þm̃ nøfn/ ꝛ nefnde Daniel Baltazar/ eñ Nananiam Sadrach/ eñ Misael Misach/
og Asaria Abednego.
Eñ Daniel tok sier fyrer j sijnu Hiarta ad saurga sig ecki m̃ Konungsins Fædslu/ ꝛ medꝛ
þui Vijnenu s hn̄ sialfꝛ afdrack/ Og bad Drottsetā ad hn̄ þyrfe ei ad saurga sig/ Og Gud gaf
Daniele þ ad Drottseten vard honū Nadigꝛ ꝛ Lijknsamur. Sa same sagde til hn̄s/ Eg hræd
dust miñ Herra Konungen/ huer ed ydur hefur til einkat Mat og Dryck/ nær ed hañ sæge þ
ad ydrar Asioner yrde megre eñ þra añara æsku Maña yduara Jafnalldra/ þa giørdu þier
mig lijflausan vid Konungen.
C Þa sagde Daniel til Melzar/ þm̃ ed Drottsetē hafde bijfalad þa Daniel/ Nanania/ Mi
sael/ ꝛ Asaria. Freista þu þs̃ vid þina Þienara vm Tiu daga/ og lat gefa oss af Alldene
ad Eta ꝛ Vatn at Drecka/ ꝛ skoda þa vor yferlit/ ꝛ so þra æsku Maña sm̃ vt af Kongsins
fædslu neyta/ ꝛ epter þui sm̃ þa synest þier þar epter/ þa giør þu vidur þina Þionustu meñ/
Og hn̄ hlydde þm̃ j þssu/ ꝛ freistade þs̃ vidꝛ þa j Tiu daga/ Og ad lidnū tiu døgum/ voru þr
væñe ꝛ betre alitz/ helldꝛ eñ aller adrer æskumeñ þr ed atu vt af Kongsins fædslu. Þa burt
tok Melzar þra tileinkadan Mat ꝛ Dryck/ og gaf þm̃ Alldene at eta. Eñ Gud þssara fiøg
ra gaf þm̃ Skynseme og Skilning j allzhattudum a Ritningum og Vijsdome. Eñ Dani
ele gaf hn̄ Skilning a øllum Vitrunum og Draumum.
D Og þa er sa tijme var vmliden sm̃ Konunguren hafde til einkad/ ad þeir skylldu jnleiddir
verda/ Þa jnleidde Drottseten þa fyrer Nabogodonosor. Og Konunguren talade vid þa/
og þar fanst eingen a medal allra sm̃ lijker være Daniel/ Nanania/ Misael og Asaria/ og
þr vrdu Konungsins Þienarar. Og Konunguren fañ þa j øllum þm̃ greinum sm̃ hañ þa ad
spurde Tiu hlutunum vijsare og skilnings meire eñ alla adra Stiørnumeistara og Vijsenda
meñ i giøruøllu hn̄s rijke. Og Daniel hañ lifde allt til hins fyrsta Aarsins Cyrus Kongs.

a Ritningar) þat er/ Jþrott lærdu þeir sem skrifadar voru hia Caldeis

Niutijer Aar

II.

A

Oddru Aare Rijkes Nabogodonosor / þa birtist Nabogodonosor eirn Draumur/
þar af hn̄ ottade þa hn̄ vaknade. Og hn̄ baud til samañs ad kalla alla Stiør-
nu meistara/ Vitringa og Konstrameñ ꝛ Chaldeos / ad þr segde Konungenū hn̄s
Draum. Og þr komu og geingu fyrer Konungen. Og Konunguren sagde til

Þra/ Mier hefꝛ vitraſt Draumꝛ/ huer ed mig hefꝛ ſkielſt/ ⁊ eg villda giarnan fa ad vita hua
da Draum ꝥ være.
Þeir Chaldei ſøgdu þa a Chaldaiſku til Kōgſins/ Herra Konūgꝛ/ Gud vñe þier langa lijfd
aga/ Seig Draumen þijnū Þienurū/ ⁊ munū vier þa ræda hñ. Konungurin ſuaradi ⁊ ſagdi
til þra Chaldeis/ Hñ er mier vr Miñe fallen. Ef ad þier ſeiged mier ei þeñan Draum og
ræded hñ/ þa munu þier forglataſt mꝫ øllu/ ⁊ ydar Hws ſkamarliga foreydd verda. Eñ ef
þier ſeiget mier Draumen ⁊ vtþydet hñ/ þa ſkulu þier af mier þiggia Skeinkingar/ Giafer
og mikel Metord. Þar fyrer þa ſeiged mier Draumen ⁊ hñs Vtſkyring. Þeir ſuørudu eñ
aptur ⁊ ſøgdu/ Konunguren hañ ſeige ſijnum Þienurum Draumen/ og munum vier þa ra-
da hann.
Konūguren ſuarade og ſagde/ Ad ſøñu þa formerke eg ꝥ þier veliet þijſu freſta fyrer mier B
þui þier ſiaed ad hñ er mier vr Miñe liden/ Eñ ef þier ſeiged mier ecke Draumen/ þa vtgei
ngꝛ ſa Vrſkurdꝛ yfer ydꝛ/ ſo ſm̄ yfer þa ed Fals og Lygar hafa aſett ſier ad tala fyrer mier/
þāgad til ad tijmē er vmliden. Þar fyr' þa ſeiget mier Draumen/ þa kañ eg ad formerkia ꝥ
þier rated eirnen vppa rietta Vtſkyringena. Þa ſuørudu þr Chaldei fyrer Konungenum/ ⁊
ſøgdu til hñs/ Eingen Madur a Jardrijke er ſa ad ſeigia kuñe ꝥ ſm̄ Konunguren heimter/ ſo
er þar og eirnen eingen Konungꝛ huorſu mikell eda Mektugꝛ ꝥ hñ er/ ſa ed ſlijks krefie vt af
nockrum Stiørnumeiſtara/ Vijſendamañe edꝛ Chaldeo. Þuiad ꝥ ſ̄ Konunguren heimter/
er allt formiket/ Þar er ⁊ eingen ſa ſm̄ ꝥ kuñe fyre Kogungenū at ſeigia/ ad fraſkildū Gud-
unū ſ̄ ecki byggia hia Møñum.

Nabogodono ſor ſkipar at drepa alla Vijſendameñ i Babilon

Þa vard Konungren afar reidꝛ/ og ſkipade at læta drepa alla Vijſenda meñ i Babilon.
Og ſa Vrſkurdꝛ gieck vt/ ad Vijſendameñerner ſkylldu lijflatner vœda/ og epter Daniel ⁊ hñs
Fielogum var leitad/ ad lijflata þa.
Þa formerkte Daniel ſuoddan Vrſkurd ⁊ Bijfalning af Arioch þm̄ ædſta Konungſins C
Domara/ huer ad vtfor til ad Aflijfa Vitringana j Babilō. Og hñ hof vpp/ ⁊ ſagde til Ko
nungſins ſendeboda Arioch. Huar fyrer er ſo hardꝛ Afellisdomꝛ vtgeingen af Konūgenū?
Og Arioch ſagde ꝥ Daniel. Þa gieck Daniel vpp/ ⁊ bad Kongen ad hañ giæfi honū freſt
ſo at hñ mætte Konungenum Vtſkyringena ſeigia.
Og Daniel gieck heim j ſitt Hws/ ⁊ kuñgiørde þtta ſinum Fieløgum/ Hanania/ Miſael
⁊ Aſaria/ ꝥ þr bæde Gud af Himne vm Myſkun yfer ſlijkum/ leyndum Dome/ ſo ꝥ Daniel
⁊ hñs Fielagar fortynduſt ecki medꝛ hinum ødrum Vijſenda møñū j Babilon.
Þa vard Daniele fyrer eina Vitran a Nættarþeli/ ſuoddan Leyndardomꝛ opinberadur.
Fyrer huad ed Daniel Lofade Gud af Himne/ Hoof vpp ⁊ ſagde. Blezad ſie Hafn Gudꝫ D
vm Alldꝛ ⁊ æfe ad Eilijfu/ Þuiad hñs er bæde Vijſdomuren ⁊ Styrkleiken/ Hñ ſkipter vm tij

a Stunder) Hñ aſetur tijmān huerſu leingi huert Kongarijke ſkal ſtanda/ Ja/ Huerſu leingi hver Madꝛ ſkal lifa/ og huerſu leingi huer hlutur ſkal vara

mana ⁊ a Stūdernar/ Hñ aſſetur Konungana/ ⁊ jñſetur Konungana/ Hñ gefꝛ Vitringunū
Vijſdom/ ⁊ hinū Skynſømu hra ſkilning. Hñ opinberar huad Diupt ⁊ folged er/ Hñ veit
huad i Myrkrunum liggur/ Þuiad j hia honum er Lioſit. Eg þacka þier/ og Lofa þig Gud
Fedra miña/ þui þu veiter mier Vijſdom ⁊ Styrkleik/ ⁊ nu openberader ꝥ ſ̄ vier høfum þig
bedet/ einkum ꝥ þu giørder Konūgſins Maleſne oſſ opinbert.
Þa gieck Daniel vpp til Arioch/ huerium ed Konūguren hafde bijfalning gefet til at af
lijfa Vitringana j Babilon/ ⁊ ſagde til hñs/ Ecki ſkalltu fyrerfara Vttringunum j Babi-
lon/ helldꝛ haf mig vppfyrer Konungen/ Eg mun ſeigia Konungenum vtſkyringena. Arioch E
hafde þa Danielem jafſnart vpp fyrer Konungen/ ⁊ ſagde ſo til hñs/ Þar er eirn funden a
medal þra Herleiddu af Gydinga lande/ ſa ed ſeigia kañ Konungenum Vtſkyringena. Ko
nguren ſuarade ⁊ ſagde til Daniel/ þañ þr kølludu Baltazar/ Ertu ſa ſ̄ kant ad ſeigia mier
Draumen þañ eg hefe ſied og hñs Vtſkyring?
Daniel hoof vpp fyrer Konungenum ⁊ ſagde/ Sa leyndꝛ Domꝛ ſm̄ Konunguren heimt'

Daniel affſak ar þa Vyſu/ ſo ad þr hallda lijfenu

af þm̄ Spekingum/ Vitringum/ Stiørnumeiſturum ⁊ Sañſagnarmøñū/ ꝥ ſama er þeim ei
møguligt Konungenum ad ſeigia. Helldꝛ Gud af Himne/ hñ kañ ad opinbera leynda hlute
hñ hefꝛ ⁊ kuñgiørt Konungenum Nabugdonoſor huad ed ſkie ſkal a epterkomande tijmum.
Þiñ Draumꝛ ⁊ þijn Vitran/ þa ed þu Suafſt/ kom þar vt af/ Þu Kongꝛ huxadir a þiñi F
Sæng/ huernen ꝥ munde ſeirna meir hier eptera tilganga. Og ſa hiñ ſame ſm̄ leyndahlute
opinberar/ hñ hefur kuñgiert þier huernen ꝥ mun til ganga. Og mier er ſuoddan leyndur
Domur openberadꝛ/ Eigi fyrer miñar Vitſku ſaker/ ſuo ſm̄ ꝥ være hun meire eñ allra aña-
ra þra ed lifa/ helldur þar fyrer ꝥ Konungenum kuñgiørd yrde Vtſkyringen/ og ad þu viſſ-
er þijna

er suo þessna Hugskotz þanka.

Þu Kongr saast/ z sia þu/ad eitt miøg miked z hætt Likneske stod giegnt þier/þ var ogurligt alitz. Þess sama Likneskis høfud var af hinu besta Gulle/en Briosted z Armleggern' voru af Silfre/Kuidurenn z Lendarnar voru af Messing /En Fotleggerner af Jarne/Þess Fætr voru sumpart Jarn z sumpart Leir. Suoddan saastu/þangad til ad eirn Steirn vard þar af broten/an handa/sa slo Likneskeet a þess fætur þr ed Jarn z Leir voru/ z j sundurbraut þa. Þa vard til lijka j sundr broted Jarnet/Leirid/Messingen/Gulled z Silfred/z vrdu so sem Agner i sumarhlødu/z Vinduren feykte þeim j burt/so ad þar saaust ecki lijkinde til. En Steirnen sa ed Likneskit slo/vard eitt miked Biarg/so þ hann vppfyllde alla Verølldena. Þetta er Draumuren/Nu vilium vier segia hans Vtskyring fyrer Konungenum.

F Þu Kongr ert eirn Konungr allra Konga/þeim er Gud af Nimne hefr giefit Rijked/Maktena/Styrk og Vegsemdena/og allt þ huar er menn bwa/þar mz Villudyren a Morkinni/ z Fuglana j Loptenu j þinnar hendr gefit/z veitt þier Valld yfer øllum hlutum/ Þu ert þad Gullhøfudet. Epter þig mun vppkoma eitt annat Kongarijke/ Minne heldur en þ þitt er. Þar eptera þ þridia Kongarijked/þ Messingen er/Huert ed Drottna mun yfer øllum Løndum. Þad fiorda mun hart verda sem Jarn/ Þuiad lijka sem Jarnet molar og j sundrbrytur alla hlute/Ja/ Lijka suo sem þ at Jarnet brytur allt/suo mun þad eirnen briota og i sundurmola alla hlute. — Vtlegging Draumsins

En þ þu hefur sied Fæturnar og Tærnar/sumpart Leir og sumpart Jarn/ þad mun vera eitt sundr lauft Rijke/ Þo mun af þre Jarnsins Rotsetningu þar jnneblijfa/so sem þ þu hefur sied Jarned medr Leirenu samblandat. Og þ Tærnar a þess Fotum eru sumpart Jarn z sumpart Leir/þ mun i nockurn mæta eitt Oflugt/z i nockurn mæta eitt Veykt Rijke ba. Og þ þu hefr sied Jarned vid Leiret samblandad/þa munu þr samteingia sig epter Mannligu Sæde/En þo munu þr ecki huer mz ødrum hallda/ lijka so sem þ Jarned lætur ecke samblandast vid Leired.

G En a tijmum þra Kongarijkianna/mun Gud af Nimne vpphefia eitt Rijke sem alldreigi ødur foreydt/z hans Rijke mun øngu ødru folke j hendr seliast. En þ mun øll þessi Kongarijken foreyda/z nidr briota þau/en þ mun blijfa eilijfliga. Epter þui s þu hefr sied þ Steirnen vard af broten fra Bergenu an handa tiltekta / sa ed Jarned/Messingina/Leired/Silfred og Gulled sundurmolade. — Rijked Christi

Þaken hefr sa hinn mykle Gud kunngiort Konungenum huernen þ seirna meir mune tilganga/z þtta er vissuliga Draumuren/ z Vtskyringen er riett.

Þa fiell Kongurenn Nabogodonosor fram a sijna Asionu/z tilbad fyrer Daniele/z baud ad þr skylldu offra honum Matoffre z Reykelsfornum. Og Konunguren andsuarade Daniele z sagde/Þad er eingen efe a þui/ydar Gud er eirn Gud yfer øllum Gudum/ z eirn Herra yfer øllum Kongum/huer ed birta kann leynda hlute/mz þui þu hefr þenna leyndan Dom kunnad ad opinbera. Og konunguren vpphof Danielem z gaf honum margar z myklar Giafer/z sette hann Hofdingia yfer øll Lond i Babilon/ þar med Forstiora yfer øllum Spekingum j Babilon. — Tilbad) Ecke Daniel/ helldur Gud i Daniele

Og Daniel bad af Konungenum/ þ hann mætte setia yfer Nierøden j Babilon þa Sadrach Mesach/Abednego/En sialfur Daniel var hia Konungenum j Kongsins Gardi.

III.

A Konunguren Nabugodonosor liet giora eina Gulliga Likneskiu/Sextijgu alna haa/ og sex alna ad breidd/ z liet setia hana a eirn Fagran flot j Landenu Babilon. Og Nabugodonosor Konungur sende epter Hofdingium/ Herrum / Landzstiornurum/Domurum/Fouitum/z Starfs mønnum/ Raadgiofum og øllum Maktarmønnum j Landenu/ ad þeir skylldu til samans koma ad vijgia þa Likneskiu hueria ed Konunguren Nabugodonosor hafde vppsetia lated. Þa kou Hofdingiar/Herrar/Landstiornarmenn/Domarar/Nirdstiorar Raadgiafar/z Starfsmenn/ z aller Maktarmenn j Rijkenu til samans ad vijgia þa Likneskiu sem Nabugodonosor Konungr hafde vppsetia lated/og þr stodu gagnuart Likneskenu huert Nabugdonnsor hafde setia lated. — Gull Likneskia. Þessa Likneskiu hefr Kongurenn (Ma ske) giort epter þeim Draume so sem Gude til Lops sa ed þyrer Munn Danielis hafde honum Draum openbert rad/en mz þui

ꝥ Gud hafde þetta ecki boded og þetta var i mote þui fyrſta bodorde/ þa var þtta rangt og ein Skurgoda dyrkan

Og Vthroparen kallade miøg hatt/ Þat ſie ydur ſagt øllum Þiodum Lydum og Tungu B
malū/ nær ed þier heyred hliod Ludurſins/ Herpÿpunãr/ Horpunãr/ Gyiunãr/ Pſalltarans
Symphonſins/ og allzkyns Hliodfæra/ þa ſkulu þier framm̄falla & Tilbidia þa Gulllikneſkiu
ſē Nabogodonoſor Kongur hefur vppſetia læted. Eñ huer ſm̄ þa ecki framfelli og tilbidr/ ſa
ſkal a ſamre ſtundu kaſtadr verda i þañ Breñanda Elldzofn. Þa ed ꝥr heyrdu nu hliod Lud
urſins/ Herpÿpunãr/ Horpunãr/ Gyiunãr/ Pſalltarans/ og allzhattadra hliodfæra/ fiellu
fram̄ allar Þioder Lyder & Tungumal/ & tilbadu þa Gull likneſkiu ſē Nabugodonoſor Ko-
nungur hafde vppſetia læted.

Samſtundis geingu fram̄ nockrer meñ af Chaldeis/ & aklogudu Gydingana/ hoofu vpp C
og ſøgdu til Konungſins Nabugodonoſor/ Herra Konungr/ Gud gefe þier langa lÿfdaga.
Þu hefr ꝥ bod læted vtganga/ ad aller meñ nær ad ꝥr heyrdu hliod Ludurſins/ Herpÿpunãr
Horpunãr/ Gyiunãr/ Pſalltarans/ Symphonſins og allzhattadra Hliodfæra / ſkylldu þeir
framm̄falla & tilbida þa Gulllikneſkiu. Eñ huer ecki framm̄felle & tilbæde / ſa ſkyllde kaſtadur
verda j þañ breñanda Elldſins ofn. Nu eru þar nockrer meñ af Gydingum/ hueria ed þu he
fur ſett fyrer Radameñ yfer Rÿked i Babilō/ Sadrach/ Miſach & Abednego/ Þeir hiner ſø
mu fyrer lÿta þitt Bod/ & dyrcka ecki þÿna Gude/ og tilbidia ecki þa Gulllikneſkiu ſem þu
hefur læted vppſetia.

Þa ſkipade Nabugodonoſor Konungur mz Grimd & Reide/ ad Sadrach/ Miſach & Abed
nego ſkylldu fyrer hñ leidder verda. Og ꝥr meñ vrdu leidder fyrer Konungen. Þa hoof Na D
bugodonoſor vpp & ſagde til ꝥra/ Huert vilie þier Sadrach/ Miſach og Abednego ei Heidra
miñ Gud/ & tilbidia þa Gulllikneſkiu ſm̄ eg hefe vpplæted ſetia? Nu vel þa vered vidbuner/
Jafnſnart ſm̄ þier heyred hliod Ludurſins/ Herpÿpunãr/ Horpunãr/ Gyiunãr/ Pſalltarans
Symphonſins & allzkyns Hliodfæra/ þa falled fram̄ & tilbidied þa Gulllikneſkiu ſm̄ eg hefe
giøra læted. Eñ ef þier tilbidied hana ecki/ þa ſkulu þier a ſamre ſtundu kaſtadir vda j þañ
breñanda Elldſins ofn. Latum ſia huer ſa Gud ſie ſm̄ ydr mun frelſa af miñe Hendi.

Þa ſuørudu ꝥr Sadrach/ Miſach & Abednego/ & ſøgdu til Konungſins Nabogodonoſor/
Þeſſ gioreſt ecki þørf/ at vier ſuørum þier hier til. Sia þu/ Þad vor Gud þañ vier Heidrū
gietur frelſat oſſ vt af ꝥm Breñanda Elldſins Ofne/ Þar ad auk kañ hñ eirnen (þu Konū-
gur) ad frelſa oſſ vt af þÿnum Hondum. Og þo hñ vilie ꝥ ecki giøra/ þa ſkalltu þo ſamt vi
ta/ ad vier Heidrum ecki þÿna Gude/ Og tilbidium ecki helldr þa Gulllikneſkiu ſem þu hefur
læted vppſetia.

Þa vppfyllteſt Nabugodonoſor af mikille Grimdar Reide/ & ſynde ſig Oſkapliga byſtan E
vidr þa Sadrach/ Miſach & Abednego/ & ſkipadi ꝥ kynda ſkyllde Ofnen Sio hlutū Heitara
eñ ꝥ vanaligt var. Og ſkipade hinum færuſtū møñū af ſijnu Strÿdzfolke/ ad binda þa Sa
drach Miſach & Abednego/ & kaſta ꝥm j þañ breñanda Elldſins ofn. So vrdu ꝥr meñ j ſij
num Klædum/ Skofotum/ Hofudbunade & ødrum Klædnade bundner & jñkaſtader j þañ bre-
ñanda Elldſins ofn/ Þuiad Konungſins ſkipan hlaut ſtrax ad gioraſt. Og þeir ſkørudu og
kyndtu Baled j ofnenū miøg akafliga/ ſo ad þeir meñ/ ſem Sadrach/ Miſach og Abednego
ſkylldu breña/ ꝥr fyrer foruſt af Elldzloganum. Eñ ꝥr þrÿr meñ/ Sadrach/ Meſach og
Abednego fiellu nidr j þañ breñanda Elldz ofn ſm̄ ꝥr voru bundner.

Þa ognade Konungenum Nabogodonoſor/ & ſtøck vpp ſkyndeliga og ſagde til ſiña Rad F
giafa/ Høfum vier ecki læted fleygia þrimur møñum Fiotrudum j Ellden? Þeir ſuørudu Ko
nungenum & ſøgdu/ Ja Herra Konungr/ Hañ ſuarade og ſagde/ Eg ſie þo fiora Meñ lauſa
i Elldenum ganga/ og ꝥm grandar ecki neitt/ og ſa hiñ Fiorde er þuilÿkaſt ſm̄ være hñ ſonur
Gudanna.

Og Nabogodonoſor gieck framm fyrer Munnann þeſſ breñanda Ofnſins/ og ſagde/
Sadrach Meſach/ & Abednego/ þier Þionuſtumenn ens hædſta Gudz/ ganged vt og kom
ed hingat. Þa geingu þeir Sadrach Meſach og Abednego vt vr Elldenum. Og þeir Høfd
ingiarner/ Herrarner/ Landzdomararner og Radgiafarner Konungſins komu til ſamans/
og ſau ad Elldurin hafde øngua Magt audſynt a Lÿkømum ꝥſſara Maña/ og eigi ſkaddat
ꝥra Høfud harum/ & ꝥra Klædnadur var oſkemdur/ Ja og eingen Suideþefur var af ꝥm.

Þa hoof Nabugodonoſor vpp/ og ſagde/ Blezadr ſie Gud Sadrach/ Meſach/ og Abed G
nego/ ſm̄ ſiñ Eingel hefur vtſendt/ og frelſad ſijna Þionuſtumeñ/ þa ſm̄ honum treyſtu/ og
ecki ſkeyttu Konungſins ordum/ helldur yfergafu ſijna Lÿkame/ ſuo ad ꝥr villdu ønguan Gud
heidra nie tilbidia vtan alleinaſta ſialfs ꝥra eigen Gud.

Þar fyre

Þar fyrer þa sie þtta min skipan. Nuer af øllu Folke/edr af huerium hellst Þiodum edr
Tūgumalū/s lastar Gud Sadrach/Misach/Abetnego/sa skal tortynast/& hñs Nws skem̄e
ligana i eydeleggiast/Þuiad þar er eingen añar Gud/sm̄ suo kañ ad frelsa/sm̄ þsse. Og Kō
gūren gaf Sadrach/Misach & Abetnego/mykla Makt j Landenu til Babilon.

IIII

A Konunguren Nabogodonosor/Øllum Þiodum Folke & Tungumaalum/Gud
gefe ydur allnnkiñ Frid. Mier lyst þad vel falled / ad eg kuñgiøre ydur
þau Teikn & Stormerke/sm̄ sa hiñ hædste Gudhefur giort vid mig. Þuiad
hñs Teikn eru mikil & hñs Dasemdar verk eru Mattug / & hñs Ryke er eitt
eilyft Ryke/& hñs Maktaruellde varer vm Allder & ad Eilyfu.

Þetta er eitt Bref Kongsins i hueriu hañ mz keñer huad Gud heffer hm̄ giort Dan. vi vij

Eg Nabogodonosor /þa ed eg hafde goda huyld j mynu Nwse/og þ geck
allt vel til j mynum Tignarherbergium/þa birtist mier sa Draum̄ ed skielfde mig / og þær
Huxaner sm̄ eg hafda j miñe Reckiu/yfer þssare Sioneñe sm̄ eg hafda sied/þær sturludu mig
Og eg skipade ad aller Vysendameñ j Babilon/skylldu koma vpp fyrer mina Augsyn/suo ad
þr segdu mier huad Draumuren hefde ad merkia. Þa høfdu þr Stiørnumeistarana/Vit-
ringāa/Chaldeos & Spadomsmeñ vpp til myn/Og eg sagda fram̄ Draumeñ fyrer þm/ Eñ
þr kuñu ecki ad seigia mier huad hñ merkte. Allt þangad til ad sydustu at Daniel hañ kom
fyrer mig(sa er kallast Baltazar epter nafne myns Gudz)hū ed hefr AndaNeilagra Guda/
og eg sagda fram̄ fyrer honum þañ sama Draum̄. Baltazar þu hiñ ædste medal Vitrin-
gaña/Nuern eg veit hafa Anda Neilagra Guda/Og þ eckert er huled fyr' þier/ seig þu sio-
nena myns Draums þa ed eg hefe sied & huad hun merkit.
B Eñ þsse er su Sionen sm̄ eg hefe sied j miñe Nuyllu. Sia þu/Þar stod eitt Trie midt j
Landenu/þ var nærsta Nætt miked & digurt/þss hæd tok allt vpp i Nimenen/og þande sig wt
vm giøruøll Endemørk allz Landsins. Þess Greiner voru Fagrar/& bææru miken Auøgst/so
þ aller høfdu þar fædslu vt af/ Øll Dyren i Skogenum fundu sier skiol vnder þui/og Fugl
arner j Loptenu settu sig a þss kuistu/& allt Nolld fædde sig vt af þui.

Synen sm̄ Nabogodonosor sa

Og eg sa eina Syn a miñe Sæng/& sia þu/Eirn Neilagr [a] Vardhalldzmadur for af Nimne
ofan/hañ kallade hææe Roddu & sagde so/Nøggued Tried vm koll/& snyded af þui Grein
ernar/striuked af þui Laufbløden/& j sundurdreifit þss Auøxtū/so ad þau Dyren s vnd' þui
liggia j burt flyie/ og þr Fuglarner a þss Kuistum fliugie j burt þadan. Eñ læted þo Stof
nen samt blyfa mz synum Rootum j Jørduñe. Eñ hñ skal j Jarnuidium & Eirhleckium bū
den/i Grashøgum ganga/hañ skal vnder Døggu Nimens vtiliggia & votur verda/og skal
C næra sig medr Villedyrunum/vt af Grøsum Jardariñar. Og þ Mañshiartad skal j burt
fra honum teked verda / og [b] Fienadarhiarta j staden giefast / þangat til at sio Tyder
eru yfer honum lidnar. Suoddan er j rææde Vardhalldzmañaña vrskurdat/& j samrædū Nei
lagra alycktad/so þ hiner Lifendu mz keñi/ad hiñ Nædste hafe Magt yfer mañaña Konga
rykium/og giefe þau huerium ed hñ vill/Og vpphefir Lytelmagnana til þeirra hiña sømu.

[a] Vardhalldz madur) So kallar hñ Einglana/þuit ad þeir vaka opplatanliga og hallda vørd yf er Truudum/ Psalm. cxi

[b] skynlaust

Slykan Draum hefe eg Nabogodonosor sied. Eñ þu Baltazar/seig huad hñ Merker.
Þuiad aller Vysendameñ j mynu Ryke kuña ecki ad seigia mier huad hñ merker/ Eñ þu kāt
þ vel/Þuiad Ande Neilagra Guda er mz þier.

Þa tok Daniel(huer ed kalladist Baltazar)ad huxa mz sialfum sier i hliode/so nær s vm
eina stund/og hñs Nuxaner hrygdu hñ. Eñ Konunguren sagde/ Baltazar/ Laat ecki Drau
D men nie hñs Vtþyding sturla þig. Baltazar hoof vpp & sagdi/Eg villda miñ Nerra/ þad
Draumen ættu þyner Ouiner/& hñs Vtþyding þyner Motstodumeñ.

Þad Tried sm̄ þu hefr sied/þ so miked & digurt var/huers Næd er tok allt vpp i Nimenen
& þ vtbreidde sig yfer vm allt Landed/ & huers Greiner & Auexter þ mykler voru/þared aller
hluter høfdu fædu vt af/og þau Villudyren sm̄ vnder þui biuggu/& Fugl' Loptsins er a þss
Kuistum sætu/þad sama ertu Konungr/þu sm̄ so mikill & Mæattugr ert/Þuiat þyn Makt er
mikel/& tekr allt j Nimenen/& þitt Valld allt vt til Neimsins Endemarka.

Eñ þ Konunguren hefr sied eirn Neilagan Vardhalldzmañ af Nimne ofan fara/ so seig
iandа/Nøgguid Tried vm koll/og fordiarfed þ/Eñ lætid þo Stofnen medr synum rootum
blyfa j Jørduñe/eñ hñ skal i Jarnuidium & Eirhleckium bunden/j Grashøgum ganga/og

 vnder

vnder Døggu Himens vte liggia/ z votur verda/ og mz Villedyrum i Vtehøgum ala sig/ þā E
gad til ad sio tijder eru vmlidnar yfer honum. Þetta er Þydingen/ Herra Konūgr/ og suoddā
rad hins hædsta geingr yfer min̄ Herra Konungen. Þeir munu j burt reka þig fra mønnum
og þu hlytur hia Villedyrum j Vthøgum ad vera/ og þr munu þig Gras bijta lata s̄ Naut
og þu munt vnder Døggu Himens hliota ad liggia/ z Votur ad verda/ þangad til ad Sio
tijder eru yfer þier vmlidnar. So ad þu medkeñer/ þ sa hiñ Hædste hafe Makt yfer Konga
rijkium mañanna/ og gefe þau huerium ed hañ vill. Eñ þad sagt er/ ad þeir skylldu þo
læta blijfa Stofnen Triesins mz sijnū Rootū/ þ er. Þitt Rijke sk þitt blijfa þa ed þu hefur
medkient þa Himneskū Makt. Þar fyrer Herra Konugur/ Læt þier mitt Raad vel þocknast
Danielis Rädlegging Syrach iii xxix — og giør þig lausan af þijnum Syndum medr Riettuijse/ og kuitta þig af þijnum Misuerkum
medr Goodgiordum vidur Fatæka/ Þa mun hū lijda þinar Synder vid þig.

Allt þta kom yfer Konungen Nabogodonosor. Þui ad Tolf Manudum lidnum/ þa ed
Konunguren geck j siñe Konungligre høll til Babilon/ hoof hañ vpp og sagde/ Þetta er su
hin mykla Babilon/ hueria eg hefe vppbygt vt af miñe mikille Magt/ til Konungligra Her
bergia/ til Heidurs vid min̄ Herradom. Fyrr eñ þ Konunguren hafde þsse ord vt talad/ Fiell F
Raust af Himne ofan/ Þier Nabugodonosor Konnungr verdr sagt/ Þitt Rijke skal i burt fra
Straff z Neg nigg Drambsemi enar — þier takast/ og þu munt j burt reken verda fra ødrum Mønnum/ z medr Fienade z Villudyrū
skalltu j Vthøgum ganga/ Gras ætu ad eta sm̄ añad Naut/ þangat til ad sio tijder eru vm
lidnar yfer þier. So ad þu mzkeñer þ ad sa hiñ hædste hafe Magt yfr Konga rijkium mañ
aña/ og gefe þau huerium ed hū vill. A samre stundu vard þ ord fullkomnad yfer Nabogo-
donosor/ og hū vard j burtu Reken fra mønnum/ og beit Gras sm̄ Naut/ z hn̄s Lijkame la vte
vnder Døggu Himens/ z vard Votur/ þangad til ad hn̄s haar vox so miked sm̄ Arnar Fiad-
rer/ z hn̄s Neglur vrdu sm̄ Fuglaklær.
Ad lidnum þssū tijma/ Hof eg Nabugodonosor mijn Augu vpp til Himens/ Og mier vard G
Tru z Jak- ninn Nabugo donosor — mitt skynseindar siñe aptur giefid/ Og eg sagda Lof þm hinum Hædsta/ Eg Prijsade z Heid-
rade þañ sm̄ lifer eilijfligana/ huers Maktaruellde þ eilijft er/ og hn̄s Rijke varer vm Alldur
z ad Eilijfu/ j hia huerium ed þ aller þr ed a Jordu byggia/ eru suo sm̄ ecki neitt reiknande.
Hū giører þ huernen ed hū vill/ suo vidur Krapta Himens sem vidur þa er a Jordu bwa/ og
eingen er sa ed hn̄s Hende getur a mot stadet/ nie til hn̄s fae sagt/ Huad giører þu? A
þm sama tijma kom aptur mitt skilningar siñe til mijn/ so komst eg og eirnen aptur til miñar
Kongligrar vegsemdar/ til miñar Mañprijde/ z til miña yferlita/ z Mijner Rædgiafar og
Villdarmeñ leitudu mijn/ z eg vard jnsettr aptr j mitt Rijke/ Og mier til løgdust þa eñ myklu
meire Virdingar. Þar fyrer lofa eg Nabugodonosor heidra og Dyrka þañ Himnakonung
en/ Þuiad allar hn̄s giørder eru Sañleikur/ og hn̄s veiger eru riettar/ og þañ ed Dramblætr
er kañ hañ at litelæta.

V.

Baltazar Kongur — Baltazar Konungur giorde Herraligt Gestabod sijnum Maktarmønnū/ og Villdar A
mønnum/ og drack sig Drucken medur þeim. Og þa ed hañ var Drucken orden/
skipade hū at sækia þau Gullkeren z Silfur keren/ sm̄ hn̄s Fader Nabugodonosor
hafde j burt teked vr Musterenu til Jerusalem/ so þ Konunguren mz sijnum Villd
ar mønnum/ mz sijnū Kuiñum/ z mz sijnum Frillum drycke þar vt af. Þa vrdu þau Gullkeren
framboren/ sm̄ vr Musterenu/ vt af þui Gudz hwse til Jerusalem voru j burt teken/ z Konūg
urē/ hn̄s Villdarmeñ/ hn̄s Kuiñur z Frillur drucku þar vt af. Og þa ed þr drucku suo/ lofu-
du þr þa Gudena sm̄ voru Gull/ Silfur/ Eir/ Jarn/ Stockar z Steinar.
A þre sømu stundu birtust þar Fingur/ so sm̄ a Mañshende/ þr ed skrifudu giegnt Lios- B
astikuñe/ a þm Forfægada Veggnum j Kongshølluñe. Og Konunguren leit þa høndena s̄
skrifade. Þa vmskiptist Konungsins Litarhættur/ z hn̄s Hugarfar þ skielfde hū/ suo þ hn̄s
Lendar skulfu z Fotlegger titrudu. Og Konguren kallade miøg ofurhatt/ ad þr jnleidde fyr
er hū Vitringāa/ þa Chaldeos z Spasagnarmeñ. Og liet seigia Vitrigunū j Babilō/ Hū
madr s̄ les þssa skrift z kañ ad seigia mr huad hū merker/ sa sk medr Purpura klæddr vda/ z
Gullfestr a Hælse bera/ z hiñ þridie Hosdinge j mijnu Rijke va. Þa vrdu allr Vijseda meñ
Kongsins vpphafder/ Eñ þr kuñu huerke Skriftena ad lesa/ nie þa Vtþydingena Kongenū
ad

ad seigia. Huar af þad Konungurenn Baltazar skelfdist eñ myklu meir/ ꝛ miste mz øllu sitt Yferbragd/ og hñs Villdarmønum fiell þ þungt

E Þa gieck Drottningen vegna þuilijkra Kongsins Malefna/ ꝛ hñs Villdar maña vpp j Høllena/ ꝛ sagde/ Herra Konungr/ Gud gefe þier langa Lijfdaga. Lattu ecke þijna hugsan so skelfa þig/ og vmskipt ecki so þijnum yferlitum. Þar er eirn Madr j þijnu Rijke/ sa ed hefur Anda Heilagra Guda/ Þuiad a Døgum Fødur þins fanst j hia honum Auglysing Speke ꝛ Vijsdomr/ so sm ad sa Gudaña Vijsdomr er. Og þiñ Fader Nabogodonosor Konungur sette hñ yfer Stiornumeistarana/ Vitringana/ Chaldeos og Spasagnarmeñena/ af þui ad þar fanst eirn ædre Ande mz hønum/ þar ad auk Vijsdomr ꝛ Skilningr Drauma vt ad skyra/ ꝛ myrkuar sagner ad ræda/ ꝛ hulen Mælefni ad opinbera/ sm er Daniel/ huern ed Konunguren liet kalla Baltazar. Þar fyrer kallet nu a Daniel/ hañ mun seigia ydr huad þtta merker.

D Þa vard Daniel jnnleiddr fyrer Konungenn. Og Konunguren sagde til Daniel/ Ertu sa same Daniel eirn vt af þm Herleidingar sonum af Juda/ Huern et Konunguren Fader miñ hefr hingad haft af Gydinga Lande? Eg hefe heyrt sagt af þier/ þ þu hafer Anda Heilagra Guda/ ꝛ vppbirting Skilningr ꝛ diupur Vijsdomr sie hia þier funden. Nu hefi eg lated kalla fyrer mig Spekinga/ og Vijsendameñ/ þ þr læse mier þssa Skript/ og skylldu seigia huad hñ merkti/ ꝛ þr kuñu ecki ad seigia mier huad suoddan merker. Eñ vt af þier heyre eg/ þ þu muer kuña vtskyringena ad greina/ ꝛ þ huad huled er ad opinbera. Ef ad þu kant nu ad lesa Skriftena ꝛ seigia mier huad hun merker/ þa skalltu mz Purpura klæddr verda/ ꝛ Gullfesti a þinum Halse bera/ ꝛ sa hiñ þridie Høfdinge vera j minu Rijke.

E Þa hoof Daniel vpp ꝛ sagde fyrer Konungenum/ Eignast þu sialfr þinar Gæfur/ ꝛ gef þinar Gæfur einhuerium ødrum/ Eñ þo vil eg þssa Skriftina lesa fyrer þier Konungur/ og seigia huad hun merker. Herra Kongur/ Gud sa hiñ hædste hefr giefet þinum Fødur Nabugodonosor Rijked/ Maktena/ Heidurenn ꝛ Herradomenn/ ꝛ fyrer þrar sømu Maktar saker sm hønum var giefen hræddust hñ ꝛ fordudust allar Þioder Folk ꝛ Tungumal. Hañ aflijfade huern hñ villde/ Hñ slo huern hñ villdi/ hñ vpphafde huern hñ villde/ hñ Lijtelætti huern hañ

F villdi. Eñ þa hañs Hiarta vpphoof sig/ og hañ tok Stollkur og Dramblætur ad verda/ var hñ afsettur þm Velldisstole sijns Rijkes/ ꝛ var sijnum Heidre suiptur/ ꝛ j burt rekenn fra møñum/ ꝛ hñs Hiarta vard lijka sm Skogdyra/ ꝛ hlaut i hia Villudyrum ad hlaupa/ ꝛ gras ad eta sm Naut/ ꝛ hñs Lijkame la vte vnder Døggu Himens/ ꝛ vard Votur. Allt þangad til ed hñ lærde at keña/ þ sa hiñ hædste Gud/ hafe Makt yfer Mañaña Kongarijkium/ ꝛ gefe þau huerium ed hñ vill.

Og þu Baltazar hñs sonur hefur ecki lijtelætt þitt hiarta/ þo ad þu visser allt saman þtta helldr hefur þu vpphafed þig j mote Himna Drottnenum/ ꝛ Keren vr hñs Husse hlutu þeir ad bera fyrer þig/ ꝛ þu/ þiner Villdarmeñ/ þinar Kuiñur ꝛ þijnar Frillur hafa Druckit þar vt af. Þar ad auk Heidrad þa Afgude sm eru/ Silfur/ Gull/ Eir/ Jarn/ Trie ꝛ Steinar/ þr ed huerke Sia nie Heyra nie nockut Skynia/ Eñ þañ sama Gud sm þiñ Andardrætt ꝛ alla þijna vegu hefr j siñe hende/ þa hefr þu ecki dyrckat. Þar fyrer er þsse Hond fra honum vt Synder Konungsins

G sendt/ ꝛ þsse Skrift sm þar stendr skrifud.

Eñ þsse er Skriften sm þar stendr tilteiknud/ Mene/ Mene/ Tekel/ Vpharsin. Og hun merker þtta/ Mene/ þ er/ Gud hefr þitt Rijke taled ꝛ endat/ Tekel/ þad er/ Þeir hafa þig a Vog veiged ꝛ hellst til liett vægan funded/ Peres/ þ er/ Þitt Rijke er i sundurskipt ꝛ þm Medis ꝛ Persis giefit. Þa skipade Baltazar þ Daniel skyllde klæda mz Purpura/ og læta Gullfeste honum a Hals/ og liet vtberast af honum/ þ hñ være eñ Þridie Høfdinge j Rijkenu. Mene Tekel Peres

Eñ a þre sømu Natt vard Baltazar Konungur þra Chaldeis j Hel sleigen.

VI.

A G Darius vt af Meden lagde þ Rijked vnder sig/ þa ed hñ hafde tuo Vetur vm Sextugt. Og Dario leist þ vel fallid/ ad hñ sette yfer allt Rijked Hundrad og Tuttugu Landzfouita. Eñ yfer þssa sette hñ þria Høfdingia/ Eirn af þm var Daniel/ huerium þ Landzfouitarner/ skylldu Reikningskap giora so þ Konunguren hefde þar ecki Þuingan vt af. Darius Jere. v Dan. ix

Eñ Daniel bar langt af Høfdingiunum/ ꝛ øllum Landzfouitunum/ þuiad

 eirn ædre

eirn æðre Ande var mz honum/ Þar fyrer þa huglagde Konũguren/ ad setia hñ yfer allt Kö-
gsrijked. Huar fyrer þad Høfdingiarner ⁊ Landzfouitarner stunduðu þar eptir/ huernen þeir
gætu feinged nockra Søk til Daniels/ sem Kongsrijkenu være a mote. Eñ þr gætu øngua
Søk nie Illgiørd fundet/ Þuiad hñ var Trwr/ so þ eingen Søk nie Misgiørd kuñe ad fiñ-
ast medr honum. Þa søgðu þr hiner sømu Meñ/ Vier munum øngua Søk fiña Daniele/ B
vtan alleinasta medr hñs Gudzdyrkan.

Þa komu Høfdingiarner ⁊ Landzfouitarner aller til samans/ fyrer Konungen/ og søgdu
so til hñs/ Herra Darius Konungr/ Gud giefe þier långa Lijfdaga. Høfdingiarner Rijkesins
Landzstiornarar/ Herrarner/ Rædgiafarar/ ⁊ aller Yferbodarar hafa asett/ þ ein Konunglig
skipan skyllde vtganga/ ⁊ eitt streingeligt bod giørast/ ad huer hñ j Þriatijgu daga bidur eins
huers vt af nockrum Gude edur Mañe/ vtan af þier Kongur einum saman/ Þa skule sa kast
adur verda j LeonaGrøfena. Þar fyrer skulu þier og Herra Konungur stadfesta soddan
bod/ mz ydar Vnderskrift/ so ad þ vde ecki vmbytt giørt/ eptir Løgmale þra af Meden ⁊ Perse/
huert þ eingen ma dirfast ad briota. Og Konunguren Darius samþykte og stadfeste þetta
Bod.

Danielis Bænahættur ad bidiast þyrer þrisuar a deige

Eñ sem Daniel fornam nu/ þ suoddan Løgmalsbod var stadfest/ gieck hñ heim j sitt Hws/ C
Eñ hñ hafde j sijnum Sumarsal eitt oped Vindauga i mote Jeerusalem/ og hañ fiell a sijn
Knie Þrisuarsiñum a Deigenum/ Badst fyrer/ Lofade ⁊ þackade sijnum Gude/ so sem hñ var
adr vanr ad giøra. Þa kõu þsser meñ aller til samans/ ⁊ fundu Danielem liggiandi a Bæn
⁊ bidiande Gud siñ. Og þr geingu burt þangad ⁊ tøludu vidr Konungen vm þ sama Kong
sinsbod/ Herra Konungr/ Hefur þu ei þ sama Bod stadfest/ Ad huer hñ i Þriatijge daga/ bæ
de einhus hlut' af nockrũ Gude edr Mañe/ vtan af þier Konungenũ einum saman þa skyll
de sa j Leona Grøfina kastadr verda? Konguren suarade ⁊ sagde/ Sañinde eru þ/ ⁊ Løg þsse
j Meden ⁊ Persen skal eingen briota. Þeir suørudu og søgdu fyrer Konungenum/ Daniel
hiñ Hertekne af Gydingalande skeyter huerki vm þig nie þitt Bod/ þ þu hefr jnsett/ Þuiat
hñ bidst fyrer Þrisuarsiñum a Deige.

Daniel kastast i Leona Grøfena

Þa Konguren heyrde þ/ vard hñ Hryggr vid/ ⁊ hafde þar alla astundan a þat hñ feinge D
frelsad Daniele/ ⁊ hafde þar miked Omak fyre/ allt til þss ad Solen var vndergeingen/ ad
hñ feinge hñ lausan. Eñ þr somu Meñ komu aller samt til Konungsins/ ⁊ søgdu til hañs/
Þu veist herra Konũgr/ ad þ er Løgmæl j Meden ⁊ Persen/ ad øll þau bod ⁊ byfalningar sē
Konunguren sialfur hefr vrskurdat/ skule ønguum leyfast ad briota. Þa skipade Konungur
en ad leida fram Danielem/ ⁊ þr køstudu honum j Grøfena til Leonaña. Eñ Konunguren E
sagde til Daniels/ Þiñ Gud sem þu heidrar alla tijma hñ hialpe þier. Og þeir toku eirn
Stein/ þañ løgdu þr yfer Muñan Grafariñar/ þañ hiñ sama Jnciglade Konunguren med
sijnum eigen Hring/ og medr Hringum siña Valldarmaña/ suo þ eingen giordi Daniele neitt
til vonda. Og Konunguren gieck j burt þadan til sijns Herbergis/ ⁊ neytte einskis/ ⁊ liet øn
guan Mat fyrer sig bera/ gat ⁊ ecki helldr Sofed.

Morgunen snema þegar ad Dagade/ stod Konunguren vpp/ og gieck med flyte burt til
Grafariñar/ þar ed Leonen jñe voru. Og sem hñ kom nær Grøfiñe kallade hñ a Daniel mz
sorgligum hliodum. Og Konunguren sagde til Daniels/ Þu Daniel Þionustumadur hins F
lifanda Gudz/ Hefur eirnen þiñ Gud huerium þu þionar alla tima kuñat ad frelsa þig j fra
Leonunum? Eñ Daniel talade vid Konungen/ Herra Konungur/ Gud giefi þier langa Lijf
daga/ Miñ Gud hefr sendt siñ Eingel hingad huer ed Leonaña kuerkum hefr til samās hall-
ded/ so ad þau hafa eckirt mein mier giørt/ Þuiad fyrer honum em eg Sakalaus funden/ suo
hefe eg ⁊ ecki neitt vont a moie þier giørt/ Herra Konungr. Þa gladdist Konũguren miøg
og liet draga Danielem vt aptr af Grøfiñe. Og þr drogu Daniel burt vr Grøfiñe/ og þar
fanst eckert Saar a honum/ Þuiad hñ hafde treyst sijnum Gude.

Daniel verdr fyrer Truna varduettur i Leona Grøfiñi Hebre. xi

Þa skipade Konunguren ad framleida þa meñ sem aklagad høfdu Danielem/ ⁊ at kasta
þm i Grøfena til Leonaña/ medr þra Konum ⁊ Børnum. Og fyrr eñ þr komu til Jardar
gripu Leonen þa/ ⁊ j sundr muldu eirnen þra Bein.

Þa liet Konunguren Darius øllum Þioodum Folke ⁊ Tungumælum til skrifa. Gud giefi G
ydr mikiñ Frid. Þad er min skipan/ þ i allre Velldisstiornā mins Rijkes/ þa sklu meñ ottast ⁊
hrædast Gud Danielis. Þuiad hñ er sa hiñ lifande Gud sem blijfur eilijfligana/ ⁊ hñs Rijke
er Oforgeingiligt/ ⁊ hñs Velldisstiornā hefr ønguan enda/ hñ er eirn Frelsare ⁊ Naudhial-
pare

þare/ Og hañ giører Tækn og Stormerke/ bæde a . . . . uer ed frelsad
hefꝛ Danielem j fra Leonunum.
Og Daniel var Volldugur j Rÿke Darius/ og i Rÿke Cyrus af Persia.

VII.

A

NO Fyrsta are Kongsins Baltazˢ j Babilō/ Vitradist Daniel eirn draūur ꝛ syn j
Suefne a Sæng siñe/ ꝛ hñ skrifade þañ Drau/ ꝛ sasetti hñ mꝫ þssū hætte. Danielis
Eg Daniel sa eina Syn a Nætartÿma/ Og sia þu/ þad fiorer Vindar vn Syn vt af þm
der Himneum stormudu huer a mote ødrum/ a þui hinu mykla Siafar Ha- iiij. Dyrum
fenu. Og fiøgur Dyr mikel komu vpp vr Sionum/ ecki neitt þo ødru lÿkt.
Hid fyrsta var lÿka sm̄ Leon ꝛ hafde Vænge sm̄ Ørn/ Eg horfde a þ/ i. Leon
þāgad til ed Vængerner af þui vrdu j burt plockader/ ꝛ þ vard i burt tekid af Jørdu ꝛ þ stod
vpp a sijna fætur/ lÿka s̄ Madꝛ/ ꝛ þui vard eitt Mañshiarta giefed
Og sia þu/ þad añat Dyret þar næst/ var lÿkt einu Biarndyre/ ꝛ þ stod ødrumeigen/ og ij. Biarndyr
hafde i sijnū Muñe medal siña Tāña þriar storar ꝛ lāgar Teñur/ Og til þss hins sama var
so sagt/ Statt vpp ꝛ et miked Kiøt.
B
Epter þtta sa eg/ ꝛ sia þu/ eitt añat Dyr lÿkt einum Pardus/ þ hafde a sijnu Baki Fiora iij. Pardus
Vænge lÿka sm̄ Fugl/ Og þ sama Dyred hafde Fiøgꝛ Høfud/ ꝛ þui vard Valld gefit
Epter þtta sa eg j þssare Syn a Nætar tÿma/ Og sia þu/ þ fiorda Dyrid var Ogurligt iiij. Dyr
ꝛ Hrædligt/ ꝛ miøg Sterkligt/ ꝛ hafde Storar Jarnteñur/ at j kringum sig ꝛ j sundurmol-
ade/ ꝛ þ huad afgangs var/ þa stie þ j sundur mꝫ sijnum Fotū/ þad sāa var ꝛ miøg olÿkt hi
num ødrum Dyrunum/ ꝛ hafde tÿu Horn.
C
Eñ þa eg leit þau Hornen/ Sia þu/ þa vox vppa mille þeirra hiña sømu eitt añad lÿted Lÿted Horn
Horn/ fyrer hueriu þ hin fremstu Hornen þriu vrdu afbrotem. Og sia þu/ þ sama Horn haf
de Augu lÿka s̄ Mañs augu/ ꝛ Muñ þañ ed talade mykla hlute.
Suoddan sa eg/ þangad til ad þar vrdu Domstolar setter/ ꝛ hiñ Gamle settest nidur/ hñs Apoc. iiij.
Klæde var huitt s̄ Snior/ ꝛ hñs Høfudhaar so sm̄ tahrein Vll/ hañs Domstoll var s̄ Elldz-
loge/ og Hiolen þss hins sama logudu sm̄ Elldur / og af þss sama Auglite gieck vt eirn
langꝛ Gloande Geisle. þushund siñum þusund þionudu hønum / og Tiu siñum Hundrad
þushunder stodu frame fyrer honum. Domuren vard hallden/ og Bækur vpploknar.
D
Eg skygnda ad vegna þra storu Orda sm̄ þ Hornet talade. Eg skygndist at/ allt þangat
til ad Dyred vard j Hel sleiged/ ꝛ þss Lÿkami fyrerforst/ ꝛ hm̄ vard j Elld kastad/ ꝛ Maktin
þra añara Dyrana vard eirnen vtgiørd. Þuiad þm var tÿme ꝛ stund tileinkud/ huersu lein
ge þ sierhuert þra skyllde vara.
Eg sa j þssare Nætursyn/ ꝛ sia þu/ Ad þar kom eirn j skyum Himens/ Lÿka sm̄ Mañsins
son þangad til hins Gamla/ ꝛ var hafdꝛ fyrer hñs Augsyn/ Hañ gaf honum Magt Heidur
ꝛ Rÿke/ so þ honum skylldu þiona øll Lønd þioder ꝛ Tungumal/ hñs Valld er eilÿft/ huert
ad ecki forgeingꝛ/ ꝛ hñs Rÿke hefꝛ enguan enda.
E
Eg Daniel ottadist af þssu/ ꝛ suoddan Sioner þær skielfdu mig. Og eg gieck til eins þra Vtþyding
sm̄ þar stodu/ ꝛ bad hñ þ hñ segde mier saña skyring a þssu øllu. Og hñ talade vid mig/ ꝛ Syniñar
sagde mier j fra huad þ merkte. Þesse fiøgur hin myklu Dyren/ eru fiøgur Kongarÿke sem
vpp munu koma a Jørdu. Eñ Heilager hins hædsta Gudz munu Rÿked vnder sig leggia ꝛ
eignast þ vm Allder ꝛ at eilÿfu
Þar eptera villda eg giarnā hafa vitad saña vissu vt af þui fiorda Dyrenu/ huert ed var
allt ødruuÿs eñ øll þau hin oñꝛ fiøgꝛ/ og Ogurligt/ þ er hafde Jarnteñur og Eirklaufer/ þ þriu
at j kringū sig ꝛ j sundurmolade og hitt huad afgangs var stie þ j sundꝛ mꝫ sijnum Fotum/
F
ꝛ af þm Tiu Hornunum a þss Høfde. Og af þui ødru sm̄ þar vox vpp/ fyrer hueriu þad
þriu Hornen af fiellu/ ꝛ af þui sama Hornenu sm̄ Augun hafde/ og þañ Muñen sm̄ mykla
hlute talade/ ꝛ þ meira var þm sm̄ hia þui voru. Og eg sa þ sama horn beriast i mote Hei
løgum ꝛ yfer vañ þa/ þangad til sa hiñ Gamle kom/ ꝛ hiellt Dom fyrer þa Heiløgu hins
hædsta/ ꝛ sa tÿme kom þ hiner Heiløgu toku Rÿked vndir sig.
Hn̄ sagde lÿka so/ þ fiorda Dyred mun vera þ Fiorda Rÿked a Jørdu/ huert ed Mektug
ra mun vda eñ hin øll oñur Rÿken/ þad sama mū øll Lønd suelgia/ vndertroda ꝛ sundꝛ mer- iiij. Dyren
ia. Þau

[a] So sm̄ aþ Alexandri Rÿke/ vrdu fiögr Kongarÿke/ So eru vr Romuerig rÿke ꝛc. Rÿke orden/ sm̄ er Syrland/ Egiptaland/ Asialãd Gricland/ Valland/ Frankarÿke/ Spanialãd /Affrica/ Pyskaland/ Engeland/ Þuiad þsse öll Kongarÿke höfdu Romuerriar vnder synu vallde

Eñ þau Tiu Hornen merkia Tiu [a] Konga/ sem vt af þui sama rÿkenu munu vppkoma. Eñ epter þa hinu sömu/ mun eirn añar vppkoma/ ⁊ sa mun Mektugre vera þm̄ hinum fyrrum/ ⁊ hñ mun þria Konunga vnderleggia. Hñ mun tala Gudlastan a mote hinum Hæsta ⁊ foreyda Heilögum hins Hædsta/ ⁊ mun a setia sier ad vmbreyta tÿmum ⁊ Lagasetningum. Eñ þr mūu j hñs Hendr oforselloer óda vm eirn Tÿma ⁊ nockra Tÿma ⁊ eirn halfan tÿma G

Þar eptera mun Domuren Hallden verda/ þa mun hñs Makt j burt teken verda/ so þad hñ nidur j Gruñ afmaadr ⁊ forglatadur verde. Eñ Rÿked/ Vallded ⁊ Makten vnder öllum Himne mun þui Heilögu Folke hins Hædsta gefin verda/ huert Rÿke ꝥ eilÿft er/ ⁊ allt Yfervalld mun honum þiona ⁊ hlyda/ Þetta var ende Ræduñar.

Eñ eg Daniel hrygdest miög i mÿnu Hugskote/ ⁊ mÿn yferlit þau vmskiptust/ þo geymda eg þsse ord j minu hiarta.

VIII

Danielis syn vt aþ Hrwtnum og Kiarnhafrenum Supra vij

[b] Elam) Kallast hier eptera Persialand

A Þridia Aare Rÿkis Baltazar Konungs/ birtist mier Daniele ein Sion/ epter þui sem mier birtist j fyrstu. Eñ eg var/ þa eg suoddan sa til Susan j þre höfud Borg/ j Landinu [b] Elam vid Vatned Vlai. Og eg leit minū Augum vpp/ og sia þu/ Ad eirn Hrwtur stod fram̄ vid Vatned/ Hañ hafde tuo löng Horn/ ꝥ añad var þo ödru leingra/ og ꝥ hid leingra vox miklu seirna. Eg sa ꝥ Hrwturen stangade mz Hornunum / j mot Vestrenu/ mot Nordrenu/ ⁊ i mot Sudrenu/ Og eingen Dyr kuñu honum j mote ad standa/ nie vt af hñs hende ad frelsast/ Helldr hafdest hñ ad huad hñ villde/ ⁊ vard mikell. A

Og ē eg hugleidda at þssu/ Sia þu/ Þa kom eirn Kiarnhafr vr Vestrenu/ laust vid alla Iardr kringluña/ so ꝥ hñ snart ei Iördena/ Og sa same Kiarnhafuren hafde eitt frabært Horn a millum siña Augna. Og hñ kom allt at Hrwtnum sm̄ tuo Hornen Hafdi/ huern eg sa fram̄ vid Vatnet/ og hañ hliop j Reide siñe Hardliga at honum. Og eg sa til hñs þa ed hñ kom alla leid ad Hrwtnum/ ⁊ olmadist miög vidr hñ/ ⁊ stangade Hrwten/ og j sundurmolade tuo hñs Horn. Og Hrwturen hafde enguan krapt ꝥ hñ giæte stadest fyrer honum/ helldr fleygde hñ honum til Iardar/ ⁊ trad hñ vnder/ ⁊ eingen kuñe þañ Hrwten at frelsa af hñs Hende B

Og sa Kiarnhafuren vard næsta mikell/ Og þa ed hñ var sm̄ sterkastur orden/ j sûdurbrotnade ꝥ mikla Horned/ ⁊ j staden þsi vxu vpp fiögur önur Horn/ j mote þeim fiorum Vindum Himensins. C

Antiochus Epiphanes

[c] Verduga) þad er/ Gydingalande

[d] Himneskr her er Gudz þionusta til Ierusalem huers Hershöfdinge ad Gud var/ og Stiörnū ar eru þeir Heilögu i þessum Her

Og vt af einu þui enu sama/ vox vpp eitt lÿted Horn/ ꝥ vard nærsta mikcd mot Sudrenu mote Austrenu ⁊ i mote þui [c] verduga Lande. Og ꝥ vox allt til [d] Himneska hersins/ ⁊ nidr slo þar nockra vt af/ ⁊ af þm̄ Stiörnunū til Iardar/ ⁊ trad þa vnder. Ia ꝥ sãa ox allt til Höfdingians þssa Hersins/ Og tok j burt fra honum þad dagliga Offred/ ⁊ foreydde bygd hñs Helgedoms. Eñ honum vard su Makt gefin/ j mote þui dagliga Offrenu/ fyrer Synd aña saker/ ad hñ Sañleiken nidur vid Velle legde/ og huad hñ giörde þad Luckadist honum

[d] Kuelldi og Morgne) Þetta eru ei Vikudagar/ so sm̄ Dan. ix helldr Natturliger dagar/ þar ed mest reikna bædi Kuelld og Morna

Eñ eg heyrda eirn Heilagan seigia/ ⁊ sa hiñ same Heilage mællte til eins þra sm̄ þar taladе/ Huersu leinge skal þo soddan Syn/ af dagligu Offrenu/ ⁊ af Syndiñe vera / vegna hûrar ꝥ þsse foreyding skier/ so ꝥ bæde Helgedomuren ⁊ Heren nidr troden verde? Og hñ suarade mier/ Þad eru Tuo Þushund ⁊ þriu Hundrud dagar/ fra [d] Kuellde til Morguns ad reikna/ Þa mun Helgedomuren vÿgdur verda ad nyiu. Og þa eg Daniel sa suoddan Syn/ ⁊ giarnan villde hana skilted hafa/ Sia þu/ þa stod þar fyrer fraan mig lÿka sm̄ añar madr. D

Og eg heyrda eins Mãs raust a millum Vlai/ sa kallade/ Gabriel/ Vtlegg þu þessū Synena/ so ad hñ skilie hana. Og hñ kom þar alla leid ad mier. Eñ eg vard ottasleigen þa ed hñ kom/ ⁊ fiell fram̄ a mÿna Asionu. Eñ hñ sagde til mÿn/ Tak þier skiliast þu Mañsins son/ Þuiad þsse Syn heyrer til þm̄ sÿdasta tÿma. Og þa ed hñ talade vid mig/ leid eg nidur i Aunguit til Iardar/ fram̄ a mina Asionu. Eñ hañ tok til mÿn/ ⁊ reiste mig vpp/ suo ad eg stod. Og hñ sagde/ Sia þu/ Eg vil kuñgiora þier huernen ꝥ mun tilganga a tÿmum hiñar sÿdustu Reide/ Þuiad enden hefr tileinkadan tÿma. E

Kiarnhafr Alexander magnus

Sa Hrwturen mz þm̄ tueimur Hornunum sm̄ þu hefr sied/ ꝥ eru þr Konungar j Media og Persia. Eñ sa Kiarnhafuren er Konungur j Gricklande. Þad hid mykla Hornet a millū hñs Augna/ er sa hiñ fyrste Kongr. Eñ þar ed fiögr vppvxu j þsi stad/ þa ꝥ var af broted/ ꝥ F

merker/ ad fiögur Kongarijke munu vppkoma af þeirre Þiod/ Eñ þo eigi suo Mektug sem-
hann var.

Epter þsse Kongarijken/ nær ed Illgiörden er mikel orden/ þa mun vppkoma eiñ Illgi
arn ꝛ Nreckuijs Kongr/ sa mun Mektugur vera/ þo eigi vt af sialfs sijns krapte/ Hñ mun mz
vndarligum hætte for eyda/ ꝛ þ sama mun honum luckast/ ad hñ fae þui so til vegar komid.
Hñ mun hina Oflugu ꝛ þa Heiløgu Þiod vid Velle leggia/ ꝛ fyrer sijna Kiænsku mun hm̃
þ Suikræde takast. Og hñ mun Metnast j sijnu Hiarta/ ꝛ fyrer Velgeingne mun hñ mar
ga fordiarfa/ ꝛ mū setia sig vpp i mote þm Hofdingianum allra Hofdingia/ Eñ hñ mū æn
handa i sundurlamen verda.
G Su Synen af Apnenū ꝛ Mornenū s þier er sögd/ hun er soñ/ eñ þu skallt bijuara þa Syn
Heimugligana/ þt þ er eñ nu eirn langr tijme þangat til. Og eg Daniel vard veykur/ og laa
Siukur nockra daga. Þar eptera stod eg vpp/ ꝛ starfade j Konungsins erindum/ ꝛ mig furd
ade þsse Syn/ ꝛ þar var sa eingen/ ed vtlegde hana fyrer mier.

IX.

A A Fyrsta Aare Darius/ sonar Assueri/ af Sleckte þra j Meden/ huer ed Ko
nūgur vard yfer Rijkium þra Chaldeis/ a þui sama fyrsta Aarenu hñs Rij Darius
kesstiornar/ hugda eg Daniel ad/ j Bokunum/ ad þre Aaratølu/ sm̃ DRO Dan. ix
TTen hafde talad til Prophetans Jeremia/ þat Jerusalem skyllde Sio-
tijge Aar j eyde liggia. Og eg snere mier til DROTTENS mijns
Gudz/ ad bidia hñ ꝛ grætbæna/ medr Føstum/ j Seck ꝛ Osku. Eñ eg bad
so til DROTTINS mijns Gudz/ vidurkende ꝛ sagde.
O Gud DRotten miñ/ Þu hiñ mykle ꝛ hiñ hrædelige Gud/ halldandi Sattmalā ꝛ Myskūse Bæn
B me vidr þa sm̃ þig elska ꝛ þijn Bodord vardueita. Vier høfum Syndgast/ ꝛ giørt jlla/ vier Danielis
høfum verit Ogudliger/ ꝛ falled fra þier/ ꝛ høfum broted af þijnum bodørdum og Riettlætis
domum/ vier hlyddum ecki þijnum Þienurum/ Spamøñunum/ þr ed i þinu Nafne Predikudu
vorum Konungum/ Høfdingium/ Forfedrū ꝛ ollu Folki j Landenu. Þu DROTTIN ert
Riettlaatur/ eñ vier meigum skamast vor/ so sm̃ ad nu geingr þ þm j Jerusalem ꝛ øllum Js-
rael/ bæde þm sm̃ nærre ꝛ fiarre eru j øllum Løndum/ þangad ed þu hefr j burtrekit þa fyrer
þra Misgiørninga saker/ sm̃ þr hofdu a mote þier broted. Ja DROTTIN/ vier sialfer
vorer Konungar ꝛ Høfdingiar/ ꝛ vorer Forfedur hliotum nu ad skamast vor/ fyrer þ at vier Syndaña
høfum a mote þier brotid. Eñ þijn/ DROTTIN vor Gud/ er Myskunsemen ꝛ Fyrergef Vidurkenning
C ningen. Þuiat vier frafiellum/ og epterfylgdum ecki Raust DROTTINS Gudz vors/
so þ vier geingum j hñs Løgmæle/ huert ed hñ lagde fyrer oss/ fyrer sijna þienara Spameñe
na/ helldr allt Jsraels Folk braut af þijnu Løgmæle/ ꝛ hneigdist þar j fra/ so ad þ epterfylg
de ecki þiñe Raust.

Þar fyrer kiemr eirnen yfer oss su Bøluan og Fyrermæling sem skrifut er j Løgmæls bok Deut. xxviij
Moysi Gudz Þionustumans / ad vier høfum Syndgast a mote honum. Og þau sijn Ord
hefur hñ hallded/ sm̃ hñ hefur talad j mote oss/ ꝛ vorum Landzdomurum/ þr ed oss ættu at dæ
ma/ þ hñ hefur so mykla Ogiæfu yfer oss koma læted/ þ heñar lijke er ecki skiedr vnder øllum
Himne/ so sm̃ þ skied er yfer Jerusalem. Eins lijka so sm̃ ad þ skrifar stendr j Moyses Løg-
male/ lijka so er øll þsse hin mykla Ogiæfa yfer oss komen. So tilbædum vier ꝛ ecki eirnen
DROTTIN vorn Gud/ suo þ vier snerunst j fra vorum Syndum/ og skildum þiñ Sañ-
D leika. Þar fyrer hefur DROTTIN eirnen vakande vered medr þessa Ogiæfu/ og læted
hana yfer oss ganga. Þuiad DROTTIN vor Gud er Riettlæatur j øllum sijnū Verkū
þm ed hñ giører/ af þui vier epterfylgdum ecki hñs Raust.

Og nu DROTTIN Gud vor/ þu sm̃ vtleidder þitt Folk af Egiptalande med Oflugre Bænen
hende/ ꝛ giørder þier eitt Nafn/ epter þui sm̃ at nu er þ/ Vier høfum syndgast ꝛ niog Illa
giørt/ Ah DROTTIN/ vegna allz þijns Riettlætis/ lat nu af þiñe Reidi og Grimd yfer
þiñe Borg Jerusalem/ ꝛ þinu hinu Heiløgu Fialle. Þuiat vegna vorra Synda og fyrer
Misgiørninga saker Fedra vorra/ lijdr Jerusalem ꝛ þitt Folk Smæan hia øllum þm sm̃ hier
j kringum eru.
E Og nu Gud vor/ heyr þu Bæn þijns Þienara/ og hñs Akallan/ ꝛ auglijttu Milldeligana
þiñ Hei-

þinn Helgedom sem foreyddr er / fyrer saker DROTTENS. Hneig þu þijn Eyru minn Gud/ ꝛ heyr þu/ Vpplukt þinu Augu/ ꝛ sia þu húsu þ vier erū j eyde lagder/og su Borg en sm̃ epter þinu Nafne er kølluð. Þuiad vier liggium fyrer þiñe Augsyn med voru Bæna akalle/ ecki fyrer saker vorrar Riettlætingar/ helldur vegna þiñar mikillar Myskunsemi. DROTTen heyr þu/ DROTTen vertu Myskunsamr/ DROTTen Hygg nu ad ꝛ giør þ/ ꝛ drag þ ecki leingr vndan/ þijns sialfs vegna/ Miñ Gud/ Þuiat þin Borg ꝛ þitt Folk er nefnt epter þinu nafne.

Eñ þa eg nu so talade/ ꝛ badst þañen fyrer/og vidurkende minar Synder og mijns Folks F
Jsraels/ og lꝺ a Bæn miñe fyrer Auglite DROTTINS Gudz mijns/ vegna þss hins Heilaga Fiallsins mijns Gudz/ A þrre sømu stundu þa ed eg so talade j miñe Bæn/ þa flaug sa Madr Gabriel þangat/ huern at eg hafda ꝺdur j Syn sied/ ꝛ hañ ahrærde mig vm tijma Kuelldoffursins. Og hñ vndervijsade mier/ ꝛ talade vid mig ꝛ sagde/ Daniel/ Nu em eg vtsen komeñ dur til ad vndervijsa þier. Þuiad þañ tijd þu a tokst til at bidia/ þa vtgieck þtta Bod/ og eg kom þar fyrer hingat/ ad eg kuñgiøre þier þ sama. Þuiad þu ert kiær ꝛ mikels meten/ Þui hygg nu at/ so at þu skilier Sionena.

Siøtijgu Vikur eru a lycktadar yfer þitt folk/ ꝛ yfer þijna Heilogu Borg/ þa mun Yfer trodsluñe hamlad/ og Synden fa enda/ og Misgiørninguren forlijkast/ og þad hid eilijfa Riettlæted koma/ og Sionernar ꝛ Spadomarn͛ munu vppfyllast/ ꝛ sa hiñ allra Heilagasti mun þa smurdur verda.

So merk nu ꝛ hygg þar ad/ j fra þm tijma/ nær ed þat Bod vtgeingr at Jerusalem skule G vpp aptur bygd verda/ allt til Høfdingians Christum/ þa eru siø Vikur/ ꝛ Tuær ꝛ Sextiju Vikur/ Og Strætin og Mwrueggerner munu vppaptur bygder verda/ þo a hryggeligum tijma. Og ad lidnum þm tueimur ꝛ Sextiju Vikum/ þa mun Christur vpprættur verda/ og b vera ecki meir

Og Folked þss c Høfdingians mun koma/ ꝛ Borgena ꝛ þañ Helgedomen j eyde leggia / so ad þad mun þa eirn enda taka/ suo sem fyrer añad Vatzflod/ og allt til enda þss Bardaga skal þad j Eyde blijfa.

Eñ møgrū mū hñ stadfesta Sattmalan vm eina Viku/ Og midt j þre Vikuñe mū Forn færingen ꝛ Mataroffred afleggiast/ Og j hia þm Vængiunū mun standa Suiuirding For eydsluñar/ Og þ er so alzcktad/ ad þ skule sizdā j eyde blijfa allt til enda.

a Tokst til) Mierk/ Þa Bæn en hefst þa er hun þegar Bænheyrd

b Mir vera) Þañ mun ecke vera/ i Moses Veralldligre Rijkisstiorn/ þr hñ vppbyri ar eitt Him neskt Rijke

c Folked Høfdingians Þad er Keisarans sm̃ þa mun Einuallozherra i Heimenum/ þad eru Romueriar

X.

A Þridia Aare Konungsins Cyrus vr Persia/ vard Daniele (þm ed kalladist A
Baltazar) nockut þ opinberad sm̃ sañarligt er/ og af mikils hꝺttar efnum/ Og hñ huxade epter þui ꝛ merkte þa Syn fulluel. J þañ sꝺa tijma var eg Daniel Syrgiande j þriar Vikur/ ꝛ neytti øngrar lystiligrar Fædslu/ Kiøt ꝛ Vijn kom ecki j miñ muñ/ ꝛ ecki smurda eg mig mz Dyrligū Smyrslū/ þa ngat til ed þær þriar Vikuñar voru vmlidnar.

A þm fiorda og Tuttugasta deigi hins fyrsta Manadar var eg j hia þui mykla Vatnenu Hidekel. Og eg hoof mijn Augu vpp ꝛ sa / ꝛ sia þu/ Ad þar stod eirn madur j hujtu Silke/ sa hafde vm sig Gull linda/ hñs Lijkame var lijka sm̃ eirn Turkis steirn/ hñs Andlit so s̃ Eldingr/ hñs Augu sm̃ loganda Lios/ hñs Armlegger ꝛ Fætur sm̃ skiær Messing/ Og hañs Mꝺlromur var lijka sem eiñ mikill Hydur. Eg Daniel sa suoddan Syn alleina/ og þeir B
Menn sm̃ hia mier voru sꝺu hana ecki/ þo fiell þar ein mikel hrædsla yfer þa/ so ad þr flydu/ ꝛ føldu sig. Og eg var eirn saman epter/ og sa þijsa enu myklu Syn. Eñ þar vard eckert Afl j mier/ ꝛ eg vard mz øllu Mꝺttlaus/ ꝛ eg hafda ønguā Mañskap meira. Og eg heyrda hñs Rædu/ og j þui ad eg heyrda hana/ leid eg nidr a mijna Asionu til Jardar.

Og sia þu/ ein Hønd ahrærde mig/ ꝛ Reiste mig vpp a Knien ꝛ Hendurnar/ og sagde til mijn/ Þu Astsamlige Daniel/ Merk þau ord sm̃ eg tala vid þig/ og statt vpp riettur/ þt eg em nu sendur til þijn. Og þa ed hñ talade suoddā vidur mig/ stod eg vpp/ ꝛ var skialf C
ande. Og hñ sagde til mijn/ Hrædst þu ecki Daniel/ Þuiad j fra þm fyrsta Deige þa ed þu astundader af Hiarta ad fa skilning/ ꝛ þa þu þimber þig/ fyrer þijnū Gude/ þa eru þijn Ord alheyrd/ ꝛ eg em þiña vegna hingad komen. Eñ a høfdingen Rijkesins j Perstalande hefur staded mie

Kongr Cyrus

a Eirn Konungligur Hofgardz Diøfull

staded mier j mote eirn Dag & Tuttugu/ & sia þu/ ad Michael eirn af þeim ædstu Høfdingium/ kom mier til hialpar þa vann eg Sygurem hia Kongenum j Persia. Enn nu kem eg ad vnderuijsa þier/ huernen þijnu Folke mun veita hier epter/ þuiad þesse Syn mun skie epter nockra tijma lidna. Og sem hann talade soddan vid mig/ laut eg nidur til Jardar/ & þagde

Og sia þu/ Ad eirn/ lijka sem Madur/ ahrærde minar Varer. Þa lauk eg mijnum Munne
D vpp/ og talade & sagde til þess sem fyrer mier stod/ Minn Herra/ mijner Limir þr skialfa aller af þessare Syn/ og eg hefeønguan Mannskap meira. Og huernen kann Þion mijns Herra ad tala vid minn Herra/ mz þui at þar er eckert Afl meira j mier/ Og eg giet varla Ønd dreiget.

Þa ahrærde mig eirnen aptur lijka sem eirn Madur at yferlite/ & styrkte mig/ & sagde/ Ottast ecki/ þu Elskumadur/ Fridur sie mz þier/ & vert Hraustur & Hugdiarfur/ Og þa hann talade so vid mig/ Hreysta eg mig/ & sagde/ Minn Herra tala þu / þui þu hefur mig styrkuan giort.

Og hann sagde/ Veistu nockut huar fyrer ad eg em komen til þijn / Nu vil eg j burt aptur hiedan/ & beriast vidur Høfdingian j Persia lande. Enn nær ad eg fer j burt/ sia þu/ Þa mun koma Høfdingen vr Gricklande. Þo vil eg & kunngiøra þier huad þar stendur skrifad/ þad vijssuligana mun skie/ Og þar er eingen sa mier hialpar mote hinum/ vtan Høfdingem Michael/ Þuiad eg veitta honum eirnen Lid a þui fyrsta Aare Darius j Meden/ suo þad eg hialpade honum/ & styrkte hann. Og nu vil eg kunngiøra þier huad skie skal visseliga.

XI.

A S Ja þu/ Þrir Konungar munu enn nu j Persia lande ~~vpprijsa~~ standa/ enn sa hinn fiorde mun meira Rijkdom hafa enn aller þr adrer/ & nær ed hann er j sijnu Rijkedæme sem Mektugastur þa mun hann alla vppuekia a mote þui Kongsrijkenu j Gricklande. — a Xerxes

b Þar eptera mun vpprijsa eirn Mektugur Konungur/ & Yferdrottna mz myklu Vellde/ & hueriu helst ed hann vill þui mun hann til vegar koma. Og nær ed hann er sem hædst vppkomen/ þa mun hans Rijke j sundurbresta/ & sier i þa fiora Vinda Himensins j sundurskipta/ Eigi þo vppa hans epterkomendur/ ei helldur eirnen medur soddan Maktaruellde sem þad hans hefur vered/ Þui hans Rijke mun foreydast & annarligum ad hlutskipte verda. — b Alexander hinn mykle Supra vij viij

c Og sa Konunguren mote Sudrenu/ sem ad er eirn vt af hans Hershøfdingium mun Mektugur verda/ enn j mote honum mun eirn annar Mektugur vera/ & Yferdrottna/ huers Velldisstiornan mun mikel vera. — c Ptolomeus lagus Seleucus Nicanor

d Enn epter nockur Aar Liden/ munu þr vinattu giøra sijn a millum. Og Dotter þess Kongsins mote Sudrenu mun koma til hins Konungsins mot Nordrenu Vinskap ad giøra/ enn hun mun ecki blijfa vid Magt þess Armleggsins. Þar ad auk eirnen mun hennar Sæde ecke vidstanda/ helldur mun hun ofurseliast asamt þeim sem hana hafa þangat haft/ & medur Barnenu & þeim sem hana hafde vm stundarsaker Mektuga giort. — d Bernice/ Pto. Philadelphi Dotter Anthiocus Theos

e Enn kuisturen eirn af hennar Rootum mun vpp rijsa/ sa mun koma mz Ogrynne Her/ og inn falla j Velldeð þess Konungsins mote Nordrenu/ & þad sama vnder sig leggia & Siguren vinna Hann mun eirnen þra Skurgod & Likneskiur medur Kostuligum Dyrgripum/ bæde af Gulle og Silfre/ burt flytia j Egiptaland/ & vm nockur Aar vidstadet gieta þeim Koungenum mote Nordrenu/ & nær ed hann hefur j giegnum fared Rijke þess hins sama/ þa mun hann jnndraga aptur i sitt eiged Land. — e Ptolo. Euergetes Bernice Broder Seleucus Gallinicus Anthiocus Hierax

B β Enn hans Syner munu reider verda/ & mykla Herlide til samans safna/ og eirn þra mun koma/ & lijka sem Vatzflod þar framdynia/ og hinn þar aptur j mot fyrer sijnum Borgum til Reide reita. Þa mun a Konunguren mote Sudrenu skapillskast/ og vtdraga & beriast vidur þann Konungen mote b Nordrenu/ & mun slijkan Folksfiølda til samans draga/ so þad hinn flockuren mun honum j hendur seliast/ & þann sama flocken mun hann ad Herfange j burt flytia. Og saker þess mun hans Hiarta forhefia sig/ ad hann hefur so margar Þushunder vid Velle lagt Enn þar mz mun hann ecki Makt yfer honum fa. — β Anthiocus hinn mykle og hans Broder Seleucus Keraunus; a Ptol. Philopator; b Anthiocus Magnus

g Þuiad Konunguren mote Nordrenu mun enn aptur miken Folks fiølda til samans draga myklu meira þeim hinum fyrra/ Og epter nockur Aar liden/ þa mun hann frambruna med Ogrynne Hers/ og mz myklum Rijkdome. Og a þeim Tijma munu marger setia sig j giegn þeim Konunginum mote Sudrenu/ So munu eirnen nockrer Rangsnuner vt af þijnu Folke taka sig vpp — g Sa same Anthiocus hinn Mykle

Spaſøguna ad fylla/og þr hiner ſømu munu falla.

b Antiochus i mote Pto. Epiphanes

b Þa mun Konūguren mote Nordrenu vtoraga/⁊ Neruirke giøra/og Sterkar Borger E
viña/⁊ þr Armlegger hins Sydra fa þui ecki vared/⁊ hñs hid beſta Folk mun eigi kuña þui
j mote ad ſtanda. Nelldur mun hñ þa ed hñ kemur honū nær/þ giøra ſ honū lijkar/⁊ eingen
mun honum i mote ſtadet gieta. Hñ mun og eirnen jñkoma j þ verduga Landet/⁊ mun þad
fullgiøra mz ſiñe hende. Og mun ſiñe Augſyn þangad venda/þ hñ kome medr Makt alls ſij
ns Rijkis. Eñ hñ mun forlijkaſt vidr hñ/⁊ mun gefa honum ſijna Dottur til eignar Kuiñu/
ad hñ fordiarfe hñ ſo/ eñ þ mun honum ecke luckaſt/ ⁊ þar mun eigi af verda.

Þar eptera mun hñ ſnua ſiñe Augſyn til Eyiaña/og yfer viña margar af þm. Eñ eirn
Nøfdinge mun þuinga hñ/ ſo ad hñ hlytur mz Oſæmd þar fra ad huerfa/vppa þ ad honum
veitiſt ecki meire Vanuirda. Sijdan mun hñ ſiñe Augſyn aptur ſnua til ſijns Landz/og mun
reka ſig þar a/ og nidurfalla ſo þ hñ mun huerge funden verda.

Og i ſtaden hñs mun eirn añar vppkoma/ſa mun j Konungligre Tign ſitia ſ eitt Jll D
meñe/Eñ epter fa eina daga mun hñ j burt ſkafaſt/þo huorke fyrer Reide nie Bardaga.

Seleucus Philopator

J hñs ſtad mun vppkoma eirn fyrerliten Madur/ hueriū þ ſu Konunglig Tign var ecke
fyrerhugut. Sa mun koma/⁊ þ mun Luckaſt hm/⁊ þ ſama Kongs rijked medr Miukmælū
vnder ſig leggia. Og hiner Armleggerner(þr ed þangad ruñu ſem Vatn)munu af honum
lijka ſm ødrum Arfoſſe yferbugadir og nidurbeygder verda/þar mz eirnen ſa Nøfdingen vidr
huern þ Sattmalen var giordur. Þuiad epter þ hñ hefr a Vinattu giørt vidur hñ/þa mū
hñ ſuikſamliga breyta vidr hñ/ og mun draga hier vpp/og hñ mz fæu einu folke yferbuga

Ptol. Philometor/Antiochus Syſtur ſon

Og þ ſama mun honum luckaſt/ſo þ hñ mun jñ draga j þær beſtu Borger Landſins/ og mū
þui ſo til vegar koma/ſm huerke hñs Fedur nie Forelldrar feingu giørt/medr Rænum/ Grip
deilldum og Nerfange/og hñ mun ſtunda epter þm ſterkuſtu Borgum/og þad ſama vm no-
ckra Stund.

Og hñ mun ſijna Makt ⁊ ſitt Niarta vppueckia i giegn þm Konungenum mot Sudrenu
mz myklum Nersfiølda. Þa mun ſa Konunguren mote Sudrenu vpphuattur verda til Bar E
daga/mz myklu og Mektugu Nerlide/ Eñ hñ mun ecki vidſtadet gieta/Þuiad Suikræde mu
nu vid hñ giørd/Og þr hiner ſømu ſm hañs Braudbijtar eru/þr mūu ſtyrkia til at fyrerkōa
hm og hñs Nerlide nidur ad þryckia/ſo þ nærſta marger mūu j Nel ſlegner vda. Og þeirra
beggia Konungaña hiørtu munu þeinkia huernen hellſt þr giete huor ødrum fyrer komed/⁊
munu þo vid eitt Bord mz Vnderhyggiu huor vid añan tala/eñ þ mun þm ecki viñaſt/ Þui
ad Enden er vppa eiñ añan Tijma alyecktadr.

Epter þ mun hñ ſnua heim aptr j ſitt Land mz myklu Godze/Og ſijnu hiarta ènda i mo
te þm Neiløgum Sattmala/þar mun hñ nockru af ſtad koma/og ſuo ſijdan heim fara j ſitt
Land.

ij Mach. v Romueriar

Epter þ mun hñ i hæfiligan Tijma draga eñ jñ aptr j mote Sudrenu/ eñ hm mū þ j añat ſiñ F
ecki ſo luckaſt ſm j fyrra ſiñe. Þuiad Skipen vt af Chitim munu j mote honum koma/ſuo þ
hñ mun hliota fra ad ſnua ⁊ j burt ad ryma.

a Armlegger) hñs Höfudz men og Magtar men

Þa mun hñ Gremiaſt i giegn þm Neiløgum Sattmala/⁊ mū þ fullgiøra/⁊ ſig þar vm
ſkoda/⁊ þa hina ſømu til ſijn lada ſ yfergiefa þañ Neilagā Sattmala. Og hñs a Armleg
ger munu þr ſtāda/ Þeir mūu ⁊ ſaurga Nelgedōen j Borgiñe/ ⁊ þ dagliga Offred af taka/
⁊ eina Suiuirding Foreydſluñ vppſetia/ Og hañ mū mz Smiadur Nræſne fara/⁊ vidr þa
Ogudligu ſm Sattmalan yfergiefa mū hñ Fagurmæle hafa. G

Þetta er Judas Machabeus og hñs Bredur og Fylgiarar

Eñ þ Folk ſm ſiñ Gud vidurkeñer mun vpphuetia ſig/ ⁊ framkuæma þ. Og þeir hiner
Skynſømu a medal Folkſins munu mørgum ødrum kieña/Fyrer þad munu þeir falla fyrer
Ofridar Suerde/Ellde/Nerleidingum Gripdeilldum vm nockra Stund/ Eñ j þeirre hiñe
ſømu Ofſokn mun þm þo ſamt ein lijtel Nialp veitt verda. Eñ marger mūu med Flaræde ge
fa ſig til þra. Og þr hiner ſkynſømu munu nockrer falla/ vppa þ þr reynder/hreiner ⁊ Kla
rer vde/þangad til ad þ hefur eirn enda/Þuiad þar er eñ nu eiñ añar Tijme fyrer Nondum.

XII.

Og ſa a Konguren mun giøra huad honū ſyniſt/ ⁊ hñ mun taka ſig vpp/⁊ forheſta A
ſig a mote þui øllu ſm Gud er/ og j mote þm Gude allra Gudaña mun hñ hræde-
ligana tala/Og þ hid ſama mun honum takaſt/þangad til ad ſu Reiden er vte/Þui
ad þ

ad þ er vrskurdat hüsu leinge ed þ skule vara. Og vm Gud Fedra siña mū hñ ei skeyta/ Nañ
mun huerke vm Kueña ast/ nie vm nockurn Gud hirda/ Þuiad hañ mun taka sig vpp i mote
øllum.

En j staden þss mun hñ siñ sialfs eigen Gud Mausim heidra/ Þuiad hñ mun þañ Gud
sm̄ hñs Fedur hafa ecki afuitad/ heidra mz Gulle ⁊ Silfre/ Gymsteinum ⁊ Dyrindisgripum.
Og hñ mun þm̄ (sm̄ honum hialpa til Mausim ad efla/ medr þm̄ añarligum Gude ed hñ he
fur sier vtualed) myklar Sæmder veita/ ⁊ þa ad Høfdingium giøra yfer myklu Godze/ ⁊ Lan
denu ad Verdlaunum medr þm̄ vtskipta.

B Og ad lyktunum mun Konungurenn mot Sudrenu beriast vidur hañ/ Og sa Konungurenn
mote Nordrenu mun vtbua sig mote honum/ medr Vognum/ Riddørum ⁊ skipafiølda/ ⁊ mū
jñfalla j þau Lønden/ ad fordiarfa þau/ ⁊ yferfara. Og hñ mun jñdraga j þ verduga Lan
det/ og marger munu þar falla. En þsser munu hñs Hønd vmflyia/ Edom/ Moab/ og þeir
Frumburder af Sonum Ammon/ og hañ mun siJna Magt vtsenda j Lønden/ og Egiptaland
mun ecki vndan honum komast/ helldr mun hañ fyrer siJna yferferd Drottna yfer Gulle og
Silfre/ ⁊ yfer øllum Fiarsiodum Egiptalandz/ Lybie ⁊ Blalandz.

C En eitt Hroop mun skielfa hñ/ vr Austre og Nordre/ Og hñ mun mz mikille Grimd vt-
fara/ verāde þss siñis marga ad drepa ⁊ fordiarfa. Hñ mū Landtiallde siñar Hallar vppslaa
a millum tueggia Siafarhafa/ j kringum þ verduga Heilaga fiallit/ þāgad til ed þ er vten-
dat vm hñ/ og eingen mun honum til Fulltingis koma.

A þm̄ Tijma mun sa hiñ mykle Høfdinge Michael/ sm̄ fyrr þijnu Folke stendur/ taka sig Michael
D vpp/ Þuiat þad mun slijk Hørmūgar Tijd vera/ sm̄ ei nockurn Tijma hefur verit i fra þui þ
meñ toku ad vera/ allt til þss Tijma. Og a þm̄ sama Tijma mun þitt Folk frelsat verda/ all
er þr sm̄ skrifader standa i Bokiñe. Og marger af þm̄ sm̄ i Molldu Jardareñar eru ⁊ sofa
munu vppuakna/ sumer til eilijfs Lijfs/ sumer til eilijfrar Smañar ⁊ skamar. En þr s̄ gott
E hafa kient munu skijna sm̄ Himensins Geislar/ ⁊ hiner sm̄ mørgum vijsa til Riettlætesins/ lij-
ka sm̄ Stiørnur vm Alldr ⁊ ad Eilijfu. Og þu Daniel byrg þu þsse Ord/ og Jñcigla þessa
Skrift/ Allt til þess hins sijdasta Tijma/ þa munu marger þar vppa hitta/ og miken Vijs
dom fiña.

Og eg Daniel sa/ ⁊ sia þu/ Ad þar stodu tueir adrer/ Eirn þssumeigen Vatzsins/ hiñ añr
hinumeigen. Og hñ sagde til þss sm̄ j Lijnenu var klæddur/ huer vppe vid Vatned stod/ Hue-
nar mun Ende vera a þssum Stormerkium? Og eg heyrda til þss sm̄ i Lijnenu var klæddr/
sa vppe vid Vatned stod/ Og hñ hoof vpp sina Hægre og Vinstre Hønd vpp til Himens/ og
F suor vidr þañ sm̄ eilijfligana lifer/ Ad þ skle vara vm eirn Tijma/ ⁊ nockra Tijma og halfā
Tijma. Og nær ed su sundurdreifing þss Heilaga folksins hefur enda/ þa skal þtta skie.

Og eg heyrda þ/ en eg skilda þ ecki/ ⁊ sagde/ Miñ Herra/ Huad mun þar eptera verda?
En hñ sagde/ Gack þu hiedā Daniel/ Þuiad þ er byrgt ⁊ Jñciglat allt til his sijdasta Tijma
Marger munu hreinsader/ Klaarader ⁊ Reynder verda/ ⁊ hiner Ogudligu munu Jllskusam-
ligana breyta/ og hiner Omilldu munu ecki vm þ skeyta. En hiner skynsømu mūu þess giæta
Og i fra þm̄ Tijma/ nær þ dagliga Offred aftekst/ ⁊ Suiuirdig Foreydsluñar þar i
staden verdr jñsett/ eru Þushund tuø Hundrud ⁊ Niutijer Dagar. Sæll er M cc xc dagar
sa sm̄ epter bijdur/ og næd gietur/ Þushund Þriuhundrud Fim̄ ⁊ Þriatiu M ccc xxxv.
Døgū/ En þu Daniel/ Far hiedā/ þāgad til þad Enderenn kiemr/ ⁊ Dagar
huijl þig/ þ þu vppstander til þijns hlutskiptis/ a Endan
um þra Daga

Ending Prophetans Danielis

Formalē yfer Prophetan Hoseam

Margin notes: [a] Konungurenn) Hier endar Eingillenn siñ Ord og meinar þañ Antachristum vnder personu Epiphani/ og hier taka til þau þolgen Ord vm huer hñ talar i Nidurlagenu

Formale

HOseas hefur lifad/og sitt Predikunar embætte flutt(sm̄ hañ sialfr j vpphafe Mælsins auñsar)a dogum Jeroboam/ þss añars ꝛ sijdasta Jsraels Kongs mz þui Nafne. Samtijdis ꝛ þr Esaias Amos ꝛ Micheas lifdu. Eñ þo he-fur Hoseas vered þra ellstur.

So var nu Jeroboam/eirn Agiætur ꝛ farsæll Kongr/sa myklu godu kom til vegar j Jsraelis Rijke/so s̄ vottar oñur Bok Kongaña i Fiortāda Cap. Eñ þo hiellt hn̄ samt Afguda dyrkan siña Forfedra/Jsraels Konga. So ad sañarliga ha-fa j þañ tijma/marger merkiliger Meñ verit mz þui Folke/þo hafa þr ecki giekad giørt þat Folk fromt. Þuiad Diøfullen hafde þa Hiartans Sorg vppbyriad mz þssu Folki/ ad þeir dræpu jafnan Spameñena/ꝛ brendu sijn Børn fyrer Skwrgodunum/ꝛ fylltu so Landet mz Blodskulld. So sm̄ hn̄ j fyrsta Cap/ þess vegna ognar ꝛ hootar Jesreel.

Eñ þ er so ad sia/so sm̄ ad þsse Spadomr Hoseas sie ecki allr skrifadr/helldr nockrar Gr-einer so sm̄ saman teknar vr hn̄s Predikunum/ og j eina Bok samsettar/ Eñ suo miked mæ þar jñe sia ꝛ siña. Fyrst þtta/ad hn̄ predikar miøg hardliga j mote þra Afgudadyrkan / og straffar Folked aluarliga/bæde Kongen/Høfdingiana og Kieñemeñena/huad honum hefur (lijka sm̄ ødrū)visseliga ad alldurtila ordet/ so hn̄ hefr sm̄ añar Villumadr a mote Prestunū/ og sm̄ añar Vpphlaups madr j mote Kongenum/orded ad deyia. Þui slijk hefr vered Dau-dasøk Spamañaña ꝛ Postulaña/ So hlaut Herrā Christus sialfr ad deyia. Þar næst hefr hn̄ miøg miked ꝛ hid huggunarsāligasta fyrerspad vt af Christo ꝛ hn̄s Rijke/ sem þar stendr j ødrum/Þrettanda ꝛ Fiortanda Cap.

Eñ þar hañ suo opt nefner Hooru/ og Hordom. Og j Fyrsta Cap. tekur eina Hooru sier til Eigenkuiñu/þa skal eingen hugsa ad hn̄ hafe j Ordum edur Verkum/ suo Otierligur vled. Þuiad hn̄ talar Andliga/ꝛ þsse Hoora hefr vled hn̄s ærlig Ektarkuiña/ꝛ Ektabørn hefr hn̄ att mz heñe. Helldr þa hefr þsse Kuiña ꝛ Heñar Børn ordet ad bera slijk skamarnøfn/ þui Skwrgoda Folke til eins Teikns ꝛ Straffs/ sm̄ fullt var mz Andligan Hordom/ þ er/ med Skwrgoda dyrkan/so sm̄ hn̄ sialfr seiger j Textanum ad Landet hlaupe fra DROTTne epter Hordome. Alijka sm̄ Jeremias bar Trie oket og Bikaren/ Folkenu til eins Teikns. Og auallt giørdu Spameñerner nockut sialldsied/ Folkenu til eins Teikns. So hefur hier hañs Kuiña ꝛ Børnen orded at hafa Hooru nafn/ til Teikns/j giegn þui Hordoms Skwr-goda folke/Þui ei er truligt ad Gud hafe skipad Prophetanum Saurlifnad at fremia/so sm̄ nockrer hier vilia vtleggia Hoseam.

Propheten Hoseas

I.

ÞEtta er þad Drottins Ord sem skiede til Hoseam A
Becheri sonar/a døgum Vsia/Jotam/Achas og Ezechia Konungaña
Juda/og a þm̄ Tijma sm̄ Jeroboam Joas son var Kongr yfer Jsrael.
Og þa DROTTen vpphoof ad tala vid Hoseam/ sagde hañ so til
hn̄s/Far þu/ og tak þier eina Horkonu og Hooruborn/ þt Landed hley-
Gomer pur fra DROTTNI epter Hooruskap. Og hn̄ gieck burt/ꝛ tok Go-
mer Diblaims Dotter/ huer þegar vard þungut/ og hun Fæddi eiñ son.
Jesreel Og DROTTIN sagde til hn̄s/ Kalla þu hn̄ Jesreel/ þui þ er eñ nu B
vm eirn lijtin tijma ad giøra/ þa vil eg vitia Blodskulldariñar j Jesreel/ yfer Jehu hus/ og
eg vil giøra eirn enda a þui Kongsrijke Jsraels huss. Og a þm̄ Tijma vil eg j sundurbrio
ta Jsraels Boga j Jesreelsdal.
Lorichamo Og hun vard þungut j añat siñ og fædde eina Dottur. Og hn̄ sagde til hn̄s/Lættu hana
Þydist Nad- nefnast Lorihamo/ Þuiad eg vil ecki framar Myskun giøra Jsraels husi/ Helldr vil eg j burt
arlaus kasta þui. Eñ þo vil eg Myskuna Juda/ ꝛ eg vil hialpa þm̄ fyrer sak' DROTTINS C
Christus þra Gudz/Eñ eg vil ecki hialpa þm̄/ huorke fyrer Boga/ Suerd/Strijd/Hesta nie Riddara.
Og þa

Og þa hun hafde afuaned Lorichama/ þa vard hun eñ Þungut/ ⁊ ol eirn Son. Og hañ
sagde/ Nefndu hñ Loam̃i/ Þuiad þier erut ecki mitt Folk/ so vil eg ⁊ ecke vera ydar.

Loam̃i Þat er ecke mitt Folk

II.

A OG Talan Israels Barna skal vera sm̃ Siæfarsandur/ huern meñ kuña hu-
ke ad mæla nie telia. Og þ skal skie/ j þm̃ Stad/ þar sagt var til þra/ þier
erut ecki mitt Folk/ þa skulu Meñ seigia þar til þeirra/ O þier Lifande Gudz
Børn. Þuiad Juda børn ⁊ Israelis Børn skulu koma til samans ⁊ hallda
sier aller saan til eins a Høfudz/ ⁊ draga j burt af Landenu. Þuiad Jesreel
Dagr skal vera eirn stor ⁊ mikill Dagr. Seiged ydar Brædrum/ þier erut
mitt Folk/ ⁊ til ydar Systur/ hũ er i Nadiñe.

Rom. 9. 1 Pet. 2. Þetta hlydet vppa Christum og Euangelium huert Gydingũ og Heidingium skyllde predikast

Seiged Dom yfer ydar Modur/ Hun er ecki mijn Kuiña/ ⁊ eg vil ecki hafa hana/ skiped
heñe ad læta siñ Hooruskap fra sier/ ⁊ heñar Hordom fra Heñar Briostе. So ad eg dragi
hana ecki nakta vt/ ⁊ setie hana þangad aptur sm̃ hun var/ þa hun var fædd/ og so ad eg gis
re hana ecki sm̃ eina Eydemørk/ ⁊ sm̃ eitt þurt Land/ Og eg læte hana ecki deyia af Þorsta.
Og sia ecki aumur a heñar Børnum/ þui þau eru Hooru Børn/ ⁊ þra Moder er ein b Hoo
ra. ⁊ su sm̃ fædde þau helldr sig skamarligana/ og seiger/ Eg vil hlaupa epter mijnũ Fylgiu
mañe/ s gefr mier Braud/ Vatn/ Vll/ Lijn/ Vidsmiør og Dryck.

a Høfudz) Þad Høfud er Jesus Christus

b Hoora) Þad er/ þeir þre mia Sewrgoda dyrkaner

B Þar fyrer sia þu/ Eg vil apturbyrgia þiñ veg mz Þyrnum/ og hlada eirn Vegg þar fyr
er/ so hun fiñe ecki sijna stigu. Og þa hun hleypur epter sijnum Fylgiumøñum/ þa skal hun
ecke na þm̃/ og þa hun leitar epter þm̃/ ecki fiña þa/ Þa skal hun seigia/ Eg vil sñua aptur
til mins fyrsta Mans/ þar eg ætte betra eñ nu a eg. Þui hun vill ei vita/ ad eg er þañ s gefr
heñe Korn/ Vijn ⁊ Vidsmiør/ ⁊ ad eg hefe gefit heñe miket Silfr ⁊ Gull/ þat hũ hefur haft
Baal til Dyrdar.

Þar fyrer vil eg taka mitt Korn ⁊ Vijn aptur a siñ tijma/ ⁊ jñehallda miñe Vllu ⁊ Lijne/
mz hueriu hun hulde sijna Blygdan. Eñ nu vil eg vppfletta heñar skøm̃ fyrer Augũ heñar
Fylgiumaña/ ⁊ eingen skal frelsa hana fra miñe hende. Og eg vil giøra eirn Enda a allre
C heñar Glede/ Hætijdum Tunglkomum/ Þuottdøgum ⁊ øllum heñar Helgedøgum. Eg vil
eyde leggia heñar Vijnþrøngr ⁊ Fijkiutrie/ fyrst hun seiger/ Þad eru mijn Laun s mijner Fyl
giumeñ giefa mier. Eg vil giøra eirn Skog þar vt af/ so ad Villudyren skulu vppeta hañ.
So vil eg vitia yfer hana þra Baals daga/ huerium hun giører Reykelsis offur / og Pryder
sig mz Nistum ⁊ Gullspøngum/ og Hælsbøndum/ og hleypur epter sijnum Fylgiumøñum/
eñ gleymer mier seiger DROTten.

Þar fyrer sia þu/ Eg vil locka hana/ og eg vil læta hana j eina Eydemørk/ ⁊ tala Vin-
samliga til heñar. Þar vil eg giefa heñe af þm̃ sama stad/ heñar Vijngard/ ⁊ Achorsdal/
til ad vpplata Vonena. Og þar skal hun syngia/ sm̃ a sijnum æsku tijma/ þa hun dro af
Egiptalande. Þa (seiger DROTTJN) skalltu kalla mig / miñ Madur/ og þu skalt
ecke meir kalla mig/ miñ Baal. Þui eg vil burt taka Baals nafn af þeirra Muñi so meñ
D skulu ecki meir miñast a þ nafn.

Euangelium

Og a þañ tijma vil eg giøra eirn Sattmala vid Dyren a Mørkiñe /vid Fuglana vnder
Himnenum/ og vid Skridkuikinden a Jørduñe/ og eg vil j sundurbriota j Landenu Boga /
Suerd og Strijd/ og eg vil læta þa bua tryggeliga/ Eg vil giefa þier mijna Trw ad eilijfu/
Eg vil trulofa þig mier j Riettlæte ⁊ Dome/ j Nad og Myskunseme/ Ja eg vil trulofa þig
mier j Truñe/ Og þu skallt þeckia DROTTJN.

Eg vil Bænheyra a þre sømu tijd/ seiger DROTTJN/ Eg vil Bænheyra Himinen/
og Himinen skal Bænheyra Jørdena. Og Jørden sk Bænheyra Kornet/ Vijnet og Vid-
smiøred/ ⁊ þau skulu bænheyra Jesreel. Og eg vil hallda hana mier til eins Sædis a Jord-
uñe/ ⁊ Myskuna mig yfer þa sm̃ j Ouinattuñe var/ ⁊ seigia til þra sm̃ ei var mitt Folk/ Þu
ert mitt Folk/ Og þr skulu seigia/ Þu ert miñ Gud.

Kallan Heidingia

III.

OG DROTTIN sagde til mijn/ Gacktu eñ einu siñe j burt/ ⁊ ligg hia þiñe Frillu ⁊ Horkonu/ lijka sm̄ DROTTIN liggur hia Israels Børnū/ Eñ ꝥr snua sier þo til añarligra Guda/ ⁊ lꝏta locka sig fyrer eina Køñu Vijns. Og eg vard asꝏttur vid hana vm Fimtan Silfurpeninga/ og fyrer halfan añan homer Byggs. Og eg sagde til heñar/ Halltu vid mig nockra stund/ ⁊ dryg ønguan Hordom/ og lꝏt ønguan añan til þijn/ þui eg vil ⁊ hallda vid þig. A

Jere. xxx
Ezech. xxxiiij
Hose. x
Christus allz Heims Konungur

Þuiad Israels Børn skulu langā tijma vera an Kongs/ an Høfdingia/ an Offurs/ an Alltaris/ an Lijfkyrtils/ ⁊ an Helgedoms. Eñ epter ꝥ skulu Israels Børn vmuenda sier/ ⁊ leita ad DROTTNI ꝥra Gude/ Og ad Dauid ꝥra Konge/ ⁊ ꝥr skulu Dyrka DROTTIN/ ⁊ lofa hn̄s Nꝏd j sijdustu tijd.

IIII.

Hvar fyrer Gud hn̄ straffar

a Gudz Ord) Þad er/ Mekeña ecke Gudz Ord

HEyret DROTTINS Ord þier Israels Børn/ Þuiad DROTTIN hefur Yrkis efne til ad auñta Landsins iñbyggiara. Þuiad þar er eingen Tru/ eingen Kiærleike/ eckert a Gudz Ord j Landenu. Helldur Gudlastan Lygar/ Mord/ Þiofnadur ⁊ Hordom̄ hafa Yfermagt feinged/ ⁊ ein Blodskulld kemur epter adra. Þui skal Landed standa aumliga/ ⁊ ꝥſſ Iñbyggiurū skal øllum Illa vegna/ Þui Dyren a Mørkiñe/ ⁊ Fuglarner j Loptenu/ ⁊ Fiskarner j Hafenu skulu burt tekner verda. A

Þo þora meñ huerke ad auñta nie nockurn ad Straffa/ Þuiad þitt Folk er suo sem ꝥr ed Straffa Prestana. Þui skalltu falla a Deigenum/ ⁊ Spamaduren skal falla a Nottiñe hia þier/ Suo vil eg dæma þijna Modr hiedan.

Mitt Folk er j burt/ sokum ꝥſſ ꝥ vill ecki Lꝏra. Og fyrst þu burt kastar Gudz Orde/ þar fyrer vil eg ⁊ burt kasta þier/ ad þu skallt ecki vera miñ Prestr. Þu forgleymer Gudz þijns Løgmale/ þar fyrer vil eg ⁊ forgleyma þijnum Børnum. Þess fleire þau verda/ ꝥſſ meir Syndgast þau j mote mier/ þar fyrer vil eg ⁊ giøra ꝥra æru til skamar. Þau vpp eta Syndoffur mijns Folks/ ⁊ hafa girnd til ꝥra Synda. Þar fyrer skal ꝥ ganga Folkenu lijka s̄ Prestunum/ þui eg vil heimuitia ꝥra giørninga/ og launa ꝥm sm̄ ꝥr forþiena. Þeir skulu eta ⁊ ecki verda metter/ ꝥr fremia Hordoma/ og ꝥ skal ecki luckast ꝥm/ þui ꝥr forlietu DROTTIN ⁊ sintu hm̄ ecki. B

Hordomar Vijn og Dryckur giører meñ galda. Mitt Folk geingur til Spurninga vid sitt Trie/ ⁊ þess Stafur skal Predika fyr' þui/ Þuiad Hoorunar Ande viller þa/ at ꝥr fremia Hoor i mote sijnum Gude/ Þeir Fornfæra vppa Fiøllunum/ og giøra Reykelse a Hædunum vnder Eikiñe/ Lindiñe ⁊ Beyketrienu/ ꝥt þau hafa finan skugga. Þar fyrer sklu ⁊ ydar Dætur vera Hoorur/ ⁊ ydrar Brwder Horkonur. Og eg vil ecki afstyra þui/ þa ydar Dætur ⁊ Brwder eru skamadar ⁊ ad Horum ordnar/ fyrst þier vppsetied adra Gudz þionkā mz Hoorum/ ⁊ Offur mz Skiækium/ Þui ꝥtta heimska folk vill vera sleiged. C

Eñ villtu Israel Hordom drygia/ þa Syndga ecki þu Juda. Gāged ei burt til Gilgal/ og komed ecki vpp til BethAuen/ ⁊ Sûied ecki (So sañarliga sm̄ DROTTIN lifer) þui Israel hleypur sm̄ galen Kyr/ so skal og DROTTIN lꝏta hana fodrast sm̄ eitt Lamb/ þad villt hleypur. Þui Ephraim hefur giefit sig til Afgudaña/ so lꝏt hañ fara i burt. Þeir hafa giefit sig til Ofneytslu og Hooruapskar/ ⁊ ꝥra Herrar hafa þar lyst til/ ad þeir vppreisa Skamer. Vinduren skal j burt dreifa ꝥm bundnum mz sijnum Vængium/ og ꝥr skulu verda til skamar mz ꝥra Offre. D

V.

SO heyred nu þier Prestarner/ ⁊ þu Israels hws gef giætur at/ ⁊ þu Kongsins hws/ lꝏt ꝥtta falla þier til Eyrna/ Þui þar skal koma ein Hefnd yfer ydur/ þier sm̄ erut ordner ein Snara j Mizpa/ ⁊ eitt vtþaned Net j Tabor. Þeir dreckia sier med sijnu Slaturstarfe/ og sijnum Hlaupum/ þar fyrer hlyt eg ad straffa þa alla saman. Eg þecki vel Ephraim/ og Israel dylst ecki fyrer mier/ ad Ephraim er nu ein Hoora/ og Israel er Saurgud. A

B Peir þeinkia ei þar vppa ad snua sier til þrā Guds/ Þui þr hafa eirn Hoorū ānda j sijnum
Niørtum/ z læra ecki vt af DROTTNI.
Þar fyrer skal Israels Drambseme nidurþryckiast/ fyrer heñar Augsyn/ z bæde Israel z
Ephraim skulu falla søkum þra Misgiørninga/ Juda skal z falla m̃z þm. Þa skulu þeir
koma m̃z Saude z Uxa z leita DROTTINS/ z fiña hñ ei/ Þuiad hñ hefur snued sier
fra þm. Þeir forsma DROTTIN z geta añarlig Børn/ Þar fyrir sklu z þra nyiu Ma
nuder eta þa/ z þra Arfdeilld.
Ja Blæsed j Lwdra þier j Gibea/ Ja læted gialla Nerlwdrana j Rama/ Ja/ Kalle þier
j BethAuen/ a bak þier Beniamin. Þui Ephraim skal verda j Eyde a þm Tima þa eg
straffa hann/ þar fyrer hefe eg Truliga vidvarad Israels ættkuisler.

VI.

A HOfdingiarner j Juda eru lijka sem þr ed flytia Landamerke/ Þui vil eg vthe
lla miñe Reide yfer þa sm̃ ødru Vatne.
Ephraim þoler Yfergāg/ z er Plagadr/ z þ er riett/ þt hñ hefr giefit sig til
Bodorda Mañaña. Eg er Ephraim eirn Mølur z Motte/ z Juda huse
eirn Madkur/ Og þa Ephraim fañ siñ Siukdom/ z Juda sijn Sar/ þa dro
Ephraim burt j Assyria/ z sende bod til Kongsins j Jareb/ eñ hñ kuñe ecki at Jareb
B hialpa ydur/ eigi helldr ad lækna ydar Sar. Þuiad eg er Ephraim s eitt Leon/ z Juda hu-
se sm̃ Leōs hūolpr/ Eg/ eg sundr rijf þa/ z geing fra þm/ eg rek þa burt/ z eingen kañ ad hial
pa þeim.
Eg vil fara til mijns Stadar aptur/ þar til ad þr þeckia sijn Brot/ z leita ad mijnu Aug
lite/ z þm geingr Illa/ þa skulu þr ærla vitia mijn/ og seigia / Komet/ Vier vilium aptur til
DROTTINS/ þui hñ hefur j sundur slited oss/ Nū skal og lækna oss aptur/ Nū hefr sleig
ed oss/ Nū skal z græda oss. Nū skal giøra oss lifande eptir tuo Daga/ Nañ skal vppreisa oss 1 Cor. xv
a þañ þridia Dag/ so vier skulū lifa fyrer honum. Þa skulum vier gaumgiæfa/ z vel til vara
C taka/ at vier þeckium DROTTIN. Þui hñ skal frambriotast/ lijka sm̃ sa klare Morg
un rode/ z hñ skal til vor koma sm̃ eitt Regn/ Ja sm̃ eirn Kuelldskwr sa Jørdena vøkuar.
Þui mun eg so vel giøra vid þig Ephraim? Þui mun eg giøra so vel a mote þier Juda? Miche. v
Su Nad sm̃ eg vil veita z audsyna ydr/ skal vera sm̃ eitt Dagsky vm Morgunin/ so s Mor
gundøgg su ærla sig vtbreider. Þar fyrer sliette eg þa fyr' Prophetana/ z j Nel slæ þa m̃z
D Orde mijns Muñs/ Ad þiñ Riettur skal kōa til Lioßens. Þuiat a Myskun hefe eg þocknan Math. ix xij
eñ ecki a Offre/ z a Vidurkieñingu Gudz/ eñ ecki a Breñefornum. Gen. iij
Eñ þeir yfertrædu Sattmalan lijka sm̃ Adam/ z so forsmædu þeir mig. Þui Gilead er
eirn Stadur fullr m̃z Afgudadyrkan z Blodskulld. Og Prestarner m̃z sijnum Selskap eru
lijka sm̃ Vegaræningiar/ huerier ad vmsitia Folked/ z Myrda a Veigenum sm̃ liggr til Si-
chim/ Þui þr giøra huad þr vilia. Eg sie j Israels hus/ fyrer hueriu mig grwar/ þui Ep- Jere. xi
hraim dryger þar Noraner/ suo Saurgar Israel sig. Eñ Juda skal hafa eina Naustuiñu Luc. x
fyrer sig/ nær eg vil snua Fāgelse mijns Folks.

VII.

A NA eg vil Lækna Israel/ þa kiemr a fyrst fram̃ Ephraims Synd/ z so Illska
Samarie/ huersu þær hafa framed Afgudadyrkaner. Þuiad þo þeir hafe
Plaagast m̃z Stulde sijn a mille/ og hid ytra m̃z Ranum/ samt þa siña þeir
þui þo eigi/ ad eg gaumgiefe alla þra Vondsku/ Eñ eg sie vel þra Athæfe
huert þr allstadar hafa.
Þeir gledia Kongen m̃z sinne b Illsku/ og Høfdingiana med sijnum
Lygum/ Og þr aller eru Nørkarlar/ sem eirn Baksturoфn sm̃ Bakaren heitan giørir/ þa hañ
hefur vthnodad/ og lætur Deiged syrast z bolna.
B J Dag er vors Kongs Natijd (seigia þr) þa taka Høfdingiarner til at giøra sig galna af
Vijne/ þa dregur hñ Spottaran til sin. Þui þra Niarta er i gloanda þanka/ sm̃ eirn Bak-
sturoфn/ þa þr Offra z Folked suikia. Eñ þeirra Bakari sefur alla Natt/ eñ ad Morne

[a] Fyrst) Þui meir sem gott er kient Þess Argare er Heimuren

[b] Afgudadyrkan

 breñur

brennur hñ sm̄ klaar Loge. Þo eru þr so gloande i sijnum þanka/ sm̄ eirn brennande Bakstur ofn/ lijka vel/ þo ad þra Domarar vppetest/ og aller þra Kongar falle/ þo er eingen a med al þra sm̄ kallar a mig.

Ephraim samblandar sier a medal Neidingia/ Ephraim er sm̄ ein brend Kaka þre ed ein gen snyr. Nelldr eta aūarliger heñar Krapt/ þo vill hun ecki þar ad giæta. Nun hefr feinged græ Nær/ lijka vel vill hun þ ecki akta. Og Jsraels Drambseme skal nidurþryckiast fyrer þra Augum/ Og þo vilia þr ecki snua sier til DROTTINS þra Gudz/ og i øllū þessum hlutum hirda þr ecki par vm Gud. Þui Ephraim er lijka sm̄ ein vjllt Dwfa s ecki neitt kañ merkia/ Stūdū kalla þr a Egiptaland stūdū hlaupa þr til Assur. Eñ fyrst þr hlaupa nu hingad z þangad/ þa vil eg minu Nete varpa yfer þa/ z sla þm hier nidr/ lijka sm̄ Fuglum Loptsins/ Eg vil straffa þa/ lijka sm̄ Predikare j þra Samkundum. C

Vei þm/ ad þr snua fra mier/ þr skulu ad øngu verda/ þui þr eru fallner fra mier. Eg villda þm vel hialpad hafa/ hefdu þr ecki kient lygar i mote mier. Þeir kølludu eigi helldur a mig af Niarta/ helldur Vla þr j sijnum c Legukofum/ þr safnast saman søkum Vijns og Korns/ eñ eru mier Ohlyduger. Eg kieñe þm z styrke þra Armlegge/ eñ þr hugsa Vondt vm mig. Þeir vmuenda sier/ eñ ecki Riettleiga/ helldr eru þr s falskr Boge/ Þui skulu þeirra Nøfdingiar falla fyrer Suerde/ z þra Notaner skulu verda til Spottz i Egiptalande. D

c Legukofum) þeirra Skwrgoda Kirkium og Samkundum Afgudadyrkaner

VIII

Hrcopa þu hætt so sm̄ eirn Nerlwdur/ z seigdu/ a Nañ kiemur alla reidu yfer Nws DROTTINS sm̄ ein Orn. Þui þr yferfalla miñ Sattmæla z eru fallner fra mijnu Logmæle/ þa munu þr kalla til mijn/ Þu ert minn Gud/ vier þeckium þig Jsrael. A

a Nañ) Fiandmadurenn Kongurenn af Assyria

Jsrael forleggr þ gooda/ þar fyrer ma Ouinuren ofsækia þa/ Þeir giøra sier Konga/ þo æn mijn/ þr setia Nøfdingia/ z eg a þad ecki ad vita/ Þeir giøra sier Afgude/ af sijnu Silfre z Gulle/ so ad þr verda snart vpprætter.

Samaria/ Nañ burt kastar þijnum Kalfe b Mijn Reide er grim̄ yfer þm/ Þad ma ecke leinge so standa/ þr verda ad straffast. Þui Kalfuren er komen fra Jsrael/ z eirn Nagleiks madur giørde hñ/ Eñ þad mæ þo ecki vera Gud/ Þui skal Kalfur Samarie verda ad Duptte. Þuiad þr skulu sæ Vinde/ eñ vppskiera Storm/ Þeirra Sæd skal ei vppkoma/ og þeirra Sæde skal eckert Miøl giefa/ z þo þ giefist/ þa skulu aūarliger þ eta. B

b Kalfe) Skwrgod/ Afgud

Jsrael verdr vppeten/ Neidingiarner leika hñ vt lijka sm̄ añat Suiuirt Kier/ Þui þr hlaupa til Assur/ lijka sm̄ Villudyr. Ephraim skeinker sijnum Elskhugum/ og efr Neidingium Skatt/ Þeim sømum Neidingium vil eg nu samansafna yfer þa/ þr skulu snart verda þreytter af Konūgsins byrde z Nøfdingiaña. Þui Ephraim giørde mørg Olltøru ad Syndgast mz/ so skulu z Olltøren verda honum til Syndar. Og þo eg skrifade honum eñ miøg margt z mikid vm mijn Løg/ þa skeyttu þr þui ecki meir eñ ødrū aūarligum Lærdome. Þa þeir nu myklu Offra/ bera fram Kiøt z eta þ/ þa hefr þo DROTTIN øngua þocknā a þui/ helldr vill hñ miñast þra Misgiorninga/ z heimvitia þra Synda/ s snua sier til Egiptaládz. C D

Jsrael gleymer sijnum Skapara/ z smijdar Kirkiur/ z Juda bygger marga sterka Stade Eñ eg vil senda Elld j hñs bygd/ sem eyda skal hañs Nwsum.

IX.

Jsrael/ Þu þarft ecki ad glediast/ eigi helldr ad hrosa þier sm̄ Þiodernar/ Þui þu fremur Noor j mote þinum Gude/ huar mz þu leitar Noorulauna/ suo ad allar Kornhlødur yrde fullar mz Korn. Þar fyrer þa skulu huerke Kornhlødur nie Vijnþrwgur fæda þig/ z Vijned skal ecki vilia þier til. Og þier skulut ecki vera j Nerrans Lande/ helldur skal Ephraim aptur j Egiptaland/ og hlytur j Assyria ad eta þ sm̄ er Ohreint/ þar sm̄ þr skulu ecki kuña ad Offra DROTTne Dryckeoffur af Vijne/ eda nockut añad honū til þocknūar ad giøra. Þeirra Offur skal vera sm̄ Braud Sorgfullra af hueriu ad aller verda Ohreiner/ þr sem þar af eta Þui þr skulu eta sitt Braud hia sier sialfum/ z þ skal ecki berast j Nerrañs hus. Nuad vilie A

Deut. xxvi

þier þa

þier þa giora æ Aartijdum/og a DROTTINS Hatijdis dogum. Sia þu/ þeir skulu
B burt fyrer Eydeleggiaranum/Egiptaland skal safna þm/og Moph skal grafa þa. Illgre
se skulu þar vaxa/þar sm̄ þeirra Elskuliger Silfur Afguder standa nu/ og Þyrnar i þeirra
Tialldbwdum.

Vitiunartijmen er komen/Endurgiالldztijmen er komen/þad skal Israel vel formerkia. Prophetarner eru Þussar/ z þr Villu andar eru galner/ fyrer þan̄ stora Misgiorning og søkum þra Nadugligu Afguda dyrkunar. Vardhalldzmen̄erner j Ephraim hielldu sig i fordumtijd til mijns Gudz/en̄ Spamen̄erner eru nu þr sm̄ Snørur leggia a alla þra Vegu/mz Nadugligre Afgudadyrkan j þra Gudz hwsum. Þeir fordiarfa þ ofmiøg/suo sem j Gibea[a] tijd/þar fyrer skal hn̄ min̄ast a þra Misgiorninga/ z vitia þra Synda.

C Eg fan̄ Israel j Eydemørku/so sm̄ Vijnþrwgu/Og eg sa ydar Fedur so sm̄ hinar Fyrstu Fijkiur a Fijkiutrienu/En̄ þar epter geingu þr til Baalpeor/ og gaafu sijna Tru þm skam̄arligu Afgudū/og þr vrdu so Suiuirdeliger sem þra Norkallar. Þar fyrer skal Ephraims burt Prydefliuga sm̄ eirn Fugl/suo þeir skulu huerke fæda nie gieta/nie þungader verda. Og þo þr alla reidu vppale sijn Børn/þa vil eg þo giora þa Barnlausa/suo þeir skulu eckirt Folk vera. Og Vei þm/nær eg em j burt fra þm vikin̄.

a Gibea) Jud. xix. Þa Beniamins syner þorsuætrudu þ skam̄ar verk sm̄ ei vard grafdt/og vellu a þui i gruf nidur Baalpeor

Ephraim(sm̄ mier synist)er Pløntud z Føgur ē Tyrus/En̄ hlytr nu ad giefa sijn Børn vt i hendur Man̄draparans/DROTTIN gef þm/En̄ huad villtu giefa þm? Gef þm Auaxtarlaust Lijf/ og þurrt Briost.

D Øll þra Vondska skier j Gilgal/þar hata eg þa/og eg vil hrinda þm vt af minu Hwsi/ søkum þra vondz Athæfis/ z ønguan Kiærleika vil eg þm meir audsyna/ þui aller þra Høfdingiar eru fra mier fallner.

Ephraim er sleigen/þra Root er b Skræld/so ad þr gieta ønguā Auøxt meir boret/ z þo þr en̄ fæddu/þa vil eg lijka vel j Hel sla þra elskuligan Lijfs Auøxt. Min̄ Gud skal burt kasta þm/þt þr villdu ecki heyra hn̄/og þr skulu villast a medal Heidingian̄a.

b skræld) Þeirra Kongaryke er burt og vt tuistrad a mz al Heidingia

X

ISrael er eitt eyde Vijntrie/hn̄s Auøxtur er z lijka so/þui so miken Auøxt ß hn̄ hafde/ so margt Alltare hafde hn̄ giort/ Og huar Landed var allra best/ þar settu þr sijnar fegurstu Kirkiur. Þeirra Hiarta er j sudr deillt. Nu skulu þr fin̄a sijna skulld/ÞeirraØlltøru skulu j sundur briotast/ og þra Kirkiur skulu kollkastast. Þa skulu þr seigia/Vier høfum ønguan Kong/þt vier ott unst ecki DROTTIN/ Huersu kan̄ Konguren ad hialpa oss nu? Þeir sūia forgiefins/ og giora eirn Sattmala/og suoddan Rad groa a øllum þra Økrum a Markene so sm̄ Gall.

B Innbyggiararner i Samaria eru hrædder vm Kalfen j BethAuen/þui han̄s Folk syrger fyrer honum/yfer huerium þo ad hn̄s Camarim pløgudu ad glediast/ hn̄s Vegsemdar vegna/þui hn̄ er burt fluttur fra þm/Ja Kalfurin er fluttur j Assyria/Konungenum til eirnrar skeinkingar i Jareb. So sk Ephraim skam̄ast sijn z Israel sk hafa kinroda fyrer sitt vppsatur. Þui Konunguren af Samaria er i burtu/lijka sm̄ Froda a Vatne. ~~Þeir hiner vegligu~~ Þær Hædern[c] til Auen eru afmader/ mz huiu Israel Syndgadist/ Þar vaxa nu Þyrner z Þyslar a þeirra Ølltørum/Og þr skulu seigia/Þier Fioll hylied oss/ z þier Halsar falled yfer oss.

iiij Reg. xxiij. Camarim kallast þr Afgudadyrkendur

C Israel/ þu hefr Syndgast sijdan Gibeons tijd/vid þ hafa þeir z halldit sig/En̄ soddan strijd sm̄ skiede mote þm vondum møn̄um i Gibea/skal ecki koma a þa. Helldur vil eg straffa þa epter mijnu sin̄e/og Ósk/ad þar sk koma samansafnad Folk yfer þa/þegar eg vil straffa þa fyrer þra a tuær Synder.

Luc. xxiij. Judi. xix.

Ephraim er eirn vanen Kalfur/suo hn̄ þreskier giarnan/eg vil Stijga yfer han̄s fagra Hals/eg vil rijda a Ephraim/Juda skal Eria/ z Jacob Jafna. Þar fyrer sæed ydur Rettlæte z vppskierit Kiærleikan/og eriet ødruuiss medan tijmen er/ z leited DROTTINS/ þar til hn̄ kiemur/og døgguar Riettlætenu yfer ydur. Þutad þier sæed Illu/ z vppskieret vonda giørninga z etid Lygin̄ar Auøxt

a þa bæda Skurgoda kalfana

D Og søkum þss ad þu treyster a þijna breytne/ z a fiøldan þin̄a Strijdzkappa/ Þa sk þar vpphefiast eitt Vpphlaup a medal þijns Folks/ So ad aller þijner faster Stader skulu hrapa. Lijka

pa. Lÿka sm̄ Salman yferuañ ⁊ nidurbraut Arbeiel hus/ a þm Strÿds tÿma/ þa Mædurnᵃ
voru nidurslegnᵃ mz øllu til daudz a Børnunum. So sk þ gãga ydur i Bethel/ sokum ydrã
storra Synda/ ad Israels Kongr skal vnder ganga snem̄a ad Morne.

XI.

Exodi iiij
Math. ij

ÞA Israel var Vngur/ hafda eg hñ Kiæran/ ⁊ kallade hñ/ miñ Son af E- A
giptalande. Eñ ef nockur kallar þa nu so/ þa snua þr þar fra/ og Offra
Baal/ ⁊ veifa Reykelsinu fyrer Bÿlætū. Eg tok Ephraim vid hñs Arm/ ⁊
leidde hñ/ Eñ þr merktu þ ecki mz hueriu mote eg hialpade þm. Eg liet þa
draga eitt mañligt Ok/ og ganga i Kiærleiks bøndum/ ⁊ hialpade þeim ad
bera Oked a sijnū Hnalsum/ ⁊ eg gaf þm Foodr/ ad þr skylldu ei snua sier ap
tur til Egiptalandz. So er nu Assur orden þra Kongr/ þui þr vilia ecki vmuernda sier. Þui B
skal Suerded koma yfer þra Stade/ ⁊ giøra þra Iarngrindur til Einskis/ ⁊ vppsuelgia þær
søkum þra Vppsæturs. Mitt Folk er þreytt ad vernda sier til mijn/ Og þo Mañ Predike
fyrer þm/ þa vpprietter eingen sig.

Huad skal eg giøra af þier Ephraim? Skal eg vernda þig Israel? Skal eg ecki med C
riettu giøra eirn Adamas af þier? Og giøra þig lijka sm̄ Zeboim? Eñ mitt Hiarta er ød-
ruuijs siñat/ mijn Myskūsemd er so miøg heit/ ad eg vil ecki giøra epter Grimd miñar Reide.
Eg vil ecki snua mier at fordiarfa Ephraim Alldeilis/ Þui eg er Gud/ eñ ecki Madur/ Eg er
þañ Heilage a medal þijn. En ei vil eg j Staden koma. Þa skulu meñ epterfylgia DRO D
TTNE/ ⁊ hñ skal øskra s̄ eitt Leon/ Og þegar hñ øskrar/ þa sku þr hrædast s̄ eru j mote
Vestrenu. Og þr j Egipta lande/ skulu og fælast sm̄ eirn Fugl/ ⁊ þr j Assyria Lande s̄ Dw
fur/ Og eg vil setia þa j þra Hws/ seiger DROTTEN.

XII.

a Lygar) Vantru og af Gudadyrkan

b Bethel) þad Bethel sie betre til Gudz þionustu eñ Ierusalem/ þad byggsa þeir þar mz/ ad Iacob giörde þar Stor merke

J Ephraim eru hueruetna ᵃ Lygᵃ a mote mier/ ⁊ j Hwse Israelis Følsk Gudz A
þionusta/ Eñ Iuda helldr fast eñ nu vid Gud/ ⁊ a riettre Heilagre Gudz þio
nustu. Ephraim fædᵉ sig af Vinde/ ⁊ hleypur epter austãuedre/ ⁊ giører dag
liga Afgudadyrkã/ ⁊ meira skada/ Þeir giøra eitt sãhellde mz Assyrijs/ ⁊ færa
Balsamum til Egiptalands. Þui sk DROTTen gefa Iuda søk/ ⁊ heim
sækia Iacob epter hñs athæfe/ ⁊ bitala hm̄ epter hñs forþienan.

Ia (seigia þr) hñ vnder trad sijna Brædur j siñar Modr kuide / og glijmde vid Gud af
øllu sijnu Afle. Hñ tuskadist vid Eingelin ⁊ yferuañ/ Þui hñ griet ⁊ bad hñ/ ⁊ hñ fañ hñ j ᵇ B
Betel/ ⁊ þar talade hñ mz oss.

Eñ DROTTIN er sa Gud Zebaoth/ DROTTIN er hañs Nafn. Þui snu þier
nu til þijns Gudz/ halltu Myskunsemd ⁊ Riett læte/ ⁊ treystu alltijd a þiñ Gud.

Eñ Kaupmaduren hefr ætijd falska Vÿckt j siñe hende/ ⁊ suijkur giarna. Þuiad Ephraï C
seiger/ Eg er Rÿkur/ eg hefe nog/ Eingen Misgiørningur skal fiñast med mier j øllu mijnu
Arfidi/ so þ meigi kallast Synd.

Eñ eg er DROTTIN þiñ Gud allt j fra Egiptalande/ ⁊ sa sm̄ lætur þig eñ byggia j
Tialldbwdum/ so s̄ Meñ plaga a Aartijdum. Og eg tala til Spamañaña/ Eg er sa s̄ gefr
mykla Spadoma/ ⁊ audsyne mig fyrer Prophetunum. I Gilead er sijfell Afgudadyrkan/ ⁊ D
j Gilgal Offra þeir Vxum fyrer ecki/ og þeir hafa so mørg Alltare/ sem Stofnar standa a
Mørkiñe.

Iacob vard ad flyia til Syrlandz/ ⁊ Israel matte þiona/ fyrer eirnrar Kuiñu skulld/ fyrer
eina Kuiñu matte hñ vakta Fienat/ Eñ þar epter færde DROTTIN Israel af Egipta-
lande/ fyrer eirn Spamañ/ ⁊ liet bÿuara hñ fyrer eirn Propheta. Eñ nu stygger Ephraim
Gud mz sijnū Afgudū/ þui sk þra Blod koma yfer þa. Og þra ᶜ Herra sk bitala þm þra
Hædungar.

c Herra) Kongur af Assyria)

XIII.

Þa Ephra

A A Ephraim kiende suo hrædeliga/ þa var hñ vpphafen j Jsrael/ Epter þad
Syndgudust þr a Baal/ z vrdu þar fyrer deydder. Eñ þr giøra nu myklu
meire Synder/ Og af þra Silfur myndum s þr kuña sialfer vpp at þeinkia
sē er Skwrgod/ z eru þo ecki añat eñ Smidsins giørningar/ Af þm sømu
Predika þr. Huer sē Kalfen vill [a] kyssa/ hñ sk Mañe Offra. Þeir sømu — [a] Kyssa) Heidra Tilbidi-ia og æra
skulu hafa Morgunskyen/ z þa Døgg sē fellur snemā. Ja lijka sē Agn
feykiast vr Vindskuflu j Kornhlødu/ edur sē Reykur vr Skorsteine. — Deut. xxxij
B Eñ eg er DROTTIN þiñ Gud af Egiptalande/ z þu ætter ønguan añan Gud ad
þeckia/ vtan mig/ z onguā Hialpara vtā mig alleina. Eg tok þig til mijn j Eydemørkiñe/ j
þui þurra Lande/ eñ þa þeir feingu Fæde z vrdu Saddr/ z høfdu nog/ þa vpphof þra Hiar
ta sig / z þui gleymdu þr mier.
Þar fyrer vil eg nu vera þm sē eitt Leon/ z sē eitt Pardus vil eg vmsitia þa a veigenū.
Eg vil mæta þm sē eitt Biarndyr þ Hwna sijna mist hefr /Eg vil sundur rijfa þra Hardud — i Reg. viij
C igt Hiarta/ z eg vil vppeta þ sē eitt Leon/ Og villudyren skulu j sundur rijfa þa. — [b] Þar þu leitar Hialpar hia Mo̊nnum ecki hia Gude
Jsrael/ Þu kiemr þier j [b] Olucku/ Þui þin Hialp er alleinasta hia mier. Huar er þiñ
Kōgur/ sē þier Hialpa kañ j øllum þinum Stødum? Og þijnrr Domendur vm hueria þu
sagder/ Gef mier Konga z Høfdingia? Nu vel/ Eg gaf þier eirn Kōg j miñe Reide/ Og eg
vil ~~j burt taka hñ~~ fra þier mz Grimd.
Ephraims Ranglæte er til samans bundet/ z hñs Synder eru geymdar/ Þui þr skulu fa
Hrygd/ lijka sē su ed fæder/ Þui þ eru Oforsialig Børn/ Su Tijd skal koma/ at þr sku ecke — i Cor. xv.
D þola vid ad vera fyrer Hørnung Barnañā.
Eñ eg vil leysa þa af Heluijte/ z frelsa þa fra Daudanum. Daude / Eg vil vera þijn — [c] Daude
[c] Oliuian/ Heluijte/ Eg vil vera þijn Drepsott. Þo er Hialprædet huled fyrer mijnum Au
gum/ Þui hañ skal bera Auoxt a medal Brædrañā. Þar skal koma eirn Austanvindur/
DROTTIN sk vppstijga af Eydemørkuñe/ z vppþurka þra bruñā/ z tilbyrgia þra vpp
sprettur/ z hñ skal i burt taka alla þra bestu Klenodiur z yppustu Dyrindisgripe. — Ebre. xiij
Samaria skal j eydeleggiast/ Þui þr eru sijnum Gude Oglyduger/ Þeir skulu falla fyrer
Suerde/ z þra Vngbørn sku j sundurmeriast/ z þra þūgadar Kuiñur skulu j sundur slitnar.
verda.

XIIII

A Nu þier þu Jsrael til DROTTENS Gudz þijns/ Þui þu ert fallen — Amisking og Fyrerheit
søkum þiña Misgiørninga. Taked þsse Ord til ydar/ z snued ydr til DR-
OTTINS/ z seiget so til hñs/ Fyrergief oss allar vorar Synder/ og giør
þu oss gott/ so vilium vier offra Vxnum vorra Vara. Assur skal ecki hialpa — Ebre. xiij
oss/ z vier vilium ecki meir rijda a Hestum/ z ecki optar seigia til giørninga
vorra Handa / Þier erut vor Gud/ Helldur læt þa Fødurlausu fiña Nad
hia þier.
B So vil eg lækna þra Misfelle aptur/ eg vil giarna elska þa/ þa skal mijn Reide suipkast
fra þm. Eg vil vera Jsrael sē Døgg/ z hñ skal blomgast sē ein Lilia z hñs Rætur skulu
vtbriotast sē Libanon. Og hñs Vidargreiner skulu vtbreidast/ ad hñ skal verda so fagur s
Oliu trie/ z hñ skal giefa so sætan Jlm sē Libanon. Og þeir skulu ad nyiu sitia vnder hañs
Skugga/ þr skulu fædast af Korne/ z blomgast sē eitt Vijntrie/ Hñs miñing skal vera lijka
sē Vijn ned a Libanon.
C Ephraim/ Huad skulu mier hiedan af Afguder? Eg vil heyra hñs Bæn/ og leida
hñ/ Eg vil vera sē eitt grænt Grenetrie/ z a mier skulu Meñ fiña þijna
Friofgan. Sa hñ er Vijs hñ vnder stendur þta/ og sa er Klokur
sē þui lijkt kañ merkia. Þui Veiger DROTTins
eru riettir/ z þr Riettlætu gāga a þm/
Eñ þr Syndugu falla a þm

Ending Prophetans Hoseas

Formale

Formalē yfer Pro-phetan Johel

JOhel vnderuÿſar ecki a huerium tÿma hn̄ hefur lifad ⁊ Predikad. Eñ þeir hiner Gømlu ſeigia ad hn̄ verit hafe ſamtÿdis þm Hoſeas ⁊ Amos/ þad lætum vier ſo vera/ ⁊ vitum eckert ſañara þar af ad ſeigia.

Hn̄ hefur vered hægur ⁊ Spaklætur madr/ Straffar eigi mz Storū ordū ſo ſ hiner adrer Spameñerner/ helldr Bidr Amiñer/ ⁊ ber ſier/ Vill giarna mz hægum ordum ⁊ Amiñingum ſnua Folkenu fra Illu/ ⁊ vara þ vid Skadanū og þra eigenligre Ogiæfu/ Eñ þ hefur honum eins geinget ſo ſm̄ hinum ødrum Spamøñunum/ So þr hafa ecki truad hn̄s Ordum/ helldr halldet hn̄ fyrer Heimſkā mañ

Þo hefur hn̄ mÿken Forprÿs j þui hinu Nyia Teſtamētenu/ Þuiad S. Petrus vitnar til hn̄s Act. i ødrum Capitula/ Og Johel gaf þa fyrſtu Predikum ſem høfd var j Chriſteligre Kirkiu/ ſm̄ var a Huÿtaſuñu dag til Jeruſalem/ þa Heilagur Ande var Poſtulunum giefen. Og S. Pall framſetur/ miøg forkoſtuliga þa Malsgrein/ Huer hn̄ akallar Hafn DROTTINS ſa ſkal verda Holpen/ Huer Grein ad ſtendur Johelis i ødrū Cap.

J fyrſta Cap. ſeiger hn̄ fyrer þ Straff ſm̄ koma ſkal yfer Folked Jſrael/ þ þr ſkylldu af þm Aſſyrÿs Foreydder ⁊ Burtflutter ⁊ Hertekner verda/ ⁊ nefner þa Aſſyrios Kalorma Eingeſprettur/ Trieorma ⁊ Kornorma. Þuiad þr af Aſſyria vppætu ſman ſaman Jſraels Rÿke/ þangad til at þr høfdu þad ølldungis fordiarfad. Eñ þo hlaut vm ſÿder Kong Senacherib fyrer Jeruſalem vid Velle lagdur ad verda/ huad Johel ahrærer hier i ødrum Cap. þar hn̄ ſeiger. Og þañ fra Nordrenu vil eg langt burt reka fra ydur.

Þar næſt fyrerſpaar hn̄ j nidurlage añars Cap. og ſuo þadan i fra allt vt til enda/ vt af Rÿkenu Chriſti ⁊ þm Heilaga Anda/ ⁊ af þri eilÿfu Jeruſalem.

Eñ þar hn̄ talar vm Dalen Joſaphat/ huernen þ DROTTIN vilie þāgad kalla allar Heidnar þioder til Domſins/ huad þr hiner Gomlu Lære fedur hafa vnderſtaded þañ ſeinaſta Dom/ hueria Meining eg laſta ecki/ Eñ þo helld eg ad Meining Johelis ſie þſſe/ Lÿka ſo ſm̄ hn̄ kallar Chriſteliga Kirkiu þa ei lÿfu Jeruſalem/ ſo kallr hn̄ eirnen þa ſømu Joſaphatz Dal/ Þar fyrer/ ad allr Heimuren kallaſt til Chriſteligrar Kirkiu/ fyrer Gudz Ord/ ⁊ verdur i þui hinu ſama Dæmdur/ ⁊ fyrir Gudz Ordz Predikun ſtaffadur/ ad aller ſie fyrer Gude Synduger/ So ſm̄ Chriſtus ſeiger/ Ande Sañleikſins ſk ſtraffa Heimen vegna Syndariñar/ Þuiad Joſaphatz Dalur Norrænaſt Domsdalur/ lÿka eins ſm̄ Hoſeas j ødrū Cap. kallar Chriſteliga Kirkiu Achors dal.

Propheten Johel

I.

ÞEtta er þad Ord DROTTINS ſm̄ ſkiede til Johel Pethuel ſonar. A
Heyret þtta þier Ølldungar/ ⁊ merked vel aller Landſins Jñbyggiar/ Huort ſuoddan hefur ſkied nockurn tÿma a ydrum Døgum/ eda ydra Forelldra døgum? Seiged ydar Børnum þar af/ og læted Børnen ſeigia þ ſÿnum Børnum/ ſo ad Barnabørnen meigi ſeigia ſÿnum Epterkomendū. Sm̄ er þtta/ Þad ſ Kalormuren leyfer/ þui vppeyda Eingeſpretturnar/ Eñ þ ſm̄ Eingeſpretturnar epterſkilia/ þad eta Trieormarner/ og þ ſm̄ Trieormarner leyfa/ þ eta Korn ormarner.
Vakned vpp þier Druckner/ Græted og Kueined aller Vÿnſuelgiarar þeſſ nyia Vÿns Þui þ er i burt teked fra ydrum Muñe. Þuiad i mitt Land jñkiemur ofurnæked Folk ⁊ otel-
Aſſyrk ianligt/ Þad Folk ſm̄ hefr Teñur ſm̄ Leonar/ ⁊ Jaxla ſem Leonsjñur. Þad Folk mun eyde B
leggia mÿna Vÿngarda/ og vppeta mÿn Fÿktutrie/ ſkafa Børken og burt kaſta honum ſo þra Kuiſter ſtanda huÿter.
æpet ſm̄ ein Jungfru ſu ed Seck dregur a ſig/ ſøkum ſÿns Brwdguma. Þui Matoffr ⁊ Dryckoffur er i burt af DROTTINS hwſe/ Og Preſtarner Herrans þienarar Syrgia.

Merkurnar

Merkurnar eru allar i eyde ꝛ Akrarner standa aumliga/ Kornid er fordiarfad/ Vijned stendꝛ
saarliga/ eñ Vidsmiøred sorglega. Akuruerks Meñerner eru Nørmuliger a at lijta/ og Vijn
gardzmeñerner yla vegna Hueitis ꝛ Byggs/ ad Kornskeran er forspillt. So stendꝛ nu Vijn
tried aumliga/ ꝛ Fijkiutried sorgliga/ so ꝛ Granata tried/ Palmuidartried/ Eplatried/ og øll
Trie j Skogunum ꝛ a Vøllunum eru visnud/ Þui Mañaña Glede er orden ad Sorg.
C Vmgyrdet ydꝛ og syrgit þier Prestarner/ æped þier Alltaresens Þienarar/ Gangit þier Johel. ij
mins Gudz Þienarar jñ/ og færed ydur j Secki/ Þui bædi Matoffꝛ ꝛ Dryckiaroffur er i burt
af ydar Gudz Hwse. Helged eina Føstu/ og kalled saman Almwgan/ Safned saman
Ølldungunum/ ꝛ Landsins jñbyggiurum/ j DROTTINS ydars Gudz Hws/ ꝛ kalled til
DROTTINS.
D O Vei þm Deigi þt sa Dagur DROTTINS er j nænd/ ꝛ kiemꝛ sẽ ein Fordiørfun
fra þm Almættuga. Þa skal Maturen burt takast fra vorum Augum/ og so øll Gleden og
Skemtunen af vors Gudz Huse. Sædit er rotnad j Jørduñe/ Korn husen standa i eyde/ og
Kornhlødurnar eru Hrapadar/ Þuiad Korned er Fordiarfat. O huersu Peninguren stynꝛ/
og Vxarner bera sig jlla/ Þui þeir hafa huorke Foodur nie Haga. Og Sauderner hũ-
gra. DROTten/ Þig akalla eg/ Þui Ellduren hefꝛ vppbrendt vort Haglende a Mørkiñe/
ꝛ Logen hefꝛ vpptært øll Trie a Akrenum. Villudyren hroopa og til þijn/ Þuiad Vatzlæk
erner eru vppþornader/ ꝛ Ellduren hefꝛ vppbrendt Eingiarnar i Eydemørkiñe.

II.

A Hier i Zion blæsit mꝫ Herlwdrum/ Hroopid a mijnu Heilogu Fialle. Skial
fit aller Jñbyggiarar Landsins/ Þui Dagur DROTTINS kiemꝛ/ ꝛ er
j nænd. Eirn myrkur Dagꝛ og dimur Dagꝛ/ eirn þyckmikill Dagur/ eirn
Þokudagur/ Lijka sẽ eirn Morgunrode vtbreider sig yfer Fiøllen/ sẽ er/
eitt Stort ꝛ Mektugt Folk/ huers lijke fyrr hefur alldrei vered/ og eigi hier
epter meir vera skal æ og ad Eilijfu. Þar geingur vndan honum eirn eydã
di Elldur/ ꝛ epter honum breñande Loge/ Landed er fyrer honum sẽ eirn fagur Alldingardꝛ/
Eñ a bak honum sẽ ein Eydemørk/ ꝛ eingen skal sleppa hia honum / Þeir eru þuilijkast ad
sia sẽ Hestar/ ꝛ Reña s Riddarar/ þr støckua vppa Fiøllunum/ lijka s þa Hioluagnar slar-
ka/ eda sẽ Loge snarkar j Halme/ so sẽ eitt Mektugt Folk þ til Bardaga byzt.
B Folkit fælest fyrer honum/ øll Andlit eru so bleik sẽ Pottar Faagader. Þeir skulu hlã-
upa s Risar/ ꝛ støckua a Mwren s Strijdzmeñ/ Sierhuer eirn sk strax framhlaupa siñ veg
og ecki af sier sitia. Eingen mũ añan villa/ helldur skal huer framdraga j siñe Fylkingu.
Þeir skulu briotast fram a millum Vopnaña/ ꝛ ecki saarer verda. Þeir skulu rijda vm kring
j Stadunum/ hleypa a Mwren/ ꝛ jñstijga j Hwsen/ og smiuga i giegnum Vindaugun sem
Þiofar.
C Landet skielfur fyrer honum/ ꝛ Himenen bifast/ Solen ꝛ Tunglit verdꝛ Myrkt/ ꝛ Stiør
nurnar jñehallda sijnu skine. Þuiad DROTTIN skal lata sijnar Reidarþrumur fram
ganga fyrer sijnum Her/ Þui hañs Her er miøg stor og Mektugur / huer ed fullkõna
skal hñs Befalning/ Þuiad Herrans Dagꝛ er stor ꝛ miøg Ognarligur/ Og huer mun kuña
ad lijda hñ?
So seiger nu DROTTIN/ Snued ydur til mijn af øllu ydar Hiarta/ mꝫ Føstum/ med Jdranar A-
Graate og Kueine/ Rijfet ydar Hiørtu/ eñ ecki ydar Klæde/ ꝛ snued ydꝛ til DROTTENS miñing
ydars Gudz/ Þui hñ er Godgiarn/ Myskunsamur/ Þolinmodur og harlla Nædugꝛ/ og snart Psal. ci
Angrar hñ þ þo hñ Hirte ꝛ Straffe. Huer veit nema þ Angre hñ eñ/ ꝛ late eina Blezan og cxl v
blijfa epter sig/ til ad Offra Matoffur/ ꝛ Dryckiar offur fyrer DROTTENI ydar Gude.
D Blæsit i Lwdra þier i Zion/ Helgit eina Føstu/ Kalled Almwgañ til samans/ Samãsaf
ned Folkenu/ Helgit Almwgan/ safnit Ølldungunum til samans/ komed vngum Børnum
og Briostmylkingum til samans/ Brwdgumen gange af sijnu Herberge/ ꝛ Brwduren af sij
nu Brwdarhuse. Læted Prestana DROTTINS Þienara Graata a millũ Musteris ꝛ Bæn
Alltaris/ ꝛ seigia/ DROTTIN þyrmdu þijnu Folke / og lat þijna Arfleifd ecki verda til
Smænar/ so at Heidingiar Drottne yfer þm/ Huar fyrer villtu lata seigia a mzal Þiodaña
Huar er nu þeirra Gud?

Nuggun og Fyrerheit So skal DROTTIN Vandlæta vm sitt Land/og hlijfa sijnu Folki. Og DROTT E
en skal suara og seigia til sijns folkz/ Siaed eg vil yferfliotanliga sende ydur Korn/ Vijn og
Vidsmior/so pier skulut hafa nog þar af. Og eg vil læta ydr ei leingr voda til Smænar fyrer
Neidingum. Og eg vil drijfa þa af Nordrenu langt j burt fra ydur/ z kasta þm i eitt Þurt z
audt Lād/s er/hns andlit vt til Nassins j Austr/ z hns enda til his ydsta Nafs. Nu sk fwna
og Illa lykta/þui hu hefr giort stora hlute. Ottast þu ecki mitt Gooda land/helldr ver glad
uært og i goodu Giede/Þui DROTTIN kan ad giora mykla hlute. Ottist ecki þier Dy
ren a Mørkine/ Þui bygdernar j Eydemørkine sku grænkast/ z Eikurnar Blomgast/Fijkiu
trien z Vijntrien sklu og Auoxt bera.

Og þier Zions Børn/glediet ydur z fagned j DROTTNI ydrum Gude/huer ydr ge F
fr Kienefedr til Riettlætis/ z ydr sender ofaat Morgen regn z Kuelldskwrer/ so sm fyrrmeir.
Supra I So ad Nlødurnar fyllest mz Korn/og Vijnþrwgurnar hafa skule yferfliotanliga Vijn og
Oleum. Og eg vil ydr þau Aaren endurgiallda/huer ad Eingespretturnar z Trieormarner
Kalormarner og adrer vonder Ormar(sem var minn Store Her/ huern eg sende æ medal
ydar)hafa vppetid. So þier skulut hafa nogar fædslur/ z Gøfga DROTTINS ydars
Gudz Nafn/sa ed Dasamliga hlute hefur giort ydar a medal/z mitt Folk skal ei leingur til
skamar voda. Og þier skulud vita ad eg em midt a medal Israel/z at eg er DROTTIN
ydar Gud/en eingen anar/z mitt Folk skal ecki leingr ad Skøm verda.

Act. ij Og epter þ/vil eg vthella mijnum Anda yfer allt Nolld/so ad ydar Syner z Dœtur skulu G
Spa/ydar Olldunga skal Drauma dreyma/ og ydar Smabørn skulu Sioner sia. Og a
þm Døgum vil eg vtausa mijnum Anda/bæde yfer Þræla z Ambatter. Og eg vil giora vn
darlig Teikn a Himne z Jordu/sm er/ Blod/Elld/z Reykiarsuælu. Solen sk snuast j Myr
kur/z Tunglit j Blod/adur en kemur sa mykle z Ognarlige Dagr DROTTINS. Og
Rom. x þ sk skie/ Ad hu sm akallar Nafn DROTTINS hu sk holpen verda. Þuiad vppa Zio
Fialle z j Jerusalem sk ein verndan vera/so sm DROTTIN hefr sagt/ z so hia þm ødru
sem epter eru ordner/ hueria DROTTIN mun kalla.

III.

Act. ij

Ar fyrer sia þu/a þm Døgum z þre somu Tijd/þa eg mun snua Juda og A
Jerusalem Nerleidingu/þa vil eg safna til samās øllu Neidingium/z eg vil
færa þa ofan j Dalen Josaphat. Og þar vil eg ganga til Riettar mz þa
vegna mijns Folks/ z vegna Israels minar Arfleifdar/ ad þr hafa dreift
þm a mzal Neidingia/z skipt mz sier mijnu Lande/og kastat hlute vm mitt
Folk/og gæfu þa enu vngu Sueina fyrer Mat / og selldu Þijkurnar fyrer
Vijn/z drucku þ.
Og þier af Zoar z Zido/ z øll Takmørk Philistei Lāds/ Nuad hafe þier ad giora mz mig?
Vilie þier z stæra ydur a mote mier? Nu vel/Suo stæred ydur a mot mier/þa vil eg fullsnart
bitala ydr þ j gien yfer ydart Nøfud/Þier s hafed tekit mitt Silfr z Gull/z mijnar kostulig- B
ar hæfur/ og fært þ burt j ydar Kirkiur. Og hier ad auk hafe þier sellt Juda og Jerusalem
Børn/þm j Gricklande/ so ad þier mættud koma þm langt fra þra Landamerkium. Siaed/
eg vil vppuekia þa af þm Stad sm þier selldut þa/ Og eg vil bitala ydur yfer ydart Nøfud
þ sama. Og eg vil selia ydar Syne z Dœtur j gien/ fyrer Juda Børn/huerier ydr skulu sel
ia j Rijke Arabia/þui Folke s byr j Fiarlægu Lande/Þui DROTTIN hefur þtta talad.
Giøret þ Neyrum kunigt/ a medal Neidingiana/Nelgit eitt Strijd/vppueked þa Sterku/ C
Læted allt Strijdz folked koma hingad og ferdast hier vpp/ Giøred Suerd af ydar Ploog
jarnum/z Spiot af ydar Sigdum/ Sa hin Veyke skal seigia/Eg er Sterkur/ Safnet ydur
saman/z komed hingad aller Neidingiar/vr øllum aattum Neimtist saman/ Þar skal DRO
Apoca. xiiij TTIN vid Velle leggia þinar Kiempur. Neidingiar skulu bua sig/z koma vppi Dalen
Josaphat/Þui þar vil eg sitia z dæma alla Neidingia allt vm kring/setied til Sigdena/Þui
Akuren er fulluaxen/Komed hier nidur/þui Vijnþrwgan er full/ z flytur vt af/ Þui þra Ill
ska er miog stor.
Supra. ij Þa skal Folked flockum saman vera/hier z huar/j Doms Dal/ Þui DROTTINS
Dagr er nalægur j þssu Doms Dal. Solen z Tunglit skal Sortna/z Stiørnurnar skulu
sitt skin

sitt skin byrgia. Og DROTTIN skal Öskra af Zion/ ꝛ hn̄s Rødd skal heyrast af Jeru Supra ij
salem/ so Himenen ꝛ Jørden skal hræradt. Eñ DROTTIN skal vera Verndare sijns Esa. ij
D Folks/ ꝛ Israels Børnum eirn fastur Stadur. Og þier skulud merkia þ/ ad eg DROTT
IN ydar Gud i Zion/ by a minu Heilogu Fialle/ Þa skal Jerusalem vera Heiløg/ og eingen
Framande skal reisa þadan j fra j giegnum hana.
Og a þm Tijma skulu Fiøllen driupa af sætu Vijne/ ꝛ Hædernar fliota mz Miolk/ ꝛ all
er Læker j Juda skulu reñа fuller af Vatne/ ꝛ þar skal eirn Bruñur vppspretta af
Hwse DROTTINS/ Huer ed døggua skal Sittim Straum. Eñ Egipta
land skal i eyde vera/ ꝛ Edom skal verda ein Eydemørk/ sokū þss yfergāgs
sm̄ þr giørdu Juda Børnum/ ad þr vthelltu saklausu Blode i þra Lādi.
Eñ Juda skal vera bygd æfinliga/ ꝛ Jerusalem vm Alldur og ad
Eilijfu. Og eg vil ecki læta ohefnt vera ydart Blod.
Og DROTTEN munbwa j Zion.

Ending Prophetans Johelis

Formalē yfer Prophetan Amos

AMos seiger sin̄ Tijma/ Þad hn̄ hafe Lifad ꝛ Predikad vnder eins ꝛ þr Hoseas ꝛ Esaias/ Og hn̄ Predikar j giegn þm sømu Syndum ꝛ Skwrgodadyrkan/ edur þm Falsheilogum/ lijka sm̄ Hoseas hn̄ giører/ Og seiger þeim fyrer þa Babiloneslu Herleiding.

Eñ hn̄ er miøg Høstugr/ ꝛ auijtar Israels lyd hardliga/ j allre Bokiñe/ allt til nidurlags a hinum sijdasta Cap. Þar talar hn̄ vm Christū ꝛ hn̄s Rijke/ ꝛ endar so sijna Bok þar mz. So ad mier virdist eingen Spamañaña hafa so fa Fyrerheit/ ꝛ so miøg Straffa og Ogna/ so sm̄ hn̄/ So ad hn̄ ma vel heita Amos/ þad er/ Þūge edur sa sm̄ er þungur ꝛ ei vel lijdande. Sierdeilis mz þui ad hn̄ er eirn Hirder/ ꝛ ecki vt af Prophetaña Ordu/ so sm̄ hn̄ sialfur seiger i Siøunda Cap. Þar med af Juda Kynslod/ af Thekoa/ ꝛ for so i Israels Kongarijke/ ꝛ Predikade þar/ so sm̄ Framande madur. Þar fyrer seigia meñ ad Amazia Prestur (huern hn̄ straffar i þm siøunda Cap.) hafe hn̄ mz einum Staf i Hel sleiged.

J fyrsta Cap. synist hn̄ þungur ad skilia/ þar ed hn̄ talar vm þriar ꝛ fiorar Synder/ og Marger hafa margvisliga gloserā þar yfer lagt / ꝛ langt ad leitad. Eñ eg helld ad Texten giefe til auijsanar klarliga/ ad þær sømu Þriar og Fiorar Synder/ sie ecki vtan einsslags Synd/ Þuiad hn̄ nefner allstadar ecki vtan einshattar Synd/ So sm̄ j mot Damascum nefner hn̄ alleina þa Synd/ ad þr høfdu þreskt Gilead mz Jarnuøgnum ꝛc.

Eñ slijka Synd kallar hn̄ þriar ꝛ fiorar Synder/ Af þui/ ad þeir huerke mz geingu slijka Synd/ nie hana yferbættu/ Helldur hrosudu sier þar af/ so sm̄ hefdu þr velgiørt. Ein slijka ē aller Falshelger plaga ad giøra. Þuiad ein Synd kañ alldreige ad bōa bre nie stærre/ eñ þa/ nær hun vill vera hallden gott og Heilagt verk/ og giører Diøfulen ad Gude/ og Gud ad Diøfle. Lijka sm̄ þrijr og fiorer eru Siø/ huad ad er ending Tølunar i Ritninguñe/ huar ed meñ vid hætta/ ꝛ taka ad telia vppa nytt bædi Daga ꝛ Vikur ꝛc. Tuisuar verdr til hn̄s vitnad j þui Nyia Testamm̄tenu/ Fyrst Act. j siøūda Cap. þar S. Stephan vottar af þm v. Cap. j giegn Gydingum/ ꝛ bijuijsar þar mz/ ad þr hafe alldreigi halldet Gudz Logmal fra þui fyrsta j Egiptalande.

J añan Tijma/ þa S. Jacob/ Acto. j xv Cap. a þm fyrsta Postulaña Samfunde/ vitnar vt af hn̄s sijdasta Cap. til ad bijuijsa Christeligt Frelse/ þ Heidingiar j hinu Nyia

Testamentenu/være ei lydskullduger til ad hallda Moyses Løgmal/ mz þui ad Judar hielldu þ
huerke nie gætu halldit/ So sem S. Petur seiger Act. j Fimtanda. Og þetta eru þær tuær
Sierligustu Greiner j Amos/ z eru tuær miøg goodar Greiner.

Prophetin Amos

I.

Fyrer Christi Fæingadburd dcclxxxiij Ar Zacha. xiiij

Etta er þ sem Amos (huer ed var a medal Fiarhirdaraña A
j Thekoa) hefur sied yfer Israel. J Tyd Vsia Gydin-
ga Kongs/ og Jeroboam Joas sonar Israels Kongs/
tueimur Aarum ædur enn sa Jardskialfte skiede.
Og hn̄ sagde/ DROTTJN skal Vskra af Zion/ og
læta heyra syna Raust af Jerusalem/ suo at Haglende
Hirdaraña skal aumliga standa/ z Carmel skal ad ofan
verdu uppvisna.

Damascus

So seiger DROTTJN/ Fyrer søkum þriggia og
fiøgra Synda Damascus/ vil eg ei hlijfa heñe/ Þui þr
hafa þreskt Gilead mz Jarnstaungum/ Eñ eg vil senda
Elld j Hasaels hus/ z hn̄ sk vppeyda Benhadadz Nerber
giū. Og eg vil j sundurbriota Jarnsteingurnar j Dama- B
sco/ z vppkippa jnbyggiurum vr Dalnum Auen/ og þm
sem a Rijkissprota hallda/ af Gledehusenu/ So ad Folk
ed af Syria skal burtfærast j Kir/ seiger DROTTen.

Gasa Zach. ix

So seig' DROTTJN/ Søkum þriggia z fiøgra
Synda Gasa/ vil eg ecki hlijfa heñe/ Þuiad þa fangara sem þeir af nyiu fongudu/ þa hafa
þeir rekit j burt j Land Edoms/ Nelldr vil eg senda eirn Elld j Mwrana til Gasa/ huer ed
eyda skal heñar Nerbergium/ Og eg vil vppkippa jnbyggiurunum af Asdod/ mz þm sem hall-
da a Rijkessprotanum j Ascalon/ og eg vil snua miñe Hende mote Ackaron/ suo at þat skal
drepast sem epter er orded/ af þm Philisteis/ seiger DROTTen.

Tyrus

So seiger DROTTJN/ søkum þriggia og fiøgra Synda Borgariñar Zor/ þa vil eg C
heñe ecki hlijfa/ Af þui ad þr ræku z drifu Fangarana leingra eñ j Edoms Land/ z þeinktu
ecki vppa sáband Brædraña/ Nelldr vil eg senda eirn Elld j Zor Mwra/ huer ed eyda sk he-
ñar Nerbergiū.

Edom Iere. xlix

So seiger DROTTJN/ Søkum þriggia z fiøgra Edoms Synda/ þa vil eg ecki spa
ra hañ/ Af þui ad hañ offokte siñ Brodur mz Suerde/ z j Hel slo þær Olieftu/ z j sundurreif
þa ætijd mz siñe Reide/ z helldr j sij fellu a siñe Grimd/ Nelldur vil eg senda eirn Elld j The-
man/ hn̄ skal eyda Nerbergiunum j Bazra.

Amon Iere. xlix

So seiger DROTTJN/ Fyrer søkum þriggia z Fiøgra Synda þra Amons Barna/ D
vil eg ecki hlijfa þm/ Þui þr sundurhiuggu þær Oliettu j Gelead/ huar mz þr giøra sijn Lād
amerke vijdare/ Nelldr vil eg vppkueikia eirn Elld a Rabba Mwrum/ z hn̄ skal vppeyda þra
Nerbergium/ nær meñ kalla a þm Strijdz tijma/ z nær sa Vindur kiemur j þri Stormølld/
Þa skal þra Kongur med sijnum Høfdingium færast fangeñ j burt/ seiger DROTTJN.

Moab Esa. xv xvi Ezech. xxv Iere. xl

So seiger DROTTJN/ Fyrer søkum þriggia z fiøgra Moabs Synda/ vil eg ecki hlij
fa honum/ þui þr brendu vpp Kongsins bein af Edom til Vsku/ Nelldr vil eg senda eiñ Elld
j Moab/ hn̄ skal vppeyda Kirioths Sal/ Og Moab skal deyia j Vpphlaupe z Heroope/ og
j Lydra þyt/ Og eg vil vpprykkia Domendunum a medal þeirra/ z alla hn̄s Høfdingia med
honum drepa/ seiger DROTTJN.

II.

Mich. i Juda

So seiger DROTTJN/ Saukum þriggia z Fiøgra Juda Synda/ vil eg ecki hlij A
fa honum/ Þuiad þr forsma Løgmal DROTTJNS/ og hallda ecki hn̄s Riett
inde/ og læta sijnar Lygar tæla sig/ huerium þra Fedur epterfylgdu/ Nelldur vil eg
skicka

skicka ein̄ Elld i Juda/ og hn̄ sk vppbrenna Herbergen til Jerusalem. Israel
B So seiger DROTTJN/ Søkum þriggia og fiøgra Synda Israels/ vil eg ecki hlyf
fa þm/ Þui þr selia þan̄ Riettlaata fyrer Peninga/ & þa Fatæku fyrer eina Sko. Þeir tro-
da Høfud Fatækra j Golfed/ & hamla vegum hin̄a Voludu. Sonuren og Faderen liggia
hia eirne Stulku/ mz hueriu þr vanhelga mitt Heilaga Nafn. Og þr fram̄falla j pant-
settum klædum/ fyrer hueriu Alltare/ & drecka Vijn j þra Guda husum/ fra þm sm̄ straffad-
er eru.
C Nu hefe eg þo afmæd þan̄ Amoreum fyrer þa/ huer suo haar var sm̄ Cedrus/ & hn̄s Ma
kt sm̄ Eiketric/ & eg afmæde hn̄s Auøxt/ fra ofan verdu & allt til hn̄s Rootar. Og eg færda
ydr af Egiptalande/ & leidde ydr vm þa Eydemørk i Fiorutijge Aar/ so þier skylldut eignast þ
Land Amoreis. Og eg vppuakte Propheta af ydar Børnum/ og þa Nazarenos af ydrum
Vngum sueinum/ Þier Israels Børn/ Er þ ecki so? seiger DROTTJN. En̄ þier gefit
þm Nazareis Vijn ad drecka/ & bioded Prophetonum/ & seiged/ Þier skulut ecki spaa.
D Sia þu/ Eg vil giøra eitt Brak a medal ydar/ lijka s̄ þa brakar j einum Vagne fullū af
Korne/ Ad sa sem er fliotur skal ecki vndanflyia/ og hin̄ s̄ er Sterkr skal ecki þar Megna/ og
sa hin̄ Mektuge skal ecki sijnu lijfe fordat gieta. Og Bogmen̄erner skulu ecki vidstandast/ &
sa s̄ hardast hleypur/ hn̄ skal ecki vndan komast/ & sa sm̄ Rijdur skal ecki biarga sijnu Lijfe/ &
sa sem er Preckligur a medal Sterkra/ sk flyia Naken/ a þm Tijma/ seigr DROTTJN.

III.

A HJer Israels Børn/ Heyred huad DROTTJN talar vid ydur/ sm̄ er/ All
ar þær ætter s̄ eg vtfærde af Egiptalande/ & sagdi/ Eg hefe sierdeilis þeckt
ydur af øllum Kynslodum a Jørdun̄e/ Þar fyrer vil eg og heim vitia ydar
søkum ydra margfalldra Misgiørninga.
Kun̄a nockut tueir ad ganga til samans/ vtan þr sie samþycker sijn a
millum? [a] Øskrar nockut Leoned j Skogenum ef þ hefur ønguа Bráad?
Greniar nockud Leons huelpuren i sijnu Jn̄e/ vtan hn̄ hafe nockut feinged? Fellur nockur
B Fugl i Snøruna a Mørkin̄e/ ef þar er eingen Fuglafangare? Tekur nockut Veidemadr-
en sijnar Snørur fra einu stille/ hafe hn̄ ecki þar veidt? Blæs nockr so j Lwdur in̄an Stad-
ar/ ad Folkenu felmtre ecki? Er þar nockur Olucka j Stadnum sem DROTTJN
giører ecki? Þui DROTTJN Gud giører eckert/ adur en̄ hn̄ opinberar sin̄ leyndan vil-
ia fyrer sijnum Prophetum & Þienurum. Nær Leoned Øskrar/ huer mū þ ecki ottast? Og
nær DROTTJN talar/ Huer skyllde þa ecki Spaa?
C Kun̄giøret þ j Herbergiunum til Asdod/ & j þm Høllunum Egiptalādz/ & seigit/ Heimtist
saman vppa Fialled Samarie/ & siaed huad stor Veinun/ Oop & Oriettr þar skier in̄e. Þeir
akta ønguan Lagariett/ seiger DROTTJN/ þr safna liggiande Fie mz Oriette & Herfā-
ge/ j sijn Herberge. Þar fyrer seiger DROTTEN so/ Men̄ munu þtta Land vmkringia
a alla vegu/ & slijta þig fra þinu Makkaruellde/ & ræna þijn Hws.
D So seiger DROTTEN/ Lijka sm̄ eirn Hirder nær tueimur Lærleggium/ edur einum
Eyrnasneple vr Leons Mun̄e/ So skulu og Israelis Børn frelsast sm̄ bua j Samaria/ & ha-
fa sijna Sæng j Hyrningum/ og til Damasco eina trie [b] Sæng/ Heyret & Vitned þ j Ja-
cobs huse/ seiger DROTTJN Gud Zebaoth. Þuiad a þm tijma nær eg vil heimsækia &
vitia Israels Synda/ þa vil eg vitia Alltarisins i Bethel/ & i sundur briota Alltaresins horn
so þau skulu falla til Jardar. Og eg vil bæde sla Vetur hws & Sumar setur/ og þau Fijls
beins Husen sklu nidrfalla/ & mørg hus sklu fordiarfast/ seiger DROTTJN.

[a] Auskrar) Þad er/ Eg blyt ad predika/ Gud skipar mier þ(ad) eg, þier erut Sökerr og Eyned og ydart vont athæfe

[b] Sæng) Sæng og Legurwm kallast Alltare og Skurgoda kirkia/ huar þr drygdu Hóruskap/ Þad er/ afgudadyrkū Esa. lvij

IIII.

A HEyred þtta Ord/ þier [a] Feitar kyr/ sm̄ erut a Fiallenu Samarie/ þier sem giøred
Rangt Naudþurtugum/ og nidurþrycked hina fatæku/ & seiget til ydra Herra/ Be
red hingad & læted oss drecka. Sa DROTTen DROTTen hefr suared vid
sin̄ Heilagleika/ Siaed/ sa Tijme kemur yfer ydur/ ad men̄ munu vt krækia ydr med
Krokum/ & ydar Epterkomendr mz Fiske Aunglum. Og þier skulut ganga vt i giegnū Snug

[a] Feitu Kyr) Ranglaater Herrar

urnar/þar huer sm̄ komen er/og þier skulut i burt kastast til Hermon/seiger DROTTen.
Ja þier komed hier til Bethel/⁊ fremied Synd/⁊ til Gilgal/⁊ giøret þar margar Syn-
der/og bered fram ydar Offur a Morna/og ydar Tijundᵉ þañ Þridiadag. Og giøred Rey B
kelsi af Swrdeigi til Þacklætis Offurs/ Og Prediked vm þ sialfrædis Offur/⁊ kuñgiøret þ
Þuiad þier Jsraels Børn viliet þ giarnan so hafa/seiger DROTten DROTten.
Þar fyrer hefe eg giefit ydur i øllum ydar Stødum/ Jdiulausar Teñur/ og Brauds
skort i øllum ydar Stødum/ Þo samt og ædur snue þier ydur ecke til mijn/ seiger DROT-
TEN.
Og eg hefe jñehalldet Regnenu yfer ydur/so leinge ad ecki voru meir eñ þrijr Manuder
Gudz Hefndᵃ til Naustyrkiuñar/Og eg liet Rigna yfer þañ eina Stad/eñ yfer þañ añan Stad liet eg ec-
straþþ ki Rigna/Eirn Akuren fieck Regn/⁊ sa añar Akr fieck ecki Regn/ ⁊ hñ visnade. Og tueir/ C
Hungur þrijr Stader drogu til eins Stadar/⁊ villdu fa Vatn ad drecka/ ⁊ þr feingu ei nog þar af/
Þo lijka samt og ædur sneru þier ydur ecki til mijn/seiger DROTten.
Þurkur Eg plægade ydur mz Þurk/og mz brendu Korne/⁊ Kalormarner vppætu allt þad sm̄ ox
j ydrum Alldengørdum/Vijngørdum/a Vidsmiørs trianum ⁊ Fijkiutrianum/Þo sneru þier
ydur ecki til mijn/seiger DROTten.
Eg senda Drepsott a medal ydar/lijka sm̄ i Egiptalande/Eg i Hel slo ydar æskumeñ med
Drepsott Suerde/Og eg liet ydar Hesta j burt færast Hertekna/Eg liet Olyktina af ydar Herbwdum
Suerd koma til ydᵛ Nasa/ Þo sneru þier ydur ecki til mijn/seiger DROTten.
Eg kolluarpade nockrum a medal ydar/so sm̄ Gud kollkastade Sodoma ⁊ Gomorra/ad D
þier vorut lijka sm̄ Elldebrandar vr Ellde vtdregñ/ þo sneru þier ydur ei til mijn/seiger DR-
Gen. xix OTTEN.
Foreydsla Þui vil eg suo framveigis giøra vid þig Jsrael/Og mz þui ad eg vil so giøra j mot þier/
þa bu þig til ad mæta þijnum Gude. Þui sia þu/hñ er sa sm̄ giører Fiøllen/⁊ skapar Vin-
den/⁊ kieñer Mañenum/huad hñ skal tala. Hñ giører Morgunrodan ⁊ Myrkrid/ Hñ gein
gur yfer Hæder Jardariñar/ Nañ heiter DROTTJN Gud Allzheriar.

V

Harma HEyred þtta Ord/þier af Hwse Jsraels/Þui eg verd ad kueda þssa Harma- A
Vysa vijsu vm ydur.
Jsraels Jungfru er Fallen/ suo hun muni ecki vppaptur standa/ Hun er vm
koll sleigen til Jardar/og þar er eingen sm̄ vpp reiser hana. Þui suo seiger
DROTTEN Gud/Sa Stadur af huerium ad vtgāga Þusund/þar sklu
Hundrad epter vera/ Þar sm̄ Hundrad ganga vt/ þar skulu ecki nema Tiju
a Bethel) epter blijfa/j Hwse Jsraels. Þar fyrer seiger DROTTEN til Jsraels Huss/Leited mijn
Þydist Gudz þa munu þier lifa/Leitid ecke til a Betel/⁊ ferdist ecki til Gilgal/ og ganged ecki til Berze-
Hws/ BetAuen ba/Þui Gilgal skal herteken j burt færast/⁊ Bethel skal verda BethAuen.
Glæpahws Leited DROTTens þa skulu þier lifa/ So ad Ellduren fae ecki Makt i Josephs hwse B
ad vppbreña þ/⁊ þar skal eingen vera i Bethel sm̄ hñ kañ ad vtsløckua. Þier sm̄ snuet Rie-
Pleiades ttinum j Beiskleika/⁊ slæed Riettlætid til Gruña. Hñ giører Siøstiørnuñar ⁊ Fiskekallen/
Orion Sa sm̄ giører Morgun ad Myrkre/⁊ Nottena ad Deigenum/Sa s̄ kallar Vatned af Sio
Job ix. num/⁊ vthellir þui a Jørdena/hñ heiter DROTTJN. Huer ed Hrasan lætur koma yf
Natur Folk er þa hinu Sterku/⁊ Kolluarp færer yfer þa sterku Stade. Eñ þr eru Reider a hañ s̄ straff
sins til Reñe ar þa i Stadardyrunum/ og hallda fyrer Suiuirding þañ sm̄ Heilnæmt kieñer.
mañaña Og søkum þss/ad þier vndertroded þa Fatæku/og taked Korned fra þm i storum Byrdū C
/þa skulu þier ecki bwa i Hwsunum/þm sm̄ þier hafed bygdt af høggnum Steinum/og eigi
Sopho. ℓ helldr drecka þ Vijn/sm̄ þier hafed plantad j ydrum Føgrum Vijngørdum. Þuiad eg veit
ydar Margfalldar Misgiørder/⁊ so ydar storar Synder/ huersu þier þreynged ad þm Rie-
ttlætu/ og taked Blodgialld og vnder þrycked þa enu Fatæku j Borgarhlidum. Þar fyrer
Jdranar meiga þr Kloku þeigia a þm Tijma/þui þ er vondur Tijme.
amiñing Leited þss Gooda/eñ ecki hins Vonda/So þier meiged lifa/ Þui þa mun DROTTen D
Gud Zebaoth vera hia ydur/suo sm̄ þier hroosit. Hated þ Vonda/eñ Elsked þ Gooda/Gio
red Riett j Stadar Portunum/þa skal DROTTen Gud Zebaoth vera Myskunsamur yfer
þa sm̄

þa sem epter blijfa af Hwse Josephs.
Þar fyrer seiger DROTTEN Gud Zebaoth/ sa DROTTINN suo/ Þat skal vera
sargræteligur Harmur a øllum Strætum/ so Meñ skulu seigia j øllum stødum/ Vei/ Vei/
Og Meñ skulu Akurmenn til Sorgar kalla/ og til sargrætelegs Kløgu mæls/ alla þa sem
E græta kuña. Og þar skal vera Sorgargrætur j øllum Vijngørdum/ þui eg vil b fara mz
ydar/ seiger DROTten. — b Fara) Eg skal kiesta ydur þar
Vei þm sm̄ girnast Dag DROTTens/ Nuad skal hñ ydur? Þui DROTtens Dagr — Esa. i
er eitt Myrkur eñ ecke Lios. Lijka sm̄ þa Madr flyr vndan Leone/ ⁊ þa nockr mæter Biar- — Jere. vij
ndyre/ og suo sm̄ þa nockur kiemr j eitt Hws/ ⁊ stydur sig mz Hendiñi til Veggiarins/ ⁊ eirn
Høggormur stingur hñ. Þuiad Dagur DROTTINS skal vera Myrkur eñ ecki lios
F Dagur/ dim̄ur ⁊ ecki Biartur.
Eg er Reidr ydrum Helgedøgum/ ⁊ eg forsmae þa/ ⁊ eg kañ ecki lyckta i yduare Samkū — Luckta
du. Og þo ad þier offred mier Breñeoffrum/ ⁊ Matarfornum/ þa hefe eg þo øngua þock- — þ er/ ydar Reyk
nan þar a/ so get eg eigi helldr sied til ydars feita Þacklætis offurs. Tak fra mier þ Psal- — elses Offur/ þo
ma bulldur/ Þui eg get ecki heyrt þiñ Psalma søng. Þui Rietturen skal opinber verda sm̄ — cknast mier ecki
Vatn/ ⁊ Riettlæted sm̄ strijdur Straumr.
G Hafe þier af Huse Israels Offrad mier Slatrunar offre ⁊ Mataroffre/ vm þau Fioru-
tijgu Aaren j Eydemørkuñe? Ja vel/ þier heidrudut Sicchuth ydar Kög/ ⁊ Chion ydart Bij — Sicchuth
læte/ þa Stiørnu ydara Afguda sm̄ þier sialfer giørdut ydur. So vil eg lata færa ydr hier — Act. vij
burt fra til Damascum/ seiger DROTTen/ sm̄ heiter Gud Zebaoth.

VI.

A
OEi þm Drambsømum i Zion/ ⁊ þm sm̄ treysta vppa Fialled Samarie/
Þeir sm̄ hallda sig enu yppustu yf Heidingium/ ⁊ Hofuera j Israels husi.
Ganged burt til Kalne ⁊ skoded/ eñ þadan til Hemath þss stora Stadar/ ⁊
ganget ofañ til Gath þra Philisteis/ sm̄ vered hafa betre Kögarijke eñ þsse
⁊ þra Landamerke voru vijdare eñ ydar Lādamerke.
Þier sm̄ hygged ydr vera langt fra þm Vonda deigi/ og sæked alltijd ep
ter Rangre Rijkisstiorn ⁊ sofed a Sæng af Filabeinum/ ⁊ hafed ofmiked vid ydar Sængur
Þier etet Lømben af Hiørduñe/ og þa Alekalfa/ Leiked a Hliodfære/ og giøred ydr Psalma
sm̄ David/ Og dreckid Vijn af Skalunum/ ⁊ smyried ydr mz Balsamū/ eñ Harmit ecki þar
B vegna Josephs skada. Þui skulu þier nu fyrst vndan ganga/ a medal þra sm̄ fangader eru j
burt leidder/ ⁊ braml ydar Ofneytslu sk af leggiast.
Þui DROTTINN Gud hefur suared vid sialfan sig/ seiger DROTTen Gud Zeba-
oth/ Mier er leid Drambseme Jacobs/ ⁊ eg er Reidur þra Høllum/ ⁊ eg vil yfergefa Stad-
en ⁊ allt þ sm̄ er i honum. Og þo þar sie epter Tiu Meñ j einu Hwse/ skulu þr lijka vel dey
C ia. Og huer skal taka siñ Fødur brodur ⁊ siñ Modurbroder/ ⁊ bera þra bein af Husunum/
og seigia til þra sm̄ eru j Huskimunum/ Eru þier eñ nu fleire Hier? Og þr skulu suara/ All
eru þr j burt/ ⁊ hñ skal seigia/ Veret til Fridz/ Þui þr villdu ecki ad meñ skylldu hugsa vpp a
Nafned DROTTens.
Þui sia þu DROTTINN hefur boded/ ad Meñ skylldu sla þau storu husen/ so þau rif-
D ne/ ⁊ þau litlu Hwsen/ so þau Raskist. Huer kañ Hestenum a Skeid ad hleypa/ eda eria mz
Yxanum vppa steinenum? Þui þier snued Lagariettenum j Gallog/ Riettlætesins Auexte i
rama Malurt. Og þier hafed huggū af þui sm̄ er mz øllu til einskis/ ⁊ seiged so/ Erum vier
ecki sterker j nog mz vorum Hornum? Þar fyrer siaed/ Eg vil vppuekia eitt Folk yfer ydur
af Israels husi/ seiger DROTTINN Gud Zebaoth/ þad skal naudga ydur af þm Stad ē
liggur til Hemath/ allt til Lækiarins j Eydimørkiñe.

VII.

A
OG DROTTen DROTTen vijsade mier eina Syn/ Og sia þu/ þar stod eirn ē
myndade Eingesprettur/ strax sm̄ Korned tok ad groa/ og sia/ þ Græna stod epter/ — Einge
þa ad Konunguren hafde læted klyppa sijna Saude. Og þa þær villdu nu med — sprettur

øllu Vrternar vppeta j Landenu/þa sagda eg/O DROTTen DROTTen verfu Nad-
ugur/Huer vill nu hialpa Jacob vppaptur? Þui hn̄ er miøg lijtill. Þa aumkade DRO-
TTIN þ/og sagde/Nu vel/Þad skal ecki skie.

Elldr
Og DROTTIN vijsade mier eina Syn/z sia þu/Ad DROTTen Gud kallade a
Ellden/ til ad straffa med honum/ ad han̄ skylldi fortæra eitt stort Diup/og han̄ æt alla
reidu eirn part þar af. Þa sagde eg/O DROTTen DROTten/Læt af/Huer vill hialpa
Jacob vppaptur? þui hn̄ er miøg Lijtell/ Þa Angrade DROTTen þ/Og DROTTen B
DROTTen sagdi/Þad sk ecki skie

Mæleþrædur
Eñ hn̄ vijsadi mier þssa Syn/z sia þu/DROTTen hn̄ stod vppa einum Mwr/sem var
mælltur mz einum Mæleþræde/z hn̄ hafde þan̄ Mæleþræd j siñe Hende. Og DROTten
sagde til mijn/Huad sier þu Amos? Eg suarade/Eirn Mæleþræd. Þa sagde DROTten
til mijn/Sia þu eg vil draga eirn Mæleþræd midt j giegnum mitt Folk Jsrael/z eg vil ec-
ki framar lijta Augum yfer þ. Helldur skulu Jsaachs Hæder i eydeleggiast/ z Jsraels Kir
kiur skulu nidurbriotast/ Og eg vil til reida mig mote Jeroboam Hwse mz Suerde.

Þa sende Amasias Prestur j Bethel/til Jeroboam Jsraels Kongs/z liet seigia honum/ C
Amos giører eitt vpphlaup mote þier j Jsraels huse/Landid kan̄ ecki ad lijda hn̄s Ord. Þui
so seiger Amos/Jeroboam sk deyia fyrer Suerde/z Jsrael skal Herteken burt flytiast af sij-
nu Lande.

a Siaande) Siaendur nefn dust Spameñ og predikarar i fyrndiñe
Og Amasia sagde til Amos/ Þu a Siaande/ Far burt og flydu j Landed Juda/ et þar
Braud/z spæ þu þar/eñ spæ þu ecki meir i Bethel/ Þui hier er Kōgsins Helgedomr/ z hn̄s
Konūgliga Hws.

Amos suarade z sagde til Amasia/ Eg er eingē Spamadr z einskis Spamās son/Helldr D
em eg eirn Hirder/huer ed samansafnar Morberium. Eñ DROTTIN tok mig fra Hi-
rdiñe/ z sagde til mijn/Far burt z spædu mijnu Folke Jsrael. So heyr nu Ord DROTT
ins/Þu seiger/Spæ þu ecki i mote Jsrael z læt ecki driupa i mote Huse Jacobs. Þar fyrer
seiger DROTTen suo/Þijn eigen Kona sk verda ad eirne Hooru j Stadnum/z þiner Sy
ner z Dætur skulu falla fyrer Suerde/ z þiñ Akur skal vtskiptast mz Bad/Eñ þu skallt dey
ia vti einu ohreinu Lande/z Jsrael sk i burt skwfast vr sijnu Lande.

VIII

G DROTTen DROTTen vijsade mier eina Syn/ Og siadu/ Þar stod
ein Kørf full mz Sumarauext. Og hn̄ sagde/ Huad sier þu Amos? Eñ eg A
suarade/Eina Kørf fulla mz sumar Auext/Þa sagde DROTten til mijn/
Enderen er komen yfer mitt Folk Jsrael/ Eg vil nu ei leingr hlijfa þm. Og
Saunguren j þra Kirkium skal snuast j græt/a þm sama tijma/seiger DR-
OTTen DROTTen/ skal þar liggia allstadar margur Daudr Lijkame/
hueria meñ skulu leyneliga j burtu bera.

Heyret þtta þier sm̄ vnderþrycked þa Fatæku/z Fordiarfed þa Aumu j Landenu/z seiget B
Hær vill sa Nye Manuduren fa enda/ suo vier meigum selia Kornet/ og Þuottdaguren ad
vier mættum læta Korned falt/ z giøra Mæleren niñe/ z vexa Gialldeð/eñ falsa Viktena/
So vier mættum koma þm Fatækum vnder oss fyrer Peninga/og þm Naudþurftuga fyrer
eina Sko/z selia Agner fyrer Korn. DROTTIN hefur suared i mote Jacobs Drambse
me/Huad gillder eg skal ecki gleyma suoddan þeirra giørningum æfinliga. Skyllde nu ecke
Landet bifast fyrer suoddan efne og aller Jn̄byggiarar sorga? Ja þ skal allt saman hyli-
ast so sm̄ mz Vatne/ z i burt færast z yferhyliast so sm̄ mz Vatnenu j Egiptalande.

Epha

A þre sømu tijd/seiger DROTTen DROTten/ vil eg læta Solena nidurganga vm C
Middagen/z læta Landet verda Myrkt a Liosum deige. Eg vil snua ydrum Helgedøgum i
Hrygd z øllum ydar Vijsum j Sorgargræt/Eg vil færa Secki yfer allra þra Lendar/ z giø
ra øll høfud skøllott/z eg vil senda eirn Græt yfer þa/lijka sm̄ Meñ græta yfer sinum Ein
ka syne/ z þr sku fa eirn hryggeligan enda.

Sia þu/Tijmen kiemur seiger DROTTen DROTTen/ ad eg vil senda Hungr i Lā D
det/ ecki Hungur Braudz eda Vatns/ helldur Hungur Ords DROTTENS. Ad þr
skulu hlaupa hingad z þangat/fra einu Hafe z til añars/fra Nordre z til Austurs/ og leita

epter Orde DROTtens/og finna þ þo ei. Og a þm tijma skulu fagrar Jungfrwr/& vnger
Sueinar vanmegnast af þorsta/þr ed nu sueria vid ᵃ Bøluan Samarie/& seigia/So sannar
liga sem þinn Gud j Dan lifer/ Suo sannarliga sem su skickan lifer/ j Berseba. Þui þeir
skulu so falla ad þr skulu ecki kunna vppaptur at standa.

ᵃ Bøluan/ So kallar hann þad Argud/a prettum þr Syndgudust og forþientu Bøluanina

IX

A Og sa DROTTIN standa vppa Alltarenu/ & hann sagde/Sla þu vppa þann
efsta enda Dyrastaffsins/so ad Stolparner bifist/ Þui þra Agirnder skulu
koma yfer allra þra Høfud/Og eg vil j Hel sla þra epterkomendur mz Su
de/so eingen sk vndan komast & ecki þadan sleppa. Og þo þr græfe sig ni
dur i Heluijte/þa sk þo mijn Hønd færa þa þadan/eda þo þr fære vppi Hi
minen/þa vil eg lijka vel sla þa nidur/& þo þr fele sig vpp a Fiallenu Car
mel/þa vil eg lijka vel leita þra og sækia þa þangad/ Og þo þeir geymde sig fyrer mijnum
Augum a Mararbotne/þa vil eg þo bifala Høggormunum ad þr sklu stinga þa þar. Og
þo þr geinge Fangader burt fra sijnum Ouinum/Þa vil eg þo bifala Suerdenu ad þ skal
Myrda þa þar. Þui eg vil hafa min augu a þm/þm til Olucku enn til einskis Goda.
B Þui DROTTIN Zebaoth er slijkur/ ad nær hann ahrærer eitt Land/þa bradnar þad/
so ad aller Jnnbyggiararner skulu ottast/ ad þ mune allt falla yfer þa s Vatn/& yfer þa flio
ka sm Vatned i Egiptalande. Hann er sa sm bygger sinn Sal j Himnenum/& Grunduallar sij
na Tialldbwd a Jørdunne/hann kallar Vatned i Sionum/og vtheller þui a Jørdena/Hann hei
ter DROTTIN. Eru þier Jsraels Børn ecki alijka vid mig/ sem Blalendingar/ seig
er DROTTIN? Hefe eg ecki fært Jsrael af Egiptalande/og þa Philisteis af Caph
thor/& þa Syrlensku af Kir.
C Sia þu/ Augu DROTTens DROTTens lijta vppa eitt syndugt Kongs rijke/suo eg
skal þ mz øllu afmaa af Jardrijke/Enn þo vil eg ecki mz øllu afmaa Jacobs hws/seiger DR
OTTIN. Enn sia þu/Eg vil bifala/og lata sickta Jsraels hus a medal allra Heidingia
so sm sicktat er Miøl i Salldre/Og þau smakornen skulu ecki falla a Jørdena. Aller Syn
darar a medal mijns Folks skulu deyia fyrer Suerde/Þeir sm seigia/Oluckan skal ecke vera
oss so nærre/og eigi helldur koma yfer oss.
A þm sømu døgum vil eg vppaptur rietta þa nidurfallna Tialldbwd Dauidz/& vppbyg
gia hennar nidurbrotna Vegge/ og vppreisa þ aptur sm af er broted/& eg vil vppbyggia ha
na aptur/so sm hun var adur fyrre. Og þr skulu eignast þ epterblifna i Edom/& þ epterla
tna a medal allra Heidingia/huerium mitt Nafn Predikast/seiger DROTTIN/sm suo
D ddan giører.
Sia þu/Su Tijd skal koma/seiger DROTTIN/ad menn sklu vnder eins Eria & vpp
skera/& Sædenn saa/& Vijnberen spreingia/& af Fiøllunum mun driupa sætt Vijn/& allar
Hæder skulu Friofsamar vera. Þuiad eg vil vmsnua fangelse mijns Folks Js
raels/ad þr skulu vppbyggia þa Eydestade/& bua þar/Planta Vijngar
da/& drecka Vijn af þm/Giøra Alldengarda & eta Auoxten þar
af. Þuiad eg vil Planta þa i þra lande/ so þr skulu ecki meir
vppryckiast af þra Lande/huert eg vil giefa þm seiger DR
OTTIN DROTTIN Gud þinn.

Act. xv

Johel iij
Þetta er Tijd Euangelij og Rijkesins Christi

Ending Prophetans
Amos

Formalenn yfer Pro-
phetan Abdias

Abdias sei-

Fomale

Bdias seiger ecki a huerium tijma hn̄ hafe lifad/En̄ hn̄s Spadomar hlyda
vppa þan̄ Babiloneska Herleidingar tijma/Þuiad hn̄ huggar Folked Iu-
da þar mz/at þ skule aptur koma til Zion.
Og sierdeilis er hn̄s Spadomur i mote Edom edr Esau/ Huer ed sierligt
Natur z Ofund hafde eilijfliga til Israel og Folksins Iuda/so s̄ þ plagar
almen̄eliga ad skie/nær Viner verda Ouiner/og sierdeilis ef ad Brædurner
fa Hatr z Fiandskap huer til an̄ars/ þa geingur sa Fiandskapur vr øllu Hoofe/so voru þeir
Edomitar hin̄ ørgustu Fiandmen̄ Gydingalydz/ z þ var þin mest glede/ad sia Herleidig þra
hælldust vm/z spottudu þa i þra Neyd z Motgange/huersu hardliga sm̄ þ aller Prophetar-
ner aui̇jtudu þa Edomita vegna slijkrar haturligrar Hreckuijse/So sm̄ sa Hundradaste Þrij
tugaste z siøunde Psalmur klagar yfer þm z seiger/DROTTIN minstu Edom a Deige
Ierusalem/þr sm̄ seigia/Rijfed nidur/Rijfed nidur allt ofan i Grun̄.
Nu mz þui ad slijkt er vr mæta þungt ad lijda/ þa nockur eykr þm Auma z Harmþrūg-
na meire hrygd(huern men̄ ættu mz riettu ad hugga)og ofan a hn̄s Eymd/ Hæder ad honū
Spottar hn̄ z Spiar/z Hælist vm/Huar mz Truen til Gudz miøg reynist/ og lijdur støra A
strijdu/ og hneigist til Vantruar og Oruilnunar. Þui setur Gud hier eirn sierligan Pro-
pheta i giegn þssum Leidinligum Spotturum/ z huggar þa Harmþrungnu/z styrker þeirra
Tru/mz Ognan z Auijtanarordum til þssara haturligu Edomita/sm̄ Dæradu z Spottudu
þa enu Sorgfullu. Hn̄ lofar z fyrerheiter okomin̄e Hialp z huggun/Og þsse Abdias hefr
vissuliga verit Nytsamligr z naudsynligr Huggūar madr/i þssare þrra Ogiæfu z Motgāge.
I nidurlagenu spaer hn̄ vt af Christi Rijke/ad þ skule vera/ecki ad eins j Ierusalem/ he
lldur allstadar/Þuiad hn̄ saman slær øllum Þiodum i eitt/sm̄ er Ephraim/ Beniamin/Gile
ad/Philistei/Chananei/Zarpath/huad eigi kan̄ vt af stundligu Israelis rijke ad vnderstād-
ast j hueriu ad Kynslodernar og Folked var sundurgreint/ epter Moysis Løgum.
En̄ þ Iudar vilia hier ad Zarphat merke Frankarijke/ z Sepharath Hispaniam/þ lætū
vier fara. En̄ eg helld ad Sepharath sie ein Borg nalæg Zidon/ og Sepharad eirn
Stadur eda Hierad j Assyria/ þar ad þr Herteknu j Ierusalem voru/suo sem
Textin liosliga seiger/ Og þr Herteknu af Ierusalem sm̄ eru j Sepharat.
Þo ma huer hallda þ hn̄ vill.

Propheten Abdias

I.

Etta er Abdias Syn/Suo seiger DROTTen DROTten af Edom. A
A mote Edom
Vier høfum heyrt af DROTTNE/ ad þar skal komen eirn Bod
skapr a medal Heiden̄a Þioda/ Rijsum vpp /vier vilium strijda a mote
þm. Sia/Eg hefe þig lijten a mzal Heidigian̄a/z miøg fyrerlitē giørt.
Drambseme þijns Hiarta hefur suiked þig/ af þui þu biost j Fiallaklof
um/j þijnum hæfum Slotum/z sagder j þijnu hiarta/Huer vill mig vn
der leggia?
Iere. xlix
Og þo þu færer en̄ so hætt vppi Loptit s̄ Orn/z giørder þitt Hreidr
a millum Stiarnan̄a/ samt þa vil eg þo kolluarpa þier nidur/ seiger DROTTIN. Þa B
ad Þiofar z Ræningiar falla yfer þig/a Nætturþeli/ Huernen muntu þa ad øngu verda?
Ia þr sku nog stela/z nær þr Vijnberialesarar koma yfer þig/þa sku þr ecki þar epter hia
þier læta. O huersu þr skulu þa Ransaka Esau/z leita epter hn̄s Fiarsiodum? Aller þij-
ner trunadarmen̄ skulu þig af Landenu reka/z þ Folk sm̄ þu hellst truder skal þig suikia/og
yferfalla/Og þr sm̄ eta þitt Braud skulu þig forræda/ædur þu veist þ.
Huad gillder/seiger DROTTIN/ Eg vil æ þni tijma giøra Vijsendamen̄ena i Edō C
til einkis/z Hygginden a Fiallenu Esau. Þuiad þiner sterku i Theman skulu Oruæntast/
so ad þr skulu aller med Morde forganga vppa Esau Fialle/ søkum þeirra Ofrikis sm̄ þeir
giørdu sijnum Brodur Iacob/ a þm Tijma s̄ þu stodst i mote honum/z þa þr an̄arligu burt
førdu hn̄s Her fangadan/z þr Vtlendsku jn̄drogu vm han̄s Borgarhlid/og løgdu hlute yfer
Ierusalem/Þa varstu lijka sm̄ eirn af þm/Þar fyrer skalltu verda til allrar skam̄ar/z vera i
eyde æsinliga.

D Þu skallt ecki hier epter so sia lyst a þijnum Brodur/ j hn̄s Eymdartijd/ Og þu skallt ecke
gledia þig yfer Juda Børnum a þra Motgangs tijd. Og þu skallt ecki tala so Drambsam
liga m̄z þijnum Muñe/ j þra Nrygdar tijd. Þu skallt ecki draga jn̄ vm Borgarhliden mins
Folks a þra Eymdartijmum/ Þu skallt ecki gledia þig yfer þra Oførum i þra Sorgartijd/
E þu skallt ecki senda i mote hn̄s Nerlide j hn̄s Motgangstijd. Þu skallt ecke standa a Gatna
motum til ad vega þa sm̄ flya fra honum/ Þu skallt ecki fordiarfa þa sm̄ afgangs eru a hn̄s
Sorgartijd.
Þui Dagur DROTTens er nalægur yfer øllum Heidingium/ Lijka sm̄ þu hefur giørt/
so skal þier endurgialldast/ z so sm̄ þu hefr forþienad/ so skal þier lijka þ sama i Koll koma.
Þuiad lijka sm̄ þier hafed drucked a minu Heilogu Fialle/ so skulu aller Heidingiar dagliga
drecka/ Ja þr skulu af drecka z vppsuelgia/ at þ skal vera so sm̄ þar hafe alldrei neitt vered.
F Eñ þar skulu þo nockrer vera frelsader a Zions Fialle/ z þr skulu vera eirn Helgedomur/
z Jacobs Hws sk þa eignast/ sm̄ þa eignudu sier adr. Og hws Jacobs sk va eirn Elldr/ z
Josephs hus eirn Loge/ eñ Esau hus eirn Hælmur/ hn̄ skulu þr vppkueikia z vppbreña/ so at
þar sk eckert epter vera af Esau huse/ Þui DROTTJN hefur so sagt.
G Og þr i mote Sudrenu skulu eignast Fiallbygdr Esau/ z þr sm̄ i Dølunū eru/ skulu eign
ast Philisteos/ Ja/ þr skulu eiga Ephraims Merkur/ z Samarie Grund/ z Benia-
min Gileads fiall. Og þr Herteknu af Her Jsraelis barna/ hûier at eru a mzal
Cananeos/ allt til Sarphat/ z þeir vtreknu af Jerusalem/ sm̄ ad eru af
Sepharat/ þr sku byggia þa Stadena sm̄ eru nu i mote Sudre/
z Frelsarar sku koma a Fiallit Zion/ at dæma Esau Fiall
bygder/ So sk Rijked verda DROTTJNS.

Ending Prophetans Abdias

Formalen yfer Prophetan Jonam

SUmer hallda/ so sm̄ Jeronimus vottar ad þsse Propheten Jonas hafe ve
red sonur þrar Eckiuñar j Zarepta/ hia Zidon/ huer ed Eliam fædde i Ha
llæristijdiñe/ 3. Reg. xvij. Luc. iiij. Og hafa þ fyrer sier/ ad hañ sialfur
nefner sig son Amithai/ þ er Sañleiks son/ þt hn̄s Moder sagde til Eliam
þa hn̄ hafde vppreist hn̄ af Dauda/ Nu veit eg/ ad Ord þijns Muñs eru
sañarlig.
Þessu ma trua huer ed vill/ eg true þui ecki/ Helldr hefur hn̄s Fødurs Nafn vered Amith
ai/ a Latinu Verax/ a Norrænu Sañordur/ z hn̄ hefur veret af þm Stad sm̄ nefnest Gat-
hepher/ i Landenu Zabulon ættar/ Josue xix. Þui so stendur skrifad j añare Bok Kongaña
i xiiij Cap. Jeroboam nadde aptur Landa merkium Jsrael/ fra Hemath allt til Siafarens
a slettlendenu/ epter ordū DROttens Gudz Jsraels/ s hn̄ hafde talat fyrer siñ Þienara Jo
nā sō Amithai/ Propheta af Gathepher. So z var su Eckia j Sarepta Heiden s z Christus
seiger Luc. iiij Cap. Eñ Jonas medkeñer hier i fyrsta Cap. ad hn̄ sie Ebreskur.
So høfum vier nu hier/ Ad þsse Jonas hefur veret i Jeroboam Kongs tijd/ Sonarsonar
Jehu/ J þañ tijma þa Vsia var Konûgur j Juda/ A huerium Tijma j þui sama Kongarijke
veret hafa Prophetarner Hoseas/ Amos/ Johel/ j ødrum Stødū z Landzalfum/ Huar vt
af vel ma merkia/ huad merkeligur og Dyrdligur Mann þsse Jonas vered hefr i Jsraels
Kongs Rijke/ Og Gud hefur fyrer hn̄ giørt mykla hlute/ sm̄ er/ ad fyrer hn̄s Predikan/ hefur
Jeroboam Kongur Farsæll vered/ so ad hn̄ vañ aptur allt þ sm̄ Hasael Syrlandz Kongr haf
de teked i fra Jsraels Kongs Rijke.
Eñ þta geingr þo yfer allt (þ hn̄ medal sijns Folks giorde) ad hn̄ þorde so mektugt Kōgs
rijke j

rÿke i Assyria ad straffa/ og Predikar fyrer Heidingium/ so Aluarkarsamliga/ z kiemur þui
af stad/ ad hñ mz mørgum Aminñingum z Predikunum ecki hefde getad hia sialfs sÿns Folki.
So vilde Gud hier med vÿsa til þrar Mealsgreinar Esaie/ þr ē þ hafa ecki heyrt/ þr mu-
nu heyra þ. Til eins Epterdæmis/ ad aller þr sm̄ ordit hafa rÿkugliga/ þr forsma þ
diarfliga/ Og þr sm̄ þ kuña ecke ad fa/ Þeir medtaka þ giarnan/ So sm̄ Chri-
stus sialfur seiger/ Math. xxi. Gudz Rÿke skal takast fra
ydur og giefit verda Heidingiū.

Propheten Jonas

I.

OG Ord DROTTens skiede til Jonas Amithai sonar/ z sagde/ Stattu vpp A
og gack i þañ stora Stad Niniuen/ z Predika þu i honum/ þt þra Illska er
vppkomen fyrer mig. Eñ Jonas stod vpp/ z flyde fra Auglite DROTT-
ens/ z villde yfer vm Sioen/ z hñ for ofan til Japho. Og hñ fañ þar eitt
Skip/ huert ed yfer Sioen fara villde/ z hñ gaf Skipherranum Flutnings
peninga/ z stie þar a Skip/ ad hañ fære med þm yfer vm Sioen/ fra DR-
OTTNE.

Þa liet DROTTIN koma eirn mikeñ Storm yfer Sioen/ og þar vard Ofur Vedur
miked a Sionum/ so Skipueriarner ætludu ad Skipet munde i sundurbrotna. Og Skipmeñ-
erner voru hrædder/ og huer og eirn kallade a siñ Gud/ og køstudu Farmenum af Skipenu/ B
j Sioen/ suo ad Skiped skyllde liettast. Eñ Jonas var geingeñ ofan i Skiped læ og suaf/
Þa gieck Skipherran til hñs/ z sagde/ Þui sefur þu? Stattu vpp/ z kalla þu a þiñ Gud/ ef
verda mætte ad Gud vilie hugsa til vor so vier ecki forgøngum.

Og huer sagde til añars/ Komed/ og gøngum i Hlutfall/ suo vier mættum vita hûs skulld
ad þ er/ at oss geingur so jlla/ z sm̄ þr hlutudust vm/ þa fiell Hlutfalled yfer Jonam. Þa søg-
du þr til hñs/ Seig þu oss/ Huad kiemur til þss ad oss geingur so Illa? Huert er þitt Erin-
de? Og huadan komstu? Af hueriu Lande ertu/ fra hueriu folke ertu? Hñ sagde til þra.
Eg er eirn Ebreskurr Madr/ z eg ottast DROTTIN Gud af Himnū/ hû ed skapade bæ-
de Sio z Land. Þa ottuduſt Meñerner miøg/ z søgdu til hñs/ Þui hefr þu suoddan giørt? C
Þui þr vissu ad hñ flude fra DROTTNI/ af þui hñ hafde sagt þm þ.

Þa søgdu þr til hñs/ Huad skulū vier þa giøra þier/ so ad Sioreñ meige stillast fyr' oss?
Þuiad Storsioren var ogurligur. Hñ sagdi til þra/ Takit mig z kastit mier vti Sioeñ/ suo
mun Hafed sefast/ Þui eg veit ad slÿkur Stormur/ kemur fyrer minar saker yfer ydur. Og
meñerner neyttu Orku/ suo ad þr kiæmist aptur til Landz/ En þ gatu þr ecki/ Þuiat Sio-
ren og Vinduren voru i mote þm. Þa kølludu þr til DROTTens z søgdu/ O DROT- D
TIN Lat oss ei fordiarfast fyrer þssa mans Sal/ z reikna þu oss ecki til Saklaust Blod/
Þuiad þu DROTTIN giører so sm̄ þier lÿst.

Og þr toku Jonam/ z køstudu honum j Sioen/ z jafnsnart vard Sioren kyrr/ Og Meñer-
ner ottuduſt DROTTIN hardla miøg/ z færdu DROTTNI Forner/ og Aheit. Eñ
Math. xij DROTTIN sette til eirn storan Hualfisk ad suelgia Jonam/ Og Jonas var j Fiskſins
Kuide/ þria Daga og þriar Nætur.

II

Bæn og Þackar giörd Jonas

OG Jonas bad til DROTTens Gudz sÿns j Kuide Fiskſins/ og sagde. A
Eg kallade til DROTTens i miñe Neyd z hñ suarade mier/ Eg hroop
adi vr Kuide Heluÿtis/ og þu heyrder mÿna Bæn.
Þu varpad' mier i midt Siafardiupet/ z Vatned vmkringde mig/ Allar
þinar Baarur z Bylgiur geingu yfer mig.
So eg þeinkta ad eg munde i burt drifen fra þinum Augum/ Ad eg ætta B
ecki hier epter ad sia þitt Heilagt Mustere.

Vatned vmkringdi mig/ allt til mijns Lijfs/ Diupid gaf sig vm mig/ Þanget hulde mitt
Høfud.
C Eg søck allt nidur j Vnderdiupet/ Jørden hafde læst mig æfinliga/ En̄ þu DROTT-
JN min̄ Gud/ færder mitt Lijf fra Glotnun̄e.
Og þa mijn Saala øruilnadist med mier/ þa mintist eg a DROTTen/ Og min Bæn
kom til þijn i þitt Heilagt Mustere.
D Þeir sem hallda sier vid þ sem einkis er vert/ þeir forlaata þrra Nad.
En̄ eg vil mz Þacklætisoffre og mitt Heit vil eg mijnum DROTTNE gialda/ þ han̄
mier hialpad hefur.
Og DROTTEN sagde til Fisksins/ og sa same Fiskr spio Jona vt sier/ vppa eitt þurt
Land.

a verkheilager og hræsnarar miss a Gud og Christ um vegna sinar einskis verdrar Gudz þionustu gierdar

III.

A OG Ord DROTTens skiede i an̄ad sin̄ til Jonas/ og sagde/ Statt þu vpp/ og
far i þan̄ stora Stad Niniue/ og Predika fyrer þeim þa Predikun sem eg seige
þier. Þa reis Jonas vpp z ferdadist til Niniue/ s DROTTIN hafdi sa-
gt/ En̄ Niniue var Gudz Stadur/ þriggia Dagferda stor. Og sem Jonas
B tok til ad ganga i Staden/ og var komen eina dags Reisu/ Predikade hn̄ og
sagde/ En̄ nu eru Fiorutijgu dagar þar til ad Niniue Borg skal søckua. Þa
trude Folkit Niniue a Gud/ og lietu bioda Føstu/ z þr klæddust seckium/ bædi storer z smaer.
C Og sem þetta kom fyrer Kongen i Niniue/ stod hn̄ vpp af sijnu tignar Sæte/ og afskrydde
sig sijnu Purpura/ z sueipade vm sig einum Seck/ z settist i Øsku. Og liet eitt bod vtganga z
seigia i Stadnum epter skipun Kongsins/ og hn̄s Maktarman̄a/ Þar skal huerke Men̄ nei
Dyr/ ecki Naut nie Saudr nockut smacka/ z eingen sk þeim nockud æt giefa/ ecki helldr læta
D þau drecka Vatn. Og Men̄ og Dyr skulu sueipa sig seckium/ og hroopa til Gudz aluarli-
ga/ Og huer skal snua sier fra sijnum vonda Veigi/ z fra jllsku sin̄a Handa/ Huer veit nema
Gud vmuende sier/ z hn̄ angre þ/ og snue sier fra sin̄e Grimmre Reide/ so vier fordiarfūst ecki.
Og s Gud sa þra Verk/ ad þr sneru sier fra sijnum vonda veige/ Angrade hn̄ þ von-
da/ sem hn̄ hafde sagt ad hn̄ villde giora þm/ og giorde þ ecki.

Math. xij
Luc. xi
Eitt Idranar Epterdæme
Joel ij

IIII.

A ÞAd Mislijkade Jona ofurmiøg/ z hn̄ vard Reidur/ Og bad til DROTT-
ens og sagde/ O Herra/ þetta er þ sem eg sagde/ þa eg var en̄ j minu Lande/
huar fyrer eg vilide og suo hafa komist vndan/ og flyde a Sioen/ Þuiad
eg veit ad þu ert Nædugur/ Myskunsamur/ Þolinmodur/ og Giæsku fullur
og lætur þig angra þ vonda. So tak nu DROTTIN mijna Aund fra
mier/ Þui eg vil helldur deyia en̄ lifa. En̄ DROTTIN sagde/ Hyggr
B þu ad þu reidist mz riettu.
Nu Jonas gieck vt af Stadnum/ og sette sig i Austur gagnuart Stadnum/ og giørde sier
þar eitt Hreysce/ þar settist hn̄ nidur vnder skuggan/ þangad til hn̄ sæe/ huad yfer Staden mū
de koma.
C Og DROTTIN Gud liet vaxa eirn Lund/ og hn̄ ox yfer Jonam/ so hn̄ skylde honum
yfer hn̄s Høfud/ og linade hn̄s Veyklecika/ Og Jonas gladdist miøg af þm Lude. En̄ DR-
OTTIN tilsette eirn Orm/ vm Morgunen/ þa Morgunroden̄ kom/ z Ormuren stack þe-
n̄an Lund/ so hn̄ visnade. Og sem Solen var vppkomen/ liet DROTTIN koma eitt þurt
Austanuedur/ og Solargeislen skein a Høfud Jonas/ og hn̄ vard mattlaus. Þa oskade hn̄
D sier Dauda/ og sagde/ eg vil Helldur Deyia en̄ Lifa.
Þa sagde DROTTIN til Jonam/ Hygr þu ad þu reidist mz riettu vegna þessa Lundz?
Hn̄ sagde/ Eg reidunst mz riettu allt til Dauda/ Og DROTTIN sagde/ Þu kien̄er i brio-
ste vm þen̄a Lund/ fyrer huerium þu ecki Erfide hafder/ z ecke helldur liestu hn̄ vaxa/ huer a
eirne Nott ox/ og a eirne Nott visnade/ Og skyllde eg ecki sia Aumur a Niniue? so storum
Stad/ i huerium ad eru meir en̄ Hundrad z Tuttugu Þusūder Man̄a/ huier ønguan greinar
mun vita/ huad hid Hægra eda hid Vindstra er/ og þar mz fiølde Dyra.

Psal. ciij
Joel ij

Formalen yfer Prophetan Micheam

SPamaduren Micheas hefur vered samtijdis Esaia/ Nū hefr þau sømu ord sm̄ standa i ødrum Cap. Nuar af vel ma merkia/ huernen ad Prophetarner þr sm̄ samtijda hafa lifad/ þr hafa mz eins ordum Predikad vt af Christo/ so sm̄ hefdu þr huer añan Rꝏda spurt þar vm.

Nū er eirn af þm Nellstu Spamøñum/ sm̄ hardliga straffar Folked vegna siñar Afgudadyrkunar/ z vottar vt af Christo jafnliga z hn̄s Rijke/ sm̄ koma skyllde. Og fram̄ yfer alla adra/ er hn̄ i þui eirn sierligur Prophete/ ad hn̄ nefner og vijsar ad þm Stad Bethlehem/ þar Christur skyllde fædast. Nuar af hn̄ hefur storan Prijs j þui gamla Testam̄tenu/ so sm̄ Matheus vtvijsar i ødrum Cap.

Snøgt ad seigia/ Nū Straffar/ hn̄ Spaar hn̄ Predikar. En̄ þtta er hn̄s endelig Meining. Þo aller hluter til grundz gange/ Juda z Jerusalem/ þa skal samt Christus koma/ sꝏ ed alla hlute sk lagfæra. Eins so sm̄ vier nu a þssum Døgum hliotum ad straffa/ Avijta/ Nugga og Predika zct. Og þar ofan a ad seigia/ þo þ kome allt til einskis/ þa mū þo Christus koma a þan̄ sijdasta Dag z oss leysa fra allre Olucku

J fyrsta Cap. er hn̄ vandskilen og þungur/ Þad giorer su Nebreska Gram̄atica/ z hn̄ hefur so margar allutiones sm̄ er Zaenan fyrer Schaenan/ og Achsib og Maresal zct. Nuer vrd hn̄ talar i verre meining/ z vmsnyr þm/ þ skulū þr Gram̄atici vel merkia.

Propheten Micheas

I.

Etta er þ Ord DROTTINS/ sm̄ skiede til Miche- A
as af Maresā/ a døgum Jotham/ Achas og Ezechias
Gydinga Kōga/ huad hn̄ sa yfʳ Samaria z Jerusalē.
Neyred allar Pioder/ z Landed gaumgiæfe z allt þ
sm̄ þar er jñe/ Þuiad DROTTJN Gud hefr nockut
ad tala vid ydur/ Ja/ DROTTJN af sijnu Heiløgu
Mustere. Þuiad siaed DROTTJN mū vt fara af
sijnu Takmarke/ z fara ofan/ z ganga vm Nædernar
j Landenu/ so ad Fiøllen skulu bꝏdna vnder honum/ z
Dalerner i sundurklofna/ Lijka sm̄ Vax bꝏdnar fyrir
Ellde/ eda sm̄ Vatn þ sm̄ strijtt fellur. Þetta allt sam
an fyrer Jacobs Yfertrodslu skulld/ og søkum Syndꝏ
þra af hwse Jsraels.
En̄ huer er Jacobs Synd? Er þ ecki Samaria? B
Og hueriar eru Juda hæder? Er þad ecki Jerusalem?
Og eg vil giøra Saāria ad eirne Griothrwgu i Mar-
kiñe/ so sm̄ Meñ hlada vpp i kringum Vijngardana/ z
eg vil vellta heñar Steinum i Dalen/ z nidurbriota i Grun̄. Aller heñar Afguder skulu i
sundur briotast/ og øll heñar Hoorulaun skulu breñast mz Ellde/ og eg vil i eyde leggia øll he
kiar Bijlæte/ Þuiad þau eru saman søfnud af Hoorulaunum / og þau skulu aptur verda ad
Hoorulaunum.

Þar yfer hlyt eg ad Grꝏta z Veina/ Eg ma ganga suiptur klædum og Naken/ eg mꝏ
Syrgia sm̄ Dreke/ og Yla sm̄ Strwss fugl. Þui þar eru eingen Rꝏd til þrar Plꝏgu sem
komen er allt ad Juda. Og skal taka allt til mijns Folks/ til Portdyrañа i Jerusalem. Kun̄ C
gioret þ þo ecki j Gath/ Lꝏted ecki heyra yduarn Grꝏt/ Helldur fared i ydar Sorgar hus/ z
sitied þar i Osku. Þu en̄ fagre Stadur skallt nidurfalla mz allre skøm̄/ Þeir jñbyggiarar j
Zaenan skulu ecki vtfara/ søkum Sorgar þra næstu Nwsañа/ Nū skal taka þ fra ydur þeg
ar hn̄

Fyrer Ningat burden d ccxli. Aat

Esa. xxi

ar hk̃ leggur sig þar. Sa sorgfulle Stadꝛ gietꝛ ecki huggat sig/þui Oluckan skal koma fra
D DROTtne/ꝛ so til Portaña i Jerusalē. Þu Lachis Stadꝛ bu þu til Nesta ꝛ Vagna ꝛ fly
þar fra/þui þu ert Zions dotter vpphaf til Synda/ ꝛ Jsraels yfertrodslꝛ eru fūdnar i þier
Þu skallt Fangarana vtgiefa so vel sē̃ Gath. Staduren Achsib skal fiña þad med Jsraelis
Kōgum/ eg vil fęra þañ rietta Arf til þijn Maresa/ ꝛ Jsraels skraut skal koma til Adullā.
Lat af þier raka Hared/ ꝛ gacktu skøllottur/yfer þijnum frijdum Børnum/Giør þu þig mz
øllu skøllotta sē̃ ein Ørn/þui þr eru fęrder fangader fra þier.

II

A VEi þeim sē̃ hugsa ad giøra skada/og þr sē̃ astundan hafa i Sęngtke ad
giora Pilltskap/ꝛ ad fullgiøra hꝰ̃ so snema sē̃ dagar/þui þr hafa Makt-
ina. Þeir hrifsa Akrana til sijn/ꝛ taka þau Hws sē̃ þa girner a/ꝛ giora
so ofrijke a huers mans Heimele/ꝛ huers mans Arfe. Þar fyrer seiger
DROTten so/ Sia þu/ Eg hugsa þssare Kynslod illt vndan hueriu ad
þier skulut ecki skiota ydar Hælsum/og þier skulut ecki ganga suo leingur
Drambsamliga fram/þui þ sk verda ein vond tijd.
B A þm Tijma skulu meñ giora eirn Mꝍlshꝍtt vm ydꝛ/ꝛ klaga/Þat er vtgiort sklu mek
seigia/vier erum Hrapader/ Landit mijns Folks fęr eirn añarligā Herra/ Nęr sk Gud skip
ta þm Økrū aptur/sē̃ hꝰ̃ hefur teked fra oss? Ja vel/þier skulut øngum hlut epter hallda i
Samkundu DROTtens.
Þeir seigia/Meñ skulu ecki lꝍta a Driupa/þt soddā Dropar koma ecki a oss/Ecki mu-
C num vier so ad skøm verda. Jacobs Hws huggar sig so/Meinar þu ad Ande DROTT-
ens sie stuttur orden? Skyllde hꝰ̃ vilia suoddan giora? Þad er satt/Mijn Ord eru Goodū
til glede/Eñ mitt Folk hefur vppreist sig sē̃ eirn Ouinur/Þui þr ręna þa będe Kapum og
Kyrtlum/ huerier einardliga ganga fram/ lijka sē̃ þr ed kom vr Strijde. Þier vtreked
mijns folks Kuiñur/ fra þra vnųarsømum Hwsū/ ꝛ taked alltijd mijna Pryde fra þra Bør
num. Þar fyrer bued ydur/þier hlioted i burt hiedan. Þier skulut ecki vera hier/ fyrꝰ soddā
ydar Ohreinleika sku þier verda hardliga forydder
Ef eg vęra eirn Villu Ande/ꝛ eirn Lyga Predikare/ꝛ Predikade huersu þr skylldu Dre
cka ꝛ suelgia/þ vęre sijñ Predikare fyrer þtta folk.
D Eñ eg vil þier Jacob øllum samansafna/ꝛ til samans fęra þ epter er j Jsrael. Eg vil
leida þa til samans sē̃ eina Hiørd/ꝛ lꝍta þa j eirn fastan skall/ꝛ lijka sē̃ eina Hiørd i eitt
Saudahus/ so þar sk verda Nydur af Mañmergdiñe. Sa sk vndan þm vppfara sē̃ i gieg
num bryst/þr skulu briotast fram/ꝛ fara i giegnum Porten/vt ꝛ jñ/ꝛ þra Kongur sk gāga
fyrer þm/ꝛ DROTten fyrstꝛ.

a Driupa) Þad er/ Predika Math. xxiij

Hꝰ̃ talar vk ap Rijkinu Christi/Sa vor er Krappe/og i giegnum hꝰ̃ur brotist og Veigen giørt/fyrer oss i giegnum Daudan/Synd/Dioful/og alla Oluckꝰ

III.

A OG eg sagde/Heyred þa þier Høfdigiar af Jacobs huse/Þier skylldut þa med
riettu þr sē̃ Rietten ęttu ad vita. Eñ þier hated þ gooda/ꝛ elskit þ vonda/
Þier flaaet Hwdena af þm/ ꝛ Kiøted af þra Beinum/ꝛ eted Kiøt mijns fol
ks. Og þa þier hafed dreiged Hwdina af þm/ þa sundurbriote þier þeirra
Bein/ꝛ legged þau i burt/sē̃ i eirn Pott/ꝛ lijka sē̃ Kiøt i eirn Kietel. Þar
B fyrer/nęr þier kalled til DROTtens/þa skal hꝰ̃ ecki Bęnheyra ydur/Ne
lldur skal hꝰ̃ byrgia sitt Andlit fyrer ydur/a þm sama tijma/so sē̃ þier hafed forþient mz ydꝰ
vondre breytne.
So talar DROTTJN a mot þm Prophetunū/sē̃ villa mitt Folk/Þeir Predika/ad þ
skule ganga vel/ nęr meñ giefa þm nog ad eta/Eñ fęe þr eckert i Muñen/ þa Predika þr/
Hier skal koma eitt Strijd. Þar fyrer skal ydar a Sion verda ad Nottu/ ꝛ ydar Spadomꝛ
ad Myrkre. Solen skal ganga vnder yfer þm Prophetum/ og Daguren sk Myrkuast yfer
þm. Og Siaendurner skulu ad skøm/ ꝛ Spameñerner sklu ad spotte verda/ ꝛ aller skulu þr
byrgia sijna muña/ þt þa skal eckert Gudz Ord vera.
C Eñ eg er fullꝛ af Krapte ꝛ Anda DROTtens/fullꝛ styrks ꝛ Rietꝛ/So eg þore at seigia
Jacob til siña Misgiørda/ ꝛ Jsrael til siña Synda.

a Sion) Predikun og Kennidomur

So heyret nu þtta þier Høfdingiar j Hwse Jacobs/ z lijka þier Herrar j Huse Israels/ D
Ezechi. xxij þier sm̄ forsmaed Rietten/ og vmsnued øllu þui sem riett er/ Þier sem vppbyggid Zion med
Apoca. iij Blod/ z Jerusalem mz Ranglæte. Heñar Høfdingiar dæma fyrer gææfur / Heñar Prestar
Jere. xxvi kieña fyrer Laun/ z heñar Prophetar spa fyrer Peninga/ Þeir forlæta sig a DROTTen
z seigia/ Er ecki Gud mz oss? Þar kañ eingen Olucka ad koma yfer oss. Þar fyrer sk Ziō
verda Plægd sm̄ eirn Akur/ ydar vegna/ z Jerusalem skal verda ad Steinhrwgu/ og Fialled
Musteresins ad eirne eyduhæd.

IIII

Spadomr vt ap Rykenu Chr sti Esa. ij NN a þm sijdustu Daugum/ sk þ Fiallet/ a hueriu ed Hus DROTTens A
stendur/ visseligana hærra vera/ eñ øll Fiøll/ z vpphefiast yfer allar Hæder.
Og Folked sk hlaupa þar til/ z marger Heidingiar sklu fara z seigia/ Kom
ed/ Vier vilium ganga vpp til Fialls DROTTens/ og til Hwssens Gudz
Jacobs/ so ad hn̄ lære oss sijna vegu/ og vier skulum ganga a hn̄s Gautum/
Þui Løgmaalit sk vtganga af Zion/ eñ Ord DROTTens af Jerusalem.
a Hn̄ sk a dæma a medal mikels Folks/ z straffa marga Heidingia j fiarlægum Løndum/ B
Dæma) Gudz ord skal vtganga vm allann Heimen Þeir sklu giøra sijn Suerd ad Plogiarnum/ z þra Spiot til Sigda/ Og þar sk eckert Folk
reisa Suerd a mot ødru/ z þr skulu ecki þadan j fra læra ad Strijda. Huer skal bua vnder
sijnu Wijntrie z Fijkiutrie/ an otta/ Þuiad DROTTens Zebaoth Muñur hefur sagt þ/
Þuiad huert Folk skal ganga i sijns Gudz Nafne/ Eñ vier skulum ganga i vors DROT
Esa. liiij TINS Gudz Nafne ætijd z æfinliga.
A þm sama tijma/ seiger DROTTIN/ vil eg saman safna Hølltum/ og þm vtreknu til
samans koma/ z þm sm̄ eg hefe Plæagad/ z eg vil læta þa Hølltu fa Arf/ og þeir vtskwfudu
skulu verda ad myklu Folke/ Og DROTTIN skal vera Kongr yfer þm a Fiallenu Ziō/
hiedan i fra og ad eilijfu. Og þu Eder / sa sterki Turn Zions dotter/ Þijn Gyllene Roosa C
skal koma/ Sa fyrste Høfdingskapur sm̄ er Jerusalem dotter Kongs rijke. Huar fyrer hell-
dur þu þier nu til añara Vina? Er ecki Konguren hia þier? Og eru aller þijner Rædgia-
farar i burtu? so ad þar er komen soddā hrelling yfer þig/ lijka s yfer Jodsiuka Kōu/ O miñ
hiartanlige lijd þu vel suoddan Hrelling/ z styn þu Dotter Zion/ lijka sm̄ su hin Jodsiuka.
Þui þu matt vissuliga vt af Stadnum/ z bua a Markiñe/ z koma til Babilon/ Eñ þu skllt
frelsast þadan aptur/ DROTTen skal þar frelsa þig fra þinum Ouinum.
Þui marger Heidingiar skulu flyckiast i mot þier / z seigia/ Nun er forbodut/ vier vilium D
sia vora lyst a Zion. Eñ þr vita ecki DROTTens hugsun/ z merkia ecki hn̄s Rædagiørd
Ad hn̄ hefur safnad þm til samans/ lijka sm̄ ødru byndine i Kornhlødu. Þar fyrer þa rijs
þu vpp ad preskia þu Zions dotter/ þui eg vil giøra þier Jarnhorn /og Koparneglur/ og þu
skallt i sundr sla margt Folk/ So vil eg heita ad giefa DROTTNE þra Godz/ og þeirra
eigner/ þm sm̄ Drottnar yfer øllum Heime. Eñ þu Strijdzkuiña/ Herklædstu nu/ þui þeir
vilia vmkringia oss/ og sla Israels Domendur a Kiñbeined mz Keppum.

V.

Math. ij G þu Bethlehem Ephrata/ þu sm̄ ert lijtil a medal Þushunda i Juda/ vt af A
þier skal koma sa sm̄ vera sk Herra yfer mitt Folk Israel/ huers vtgangr at
vered hefur fra vpphafe/ og þegar fra eilijfre Tijd. Eñ þss a millum lætur
hn̄ Plaga þa/ Allt til þrar Tijdar/ at su sm̄ fæda sk/ hefur fædt. So skulu
Rijket Christi þa hn̄s epterblijfande Brædur apturkoma til Israels Barna. Eñ hañ sk
a vpprijsa/ og Foodra þa j Krapte DROTTens z j Sigre sijns Gudz Na
Sid) fns. Og þr skulu ohrædder bua/ Þui hn̄ sk blijfa Dasamligur a þre sømu tijd/ suo vidt sem
Þeir ap Persen Verølldenn er.
og Meden sku-lu læcka Assy-rios So skulu vier og hafa Frid fyrer Assur/ sm̄ er nu jn̄fallen i vort Land/ og hefur nidurbro B
tid vor hus. Þuiad a Sio Hirdarar og atta Høfdingiar skulu vppuekiast a mote hm̄/
huerier fordiarfa skulu Landed Assur mz Suerde/ og Nemrodz land mz þra berum Vopnū/
þa skulum vier frelsast fra Assur/ sm̄ er jn̄fallen i vort Land/ og hefur nidurbroted vor Lan-
damerke.

Og þ

E Og þ sm̃ epter er af Jacob/skal verda a medal margs folks/lijka sm̃ ein Døgg af DR-
OTTINE/og lijka sm̃ dropar a Grase/þ sm̃ epter onguñ Mañe bijdur/eigi helldr Vonar
a meñena. Ja þr sm̃ epter eru ordner/af Jacob/skulu vera a medal Neidingia hia morgu
Folke/lijka sm̃ eitt Leon a millum Dyra i Skoge/ og lijka sm̃ eirn Leons huelpur a millum
eirnrar Sauda hiardar/huerium eingin gietur hamlat/ nær hn̄ geingur þar i giegnum/nidur
tredur og i sundur rijfur. Þuiad þijn Hond skal viña Siguren a ollum þijnū Motstødu
moñum/so ad aller þijner Ouiner skulu afmaader verda.
D A þm sáa Tijma/seiger DROTTIN/ vil eg þina Hesta i burt fra þier taka/z þijna
Vagna fordiarfa/Og afma allar þijnar Borger i Landenu/z nidurbriota alla þijna sterka
Kastala. Og eg vil vtreka alla Tøframeñ fra þier/so eingen Teikna vtþydare skal leingr
vera hia þier. Eg vil vpprycka þinum Bijlætum/og þijna Afgude fra þier taka/so þu sklt
ecki þadan i fra bidia til þiña Handagiørninga. Og eg vil nidurbriota þijna Lunda/ og af
maa þijna Stade. Og eg vil hefnast mz Grimd og Reide a ollum Neidingium/sm̃ ecki vilia
hlyda.

VI.

A HEyred þo/huad DROTTIN seiger. Statt þu vpp og straffa Fiollen/og Num. xxij
lat Hædernar heyra þijna raust. Heyre þier Fioll/huernen DROTTen
vill straffa/og þier sterku Jardariñar Grundueller/Þuiad DROTTIN
vill straffa sitt Folk/og hn̄ vill hirta Jsrael.
Mitt Folk huad hefe eg giørt þier/eda mz hueriu mote hefe eg angrad þig?
seigdu mier þ. Færda eg þig ecki vt af Egiptalande/og frelsade þig af þui
Þrældoms huse/og senda Moysen/ Aaron og Mariam vndan þier. Mitt Folk/ þeink nu
þar vppa/ huad Balach Konguren af Moab hafde i siñe/ og hueriu ad Balaam Peor son
suarade honum/fra Sitim z allt til Gilgal/a þssu skylldu þier merkia/huersu DROTTen
hefur giørt ydur allt gott.
B Med hueriu skal eg nu blijdka DROTTIN? mz hniekropnigu fyre þm hædsta Gude?
eda skal eg forlijka hn̄ med Breñe fornum og Veturgømlum Kalfū? Atlar þu ad DRO-
TTIN hafe þocknan a morgū Þushūda Hrwtū/eda Vidsmiøre/ þo þar være oteliāligar
Aar fullar af? Eda skal eg giefa miñ Frumgieten son fyrer mijna Misgiørninga/Eda A-
uøxt mijns Lijfs fyrer Synder miñar Saalu/Þu Mañeskia þ er þier sagt/ huad Gott er/og
huad DROTTEN heimter af þier/ sm̃ er ad hallda Gudz Ord og hafa Kiærleika/z lij-
telæta þig fyrer þijnum Gude.
C Rødd DROTtens skal hroopa yfer Staden/ Eñ huer sm̃ ottast þitt Nafn/honum skal
ganga vel. Heyre þier Kynkuijsler huad þar Predikast. Eñ lijka sm̃ adur blijfur Oriett-
ferdugt Godz i huse Ogudhræddra. Og sa haturlige litle mæler Epha. Eda skyllda eg sā
þyckia þa røngu Vikt/edur þad falska Penings gialld? Med hueriu þeir Rijku giøra mikeñ
Oriett/og þra jñbyggiarar fara mz Lygar/ og hafa falskar Tungur i sijnum Halsū.
D Þar fyrer vil eg nu taka til ad Plaaga þig/ og eydeleggia þig fyrer þiña Synda skulld.
Þu skallt ecki hafa nog ad eta/ og þu skallt vanmegnast. Og hueriu þu naer þui skalltu
aptursleppa/ eñ hueriu þu slepper/ þ vil eg giefa vnder Suerded. Þu skallt saa og ecke vpp Deut. xxviij
skera/Þu skallt fergia Oleum/ z ei smyria þig mz þui/þu sklt spreingia Vijnberen/z ei dre Hag. ij
cka Vijned. Þuiad þier hafet a Sid Amri/z allan giørning Achabs hus/og fylgid þra raa a Sid.
dum. Þui vil eg eydeleggia þig/ z þijna jñbyggiara/suo meñ skulu blijstra epter þm/og þeir Þat er Endr
skulu bera brixle mins Folks. þionustu giörd

VII.

A AVui/ Mier geingur lijka sm̃ þeim Mañe sm̃ epteruiñu hefur i Vijngar
de/og fiñur ongua Vijnþrwgu sier til Matar/og villde þo giarnan hafa
fundet þañ besta Auøxt. Þad riettlaata folkit er i burt af þssu Lande/z þr
riettuijsu eru ecki meir a medal Folksins/Þeir vmsitia aller Blod/ huer vill
veida siñ Brodur so hn̄ meigi fordiarfa hn̄/ og meina sig ad giøra vel þar
vti/nær þr giøra Jlla. Huad Høfdingen vill/ þ seiger Domanden/so at hn̄
giøre honum eina þienustu aptur. Þeir sm̃ Maktena hafa raada epter sijnum eigen vilia
skada ad giøra z beyia þ hūt þr vilia/

Sa allra beste a medal þra er lijka sē Þyrner/ z sa ærligaste er lijka sē Þistill. En̄ nær da gur þin̄ar Predikunar kiemur/ a huerium þijn skal vitiad verda/ þa skulu þr ecki vita/ huad þr skulu til giøra.

Eingen true sijnū Naunga/ z eingen treyste a Høfdingiana. Vakta þu Dyr þijns mūs B
fyrer þm sē sefur i þijnu fange/ Þui sonuren foraktar Føduren / Dotturen setur sig i mote Modureñe/ Sonarkonan a mote Modur sijns Mans/ Og Mañsins Ouiner er hn̄s heima folk.

Math. x Psalmuren Spamañsins Micheas/ og huggun i mote þm ogudligu

En̄ eg vil lijta til DROTTens/ og bijda epter Nialpræde mijns Gudz/ Min̄ Gud mun heyra mig.

Gled þig ecki min Motstodukona/ þo eg ligge þar fallen/ Eg mū kōa vpp aptr/ Og þo eg sæta en̄ i Myrkre/ þa er þo DROTTIN mitt Lios.

Eg vil bera Reide DROTTens/ þui eg hefe syndgast a mote honum/ Þar til hn̄ dæm' C
mina søk/ z skickar mier riett/ hn̄ sk leida mig til a Liossens/ so eg siae mijna lyst i hn̄s Nad.

a Liossens) Pad er hugga mig

Mijn Motstodukona sk sia þ/ z standa mz allre skøm/ hū nu seiger til mijn/ Nuar er DROTTIN þin̄ Gud? Mijn Augu skulu þ sia/ ad hun skal nidurtrodast a Strætenu suo sem Saur.

En̄ a þm Tijma sklu þin' Mwrar vppbyggiast/ z Gudz Ord skal vijdt vtbreidast/ Og a þm tijma sklu þr af Assur/ og af þm styrkuum Stødum koma til þijn/ þr fra þm sterkum Stødum/ allt til Vatzins/ fra einu Nase til an̄ars/ fra einu Fialle til an̄ars. Þuiad Landit skal verda i eyde/ fyrer søkum sin̄a jnbyggiara/ og søkum Auaxtar þra vka.

En̄ fæd þu þitt Folk mz þinum Staf/ þijna Arfleifdar Niørd/ su ad byr bæde i Skogenum z vppa Markeñe/ Lat þa foodrast j Basan z Gilead/ so sē j Fordum tijd.

Eg vil lata þa sia vndarliga hlute lijka sē a þm tijma/ þa þr drogu vt af Egiptalandi. D
Ad Neidingiarner skulu þ sia/ z aller þra enu Volldugu skulu skamast sijn/ z leggia Hendr a sin̄ Mun̄/ z hallda fyrer sijn eyru. Þeir sklu sleikia Dupt sem Nøggormar/ og liggia sem Madkar a Jorduñe/ z skialfa j sijnum Holum/ Þeir skulu vera hrædder fyrer DROTTNE vorum Gude/ og ottast þig.

Nuar er soddan eirn Gud sē þu ert? huer ed fyrergiefur Syndernar/ og forlætur Misgiørningana þm sē epter eru af hn̄s Arfleifd/ Nn̄ framhelldur ecki sin̄e Reidi æfinliga/ þui hn̄ er Myskunsamur. Nn̄ mū Myskuna oss aptur at nyiu z nidurtroda vora Misgiørninga/ z kasta øllnm vorum Syndū i hafsins diup. En̄ þu mūt hallda þijna Tru vid Jacob/ z vid Abraham þijna Nad/ sē þu hefur suared vorū Forfedrum fyrer langre æfe.

Ending Prophetans Michee

Formalē yfer Prophetan Nahum

Spamadurē Nahū spaar vt af þre Foreydslu/ s þr Assyrij veita skylldu Israels Folke z Juda/ z skiede af Salmaasar z Señacherib/ vegna Folksins storra Synda. Þo so ad þr goodu s epter være skylldu frelsast/ so s Ezechiā skiede z hn̄s maka. Þar fyrer er so ad sia/ so s ad hafe þsse Nahum veret fyrer Esaiam edur vm þ bil.

Þar næst seiger hn̄ fyrer Foreyding þss Kongs rijkis i Assyria/ sierdeilis Borgariñar Niniue huer ad adr a Døgum Jonas var miøg From/ En̄ nu þar epter var orden aptur full ranglætis/ og miøg plagade þa Nerteknu af Israel. So þ eirnen Tobias seiger þra hreckvijse fyrer endeliga Fordiørfun/ z seiger/ ad þra Illska mun giøra vid þa eirn enda. Suo huggar nu Nahum/ epter þui sē hn̄s Nafn er/ þui Nahum heiter Consolator/ a

kor/a Norrænu Huggare/af þui hn̄ huggar Gudz Lyd/huernen ad þra Fiandmen̄/ þr i Assyria/ skłu i gien afmæder verda.

J nidurlæge hins fyrsta Cap. talar hn̄ eins og Esaias/ af þm̄ goodu Predikurum/ sm̄ Friden og Hialprædet boda/vppa Fiøllunum/Og bydur Juda ad hallda Fagnadar Hatijder. Og þo ad þ sama kun̄e vnderstaded ad verda/ af Ezechie døgum/epter fallen Senacherib/þa Juda var leystur fra Senacherib Konge/Þa er þtta þo eirnen eirn almeligr Spadomur/ vt af Christo/ Ad j Juda skule blijfa sa gledelige Bodskapur/⁊ su fagnadar Gudz Þionusta skule þar kiend ⁊ stadfest verda/huar fyrer hn̄ er og kallast mz riettu Nahum

Propheten Nahum

I.

A Þ Etta er sa Byrdarþunge yfer Niniue/og su Spadoms Bok Nahum af Elkos. Exodi xxxiiij
DROTten er eirn Vandlætade Gud/⁊ hefnade/Ja DROTten er
hefnande ⁊ Reidr/DROTten er Hefnande a sijnū Motstøndurū/⁊ hn̄
ē ei sk gleyma þui a sijnum Ouinū. DROTten er Þolinmodr/⁊ miøg
Krøptugur/fyrer huerium ad eingen er Saklaus/Hn̄ er DROTTen
og hn̄s Veiger eru i a Vinde og Storme/ og vnder hn̄s Footum þyckt a Vinde)
Dupt. Sa sm̄ hastar a Sioen/ ⁊ giører hn̄ þurran/ giørande og so øll So sm̄ i Hafzeþ
Vøtn þurr. Basan og Carmel Vanmegnast/og allt þ sm̄ blomgast a Fiallenu Lybanon nu rauda
B visnar. Fiøllen skialfa fyr' honū ⁊ Halsarn̄ forgāga/⁊ allt Jardrijked bifast fyr' honū/so ⁊
Veralldar kringlā ⁊ þr aller ē bua þar a. Hu ma stāda fyr' hn̄s Reide? Eda hu ma blijfa
fyrer hn̄s Grimd? Hn̄s Reide bren̄ur sm̄ Elldur/⁊ Biørgen klofna i sundur fyrer honum.
DROTTJN er Goodur/og ein Hlijfd i Neydin̄e/Og hn̄ þecker þa sm̄ treystast i honum. Nær ad Floded yfergeingur þa lætur hn̄ þ hafa enda/En̄ hn̄ ofsæker sijna Ouine mz
Myrkre. Psal. lxviij
C Huad hugse þier i mote DROTTNE? Hn̄ skal þo giøra eirn enda þar a/Oluckan
skal ecki koma i tuær Reisur. Þuiad lijka sm̄ Þyrnar þr ed vaxa huer med ødrum og besta b Skalka)
Friofgan hafa/verda brender/lijka sm̄ þurt Halmstra/So skal þ ganga þui b Skalka ræ Pad er/þau Jllu ræd og vpp
de sm̄ kiemur af þier/⁊ þeinker vondt i mote DROTTNE. slættur Niniue
So seiger DROTTJN/Kome þeir so Bryniader ⁊ Makttuger ē þr vilia/þr skulu þo mote Juda/ honum til skada
D afhøgguast og i burt fara. Eg hefe audmykt þig/ En̄ eg vil ecki audmykia þig aptur. Þa skulu ad ongu
vil eg i sundurbriota hn̄s Ok/þ þu ber/og j sundur slijta þijn Bond. En̄ DROTTen hefur boded mot þier/ad þar skal eckert nafn meir blijfa af þijnu Sæde/ Eg vil vpp kippa þier verda/þa minst varer/so sm̄ skiede Senacherib
af þijns Gudz huse/ ⁊ eg vil giøra þin̄ Afgud ⁊ þitt Bijlæte þier til eirnrar Grafar/þui þu og Rabsache fyrer Jerusalem
ert orden til einskis
Siaed vppa Fiøllunū koma Fætur eins goodz Sendeboda sm̄ Predikar Friden/Þu Juda Rom. x
hallt þijna Helga Daga/og efndu þijn Heit/Þui Skalkuren sk ecki framarkoma yfer þig/ Esa. lij
þui hn̄ er mz øllu afmadur.

II.

A S Vndurdreifaren skal draga vpp i mote þier/⁊ setiast vm þina Kastala/En̄
til reidtu Stræten vel/og bu þig þ allra besta/og Efl Styrk þad mesta þu
kant. Þuiad DROTTJN skal bitala Jacobs Drambseme/so sm̄ Js-
raels Drambseme/Þui Reyfararner skulu rupla þa/ ⁊ fordiarfa þra Vijn
B kuistu.
Hn̄s sterku Skyllder eru Rauder/hn̄s Strijdzmen̄ eru sm̄ Purpure/hn̄s
Vagnar leiptra sm̄ Elldr i Orustun̄e/ Þeirra spiot biua/Vagnarner glamra a Gøtunum/⁊
hrikta a Strætunum/þr lysa sm̄ Blys/ og fara til samans sm̄ Elldingar.
En̄ hn̄ mū þeinkia a sijna Maktarmen̄/ Þa skulu þr sømu falla/ huert sm̄ þr snua sier/
⁊ þr mūu flyta sier til Mwrueggian̄a ⁊ til Vijgis/þar þr meiga øruggliga standa. En̄ Porten hia

ken hia Vatnenu skulu þo verda vpplaten/og tignar Høllen skal nidur falla/ Drottningen skal herteken i burt flytiast/og heñar Jungfrur skulu syta sē Dwfur/og beria sig a siin briost. Þuiad Niniue er lijka sē Damur fullur af Vatne/Eñ þ skal burt reña/Pa skulu þeir kalla Standit vid / standit vid/ Eñ þar skal eingen snua sier aptur. C

So rænet nu Silfre/og ræned Gulle/Þui þar er ogryñe liggianda Fiar/og allra handa kostuligra Dyrgripa. Eñ nu hlytur hun mz øllu vpp ad lesast/og ruplast/suo heñar hiarta skal bleydast/Knien veyklast allar lendar bifast/ z øll Andlit skulu so føl/ sē Pottur.

Huar er nu Leonaña Heimelid/z Grashagar Leons Hualpaña? Þar sē Leoned z Leoniñan ganga mz siinum vngu Hualpum/z eingen þorer ad leggia þar til þra? Helldr rænte Leonid nog fyrer siina Vnga og drap nidur handa siñe Leoniñu/ Hañ vppfyllte siinar Holur mz Herfang/ og sitt iñe mz þ sē hñ hafde i sundur rifed.

Sia þu eg vil til vid þig/seig^r DROTten Gud Zebaoth/z vppkueikia Reyk i þinum Vognum/og Suerded skal eta þiina Vngu Leona/og eg vil giøra enda a þiinu Ræne a Jørdu so Meñ skulu ecki heyra Raust þiña Sendeboda hiedan af. D

III.

Vei þm Mañdræpa stad/huer fullur er af [a] Lygum og Ræne/z vill þo ecke læta af siinum Rænskap. Þui þar skulu meñ heyra Suipurnar hlioma og Hiolen hrikta/Hestana hneggia/og Vagnana braka. Hañ fœrer Riddarana vpp/mz skygdum Suerdum/z skinande Spiotum. Þar liggia marger i Hel slegner/z mikell fiølde Daudra Maña so eingen gietur taled þa og Meñ detta vm þa enu Daudu. Þat skier allt saman fyrer þañ stora Hooruskap/þrar føgru Hooru/huer ad Fiølkinge hefur mz Høndum/og Heidingiana hefur mz siinum Hordome/Eñ Lønd z Lyde mz siinum Gølldrum vtuegad. A

[a] Lygum) Þad er Afguda dyrkan/huerla hñ kallar Tøfra og Hooruskap

Sia þu/Eg vil þier i mot/seiger sa DROTTIN Zebaoth/Eg vil vppfletta Fallde þiña Klæda fyrer þinu Auglite/z eg vil giøra þig Naken fyrer Heidingum/z syna þina sman Kongarijkiunū. Eg vil giøra þig miøg hrædeliga/z skaña þig/og giøra þig ad einu Skodunarspile / So ad aller þr sē þig sia/sklu flyia fyr^r þier/z seigia so/Niniue er foreydd/Huer vill samharma mz heñe? og huert skal eg leita þier ad Huggara? B

No Meinar þu/ ad þu siert betre eñ sa Stiornara Staduren No/sa ed la hia Vatnenu og hafde Vatned allt vm kring/huers Mwrar og festingar ad Sioren var/Blalād z Egiptaland voru heñar oseiganlig Makt/Put og Lybia voru þiin Hialp. Hñ vard þo Fordiar fadur/ og vard fangen ad Ryma i burt/ og hñs børn voru i Hel sleigen a øllum Strætum/ og Meñ køstudu hlute vm hñs edla boren Børn/og aller hñs Maktar Meñ voru bundner Hleckium/ z setter j Fiøtur. C

So skalltu og verda Drucken/og fela þig/og leita þier hlijfdar fyrer þinum Ouinum. Aller þiner sterkustu Stader eru sē Fijkiutrie mz fulluoxnum Fijkium/ nær Mañ hrister þau/þa falla þær þm i muñ sē þær vill eta/Sia/þitt Folk skal verda ad [b] Konum i þier/ og Dyr þiins Landz skulu vpplatast fyrer þinum Ouinum/ og Ellduren skal eyda þiinum Jarngrindum.

[b] Konum) Þad er/Rager og huglauser

Drag þier Vatn/þui þu skallt verda vm kringd/Bættu vpp þina Kastala/Far til Leirs hnoda hñ/ og giør þier sterka Tigulsteina. Eñ Ellduren sk vppeta þig/z Suerd skal i Hel sla þig/þ skal vppeta þig lijka sē Kalorm/Þad skal yferfalla þig sē Kalormur/Þad skal ofurfalla þig sē Eingesprettur. Þu hefr fleire Kaupmeñ eñ Stiornr eru a Himnum/ Eñ nu skulu þr vtbreida sig sē Kalormar/og fluga i burt. Þiner Herrar eru suo marger sem Eingesprettur/og þiiner Høfdingiar sē Kalormar sē sig leggia hia Gørdunum/ a þm kallda deigenū/Eñ þegar Solen vppkiemur/þa flyia þr burt þadan so eingen veit huad af þeim verdur. D

Brucus Locuste

Þiner Hirdarar sku sofa/þu Kōgr i Assyria/ þiner Maktarmeñ sku Leggia sig/ z þitt Folk sk i sundurdreifast a Fiøllunum/z eingen safnar þm saman/Eingen sk harma þiñ skada/eige helldur hryggiast vegna þiñar Plagu/ Helldur aller þr sē heyra soddan vm þig/sklu samā klappa siinum Høndum yfer þier/ Þui yfer huern er ecki þiin Illska i sijfellu komen?

Ending Prophetans Nahum

Forma

Formalen yfer Prophetan Habacuc

HEsse Habacuc er eirn hugguar Prophete/ sa ed Folked skyllde styrkia z hallda þui vid/ so þ hefde ecki Efaseme a Christi tilkomu / þ gange so ymisliga til sm̄ þ kan̄/ vid þtta leggur hn̄ alla alwd/ þ hn̄ hallde þm fast vid Truna vppa þan̄ fyrerheitna Christum/ z Predikar so.

Þad er ad vijsu satt/ ad fyrer saker þra Synda/ þa hlytur Landed af Kongenum af Babilon foreydt at verda/ þo sams skal Christus z hn̄s Rijke ecke ad sijdur koma/ Helldur þa skle z eirnen sa Foreydaren Babilons Kongr/ ecke hafa hier vt af stort Giæfulæn/ hn̄ skule z lijka so forglatast. Þuiad Gudz verk z Art sie so/ ad hann hialpe þegar aliggur/ z hn̄s Hialp kome i riettan tijma. Og so sm̄ hn̄ seiger j sijnum Psalme. Hn̄ min̄ist a Myskunsemena/ þa Hrygden er þar/ Og sem Malshættturen hliodar/ þa er Boten nærst Bøled geingr hædst.

Alijka og eirnen sm̄ þ vier hliotū ad hallda þm Christnu vid mz Gudz Orde/ til hins sijdasta Dags. Þo ad so synist ad Christus duelie/ og vilie ecki koma/ So sm̄ sialfur hn̄ seiger þ hn̄ mūe kōa/ þa men̄ ō minst varer/ Nær ed þr byggia/ planta/ kaupa/ selia/ eta/ drecka/ giptast/ kuongast zc. So at nockrer/ þo ei sie aller/ kun̄e sier vid Truna at hallda/ Þui hier gierist Þorf og Naudsyn/ ad men̄ hafe Truna z Predikunar Embættid so sem vier siaum fyrer Augunum Dagliga.

Af øllu þssu ma vel merkia/ ad þsse Habacuc hefur vered fyrer þa Babilons Herleiding/ Kan̄ vera/ samtijdis Jeremia/ Og er hægt ad skilia/ huad hn̄ vill og huer hn̄s meining er.

En̄ þar sumar Bækr hallda af þessum Habacuc/ ad han̄ hafe ført Mat Daniel Spaman̄e i Babilon/ fra Gydingalande/ Þad er af øngum san̄leiksrøkum. Þad samhlyder og ei tijmanum/ Þuiad/ so miked ō Spadom Habacuc ahrærer/ þa er hn̄ elldre en̄ Jeremias/ hn̄ ed lifde fram̄ yfer foreydslu Jerusalem/ En̄ Habacuc Spaar vt af þre sømu Foreydslu/ Enn Daniel var eptr Jeremiā/ z hafde leinge lifad/ ædur en̄ þ hn̄ var i Leona Grøfena kastadr.

Habacuc hefur nafn epter sijnu Embætte/ Þuiad Habacuc vtlegst Fadmande/ sa sm̄ eirn an̄an i Fadm tekur/ z vpp ad sier fadmar. So giorer hn̄ mz sijnum Spadome/ Hn̄ tekr sitt folk j fang sier/ og fadmar þ vpp ad sier/ Þad er ad skilia/ Hn̄ huggar þ og helldur þui vid/ so sm̄ þa nockur tekur eitt fatækt Barn/ edur an̄an Man̄ sier i fadm/ so hn̄ skule þeigia/ z vera til Fridz/ þui þ skule mz Gudz hialp/ betur vda z ct.

Propheten Habacuc

I.

A ÞEtta er su Byrden/ sm̄ Habacuc Spamadur hefr sied.
DROTTIN/ Huersu leinge skal eg hroopa en̄ þu villt ecke heyra? Huersu leinge skal eg hroopa til þijn/ vm þ Ofrijke og þu villt ecki
Hialpa? Þui lætur þu mig sia Mædu og Arfide? Þui vijsar þu mier
Ræn z Ranginde i kringū mig? Makten geingr yfr Rietten/ Þui geingr þ miøg ødruuijs til/ en̄ so ō riett er/ og Riett Mæl hefr onguā Sigr/
Þuiat sa Ogudhrædde suijkr þan̄ Riettlæta/ z þui vda Dōarner rangr.
B Siaed a medal Heidingian̄a/ siaed og vndred ydur/ Þui eg vil giøra nockut a ydrum Tijma/ hueriu þier skulut ecki trua/ þa ydur verdur þar af sagt. Þui siaed/
eg vil vppuekia þa Chaldeos/ eitt folk fliott og grimt/ huert ad reisa skal suo vijdt sem Landet er/ ad jn̄taka þau Heimile sm̄ ecki eru þra. Og þeir skulu vera Ognarliger og hrædeliger/
þr sm̄ skulu bioda og þuinga sm̄ þr vilia/ Þeirra Hestar eru fliotare en̄ Pardus/ suo eru þeir
Grædugre en̄ Vlfar ad Kuellde. Þeirra Riddarar draga hingad i storum hoopum af Fiarlægd/ sm̄ fliuge þr/ lijka sm̄ Orn til eins hræs. Þeir koma aller saman hingad til þss ad þr
giøre skada. Þeir briotast i giegnum huert þr vilia/ sm̄ eitt Austan vedur/ og þr skulu safna sam-

Herteknu na þm til samans ſm̃ Sande. Þeir ſkulu hæda Kongana/og Hlæia ad Høfdingiunum/all- C
ar ſterkar Borger ſkulu vera þm eitt Gaman/Þui ꝥr ſku giora Vijgguiel" ⁊ viña þær. Þa
ſkulu ꝥr taka nyan Mood til ſijn/ꝥr ſkulu afram fara ⁊ ſyndgaſt/ Suo ſk ꝥra Sig: heyra
ꝥrra Gude til.

Habacucs Eñ þu Herra/miñ Gud/miñ Heilagur/þu ſm̃ ert af eilijfre Tijd/Læt oſſ ecki deyia/hell-
dur læt þa (DROtten) vera vort ſtraff/O þu vor ſtyrkur læt þa at eins typta oſſ. Þin Au-
gu eru hrein/ſo þu kant ei ad ſia ꝥ vonda/og þu gietur ei ſied ꝥ auma. Huar fyrer ſier þu D
til ꝥra Forſmanara/⁊ þeiger/at ſæ hiñ Ogudlige vppſuelger þañ ſ̃ fromare er eñ hñ? Og
þu lætur Meñena ganga ſm̃ Fiſka i Sionum/ſo ſ̃ Orma ꝥr øngua Herra hafa. Þeir dra-
ga ꝥ allt ſaman mz Krokum/og veida ꝥ mz ſijnum Færum/⁊ ſafna þui ſaman med ſijnum
Netum. Af ꝥſſu glediaſt ꝥr ⁊ eru Kæter/ Þar fyrer offra ꝥr ſijnum veidar færum/og giøra
Reykelſi fyrer ſijnum Netum/ ꝥt ꝥra Partur er orden feitur af þui ſama/⁊ ꝥra Matur ſo
mikell. Þar fyrer varpa ꝥr ſijnu Nete alltijd vt/⁊ vilia ecki aflæta ad drepa Folked.

II.

HJer ſtend eg a minu Vardhallde/og a mijnum ſtyrkuñ Kaſtala/ lijtande vm A
kring ⁊ ſkodande huad mier ſagt verdur/ ⁊ hueriu eg ſkal ſuara/ þm ſm̃ mig
ſtraffar.

DROTTen ſuarade mier ⁊ ſagde/ſkrifa þu ꝥſſa Syn/og mæla þu ha-
na a eitt Spialld/ſo ꝥr kuñe ad leſa hana ſm̃ þar fram̃ hia hlaupa(ſ̃ er ſo)
Spadóuren ſk þo eñ fram̃ koma a ſijnum tijma/ ⁊ ſkal endeliga koma a þm
Deigi/⁊ ecke bregdaſt/Og þo hñ eñ duelie/þa bijded hñs/þui hñ ſkal viſſuliga koma/og ecki
Rom. 1 mieg teſia/Sia/ſa ſm̃ er Hardſuijradur/ hñ ſkal øngua Roo hafa i ſijnu Hiarta/Þui ad ſæ
Gal. 3
Ebre 10 Riettlæte lifer af Tru ſiñe.

III.

Babilõ ENn Vijned prettar þañ Drambſama/ſo ad hñ kañ ecki ad ſtandaſt/Huer A
ſijna Ond vtþenur ſm̃ Heluijte/⁊ er flictur ſm̃ Dauden/ſa ei kañ ſediaſt/
helldur ſafnar øllum Heidingium til ſijn/ og ſafnar øllu folke ad ſier/ Eñ
huad gillder ꝥ ad aller ꝥr enu ſømu ſkulu giøra eirn Mælshatt vm hñ/og
eina rædu mz Ordzkuidum ⁊ ſeigia.

Vei þm ſm̃ ſitt Goodz auka mz añars Audæfum/Og huerſu leingi ſkal
Ræn ꝥ vara? og hledur a ſig myklum Saur. O huerſu ſkyndeliga ſkulu ꝥr vppuekiaſt /ſm̃ bijta
ſkulu þig/og vppuakna ſm̃ þier ſkulu burt kaſta/⁊ þu ſkallt verda ꝥra Hlutſkipte. Þui þu B
hefur rænt marga Heidingia/ſo ſkulu ꝥr nu ræna þig aptur/aller ꝥr ſm̃ epter eru af Folke
nu/fyrer ſøkum maña Blodz/og fyrer ꝥ Ofrijke ſm̃ þu giørder i Landenu ⁊ Stadnum/øllũ
þeim þar jñe bua.

Agirne Vei þm ſm̃ hñ er Agiarn til olucku ſijns huſſ/til ꝥſſ ad hñ meigi leggia ſitt Hreidur j Hædiñi
ſo hñ meigi komaſt vndan Olukkuñe. Eñ þijn Rædagiørd ſkal verda til ſkañar þinu huſe/
Þui þu hefur deytt ofmargt Folk/ og hefur ſyndgaſt mz allzhættadri Illſku. Þui Steinar-
ner i Mwrnum ſkulu ⁊ hropa/⁊ Bitarner vnder Sperrunum ſklu ſuara þm.

Blod Vei þm ſ̃ vppbygger Stadeñ mz Blod/og tilbyr Borgena mz Oriett. Er ꝥ ecki ſuo ad C
ꝥ ſkal ſkie af DROTTNE Zebaoth? Huad folked hefur fyrer þig vñit ꝥ ſkal vppbreñaſt
Esa 11 mz Ellde/⁊ ꝥ a hueriu Folked þreyttiſt/ꝥ ſk verda til einſkis. Þuiad Jørden ſk verda full af
vidurkeñingu Dyrdar DROTTINS/ ſo ſ̃ Vatn/ ꝥ ſ̃ hylur Sioen.

Vei þier þu ſ̃ ſkeinker a fyrer þiñ Naunga/⁊ blandar þiñe Grimd þar mz/ ⁊ giører hñ
Ofdryckia Druckeñ/ſo þu meiger ſia hñs Smæn. Meñ ſku ⁊ metta þig mz ſkañ fyrer Heidur. Suo
dreck þu nu/ſo ad þu detter vm koll/Þiñ Kaleikur af hægre hende DROTtens ſk vmkring
Esa. 51 ia þig/ og þu ſkallt ſkañarliga ſpyia/ i ſtaden þiñar Vegſemdar. Þui ſu Illſkan ſm̃ þu frã D
der mot Libanon/hun ſk falla yfer þig/⁊ þau nidurſleigen Dyren ſkulu hræda þig/fyrer ſø-
kum Blodz Mañaña/⁊ ꝥra Suiuirdinga ſ̃ framdar eru i Landinu ⁊ Stadnum/og vid alla
þa ſ̃ þar jñe bua.

Afgudadyrkan Huad ſk þa ꝥ Bijlæted hialpa/ſem Meiſtaren hefur giørt/ ⁊ ꝥ falſka ſteypta Likneſke/

a hũt

a huert Meistaren forliet sig/ þa hn̄ giørde ꝥ Mallausa Skurgod. Vei þm sem seiger til Skurgod=
Triesins/ Vakna vpp/ og til Mallausra Steina/ Standed vpp. Huernen skyllde ꝥ Læra= dyrkan
Sia/ ꝥ er mz Gulle z Silfre til bued/ eñ eingen Ande er i þui. Eñ DROTTIN er i sij=
nu Heilaga Mustere/ øll Verøllden sk vera kyrr fyrer honum

IIII.

A Etta er Bæn Habacucs Propheta/ fyrer þm Saklausu.
DROTTIN/ Eg hefe heyrt þitt Rykte/ og ꝥ ottadi mig. DROT
TIN þu giører þina giørninga lifande a midium Aarunum/ z a a midiu midiu Aare)
Aarenu lætur þu kuñgiøra ꝥ/ og þa Hrygden er þar/ þa miñest þu a þijna þad er/ i riettan
Myskunsemd. tijma/ i midium
Gud kom af Sudre/ z sa Heilage af Fiallenu Pharan/ Sela. Motgange
Himenen var fullur af hn̄s Lofe/ z Iørdin var full af hn̄s Dyrd.
Hn̄s Birte var sm̄ Lios/ z Geislar geingu af hn̄s Høndum/ Og þar var hañs Heimuglig
Magt.
Vndan honum gieck Drepsott/ Og Plaagan gieck vt þar s̄ hn̄ for fram.
Hn̄ stod z mællte Landit/ Hn̄ leit til og tuistrade Heidingiunum/ Og Veralldar Fiøllen
B vrdu i sundurmalen/ z Hæaernar i Heimenum mattu Læckast/ þa hn̄ gieck i Verølldiñe.
Eg sa Hreysen þra Blalendinga aumlig/ z Sorgartiølld þra af Madian.
DROTTen vartu ecki reidur i Flodenū? og þijn Grimd i Vatnenu/ z þijn æde i Sio=
num? Þa þu reidst a þinum Hestum/ z þiner Vagnar høfdu Siguren?
Þa þu teygder fram̄ Bogā/ so s̄ þu hafder suared ættunū/ Sela/ Og skipt' strauunū i Lādit.
Fiøllen sau þig z hrædduft/ Vatzstraumuren rañ burt/ Diuped liet heyra sig / eñ Hæder=
C nar hoofu vpp hendurnar.
Solen og Tūglit stodu kyrr/ Þijnar Þijlur fluga burt mz Leiptrā/ z þijn Spiot med bia
rtre Elldingu.
Þu nidurtradst Landed i Reide/ og i sundurbarder Heidingiana mz Grimd.
Þu drost vt ad hialpa þinu Folke/ ad hialpa þinum Smurda/ Þu i sundursloft høfudet/
i þss Ogudliga Hwse/ z giørder Naken Grunduøllen allt vpp ad Halse/ Sela.
Formælltu Rijkissprota þss Høfudsins/ mz hn̄s Þorpum/ huerier ed koma sm̄ eirn Stor=
D mur/ mier i sundur ad dreifa/ Eñ gledia sig lijka s̄ ꝥ þr æte þañ Fatæka mz leynd.
Þiner Hestar fara i Sionum/ i Bleytu mikillra Vatzfalla.
Af þui eg suoddā heyre/ þa er miñ Bwkur hryggr/ minar Varer titra af þui hroope/ Fey
ra kiemur i mijn Bein/ eg er hryggr mz mier sialfum/ O ad eg mætta hafa huijld a þm Hør=
mungar tijma / þa vier reisum vpp a mote þui Folke/ sem mote oss strijder.
Þui Fijkiutried skal ecki grænkast og þar skal eingen Auøxtur vera a Vijnuidinū/ Arfidi
vantar Vidsmiørstrien/ og Akrarner bera øngua fædslu/ Og Sauderner verda vr Fiarhus
unum gripner/ og eingen Vxe er i Nauthusunum.
Eñ eg vil gledia mig i DROTTNI/ og fagna i Gude mijnum Lausnara. Psal. cxviij
Þuiad DROTTIN Gud er miñ styrkur/ og hn̄ sk giøra mijna fætur s̄ Hiørta fætur/
og hn̄ sk færa mig i Hædena/ so eg sk syngia a mitt Hliodfære.

Ending Prophetans Habacuc

Formalē yfer Pro=phetan Zephoniam

Zephoni=

Formale

Pamaduren Zephonias hefur veret vnder eins og Jeremias Spamadur/
Þuiad hñ hefur spꜳd i Kongs Josias tijd/eins og Jeremias/so sm̃ vppha-
fed hñs Spꜳdoms Aussar. Þar fyrer er hñs Spadom̃ eins z Jeremie/ s̃
er/ad Jerusalem og Juda skule foreydast og folked skule j burt flytiast/veg
na sijns Jdranarlausa vonda Lijfernis.
Eñ hñ nefner ei Babilons Kong/ huer ed þtta sk giøra/ so sm̃ Jeremias/
helldur seiger hñ þ sliett einfalldliga fram̃ ad Gud vilie slijka Plꜳgu og Olucku lꜳta yfer
þa koma/ vppa þ ad hñ giꜳte so komed þm til ad giøra Jdran og Yfer boot. Þuiad alldrei
einusiñe gat nockur af Prophetunū so vmtalit fyrer þssu Folke/at þr villdu þui trua at Gud
vꜳre þm reidur/Þeir stꜳrdu og hroosudu sier jafnan þar af/ad þr vꜳre z hiete Gudz Folk/
Og huer hñ Predikade þm þ/ad Gud vꜳre reidur þm/hñ hlaut ad vera Falspredikare/og at
missa Lijfit/Þui þr villdu ei þui trua/ ad Gud mūde yfergiefa so sitt folk. Eins alijka s̃ nu a
vorum døgum tilgeingur/Ad aller þr s̃ kieña/ad Kirkian edur Christnen fare villt/og sie
Syndug/og ad Gud mune hana straffa/ þr enu sømu eru halldner fyrer Villumeñ/ og eru
Lijfe suipter.
Nñ seiger og ecki Juda fyrer alleinasta þssa Olucku/helldur øllum vmliggiande Løndum
og þra Nagrøñum/sem er/Philisteis/Moab/Ja Blalande z Assur/Þuiad Babilons Kø-
gur/skyllde vera Gudz Refsingarhrijs/yfer øllum þssum Løndum.
J þridia Cap. fyrerspacr hñ yfer mꜳta fram̃ hid allra herligasta z liosasta vt af þui
gledeliga Nialparrijkenu Christi/hūt vm allan Neimen skyllde vtbreidast. Og þo hñ sie eiñ
litill Spamadur/þa tal^r hñ þo meir vt af Christo/eñ marger adrer Spameñ/z meir eñ Je-
remias. Og huggar Folked rijkugliga/ So ad þr skylldu ecki i þre Babilonesku Nerleidin-
gu og siñe Ogiꜳfu hafa Efasemd a Gude/so sem ad hefde hñ mz øllu burtkastad þm/Nell-
dur ad þeir skylldu vera vefader i þui/ ad epter slijka Nirting/ þa mundu þeir koma aptur til
Nꜳdariñar z vissuliga fa z ødlast Frelsaran Christum z hñs Dyrdarsamliga Rijke.

Propheten Zephonias

I.

Fyrer hingad Burd Christi dcx. Aar

Etta er þ Ord DROTTINS/sem skiede til Zephonias/ Chusi son A
ar/Gedalia sonar/Amaria sonar/ Ezechie sonar/a Døngum Josia A-
mon sonar/sm̃ var Kongur Juda.
Eg vil taka alla hlute i burt af Lādenu/ seiger DROTTIN/Eg
vil i burt taka bꜳde Meñ og Fienad/ Bꜳde Fuglana vnder Nimnenū
og Fiskana i Sionum/mz þm Nneykslunum/ og asamt þm Ogudligu/
Ja/eg vil Folked vtreka af Landenu / seiger DROTTIN. Eg vil
vtrietta mijna Nønd yfer Juda/z yfer alla þa sm̃ bua i Jerusalem/So
vil eg z vpprꜳta þui s̃ epter er af Baal/þar mz nafned [a] Camarim z Prestaña nøfn af þe
ssum Stad. Og þa sem vppa Þekiunum akalla Nimensins Nerskap. Þeir sm̃ tilbidia þ/z B
Sueria þo vid DROTTIN/og vnder eins vid [b] Malchon/og þa sem falla fra DRO-
TTNE/og þa sm̃ ecki hirda vm DROTTIN/ z ei akta hñ.
Vered kyrrer fyrer DROTtne DROTtne/ Þui DROTTINS Dag̃ er i Nꜳnd/
Þui DROTTIN hefur tilreidt sitt slꜳtrunar Offur/ og Bodid sijnum Gestum þar til.
Og a DROTtens Slꜳtrunaroffurs deigi/ vil eg Neimsꜳkia Nøfdingiana og Kongsins
Børn/og alla þa sem bera Vtlendskan klꜳdnad. Og a þm sama Tijma vil eg heimsꜳkia
þa sem støckua yfer Prøskølldu/ og fylla siña Nerra hus mz Rꜳne z Rꜳngindum.
A sama Tijma seiger DROTTIN/sk þar vppkoma eitt hꜳtt kall fra Fiska Porte- C
nu/z eirn Grꜳtur fra þui ødru Portenu/og ein mikel eymd a Nꜳdunum. Yle þier sm̃ bwa
i Mylnu husum/þui allt Kaupmaña folked er i burtu/ og þeir aller sem safna Peningum/
eru i burt rekner.
A sama tijma vil eg ransaka Jerusalem mz Skridliosum/og eg vil Neimsꜳkia þ folk sm̃
liggur a sijnum [c] Dreggiū/z seiger i sijnu Niarta/ DROTTIN mū huorke giøra Vō
nic Gott. Og þra gods sk vda ad Nerfange/ z þrra Nws i eyde/Þeir sku byggia hws z ei
bwa j

[a] Camarim) Þeir sm̃ þottust fyrer eintꜳlldū Prestum

[b] Malchon) Var Afgud Amon sona

[c] Dreggium) Eru athugalauser/og skeyta ōngum Ognunū og lꜳta ecki af Syndunum

bua i þm/ Þeir skulu planta Vijngarda/og eckert Vijn drecka af þm. Amos v
D Þuiad sa mykle Dagur DROTTINS er i nand/hn̄ er nærre og flyter sier. Þa ryckt
id kiemur vm DROTtens Dag/ þa skulu þr enu sterku beiskliga hroopa. Þui þisse Dagr
er Reidiñar dagur/ dagur Nørmungar og Eymdar / dagur Storms og Vindar/ dagur
Myrkurs og Dim̄u/Dagur Skyia og Þoku/Dagur Lwdraña ⁊ Basunaña/mot þm ster-
kum Borgum og hæfum Slotum. Eg vil giøra folkit so hugsiukt/ad þr sklu gāga i kring
sm̄ blinder Meñ/ Af þui þr hafa syndgast j mot DROTtne/Þeirra Blod sk vthellast lijka
sm̄ være ꝥ Dupt/og þra lijkamer so sm̄ þr være Ohreininde. Þeirra Silfur ⁊ Gull skal ecki
hialpa þm/ a þm Reidiñar deige DROTTINS. Nelldur allt Landit skal eydast vid hn̄s
vandlætingar Elld/Þui hn̄ sk giøra eirn fliotan enda nꝫ alla þa sm̄ bua i Landenu.

II.

A NV Naturliga Þiod/safnast saman/og kom hingad/ adur eñ Domuren vt
geingur/ad þier farid i burt a deigi so sm̄ Agner/Adur eñ su Grimdar reide
DROTTINS kiemur yfer ydur/Og adr eñ sa Reidiñar dagur DRO
TTINS kemur yfer ydur. Þier aller Vesølu i Landenu/ leited DRO
TTINS/þier sm̄ hallded hn̄s Riett/ leited Riettlætesins/leited Audmyk
tariñar/So ad þier mætted oda geymder a þm Reidiñar deigi DRottens.
Þuiad Gasa skal forlæitast/ og Aschalon skal eydileggiast/ Asdod sk fordrijfast a mid- Philistei
B ium deigi/⁊ Accaron skal vpprycktiast. Vei þm sm̄ þar bua nidur vid Sioen/þui Strijdzfol
ke/DROTTens Ord skal koma yfer ydur/Þu Canaā Landed Philisteis/Eg vil fordiarfa
þig/ so eingen skal þar leingr bua.
Þar skal ecki vera nema Nirdara hreyse/ og Saudahus nidur vid Siæfarsijduna/⁊ þau
sømu sklu þm epterblifnu af Juda huse verda ad hlutskipte/so þr skulu þar fæda þra Niørd.
Þeir skulu leggia sig ad kuellde j Aschalons hus/ nær ad DROTTen þra Gud vitiar þra
aptur/⁊ snyr þra Fangelse.
Eg heyrde Moabs Brijxlyrde/og Spottaner Amons barna/mꝫ hueriu þr suiuirdtu mitt Moab
Folk/⁊ hroosudu sier miked a þm sømum Landamerkium. Nu vel/So sañarliga sm̄ eg life Amon
C seiger DROTTIN Zebaoth Israels Gud/ Moab skal verda sm̄ Sodoma/⁊ Amon børn
sm̄ Gomorra/Ja sm̄ eitt Þyrnariodur/eda Sallt grøf/ ⁊ ein eilijf Audna.
Þeir epterblifnu af mijnu Folke skulu ræna þa/⁊ þr epterblifnu af mijnu Folke sku erfa
þa. Þat skal þa skie fyrer þeirra drambseme saker/ fyrer ꝥ ad þr vanuirdtu þss DROT
Tens Zebaoth folk/eñ hroosudu sier. DROTTen skal verda Ognarligur yfer þeim/Þui
hn̄ sk afma øll Skwrgod af Jorduñe/ Og allar Eyiar a mꝫal Heidingiaña skulu tilbidia hn̄
huer i siñ Stad. Blameñ
Og þier Blameñ skulut i Hel slæst fyrer minu Suerde. Og hn̄ skal vtrietta sijna Hønd Assyria
D yfer Nordrit/og fordiarfa Assur. Hn̄ skal giøra Niniue eyde/og þurra ō Eydimørk/ so all- Esa xiij
ra handa Dyr skulu bæla sig þar iñe/ a medal Heidingiaña / og þar skulu Hrossagaukar og
a Þyntsuijn bua ofan a þra Turnum/ og syngia j þra Vindaugum/ ⁊ Hrafnar a Bitunū/ a Pintsuijn) er ein litil kind
Þuiad Cedrus fialernᵉ skulu af briotast. mꝫ aungū sköpt sm̄ Suijn
Þad er sa gladuære Staduren sm̄ bio so athugalaus/ ⁊ sagde i sijnu Hiarta/Eg er ⁊ ein-
gen añar. Huernen er hn̄ orden so i eyde? ad Dyr bua þar iñe/ Og hú ō geingr þar fram/
hañ Blijstrar og klappar medhøndunum yfer honum.

III.

A VEi þre Liotu saurugu Vijkinga a Borg/hun vill ecki hlyda ⁊ ecki helldur a Borg)
læta aga sig/hun vill ecki treysta a DROTTEN/eigi helldr hallda sier Þad var Jeru-
til sijns Gudz. Heñar Høfdingiar i heñe eru greniande Leonar/og heñar salem þui Gudz
Domendur/eru Vlfar vm Kuellden/þr ed eckert læta epterblijfa til Morg Ord var þar
uns. Heñar Spameñ eru gœlauser/ og Forsmanarar/Heñar Prestar vā mest predikad/
heidra b Helgedomen/⁊ vtleggia Løgmalit rangliga. eñ þad var þar mest forakted
Eñ DROTTIN sm̄ er a millum þra hn̄ kieñer riett/ ⁊ giorer ecki neitt rangt/ Hn̄ lætr

b Helgedomen) Þad er Gudz Ord sm̃ a medal þra var

hún Morgen kieña sijn Riettinde opinberliga/og hñ lætur ecki af/Eñ þ vonda folk vill ecki læra ad skam̃ast sijn. Þar fyrer vil eg þuilijkan lyd vtreka/þra Borger eyda/ z þra Stræte toom giøra/so ad eingen skal ganga a þm/Þeirra Stader skulu eydeleggiast/ so ad eingen skal meir bua i þm.

Eg liet seigia þier/Þu skallt ottast mig/z læta aga þig/ so skal ecki þra Heimile afmast z eckert skal kōa af þui/ mz hueriu eg hugda hñs ad vitia. Eñ þr eru kostgiæfner til ad fremia allra handa Illsku. Þar fyrer(seiger DROTTEN) skulu þier ad nyiu mijn bijda/ þar til ad eg vpprijs a sijnum tijma/Þa eg skal dæma/z Heidingiunum samansafna/z Kongarijkē i eitt færa/miñe reide yfer þa hella/Ja allre Reide miñar Grimdar/Þui øll Verøll den skal vppeydast fyrer miñ vandlætingar Elld. B

Rijket Christi

c Vørum Þad er/predikan Hellags Euangelij ap Gudz Nad Jere. eij

Þa vil eg ødruuijs læta Predika fyrer folkenu/mz Vinsamligum c Vørum/So þr skulu akalla aller Nafn DROTTINS/z þiona honum mz samþycke. Meñ sklu færa nu hingad mijna tilbidiendur/til eirnrar skeinkingar/sm̃ eru/þr sundurdreifdu a hina sijdu Vatsins/i Blælande.

A þm sama tijma skalltu ecki framarmeir skam̃ast þijn vegna allra þiña Giørninga/mz huerium þu hefur misgiørt i mote mier. Þui eg vil taka fra þier þa Dramblætu Heilaga/ so þu skallt ecki meir vpphefia þig fyrer søkum mijns Heilaga Fialls. Eg vil læta eitt Fatækt litilshættar folk epterblijfa i þier/þr skulu vona vppa Nafnit DROTTens. Þeir s epterblijfa j Jsrael/skulu eckert vondt giøra/edur Oriett tala/z þar skal ei fiñast ein suiksøm Tunga i þra Muñe/Helldur þa skulu þr fædast z huilast an allz otta. C

Fyrerheit og Huggun

Gled þig þu Zions dotter/Kalla þu Jsrael/vert glød og fagna af øllu þijnu Hiarta þu Jerusalem dotter. Þuiad DROTTen hefur burt teked þitt Straff/ og burtuerndad þinum Ouinum. DROTTen Jsraelis Kongur er hia þier/suo ad þu þarft ecke framar meir ad ottast fyrer nockre Olucku.

A þm sama tijma skulu meñ seigia til Jerusalem/Ottast þu ecki/ og til Zion/Læt þijnar hendur ecki mædast. Þuiad DROTTen þiñ Gud er hia þier/eirn styrkur Frelsare/ Hañ skal gledia sig yfer þier/z vera þier vinsamlegur/z fyrergiefa þier/z hñ sk glediast yfer þier med hæhliodum. D

Eg vil burtkasta þeim/sm̃ Plægader voru mz Mañasetningum/z þr skulu burt fra þier/ huerier vppsetningar ad voru þra byrdar þunge/huar af þr høfdu Vanuirdu. Sia þu/Eg vil giøra eirn enda a þm øllum/a sama tijma/sm̃ þig Plægudu. Eg vil hialpa þm Hølltu og samansafna þm vtreknu/ og eg vil giøra þa til Lofs og Heidurs/ j øllum þra Løndum/ sm̃ meñ Forsmadu þa. A þre tijd vil eg jñleida ydur hingad/z samansafna ydur a þm tijma.
Þui eg vil læta ydur veitast Lof og Prijs/a medal allz folks a Jerduñe/þa eg
sny ydar Fangelse vm fyrer ydrū Augum/seiger DROTTEN.

Ending Prophetans
Zephonie

Formalen yfer Prophetan Haggeum

HAggeus er sa fyrste Prophete s̄ Folkenu var giefen/epter Babilonesku Herleiding/Fyrer huers Spadom Musterit og Gudz þionustu giørden vard ad nyiu vppreist og byriud. Huar til honum vard z epter tuo Mæ̃nade giefiñ Zacharias/til eins Fielaga. Vppa þad ad fyrer tueggia vitne skyllde Gudz Orde þss helldr truad verda. Þuiad Folked var miøg suo falled i Efasemd/ ad Gudz Mustere munde eigi vppaptur bygdt verda.

Og vier hølldum/ad vm þeñan Propheta sie sagt Daniel. j ix Cap. þar so stendr/ Fra þm tijma þa su Bifalning vtgeingur/þ Jerusalem skule vppaptur bygd verda/allt til Høfdingiās Christum/eru vij Vikur/z lxij Vikur zct. Þuiad þo ædur fyrre være vtgeingen Kong

Cyrus

Cyrus Bifalning/ad Musterit skyllde vppa Kongsins Kostnad vppbyggiast til Jerusalē/þa var slijk vppbygging forhindrud allt til Naggei z Zacharie tijdar/ þa Gudz bijfalning vt gieck fyrer þeirra Spadom/ þa fieck su vppbygging framgang.

Eñ hñ auijtar Folked/fyrer þ/ad þr vanræktu/Musterit z Gudzþionustugiørd vpp ad reisa/eñ høfdu alla astundan/a sijnu Godze/z sijnū Nusū. Og þar fyrer hafe þeir Plægadet ordit mz dyrre Tijd og skadræde a Vijne/Korne/z øllum Auexte Jardar. Þeim Ogudlegu til eins epterdæmis/sm̄ Gudz Ord og hñs Þionustugiørd ecki akta/z draga jafnan sier i siod z i siñ Seck. Slijka alla ahrærer þsse Texte/þar hñ seiger/ Þeirra Siodur skal vda i sudr.

Suo er ad fiña i øllum Nistoriū/Ef ad meñ vilia ecki fæda Gudz Ordz þienara/z ecke til hialpa at Gudz Ord meigi vid magt halldast/þa lætur Gud þa draga saman/z verda Agiarna z audga sig. Eñ hñ giører ad sijdustu gøt a Sioden fyrer þm/z blæs þar i/ so þ hūfur og fykur i burt sm̄ Dupt/so eingen veit huad afuerdur/Nñ vill eta mz þm/elligar skulu þr eij fa par ad eta zct.

Nñ Spaar vm Christum/j ødrum Cap. ad hñ skule snart kōa/z va Nuggū allra Neidingia/ Þar mz so s heiugligana auijsande/ Ad Judaña Rijke z Løgmal skyllde fa eirn enda/Og at øll veralldar Kongarijke skule eydast/z Christo vnder giefen verda/huad hier til Dags skied er/z skie mun jñ til hins sijdasta Dags/þa mun þtta allt saman vpp fyllast.

Propheten Haggeus

I.

A Þui ødru Aare Darij Kongs/j þm Siøtta Ma
nude/a þm fyrsta Deigi i Manudenum/skiede
Ord DROTTINS fyrer Naggeum Prophe
ta/til Sorobabel Sealthiel sonar/Nøfdingia yf
er Juda/z til Josua Josedechs sōar/ þss yppasta
Kieñemans z sagde/So seiger sa DROTTen
Zebaoth/ Þetta Folk seiger/Tijmen er ei eñ ko-
men/ad meñ skule vppbyggia Nerrans Nws.

Fyrer Ningarburd Christi. cdli Aar. ij. Darij Aar. Sorobabel. Josua

Og Ord DROTTens skiede til Naggeus
Propheta/Eñ ydar Tijd er komen/ad þiˢ skulut
bua i þiliudum Nusum/og þetta hus skal standa
B eyde. Nu so seiger DROTTen Zebaoth/Sia
ed huernen ydur geingr/þier sæed myklu/og safn-
ed litlu/Þier Eted/z verded ecke metter/Þier dre
cked z verded ecke Druckner/ Þier klædet ydur og
verded þo ecke Varmer/z huer sm̄ forþienar Pe
ninga/sa leggr þa j eirn sundursliteñ Pung.

Straff Gudz ordz þyrerlitningar

So seiger DROTTen Zebaoth/Gaumgiæ
fed huernen þ geingur ydur. Farid vppa Fiallit/
sækid Videna/ z byggit Nused/ þ skal vera mier þacknæmt/z eg vil læta sia mijna Dyrd/sei
ger DROTTIN. Þui þier voned mikels/z fiaid/þ verdur litid/Og þo þier allareidu þad
heimfærdut/þa giøre eg þo þ ad Dupte/ Nuernen kiemur þ til/ seiger DROTTIN Ze-
baoth? Af þui ad mitt Nws stendur so i eyde/Eñ huer eirn kostar a sitt Nws/Þar fyrer hell-
C dur Nimenen siñe Døggu fyrer ydr/ z Jørden sijnum Auexte. Og eg hefe kallat Þurk bædi
yfer Landit og Fiøllen/ yfer Korn/ Vijn/Vidsmiør/z yfer allt þ sm̄ kiemur af Jørduñe/z so
yfer Folk og Fie/ z yfer allra handa Erfide.

Þa hlydde Sorobabel Sealthiels son/ og Josua Josedechs sonur sa høfud Prestur/ z all
er þr sm̄ epter voru ordner af Folkenu/ þuilijkre DROTTens þra Gudz Røddu/og ordum
Naggei Propheta/ ijka sm̄ DROTTIN þra Gud hafde vtsendt hñ/ z Folked ottadist fy
rer DROTTne. Þa sagde Naggeus/Gudz ᵃ Eingell sm̄ hafde Bodskap DROTTens
til Folksins/ Eg er mz ydur seiger DROTTIN.

ᵃ Eingell) Þad er/Sendebode/edur Predikare

D Og DROTTIN vppvakte Anda Sorobabel Sealthiels sonar Nøfdingia yfer Ju
da/ og

da/og Anda Josua Josedechs sonar Prestahøfdingians/ ꝛ so Anda þss allz epterblifna folks/so ad þ kom ꝛ Arfidade vppa hra Gudz Nws/DROTTINS Zebaoth.

II

Añad Aar Darij Kongs

G a þm Fiorda og Tuttugasta Deigi/i þm sietta Manade/og a ødru Are A
Darij Kongs/a pañ fyrsta ꝛ Tuttugasta dag i þm Siøunda Manade/pa
skiede Ord DROTTINS fyrer Naggeum Propheta/og sagde/Seigdu
til Sorobabel Sicalthiels sonar Juda Nøfdingia / og til Josua Josedechs
sonar Keñemans Nøfdingia ꝛ til þss epter blifna folks ꝛ seig/Nuer er nu epter blifeñ a medal ydᵛ/s sa þtta Nws i siñe fyrre fegurd? Og huernen siae
þier þ nu? er þ ecki so ad þ þiker ydur einskis vert vera?
Og nu/Sorobabel/Vertu hughraustur/seiger DROTTen/Vert øruggur þu Josua Josedechs son þu Presta Nøfdinge/Veret Nughrauster/allt Folk i Landenu/seiger DROTTIN/og erfided/Pui eg er mz ydur/seiger DROTTIN Zebaoth. Epter þui Orde pa
eg giorde Sattmala med ydur/pa þier drogut af Egiptalande/pa skal miñ Ande blijfa med
ydur/Ottist ecki.

Fyrerheit vm Christo

Puiad so seiger DROTTIN Zebaoth/þar er nu eirn litill tijme til/ad eg vil hræra Ni B
en ꝛ Jørd/Sioen ꝛ Purrlendet/Ja eg vil hræra alla Neidingiana/pa sk sa Nuggare allra
Neidingia kõa. Og eg vil giøra þtta hus fullt af Dyrd/seigᵛ DROTten Zebaoth/Puiat
bæde Silfur og Gull er mitt/seiger DROTTIN Zebaoth/Pesse sijdsta Nwssens Dyrd/
skal vera stærre eñ hins fyrra var/seiger DROTTIN Zebaoth. Og eg vil giefa Frid i
þssum Stad/seiger DROTTIN Zebaoth.
A þm fiorda og Tuttugasta Deige/þss Niunda Manadᵛ/a þui ødru Aari Darij/skiedi
Ord DROTTINS til Naggeum Propheta ꝛ sagde/So seiger DROTTEN Zebaoth/Spyr Prestana ad Løgmalenu/ꝛ seigdu/Ef nockur ber Neilagt Kiøt i skaute sijns Kyrtils/og ahrærde sijdan mz sama skaute/Braud/Kaal/Vijn Oleum/eda huad fyrer Mat pad
være/Verdur þ pa ꝛ Neilagt? Og Prestarner suørudu og søgdu/Nei. Naggeus sagde/ef C
nockur ohreiñ sa sm̃ snorted hefur eitt Nræ/og ef hñ snertur sijdan eitt af þssu/Verdur þ pa
og Ohreint? Prestarner suørudu og søgdu/Pad verdur Ohreint. Pa suarade Naggeus ꝛ

Deut. xxviij Miche vi

sagde/Lijka so er ꝛ þsse Lydur/og þsser meñ fyrer mier/seiger DROTTIN/og allur giørningur þra Nanda/ꝛ þ þr Offra er ohreint.
Og siaed nu huernen þ hefur geinged ydur/fra þssum Deigi/og adur til Forna/fyrr enn
nockur Steirn var lagdur vppa añañ i Musterе DROTTENS/at þegar nockur kom
til Kornhrwguñar sa sm̃ hafa skyllde Tuttugu Mælekierølld/pa vrdu par varla tiu/Kiæme
hñ til Vijnþrwguñar/og ættlade ad fylla fimtijge Tuñur/pa vrdu varla Tuttugu/Pui eg
Plagade ydur mz þurrum Vinde/Brendu Korne ꝛ Nagle i øllu ydar Arfidi/Eñ þo lika vel
sneru þier ydur ecki til mijn/seiger DROTTIN.
Pui giefit giætur ad/fra þssũ Deigi/og til forna/sm̃ er fra þm fiorda og Tuttugasta deige/a þm niunda Manude allt til þss Dags/sm̃ lagdist Grunduollur a Musterе DROTTINS/Nugleided þ/þui Sæded liggur eñ nu i Nløduñe/og þ ber nu eñ ecki Auoxt/Nuorke D
Vijntried/Fijkiutried Granata tried/ꝛ ei helldur Oliutried/Eñ fra þessum Deige vil eg gefa
Blezan.

a Vmuellta) Pa vr Persiasm̃ þier ottist/þm vil eg þyrerkoma/pad skiede aþ Alexandro Magno

Og Ord DROTTINS skiedi i añan tijma til Naggeum/a pañ Fiorda og Tuttugasta Dag i Manudenum/ꝛ sagde/Seigdu til Sorobabel Nøfdingians i Juda/ꝛ seig þu/Eg
vil hræra Nimen og Jørd/og a Vmuellta Stolum Kongaña/og eydileggia pa Mektugu
Konũga Neidingiaña/og eg vil bæde Vøgnum og Riddørũ vmturna/so bæde Meñ ꝛ
Nestar skulu nidurfalla/huer fyrer añars Sùde. A sama Tijma/seigᵛ DROTten Zebaoth/vil eg taka þig Sorobabel Sicalthiels son miñ Pienara seiger
DROTten/Og eg vil hallda þier s einum Signetis hring/Pui
eg hefe vtualed þig/seiger sa DROTTen Zebaoth.

Ending Prophetans Naggei

For-

Formalē yfer Pro- phetan Sachariam

HEsse Prophete hefur verit epter þa Babiloneſku Herleiding/Og hefur aſām mz ſijnum Lagsmañe Haggeo/tilhialpat vppadbyggia Jeruſalem z Muſterit/og þui ſundurtuiſtrada Folke/til ſamans aptur ad koma/So ad Rijkisſtiornen/og ein good ſkickan kiæmiſt a aptur i Landenu. Og ad ſøñu þa er hñ eirn vt af þm Huggunarſamligøſtu Prophetum/ Þuiad hañ framſetur margar fagrᵃ z huggũarſāligar Sioner/z giefr mørg Sæt z Vinſālig ord til ad hugga og ſtyrkia þ Sorgfulla og ſundurtuiſtrada Folk/til ad vppbyria Byggingena/ og Þra Rijkisſtiorn ad nyiu/ þr ſm̃ allt þangad til høfdu miked z marghattat Motkaſt lidit/ Þetta giører hñ allt til hins fimta Cap. i. ij. iij. iiij.

J þm v. Cap. ſpaar hñ/mz eirne Syn/ vt af Brefe og einum Mæler/ vm þañ Fals lærdom/ ſ þar eptera munde vppkoma/mz Gydinga folke/ſm̃ Chriſtum yrde afneitande/hũ Syn eñ til þſſa dags/varer yfer Gydingum. v.

J þm vj ſpaar hñ vt af Euangelio Chriſti og þui andliga Muſtere/ſm̃ vm allan Heimen ſkyllde vppbyggiaſt/fyrſt þ Gydingarner afneitudu þui/og villdu ecki hafa þad. vj.

J vij z viij. hefſt ein ſpurning/til huerrar Spamaduren giefur andſuar/Huggar z amiñ er þa eñ j añad ſiñ/ ad vppbyggia/og vppbyria ſijna Valldſtiorn/ z endar þar mz ſiñ Spadom/vt af vppbygginguñe. vij. viij.

J Niunda talar hñ vm þañ okomna tijma/ z ſeiger fyrer i fyrſtu/i hinum Tiunda Cap. ad Alexander hiñ Mykle/ſkule yferuiña Tyrum/Zidon/z þa Philiſteos/z at øll Verøllden ſkule opnaſt fyrer þui Okõnu Chriſti Euangelio/ Og ſeiger ad ſa ſañe Koñūguren Chriſtus ſkule koma i Jeruſalem rijdande a eirne Oſnu. ix. x.

J Ellefta ſpaar hñ/ad Chriſtus mune af Gydingum Selldur verda fyrer xxx. Silfurpeninga/þar fyrer mune hñ og yfergefa þa/ ſo ad Jeruſalem ſkal endeliga foreydaſt/z Gydingar forherdaſt j ſiñe Villu/ og verda ſundur dreifder. Og ad Euangelium og Rijked Chriſti ſkule ſo koma vt a medal Heidiña Þioda/epter Chriſti Þijnu. Og ad hñ ſkule þar fyrer adur/ſuo ſm̃ eirn Hirder ſleigen verda/eñ Poſtularner ſuo ſm̃ Sauder ſundurtuiſtraſt. Þui ad hñ hlaut fyrſt ad lijda/z ſo jñ ad ganga i ſijna Dyrd. xi. xij. xiij

J ſijdaſta Cap. þa hñ hefur nu talad vm foreyding Jeruſalem/þa burt tekur hñ þ Leuitiſka Preſt Embættid/mz Hatijdisdøgum/og øllum þm hlutum ſm̃ þui tilheyrdu/z ſeiger/at øll Andlig Embætte mũe ſameigenlig ṽa/Gude til þionuſtu/eñ heyra ecki alleinaſta til Leui ſlecte/Þad er/Þar ſkule koma adrer Keñemeñ/adrar Natijder/adrar Forner/øñur Gudz þionuſta hueria allar kynkuijſler kuñe ad fremia/Ja Egiptſker z allᵉ Heidingiar/Þat er ad ſkilia/Þad gamla Teſtam̃ed er klart mz øllu aflagt og i burt teked.

Propheten Sacharias

I.

A A Ãdru Aare Darius Kongs/og attunda Manade/ſkiede Ord DROTT-
JNS til Sachariam ſöar Barachia/ſonar Jddo/ þſſ Propheta/z ſagde/
DROTten var Reidur a ydar Forfedur.
Og ſeigdu til þra/ſo ſeiger DROTten Zebaoth/Snued ydur til mijn/
ſeiger DROTten Zebaoth/ſo vil eg ſnua mier til ydar/ ſeiger DROT-
TJN Zebaoth/ Vered ei ſm̃ ydar Forfedur/ huertum þr fyrru Prophetar
Predikudu/z ſøgdu/So ſeiger DROTTJN Zebaoth/ Snuiſt þier fra ydrum vondũ vegũ
og fra ydrum vondum Giørningum/Eñ þr hlyddu ei/og ſintu ecki vm mig/ſeiger DROT-
B TJN. Huar eru nu ydar Fedur z Spameñ? Lifa þr eñ nu? Er þ ecki ſuo/ ad mijn Ord/
og miñ Riettur/ſm̃ eg baud fyrer mijna Þienara Prophetana/Hefur þ ecke komed yfer ydᵛ
Forfedur? So ad þr hefdu matt vernda ſier/ og ſagdt/ Lijka ſo ſm̃ DROTTen Zebaoth
hafde i ſiñe ad giøra oſſ/ ſo ſm̃ vier geingum z giørdum/Lijka ſo hefur hñ z giort oſſ.

Fyrer Hingadburden Chriſti cd lt. Aar
Jere xix
Malach. iij

Sebat A þm fiorda og Tuttugasta Deigi/ i þeim Ellefta Manade sm er Sebat Manudur/ a
þui ødru Kongs Darij Aare/ skiede Ord DROTTINS til Sachariam Barachie sonar
Iddo soar/ Prophetans/ z sagde/ Eg sa vm Nottena/ z sia þu/ Eirn Madr sat vppa einū rau
dum Heste/ og hn̄ var vnder einu Mirru trie/ a nockru Einge/ z a Bake honum voru rauder
Brwner z Auster Hestar. Og eg sagde/ Min̄ Herra/ Hůter eru þsser? Og Eingellen̄ sa s
talade vid mig/ sagde til mijn/ Eg vil vijsa þier/ huerier þsser eru. Og sa Madur s var vnd'
Mirrutrienu a Eingenu/ suarade og sagde. Þesser eru þr sm DROTTIN hefur vtsent
ad reisa i giegnum Landit. En̄ þr suørudu Einglenum DROTTens sm stod vnder Mir-
ru Trienu/ z søgdu/ Vier høfum reist j giegnum Landed/ z Sia þu/ ad øll Lønden eru kyrr.

Þa suarade Eingell DROTTIns/ z sagde/ DROTTIN Zebaoth/ Huersu leingi C
villtu ecki Myskuna þig yfer Jerusalem/ og yfer Borgernar Juda/ huerium þu hefur vered
Reidur i þsse Siøtijge Ar? Og DROTTIN suarade Einglenum sm talade vid mig/
vinsamligū ordū/ og huggunarsømum ordum. Og Eingellen sa sm talade vid mig sagde til
mijn/ Predika þu og seigdu/ So seiger DROTten Zebaoth/ Eg hefe miøg Vandlætt yfer
Jerusalem z Zion. En̄ eg er miøg Reidur yfer þa Dramblatu Heidingia/ Þui eg var lijtt
Reidur/ en̄ þr hialpudu til ad fordiarfa.

Þar fyrer seiger DROTTIN so/ Eg vil snua mier aptur til Jerusalem mz Myskun-
semd/ z mitt Hws skal vppbyggiast þar jn̄e/ seiger DROTTIN Zebaoth/ Þar til skal og
sa Mælesnwrr vtgreidast i Jerusalē. Og predika en̄ fraar/ z seig þu/ So seig' DROTten
Zebaoth/ Þad skal ganga mijnum Stødum vel aptur/ z DROTten skal Hugga Zion ap
tur/ z vtuelia Jerusalem ad nyiu.

Og eg vpplypta minum Augum og sa/ z sia þu/ Þar voru fiøgur Horn/ Og eg sagda til D
Eingelsins sm talade vid mig/ Huerier eru þsser? Hn̄ sagde til mijn/ Þad eru þau Horn/ sem
sūdur tuistrad hafa Juda/ Jsrael og Jerusalē. Og DROTten vijsade mier Fiora Smide.
Þa sagda eg/ Huad vilia þsser giøra? Hn̄ sagde/ Þeir eru komner til ad afbriota þau Horn
sm ad sundurdreifdu Juda/ so eingen kun̄e ad vpplypta sijnu Høfde/ so ad þeir j burt steyte
Heidingian̄a Horn/ hůier vpplyptu sijnu Horne yfer Juda lād/ til ad sūdurdreyfa þui

II

OG eg vpplypta minum Augum/ z sa/ og sia þu/ Eirn Madur hafde ein̄ Mæ A
lesnwr i Hendeñe. Og eg sagda/ Huert villtu fara? En̄ hn̄ sagde til mijn/
Eg vil mæla Jerusalem/ z sia til huersu løng og vijd hun skal vera. Og sia
þu/ Ad Eingellen sa ed vid mig talade gieck vt/ z eirn an̄ar Eingell gieck vt i
mote honum/ og sagdi til hn̄s/ Skunda þu/ z tala til þss Vngmen̄is/ z seigdu B
Fyrerheit til hn̄s/ Jerusalem skal byggiast an Mwrueggia fyrer sokum mikels Fiølda
Deut. iiij Fra Man̄a z Fienadar/ s þar sk vā vte/ z eg vil vā eirn gloāde Mwrueggr þar vm kring/
Sach. viij seiger DROTten/ z eg vil vera þar jn̄e/ z eg vil audsyna mig Dyrdligan þar jn̄e.

Psal. xviij Hei hei/ Flyed af Nordurlandenu/ seiger DROTTen / Þuiad eg ad skilde ydur i fiorar C
Atter vnder Himnenum/ seiger DROTTIN/ Hei Zion/ þu s byr hia Babilons Dotter/
Fly þu/ Þui so seiger DROTTIN Zebaoth/ Hn̄ sende mig til Heidingian̄a/ þra sm ræn
tu ydur/ Þeirra Magt hefur eirn enda/ Huer sm snerter ydur/ sa snerter hn̄s Augastein. Þui
siaed/ Eg vil veifa min̄e Hende yfer þa/ so þr skulu verda eitt Herfang/ sm þm þionat hafa/
So þier skulut vita ad DROTTIN Zebaoth hefur sendt mig.

Gled þig/ z Fagna þu Zions Dotter/ Þuiad sia þu/ Eg kem/ og vil bua hia þier/ seiger D
Huggun DROTTIN. Og a þm Tijma skulu marger Heidingiar falla til DROTTINS/ og
skulu vera mitt Folk/ z eg vil bua hia þier/ So þu skallt merkia ad sa DROTTIN Zeba
oth sende mig til þijn/ Og sa DROTTIN skal erfa Juda i sitt Hlutskipte/ i þui Heiløgu
Lande/ og hn̄ skal vtuelia Jerusalem aptur. Allt Holld vere kyrt fyrer DROTTNE/ þui
hn̄ hefur tilreidt sig af sijnum Heiløgum Stad.

III.

Og mi'

A OG mier var syndur sa mykle Prestur Josua/ standande fyrer Eingle DRO
TTINS. Og Satan stod hia hn̄s Hægre hønd/ ad standa i mot honum.
Og DROTTIN sagde til Satans/ DROTTIN straffe þig Satan/
Ja DROTTIN straffe þig/ sa sm̄ vtvalde Jerusalem. Er þtta ecki eirn
Brandur vr Ellde teken? Og Josua var i ohreinum Klædum / og stod fyrer
Einglenum/ Huer ed suarade og sagde til þra sm̄ stodu hia honum/ takit þau
ohreinu Klæde fra honum.
B Og hn̄ sagde til hn̄s/ Siadu/ Eg hefe teked þijnar Synder fra þier/ z j. fært þig Hatijda
klædum. Og hn̄ sagde/ Setied eirn hreinan Hatt a hn̄s Høfud. Og þeir settu eirn hrein
an Hatt a hn̄s Høfud/ z færdu hn̄ j klæde/ z sa Eingill DROTtens stod þar.
C Og Eingill DROTTINS vitnade fyrer Josua og sagde/ Suo seiger sa DROTten
Zebaoth/ Ef þu geingur a minum Vegum/ z geymer minar Vardueitingar/ Þa skalltu sti-
orna mijnu Hwse/ z geyma miña Fordyra/ Og eg vil giefa þier af þssum sm̄ hier standa/ ad
þr skulu vegvijsa þier.
D Heyr til Josua þu ædste Kieñemadur/ þu og þijner Viner/ sm̄ bua fyrer þier/ þui þr eru
ætijd vndarliger. Þui sia þu/ ad eg vil læta miñ Þienara Zemah koma. Þui siaed a þeim Zemah
eina Steine/ sm̄ eg lagda fyrer Josua/ skulu vera Siø Augu/ Eñ sia/ eg vil vthøggua hn̄/ sei
ger DROTTIN Zebaoth/ z eg vil burt taka sama Landz Synder a eirn Dag. A þm̄ sa
ma Tijma/ seiger sa DROTTIN Zebaoth/ skal huer bioda ødrum til Giestz vnd' Vijn
vidartrie/ og Fikiutrie.

IIII

A OG Eingellen sa sm̄ talade vid mig/ kom aptur/ og vppvakte mig/ lijka sm̄ þa
nockur vppuaknar af Suefne. Og sagde til mijn/ Huad sier þu? Eg sagde/
Eg sie/ Og sia/ Ad þar stod ein Kiertestika af Gulle/ og ein Skæl þar ofan
vppa/ þar voru siø Lampar ofana/ og lijka siø Treckter vid huern Lampa/ z
tuø Vidsmiørs trie þar hia/ eitt a hægre sijdu Skælariñar/ og añad a vinst-
re sijdu.
B Og eg suarade og sagde til Eingelsins sm̄ talade vid mig/ Miñ Herra/ Huad er þ? Og
Eingellen sa sm̄ talade vid mig/ suarade/ z sagde til mijn/ Veitstu ecki huad þ er? Og eg sag
da/ Nei miñ Herra/ Og hn̄ suarade z sagde til mijn/ Þad er Ord DROTTens vm Soroba Sorobabel
bel/ Þad skal huerke skie mz Magt nie Hernade helldur fyrer miñ Anda seigir DROTten
Zebaoth. Huad ertu/ þu stora Fiall/ hut þo va sk eitt sliettlende fyrer Sorobabel? Og hañ
skal vppfæra þañ fyrsta Stein/ so Meñ sku hroopa/ Gud giefe til Lucku/ Gud giefe til Lucku.
C Og Ord DROTTINS skiede til mijn/ z sagde/ Sorobabels hendur løgdu Grundus
llen þssa Hwss/ Hn̄s hendur skulu og fullkomna þ/ so þier skulut vita ad DROTTEN he
fur sendt mig til ydar. Þui huer er sa sm̄ foraktar þssa litla Daga? A huerium ad Meñ
skulu þo gledia sig/ og sia þañ Mæleþræd i Sorobabels Hende/ med þm̄ Siø/ sm̄ eru Augu
DROTTens / huer ad reisa i giegnum þ Heila Land.
D Og eg suarade og sagde til hn̄s/ Huad eru þau tuø Oliutrie til hægre z vinstre sijdu Liosa
stiakans? Og eg suarade i añad siñ/ z sagde til hn̄s/ Huad eru þær tuær Greiner þss Vid-
smiørsuidartries/ sm̄ þar standa hia þm̄ tueim̄ gylltū Liosaskiærū/ med hueriū ad Meñ taka
Skøren af þm̄ Gylltu Lompunum/ Og hn̄ sagde til mijn/ Veitstu ecki huad þ er/ Eñ eg sua
rade/ Nei miñ Herra. Og hn̄ sagde/ Þad eru þau tuø Oliuuidar børn/ sm̄ þar standa hia Hø
fdinginanum allz Landsins.

V.

OG eg vpplypta mijnum Augum eñ einu siñe/ z sa/ Og sia þu/ Þar var eitt fliu
A ganda [a] Bref. Og hn̄ sagde til mijn / Huad sier þu? Eg suarade/ Eg sie
eitt fliuganda Brief/ sm̄ er tuttugu Alna langt/ z tiu Alna breidt. Og hn̄ sag
de til mijn/ Þad er su Bøluan sm̄ vtgeingur yfer allt Landit/ Þui aller Þiof
B ar verda sagder Fromer epter þssu Brefe/ z aller Meinsæris meñ verda z sa-
gder Fromer/ epter þssu Brefe/ Eñ eg vil þar koma læta/ seiger DROTten

[a] Bref) Þeir ed þalsa Ritningena/ hryggia gooda meñ/ eñ hræsna og hæla vondum

Zebaoth/ad þ skal koma yfer Þiofaña hws/ z so lijka yfer þra Hws sem sueria falsliga vid
mitt Nafn/ z þ skal blijfa i þra hwse/ z eyda þar bæde Stockum og Steinum.
Eñ Eingillen s talade vid mig/ gieck vt z sagde til mijn/ Vpplyptu þinū augū z sia/ Nuad
geingur þar vt? Og eg sagda/ Nuad er þ? Og hñ sagde/ Eirn Mæler geingur vt/ Og hañ C
sagde/ Pad er þra skickan i øllu þui Lande/ Og sia/ Þar barst fram eitt Pund Bly/ Og þar
var ein Kuiña sm̄ sat i Mælernum/ Og hñ sagde/ Þetta er sa ogudlige Lærdomur/ og hñ ka-
stade heñe i Mæleren/ z varpade þui Blyloode i holed a honum.
Og eg hoof vpp mijn Augu/ z sa/ Og siadu þar geingu tuær Konr vt/ z høfdu Vænge/ og D
Vindr stod af þm/ z þra Væng' voru s Storks Væng'/ z þær færdu Mæleren i Lopte ami
llum Himens og Jardar/ Og eg sagda til Eingelsins sm̄ talade vid mig/ Nūt flytia þær Mæ
leren hiedan? Og hñ sagde til mijn/ Ad honum vppbyggist eitt hus z tilreidist i Landenu Si
near/ z ad hñ þar settur verde a sin̄ Grunduøll.

VI

OG eg vpplypte minum Augum eñ einu siñe/ z sa/ Og siadu/ Þar voru Fiorer A
Vagn' s framgeingu a millum tueggia Fialla/ eñ þau sømu Fiøll voru af
Kopar. Fyrer þm fyrsta Vagne voru Rauder Hestar/ Eñ fyrer þm ødrum
Vagne voru Brwner Hestar/ fyrer þm þridia Vagne voru Huijter/ z fyrer
þm Fiorda Vagne voru skiotter Hestar Sterker.
Og eg suarade z sagde til Eingilsins/ sm̄ talade vid mig/ Miñ Herra/ Hū
ier eru þsser? Eingellen suarade og sagde til mijn/ Þetta eru þr Fiører vindar vnder Himne
num/ sm̄ koma fram/ ad þr skulu framganga fyrer allra Landa Stiornendur. Eñ sa þr sus B
rtu Hestar voru fyrer hñ gieck i mot Nordre/ Eñ þr Huijtu Hest' geingu epter þm/ Eñ þeir
skiottu geingu i mot Sudre. Þeir sterku vt geingu og drogu vm kring/ so þr fære i giegnum
øll Lønd. Og hñ sagde/ Fared burtu og ferdist i giegnum Landet / Og þeir drogu i giegnum
Landit. Og hñ kallade mig z talade til mijn z sagde/ Siadu/ Þeir s draga i mot Nordrenu
þr koma minum Anda til ad huijlast i Landenu mot Nordre.
Og Ord DROTTINS skiede til mijn/ z sagde/ Tak af þssum Herteknu / sm̄ eru af C
Heldai/ z af Tobia/ z af Jedaia/ z kom þu þañ sama Dag/ z gack þu jñ i Josia Zophonie
sonar hus/ huerier komner eru fra Babilon. Eñ tak þu Silfur z Gull z gior Koronr/ z set
þær vppa Høfud Josua Josedechs sonar þss yppasta Prestz/ z seigdu til hñs/ So seiger DR
OTTIN Zebaoth.
Zemah Christus — Siadu/ þar er eirn Mañ/ hñs nafn er Zemah/ Þui vnder honum sk þ vaxa/ z hñ sk byg D
gia Gudz Mustere/ Ja Mustere DROTTINS skal hñ byggia/ z bera Vegsemdena/ z
hñ skal sitia og Drottna a sijnum Stole/ hñ skal og vera Prestur a sijnum Stoli/ z þar skal
vera Fridur a millum þra beggia. Og þssar Koronur skulu vera þm Helem/ Tobia/ Jeda-
ia/ og Hen Zophonias syne til eirnrar Miñingar i Mustere DROTTINS. Og þeir
skulu af fiarlægd koma/ sm̄ vppbyggia skulu Mustere DROTTINS/ Þa skulu þier vid
kañast/ ad DROTTIN Gud Zebaoth hefur sendt mig til ydar. Og þ skal skie/ Ef þier
viliet hlyda Rodd DROTTINS ydars Gudz.

Zemah Norrænast grodur/ og er Spadomur vt af Christo

VII.

OG þ skiede a þui fiorda Darius Kongs Aare/ ad Ord DROTTINS ski A
ede til Sachariam/ a þeim fiorda deigi þss Niunda Manadar / sem kallast
Chisleu/ þa Sarez' z Regem Melech mz þra Folke/ sendu til Bethel at til bid
ia fyrer DROTTNE/ z lietu seigia til Prestaña sm̄ voru i huse DRO-
TTINS Zebaoth/ og til Spamañaña/ Skal eg nockut grata nu a þm
fimta Manade/ z eñ hallda mier fra/ so sm̄ eg hefe giort nu i nockur Aar.
Og Ord DROTTINS Zebaoth skiede til mijn/ z sagde/ Tala þu til alls Folksins i B
Landenu/ z til Prestaña/ z seigdu/ þa þier føstudud z grietud/ i þm fimta z i þm siøunda Ma
nude/ a þm Siøtijge Arū/ Hafe þier þa so fastad fyrer mier? Eda þa þier ætud z Druckud/
hafe þier þa ecke eted z Drucket fyrer ydur sialfa? Er þtta ecki þ/ sm̄ DROTTIN liet

Chisleu

Predika fyrer þa framførnu Propheta/þa Jerusalem var alseten mz Folke/z hafde allzna
kter/mz sijnum Stødum þar vm kring/z þan tijd ad þar bio Folk/bæde i mot Sudre/og suo
i Dølunum.
C Og Ord DROTTINS skiede til Sachariam/z sagde/So seig' sa DROTTEN Exo. xxij
Zebaoth/Dæmed riett/giøred gott z vered Myskunsamer/huer sijnum Brodur. Og giøred Esa. i
huercke Eckium/Fødurleysingium/Vtlendskum edur Fatækū nockurn Oriett/z einggen skal
hugsa nockut vont/ sijnum Brodur i sijnu Hiarta
Eñ þr villdu ecki hlyda/z sneru Bakenu vid mier/z tilbyrgdu sijn eyru/so þr skylldu ecki Søken huar
D heyra. Og giørdu sijn hiørtu sm̄ eirn Adamas/ad þau skylldu huercke heyra Løgmalit nie ord fyrer Gud
ed/ huert sa DROTTIN Zebaoth sende j sijnum Anda/fyrer þa fyrre Prophetana. Fyr straffar
er hvad su en stora Reiden DROTTINS Zebaoth er komen/z þ er so skied sm̄ þ var pre
dikad/z þr heyrdu ecki/So villda eg z ecki heyra þa/ þa þr kølludu / seiger DROTTEN
Zebaoth. So hefe eg i sundurtuistrad þm a medal allra Heidingia/þra sm̄ ecki þecktu þa/z
Landet vard eyde epter þm/so ad einge reiste edur bio þar jñe/z þ Gøfuga Land var giørt at
eirne Eydemørku.

VIII

A Og Ord DROTTINS skiede til mijn/z sagde/ So seiger DROTTen Huggun og
Zebaoth/ Eg hefe veret miøg vandlæatur vid Zion/ z eg hefe mz større Rei Fyrerhe t/ad
de veret vandlæatur vid hana. So seiger DROTTIN/Eg sny mier aptr Jerusalem skle
til Zion/z vil bua i Jerusalem/so Jerusalem skal kallast Sañleiksins Sta vppaptr bygg-
dur/ z þss DROTTens Zebaoth Fiall/ og eitt Fiall Helgedomsins. ast
So seiger sa DROTTen Zebaoth/ Þar skulu eñ nu hier epter bua j Je
rusalem Gamler meñ z Kuinur/z þr sm̄ ganga vid Staf af større Elle/og Stræte Stadar-
ens skulu vera full af Pilltum z Stulkum/ sm̄ sier skulu leika a heñar Strætum. So seiger
DROTTIN Zebaoth/Þeim þiker suoddan vera omøguligt/fyrer Augum þssa epterblif
na Folks i þssare Tijd/Skyllde þ þar fyrer vera omøguligt fyrer mijnum Augum? seiger
DROTTIN Zebaoth.
So seiger sa DROTTen Zebaoth/Siadu eg vil Frelsa mitt Folk fra þui Lande i mot
Austre/og fra þui Lande i mote Solarinñar nidurgange/z eg vil færa þ vt hingad ad þ skal
bua i Jerusalē. Og þr skulu vera mitt Folk/z eg vil vera þra Gud/i Riettlæte z Sañleika.
B So seiger DROTTIN Zebaoth/ Styrked ydar Hendur/þier sem heyred þsse Ord/a
þssare tijd/fyrer Muñ Spamañaña / a þm Deigi sm̄ sa DROTTENS Zebaoth Hwss
Grunduollur er lagdur/þa Musterit skal vppbyggiast. Þuiad fyrer þssa Daga var Arfide
Mañaña Forgiefins/z Dyraña Arfide til einkis/z þr høfduønguan Frid/fyrer Nørmung
þra sømu sm̄ vt og jñ geingu/Helldur liet eg alla Meñ fara/huern i mot sijnum Naunga.
Eñ nu vil eg ecki giøra vid þtta epterblifna Folk/sm̄ a þm fyrrum døgum/seiger DROT-
TEN Zebaoth/ Helldur skulu þr vera Fridarins Sæde. Vijntried skal giefa sin̄ Auoxt/z
Landed sijna Friofgan/z Himenen skal giefa Regn af sier / og eg vil læta þa sm̄ epter eru
ordner af þssu Folke allz þssa niota
Og þ skal skie/ad lijka sm̄ þier af Juda huse og af Jsraels huse vorut eitt Brixle z Bøl
uan a medal Heidingiaña/ So vil eg frelsa ydur/ad þier skulut vera ein Blezan/ Ottist ec
C ke/z styrked ydar Hendur. So seiger DROTTIN Zebaoth/Lijka sm̄ eg þeinkte ad Plaa
ga ydur/ þa ydar Forfedur reittu mig til Reide seiger DROTTen Zebaoth/z mig Angrade
þ ecki/so hugsa eg nu þar i mot ad giøra vel a þssu Døgum/ mot Jerusalem z huse Juda/
Þar fyrer ottist ecki.
Eñ þtta er þ sm̄ þier skulut giøra/ Huer eirn tale Sañinde vid añan/Og dæmed riett/z
settet Frid i ydrum Portdyrum. Og eingen þeinke nockut vondt i sijnu Hiarta a mote sijnū Su rietta og
Naunga/Og elskit ecke falska Eida/Þui eg hata allt soddan/seiger DROTTIN. saña Gudz
Og Ord DROTTINS Zebaoth skiede til mijn/ z sagde/Suo seiger DROTTEN þionusta
Zebaoth/Su Fasta fiorda/fimta siøunda z tiunda Manadar/skal ba Juda Huse til Glede Supra vij
og Fagnadar/ og til gladligrar Aarhætijdar/ Elskit ad eins Frid z sañleika.
D So seiger DROTTen Zebaoth/ Þar skal eñ nu koma miked Folk/og margra Stada Kallan Heid
Borgar meñ/z Borgarmeñ eirnrar Borgar skulu fara til þrar añarar z seigia/Latū oss fa ingia
ra og

ra og tilbidia fyrer DROTTNI/ z leita þss DROTTINS Zebaoth/Vier vilũ fara mz ydur. So skal margt Folk og Neidingiar koma i Storu mañtale til ad leita DROTTINS Zebaoth i Jerusalem/ad tilbidia fyrer DROTTNE.

So seiger DROTTIN Zebaoth/A þm tijma skulu tiu meñ af allra handa Tungumalum Neidingiaña/ grijpa i Stackskaut eins þss sm er af Juda / og seigia /Vier vilium fara mz ydur/þui vier heyrum/ad Gud er med ydur.

IX

Nadrach' Pad er Syria
Namath
Tyrus
Sidon
Esa. xxiij
Ezech. xxvi

HEtta er su Byrden/af huerre DROTTIN sagde yfer Landit Nadrach/ A
og yfer Damascum vppa huert þ treyster(Þui DROTTen lijtur yfer Meñena og yfer allar Jsraelis ætter)Og til Namath sm er i nænd heñe / yfer Tyrum og Zidon sm eru miøg klokar. Þuiad Tyrus vppbygger Kastala og safnar Silfre sm Sande/og Gulle so sm Saur a Strætum/Eñ siadu/ DROTTIN skal fordiarfa hana/og sla heñar Magt/þa sm hun heftr vppa Sionum ad hun skal vera/so sm þ s vppbreñur fyr' Elde.

Philistei Land
Esa. xv
Ezech. xv

Nær Ascalon sier þ/ þa skal hun ottast/og Gasa skal hafa mykla Angist/þar til sk Ekron hrygg verda/nær hun soddan sier. Þui þ skal hafa eirn enda mz Kongen af Gasa/og Meñ skulu ecke bua j Aschalon/eñ Vtlendsker skulu bua i Asdod/Og eg vil i burt taka Drãbseme þra Philisteis. Og eg vil þra Blod taka fra þra Muñe/z þeirra Suiuirdingar fra B
þra Tøñum/so þr skulu epterblijfa til handa vorum Gude/ z vera sm Høfdingiar j Juda/ z Ekron so sm Jebuciтar. Og eg vil sialfur vera Nerbwder i kringum mitt Hus/ so ad þar skal ecki þørf giørast/ad a standa edur ganga fram edur aptur/so ad þr Drijfararner skulu ecki meir koma yfer þa/Þui eg hefe nu sied til þra mz mijnum Augum.

a Standa) Suo sm giøra Vardhalldzmeñ og Vøkumeñ i Herbwdum
Math. xxi
Christus
Psal. lxxij

Eñ þu Dotter Zion/ Gled þig miøg/z þu Dotter Jerusalem fagna þu/sia þu/Þiñ Kongur kiemr til þijn/Riettlætr/ z eirn Nialpare/z Fatæku/rijdande a eirne Asnu/z a einum vngum Asnafola. Þuiat eg vil burt taka Vagnãa fra Ephraim/ z Vijghesta fra Jerusalem/z Strijdzbogarner skulu i sundurbrotner verda. Þuiad hñ skal kieña Frid a medal C
Neidingiaña/z hñs Rijke skal vera fra einu Nafenu til añars/og fra Vatnenu jn til Veralldariñar Enda.

Þu vtleid' fyrer Blod þijns Sattmala þina Fangara/ vt af Grøfiñi/hu" eckert Vatn iñe er. So snued ydur nu til ydar hins styrckua Kastala/ þier sm i Voniñe ligged fangad'. Þuiad eg vil i Dag kuñgiøra þ/og bitala þier tuefallt. Þuiad eg hefe vppspañad Juda

Psal. xcv

til eins Boga/ z tilbued Ephrai/ Og eg vil vppuekia þijn Børn Zion/a mzal þiña barna/ Grickland/ z eg vil giøra þig s Sud eins Risa. Og DROTTen sk openberast yfer þm/ z D
hñs Oruar skulu vtfara sm Elldingar/Og DROTTEN Drottna skal blæsa i Lwdra/ og hñ skal framganga sm Stormur vr Sudre.

DROTTEN Zebaoth skal vardueita þa/ so ad þr ete/z vnder sig varpe mz Slaungu steine/ad þr drecke og skualldre/so sm af Vijne/og fuller verde sm Bikarar/z so sm Horn a Alltare. Og DROTTIN þra Gud skal hialpa þm a þre tijd so sm Saudum sijns Fol-

Esa. lxvi

ks/Þui Helger steinar skulu vppreisast i hñs Lande. Eñ huad hafa þr gott fram yfer añad Folk/eda huad fegra eñ adrer Meñ/Korn vppfæder vnga Sueina/z Meyiarnar nytt Vijn

X.

Aminning ad bidia vm Regn Euangelij
Math. ix

HAr fyrer bidiet nu vm Kuelldregn af DROTTNE/so mun DROTTIN giøra Sky/og giefa ydr noga Døgg/til allrar Friofsemi ydrar Jardar. Þuiat Afguderner tala ætijd Hiegoma/ z sañsagnarmeñerner sia ecke vtan Lygar/og seigia Hiegoma Drauma/ og þra Hugsualan er einskis verd. Og þui fara þr villt sm ein Hiørd/ og eru megnlauser/ þui þar er eingen Hirder. A

a Kapralla) Þat eru þr hirer

Mijn Reide er orden Grim yfer Hirdarana/ og eg vil vitia a Nafraña/ Þui DROTTIN Zebaoth skal vitia siñar Hiardar/sm er/Hussens Juda. Og hñ skal vtbua þa/ so sm pryddañ Vijghest til Bardaga. Hyrningen/ Naglarner/ Strijdzbogen/og Drijfararner sk B
allt tak-

allt takast burt fra þm. Þo sklu þr va so røskuer sm̄ Risar/trodande Gatnasauren i Barda
ganum/og þr skulu beriast. Þuiad DROTten skal vera mz þm/ suo ad þr Riddarar skulu
til skam̄ar verda. En̄ eg vil styrkia husit Juda/og frelsa husit Josephs/ og eg vil in̄ setia
þa i gien/Þuiad eg vil Myskuna mig yfer þa/ ꝛ þr skulu blijfa sm̄ þr voru/ þan̄ Tijma eg
hafda ecki burt varpad þm/Þui eg DROTten þra Gud vil Bænheyra þa.

Prophetar og Prestar hueria Christus kallar sydærmeir þbar iseos

C Og Ephraim skal vera sm̄ eirn Rise/ ꝛ þra hiarta skal glediast /lijka sm̄ af Vijne. Þad
skulu ꝛ þra Syner sia/ ꝛ gledia sig. Og þra Hiørtu skulu fagna i DROTtne. Eg vil blij
stra ad þm/ ꝛ samansafna þm/þui eg vil frelsa þa/Og þr skulu fiølga sig/ so sm̄ þr juku sig
fyrre. Og eg vil nidꝛ sa þm a medal Folksins/so þr skulu min̄ast mijn i fiarlægum Løndū/
D ꝛ þr skulu lifa mz sijnum Børnum/ ꝛ koma aptur. Þui eg vil færa þa i gien af Egiptalā-
de/ ꝛ eg vil safna þm vr Assyria/ ꝛ eg vil færa þa j Gilead Land/ ꝛ til Libanon/so ad Men̄
skulu ecki fin̄a þa. Og hn̄ sk ganga j giegnū þ Harmkuælis haf/ ꝛ sla Bylgiurnar i Sio-
num/so ad øll þau diup Vøtn skulu þurkast/ Þa skal su Offstæken þra i Assyria nidurþryck
iast/ ꝛ sa Velldissprote i Egiptalande skal burt takast. Eg vil styrkia þa j DROTTne
ad þeir skulu ganga j han̄s Nafne/seiger DROTTIN.

Rijket Christi

Exo. xiiij

XI.

A OPPlwk þinum Dyrum þu a Libanon/ suo at Ellduren bren̄e þijn Cedrus
trie. Græte þier Grenetrien/þuiat Cedrus Viderner eru fallnr/ ꝛ su þry
deliga Byggingen er vm koll sleigen. Græted þier Eikurnar j Basan/
þui sa sterke Skogꝛ er vpphøgguen̄. Men̄ heyra ad Hirdararner græta/
þui þra vegliga bygginger nidurbroten/Men̄ heyra Oskur Leonan̄a/þui
ad Jordans dreiss er nidursleiged.

a Libanon) kallast Jerusalem/ap Libanous vlde vppbygd og ap Romuerium nidyr brotin

So seiger DROTTIN min̄ Gud/ Geymed slæturs Saudena/þt þrra Herrar slætra
þm/ ꝛ reikna þ fyrer ongua Synd/þr selia þa/ ꝛ seigia/Lofadur sie DROtten/eg er nu Rij
kur/og þra Hirdurum hlijfa þr ecki. Þar fyrer vil eg ecki framarmeir spara þa in̄byggiar
B ana i Landenu/seiger DROTten. Og siadu/Eg vil læta Folked koma/eirn ꝛ siernhuern j
an̄ars hendur/ ꝛ i þra Kongs Hendur/ ꝛ þr sklu nidursla Landit/ ꝛ eg vil ecke hialpa þm fra
þra Hende

Og eg geyme slætur Saudan̄a/fyrr þra vesølu Saudan̄a skulld/Og eg tok tuo stafe til
mijn/ Þan̄ eina kallade eg Sætleika en̄ þan̄ an̄an kallade eg Sorg/ og geymdi Saudena.
Og eg eydelagde þria Hirdara i einū Mäade/þui eg kun̄e ei ad lijda þa/so villdu þr ꝛ ei ha
fa mig. Og eg sagda/Eg vil ecki giæta ydar/huad sm̄ deyr/ þ deyie/Huad sm̄ Hungrar þat
hungre/Og þr ǫ̃ept eru skal huer eta an̄ars Kiot.

Euangelium Løgmaled

C Og eg tok min̄ staf Sætleika/ ꝛ sundurbraut hn̄/ad eg i burt tæke min̄ Sattmala/ sem eg
hafda bundet vid allt folk/Og hn̄ var burt teken þan̄ sama Dag. Og þr fatæku Sauder/
sm̄ høfdu gæt a mier/þr merktu/ad þ var Ord DROTtens. Og eg sagda til þra / Lijkar
ydur þþa bered fram̄ mina Verdaura/En̄ vilie þr ecki/þa læted þ vera. Og þr vogu suo
miked sm̄ eg gillta/Þriatijge Silfurpeninga. Og DROTten sagde til mijn/Varpa þeim
burt/so þr giefist Pottmøkurum/eitt merkeligt verdkaup/ fyrer huert eg vard virdtur af þm.
Og eg tok þa Þriatijgu Silfurpeninga/ ꝛ kastade þm i hus DROTtens/so þr skylldu gef
ast Pottmakaranum.

Math. xxvij Christus selldur þyrer xxx Silþurpeninga

D Og eg j sundurbraut min̄ an̄an Staf/Sorg/so eg mætta burt taka Brædraskapen i mi-
llum Juda ꝛ Israel.

Og DROTten sagde til mijn/ Tak en̄ til þijn Buning eins Heimskuligs Hirdirs/ Þui
siadu/Eg vil vppuekia Hirdara i Landenu/sm̄ ecki skulu leita epter þui Vanmattuga/ Eige
vitia þss sundurslegna/ ꝛ ei græda þ særda/Eige helldur hafa Huxun fyrer þui Heilbrigda.
En̄ Kiøted af þui Feita munu þr eta/ ꝛ i sundurrijfa þss Klaufer. Vei skwrgoda Hirdu-
rum/þr sm̄ forlæta Hiørdena. Suerded kome a þra Armlegge/ ꝛ a þra Hægre Augu/Þeir
ra Armur skal vppuisna/ ꝛ þra hægra Auga skal myrkuast.

Þayadourikt

XII.

Þetta er

Huggun j mo te ofsokn Christeligrar Kirkiu

Ettá er su byrden DROTtens Ordz yfer Israel/seiger sa DROTten s A
vtbreider Himenen/ z Grūduallar Jørdena/ z skapar Mäsins Anda i hm.
Siadu/Eg vil giøra Jerusalem ad einu Kroſunarkere/ollu Folke þar vm
kring/Þui þ skal og gillda Juda/nær Jerusalem verdur vm kringd. Eñ þo
a þre somu tijd/vil eg giøra Jerusalem ad einum þungum Steine ollu Fol
ke. Og aller þr sm vilia j burtu bera hñ/þr skulu i sundurmeriast/Þui all-
er Heidingiar a Jørduñe sklu samansafnast mote honum.

A þm Tijma/seig' DROTten/vil eg alla Hesta giøra Fælna/ z þra Riddara hrædda/ B
Eñ eg vil hafa mijn Augu open yfer Jerusalem z allra maña Hest a vil eg med Blindleika
Plaaga. Og Høfdingiar i Juda skulu seigia i sijnum Hiørtum/Lated einskostar Jerusal-
em Borgarmeñ vera Drugga/ j DROTtne Zebaoth þra Gude.

Sigur Kristniñer i Heñar Motgange

A þm tijma/Vil eg giøra Juda Høfdingia til eins breñanda Ofns a medal Triaña/z
ad einu Loganda blyse i Strææ/so þr vppeyde/bæde til hægre z vindstre sijdu/ollu Folke allt
vm kring/ Og Jerusalem sk framueiges blijfa a sijnum samastad j Jerusalem. Og DRO
TTIN sk frelsa Heimile Juda/lijka sm a fyrra tijma/vppa þ ad Dauidz hus skal ecki of-
miog hroosa sier/eigi helldur Jerusalem Borgarmeñ/mot Juda.

A þre tijd skal DROTTEN vardueita þa Borgarmeñena j Jerusalem/ og þ sk skie C
ad huer sm veykur er a þm tijma a medal þra/hñ skal vera sm Dauid/Og Dauidz hus skal
vera sm Gudz hus/lijka sm Eingell DROTtens fyrer þm. Og a þm tijma vil eg þeinkia
ad afma alla Heidingiana/sm farner eru mot Jerusalem. Eñ yfer Dauñdz hus/z yfer Bo
rgarmeñ i Jerusalem vil eg ausa Anda Nadar z Bænar. Þuiad þr munu sia mig huern
þr hafa i giegnū stunged/ Og þr skulu græta yfer honum/ lijka sm Meñ græta yfer einum
einka syne/z þr skulu hryggia sig yfer honum/ lijka sm Meñ hryggia sig yfer þui Frumgiet
na Barne.

Fyrerheit hins Heilaga Anda Johañ. xix

Og a þm tijma sk vera eirn mikill Harmur j Jerusalem/ lika s þ var hia Hadadrimon D
a þm Velle Megiddo. Og Landed sk græta/ huer ættþaattur fyrer sig/ætten Dauidz huss
sierilæge/og þra Hwsfrur sierilage. Þad hus Natans ættar sierilæge/og þra Hwsfrur sier
ilage. Þad hus Leui ættar sierilage/ z þra husfrur sierilæge. Simei ætt sierilage/ z þeirra
Husfrur sierilage. Lijka sm allar ætter þær epter eru ordnar sierilæge/ þeirra Hwsfrwr z so
sierilæge.

iiij Reg. xxiij ij Parali. xxxv

XIII.

Synda fyrer giefning vnder Euangelio

A þeim Tijma skal Dauidz hus z Borgarmeñ j Jerusalem/ hafa eina frij A
opna Vppsprettu/ til ad afþuo þra Synder z Saurganer

A þm tijma/seiger DROTTIN Zebaoth/vil eg Afguda nøfnen af
ma af Landenu/so meñ sklu ecki þadan i fra miñast þra/ Þar mz vil eg og
vtdrijfa þa Propheta og Ohreinu Anda af Landenu. Þad sk so skie/ef no B
ckur spaar framarmeir/þa sklu hñs Fader og Moder/s hñ fædt hafa/seig-
ia til hñs/Þu skllt ecki lifa/þui þu talar Lyge i Nafne DROTtens/og so skulu hñs Fad'
z Moder s oolu hñ/j giegnum leggia/þa hñ spaar.

Rijket Christi

Þui þ sk skie a þm tijma/ ad Spameñern sku ooda ad skom mz þra Vitrunū nær þr spaa
þar vm. Og þeir skulu ecki meir jklædast Lodnum kæpum/ mz huerium þr suiku. Helldur sk
hñ seigia/ Eg er eingen Spamadur/ Helldz Akurverks madur/þui eg hefe moñum þionad C
af mijnum vngdome. Og ef nockur madur seiger þa til hñs/Nuada Saarum eru i þinum
Høndum? Þa sk hñ suara/So er eg sleigen i þra husum/sm mig elska.

v Reg. xxiij

Þu Suerd/Vertu til reidu yfer miñ Hirder/z yfer þañ Mañ sm mier nalægastur er/seig
er DROTTIN Zebaoth. Sla þu Hirderen/so skal Hiørden i sundurdreifast/so vil eg ver
nda miñe Hende til Smabarna. Og þ sk skie/ad i hueriu Lande sm ad eru tueir hluter(seig D
er DROTTIN) þr skulu vpprætast og Forganga/Eñ sa þridie partur sk blijfa þar jñe/
Og þañ þridia part vil eg i giegnum Ellden leida og hreinsa/ lijka sm meñ hreinsa Silfur/
z fægia þ so s meñ fægia Gull. Og þr sku kalla a mitt Nafn/z eg vil bænheyra þa/Eg vil
seigia/Þeir eru mitt Folk/Og þeir munu seigia/DROTTIN miñ Gud.

Spadomr vm Christi Pijnu Math. xxvi Mar. xiiij

XIIII

Siaed

A Sagd/ Tijmen DROTTINS kiemur/ ad meñ skulu skipta þijnu Herfan ge i þier. Þuiad eg vil safna allra handa Heidingium til Bardaga i mot Jerusalem. Og Stadureñ sk verda yfervñen/ Hwsen Rænd/ z Kuinurnar skamadar. Og halfur Partur Stadarens sk verda Herteken i burt færast/ Eñ þ folk sm epter verdur/ sk ecki af Stadnum vpprætast.

Eñ DROTTIN mun draga vt/ og strijda i mot þm sonum Heidingium/ so sm hñ plagar ad strijda i styrialldar tijdinne. Og hñs Fætur skulu standa/ a þm sama tijma/ a Fiallenu Oliueti/ huert ed liggur hia Jerusalem mot Austre/ og Olivetí Fiall skal j sundurklofna riett i tuo parta/ fra Austre og allt til Vesturs/ miøg vijdt huor partur fra ødrum/ so ad sa eine halfur partr Fiallsins sk giefa sig i mot Nordre/ eñ sa añar i mot Sudre. Og þier skulut flyia fyrer suoddan Dal/ i millum miña Fialla/ Þui Dalurenn i millum Fiall aña sk taka allt til Azal/ Og þier skulut flyia/ so s þier fludut fyr Jardskialftañ i fyrretijd a døgum Vsias Juda Kongs. Þa sk DROTTen Gud miñ koma/ og aller Helger med honum.

B Og a þm tijma sk eckert Lios vera/ vtan Kulde og Frost. Og þar sk vera sa eirn Dagr huer ad DROTTNE er kuñur/ huorke Dagur ne Nott/ Eñ ad Kuellde sk verda Lios. A þm Tijma skulu reñande Votn flióta af Jerusalem/ Helften i Sioen mot Austre/ z Helften til þss ydsta Hafs z þar sk vera bæde Sumar z Vetur.

Og DROTTen sk vera Kongur yfer øllum Londum/ og a þm tijma sk ecki vera vtan eirn Gud/ og eitt hñs Nafn. Og meñ skulu ganga i kringum allt Landit/ suo sm a einum sliettum Velle/ fra Gibea z til Rimon/ suñan til vid Jerusalem. Þui hun sk vpphefiast/ og byggiast i sijnum stad/ fra Ben Jamins Porte/ allt til þra fyrstu Stadar Dyra/ og ad þm Horndyrum/ z fra Hananeels Turne z allt til Kongsins Vijnþruguñar/ Og þar skulu meñ jñe bua/ og þar sk eingen Bøluan meir vera/ Þuiad Jerusalm sk mz øllu ottalaus bua.

C Og þ sk vera su Plaga/ mz huerre ad DROTTEN sk Plaga allt þad Folk/ þad sem strijdt hefur i mot Jerusalem/ Þeirra Holld skal fwna/ a medan þr standa eñ a sijnar Fætur og þra Augu skulu visna i þra Augnatoftum/ z þra Tungur skulu rotna i Muñenum.

A þm tijma sk DROTTEN giora miked Vpphlaup a medal þra/ At eirn skal taka i añars Hønd/ z leggia sijna Hønd a hñs Hønd. Þuiad Juda sk strijda j mot Jerusalem/ z allt Heidingia Godz sm þar i kring er sk saansafnast/ Gull/ Silfur/ z Klæde ofurmikel. Og so sk þsse Plaga koma yfer Hestana/ Mwldyren Vlfalldana/ Asna z allskyns Dyr sm eru i þm sama Her/ lijka s þr adrer eru Plagader.

Og aller epter blifnu a medal allra Heidingia/ sm drogu i mot Jerusalem/ þr skulu huert Aar hier vppkoma/ ad tilbidia Koñugen/ þañ DROTTEN Zebaoth/ z ad hallda Tialldbwdar hætijd. Eñ huer su ættkuijsl a Jorduñe/ sm ecki kiemur vpp til Jerusalem/ ad tilbidia

D Konungen/ þañ DROTTEN Zebaoth/ yfer þa sk ecke Rigna. Og ef Egiptaña ættkuijsler ferdast ecki vpp/ z koma ecki/ Þa sk z ecki rigna yfer þa. Þad sk vera su Plagan mz huerre ad DROTTEN sk Plaga alla Heidingia/ sm ecki vppkoma ad hallda Tialldbwdarhætijdena/ Þuiad þ skal vera Synd fyrer Egiptana z alla Heidingiana/ s ei koma ad hallda þa Tialldbwdarhætijd.

Og a þre tijd/ mun tilreiding Hestaña vera Heiløg fyrer DROTTne/ Og Katlarner j Hwse DROTTINS skulu verda sm Muñlaugar fyrer Alltare. Þuiad aller Katlar/ bæde i Juda z Jerusalem/ skulu þm DROTTNE Zebaoth Helgader verda/ so ad aller þr sm offra vilia/ skulu koma og taka þa sømu og Matgiøra i þm/ og þar skulu hier epter ønguer Cananci vera i DROTTINS Zebaoth huse/ a þre tijd.

Spadom vm sydustu Forøydslu Jerusalem

Amos i

Euangelium

Rijked Christi

Straff Vijkingaña og Villumaña

Esai v
Su stærsta og hrædeligasta/ Plaga er/ ad vera rænt Gudz Orde

Ending Prophetans Sacharie

Formalen yfer Prophetan Malachiam

X

Hebre-

Formale

HEbresker hallda/ad þsse Malachias ske va Esra/Þad lætū vier so vera/þui
vier vitum eckert sañara af honum ad seigia. Utan so miked sm̄ merkia ma
vt af hn̄s Spadome/þa hefur hn̄ ecki vered allz fyrer løngu Ningadburden
Christi/helldur sa seinaste Spamadur/ þui hn̄ seiger j ij. Cap. ad Herran
Christur mune snart koma.

Hn̄ er eirn merkeligur Prophete/⁊ talar merkeliga vm Christum ⁊ Euā gelium/ huert hn̄ nefner eitt hreint Offur i øllum Heime. Þuiad fyrer Euangelium verdur Gudz Næd prÿsud/⁊ þ er þ rietta Packlætis offur. Itm̄/ Hn̄ fyrerspær vm tilkomu Johañ es Skÿrara/So sm̄ Christus sialfur vtleggur þ Math. xi. ⁊ nefner Johañem sin̄ Eingel og Eliam/vm huern Malachias skrifar.

Hier mz auÿtar hn̄ sitt Folk hardliga/fyrer þ/ad þr gæfu Keñimoñunum ecki sÿnar Tÿ under/⁊ adrar skylldur. Og þo þr giæfe þm nockud/ þa gæfu þr þ mz øngre hollustu/Siu ka og Lastada Saude ⁊ Lømb/⁊ huad þr villdu ecki hafa sialfer/þ skyllde vera nogu Gott fyrer þa Fatæku Presta og Predikara. So sm̄ þ plagar ad skie ad þar sem Gudz Ord og truer Þienarar eru/Þeir hliota ad lÿda Neyd ⁊ Hungur/Eñ Falskeñefedr hafa jafnan allz nægter. So ⁊ voru Prestarner auÿtader vegna slÿkra Forna/ ad þr mztoku og Fornfærdu þad/Þui olle su gooda Agirne. Eñ Gud vottar hier/ad hn̄ hafe stora mispocknan a þessu/ Og kallar slÿka otrw ⁊ Illsku eina Smæn/sialfum honum giorda. Þar fyrer hootar hañ þm/ ad hn̄ vilie yfergiefa þa ⁊ mztaka Heidingia sier til Folks.

Þar epter straffar hn̄ Kieñemeñena sierdeilis/ad þr false Gudz Ord ⁊ kieñe otruliga/og ville þar mz Marga/Og misbreyte sÿnu Kieñemans embætte/ Og straffe ecki þa/s̄ offrudu og fornfærdu lastadar Forner/ edur eigi voru sialfer Dugandis/ helldur lofudu þa ⁊ hældu þm ⁊ søgdu þa Dugandis so ad þr mætte fa Fornernar af þm. So hefur Agirnden ⁊ Bwk sorgē ætÿd skada giort Orde Gudz/ ⁊ hn̄s þiõustu og giører jafnā Predikarāa ad hræsnurū.

Hn̄ straffar þa og fyrer þ/ ad þr hrygdu og ⁊ fyrerlitu sÿnar eigen kuiñur/ huar mz þr eirnen saurgudu Fornernar og Gudzþionustugiørdina. Þuiad i Moses Løgmale var fyrer boded ad fornfæra Gude Hrygdarforner/⁊ þr sm̄ voru hrygguer mattu ecki Fornfæra/⁊ ecki af Fornunum eta/Eñ slÿkt var þra skulld/þr stygdu sÿnar Kuiñur ⁊ giørdu þær grætande/ Og forsuørudu sig mz Dæmum Abrahams/huer ed sÿna Agar hlaut vt ad reka/⁊ hryggia/ Eñ hn̄ giørde þ ecke mz eigenvilia so sm̄ hn̄ og ecki fyrer girndarsaker tok hana sier til eigen kuiñu.

Propheten Malachias

I.

ÞEtta er su Byrde sm̄ DROTTen talade i mot Israel fyrer Mala- A
chiam.
Eg elska ydur seiger DROTTIN/Eñ þier seiget so/Huar mz el-
Gen. xxv Roma ix skar þu oss? Er Esau ecki Jacobs Broder/seiger DROTTEN? Þo
lÿka vel elskade Jacob/ eñ hatade Esau/ ⁊ giørde hn̄s Fiallbygd' i eydi/
og hn̄s Arf ad Dreka eydu. Og ef Edom yrde seigiande/Vier erum for
Abdie i diarfader/ Eñ vier viliū aptur vppbyggia þ s̄ i eyde er. So seiger DR
OTten Zebaoth/ Ef þr vppbyggia þa sk eg nidrbriota/⁊ þ sku kallast
þau fordæmdu Landamerke/og eitt Folk hueriu DROTTIN er reidur æfinliga/þ sklu yd
ar Augu sia/ ⁊ þier skulut seigia/ DROTTEN er Vegligur i Israels Landamerktum.
Sonuren sk heidra sin̄ Fødur/⁊ Þienaren sin̄ Herra/ Em eg nu Fader/Huar er þa min̄ B
Exo xx Heidur? Er eg Herran/Huar ottast meñ mig? seiger sa DROTTIN Zebaoth til ydar/
Presta/sm̄ forakta mitt Nafn. So seige þier/Huar mz forøktum vier þitt Nafn? Þar mz
ad þier offrid ohreint Braud a mitt Alltare. Eñ þier seiget/ Huar mz offrum vi' ohreint?
Þar mz ad þier seiged/Bord DROTtens er fyrerlitid. Og nær þier offred nockru Blin
du/so ma þ ecki vondt heita/Og nær þier offred nockru Løstudu edur sluku/þa ma þ ecki hell
dur heita vondt. Ber þu þtta þinum Høfdingia/Huad gillder/ þu verdur honū ecke þack
næmur? Eda hn̄ verdur þina Personu ecki staande/ seiger sa DROTTEN Zebaoth.
So bidiet nu Gud/ ad hn̄ sie oss Nædugur/Þuiad suoddan er skied af ydur. Þeinke þier C
ad hn̄

ad hñ mune lÿta ydar Personur/seiger sa DROTTIN Zebaoth? Huer er og a medal yd
ar sm̃ lokar einum Dyrum? Þier vppkueiked ecki Elld a mÿnu Alltare forgiefens/Eg hefe
øngua þocknan til ydar/seiger DROTTIN Zebaoth/Og Matoffred af ydar Høndum
er mier ecki þacknæmt.

Eñ mitt Nafn skal vera Dyrdarligt a medal Heidingiaña/fra vppgange Solariñar/og
til heñar nidurgangs/ Og þar sk offrast Reykelse allstadar i mÿnu Nafne/ og eitt Hreint
Matoffur. Þuiad mitt Nafn sk vera Dyrdarligt a medal Heidingiaña/ seiger sa DRO-
TTIN Zebaoth.

D Eñ þier vanheidred ꝥ/j þui/ad þier seiget/ Bord DROTTINS er Oheilagt/og hañs
Offur er Forsmæd mz hñs Mat. Og þier seiged/Sia/Þad er ecki vtan Arfide/⁊ þier var-
ped þui so i Vind/seiger sa DROTTIN Zebaoth. Og þiˢ offred þui sm̃ rænt er/Hallt
og siukt/og af þui offre þier Matoffre. Skyllde suoddan vera mier Þacknæmt af ydrum
Høndũ/ seiger DROTTIN? Bøluadur sie sa Suikare sm̃ Kallkyns hefr j siñe Hiørd/
og þa hñ heiter nockru/ þa offrar hñ DROTtne ꝥ sem ecki duger. Þui eg er eirn mikill
Kongur/seiger sa DROTten Allzheriar/⁊ mitt nafn er hrædeligt a medal Heidingiaña.

Offraner Heidiña Þioda vnder Euangelio

II

A OG nu þier Prestar/ Þetta bod snerter ydur. Ef þier ecki heyred ꝥ/og leggid
ꝥ ecki helldur a hiarta/ ad þier skilut giefa mÿnu Nafne Dyrdena/ seiger
DROTTen Allzheriar/ þa sk eg senda Bøluan til ydar/og Bølua ydar
Blessaner/Ja eg sk Bølua þm/fyrer þui ad þier villdud ecki taka ꝥ ydur til
Hiarta.
Sia/Eg vil Formæla ydur/og ydar Sæde / og kasta ydar Helgra daga
saur i ydar Andlit/ so ꝥ sk loda vid ydur.
So skulu þier fornema/ ad eg senda suoddan bod til ydar/so ꝥ skyllde vera miñ Sattmale
mz Leui/ seiger sa DROTTIN Zebaoth. Þuiad miñ Sattmale var mz hm̃ til Lÿfs og
Fridar/⁊ eg gaf honum Otta/ad hñ hræddist mig/⁊ ottadist fyrer minu Nafne. Sañleik-
ans Løgmal var j hñs Muñe/⁊ þar var ei neitt vondt fũdit i hñs Vørũ. Hñ gieck fyrer mier
B Fridsamliga ⁊ Rietteliga/ og snere mørgum fra sijnum Syndum. Þui Prestsins Varer
skulu varduetta Lærdomen/so Meñ skulu sækia Løgmaled af hñs Muñe/þui hñ er DRO-
TTINS Zebaoth Eingill.
Eñ þier erud geingnier af riettum Vegum/⁊ hneyxled marga i Løgmalenu/⁊ þier hafed i sũ
dur broted Leui Sattmala/seiger sa DROTTIN Zebaoth. Þar fyrer hefe eg og giørt
ydur ad Forucktan ⁊ ad ouirdingu fyrer øllu Folke/ af þui at þier hielldut ecki minum vegũ/
Og hafed Mañgreinar alit i Løgmalenu. Þuiad høfum vier aller ecki eirn Fødur? Hefur
ecki eirn Gud skapad oss? Huar fyrer forøcktum vier þa huer añan/⁊ vanhelgum þñ Satt
mala s̃ giørdr er mz vora Fedur. Þui Juda er orden eirn Forsmäare/⁊ þar verda Suiuirdin
C gar i Jsrael og Jerusalem. Þuiad Juda vanheidrar Heilagleika DROTTINS/ s̃ hñ
elskar/og dryger Hoor mz Dottur eins añarligs Gudz. Eñ DROTTEN mun þa vtreka
sm̃ þuilikt giøra/af huse Jacobs/Bæde Meistarana og Læresueinana/a samt mz þm sømũ
sm̃ ꝥ Matoffur fornfæra DROTtne Zebaoth.
Framleidis giøre þier og þtta/ ad þar er ætÿd Grætur/Sorg ⁊ Veinaner fyrer Alltare
DROTTINS/ So eg giet ecki meir sied til þss Matoffurs/Eigi helldur medtekid nock-
ud þacknæmeliga af ydar høndum. Eñ þier seiged/ Huar fyrer? Fyrer þui at DROTT
EN hefur vppfædt þiñ Vngdom/millum þÿn og þiñar Hwsfrur/sm̃ þu foraktar/ so sm̃ hũ
er þo þÿn Fielagssyster/⁊ þins Sattmals Hussfru/Eñ sa eiñsame giørde ecki so/Huer þo ad
hafde eirn mikeñ Anda. Huad giørde sa ᵃ einsame? Hñ leitade þss sædis af Gude/sm̃ hon
D um var tilsagt.
Þar fyrer siae þier suo fyrer ydur/og fyrer ydar Anda/ad eingen forakte sijna Vngdõs
Hussfru. Eñ huer sm̃ hana hatar/sa læte hana fara/seiger sa DROTTen Jsraels Gud/
og gefe heñe skiol Oriettsins af sijnum klædum/ seiger sa DROTTIN Zebaoth. Þui
siaed fyrer ydur/fyrer ydrum Anda/⁊ forsmaed ecki þær
Þier ofþreyted DROTTEN mz ydrum Ordum/ og seiged suo/ Huernen ofþreyt

Kieñemaña Embætte

ᵃ Abraham

preytũ vier hñ? Par mz/ad þier seiged/ Huer sm̃ jllt giører/ sa þocknast DROTtne/og hñ
hefur lyst til hñs/ Eda huar er sa Gud sm̃ straffar.

III

Johañes Skyrare Math. xi Mar. i

Jaed/Eg vil senda miñ Eingel s sk tilreida veigen fyr' mier/Og sa DR A
OTTIN mũ snart koma til sijns Musteris/huers þier leited/z sa Satt-
malans Eingill/huern þier girnist. Siaed. Nũ kemur/seiger sa DROT-
Ten Zebaoth/Eñ huer mun þola hñs tilkomu dag? Og huer mun þ stan
dast þa hñ mun opinberast? Þuiad hñ er sm̃ eins Gullsmidz Elldur/z suo
sm̃ eirnrar Þuottarkonu Sæpa. Nũ mun sitia z bræda/z Silfrid hreinsa/
Nũ mun hreinsa og klaar giøra Leui Børn/so sm̃ Silfur og Gull. Og þa munu þeir færa
DROTTNE Matoffur i Riettlæte/ z þa mun Matoffur Juda z Jerusalem vera DR-
OTTNE þacknæmt/so sm̃ adur z fyrer mørgum Aarum.

Og eg vil koma til ydar/z straffa ydur/ Eg vil vera eirn fliotur Vitnismadz a mote Ga-
lldramønum/Hordomsmønum/ Meinsærismønum/og mote þm̃ sem giøra Valld og Oriett
Arfidismønum/Eckium z Fodurleysingium/z vnderþryckia þa Vtlendsku/eñ ottast ecki mig
seiger DROTTIN Zebaoth. Þuiad eg er sa DROTTIN sm̃ ecki Lygur/ Og þat sk B
ecki Ollungis vte vera mz ydur Jacobs Børn.

Þier hafed ætijd/ fra tijd ydra Fedra/ vikid af minum Bodordum/ og hafed þau ecke
halldit. So snued ydur nu til mijn/þa vil eg nu snua mier til ydar/seiger sa DROTTIN
Zebaoth. Eñ þier seiged so/J hueriu skulu vier snua oss/Er þ riett ad nockr madr a Prette
Gud? sm̃ þier pretted mig? Eñ þier seiged/ Huernen prettum vier þig? Med Tiundum og
Vpplyptingaroffre. Þar fyrer eru þier Bøluader/so ad aller hluter huerfa vr ydar Hondũ/
Þui þier pretted mig aller saman.

a Prette) Þad er/Þier ged med Leinunum og Prettunum þ slæmasta/edur allz ecke

Eñ bered þa alla Tiund i mitt Kornhus/so þar sie Matur i mijnu huse/ Og reyned mig C
þar jñe/seiger sa DROTTIN Allsheriar/huort eg mun ecki vppluka Vindaugum Him-
ensins fyrer ydur/z vthella yfergnæfanligre Blessan. Og eg vil straffa b Vppetaran/suo
hñ skal ecki fordiarfa ydarn Auøxt a Akrenum/og ad Vijntried sie ydur ecki o Auaxtarsamt
a Akrenum/seiger sa DROTten Zebaoth. So ad aller Heidingiar skulu seigia ydur Sæ-
la vera/Þui þier skulut vera eitt kostuligt Land/seiger sa DROTten Zebaoth.

b Vppetaran) Allt þ sm̃ Korne skada giører

Þier taled hart i mote mier/seiger DROTTIN. So seige þier/ Huad tolũ vier i mot D
þier? Þad at þier seiged/Þad er forgiefens ad Mañ þionar Gude/ og huad Hialpar þ þo
vier Holldum hñs bod/ z færum eirn strangañ lifnad fyrer þm̃ DROTtne Zebaoth? Þar
fyrer prijsum vier þa forsmanara/þui þr Ogudligu vagsa/þr freista Gudz/ z hafa Lucku z
framgang.

Eñ þr gudhræddu hugga sig/ huer vid añan/ Eñ DROTten merker þ z heyrer þ/z þat er
eitt miñingar Brief/fyrer hñ skrifad sm̃ ottast DROTten/z þeinker a hañs Nafn. Þeir
skulu vera miñ eigendomur(seig' DROTTIN Zebaoth)a þm̃ deigi sm̃ eg vil giøra/Og
eg vil spara þa/so sm̃ mañ sparer siñ Son/þañ honum þionar. Og þier sklut þar i mot sia
aptur/huada mismunur ad er i millum þra Riettlætu/z þra Ogudligu/z a millum þra sem
þiona Gude/z hiña sm̃ honum ecki þiona.

IIII.

Tilkyrked Christi

Viad sia þu þar kiemur eirn Dagur/hñ sk breña/ s eiñ Ofn/þa sklu aller A
Forsmanarar z Ogudliger vera s Halmr/z sa tilkomande dagr sk vppkuei
kia þa/seiger DROTten Allzheriar/z hñ sk hűke Kuist nie Root laata ept
er ua af þm̃. Eñ Sol Riettlætisins sk vppreña yfer ydr s ottist mitt Nafn/
og Hialprædit vnder þm̃ sømũ Vængiũ/ Og þier sklut ganga vt z jñ/z va
xa s Alekalfar. Þier sklut vndertroda þa Ogudligu/þui þr sklu vera Aska
vnder ydrum Fotum/a þm̃ Deigi s eg vil giøra/seiger sa DROtten Zebaoth.

Exo. xx

Miñest þier a Logmaal Moysi mins þienara/ huert eg honum bifalade vppa fialli- B
nu Horeb/vid allt Jsrael Folk/ mz þm̃ Bodum z riettindum.

Math. xi Mar. i Luc. i

Sia/Eg vil senda ydur þañ Spamañen Eliam/adur eñ sa eñ mykle z ognarlige Dagur
DROTTINS kiemur. Hñ skal snua Fedraña hiørtũ til sonaña/ z Sonaña Hiørtũ til
siña Fedra/Soad eg kome ecki/z slae Jørdena mz Bañe.

Ending Prophetans Malachia.

Apochrypha: So neffnast

þær Bækur/ hueriar ecke eru halldnar jafnar vid Heilaga Ritning/ Og eru þo godar Bækur og Nytsamligar ad lesa/ Sem eru þssar.

I	Judith
II	Sapientia
III	Tobias
IIII	Syrach
V	Baruch
VI	Maccabeorum
VII	Partur aff Esther
VIII	Partur aff Daniel

Formalen yfer

Bok Judith

EF ad pad yrde bÿuñsad af sañreyndum sagnabokum / ad þsser giørningar Judith hefde so skied/ þa være þetta ein agiæt Edlabok/ huer mz riettu ætte j Bibliunne ad standa. Eñ þtta vill varla samhlioda Historium Heilagrar Ritningar/ sierdeilis Jeremia ꝛ Esdra/ þr ed votta huernen þat Jerusalem ꝛ allt Gydinga Land hafe foreydt ordit/ af þm Chaldeis/ ꝛ hafe þadan j fra seinliga vpp aptur bygst a Rÿkisstiornar døgum þeirra i Persia lande/ huer ier ed øll Lønd høfdu vnned allt vm krÿng.

Þar þuert i mote skrifar þesse Bok i fyrsta Cap. Ad Nabogodonosor Babilons Kongur hafe þa ed fyrsta teked sier fyrer Hendr ad viña þesse Lønd. Og er þrrar meiningar at þtta hafe skied fyrer Herleiding Gydinga/ ꝛ fyrer þa Monarchiam/ þ er Rÿkisstiorn/ þra i Persia. Hier a mote seiger Philo/ at þta hafe skied epter heimkomu Gydinga vr Babilon/ a døgū Assuerus Kōgs/ þa Gydingar høfdu huorke vppbygt Musterid nie Jerusalem/ ꝛ ei høfdu neina Balldstiornar skickan. Þar er slÿk Villa og Efasemd/ bæde vm tÿmañ nær þtta skal hafa vidborid/ ꝛ so vm Nøfnen/ at eg giet þui mz onguu mote samankomed.

Sumer vilia/ ad eige hafe þetta so skied / helldur sie þetta eirn fagur andligur Diktur/ af einum Heilogum Andrÿkum Manne samsettur/ i huerium hñ hefur viliad vppmaala ꝛ fyrer Sioner setia Lucku og Sigursælld Gydinga lydz j giegn øllum þeirra Ouinum/ af Gude alla tÿma so dæsamliga þm giefna. Eins so sem ad Salomon i sijnū diupa Dikte/ diktar ꝛ syngur vm eina Brwdur/ Eñ meinar þo þar mz ongua Personu nie giørning/ helldur allañ Israels Lyd/ og sitt Kongsrÿke. Og so sem S. Johañes j sinne Opinberunar Bok/ ꝛ Daniel/ vppmæla marguÿslig Dyr og Bÿlæte/ huar mz þo þeir meina ecke neinar Personur/ Helldr allañ Christiñdomiñ/ ꝛ Kōgarÿken. Og vor DROTTIN Christus sialfur i Gudzspiallenu/ hefur optsiñis slÿka Dikta/ ꝛ Epterlÿkingar/ ꝛ lÿker Himnarÿke vid x. Jomfrwr / Jtē vid eitt

Cantica Canticorum

vid eitn Kaupman̄/Perlu/Bakstur kuinnu/Mustardskorn/Itm̄ vid Fiskara Net/Itm̄ Hird er og Saude/ og so vid en̄ fleira.

Slijk Meining fellur mier vel i gied/og eg hyxa at Diktarin̄ hafe viliande og mz tilsettu rꝍde/villt tijman̄/og so Nøfnen hier jn̄e/til ad amin̄a Lesaran̄/ ad hn̄ skule hallda ꝥtta fyrer ein̄ andligan̄ ⁊ Heilagan̄ Dikt/ en̄ onguan̄ giørning

Judith — Og Nøfnen samhlioda þessu miøg vel/Þuiad Judith kallast Judea/þad er/allt Gydinga Folk/ huert ad er ein hreinlijf Heiløg Eckia/Þad er at skilia/Gudz Folk er ætijd yfergiefen Eckia/En̄ þo hreinlijf og Heiløg/og verdur hrein og Heiløg i Ordenu Gudz/⁊ riettre Tru/ þuingar sig mz Bæn og Bindinde.

Holofernes — Holofernes kallast Profanus Dux vel Gubernator/eitt Heidin̄ Ogudligur og Ochristeligur Herra edr Høfdinge/Þad eru aller Fiandmen̄ Gydinga lydz.

Betulia — Bethulia(af hűre Borg eingin̄ veit ad seigia)kallast ein Jomfru/til vnderuijsunᵉ ad a þeim Tijma hafa þeir Rietttruudu fromu Gydingar vered ein hrein Jomfru/fyrer vtan alla Afgudadyrkan ⁊ Vantru/so sem þeir hia Esaia ⁊ Jeremia nefnder verda/huar fyrer ꝥr voru osigranliger/þo ꝥr være i Neyd stadder

Og skie ma/ad ꝥr hafe leiked og spilad ꝥssa Dikta/so sem þa men̄ leika Passiu/ edr adra heilaga giørninga/huar mz ꝥr hafa viliad vnderuijsa Folkenu ⁊ vngdomenū/so sm̄ mz odru almen̄eligu Spile ⁊ Leik/⁊ kien̄a ꝥm/Gude ad treysta/riettferdugliga at lifa/⁊ allrar Hialpar ⁊ Huggunar af Gude at vænta/i øllū Man̄raunū/i mote øllū Ouinū ⁊c.

Þar fyrer er þetta ein agiæt/god/heiløg nytsemdar Bok/vel lesāde af oss Christnū. Þui þau Ord ſ Personun̄ar ræda hier jn̄e/þau skulu vnderstandast/ so sm̄ ad talade þau eitt andligt heilagt Skælld edr eitn Prophete/af heiløgum Anda/huer ꝥssar Personr framsetur i sijnum Leik edr Spile/Og lætur oss fyrer þær kient ⁊ predikad verda. Þessare Bok heyrer vel til Vijsdomsbok Philonis/huer ed þa volldugu Vijkinga straffar/⁊ prijsar Gudz hialp/huer

Viska Philonis — ia hn̄ veiter sijnu Folke ⁊c. Alijka ſ Kuæde edr Vijsa/vppa slijkan̄ Leik/ huer vel ma kallast eitt almen̄eligt Exemplum edr Dæme vppa þa sømu Bok.

Judiths Bok

I.

Arphaxad

Rphaxad Kongurinn af Meden/ hafde mørg Lønd ⁊ Lyde brotid vnder sitt valld/ ⁊ han̄ vpp bygde eina stora og styrkua Borg / hana kallade hn̄ Ecbatana. Hen̄ar Mwruegger voru af høggnum Steinum/Siøtijger Alner a Hæd/og Þriatijger ælner a þyckt/Hen̄ar Turna giørde hn̄ Hundrad alner a Hædena/⁊ Tuttugu alna a Þycktena/a huern Fløt/ og Porten Stadarin̄s giørde hn̄ jafnhæ ⁊ Turnana. Og hn̄ Metnadist af sijnu Vallde og sijnum stora Strijds her. A B

Nabogodonosor

En̄ Nabogodonosor Kongr af Assyria/Rijkte i ꝥm stora Stad Niniue/ Og a tolfta Aare sijns Kongs rijkis/bardist han̄ vid Arphaxad. Og þær Þioder ſ biuggu vid Vatnit Euphrates/Tygris ⁊ Hydaspis/þær veittu honū Lid/og han̄ slo hn̄ a þui mykla sliettlende sem kalladist Ragau/hűt fordū var Konungsins i Elassar. E

Þa efldist Rijke Nabogodonosor Kongs og hn̄s Hiarta Metnadist. Og hn̄ sende bodskap til ꝥra allra sem biuggu i Cilicia/Damascus/vppa Libanon/Carmel og i Kedar/Lijka eirnen til ꝥra i Galilea / og a þui stora sliettlende Esdrelom/Og til allra ꝥra j Samaria/⁊ hinumeigen Jordanar/allt til Jerusalem/So og i allt Landed Gesem/ allt ad Fiallbygdum Blalands. Til allra þessara sende Nabogodonosor Kongr af Assyria Bod. En̄ þeir forsmaadu þat aller/⁊ lietu Sendemen̄ena fara D

heim

heim aptur mz Vanuirdu. Þa vard Nabogodonosor miøg reidur vid øll þesse Lønd/ z soor vid sinn Konungliga Stol z Rÿke/ ad hn̄ skyllde hefna siin a øllum þessum Løndum.

II.

A A Þrettanda Aare Nabogodonosor Kongs/ a ødrum og tuttugasta Deige hins fyrsta Manadar/ var su Rꜳdagiørd j Huse Nabogodonosor Kōgs af Assyria/ ad hn̄ skyllde hefna siin. Og hn̄ heimte til siin alla siina Rꜳdgiafa Høfdingia z Høfudz men̄/ z hafde heimugliga rꜳdagiørd vid þa/ z sagde þm/ huernen ad hn̄ hugde sier øll þsse Lønd at briota vnder sitt Rÿke.

Þa þetta leist þm øllū/ þa kallade Nabogodonosor Kongr fyrer sig Holofernem sin̄ Strÿds høfdingia/ z sagde/ Drag þu vt j mote øllum þm Rÿkium sm̄ liggia vid
B Vestrenu/ z sierdeilis i mote þm sm̄ fyrerlited hafa min̄ Bodskap. Þu skallt ecke hlÿfa neinu Rÿke/ z allar sterkar Borger skallt þu mier vndergiefnar giøra.

Þa kallade Holofernes Høfuds meñena z Høfdingiana/ yfer þui Herlide Assyriis til siin/ z bryniade Folked til Bardaga/ so sm̄ Konungurin̄ hafde hm̄ boded/ Hundrad og tuttugu Þusunder Fotgøngu lidz/ z tolf Þusunder Bogmaña a Hestum. Og hn̄ liet allan̄ sin̄ Strÿdz her draga vndan sier/ mz oteliande Vlfallda/ mz myklū vidurbunade/ þar mz Naut z Saude/ Holofernes
C oteliande/ hāda siinu Folke. Og hn̄ liet vr øllu Syrlande flytia Korn/ til siins Herlids. Ein̄ Gull z Silfur tok hn̄ ogryñe mz sier/ vr Konungsins Fiarhirdslum. Og hn̄ reiste fram̄ med allan̄ sin̄ Her/ mz Vagna/ Riddaralid/ z Bogmen̄/ z þr huldu Jørdena sem Eingespretttur.

Og þa hn̄ var nu komin̄ yfer Landamerke Assyrialandz/ Þa kom han̄ til þess stora Fialls Ange/ til Vinstre siidu vid Cilicia/ og van̄ alla þeirra Bæe/ z sterkar Borger. Og hn̄ nidur braut Melothi eina vÿdfræga Borg/ z rænde allt Folk i Tharsis/ z Jsmaels sonu sm̄ biuggu giegnt Eydemørkinne/ og i sudur ꜳlfu þess Landsins Chellon. Hn̄ reiste yfer vm Euphra-
D tes/ z kom i Mesopothamiam/ z nidurbraut alla stora Stade/ þa sm̄ fyrer hm̄ vrdu allt i fra Lækium Mamre/ jnn til Siafarin̄s. Og tok til siin Landamerken/ allt i fra Cilicia/ jnn til Landamerkia Joppe/ sm̄ liggia til Sudurs. Og hn̄ burtflutte alla sonu Madian / og rænte øllu þra Godze/ z slo mz Suerdz eggiū alla þa s̄ hm̄ veittu motstødu. Epter þtta reiste hn̄ ofan i Landed Damascus/ vm Haustt̄ÿman̄/ z vppbrende allt þra Kornsæde/ z liet nidur høggua øll Trie z Vÿngarda/ Og allt Landed var hrædtt vid hn̄.

III.

A ÞA sendu Kōgarner og Høfdingiarner af Syria/ Mesopotamia/ Syria Sobal/ Lybia og Cilicia þra Bodskap/ vr øllum Stødum z Løndum/ þr komu til Holofernes/ z søgdu/ Snu þiñe Reidi fra oss/ Þui þat er betra at vier þionum þm mykla Konge Nabogodonosor/ z sieum þier hlydner/ z hølldum Lÿfenu/ Helldr en̄ ad vier skulum deyia/ z vinna þo eckert a. Allar vorar Borger/ Audæfe/ Fiøll/ Hꜳlsar/ Akrar/ Vxar/ Sauder/ Geitfie/ Hestar/ Vlfalld-
B ar/ og huad vier høfum/ þar mz vort Þionustu folk/ Þad er allt saman þitt/ Giør þu af þui huad þier lÿkar/ Ja eirnen vier sialfer z vor Børn erum þÿner Þienarar. Kom til vor/ z ver oss nꜳdigr Herra/ z þigg vora þionustu/ suo sm̄ þier lÿkar.

Þa dro Holofernes/ ofan af Fiallenu/ mz allt sitt Herlid / og jnn tok þær sterku Borger og allt Landed. Og hn̄ vtualde sier Þienara/ af þui besta Folke sem hn̄ fan̄ a medal þra. Af
C þessu skielfdust øll Lønd suo miøg/ ad Stiornararner og þeir hellstu vr øllum Borgum/ med Folkenu/ geingu vt a mote honum/ og medtoku hn̄ mz Krønsum/ Blysum/ Danse/ Bumbum og Hliodpÿpum. Og kuñu þo mz slÿkre æru ongua Nꜳd ad finna/ Þuiat hn̄ braut nidr þra Borger/ z vpphio þra Lunde/ Þuiad Nabogodonosor Kongur hafde honum suo skipad/ ad hn̄ skyllde afmꜳ øll Skurgod i þeim Løndum. Suo ad allar þær Þioder sem Holofernes yfer
D vnne/ prÿsudu hn̄ fyrer Gud alleina.

Og þa hn̄ hafde nu reist i giegnū Syria Sobal/ Apameam/ z Mesopotamiam/ kom hn̄ til þeirra Edomita/ j Land Gaba/ z van̄ þeirra Borger/ og var þar i þriatÿge Daga/ a medan kallade hn̄ allt sitt Strÿdz folk til samans.

IIII.

NA Israels syner sem biuggu j Gydinga lande heyrdu slijkt/ottuduſt þr hann A
miøg/og Skelfing og Hrædsla kom yfer þa/Þuiad þr voru þar vm hrædder
at hn̄ munde giora vid Jerusalem/⁊ vid Musterid DROTtens/lijka so sm̄
hn̄ hafde giørt vid adrar Borger/⁊ þra Afguda hws. Þar fyrer sendu þr
vm allt Samaria land/allt ad Jericho/og settu Strijdzfolk i allar styrkuar
Borger/a Fiallbygdunum/og giørdu Mwruegge vm sijna Bæe/ og sofnu-
du Vistum og vidurbuninge til Bardaga.

Judith xiiij Og Joiakim Prestur sende skrif til allra þeirra s̄ biuggu gagnuart Esdrelom/þ er/gegnt B
þm myklu Vøllū hia Dothaim/⁊ til allra þra huar Ouinerner mættu i giegnum komast/ad
þeir skylldu varðueita einstijgen Fiallana sem liggia til Jerusalem. Og Israels syner gior-
du so sem Joiakim Kieñemadr DROTTJNS baud þm

Og allt Folk kallade til DROTTJNS aluarliga/⁊ Meñ ⁊ þra Kuinur lijtelæckudu
Jdran og Yferbot sig mz føstum og Bæna akalle. Eñ Kieñemeñerner jklædduſt Seckium / Og Børnen lꝏu
vte fyrer Musteri DROTTJNS/Og Alltare DROTTENS var yferbreidt med einū
Seck. Og þeir bædu til DROTTJNS Israels Gudz/mz einum huga/At þra Børn ⁊ C
Kuinnur yrde ecke herteknar/⁊ ad þra Borger skylldu ecke nidurbriotast/⁊ þra Helgedomur/
skyllde eige verda saurgadr/og ad þr ei yrde suiuirdter af Heidingium.

Og Joiakim sa ædste Kieñemadur DROTTJNS gieck vm kring/aminñande allt Js-
raels Folk/og sagde/Þier skulud vijst vita/ad DROTTJN ydar Gud mun Bænheyra ydr
Exo. xvij ef þier læted ecke af mz Føstum og Bæna hallde fyrer DROTTNJ. Hugsed vm Mosen D
Þienara DROTTJNS/sa ei mz Suerde/helldur mz heilagre Bæn slo Amaleck/huer ed
treyste a sijna Magt og Krapt a sitt Herlid/Skiølldu/Vagna ⁊ Riddara lid/Eins skal þad
ganga øllum Ouinum Jsrael/ef þier so giøred yferbot/ sem þier hafed vppbyriad.

Og epter slijka aminñing bædu þeir til DROTtens/⁊ voru fyrer DROTtne so þ eirnen
Prestarner geingu i Seckiū/⁊ høfdu Ösku yfer Høfde/⁊ fornfærdu so DROttne Breñefor-
ner. Og þr bædu aller DROTTen af øllu Hiarta/at hn̄ villde vitia sijns Folks Jsrael.

V.

OG Holofernes Strijdshertuginn af Assyria/fieck at vita/at Israels syner biu- A
gguſt vid/⁊ villdu reisa vorn/⁊ ad þr høfdu jnteked Klettana a Fiøllunum.
Þa reiddist Holofernes/⁊ heimte til sijn alla Høfdingia og Høfudzmeñ þra
Moabitis ⁊ Amonitis/⁊ sagde til þra/Seiged fram/ Huad fyre Folk er þ s̄
byr a Fiøllunū? Hueriar hafa þr sterkar Borger? Huer er styrkr þra/Og
huad fyrer Strijdzfolk og Konga hafa þeir? Ad þr alleina/helldr enn aller
adrer j Austurælfu fyrerlijta oss/⁊ hafa ecke vtgeinged i mote oss/ad mztaka oss mz Fride.

Achior Þa suarade Achior/sa ed var Høfdinge allra Amons sona/⁊ sagde/Miñ Herra/Villt þu
liufliga heyra þ/þa vil eg seigia þier Sañleik/huada Folke þetta er sem a Fiøllū þssum byr/
Gene. xj. ⁊ ei liuga fyrer þier. Þetta Folk er komed vr Chaldea lande/⁊ bio i fyrstu i Mesopotamia/
Þuiad þr villdu ecke fylgia Afgudū siña Forfedra/ Þar fyrer yfergæfu þr siña Forfedra sid-
uenıur/huerier ed høfdu marga Afgude/So þr giæte þionat einum Gude a Himnum/huer ed B
eirnen baud þm ad fara burt þadan og ad bwa i Haram.

Og þa Hallære var i øllum Løndum/reistu þr ofan i Egiptaland / þar fiølgade þa suo i
fiøgurhundrut Aar/ad þr vrdu ecke talder. Eñ þa Egiptalandz Kongr Aþiade þa mz Leir-
burde ⁊ Tigulsteinagiord/til at vppbyggia hn̄s Borg᷑/þa kølludu þr til DROTTJNS
Hn̄ slo Egiptaland mz marghættudum Plægum. Og þa þr Egiptsku høfdu nu burt reked
þa fra sier/⁊ Plægunum liette af þeim/⁊ þeir villdu nꝏ þeim aptur/⁊ færa þa jn̄ i Landed i
Exo. xiiij Þrældom/þa vpplauk Gud a Himnum Sionum fyrer þeim/so ad Vatned stod a bædar hen-
dur so sm̄ eirn Mwrueggur/⁊ þeir geingu þurrum Footum a Mararbotne/⁊ komuſt þadan.
Eñ þa Egiptsker mz øllum þra Her fooru epter þm/Drucknudu þr aller i Sionum/suo þar
komst ecke eirn vndan/sa þar kuñe fra ad seigia.

Og þa þetta Folk kom vr Hafenu rauda/settu þeir sijn Landtiølld i Eydemørkinne Fiall C
Exo. xvi sins Sina/þar s̄ ꝏdr kunne eingiñ Madr ad bwa nie vera. Þar vrdu þau beisku Vøtnen
sæt/so þr gætu drucked/ Og i fiorutijge Aar feingu þeir Braud af Himne/⁊ hũt sm̄ þr foru/
hafande

Hafāde ei Boga/ Øruar/ Skiolld nie Sūd/ þa strijdde Gud fyrer þa/ ⁊ þr feingu Sigr. Og
eingen fieck þſſu Folke skada giort nema þa ad eins/ þ gieck af Bodordum DROTTens
Gudz sijns. Þuiad so opt sm̄ þr tilbædu añan helldur eñ þra Gud/ þa vrdu þr yferuñer/ og
mz allre Sutuirding Hertekner. Eñ so opt sm̄ þr jdrudust þſſ/ ad þr høfdu viked i burt fra
Bodordum þra Gudz/ þa gaf Gud a Himnum þm aptur Siguruiñing a þra Ouinum.
Fyrer þa skulld afmadu þr Konungana þra Cananita/ Jebusita/ Pherisita/ Hethita/
Heuita/ Amoreita/ ⁊ alla Magtarmeñ j Hesbon/ og eignudust þra Lønd ⁊ Borger. Og so
leinge sm̄ þr syndgudust ecke a mote sijnum Gude/ þa gieck þm vel/ Þuiad þeirra Gud hatar
Ranglæte. Þeir hafa ⁊ fyrer þſſa Daga veret opt vtrekner af mørgum Þiodum/ ⁊ herleid-
der j okuñug Lønd/ af þui ad þr høfdu geingid af þm Bodordum/ sm̄ þra Gud hafde giefed
þm til þſſ ad lifa þar epter. Eñ nu fyrer litlu eru þr aptr komner/ vr þre Vtlegd/ j huerre
þr voru/ þa þr høfdu snued sier til DROTTINS þra Gudz/ ⁊ eru komner aptr til þſſa
ra Fiallbygda/ og bua ad nyiu j Jerusalem/ þar sm̄ er þra Helgedomur.
D Þar fyrer miñ Herra læt ransaka/ ef ad þtta Folk hefur syndgast a mote Gude sijnum/
þa viliū vier reisa vpp þangad/ ⁊ þra Gud muñ sañliga giefa þa i þijnar hendur/ so þu munt
þa yferuña. Eñ hafe þr ecki syndgast i mote þra Gudi / þa viñum vier ønguan Sigur a
þm/ Þuiad þra Gud mun hialpa þm / eñ vier munum verda ad Hædungu/ øllu Landenu.
Þa Achior hafde talad þtta/ þa reiddust aller Høfudsmeñ Holofernis/ ⁊ hugsudu sier ad
lijflata hñ/ ⁊ søgdu sijn a mille/ Huer er þſſe sm̄ slijkt dirfist ad seigia ad Jsraels syner skule
veriast fyrer Nabogodonosor Konge og hñs Herlide? Eru þtta ecke Naked Folk/ ⁊ ønguer
Strijdzmeñ. Eñ so ad Achior siae/ ad hñ hefur Loged/ þa vilium vier reisa vpp þangad/ og
þa vier føngum þra enu bestu meñ/ þa vilium vier læta i Hel stinga Achior mz þm/ Suo ad
vita skulu allar þioder/ ad Nabogodonosor er Landsins Gud/ eñ eingen añar.

VI.

A HVi næst reiddist og eirnen Holofernes Achior og sagde / Huernen dirfest
þu ad spa/ ad Jsraelis Folk skule fa Hialp af þra Gude? Eñ þa vier nu j
Hel slaū þa/ so sm̄ eirn Mañ/ þa skalltu sia ad þar er eingen Gud añar enn
Nabogodonosor/ og þa skalltu eirnen mz þm i Hel sleigen verda/ mz Sūde
þra Assyrijs/ Og allt Jsraelis Folk skal mz þier dreped verda. Þa skalltu
verda var vid/ ad Nabogodonosor er Herra yfer øllum Heime. Nær þu
verdur i Hel sleigen mz minu Suerde/ ⁊ liggur á medal þra i Helslegnu Jsrael/ ⁊ hlytur ad
deyia ⁊ Fordiarfast. Eñ ef þu hyggur ad þiñ Spadomur sie sañur / þa þarftu huerke ad
hrædast nie blikna/ So s̄ þm geingur/ so skal þier ganga/ Þuiad eg vil senda þig nu til þra
B so ad eg kuñe ad straffa þig vnder eins og þa
Þa baud Holofernes sijnum þienurum ad grijpa Achior/ ⁊ flytia hñ til Bethulia/ og fæ
hñ i hendur Jsraels sonum. Og Holofernes þienarar gripu hñ. Og s̄ þr komu yfer sliet
lended/ ad Fiallenu/ þa ruñu Bogmeñ i mote þm. Þa viku þr sier afsijdis mz Fiallenu/ og
bundu Achior vid eitt Trie a Høndū ⁊ Footum/ ⁊ hrundu honum vm koll/ ⁊ lietu hñ so han-
ga/ ⁊ huurfu aptur til sijns Herra. Eñ Jsraelssyner komu ofan fra Bethulia til hñs leys-
tu hñ/ og høfdu hñ til Bethulia/ ⁊ leiddu hñ til Folksins/ ⁊ spurdu hñ ad/ huernen þtta hefde
skied og huar fyrer þeir af Assyria høfdu vppheingt hñ.
C A þm tijma voru Høfudzmeñ i Borgiñe Osias sonur Micha/ af Simeons ætt/ og Char Osias
mi/ sa sem og nefndist Othoniel/ Fyrer þſſum Olldungum/ og fyrer øllu Folke framtalde Charmi
Achior allt þ sem Holofernes hafde hñ atspurt/ ⁊ suo hueriu hñ hafde honum suarad/ og at Achior
Holofernis þienarar hefdu fyrer þtta Andsuar viliad deyda hñ/ Eñ Holofernes hefde boded
ad hñ skyllde i hendr seliast Jsraels Børnum/ So ad þa hñ hefde i Hel sleiged Jsraels sonu/
þa villde hñ straffa ⁊ i Hel sla Achior/ Af þui ad hañ hefde sagt/ ad Gud a Himnum mune
hialpa þeim.
Þa Achior hafde þtta talad/ fiell allt Folk til Jardar/ ⁊ bad til DROTTINS/ græt Bæn Juda j
ande allt saman/ og bad DROTTen/ seigiande/ DROTten Gud Himens og Jardar/ A- Bethulia
lijttu þra Drambseme/ ⁊ vora Eymd/ og lijttu Nadarsamliga yfer þina Heilaga / Og syn
þ/ ad þu ecki yfergiefur þa sm̄ þier treysta/ ⁊ ad þu vm koll kaster þm sm̄ stæra sig af sialfū
sier ⁊ siñe magt.

Þañ.

Þarien grietu þr ⁊ bæduſt fyrer allan þañ Dag/Huggande Achior og ſaugdu/ Gud vorra D
Forfedra/huers Magt þu pryſad hefur/hñ mū ſo endurgiallda þier þ/ad þr munu ecki fag
na yfer þier/ Helldr muntu verda ſiaande/huernen ad þr verda i Helſlegner ⁊ afmader. Og
þegar DROTTen Gud vor hefur frelſad oſſ/þa ſie Gud mz þier vor a mille/Og vilı' þu
þa ſkalltu og þiner aller bua a medal vor.
Og þa ed Folked ſkildeſt ad/Leidde Oſeas hñ mz ſier i ſitt Hus/ og bio til mykla Kuelld-
maltijd ⁊ baud øllum þm Ellſtu til ſijn/voru glader/epter langa Føſtu. Þar epter var Folk
ked kallad til ſamans aptur/⁊ þr bædu Iſraels Gud vm hialp/j Søfnudenū alla þa Nott.

VII.

ANnars dags Baud Holofernes ſijnu Herlide ad buaſt til i mote Bethulia. A
Og hñ hafde Hundrad og tuttugu Þuſunder Fotgøngulidz/ Tolfþuſunder
Riddaralidz/auk þſſ fiølda er hñ hafde vtualed i øllum Stødum/huar hañ
hafde vñit nockut Land. Þeſſe allur Her bio ſig i mot Iſraels
ſonum/ og þr ſettu ſijnar Herbuder a þui Fialle ſm liggur gagnuart Do-
thaim/fra Belma allt ad Chelmon/huer ed liggur gegnt Eſdrelom.
Þa Iſraels ſyner ſau nu þeñan mykla Mañfiølda þra Aſſyrijs/fiellu þr til Jardar/løg
du Oſku yfer høfud ſier/⁊ bæduſt fyr'/all' vnder eins/ Ad Gud Iſraels villde veita Myſkū
ſijnu Folke. Og þr Herklæddust/⁊ jñtoku alla einſtigu fiallaña/⁊ giættu þra Nætr ⁊ daga.
Eñ þa Holofernes reiſte vm kring/merkte hañ/ad þar var eirn Bruñur/ vtan ſtadar til B
ſudurs fra Borgiñe/þadan var Vatne veitt jñ j Staden med ſtockum/þſſa Stocka ſkipade
hñ vpp ad høggua. Og þo þr hefdu nockra ſmabruña ei langt fra Murueggium Borgar
iñar/ huert þr ſoktu Vatn heimugliga/ þa var þ þo naumliga ſuo mikid/ad þr giæte endur
nært ſig þar mz.
Þar fyrer komu Amonitar og Moabitar til Holofernes/⁊ ſøgdu/Iſraels ſyner þora ec-
ke ad beriaſt vid oſſ/helldur hallda þr ſier vppa Fiøllum ⁊ Hælſum/huar vnder þr eru ohræ
dder. Lættu þar fyrer Geyma Bruñana/ſo ad eigi kuñe þr Vatn ad ſækia / þa munu þeir
deyia fyrer vtan Suerd/Elligar þr ſkulu neydaſt til ad giefa vpp Borgena/hueria þr hall-
da Ouiñande/af þui hun ſtendur a Fialle/Þetta virdtiſt Holoferne ⁊ hañs Lidzmøñum gott
rææd/og hñ ſette Hundrad ad Vardueita huern Bruñ.
Þa Bruñarner høfdu nu i Tuttugu Daga vered vardueitter/ þa høfdu þr i Bethulia eck- C
ert meira Vatn hu̇ke j ſmabruñunū nie añarſtadar/ſo ad þm mætte duga einū deige leigr/⁊
Folkēu v' gefit dagliga Vatn ad ſkamte. Þa kōu Meñ ⁊ Kuiñr Vng' ⁊ Gamler til Oſia ⁊
til Ølldūgaña/ Kløgudu/ ⁊ ſøgdu/ Dæme Gud i millum ydar og vor/ ad þier komed oſſ j
ſlijka Neyd/med þui ad þier villdut ecki læta oſſ giøra Frid vid þa Aſſyrios/Þar ſm Gud he
fur þo giefed oſſ j þra Hendur/⁊ vier høfum øngua hialp/helldur meigum vier fyrer þeirra
Augum af Þorſta vanmegnaſt/og herfeliga deyia.
Þorſke Þar fyrer kalled folked til ſamans/ſo ad vier giefum oſſ viliugliga vnder Holofernem/
Þuiad betra er ad vier giefum oſſ vpp/⁊ hølldum lijfe/og lofum Gud/helldur eñ ad vier ſku-
lum fyrerfaraſt og verda til ſkamar fyrer allre Verølldu/⁊ ſia vppa ad vorar kuiñr ⁊ Børn
hliota fyrer vorum Augū ſo hryggeliga ad deyia. Vier vitnū j Dag fyrer Himne ⁊ Jørdu/ D
og fyrer Gude vorra Forfedra/ſa ſm nu ſtraffar oſſ vegna vorra Synda/ad vier høfum bed
id ydur ad giefa ſtaden vpp fyrer Holofernes/Suo ad vier mættum fa ſliotan Dauda fyrer
Suerde/eñ vanmegnaſt ecki ſo leinge af Þorſta.
Bæn Þa var ein ſtor Veinan og Grætur a medal allz Folkſins/ Sumer ſtodu leinge/kølludu
Jud vi til Gudz og ſøgdu/ Vier høfum Syndgaſt mz vorum Forfedrum/ vier høfum miſgiort og
høfum vered Ogudliger/Eñ þu ert Myſkunſamur/Þar fyrer vertu oſſ Liknſamur/⁊ ſtraffa
oſſ ſialfur/Og mz þui ad vier medkieñum þig/þa yfergief oſſ ecki Heidingium/ þeir ſm ecke
þeckia þig/Sc ad þr hæliſt ecke vm/ Huar er nu þra Gud?
Og er þr høfdu nu leinge kallad ⁊ grææted/ og nockut var hliodt ordit/ ſtod Joſias vpp/
Grietr og ⁊ ſagde/Goder Brædur/hafed Þolinmæde/ og bijdum eñ nu i fim daga epter hialp
af Gude/ef hñ villde vera oſſ Nædugur/⁊ giøra ſitt Nafn Dyrdarſamligt. Fæum vier ec-
ke Hialp j þſſa fim̄ daga/ þa vilium vier giøra ſo ſm þier hafed beded.

Þeta

VIII.

A Þetta kom fyrer Judith/ huer ed var ein Eckia/ dotter Merari sonar Vz/ Judith
Sonar Josephs/ sonar Osia/ sōar Elai/ sonar Jammor/ sonar Jedeon/ son
ar Raphaim/ sonar Achithop/ sonar Malchie/ sonar Enan/ sonar Natha-
nia/ sonar Sealthiel/ sonar Simeon. Hen̄ar Madur hafde heited Mana
sses/ hn̄ hafde andast þa men̄ vppskaru Byggkorn. Þuiat þa hn̄ var a Ak
re hia verkamøn̄um/ kom ad honum Kranckleike af hita/ og andadist i sin̄e
Borg Bethulia/ og vard grafen hia sijnum Forfedrum/ hn̄ liet ept' þssa Judith/ huer ed þa
hafde Eckia vered j þriu Aar og sex Manade. Nun hafde læted giøra eitt lijtid sierligt Her
berge/ ofanvert j sijnu huse/ þar ed hun sat m̄z sijnum Ambattum/ ⁊ var klædd einum Seck/
og fastade dagliga/ vtan a Þuottdøgum/ Tūglkonuhelgum/ og ødrum Hatijdum Israels
hws. Og hun var Væn og vel Audig/ og hafde margt þionustufolk/ ⁊ garda fulla af Nau
tum ⁊ Sauduum. Hun hafde og goodan Lofstyr af huerium Man̄e/ þ hū være Gudhrædd
⁊ eingen kun̄e ad tala Illt vm hana.

Þesse Judith/ þa ed hun heyrde/ ad Oseas hafde lofad ad giefa vpp Staden þm Assyrijs
B epter sim̄ daga/ sende hun til Ølldungan̄a Chambri ⁊ Charmi. Og þa þr komu til Hen̄ar Chambri
þa sagde hun til þra/ Huad skal þ vera/ ad Oseas hefur samþyckt ad giefa vpp Staden fyr Charmi
er þm: Assyrijs/ ef ad oss kiemur eingen hialp j sim̄ Daga? Huerier erud þier/ ad þier freisted Gude sk ecke
DROTTENS? Ei orka slijk ord Nadar/ Helldur myklu framar Reide/ og Ouinattu. setia stund edur
Vilie þier setia DROTTNE Stund og stad/ epter ydar vilia/ nær hn̄ skal Hialpa? Þo tijma i Bænin̄e
er DROTTIN Þolinmodur/ þui lætum oss þ jlla þikia/ og leitum Nadar m̄z grætande
tarum/ Þuiad Reide DROTTINS er ecki so sm̄ Man̄sins Reide/ ad han̄ læte sig ecki
forlijka.

Þar fyrer skulum vier Lijtelæcka oss af hiarta/ og þiona honum/ ⁊ bidia hn̄ m̄z grætande Aminning Ju
Tarum/ ad hn̄ vilie veita oss Myskun/ epter sijnum þægeligum vilia/ og ad vier mættum fa dith til Aulld
Føgnud epter Hrygd/ so sm̄ nu hrygguunst vier af þra Drambseme/ Ad vier ecke høfum ept ungan̄a
erfylgdt Syndum vorra Forfedra/ sm̄ yfergæfu þra Gud/ og tilbædu an̄arliga Gude/ huar
fyrer þr vrdu giefner i þra Ouina hendur/ ⁊ eru j Hel slegner/ hertekner ⁊ af þm skamader.
C En̄ vier medkien̄umønguan an̄an Gud vtan hn̄ alleina/ og vier vilium m̄z Þolinmæde væn-
ta hialpar ⁊ Huggūar af honū. So mū hn̄ DROTTen vor Gud frelsa vort Blod fra vorū
Ouinum/ og alla þa Neidingia sm̄ oss vfsækia mun hn̄ Lijtelæcka og til skam̄ar verda læta.

Og þier gooder brædur/ þier sm̄ erut Ølldungar Lydsins/ hugged Folked m̄z ydar ordum/
ad þ huxe/ ad vorra Forfedra var ⁊ freistad/ so ad þr yrdu reynder/ hūt ad þr þionudu Gude
af hiarta. Amin̄ed þa/ huersu vors Fødurs Abrahams var margfalldliga Freistad/ og er
Gudz Vinur orden/ epter þ hn̄ var reyndur fyrer marghættadar Freistingar. So hafa þr Gen. xxij
Isaac/ Jacob/ Moses/ ⁊ aller Gudz Astuiner/ vered støduger/ og hafa ordit ad yfervin̄a mar
ga Hormung. En̄ hiner adrer sm̄ ecki hafa viliad m̄ztaka Hørmūgena m̄z Gudz Otta/ hell Þolinmæde i
dur hafa mællt i mote Gude/ af Ofolinmæde/ ⁊ lastad Gud/ þr eru af Fordiarfaranum og Kuslin̄e
D af Høggormum foreydder. Þar fyrer verum ecke Ofolenmoder i þssum Motgange/ medke Heilager ver
n̄um helldur ad þtta er eitt straff af Gude myklu min̄a en̄ vorar Synder eru/ Og truum þui da hirter þeim
ad vier verdum Tyttader/ so sm̄ hn̄s þienarar/ oss til gooda en̄ ecki til Fordiørfunar. til gods

Þa andsuarade Osias ⁊ þr Ølldungarner/ Allt er þ satt sm̄ þu hefur talad/ og þijn Ord
eru ostraffanlig/ Þar fyrer bid þu til DROTTINS fyrer oss/ þuiat þu ert ein heiløg og
Gudhrædd Kuin̄a. Og Judith sagde/ Med þui þier hallded/ ad þ sie af Gude huad eg hefe
talad/ þa reyned ⁊ eirnen huert þ er af Gude sm̄ eg hugsa at giøra/ ⁊ bidied ad Gud villde ge
fa Lucku þar til. Giæted ad Porte Stadaris/ a þssare Nottu/ nær eg vtgeing m̄z min̄e Am-
bætt/ ⁊ bidied ad DROTTEN vilie hugga sitt Folk Israel a þssum sim̄ Døgum/ suo sm̄
þier hafed sagt. Og huad eg huxa ad giøra/ þar skule þier ecke epter grenslast/ Helldur ad
eins bidiet fyrer mier til DROTTens vors Gudz/ þangad til ad eg seige ydr huad þier sku
lud giøra. Og Oseas Høfdinge Juda sagde til hen̄ar/ Gack i Fride/ DROTTen sie med
þier/ og hefne vor a vorum Ouinum. Og þr skildust so vid hana.

IX

Þui næst

Judiths Bæn HVi næst gieck Judith i sitt Suefnherberge/ ꝛ færde sig i eirn Seck/ ꝛ dreif= A
de Ðsku yfer sitt høfud/ ꝛ fiell fram̃ fyrer DROTTNI/ kalladc til hn̄s/
Gen. xxxiiij ꝛ sagde.
DROTten Gud mins Fodurs Simeons/ hueriū þu gafst Suerded til
ad straffa Neidingiana/ s̄ Jungfrūne høfdu naudgad/ ꝛ hana skam̃ad/ Og
þu þar i mot liest fangadar og Nerteknar verda þra Kuīnur ꝛ Dætur/ af
þinum Þienurum/ sm̃ vandlættu þijna Vandlæting/ Hialpa þu mier fatækre Eckiu/ DRO B
Tten min̄ Gud. Þui øll hialp/ sm̃ fordum daga og þar epter er skied/ hana hefur þu veitt.
Og huad þu villt ꝥ hlytur ad skie/ Þuiad nær ed þu villt hialpa/ þa bregdst ꝥ ecki/ ꝛ þu veist
vel/ huernen þu skler ouinena straffa.
Exo. xiiij Lijt þu nu yfer Nerlid þra Assyrijs/ so s̄ þu fordū tijd leist til Ners þra Egiptsku/ þa þr runu
epter þijnū Þienurū/ mz mikillde Magt/ ꝛ treystu vppa sijna Vagna/ Riddara ꝛ miked Ner
lid. Eñ þa þu leist til þra/ þa vrdu þr hrædder/ og Diuped slo þm̄ nidur/ og Vatned drekte
þm. Lat nu so skie og þssa/ DROTTen/ þr sm̃ treysta vppa sijna Makt/ Vagna/ Spiot C
Psal. xlvij og Skot/ og þeckia þig ecki ꝛ hugsa ecki/ ad þu DROTten vor Gud/ ert sa/ s̄ hialpar i Bar
daganum fra vpphafe/ og mz riettu kallast DROTten. Vtriettu þin̄ Armlegg/ so sm̃ for=
dum/ og sundursla Ouinena mz þiñe Magt/ ad þr fyrerfarist fyrer þina reide/ þr sm̃ hroosa
sier ad þr skule nidurbriota þin̄ Helgedom/ og saurga Tialldbwd þins Nafns/ og vm kollka
sta þijnu Alltare mz sijnu Suerde. Straffa þra Drambsemi/ mz þra eigen Suerdū at han̄
verde veiddur mz sialfs hn̄s Augum/ þa hn̄ sier mig/ og verde prettadur/ med mijnum vinsam=
ligum Ordum.
Gief mier stødugleika/ ad eg ecki hrædist hn̄ og hn̄s Vellde/ Helldur ad eg giefe nidurslei D
ged hn̄. Þat skal vera Prijs þinu nafne/ ad ein Kuiña hefur lagt hn̄ vid Velle. Þui þu
DROTTIN/ kant at giefa Siguruiñing/ fyrer vtan Folks fiølda/ og þu hefur ecke lyst a
styrkleika Nestsins. Þeir Drambsømu þocknudust þier eñ nu alldrei/ Eñ alltid hefr þu haft
þocknan a Bæn þra sm̃ eru aumer og Lijtelater.
DROTTIN/ Gud Himnaña/ þu sm̃ skapad hefur Vøtnen/ ꝛ ert eirn DROTTIN
allra hluta/ heyr mijna Bæn fatækra/ eg sm̃ treyste alleina vppa þijna Myskunsemd. Min
stu DROTTIN a þin̄ Sattmala/ ꝛ gief mier Ord i Mun̄/ huad eg sk tala og huxa/ og
gef mier Lucku þar til/ So at þitt hus meigi standa/ og aller Neidingiar meige formerkia ad
þu ert Gud/ ꝛ eingen aññar eñ þu.

X.

HA hun hafde nu endad sijna bæn/ stod hun vpp og kallade a sijna Amb= A
att Abra/ og gieck ofan i hused/ lagde af sier Secken/ og afklæddist sijnum
Eckiu bunade/ Laugade sig/ og smurde sig mz Dyrligu Vatne/ fliettade sitt
Haar/ og sette eina Hwfu sier a Høfud/ og jklæddist sijnum kostuligum Klæ=
dum/ og prydde sig mz sijnum Fegurdar bunade/ ꝛ sette vpp allt sitt Skart.
Og DROTTIN gaf heñe Næd/ ad hun var Frijd asyndar/ Þuiat hū
skartade ecki af Girnd/ helldur Gude til Lofs. Og hun fieck siñe Ambatt eiñ bikadañ Ledur B
belg/ fullan af Vijne/ og eina Vidsmiørs krws/ og eirn Seck/ þar ed hun hafde i Fijkiur/
Miøl ꝛ Braud/ þm̄ til Matar/ Og hun gieck af stad.
Og hun fañ Osiam/ og Olldungana/ i Portdyrunum/ so sm̃ sagt var. Og þa vndrade
heñar Frydleike. Þo spurdu þr hana ecki/ huad hun ætlade sier/ helldur lietu þr hana fara ꝛ
søgdu/ Gud vorra forfedra giefe þier Næd/ og læte þitt Aform Luckast/ so ad Jsrael meige
glediast af þier/ og at þitt nafn verde reiknad a medal þra enu Heiløgu. Og aller þr s̄ þar
voru/ søgdu Amen/ Amen. Eñ Judith giørde sijna Bæn/ og gieck aleidis med siñe Ambatt
Abra.
Og sm̃ hun gieck ærla Morguns/ ofan af Fiallenu/ þa mættu Heñe/ Vardhalldzmeñ
þra Assyrijs/ þr toku hana høndum/ ꝛ spurdu hana/ huadan hun kiæme/ og huert hun villde.
Og hun suarade/ Eg er ein Ebresk Kuiña/ og eg flyde fra þm̄/ Þuiad eg veit ad þr munu ko C
ma i ydar hendur/ af þui/ ad þr fyrerlitu ydur/ og villdu ecki leita Nædar/ og gefa sig vel vil=
tugliga vnder ydur. Þar fyrer hefe eg i siñe/ ad koma til Høfdingians Holofernes/ og open
bera honum þra leyndarmæl/ ꝛ skyra honum fra/ huernen hn̄ kuñe þa auduelldliga yfer ad
viña so ad hn̄ sk ecki þurfa at missa eirn mañ.

A medan hun var þtta at tala/ horfdu þr a hana/ z vndrudust storliga heñar Vænleika/
z sögdu/ Pad ma þier til hialpar verda/ ad þu hefur so gooda fyrerhyxun/ ad þu villt koma
til vors Herra/ Þuiad nær þu kiemur fyrer hñs Auglit/ þa mun hñ verda þier Nadigur og
D þu munt þocknast honum af Hiarta/ Og þr leiddu hana burt ad Landtiallde Holofernis / z
sögdu honum fra heñe. Og þa hũ kom fyrer hñ/ þa brañ hñ jafnsnart af heñar Ast. Og
hñs þienarar sögdu sijn a mille. Pad Ebreska folk er a ongua leid forsmaanda/ med þui þ
hefur so frijdar Kuiñur. Skylldu meñ ecke beriast vegna so frijdra Kueña? Þegar ed Ju-
dith sa nu Holofernem sitiande j sijnu Tiallde/ huert ed forkostuliga var giort mz Purpura/
z Gulle/ z mz Smaragdus/ z mz mörgum Gimsteinum prydt/ þa fiell hun nidur z laut hm.
Og Holofernes baud ad reisa hana vppaptur.

XI.

A OG Holofernes sagde til heñar. Verdu Ohrædd/ z ottast ecke/ Þuiad eg he
fe eñ nu alldrei Illt giort nockrum mañe sm villde giefa sig vnder Nabogo
donosor Kong. Og hefde þitt Folk ei forsmad mig/ þa skyllda eg ecki hafa
vpplypt einu Spiote a mote þui. Eñ nu seigdu mier/ huar fyrer þu ert fra
þm vikin/ z ert komen til mijn? Judith suarade z sagde. Heyr þu godmañ
liga Ord Ambattar þiñar/ Og ef þu giörer so sm þijn Ambatt seiger þier/ þa mun DRO-
TTIN giefa þier Lucku og Sigur.
Gud gefe Nabogodonosor Lucku og Farsælld/ Konunge allz Landsins/ sa þig hefr vtsent
til ad Straffa alla Ohlyduga/ Þui þu kant honum vndergiefna ad giora eigi alleinasta
Meñena/ helldur jafnvel öll Dyr a Jörduñe/ Þuiad þijn Speke og Vijsdomur er miög vijd
frægur i allre Verölldu/ Og aller vita ad þu ert sa Vollduгaste Hofdinge j öllu Kongsrijk
B keñu/ og þijn gooda Stiornan prijsast af öllum. Vier vitum og huad Achior hefur talad/ z
huad þu giorder honum j staden. Þuiad vor Gud er so reidur orden/ vorum Syndum/ ad hañ
hefur læted seigia fyrer sijna Spameñ/ þ hñ vilie straffa Folked/ fyrer þss synda saker.
Og af þui ad Jsraels Folk veit nu/ ad þr hafa styggt Gud/ þa eru þeir nu hrædder fyrer
þier. Par ad auk lijda þeir stort Hungur/ og vanmegnast af Þorsta. Og nu ætla þr sier
ad slatra sijnum Fienade/ z drecka hñs Blod/ z ad eta þ Heilaga Offur af Korne/ Vijne z
C Vidsmiore/ huad Gud hefur Boded ad þr skylldu ei taka þar a/ Par fyrer er vijst ad þr nu-
nu fyrerfarast fyrst ad þr giora suoddan. Og af þui eg veit þetta þa flyda eg fra þeim/ Og
DROTTIN sende mig til þijn/ ad eg skyllde seigia þier þtta. Þui þo at eg sie komen til
þijn þa hefe eg þo ecki yfergiefit miñ Gud/ helldur vil eg eñ þiona mijnum Gude hia þier.
Og eg þijn Ambatt sk ganga vt/ og tilbidia Gud/ og hñ mun kuñgiora mier/ nær Gud vill
launa þm sijnar Synder/ So vil eg koa/ z seigia þier þ/ z leida þig j gegnũ midia Jerusalẽ
so ad þu skallt hafa allt Jsraels Folk/ lijka sm Saude þr ed önguan Hirder hafa. Og þu
skal ecki Hundur þora ad geyia i mote þier/ Þui Gud hefur mier þ openberad/ af þui hañ er
orden Reidur þm/ z hñ vtsende mig/ ad seigia þier þtta.
D Þesse ord þocknudust vel Holoferne z hñs þienurum/ Og þa Furdade heñar Vijsdom z
huer sagde til añars/ Þessarar Kuiñulijke er ecki a Jördu/ at Vænleika og Vijsdome. Og
Holofernes sagde til heñar/ Vel hefur Gud giort at hñ sende þig hingad/ adur eñ folkit kiæ
me i mijnar hendur. Ef ad þiñ Gud fullkonar nu þtta sm þu hefur talad/ þa sk hñ z einnen
vera miñ Gud/ Og þu skallt verda mikel hia Nabogodonosor Konge/ og Nafnfræg i öllu
hñs Kongs rijke.

XII.

A ÞA liet hñ leida hana þangad sm hñs Fiarsioder voru geymder/ þar sm
hun skyllde vera/ z baud ad giefa heñe Mat af sijnu eigen Borde. Eñ Ju
dith suarade z sagde/ Eigi þore eg eñ nu ad eta af þinum Mat suo ad eg
Syndgist ecki/ Eñ eg hefe haft nockut lijtid mz mier/ þar af vil eg eta. Pa
sagde Holofernes sialfr/ nær þ er vppe sm þu hefr mz þier haft/ Huar skulu
vier vtuega þier þa meira? Judith suarade/ Miñ Herra/ so vijst s þu lifer/ adur eñ þijn Am
batt hefur vppeydt öllu þssu/ þa mun Gud framkuæma fyrer mig/ þ hñ ættlar sier.

Og þa Þienararner villdu leida hana i Tialldit s hñ hafde bodet/ þa bad hñ ad hun mætte B
fa ordlof ad gäga vt Kuelld z Morna/ ad giøra sijna Bæn til DROTtens. Þa skipade
Holofernes sijnum Sængarsueinum/ ad þr skylldu læta hana hafa lidugan gang vt og jñ j
þria daga/ ad giøra sijna Bæn til Guds. Og a Kuellden gieck hun vt/ j þ Daluerpe giegnt
Bethulia/ og þuode sig i Vatne. Þar epter bad hun til DROTTINS Jsraels Gudz/
ad hñ villde giefa heñe Lucku þar til ad frelsa sitt Folk/ Og hun gieck heim aptur j Tiallded
og hiellt sier hreiñe z neytte einkis fyrer Aptanen.

Bagoa A fiorda Deigi giørde Holofernes sijnum nanustu Þienurum eina Kuelldmaltijd/ og hñ C
sagde til Bagoa sijns Sængarsueins/ far burt/ og tala þu vm fyrer Þre Ebresku Kuiñu/ ad
hñ neite ei ad kõa til mijn. Þui þ er skõm fyrer þm Assyrijs/ ad slijk ein Kuiña skle fara elei
gen fra oss/ z Gabba so nockurn mañ. Þa kõ Bagoa til Judith/ z sagde/ Þu frijda Kuiña/
seigdu ecki nei ad kõa til mijns Herra til æru/ z ad eta og drecka mz honum/ og ad giøra þig
glada. Þa sagde Judith/ Huornen þore eg ad varna minum Herra þss? Allt huad minn
Herra vill/ þ vil eg af hiarta giarna giøra alla mijna daga.

Og hun stod vpp/ z prydde sig/ og gieck jñ fyrer hñ/ z stod fraḿe fyrer honum. Þa veyk- D
tist Holofernis Hiarta/ þt hñ brañ af Astarhita til heñar. Og hañ sagde til heñar/ Set
þig nidr dreck og vert glød/ þt þu hefur Nad funded fyrer mier. Og Judith suaradi/ Ja He
ra/ Eg vil vera glød/ þuiad vm mijna Lijfdaga hefe eg ecke suoddan æru feinget. Og hun
at og drack fyrer honum af þui sm heñar Ambatt hafde til reidt. Og Holofernes giørde sig
gladan mz heñe/ og drack suo miked sm hñ var alldreigi vanur at Drecka.

XIII.

ENN þa Kuelld var komed/ geingu hñs þienarar i burtu til Tiallda/ og þr A
voru aller Druckner/ Og Bagoa lict aptur Holofernis Suefnherberge/ z
gieck i burtu/ Og Judith var einsømul hia honum i Herbergenu. Þa Ho-
lofernes la nu i Sængiñe/ var Drucken og sofande/ þa sagde Judith til sin
ar Ambattar/ at hun skyllde adgiæta vte fyr' Herbergenu.

Og Judith gieck ad Sængiñe/ og badst fyrer i hliode mz gratande tarum z sagde/ DR-
OTTJN Jsraels Gud/ Gief mier styrck/ og hialpa mier milldeliga/ ad fullkomna þetta
verk/ sm eg hefe mz øllu trunadartrauste til þijn/ mier fyrer hendur teket/ at þu vpphefier þiñ
Stad Jerusalem/ so s þu hefur lofad.

Epter þssa Bæn gieck hun ad Swluñe sm var hia Sængiñe/ z tok Suerded s þar hieck
og droo þ vt/ z tok i hñs Hær/ og sagde i añat siñ/ DROTTJN Gud gefi mier styrkleika
a þssare stũdu/ Og hun hio tuisuar a Hælsen mz øllu afle/ Þar epter skar hñ Høfudet af ho
num/ z vellte Bolnum ofan vr Sængiñe/ og tok mz sier Sængarklædet.

Þui næst gieck hun vt/ og fieck Holofernis høfut siñe Ambatt/ og baud at kasta þui j eirn B
Seck. Og þær geingu vt badarsaman/ epter þrra vana/ so sm ad villdu þær ganga i giegnũ
Herbwdernar/ og bidiast fyrer/ z þær geingu vm kring yfer vm Dalen/ so ad þær kiæme ley-
neliga at Stadarportenu.

Og Judith kallade til Vardhalldz mañanna/ Latit vpp Porten/ Þuiad Gud er mz oss/ hñ
gaf Jsrael Siguruiñingena. Og er Vardhalldsmeñerner heyrdu heñar raust/ þa kolludu
þr jafnsnart a Ølldũgana Stadarins. Þeir komu aller til heñar/ þt þr voru allareidu von
arlauser vm þ ad hun mũde aptur koma. Þa Kueiktu þr Lios/ og geingu i kringũ hana allt
til þss hun kom a fløten/ Og hun bad þa at þeigia/ z hlyda til/ z sagde suo.

Þacke þier DROTTNJ vorum Gude sm ecki yfergiefur þa sm honum treysta og oss
hefur Myskun veitt fyrer mig/ sijna Ambatt/ so sm hañ hiet Jsraels hwse/ og hefur a þssare
Nottu fyrerkomit Fiandmañe Folks sijns fyrer mijnar hendur. Og hun tok vpp høfud Ho-
lofernis/ synde þm þ/ z sagdi/ Siaed Þetta er høfud Holofernis Herzhøfdingia þra Assyrijs
Og siaed þtta er Sængarklædet vnder hueriu hñ la þa hñ var Drucken/ þa slo DROTT
JN Gud hñ i Hel mz eirne Kueñmañs hende. So sañliga sm DROTTJN lifer/ þa C
vardueitte hñ mig fyr' siñ Eingel/ ad eg er ecki saurgud orden/ a medan eg var vte/ og hñ he
fur leidt mig hingad aptur Syndlausa/ mz storum Fognude og Sigre. Þar fyrer þacked ho
num aller/ Þui hñ er Myskunsamur/ z hialpar ætijd.

Og þr

Og þr þockudu all' DROTtne/ z søgdu til hennar/ Blessadr sie DROTTen sa s i dag hefr Þackargiørd
til skammar giørt vorn Ovin fyr' þig. Og Oseas Israele folks Høfdige sagde til hennar. Ble Oseas
zud ertu Dotter af DROTTne þm hædsta Gude/ fram yfer allar Kuinnr a Jørdu. Og lof
adur sie DROTTJN/ sm skapad hefur Himen z Jørd/ sa sm þier gaf Lucku til/ at Slaa j
Hel Høfdingiann vorra Ovina/ Og hefur giørt þitt Nafn Dyrdligt/ at þr skulu alltijd prijsa
þig/ aller þr sm minnast a verk DROTTJNS/ Af þui at þu hlijfder ecki þijnu lijfe/ j An-
gist og Neyd þijns Folks/ Nelldur hefur þu frelsad þ fyrer DROTTen vorn Gud. Og allt
Folkid sagde Am/ Am.

D Þui næst var Achior kalladur/ Og Judith sagde til hns/ Israels Gud/ huern þu hefur prijs Achior
sad/ ad hn kynne at hefnast a sijnum Ovinu/ hn hefur a þssare Nottu fyrerkomed Høfde þra
Ogudligu fyrer mijna Hønd. Og ad þu siaer þ/ þa er hier høfud Holofernis/ sm Drambsa-
liga lastade Israels Gud/ og þier hootade at sla þig j Hel/ þa hn sagde/ Nær Israels Folk
verdur Herteked þa villde hn i Hel sla þig medur þm. Og sm Achior sa Holophernis Høf-
ud/ vard hn hræddur/ so ad hn leid nidur. Enn sm hn raknade vid aptur fiell hann nidur fyrer
fætur henne/ z sagde/ Blezud ertu af þijnum Gude/ j øllum bygdum Jacobs/ Þuiad Isra-
els Gud sk Vegsamadur verda a þier. Medal allra þioda/ þar þins nafns gieted verdur

XIIII.

A Epter þtta sagde Judith til allz Folksins/ Goder brædur/ Hlydet mier/ Jafn
snart þegar lys'/ þa heinged høfudet vt fyrer Mwren/ z taked ydar Vopn/
z falled vt aller saman j eirne Fylkingu z mz myklu Heroope/ Þa munu Va
rdhalldzmennerner flyia/ og vppuekia þra Høfdingia til Bardaga. Og þa
er Høfdingiarner koma til Holofernis Landtialldz/ og sia þar Lijkaman lig
gia i sijnu Blode/ þa mun hrædsla koma yfer þa. Og þegar þier merked ad þr eru hrædder
ordner og taka til ad flyia/ þa renned epter þm diarfliga/ Þuiad DROTTEN hefur gefed
þa vnder ydar fætur

B Þa ed Achior sa nu ad DROTTen hafde hialpad Israel/ yfergaf hann Heidne z trude a
Gud/ og liet vmskiera sig/ og er a medal Israel reiknadur/ hn og aller hanns Epterkomendur/
allt til þssa Dags.

C Og þa ed lyste afdeige/ heingdu þr Høfud vt fyrer Mwren/ tooku sijn Vopn/ og
fiellu vt mz myklum Gny og Heroope. Og er Vardhalldzmennerner sau þtta/ hlupu þeir til
Landtialldz Holofernis/ Og þr s þar voru giordu hark fraan fyrer Suefnherbergenu/ huar
af hn skyllde vakna. Þuiad eingen dirfdist ad klappa a Dyrnar/ edur jnn at ganga j Suefn-
herberged Høfdingians af Assyria. Enn þa Høfudzmennerner þra Assyrijs komu/ søgdu þeir
til Suefnherbergissueinana/ Jared jnn/ z veket hn vpp/ Þuiad Mysnar eru vthlaupnar vr sij-
num Holum/ z eru diarfar ordnar/ so ad þær dirfast ad taka i mote oss/ þa gieck Bagoa jnn/ z

D stod hia Sparlakenu/ og klappade Høndunum saman/ þt hn ættlade at hn munde sofa hia
Judith/ og hlustade til ef hn villde hræra sig. Enn þa hn vard einskis var/ þa lypte hann vpp
Sparlakenu/ Þa sa hn Lijkaman høfudlausan/ liggiande a Jørdu j sijnu Blode. Þa æpte
hn og kallade hartt/ og sundurreif sijn Klæde. Og hn leitade i Judiths Herbergi/ z þa er hn
fann hana ecke þar/ hliop hn vt til Hersins/ z sagde/ Einasta ein Ebresk Kuinna hefr allt Na-
bagodonosor Hws af Assyria giørt at spotte z Spie/ fyrer øllum Heimenum/ Þuiat Holo-
fernes liggur þar Daudur a Jørdu og Høfudlaus. Og er Høfudzmennerner af Assyria heyr
du þtta/ sundurrifu þr sijn klæde/ og vrdu miøg vr mæta skielfder/ z þar hofst vpp eitt miked
hrædslu oop z kall a medal þra.

XV.

A Þegar at nu Herlidit heyrde at Holofernes hafdi mist Høfuded/ hræddust þr
z vrdu efasamer/ z radlauser huad þr skylldu giøra/ suo voru þr duglauser
ordner/ Og þr flydu vndan/ so at þr giæte vndan komist þm Ebresku/ hueria
þr þar sau fara a mote sier.
Og er Israels syner sau at Ovinerner flydu/ þa ræku þr flotta mz storu
Heroope/ og Herlwdra gange. Enn mz þui at Fylking þra Assyrijs var rofen/ Og Israels

 Syner

Syner drogu fram̃ j siñe Fylkingu/ þa slogu þr j Hel/ alla þa er þr gꜳtu nꜳd.
Og Osias sende vm allar Borger i Israels Lande/ z baud at meñ skylldu vr øllum Bor-
gum/ reka Floottan Ouinaña/ þar til þr være vr Landenu. Eñ þ folk sm̃ epter var j Bethu
lia/ fiell vt i Herbwder þra Assyriis/ rꜳntu og burt fluttu allt þ sm̃ þr af Assyriis høfdu epter
lꜳted/ z høfdu burt þadan ogryñe fiar. Eñ hiner adrer þa þr komu aptur/ þa høfdu þr mz C
sier allt huad hiner høfdu mz sier haft/ bæde Fienad z allt añat/ og allt Landit vard Rijkt af
slijku Herfange.
Þar epter kom Joiakim Keñemaña Høfdinge af Jerusalẽ z aller Prestarñ til Bethulia ad
sia Judith. Og hũ gieck fyrer þa/ Og þr Prijsudu hãa aller til lijka z søgdu/ Þu ert Jerusalẽs
Korona/ þu ert Israels glede/ þu ert allz folksins prijs/ at þu hefur giørt so lofligan giørn-
ing/ z hefur veitt Israel so storan Velgiørning/ at Gud hefr frelsat þa aptr/ Blezud ertu fy
rer Gude eilijfliga. Og allt folket sagde Am̃/ Am̃.
Þa þr høfdu nu vtskipt Herfangenu j Þriatijgu daga/ þa gafu þr Judith kostulig° Kle D
nodiur/ sm̃ Holofernes hafde haft/ Gull/ Silfur/ Klæde og Dyrmꜳta Gimsteina. Og huer
madur var gladur/ Sungu og Dønsudu/ bædi Vnger z Gamler.

XVI.

Þa saung Judith Lofsøng þeñan DROTTNE z sagde.

Ein packar-
giørd

Leiked fyrer DROTTNE mz Bumbum/ og hlioded fyrer honum mz hliod- A
færum/ Synget honum eina nyia vijsu/ Verit glader/ og akalled hañs Nafn.
DROTTJN er sa sm̃ hialpa kañ j Bardaganum/ DROTTJN hei
ter hñs Nafn.
Hñ berst fyrer sitt Folk/ so at hñ frelse oss fra øllum vorum Ouinum.
Assur kom af Fiøllunum vr Nordre/ mz storre Magt/ hñs fiølde hulde Vatned/ og hañs
Hestar huldu Landet.
Hñ heitadist vid at vppbreña mitt Land/ og at sla i Hel mitt Kallmañalid / at burtflytia
Børn og Jomfrwr
Eñ DROTTJN sa Almattuge Gud hefur straffat hñ/ og gaf hañ j eins Kueñmañs
Hendur.
Þuiat eingen Karlmadur nie strijdzmadur i Hel slo hñ/ z eigen Rise kom vid hñ/ Helldur
Judith Merari Dotter/ hun fellde hñ mz sijnum frijdleik.
Þuiat hun fra sier lagde siñ Eckiubunat/ z i færde sig j sijn Fegurdarklæde/ Israels Bør B
num til Glede.
Hun smurde sig mz forkostuligu Vatne/ og fliettade sijn Hꜳr til at suijkia hñ.
Heñar føgru Skoor forblindudu hñ/ heñar Vænleike veidde hñs Hiarta/ Eñ hun hio af
honum Høfudit.
So at þm Persis z Medis ognade slijkt Dirfsku verk/ z Herlid þra Assyriis æpte/ þa mi
ner Vesalingar komu fram̃ sm̃ voru þreytter af Þorsta.
Smasueinarner i giegnum løgdu þa Assyriis/ z rꜳku þa a flotta/ so sm̃ Børn/ þr eru af
mꜳder af Herlide DROTTJNS Gudz mijns.
Lꜳtũ oss syngia eiñ nyian Saung DROTtne vorum Gude.
DROTTJN Gud/ Þu ert sa mattuge Gud/ sem Storuerk verkar/ Og eingen fær þi°
i mote stadet. E
Aller hluter skulu þiona þier/ þui huad þu seiger/ þ hlytur at skie/ og þa þu giefur nock-
rum hughreyste þ fær framgang/ z þinum ordum kañ eingen motstødu at veita.
Fiøllen munu bifast/ z Biørgen brꜳdna so sm̃ Vax fyrer þier.
Eñ þm sm̃ þig ottast þm syner þu stora Nꜳd. Þuiat allar Forn° z þra feite eru miøg
lijtels vertt fyrer þier/ Eñ at ottast DROTTEN/ þ er miked.
Vei þm Heidingium/ sm̃ ofsækia mitt Folk/ Þuiad sa Almattuge DROTTJN hefner
a þm/ z vittar þra a hefndartijmanum.
Hñ mun plꜳga þra lijkame mz Ellde z Ormum/ z þr munu Breña z Grꜳta at Eilijfu.
Epter þeñan Sigur foor allt Folk fra Bethulia til Jerusalem/ at til bidia DROTten/
og þr hreinsudu sig/ z offrudu Breñefornũ/ z huad þr høfdu Heited. Og Judith vppheing- D
de j Mu-

de j Musterit øll Vopn Holofernis/ z þ Sparlak sm̄ hū hafde teked af hs̄s Sæng/ad þad skyllde va Bøluad fyrer DROTtne Eilijfliga. Og Lyduren vat gladr j Jerusalem hia Helgedomenum/mz Judith/þria Manude i samt/z hielldu Hatijd þssa Sigurs/Þar epter for huer madur heim til sin̄a Heimkyn̄a.

Og Judith kom aptur til Bethulia z var miøg Heidrud j øllu Jsraels Lande. Og ei tok hun nockurn Man̄ epter Dauda sijns fyrsta Man̄s Manasses. Og hū vard miøg Olldud/og var j sijns Man̄s huse/þangat til hun var Hundrad z fim̄ ara Gømul. Og sin̄e Ambatt Abra gaf hun frelse. Þar epter andadist hun i Bethulia / og var grafen hia sijnum Man̄e Manasse. Og Folked griet hana i siø daga. Og øllū sijnū fiarhlutū vtskipte hū mz ættmøn̄ū sijns Bôda. Og a medan hun lifde z langa tijma epter þ/þorde eingen at reisa sig j mote Jsrael. Og þssarar Siguruin̄ingar dagur verdur hia þm Ebreis hallden fyrer eina stora Hatijd/ Og þeir hallda hann Helgan æfinliga.

Ending Judiths Bokar

Formalen yfer Salomonis Speke

Um þssa Bok hefur leinge Agreiningur vered/huort hun skyllde reiknud vera mz Bokum Heilagrar Ritningar hins Gamla Testamentisins/edr ei/ Sierdeilis af þui/ad Diktarin lætur j hinum ix. Cap. so a sier heyra/suo s̄ ad tale Salomon Kongr alla rædu þssarar Bokar/sa et vegna sin̄ar Vitsku hefur storan Forprijs/i Kongan̄a Bokum.

En̄ þr Gømlu Forfedr hafa strax skiled hana i fra Heilagre skrift/z hafa halldet/ad hū sie vnder nafne Salomons Kongs giørd/So at hun vegna Nafns og Personu so vijdfrægs Konungs hefde meira alit/ z være meir virdt hia þm Volldugu a Jørdun̄e/ huerium hun er sierdeilis til skrifud/og være(ma skie)fyrer løngu nidurtroden/hefde Meistaren læted hana vnder sijnu Nafne vtganga/hafe hū veret lijtilshattar madr.

En̄ þr hallda/at Philo skule vera Meistare þssarar Bokar/huer ed oefad vered hefr eiñ Lærdastur og Vijsastur Gydingur/sm̄ Gydinga Folk hefur haft epter Prophetana/so sm̄ hn̄ hefur mz ødrum Bokum og giørningum audsyndt. Þuiat a døgum Keisarans Caligula/ þa Gydingarner voru hid allra skem̄iligasta mz Hædungar skrife z.Lastrædum Suiuirdter/ af Appion af Alexandria/ og ødrum Griskum/ z þar eptera Forlogner rægder og klagader j hin̄ vesta mata fyrer Keisaranum/ Þa vard nefndur Philo sendur til Keisarans af Gydinga lyd/til at Forsuara z afsaka Gydingana. En̄ þa er Keisaren var so miøg Reidur og Gramur vppa Gydinga/at hū vijsade þm fra sier/og villde ecki veita þm vidtal. Þa liet Philo heyra z merkia sijna Hughreyste/z sagde til Gydingan̄a sin̄a Fielaga/Nu vel/goder Brædur/vered ecki þar fyrer hrædder/helldur vered hughrauster/ Þuiat þa Man̄liga hialþ þrytur/ þa kiemur vissuliga Gudz hialp.

Af slijkre Skynseme z slijku tilefne/virdist mer at þsse Bok sie vppruñen/Ad Philo snyr sier til Gudz/af þui at hs̄s Malefne z Gydingan̄a var riett/en̄ hafde þo onguā stad hia Keisaranum/og hvotar þm Volldugu/z þm vondu Lygurum/mz Gudz Dome. Þar fyrer talar hū so høstugliga z snarpliga j fyrsta z ødrū Cap. j moti þm eiturligu z vondu Tungum sm̄ at ofsækia z fyrerkoma þin Riettlætu z Saklausu/San̄leikans vegna. Og þar eptera setur hū fram̄ fyrer þa Mektugu þau storu dæme Gudligs Doms/ sm̄ Gud liet ganga/yfer Pharao Kong og þa Egiptsku/vegna Jsraels sona/ Og þtta giører hū med suo Þungum og merkeligum ordum/so sm̄ villde hū giarnan med sierhueriu orde astunged hafa bædi Keisaran z þa Romuersku/z so þær eiturligu Tungur Grickia/ sm̄ so voru Olmer vppa Gydingana/og vill so mz slijkum merkeligum Dæmum hræda þa/ og Gydingana hugga. Snøgt ad seigia/Ef ad men̄ giæta ad Philonis Døgum/ hs̄s Giørningum/z huad hū hefur skrifat

 og bera

og bera þſſa Bok þar vid/ þa ber þar ecki a mille/ so ad Heilager Forfedr hafa eigi an skyn
semdar halldet Philonem Meistara þſſarar Bokar.

Eñ þar eptera er þſſe Bok hallden af mørgum fyrer eina rietta Bok Heilagrar Ritnin
gar/ Og hun er sierdeilis hallden so hæ ꝛ merkelig j þre Romuersku Kirkiuñe/ at sañliga er
af øngre Bok Ritningariñar so mikill Søngur teken/ suo sem af þſſare/ Ma vera fyrer þa
grein/ ad j þſſare Bok verda þr Tyrañar suo hardliga auñtader ꝛ straffader/ Og þar a
mot þr Heiløgu Pijslaruottar verda hier so agiætliga Huggader. Og af þui at þr Christ-
nu voru ecki nockur stadar i allre Verølldu so offsokter og Pijnder so sem i Rom/ Þui hafa þr
mest jdkat þſſa Bok/ ꝯ mest hlydde vppa þañ tijma/ mz Ognunū i mote þm Tyrøñum/ ꝛ mz
Huggunū handa þm Heiløgu. Þo at þr hafe ei skilit hana j øllū greinū/ ꝛ þo þr hafe tijdt
dreiged hana a Harenu/ so sem opt skied er allre Heilagre Ritningu/ og eñ nu dagliga skiedur.
Nu/ Huernen sem þui er varit/ þa er þo margt gott hier jñe/ sem vel er Lesande. Og sierdeilis
skylldu þr storu Herrar lesa hana/ sem plaga sijna Vndergiefna/ og æda i giegn Saklausū/
fyrꝰ Gudz Ords sakꝰ. Þuiat til þra sømu talar hū i siette Cap. og mzkeñer/ at þſſe Bok
sie fyrer þa skrifud/ þar hū so seiger/ Þier Tyrañar (þ er Wijkingar ranglæter Valldzmeñ)
ydur snertur mijn ræda. Og nøg vel vottar hū/ at þr veralldligu Herrarner hafi sitt Valld
af Gude/ ꝛ at þr sie Gudz starffs meñ/ Eñ hū hootar þm fyrer þ/ at þr eru ranglæter ꝛ yfer
gangssamer j slijkre Gudz bifalningu ꝛ sijnu Embætte.

Fyrer þa skulld kiemur þſſe Bok i lios j riettan tijma/ a vorum døgum/ mz þui at Rang-
læter Valldz meñ misbreyta nu sijnu Vallde/ j gegn þm sem þ hefur þm giefit/ og lifa þo so
herfeliga j siñe Afgudadyrkan/ og okristeligum Heilagleika/ eins sem þ Philo hier skrifꝰ vm
þa Romuersku og Heidingiana/ j þra Afgudadyrkan/ so ad þtta samhliodar allauegana og
j allan mata vorum døgum

Meñ kalla þſſa Bok Salomonis Speke/ Af þui hun er diktut vnder nafne og Personu
Salomonis (sem sagt er) og hun prijsar og miog forhefur Spekena/ Og seiger huad hun sie/
huad hun formeige/ huadan hun kome. Og þ lijkar mier misguel þar jñe/ at hū so mikelli
ga hæler Gudz Orde/ ꝛ til leggur Ordenu alla þa hlute/ ꝛ øll Dasemdaruerk Gudz þau hū
hefur giort bæde a Ouinum/ ꝛ sijnum Heiløgū.

Hier vt af ma liosliga vita ꝛ merkia/ at hū kallar ecki hier Speke/ þar hælærdu og diup
vitru huxaner/ edur Mañligan skilning þra Heidnu Meistara ꝛ Kieñefedra/ Helldur þad
Heilaga Gudz Ord. Og þu skallt vita/ at huad hellst þu heyrer hier talat vm Loffstyr ꝛ Prijs
Spekiñar/ þ er ecki talat vm nockut añat vtan vm Gudz Ord. Þuiat hū seiger sialfur i xvj
Cap. at Israels syner hafe ecki næring haft edur fæde af Himnamiølenu/ ꝛ eigi hafe þeir
heilbrigder ordit fyrer Eirormen/ helldur fyrer Gudz Ord. Suo sem Christus sialfur seiger
Math. iiij. Maduren lifer ecki af einusaman Braude/ Helldur a hueriu þui Orde sem fra
geingur af Gudz Muñe/ Þar fyrer kieñer hū at Spekin kome ei añars stadar fra/ eñ fra
Gude/ og þar til leider hū mørg dæmi vt af Ritninguñe/ ꝛ leggur Spekiñe þ til sem Skrift-
en eignar Gudz Orde.

Þetta hefe eg þui sagt/ at meñ skilia þtta Ordet Speke/ ødruuis eñ Ritningen talar vm
þ/ Þuiat þa meñ heyra þtta Ord Speke/ þa huarfla meñ sijnum Huxunum ꝛ meina þ sie
ecki añat/ eñ folgnar Huxaner j hyggeña Mañahiortū/ Og a medan/ ꝛ þa stund/ hallda
þr ecki þ ytra Ordet edur Ritningena fyrer Speke/ Eñ þo at allar mañaña huxaner fyrer
vtan Gudz Ord eru ecki vtan Lygar ꝛ Falsker Draumar/ Þar fyrer er ei oñr meiningen ad
þſſe Bok kallast Salomons Speke/ Eñ so sem segda eg/ Ein Salomons bok vm Gudz Ord.
Og Spekiñar Ande er ecki añat eñ Truen/ edur skilninguren þſſ sama Ordsins huern Hei
lagur Ande giefur. Slijk Trua edur Ande orkar ꝛ giører alla hlute/ so sem at þſſe Bok hro
sar af j hinum siøunda Cap

Med sijdsta er þſſe Bok ein riett vtlegging og epterdæmi hins fyrsta Bodordz/ Þuiat hiꝰ
sier þu/ at hū auallt i þſſare Bok kieñer at ottast Gud/ ꝛ a hū at vōa. Og hū skielser þa hina
adra mz Epterdæmū Gudligrar Reide/ ꝯ ei ottast hū/ helldr forsma Gud. Hier aptr a mot
huggar hū þa mz epterdæmum Gudligrar Nadar/ sem a hū trua ꝛ treysta/ Og þtta er riettr
skilningur hins fyrsta Bodordsins. Huar af merkia ma/ at allur Wijsdomur vppsprettur ꝛ
vtflytur af þui fyrsta Bodorde/ so sem af añare høfud Vppsprettu/ Og þtta sama Bodordit
er at vijsu su rietta Scoolen/ fyrer hueria aller vijsdoms meñ sia/ þ sem þr sia. Þuiat huer hū
ottast Gud og er riett Truadur/ hū ꝛ fullur Vitsku/ og alls Heimsins Meistare/ og hefur

øll ord

øll ord ⁊ ǫk j sijnu Vallde/ ⁊ er eiñ Dǫare yfer øllū Lærdǫe ⁊ Lifnade/ s fyrˀ Gude gilldˀ ⁊ du
ger. Nier huert a mot. Nuer hn̄ hefur ei þ fyrsta Bodordet/ ⁊ huorke ottast Gud nie truer a
hn̄/ hn̄ er fullur Heimsku/ kañ eckert/ ⁊ er eckert. Þetta er su sierligasta skynsemd/ huar fyrer ak
þsse Bok er vel lesande/ so ad vier lærum Gud at Ottast/ ⁊ honum ad Treysta/
Nuar til hann hialpe oss med siñe Nad Amen.

Salomonis Speke/ til þeirra Tyranna

I.

A IEr Stiornendr a Iørduñe Elskit Riettuijsena. Nur
id þ/ at DROTTEN kañ at hialpa/ og hrædist hañ
aluarliga/ Þuiad hn̄ lætur þa fiña sig sm̄ ecki freista
hn̄s/ og hn̄ birtist þm/ sm̄ honum ecki mistreysta. Enn
Fautskuñar Myrkur eru langt fra DROTTne/ Og
þa strøffunen kemur/ þa audsynˀ hn̄ huilijkˀ. Þussar hi
ner adrer hafa vered. Þuiat Speken kemur ecki i eina
hreckuijsa Saal/ og byr ei j þm Lijkama s Syndiñe er
vndergiefen.
B Þuiat Heilagur Ande/ sa sm̄ riett kieñer / hn̄ flyr
fra Skrøgoda þienurum/ og vijkur fra þm heimsku/
huerier straffader verda mz Syndunum/ s þeir giora.
Þuiat Speken er god / so at hun ecki lætur Lastaran o
hegndan. Þuiat Gud er Vitne allra Hugreñinga/ og
kieñer ad vijsu øll hiørtu/ og heyrer øll ord. Þuiad
Veralldarkringlan er full mz Anda DROTTens/
og sa sm̄ rædurnar þeckier/ hn̄ er allstadar. Þar fyrer
kañ sa ecke at dyliast sm̄ oriett talar/ ⁊ sa Domur sm̄ hn̄ skal straffa sk honum ei bregdast.
C Þuiat rꝛadagiord hins Ogudliga skal koma fyrer Domen/ og hn̄s ord skulu koma fyrer DR
OTTEN/ suo at hn̄s Ranglæte verde straffad. Þuiad eyru a Vandlætarans heyra allt/ ⁊ Vandlætarans) er Guds.
Spieskapur Nødarans skal ecke vera hulin.
Þui fordist nu þañ skadsamliga Løst/ og hepted ydar Tungu fra Blotenu. Þuiat þ sm̄
þier heimugliga taled huer i aññars Eyru/ þ verdur eige suo ad øngu/ Þuiat sa Muñur sem
Lygur/ hn̄ deyder Salena. Stundet ecki epter Daudanum mz yduare Villu/ ⁊ sækent ecke so
D akafliga epter Fordiørfuñiñe mz ydar handauerkum. Þuiat Gud hefur ecki giørt Daudan
og hefur ei þocknan a fordiørfun þra lifondu/ Nelldur skapade hn̄ alla hlute at þr skyllde so
vera/ Og huad i Verølldiñe er skapat/ þ er gott/ og þar i er eckert skadligt. Þar til er Hel
uijtis Rijke ecki a Iørdu (þt Riettuijsen er odaudlig) helldr sækia þr Ogudligu þar epter bæde
mz ordum ⁊ verkum/ Þuiat þr hallda b hn̄ fyrer Vin/ ⁊ fara j burt þangat/ ⁊ hafa samtøk vid b hn̄) þ er Daudañ
hn̄/ Þuiat þeir eru þess makliger at þr verde hn̄s hlutskipte.

II.

A Hviat þr eru Fauijsser meñ/ ⁊ seigia/ Stutter ⁊ leidinliger eru vorer lijfda
gar/ Og þa Madureñ er i burtu/ þa er þ vtgiort vm hañ/ Eige vita Meñ
nockurn þañ sm̄ aptur er komen fra Heluijte/ Oforuarandis erum vier fæd
der/ ⁊ førum burt aptur/ so s hefdum vier alldreige veret/ Þuiat Andardrat
tur vorra Nasa er reykur/ og vort mꝛal er eirn Neiste/ sm̄ hrærer sig vt af vo
ru hiarta. Þegar sa Neiste slocknar/ þa er lijfet i burtu sm̄ eiñ Følske / ⁊ Anden huerfur i
burt sm̄ eirn lijtill Blær Og vort Nafn forgleymist vm sijder/ so at eingen miñist vorra vˀka.
Vort lijf lijdur i burtu lijka sm̄ hefde þ veret eitt Sky/ ⁊ forgeingur lijka sm̄ ein Þoka/ hueria
B ed Solskined burt rekur/ ⁊ su sm̄ forgeingur fyrer þss hita. Vorer Dagar eru lijka sm̄ lijde
fram eirn skugge/ ⁊ þa vier erum j burtu/ þa er eingen aptr koma/ Þui þ er Fastliga inñsig
lad

lad/ad þar skal eingen aptur koma

Komit þui hingat/og høfum gooda daga a medan tijmen er/og neytum vors Lijfs i Vng
Rædur þeirra Ogudligu domenum. Vier vilium fylla oss af þui besta Vijne & dyrdligum Smyrslum. Vier viliū
ecki gleyma voru æskublomstre. Giørum oss Kransa af føgrum Lilium ædur eñ þær visna/
Eingen af oss late nockut vanta a þeirra Ofneytslu/ So at meñ meigi alla vegana frietta hū
su þ vier høfum vered glader/ Þui vier høfum ecke añat þar vt af/ eñ þta.

Lætum oss yferfalla þañ Fatæka Riettlæta/og hlijfum huerke Eckium nie ølldrudū møñ
um/Hirdum ecke vm Hirting hins gamla grahærda. Huad hellst vier kuñum at giøra þ skal E
vera riett/Þui huer hn̄ kañ ei at giøra huad hn̄ lyster/hn̄ er einskis verdur. Þui lætum oss
vmsitia þañ riettlæta/þt hn̄ giører oss Onader/& reiser sig j mote vorū verkum/ & auijtar oss
at vier syndgunst i mote Løgmalenu/& vtber vort athæfe fyrer Synd. Hn̄ þikest þeckia Gud
og hrosar sier af þui at hn̄ sie Gudz Barn/& straffar þ sm̄ vier høfum j siñe. Vier gietum
hn̄ ecki lidet/& ecki sied hn̄/Þuiat hn̄s Lifnadur samhlyder ecke ødrum/& hn̄ hefur mz øllu añ
at Framferde. Hn̄ helldur oss oduganliga/& fordast vor verk/so sm̄ Ohreinindе/Og læst sei
gia at þm riettlætu skule mz þ seinsta velvegna/ og hrosar þui at Gud sie hn̄s Fader.

Suo læted sia huort hn̄s Ord eru søñ/og reynum til huilijkan enda dag hn̄ fær. Sie hañ D
riettlætur/ Gudz Barn/þa mun hn̄ hialpa honum/& frelsa hn̄ af Motstødumañsins Hen-
de. Vier vilium fiøtra hn̄ mz smæn & Harmkuæle/so ad vier meigum sia huersu Riettlætur
hn̄ er/og merkia huersu Þolinmodur hn̄ er. Vier vilium dæma hn̄ til Herfeligs Dauda/þa
munum vier þeckia hn̄/ a hn̄s ordum.

Þessu sla þr fram/eñ þ mun þm bregdast/þra illska hefur blindat þa so ad þr þeckia ec-
ke Gudz leyndan Dom. Þui þr trua ecke þui ad Heilagt Lijferne munе verda launat/& þr
skeyta ecke vm þa æru sm̄ ostraffanligar Sæler munu hafa.

Þuiad Gud skapade Mañen til eilijfs Lijfs/og giørde hn̄ epter siñe lijking/at hañ skyllde
vera eins so sm̄ hn̄ er. Eñ fyrer Diøfulsins øfund er Dauden komeñ j Heimen/ & þr ō hn̄s
eru / þr hialpa þar til.

III

Huggun þra sm̄ exsotter ver dur
En Saler riettlætra eru i Gudz Hende/ & eingen pijna snertur þær. Þad A
syneſt fyrer þeim Oskynsømu/ ad þeir deyie/ og þeirra afgangur reiknast
fyrer Pijnu/& þra burtfør fyrer eina Fordiørfun/ Eñ þr eru j Fride. Þo
at þr hafe margt at lijda fyrer møñunum/ þa eru þr þo i vissre von/ad þr
mūu alldreigi deyia. Þeim er so hægt refsad/ eñ þa sk skie miket gott/Þui
ad Gud freistar þra/& fiñur þa/at þr eru hm̄ verduger.

Hn̄ reyner þa so sm̄ Gull i Ofne/og tekur þa til sijn so sm̄ eitt Fullkomligt Offur. Og a B
þm tijma nær Gud verdur lijtande þar til/þa skulu þr skijna skiært/& lijda fram sm̄ Loge yf-
a Grasstræm. Þeir munu dæma þa enu Heidnu/& Drottna yfer ollū þiodum/& DROT-
a Grasstræ) Eru þr Heidnu og ogudhræddu ten mū Drottna eilijfliga yfer þm. Þuiad þr ō honū treysta/þr sklu fiña ad hn̄ er trufastr/
Og þa sem eru trufaster j Kiærleikanum/misser hañ ecki. Þuiad hañs Heilager eru vnder
Næd og Myskunseme/Og hn̄ sier til mz sijnum vtuøldum. Eñ þ sm̄ þr Ogudligu ottast/
þar mz óda þr straffader/ þui þeir virda hiñ riettlæta ad øngu/og vikia fra DROTTne.
Þuiat huer hn̄ fyrerlijtur Viskuna og Hrijsed/ sa er ogiæfusamur/ og þra von verdur ad øn-
gu/og þra erfide er onytt/& þra giørder til einskis. Þeirra Kuiñur eru Heimsk^r/ og þeirra
Børn hreckuijs/Bøluad er þ sm̄ af þm fædist.

Esa. liij Þui sæl er hin Obyria/sm̄ er flecklaus/su sm̄ ad er saklaus af syndsamligre Sæng/Hun C
mun niota þss a þm tijma þegar Sælernar skulu dæmast. Sømuleidis su Obyria/sm̄ eckert
giører jllt mz siñe hende/og ecke hugsar neitt jllt i mote DROTTNE/ Henne mun gefast
sierlig gæfa fyrer sijna tru/og eitt betra hlutskipte i Mustere DROTTINS. Þui ad gott
Erfide fær god laun/ & Rooten skynsemdariñar fœnar ecke.

Eñ Hordoms Børnen skulu ecke Luckast/ og þr sm̄ i oleyfeligre Huijlu eru gietner skulu
afmæder verda. Og þo ad þeir life leinge/þa skulu þr þo vm sijder til skamar verda/& þra
Alldur skal at sijdustu vera værligur. Eñ deyie þr fyrre/ þa hafa þeir þo øngua Von nie
Huggun a Domsins tijma/Þuiat þr Ranglætu fa eirn herfeligan enda.

Betra er ad hafa eingen Børn þar sm̄ madur er From/ Þui þ sama leider epter sig eilijf D
fan ord.

kan ordstyr/þui þ mun losligt verda bæde hia Gude og mønum. Huer ꝫ slykur er/ þann take mer til Epterdæmis/En sa sm þ hefur ecke/hn oskar þss þo/og bramlar i eilyfum Kransi/ og hefur Sigur þss hreinferduga Stryds en Auaxtarsamlige fiølde þeirra Ogudligu er til einskis/Og huad sm plantast af Saurlifnade/þ skal eigi miøg Rootfestast ꝫ eigi fa stadfa stan Grunduøll/ Og þo Greinernar blomgist vm stundarsaker/þa veifar Vinduren þm/ og mz þui þær standa so grunt/ þa mun sterkur Stormur vpprycka þm. Og þær otymа Grei ner munu verda sundurbrotnar/og þra Auøxtur er til einkis gagns/ofulluaxen til at eta/og onytsamligur. Þuiat þau børn sm fædast fyrer vtã Hiuskap þau hliota vitne bera vm Rãg læte sina Forelldra/þa þau verda atspurd.

IIII.

A Enn þo hin Riettlaate deyie ofsnemma/þa er hn þo i huisld (Þuiad Ellen er Heidarlig/ ey su sm leinge lifer edur ærafiøldan hefur/ Vysdomur a medal mañaña er su rietta Elle/ og oflecкat lyferne/ er sa riette Alldurdomur) þui hn þocknadist Gude vel/ ꝫ er honum kiær/ Og hn verdr burt teken fra þssu Lyfe a medal þra Syndugu/ ꝫ honum er i burt suipt/ so at Ranglætid skal — *Esa. lvi*

B ecke vmsnua hns skilninge/ꝫ eigi helldur Falslærdõur hns Saal suikia. Þuiad vond Epter dæme villa og Fordiarfa þ goda/ ꝫ su kitlande Lysting vmsnyr Hiortum Saklausra. Hann vard snart algiørdur/og hafde fyllt mørg Aar/Þuiad hns Ande þocknast Gude/ þar fyrer tok hn hn so snart fra þssu vonda lyfe. — *Ill Epterdæme*

C Enn þr menn sm þ sia/hyggia þar ecki ad/ ꝫ taka sier þ ecki til hiarta/sm er/Ad Gudz Hei lager eru vnder Nad ꝫ Myskunseme/ ꝫ ad hn hafe vmsion fyrer synum Vtuøldum. Þuiad sa hin framlidne Riettlaate hn fordæmer þann Ogudliga lifanda/og sa hin Vnge sm snar=liga verdur fullkomen/langan Alldur hins Ogudliga. Þeir sia ad søñu afgang hins vysa/ Enn þr merkia ecki huad DROTTJN Nyxar vm hn/ ꝫ huar fyrer hn varduelte hn. Þeir sia þ vel ꝫ giæta þar ecke at/Þui DROTTen Næder ad þm/ꝫ þr munu þar eptera skemi

D liga falla/ og vera eitt Bryxle a medal þra Framlidnu eilyfliga. Og hann mun fella þa oforuarandis/og vpprycka þm mz rootum/so ad þr verde ølldungis at ønguu. Og þr mu=nu lyda Angist/og þra miñing skal eydast. Enn þr munu koma efasamer mz samuitsku sina Synda/og þeirra eigen Synder skulu straffa þa vnder Augun.

V.

A Þa mun sa Riettlaate standa mz mikille Hugarhreyste / j giegn þm sm ad hm þreyngdu/ꝫ i burt køstudu hns Erfide. Þa er þr sia slykt/munu þr hrædele ga skelfast/vegna slykrar Sælu sm þr ecke hugdu þm/Og munu mæla hu vid aŕan mz Angre/ꝫ af hugar Angist anduarþa. Þesse er sa ꝫ vier fyrre | daarudum/ꝫ hofdum at Athlætre. Vier Gieckar hielldum hns Lifnad fyrer Vitleysu/ ꝫ hns Afgang smánarligan/Huernen er hn nu reiknadur a medal Gudz Barna og hns Arfskipte er a medal Heilagra. — *Erfide) hns Lærdom og Lifnadur*

Þar fyrer þa høfum vier ecke fundet þann rietta veg/ ꝫ Lios Riettlætisins hefr ecki skined yfer oss/ꝫ Solen er oss ecki vpprunñen. Vier høfum æ geinget ranga ꝫ skadsamliga vegu/ og høfu ræfad Villustiguna/ Enn af veige DROTTJNS høfu vier eckert vitad. Huad

B hialpar oss nu vor Hoffrackt? Huad høfum vier nu af vorum Ryxdome ꝫ Metnade? Þat er allt vmlidit sm eirn Skugge/ꝫ suo ꝫ eirn hlioдur ꝫ hia lydur/so sm Skip skrydur a Vatne/ huers Fotspor eingen kan at fiña/ꝫ eigi helldur þss Farueg j Vatnenu/þa þ er fram vm ko mit. Elligar sm eirn Fugl þar flygur j Loptenu/huers Veg eingen fiña kan/Þuiad hn hræ rist ꝫ Flygur j Loptenu/Dryfur ꝫ sundurklyfur Vedrit mz synum þiotande Vængium/Og þar eptera giet einge þar jñe fuñed nockurt teikne slyks Flugs. Edr so ꝫ nær Pylu er skotid til mælz/þar er sundurklofen Vindr fellr strax saman aptur/ so ad eingen kan ad fiña hennar Veg þar j giegnum.

C So eru ꝫ vier/epter þ vier fæddunst/feingum vier eirn enda/ꝫ høfum ecki synt a oss mann kostarmerke/Helldur erum vier foreydder i vorre Illsku. Þuiat von hins Ogudliga er suo ꝫ Dupt þ Vindur burt feyker/ ꝫ so sm hrym fyrer Storme/ ꝫ sem Reykur fyrer Vinde burt fyr/

flyr/ ⁊ so sm̃ þm̃ verdur gleymt s̄ eigi er vtan eins dags Gestur.
Eñ þr Riettlátu skulu lifa eilijfliga/ og DROTTEN er þra Verdlaun/ ⁊ sa hiñ Hæd
ste hefur vmhyggiu fyrer þm̃. Þar fyrer munu þr ødlast eitt Dyrdligt Rijke/ og Fegurdar
Koronu/ af hende DROTTINS. Þuiat hñ mun hlijfa þm̃ mz siñe Hægre hende/ ⁊ for
suara þa mz sijnum Armlegg/ Hñ mun taka sitt Vandlæte til Harneskiu/ ⁊ vtbrynia skiepn-
urnar til hefndar yfer Ouinum/ Hñ mun jklædast Riettlætenu fyrer Bryniu ⁊ setia þañ al-
uarliga Dom a høfudit fyrer Hialm/ hñ skal taka Heilagleikan fyrer oyferuiñanligan Ski D
ølld/ ⁊ sijna strøngu Reide mun hñ brynia til Suerdz/ Og Heimuren mun draga vt mz honũ
til Strijdz a mote þm̃ Heimsku/ Reidarsløg munu hæfa vnder eins/ ⁊ falla af Skyiunum til
mææls/ so sm̃ af ødrum hardspentum Boga. Og stort Hagl mun falla vt af Reide Reidar-
þrumuñar. So mun ⁊ Vatned Siafarhafsins vppþiota j mote þm̃/ og Vatzstraumarner
skulu af øllum krapte giefa sig vpp til samans/ og so skal eirn sterkur Stormur reisa sig vpp
i mote þm̃/ ⁊ tuistra þm̃ i sundur sm̃ Huirfeluindur.

VI

Ranglætid eyd[r] øllum Løndum/ ⁊ vondur lifnadur vm koll kastar Stolũ Vo A
lldugra. So heyred nu til þier Kongar/ ⁊ hygged þar ad / Læted ydur vnd[r]
vijsa þier Domendur a Jørduñe. Hlusted til þier sm̃ Drotned yfer morgũ/
þier sm̃ ad vpphefied ydur yfer folked. Þuiad ydur er Vallded giefit af DR
OTTIne ⁊ Makten af þm̃ hinum hædsta/ Hañ mun spyria huernen þier
breyted/ og ransaka huad þier skicket.
Þuiad þier eruð Starfsmeñ hñs Rijkis/ Eñ þier standit ei vel i ydar starfe/ ⁊ halldet øn
guan Riett/ Og þier giører ecke Riett epter þui sm̃ DROTTEN hefur skipat. Hñ mun
kõa yfer ydur grim̃liga ⁊ skiotliga/ ⁊ þar mun Afellis domr ganga yfer þa sm̃ eru yfer Her
tarner. Þui þr miñe hattar mũu ødlast Nãd/ Eñ þr Volldugu mũu Volldugliga straffad[r] B
verda. Þuiat hñ/ sm̃ ad er allra DROTTIN/ mun ei hrædast nockurs Persõnu/ nie ford
ast nockurs Magt. Hñ hefur bæde giørt þañ smáa og stora/ ⁊ hñ forsorgar øllũ eins. Eñ
yfer þa Megtugu mun ganga eirn strangur Domur.

Tyrañar kallast Vijkingar/ Oguðliger Valldz og Rijkis meñ og hardrader Speken

Til ydar Tyraña tala eg/ so þier læret Vitskuna/ ⁊ at þ bregdist ydur ei. Þuiat huer hañ
vardueiter Heilaga Kieñing heilagliga/ hñ verdur Heilagur hallden/ Og huer hñ lærer ha-
na vel/ hñ fær vel stadist. So læted ydur lijka mijna Rædu/ Girnist hana / og læted vnder-
vijsa ydur.
Þuiat Speken er Væn ⁊ oforgeingelig/ ⁊ lætur sig giarnan sia af þm̃ sm̃ hana elska/ C
Og lætur sig fiña af þm̃ sm̃ heñar leita. Ja/ hun mæter þm̃ sm̃ hana vilia giarnan hafa/
⁊ seiger sialf til sijn. Huer hñ vill fliotliga giarna hafa hana/ hñ þarf ecki at hafa miked
Omak/ hñ fiñur hana takande vara a honum fyrer hañs dyrum. Þuiad epter heñe ad
stunda þ eru þau riettu Hygginden/ ⁊ huer hñ er vakande epter heñe/ hañ þarf ecki leinge ad
kuijda. Þuiat hun geingur i kring/ ⁊ leitar at þm̃ s̄ heñar er makligur/ ⁊ hun opinberast hm̃
giarnan a veigenum/ og giæter at honũ/ so at hñ kuñe at mæta honũ. Þuiat huer sm̃ liuf-
liga lætur sier vnderuijsa/ þ er sañliga Spekiñar vpphaf/ Og huer sm̃ heñar giæter hñ lætur
giarnan vnderuijsa sier/ Huer sier lætur giarnan vnderuijsa/ hñ helldr heñar Bodord/ ⁊ huar
s̄ heñar Bodord eru hallden/ þar er vissuliga eitt Heilagt fram̃ ferde/ Eñ huer s̄ lifer i Hei-
løgu framferde þar er Gud nalægur. Huer nu sm̃ lyst hefur til Vijsdoms/ þañ giører hun D
at einum Herra. Vilie þier nu. Þier Tyrañar a medal Folksins giarna vera Kongar og
Høfdingiar/ Þa hafed Vijsdomen i Heidre/ vppa þ ad þier meiged Drottna eilijfliga.
Eñ huad Viskan er/ ⁊ huadan hun kiemur vil eg kuñgiøra ydur/ ⁊ eg vil þss leynd[r] Dõs
ei dylia ydur/ Helldr ransaka fra vpphafe skiepnañã/ ⁊ auijsa hana openberliga ⁊ hlijfa ec
ke sañleiknũ/ Þuiad eg vil ecke þar hafa mz þa Eiturligu Ofund/ Þuiat hun heyrer ei Visk
uñe til. Eñ þa þr Vijsu eru marger þ er Lucka Heimsins/ ⁊ eirn hyggen Kongur er Folk-
sins giæfulán. Af þui læted ydur vnderuijsa mz mijnum Ordum/ þ sk̃ vera ydart gagn.

VII.

Eg er

A G er ein daudlig Mañeskia/ lÿka sm̃ adrer/ fæddꝛ af slekte hins fyrsta mãs/ og eg er Myndadur i Kiøt saman ruñet j Blod vm tiu Manude/ af mans/ sæde fyrer girnd/ j samrædenu. Og eg fieck eirnen/ þa eg var fæddur/ miñ Andardratt af almeñeligum Vinde/ Og eg fiell eirnen a Jørdena sem oss alla ber/ Og Graturen var mitt fyrsta hliod/ lÿka sm̃ allra añara / Og eg er i Reifum vppfæddur mz Sorg (Þui eingen Kongaña hefur añad fædingar vpphaf) hell dur hafa þr aller eins jñgang j þta Lÿf/ ꝛ eins vtgang.

Þar fyrer bad eg/ ꝛ mier vard Vitskan giefen / Eg kallade/ og Spekiñar Ande kom til mÿn. Og eg hiellt hana dyrmætari eñ Kongarÿken ꝛ Hertuga Dõana/ ꝛ Rÿkdõ hiellt eg ein skis verdan hia heñe. Eige jafnade eg heñe vid nockurn Gimstein/ Þuiad allt Gull er hia heñe suo s̃ lÿtill Sandur/ og Silfur er hia heñe at reikna suo s̃ Saurinde. Eg elskade hana meir eñ Heilbrigdan ꝛ fagran Lÿkama/ ꝛ e* vtualde mier hana til eins Lioss/ Þuiat sa Lio
B me sm̃ af heñe geingur hñ slocknar ecki. Allt gott kom mier mz heñe/ ꝛ oseiganligur Rÿkdo mur i heñar hende. Eg var gladuær j øllum hlutum/ Þad skiede af þui at Speken gieck fyr er mier j þm sømu/ Eñ eg visse ecki. at suoddan kom af heñe til. Eg lærde Ꝥ einfalldliga/ rÿf liga vtskipte eg þui/ eg vil ecke fela heñar Rÿkdom. Þuiat hun er mañenum eirn Oþrotnã de Fiesiodur/ huerier hñs neyta þr verda Gudz Viner/ ꝛ eru þacknæmeliger þar fyrer/ at þm er gefit at lata vnderuÿsa sier.

Spekenn Em beste og Dyr mætaste Fiesio dur
Hiob xxviij

Gud gaf mier hyggeliga at tala/ og at huxa rietteliga epter slÿkum Spekiñar gafum. Þuiat hñ er sa sm̃ leider a Spekiñar vegu/ ꝛ sa sm̃ stiornar þm enu vÿsu. Þuiat bæde vier
C og vor ræda er j hñs hende/ þar mz øll Vitska ꝛ Kuñatta j allzkyns verkum. Þuiat hñ hefꝛ visseliga giefit mier ad þeckia alla hlute/ So at eg veit huernen Heimuren er giørdur/ ꝛ kra pt Hofudskiepnaña/ Vpphaf tÿmans/ Enda ꝛ mided/ hũnen at Dagen leinger ꝛ stytter/ hũ nen Aarsins tÿmar vmskipta sier/ Og huernen Aared velltist vm kring/ Huernen Stiørnurn ar stãda/ Nætturu Villudyraña ꝛ þra s̃ Tamen eru/ huernen at Vedrit blæse so fast/ Og huad meñerner huxe/ ymisligt edle Planetaña/ ꝛ krapt Rootaña.

Eg veit allt huad leynt og folgit er/ Þuiat Speken sm̃ er Meistare allra Lista kiende mier Ꝥ Þuiat j heñe er Ande/ Skilningsins/ Heilagꝛ/ alleina/ Margfalldligur/ Hyggen/ Marguitꝛ Mælsniallur/ Hreiñ/ Klaar/ Þolinmodꝛ/ Vingiarnligꝛ/ Aluarligꝛ/ Frials/ Goodgiarn/ Mañ giæskufullur/ Stødugꝛ/ Stadfastur/ Ohræddur/ Sa er allt giefur giørt/ Sier alla hlute/ og
D geingur j giegnum alla Anda/ huersu Hyggner Skiærer ꝛ Skarper þr eru. Þuiat Speken er hin allra Fiølkuñugasta/ hun fer ꝛ geingur j gieghnum allt/ so er hun ølldũgis skiær. Þui at hun er Liome Guddomligs Kraptar/ ꝛ eiñ Geisle Dyrdar hins Almattuga.

Gudz Ande

Þar fyrer kañ eckert Ohreint at koma til heñar/ Þui hun er birte þss eilÿfa Liossins/ og ein skiær Skuggsio Guddomligs kraptar/ ꝛ ein mynd hñs Giæsku. Hun er ein/ ꝛ verkar þo alla hlute/ Hun er þar hun er/ ꝛ endurnyiar þo alla hlute. Og hun giefur sig æ ꝛ alla tÿma j Sæler bra Heiløgu/ ꝛ giører at Gudz vinum ꝛ Prophetum. Þuiad Gud elskar ønguan nema hñ blÿfe vid Spekena. Hun framgeingur vegligar eñ Solen ꝛ allr Stiørnur/ ꝛ hia Liosenu at reikna/ þa geingur hun langt yfer. Þuiat Liosid hlytur fyrer Nottiñe ad vÿkia/ Eñ Ranglæte yferuiñur alldrei Spekena. Hun nær Vollduglíga fra einum enda til añ ars/ ꝛ styrer vel øllum hlutum.

Huad Speken er

VIII

A Þessa hef eg elskat/ ꝛ epter heñe leitad fra minum Barndome/ ꝛ eg huxade at taka hana mier til Brwdur/ Þui eg hefe feinget ast til heñar Vanlei ka. Hun er miøg ættgøfug/ þuiad heñar vmgiengne er hia Gude/ ꝛ DRO TTEN allra hluta elskar hana. Hun er Ꝥ Heimugliga ræd i Gudz vidꝛ kieñingu/ ꝛ framkuæmer hñs Verk. Er Rÿkdomuren Agiætur hlutur þssa Lÿfs? Huad er Rÿkara eñ Speken s̃ skapar alla hlute? Giører Ꝥ Vitskan? Nũ er merkelig re Meistare a mzal allra eñ hũ? Eñ elskar nockur Riettuÿsena? Heñar Erfide er eckert vtã Mañkosterner/ Þui hun kieñer Hæuesku/ Hygginde Riettuÿse og Styrkleika/ huerier hluter
B nytsãligaster eru þssa Lÿfs. Ef girnist nockur margt ad vita/ þa kañ hũ ad hitta vppa/ bæde þ vmlidna ꝛ okõna/ Hun skilur Diupar rædur/ ꝛ kañ at leysa vr myrkuum Rædgatum. Hũ veit Teikn og Stormerke fyrer fram/ ꝛ huernen Ꝥ mun tilganga a huerre stund ꝛ tÿma.

Speken

Eg hafde

Eg hafde hugad mier at taka hana mier til samlags/ Þuiad eg veit ad hun mū vera mīᵉ godur rꝍdgiafe/ og huggun j Sorg ꝛ Motgange. Fyrer hana hefꝛ Yngismaduren Prijs a medal Folksins/ og heidur hia þm gømlu. Eg mun fiñast snarpuitur j Domenum og hia þm Volldugu skulu meñ furda vm mig. Þa eg þeige/ þa munu þr bijda mijn/ Þa eg tala C muñu þr þ athuga/ Þa eg framseige mijn ord/ þa mūu þr leggia hendur a siñ Muñ. Eg mū fa odaudligt Nafn af heñe/ ꝛ lꝍta epter mig eilijfliga miñing hia mijnum epterkomendum. Eg skal stiorna folkenu og þr Heidnu munu verda mier vndergiefner. Grimer Tyrañar skulu verda hrædder/ þa þr heyra til mijn/ og eg mun fiñast a medal Folksins goodsøm ꝛ i Bardaganū ein Hetia. Þa eg er heima þa hefe eg vnadsed af heñe/ Þui þ er ei leidesāligt ad hafa vmgeingne mꝫ heñe/ eigi helldꝛ leideligt ad vera hia heñe mꝫ lyst ꝛ Glede. Vm slijkt huxade eg/ og lagde þ a hiartad/ Þuiat þr sm̄ heñe til heyra/ þeir hafa eilijfa veru/ Og þr sm̄ heñar Viner eru þr hafa hreinferduga Lysting. Þar kiemꝛ Oþrotnande Rijkdomur D af erfide heñar handa/ og hyggindꝫ af heñar samuistum ꝛ rꝍdū / og eirn goodur Lofstyr af heñʳ vmgeingne ꝛ vidrꝍdu/ Eg gieck vm kring at leita heñar/ so at eg nꝍde heñe.

Þui eg var eitt Barn goodrar Natturu/ ꝛ fieck fagra Saal. Eñ þa eg var vppfꝍddur Ox eg ꝛ vard Osaurgadur Lijkame. Eñ þa eg merkta / ad eg kuñe ecki mꝫ ødru mote Kurteis ad vda/ vtan Gud giæfe mier þ(ꝛ þ kiende eirnen skilnigs/ ad vita/ huers Nꝍd þ er) þa gieck eg Fyrer DROTTIN/ ꝛ bad hū/ og sagde af øllu mijnu Hiarta.

IX.

Gene. 1
Ein agiæt Bæn/ Giørd og Dicktud vnder nafne Salomonis/ ꝫllū Høfdingium til epter dæmis/ suo ad bidia

Þ VD miña Forfedra/ og DROTTEN allrar Giæsku/ þu sm̄ alla hlute A giørder fyrer þitt Ord/ og fyrer þijna Speke hefur mañen tilreidt/ ad hañ skyllde Drottna yfer skiepnunū/ s þu hefꝛ skapad/ ad hū skyllde styra Heimenū mꝫ Heilagleika og Riettlæte/ og dæma mꝫ riettuijsu hiarta/ Gief mier þa Speke sm̄ ætijd er j kringū þiñ Velldisstol/ ꝛ vtkasta mier ei fra þinum Børnum/ Þui eg er þiñ Þrꝍll/ ꝛ sonnr Ambattar þiñar/ ein ostyrk Mañeskia ꝛ stundlig/ ꝛ of skilningsueyk i þinum Riettindum ꝛ Løgmaale. Og þo at nockur a medal Mañaña søa være fullkomen/ þa gillder hū eckert/ ef hū hefur eigi þa Speke sm̄ fra þier kiemur.

ij Para. 1
Prouerbi. viij

Þu vtualder mig til Kongs yfer þiñ Lyd/ og ad vera Domari yfer Sonum þijnum ꝛ dætrum. B Og baudst mier ad byggia eitt Mustere a þijnu Heilaga Fialle/ ꝛ eitt Alltare j þeim Stad sm̄ þu byr/ huert at vera skyllde lijkt þre heilogu Tialldbwd/ sm̄ þu liest fordum giøra ꝛ þijn Speke mꝫ þier/ huer ed veit þijn verk ꝛ þar var nalæg/ þa þu giørder Heimeñ/ ꝛ veit huad þier vel lijkar/ ꝛ huad riett er i þinum Bodordum.

Send hana hingat ofan af þinum Heilaga Himne/ ꝛ af þijnu dyrdarvelldis sæte/ Send C hana so at hun sie hia mier/ ꝛ erfide medur mier/ So ad eg kuñe ad skilia huad þier vel þocknast/ þuiat hun veit alla hlute ꝛ skilur þ/ Og læt hana leida mig skickanliga fram̄ j minum Verkum/ ꝛ vardueita mig fyrer sijna Vegsemd. Þa munu þier þocknast mijn Verk/ Og eg mun dæma þitt Folk riettuijsliga/ ꝛ makligur vera mins Fødurs Hasætis.

Esa. xl
Rom. xi
1 Cor. ij

Þui huer er sa Madur sm̄ veit Gudz Rꝍd? Eda huer kañ at huxa Gudz vilia? Þuiad D Daudligs mans huxaner eru efasamar/ ꝛ vort Aform er haskasamligt. Þuiat Daudligur Lijkame þynger Sꝍlena/ ꝛ þita Jardligt hreyse nidurþrycker tuistrudu Hugskote. Vier hittū Naumliga a þ s̄ a Jørduñe er/ ꝛ fiñum þ varla s̄ a mille Handaña er. Huer vill þa rāsaka þ s̄ er a Himnum? Huer vill vita þitt Rꝍd/ vtan so sie ad þu giefer Spekena/ ꝛ sender þiñ Heilagan Anda af hædiñe/ og at verken a Jørduñe verde riettuijs/ og Meñerner lære huad þier vel þocknast og verde Sꝍluhialpleiger fyrʳ Spekena.

X

Adam
Gen. ij

Þ Esse Speke varduei tte hū sm̄ fyrst var giordur/ ꝛ alleina var skapadꝛ/ Ver A ollduñe til eins Fodurs/ Og leidde hū vr sijnū Syndum. Og gaf hm̄ magt ad Drottna yfer øllum hlutum.

Cain
Gen. iiij

Fra huerium þa sa hiñ Ranglꝍte affiell fyrer sijna Reide/ fordiar fadist hū vegna sijns grūmliga Brodur dꝍaps.

Og þa Jorden var fordiorfdut þss vegna mz Vatzflodenu/ þa hialpadi Speken aptur/ z styrdi þm riettlæta mz einu litlu Trie. Noe Gen. vi vij

Þesse fañ þañ Riettlæta þa Neidingiarner lifdu so vondsliga aller j Villuñe/ z hiellt ho num ostraffanligum fyrer Gude / Og liet hañ vera stødugan/ i giegn þui Fodurliga Niar ta til Sonarins. Abraham Gen. xij

B Þesse frelste þañ Riettlæta þa þr Ogudligu forgeingu/ þa hñ flyde vndan Elldenum sm fiell yfer þær sm Borgernar/ huerra audner eñ nu giefa Reyk af sier/ til Vitnisburdar þra Illsku/ z þau Trien sm bera ofulluaxen Auoxt/ z su Sallt Swla/ sm þar stendur til amiñ- ingar þm Vantruudum Sælum. Þuiad þr ẽ ecki hirda vm Spekina/ hafa ecki ad eins þañ skada/ ad þr þeckia ei þ goda/ Nelldur læta þr epter sig eina amiñing þm Lifendu/ suo at þr gieta ecki dulist j þui ẽ þr fooru villt. Eñ Speken frelsar þa af øllum Narmkuælum/ ẽ sier hallda vid hana. Lot Gen. xix

Þessi leidde þañ Rietlæta a riettum veige/ sm vard at flyia Reide Brodur sijns/ z vijsade honum Gudz rijke/ z sagde honum huad Heilagt er/ Og hialpade honũ i hñs Erfide/ so at hñ audgadist z aflade mikilla Fiarhluta mz sijnu Erfide/ Og hũ var mz honũ/ þa hñ var suiken af þm sm honum giørde oriett. Og hun giørde hñ ohrædðan/ fyrrr þm sm at soktu epter ho num. Og hun gaf honum Sigur j þui þunga Strijde/ so ad hañ skylde merkia ad Gud hrædslan er sterkare eñ aller hluter. Jacob Gen. xxviij / C / Gene. xxxij

Þesse yfergaf ecke þañ Riettlata ẽ selldur var/ Nelldur varduecitte hñ fra Syndiñe / For mz honum i Myrkuastofuna/ og yfergaf hñ ecke j Fiotrunum. Þangat til hun fieck honum Stiornarsprota Rijkesins/ og Valld yfer þm sm honum høfdu giort Oriett. Og hun giør- de þa ad Lygurum sm hñ høfdu straffad/ z gaf honum eirn eilijfan Neidur. Joseph Gen. xxxvij

Þesse frelste þ Heilaga folk/ z þ ostraffanliga Sæde/ fra Neidingiunum ẽ plægudu þa. D Nun kom j Sæl DROTTINS Þienara/ og stod j mote þm Griña Konge mz Dadsã legum verkum z Tæknum. Nun launade þm Heilogu þra erfide/ z leidde þa i giegnum Da samligan veg/ Og hun var þra hlijfd a Deigenum/ z eirn Loge a Nottiñe/ lijka sm Stiørn. Nũ leidde þa i giegnum þ Rauda Haf/ z leidde þa j giegnum stor Vøtn. Eñ þra Ouinum søkte hun nidur/ z þssa droo hun af Nafsins gruñe/ Þar fyrer ræntu þr riettlætu þa Ogud- ligu/ z Prijsudu þitt Heilaga Nafn DROTTIN/ og lofudu mz sijnum Muñi þina sigur sæla hønd. Þuiad Speken vpplauk muñe hins Mallausa/ z giørde Smabarnaña Tungr talande. Israels børn Exo. iij vij ix / Exo. xiij / Psal. lxx ix

XI.

A Hun greidde þra verk fyrer hønd þss Heilaga Propheta. Og hun leidde þa i giegnum Eydemørkena/ so ad þr settu sijn Landtiølld i Obygdiñe/ og stodu j giegn sijnum Ouinum/ og hefndu sijn a þrra Motstødumønum. Þeir køll udu a þig þegar þa þyste/ og þm gafstu Vatn af þui hæu Berge/ og þeir slocktu sñ þosta af þm harda Steine. Og þ sama sm þra Ouinum vard at Plægu/ þ vard þm til gooda þa þr lidu neyd. Þuiad lika sm þr adrer hræddust af Blodenu ẽ kom i staden þss reñanda Vatz/ þre skipun til Strøffunar/ þa ad meñ vrdu Børnen vt ad bera. So gafstu þssum nægd Vatsins oforuarandis/ og auijsader þar mz / mz þra Þorsta/ huernen ad þu plægar þa Þuerbrotnu. Moses Exo. xvi vij z Num xx

B Þuiad þa þssara var freistat/ z þr vrdu mz Nad hirdter/ þa vnderstodu þr huernen at þr Ogudligu verda mz Reide Dæmder og Plægader. Þessa hefur þu amint/ og reynder þa so sm eirn Fader/ Eñ hina adra straffader þu z fyrerdæmder ẽ eirn strangur Kongur. Og þr vrdu eins Plægader/ þr ẽ þar voru hia/ suo ẽ hiner er þar ecki voru. Þui þar kom tuefølld Nørmung yfer þa/ z so Anduarþan/ þegar þr hugsudu vm þ vmlidna. Þui þa þr heyrdu ad þssum var þ til goopa sm hinum vard til Plægu/ þa fundu þr til DROTTINS. Þui sa/ huerium þr høfdu adur forsmæanarliga burtskwfat z kastat/ og hñ Spottat/ hañs vegna mættu þeir at sijdustu vndrast/ þa þad fieck þañ Enda/ ad þra Þorste var ecki lijka ẽ þeirra Riettlætu. Þa Vatned vard ad Blode Exo. vij

C Lijka z eirnen fyrer Þussligar huxaner þra Ranglætis/ huar mz þr vrdu suikner/ z tilbæ du skynlaus Skridkuikinde og fyrerlitlig Dyr/ þa sender þu a medal þra fiølda skynlausra Dyra/ þm til straffs/ So þr mætte skilia/ ad huar mz eirn hñ syndgar/ þar mz verdur hañ og Huar mz eirn Syndgast/ mz verdur hañ straffadur

 refstur

refstur. Þuiad eigi skorkade þad þijna Almættis Hønd (huer ed Heimen hefur af osyne-ligu efne skapat) ad senda fiolda Biarndyra yfer þa/ edr diørf Leon/ edr nyskøpt okiend Dyr edur þau sem Ellde spyie/ edur hrædeligum Reyk vtbliese/ edr þau huerium at Elldur vr Aug-um tiñade/ huer ecki at eins giæte j sundurmured þa mz fordiørfung/ helldur z suo eirnen dræ-pe þa mz siñe hrædeligre syn. Ja/ æn þessa þa kuña þr ad falla fyrer eirn einasta Anda/ of sækiast mz Hefnd/ z fyrer Krapt þins Anda sundurtuistrader at verda.

Eñ þu hefur skickat alla hlute mz Mæler/ tølu og Vikt/ Þuiad ætiid er stort megn hia þier/ Og hu kañ ad standast i mote Makt þins Armleggs? Þuiat Heimuren er fyrer þier/ so sem Mundangs tunga i Vogiñe/ z so sem Drope morgun daggar/ s fellur a Jordena. Eñ þu myskunar øllum/ Þui þu hefur magt yfer øllum hlutum/ og vmlijdur mañaña synder/ so ad þr skule betra sig. Þui þu elskar allt þ sem til er/ z eigi hatar þu neitt af þui sem þu hefur giort/ Þuiad þu hefur sañliga þ ecke neitt giort þ þu hefur hatur til. Huernen kañ nockud ad standast ef at þu ecke villder? Edur huernen kyñe þ at varduettast sem þu ei kallad hefr? Eñ þu hlijfer øllum hlutum/ Þuiad þr heyra þier til DROTTIN/ þu sem elskar Lijfed/ og þiñ oforgeingeligur Ande er i øllu. D

Gud elsk^r sijnar Skiepnur

XII.

Canaanitar þ sem þornþærdu sin Born

Har fyrer hirter þu mz hoofseme þa sem falla/ og amiñer þa mz Ogun a sijna Synd/ So at þr yfergiefe Ranglæted/ og true a þig DROTTEN. Þui þa þu vart ouinur þra fyrre Maña/ s biuggu i þinu Heilaga Lande/ af þui þr drygdu Illmañlig verk/ mz Gølldrum/ og villder fyrer Hendur vorra Forfedra afma þa Ogudligu Fornfærara/ og þa Myskunarlausu Mordingia/ sem dræpu sijna Syne/ Þeir ed ætu Mañaslætur/ z drucku hrædeligt Blod z lie-tust giøra þier þtta til Þionustu/ Og þr/ s Forelldrarner voru/ Myrdtu þær Sæler s ønguа hialp høfdu/ Vppa þ Landet sem fyrr var þ besta a medal allra/ skyllde vera eirn makligr Bwstadur Gudz Børnum. Þo hlijfder þu þm/ suo s møñum/ z sender þijna fyrerreñara fy-rer þier/ sem er þitt Herlid Stijngande Flugur/ vppa þad ad þeir skylldu fyrerkoma þeim mz tijdiñe. Ad vijsu var þier ecke omøguligt/ ad varpa þm Ogudligu vnder þa Riettlætu j Bardaganum/ eda sundurmeria þa alla fyrer Olmum Dyrum/ elligar mz einu hastyrde/ He-lldur dæmder þu þa mz tijdiñe/ og gafst þm bidlund til betrunar/ Þo at þu vel visser at þr hø-fdu jlla Natturu/ z þra Hreckuijse var þm mz fædd/ og ad þr alldrei mundu vmskipta sijnum Hugreñingum. Þuiat þr voru eitt Bøluad Sæde i vpphafe/ So þurfter þu ønguan ad for-dast/ þo þu fyrergiæfer þm þ/ huar mz þr høfdu syndgast. Þuiad huer vill seigia til þijn/ Huad giører þu? Edr huer vill j mote standa þinum Dome? Elligar huer vill skullda þig vm þa foreyddu Heidingia hueria þu hefur skapat? Eda huer vill setia sig til Hefndar vid þig/ vegna þrar Ranglætu Mañeskiu? Þui þar er eingen Gud vtan þu/ sem vm hyggiu he-fur allra hluta/ So ad þu þar mz audsyner/ at þu dæmer ecke Rangt. Þuiat huerke Kongr nie nockur Tyrañe kañ ad ganga þier vnder augun fyrer þa/ sem þu Straffar. A B C

Vespae

Fyrst þu ert Riettlætur/ þa stiornar þu øllum hlutum rietteliga/ z helldr þ ecki sooma þijnu Maiestatis Vellde ad Fordæma nockurn sem ei hefur til saka giort. Þuiad þiñ styrkleike er Høfdingskapur Riettuijsiñar/ Og mz þui þu stiornar øllum/ þa hlijf^r þu øllum. Þui þu he-fur audsynt þiñ styrkleika/ a þm sem ecki trudu/ ad þu vart so Almattugur/ og þu audsynder þig a þm/ sem vissu sig at vera a Diarfa. Eñ þu hinn Vollduge Drottnare/ dæmer med hoguærd/ z stiornar oss mz mikille linkind/ þui þu megnar allt þ sem þu villt.

a Diarfa) a Egiptskñ i Hafenu rauda

Eñ mz soddan giørningum kieñer þu þinu Folke ad Meñ skulu vera Riettlæter z god^r. Og þu lætur þin Børn þar af læra/ ad þau skule hafa gooda Von/ þ þu vilier medtaka yf-erboot fyrer Syndernar. Þui þar sem þu straffader Ouine þiña Barna/ z þa sem Daudan høfdu verdskulldat mz slijkre Linkind z vndandrætte/ og gafst þm stund z Toom Idranar/ Med huad meira athuga Dæmer þu þa þin Børn/ vid huerra Fedur þu vppreister eirn Eid og Sattmala/ mz mørgum goodum fyrerheitum. Þar fyrer so opt sem þu straffar vora Oui-ne/ þa giører þu oss þ til Hirtingar/ So at vier hefdum glogguar giætr a þiñe Giæsku/ Ad þo vier verdum dæmder/ þa skulum vier þo treysta vppa þina Myskunseme. D

Huar fyrer þu og straffader þa b Ranglætu mz þra eigen Suiuirding/ s þo lifdu þuss-liga

liga. Þui þr voru olldungis so langt burt j Villuna fallner/ad þeir hielldu þau Dyr fyrer a Ranglætu)
Gude/sm voru fyrerliten hia þra Ouinum/ suikner lijka sm skynlaus born. Þar fyrer hefur Þeir Egiptsku
þu z athlæligt straff lated yfer þa koma/so sm yfer skilningslaus Born. Eñ þa þr okku tilbadu þau dyr
du ecke suoddan Spottligar amiñingar/þa feingu þr ad fiña aluarligt Gudz Straff. Þui sm andstyggelig
þr vrdu af þm hlutum Plægader/sm þr hielldu fyr Gud/ Nuad þa angrade mz ollu/þa þr voru hia Gydin
sau/ þañ sm þr ædur villdu ecke þeckia/og mættu þeckia hñ fyrer eirn Gud/ þar fyrer kom gū/og kallar þ
Fyrerdæmingen vm sijder yfer þa. blægeliga plægu
ad þau dyr pyn
du þa sm þr til
badu

XIII.

A
Aññliga eru aller Meñ af Natturuñe Niegomliger/sm eckert vita af Gude Rom. 1
og af syneligum goodum hlutum ecki þeckia hñ sm hñ er/z ecki sia a verke Deut. iiij
nu/huer Meistaren er/Nelldur hallda añat huort Elld/z Vedr/ edr Vind
og Stiornur/edr strijd Votn/edur Liosen a Himnenum sm Verolldune stij
ra/ad vera Gud. Og ef þr hafa þocknan a þra frijdre skepun/z hallda þa
suo fyrer Gude/þa skylldu þr med riettu hafa hugleidt/ huersu myklu fremre sa er/ sem
er DROTTEN yfer ollu þssu/Þui hñ sm er allrar fegurdar Meistare/ hañ skapade allt
B þtta. Og þar sm þa furdade þra Mættur z Kraptur/þa skylldu þr mz riettu hafa markad
þar af/huersu Mektugr hñ er ŏ allt þtta tilreidde. Þuiat vt af þre myklu Fegurdarprydi/z
verkum Skaparans þa ma hñ þeckia/so ŏ af añare Mynd.

Eñ þo at þsser sie ei alldeilis fastliga auñstande/ þt þr kuña z vel ad fara villt þa þr Rom. i
leita Gudz z vilia giarnan fiña hñ. Þuiad nær ed þr vmgangast mz hñs skiepnr z hyxa þar
vppa/ þa verda þr fagner i skoduniñe/ epter þui ad skiepnurnar eru so fagrar þær sm Meñ
sia. Þo eru þr ecke þar mz afsakader. Þuiat hafe þr so miked kuñat ad vidurkeña/ ad þr
kuñe hatt akta Skiepnuna/ Nuar fyrer hafa þr þa ci myklu fyrre heñar DROTTIN
funded?

C Eñ þr eru Vesaler og þra Von ma vel reiknast a medal þra Daudu/sm kalla mañana Skurgoda
verk Gud/sm er Gull z Silfur Meistarligana til bued / og Dyra mynder/ edur gagnlauser dyrkan
Steinar sm eru giorder fordum/so ŏ þa nær eitt Triesmidur leitar Erfidis/hoggur einhuer Esa. xliiij
stadar Tried/z Vtsnickar z sliettar þ vel z giorer eitthuad smijdisligt og fagurt þar af/sem Jere. x
gagnligt kañ ad vera j þssu Lijfe/eñ Spænena þar af hefr hñ til þss ad sioda Mat mz/so ad
hñ kuñe at verda Mettur. Nuad ŏ afgangs er z ecke er til gagns/sm er þ Bogna z Kuist
D otta/þ tekur hñ z vtskier þ vandliga/þa hñ hefur ecke añad ad giora/og hñ smijdar þ Mei
starliga mz sijnum Hagleik/z giorer þ suo sm eins mans/edr fyrerlitligs dyrs mynd/hñ gio
rer þ rautt z maalar þ mz Raudum og huitū Color/z huar sm þ verdr blettot/þa ber hñ þar
Color a/ Og hñ giorer eitt fagurt Huskorn/hāda þui z setr þ a Veggen/z fester þ mz Jar
ne so þ skule ecki falla/slijka ahyggiu hefur hñ fyrer þui/ Þuiad hñ veit ad þ gietur ecki hial
pad sier sialft/þui þ er eitt Lijkneske/z þarf studnings vid.

Og nær hñ bidr fyrer sijnu godze/fyrer siñe Kuiñu/z fyrer sijnū Bornū/z hñ skamast sin
ecki ad tala til þss Dauda/ z hñ akallar þañ veyka vm Heilbrigde/bidur þañ dauda vm Lijf/
beidist hialpar af þm sm eckert duger/z vm luckusama Reisu af þm sm ecki kañ ad ganga/z
hñ bidur hñ vm aviñing/ erinde z vtuegu/ ad þ skule vel luckast/ þañ sm eckert Forma.

XIIII

A
Ins giorer og sa ŏ vill Sigla/og hyggur sier ad Skipferdast i giegnum sto
rar Bylgiur/ og hñ tilbidur eitt myklu slæmara Trie eñ þ Skiped er ŏ hñ
fer a. Þui þ er fundi erat til þss at sækia sijna næring þar mz/z Meistar
en hefur smijdat þ mz hagleik. Eñ þijn fyrersion/ Ofader/styrer þui/Þui
þu gefur veigen j Hafenu z oruggan gang a medal Bylgnaña. Nuar mz Exo. xiiij
þu bijuisar/hūnen ad þu kant ad hialpa allstadar/z eirnen lijka þar þo nockur giefi sig i Na Ioue. ij
fed an Skips. Þo epter þui ad þu ecke villt ad þ skal liggia til einskis sm þu hefur skapad
fyrer þiñ Vijsdom/þui skiedur at meñ trua so litlu Trie til sijns Lijfs/og eru holpner jñan
skipbords/ huar mz þr fara j giegnum hafsins Bylgiur.

 Þuiat

Noa
Gen viij

Þuiad og suo fordum daga/ þa þr Drambsømu Risar voru nidur slegner/ þa flydu þeir a huerium vonen var til ad fiølga Mañkyned j eitt Skip/ hueriu þijn hønd styrde/ og lietu so Verøllduñe sæde epter sig. Þuiad slijkt Trie er blezunar vert/ sm̃ meñ høndla riett mz/ Enn B hitt er Bøluunaruert sm̃ vtskierst mz høndum/ so vel sm̃ sa er ꝥ vtskier/ Þesse af þui/ ad hañ giører ꝥ/ Niñ añar þar fyrer/ ad ꝥ kallast Gud/ mz þui at ꝥ er eirn forgeingeligur hlutur/ Þuiat Gud hatar eins/ bæde þañ Ogudliga/ og hñs Ogudlig verk / Og verked skal straffast

Skwrgoden j
mz Meistaranum.

Þar fyrer skal Neidingiaña Afguda vitiad verda/ Þuiad þr eru ordner af Gudz skiepnu til Suiuirdingar/ og til Hneyxlunar Mañaña Sælum/ ⁊ til Snøru þm Fauijsu. Þuiad Skwrgod vpp ad reisa er sa stærste Hordomur/ ⁊ ꝥ vpp ad huxa/ er eitt skadsamligt Epterdæme j þssu lijfe.

Vpphaf
Skwrgodadyrkunar

Þau hafa ecke verit fra vpphafe/ þau munu og ecke eilijfliga vara/ helldur eru þau vppkomen i Heimenum fyrer einsama Vegsemd Mañaña/ ⁊ af þui vpphuxud/ at meñ eru suo skamlijfer. Þuiad nockur Fader var sa s̃ griet ⁊ hafde Harm epter siñ Son/ sa honum var fyrer tijman frateken/ Hñ liet giøra eitt Likneske/ og tok til ad hafa nu þañ fyrer Gud s̃ var framliden madur/ og skickade a medal siña eina Gudz þionustu ⁊ Offur. Þar eptera seirnæ vard slijk Ogudlig vijsa hallden fyrer eitt Løgmæl/ ad meñ vrdu at vegsama Likneskiur fyrer skipun Tyrañaña.

Sømuleidis þr s̃ ecki gætu heidrad meñena/ j þra augsyn/ fyrer fiarlægdar saker/ þa lietu þr vtmæla þra Andlitzmynder vr fiarlægum Løndũ/ og giørdu eitt for prydeligt Likneske epter þm Hermañliga Konge/ so ad hñ feinge sijna Hræsni synt/ so þm Fiarlæga s̃ Nalæga Og Vegsemdargirnden Nagleiks mañsins kom þm Fafroodu til at stadfesta suoddan Gudz C þionustu/ Þuiad huer hñ villde einum Høfdingia vel þiona/ hñ giørde fegurst Likneske med allskyns Nagleik. Eñ Alþydan/ huer ed mz soddan Nakleiks smijde var til teygd/ hun tok ad hallda þañ fyrer Gud/ sm̃ litlu einu fyrre var vegsamadur sm̃ madur. Af slijku kõ su villa j Heimen/ ad nær møñum lá nockut a/ edur þr villdu hræsna fyrer maktarmøñum/ þa gæfu þr Stockum ⁊ Steinum suoddan nafn/ sm̃ þm hæfde ecki ad hafa.

Þar epter lietu þr sier ꝥ ecki nægia/ ad þr villtust j riettre vidurkieñingu Gudz/ helldur þo

Suiuirdingar sm̃ af Skwrgod adyrkuniñe kom nær eru
Deut. xviii
Iere. vii xix

ad þr være i slijkum blindum lifnade Fauijskuñar/ þa kølludu þr þo slijka Illsku ⁊ Barattu/ eirn Frid. Þuiad añat huort dræpu þr sijn Børn til Offurs/ edr giørdu adra þa Gudz þionustu sm̃ ecki er fraseigiande/ edur sloust i ohofligar ofneytslr/ epter ouanaligum hætte/ ⁊ færdu sijdan huorke Hreinferdugt lijf nie Hiuskapar lifnad/ Helldur drap huer añan mz Suikũ/ edur Hugmodade hñ mz Hordome. Og a medal þra geingur fram̃ Blod/ Mord/ Þiofnadr D Suik/ Pretter/ Otru/ Ognan/ Meineidar/ Ofsokner hiña Riettlætu/ Opacklæte/ hneyxlaner vngra hiarta/ Hroopande Synder/ Blodskamer/ Hoordomar/ Saurlifnadur/ Þuiat su skem̃iliga Afguda þionusta/ er Vpphaf Ender ⁊ Efne til allz Ills.

Hallde þr Heilagt/ þa breyta þr so sm̃ være þr galder/ Spæe þr/ þa eru ꝥ einsamlar Lygar/ þr lifa ecki Riettferdugliga/ Sueria marga falska Muñeida. Þuiad mz þui at þr trua a þau steindaudu Skwrgod/ þa ottast þr onguan skada þegar þr sueria rangt. Þo sk Riettur ẽ kõa yfer þa fyrer huorutueggia/ bæde fyrer ꝥ ad þr hallda ei rietteliga vt af Gude/ fyrst ad þr giefa vakt Swkrgodũum/ so ⁊ fyrer ꝥ ad þr sueria rangt ⁊ falskliga/ ⁊ akta ekert þad Heilagt er. Þuiad Illska hins Ranglata fær enda/ ecke epter þre Magt sm̃ þr hafa/ þegar þr sueria/ helldur epter þui straffe sm̃ þr verdskullda mz siñe Synd.

XV.

Packargiørd

Gudz vidurkeñing
Joh. xvii

Nn þu vor Gud ert Astudligur/ Trufastur ⁊ Þolinmodur/ ⁊ þu Stiornar A øllum hlutũ mz myskunseme. Og þo vier Syndgust/ þa erum vier þo samt þijner/ ⁊ vidurkieñum þijna Magt. Epter þui ad vier vitum slijkt/ þa syndgunst vier ecki/ Þui vier reiknũst þiner. Eñ þig ad þeckia/ ꝥ er þad fullkomna Riettlætid/ og þijna Magt ad vita er root þss eilijfa Lijffsins. Þuiad mæñaña vondar fundningar villa oss ecki so/ ⁊ eigi helldur ꝥ fanyta Erfide Mælarans/ s̃ er eitt mælad Likneske mz allshættudum Lit/ huers fegurd at hneyksslar þa hinu Fæfrodu/ ⁊ þr sem giarnan giøra ꝥ Illt er/ þr hafa lyst til þra Lijflausu og daudu Skwrgoda. Þeir eru ⁊ makliger slijk

liger slijks Auaxtar/bæde þr sm̄ þau giøra/girnast z Vegsama.
B Og eirn Leirpottasmidur sm̄ hnodar þañ blauta Leir med Erfide/hañ giører allra handa Rom. ix
Kier/oss til þarfenda/Hñ giører af sama Leirnum huorutueggiu Kerin/ bæde þau s̄ til hreiñ
rar/z þau s̄ til Ohreirnrar þionustu heyra. Eñ huar til ad sierhuert þra verdur haft/ꝥ sten
dur j Leirkierasmidsins Vallde.
Eñ ꝥ er eitt aumligt Erfide/nær ed hñ giører vr þm sama Leir eirn Onytan Gud/ hñ sm̄ Skurgoda smider og Piet arar
sialfur eigi ædur allz fyrer løngu var af Jordu giørdur/og þangad fer aptur jñan lijtils tij-
ma sm̄ hñ er afteken/þegar Sælen su sm̄ hñ haft hefur/verdur fra honum teken. Eñ hañs Gen. xxiij
Ahyggia er ecki af þui/ad hñ skule erfida/eigi helldur ad hñ hefur so stutta Lijfdaga/helldur
ꝥ ad vedia vm Smijdar vid Gullsmiden og Silfursmiden/og ad hñ giete giørt ꝥ epter Kop-
C arsmidnum. Og hñ hælist vm ꝥ at hñ smijdar falskt smijde. Þuiad hñs Hiartans Hugreñ
ingar eru Aska/og hñs Von miñe eñ Molld z hñs Lijf leidara eñ Leir/Mz þui hñ ecki þec-
ker þañ s̄ hñ hefur skapad/og Sæliñe hellte i hñ/sa sm̄ arfidar i honum/Og j hñ blies þm
Lifanda Anda.
Þeir hallda Mañsins Lifnad fyrer gaman/z Mansins athæfe fyrer Markadarskeink/
Og seigia ad Meñ meigi allstadar leita Auiñings/z jafnuel a vondum hlutũ. Þesser synd
ga vijssuitande/þegar þr giøra suoddan Niegoma og mynder af Jardar Leire. Eñ þr eru
Fauijsare z aumare eñ eitt Barn(sm̄ eru Ouiner þijns Folks hueriu þr nidurþryckia)ad þr
hallda allra handa Neidingia Skurgod fyrer Gude/huerra augu ad ei kuña sia/þra Naser Psal cxiij
ei ad Lyckta/ þra Eyru ecki ad heyra/þra Fijngur ecki at Þreifa z þra Fætur eru mz aullu
D later at ganga/Þuiad ein Mañeskia giørde þau/og sa sm̄ Anda hefur af ødrum hañ hefur
myndat þau. Eñ madur kañ ecke at giøra ꝥ honum sie lijkt og sie þar mz Gud/ Þuiad med
þui hñ er Daudligur þa giører hñ visseliga ꝥ dautt er med sijnum Ogudligum Hondum. a Signud) . Þad eru Høggormar/huerium Bølvad var Gen. iii
Og hñ er vijst betre/eñ ꝥ hueriu hñ veiter Gudz Þionustuna / Þuiad hañ er Lifande eñ þau
alldreige.
Nier at auk er þau allra grimustu Dyr/z ef þm er samãiafnad vid øñur skynlaus Dyr/
þa eru þau myklu verre. Þuiad þau eru eigi føgur asyndar/so sm̄ øñur Dyr sm̄ føgur eru
a ad lijta/ Og þau eru huerke a Signud nie Blezud af Gude.

XVI.

A
Ar fyrer vrdu þr og tilheyreliga mz slijku Plaagader/ og vrdu Þijnder/af Num. xv
fiølda Jllra Orma. J mote huerre Plægu þu giørder þinu Folke gott/z
tilbiost þm eina nyia Fædu/sm̄ er/Coturnices þm til næringar epter hueriũ
þa lyste so ad þr sm̄ girnd høfdu til slijks matar/skylldu z so læra af þessum
gefnum Fuglum ad stilla Natturliga naudþurft. Eñ þr adrer sm̄ vm litla
stund naud lidu/ skylldu og eta nyan Mat. Þuiad ꝥ ætte so til ad ganga/ at slijk Neyd
sm̄ ecki kuñe ad hindrast hun skyllde koma yfer þa adra sm̄ rangliga Hondludu / Eñ þessum
skyllde ꝥ vera ad eins ein vnderuijsun/ huernen þra Ouiner yrde Plægadr.

Sañliga þar komu og vond Olm̃ Dyr yfer þssa og þr vrdu bitner z fordiarfader af biu
gum Hoggormum. Þo varde su Reide eigi til enda/ helldur vrdu þr vm stundar saker hræd Num. xxi
der/til viduørunar. Þui þr høfdu eitt hialparteikn/so ad þr skylldu huxa vppa Bodordid þi
ns Løgmals. Þuiad huerer sm̄ sneru sier ad þui Teikne/þr vrdu Heilbrigder/Ecke fyrer ꝥ
a huert þr horfdu/Helldur fyrer þig þu Hialpare allra/Og þar mz audsynder þu vorum O-
uinum/ad þu ert sa s̄ frelsar fra øllu Jllu.
Eñ hiner vrdu Rifner j Hel af Eingesprettum z Flugum z kuñu eigi neina Lijfs hialp at
siña/Þuiad þr voru þrar Plægu makliger. Eñ þær eiturligu Drekateñur kuñu ecki at ska
da þijn Børn/Þuiad þijn Myskunseme vardueitti þau z giørde þau Heilbrigd. Þuiad þau Exo. viii x
B voru þar fyrer strøffud/z strax aptur læknud. So ad þr skylldu læra ad huxa vppa þitt Ord Apoc. ix
og falla ecki ofdiupt j Gleymskuna/helldur vera ofnuanliger fra þinum Velgiørningum/
Þuiad huerke Jurter nie Plæstur læknade þa/ helldur þitt Ord DROTTEN/sm̄ læknar
alla hlute. Þui þu hefur Magt/ bæde yfer lijfenu og yfer Daudanum/ og þu leider nidur
til Heluitis Porta/ og þu leider burt þadan aptur. Eñ þar sm̄ nockur Madur Vegur añ-

añ af siñe Illsku/ þa kañ hñ ecke þañ vt farna Anda apt: ad færa/ ⁊ eigi þa fraskilldu Saal aptur ad leida.

Eñ omøguligt er ad komast vndan þiñe Hende/ Þuiat þr Ogudligu s̄ ei villdu þeckia þig/ þr vrdu strycktter fyrer þiñ mecktuga Armlegg/ þa þr voru yferfallner med̄ faheyrdu Regne/ Nagle/ Ouedre/ so þr kuñu ei vndan at komast/ ⁊ vrdu af Elldenū vppetner. Og þ var mest

Exo. ix furdande/ at Ellduren brañ mest j a Vatnenu/ huert ed þo vtslockur alla hlute/ Þuiad Ver

a Vatne) i þellerregnenū ollden strijdde fyrer þa Riettlætu. Stundum stillte Logen sig/ so ad hñ eckt vppbrende þau C

Dyr s̄m send voru a mzal þra Ogudligu/ helldur ad þr sialfer skylldu kuña at sia/ huernen þeir vrdu fyrer Gudz Dom suo Plaagader. Eñ stundum Logade Ellduren j Vatnenu/ mott Elldsins edle so ad hñ i eyde legdi þa Ranglætu.

Þar i mot fædder þu þitt Folk mz Eingla fædu/ og sender þm tilbued: Braud af Himne

exo xiii Num. xi num/ an Erfidis/ huert alla Lijfs lysting veitt gat/ og var sierhuerium epter sijnum smacke (Þuiad ef at meñ bijda epter þier/ þa opinberᵛ þu þijnū Børnū huersu sætur þu sierᵗ) Þuiad huer giørde þar af huad hñ villdi/ eptʳ þui s̄m hñ fieck lysting til at smacka/ suo edur so. Eñ þar var Snior og Hagl i Elldenum ⁊ smellltist ecki/ so ad þr skylldu vita huernen ad Ellduren/ s̄m ⁊ eirnen brañ j Haglenu/ ⁊ lyste j Regnenu/ fordiarfade Ouinaña Auoxtu.

Sa same Elldur hlaut at gleyma sijnum eigen Krapte/ vppa þad at þr Riettlætu skylldu D

Skiepnurnar þiena Gude snua sier. Þuiat skiepnan su s̄m þier þionar s̄m sijnum Skapara er reidubuin at Plaaga þa Ranglætu/ ⁊ hun mykist til at giøra þm gott s̄ treysta vppa þig. Þar fyrer liet hun ⁊ vm breyta sier allauegana a þm tijma/ ⁊ þionade i þre gæfu/ s̄m fædde alla huern eptʳ sijnū vilia s̄ hñ medþurfte/ So at þijn Børn skylldu læra/ huer þu elskar DROTTIN/ Ad vaxē A-

Deut. viii Matth iiii uoxtur fæder ecki Mañen/ helldur þitt Ord vpphelldur þm s̄ truer a þig. Þuiat þ s̄ ecki for eyddist af Elldenum/ þ vard strax heitt af litlu Solskine og brædnade/ So þ yrde heyrū kuñigt/ ad meñ ættu at þacka þier ædur eñ Solen vppgieck/ og koma fram̄ fyrer þig þegar Liosit gieck vpp. Þuiat von hins oþacklæta sk forganga s̄m Hrijmfrost a Vetre/ ⁊ burt reña s̄ gagnlaust Vatn.

XVII.

Myckler ⁊ Omælanliger eru þijner Dóar DROTTIN/ Þar fyrer bregdst A

þ þm Fauijsu moñū/ Þui þa þr huxudu vndʳ at þrycka þitt Heilaga folk/ þa voru þr bundner mz Myrkrū/ so s̄ þr Ranglætu/ ⁊ s̄ Fiotradʳ vm Lágnætte/ ⁊ þr lau jnebyrgder vnder Þekiunum suo s̄ Flottameñ / fyrer þm eilijfa Vijsdome. Og þa þr meintu ad sijnar Synder mundu vera geymdar/ ⁊ forgleymdar vnder eirnre blindre Þoku/ þa vrdu þr hrædeliga ad skilder/ ⁊ skielfder fyrer Skrijmsla Sioner. Þuiat sa Afkimen þar þr voru j/ hñ kuñe ecke at hallda þm Ohræddum. Þar var nydur j kringū þa s̄m þa hrædda giørde/ og þm syndist Oskapligar Ouætter/ fyrer huerium þr voru hrædder. Og Ellduren kuñe mz øngre Magt at lysa þm/ ⁊ eigi helldur þa kuñe þ klæra skin Stiarnaña ad vppbirta þa aumligu Nott. Eñ þm birtist vel eiñ B

Elldur breñande af sialfum sier/ hrædeligur. Þa hræddust þr suoddan Sioner/ sem þo eckert var/ og huxudu/ at þar munde vera eñ verra epter eñ þ s̄ þr sau.

Þær Missyningar ⁊ Galldrarner voru ⁊ nidurlagdʳ/ ⁊ þ stora Raup þra Kuñattu vard at Spotte. Þuiat þr s̄ toku sier fyrer/ at burt reka Hrædsluna og ottan fra þm siuku Sælum/ þr vrdu sialfer Siuker/ suo at meñ dærudu þra Hrædslu. Og þo þr hefdu af øngu so-

exo. x ddā Hrædslu hrædder ordid/ þa hefdu þr þo matt at øngu óda af Hrædsluñe/ þa Dyrē foru a mzal þra/ ⁊ þa Hoggormarner so hæstu Flockum saman/ So at þr ogiarnan litu vpp i Loptid/ huers þr mattu þo ecki vid missa. Þuiat þa nockur er so efablanden/ þ giører hañs C

eigen Illska/ sem her Vitne yfer honum ⁊ fordæmer hñ/ Og ein hrædd samuitska/ vænter ætijd hins versta. Þuiat hrædslan kemur þar af/ at eirn treyster sier ecki til at forsuara sig/ og

Conscientia Mille Testes veit sier øngua Hialp vijsa. Eñ huer s̄m lijted traust hefur j Hiartanu/ þar verdur Vijlsemen stærre eñ Plaagan sialf.

Eñ þr s̄m vnder eins suafu a þre Nottu (huer ed var ein hrædelig ⁊ ein riett Nott/ ⁊ komen var vr fylsne þss hrædeliga Heluitis) þa vrdu sumer af ognarligū Sionū vm kring drifner/ Sumer fiellu nidur so at þm var Lijfs oruænt. Þui þar kom fliot oforuarandis Hrædsla yfer þa/ so at huar s̄m huer var staddr/ var gripen j þui/ hañ var so sem være hñ jnbyrgdr

j Dy-

j Dyplyfzu/og geymdur ꜳn Fiøtra/huert sm̃ hñ var Akuruerks madur/edr Hirder/ edr añar
vtuiñumadur/helldur hlaut hñ ad bera slijka neyd vndan huerre hñ gat ecke komist/ sm̃ suo
D brꜳdliga greip hñ. Þui þr voru allersaman Hertekner mz eins hattar Myrkursins Fiøtrū.
Þar s̄ j nockrum stad blꜳste Vindur/edur Fuglar sungu sætliga vnder fogrum Greinū/
elligar Vatned rañ mz fullre rꜳs/edur Steinarner fiellu mz Sterkum hliodum/edr støckuā-
de Dyr hlupu s̄ ecki kuñu ad sia/Edur þau Olmu Dyr Jlla lietu/ edr Duergmꜳled gall vr
holum Klettum/þa skielfde þ þa ⁊ hrædda giørde. Þuiat øll Verollden hafde skiært Lios/ ⁊
gieck i sijnum verkum oforhindrud/ alleinasta yfer þssum var ein Diup Nott. Huer ed var
mynd þra Myrkra s̄ yfer þa koma skylldu. Eñ þr voru sialfum sier þyngre/eñ Myrkrin.

XVIII.

A EN þijner Heilager høfdu eitt Lios/ ⁊ Ouinerner heyrdu þra hliod/ eñ þr
sau ei þra Mynd. Og þr lofudu þ at þr lidu ecki slijkt/ ⁊ þr þockudu þ/ad
þr hinu sømu sm̃ fyrr høfdu skada af þm feingid/hefndu sijn ecki a þm/og Exo. xiii
oskudu at þr mꜳttu vera langt fra þm. Þar a mot gafstu þssū eirn elldlig
ā stolpa s̄ þm vijsade okuñigan veg/ og þu liest Solena ecki skada þa a þre
dyrdligre reisu.
Þuiat hiner voru ⁊ þss verduger/at þr skylldu Liosed missa/ ⁊ liggia Fiøtrader j Myrkre-
nu/suo s̄ i añare Myrkuastofu/Þeir s̄ hielldu þijn Børn Herteken/Fyrer huer/þ Oforgeīn-
geliga løgmalsins Lios/ skyllde Heimenū giefet vda. Og þa þr þeinktu Børn þra Heilogu
at drepa (og ª eitt af þm/ sm̃ vt var bored ⁊ þm til straffs vard veitt)þat okstu þra fiøldan ª Eitt)
Barna j bur / og þu fordiarfader þa j einu j myklu Vatne. Þad er/Moy-
B Sañliga/su sama Nott vard ꜳdur kuñgiørd vorum Fedrum/ so at þr være Oefader/og ses Exo. ii
gleddu sig af þui Fyrerheite/hueriu þr trwdu. Og þitt Folk beid epter Hialpræde Riettlꜳte
sins/ ⁊ Fordiorfun Ouinaña. Þuiat eins so s̄ þañ tijd/þa þu straffader Ouinena/þa giørd Exo. xii
er þu oss Dyrdliga/hueria þu til þijn kallader. Og þa þau Heilogu ~~Børn þra~~ Riettlꜳtu Þat Paskalamb
offrudu þier Heimugliga/og høfdu þ Guddomliga Løgmal einhugader vm hønd/ Þa mzto- Foenþꜳdu þr
ku þr þ/suo s̄ Heilager/og at lijda bæde Jllt ⁊ Gott til samans/og Fedurner sungu Lofsøn- sin a mille/og
gen fyrer. ecke mz Ebiptskum
Eñ hier j mot hlydde Ouinaña Oop langtum ødruijs/ ⁊ Meñ heyrdu Hørmūgar Grꜳt Exo. xii
aptur ⁊ fram yfer Børnunū. Þui þar gieck eins hefnd bæde yfer Herrana ⁊ Sueinana/og
Konguren hlaut at lijda lijka sm̃ Alþydan. Og þr høfdu aller j sierhuerium Stad otelian-
ligan fiølda Daudra maña/s̄ Dou af einu Sottarferle/so at þr Lifendu feingust ecki til at
greftra þa. Þutad a einum tijma fyrerforst þra beste Burdur. Og þa þr villdu ei trua fyr
re/þa þr voru af Galldramøñum forhindrader/þa vrdu þr at medkieña/þegar aller Frum-
burder vrdu Drepner/at þtta Folk sie Gudz Børn.
C Þuiat þa aller hluter voru kyrrer ⁊ huijldust/ ⁊ þar var riett Midnættistijd/Þa for þitt
Almattugt Ord ofan af Himnum/fra þui Kongliga Tignarsæte/lijka sm̃ Hugadur Strijds
madur/midt i þ Landit sm̃ Fordiarfad skyllde verda/sm̃ var/þ bitra Suerd/s̄ hafde aluarli-
gañ bodskap/stood ⁊ fyllte allauegana mz Dauda Lijkame/Og þo at þat stæde a Jørduñe/
Þa nꜳde þat þo allt j Himinen. Þesse Syn hrædeligs Draums fælde þa fliotliga/og þar
kom oforuarandis Otte yfer þa/Og hier lꜳ eirn añar þar/halfdaudur/suo ad meñ kuñu vel
at merkia a honum/af hueriu efne hñ suo Andadist. Þuiat þeir Draumar s̄ þa høfdu ꜳdr
hrædda giørt/vottudu þ/huar fyrer þr voru so Jlla Plꜳgader/ so at þr skylldu ecki ꜳn Vid
vørunar Fordiarfast.
J þañ tijma kom og Daudans freisting yfer þa Riettlꜳtu/og þar vard eitt skard j Mañ Num. xii
D fiøldan j Eydemørkiñe/Eñ su Reide Varde ecki leinge. Þui sa ostraffanlige Madr s̄ strijd Elldr a mz
de fyrer þa/kom strax mz Vopn sins Embættis/ sm̃ var Bænen ⁊ Forlijkunen mz Reykelsi/ Folksins
⁊ stod i mote Reidiñe/ ⁊ giørde eiñ enda a Hørmungiñe/Þar mz audsynde hñ sig ad vera þiñ
þienara. Hñ yferuañ þ hrædeliga Athæfe/ei mz Holldligre Magt ei helldr mz styrkleik Vop Exo. xxiii
naña/ helldr mz Ordenu varpade hñ plꜳgarañ vnder sig/þa hñ framsette þañ Eid ⁊ Satt
mꜳla s̄ Fedrunū var fyrer heitid. Þuiat þa þr Daudu fiellu nu hrøñum hū vm þñan añā/
Þa stod hñ i mille ⁊ stillte Reidena/ ⁊ bañade honum veigen til þra Lifendu. Þuiat i hañs
sijda Kyrtle var øll Heimsins Pryde/ ⁊ Fedraña Heidur var vtgrafen j þm Fiorum rødum

 Stein.

Steinaña/ z þiñ Dyrd a hñs høfutklæde. Fyrer slijkum hlutum hlaut Fordiarfaren at vijk
ia/ og slijkt hlaut hñ ad ottast. Þuiat þ nægdist at þ var freisting Reidiñar.

XIX.

Eñ yfer þa Ogudligu fiell Reiden vægdarlaust allt til enda/ Þui hñ visse ádr A
vel huad þr mūdu giora seirna/ s̄ var/ Þa þr høfdu bodit þm j burtu ad fa
ra/ og læitet þar mz vandliga vijsa þm Veigen/ þa munde þa angra þat og
reña epter þm. Þuiat þa þr voru eñ nu ad syrgia z græta yfer Leidū þra
Framlidnu/ þa hittu þeir vppa eiñ dárligan asetning / ad þeir villdu ellta
þa suo sm̄ Flotta meñ hueria þr høfdu ádur þo vtreked mz grætbeidne. Eñ þ hlaut suo at
skie/ so at þr feinge þañ enda s̄ þr høfdu verdskulldad/ z vrdu þui at gleyma s̄ þa hafde ádr
skied/ So at straffit þ eñ nu var okomid skyllde fullkomliga koma yfer þa/ Og at þitt Folk
skyllde ferdast vndarliga Reisu/ eñ hiner adrer skylldu fiña faheyrdañ Dauda.
Þuiat øll skiepnan/ s̄ hafde sijna eigen Tegund/ vmskipte sier aptur epter þiñe skipan hū- B
re hun þionar/ Vppa þ at þijn Børn yrde skadlaus vardueitt. Þar voru Skyen/ z skygdu a
Herbúdernar/ Þar s̄ ádur voru Vøtn/ þar sau meñ þurt Land vppkōa. Þar vard af Hafe-
nu Rauda hindranarlaus vegur/ og grænar Grunder af myklum Vøtnum/ huar j giegnum
allt Folkit gieck/ huertu þijn hønd hlijfde/ s̄ sa slijka furduliga vndarliga hlute/ og þr geingu
s̄ Hestar j Grashaga/ z stucku vpp suo s̄ Lomb/ lofande þig DROTTIN s̄ þa hafde frel
sad. Þui þr mintust eñ nu þar a huernen þm hafde geinget j Vtlegdiñe/ Huernen at Jørd
en af sier gaf Flugur/ j staden fæddra Dyra/ z Vatned gaf marghattadar Þoddur j staden
Fiskaña. Eñ þar epter feingu þr at sia nyrra Fugla tegund/ þa þeir feingu Lysting z badu C
vm kræsingar Mat/ Þui þar komu til þra Coturnices vpp vr Hafenu/ at stilla þra Lysting.
Þar kom z straff yfer þa Syndugu/ fyrer Teikn/ þau sm̄ skiedu med myklum Ellding
um. Þui þ var riett at þr lidu slijkt vegna siñar Jllsku/ mz þui þeir høfdu Jlla breytt vid
Gestina/ Sumer mztoku þa ecki s̄ komu/ so ad þr og vissu ecki huort þeir skylldu. Eñ sumer
þuingudu þa til þrælkunar/ sm̄ þeim høfdu gott giørt (og ei ad eins þtta/ helldur mun þar og
Gen. xix cirnen oñur tilsion yfer þm høfd vera/ af þui þr breyttu so Jlla vid þa Framande) Eñ nock
rer/ s̄ þa høfdu mztekid mz glede/ og vnt þm Borgarriettsins mz sier/ þa plægudu þa mz sto
rre Þijnu. Eñ þr vrdu z slegner mz Blindleik (so sm̄ hiner fyrer dyrum þss Riettlæta) z mz
so þyckuum Myrkrum yferfallner/ ad huer eirn leitade at sijnum Hwsdyrum.
Høfudskiepnurnar geingu huer j giegnum adra/ so s̄ streinger a Hliodfære/ og hlioda þo D
til samans/ suo sm̄ at meñ meiga vel sia þar vppa. Þuiat þat sm̄ vant var ad vera a þurru
Lande/ þ var j Vatnenu/ Og þ sm̄ i Vatnenu var vant at vera þ gieck a þurt Land. Elld-
a uren æstist j Vatnenu/ yfer siñ Krapt/ og Vatned gleymde siñe Náttúru at slockua. Þar
Mat) huert a mot/ þa vppbrendi Logen ecki Holld daudligra skiepna sm̄ þar i bland geingu/ og hñ
Himnamiklet þad af Soluñe smelltist bræddi ecki þañ Odaudliga a Mat/ sm̄ þo auduelldliga brædnade suo s̄ Js.
DROTTIN þu hefur Vegsamligt og Dyrdligt giørt þitt Folk allstadar/ z he-
fur eij fyrerlited þ/ helldur stadet hia þui ætijd z i øllum Stødum.

Ending Bokar Spekiñar

Formalen yfer
Tobias Bok

Had sm̄ talat er vm Judiths Bok/ þat sáa ma z sagt vera vm Tobias Bok.
Sie þtta søñ saga/ þa er þ eirn agiætr Heilagr Tilburdr. Eñ sie þ eiñ Diktr
þa er þ j sañleika eirn Riett Agiætur/ Heilnæmur/ Nytsamligur Dicktur/
og eins Andligs Skalldz Leikur z Spil. Og er truligt at slijker Dicktar/
Spil z Leikar hafe marg' veret hia Gydingum/ hueria þr hafa Jdkat z lei
ket a

kit a Þra Nætijdum og Þuotkdøgum/ Og hafa so kient ꝛ vnderuijsat Vngu folke mz Lyst ꝛ
Leik/ Gudz Ord ꝛ giørninga/ Sierdelis þa Þr høfdu godan Frid ꝛ allt gieck vel til j Þra Rijk
kesstiornan. Þui Þr høfdu miøg merkeliga men̄/ s̄ voru Prophetar/ Saungmen̄ ꝛ Dicktar
ar/ ꝛ adrer fleire/ Þr s̄ framfylgdu Gudz Orde Kostgiæfeliga mz ollu mote.
Og Gud gefe at Þr Gricker hefdu af Gydingum feinget a þennan hatt at Spila ꝛ leika
Þra Comediur ꝛ Tragediur/ so sm̄ an̄an Vijsdom og Gudz þionustugiørd. Þuiat Judithz
Bok framsetur eina gooda aluarliga og kostuliga Tragediu. So gefur og Tobias bok
eina fijna Lysteliga Gudliga Comediu. Þuiat lijka so sem Judiths Bok auijsar/
huernin at Løndum og Lydum optliga Stirdliga vegne/ og húsu at Tyran̄ar og Vijk
ingar æde j fyrstu fram mz Metnadar Drambseme/ En̄ verda þa vm sijder mz skøm̄ eydelag
der/ so kien̄er ꝛ auijsar Tobias bok/ húnen at einum godū Borgara edur Bóda stirdliga veg
ne/ og miken Motgang fai i sijnum Hiuskap/ En̄ Gud hialpar ætijd Myskunsamliga/ ꝛ ge-
fur at endalyktunum Føgnud ꝛ glede. So at Hionen lære at hafa Þolinmæde/ j øllum mot
gange j søn̄um Otta DROTTINS ꝛ sterkre Tru Þrar tilkomande Vonar.
Og þ Griska Exemplar er so ad sia/ so sm̄ hafe Þtta verit eirn Leikur edur Spil/ þui þ ta
lar allt vnder Tobias Personu/ lijka s̄ þ Personur plaga at giøra j suoddan Leik. Þar ept
er er eirn Meistare komen sm̄ hefur snued Þssum Leik j eina skickanliga Samfellda Rædu. Tobias
Þessu verda ꝛ nøfnen vel samhliodande. Þui Tobias þydist goodur Madr/ hn̄ gietur ꝛ an̄
an Tobiam. Og hlytur at lifa j Naskasemdum ꝛ Motgange/ bæde vegna Þra Tyran̄a/ og
so fyrer sin̄a Nagran̄a saker. Hn̄ verdur ꝛ so þar mz Blindur (so s̄ þ skiedur/ ad eingen O-
giæfa er einsømul) Og at sijdustu osamÞyckur vid sijna Kiærustu Hustru Wnu/ ꝛ sendu burt
Þra Son/ Og Þtta er ad søn̄u eirn eymdarligur Sorgfullur Lifnadur. En̄ han̄ var fastur j
Trun̄e ꝛ j Þolinmædin̄e/ ꝛ godum verkum. Nan̄a
Nan̄a þydist Blijd/ Þat er/ Ein elskulig Eigenkuin̄a/ su sm̄ j Elsku ꝛ Kiærleika lifer med Asmodius
sijnū Man̄e. Asmodius Diofull heit͛ Eydeleggiare edur Fordiarfare/ þ er/ Buskaparlagz Sara
Diofull/ sa allt Hindrar ꝛ Fordiarfar/ so at Men̄ Rada øngu huerke vid Børnen nie Hiu Raphael
en. Sara kallast Hetia/ su sm̄ Sigrar/ ꝛ at sijdustu yferuin̄ur. So er Eingellen Raphael/
Þat er Læknari edur Heilsugiafare/ og hn̄ nefner sig Asaria/ Þat er/ Hialparman̄ ꝛ Fulltijn Asaria
giara/ son hins myckla Asaria/ Þat er/ Gudz/ sm̄ er sa ædste Hialparmadur/ Vtsendare edur
Sendebode/ Þuiad Gud styrcker til Bwskaparlagsins/ ꝛ hialpar hionunum/ ellig͛ kyn̄e þau
ønguan Frid at hafa fyrer Þm̄ Asmodius.
Þar fyrer er Þsse Bok oss Kristnum møn̄um vel lesande og ein nytsemdarbok/ suo sm̄ eins
Ebresks Poeta Agiætligur Dicktur/ sa sm̄ ønguan Hiegoma hefur jn̄e at hallda/ helldur þa Jesus
riettu Søkena miog vel ꝛ Christeliga framsetur og vtmælar. Og til slijkrar Bokar heyrer Syrach
mz riettu Jesus Syrach/ so sem sa/ s̄ riettur Kien̄fader ꝛ Huggare er Almwgans og sierhús
Buanda j øllum greinum/ og Tobias er so sem eitt Epterdæmi slijkrar Bokar.

Tobias Bok

I.

ÞAr var eirn Madr/ at nafne Tobias/ af Kyne Neptalim/ vr cin̄e Borg iiii Reg. xv
A i efre Galilea / fyrer ofan Aser a Veigenum til Vinstre han
dar vid Nafed/ Þesse same Madur var ꝛ med Herteken a Døgum Sal- Salmāassar
manasar Kongs af Assyria. Og þo hn̄ være mz Framanda Folke Her
teken/ suo er hn̄ þo ecki at helldur fra horfen Gudz Orde/ Og allt þ han̄
hafde/ þui skipte hn̄ med sijnum Herteknum Brædrum ꝛ Naungū. Og
þo hn̄ være Madur yngstur af Kyne Neptalim/ hafde hn̄ sig þo obern-
skliga. Og þa huer madur Vegsamade/ þa Gullkalfa/ sem Jeroboam iii Reg. xii
Israels Kongur hafde giøra læted/ fordadist hn̄ suoddan Suiuirding/ og hiellt sig til Muste Exo. xxii/ xxiii
res og Gudz þionustu j Jerusalem/ og þionade þar DROTTNE/ og akallade Gud Isra- Deut. xii xxvii
B elis/ Gaf og sijna Frumburde ꝛ Tijunder hardla Truliga/ so hn̄ gaf alltijd a þridia Aare vt Num. iii viii
lendum møn̄um Eckium ꝛ fødurlausū Þra Tiunder. Þessu hiellt hn̄ fra Barnæsku/ ept͛ Log
mæli DROTTINS.
Og þa er hn̄ var vaxen/ fieck hn̄ sier Hwsfru af ætt sin̄e/ hiet hun Nan̄a/ Og gat hn̄ Num. xxx
vid hen̄e

vid heñe Son/huern at hñ nefnde og suo Tobias/z kiende honum Gudz Ord/ fra Bernsku
alldre/at hñ ottadist Gud/og fordadist Synder.
Og suo sm̃ hñ var mz ollu sijnu Frændlide/Hwsfru og Bornum/mzal añara Hertekeña
fluttur i Borg þa er heiter Niniue/ z huer Madur sat af Foornu z Fædslu Heidiña maña/
vardueitte hñ sig/z saurgade sig ecki mz þuilijkre Fædslu.
Og mz þui ad hñ ottadist Gud af ollu hiarta/veitti Gud honum Myskun j Auglite Sal C
manasar Kongs af Assyria so ad hñ leyfde honũ j Frelse at fara hůt hañ villde/z ad vtuega
huad honum þorf giordist. For hñ nu til allra þra er i Hertekning voru/z veitte þeim Hug
gun mz Gudz Orde.
Og þa er hñ kom i þa Borg Medorum er Rages heiter/ z hafde hia sier tiu Pund Sil
Gabel furs/þar Konguren hafde Bẏgæfat hñ mz. Og s hñ sa eirn a mzal añara Israels Sona
Gabel at nafne/af siñe ætt/miog þurfandi/fieck hñ honum þ sama Silfur z tok af honum
eina Handskript þar vppa
Eñ longu epter Dauda Salmanasar Kongs/þa Son hũs Señacherib epter hñ rijkte/
Señacherib huer ed var Fiandmadur Israelis sona/geck Tobias dagliga vm alla Frændleifd sijna/ hañ
huggade þa/z skipte sierhuerium nockru af sijnum Audæfum sm̃ hñ matte/hñ nærde Hung-
iiij Reg xix rada og klædde Nakta/þeim ed voru Slegner z Drepner/veitte hñ Gropt. Eñ Señacherib D
Esa. xxxvij Kongur hafde flued af Gydinga lande/þar Gud hafde Losted hñ/saker siñar Gudlastanar.
Þa nu þegar hñ kom aptur/ grimadist hñ z liet marga Drepa af Israels Folke/þra somu
Lijkame liet Tobias grafa. Eñ þegar Konguren friette slijkt/baud hñ þa ad hñ skyllde dre
þa/og tok fra honum alla hũs eigu. Eñ Tobias flude a burt mz Hwsfru siñe z Syne/leyn
dist Heimugliga med goodum Vinum.
Eñ epter sm̃ z Fimtijge Daga var Konguren af sijnum eigen sonum Drepen/ þa for
Tobias heim aptur j sitt eiged Hus/og aller Fiarhluter hũs voru honum aptur skipader.

II

EPter þ at Hatijdar deigi DROTtens/ þa Tobias hafde miken Snæding j Hwse A
sijnu tilreidt/ talade hñ til Sonar sijns/ Far þu z kalla a Gudhrædda meñ af vo-
re ætt/at þr ete mz oss. Og suo s hñ kom aptr sagde hñ Fodur sijnum Tobias/ad
hñ fañ liggiande mañ Daudan a Strætenu. Þegar jafnsnart stood Tobias vpp
fra Bordenu/fyrer Maaltijdena/ og gieck til þss dauda lijkãa/tok hñ vpp z bar leyneliga hei
j Hws sijn/suo at hñ Græfe hñ leyneliga a Hattarþele. Og s hñ hafde falit Lijket leyneli B
Amos viii ga/at hñ sitt Braud mz Sorg/og hurade til Ordz þss er DROTTJN hafde Mællt/fyr
Amos Spamañ/Hatijder ydrar skulu snuast j Sorgardaga. Og a þre Nott for hñ til og
groof hiñ Dauda.
Eñ hũs Viner z Frændr asokudu hñ aller/so seigiande/Konguren hefur nu fyrer stuttu
Supra i skipad at drepa þig fyrer þessa sok/z komstu naumliga vndan/þo grefr þu eñ Dauda meñ.
Eñ Tobias ottadist meir Gud eñ Kongen/ z bar þa saman leyneliga er Drepner voru/Og
leynde j Hwse sijnu/eñ a nætur groof hñ Lijkame þra.
So bar til a einum Deige/at hñ kom heim miog mæddur af þssu verke at grafa Dauda E
meñ/kastade hñ sier nidur vid Veggin/j Hwsenu/z sofnade/ og ein Suala Dreit vr Hreidre
sijnu/þ kom so heitt i hũs Augu/þar af vard hñ Sionlaus. Eñ suoddan Hrygd liet Gud yf
Þolinmædeñ er hñ koma/til þss/ad Epterkomendurner hefde Þolinmædiñar epterdæme/ suo sem a hinũ
ar epterdæme Heilaga Job. Og af þui ad hñ hafde af æsku alldre ottast Gud/z halldit hũs Bodord/reid
dist hñ huerke nie Moglade i mote Gude/fyrer þ hñ liet hk Blindan verda/Helldur stod hñ
stodugur j Gudz Otta/z giorde Gude þacker a ollum Dogum Lijfs sins.
Job Og lijka s Kongarner hæddu at hinum Heilaga Job/ so komu z eigen Frændr Tobias
og spottudu hann/ so seigiande/ huar er nu þitt Traust/þar fyrer at þu hefur þijnar Olmo
sur giefit/z so marga Daudameñ grafet? Eñ Tobias auñtade þa z suarade/Talit eigi so/
Þuiat vier erum syner Heilagra maña/og væntum þss lijfs s Gud mun gefa þm er i Trẏñ
standa sterker z stoduger j hũs Auglite.
Eñ Haña Kona hũs vañ þrifsamliga mz sijnum hondum/z nærde hñ mz sijnum Spuna D
So skiedi z at hũ bar eirn Kidling heim j Hus sijn. Og þa Bonde heñar Tobias heyrde hñ
Jarma

Jarma/ sagde hũ/ Siaed til at Kidlingurẽ sie eigi Stolen/ z fared s skiotast at giallda þm aptur s a/ Þuiat ej er oss lofat at eta stoled edr þ sama at snerta. Vid þesse Ord reiddist Hwsfru hũs/ suarade z sagde/ Þar meiga meñ sia ad þitt Traust er einskis vert/ og ad Olmosur þinar eru glatadar. Med þessum Ordũ z odrum þuilijkũ brixlade hũ honũ vm sina Eymd.

III.

A Nu Anduarpadi Tobias/ og tok til at Græta/ og bidiast fyrer/ so seigiande. Riettlætur ertu DROTTIN miñ/ z allar giorder þinar eru riettar/ z einsaman Godgirne z Trunadur. Og nu DROTTIN miñ vert mier Myskunsamur/ og tak eigi Hefnd a Syndum minum/ Endurminsku eigi miña edur Fedra vorra Misgiorda. Þuiat fyrst ad vier hofum þijn Bodord ei halldit/ Suo erum vier z sellder j valld Ouinum vorũ/ at þeir Ræne oss/ Hertekinum hallde z Drepi/ z erum vier til skam̃ar/ Spottanar z Nædungar vrdner af þui Framan da Folke/ þangat s þu hefur dreift oss. Og nu DROTTen/ ogurliger eru þiner Domar af þui vier hofum ecki geymt þijn Bodord/ og ecki rietteliga fram̃geinget j þinu Auglite. O DROTTIN syn mier Myskun z taktu j burtu i Fride miñ Anda. Þui nu Kys eg hell dur at deyia eñ at Lifa. Bæn Tobias

B So Bar til þañ sama Dag/ at Sara Dotter Raguel/ j Borgiñe Medorũ Rages/ vard z so af eirne Ambatt Fodurs heñar jlla skam̃yrdt z lostud. Nũ ed Gipt hafde ved Sio moñũ huerium epter añan/ z eirn Jllur Ande/ Asmodius kalladr/ hafde drepit þa alla/ jafnsnart s þr skylldu hia heñe hũla. Þar fyrer hroppade hana heñar Fodurs Ambatt/ og sagde/ Gud gefe at alldreigi siaum vier af þier a Jardrijke huerke Son nie Dottur/ Þu Mañamordingian þin/ Villtu og Drepa mig eirnen Lijka sm̃ þu hefur Drepit sio Bændr þijna. Sara Raguels Dotter

Vid þsse Ord gieck hũ j eitt Lopt vppi husenu/ z át huerke nie drack j þria Daga z þriar Nætur/ og liette ecki af Bæn z Tarum/ bad Gud at hañ frelsade hana af þui Brixle.

C A hinum þridia Deigi þar epter/ þa hun hafde loket Bæn siñe/ Lofade hun Gud og sagde. Blezad sie Nafn þitt DROTTIN sm̃ ert Gud Fedra vorra/ Þuiad þegar þu Reidist þa tiaer þu Nad z Goodgirnd/ og j Neydiñe fyrergiefur þu Syndernar þm er þig akalla. Til þin DROTTIN miñ sny eg miñe Asionu/ Til þijn vpplypte eg minum Augum/ bidiande þig ad þu Frelser mig af þssu vondu Brixle/ ella taker þu mig i burtu hiedã. Þu veist DROTTEN ad eg hefi ecke nockurn mañ girndst. Og hefe eg vardueitt Aund mina Flecklausa af ollum vondum Losta/ og hefi ecki nockurn tijma samlagat mig o hæferskum og Lauslætum Selskap. Einum Mañe ad Giptast hefe eg samþyck ordit j þinum Otta/ eñ ecki fyrer mina Lostaseme. Og hefe eg añat hút vered þra/ edr þr min ouerduger/ og ma vel skie at þu hafer mig vardueitt odrum Mañe til handa/ Þuiad þitt Ræd stendur ecki i nockurs mans vallde. Bæn Sare

D

Eñ þ veit eg sañarliga þm s Gude þionar mũ epter Freistingena veitast Huggũ/ z mũ hañ af Neydiñe frelsadur verda/ z epter Hirtingena fiñur hũ Myskun. Þuiad þu hefr ongua þocknan a vorre Glotun. Og epter Ouedrattuna lætur þu Solena skijna/ og epter Græt z Kueinã Blessar þu oss mz Fognude Rijkugliga. Þijnu Nafne sie eilijft Lof z Dyrd/ þu Gud Jsrael.

Og a þre somu stundu vrdu beggia þra Bæner heyrdar af DROTTNI a Himnum. Og Eingill DROTTINS hiñ Heilage Raphael var sendur vt til hialpar bædum þeim/ af þui ad þra Bæner komu fyrer DROTTIN a eirne z somu stundu. Raphael

IIII.

A Hegar nu sm̃ Tobias huxade ad sijn Bæn være heyrd/ j suo mæta ad hañ munde deyia/ kallar hũ til sijn Son siñ/ so til hñs talande/ Son miñ Elsku ligur heyr þu mijn Ord/ z hird þau sm̃ skrifut i hiarta þinu. Skipaner Tobias Exo. xx

Þegar Gud tekur j burt mijna Ond/ þa graf þu miñ Lijkama. Og heid ra Modur þijna alla þina Lijfdaga/ Huxa þar vppa j þuilijkum Naska hũ stod þa hun bar þig fyrer Brioste sier. Og þegar hun er Ondud/ grafdu hana hia mier.

B Og haf Gud fyrer Augum þier og j hiarta alla þina Lijfdaga/ Fordast þu at þu siert nockurn

nockurn tijma samþyckur j nockre Synd/ z giører a mote Gudz bode.
Luc. xiiij Af Fiarhlutum þinum giør þu Olmøsur/ huerf þier ecki fra nockrum Fatækum manne/
prouerb. iii So mun Gud Myskunsamliga aptur til þijn lijta. Sem þu matt þa veittu Hialp Naudsto-
Syrach xxxv ddum. Hafer þu miket so veittu nogliga/ En ef þu hefur lijted so veittu þo af þui litlu med
truu Hiarta. Þuiat þu munt safna þier goodre Aumbun j Neyd / Þuiat Olmøsur frelsa
menn fra allre Synd/ z Dauda/ og lætur hann ecki i Neydinne/ Olmøsan er traust mikit fyrer hi-
num hædsta Gude.
Deut. xxiiii Fordast þu Son minn allra handa Saurlijfe/ z hallt þig til øngrar annarar vtan alleina C
ij Tessa. iiij vid þijna Husfru.
Math. xij Trambseme lattu alldrei Drottna huorke j þinu hiarta nie j þijnum Ordum/ Þuiat hun
er vpphaf allrar Gløtunar.
Ef madur starfar edur vinnr fyrer þig/ gialld þeim skiotliga Verdkaup/ og halltu ecki fyrer
neinum manne Verdskulldudum Launum. Huad þu villt Menn giøre þier/ giørdu þat z ødrum.
Esa. lviii Skiptu Braude þinu mz Hungrudum/ z hyl þa Nocktu mz klædum þinum. Gef þu Ol-
møsu af þinu Braude z Vijne/ yfer Greftre Riettlætra manna/ Hirdtu ecki at Eta nie Dre-
cka mz Syndugum. Leita alltijd ráda hia Hyggnum mønnum.
Og giør alltijd þacker Gude/ og bid at hann styre þier/ og at þu epter fylger hans Orde j øllu D
þinu vppsætre.
So z skalltu vita Son minn/ at þa þu vart barn at alldre/ Lanade eg tiu Pund Silfurs
Gabel einum Manne þeim er Gabel heiter/ j Borg Medorum Rages/ z hans Handskrift hefe eg hia
mier. Og þar fyrer huxadu at finna hann/ og krefia slijks Fiar/ og fa honum aptur sijna Hand-
skript.
Ottast ecki Son minn/ Vid erum Fatæker/ En vid munum miket Gott hafa/ ef vid erum
Gudhrædder/ fordunst Synder z giørum gott

V

Þa suarade Tobias enn Yngre Fødur sijnum/ z mællte/ Allt vil eg giøra ep- A
ter þui sem þu bydur minn Kiæraste Fader. En eigi veit eg huernen eg skal
heimta þessa Peninga/ Hann þecker mig eigi / z eigi helldr þecki eg hann. Huad
skal eg færa honum til marks at hann true mier? So og kann eg ecki Veg þann
gat. Þa suarade Fader hans z sagde/ Eg hefe hia mier hans Handskript/
Þegar þu syner honum hana/ so mun hann strax giallda þier Peningana. Far þu nu z lei-
ta þier at truum Fielaga/ sem ferdast þangat mz þier til fulls Kaups/ at þu faer aptr þuilij-
ka Peninga mzan eg life.
Raphael Þa gieck hinn yngre Tobias vt z fann eirn sijna Vngan mann standa/ sa hafde klædt sig z buist
til at ferdast/ og hann visse ecke at þat var Gudz Eingell/ Heilsade honum z sagde/ Huadan ertu B
at hinn goode Mann? Hann suarade/ Eg er eirn Israels madur. Tobias sagde til hans/ Kantu
þann veg sem liggur j Land Medorum? Hann suarade/ Vel kann eg hann/ z eg hefe hann opt fared
Gabel og verit til Herbergis hia Brodr vorum Gabel/ sem byr i Borg Medorum Rages/ þre er lig-
gur a Fialle Egbatana. Og Tobias mællte þa/ Minn Kiære duel litla stund/ suo leinge ad
eg seigi Fødur minum þetta aptur.
Þa gieck Tobias jnn/ z sagde þetta Fødur sijnum/ huad Faderen vndradist/ z bad hinn Vn-
ga mann at ganga jnn þangat. Og hann gieck þa jnn til hins Gamla/ Heilsade vppa hann/ so seig-
iande/ Gud gefe þier Fögnud. Og Tobias suarade/ Huilijkann fögnud hefe eg/ þar eg sit j
Myrkrum z Lios Himensins sie eg ei. Þa mællte hinn Vnge madur til hans/ Haf Þolinmæde.
Gud mun snarliga hialpa þier.
Tobias talar þa til hans/ Villtu fylgia Syne minum j Borgena Medorum Rages/ til C
Gabels? Þa vil eg giallda þier Kaup þegar þu kiemr aptur. Og Eingillen sagdi til hans/
Eg vil fara mz honum fram z aptur.
Tobias talar þa til hans/ Eg bid at þu seiger mier/ af huøre ætt edur Kyne þu ert. Huijll
at Eingellinn Raphael suarade/ Vertu til Fridz/ Nager þier þat ei at þu hefr Leidtoga/ Huad
Raphael gioresst þier þørf at vita huadann eg er ad? Þo til þess ad þu siert þess sijdr Ahyggiufullur/ þa
Azarias vil eg seigia þier þat/ Eg em Azarias son hins mykla Ananias. Þa mællte Tobias/ Þu ert
af goodre ætt/ Eg bid at þu Reidist ecki þo eg hafe spurt af þinne ætt. Og Eingellen sagde/
Eg vil

Eg vil flytia Son þiñ Heilan aptur z fram. Tobias suarade/ Fared þa/ Sie Gud i Fylgd mz yckur/ z hñs Eingill leide yckr.

D Þa bio Tobias sig z allt þ hñ villde mz sier hafa/ z kuadde Fodr siñ z Modr/ og foor af stad mz siinum Forunaut. Eñ Moder hñs tok at grata/ suo seigiande/ Huggun Elle ockar hefur þu vid ockur skilet og j burtu sendt/ Eg villde helldr at alldrei hefde verit þr Peningar/ sm þu hefur hñ fyrer sent. Vier hefdū vel lated oss nægia mz vora Fatækt/ Þad være nog Audæfe ef Sonr ockar være hier hia ockr. Tobias sagde þa til heñar/ Grattu ecki/ þt Sonur ockar mun heill z Hraustur fara z aptur koma/ og þiin Augu munu sia hañ. Þuiat eg true at Gudz godr Eingill fylge honū/ z muni ollū þm hlutum vel skicka s̄ hñ aformar/ So at mz Fagnade mun hñ aptur til ockar koma. Þa hætte Moder hñs at grata/ z þagnadr.

VI.

A

Tobias ferdadist þa/ og hundur rañ mz honum. Hiñ fyrsta Nattstad hafde hñ hia þre Aa er Tygris heiter. Hñ foor at hreinsa Fætur siinar j Aañe/ Og sia þu/ eirn mikell Fiskr skaut sier vpp at gleypa hñ. Huern at Tobias hræddist/ og kallade vpp mz harre Raust/ og sagde/ O Herra hañ vill suelgia mig. Þa sagde Eingillen til hñs/ Tak þu j Talkn hañs z dragdu hñ vpp. Og hñ kipte honum vppa þurt Land/ þar spriklade hñ fyrer Footum honū.

Þa seiger Eingellin/ Sundra þu Fisken/ eñ Hiartad/ Gallit/ og Lifrena geym þu vandliga/ Þuiat þau eru miøg good til Lækninga. Eñ nockur stycke af Fiskenum steiktu þeir/ og høfdu mz sier a veigen/ Eñ sumt løgdu þr j Sallt/ so þm dugde þ allt til þss þr kiæmi j Borgena Medorum Rages.

B Þa spurde Tobias Eingelen/ z sagde til hñs/ Azarias miñ Broder/ bid eg þig ad þu vilier seigia mier huad fyrer Lækningum at meñ meigi giøra af þm hlutū er þu baudst at geyma? Þa suarade Eingillen/ Þegar þu leggur liiten part af Hiartanu a gloande Kol/ þa burtrekur sa Reykr allt Diøfla kyn/ fra Kørlum z Konum/ so at þr kuña þm framar meir ønguan skada at giøra. Og Galled vr Fiskenum er gott at smyria mz Augu þau s̄ glyia er a z munu þau heil verda.

Tobias mællte/ Huert villtu at vid førum til Herbergis? Eingelliñ suaradi z sagde/ Hier i Borg þssare er eirn Madr hñ heiter Raguel þiñ Næfrænde af þiñe ætt/ hñ a sier eina einka Dottur/ hñ heiter Saara/ z eingen Børn fleire/ þier eru ættlut øll hñs Audæfe/ z þu mūt fa Dottur hñs. Þar fyrer haf þu vpp Bonord vm hana vid Fødur heñar/ Þa mun hñ gefa þier hana til eignar Konu. Þa suarar Tobias/ Eg hefe heyrt þ hun hafe veret truloffud sis Mønnum/ z eru þr aller dauder/ Þar mz mæla meñ/ at eirn illur Andskote hafe drepid þa. Þar fyrer ottast eg ad mier mune eins ganga edur vegna/ Og munde þa Forelldrar miñer deyia af Harme/ þar s̄ eg er þra Einberne. Raguel Sara

C

Þa sagde Eingellin Raphael/ Hlydtu mier/ z skal eg seigia þier yfer huerium Diøfullen hefur Valld/ þ er ad seigia þier/ yfer þm s̄ Gud forakta/ z alleina fa sier Kueña fyr' Saurliifis saker/ liika s̄ skynlaus Kuikinde. Eñ þegar þu kiemr j Sængar Herbergit mz þiñe Brude/ skalltu eigi drygia Munadliife vid hana/ Þriar Nætur hinar fyrstu/ og vera a Bæn med heñe. Og a þre sømu Nottu þegar þu leggr Lifrina vr Fiskenum a Glood/ mun Diøfulliñ verda burt reken. Eñ a añare Nott skalltu hæfiskliga til heñar ganga/ so s̄ Heilager Nøfud Fedur. Eñ a þridiu Nott muñtu ødlast Blezan/ ad Heilbrigd Børn af yckr fædist. Eñ a lidiñe þridiu Nott/ skalltu eiga Hiuskaparfar vid hanā med Gudhrædslu/ meir fyrer Elsku saker Afkuæmis/ helldur eñ vondrar Lostagirndar/ Suo at þu z þiin Børn ødlist þa Blezā/ s̄ Sæde Abrahams er fyrerheiten.

D

VII.

A

Heir foru þa z komu til Raguel/ z hñ tok vid þm hardla Bliidliga. Hañ starde a Tobias og mællte til Hwsfru siñar Oñu/ huad liikur ad sa Vnge Sueirn er vorum Frænda at Yferlitum. Og s̄ hñ sagde þtta/ þa mællte hñ/ Huadan erut þid kiærer Brædur? Þeir suørudu og søgdu/ af Kyne Neptalim eru vid/ og af tølu Herleiddra j Borg Niniue. Rageul Hana Raguelis Hwsfru

 seiger

seiger þa til þra/ Þecke þid Brodur miñ Tobias? Þeir sogdu/ Ja/ Vid þeckium hañ vel.
Og ſ hñ talade nu margt gott af Tobias/ ſagde Eingelliñ til Raguel. Tobias ſa er þu
ſpurder epter/ er Fader þſſa vnga Mans. Þa hneigde Raguel fyrer honum gratandi ⁊ Fad
mande vm Hals honum/ ⁊ Kyſte hñ ſeigiande. O miñ ſæte Son/ Blezadur ſiertu/ Þuiat B
þu ert eins Riettferdugs gods mañs Son⁊. Þar Hwſfru hañs Naña ⁊ Sara Dotter þra
toku eirnen til ad Græta

Sydan baud Raguel at einum Saud ſkyllde ſlatra/ og bua til Bordz. Og ſm þau bædu
Tobias bidur Saru — þa at ſetiaſt nidur til Bordz/ ſagde Tobias/ Þeñan Dag ſkal eg huerke Eta nie Drecka/ ne
ma þu vetter mier eina Bæn/ og heiter at gipta mier Saara Dottur þina. Þa Raguel heyr
de þtta/ vard hñ hrædd⁊/ Þuiat hñ mintiſt a huerſu at þr ſiø Meñ hofdu faret/ ſ ædur fyrre
hafde hñ gipt Dottur ſijna/ og ottadiſt at þſſe munde eins fara. Og ſm hañ villde þar ecke C
neitt ſuar til giefa/ talade Eingillin til hñs/ Ottaſt ecki af giefa Dottur þina honū/ Þuiat
Dottur þijn er ætlud honum til Eigenkonu/ af þui at hñ er Gudhrædd⁊/ Þar fyrer hef⁊ ong-
um odrū ordit audit at fa Dottur þiñar.

Þa mællte Raguel/ Eg geing þſſ Oduleñ/ þ Gud mun hafa heyrt minar Bæner ⁊ beiſk
an græt/ Og true at þar fyrer hafe hñ lated yckur til min koma/ ſuo at Dotter mijn feinge
þſſa Mañs af heñar ætt/ epter Moyſes Logum/ Þui haf nu onguan efa þar vm eg vil gip
ta þier hana. Og tok heñar Hond ſiñar Dottur ⁊ lagde j hond Tobias/ ⁊ ſagde/ Gud Ab-
Saara trw lofaſt Tobias — rahams/ Gud Iſaacs/ Gud Jacobs/ vere m⁊ yckur/ ⁊ Samteinge yck⁊/ ⁊ helle ſiñe Rijkuglig D
re Blezan yfer yckur. Þeir giordu Bref þar vppa/ og ſkrifudu ſkilmalan/ ⁊ Lofudu Gud/ ⁊
hielldu Mælltijd.

Raguel kallar til ſijn Hwſfru ſijna Hoñu/ ⁊ bydur heñe af bwa til añat Suefnhus. Og
leiddu þangat Dottur ſijna Saaram/ og hun Griet. Hñ talar þa til heñar/ Vertu m⁊ godu
giede min Dotter/ Himna Gud giefe þier Glede fyrer þañ Harm ſ þu hefur bored.

VIII.

Supra vi —

EPter Snædingen fylgdu þr enum yngra Tobias til Meyiariñar j Suefn A
Herberged. Mintiſt Tobias þa a rædu Eingilſins/ ⁊ tok eitt ſtycke af
Lifreñe vr Punge ſijnū/ ⁊ lagde þ a Kola glood. Eñ Eingellin Raphael
hondladi Andſkotan/ og batt hñ j eirne Eydemork j fiarlægd a Egiptalan
de. Sydan giorde Tobias Meyñe Amiñing/ ⁊ mællte/ Stattu vpp Saara
og bidium til Gudz j Nott ⁊ adra Nott ⁊ þridiu Nott/ Þuiat þeſſar þriar Næt⁊ ſkulu vid a
Bæn vera/ Epter þ vilium vid hallda ockur til ſamans ſuo ſ Eckta Hion. Þuiat vid erum
Heilagra maña Born/ ⁊ ock⁊ heyrer ecki þuilijka ſtiett at vppbyria/ ſ Heidner meñ/ þr ed ei
vita af Gude.

Bæn Tobias og Saaru — Þau riſu vpp bæde ſaman/ og bædu jñeliga at Gud villde giæta þra. Tobias bad ſo ſeig B
iande. Gud DROTTEN miñ/ ſ ert Gud Fedra vorra/ þig ſkylldaſt at Lofa Himen og
Jord/ Sior ⁊ Votn ⁊ allar Vppſpret⁊ ⁊ allar Skiepnur/ ⁊ huad j þm er. Þu ſkapader A
dam af Dupte Jardar/ ⁊ Efu gafſtu honum til Hialpar ſier. Og nu veitſtu DROTTen
at fyrer Loſtagirndar ſaker hefe eg ei feinget þſſarar miñar Syſt⁊ mier til Hwſfru/ helld⁊ til
þſſ at vid meigum Born gieta. Þar fyrer at Nafn þitt Dyrdkiſt og Lofad ode at eilijfu.
Og Saara mællte/ Myſkuna ockur DROTten/ ad bæde vid Heilbrigd odlunſt at ſia ockar
Elledaga.

Og vm Midnætte vakte Raguel vpp Viñumeñ ſijna ⁊ gieck m⁊ þm/ biodande þm af gio C
ra Grof/ Þuiat hñ ſagde/ Ma vel ſkie at eins hafe honum til tekiſt ⁊ hinum ſiø er hun var
Trulofut. Og ſ þr hofdu giort Grofena/ kom Raguel til Hwſfru ſiñar/ ⁊ ſagde/ Sendu
eina af Ambattunū þangat/ ad vita huert hñ er Daudur/ So vier meigum Grafa hañ fyrr
eñ birter af Deige. Og Ambatten læddiſt j Suefnhuſit/ ⁊ fañ bæde þau Heil ⁊ Hrauſt/ ſof
ande huort hia odru/ Og ſagde hun þm þſſe fagnadar tijdinde.

Eñ þau Raguel ⁊ Naña Hwſfru hñs giordu þacker Gude/ ⁊ ſogdu/ Þacker giorum vid
Þackargiord — þier Gud DROTTIN Jſrael/ at ecki er ſuo ſkied ſm at vid ottludum/ Þuiat þu ſynder oſſ
Myſkun/ og rakſt j burtu þañ Andſkota er oſſ Mein giorde/ Þu hefur ſynt þijna Millde a
þſſum tueimur einka Bornum. Veittu þm nu DROTTIN/ at þau Loſe þig alla tijma D
fyrer

fyrer slijka Nad/og Fornfære þier jafnan Lof ⁊ Dyrd/so at adrer vidurkieñe/ad þu eirn ert Gud vm alla Verolld.

Þa strax skipade Raguel ad byrgia aptur Grøfena/ædur eñ ryñe Dagur. Eñ hñ baud Konu siñe/at hun bygge til Gestabodz at nyiu/⁊ tilredde þm allt þ þm giordist þorf a Veigenum. Liet hñ þa læta slætra tueimr feitum Vxum/⁊ fiorum Saudum/⁊ baud øllum sijnum Nagrøñum ⁊ Vinum til Giestabodz. So ⁊ bad Raguel Tobias at hñ duelde hia sier halfañ Mænud. Og hñ gaf Tobias Helming af øllum sijnū Fiarhlutum. Og Brefsette/ at epter siñ Dag skyllde Tobias eignast þañ Helming sm epter var af Fienu.

IX.

A Þa kallade Tobias Eingelin til sijn/sm hñ ætlade at Madr munde vera/og talar til hñs/Azarias miñ Broder/Heyr þu ord min. Þo eg giæfe þi' sial fan mig til Þræls/ þa være þ einskis vert hia þinum velgiordum. Ecki at sidur bid eg þig/Tak þssa Þræla ⁊ Vlfallda/og fardu til Gabels j Borg Medorum Rages/og fær honum Handskript þssa/⁊ tak vid Þeningunum af honum/⁊ bid hñ at koma til Brwdkaups mijns. Þuiat þu veist ad Fader miñ telur stunder og Daga/⁊ ef eg være einum deige leingur j burt/hrygdist þa eñ framar hñs Ønd. So og veistu huersu mikillega at Raguel hefur bedit mig/suo eg ma honum eige nei seigia. Supra iiij Gabel

B

Þa tok Eingilleñ Raphael fiora af Þrælum Raguels med sier/og tuo Vlfallda/og foor til Borgariñar Rages/⁊ fañ Gabel/og fieck honum Handskriftena/ ⁊ tok vid øllu Fienu af honum. Og sagde honum af Syne Tobias allt þ s giorst hafde/og baud honum til Brudkaupsins.

C

Og þar þr aller samt komu heim aptur til husa Raguels/fundu þr Tobias sitiandi yfer Mæltijd/Og þr risu vpp huorer i mote ødrum ⁊ kystust. Og Gabel tærfellde/ lofade Gud ⁊ sagde/ Blezi þig Gud DROTTIN Jsrael/Þuiat þu ert sonur goodz Mans Riettferdugs ⁊ Gudrækins/huer at miked gott hefur giort Þurfande møñum. Blezud sie þijn Hwsfru ⁊ Forelldrar/Gefe þ Gud at þid siaed yckar Børn/⁊ Barna born allt j þridia og fiorda ættlid/Og Blezad sie þitt Sæd af Jsraels Gude/huer ed rijker og Drottnar at Eilijfu. Og þa aller þr høfdu ansat Amen/ geingu þr til Bordz/ Eñ Brwdkaups Veisluna ⁊ Gledskapen hielldu þr mz Gudhrædslu. Gabel

D

X

A Þa nu at enum Vnga Tobias dualdist so leinge j burtu saker Brwdkaups sijns/tok Fader hñs hiñ Gamle Tobias miøg Ahyggiu fullr at vera/⁊ seiger so/Huad mũ vallda at Sonur miñ er so leinge j burtu / Eda huad mun hñ tefia? Jafn vijst at Gabel sie Andadur/ ⁊ eingen vilie þa greida honū/ Þeningana. Og vrdu þa miøg Hrygg bæde Tobias ⁊ Haña Hwsfru hñs og grietu bæde saman at Sonur þra kom ei heim aptur j akueden tijma. Gamle Tobias er hugsiukur vm siñ Son

Og Moder hñs bar sig ⁊ miøg lijtt suo at hun villde sig eigi hugga læta/⁊ mællte/O Sonur miñ sonur miñ/Huar fyrer høfum vid þig j burt sendt fra ockur/sm ert eirnsaman ockar Glede/⁊ Ynde Lijfs ockar j vorre Elle/Hiarta ockart ⁊ Erfinge. Vid hefdum noga Penninga haft/hefdum vid ecki lætid þig i burt fra ockur fara. Þa talade Tobias til heñar/Þeige þu ⁊ gief þig til Fridz/Syne ockrum geingur vel mz Gudz vilia/ Hñ hefr eirn truan Stallbrodur mz sier. Eñ hun kuñe ønguanneigen at huggast/ ⁊ dagliga var hun a Farins fæte/ ⁊ leit a allar Þiodbrauter/ þar s hñs var at vænta/⁊ villde vita huort hũ kyñe ei vør vid hũ ad verda. Haña moder hins vnga Tobias

B

C

Eñ Raguel talar þa vid Dottur mañ siñ Tobias/Verku kyrr hier hia oss/⁊ vil eg senda mañ til Tobias/Fødur þins/⁊ kuñgiora honum at þu mætt vel. Þa suarar Tobias/ Eg veit at Fader miñ ⁊ Moder reikna nu alla Daga ⁊ Stunder/og eru miøg Ahyggiu full fyrer søkum mijn. Og suo s Raguel bad Tobiam mz mørgum ordum/eñ hñ villde þui ecki mz nockru mote sampyckiast/bijfalade hñ honum j Valld Særa/⁊ gaf honum Helming allrar eigu siñar/j Þrælum ⁊ Ambættum/ Bwsmala/Vlfølldum ⁊ Yxnum/⁊ miked Fie añad/ og liet hñ Heilan ⁊ Fagnande fra sier fara/seigiande/Heilagur Eingill DROTTINS sie

D

 j ferd mz

ferd mz þier ⁊ leide þig Heilbrigdan aptur heim j þitt Fødurs Hws/ suo at þu finer heila þij-
Forelldrana Aminning til sinar Dottur na Forelldra/ Og Gud gefe/ at mier verde auded at sia yckar Børn med minum Augū adur
eñ eg Deyie.
Og Forelldrañer kuoddu Dottur sijna/ ⁊ kystu hana/ ⁊ skildu vid hana/ giørandi heñe Amiñ-
ing ad hun skyllde sijns Mañs Forelldra j Heidre hafa/ so s̄ sijna eigen Forelldra/ elska Bō-
da siñ/ mz athygle sia fyrer sijnum Hiuum/ og hallda sig sialfa Hæuerskliga.

XI.

SEm þr voru a veige þa þr komu til Haram/ huad at er a midium veige til A
Niniue/ a hinum Ellefta deigi/ þa mællte Eingillen/ Tobias miñ Broder/
þu veist vel huśu þu skilder vid Fødur þiñ. Ef þier lijkar so/ þa sku vid far
a heim vndan/ eñ Hwsfru þijn mz Hiuū yckar ⁊ Busmala/ sk fara eptera j
Raphael hægdū. Og s̄ Tobias lijkade þtta vel/ seiger Raphael/ Hafdu hia þier no-
ckut af Galle Fisksins/ Þui þss mun þier þorf giørast. Tok þa Tobias mz sier Gall Fisk-
sins/ og fooru vndan sijna leid.
Eñ Haña sat dagliga vid þiodbraut vppa berge nockru/ so hū mætte sia vijda langt til. Og s̄ B
hū horfde epter honū vr þm sama stad/ vard hū vør vid Son siñ langt fra/ ⁊ þeckte hū jafn-
snart/ hliop hun þa heim/ og sagde þtta Bonda sijnum/ og mællte/ Sia/ Her fer Sonr þiñ.
Og þa talar Raphael til Tobias/ Jafnskiott sm̄ þu kiemur til Huss/ so bid þu og akalla
til DROTTINS/ og giør honum þacker/ sijdan skalltu ganga til Fødur þijns/ ⁊ miñast
vid hū/ Og strax þa smyr þu Augu hūs mz Gallenu vr Fiskenum/ er þu hefur mz þier/ ⁊ allt
j señ munu lwkast vpp Augu hūs/ ⁊ fær Fader þiñ þa aptur Syn/ og verdur hardla Feigen.
Hleypur Hunduren þa heim vndan/ sa þr høfdu mz sier haft/ ⁊ drattar Halanū/ stockur C
vpp ⁊ þijkist vid allt skyllt eiga. Og Fader hūs blindur sprettur strax a fætur/ ⁊ flyter sier so
miøg at hū meider sig/ Kallar hū þa a eirn Suein/ þañ er helldur j hønd honum/ ⁊ leider hū
i mote Syne sijnum. Sømuleidis giører Moder hūs eirnen/ og kystu hū/ ⁊ grietu bæde sam
an af Feigenleik. Þegar nu sm̄ þr høfdu giørt sijna Bæn/ og Gude þackad/ settust þr nidr
þa tekur Tobias Gallid Fisksins/ og smyr þar mz Augu Fødur sijns. Og þoler hū þad
nærre vm halfa stund/ tok þa slijmed at fara af Augū hūs/ so sm̄ hinna af Egge/ og hū dro
þ af hūs Augum/ Fieck hū þa strax aptur Syn sijna. Og Lofudu Gud hū ⁊ hūs Hwsfru/
og aller þr ed þ spurdu. Þa mællte Tobias/ Þacker giøre eg þier Gud DROTTIN Js- D
raelis/ at þu hefur hirt mig/ og þo aptur a ny heilan giørt mig/ so ad eg sie nu miñ sæta Sō.
Saara Ad lidnum siø døgum kiemr Saara Sonarkona hūs/ mz allre siñe fylgd/ Fienade ⁊ Ulf-
alldum/ flutte hun mz sier miket Gull/ so og Fie þ er hū hafde feinged af Gabel. Sagde To-
bias þa sijnum Forelldrum fra/ huersu miked gott at Gud hafde syndt honum fyrer Fielaga
hūs/ er ferdadist mz honum. Komu þa til Tobias Frændur hūs/ Achior ⁊ Nabath/ ⁊ badu
honum Hamingiu/ og samføgnudu mz honum fyrer allt þ gott sm̄ Gud hafde honum giefit/
Og siø daga j samt Mautudust þr aller til samans/ og voru glader.

XII.

EPter þtta kallar Tobias a siñ son og mællte/ Huert Kaup skulu vid þo gie A
fa þm Heilaga Mañe/ Stallbrodur þinum/ sm̄ mz þier hefur ferdast? To-
bias suarade Fødr sijnū/ Hūnen kuñu vid honū makliga at launa hūs Vel-
giørder sm̄ hū mier veitt hefur? Hū kom mier heilum aptur ⁊ fram/ hū sok-
te Fied til Gabels/ og veitte mier fylge at fa þssa mijna Eigenkonu/ Hier
mz j burt rak hū Andskotan/ og gladde heñar Forelldra/ Ja sialfan mig frelste hū/ þa sa eñ
mykle Fiskur villde suelgia mig/ Og þier hialpade hū at þu fickst Syn þijna/ ⁊ allt gott hefr
ockur af honum leidt/ Huersu kuñu vid þa at jña honum aptur þuilijkar myklar velgiørder?
Eñ eg bid þig Fader miñ/ ad þu bioder honum Helming þss Fiar alls sm̄ mier aflast hefur
j þssare ferd/ at hū take vid þui.
Og þr Fedgar viku honum affsijdis/ og budu honum at taka vid Helminge Fiarsins alls B
Þackargiørd þss sm̄ þr høfdu þangad flutt. Hū mællte þa Heimugliga vid þa/ Lofid ⁊ þacker giørit Ni-
na Gude

na Gude fyrer huerium manne/ at hn̄ hefur synt ydur slijka Myskun. Yfer Konganā z Nøfd
ingianā rꝺde z Leyndar mꝺlum skulu meñ þeigia/ eñ Gudz verk skulu meñ dyrdliga prijsa
og opinbera. Slijkein Bæn mz Festu og Olmosugiørd/ er betre eñ myklu Gulle til Fiesiodz
saman at safna/ Þuiat Olmosu giørder frelsa af Dauda/ afmꝺ Synder/ z hialpa til Lijf- Olmosa
sins/ Eñ Ogudrækner meñ fyrerfara sier sialfer.

E Vil eg nu seigia/ vpp allan Sanleik z dylia ecki yckur þre heimugligre Bijfalning/ Þa
þu Griest suo beisk̄liga/ badst fyrer z stodst vpp fra þinē Mꝺltijd/ z greptrader Daudamen̄
z geymder Lijk þra j Huse þijnu/ z grofst þa vm Nꝺttartijma/ Þa flutta eg Bæn þijna fyr
er DROTTEN. Og fyrst at þu varst Gude kiær/ hlaut þ so at skie/ ad fyrer vtan Freist
ne mꝺtter þu ecki vera/ So at þu værer reyndr. Og þui sende Gud mig til at lækna þig/
og ad frelsa Sꝺra Sonarkonu þijna fra Ohreinum Anda/ Og eg em Raphael eirn af þm Supra v vili xi
sio Einglum huerier at vier stondum fram̄e fyrer Gude.

D Þegar sm̄ þr nu heyrdu þta/ vrdu þr skielfder z Ottaslegner/ fiellu fram̄ a Asionur sijnar
til Jardar. Þa sagde Eingellin til þra/ Verit mz goodū giede/ hirdid ecki ad Ottast/ Þuiad
Gud hefur so viliad vera lꝺta/ at eg hefe hia yckur verit/ Lofed hn̄ z Dyrked. Þat Syndist
so sm̄ eg æte z Drycke mz yckur/ eñ eg neyte Osyneligrar Fædu/ hueria eingen madr mꝺ sia.
Og er nu mꝺl at eg huerfe aptur til þss er mig sende/ Giørid Gude þacker/ z kun̄giørid hn̄s
Stormerki.

Sem hn̄ hafde þtta sagt/ leid hn̄ fra þra Augum/ z þr sau hn̄ ecki meir. Og þr fiellu frā
vm þriar Stunder/ giørande Gude þacker/ Epter þ stodu þr vpp/ z søgdu fra slijku/ og kun̄-
giørdu hn̄s Stormerke.

XIII.

A
ENN Tobias lauk vpp sijnum mun̄e/ Lofade Gud suo seigiande/
DROTTEN þu ert eirn mikill styrckur Gud/ og þitt Rijki endist at
Eilijfu.
Þu fleinger z huggar aptur/ þu kant ofā at hrinda til Helvijtis/ z aptr
j burtu þadan at leida/ z einge er sa ad vndan meigi flyia þinu vallde.
Þier Israels syner Lofe þier DROTTIN/ og dyrkit hn̄ i bland Heidingianā.
Þui þar fyrer hefur hn̄ ydur dreift a medal Heidingianā þra er hn̄ kien̄a ecki/ at þier bod Huar fyrer
id hans Stormerke/ Og at Heidingiarner vite/ ad eingen er Gud Almꝺttugur vtan han̄ eirn Israel se dreifs
dur vt a millū Heidingianā

B Nu hefur tyktad oss fyrer saker Synda vorra/ Og af sin̄e Giædsku hialpar hn̄ oss at nyiu
Siaed huad hn̄ hefur giørt vid oss/ Lofet hn̄ j sijnum verkum/ mz otta z skielfingu/ z veg-
samed han̄ sm̄ ad Eilijfu Drottnar.
Og eirnen eg vil gøfga hn̄ j þssu Lande/ þar vier erum Herfekner/ þt hn̄ hefur syndt sina
Dasemd yfer einum Syndugum Lyd.
Snuist þier þar fyrer þier Synduger/ og giøret gott fyrer Gude/ og truet þui/ þ hn̄ syner
ydur gooda hlute.
Og nu vil eg af Hiarta fagna j Gude/ Lofed DROTTIN þier hn̄s Vtualder/ hall-
did Fagnadar Hꝺtijder/ z Dyrked hn̄.
Jerusalem þu Gudz Stadur/ DROTTIN mun tytta þig/ fyrer þijn verk/ Eñ þo mū
hn̄ þier Myskun veita at nyiu.

E Lofa þu DROTTIN fyrer sijnar Gꝺfur/ z Bleza þm Eilijfa Gude/ so ad hn̄ vppap
tur bygge þinar Tialldbuder.
Og aptur til þijn kalle alla þina Herfekna/ so ad þu meiger þig gledia vm allder Allda.
Þu munt lysa sm̄ skijnande birta/ z øll Jardrijkes Endemørk munu þig vegsama.
Af fiarlægum Londum munu meñ til þijn sꝺkia/ z þier Giafer gefa.
J þier munu þr DROTTIN Vegsama/ og muntu Helgedomur kallast / Þuiat þeir
munu þ mykla Nafn j þier DROTTINS akalla.
Bøluader verdi aller þr sm̄ þig forsma/ Og fyrerdꝺmder þr aller sm̄ þig Lasta/ Blezader Gen. xii
munu vera þr aller er þig vppbyggia.

D Þu munt fagna yfer þinum Børnum/ þui þau munu øll Blezud verda/ z til DROTT
JNS samanſøfnud/ Sæler eru þr ē þig elska/ z þr ē æskia at þier velgange.

Mijn Sæla Lofe DROTTIN/ Þuiat Gud DROTTIN vor mun Borgena Jer
usalem frelsa af allre Heñar Kuøl.
Sæll er eg/ ef at þr s̄ epterkoma af minu Sæde sia Jerusalem j siñe Dyrd.
Apoc. xxi Jerusalems Borgarhlid skulu verda af Saphirus ꝫ Smaragdus smijdud/ ꝫ aller heñar
Mwruegger allt vm kring af dyrum Steinum.
Med huijtum og føgrum Marmara steini munu øll heñar stræte løgd/ Og a øllū heñar
Gøtum mun Halcluia sunged verda
Blezadur sie Gud sm̄ hana hefur bænheyrt/ Og vare hañs Rijke yfer heñe ad Eilijfu
Amen.

XIIII

EPter þtta/ þa ed Tobias hafde feingid aptur sijna Syn/ þa lifde hñ þadā
Fiorutijge og tuo Aar/ og sa Barnabørn sijn. Og þa hañ var nu hun A
drad Aara gamall og tuø betur/ var hñ heidursamliga greftradur j Niniue
Borg. Þuiad þa hñ var Fimtijge og sex Aara at alldre/ vard hñ Sionla-
us/ eñ a Sextuganda Aare fieck hñ Syn sijna aptur. Og þ epter var hñs
alldurs lifde hñ j glede/ ꝫ þroadist j Gudz otta/ og Andadist i goodum Fride.
Eñ fyrer Andlæt sitt kallade hñ Son siñ Tobias til sijn/ og þa siø vngu sueina Son-
arsonu sijna/ og talade til þra/ jñan skams mun Niniue fyrerfarast/ Þuiat Ord DROT- B
TINS mun ei bregdast/ Eñ j Rijke Medorum mun eñ þa vm nockurn tijma Fridr vera/
Og Brædur vorer sm̄ af Jsraelis Jørdu eru dreifder/ munu þangat aptur huerfa/ ꝫ vor ætt
Jørd er nu liggur i eyde mun allstadar bygd vda/ ꝫ þ Gudz hus s̄ brendt var/ skal vpp a nytt
verda vppbygt/ og aller þr sm̄ Gudhrædder eru munu þangat aptur koma. Og Heidner meñ
munu fyrerlæta sijn skwrgod og koma til Jerusalem/ ꝫ þar bua/ Og allar þioder og konun-
gar munu j heñe fagna/ ꝫ Jsraelis Gud tilbidia.
So heyret mig nu Syner miner Fødur ydarn. Þione þier DROTTNE j Sañleika/
og halldit ydur til hñs riettferdugliga. Giorid huad hñ hefur Bodit/ ꝫ kieñid slijkt ydrū bør C
num/ at þau giefe Olmøsur/ Ottist Gud ætijd/ ꝫ treystid a hñ af øllu hiarta. Heyrit mig nu
kiære Syner/ og blijfet hier ecki j Niniue/ Nelldur þegar þier hafit eirnen afleyst at greftra
Mødur ydra hia mier j sømu grøf/ epter þ takit ydur vpp ꝫ fared hiedā/ Þuiat eg sie at Syn
der Niniue giøra vt af vid hana.
Þegar Jafnsnart epter Andlæt Modur siñar/ for Tobias j burtu vr Niniue/ mz Hws-
fru siñe Børnum og Barna børnum/ og huarf aptur til siña Mæga ꝫ frænda Konu siñar/ D
og hitte þa alla heila og hrausta j goodre Elle/ veitte hñ þm forsia/ Og þegar þr ønduðust
veitte hñ þm Næbiarger/ Og tok suo vid øllum Arfe ꝫ Audæfum Raguelis. Og lifde allt
fram̄ j Fim̄tu ættkuijsl/ og sa sijn Børn og Barnabørn/ ꝫ er hñ var niju og niutijger Aara
gamall/ sm̄ hañ hafde lifad j Gudz otta mz fagnade/ groofu frændur hñs hñ. Og allt
hñs Afkuæme bleif i Heiløgum Lifnade og vmgeingne/ suo at þeir voru bæde
Gude og møñum þecker/ og øllum þm er bygdu j þui Lande.

Ending Bokar Tobie

Formalen yfer
Bokena Jesu Syrach

Þesse Bok

Esse Bok hefur hier til køllud verit a Latinu Ecclesiasticus/ huad þr hafa þydt/Enu Andligu Næuersku/Og hefur hun hardla miøg verit framen og jdkut j Kirkiune/mz Lesning/Saung og Predikun/ þo mz litlum skilninge edur Nytsemd/fyrer vtan þ hun hefur hlotid þm andligum Staat z Kirkna prange ad hrosa. Ecclesiasticus

Añars heiter hun sijnu riettu nafne Jesus Syrach/epter sijnum Meista ra/ so sm hañs Formale og hid Griska Exemplar vtuijsar/lijka sm Moyses/Josue Esaias z allar Spamaña Bækurar epter sijnum Meistørum heita/Nun er og ecki haliden af hinum gømlu Fedrum i tølu Heilagrar Skriftar/helldur sm ein good Bok eins Hyggins mäs/þar vier eirnen lætum hana mz blijfa. Jesus Syrach

Eñ oss þiker (af þui at hñ sialfur i Formalanum mz kieñist/ ad hñ hafe a Døgum Kong sins Euergetis komi a Egiptaland/ og sialfur þar þssa Bok endat/hueria hñs Fødurfader hafde ædur byriad)ad hñ hafe vt af mørgum Bokum þ allra besta/sm hañ fundit hefur til samans lesit/sierliga af þui ad a Egiptalande var fiølde kostuligra Boka/fyrer Fødr Euergetis Philadelphum til samanssafnadur/So at a þm tijmum voru bæde Bækurnar og Lærder Meñ j myklu Heidre hafder/z af øllu Londum/so sm j eirn hæfan Skoola þar til saans komu/Einkanliga af Gricklande. Hier at auk høfdu Judar sialfer þar eitt Mustere bygt og Gudz Pionustu vppreist. Ptolomeus Euergetis Jesus Syrach hefur verit fyrer Hingadburden Christi cerxii Aar

Slijkt vtuijsar og þ/at i þssare Bok er ecki eitt Stycke vid añat so skickanliga til samans sett/so sm eins Meistara verk/Helldur af marghættudum Meisturum/z Bokum samandreiget/z huad vid añat meingat/so sm ein Bijfluga af margskonar blomstrum Hunang sygur/ z eitt vid añat meingar. Og þ synist ꝺ þsse Jesus Syrach hafe vt af Konungligre ættkuijsl Dauidz z næn at skulldsee vid Amos Syrach/hu ed vit hefr yppastr Høfdinge j huse Juda (sm meñ meiga sia j Bokum Philonis Spekings) Tueim Hundrudum Aara fyrer Hingadburden/nockut nærre a Døgum Machabeorum. Amos Syrach

Þetta er Nytsamlig bok fyrer Almugafolkit/ Þuiat øll hñs astundan er þ/at hñ giøre eirn Borgara edur Hwsbonda Gudhræddan Froman og Hyggiñ/huernen hñ skal hallda sig vid Gud og Gudz Ord/Kieñemeñ/Olldunga/Kuiñu z Børn/sitt eigit Holld/ Audæfe/Pionustumeñ/Nagraña/Vine z Ouine/Valldstiornarmeñ/z vid huern Mañ. So at Meñ mætte vel kalla hana eina Bok af Hwshæfersku/edur af Dygdum goodz Hwsbonda/huer z at er z heita skyllde su andliga Næuerska. Jesus Syrach/Nytsemd er bok fyrer Alþydu folk Bok vt af Hwshæfersku

Eñ huad oss þtta fyrer Arside kostad hefr þssa Bok vt at leggia. Nu þ girnist at vita/hñ ma bera vora vtlegging samã vid alla adra Bæklinga/ bæde j Grisku z Latinu z ødru Tungumæle/huert helldur þr eru Nyier edur Gamler/So mun þtta verk vel bera Meistaranu vitne. Þar eru þo marger Klokskapar meñ j øllum Tungum yfer þssa Bok komner/ad eingen Vndur være/þo at hun være ølldungis orden okieñelig z oskilialig/z mz øllu onyt/fyrst at aller hluter þar jñe/fra vpphafe heñar/hafa ecki verit epter riettre skickan samsetter. Eñ vier høfum hana lijka sm añat sundurrifet fotrotid z vijdz uegar dreift bref aptur saman lesit/z Saur af þueigit/og heñe so langt komit sm sier huer ma vel sia/Gude sie lof og packer Am. Þeir enu Gudhræddu munu oss ecki hier vm auijta. Eñ Heimuren mun vita ad packa oss hier fyrer/epter sijnu Mañkostum ꝺ hñ hefr giørt hier til Dags.

Formale Jesu Syrach yfer sijna Bok

Arger og mykler meñ hafa oss Vijsdom/vt af Løgmalenu Spamøñunum z ødru ꝺ þm sialfu epterfylgt hafa/kuñañ giørt. Þar af meiga meñ Jsraels lyd makliga lofa/saker Pra Vitsku z lærdoms. Þar fyrer sklu þr aller sm hana hafa z lesa/ ecki alleina þar vt af vijser verda/helldur z eirnen od rum þiena/mz Lærdome z skrife.

Miñ Afe Jesus/epter þui at hñ sig sierliga jdkade til at lesa Løgmælsins/Spamañaña z adrar fleire Bækur/þær sm oss af vorum Fedrum epterlætnar voru/ og sm hñ hafde sig þar vel jñe jdkat/lagde hñ fyrer sig nockut at skrifa/af Vijsdome og godum Sidum/So at þr hiner sømu sm giarna villdu læra z Hyggner verda/yrde þss skynsamare og

skickanligre til/gott Lÿferne fram̃ at færa.

Þar fyrer bid eg at þier viliet þtta vinsamliga medtaka/ ⁊ mz gæte lesa/ Og so hallda oss
Ptolomeus Euergetes
til gooda/þott vier kuñum ecki so vel at tala/ sm̃ hiner vÿdfrægu Ordsnillingar. Þuiat þ sm̃
j Ebresku mæle er skrifat/þ hlyder ecki suo vel þegar meñ snua þui j añat Mæl/Ecki allein
asta þsse mÿn Bok/helldur ⁊ fleire Løgmælsins ⁊ Spamañaña ⁊ adrar Bækur/ hlioda läg
tum ødru vÿs eñ þær verda j þra mæle taladar.

Nu sm̃ eg kom j Egiptaland a Atta ⁊ Þrituganda Aare/ a Døgum Kögsins Ptolomei
Euergetis/og alla mÿna lÿfdaga þar jñe var/Fieck eg tÿma til marga gooda hlute þar ad
Lesa ⁊ skrifa. Þar fyrer syndist mier bæde at vera gott og Nytsamligt/ad eg miñe giætne ⁊
Mædu þar til vendade/og þssa Bok vtlegda/Og af þui eg hafde Tÿma til/Arfidade eg og
snere miñe astundan til/at eg þssa Bok vtgiørda ⁊ j Lios leidda/ So at þr framande meñ s̃
læra vilia/venie sig til goodra sida/suo þr epter Løgmæle DROTTINS lifa meige.

Jesus Syrachs Bok

I.

Allur Vÿsdo mr er af Gude

LLur Vÿsdomur er af Gude DROTTNE/og er mz honum A
Eilÿfliga.

Huer hefur fyrer huxad huersu margt Sandkorn j Sionum
er/Hüsu marger Droparj Regnenu eru/og huersu marger Dag
ar Veralldariñar verda skylldu? Huer hefur mædur mællt huer-
su hær ad Himenen er / og huersu vÿd at Jørden sie/ og huersu
diupur ad Sioren er? Nü hefr Gude nockurn tÿma kient huad
hñ skyllde giøra? Þuiat hñs Viska er yfer alla hlute fram̃.

Gudz Ord er Bruñur Viskuñar

Ord hins Hædsta Gudz er bruñur Viskuñar/ ⁊ þ eilÿfa Bod
ord er heñar Vppspretta/Huer kyñe elligar at vita hünen mañ
skyllde Vÿsdom ⁊ Klokleik ødlast? Eiñ er allra hædstur/Ska
pare allra hluta/Almattigr/ Volldugur Kongr ⁊ Ognarligur/
sa vppa sÿnum Stole situr/DRottnande Gud. Hñ hefur hana fyr' siñ Heilagan Anda kuñ B
giørt/ Hñ hefr alla hlute fyrerhugad/vitat ⁊ Metit/ Og hefur Viskuñe vthellt yfer øll sÿn
verk/og yfer allt Holld epter siñe Næd/og giefur hana þm sm̃ elska hñ.

Gudz Ord ke ñer ad ottast og elska Gud

Otte DROTTINS er Dyrd ⁊ Hrosan/Føgnudr ⁊ fegurdar Korona. Otte DRO
TTINS er giører Hiartat glatt/ ⁊ gefur Føgnud ⁊ eilÿfa Vnadsemd/ Nü hñ ottast DR
OTTIN þm mun vel ganga j siñe sÿdustu Neyd/ ⁊ hñ verdur endeliga Blezã halldande.
Gud at elska þ er su en allra Fegursta Viska/og huer sm̃ hana sier sa elskar hana/ þt hñ sier
huersu myklar Dasemder hun giører.

Psal. cxi Prouer. i

Otte DROTtens er vpphaf Viskuñar/ ⁊ er hun j gruñe Hiartans einkanliga hia truud
um/ ⁊ hü bygger alleina hia vtuøldum Kuiñum/Og alleina fiña men hana hia Riettlætum
og Truudum.

Otte DROTTINS er su rietta Gudz þionusta/hñ geymer ⁊ giører Hiartat gott/og C
giefur Føgnud og Vnadsemd.

Huer sm̃ DROTTIN ottast þm mun vel vegna/ ⁊ þegar hñ þarf huggunar vid/mũ
hñ Blezadur verda.

Gud at ottast er su Vitska s̃ at Audgar/ og allt gott mz sier færer. Hun vppfyller Hused
mz sÿnum gæfum/og øll Herbergi mz sÿnum Thesaur.

Otte DROTTINS er Korona Viskuñar/gefandi nogligan Frid ⁊ Heilsu.

Þesse Vÿsdomur giører Riettbyggna meñ/ ⁊ sa ed fast a honum helldur/ þm hialpar hñ
vt mz Dyrd.

DROTTEN at Ottast er Root Viskuñar/og heñar Greiner Blomgast eilÿfliga.

Otte DROTTINS ver Syndiñe. Þuiad huer hñ er fyrer vtã Otta/sa er ecke Gude
þeckur/og hñs Ofmetnadur mun honum vmsteypa/Eñ Lÿtelætur bÿdur þss tÿma s̃ hñ mun
hugga/ Þuiat þo hñs søk vm stundar saker verde vnderþryckt/mũu þo Fromer Meñ Hrosa
hñs Speke.

Gudz Ord

D Gudz Ord er Ogudrækum mañe andstyggeligt/ þt þ er Spekiñar Fiesiodur/ sm̃ fyrer hm̃ er leyndur.

Son miñ/ Villtu Nyggen verda/ so lær þu Bodorden/ þa mun Gud þier Vijsdom giefa. Þuiat Otte DROTTINS er su rietta Speke z Næuerska. Og Tru z Þolinmæde þocknast Gude vel.

Sia þu til at þiñ Gudz Otte sie eingen Nræsne z þiona honum ecki mz Følsku Niarta. Leita einskis Lofs hia møñum/ fyrer Nræsne. Og sia til huad þu talar/ trwer edur adhefst/ Nreyk þier ecke sialfum vpp/ so ad þu faller ecki/ og skam̃adur verder/ og DROTTIN opinbere þijn Suik/ z steype þier berliga fyrer møñum/ Þar fyrer at þu j søñum Gudz Otta ecki þionad hefur/ og þitt hiarta Falskt verit hefur. Nræsne

II.

A SOn miñ/ Villtu Gudz Þionustu madur vera/ þa bu þig vid a Freistne/ Nalltu kyrru fyrer/ z veyklast ecke þa meñ locka þig þar fra. Nalltu þig ad Gude og vijk ecke fra honum/ so ad þu jafnan styrkuare verder/ Allt huad þier geingur a mote þ lijd þu Þolinmodliga/ og vert Þolinmodur i allz kōnar Nrygd. Þuiad lijka sm̃ Gullit fyrer Elldin reynist/ so lijka verda þr enu sømu sm̃ Gude eru þecker fyrer Elld hrygdariñar reynder. Treystu Gude þa mun hñ hialþa þier. Giør þijna Vegu rietta og vona til hñs Tru/ Von z Þolinmæde a Freistne) Huer Gud ottast og elskar/ blijfur ei fyrer vtan Freistinger

B Þier s̄ Ottist DROTTIN voned til hñs/ z treystid honum/ þui þ mun ydur ei bregdast. Þier s̄ Ottist DROTTIN/ Væntid hins besta af honum/ suo mun ydur alla tijma Nad z Huggun veitast/ Þier s̄ Ottist DROTTIN væntid hñs Nadar/ og vijked ecki af suo þier ecki til Gruñs gangit.

Lijte þier a Dæme hiña Gømlu/ z merked þau. Huer hefur nockurn tijma skam̃adr ordid sa sm̃ vppa hñ vonad hefur? Huer hefur nockurn tijma verit fyrerlaatin sa sm̃ stadid hefur i Gudz Otta? Edur huer hefur nockurn tijma af honum forsmadur verit/ sa sm̃ a hñ kallad hefur? Þuiad DROTTIN er Nadugur z Myskunsamur z b Fyrergiefur Syndernar b Fyrergiefur) þ er/ hñ aljtur þ ei huersu tiller og Omaklieger vier erum

C og hialpar j Neydiñe.

Vei verde þm sm̃ a Gud misstreyster/ z ecki fasthelldur. Og þm Ogudræku sm̃ hingad z þangad Veyklast. Vei Efunarsømum/ þui þr trua ecki/ þar fyrer munu þr ecke ὸda vernd ader. Vei þm s̄ ecki blijfa stoduger/ Huernen mun þm vegna þegar DROTTEn vill þa heimsækia?

D Þeir sm̃ Ottast DROTTIN trua hñs Orde/ og þr sm̃ hñ elska hallda hañs Bodord. Þeir sm̃ DROTTIN Ottast giora huad honum lijkar vel/ og þr sm̃ hañ elska hallda Løgmalit rietteliga. Þeir sm̃ DROTTIN Ottast reidubua sijn Hiertu/ og audmykia sig fyrer honum/ z seigia. Vier vilium helldur j hendur DROTTINS falla eñ j Mañaña hendur/ Þui hñs Myskunseme er so mikil sm̃ hñ sialfur er. ij. Reg. xxiiij

III.

A KIære Syner hlyded mier ydrum Fødur/ og lifed so/ vppa þ ad ydur vel gange Þuiad DROTTIN vill Føduren af Børnunū Heidradan hafa/ og huad Moduren bydur Børnunum þ vill hñ hallda lata. Heidra Fødr og Modur

Huer siñ Fødur heidrar/ þss Synder mun Gud ecke straffa/ og huer sijna Modur heidrar/ hñ safnar sier goodum Fiesiod. Huer siñ Fødur Heidrar/ hñ mun a sijnum Børnum Føgnud hafa/ og huenær hñ bidur þa verdur hñ heyrdur/ Nú hañ heidrar siñ Fødur/ sa mun þss leingur lifa/ en huer fyrer saker DROTTINS hlyden er/ a þm hefur Moduren Huggun/ Sa er DROTTEN ottast/ hñ heidrar og Føduren/ z þionar sijnum Forelldrum/ z helldur þa fyrer sijna Herra. Vtskyring hins fiorda bodords

Heidra Fødur og Modur mz giordum/ ordum og Þolinmæde/ so ad þra Blessan yfer þig kome/ Þuiad Fødursins Blezan bygger Børnunum hus/ eñ Modureñar Bøluan brytr þau nidur. Hæd þu ecki at Veykleika Fødur þijns. Þui þ er þier eingen Heidur/ Þuiat Fødur iñ ad heidra er þiñ eigen Heidur/ og þijna Modr ad forakta er þin eigen skøm. Math. v Exo. xx Eph. vi

Kiære son/Añast þu þiñ Fødur j siñe Elle /og stygg hñ ei so leinge hñ lifer/ og hallt ho- C
num þ til gooda þo hñ Bernskligur verde/ ⁊ Forsma þu hñ eigi þar fyrer ad þu skickanligre
ert eñ hñ. Þuiad þre Velgiørd sm̄ giørd er Fødurnum/ mun alldrei gleymt verda/Og þig
mun gott skie þo at þu Syndugur siert/ ⁊ þijn mun minst verda i Neydiñe/ Og þijnar Syn
der munu forganga suo sm̄ Js fyrer Soolu. Huer siñ Fødur fyrerlætur/sa verdur Smaadꝛ
Og huer sijna Modꝛ styggger sa er Bøluadꝛ af DROTTNE.

Lijtelæte — Kiære son/ Blijf þu jafnan j lægre stiett/þ er betra eñ allt þ Verøllden epterstundar. Þui
Hærre þu ert. Lijtelæt þu þig þui meir/So mun DROTTIN þier Hollur vera. Þuiad

Huer eirn vakte sitt Kall og Embætte — DROTTIN er allra hædstur/ og giører hñ mykla hlute fyr' hina Lijtelætu
Stunda þu ecki epter hærre Stiett/og hygg ecki yfer þitt megn. Helldꝛ huad Gud hefꝛ D
bodit þier/þ tak þu þier jafnan til. Þuiat þ batar þig ecke þo þu gaper epter þui sm̄ þier
er ei bifalat. Og huad ei til þijns Embættis heyrer/þar lættu þijna Foruitne epterliggia.
Þui allt til reidu er þier meira bodit eñ þu kant at fullgiøra. Soddan siergiæde hefꝛ mar-
gan suikid/og þra Metnadur hefur þm steypt. Þuiat huer hñ leggur sig giarnan j Haska/
sa tapast þar af. Og einum Metnugum Mañe selst þ Jlla vt. Metnugur madur giører
sier sialfum mykla Olucku/og reiser eina Eymd epter adra. Þuiad Drambseme giører alld-
reigi gott og þar kañ ecki vtan Jllt af at verda.

IIII.

Irn skynsamur Madur lærer Gudz Ord giarnan/og huer sm̄ elskar Visku A
na/hñ heyrer giarnan þar til.

Olmøsugiørd — So sm̄ Vatned sløckur Elld loganda/Lijka so afmæer Olmøsugiørden
Syndena. Og hiñ hædste Endurgialldare mū þss sijdar miñast/⁊ vid hial-
pa honum j Olluckuñe.

Tobias iiij — Kiære son/Lættu hiñ Fatæka øngua Neyd lijda/og vert ecke Hardur vid hiñ Naudþurft-
uga. Fyrerlijt ecki Hungradan/og stygg ecki þañ hiñ Naudþurftuga j siñe Armod. Sorg
fullu Hiarta Auk þu ecki meira Harm/ ⁊ gief þu snarliga giøfena þm hinum Naudþurftu
ga/Nei kued ecki vid Bæn hins Naudþurftuga ⁊ Auma/ ⁊ snu ecki Asionu þiñe fra hinum
Fatæka. Vend þijnum Augum ecki fra Naudþurfanda mañe/ so at hñ klage ecke yfer þig/
þt sa s̄ hñ skapad hefur heyrer hñs Bæn/ nær hñ mz hryggu hiarta klagar yfer þig.

Prætur — Vert ecki Prætusamur fyrer Riettenum/og hallt þiñ Domara j heidre. Heyr þu hiñ Fa B
tæka giarnan/og suara honum Vinsamliga mz Hoguærd. Hialpa honum sm̄ fyrer Ofrijke
verdur/af þss hende sm̄ honum giør' Oriett/Og vert ecki Bliugꝛ þa þu skallt dæma. Hallt

Speken, — þig sm̄ eirn Fader vid Fødurleysingiana/og so sm̄ eirn Hwsbonda vid þra Modur/Og mū-
tu vera so sm̄ Sonur hins allra Hædsta/ og mun hñ þig elskare hafa helldur eñ þijn Moder
hefur þig.

Gudz Ordz Heidur — Viskan vpphefur sijna Sonu/og tekur vid þm sm̄ heñar leita. Huer hana elskar sa he
fur Lijfed kiært/og huer heñar gløgt leitar/mun miken Føgnud hafa. Huer a heñe fast hell
dur mun miken Heidur ødlast/⁊ huad sm̄ hñ aformar/þar mun DROTTIN gefa Lucku
til. Huer Gudz Ord Heidrar sa giører rietta Gudz þionustu/og huer hñ elskar þ/a þm hefꝛ C
DROTTIN Elsku. Sa sm̄ Viskuñe heyrer/ hñ kañ at kieña ødru Folke/ Og sa sm̄ sier
til heñar helldur/mun haskalaust bua. Huer Falslaus er sa mun hana ødlast/Og hñs ept-
erkomendum mun vel veita. Og þo hun mz fyrsta hegde sier ødru vijs vid hñ og giøre honū
Angist ⁊ Þyngsl/og reyne hñ mz sijnum Vende/⁊ freiste hñs mz siñe Tyfting/þar til at hū
fiñur at hñ er Falslaus. So mū hū þa aptꝛ til hñs koma/a riettan veg/glediandi hñ ⁊ sina
heimugliga hlute fyrer honum opinbera/Eñ fiñist hñ mz False/ so fyrerlætur hun hñ/ so ad
hñ hlytur ad fordiarfast.

Kiære son/Giæt þu tijmans/og vara þig vid rangre Søk. Og skamast þijn ecki saker
þiñar Sælar at jata þ s̄ riett er. Þui Madur ma so skamast sijn/ ad hañ dryge þar Synd D

Meñ eiga ad hialpa þm Rett þerdugu suo og l. rædast ønguan røda þar þyrer — med. Og hñ ma skamast sijn/ad hñ hafe þar af Hæd ⁊ Heidur. Læt þig øngua Personu
bifa þier til skada/nie skielfa þig þier til Fordiørfunar. Jæta helldur Rietten Einardliga
þegar Madꝛ skal ødrum møñum hialpa/ þt fyrer mzkieñingena opinberast Sañleikuren og
Rietturen.

Mæl þu ecki i mote Sañindunum/læltu helldur Sneypuna yfer þig ganga / hafer þu j nockre Søk villt farid. Skamast ei at jaata huad þu hefur farit villt/ og kiepp ecke a mote Straumnum. Sannleikurinn

a Þiona ecki Heimskum mañe j siñe Søk/og lijt ecki a hñs Magt. Forsuara helldr Sañleikan allt til Dauda/og mun Gud DROTTIN fyrer þig Stryda. a Heimskum) Þad er/ Ogudligum

Vertu ecki so sm̃ þr er sig mz myklum ordum tilbioda/ eñ giora þo allz ecki þar til.

Ver ecki Leon j þijnu huse/og eingen ofrijkis madur vid þijn Heima hiu. Þin hond skal ecki open vera jafnan vid at taka/eñ aptur lukt til ad giefa.

V.

A Treystu ecki a þiñ Rijkdom/og hyxa ecki/Eg hef mina nægtu. Fylg þinum girndum ecki þo ad þu meiger þ/og gior ecki huad þig lyster. Og hyxa eḱ Huer vill mier þ bañа? Þuiad DROTTEN eñ ædste Hefnare mũ þſſ

B Hefna.

Hyxa þu ecke/ Eg hefe þo meir syndgad og mig hefur ecki vondt skied. Þuiad Þolinmodur er Gud/ eñ ecki mun hñ þig Ohegndan lata/ og vert ecki ugglaus þo at þinar Synder sie þier eñ ecki hefndar/ad þu þar fyrer jafnan framarmeir villder synder drygia. Hyxa ꝛ ei/ Miøg er Gud Myskunsamur/ecki mun hñ mier hefna þo eg syndge suo miked sem eg vil. Hañ kañ so snarliga verda Reidur sem hñ er Nadugur/ ꝛ hñs Reide yfer Ogudrækum hefꝛ ønguan ende.

Þar fyrer drag þu ecke vndan ad snua þier til DROTTINS/ ꝛ skiot þui ecki fra

C einum Deigi til añars/þt hardla skiott kemur hñs Reide/ og mun þſſ hefna ꝛ þier fyrerfara.

Treystu ei vppa Rangfeinged Fie/þui þ hialpar þier ecki/þegar Freistingarnar koma.

Latt u ecki sierhuern Vind þier ueifa/ ꝛ fylg þu ei sierhuerium Veigi/so sm̃ ostødug hiørtu giora/ver helldur stødugur j þinum Ordum/ ꝛ blijf mz einfalldre Radu. Vertu reidubuen ad heyra/og suara þui sm̃ satt er/ ꝛ Hasta þig ecki. Ef þu skilur Søkena so vnderuisa Nañ- Stadfeste

D ga þinum/Eñ skilier þu hana ecki/so halltu aptur Muñe þinum/Þuiat Rædan gefꝛ Heidꝛ/ ꝛ Rædan gefur smaan/og Mañenum kiemur hñs eigen Tũga til falls.

Ver ecki Søgusiս/og Bakmælltu ecki mz þiñe Tungu/Eirn Þiofur er skadligur hlutur eñ þo er Bakmaligur madur myklu skadsamare. Reikna þ ecki klient/huert þ er mikit edur lijted. Lat þier ecki vijkia so þu gremiest Vin þijnum/Þuiat slijkur Bakmælare verdur endeliga skamadur. Søgusiſſe

VI.

A Eige skalltu þikiast a Forklokur adra meñ at straffa/ ad þijn Blod visne ecke/og þiñ Auoxtur Fordiarsist/ ꝛ verder þu vm siñ sm̃ feysked trie. Þuiad suoddan Eimur madur skadar sig sialfan/ ꝛ verdur sijnum Fiandmoñum at Spotte. Þar i mot/ Huer alla hlute færer til betra vegar/sa giorer sier marga Vine/og huer hñ leggur søkiñe til hid besta/af honum tala meñ aptur j mot þ hid besta. a Forklokur) Þad eru þr Agna domarar sm̃ eigi sia sialfs Bialka

Nalltu þig vid huern mañ Vingiarnliga/eñ af Þushund tru þu valla einum/Treystu ongum Vin vtan þu hafer adur j Neyd reynt hñ. Þuiad marger eru Viner a medan þr hafa þſſ Not. Eñ þegar neyder vm/eru þeir þ ecki. Og þar er margur sa Vinur sm̃ snarliga

B verdur Ouinur/Og visse hñ af þier mañs Mord/þa segde hñ þ vpp. Nockrer eru og Matbordꝛ viner/og blijfa ecki j Heydiñe. A medan þier vegnar vel þa er hñ þiñ Fielage/ ꝛ lifer i þijnu huse so sm̃ være hañ Hwsbonden. Eñ ef þier vegnar jlla þa motfellur hañ þig/ og læst j ønguu funden verda. Viner eru marghattader b Viner i motgangs stund ganga þr i ett Þund/ Eñ ef lyſt þitt liggꝛ a i Koodir legg þu hüorad þa.

Skil þig fra þinum Ouinum/Og vara þig eigi sijdur fyrer þinum Vinum. Eirn Trwr Vinur er ørugt Bijge/Huer hñ hefur/ sa hefur miken Fiesiod. Trwfastur Vinur kañ ecki mz nockru Godze edur Gialldе at verda bitaladur. Eirn trwr Vinur er Lijfsins Huggũ/ sa er ottast Gud fær suoddan Vin/Þuiad sa sm̃ Gudhræddur er/honum mun Vinskapuren vel Luckast/ Og slijkur sm̃ hann er/ slijkur mun og vera hñs Vinur. Trwfastꝛ Vinur

Kiære son lættu Viskuna ala þig vpp fra Barn æsku/suo verdur af þier hyggen madꝛ. Skicka þier vid hana so sm̃ hñ er Eriar og Saaer/Og væntu epter heñar goodũ Auexte. Þu hijtur

hlytur at hafa vm litla stund mædu og Erfide fyrer heñar skulld/ eñ miøg skiott muntu ney-
ta heñar auaxta. Beisk er hun Oforsøktum moñum/ og Nirdulaus madur nemur ecki hia C
heñe stadar. Þuiat hun er hardur Proofunar Steirn honum/ og kastar hñ heñe snøgt fra
sier. Þeir hroosa vel mikit af Viskuñe/ eñ vita þar þo lyted af.

Kiære son/ hlyd miñe Kieñing/ og fyrerlijt ecki mitt Rꝏd. Lꝏt þijnar Fætur j heñar Fio-
tur/ og Nꝏls þiñ j heñar Nꝏlsjarn. Beyg þu þijnar Axler og ber hana/ Og spirndu ecke
vid heñar bøndum. Nalltu þig til heñar af øllu hiarta/ og verk mz øllum Krapte a heñar
veigi. Spyr þu epter heñe z leita heñar/ so muntu hana fiña. Og þegar þu fær hana/ suo
lꝏt hana ecki burt fra þier. Þuiat mz sijdasta muntu af heñe Huggun hafa og þijn Hrygd
mun snuast þier j Fognud/ z heñar Fiotrar munu vóda þier styrkt Vijge/ z heñar Nals jarn
kostuligur Klædnadur. Nun hefur Gulliga Koronu mz eirne Purpura hwfu/ þm sama klæd D
nade muntu jskrydast/ og þa Fegurdar Koronu vppsetia.

Kiære son/ Villtu fylgia heñe so verdur þu Vijs/ z tekur þu þ þier til Hiarta/ suo verdur þu
hyggen/ Villtu giarna hlyda/ so muntu fa hana. Villtu þin Eyru hier til hneigia/ so muntu
vitur verda. Ver giarnan hia gømlum møñum/ og huar eirn Hyggin Madur er/ hallt þig
til hanns.

Gudz Ord ad heyra — Heyr þu giarna Gudz Ord/ og athuga gooda Mꝏltshꝏttu Spekiñar/ Huar þu lijtz eiñ
skynsaman mañ/ gacktu til hñs mz gæte/ og far mz honum jafnan vt og jñ/ Vmhuxa þu jd
ugliga Gudz Boderd/ og þeinktu jafnan a hñs Ord. Hñ mun algiørt giøra þitt Hiarta/ z
giefa þier Vijsdom so sm̃ þu girnist.

VII.

Niegomlig Metnadar Dyrd — HJør ecki jllt/ so skiedur þig ecki jllt. Vara þig vid Rangirndum/ so hender A
þig ønguan Ohamingiu. Sꝏ þu ecki vppa Akur Randlætesins/ so muntu
þadan ecki siøfallt vppskiera.

Preyng þier ecki jñ j nockut Embætte fyrer Gude / og stunda ecki epter
Vallde hia Kongenum. Lꝏt þier ecki þikia fyrer Gude/ at þu siert þar vel
til fallen/ og lꝏt þier ecki þikia hia Kongenum/ þu siert þar nogu hyggen til. Lꝏt þig ecke
langa til ad vera Domare/ Þuiat fyrer þitt megn kantu ecki øll Ranginde a riettan veg ad
fꝏra. Og þu kyñer Ottasleigen ad verda fyrer nockrum Magtarmañe/ z lꝏta Rietten med
skøm̃ nidre liggia.

Vpphlaup — Ver ecki valldur Vpphlaups j nockrum Stad/ z æfest þig ecki Almwga folke/ so þu hlio
ter ecki at bera tuefallda skulld. Þuiad ecki mun neirn stroffunarlaus blijfa. Huxa þu z ec-
ke/ Gud hñ mun mitt hid mykla Offur þar fyrer alijta/ og þegar eg fære hæstum Gude For-
ner/ mun hñ þær þiggia.

Bꝏn — Nær þu giører Bꝏn/ þa efast þu ecki/ z verk ecki tregur at gefa Olmøsur.

Olmøsa — Nꝏ ecki at hrygguum mañe/ Þuiad sa er eirn sm̃ bæde kañ ad Lꝏcka z Vpphefia. B

Lygar — Kueik þu ønguar Lygar a mote þinum Vin nie Brodur. Ven þig ecki ad Liuga þt þat
er skadsamligur Ouane.

Math. vi — Vertu ecki Fiolmꝏligur vid hina Olldrudu. Og þa þu bidz haf ecki mørg Ord.

Þo þier veite bꝏgt mz þiñe Næring z Akuruerke/ þa lꝏt þier þad ecki mislijka. Þuiad
Gud hefur þ suo skickat.

Treystu ecki a fiølda þra sm̃ þu giører jlla med/ helldur huxa ad hefnden er þier nærre.
Þar fyrer Lijtelꝏt þig af hiarta/ Þuiat Elldur z Ormar eru Ogudrækiñamaña Hefnd.

Yfergief ecki þiñ Vin fyrer nockra Fiemune/ nie þiñ truan Brodur/ fyrer skulld hins be-
sta Gullz.

Skil þig ei vid gooda og skynsama Konu/ þt hun er kostuligre eñ mikit Gull. C

Nalltu vel eirn truan Þienara/ z jdiñ Arfidismañ. Lꝏt þier kiæran vera goodan Þionu
stumañ/ og giør honum ecki hindran ef hñ kañ Frials ad verda.

Hafer þu Kuikfie/ so giæt þu þss. Ef þ færer þier Nytseme/ þa bijhalltu þui.
Hafer þu sonu/ kieñ þu þm/ og beyg þra Nꝏls allt j fra Barnæsku.
Hafer þu Dætur/ so giæt þu ad þra Lijfe/ z ven þær ønguum Ouanda.
Rꝏdstafa þu þiñe Dottur/ so hefur þu giørt miked verk. Gipt hana skynsømum mañe.
Hafer þu Kuiñu þa sm̃ þier er kiær/ so lꝏt ecki giøra þig heñe frahorfen/ hana at forleg-
gia/ z

gta/og tru ecki þre hiñe Heiptugu.
Heidra þiñ Fødur af øllu hiarta/ z gleym ecke huersu þu hefur verit þiñe Modur þungur/ z
huxa ad þu ert af þm fæddr/ Og huad kantu þm at giøra þar i mot s̄ þau hafa þier giørt?
D Ottast þu DROTTEN af øllu Hiarta/og haf hn̄s Presta j øllum Heidre.
Elska þañ er þig skapad hefur/af øllum kroptum þinum/og yfergief ecki hn̄s Þionustu-
meñ/ Snøgt ad seigia.
Ottast DROTTEN/ z Heidra Kieñemeñina/og gief þm siñ hluta sm̄ þier er bodid af Frumfornum/ Syndafornum/ Vpplyptingar fornum.
Og þui fleira sm̄ Helgad verdur til Offurs/og af allskonar Helgum Frumburdum.
Vtriett þy̋na Hønd Fatækum/so at þu verder þss ry̋kugligar Blezadur/ z þy̋n Velgiørd giøre þig fyrer øllū lifande møñum þægeligañ. Audsyn og þy̋na Velgiørd a [a] Frālidnum Møñum.
Lattu þa sm̄ grætande eru ecki vera an huggunar/ harma helldur mz Hørmundum.
Lat þier ecki mikit fyrer þikia at vitia Siukra/ þt fyrer þss skulld muntu elskadur verda.
Huad þu giører huxa fyrer Endanum/ z muntu alldrei Jlla giøra.

Kieñemeñ sk man heidra

[a] Framlidnum) Þa at sueipa og ærligt Greptrar embætte at veita fyrer Guds og Vpprisuñar sakir Rom. xij

VIII

A Deilldu ecki vid þier Mattugra mañ/ so ad þu faller ecki honum j Hendur.
Ky̋fa ecki vid Ry̋kan mañ/so hn̄ verde þier ecki ofþungur/ Þuiad marger
læta Fied tæla sig/og þ bregdur eirnen hiortum Kongaña. Þrætta ecki vid
Mælskaps mañ/so ad þu berer ei vid ad hn̄s Ellde. Skipt ecki Gamanrædū
vid Heimskañ mañ/so at hn̄ Ordlyte ecki þina ætt.
B Bregd þu þm ecki vm sy̋na Synd/er sig bætt hefur. Og huxa þu at aller vær erū nock-
urs sakader. Forsma ecki Ellena/ Þui vier þeinkium oss eirnen gamler ad verda.
Hlacka ecki yfer Dauda Ouinar þy̋ns/ Minstu þss vier hliotum aller ad Deyia.
Forakta ecki huad Hyggner meñ tala/riettu þig helldur epter þra Ordū/ Þuiad af þm
mættu nockut læra/og huersu þu skallt haga þier hia miklum møñum.
Þu skallt ecki þikiast Klokare + ~~Hyggnum~~ møñum/ þt ly̋ka hafa þeir numit af sy̋num For
C elldrum. Og af þm kantu at læra/huernen þu skallt andsuara/ þegar þorf viñur.
Kueik þu ecki vpp [a] Elld Ogudrækiña maña/so ad þu ecki mz þm breñer.
Ertu ecki vpp Hædungar fullan mañ/so ad hn̄ snue ecki til vonda þinum ordum.
Læna ecki þier Vølldugra mañe/Eñ ef þu lænar honum/reikna þu þ þo sm̄ glatat.
Gack ecki i borgun yfer þitt megn/Eñ ef þu þ giører/huxa þu ad bitala.
Klagast ecki a vid Domaran/ þui meñ leggia Vrskurd a epter þui sm̄ hn̄ vill.
Drag ei til samfara mz Fifldiørfum mañe/so at hn̄ kome þier ecki i Olucku/ Þui hañ
D fer fram epter þui sm̄ hn̄ vill/ so þu hlytur þa skada ad ly̋da saker hn̄s Fifisku.
Deilldu ecki vid Reideñ mañ/ og gack ecki eirnsaman yfer grunder mz honum/ Þuiat hn̄
reiknar Blodz vthelling fyrer ecki/og ef þu hefur øngua hialp/so Myrder hn̄ þig
Haf þu ecki Rædagiørd vid [b] Heimska meñ/ Þuiad þr hafa ecki alhuga vid þig.
Fyrer Frømundū giør þu þ ecki neitt sm̄ leynt skal vera/ Þuiad þu veist ei huad þar ma
af koma. Lat ecki þitt hiarta i liose fyrer huerium mañe/ ad hn̄ leggi þier ecki jlla j þock.

+ gomlum

[a] Ello) Þad er/ Reittu hn̄ ecke þyrer vtan sök ad lasta

Læn at taka

[b] Heimska) Ostadfasta Lausingia þa ed eckert atta

IX

A Vandlættu ecki vm þy̋na gooda Kuiñu/ Þuiad sly̋kt hart ~~alt~~ giører ecke
gott. Lattu Konuna øngua magt hafa yfer þier/suo hun ^ verde ecki þiñ
Herra.
Fordast þu Lausakonur/so ad þu faller ecki j þra snørur. Ven þig ec-
ke til Kuedendis konu/so ad hun fae fang a þier mz siñe arcitan. Sprog-
B set ecki Jungfrur/so þu verder ecke til þra vppkueiktur. Samlagast ecki vid Hooruna/suo
ad þu ei þinu fyrerfarer.
Skima ecke allauega vm kring/j einum stad/og hlaup ecki vm allar Kræar. Snu þy̋nu
Andlite fra Fry̋dum Konum/og ly̋ttu ecki a Andlitzfegurd añara maña Kueña/ Þuiat Fry̋

Alit. ^

dar konur hafa margan Gabbad/og vond girnd tendrast þar af sm̄ an̄ar Eldur. Sittu ecki
mz an̄ars mans Konu/ og tak hana ecki þier j fadm/ ⁊ haf ei samdryckiu mz hen̄e/so Hiarta
þitt hneigist ecki til hen̄ar/og þitt sin̄e verde ecki villt.

Yfergief ei gamlan Vin/ Þuiad þu veist ecki huert þu auin̄ur so mikit mz hinum nyia. C
Nyr Vinur er sm̄ nytt Vijn/Lattu hn̄ gamlan verda so mun han̄ þier vel smacka.

Lattu ecki Omillda men̄ vijkia þier mz sin̄e Dyrd / þt þu veist ecki huern enda þ gríjpur.
Lat þier ecki [a] þocknast Omilldra man̄a vppsat/þui þr óda alldrei gooder /allt til þss þeir
fara jn̄ i Heluijte.

Halld þig fra þm sm̄ valld hafa til at Deyda/þa þarftu ecki fyrer þm ad ottast/edr sor- D
ga ad hn̄ mune þig Drepa. En̄ verder þu hia honum at vera/þa forgrijp þig eigi/suo han̄
suipte þig þinu lijfe/þegar er þig allra sijdst vgger/og vit fyrer vijst þu fer hia Tálsnørum
og geingur vpp a einumsaman háfum [b] Oddum.

Lar þu mz allre adgeymne ad þeckia þin̄ Naunga/⁊ þa þier giørist ráds þørf/leita þss hia
Hyggnum møn̄um/ ⁊ tala vid þa s̄ Forsialer eru/ ⁊ skicka øllu þinu efne epter Gudz Orde.

Samlaga þig vid gooda men̄/og vert Gladur/ þo mz Gudhrádslu.

[a] þocknast) þ er/Hrásna og hang ei vid þa edr dragst ecki ad þm
[b] Oddum so sm̄ a Turnū þar sm̄ haskasa̅ ligt er/og madr þar Høfudsund la a
[d] Samlaga) Þat er/Et og Dreck og hallt mz þm Háuersk ligar sadryckiur

X

WErkid lofar sin̄ Meistara/og Hyggen̄ Høfdingia hn̄s giørder. Þad er hát A
teligt j nockre Valldstiorn ad vera fiølmáligur/ og [a] Obliugur Skualld-
urs madur verdur til skamar.

Hyggin̄ Domare er hardur. Og huar ad er skynsøm Valldstiorn/þar
geingur allt skickanliga til. Lijka sm̄ Stiornaren er/so eru og hn̄s Embá-
ttismen̄. So sm̄ Ráded er/so eru Borgararner. Illur Kongur Fordiarfar Land og Lyde/
En̄ þegar Valldsmen̄erner eru Forsialer/ so þrijfst vel Borgen.

Stiornan Lydz og Landa stendur j Gudz Hende. Hn̄ giefur þm stundū dugande Stior-
nara. Þad stendur i Gudz Vallde/at Stiornaranum veluegne/honum gefr hn̄ lofsamligan
[b] Canzeler.

Hefndu ecki smasmugliga allra misgiørda/og suala ecki sin̄e þinu þa þu skallt Refsing
a leggia. Drambsømum møn̄um er bæde Gud ⁊ Verølden Ouinur/þui þr giøra bádum
Rangt.

Fyrer saker ofrijkis/Ranglátis ⁊ Agirndar/kemr eitt Kōgs rijke fra einu Folke til an̄ars B
Huar fyrer vpphefur sig su arma Jørd ⁊ Aska? Þo er hun ecke vtan Opecktar leir a med
an hun lifer. Og þott allareidu Láknaren þar vppa lappe/þa geingur þ suo til mz sijdsta.
Kongur i Dag/Daudur a Morgun. Og þa maduren̄ er Daudur/þa eta Madkar og Or-
mar han̄.

Þadan af kemur allt Dramblæte/þegar ad Maduren [c] fellur i fra Gude/⁊ hn̄s Hiarta
huerfur fra sijnum Skapara. Drambseme dregur til allra Synda/⁊ sa sm̄ þar j er fastur/
hn̄ reiser vpp marga Suiuirding.

Þar fyr' hefr DROTTJN alltijd Drambsemin̄e nidrad/⁊ endeliga kolluarpad/ Gud
hefur Dramblátum Høfdingium vr Sáte hrundid/ og Lijtelláta þar vppa sett. Gud hefur
Rætur stolltra Heidingia vpprætt/og Lijtelláta j þra stad plantad. Gud hn̄ hefur Heidinna C
man̄a Løndum vmsnuit/⁊ allt til grun̄a fordiarfad. Hn̄ hefur latit þau vppvisna og foreyd
ast og afmáad þra nafn af Jørdun̄e.

Þad er møn̄um ecki af Gude skapad at þr eru Drambsamer og Grim̄er. Ecke er madur-
en̄ Illur skapadur/ Helldur sa sm̄ Ottast DROTTEN/hn̄ mun mz Heidre standa. En̄
huer sm̄ brytur Gudz Bodord/hn̄ verdur til skam̄ar.

Og þr enu sømu sm̄ Gudhrádder eru/hafa sijna Valldstiorn j Heidre/ þar fyrer geymer
han̄ þeirra.

Bæde hin̄ rijke ⁊ hin̄ Fatæke/Mykle ⁊ hin̄ Vesale/skulu af øn̄gu ødru hrosa/en̄ þui ad
þr ottest Gud.

Þad duger til einskis/ ad men̄ fyrerlijte Fatækan̄ man̄ skynsaman̄. En̄ heidre audugan̄
man̄ Ogudrækan̄.

Høfdingiar/Herrar og Valldzmen̄ eru i myklum Heidre/ en̄ þo eru þr ecki suo mykler s̄
sa er ottast Gud.

[a] Obliugr) Þad er/sa sm̄ læst vera þullur af rædum tloki/indum og raupe og hn̄ eirn vill heyrast
[b] Canzeler so sm̄ hid næsta ráad/lyka sm̄ Naeman̄ Kongenū i Cyria iiij Reg. v
Drambseme
Agirne
[c] Fellur) þ er/at hn̄ þyrer lijtur Gudz ord
Rot og Vpp-sprettu Drambsemin̄ar
Luc. ij
Synden er ecke af Gude

Einum Vitrum Þienara hlytur Herran at þiona/ z eirn skynsamur Herra moglar þar ecke vm.

Ertu Valldz madur/ þa fylg ecki þijnu eigen sinni/ og stær þig ecki þa men̄ þurfa þijn.

Betra er ad madur take sin̄ Verknad til vara/ þan̄ hn̄ hialpast vid/ en̄ vilia allt kun̄a/ og verda þurfa madur þar mz.

Sonur min̄ hafdu gott sike j øllum motgange/ og forlaat þig vppa þitt Embætte. Þuiad huer vill þm hialpa sm̄ a sijnu Embætte otruænter? Og huer mun hn̄ j Heidre hafa sem

D stalfur lastar sitt Embætte?

Nin̄ Fatæke verdur lofadur fyrer sinar Vitsku skulld/ og hin̄ Rijke fyrer sin̄ar Audlegdar skulld. Og ef Vitskan er Losamlig a Fatækum/ Huad myklu meir a Rijkum? Og huad jlla stendur Rijkum/ þ stendur myklu meir jlla Fatækum.

Vitska Lijtilmen̄is kiemur honum til Heidurs/ og setur han̄ hia Hofdingium nidr.

Onguum skalltu hroosa saker sin̄ar mikillar asyndar/ nie lasta nockurn saker sin̄ar Lijtillar asyndar. Þuiad ein Bijfluga er eirn lijtill Fugl/ og giefur þo hin̄ sætasta Auext. Psal. eckj (d Heidre) Pad er/ þegar þu mz þin̄e Magt og Valld de matt yfer geis:

Stær þig ecki af þijnum Klædum/ og vert ecki Stolltz i þinum d Heidre/ Þuiat DROTTIN er Dasamligur j sijnum verkum/ og eingen̄ veit huad hn̄ vill giøra. Marger Ofrijkesmen̄ hafa ordit ad sitta a Jordu nidre/ Og vppa þan̄ Korona sett sm̄ men̄ hafa ecke at lad. Marger storherrar eru ad onguu ordner/ og Megtuger Kongar hafa komit j an̄ara Man̄a hendur.

Fyrerdæm þu enguā/ adr en̄ þier sie soken kun̄ig/ skil þu hana adur og straffa þan̄ sidan.

Þu skallt ecke leggia Vrskurd a fyrr en̄ þu heyrer Sokena / og lattu men̄ adur vt tala.

Vef þig ecki j søkum an̄ara man̄a/ og sittu ecki hia rongum Dome.

XI

A

On min̄ haf ecke marga Idne fyrer høndum þui ef þu hefur margt j take so vin̄ur þu þar lijtid a. Og þott þu alla reidu þar miøg epter stunder/ afrekar þu þ ecki. Og þott þu hier og huar ad hnysser/ kiemst þu þar þo ecke vt med.

Sa er margr sm̄ lætur sier miked vmuerda/ og flyter sier til Rijkdoms/ og hindrar þar þo mz stalfan sig.

B Þar i mot er sa margur sm̄ lætur sier lijted vmuerda/ sa er vel þyrfte hialpar med/ er þar mz Veykur og Aumur. A þan̄ lijtur Gud mz Naad/ og hialpar honum fra Eymdin̄e/ z kiemur honum til Heidurs so ad marger vndrast þ.

Þad kiemr allt af Gude Namingia og Ohamingia/ Lijf z Daude Fatækt og Audæfe/ Godum giefur Gud Audæfe þau sm̄ vara/ og huad hn̄ tilskickar þ luckast jafnan vel.

C Margur er Sinkur z spar/ og verdur þar fyrer Rijkur/ og hyxar hn̄ hafe nockut fyrr sig dreigit/ z seiger. Nu vil eg hafa goda daga/ Mat og Dryck af mijnu godze. En̄ hn̄ veit ecke ad so nær er komit hn̄s tijma/ og hlytur alltsaman odrum epter at lata z deyia.

Halltu þig vid Gudz Ord/ z Iðka þig þar jnne/ og blijf j þin̄e stiett/ z lat ecki bleckia þig þott Ogudræker men̄ epter Audæfum sæke. Treystu Gude og blijf j þin̄e stiett/ þt harla audvellt er DROTTNI ad giøra Fatækan man̄ Rijkan. Huer blijfe vid sijna kallā (a Seig) Fatækur madur skal ecki kuartta og ecki vera óþreyjufullr

Gud blezar goodra man̄a Audæfe/ z þegar sa tijme kiemur/ aukast þau skiottliga/ a Seig ecki/ Huad Hialpar mier þ/ eda huad hef eg a medan/ Seig ecki/ Eg hef nog/ Huernen̄ ma mig nockut bresta?

D Þa þier vel vegnar/ hyxa þu/ aptur a ny ma þier jlla vegna. Og þa þier jlla vegnar/ hyxa þu ad en̄ aptur a ny ma þier vel vegna. Þuiad DROTTEN kan̄ audvelldliga j daudz tijdin̄e sierhuerium aptur ad giallda so sm̄ huer hefur forþient. Ein jll stund giører ad men̄ gleyma øllum fagnade/ og þegar Madurenn Deyr/ þa verdur hn̄ var vid huernen han̄ hefur lifat. Þar fyrer skalltu ønguan lofa fyrer sitt Endadægur/ Þuiad huad huer hefur verit fyrer eirn Man̄/ sin̄a men̄ a hn̄s Epterkomendum.

XII.

Gestrisne

HErberg ecki huern sm eirn i þinu huse/þuiad Verollden er full Otruleika og A
Klokskapar. Falskt hiarta er vppi sm eirn Tælfugl/og vmsitur huersu þad
meigi þig fanga. Þuiad þ sm hn sier gott/færer hn þ til hins vesta/og hid
besta skamar hn allra mest. Af einum Gneista verdur stor Elldur/z eirn O
milldr madur hætter ecki/þar til hn vrheller Blode. Tak þier vara fyrer so
ddan skalkum/þm byr eckert gott i giede/so ad þr kome a þig eilijfre Skom.
Tekr þu til þijn eiñ Framada mañ/þa mu hn giora þier Omak/z reka þig vt af þiñe eign/

Huerium meñ skulu gott giöra

Villtu giora nockut gott/so sia þu til huerium þu þad giorer/ þa forþienar þu þier þar B
þock mz. Gior þu goodum gott/og mun þier verda þ Rijkugliga endurgolldit/ Sie þ ecki
af honum so skiedur þ vissuliga af DROTTNI. Eñ vondum Skalkum s ecki þacka fy
rer velgiort mun ecki vel ganga.

Gief þu Gudhræddum/og sia ecki aumur a Ogudhræddum. Gior þu gott Aumum/ ecki
gief ecki Omilldum. Halltu Braude þinu fyrer honum/og gief honum ecki/so hn verde ecke
styrkuare þar af/z fottrode þig/þuiad þu munt so mikid jllt af honum fa/ sm þu hefr giort
honum gott til/Þuiad hiñ hædste er Ouin Ogudrækiña/z Ogudrækum mu hn hefsa.

Þegar nockrum vegnar vel/kañ hn onguan Vin rietteliga ad kieña/ Eñ þegar nockru C
vegnar jlla/þa kañ hns Ouin sier ecki leyna. Þuiad þegar einum veiter vel/ þ forþockast
hns Ouin. Eñ þegar nockrum veiter jlla/flyia eirnen hns viner fra honum.

Ouinum skal mañ ecke trua

Tru þu alldrei þinum Fiandmañe/Þuiad sm Jarned rydgar alltijd aptur/so lætur hn all
drei sijna Hrecke/Og þo ad hn allareidu hneigi sig z beygie/halltu þier þo/og giæt þin fyrer
honum. Og þo þu fæger af honum so sm af einum Speigle/blijfur hn þo Rydugr. Drag
þu hn ecki ad þier/so hn burt reke þig ecki/og gangi i þiñ Stad. Set hañ ecki hia þier/suo
hn stunde epter þinu Sæte/z mz seinsta hlioter þu a mijn ord ad miñast/z þa Jdre þig þess.

Lijka sm þa eirn Höggorma tofrare verdur bitiñ/ þad aumkar eingen/ og ef nockur vm- D
geingur mz Villedyr/og verdur af þm risiñ/So geingur og þm sm samlaga sig vid Ogudræ
ka/og sig vefia i þra Syndum/Hñ er nockra stund hia þier/Eñ ef þu rasar edur fellur blij-
fur hn ecki.

Fiandmaduren giefur good Ord/og aumkar sig miog og syner sig vingiarnligan/og þar
mz kañ hn ad græta/Eñ i hiartanu huxar hn huernen hn meigi koma þier i Grofena/z fær
hn rwm/so kañ hn ecki þijns Blodz saddur ad verda. Og vilie þier nockur skada giora/ suo
er hn fyrstur/og syner sig riett sm hn vilie hialpa þier/riett sm felle hañ þig oforuarad/Sitt
Hofud mun hn skaka/ z j Lofa sier klæia/og Naser i lopt vpp reka E

XIII.

Samfielag skapur

HVer a Tiorune þreifar/hn saurgar sig þar mz. Og huer sm samlagar sig A
Dramblatum/hn lærer Drambseme.

Samlaga þig ecki vid Volldugan og Rijkan/elligar hledur þu vppa þig
þunga byrde. Huad skal Leirpotturen hia Eirpottenum? Þuiat ef þr beriast
saman þa brotnar hn.

Rijkur madur giorer rangt/og hælest vm þar ofan a. Eñ Fatækur madur hlytur þ ad þo
la/og mz þockum taka. So leinge sm þu ert honum nytur/helldur hañ þig. Eñ þegar þu
ert vppgiefiñ/lætur hn þig fara. A medan þu hefur nockut neyter hn þss mz þier/og þ ang
rar hn ecki ad þu Fordiarfist. Þegar hn þarf þijn vid so kañ hn ad giña þig/ og broser vpp
a þig/lofar þier morgu og giefur þier enu bestu Ord/z seiger/Þarftu nockurs vid? Og by-
dur þier tuisuar edur þrisuar suiksamliga til Giestabodz/þar til hn vielar af þier þitt/z spi-
ar þig mz þ sijdsta. Og þo hn allt til reidu siae þijna Eymd/lætur hn þig ecki sijdur fara/ z B
skiekur Hofud sitt ad þier. Þar fyrer sia þu til at þiñ Einfalldleike suijke þig ecki/ og kome
þier i Olucku.

Þegar nockur Magtar madur vill þig ad sier draga/Telst vndan/ þa mun hañ þig þess
meir ad sier draga. Þreyng þier ecki til hns sialfur/so þu verder ecki vtreken. Far þu ecki
ofmiog vndan/so meñ meigi þijn i þorf neyta. Mæl ecki j mote ef hañ skipar þier nockud.
Eñ treyst þar þo ecki a/þo hn giore sig Alþydligañ vid þig. Þui hn Freistar þijn þar mz/z
mz sijnu vinsamligu tillite teyger hn þig. Þa hn verdur gramur/ so hellst þ ecki mz slijkum
vin-

vinskapar ordum/og hn̄ Sannar ecke mz Ressingum og Fangelse. Þar fyrer vakta þu þig og sia vel fyrer þier/þu lifer i myklum haska.

C Huert sm̄ eitt Kuikinde samlagar sig vid sin̄ lijka/so skal huer madur samlaga sig vid sinn lijka. Þui þ er eins sm̄ Varguren leggur saman vid Sauden/ og þegar Illur madur samlagar sig vid goodan. So sm̄ a Hyena sig vid Hunden samlagar/so lijka Rijkur madur vid Fatækan. So sm̄ Leonet setur Villudyren a Eydemørkiñe/so eta þr enu Rijku Fatæka/Lijka sm̄ hroopligt er fyrer Dramblætum mañe þ sm̄ lægt er/so er Fatækur madur fyrer Rijkū Hroopligur/Þegar hin̄ Rijke dettur/so reisa hn̄s Viner hn̄ vpp. Þegar hin̄ Fatæke fellur/so troda hn̄s Viner hn̄ vnder. Þegar hin̄ Rijke madur hefur rangt giort/so eru þr marger s̄ þar giora lijtid vr/Þegar hn̄ hefur sig i ordum forsied/so hliota men̄ ad læta þ vera riett/ En̄ þegar Fatækur madur hefur rangt giort/so kun̄a men̄ þ miked at reikna/En̄ þo hn̄ tale

D hyggeliga/hefur þ þo onguan stad. Þa Rijkur madur talar/þeiger huer madur/z hn̄s ord hefia men̄ vpp i Himinen. En̄ þa hin̄ Fatæke talar/plaga men̄ at seigia/ Huer er sa? Og verde honum a/þa ma hn̄ plaata þar fyrer.

Audæfe eru good þegar men̄ neyta þra fyrer vtan Synd/En̄ Fatækt Ogudrækins mañs kiener honum margt jllt ad tala.

Huad einum byr i skape/þ sia men̄ a hn̄s Augum/huert sm̄ þ er gott edur jllt / er honum nockut gott i hug/þa lijtur hn̄ gladliga til. En̄ sa sm̄ mz Heimugliga prette vmgeingz/kan̄ ecki nockrar Naader þar fyrer at hafa.

Sæll er sa sm̄ eckert jllt raad giefur/og ongua vonda samuisku þar af hefz.

Sæll er sa madur sm̄ ongua vonda samuisku hefur/ og sin̄ traustleikur er ecki fra horfen.

Margin: a Hyena) heiter Dyr i Egiptalande/ þad lærer at kalla a Hunden med nafne suo sm̄ madur/og et ur hn̄ sijdan — Rijkdomur — Good Samuitska

XIIII

A Inkum mañe hæfer jlla ad hn̄ sie Rijkur. Og huad sk̄ kørgum hunde gotz og Peningar?

Huer hn̄ samandregur/og giorer sialfum sier eckert gott/sa dregur sam̄a fyrer adra/og adrer munu þui onytsamliga vppeyda.

Huer ecki giører sialfum sier neitt gott/ huad skyllde sa ødrum gott giøra/hn̄ mun alldrei af sijnu godze gladur vera. Eingen hlutur er skam̄arligre en̄ sa/ad madurenn ann sier sialfum einskis godz/og þ er maklig Plaga fyrer hn̄s vondsku. Giore hn̄ nockut gott/so veit hn̄ þar ecki þar af/og mz seinsta styggist hn̄ þar af.

B Þad er jllur madz sm̄ ecki ma sia ødrum gott giort/helldz fra snyr sijnu Andlite z Myskunar Augum.

Eirn Auiñings giarn madur lætur sier alldrei nægia mz sin̄ hluta/ og kan̄ ecki fyrer Agirne ad Þrijfast.

Eirn Hijskz madz ma ei giarnan sia at eted sie/ z þ er hm̄ saart þegar hn̄ sk̄ giefa at eta.

Son min̄ giør sialfum þier nockut gott af þinu. Og gief DROTTINE þau Offur s̄ honum tilheyra.

C Minstu a þ at Dauden duelur ecki/Og þier er vel kun̄igt huern Sattmala ad þu hefur med Daudanum.

Giør þinum Vin nockut gott fyrer þitt Enda dægur. Og riett þina hønd ad Fatækum epter Megne.

Gleym þu ecki Fatækum þa þu hefur glede dag/so mun þier Føgnudur veitz þa þu girnist. Þu hlytur þin̄ swran Sueita ødrum at ætla/ z þitt Erfide hia Erfingium þinum epter at læta.

D Gief þu giarna/so muntu þar i gien medtaka/og a Helga þu þijna Saal/Þuiad þa þu ert Daudur/ þa hefur þu vt tært.

Allt Holld slitnar sm̄ Klæde/ Þuiad þ er hin̄ gamle Sattmalen. Þu hlytur vd deyia. Lijka sm̄ græn Lauf a Føgru trie/Sum falla af en̄ sum vaxa aptur/so geingur z til mañum/ sumet deyia en̄ sumer koma til.

Aller forgeingeliger hluter hliota enda ad taka. Og þr sm̄ þar mz vmganga/fara og so i burtu mz.

Margin: Prouerb xxvij — Eink og Agirne — Eap. iiij Tob. iiij — a Helga) Þad er/Giefz Kiennimañenum sitt tilheyreligt Offur sm̄ Løgmalit bydur þier

XV.

Sp -ee æll er sa madur sm̃ jafnan mz Gudz Orde vmgeingur/ og þ sama vtleggur A
og kieñer/ Sæ er þ stundar af Hiarta/ og lærer þ af grunduelle ad skilia/ og
jafnan epter Viskuñe framarmeir fregnar/ og stiller eptᵉ heñe huert sm̃ hũ
Amiñing ad heyra Gudz ord geingur/ og giæist jñ vm hennar glugga/ og hlustar til fyrer heñar Dyrũ/
Leitar Herbergis hart nær heñar huse/ og reiser vpp sijna Tialldbwd vid
heñar vegg/ og þ er honum gott Herberge. Hñ flytur og vnder heñar Þek=
iu sijn Børn/ og blijfur i heñar Laufskæla. Þar vnder verdur hñ fyrer hitanum verndadur
og þ er honum heidursamlig bygd.
Soddan giører eingen nema sa er Ottast DROTTEN/ og huer sier helldur ad Gudz B
Orde/ sa mun hana finna/ Og hun mun koma i mote honũ so sm̃ Moder/ z mztaka hñ eins
sm̃ vng Brwdur/ Hun mun fæda hñ mz Braude skilningsins/ og giefa honum ad drecka af
Viskuñar vatne. Þar af mun hñ styrckur verda/ so hñ kañ stødugt ad standa/ og hun mun
sier ad honũ hallda/ so hñ verde ecki sneyptur/ hun mun hefia hñ yfer sijna Næunga/ og hañs
muñ i Søfnudenum vpplwka. Hun mun Korona hñ mz Føgnude/ og Vnadsemd/ z bijgæ
fa hñ mz eilijfu Nafne.
Eñ Heimsker meñ fiña hana ecki/ og Ogudræker meñ fa ecki ad sia hana. Þuiad hun er C
langt fra Dramblætum/ og Hræsnis meñ vita ecki af henne.
Ogudræken madur kañ ecki neitt riett ad kieña/ þuiad þ kiemur ecki af Gude/ Þuiad til
riettz Lærdoms heyrer Vitska/ so giefur Gud þar Rææd til.
Riettur Lærdomur Þu þarft ecki ad seigia/ hafe eg rangt kient/ þa hefur Gud þ giørt/ Þuiad huad sm̃ hañ
hatar þ skyllder þu ecki giøra. Þu þarft ecki ad seigia/ hafe eg rangt kient so hefur hñ suik
ed mig/ Þui hñ þarf einkis Ogudrækins vid. Þuiat DROTTIN hatᵘ alla Skwrgoda
villu/ Og huer hñ elskar sa fordast hana.
Hñ hefur skapad mañin ad vpphafe/ og giefet honum Kiør. Vilier þu/ so halltu Bodor D
den/ og giør þ sm̃ honum lijkar/ af riettum trunade. Hñ hefur vatn og Elld fram̃ fyrer þig
Psal. xxxiiij Ebr. iiij sett tak til huers sm̃ þu villt. Maduren hefur fyrer sier Daudan og lijfed/ og huert er hñ vill
þ verdur honum giefit. Þuiad Vijsdomur Gudz er mikill z Mæattugur z sier alla hlute/ og
hñs Augu lijta a þa sm̃ hñ ottast/ og hñ veit vel huad riett er giørt/ eda huad Hræsne er.
Onguum bydur hñ Ogudrækum ad vera/ og ønguum leyfᵉ hñ synd ad drygia.

XVI.

Ohlyden Børn Agna ei yfer þui þo þu hafer mørg Ofyrerlætsøm Børn/ og stær þig ei af þui ad A
þu hefur mørg Børn/ þegar þau ottast ecki Gud/ Forlæt þig eigi vppa þau/ z tre=
yst eigi vppa þra Megn. Þuiad eitt gott Barn er betra eñ Þusund Ogudræken/
og betra er ad deyia Barnlaus/ eñ ad hafa Ogudræken Børn
Eirn goodur madur kañ eirne Borg vid at hialpa. Eñ þo ad marger sie Ogudrækner/
verdr hun þo i eyde løgd. Slijkt hef eg vm mina daga margt sied/ z þo myklu fleira heyrt.
Numi. xiiij xxvi Gen. xix Ellduren breñde allan hoop Omilldra maña og Reiden gieck yfer hina þ Van= B
truudu/ hñ hlijfde eigi þm hinum gømlu Risum/ huerier mz sijnu Afle fyrᵉ forust. Hñ þyrm
de og eirnen ecki þm mz huerium Loth var framande/ helldur fyrerdæmde þa alla fyrer þra
Drambseme/ og fordiarfade allt Landit fyrer vtan alla Myskun/ þr ed ofmijkid høfdu haft
vid ad syndga. So hefur hñ fyrer fared vel sex Hundrudum þusunda/ þar fyrer ad þr voru
Rom. ij ohlydner. Huersu skyllde þa nockur Ohlyden ohegndur vera? Þuiat hñ er ad vijsu Myskunsa
mur/ so og eirnen Reidest. Hñ lætur blijdka sig/ enda hefner hñ ogurliga. Suo mikel sm̃ er C
hñs Myskun/ so mikel er hñs Reide z Hefnd/ z dæmer siernhuern epter siñe Verdskulldañ.
Ogudræken madur mun eigi vndanhlaupa mz sijnu Ranglæte/ z goodz mans Von mun
eigi vte deyia
Øll Velgiørd mun sier stad fiña/ Og sierhueriũ mun launad verda epter þui sm̃ hñ hefur
Forþienad.
Seig ecki/ DROTTIN sier ecki til min/ huer hirder vm̃ mig a Himnum? A medal
suoddã Folksfiølda/ huxar hñ eigi til mijn/ Huad er eg hia þuilijkre vijdre Verølld?
Þuiad sia þu/ ad Himenen a alla vegu/ Sioren og Jørden bifast/ Fiøll og Daler skialfa D
þa hañ vitiar/ Skyllde hañ þa ecki sia i þitt Hiarta? Eñ huad hañ vill giøra þ sier ein=
gen/ Og

gen/Og þ Ouedur sm̄ er fyrer høndum þ merker eingen madur/og hn̄ kañ þ margt ad gio-
ra sm̄ ønguan varer/Og huer kañ vt ad mæla eda vmbera þa hn̄ dæmer? Eñ suoddan hoo-
kan er langt fra Augunum/og þegar nockur Hirdulaus madur heyrer hana/helldur hn̄ samt
a siñe Villu ⁊ Heimsku.

XVII.

A Heyr mig Son miñ. Lær þu Visku/⁊ gaumgiæf þu min Ord mz aluøru/Eg
vil þier giefa vissan Lærdom/og liosliga þier vnderuijsa.
Gud hefur fra vpphafe sijnum verkum velskickat/⁊ sierhuerium einum sitt
verk giefit/⁊ sijdan varduciter þau vm Alldur ⁊ æfe/i þuilijkre skickan/⁊ þau Gen 1 ij
fullgiøra auallt sitt Embætte/⁊ eckert añad hindrar/ helldr eru þau jafnliga
hlyden hn̄s bijfalningu. Framarmeir hefur hañ ⁊ so alitid Jørdena/⁊ fyllt hana mz sijnum
Audæfum/og giører Jardrijket fullt Dyra/ huer ed koma aptur vnder Jørdena.
B Gud hefur skapat Mañen af Jørduñe/⁊ giører hn̄ aptur ad Jørdu/⁊ akuedur honum tij Maduren
ma sijns Lijfs/og skapade bæde þau/sierhuert til siñar a Tegundar/⁊ giørde þau epter siñe Gen. i. ij
Mynd. Hn̄ veitte þm at allt Holld skyllde þau ottast/⁊ ad þau skylldu Drottna yfer Dyrū a Tegundar) Þad er / Kall-
og Fuglum. Hn̄ gaf þm skynsemd/Mæl/ Augu ⁊ Eyru/Skilning og Kuñattu/og vijsade mañ og Kueñ-
b þeim bæde gott og jllt/⁊ hefur þa framar ødrum Kuikindum sierliga alitid/⁊ audsynt þm mañ
sit mykla Vellde. Hn̄ hefur kient og giefit þm Løgmal Lijfsins/hn̄ hefur giørt vid þa eilij- b Þeim) Israels sonum
fan Sattmala/og opinberad þm sijna Doma. Þeir hafa sied hn̄s Vellde mz sijnum Augū/ vppa Fiallenu
og heyrt mz sijnum Eyrum hn̄s dyrdligu Rødd/⁊ hn̄ sagde til þeira. Vared ydur vid øllum Sina
Rangindum/Og bijfalade huerium s einum sm̄ Naunga/Þeirra athæfe er jafnan fyr honum
um augliost/ og eige Folgit.
C J øllum Løndum hefur hn̄ Valldstiorn skickad/ Eñ yfer Jsraels lyd er hañ sialfur eirn Rom. ij
Herra orden. Øll þra Verk eru so opinber fyrer honum sm̄ Solen/og hn̄s Augu sia an af-
lææte allt þra Athæfe. So er ⁊ allur þra Vondskapur fyrer honum oduldur/⁊ allar þeirra
Synder eru honum liosar.
Hn̄ geymer og mañsins Velgiørder sm̄ añañ Signetz hring/og Goodgiørdena sem eirn
Augastein/⁊ mz seinsta mun hn̄ vppuakna/⁊ sierhuerium yfer sitt høfud endurgiallda/ so sm̄
hn̄ hefur forþienat/eñ sa er sig betrar/lætur hn̄ til Nadariñar koma / og þa sm̄ Þuingader
verda huggar hn̄/so þr vppgiefist ecki.
D Þar fyrer snu þier til DROTTENS/ og fyrerlæt þiñ syndsamligan Lifnad/Bid þu Jdranar A-
DROTTJN ⁊ læt af jllu. Halltu þig til hins Hædsta/⁊ snu þier fra Rangindū/⁊ hata minning
af alhuga Skærgoda villu. Huer vill lofa þañ allra Hædsta i Heluijte? Þuiad alleina þr Psal. vi
enu Lifundu kuña ad lofa/hiner Daudu/so sm̄ þr ed eigi leingur eru/kuña eigi lof ad seigia.
Þar fyrer lofa DROTTJN a medan þu lifer ⁊ ert Heilbrigdur.

XVIII.

A Heyr hu ad mikil ad Myskun DROTTJNS er/og hn̄ lætr siña sig Nad Gudz Myskū-
hugan af þm sm̄ til hn̄s snua sier/Þuiad huad kañ maduren þo ad va/ fyrst semd og Mañs-
ad hn̄ er ecki odaudligur? Huad er Soluñe biartara? Þo hlytur hun at for sins Eymd
ganga/og huad Holld ⁊ Blod vppþeinker þ eru vonder hluter. Hn̄ sier omæ-
leliga hæd Himensins/eñ aller meñ eru Molld ⁊ Aska.
Eñ sa eilijfliga lifer/allt huad hn̄ giører þ er fullkomit/DROTTJN er alleinaste riett-
læatur/Eingen kañ vt ad seigia hn̄s verk. Huer kann ad høndla hn̄s Stormerke? Huer kn̄
hn̄s myklu Magt ad mæla? Huer kañ hn̄s myklu Myskun ad vtskyra? Meñ kunna hana
huerke ad minka nie auka/⁊ meñ kuñna eigi ad høndla hn̄s enu myklu Dasemder.
Eñ þegar madur hefur allt til reidu sitt besta giørt/so er þ þo valla vppbyriat/ Og þeg-
ar hn̄ meinar hn̄ hafe þ fullkomnat/þa er þo mikils vant. Þuiad huad er maduren? Eda
huar dyger hn̄ til? Huad kann hn̄ bata eda skada? Þegar hn̄ lifer leinge so lifer hn̄ Hund-
B rad Aar. Lijka sm̄ eirn Vatzdrope j mote Siafarhafe/⁊ so s eitt Korn hia Siæfar sande/
so stutt eru hn̄s Aar hia Eilijfdiñe.
Þar fyrer hefur Gud Þolinmæde vid þa/⁊ heller siñe Myskun vt yfer þa. Hañ sier vel

og veit/ad þr hlioka aller Daudans ad vera/þar fyrer Myskunar hn̄ sig þſſ rijkugligar yfer þa. Mañsins Myskun geingur alleina yfer hn̄s Naunga/eñ Gudz Myskun geingur yfer alla Verølldena. Hn̄ Straffar ꝛ tyhter/hann kieñer og Vn̄ elur/lijka sm̄ eirn Hirder fyrer siñe Hiørd. Hn̄ Myskunar þm øllum sm̄ læta sier vnderuijſa/og Gudz Ord gaumgiæfeliga Heyra.

Huernen gott skal giøra

Son min̄ þegar þu giører einhuerium nockud gott/ so giør þig ei atølusaman/ Og þa þu gie fur nockut so styggdu hn̄ ecki mz hørdum ordum/Døggen kiæler Hitañ/so er og betra eitt gott ord helldur eñ gæfa. Ja/Eitt ord er opt þægeligra helldur enn mikil gæfa. Og Hyllesæll madur giefur huortueggia/Eirn̄ Heimskur madꝛ telur þ epter mz Ohæfersku. Og ovinsamlig Gæfa er leidinlig.

Adrū ad kieña

Lær þu sialfur adur eñ þu kienner ødrum møñum/Hialpa þu fyrre sialfum þier enn þu Læknar adra. Straffa þig fyrst adur eñ þu dæmer adra/ so muntu Nad finna þegar adrer Straffeder verda.

Nær meñ sku lu Idrast

Drag eigi vndan þina Yferbot/þar til þu Siukꝛ verdur/ Betra þig helldur a medan þu kant ad Syndga. Drag þu eigi vndan godur ad verda/ og bijd ecke mz betrun þins Lifnad ar allt til Daudans.

Og vilier þu Gude þiona/so lat þier þ vera aluøru/ so þu freister eigi Gudz. Minstu a þrar Reide sm̄ koma mun a sijdasta Deigi/og a þa Hefnd þegar þu hlytur j burt ad fara. Þuiat þa mann er saddur/þa skal hn̄ þeinkia ad aptꝛ ad nyiu kañ hn̄ Hungradur at verda/ Og þegar mañ er Rijkur/so skal hn̄ huxa ad aptur a ny kañ hn̄ Fatækur ad verda/ Þuiad þ kañ fyrer Kuelldtijman ødruuijs ad verda/eñ þ var vm Morgunen/ Og slijkt allt skiedꝛ snarliga fyrer Gude.

Eñ Hyggen madur er i þſſu øllu Ahyggiufullur/og spornar vid syndum/ a medan hann kann ad Syndga.

Huer skilnings fullur er/sa medtekur þuilijkan Vijsdom/ og huer hn̄ fær sa lofar hann. Huer slijkan Lærdom hefur rietteliga numid/sa kañ sig vijsliga ad hallda/og vel þar vt af ad tala til betrunar.

XIX.

Girnder

Fylg ecki þinum vondum girndum/helldur briot þin̄ vilia/Þuiad ef þu fylger þijnū girndum/so muntu þig sialfañ þinum Ouinum giøra ad Nade.

Ofneytsla Ofdryckia

Vertu eingen Matarsuelgur/ꝛ ven þig ecki til Dryckiusuallz/so þu verder eigi ad Þurfamañe/ꝛ þegar þu øngua peniga i siod hefꝛ/hliotr þu mz Okre at mꝛtaka.

Ofdryckiusamur Verkmadur verdur ecki Rijkur/ og sa eigi sier ad litlu hn̄ minkar Dag fra deigi.

Portlijfe

Vijn og Konur Heimska hyggna meñ/og þr sm̄ samlaga sig Skiækiunum verda villter/ og fa ad launum Motta og a Orma/ꝛ visna vpp ødrum mønnum til aumligs epterdæmis.

Audtrua ad vera

Sa er snarliga truer verdꝛ audgintꝛ/ꝛ giører sialfum sier skada/þa hn̄ lætꝛ sig so blekkia.

Huer hn̄ gledst af þui/ad hn̄ kañ skalkaraskap ad fremia/sa verdur foraktadur/Eñ huer b ed hatar slijka onyta Mælskalpa/sa hepter skadan.

Þogn

a Orma) Þad er/Þockusott/Lys og ønnur Krankdæme þurþande maña

b Skalkaraskap) So sm̄ Vlþspeigill og Vincentius ap Kalenberg

Heyrer þu nockut vondt/þ seig ei epter/Þuiad Þøgn giorer þier eigi skada. Þu skallt hūke seigia þ þinum vin nie Ouin/og opinbera þu þ eckt/kuñer þu þ ad giøra fyrer vtan von da Samuisku. Þuiad meñ hlyda þier vel þar vm/ꝛ taka þ til vara/eñ hata þig þo s adꝛ.

Hafer þu nøckut heyrt/Lattu þ mz þier deyia/suo hefur þu hæga samuisku/ Þuiad þu munt ecki þar af i sundurbresta. Eñ eirn Fauijs madur brijst vt lijka sm̄ tijmabært Barn vt vill. Þegar eitt ord er følgit i Heimskum mañe/ er þ eins og þa Þijlan stendur j Lærenu.

Tala þu til þijns Naunga þar vm/Ma vel skie/hn̄ hafe þ ecki giørt/eda hafe hn̄ þ giørt/ ad hn̄ giøre þ ei optar.

Tala þu til þins Nauga þar vm/ma vel skie hn̄ hafe þ ei talad/enn hafe hn̄ þ talad ad hn̄ giore þad ei optar.

Tala vid þin̄ Vin þar vm/þui mañ lygur giarna a adra meñ/og þar fyrer tru eigi øllu þui þu heyrer/Einum sleppur optsiñis ord/ꝛ meinar hn̄ þo eigi so/Þui huer er sa s eigi hrytur eitt ord?

Tala vid þin̄ Naunga þar vm/ fyrr eñ þu deiler vid hañ/og huxa vppa Gudz Bodord.

Þui

Þuiad Gudz otte giører ad mañ fer hyggeliga fram vm alla hlute/ z Gudz Ord kieñer klokliga ad handtiera j allre Syslan.

Prettuijse er eingen Vitska/ og Ogudrækinna maña Hrecker eru eingen Hygginde/ hell
D dur er þ vondskapur og Skwrgoda villa/ Heimska z Fauitska.

Lijtill Klokskapur mz Gudz Otta er betre/ eñ mikill klokskapr mz Gudz Foraktan.

Margur er Huassuitur z er þo skalkur/ z kañ ad snua Søkiñe huernen sm̃ hañ vill hafa hana. Sa same skalkur kañ ad heingia nidur Høfudit/ og diarfliga til ad lijta / huad ad þo er ecki vtan Falsit eitt. Hñ lijtur Augunum nidur/ og hlustar mz skalka eyrum/ Og hallder þu øngua vakt a honum/ so mun hñ þig yfer falla. Og þo hañ sie Magnlijtill til ad giøra þier skadan/ mun hñ þig þo hueckia þegar hñ sier sier tijma til. Mann sier þ a einum/ z sa sm̃ skynsamur er tekur til vara Mañeñ a hñs yferbragde. Þuiad hñs Klædnadur Hlætur z Gangur kasta hñ vpp.

XX.

A EIrn madur auitar opt siñ Naunga i Otijma/ og hñ giørde Vijsliga þo hñ þegde. — Straff og Aujtun

Þad er betra Frijliga ad straffa/ helldur eñ leyneligt hatur ad hafa/ og huer þ tekur sier til þacka/ þm giører þ gott.

Huer hñ syner ofrijke i Dome/ hann er sm̃ eirn Hofgardzmeistare/ hann blygdar þa Jomfru sm̃ hñ skal geyma

Eirn þeiger þar fyrer at hñ kann eigi ad forsuara sig/ eñ añar þeiger og bijdur sijns tijma. Vitur madur þeiger so leinge hñ sier sier tijma/ eñ høstugr Narre kañ þss eigi at bijda/

Huer margt þuæler hñ giører sig oþeckan/ og sa sm̃ mikil Volld ad sier tekur þeim verda meñ gramer.

Mørgum luckast vel i vondum søkum/ eñ þ stodar hm̃ til Fordiorfunar.

B Opt giefur eirn nockut/ þar hñ þ jlla vtleggur. Þar i mot giefur añar optsinnis nockud þar hñ þ harla vel vtleggur.

Huer ad miøg er skrautsamur/ hñ fordiarfast þar af. Eñ huer sig læckar hñ vpphefst.

Margur kauper i fyrstu mikid og margt/ enn þar epter hlytur hñ þ nogu dyrt ad bitala.

Vitur madur giører þecka sijna gæfu mz liufligum ordum. Eñ huad heimsker giefa þ giøra þr sialfer oþeckt.

Fauiss mans giøf mun þig ecki bata mikit/ þuiad hñ giefur mz einu auga/ enn mz sió Augū hañ skygner þar epter/ huad hñ fær fyrer þ. Hñ giefur lijtid/ og reiknar vppa mikit/ og giør er þ heyrum kuñigt/ lijka s̄ sa ed kuñgiører af Vijnkomu. J Dag lán[r] hñ/ a Morgun vill hñ aptur hafaþ/ Þad eru Leidenliger meñ. — Heimskra maña giafer

Heimskur madur klagar/ Eingen er mier a Trwr/ Eingen þackar mier fyrer minar velgiørder/ Og þr sm̃ neyta mins Braudz seigia ecki neitt gott af mier. Ho/ huad opt z af hū su mørgum hñ verdur Dæradur/ hñ fellur færligar fyrer þuilijkar rædur/ eñ þo hñ fielle af hæsta Hwslopte/ Lijka so geingur vondum møñum ad þr hliota mz seinsta oforuarat at falla. — a Trwr) Hñ kañ ecki sijnar velgiørder ad þullreikna
E

Eirn Drussligr agalaus madur talar oforsialiga og þuætter jafnan þ hm̃ i hug kiemur.

Þott Fauijs madur alla reidu nockud gott tale / þa duger þ eigi/ Þuiad hañ talar þ eigi j riettañ tijma.

Mørgum hamlar sijn Fatækt/ ad hñ giører eigi skada/ þar af hefr hñ þa Fordilld/ at hñ hefur øngua vonda Samuitsku.

Margur giører helldur þ Vesta em hñ skyllde missa siñ Heidur/ og giører þat saker Ogudrækinna manna.

Margur þionar ødrum til oriettferdugra hluta/ z riett þar mz aflar hñ sier til Ouinar/ — Lygar

Lygen er eirn skamarfleckur a huerium mañe/ og er almeñeligur hia agalausu almwga-
D folke. Eirn Þiofur er ecki so vondur/ sm̃ sa madur er sig venur til Lygaña/ eñ mz seinsta koma þr bæder i Gælgan.

Ad Liuga er mañenum skamligt/ z hñ kañ alldrei til Heidurs at koma.

Eirn Hyggen madur fæter sig sialfan til Heidurs fyrer sijna viturliga rædu/ og Klokur madur er Kiær og veluirdtur hia Høfdingium.

Huer a sijnum Akre jdugliga arfidar/ sa giører sijna hrwgu mykla/ og huer hñ helldr sig

so hia

so hia Nøfdingium/ at hn̄ er þm Kiær og vel virdtur/ sa kan̄ vid at sia mørgu illu.

Giafer og Mwtur — Gæfur og Mwtur blinda vitra menn/ og leggia Beisl i þra Munn/ suo ad þr kunna ecke vm ad vanda.

Eirn Vitur madur sa er siin ecki neyta lætur/ og Jardfolgen Fiesiodur/ Nuar til eru þeir bader nytsamliger? Pad er betra sier leyne sa hinn Fauiise helldur enn sa hinn Vitre.

XXI.

Synder ad fordast

SON min̄/ hefur þu syndgast so lætku af/ og bid ad þier eirnen þær eru fyrre fyrergiefnar verde. Fordast þu Syndena liika sm̄ an̄an̄ Nøggorm/ Þui ad ef þu kiemur nærre hen̄e/ þa stingur hun þig. Nen̄ar tennur eru sm̄ Leons Ten̄ur/ z drepa Man̄en. A

Sierhuer Synd er sm̄ biturt Suerd/ og særer so þ kan̄ eingen at lækna

a Ofrijke) So sm̄ þr Fiar pioss men̄ og Ofrijkes Rom fanar — Nuer hn̄ giører a Ofrijke z Ranginde/ sa verdur mz sijdsta Þurfamadur/ Og huer han̄ er Drabuiis/ sa misser mz sijdsta godz z Garda/ Þuiad so snart s hin̄ aume kallar/ heyrer Gud þ. og hefnden mū fliott kōa/ Sa er et lætr sier seigiast/ hn̄ er þegar a gøtu hins b ogudræka

b Ogudræka Pad er/ þss hins fyrerdæmida sm̄ til rez inga er vrskurdadur — Nuer hn̄ ottast Gud sa tekr þ sier til hiarta/ En̄ sa s þar ad auk hælist vm/ þan̄ sier Gud langt til/ og Klokur madur merker vel/ ad hn̄ vill fordiarfast.

Nuer sitt hus bygger mz annara manna eign/ han̄ safnar griote til sin̄ar eigen Grafar. B

Selskapur Omilldra man̄a er liika sm̄ Hnhrwga er a Ellde brend verdur.

Ogudræker menn ganga a føgru steingolfe/ þss ender ad er Neluiitis afgrun̄.

Gudz Bodord ad hallda — Nuer Gudz bod helldur/ sa fylger ecki siinu eigen Nøfde/ Og ad ottast Gud af aluoru er Vitska.

Nuar eingen skynseme er inne/ sa læte sier vnderuiisa/ Sumer eru nogu skynsamer/ en̄ reisa þo marga Olucku þar mz.

Nyggin̄a makt og Heimskra bade ord og verk — Eins Nyggins mans Kienning flytur fram̄ liika sm̄ fliotande Vatn/ og suo sm̄ lifande Vppspretta.

Fauiss mans hiarta er liika sm̄ Pottur sa ed lekur/ og kan̄ øngum Lærdome ad Nallda. C

Nær eirn skynsamur madur heyrer gooda kien̄ing/ lofar hn̄ hana z viidfræger. En̄ ef hana heyrer motþrounarsamur madur/ so misliikar honum hun/ og kastar henne a bak sier.

Neimsks mans straff þynger liika sm̄ byrde a veige. En̄ nær hyggen̄ madur talar/ þa er þ liufligt ad heyra.

I Samkundum taka men̄ til vara huad vitur madur talar/ og huad hn̄ talar er nockurs vert. Fauiss mans ræda er aliika ad sia og nidurfallit Nws/ og c Rad hins Oskynsama kn̄ man̄ ecki vita huad þ er.

c Rad) Þad er/ hns rad og verk

Þegar men̄ vilia kien̄a hinum Neimska/ þa hagar hn̄ sier liika sm̄ menn villdu Fiotur a hn̄ leggia/ vm Nendur z fætur. Enn eirn Vitur madur reiknar þ fyrer Gulliga Pryde/ og fyrer smijdis fegurd a hægra Arm. D

Neimskur madur hleypur til annars huss/ en̄ skynsamr madur fordast þ. Eirn Afglape d giægist in̄ vm annara Glugga/ en̄ Forsiall madr stendr vte.

d Giægist) Þad er/ Sa sm̄ fyrer rædstofun dyrum stendur/ Hlustar og hler er til huad men̄ tala edr giøra — Þat er oskynsamligt ad hlera fyrer huers mans dyrum/ z forsiall madr helldr þ fyrer Lyte

Niner onytu skrafmenn þuætta/ þ sm̄ ønguu nytt er/ edur hæft til efnesins/ Enn Nyggner menn vega sin ord mz Gulluikt.

Neimsker menn hafa sitt Niarta sier i munne/ enn Vitrer menn sin̄ mun̄ i Niartanu.

Neimskur madur Nlær ofur hatt/ enn Nyggen madur hlær ecki nema liitit.

Þa Ogudræken madur blootar nockrum skalk/ þa bøluar hn̄ sier sialfum.

Søguiiser menn giøra sialfum sier skada/ z einge hefr þa giarna hia sier.

XXII

Latur madur

LAtur madr er liika sm̄ Steirn sa er i Saure liggur/ Nuer hn̄ vpptekur/ hn̄ hlytur ad þuo aptr siinar Nendr. A

Ofyrerlætisem Børn — Eirn Osidsamur Sonur er siinum Fødur Vanheidur / Skynsøm Dotter fær vel mann/ En̄ Oraduanda dottur læta men̄ heima sitia / og hun angrar sin

sinn Fødur. En su sm̄ Galin er/er bæde Fødurnum og Mannenum Vanheidur/ ꝛ verdꝛ af bædum þm̄ hotud.

Su ræda sm̄ skiedur i otijma/ kiemur eins vid sm̄ an̄ad streingia hliodfære þegar nockꝛ er hryggur. Auistan ꝛ Kien̄ing skal man̄ j riettan tijma fremia.

Nuer hn̄ kien̄er Heimskum man̄e/ sa bæter saman broten Leirpott/ og giører riett sm̄ þa man̄ vekur nockurn af føstum Suefne. Nuer hn̄ talar vid Heimskan mann/ sa talar vid sof anda man̄/ þa þ er vte/ so seiger hn̄/ Nuad er þ?

Epter Daudan mann plaga menn ad syrgia/ þuiad hn̄ hefur ecki Liosid leingur. En̄ yf er Heimskum skylldu men̄ Sorg bera/ þui hn̄ hefurønguan skilning. Heimsk' men̄ eru Ogudliger

B Man̄ skal ecki ofmiøg Narma hinn Dauda/ þuiat hn̄ er til huijldar komen/ enn lijf hins heimska er verra en̄ Dauden. Siø daga bera men̄ Narm epter hin̄ Dauda/ en̄ fyrer Heimskum og Ogudræknum alla þra Lifdaga.

Tala þu ecki margt fyrer Fauijsum man̄e/ og haf ecki mykla vmgeingne med Heimskum man̄e. Nallt þig fra honum/ so þu komer ecki j a Neyd/ og verder saurugur af hn̄s Opeckt. a Neyd)

Vijk þu helldꝛ fra honum/ so ertu i Fride/ ꝛ kiemꝛ þu ei j Angist ꝛ Neyd fyrer hn̄s Heimsku. Nuad er þyngra en̄ Bly? Og huad vilia men̄ an̄ad kalla Heimskā man̄ en̄ Bly? Pad er liettara ad bera sand/ Sallt og Jarn/ helldur en eirn Heimskan̄ man̄. Góder Viner og Fielagar koma mørgum i neyd og Angist

Lijka sm̄ eitt Nus þ s sterkliga er bundit til samans/ fellur ecki fyrer Storme af Vinde. So og þ Niarta sm̄ ørugt er vm sitt efne/ þ hrædist ecki fyrer neinre skielfing.

C Lijka sm̄ fagurt Lijmkast a slietta Veggnum vid Regnenu/ og Gardur a hæfu Fialle kn̄ ecki vid Vindenum ad standa/ lijka so þa stendur Bleyde hiarta eins Heimsks mans j sinne a forman mote øngre skielfingu.

Pegar madur kreister Augun/ þa ganga þar Taar vtaf/ Og þegar mann ratar a an̄ars Niarta/ þa lætur hn̄ sig formerkia.

Nuer hn̄ kastar i Fugla flocken/ sa burt fæler þa/ og huer sijnum vin Nꝛdung giører/ hn̄ slijtur i sundꝛ Vinskapen

Pott þu allareidu drager vt Suerd ad þinum Vin/ þa giører þu þ ecki so vondsliga/ sem mz Nꝛdungun̄e. Þuiad þid kun̄ed ad verda aptur a ny Viner/ þegar þu fordast hn̄ ei og talar vid hn̄. Þuiad menn kun̄a vel allt ad forlijka/ nema Nꝛdung/ Fyrerlijtning/ Openberan leyndra hluta/ og vondsliga Prettuijsc/ suoddan hluter fordrijfa Vinen. Nꝛdung

D Vert þijnum vin trwr i hn̄s Fatækt/ so ad þu mz honum glediast meiger þa honū vel geingur.

Stattu fast hia honum þa honū geingur jlla/ Ad þu meiger og so han̄s Lucku niotande verda.

Reykur og Suæla kiemur fyrerfram̄ þa Ellduren bren̄a vill/ so kiemur ꝛ af Nꝛdungun̄e Blodz vthelling.

Skam̄ast þu ecki ad vernda þinn Vin/ og fordast hn̄ eige. Skiedur þig nockud Vont af honum/ so mun vakta sig vid honum huer sm̄ þ heyrer.

XXIII.

A LOG villda eg kyn̄a Lаs fyrer min̄ mun̄ ad setia/ og traust Incigle a minar Varer at þryckia/ so ad eg ei þar fyrer til falls kome/ og mijn Tunga mig ei fordiarfe.

DROTTEN Gud Fader og Herra mijns Lijfs/ lꝛt mig ecki a mille Lastaran̄a koma/ og lꝛt mig ei a medal þra tapast. Og þ eg kyn̄e mijnar Hugren̄ingar i Taume ad hallda/ og mitt hiarta mz Gudz Orde ad aga/ og eg mier eigi hlijfe huar eg misgiørda/ so ad eg vppreista ecki nockra Synd/ og vppsetta nockra Villu og giørda mikid jllt/ So ad eg þyrfte fyrer minum Ouinum eigi ad fortapast/ eda af þeim hæddur ad verda. Bæn Jesu Syrach

DROTTIN Gud Fader og herra mijns Lijfs/ Giæt þu mijn fyrer Ohæfersku alite/ ꝛ vijk fra mier allre vondre lyst. Lꝛt mig eigi falla j Ofneytslu og Saurlifnad/ og geym min fyrer oskam̄fullu hiarta. Oskam̄fullu) þ er/ sa sm̄ ecki kan̄ ad skam̄ast sijn

Kiære syner/ læred hallda Munnenum/ þui huer honum helldur sa forsier sig eigi i ordunum/ so sm̄ þr hiner Ogudræku Nꝛdgiørnu og Dramblsømu þar fyrer falla. Þogn

Ven þinn

Eidar

Ven þiñ Muñ ecki til ad sueria/og vid Gudz nafn ad leggia/ Þuiad lijka sm̃ sa Þræll s
opt verdur strycktur/er ecki vtan Beniar/so kañ ecki helldur sa hreiñ af Syndum ad vera sm̃
optsiñis suer & Gudz Nafn vid leggꝛ.

a Onytis Fyrer vtan Naungsins Skada

Huer sm̃ suer optliga sa Syndgar optliga/& Plaagan mun eigi af hỹs Hwse ganga/ Þo B
hñ Suerie og skilie ecki/Syndgar hñ þo ecki ad sijdur. Eñ ef hñ skilur og skeyter ei þar vm
þa syndgar hñ tuefalldliga/ Eñ suerie hñ til a Onytis/er hañ eigi an Syndar ad helldur/
hỹs Hws mun hardliga hegnt verda.

b Bøluan) Edur Blot þa Heidner sueria vid Af gude sijna

Þar er ein daudlig b Bøluan/þar fyrer geyme Gud hws Jacobs/& þr enu Gudhræddu for
dast soddan/og saurga sig ecki mz slijkre Synd.
Ven ecki þiñ muñ til ad sueria vid huert Ord/ þt þ kienur af jllu vppsætre.
Gleym ecki þins Fødurs & þiñar Modur Kienningu/þa muntu a mille Herramaña sit-
ia/og þier mun ecki gleymt verda/so þu venier þig ecki til Heimskuñar/og mz seinasta villder
þu ad þu hefder ei fæddur verit/og bøluar deigi þiñar Fædingar.

Hædne

c Hædne) Ad bakmæla og adra meñ at Dæma

Huer sig venur til c Hædne/sa bæter sig ecki sijna Lijfdaga. J annã tijma er Ofnmijkid C
ad syndga/J þridia siñ færer þ mz sier Hefndarpijnuna.
Huer hñ i Brunanum er fangen/hñ er s̄ annar gloande Elldur/& hætter ecki allt þar til
hañ brenner sig sialfur.

Lostaseme

Eiñ Lostasamur madꝛ hefur øngua Roo a sijnum Likama/þar til hñ eiñ Elld vppkueiker
Saurlijfum manne er allur Matur d Sætur/& hñ hætter ei fyrr enn hñ fullgiører.

Hoordomur

d Sætur) Þad er/hñ tekꝛ huad hñ kañ þa opt eirn leidinligan saursek helldur enn Eigenkonu sijna

Eirn madur sa Hoordom dryger og hugar mz sialfum sier/Huer sier mig? Þar er myrkt
yfer mier/og Veggerner leyna mier so eingen sier mig. Huern skal eg fordast? Sa hiñ all
ra Hædste skeyter ecki minum Syndum/Eirn suoddan Madur Fordast ad eins Mannanna
Augu/& hugar ecki ad augu DROTTINS eru myklu skiærre enn Solen/og sia allt þad
sm̃ Mennerner giøra/& so eirnen j Heimuglig Fylsne. Aller hluter eru honum kuñuger fyrr D
enn þr verda skapader/jafn vel & þa þr eru skapader. Sa same madur mun opinberliga j
Stadnum straffadur verda/so hñ mun gripeñ verda/þa hñ sialfan sm̃ minst var'.
So mun þ og ganga þre Konu sm̃ sinn mañ Forlætur/& eirn Erfingia vid ødrum getur/
Fyrst er hun Gudz Bodorde ohlyden/ J annã mata Syndgast hun i mote sijnum Manne/
J þridiu Grein a hun Børn i Hoordome vid ødrum mañe. Þessa munu menn af Søfnuden
um vtreka/& heñar Børn hliota heñar ad giallda. Hennar Børn munu ecki Rootfestast/ &
heñar kuister munu ønguan Auoxt bera/hun lætur bøluada minning ept'/& heñar skøm mũ
alldrei afmaast. Þar af læra Epterkomendurner/ad ecki neitt sie betra enn ottast Gud/& ec
kert sætara enn vppa Gudz bod ad stunda.

XXIIII.

Gudz Speke

Wiskan prijsar sig/og a medal Folksiñs hroosar hũ sier/Nũ predikar j Gudz A
Søfnude/og lofar sig j sijnu Rijke/& seiger so. Eg er Gudz Ord/& sueima
yfer alla Jørdena lijka s̄ Sky/Mijn Tialldbwd er i Hædunũ/& miñ stoll j
Skyiunum/eg ein er allstadar/ suo vijdt s̄ Himenen er/ & so diupt s̄ Vnd-
derdiupit er/allstadar j Sionum/allstadar a Jørduñe/a medal allz Folks/
a medal allra Heidingia. Hia þssum øllum hefe eg Bygdar leitad ad eg fynde mier stad/
Þa baud mier Skapare allra hluta/og sa mig skapad hefur skickad mier Bustad/ og sagde/
Medal Jacobs skalltu bua/& Jsrael skal vera þijn Erfd

Gudz Ord

Fyrer Veralldar vpphaf er eg skøput/ & mun eg eilijfliga vera/og hef fyrer honũ j Tia B
lldbwd þionad/Epter þ j Zion vijsan stad feingit/& hñ hefur sett mig i þañ Heilaga stad þ/
eg skyllde i Jerusalem rijkia/Eg hefe jñrætst hia einu Heidarligu Folke/ þ sm̃ Gudz Erfdar
deilld er. Eg er hætt vaxen so sm̃ Cedrus trie a Libanus Fialle/og so sm̃ Cypressus vidur a
Fiallenu Hermon. Eg em vppuaxen lijka sm̃ Palmuidar trie vid Vatn/og so sm̃ þau Rosa
trie er vaxa i Jericho/so s̄ eitt fagurt Vidsmiørs trie a vijdum Velle. Eg em vppuaxen sem
Platanus trie/Eg gaf elskuligan Jlm af mier so sm̃ Cinamomum og kostulig Krydd/og sm̃
su besta Mirra/so sm̃ Galbanum/og Onychium og Mirra/og suo sm̃ Reykelsi j Mustere.

Eg vtbreidde mina Kuiste sm̃ ein Eik/og miner Kuister eru Fagrer / og Lysteliger. Eg C
gaf

gaf sætligan Ilm af mier/so sem Vijnuidur/og min Blomstur bæru Erligan og Rijkugligan Auoxt.

Komid hier til mijn aller þier sem mijn girnist/ og sediet ydur af minum Auoxtum/ Mijn Predikun er sætare enn hunang/og mijn gaafa sætare enn Hunangsseimur/ Huer af mier et; þan̄ Hungrar jafnan epter mier/og huer af mier dreckur þan̄ þyrster jafnan epter mier/ Nu mier heyrer sa mun ecki verda skam̄adur/ og huer sa ad mier fylger mun saklaus blijfa. Predikan Gudz ords Vtbreidsla Gudz ords

D Allt þetta er su rietta Bok Sattmalans sem er vid hin̄ allra Hæsta giordur/ Einku Log malit/huert Moyses bifalad hefur Hwse Jacobs til eins Fiesiodz. Þar vt af Vitskan er vtrun̄en so sem Aen Phison/þa hun er mikil/og so sem Vatn Arin̄ar Tygris/þa hun floer yfer a Vordag/Þar vt af er Skilningurin̄ floten/lijka sem Euphrates þa hun er mikil/ og so sem Jordan a Kornskurdar tijma/Þadan er komen Næuerskan so sem annad Lios / og sem Aaen Nilus a Haustin. Sa hefur alldrei nockur verit ad þ hafe vtlært/ og mun alldrei vt lært verda sa þ kun̄e vt at grunda/Þuiat hennar skilningur er gnægre en̄ nockur Sior/og hen̄ar ord diupare en̄ Vnderdiuped.

Þar fliota marger Læker vt af mier i Grasgardana/ lijka sem veitte men̄ þar inn Vatne Þar vøkua eg mina b Grasgarda/og Døggua minar Eingiar. Þar verda min̄ Becker ad storum Vøtnum/og mijn Vøtn verda mikid Haf. Þuiad min̄ Lærdomur lyser so vidt sem Lios Dagur/og skijn langt/Lijka z vtheller min̄ Lærdomur Spasøgum sem eilijfliga hliota ad blijfa. Þar siae þier/ad eg alleina fyrer mig arfida ei/helldur fyrer alla þa s a Vijsdømen girnast. b Grasgard: Er Christinnar man̄a samkund:

A

XXV.

Eir eru þrijr hluter fagrer/sem bæde Gude og møn̄um velþocknast/ Þegar Brædur eru samþycker/og Naungarner elskast/ z Madur z Kona vel forlijkast. Nagran̄arner

Þrijr hluter eru þr huerium eg er af Hiarta Ouinur/og þra athæfe mislijkar mier miøg/Þegar Fatækur madur er Dramblatur/og Rijkur madur lygur giarna/ z eirn gamall Glappe et Norkall.

Þegar þu dregur ecki saman i vngdæmenu/ Huad villtu þa fin̄a i Ellin̄e?.

Huad vel þ stendur þegar þau grau Høfuden eru Hyggin/og Olldungarner Kloker/og

B Herrarner skynsamer og Forsialer.

Þad er Korona gamallra ef þr hafa margt forsokt/ z þ er þra Heidr/þegar þr ottast Gud

Niu hluter eru þr sem eg helld i minu Hiarta/miøg Loflega/ z þan̄ Tiunda vil eg mz minum Mun̄e Þrijsa. Eirn Madur sa sem hefur glede af sijnum Børnum. Huer hn̄ lifer þad hn̄ sier sijna Ouine fyrerfarast. Sæll er sa sem hefur skynsama Eigen konu. Huer ed i sijnu ordum onguan skada giorer. Huer ecki þarf þm ad þiona sem þss eru Ouerduger. Sæll er sa sem Trufastan Vin hefur. Sæll er sa sem Forsiall er. Og sa ed kien̄er þar sem Men̄ vil-

E ia giarna heyra. O /Huad mikill sa er sem Vitur er. Enn huer Gud ottast yfer honum er eingen̄. Þuiad Gudz Otte yfergnæfer alla hlute/ huer þm sama fast helldur/ huerium skulum vier þan̄ samiafna? i. ij. iij. iiij. v. vj. vij. viij. ix. x.

Eckert Angur er so mikit sem Hiartans Angur/ Þar er eingen Klokskapur yfer Konun̄ar Klokskap. Þar er eingen Vmsat yfer Ofundsiuksmans vmsat. Þar er eingen Hefndar girnd yfer Fiandmanssins Hefndargirnd. Þar er eckert Høfud so Eitrafullt sem Høggorms sins Høfud/ Og þar er eingen Reide so Heiptug sem Konun̄ar Reide. Eg villde helldur bwa hia Leonum og Drekum enn hia Illre Konu/ Þegar hun verdur Ill/so skipter hun sijnu Yfbragde/og verdur skiesslig so sem eirn Seckur. Hennar Madur hlytur sijn hen̄ar ad skam̄ast/og þegar men̄ bregda honum þar vm/so fær hn̄ þar af Angur i hiartad. Øll Illska er lijtil hia Konun̄ar Illsku/skie hana þ sem Ogudrøcken man̄ skiedr. Kuen̄a Klokskapr og Reide

D Ein Mælug Kona er Hoglyndum man̄e lijka sem Sandvegur vppa mote gømlum man̄e ad ganga/ Lattu hana ecki blecka þig þo ad hun sie Væn / og girnstu hana ecki fyrer þan̄ skulld. Fiolmælug Kona

Þegar Konan giorer Man̄en rijkan/so er þar og ei vtan Agg/Forsmaan og stor Brixle Ein vond Kona giorer hrygt Hiarta/ dapurt Yfirlit z Hiartans Angr. Ein Kona su mad uren hefur ønguaa glede af/ hun giorer honum alla hlute leida.

b skil) Þad er talad ep ꝑ Moses lỏgū — Synden er af Konūne komen til/og fyrer hēnar skulld hliotum vier aller ad deyia. Lyka sē
mēn skulu eigi Vatnit læta gang hafa/so skulu menn og ecki læta Konuna sīn vilia hafa/
Vilie hun ecki ganga epter þīne Nỏnd/so b skil vid hana.

XXVI

Sæll er sa madur sē Dygduga Konu hefur/þar fyrer tuefalldast hēs Aara A
Tala.

Dygdsỏm Kuiña — Ein good Forstỏdu Kona er sijnum Mañe Fỏgnudr/ og giỏrer honum
Roosamt lijf.

Dygdarfull kona er ein Edla gæfa/ og verdur giefen þm sē Ottast
Gud/huert sē hñ er Rijkur edur Fatækur/so er honum ꝥ Huggun/z giỏrer hñ alltijd gladā.

Þrijr hluter eru hrædeliger/ eñ hiñ Fiorde er Ognarligur/Forrædelsi/ Vppsteytur/ Vt
helling Saklausz Blodz/ huad allt er verra eñ Daudeñ. Eñ ꝥ er Hiartans Angur þegar B
ein Kona Vandlæter vm adra/z skamar hana fyrer huerium mañe.

Nær ed nockur madur hefur jlla Konu/ so er ꝥ amynt sē a Olijk Yxn/þau draga mislijkt
Illar Konur a Olyk) Þad er/þau ver da stalldan rijk — huert i mote ỏdru/huer hana fær/hñ fær eirñ Nỏggorm.

Drucken Kona er mikil Plaga/ Þuiad hun kañ sijn Lyte eigi at hylia.

Lauslæta Konu þeckia meñ af heñar Ohæfersku til lite/z af heñar Augū.

Dætra ỏgun — Sie þijn Dotter ecki Bliug/so halltu hana hart/so hun fremie ecke sīn Motþroadan vil C
ia/ef hun er sialfræd.

Þegar þu sier hun litast lausliga i kringum sig/so tak ꝥ vel til vara/Eñ ef þu giỏrer þat
ecki/og hun brytur j mote þier/so læt þu þig ꝥ ecki vndra/ Lijka sē eirn Gỏngumadur/sē
þyrstur er/so mæsar hū/og dreckur ꝥ næsta Vatn ꝥ hū fær/z setur sig a huern stock hū fiñ-
ur/ og tekur vid s hun kañ at fa.

Ein Þyd Kona Gledur sīn mañ/og þegar hun skynsamliga med honum vmgeingur/For
nyiar hū hēs Hiarta.

Ein Kona su ed þeigia kann/ er ein Gudz Gæfa/ Ein vel vanen Kona kann ecki med D
Gulle ad verda bitỏlud.

Þar er eigi neitt hier a Jỏrdu elskuligra eñ hæuersk Kona/ z ei neitt kostuligra eñ Hrein
b Hēr talar vm Liosastiakan i Moses Tialld bwd og stolpan — lijf Kuinna.

Lijka sē Solen þa hun kiemur vpp a Hæfum Himne DROTTINS er ein Pryde/
Lijka so er ein Dygdarsỏm Kuiña Pryde j sijnu Hwse.

Ein Frijd Kona su Froom blijfur/hun er so s skiær Lampe/vppa hinū helga Liosastiaka.
Ein Kona sē hefur stỏdugt siñe/hun er so sē sa Gullige stolpen/ vppa Silfurstolnum.

XXVII.

Þreir hluter eru þr sē mier mislijka/ og sa hiñ þridie giỏrer mig Reidan. A
Þegar meñ læta eirn Strijdzmañ mz seinsta fatækt þola/ og hyggen Ra
duneyte med seinsta forỏktud verda/Og sa sē geingur af riettre Tru til
Rangrar truar/þennañ hefur Gud vnder Suerdit Fyrerdæmt.

Kaupmeñ Kramarar — Eirn Kaupmadur kañ sijn traudliga ad giæta fyrer Rangindum/og
eirn Kramare fyrer Syndum. Þuiad fyrer Peninga giỏra marg' rangt
a Augūum) Þad er/Þeir ha þa ecki gæt a sā uitskuñe/edur/ þeir giera sier aungua Sami uitsku — Og þr sē Rijker vilia vera lijta fra a Augunum. Lijka sē eirn Nagle stendur j Muruegg
a mille tueggia steina/so og lijka stingst Synden i millum þss er Kauper og Selur. Geyme
hū sijn eigi mz Giætne j Otta DROTTINS/ þa mun hēs Hws fliotliga nidurbrotid
verda.

Þegar meñ sigta/so blijfa Oklarendin epter i Sællden. So og huad sē Maduren A- B
formar/ þar lodir nockur Saur vid

Motgangur — Lijka so s Ofnen reyner nyia Leirþotta/So reyner Motganguren Mañsins siñe.

Af Auextenum marka meñ huernen at Triesins er giætt. Lijka so taka meñ til marks a
Mælenu huernē Hattad er Hiartanu

Onguan skalltu lofa adur eñ þu hefur heyrt hñ/Þuiad af ordunū mættu kieña mañeñ.

Ef þu epter fylger Rettlætenu/ muntu fa ꝥ/ z jklædast þui so sē vænum Stacke.

Fuglarner

Fuglarner samlaga sig vid sijna lijka/ so helldur sañleikuren til samans vid þa sm̃ honum Hlyda.

E Lijka sem Leonit vmsitur Brædena/ so grijpr Synden mz seinsta Illgiørdamañeñ.

Eirn Gudhræddr madur talar auallt þ hetlnænit er/ eñ eirn Afglape vmbreytist suo sem Mæne.

Þa þu ert mz Heimskum møñum/ þa huxa þu huad tijmanum lijdur/ Eñ a medal Vitra maña mattu afræm hallda.

Heimskra maña tal er miøg leidenligt/ og þra Hlatur er ecki nema Synd/ og þr b Kitla sig sialfa þar mz.

Huar meñ Heyra mykla Suardaga/ þar stendur Hærid a einum andhæris. Og þra Kijf giører þ/ ad meñ verda fyrer Eyrun ad hallda.

Nær ed Dramblæter meñ deila sijn a mille/ so Fylger Blodz vthelling þar epter/ og þ er leidinligt ad Heyra þa þr skamyrdast suo.

Huer leynda hlute opinberar/ hñ tapar Truñe/ z mun alldrei fa truan Vin.

D Haf þiñ Vin i Heidre og hallt vid hñ tru/ Eñ ef þu openber[r] hñs leynda hlute/ þa fær þu hñ ecki aptur.

Nu hñ misser siñ Vin honũ geingur ei miña i mote eñ þm ed slepper sijnũ Ouin. Lijka s̄ þu læter lausan Fugl vr hende þier/ so er þ og þegar þu fyrerlætur Vin þiñ/ Þu nær hm̃ ecki aptur/ þu þarft eigi ad hlaupa epter honum/ hñ er oflangt i burt/ hñ er burthlaupen so s̄ Villudyr vr Nete. Sar meiga meñ binda/ og Hrovþyrde kuña meñ ad sætta/ Eñ sa s̄ leynda hlute opinberar/ mz þm er vtgiort.

Huer hñ bender mz Augunum honum byr nockut illt i skape/ og lætur ecki koma sier þar af/ Fyrer þier kañ hñ fagurt ad tala/ og lofar [miøg þ sm̃ þu talar/ Eñ a bak þier talar hñ añad/ og vmsnyr þinum ordũ. Eg em ønguum hlut þuilijkur Ouin sm̃ þssum/ og DROTTIN er eirnen hñs Ouinr.

XXVIII

A Huer ad Steine vppilopt kastar/ j Høfud a þm dettur hñ/ Huer leyneliga stingur særer sialfan sig. Huer hñ grefur Grøfena sa fellur þar j sialfur/ Og hñ fyrer añan Snøruna leggur/ sa fangar sig sialfañ. Huer hñ vill ødrum skada giøra/ þm kiemur hñ sialfum yfer hñs Hals/ suo ad hñ veit ecki huadan hñ kiemur.

Dramblæter meñ Hæda og spotta/ Eñ hefnden vmsitur þa so s̄ añad Vargadyr.

Þeir sm̃ fagna yfer oførum añara maña Riettferdugra/ þr verda i Snøru tekner/ Hiartans Angur mun lwka þm ædur þr deyia.

Reide og Grimd eru Suiuirdeligar/ og Ogudræken madur fremr þ huertueggia. Reide

Huer sijn sialfur hefner/ a þm mun DROTTIN aptur hefna/ og honum eirnen hañs Synder vardueita. Hefnd

Fyrergief þinum Næunga/ þ sm̃ hñ hefur misgiort vid þig/ Og bid þa/ so mun þier z lij Fyrergefning
B ka þijnar Synder verda fyrergiefnar.

Eirn madur Helldur Reidiñe vid añan/ z vill leita Nædar hia DROTTNI. Hñ er omyskynsamur vid siñ lijka/ og vill bidia fyrer sijnum Syndum/ Hñ er ei nema Holld z Blod/ og helldur Heiptiñe. Huer vill honũ þa hñs Synder fyrergiefa?

Huxa þu vm endan/ og lættu Fiandskapen/ sm̃ ad leitar Daudans og Fordiørfunariñar/ og blijf i Bodordunum. Minstu a Bodordit/ og læt af Hootaniñe i giegn þinum Næunga. Minstu a Sattmala hins Hædsta/ og fyrergief Fauitskuna. Halltu þig fra Kijfe/ so verdur sied vid mørgum syndum/ þuiad Heiptugur madur kueiker Deilur/ og Ogudræken madr sturlar gooda Vine/ og Huetur huern i motz vid añan þra sm̃ hafa goodan Frid.

Þegar mikell er Elldeuiduren þa verdur þss meire Elldurén/ Og þegar meñ eru Megtuger verdur þui meire Reiden/ Og þegar meñ eru rijker/ verdur Reiden þss Heiptugre/ Og þegar Hatret leinge hellst/ so brennur þ þss meir.

Sa giarn er til ad Deila/ kueiker Elld vpp/ Og sa Þrætugiarn er vtheller Blode. Deilur

Blæser þu a Gneistan suo verdur þar af mikill Elldur/ eñ ef þu hræker a gneistan þa slo
C cknar hñ/ z huertueggia ma koma af þinum Muñe.

[Margin note:] b Kitla) Þad er/ þad er þm osart þo þr angre adra meñ og æ skada þs Eidar

Sauguÿser z jller Falsmuñar eru Bøluader/ Þuiad þr sturla marga þa sm̄ hafa goo=dan Frid.

Illar Tũgur

Jll Tunga giører marga meñ sundurþycka/ og rekur þa vr einu Lande i añad/hun brytr nidur sterkar Borger/ og ruglar Nøfdingsstiettunum. Vondur muñur burtrekur ærligar a Konur/og ræner þær þui ollu sm̄ þær hefur myklu Kostad/ huer hm̄ hlyder hñ hefur alldrei Nuild og kañ huerge i fride ad vera.

a Kon) Epter Moses Lögmæle/þa skilnadarbrefen gilltu/vard mörg Kona saklaus vtreken/fyrer slykar vonder Tungar

Suipan giører Beniar/ Eñ Jll Tunga molar i sundur Bein og alla hlute.

Marger hafa falled fyrer Suerdz eggium/Eñ huerge nærre so marger sm̄ fyrer Vondre Tungu.

Sæll er sa sm̄ geymdur er fyrer vondre Tungu/og af henne er okualeñ/og eigi þarf heñar Ok ad bera/ og ecki er bunden i heñar Snørum. Þuiad heñar Ok er Jarn og hennar Snørur af Eire/heñar Plaga er beiskare enn Daude z verre eñ Heluÿte. D

Eñ þann sm̄ Gud Ottast mun hun ecki vnderleggia/og ecki mun hñ i hennar Ellde breña. Nuer hñ fyrerlætur DROTTJN sa mun þar i falla/og þar jnne breña/og þ mun eigi sløkt verda/Pad mun yferfalla hñ so sm̄ Leon/og vppeta so sm̄ Pardus. Þu girder vm þitt Godz med Þyrnum/Nuar fyrer giører þu ecki helldur Nurd og Grind fyrer þin Muñ? Þu vegur Gull og Silfur/Nuar fyrer vegur þu ecki þin Ord mz Gulluiktinne? Tak þier vara ad þu þar fyrer ecki glidner/og faller fyrer þinum Fiandmoñum sm̄ þig vmsitia.

XXIX.

Læn ad taka

Ver sm̄ lænar sijnum Næunga sa giører Myskunaruerk / Og sa sm̄ hefur Audæfe skal so giøra. A

Læna þinum Næunga þa hñ þarf þss mz/og þu hiñ annar/gialld þ aptur i akueden tÿma/og halltu þ sm̄ þu talat hefur/og handtiera ei suiksamliga vid hñ/so finnur þu alltÿd þÿna Naudþurft.

Marger meina þ sie so sm̄ fundur sm̄ hñ til læns tekur/z giører þm til ouilia sm̄ honum hialpad hefur/Hñ kysser a Nøndena a einum a medan hñ lænar honum/ z talar audmiukliga saker Nañgsins Peninga. Eñ þegar hñ skal giallda aptur/so frestar hñ þui/z ber sier þ sic dyr tÿd. Og þott hñ megi alla reidu giallda/gielldur hñ Nelmingen aptur / z reiknar hinum þ fyrer Auiñing. Eñ Formeigi hñ eigi so suÿkur hñ hiñ vm Peningana/Sa hinn same hefur þa keypt sier Ouin mz sijnum eigen Peningum/ og hiñ bitalar mz Bøluan og Skamaryrdum/og giefur honum skamaryrde fyrer Þock.

Margr lænar vgiarna vt af øngre vondre meiningu/helldr þ hñ ottast ad hañ misse sitt. B

a Neyden) Þat er/a medan Neyden er fyrer hondum

Þo sem ædur hialpa þinum Næũga i a Neydinne/og giør þa Ølmosuna þar til ad þu ætler honum tÿma.

Nialpa þu Fatækum fyrer Bodordsins skulld/ og læktu hañ i Neydinne ecki syniande fra þier fara.

b Stad) Tel du aþ þ þu byggr ad gefa aþ ødru godzenu / so sm̄ Moses keñer ad leggia aþsidis Tiunderñar/ og skilia fra þad sm̄ þu villt odrum til gøda giora/ suo sm̄ S. Pall seiger ÿ Chor. ix

Tapa þu fusliga þinum Peningum fyrer þÿns Brodurs skulld/og graf þa ecki nidr vnder Stein/þar sm̄ þr onytast.

Safna þier Fiesiod epter Bodorde hins Næsta/ hñ mun þier betre vera eñ nockud Gull.

Legg þu þÿna Ølmosu j sierligan Stad/þ sama mun frelsa þig af allre Olucku/þ mun beriast fyrer þig i mote þinum Ouin betur/ eñ nockur skiølldur edur Spiot.

Eirn goodur madur geingur i Borgun fyrer siñ Naunga/ enn sa sm̄ ecki kañ ad skamast sijn/hñ lætur standa sijna Borgun. C

Gleym ei velgiord þÿns Borgunarmans/Þuiat hñ hefur sialfan sig j Ved sett fyr' þig

Ogudræken madur kiemur sijnum Borgunarmanne i skada/Og opacklætur madur lætur stinga siñ Frelsara

Ad ganga i Borgun hefur marga Rÿka meñ fordiarfad / og hingad og þangad kastad/ lÿka sm̄ Siafarbylgia/Pad hefr marga meñ fordiarfad ad þr hafa ordit villt ad fara i framanda Lande.

Eirn Ogudræken madur/ef hñ hefur i Borgun geingit/og hefur Biuileingiur i frame ad hñ kome sier þar vndan/hñ mun ecki sneida hia Straffenu.

Nialpa þinũ Naũga vt s mest mættu/z sia þu fyrer þier ad þu þar fyrer ecki i skada komer.

Pad

Pad næger til þssa Lijfs/huer hñ hefur vatn og Braud/ Klæde og hus þar hñ kañ ad hy lia mz sijna þørf. Psal. xxxvij i Tim. vi

Lijtid Vidurlijfe vnder einginligu Fiala þake er betra eñ kostuligt Bordhalld hia Framã de møñum.

D Lat þier þ vel lijka huert sm̃ þu hefur miked edur lijtid/þuiat þ er skamligt Lijferne at ga nga Hws af huse/Og huar eirn er okuñugur/þar þorer hñ ecki sijnum muñe vpp ad lwka/ Hñ hlytur vid at taka/ og sierhuern mz sier drecka læta/og øngua þøck þar fyrer ad hafa. Auk þss hlytur hñ ad heyra snørp ord/einkanliga/þu gestkomande madr/ far þu z bu þu til bordz/lættu mig eta mz þier þ sm̃ þu hefur. Sømuleidis/ far þu i burt eg hef feingid ærlig an Gest/Eg hlyt sialfr ad hafa Husrwm/ Broder miñ sæker mig heim/ Slijkt er þungt skyn sømum manne/ad hñ verdur fyrer Herbergianna skulld slijk ord ad eta/ og þa mañ bregdur honum vm þ þegar hñ hefur lænad honum. Sæll er sa ed sijnu vner

XXX

A Hver hñ elskar sitt Barn/ sa helldr þui jafnã vnder Vønden/ so ad hñ seirna meir af þui føgnud hafe. Barna Agen

Huer hñ helldur sijnu Barne vnder Agan/ sa mun af þui glediast/ z þur fa eigi þss vegna sijn ad skamast hia sijnum kunningium.

Nær ed nockur madur riettliga vpptytter sitt Barn/ þ mislijkar hñs Ouin og gledur hñs Vine. Þuiad þo Fader hñs deyie/so er þ sm̃ hñ sie ecki daudur/Þuiad hñ he fur siñ lijka epterlæted. Þa hñ lifde sa hñ sijna Lyst/ z hafde Føgnud af honum/Þegar hñ deyde þurfte hñ ecki ad sorga/ Þuiad hñ hefur Verndarmañ epterlæted i mote sijnum Ouin um/og þañ sm̃ Vinunum kann epter hñ ad þiona.

Eñ sa hñ er oflinur sijnu Barne/hñ vorkyñer þss Beniar/og skurlast so opt sm̃ þ grætur.

Eitt øgunarlaust barn verdur ofyrerlætsamt so s galeñ Hestur.

B Hampar þu Syne þijnum/so hlytur þu sijdar meir hñ ad ottast/Leikur þu vid hñ/so mũ þig þss idra seirna meir.

Hlæ ecki mz honum/ so þu hlioter mz honum hryggr ad vera/ z mz sijdsta hlioter þu þinũ Tøñum ad gnista

Lat hñ ecki hafa siñ vilia i Vngdomenum/og afsaka ecki hñs Heimsku. Sueig þu hñs hals a medan hñ er vngur/so hñ verde þier eigie Hardsuiradur/ og ohlydeñ. Hyd þu hñs hrygg a mzan hñ er lijtill Heilbrigdr Lijkame

C Vnderuijsa Barne þinu/ z læt þ eigi idiulaust ba/so þu eigi þss vegna til smænar vder.

Pad er einũ betra ad hñ sie Fatækur/hraustur og Heilbrigdur þar mz/helldur enn Rijkur og Vanheill. Heilbrigdur og hraustur ad vera/er betra enn Gull/og Heilbrigdur Lijkame betre enn mikel Audæfe. Eingen Rijkdomur er heilbrigdũ lijkama samiafnande/Og eingen Føgnudur lijkur Hiartans Føgnude.

Daude er betre enn siukt Lijf eda idiuligur Krankleikur. Pad er so sm̃ godur Riettur fyr' þm Muñe sm̃ ecki getur etid/ og so sm̃ sa matur sm̃ meñ setia vid Daudz mans Leide. Þui til huers gagns er Skwrgodunum Offrid? Pau kuña huerke eta nie þefa. So er lijka þm Rijkum mañe sm̃ Gud kreinker/hñ sier þ vel mz Augunum/og stynur þar epter/Og er so sm̃ annar Gelldingur sa er liggur hia eirne Pijku/ z anduarþar. Sorg skal mañ fordast

D Giør þig sialfur ecki hrygguan/ og Kuel þig eigi sialfur mz þijnum Hugrenningũ. Þui ad gladr hiarta er mannsins lijf/ og þss Føgnudur er hñs Langlijfe. Giør vel vid þig/og hugga þitt hiarta/og rek Hrygdena langt fra þier/Þuiad Hrygden drepur margan mañ/ z er þo ad ønguu nyt.

Vandlæting og Reide stytter Lijfdagana/og Ahyggian giører mann gamlañ fyrer tijmã

Einu gladuæru hiarta smackar allt vel/sm̃ þ etur.

XXXI.

A Vaka epter Audæfum Fortærer Holldenu/og ahyggiu þar fyrer ad hafa bannar at sofa. Þegar nockur liggur mz Ahyggiu/so vaknar hñ opt/lika sm̃ mikel Sott jaf nan vppuekur. Ahyggia og Agirne

Sa er Rijkur sm̃ ad arfidar og dregur saman Peninga/ og hætter vid og neyter

þeirra eirnen. Sa er Fatækur sem Arfidar og græder ecki/ og þegar hann hætter vid/ þa er hann þo Olmøsu madur.

Huer hann elskar Peninga/ sa blijfur ecki an syndar/ og huer hann leitar Forgeingeligra hluta/ mun þar med tapast/.

Marger koma fyrer Peninga saker til ofalls/ og Fordiarfast þar af fyrer þra Augum. B
Sa sem honum a Offrar steyper þui/ og þat Nertekur hina Oforsialu.

a Oppur) Þeir sem þiona Mamon/ so sem S. Pall og seger/ ad Agirnetie Skurgodadyrkan og þiner Agirndarþullu eru Mamons prestar og þionar

Sæll er sa Rijkr sem finst Ostraffanligur og ecki leitar Peninga. Nú er sa? Og skulum vier hann lofa/ Þuiad hann giører mykla hlute med sijnu folke/ Sa i þessu verdur reyndr/ og funden riettferdugur/ hann verdur makliga lofadur. Hann matte Illt giøra og giørde þat þo ei/ og skada giøra og giørde hann ei þar fyrer Hellst hans Godz/ og hiner Heiløgu munu prijsa hans Olmøsu.

Þa þu situr vid Rijkismans Bord/ so rek ecki i sundur þitt Gin/ og huxa ecki/ Hier er Nog ad eta. Huxa þu helldur/ ad eitt Otrwtt Auga er Ofundar fullt/ (Þuiad huad er Ofundsiukara enn þuilijkt Auga?) og æper þegar þat sier tilteckit E

Tak ecki til allz þess sem þu sier framsett/ og tak ecki þat sem liggur fyrer hinum a Diskenum
Tak þu mark a sialfum þier/ huad þinn Naunge giarna edur ogiarna hefur/ og haf þig skynsamliga vm alla hlute.

b Madur) ecki so sem Suin

Et suo sem eirn b Madur/ af þui sem fram fyrer þig er sett/ og et ei ofmijkit/ so menn grem iest þier ecki.

Fyrer Næuersku skulld hættu fyrstur/ og vert ecki osedianligur Suelgr/ so þu faer ønguan Duinskap.

Þegar þu situr hia mørgum/ so tak þu eigi fyrstur til. D

Eirn sidsamur madur lætur sier nægia med lijtid/ þar fyrer þarf hann j Sænginne ecki suo ad stynia. Og þegar Kuidurenn er so hoofsliga hallden/ þa sofa menn hægt/ So kann einn ad Morne snemma vpp ad standa/ og fer finliga med sialfum sier/ Enn eirn grædugur Matarsuelgur Sefur ouært/ og fær jdra verke og Innantøkur.

Nær þu hefur etid Ofmikid/ so rijs vpp/ gack i burt og legg þig til huildar.

XXXII.

Erfide

Matarmillde

Tijmeleyse

Minn Son/ Heyr mig og forsma mig ei/ so ad med seinsta verder þu ecke var vid min Ord. Legg þu nockut fyrer þig ad Idia/ suo vnderleggur þig ecki neirn Krankleike. Eirn Matarmilldan mann lofar Alþydan/ og seigia hann sie ærligur mann/ og slijkt er goodur Prijs/ Enn af einum Brioftleysinge tal ar Illt øll bygden/ og menn seigia þat riett. Vertu eingen Vijnsuelgur/ Þuiat Vijned fyrer kiemur mørgum. Elldurenn reyner Jarned/ suo reyner Vijned Forsug Hiortu/ þa þau eru Drucken. A

Ofdryckia

Vijnid nærer Mannsins lijf ef menn drecka þat med Hoofe/ og huada lijfe er þat þar sem eckert Vijn er? Vijn er skapad til þess ad þat skule giøra mann gladan/ og Vijn epter þorf druckit gledur Lijf og Sæl/ Enn ef menn drecka þat ofmijkit/ aflar þat hiartans trega.

Ofdryckian giører Galen Afglapa enn Galdara/ ad hann trøzar og skualldrar/ allt þar til hann verdur bariñ/ sleigen og Særdur. B

Næuerska i Gestabodum

Skamyrdtu ecki þinn Naunga/ vid Vijndryck/ og veit honum ønguan Nædne j hans Fagnade/ Gief honum eingen vond ord/ og giegn honum ecki med hørdum ordum/ Nalltu þig lijka sem þeir/ og hegda þier epter þeim/ so situr þu riett. Gief þat þier ber/ vilier þu og med sitia/ so ad þeir meigi vid þig glader vera/ og þu faer þar af Heidur/ og menn kalle þig sidsamann/ og vingiarnligan mann.

Vngdoms Næuerska

Hinn Ellste skal tala/ Þuiad honum heyrer þat/ sem þeim ed Forsoktur er/ og hindra ecki Spilmennena/ Og þa menn kueda Vijsur þuættu ecki þar fram i/ og spar þinn Froodleik til þess i annan tijma. So sem eirn Carbunculus lyser i Føgru Gulle/ so pryder Kuedskapuren Gestabodid/ Og so sem Smaragdus i føgru Gulle/ suo pryder Vijsnasøngurenn samdryckiuna. C

Eitt Vngmenne ma vel tala eirn tijma edur tuisuar/ þegar honum er þess þorf/ og þa menn spyria hann skal hann seigia snøgt fram/ og lata sem ecki vite hann margt/ og þeigi helldur/ Og skal ei telia sig jafnann Herranum/ og nær alldradur madr talar þuætte eigi þar fram j.

Reidar þrumur giøra myklar Elldingar/ enn Blijgheit giøra stora hylle. D

Sta

Stattu vpp i tijma/ og ver eigi hiñ seinaste/ far þu helldur fliott heim og leik þier þar/ og
giør huad þu villt þo so ad þu giører ecki neitt jllt/ og deiler vid [b] onguan. Þacka helldur
fyrer allt þm sem þig hefur skapad/ z med sijnum Audæfum saddan hefur/.

XXXIII.

A HVer hñ ottast DROTTIN sa lætur sier giarna seigiast/ og huer sier sne
ma þar til helldur mun Nærd siña.
Huer hñ grenslast epter Gudz orde/ sa mun ꝥ gnogliga ødlast. Eñ sa
sm̄ ꝥ meinar ecki mz aluøru/ verdur eigi vtan verre þar fyrer.
Huer hñ ottast DROTTIN/ sa hitter a riettan Lærdom/ z lætz Riett
lætit lysa so sm̄ Lios.
Eirn Ogudrækur mann lætur sig ecki aui̋ta/ og veit sier ad hialpa/ mz annara manna [a]
Dæmum þa hñ jllt giører.
Eirn skynsamur Madur forsmaer eigi good Ræd/ Eñ eirn Galen madur og Dramblatz
ottast sijn ecki/ þo hñ hafe z giørt huad jllt hñ vill.
Giør ecki neitt vtan Ræd/ so jdrar þig ꝥss ecki epter verked.
Gack eigi þann veg ad þu meiger falla/ eda ꝥ þu meiger þig a steinum meida
Treystu eigi þar a ad Veguren sie [b] Sliettur/ Ja/ vara þig og eirnen fyrer þinum eig
en Børnum.
Huad s̄ þu vppbyriar/ treystu Gude af øllu Hiarta/ Þuiad ꝥ er Gudz Bodord at halldal
Huer hñ truer Gudz Orde/ hñ athugar Bodorden/ og sa sem treystr DROTTNE/ þm
mun einskis vant.
B Huer hñ ottast Gud/ hñ mun ecki neitt Vondt skie/ helldur þegar hñ verdur Freistadz so
mun hñ ad nyiu Frelstur verda.
Eirn Vitur madur lætur sig eigi fra Gudz Orde leida/ eñ eirn Hræsnare riggar lijka sem
Skip a okyrrum Sio. Eirn skilningsfullur mann helldur fast a Gudz Orde/ og Gudz Ord
er honum vijst lijka sem Lios ræda.
Vertu vijs Efnesins/ og tala þar sijdan af. Lættu vnderuijsa þier/ suo kantu ad suara.
Fauiss mans Hiarta er so sem Hiol a Vagne/ z hñs Huxaner hlaupa vm kring lijka s̄
Hioluinda.
Lijka suo s̄ Gradhesturen Hneggiar i mot øllum Hrossunum/ so samlagar Hræsnaren sig
øllum Hædgiørnum møñum/ og seiger/ Huar fyrer er eirn Dagur Helgare enn añar þar ad
Solen giører suo vel eirn dag i Aarenu sem annañ?
Vitska DROTTINS hefur þa so sundur greint/ og hñ hefur Aartijder sundurgreint
og Helge hølld so til sett/ hñ hefur suma vtualet og Helgad fyrer ødrum døgum. Lijka so sem
C aller meñ af Jørduñe/ og Adam af Jardarleire er skapadur/ og þo hefur DROTTIN
þa sundurgreint/ epter sijnum margfølldum Vijsdome/ og hefur margkyns hættu/ þra a med
al skickat. Nockra hefur hñ blezad Hafed og Helgad/ z til siñar Þionustu krafit/ enn sumū
hefur hñ Bøluad z nidrad/ z fra þra stiett kolluarpad. Þuiad þr eru i hñs Hende/ so sm̄ Lē
mit j Leirkierasmidsins hende/ Hñ giører øll sijn verk s̄ honum lijkar/ Lijka suo eru og meñer-
ner/ j hende ꝥss sm̄ þa hefur giørt/ og giefur sierhuerium epter þui sm̄ honū gott synist. Suo
er ꝥ goda i giegn jllu/ og Lijfed i giegn Daudanum/ og Gudhræddz madur i mote Ogudhræd
dum settur. Mz ꝥssu mote lijttu a øll Verk hins Hædsta/ so er jafnan tuent i mote tueñu/
og eitt ødru i mote sett.
Eg er seinastur vppuaknadur/ sm̄ nockur sa ed epter [c] Les a haustttijma/ z Gud hefz mier
Blezan giefit/ ad eg hefe z so mijna Vijnþrøgu vppfyllt/ lijka sm̄ a fullu hauste. Siaed eg
hefe eigi fyrer mig arfidat/ helldur fyrer alla þa sem giarna villdu læra.
Heyrit mier þier Storherrar/ og Stiornendur mz Folkenu/ takit ꝥ til hiarta. Læt Son
en/ Eigenkonuna/ Brodurenn z þier skylldan/ ongua magt yfer þier hafa a medan þu Lifer/
z yfergief onguum þijna Eign/ so ad þig Jdre ꝥss ecki/ z hlioter þu þau þar fyrer ad bidia.
A medan þu lifer og dregur Ond/ so vndergief þig ongum manne/ Þad er betra ad þin børn
D þurfe þijn vid/ helldur enn þu hlioter þm i hendur ad sia. Vertu Høfdinge i þinum Audæf-
um/ og læt þinn Heidur ecki fra þier taka/ Þegar kiemz þitt endadægur/ ad þu hlytur þadan
j burt

[a] onguan) Þad er þitt heima þolk og Eigenkonu ei berier
Hirting
[a] Dæmum) Eg sie ecki ad nockrum gange illa sm̄ þo ecki helldur athugar Gudz Ord/ Ja/ ꝥss verre skalkz ꝥss betre Lucka
[b] Sliettur) Þad synist rietsm̄ vonder gange a eirnesaman Haningiuñe/ eñ med seinsta steyper veguren þm i afgrun Helvijtis
Gudz Otte
Gudz Speke
[c] Les) Eg hefe glofsed gott suar vppa þuilijka Heimskra maña rædu af Helgū døgū/
Hræsstiornan

i kurt fra ad fara/ skipta þa þiñe Eigu.

Asnanum heyrer sitt Foodur Suipa og Byrde/ So og Þrælnum sitt Braud/ Stroffun z Erfide. Halltu þræle þinum til Erfidis/ so hefur þu Nad fyrer honum/ Eñ later þu hñ vera jdiulausan/ so vill hñ vera eirn Jonkiære.

Ok z bønd beygia hælsen/ enn vondan Þræl stockur z keyre/ Rektu hñ til Erfidis/ ad hañ gange ecki jdiulaus. Jdiuleyse kienner margt jllt/ Legg a hñ Erfide ꝥ einum Þræle tilheyrer/ Hlyder hñ þa enn eigi/ so set hñ i Stock. Eñ þo leggdu ecki a neirn ofmikit/ z halt hoo fe vm alla hlute.

Hafer þu nockurn Þienara/ so vernda þu hñ sẽ sialfan þig / Þuiad huer honum giører nockut/ hñ meinar þiñ Lijkama og Lijf/ Hafer þu eirn þienara/ so lattu hñ hallda riett sẽ þu værer nalægur/ Þuiad þu þarft hñs vid so sẽ þijns eigen Lijfs.

Eñ ef þu helldr hñ eigi vel/ so hñ tekur sig vpp og hleypur fra þier/ Huert villtu hañs þa leita?

XXXIIII.

Draumar

Hauïser meñ suïkia sig sialfa mz Heimskligre Von/ og Heimsker meñ treysta vppa Drauma. A

Huer a Draumunum tekur vara/ hñ grijpur epter skugganum/ og vill høndla Vinden/ Draumar eru ecke vtan mynd an Athæfes. Þad [a] Ohreint er/ huersu ma ꝥ hreint vera? Og huad osatt er/ huersu kañ ꝥ satt ad vera?

[a] Ohreint) Draumarner eru ohreiner og Lygner/ Huad kañ heilagt edr gott i þm ad vera?

Eigen Spadomur Þydingar og Draumar eru Onyter / Og giøra þo einum þungar huganer/ Og ef þr koma ecki fyrer jnblæstur hins Hæsta/ so halltu þar e vt af/ Þuiad Draumar suïkia marga meñ/ og bregdast þm sẽ þar vppa hyggia. B

Meñ þurfa øngra Lyga vid/ til þss ad meñ hallde Bodorden/ Og Gudz Ord ma nægia/ þegar meñ vilia riett kieña.

Eirn velreyndur madur skilur margt/ og eirn vel Forsoktur mann kañ af Vitsku ad tala Eñ huer Oforsoktur er hñ skilur lijtid/ Og þr villu farande Andar koma vpp myklu Illu

Þegar eg var i Villuñe vaseñ/ kuñe eg so margt ad kieña og var so Lærdur ad eg kuñe ꝥ eigi allt ad seigia. Og em optliga i Daudans haska þar fyrer komen/ allt til þss eg er þar af frelsadr orden. Nu sie eg ad Gudhrædder meñ hafa rietteligan anda/ Þuiat þra von sten dur af þm sẽ þm kañ ad hialpa C

Gud at ottast

Huer hñ Ottast DROTTIN þarf fyrer ønguu ad-skielfast nie Hrædðr ad vera/ Þui at hñ er hñs traust.

Sæll er sa sẽ Ottast DROTTIN/ Vppa huad forlætur hñ sig? Nu er hñs styrkur? D Augu DROTTINS sia yfer þa sẽ hñ elska/ Hñ er Volldugur verndare/ stor Styrkur z Hlijfd i mote Hitanum/ Ein Tialldbwd i mote Hita Middagsins/ Eirn Geymare j mote rasenu/ Ein Hialp i mote fallenu/ Huer af Føgnude fyller hiartad z gladt giører andlitid/ z giefur Heilbrigde Lijf og Blezan.

XXXV.

Huer hñ offrar af rangfeingnu Godze/ þss Offur er hædugligt fyrer Gudi. A Eñ suoddan [a] Nædne Ogudrækinna lijkar Gude allz ecki.

Gæfur Omilldra þocknast onguaneigen hinum Hæsta/ Og Syndern^e læta sig mz mikillre offran ecki forlijka.

[a] Bygger) Þeir vilia opp ta og Fromer vera/ og læta þo ecki af Synd ønum/ ꝥ kallest vnder eins vpp ad byggia og nidur ad briota/ bidia og bølua

Huer hñ færer Forn af eigu Fatæks mans/ hñ giører amynt sẽ sa fyrer Fødursins Augum sæfer Soniñ

Hiñ Fatæke hefur eigi nema lijtid Braud/ Nu ꝥ af honum tekr sa er Mordinge.

Huer hñ tekur fra odrum hñs Næring/ hñ drepr siñ Naunga.

Huer hñ giefur eigi Erfidismannenum sijn laun/ sa er Blodzhundur.

Aptur a ny ad Syndgast

Þegar nockur [a] bygger vpp og ꝥ sama nidur aptur brytur/ Huad hefur hñ þar meira af enn Erfidit?

Þegar nockur bidur og aptur a ny Bøluar/ Huersu skal DROTTIN hñ heyra?

Huer hñ þuær sier þegar hñ hefur snortid Daudan mañ/ og snerter hñ aptur a ny/ Huad B hialpar honum hñs Þuottur? So er sa madur sẽ saker Synda siña fastar/ z Syndgr jafn opt

opt aptur/ Huer skal hn̄s Bæn heyra? Og huad hialpar honum hn̄s Fasta.

Gudz Bodord ad hallda þ er hid besta offur/ Gudz Bodord mikils ad akta/ þ Offur hialpar vel. Þad retta Offur

Huer hn̄ þackar Gude þ er su rietta Simelforn

Huer Myskun fremur/ þ er riett þacklætis offur.

Ad læta af Syndunum þ er Gudz þionusta su ed DROTTNE lijkar. Ad giefa vpp Oriett ad giøra/ þ er rietteligt Fridþægingar offur. Exo. xxiij. xliij.

Eñ þar fyrer skalltu ei b Tomhendtur birtast fyrer DROTtne/ Þuiat slijkt hlytz mañ og ad giøra/ fyrer Gudz Bodordz skulld. b Tomhendtur) Lyka sm̄ þr segia/ Ep gódverken hialpa ei/ so villium vier eckert giøra/ Til hueers skulu oss þr prestar?

C Riettlætz mans offur giører Alltared audugt/ og þss Offurs Ilmur er sætur j Auglite hins Næsta. Riettferdugs mans Offur er þægeligt/ og þui sama verdur alldrei gleymt.

Gief þu Gude sijna Dyrd mz glødum Augum/ z þinar Frumforn̄ fyrer vtan allā skort.

Huad þu giefur/ þ c gief fwsliga/ og helga þinar Tiunder gladliga. c Giep) Prestunum og Leuitunum

Gief þu hinum Hædsta/ epter þui sm̄ hn̄ hefur þier veitt/ z huad þijn hønd Forma þ gief þu mz glødum Augum/ Þuiad DROTTIN er eirn Endurgialldare/ og mun þier þ siøfalldliga endurgiallda.

Giør þu ei Veslingsskap af þiñe gæfu/ Þuiad þ er Oþægeligt. Leit øngrar Fordilldar þa þu skallt offra/ Þuiad DROTTIN er Hefnesamur/ og fyrer honum gilldur eckert Alit Personañа/ Hn̄ hialpar Fatækum/ og alijtur ønguar Personur/ z hn̄ heyrer Bæn þss er Oriettenlijdur/ Hn̄ forsmaer ei Bæn hins Fødurlausa/ nie helldur eckiuñar þa hun klagar.

D Tæren Eckiuñar renna vel ofan epter Vøngunum/ eñ þau kalla vpp epter/ a mote þm sm̄ hana vtrekur. Eckiuñar Bæner

Huer Gude þionar mz goodfyse/ hn̄ er Gude þægeligur/ Og hañs Bæner taka allt vpp j Skyen.

Bæn aumra manna j giegnum smygur skyien/ og hætter ecki fyrr enn hun þangad kiemr og giefur ecki vpp allt til þss ad sa hinn Hæste þar alijtur/ Og DROTten mun riett dæma og straffa/ og þ eigi vndan draga nie a leingdar lijda/ þar til hn̄ i sundur slær Lendar Omyskunsamra/ z hefner sijn a slijkum møñum/ og afmæer alla þa sm̄ hinum mein giøra/ z steyper vallde Rangllætra/ og gielldur huerium epter sijnum verkum/ z launar þm suo sm̄ þr hafa verdskulldat/ z hefner sijns Folks/ og gledur þ mz siñe Myskunseme. Aumramañа Bæner

Lijka s̄ Regnit kiemur i riettan tijma þegar þurt er/ So kiemur Myskunseme j Neydiñe z i riettan tijma.

XXXVI

A ALmattugr Gud DRotten Myskuna þu oss/ Lijt til vor z skielf allar þiod'/ vpphef þijna Hønd yf' þa enu añarligu/ ad þr siae þijna MagtLijka so s̄ fyr' þra augū þu hia oss Helgadz vdur. So tia þu þig Herligan a þm/ fyrer vorū Augum/ so ad þr vidurkenne lijka sm̄ vier vidurkiennum/ ad einge er añar Gud eñ þu DROTTEN alleina. Giør ny Takn og ny Storþær þijn et lesta Agiæt Bæn

B merke/ Aud syn þijna hønd og þiñ Hægra Arm Dyrdligan. Vppuek Grimdena og vthell Reidinne/ Snara i burt Motstandaranum/ og sundurmer þu Ouinen/ z flyt þier þar mz/ og minstu a þijn Sære/ so ad meñ Prijse þinar Dasemder. Reide Logans suelge þa/ sm̄ suo Akhugalauser lifa/ og ad þr sm̄ þinu Folke mein giøra hliote ad Fyrerfarast. Sundurmola høfut Høfdingianna sm̄ eru vorer Ouiner/ og seigia/ vier erum a alleina. a Alleina) Gud er eckert

C

Samansafna øllum ættkuislum Jacobs/ og læt þær vera þina erfd/ Lijka sm̄ af Vpphafe. Myskuna þu Lyd þinum þm af þier hefur Hafn/ z Jsrael þañ þu kallar þiñ Frumgietin Son. Myskuna þu Borgiñe Jerusalem/ þar þiñ Helgedomr er/ z þar þu byr. Reis

D þu Zion vppaptur/ suo ad i þm sama Stad þitt Ord ad nyiu vppgange/ ad þijn Dyrd a med al Lydsins verde mikil. Birt þig vid þa sm̄ verid hafa fra vpphafe þin eigen eign/ Og vppfyll þær Spasøgur sm̄ i þinu Hafne bodadar eru. Gialld þu þm ømbun sm̄ vppa þig vænta/ suo ad Spameñ þiner fiñist Sannorder. Heyr þu DROTTIN Bæner þra er þig a kalla/ epter Blezan b Aarons/ yfer þinn Lyd/ so ad aller þr sm̄ a Jørdu Byggia vidurkeñe ad þu DROTTIN ert eilijfr Gud. b Aarons) So sm̄ stendur Humeri vi. At þeir skylldu Bleza Lyden i Gudz Hafne

XXXVII.

Kuid

Viduren tekur allskonar Fædu til sijn/þo er ein fæda betre enn ønnur. A
Lijka sm̄ Tungan Villubrædzrietten smackar/so merker skynugt Nia
Følsk Ord.
Eirn Pretturijs mañ kann einum j Olucku ad koma/ Eñ sa sm̄ er Forsok
tur veit sig þar fyrer ad vakta.
Good Kuiña — Mædurnar hafa alla Sonu kiæra/ Enn þo kierast stundum ein Dotter betur enn Sonur.

Ein Frijd Kona gledur sin̄ Mann/ ꝛ Maduren hefur ønguan hlut elskara/ ꝛ sie hun þar mz Aastudlig ꝛ good/ so finst ecki þſſ mans lijke.

Huer eina Hwsfru hefur hñ færer fram̄ sijna Eigu/ ꝛ hefꝛ trwa hialp ꝛ stod sem hñ ma vppa treysta.

Huar eingen Gardur er/þar brotna nidur Bærner/og huar eingen Hwsfru er/þar veg nar Bondanum riett sm̄ fare hñ villt.

Lijka sm̄ menn trwa ecki Reyfaranū/er lædist fra einum stad til annars/suo trua menn ꝛ ecki þm mañe sm̄ ecki neitt Hreidꝛ hefꝛ/og fara verdꝛ til Herbergis huar sm̄ hñ kuelld'' vppi.

Viner — Sierhuer Vinur seiger vel/Eg er ꝛ so vinur. Eñ nockrer eru alleina ad nafne Viner. B

Þegar Viner verda sijn a medal Ouiner/so varer þ allt til Daudans.

Huadan kiemur su vondska ad øll Verollden er full af Falskleik?

a Skiollden) Huar þr vita sig ohrædda og i godre Hylle huert sm̄ þad er Gude med eda eigi — Þegar Vinenum vel geingur so fagna þr mz honum/Eñ þegar honum geingur jlla/ so verda þr hn̄s Ouiner. Þeir harma mz honum fyrer Bwksins skulld/ Eñ þegar Neyden ad fer/lꝏta þr ᵃ Skiollden hlijfa.

Gleym eigi þinum Vin þa þu ert gladur/ꝛ hugsa þu til hn̄s þa þu ert Rijkur.

Rædgiafarar — Sierhuer Rædgiafe vill Ræd leggia/eñ sumer rædleggia sier til eigen gagns. Þar fyr' vara þig vid þm Rædgiøfum/ hugsa þu ædur huert þ er gott/ma vel skie ad hñ hugse sialfum sier ad Rædleggia/og vill lꝏta þig a hætta/og seiger/ þu ert a þm rietta veigi/og hañ stendur ecki ad sijdur a mote þier/og gaumgiæfer huernen þ vill rædast. C

Haf þu eingen ræd vid þañ sm̄ jllan grun a þier hefur/og tak þa eigi þier til Rædgiafa sm̄ þig Ofunda.

Lijka sm̄ þa þu Rædgast vm vid nockra Konu/huersu madur skal vera vingiarnligur vid hennar Ouinkonu/Elligar vid Ragan mann/huernen beriast skal/Eda vid eirn Kaupmañ/huad mikit hñ vill reikna þijna vøru hia siñe/Edur vid eirn Kaupanda/huersu dyrt þu skuler selia/Edꝛ vid eirn Nijding/huernen Madꝛ skal giøra gott af sier/Edꝛ vid eirn omyskūsamā mañ/huernen mann skule Rad syna/Edꝛ eirn Letingia vm mikid starf/Edꝛ eirn leigudreing sa huerge hefur heimile/huersu truliga mann skal viña asett verk/Edꝛ eirn Latā Vinnumañ vm mykla vtuegu.

Leita eigi Rædz vid suoddan Folk/helldur hallt þig jafnan til Gudhræddra maña/þra ꝫ þu veist ad Gudz Bodord hallda/þr sinnader eru suo sm̄ þu ert/þr ed mz þier samharma ef ad þu rasar/Og haf þu þra Ræd/þui þu munt eckert betra Ræd fiña. Og eiñ þuilijkꝛ madur kann optsiñis betur ad sia þuilijkt/ enn siø Niosnarmenn er sitia vppa Vardhalldz Hæd Þo vm allt þta akalla hinn Hæsta/ad hñ þinar giørder vel greidi og eigi bregdast lꝏte.

Adꝛ enn þu byriar nockut/so spyrstu fyrer/Og ædur enn þu giører nockut/ haf þar Ræd vid. Þuiad huar sm̄ menn hafa nytt fyrer hende/þar hlytur eitt af Fiorum ad skie/ad þ ver de gott edur jllt/ad Lijf edur Daude þar af kome/ꝛ þſſu øllu styrer tungan ætijd. D

Margur er vel skickadur til ødrum mønnū Ræd ad leggia/ꝛ er sier sialfū til einkis nytꝛ.

Margur vill klokliga ræd leggia/ꝛ menn heyra þ ecki giarna ꝛ blijfur þurfande/ Þuiat hñ hefur þar ecki Ræd til af DROTTNI/ og eingen Vitska er i honum.

Margꝛ er Vijs af eigenligre reynslu/hñ giører gagn mz sijnu ræde ꝛ ahitter þ.

Eirn Hyggen madꝛ kann ad vnderuijsa sijnu Folke/og hñ giører gagn mz sijnu Ræde/ꝛ ahitter þ riett.

Eiñ Vitur madꝛ verdur miøg Lofadur/ꝛ aller þr sm̄ hñ sia Prijsa hñ.

Huer og eirn madur hefꝛ akueden tijma til ad lifa/Eñ Jsraels tijme hefur ønguan tølu.

Eirn Hyggin madur hefur hia sijnu Folke mikid alit/ Og hn̄s nafn varer æfinliga.

XXXVIII.

Son

A
SOn miñ/ profa huad Heilnæmt er þinu Lijfe/ og sia huad þui er oheilnæmt/ þad gief þui ecki. Þuiad allzkonar þienar ecki huerium manne/ so hentar eigi huerium mañe allskyns.

Of fyll þig eigi af allskonar neytzluligre Fædu/ og neyttu ecki grædugliga/ Þuiad mikid æt giører siukleik/ og Osedianligur Aatmadur fær Iñan tøkur.

Sparnyt[n]e

Marger hafa sig til Daudz etid/ eñ sa sm̃ hoofliga etur lifer þess leingur.

Heidra Læknaran mz tilheyrilegum Heidri/ so þu hafer hñ þier vijsan i Naudsyn. Þuiad DROTTEN hefur skapad hñ/ og Læknings listen kiemur af hinum Hæsta/ ⁊ Kongungar ner Heidra hñ/ Listen Læknisins vpphefur hñ/ og giører hñ mikin hia Høfdingium ⁊ Herrũ.

Læknaran

B DROTTIN lætur Læknningena af Iørduñe vaxa/ og eirn skynsamur madr Foraktar hana ecki. Vard þo þ beiska Vatnit sætt af einu Trie/ so ad menn skylldu kieña hñs Krapt Og hñ hefur slijka List Mønum giefit/ so ad hñ verde dyrdkadur fyrer sijnar Dasemder/ Þar læknar hñ mz og minkar Sarindin/ og Smyrslamakaren giører þar af Læknis Lif. Snøgt ad seigia/ Gudz Verk kuña meñ eigi øll ad greina/ og hñ giefur allt þ gott sm̃ a Iørduñe er.

Son miñ fyrerlijt þig ecki þa þu ert siukur/ bid þu helldur DROTTIN/ þa mun hañ lækna þig/ a Lættu af Syndum/ ⁊ giør hendur þinar Ostraffanligar/ ⁊ hreinsa Hiarta þitt af allre Misgiørd/ Offra Sætan Ilm/ ⁊ Hueitis Salla til miñis fornar/ og gief þu Feita

C Forn/ riett sm̃ eiger þu þa hiedan. Sijdan lættu Læknaran koma til þijn/ Þuiad DROTTEN hefur skapad hñ/ ⁊ læt hñ eigi burt fra þier medan þu þarft hñs Vid.

Su stund kañ koma/ ad hinum siuka alleina fyrer hiña hialp veitest þegar þr bidia DROTTIN ad hm̃ skle batna/ ⁊ fa Heilbrigde leingr ad lifa.

Huernen meñ skule sier hegda i Krankleika (a Lættu) Þad er, Giør yfirst Idran/ þar næst lættu b. dra fyrer þier i þridia mata neyttu Lækni sins.

Huer hñ syndgast fyrer sijnum Skapara/ sa hlytur vnder Læknarans hendur ad koma.

Son miñ. Þegar nockur Andast so græt þu hñ ⁊ Harma/ s̃ þier hafe mikit a mote geingit/ og Sueipa hñs Lijkama epter veniuligum Hætte/ ⁊ veit honum ærligan Grøft. Þu sklt

D beiskliga græta og af Hiarta hryggr vera/ ⁊ bera Harm epter þui sm̃ hñ hefur verid/ hid allra miñsta eirn Dag edr tuo/ so ad meñ megi ecki neitt vont til þijn leggia/ Og hugga þig eirnen aptur/ suo ad þu hryggist ecki/ Þuiad af Hrygd kiemur Daude/ og Hiartans Hrygd minkar Mætten.

Hrygd og Fatækt giører Angr j Hiartanu j Freistniñe ⁊ yfergeingur.

Læt Hrygdina eigi koma i þitt Hiarta/ helldur hrind þu heñe fra þier/ og huxa a c Endan/ ⁊ gleym þui eige/ Þui þar er ecki apturhuarf/ þ hialpar honum eigi/ og þu giører þier skada. Huxa til hñs/ lijka sm̃ hñ hefur Daed/ so hlytur þu ad Deyia/ I Giær var þ a mier/ i Dag er þ a þier.

A medan sa Daude liggur j Hujlld/ so gief þu eirnen vpp til hañs ad huxa/ Og hugga þig aptur yfer honum/ fyrst hñs Ond er hiedan vid skilin

Sorg epter a Framlidnu b Yfergeingr Þad er/ hafur ønguan mata c Endan) Suo sm̃ giørde Dauid yfer sinu Barne/ og sagdi Eg hlyt til hñs at fara/ hñ huer fur ei aptur til mijn/ Mier i Giær/ þier i Dag

XXXIX

A HVer læra skal Ritningena/ sa kañ eckert añat erfide ad vakta/ Og sa sm̃ sk læra/ sa kañ eckert annat hafa ad giøra. Hũnen kann sa taka vara vppa Kieñsluna er hñ hlytur ad Eria/ Og sa s̃ Eykena keyrer giarna mz Suipunum ⁊ mz þess hætt verkum vmgeingr/ ⁊ veit ecki nema af Eykunum ad seigia? Hñ hlytur ad huxa huernen hañ skal viña sitt Akuruerk/ ⁊ hlytur sijd og ærla Kunum Foodr ad giefa.

Þeir ed Ritningena skulu læra kunna ecki adra Iðn ad hafa.

So og eirnen Snickarar ⁊ Triesmider/ þr Nott og Dag Erfida/ ⁊ skiera vt Likneske/ og eru idner at giøra marghættut Erfide/ Þeir hliota at huxa/ ad þ fare riett/ ⁊ Arla ⁊ sijd þar yfer ad liggia/ ad þr fullgiøre þ.

B So og eirnen Iarnsmiduren/ hñ hlytur ad sitia vid siñ Stedia/ ⁊ sitt Smijde ad vakta/ og verdur Elldz moodur/ ⁊ Erfidar sig Modan fyrer Aflenum/ Hamars hliodid fyller vpp hañs Hluster/ og sier þar til huersu hñ Fullgiøre sitt verk/ ⁊ hñ hlytur ad huxa huersu hañ þ giøre til reidu/ ⁊ Sneña ⁊ Seint þar vid ad vera/ at hñ þui vel af stad kome.

So og eirn Leirpottamakare/ hñ hlytur ad vera vid sitt Erfide/ ⁊ Hiolenu mz Footũ sier ad snua/ og hlytur idugliga sitt Verk ad viña mz Ahyggiu/ ⁊ hefur sitt Dagsuerk vijst/ Hañ hlytur med Armleggium vt af Leire sitt Kier ad mynda/ og hlytur mz Mædu sig ad beygia a

sijnũ

sijnũ Fookum/ Hñ hlytur ad huxa huersu hñ glerrenne þ finliga/ og ærla og seint Ofnen at Hreinsa.

Þesser aller treysta af sijnum Handuerkum/ z sierhuer kostgiæfer ad hñ kuñe sitt Erfide. Menn kuña ei j Borgiñe þra ad missa/ Eñ huergi kuña meñ þa i burtu ad skicka / þr kuña E
ei a þui Embætte vara ad taka/ eda i Samkundum at stiorna/ Þeir kunna ei þañ skilning ad hafa/ ødrum Skriftena at kenna/ nie hellдur Dom og Riettlæte ad Predika/ Þeir kunna ecki Spakmæle Hyggiña maña at lesa/ helldur hliota þr vppa sijna tÿmanliga Næring ad þeinkia/ z huxa ci framar/ eñ huad þr kuña mz sijnu Erfide ad afla

Presta z Predikara Embætti a Lœra) Eiñ prestur og predikare skal studera og sig idka/ i allzhættud uni Bokum/ þa giefur Gud hm̃ skilning/ Eñ løt um Bukprestũ giefur hñ ecki

Eñ huer hñ skal sig til leggia ad a læra Lögmaal hins Næsta/ sa hlytur Vÿsdom allra hiña Gømlu ad ransaka/ z i Spamañabokum ad studera/ Hñ hlytur z ad gaumgiæfa Lÿfssøgur Nafnfrægra maña/ z þar epter ad Huxa/ huad þær hafa ad þyda z kieña. Hñ hlytur at Læra andligar Malsgreiner/ z sig j diwpsettre rædu ad idka/ Sa kañ Høfdingium ad þiona/ z hia Herrunum ad vera/ Hñ ma læta skicka sig j framande Lønd/ Þui hñ hefur forsokt huad hia møñum er Dugligt z eige Dugligt. Og huxar ad hañ ærla vpprÿse/ ad leita D
DROTTENS sm̃ hñ hefur skapad/ z bidst fyrer i Auglite hins Næsta. Hañ lykur vpp frÿliga siñ munn z bidur fyrer Misgiørdum allz Lyds. Og þa þegar DROTTIN er so blÿdkadur/ so giefur hñ honum Vÿsdoms Anda gnogligan/ ad hñ kann viturligt Rad z Lærdom volldugliga ad giefa/ þar fyrer giører hñ DROTtne Þacker i siñe Bæn/ Og DROTTIN giefur þar Nrad til ad hñs Rrad z Kieñing framgeingr. Og hañ vmhuxar adr mz sialfum sier/ sijdan seiger hñ sialfur sitt Rrad z Kieñing opinberliga/ z sañar þ med Heilagre Skrift. Margur vndrast hñs Vitsku/ z hun mũ alldrei afmæst/ Honum mun alldrei verda gleymt/ z Nafn hñs varer vm Alldur z æfe. Huad hñ hefur kient/ þ munu meñ framueigis Predika/ z Søfnuduren mun hñ Prÿsa. A medan hñ lifer hefur hñ meira Nafn eñ Þusund adrer/ og epter hñs Dauda þa er hañs Nafn vppe.

XL.

Aminning til Þackargiørdar

LOG hef enn ad seigia nockud meira/ Þuiad eg em lÿka sm̃ fullt Tungl. Hey A
red mier þier Heilögu Børn/ og Vaxit so sm̃ Rooser Plantadar vid Vatz ædur/ z giefit af ydur sætañ Ilm so s̃ Reykelsi/ Blomgest þier s̃ Liliur/ z Ilmid vel/ Syngit losliga z Lofit DROTTIN j øllum sijnum verkũ/ Prÿsit Nafn hñs Dyrdliga/ Þacker giørit honum/ z Lofit hñ mz Søng og Hørpuslætte/ So seigiande i þackargiørdiñe

Þackargiord a Stodu) Suo sm̃ i Hafenu rauda/ og Jordã Exo xiiij

Øll Verk DROTTINS eru harla god/ z huad hñ bydur þ skier i riettañ tÿma/ Og menn þurfa ecki ad seigia Huad skal þ? Þuiad j siñ tÿma koma þau sm̃ oskut/ Lÿka s̃ þa ad fyrer hñs Bodord a stod Vatnid so s̃ Mwrader Vegger/ og fyrer hñs Ord stodu Vøtnen riett sem være þau Høndlut/ Þuiad huad sem hñ fyrer sitt Bodord til skickar/ þ er liufligt/ og menn þurfa vmønguan brest at klaga a hñs hialp.

Allra manna verk eru honum kuñig/ og fyrer hñs Augum er eigi neitt leyncligt. Hñ sier B
alla hlute fra Vpphafe Veralldar allt til enda Veralldar/ z honũ er einge hlutr nyr. Men þurfa ecki ad seigia/ Huad skal þ? Þui hñ hefur sierhuad skapad ad þ skle til nockurs stoda

Þuiad hñs Blezan flytur fram̃ s̃ annad Vatn/ og Døgguar Jørdena s̃ añad Vatzflod Hier i mote hæfer hñs Reide þa enu Heidnu/ so s̃ þa hñ lætur votsamt Land vpp þorna.

Hñs Verk eru hia Heilogum riettelig/ Eñ hiner Ogudrækn hneykslast þar af. Allt þ s̃ skapad er fra Vpphafe er godum gott/ eñ Ogudrækum skadsamligt.

Maduren þarf sier til Lÿfs vpphelldis/ Vatn/ Elld/ Sallt/ Miøl/ Jarn/ Miolk/ Hunang/ Vÿn/ Vidsmiør/ z Klædnad/ Þetta allt kiemur godũ til goda/ eñ Omilldũ til skada.

So eru og Vindar nockurn part til Hefndar skapader/ z mz sinum Stormum giøra þeir skada/ Og þegar koma skal straffunen/ so æsast þr z vthella Reide þss sm̃ þa skapad hefur.

Elldur Hagl Hungur z Daude/ Slÿker hluter aller eru til hefndar Skapader/ Villudyr/ C
Scorpiones Høggormar/ og Suerdit er til Hefndr skapad/ þa enu Ogudræku ad Fordiarfa Mz Fagnade giøra þr sijna bÿfalning/ og eru reidubwner huar sm̃ hñ þarf þra vid a Jørd uñe/ z þegar sa tÿme kiemur læta þr ecki af.

Þad er þ sm̃ eg vppbyriade/ og þeinkta ad skrifa/ Einkum þ/ Øll Verk DROTTens

eru good

eru good/og sierhuert i sijnum tijma nytsamligt/So Meñ þurfa ecki seigia/Þau eru ecki oll good/Þuiad sierhuert er j sinn tijma kostuligt/þar fyrer skulu menn lofa Nafn DROTTINS/og þacker giora af Hiarta og Muñe.

Pad er eirn Aumliga Hormuligur hlutur vm allra maña Lijf fra Moodurkuide/ allt til þess þr eru j Jordena grafner/huer ad er allra vorra Moder/Þar er æfijd ᵇ Ahyggia/Otti Von/og mz seinasta Dauden/Jafnuel hia þm i storum Heidre sitia/sem hia þeim minsta a Jordu/Jafnuel hia þm sm Silke og Koronu bera/sm hia þm sm klæder eru græarri Hempu. Þar er jafnan ᶜ Reide/Vandlæting/Motgangur/Ofridur og Daudans Hæske/Ofundseme og Natur/Og nær eirn skal huijlast og sofa i siñe Sæng a Nætterþele/koma honū i Hug marguijsligar Þuxaner. Og þo hñ allareidu nockra Huijld hafe/ suo er þ þo einkis verk. Þuiad hñ skielfist i Draume/lijka sm sæe hñ Ouine koma/Eñ þegar hñ vakn' / z sier hñ er Oruggur/ suo fer honum sm þm er komist hefur vr Orustu/ z er offa gladur/ad hañs Otte er einkis verdur. Slijkt skiedur ollu holldе/bæde Moñum og Kuikindum/ Eñ Ogudrækum manne Siofalldliga framar.

Mord/Blodz vthelling/ Natur/Suerd/Olucka/ Hungur/ Fordiorfun/og Plaga/Allt þtta er skickat i giegn Ogudrækum/Þuiad fyrer þra skulld hlaut Vatzflodit ad koma.

Vesoll Mañeskiu nar lijfs
ᵇ Ahyggia) Fyrer Gude og okomnu lijfe
ᶜ Reide) J mote Mauñanum/og mzal mañanna i þssu Lijfe

XLI.

A Allt þ sm af Jorduñe kemur/þ hlytur aptur i Jordena ad snuast/lijka sem oll Votn aptur i Sioen falla

Allar Gæfur og Rangfeingit Fie hlytur forganga/Eñ Sannleikuren varer eilijfliga

Ogudligra maña Audæfe þorna vpp sm Læker/Og so sm Reidarþruman eydist i Regnenu.

Þeir eru Kaater so leingi sm þr taka vid Giofunū/Eñ mz sijdsta ganga þr þo til grunz

Afkuæme Ogudligra mun ecki fa nockra Kuistu/z Root Orietferdugra manna stendr a berum steine/Og þott þr allareidu Vokuist/z vid Vatn stædu/verda þr þo vpprætter adr eñ þr eru fulluaxner.

B Gudligt lijferne er so sm Blezadur Grasgardr/z Myskunseme bluijfur eilijfliga.

Huer sig mz sijnu Arfide nærer og lætur sier þar mz nægia/sa hefur finañ Hædugan lifnad/Þad kallast ad fiña Fiesiod ollum Fiesiodum fremra.

Born ad gieta og Borger ad Byggia giorer æfenliga miñing. Eñ ein ærlig Kuiña framar eñ þ huertueggia.

Vijn og Streingleikur gledur Hiartat/Eñ Vitskā er astsamligre eñ þ hūtueggia.

Þijpur z Horþr hlioda vel/eñ Vinsamlig ræda betur eñ þ huertueggia.

Þitt Auga sier giarna þ sm frijtt z fagurt er/ Eñ þ græna Sæd helldr eñ þ huertueggia

Eiñ Vinr vitiar añars i Neyd/eñ Madr z Kona myklu meir.

Eiñ Broder hialpar odrum i neyd/eñ Myskun hialpar myklu meir.

C Gull og Silfur veita mañe vpphellde/ enn hælfu meir gott rad. Gotz og Peningar giora mann Diarfan/enn myklu meir Otte DROTTINS. Otta DROTTINS er einkis vant/og hñ þarf ongua hialp.

Otte DROTTens er eirn Blezadur Grasgardur/og þar er ecke neitt so Fagurt s hañ er

Son minn gief þig ecki til ᵃ Þurfamans stiettar/Þad er betra ad Deyia enn a Vonarvol ad fara.

Huer hñ treyster vppa annars Matbord/sa huxar sig ecki mz Heidre ad næra/Hñ hlytur ad ᵇ Syndga sig fyrer añarligrar Fædslu skulld/ Eñ eirn skynsamur og Hyggen madur varar sig þar vid.

Þon smackast Obliugum mañe sæt/ Eñ mz seinasta mun hñ fa þar af jlla Koldu

D O þu Daude/ Huad beiskur þu ert þegar nockur madur a þig minnist/ sa sm goda Daga og nog hefur/og fyrer vtan Ahyggiu lifer/z þm sm vel vegn' vm alla hlute/ z eñ er vel Mathress.

O þu Daude/Huad vel þu giorer vid Naudstaddan/þañ sm ad er Veykur og Gamall/s vesst i allri Sorg/z ecki hefur neitt betra til ad vona nie epter ad bijda.

ᵃ Þurþamanns) Þad eru Bord diska plensarar snijkugester husgangsmeñ og lætedreinger sem ecki villa viña
ᵇ Syndga) Hañ hlyt ad hræsna/lasta og lofa þad hañs Herra vill
Daudi

Daudan ſkal man̄ ey hrædaſt — Ottaſt þu eigi Daudan/ Nuxa/ Þad er ſo af DROTTNE tilſkickad yfer øllu Hollde bæde Þra ſm̄ fyrer þig hafa verit/ og epter þig munu koma/ Og huad mæler þu i mote Gudz vilia/ Lifer þu Tiu/ Hundrad eda Þuſund aar? Þuiad epter Daudan ſpyria menn ecki ad huerſu leinge nockr hefr lifad.

XLII

Ogudrækin̄a] man̄a Børn — BOrn Ogudligra manna/ og þeir ſig ſamlaga vid Ogudræka/ verda ecki vtan Suiuirding. A
Ogudrækin̄a Barna Arfagotz fyrerferſt/ ⁊ Þra epterkomendur hliota Forſmader ad verda.
Børnen hliota at aſaka ſin̄ Ogudræken Fødr/ Þuiad fyrer hn̄s ſkulld eru þau Forøktud:
Vei ydur Ogudligum ſm̄ Forlæted Løgmæl hins hædſta/ huert helldr þier lifed edr deyit/ ſo eru þier Bøluader.
Lijka ſm̄ allt ꝥ er kiemr af Jørdun̄e/ aptr ad nyiu ad Jørdu verdr/ So koma Ogudræker af Bøluan til Fyrerdæmingarin̄ar.
Motgangr Mans (ma vel ſkie) varer ſo leinge ſ hn̄ lifer/ En̄ Nafn Ogudligra hlytur af ad mæſt/ Þuiad ꝥ Duger ecki.
Sia þu til ad þu hallder godu Nafne/ ꝥ blijfr øruggara/ en̄ Þuſund marger Fieſioder.
Lijfet ꝥ ſie ſo gott ſm̄ ꝥ vill/ þo varer ꝥ vm lijtin̄ tijma/ En̄ eitt gott nafn blijfr æfinliga. B
Børn mijn/ Nær ydr vel geingur/ Siait til/ og blijfit i Gudz Otta/ Huar fyrs ſkam̄iſt þis min̄a Orda? Men̄ ſkam̄aſt ſijn opt þar men̄ ſkylldu ſijn ecki ſkam̄aſt/ ⁊ ſamþyckia opt ꝥ ei ſkal ſamþyckiaſt.
Huers Menn ſklu ſkam̄aſt — Fader og Moder ſkam̄iſt ſijn af Hordome/ Eirn Høfdinge ⁊ Herra af Lygum/ Ein̄ Domare ⁊ Ræduneyte af Ranngindum. Alþydufolk af Ohlydne. Eirn Naunge ⁊ vinur mein at giøra. Eirn Nægran̄e ad Stela. Skam̄aſt þijn ad þu liggr mz þijnum Armleggium yfer Braudenu a Bordenu. Skam̄aſt þijn ad kant ei ad ſtanda þin̄ Reikningſkap/ og andſar ecki þegar man̄ Heilſar a þig. Skam̄aſt þijn epter Skiækium ad lijta/ og þin̄e Aſionu fra þier ſkylldum manne ad ſnua. Skam̄aſt þijn Arfſkipte ⁊ Morgungiøf fra ad taka/ og an̄ars Manns Eigenkonu ad girnaſt. Skam̄aſt þu þijn an̄ars Ambatt ad girnaſt/ og vid hennar Sæng ad ſtanda. Skam̄aſt þu þijnum Vin vm nockut ad brixla/ og nær þu giefur honum nockut/ ſo tel ꝥ ecki epter honum. Skam̄aſt þu þijn epter at ſeigia allt þat þu heyrt hefur/ ⁊ ad opinbera leyneligt Trunadar mæl/ So ſkam̄aſt þu þijn rietteliga/ ⁊ verdr øllum møn̄um Liufur ⁊ vel virdur. C
Huers Menn ſklu eigi ſkam̄aſt — En̄ þſſara hluta ſkam̄aſt þu þijn ei/ Og giør fyrer einkis mãs ſkulld rangt/ Sm̄ er/ Løgmal og Sattmale hins hædſta/ Ad hialpa þm̄ Gudhrædda til Riettinda/ Truliga ad høndla vid þin̄ Næunga/ ⁊ Fielaga. Vinum Arfſkiptenu til at ſnua. Giætnum at vera/ Riettã Mæler og Vigt ad hallda. Ad vera til Fridz huert ſin̄ þu aflar mikid edur lijtid. Riettiliga ad handtiera mz Veralldlig Audæfe/ j Kaupe og Sølu. Børn mz athygle vpp ad ala. Vondan Þræl vel ad ſtrykia. Fyrer Illre Konu ꝥ þitt er vel ad geyma. Fyrer Hrifſunarſem̄ū høndum alla hlute vel at læſa. Huad mann verdr þm̄ i hendur ad fæ telia allt ⁊ vega. Allt vtgialld ⁊ jn̄tekt vpp ad ſkrifa/ Oſkynſøm̄ū ⁊ Heimſkum ad kien̄a/ eirnen ⁊ Afgømlu folke/ ad deila ei vid Vngmen̄e/ Suo verdur þu ſnarliga vel ſkickadur madur/ og af øllū lofadr.
Ein Dotter ſu ogiefen er/ hun giører Fødurnum myklar Vøkur/ Og ahyggia fyrer hen̄e D
Dætur — ſuipter hn̄ myklum ſuefne. A mzan hun er Vng ad hun meigi verda gømul/ Og þegar hun giptiſt/ ad hen̄ar madr meigi hen̄e gramur vda/ Edur a medan hun helldur Meydomenū/ ad hun meigi verda ſkømut/ og i ſijns Fødurs Hwſe Oliett/ edur þegar hun er hia manne meige hun ſig ecki vel hallda/ edur hn̄ kun̄e eige Børn vid hen̄e ad eiga.
Þegar Dotter þijn er ecki bliug/ ſo halltu hana hart/ ſo hun giøre þig ecki þinum Ouinū ad Spotte/ ⁊ øll Borgin vm þig ſkrafe/ og hlioter þu ſkøm̄ ad heyra af huerium Man̄e/ og þijn fyrer øllum ad ſkam̄aſt.
Lijt ecki i kringum þig epter Frijdum Kuen̄man̄e/ ⁊ vert ecki ſo giarna hia Konum. Þui ad lijka ſm̄ vr Klædunum kiemur Motte/ ſo kiemur ⁊ af Konunum mikit jllt. Naſkalauſara er ad vera hia jllum Man̄e/ en̄ hia Vinſamligre Konu/ ſm̄ giører manne Nædung ⁊ ſpott.

Nu

XLIII.

A V vil eg Prijsa Verk DROTTINS/ ꝛ vt af Heilagri skrift boda hn̄s Verk/ s̄ eg hefe þau lesit. Þackargiord fyre skiepnuñar

Solen giefur Lios allre Verollld/ ꝛ heñar Lios er þ skiærasta Lios. Solen

Þad hefur ꝛ eñ Helgum moñum alldrei gefit verit af DROTTNI ad þr kynne allar hn̄s Dasemder vt ad seigia/ Þuiad DROTTIN Almattigur/ hefur þær so myklar giort/ og aller hluter eru so mikelliga epter þra verdugleik lofande.

Hn̄ alleina ransakar Vnderdiupit og Hiortun mannaña/ ꝛ veit huad þeir hyxa. Þuiad DROTTIN veit alla hlute/ og sier a huerium tijma huer hlutur skie skal. Hn̄ bodᵛ huat vnlidit er ꝛ okomande/ ꝛ opinberar huad leynt er. Hn̄ skilur allan Heimugleik/ og honum er eckert efni dulit. Hn̄ audsyner sijna myklu Speke Dyrdarliga/ ꝛ hn̄ er fra Eilijfd til Eilijfdar. Meñ kuña hn̄ huerke ad giora stærra nie miña/ ꝛ hn̄ þarf einskis ræd.

Huad elskulig ad eru oll hn̄s verk/ þott ad Meñ eigi vtan eirn Heista þar vt af þeckia kuñe. Þau lifa jafnan ꝛ blijfe ætijd/ Og huar til s̄ hn̄ þra þarf/ þa eru þau oll hlydē. Þau eru jafnan tuo i motz vid tuo/ og eitt i mote einu/ og huad hn̄ giorer þar er eingen brestur a Og hefur sierhuad tilsett/ huar til þ skal sierdeilis nytsamligt vera

B Og huer kann sig af hn̄s Dyrd saddan at sia? Meñ sia hn̄s Dyrd af þre Mektugu myklu hæd/ a þre Klaru Festing Himensins a þm fagra Himne. Festingar Himen

Þegar Solen kiemur vpp so bodar hun Dagen/ Hun er eitt Dasemdar verk hins Hæsta. Vm Middeigi þurkar hun Jordena/ og huer kañ fyrer heñar Hita ad standa? Hun giorer Heitara enn marger Ofnar/ ꝛ breñer Fiollen/ ꝛ blæs fra sier einum saman Hitanum/ ꝛ gefꝛ af sier slijka skiæra Geisla/ ad hun blindar Augun. Þad hlytur ad vera eiñ mikill Herra s̄m hana hefur giort/ og heñe hefꝛ skipad so hart ad hlaupa. Solen

Og Tunglit hlytur vm alla Verolldena ad skijna j siñ tijma/ ꝛ Manudena j sundur ad greina/ ꝛ Aarenu vt ad skipta. Epter Tunglenu reikna menn Hatijdarhollden/ Þat er eitt Lios sem minkar ꝛ aptur vex/ Þat giorer Manudena/ Þat vex ꝛ vmbreytist vndarliga. Tunglit

So ꝛ lyser allur Himneskꝛ Her j Hædiñe/ a Festing Himensins/ ꝛ þær skiæru Stiornur pryda Himenen. So hefur DROTTIN bodit þm j Hædiñe/ Verolldena ad vppbirta. Fyrer Gudꝛ Ord hallda þær siñe skickan/ ꝛ þreytast ecki j siñe voku. Stiornuñar

C Skoda þu Regnbogan/ og lofa þann s̄m hn̄ hefur giort/ Þuiad hn̄ hefur fagra litu Hn̄ hefꝛ Himenen finliga Kringlottan giort/ ꝛ hond hins hædsta hefꝛ hn̄ vtuidkat. Regnbogen Himenen

Fyrer hn̄s Ord fellꝛ mikill Snior/ og hn̄ lætur þar vndarligar Elldingar huorar i motz vid adrar verda/ so ad Himinen opnast. Skyen Sueima lijka sem þa fuglar fliuga/ Af Krapte sijnum giorer hn̄ Skyen þyck/ so þar hrytur Hagl af/ Hn̄s Reidarþrumur skielfa Jordena/ ꝛ Fiollen bifast fyrer hm̄ Snioren Elldingar Hagl Reidarþrumꝛ

Fyrer hn̄s vilia blæs Sunnan Vindur ꝛ Nordan vindur/ og lijka sem Fuglar fliuga so snua sier Vindarner/ og dreifa vm allt Snionum/ ad hn̄ slær sier i Drifter/ lijka s̄ þa Gras hoppur falla nidur/ Hn̄ er suo hui̇jtur at hn̄ blindar Augun/ og Hiartad hlytur ad vndrast so Sialldsied Regn. Vindꝛ Snior

Hn̄ dreifer Hieluñe a Jordena so s̄m Sallte/ og þegar frys so verda Jsdringlar/ so s̄ huasser stafs oddar. Og þegar kalldur nordā Vindꝛ blæs/ so verdur Vatnid ad Jse. Huar Vatn er þar blæs hn̄ yfer/ og færer Vatnid suo s̄ i eina Harneskiu/ Hn̄ Graseyder Fiollen ꝛ brenner D Eydemerkur/ og Vised giorer allt þ s̄m grænt er/ s̄m annar Elldꝛ. Þar i mot hialpar Dim̄ Þoka/ ꝛ Dogg epter Hitan/ hun nærer allt aptur. Hielan Jsiñ

Med sijnu Orde ver hn̄ Sionum/ ad hn̄ sig ei vtbriote/ Og hefur þar Eylond jn̄sett/ Þeir s̄m Sioferdast seigia af hn̄s Haska/ og vier s̄ heyrum þ vndrust þad/ Þar eru siallosien vndꝛ Margskonar Kuikindi ꝛ Hualfiskar/ millum þra somu skipferdast meñ. Hafit Hafsins vndur

Snart ad seigia/ Fyrer hn̄s Ord standa aller hluter/ þo viᵉ allareidu margt skrofum/ þa kunnum vier þui þo ecki ad na. Stuttliga ad seigia/ Hn̄ er allt saman. Þott vier hrosum miog ollum hlutum/ Huad skal þ? Þui hn̄ er þo myklu hærre eñ oll hn̄s Verk. DROTTIN er Oumrædeliga mikill/ ꝛ hn̄s Mattur er Dasamligꝛ. Lofed ꝛ Dyrkit DROTTIN/ so mikit s̄m þier meigit/ þo er hn̄ eñ Hærre. Prijsed hn̄ af ollū Kroptū an Aflate/ þo munu þier þ ecki hondlad gieta. Huer hefur sied hn̄/ þ hn̄ kuñe af honum ad seigia?

Nú kañ so ad Vegsama hñ s̄ hñ er? Vier siaum hiñ minsta part af hñs verkum/ Þuiad
myklu fleire eru eñ fyr° oss dulen. Þuiad allt þ sm̃ er þa hefur DROTTIN giort/ z gie
fur þ Gudhræddum ad vita.

XLIIII

Talanafnfræ gra manna a mz al Gudz Lydz

Ier vilium lofa þa Nafnfrægu menn/ z Fedur vora huern epter añan. A
Marga Dyrdliga hlute hefur DROTTIN giort fyrer þa fra Upp
hafe fyrer sijna myklu Magt. Þeir hafa sijnum Kongarijkium vel stiorn
ad/og Loflig verk giort. Þeir hafa verit vijser/Rædhyggner og Forspaer.
Þeir hafa Løndunum og Lydnum stiornad mz Rædum og skilninge Skrift
arinnar. Þeir hafa lært Saunglist og Diktad andliga hroodra. Þeir voru og Rijker z
hafa haft mikil Audæfe hier/ So hafa þr aller a sijnum tijmum Lofsamliger verit/ z Prijsad
er i sijnu Lijfe/ Og hafa eitt ærligt nafn epterlatit. Eñ hiner adrer hafa ønguan Prijs/ og B
Fyrerforust riett sm̃ þr hefdu alldrei verit. Og eñ þa þr lifdu voru þr riett sm̃ lifdu þr ecke/
og lijka eirnen þra Børn epter þa/ Eñ þm̃ Helgum møñum (huerra Riettlæte ad ecki gley-
mt verdur) er eirn godur Arfur epterlaten/ z þra Børnum/ Þeira epterkomendur hafa i satt
mælanum stadit/ og fyrer þra skulld hafa þra Barnaborn blifed æfinliga/ z þra Lof mū eñ
duijna. Þeir eru i Fride Greptrader/ eñ nafn þra lifer eilijfliga/ Lyder munu seigia af þra
Vitsku/ og Søfnuduren bodar þra Lof.

Enoch Gen. v — Enoch lijkade DROTTNI/ vel z er burtnumen/ so ad hñ være Verølldūne ein Idran- C
ar Aminning.

Noe Gen. vij — Noe vard Ostraffanligur funden/ og a Reidiñar tijma hefur hñ Næd fundit/ og er epter
blifen a Jørdunne þa flodit kom. Hñ mz tok Sattmalan vegna Veralldariñar/ ad vppþadā
skyllde allt Holld ecki i Vatzflode afmæd verda.

Abraham Gen. xvij — Abraham hinn Lofligaste Fader margra þioda/ hef₹ ecke siñ lijka i Dyrdiñe. Hñ hiellt D
Løgmal hins Hædsta/ z Gud giørde Sattmal vid hñ z setti þ sama Sattmal/ a hñs Holld
Og hñ fanst trur þa hñ vard Freistadur. Þar fyrer hiet Gud honū mz Suardaga/ at fyrer
hñs Sæde skylldu Heidnar þioder Blezadar verda. Og ad hñs Sæd skyllde margfalldast s̄
Dupt Jardar/ og vpphefiast sm̃ Stiornur/ z arftakande verda fra einu Hafe til annars/ Og
j fra Vatnenu til Heims enda.

Isaach Jacob Gen. xxix — Og hef₹ þa sømu Blezan yfer alla meñ/ z eirnen Sattmalañ stadfest vid Isaach fyrer
skulld sijns Fødurs Abrahams/ z hefur þ latit koma z blijfa yfer Jacob/ Honum hefur hañ
Nadugliga Blezat/ og giefit honum Arf/ z hñs hlutskipte i sundurgreint/ og i tolf ættkuijsl
er skipt.

XLV

Moses Exo. xi

Ann hefur fra honum koma latid þañ Helga mann Moysen/ Huer allre A
Verølldūne var kiær og mikils virdur/ huerium bæde Gud z meñ voru holler
hñs nafn ad miøg Prijsad verdur. Hñ hefur honum Heidur veitt/ so sm̃ hinū
Helgum Fedrum/ z Hatt vpphafed/ so ad hñs Ouiner vrdu hañ ad Ottast.
Hñ liet hñ mz ordum giøra mørg tækn. Hñ giørde hñ Dyrdligañ i Konga
ña Augsyn/ og gaf honum bifalning vid siñ Lyd/ og Synde honum sijna Dyrd. Hñ hef₹ Ko
sit hñ til Heilagrar ᵃ stiettar/ saker sijns trwskapar z Hooguære/ z af øllum møñum hñ vt
ualit. Hñ liet hñ heyra sijna Rodd/ z leidde hñ i Myrkuan Skyfloka. Hañ hefur honum
nalægur Bodorden giefit/ sm̃ er Løgmal Lifsins og Vitskuñar/ at hñ skylldi Jacob Sattma
lan kieña/ z Israel sijna Doma.

ᵃ Stiettar) ad hñ skyllde alleina Gude þiona

Aaron Exo. xxviij xxviij — Hñ hefur Aaron hñs Brodur af þui sama Kyne Leui vpphafit/ og hñ eirnen lijka vtual- B
it. Hñ giørde vid hñ eilijfan Sattmala/ og gaf honum Kieñemans skap medal Lydsins/ Hñ
hefur hñ fagurliga z Heidarliga Klæddan/ z færde hñ i Dyrdligan Kyrtil/ z sette a hñ allz
konar skart. Hñ Prydde hñ mz Kostuligu Smijde/ z færde hñ j Nidurklædid/ Sijdstackeñ z
Lijfkyrtilen/ og feste margar Gullbiollur z Hnappa a hñ i kring/ So þær hliod giæfe þa hñ
vt edur jñ gieck/ og hliomuren heyrdur yrde i Helgedomenum/ so ad Lydsins yrde i Gudz aug
lite minst. Ja/ þañ helga Kyrtel med Gulle/ gulu Silke z Gudueф stickadā/ Magtarskiolld
Exo. xxviij — a briosste/ med liosid z Riettiñ listeliga giørt mz Gimsteinum/ þar a Nøfn Tolf Kynkuijsla
Israels voru a grafen z

sen og i Gulle greypt fyrer Steinsmijdaran/So ad þra være mikiing giord fyrer Gude. Þa Gulligu Eñis spong a Mitrenu/þar þ Heilaga Naleita Nafn var agrafit / huad allt var
C Neidursamligt/Kostuligt/Liufligt og Fagurt/Meñ hafa alldreigi þuilijkt sied fyrre/ So ma tte eingen þssu klædast nema alleina hn̄s Syner z Epterkomendr æfinliga/ Hn̄s Offur vrdu dagliga tuisuar fullkomnud/Moses fylldi hendur hn̄s/z smurde hn̄ mz Helgu Vidsmiore Leuit. viij
Vid hn̄ var þ Sattmal giort/ad hn̄ z hn̄s Syner skylldu æfinliga suo leinge sm̄ Dagar Heimsins vara/honum þiona/Kienneneñ vera/z hn̄s Lyd i hn̄s Nafne Bleza. Hn̄ hefr vt ualed hn̄ af ollu̇ Lifondum/ad hn̄ skyllde Fornfæra DROTtne Fædsluoffur/til sætts Ilms og minningar/ til Forlijkunar fyrer Folkit. Hn̄ bifalade honum Embætte sijns Ordz/ þat hn̄ skyllde keña Jacob sijna Vitnisburde/z vpplysa Jsrael mz sijnu Logmale.
Þar vpphoofu sig adrer i mote honum/ og ofundudu hn̄ i Eyde morkeñe/ sierliga þr sm̄ mz Dathan z Abiram voru/og sa Galde Selskapur Korah. Enn DROTTEN sa þ/og þ lijkade honum ecki. Og þr vrdu gleypt' af Grimre Reide/Hn̄ synde Ogurlig Vndr a þm og suelgde þa mz sijnum Ellde. Dathan Abiram Korah Num. xvi
D Hn̄ Heidrade Aaron eñ meir/z gaf honum Arfskipte/ Einkum allar FrumFornet skipte hn̄ honum. Vm̄ allt añad fram skickade hn̄ hn̄ honum i fyrstu Braudz nægd/þ þr skylldu ney ta Offurs DROTTINS sm̄ hn̄ gaf honum z hn̄s Sæde. Eñ þr mattu ecki af Land enu neitt hlutskipte hafa/edur mz Folkenu Erfd taka/helldur var DROTTIN þra Hlut deillo z Arfur
Phineas sonur Eleazar var hiñ þridie i slijkum Heidre/Hn̄ Vandlætte af Gudhrædslu/ Og þa ed Lydureñ frahuerfdist/stod hn̄ Trwliga stodugr z Diarfr/z Forlijkte Jsrael. Þar fyrer vard honum giefeñ Fridarins Sattmale/þ hn̄ skyllde Helgedomenum/z Lydnum For stodu veita/og hn̄ z hn̄s Sæd skyllde æfinliga Kiennemans tign hafa. Lijka sm̄ vid David af Kyne Juda er Sattmale giordur/ og alleina af hn̄s Sonum skal eirn Kongr verda. So skal z Aaron z hn̄s sæd Erfingiar vera/ad þr oss Vijsdom kieñe/z sijnu folke Rietteliga sty re/ Vppa þ ad þra stiett og Heidr ecki fyrerfarist/Helldr vm Alldr z æfe hia honum blijfe. Phineas Num. xxv

XLVI

A JEsus sonur Naue var sterkr i Strijde/og eirn Spamadur epter Moses/huer ad mikinn Sigur vañ fyrer Gudz vtualda(so sm̄ hn̄s nafn hlyder) og hefnde þra a Ouinunum af huerium þr vrdu ossokter/ So ad Jsraels Lydr feinge sijna Erfd. Hn̄ hefur Heidr hlotid þa hn̄ vtrietti sijna Hond/z rykte Suerd enu i mote Borgunum. Huer hefur nockurn tijma stadit so Hugdiarfur? Hn̄ Hertok Ouine DROTTINS. Fyrer hn̄s skulld stod kyrr Solen og eirn Dagr vard so Langur sm̄ tueir. Jesus Naue Jesus) Þydist Heilsu giafare edr Sig urvegare i Þart daga
B Hn̄ ækallade hiñ Hæsta z Almattuga/þa hn̄s Ouiner allauega at honum þreyngdu/og sa mykle DROTten Bænheyrde hn̄/z liet harla stora Haglsteina falla yfer Ouinena/ og i hel slo hn̄s Motstodumeñ þa þr ofanforu. Og Heidingiar vrdu varer huad þsser hofdu fyr er skot/ z ad DROTten sialfur i Bardaganu̇ nalægr være/ z hn̄ ellte þa hinu Mattugu Num. x
Og a Dogum Mosis þa giorde hn̄ z Caleb sonur Jephonie eitt gott verk/Þa þr stodu j mote Hoopnum/og boñudu Folkenu ad Syndgast/og stilltu þ skadsamliga Vpphlaup/Þar fyrer eru þr bader vardueitter a medal sexhundrud Þusund manna/ og hafa Lydeñ til Erf
C dar fart i þ Land þar Miolk z Hunang jnesiytur/Og DROTTEN hiellt Caleb vid sin Lijkams styrkleika/allt til Ellidaga/z hn̄ vppstie i Landsins Fiallbygder/ og hn̄s Sæd odlad ist Erfdena/ So at aller Jsraels syner sæe huad gott þ er at hlyda DROTTNI. Caleb
Og Domendurner sierhuer mz sijnu Nafne/huerier onguа Skwrgodauillu fromdu/nie snerust fra DROTTNI/verda z eirnen Prijssader/Þeirra Bein Blomgast enn nu þar sm̄ þau Liggia/Og þra nafn verdur Prijsad a þra Bornum hueriu̇ þ er til Erfda falled Domendur
Og Samuel Spamadur DROTTINS af sijnum Gude elskadur/vppreiste eitt Kon gs rijke/og smurde Hofdingia yfer sin̄ Lyd/Hn̄ Dæmde Sofnuden epter Logmali DROT
D TINS/ Og DROTTIN leit aptur til Jacobs. Og sa Spamadur vard Riettferdugr og trwr funden/Og meñ vidurkiendu ad hn̄s Spaar voru sannar. Hann akallade DROT TIN þann Almattiga/þa hn̄ ad sijnum Ouinum a alla vega þreyngde/z Fornfærdi vng Samuel 1 Reg. vij

 lomb

a spade) þ giorde Samuel ecke/ so sem hn̄ meinar epter skilninge Gydinganna/ helldur Ande nockur i Samuelis nafne

lomb/Og DROTTIN liet Reidarþrumur verda af Himne/ ⁊ giørde sig so heyrum kunnan/ i myklum Storme/ ⁊ slo Hofdingiana i Tyrus/ ⁊ alla Herra Philistinorum.

Og fyrer sitt endadægr adr hn̄ deyde/ Vitnade hn̄ fyrer DROTTNE og hn̄s Smurda ad hn̄ fra onguu̅ manne Pening/ ⁊ ecki eirn sko tekid hefde/ Og eingen madr kun̄e hn̄ vm nockut at asaka/ Og þa ed hn̄ var nu sofnadr a Spaade hn̄/ og bodade Kongenum sin̄ Lijfsenda/ ⁊ liet sig heyra vpp vr Jørdun̄e/ og fyrerspaade/ ad þr Ogudligu mundu fyrerfarast.

XLVII.

Nathan
David
ij Reg. xij
i Reg. xvij

Ar epter a Døgum Davidz spaade Nathan/ Og David var medal Israelis sona vtualdr so s̄ þ Feita a Fornin̄e Gude eignad er. Hn̄ vmgieckst mz Leonum riett sem lieki hn̄ sier vid Kidakorn/ og mz Biarndyrum suo sem mz Lombum/ J sijnu Vngdæme slo hn̄ Risan̄ i Hel/ og burt tok brixle af sijnu Folke. Hn̄ vpphoof sijna hønd og snarade mz Sløngun̄e/ ⁊ slo til Jardar þann stollta Goliath/ Þuiad hn̄ akallade Nafn hins Hæsta DROTTINS. Hn̄ styrkte hn̄s hønd suo hn̄ drap þann sterka Strijdsmann/ ⁊ vpphoof Horn sijns Folks/ hn̄ liet prijsa hn̄ suo sem tiu Þusund manna verdan̄/ ⁊ Heidrade hn̄ mz Guddomligre Blezan/ so ad hn̄ hrepti Kongliga Koronu. Hn̄ slo Ovinena allra vegna/ ⁊ afmæde Philisteos sijna Motstandara/ ⁊ braut i sundur þra Horn/ so s̄ þ er en̄ i dag sundurbrotid. A

i Reg. xvij

Fyrer sierhuert verk giørde hn̄ þacker þm Heilaga/ þeim Hædsta/ mz einum føgrum dickt Hn̄ saung af øllu hiarta og elskade þann sem hn̄ hafde skapad/ Hn̄ sette Saungmen̄ vid Alltarit/ ⁊ liet þa syngia sijna sætu Dickta/ Og skipade Hatijdisdagana heidarliga ad hallda/ og at menn Arligar Hatijder vm allt Aarit skylldu fagurliga hallda/ Lofande Nafn DROTTINS/ ⁊ syngia i Helgedomenum vm Mornana. DROTTIN fyrergaf honum sijnar Synder/ ⁊ vpphafde hn̄s horn eilijfliga/ Og giørde vid hn̄ Sattmal/ at þ Kongsrijke ⁊ Konungs stoll i Jsrael skyllde hia honum blijfa. B

i Paral. xxv

Salomon
i Reg. iiij

Epter hn̄ vard Kongur hn̄s Vitre son Salomon/ huerium Faderen hafde feingit godar Næder/ ad hn̄ Rijkte i Fride/ Þuiad Gud hafde allt j kring stillt til Fridz/ vppa þ hn̄ skyllde byggia sijnu Nafne Hus/ ⁊ vppbygde þan̄ Helgedom sem vm alldur ⁊ æfe stædi/ O/ huad lærder þu vel a vnga alldre/ ⁊ vart fullur skilnings lijka s̄ eitt Vatn þ Landit hylur/ Og þu hefur alla Stade vppfyllt mz Spakmælum ⁊ Kienningu̅/ Og þitt nafn vard vijdfrægt a fiarlægum Eylondum/ ⁊ fyrer þins Fridar saker varstu halldenn Kiær ⁊ Verdugur/ Øll Lond vndrudust þina Dikta/ Spakmæle/ Dæmesøgur ⁊ Vtlagningar/ ⁊ Dyrdkudu DROTTIN huer ad heiter Gud Jsraels. Þu samansafnader so myklu Gulle s̄ Tin/ ⁊ so myklu Silfre sem Bly. C

Roboam
Jeroboam

Þitt hiarta hneigdist til Kuenna/ ⁊ liest þær villa þig/ ⁊ heingder vppa þin̄ heidr eitt skemdarfleck/ Og giørder þ ad þijn Børn vrdu ad vera vtrekin/ ⁊ Reiden gieck yfer þijna Epterkomendur til hefndar þinar heimsku/ þa ad Kongsrijkit vard i sundr skipt/ ⁊ i Ephraim vpphofst Skurgodblotsamt Kongsrijke.

En̄ DROTTIN snere sier ecki fra sin̄e Myskun/ ⁊ vmbreytte ecki sinu fyrerheitnu verke/ ⁊ afmædi ecke mz øllu Epterkomendr sijns hins Vtualda/ ⁊ suipte eigi burt Sæde sins elskuliga/ Helldr hiellt hn̄ nockru epter af Folke Jacobs/ ⁊ eirne Root af David. D

Og Salomon sofnade mz Fedrum sijnum/ ⁊ liet epter af sijnu Sæde/ Roboam/ eirn Fauijsan man̄ Folkenu ad styra/ sa øngua skynsemd hafde/ huer ed Lyden giørde frahorfen mz sijnu eigen sike. Hier ad auk Jeroboam son Nebat/ huer ed kom Jsraels lyd til Skurgodavillu/ og færde Ephraim j Synder/ og þra synder vrdu offsa margar/ so þr vrdu mz sijdsta af sin̄e ættiørd vtrekner. Þuiad þr vppleitudu allzkyns Blotskap/ allt þar til yfer þa kom Hefnden.

XLVIII

G Elias Spamadur braust fram sem annar Elldur/ og hn̄s Ord brunnu so s̄ Blys A
Og leidde yfer þa Hallære/ ⁊ fæckade þeim fyrer sitt Vandlæti/ Þuiad fyrer ord
DROTTINS byrgde hn̄ aptr Himenen/ Prensinnu̅ færde hn̄ Elld af Himne.
Huad dyrdligur hefur þu verit Elias i þinum Dasamligum verkum/ Huer er

Elias
iij Reg xvij

jafnadyrdligr s̄ þu?

Med

Med Orde hins Hæsta hefur þu vpp vakit hinn Dauda ⁊ vt af Heluijte leidt. Þu he-
fur steypt stolltum Kongum af þra Sæng / og þm̄ fyrer farit. Þu hefur heyrt a Fiallenu
B Sinai þa tilkomande ᵃ Strøffun/ og a Oreb hefndena. Þu hefur af Kongunum fyrer
spaad sm̄ þar skylldu refsa/og Spaamen̄ epter þig skickad. Þu ert vppnumin i Vindbyl/med
Elldligre Kerru og Hestum. Þu ert tilsettur til ad straffa/a sijnum tijma/til ad stilla Reid-
ena/fyrr enn Grimden kiemur/Og ad snua Hiørtum Fedranna til Sonan̄a / og ættkuijsler
Jacobs ad endurskicka.

ᵃ ströppun) iij Reg. xix sten dr/huersu þad Hasael/Jehu Eliseus/þyrer Vind/Jardskialfta/og Elld merkter/skylldu drepa þann Ogudliga Lyd

Sæler eru þr ed þig sia/ og fyrer þins Vinskaparsaker verda heidrader/ Þar mun̄ vier
þ san̄a Lijfed hafa.

Þa Elias var vppnumen i Vindbylnum/kom hn̄s Ande rijkugliga yfer Heliseum. A sij- Eliseus
C num Døgum hræddist hn̄ønguan Høfdingia/og eingen kun̄e hn̄ ad sigra. Han̄ liet sig ecke iiii Reg. ii
neitt þuinga/Og sm̄ hn̄ var andadur/spaade enn þa hn̄s likame/Þa hn̄ lifde giørde hn̄ tækn
og þa hn̄ var Daudur giørde hn̄ stormerke. Þo dugde þtta allz ecke/ ad Folkid jdradist og
liete af sijnum Syndum/þar til þr vrdu vtrekner af sin̄e FosturJørdu/og vm øll lønd tuist-
rader/þar til ad litill hoopur vard epter/⁊ eirn Høfdinge j Huse Dauidz/A medal huerra no
ckrer giørdu huad Gude lijkade/En̄ sumer Syndgudu harlamiøg Ezechias

Ezechias giørde styrckua Mwruegge i kringum sijna Borg/og veitte Vatne þar jn̄/han̄ Sennacherib
D liet grafa nidur i Bergit og giøra þar brun̄a. A hn̄s Døgum ferdadist Sennacherib ofan Esa. xxxvii
og sende vt Rabsacen/Hn̄ hof vpp sijna hønd i mot Zion/⁊ dreissade mz myklu Drambe/Þa
vrdu þra Hiørtu og hendur skialfande/og þr þoldu Angist lijka s̄ Kona j Barnsburdarneyd
Og þr kølludu a hin̄ Myskunsama DROTTIN/⁊ hoofu vpp til hn̄s sijnar hendur. Og
sa hinn Heilage a Himnum er heyrde þa/⁊ frelsade fyrer Esaiam. Hn̄ slo Herbwder þra Esaias
Assyreis/og hn̄s Eingill afmaade þa. Þuiad Ezechias giørde þ DROTTNI lijkade vel
⁊ stod stødugr a veigi Dauidz sijns Fødurs/so sm̄ Esaias kiende honum/huer ad var ein̄ mi
kill og sannarligr Spamadr j sijnum Spaasøgum.

A þm̄ døgum gieck Solen aptur a bak/og hn̄ jok Kongsins Lijfdaga. Hn̄ sagde fyrer mz
rijkum Anda/huad mz seinasta skyllde skie/Og veitti traust hrygdarfullū Lyd til Zion þar þr
mætte sig vm alldur ⁊ æfe mzhugga. Hn̄ bodade Okomna ⁊ leynda hlute adr þr komu.

XLIX

A

Afn Josias er lijka sm̄ dyrdligt Reykelsi/og vt af Jurtra huse/og er sætt s̄ Josias
Hunang i Munne/og sm̄ streingia hliodfære mz Vijne. Hn̄ hafde mykla iiii Reg. xxiii
gæfu til ad snua Folkenu/og Suiuirding Skwrgodauillun̄ar af ad taka.
Hn̄ Vogade þ vt af øllu Hiarta til DROTTINS/ Han̄ vppaptur
reiste sanna Gudz Þionustu/þa landit var fullt Afgudadyrkunar.

Aller Kōgar/ad vndanteknum Dauid Ezechias/⁊ Josias/hafa sig sakada giørt/Þui þr Juda Kon
B fyrerlitu Løgmaal hins Hædsta. Sijdan var þ mz Kongunum Juda vtgiørt. Þuiad þr vr unngar
du sijn Kongarijke ødrum ad giefa/⁊ annarligum Lyd sijna dyrd. Þeir vppbrendu þa vtuøl
du Borg Helgedomsins/og i eyde løgdu hennar stræte sm̄ Jeremias hafde fyrerspad/ huern
ad þr harla jlla høndludu/Sa þegar i Modurkuide var vtualen til eins Spaamans/ ad han̄ Jeremias
vppræta/ nidurbriota/ rugla/⁊ þar i mot vppbyggia ⁊ planta skyllde. Jere. xxxviii.

Ezechiel sa Dyrd DROTTINS i syn/ hueria hn̄ synde honum af Vagne Cheru Hesechiel
C bim/Hn̄ hefur fyrerspaad i giegn Ouinunum/Og huggun bodat þm̄ s̄ giøra riett.

Og Bein þra tolf Spamanna ᵃ Blomgast en̄ nu þar þau liggia/Þuiad þr hafa hug Tolf Pro
sualat Jacob/og fyrerheited þre Frelsan huerrar þr skylldu visseliga vænta/ phetar

ᵃ Blomgast) Þad er Þeir eru i heidre ad virdingu

Huernen viljum vier Prijsa Sorobabel/huer ed var so s̄ Gullhringr a Hægre hende? Og Sorobabel
Jesus sonur Josedech huerier ed Mustered vppbygdu a sijnum Døgum/Og þ Heilaga hws Jesus
D DROTTNE vppaptr reistu/þ er blijfa skylldi til eilijfligrar Dyrdar. Zach. iii

Og Nehemias er ætijd Lofs verdur/ sm̄ oss vppaptur reiste fallna Muruegge/⁊ Læsa fy Esra. iii
rer Porten sette/Og vor hus aptur a ny vppbygde. Nehemias

Eingen er sa af Jørdu skaptur/ad slijkur sie sm̄ Enoch/Þuiad hn̄ er af Jørdun̄e burtnu- Henoch
men. Eingen er sm̄ Joseph/huer ed var eirn Herra sin̄a Brædra/⁊ hialpare sijns Lydz/Hn̄s Joseph
Bein voru heim aptur flutt.

Seth
Sem
Adam

Seth og Sem hafa hia mønnum verit i myklum Heidre. Eñ Adam veittist Heidur fram̄ yfer allt þ lifer/ þ hñ er fyrstr af Gude skapadur.

L.

ii Macha. iii

SImon son Onie Kiennemañа Høfdinge/huer a sijnum tijma smijdade gøng vm Mwsterit og stolpa þar vid sette/og Helmingi hærra Grundøllen Mwrade/og giørde vmgang hid efra a Musterenu. A hñs Døgum var bruñuren nidurfallen/huern hñ kringde mz Kopar. Hñ bar vmhyggiu fyrer skada sijns Lydz/og giørde ørugga Borgena i giegn Ouinum. Hañ giørde lofligt verk i þui hñ kom Folkenu aptur til riettrar skickanar. A

Þegar hñ gieck fram̄ hia Fortialldenu/so lyste hñ sm̄ Morgunstiarna i giegnum skyen/so sm̄ fullur Mane/Lijka sm̄ þa Solen skijn a Mustere hins Hædsta/ suo sem Regnboge mz sijnum føgrum litum/ so sm̄ føgur Roosa a Vortijma/ sm̄ Liliur vid Vatn/ lijka sm̄ Reykelsis trie a Vortijma/ sem tendrad Reykelsi j Glodarkeri/ suo sm̄ eitt Gullkier Prydt med allz kyns Dyrum steinum/ sm̄ eitt Friosamt Vidsmiorstrie/og so sm̄ hid Hædsta Cypressus trie. B

Þegar hñ klædde sig mz þm̄ fagra Sijdkyrtle/og allt Skartid vppa sig sette og gieck til Heilags Alltaris/ Pa Prydde hñ allan Helgedomen i kring. Eñ þegar hñ tok Fornarstyckien af Kiennemanna hende/ og stod vid Elldeni þañ sm̄ a Alltarenu logade/Pa stodu Brædr hñs i kringum hñ so sem Cedrus vidur a Lijbanus Fialle plantadur/og vmkringdu hñ so sm̄ Palmuidarkuister/Og aller syner Aarons j siñe Fegurd/og høfdu i þra Høndum Forn DROTTINS/fyrer øllum søfnude Jsraels lydz. Og hñ fullgiørde sitt Embætte a Alltarenu/og farde so hinum hæsta Almattiga fagra Forn. Hñ framriette sijna hønd mz dryckiuoffur/og fornfærde hid rauda Vijn/og vthellte a Alltarisbotnen sætleiks Ilm/ hinum Hæsta/sm̄ Kongur er allra.

Exo. xxviii

Þa kølludu hatt syner Aarons/og bliesu i Lwdra og Dunudu hatt/so at þra yrde minst i Auglite hins Hæsta. Pa jafnsnart fiell allt Folkit fram̄ til Jardar/ꝛ akølludu DROTTIN sm̄ Almattugan hæstan Gud/ Og Søngmennernir lofudu Gud mz Lofsøngū/ ꝛ seng husit tok epter þm̄ sætan Hliom/Og Lyduren bad til hins hæsta DROTTINS/ þ hañ villde vera Myskunsamur/þar til ad Gudz þionustugiørden var vte/ og þr høfdu endad sitt Embætte. C

Og þegar hñ gieck burt aptur/framriette hñ sijna hønd yfer allan Søfnuden Jsraelssona/og gaf þm̄ Blezan DROTTINS mz sijnum muñe/og æskte þm̄/heilsu i hñs Nafni Pa badu þr i añat siñ/ꝛ medtoku þa Blezan af hinum Hædsta og søgdu. Giøred nu aller Gude þacker/ sm̄ mykla hlute verkar i øllum ættum/huer ed oss lijfgar fra Modurkuide/og giører oss allt gott. Hñ giefe oss glatt a hiarta/og veite oss lijfan Frid vm vora Daga j Jsraels lyd/ꝛ ad hñs Nad jafnan mz oss sie/og frelse oss so leinge sm̄ vier lifum. D

Tueimur Þiodum er eg af hiarta ouinur/eñ hinum þridia er eg suo gramur sm̄ ønguum ødrum/Þeim b Samuerskum/c Philisteis/ og þm̄ Heimska lyd i d Sichim.

Þessa kienning og Vijsdom hefur Jesus sonur Syrachs fra Jerusalem i þssa Bok lætid skrifa/og af sijnu hiarta þuilijkum Lærdome vthellt.

Sæll er sa madur sm̄ sig hier jnne jdkar/ og huer þ hirder i hiarta sa mun Vitur verda/ Og ef hñ þar epter giører/so mū hñ til allra hluta gæfuligur vera/Þuiad Lios DROTTINS leider hñ.

a Hiarta) Goda samuitsku
b Samuersker eru Falskhelger meñ og Villuandar a medal Gudz Barña
c Philistei) eru Jller Nabuar og Opsoknarmen sm̄ eige giefa vpp ad ofsækia Gudz Ord
d Sichim) er þ Ohlydna vpphlaupsama Almuga Folk sm̄ Gudz Ord hefur/og forsmaar þ og foraktar

Bæn Jesu Sonar Syrachs.

NAcker giøre eg þier DROTTIN Køngur/og lofa þig Gud minn Heilsugiafara/Eg þacka þinu Nafne ad þu ert minn hlijfare og Hialp/ og hefur frelsad mitt lijf fra Fordiørfun/og fra Snøru a Falskrar Tungu/og Lijgmunna. A

Og þu hefur hialpat mier i mote Ouinunum/ og frelsad mig epter þiñe margfalldligre Myskun af grenian þra er mig villdu suelgia/ af hende þra er sokktu eptr mijnu lijfe/Af mørgum Harmkuælum þar eg la/ Af Loganum sem mig vmkringt hafde/Vr midium

a Falskrar) Fyrer Gudz Ordz saker hliota meñ allzhatt er ad lida/sem er/Falsklærendr Hædungarmeñ/Ofriktismeñ/Fiðtur og Fangelsi Eñ þra þssu

midium Elldenum/so eg brañ ecki þar i/Af diupu Heluijtis Gine. Fra følskum Bakmælurũ og Lygnum Munne/Fyrer Kongenum og røngũ Dome. ollu hialpar Gud truliga

B Eg var harla nalægur Daudanum/og mitt Lijf var so nærre s̃ Sockit til Heluijtis. Eg
var vmkringdur & eingen hialpade mier/Eg leitade hialpar hia møñum & fañ øngua. Þa
mintist eg DROTTIN a Myskun þijna/og huersu þu alltijd hialpad hefur. Þuiad þu
frelsar alla þa sm̃ vppa þig vona/og leyser þa af høndum Heidingiaña. Eg bad til Gudz
mote þra Grimd/& beidde vm Frelsã fra Dauda/Og kallade a DROTTIN miñ Fødr &
Stiornara/ad hñ fyrerliete mig ecki i Neyd/& þegar hiner Dramblætu Dreissudu/& eg ha
fde øngua hialp. Eg lofa Nafn þitt an aflæte/og eg Prijsa & Þacker giøre þier/Þuiad
mijn Bæn er alheyrd/og þu leyster mig fra Gløtun og øllu Jllu. Þar fyrer DROTTen
vil eg þier lof seigia og þacka/og þitt Nafn Prijsa.

C Þa eg var Vngur/ædur eg vard villtur/leitade eg Spekinnar Diarfliga mz miñe Bæn/ Speke
J Musterenu bad eg þar vm/& vil eg heñar leita allt til mijns enda. Mitt hiarta fagnar
yfer henne/lijka sm̃ þa Vijnber fulluaxa. Eg gieck/strax til hennar/ og spurde epter henne
allt fra Barnæsku/Eg hlustade þar til/ og mz tok hana/þa lærde eg vel & Jok myklu vid fy
rer hana. Þar fyrer giøre eg þm̃ þacker sm̃ mier gaf Vijsdom.
Eg einsetta mier ad giøra þar epter/og gott ad astunda/og þar yfer Vard eg ecki sneyp/ Psal xc
tur. Eg keptist epter þui af hiarta/og eg var giæten ad giøra þar epter. Eg hof hendr mij
nar vpp til Himens/þa vpplystist mijn Ønd af Vijsdome/suo eg bar kienslu a mina Heim
D sku. Eg stundade epter henne af Aluøru/Hun & eg vrdum eitt Hiarta fra vpphafe/og eg b rækur)
fann hana hreina/þar fyrer mun eg ecki verda Rækur Helldr vtualdr
Mitt hiarta langade epter heñe/ & eg fieck eirn godan Fiesiod/DROTTJN hefr mier kiær og vølnird
giefit fyrer hana nyia Tungu/þar vil eg hñ mz lofa. ur fyrer Gude og mønnum
Nælgist hingat til mijn þier Olærder/ & komit i miñ Skola/ og huad ydur brestur þ mei
gi þier hier læra/Þuiad sannliga eru þier miøg þyrster. Eg hefe vpplokit minum munne &
kient/Kuxit nu og kaupit ydur Vitsku a medan þier meigit hafa hana an Peninga/& lægit
Hals ydar vnder hennar Ok/& lætit ydur vnderuijsa. Menn fiña hana nu j nænd. Siaed
mig/Eg hefe eina litla stund Mædu og Erfide haft/& hefe eg funded mykla Huggun/Med-
takit Lærdom so sm̃ eirn miken Fiesiod Silfurs/& halldit hm̃ lijka so s̃ storre Gull hrugu.
Gledied ydur af Myskun Gudz/og [c] skammist ydar ei j hñs Lofe. Giøred þ sm̃ ydur boded
er/ a medan þier hafed Tomstund/ þa mun hñ ydur þ vel launa a sijnum tijma.

c Gudz Ord at mz kieña er þyrer heimenũ skõm/ Ja skade og voþde

Ending a Jesu Syrachs Bok.

Formale yfer Baruchs Bok

Mjog lijtil er þsse Bok/og huer þsse goode Baruch verit hefur/þ vita menn
ecki/Þuiad otruligt er ad S. Jeremie þienare/sa s̃ og nefnist Baruch(hũ
ium ad þtta Brief er eignad)skyllde eigi hafa haft eirn hærra og rijkuglig
ra Anda/eñ þsse Baruch er. Þar til þa kiemur þsse Aratala ei saman vid
sialfa Historiuna. So eg hafde hartnær læted hñ hia lijda/med þridiu og
Fiordu Bok Esdre. Þuiad þær enu somu tuær Esdre bækur høfum vier ec-
ke viliad norræna/ mz þui ad þar er eckert þss hættar i þm/ad meñ fiñe ecki myklu betra i E
sopo edur enn miñehættar Bokum. Og j hiñe Fiordu Bok eru einsaman Draumar/So s̃
Sanctus Jeronymus seiger/Lyra hefur & ecki viliad vtleggia þær/ Eigi helldr finnast þær j
Griskunne. Þær ma Norræna huer ed vill/Þo so ad hañ sleynge þm ecki saman vid þssar
Bækr. Baruch lætum vier hier med fylgia/ Þuiad hñ skrifar hardliga j mote Skurgoda
þionustu/& fram fylgr Moses Løgmæle.

Prophe

Propheten Baruch

I.

Essar eru þær Ordrædr/ hueriar ad Baruch sonur Nerie/ sonar Maha- A
sie/ sonar Sedechie/ sonar Sedei/ sonar Helchie/ hefur skrifat j eina Bok
j Babilon/ a fimta Aare/ a siøunda deigi Manadarins/ a þm tijma/ þa
þr Chaldei høfdu vnnit Jerusalem z vppbrent hana mz Ellde.
ii Reg. xxv Og Baruch las þssa Bok fyrer Jechonia Joiachim syne/ Juda Ko-
nunge/ og fyrer eyrum allz Folksins sm þangad kom/ z fyrer eyrū Høfd-
ingianna/ z Konganna sona/ z Olldunganna/ og fyrer øllu Folke bæde
Sud smæm z storum/ sm biuggu til Babilon vid Vatnid Sud.
Og þr grietu/ føstudu z bædust fyrer aluarliga fyrer DROTTNI / Og þr løgdu til
samans huad hu formatte/ og sendu þ til Jerusalem/ til Joiachim Helchie sonar Salom so
nar Kiennemans/ og til þra annara Prestaña/ og til allz Folksins sm var mz honum til Je
Siban rusalem/ Ad hn skyllde færa þau Kerin Hussins DROTTINS til þra i Judalande/ þau
Jechonia sm fyrr meir voru burtu teken vr Musterenu þann Tiunda dag Manadarins Siban/ s vo- B
ru þau Silfurkeren huer ed Sedechia Josia sonur Juda Kongur hafde giora lætid/ þa Na
bogodonosor Babilons Kongur hafde burtflutt Jechonia/ og Høfdingiana/ og þa Hertek
nu/ og þa Megtugu/ og þ Landz folkit fra Jerusalem/ og hafde flutt þa til Babilon/ Og
skrifudu þm til a þennan hatt.
Siaded/ Vier sendum ydur Peninga/ Kaupet þar mz Breñe forner/ Syndaforner/ Reyk-
Jeremie. xxvi elsi og Mataroffur/ og Offrid þui vppa Alltarit DROTTINS Gudz vors. Og biedid
fyrer lijfe Nabugodonosor Kongsins af Babilon/ og fyrer lijfi hns sonar Baltazar/ Ad þra
Dagar meigi vera a Jordunne/ so leinge sm Himensins Dagar vara. Þa mun DROT-
TIN giefa oss Nægd og gooda Daga/ z vier munum lifa vnder skugga Nabugodonosor
Kongsins af Babilon/ z vnder skugga hns sonar Baltazar/ z þiona þm leinge/ z fiña Næd
fyrer þm. Bidiet og eirnen fyrer oss til DROTTINS Gudz vors/ Þuiad vier høfum C
Syndgast a mote DROTTNE Gude vorum/ z hns Grimd z Reide er ecki af oss liett eñ
nu a þssum deigi.
Bæn Og lesit þssa Bok/ Þuiad vier høfum þar fyrer sendt hana til ydar / ad þier skylldut lesa
hana/ j Husi DROTTINS/ a Hætijdum z Artijdisdøgum. Og seigit so/ DROTTEn
vor Gud er riettlatur/ Eñ vier berum makliga vora smæn/ So sm nu geingur þm af Juda/
z þm af Jerusalem/ vorum Konungum/ vorum Høfdingium/ vorum Kiennemøñum/ z vorū
Prophetum/ Af þui ad vier syndgudust fyrer DROTTNE/ og trwdu honum ecki/ z hlyd
dum eigi Raustu Gudz vors/ Ad ganga epter hns Bodordum/ s hn hafde oss giefit. Ja/ fra D
þm tijma þa DROTTIN leidde vora Forfedur vt af Egiptalande/ allt til þssa Dags þa
høfum vier verit Ohlydner DROTTNI Gude vorum/ og høfum fyrerlitid at heyra hns
Raust.
Deut. xxviii Þar fyrer er nu þtta straff z Bøluan komid yfer oss/ so s DROTTIN hefr kuñgiort
oss fyrer sik Þienara Moysen. Þa DROTTIN vtleidde vora Forfedur af Egiptalan-
de/ til ad giefa oss þ Land sm Miolk z Hunang j rennur. Og vier hlyddum ecki Raustu
DROTTINS Gudz/ sm Spameñerner mælltu til vor/ hueria hn sende oss. Helldr gieck
huer eirn epter sijnum vondum hiartans hugrenningum/ og þr þionudu annarligum Gudum
og giørdu Illt fyrer Auglite DROTTINS Gudz vors.

II.

Deut. ix G DROTTIN hefur hallded sijn Ord/ þau sm hn talad hefur til vor/ og A
vorra Domara/ Konunga og Høfdingia sm stiorna skylldu Jsrael/ z til þra
af Jsrael og Juda. Og hn hefur lætid so þungt straff koma yfer oss/ huers
Deut. xxviii lijke ei er skied vnder øllū Himnenū sm komid er yfer Jerusalem. Lijka so sm
skrifad stendur i Moyses Løgmæle/ ad madur skyllde eta sijns Sonar z siñar
Dottur Holld. Og hn gaf þa burt til Þræla j øll þau Kongarijke sm þar liggia vm kring/
til smæ

til smánar ⁊ til Bøluanar medal allra Þioda sm̃ eru i kringum oss/ a medal hűerra DRO
TTJN hefur vtdreift þm/og þr verda jafnliga nidurþryckter/ ⁊ gieta ecki komist vppaptr
Þuiad vier høfum Syndgast i mote DROTTNE Gude vorum/i þui ad vier hlyddum ec
ke hn̄s Raust.

DROTTJN vor Gud er Riettlátur/ En̄ vier ⁊ Fedr vorer berū makliga vora smán/ Sup
suo sm̃ nu skiedur/ Øll su Ogiæfa vm hueria DROTTJN hefur talad j giegn oss/hun er
yfer oss komen. Og vier høfum ecki Grátbænt DROTTJN/so ad huer hefde snued sier
fra sijnum Hiartans hugren̄ingum. Og DROTTJN vakti yfer oss til Olucku/sem han̄
liet yfer oss koma/Þuiad DROTTJN er Riettlátur j øllum sijnum verkum/sm̃ hn̄ hefur
oss bodit/ Enn vier hlyddum ecki hn̄s Røddu/ suo ad vier hefdum geingit epter Bodordum
DROTTens sm̃ hn̄ gaf oss

Og nu DROTTJN Jsraels Gud/þu sm̃ vtleidder þitt Folk af Egiptalande/m̃z eirne
styrkre hende/m̃z storre Magt og myklu Vallde/fyrer Teikn og Stormerke/og hefur giørt
þier eitt Nafn/so sm̃ nu er þ/ Vier høfum syndgast/og høfum(þui verr)verit Ogudliger/⁊
B vier høfum brotid i mote þinum Bodordum. O DROTTen Gud vor lattu af þin̄e Grim
dar reide yfer oss/Þuiad vier erū ordner hardla fáer a medal Heidingian̄a/þāgat sm̃ þu he-
fur vtdreift oss.

Heyr DROTTJN vora Bæn og vora Grátbeidne/og hialpa oss vegna sialfs þijns/Og Bæn
lát oss fin̄a Nád hia þm sm̃ oss hafa j burt flutt. So at øll Verøllden meigi Vidurkien̄a Dan ix
at þu DROTTJN ert vor Gud/ Þuiad Jsrael ⁊ hn̄s Sæd hefur sitt Nafn af þier. Lij
ttu DROTTJN af þinu Heilaga Hwse/og huxa til vor. Hneig þu DROTTen þitt
Eyra og bænheyr þu. Vppluk þu DROTTEN þinum Augum og sia þat. Þuiad þeir
framlidnu i Heluijte/ huerra ande liden er af Lijkamanum/ þr Prijsa ecki Dyrd ⁊ Riettlæte.
DROTTJNS/Helldur su Sála sm̃ miøg er Sorgfull/ og geingur biug ⁊ Hrygdarfull/
⁊ hefur hartnær vtgrátid sijn Augu/ ⁊ er Hungrud/ hn̄ Prijsar DROTTJN þijna Dyrd
⁊ þitt Riettlæte.

Og nu DROTTEN vor Gud/Vier liggium fram̄e fyrer þier m̃z vorre Bæn/Ecke Deut ix
fyrer sakier Riettlætis vorra Fedra og vorra Konga/Helldr fyrer saker þinnar Myskunse-
me. Epter þui at þu hefur látit þina Grimd og Reide ganga yfer oss/so sm̃ þu talader fy Jere xxix
C rer mun̄ Prophetanna þinna Þienara seigiande/ So seiger DROTTJN/ Beyget ydar
herdar/og giefet ydur vnder Konungen af Babilon/þa munu þier blijfa i þui Lande/ sm̃ eg
gaf ydar Fedrum/Enn ef þier hlyded ecki Røddinne DROTTJNS/og gefit ydr ei vnder
Konungen af Babilon/Þa vil eg j burt taka vr Borgunum Juda/og vr Jerusalem Gledi-
nnar ⁊ Fagnadarins kall/og Brwdgumans Rødd ⁊ Brudarin̄ar/ ⁊ allt Landit skal vera i ey
de/og þar sk eingen bwa.

Enn vier vorum ecki hlyduger þinne Røddu/so ad vier giæfum oss vnder Kongen af Ba
bilon. Þar fyrer hefur þu halldit þijn ord/þau sm̃ þu talader fyrer mun̄ Spamannan̄a þi-
n̄a þienara/ so ad þr hafa i burtkastad Beinum vorra Konunga/og Beinum vorra Fedra
af þra Grøfum/ ⁊ sundurtuistrat þm so ad þau láu vm Daga i Solskine/ og vm Nætur j
Døggu/Og þr hafa harla hryggeliga fyrer farist af Hungre/Sucrde ⁊ i Fiøtrum. Og fy
rer saker Synda Hussins Jsraels og Juda/þa hefr þu látid nidurbriota þitt hws/j hűiu þitt
nafn var tilbedit so sm̃ þ er en̄ nu.

Og þu DROTTJN vor Gud hefur harla Nádarsamliga/ ⁊ epter mikilleika Myskū- Leuit xxvi
semdar þinnar vid oss giørt/So sm̃ þu talader vid Moysen þin̄ þionustumann/a þm Deige Deut xxix
þa þu baudst honum ad skrifa þitt Løgmál fyrer Jsraels Børnum Seigiande/Ef ad þier
hlydit ecki minne Røddu/þa skal sannarliga þsse hoopur/sm̃ er eirn mikell Mannfiølde ver-
da miøg lijtill a medal Heidingian̄a/þar sm̃ eg vil vtdreifa þm. Þuiad eg veit vel / ad þeir
D hlyda mier ei/ Þui þ er eitt Hardsuiarad Folk.

En̄ þr munu snua sier/ j þui Lande þar þr eru Hertekner/ og þr munu vidurkienna ad eg
sie DROTTJN þra Gud/Og eg vil giefa þm skynsemdar hiarta/ ⁊ Eyru so ad þr Heyre
Þa munu þr vegsama mig/j þui Lande þar þr eru Hertekner halldner/og þr munu min̄ast
a mitt Nafn/ ⁊ þr munu snua sier fra sijnu Hardsuirudu sin̄e/ ⁊ fra sijnum Syndum/Þui þr
munu minnast a þ/huernen ad þ gieck þra Fedrum/þr sm̃ syndgudust fyrer DROTTNI

Og eg vil leida þa aptur i sitt Land/sm̃ eg Soor þra Fedrū Abraham/Jsaach ⁊ Jacob/
⁊ þr sku rijkia þar jn̄e/Og eg vil Fiølga þa og ei fæcka. Og eg vil vppreisa ein̄ eilijfan satt

mæla vid þa/ad eg vil vera þra Gud/og þr mitt Folk. Og eg vil ecki þadan af vtreka mitt Folk Israel/af þui Lande sm̃ eg hefe gefit þm.

III.

Bæn

ALmættugur DROTTIN/þu Israels Gud/Eg akalla þig j þssare for- A
rre Angist og Neyd/Bænheyrdu og vertu Myskunsamur DROTTIN
Þuiad vier høfum Syndgast i mote þier/Þu Drottnar æt͠ud og ad eilijfu/
Enn vier forgøngum jafnan. Almættugur DROTTIN / þu Israels
Gud/Heyr nu Israels bæner sm̃ nu er staddr j Daudanskuerkũ/z Bæner
þra Barna sm̃ syndgast hafa i mote þier/ og ei hafa hlydt Røddu DROTTINS sijns
Gudz/Þarfyrer hefur hefnd^u straffit hangt æt͠ud yfer voru høfde.

Minstu ecki a misgiørder vorra fedra/Helldur minstu nu a þijna Hønd/og a þitt Nafn/
Þuiad þu DROTTIN ert ad vijsu vor Gud/Þa vilium vier Lofa þig DROTTIN.
Þuiad þar fyrer hefur þu gefit þinn Otta i vor hiørtu/ad vier skulum akalla þitt Nafn/og
vegsama þig j vorũ Fiøtrũ. Þuiad allar Misgiørder vorra Fedra/s syndgudu a mote þier/
þær ganga oss til hiarta/vier sm̃ nu erum i vorre Herleiding/þar sm̃ þu hefur vtdreift oss/til
Smæanar/til bølwnar z Suiuirdingar/vegna allra Misgiørda vora Fedra/s sneru sier fra
DROTTNE Gude sijnum.

Heyrdu Israel Lijfsins Bodord/Giefdu granduarliga giætur ad þui/ z vardueittu þ vel. B
Huernen kiemr þ til Israel ad þu vanmegnast j Lande Heidingianna? Ad þu ert i okunnu
Lande? Ad þu saurgar þig a mæal þra Daudu? Ad þu ert reiknadur a medal þra sm̃ fara
til Helvijtis? Þetta er af þui skied/ad þu hefur yfergiefit Spekinnar brun̄. Hefder þu bli-
fid a Gudz gøtu/ þa hefder þu æt͠ud buid med Fride

So lær nu sanna Speke/so ad þu meiger reyna/ huer sa sie sm̃ ad gefur langa lijfdaga
audlegd/Glede og Føgnud. Huer veit huar hun byr? Huer hefur komit j hen̄ar Herberge?
Huar eru Heidingianna Høfdingiar/sm̃ Drottna yfer Villudyrunum a Jørdu/þr s leika
vid Fugla Loptsins/þr sm̃ safna Silfre og Gulle/Huar a ad menn setia sitt traust/z kunna
alldrei þar af metter ad verda (Þuiat þr vtuega Fied z hafa alla kostgiæfne a þui/ og þ er
þo allt saman til einkis)þr eru afmæder z foru nidr til Helvijtis z adrer eru kom̃ i staden
þra. Þeirra Epterkomendur sia ad sønu Liosit/og bua a Jardrijke/Enn hitta þo ecki a þn̄
veigen/þar ed Speke verdur funden/Þuiad þr fyrerlijta hana/ Þar med hafa z þra Børn
villt fared.

J Canaans lande heyra menn eckert af henne. J Teman siest hun ei. Syner Hagar C
leita at vijsu epter Jardligre Speke. Sømuleidis Kaupmennerner af Meran/og þr j Te-
man/sm̃ hallda sig hyggna ad vera/Enn þo hitta þr ecki a þann veg/þar sm̃ Speken finst.

O Israel/huad Dyrdligt er DROTTINS hus/huad vijdur og stor er sa stadur þar
hn̄ byr? Hn̄ hefur ønguan enda/og er omælanliga hær. Þar voru fordum Risar/ mykler
nafnfræger menn/og sterker strijdzmenn/Þa hina somu hefur DROTTIN ecki vtualed/
og eigi helldur opinberat þm Vidurkienningar veg/z mz þui þr høfdu ecki Spekena/þa eru
þr foreydder j sinne Heimsku.

Huer er faren vpp j Himenin/ z sokt hana z haft hana ofã hingad vr skyiunum? Hũ hefr
siglt yfer vm hafit og fundit hana/z flutt hana hingat fyrer kostuligt Gull? Snøgt ad seig
ia/þar er eingen sa sm̃ þann veg veit/þar ed Speken finst.

Speken er hia Gude

Enn sa sm̃ alla hlute veit/hn̄ þecker hana/og hn̄ hefur fundit hana fyr^r sin̄ skilning. Sa D
sm̃ tilbio Jardrijket ad vpphafe/og vppfyllte þ af allzkyns Dyrum. Hn̄ sm̃ lætur Liosit vpp
renna/ og þa nær hn̄ kallar þ aptur þa hlytur þ ad hlyda honum. Stiørnun̄ar lysa j sin̄e
skickan mz fagnade/og þa hn̄ kallar a þær/þa suara þær / Hier erum vier/ og þær lysa med
Glede hn̄s vegna/sm̃ þær hefur skapad. Þad er vor Gud/og eingen er honum samiafn/Hn̄
hefur fundet Spekena og hn̄ gaf hana Jacob sijnum Þienara/og Israel sijnum elskuliga.
Epter þ birtist hun a Jørdunne z bio mæal Folksins.

Þesse Speke er su Bodorda Bok Gudz/og þ Løgmal s er eilijft. Aller þr s hallda hen̄e þr
munu lifa/En̄ þr sm̃ briota hana þr munu Deyia. Snudu þier þangat aptur Israel/z mz
taktu hana/gacktu epter þuilijku Liose sm̃ fyrer þier skijn. Yfergief þu ecki ødrum þijna

Vegsemd/og einu annarligu Folke þiñ Fiesiod. Og Sæler eru vier Jsrael/Þuiad Gud he
fur opinberat oss siñ vilia.

IIII

A Ertu mz goodu giede mitt Folk/þu Jsraels Prijs. Þier erut Heidingiunũ
sellder/ei til Fordiorfunar/ Helldr af þui ad þier styggdut Gud/ þa eru þier
j yduara Ouina valld giefner. Þui þier hafed til Reide reidt þañ sm̃ ydur
Skapadi/J þui/ad þier Forner færdud ecki Gude/ helldr Dioflinũ.
Þier Forgleymdut þm eilijfa Gude sm̃ ydur skapade/⁊ þier hryggdud Je
rusalem sm̃ fædde ydur vpp. Þuiad hun hefur sied þa Gudz Reide/ sm̃ koma skyllde yfer ydr/
seigiande/Heyre þier Jñbyggiendur j Zion/Gud hefur sendt mier stora Hormũg/Þui eg he
fe sied Hertekning miña Sona ⁊ Dætra/hueria sa eilijfe liet yf' þa koma. Eg vppfædde þa
med Glede/Eñ mz Hrygd ⁊ hiartans angre/hefe eg sied þa i burt flutta
Eingen fagne yfer mier/at eg er ein Eckia/⁊ af mørgum yfergiefen/Eg er eydeløgd/fyr
er saker Synda minna Barna. Þui þau eru afuiken fra Gudz Løgmale/⁊ þecktu ecki hñs
Riettinde/Þau lifdu ecki epter Gudz skipan/ og hafa ecki halldit hñs Bodord.
B Komet hingad þier Jñbyggiendur i Zion/og kunngiøred minum Sonum ⁊ Dætrum þa
Herleidingena sm̃ sa hinn eilijfe hefur yfer þa leidt. Þuiad hñ hefur leidt yfer þa eitt Folk
vr Fiarlægd/Eitt ognarligt Folk/⁊ eitt okuñigt Tungumæl/ Þeir sm̃ ecki Blygdast fyrer
þm Olldrudu/⁊ eigi helldr sia aumur a Smæbørnum.
Þesser enu sømu hafa burtu flutt Eckuñar sætu Sonu og Rænt Dætrunum fra þre sm̃
er einsømun. Enn huernen kañ eg at hialpa ydur? Þuiad hñ sa sm̃ þssa Ogiæfu hefr yfer
ydur leidt/hñ mun frelsa ydur af ydar Ouina Høndum. Farit burt kiære Børn/Farit burt/
Enn eg er yfergiefen einsømun. Eg hefe afklædt mig minum Glediñar Klædum/⁊ j klædst
C Hrygdariñar Klædnade/Eg vil kalla til hins Eilijfa æfijd ⁊ alla tijma.
Verit Hughraust Børn/kallit til Gudz/þa mun hñ frelsa ydur fra ydra Ouina Vallde Huggũ
og hende/Þuiad eg vona nu þegar/ at sa Eilijfe skal hialpa ydur/⁊ eg mun hafa Glede af
þm Heilaga/vegna þrar Myskunsemi sm̃ ydur mun snarliga veitast af vorum eilijfa Frelsa
ra. Eg liet ydur burt fara mz sorg og Græt/ Eñ Gud mun giefa mier ydur aptur mz Føg-
nude og glede eilijfliga/Og lijka so sm̃ Zions Jñbyggiarar hafa nu sied ydar Herleiding/So
skulu þr og snarliga sia/hialpena Gudz ydars/sm̃ koma mun yfer ydur mz mikille Dyrd/ og
Eilijfre Huggun.
Þier Børn/ lijdit Þolinmodliga þa Reide/s̄ af Gude yfer ydur kemur. Þuiad þiñ Fiañ
madur hefur øfsokt þig/Og þu skallt snarliga sia hñs Fordiørfun/⁊ þu skllt troda þa vnd'
Footum þier. Mijn Frijd einka Børn vrdu ad ganga a osliettum veige/Þau eru burt flutt
lijka sem ein Hiørd huerre Ouinerner hafa rænt.
D Verit Hughraust þier Børn og kallit til Gudz/Þuiad sa sm̃ liet i burtflytia ydur/hñ mũ
ecki gleyma ydur. Þuiad suo sm̃ þier hafed astundad/ad vijkia fra Gude/suo snued ydur nu
og leggit tiufallda astundan a ad leita DROTTINS. Þuiad hñ sem liet þtta straff ko
ma yfer ydur/hñ mun hialpa ydur/ og gledia ydr eilijfliga.
Jerusalem vertu Hughraust/Þuiad hñ mun hugga þig epter huerium þu ert nefnd. Ve
saler munu þr vera sem þier hafa jllt giørt/ og voru glader yfer þinne hrasan/Vesaler mu-
nu þr Stader vera huerium þijn Børn hafa þionat/ ⁊ Vesaler skulu þr vera/sem hallda þt
num Bornum Herteknum. Þuiad eins so sem hũ fagnade yfer þinne Hrasan/og var glød
af þinne Fordiørfun/Lijka so skal hun vera hrygg/þegar hun verdur eydeløgd. Og eg vil
burtusuipta heñar Magt af huerre hun Drambar/ ⁊ hennar hroosan vil eg vmsnua i hrygd
Þuiad yfer hana mun koma eirn Elldr/ af þm eilijfa vm marga Daga/⁊ Dioflar munu by
ggia i henne vm langan tijma.

V

A Jttu i kring þig Jerusalem til Austurs/og skoda þa Huggun sm̃ til þin kiemr af Huggũ
Gude. Siædu/ þijn Børn þau s̄ burt voru flutt/ koma/Ja þau koma sāansøfn-
ud bæde af Austre og af Vestre/ fyrer Ord hins Heilaga og Prijsa Gudz Dyrd.
Jerusalem afklæd þig þinum sorgarklædum/ og jskrydst þinum Dyrdarskrwda af

Gude eilijfliga. J klædsku Kyrtle Gudz Riettlætis/⁊ set vppa þitt høfud Koronu dyrdariñar
þſſ eilijfa/Gud mū opinbera giøra þina Vegsemd vnder øllū Nafnenū/Þuiat þitt nafn sk
nefnast af Gude eilijfliga/Fridr/Riettlæte/Heidr ⁊ Gudhrædsla.
Tak þig vpp Jerusalem/⁊ far vppa hædina/⁊ lijt vm kring til Austurs/⁊ skoda þin børn sm̄
bæde af Vestre ⁊ Austre eru til samās kōen/fyrer ord hins Heilaga/⁊ eru glød/ad Gud hefr
minst þra aptur. Þau eru af Vuinūum burt flutt fra þier gangande/ Eñ Gud mun leida
þau til þin/vpphafen mz Heidur/lijka so sm̄ Rijkissins Børn.
Þuiad Gud vill læcka øll ha Fiøll/og vppfylla þær løngu lægder og Dale mz Land/ suo
ad Jsrael meigi ferdast ohræddr/⁊ Vegsama Gud. Eñ skogarner ⁊ øll Jlmande trie skulu
skyggia a Jsrael/epter skipan Gudz. Þuiad Gud skal leida Jsrael hingad aptur mz glede/
mz siñe Dyrdligre Huggun/ mz Myskunseme og sijnu Riettlæte.

VI

Vtskrift af Jeremias Sendebrefe

Etta er ein Vtskrift af þui Sendebrefe s̄ Jeremias sende til þra s̄ burt sky A
lldu flytiast Herteknar til Babilon/af Konginum j Babilon/J hueriu hn̄
kuñgiørde þm̄ slijkt/ so sm̄ Gud hafde hm̄ bifalat.
Vegna ydar Synda/sem þier hafid Gude j mote giørt/þa skulu þier her
tekner i burtflutter verda til Babilon af Nabogodonosor Babilons Kon-
ge. Og þier skulud vera j Babilon langan tijma/s̄ er/Siøtiju Aar/Epter þ vil eg flytia ydr
þadan hingad aptur mz Fride.

Aminning ad þeir vakte sig fyrer Skurgoda þionustu

Eñ a medan þier erut j Babilon/ þa munu þier fa ad sia/ad menn bera a sijnum Øxlū
Skurgod giørd af Silfre/Gulle/⁊ Trie/fyrer huerium ad Heidingiarner eru hrædder. Þar
fyrer siait ydur vel fyrer/ad þier giøred eigi slijkt epter þm̄/⁊ at þier ecki verdit so sm̄ Heidin
giar. Og þegar þier siaed Folkit þ sm̄ vndangeingur ⁊ epter fer bidiandi til Skurgoda/þa
seigit so i ydru hiarta/DROTTJN þig eiga menn ad tilbidia / Þuiad minn Eingill skal
vera hia ydur/⁊ eg vil hefna yduara Sælna.

Motþeck eru þauans Likneske

Þeirra Tungur eru vel smijdadar af Hagleiksmannenum/⁊ þau eru prydd mz Gulle ⁊ B
Silfre/ ⁊ hafa fagrar Vtskornar Tungur/ Eñ þ eru ei riettteligar Tungr/⁊ þær kuña ec-
ki ad tala/ Þeir pryda þau mz Gulle/so s̄ eina Jomfru i Dantz/⁊ setia Koronr a þra Høf
ud. Og Prestarner stela Gullenu ⁊ Silfrenu fra Skurgodunum/⁊ eyda þui mz Lausakon-
num i Hoorhusi. Og þr pryda Skurgoden med Klædum sm̄ eru af Silfre Gulle ⁊ Trie
so sm̄ være þau madur. Eñ þau gieta ecki vardueitt sig fyrer Ryde og møl/ Og þa nockur
fører þau i Purpura Klæde/þa ma striuka duptid af þm̄/sm̄ a þm̄ liggr.
Þad hefur Stiornarsprota i hende lijka sm̄ Kongur/⁊ kann þo onguan ad straffa þann
sm̄ þui illt giører. Þad hefur eitt Suerd og eina Øxe i hende/Enn gietur þo ecki Vared
sig fyrer þiofum og ræningium. Af þssu sia menn liosliga/ad þr eru ecki Guder. Þar fyr
er hrædist þa ecki.
Lijka sem eitt Kier/þ menn hafa haft sier til gangs/þ er til einkis þegar þ er j sundurbro
tid/So eru og þra Skurgod. Þegar meñ setia þau i þra hus/þa verda þau full af Dupte
af Footum þra sem þar jñganga/ Prestarner giæta Skurgodanna Musteris med Hurdum
Læsum og Slagbrøndum/so ad Ræningiar stele þm̄ ecki i burt. Eins so sm̄ þa nockr Fangi
er Fiætradur og geymdr sa sem Forbrotid hefur i mote Kongenum/ og til Dauda er Dæmdr
Þeir tendra fleiri Lios ⁊ Lampa fyrer þm̄ eñ fyrer sialfum sier/ og þau sia þo eckert. C
Þau eru so sem Bialkar j Husenu/⁊ skridormar Jardarinnar/eta þra Hiørtu og þeirra
Klædnad/⁊ þau verda ecki vør vid þ.
Þau eru suort i Andlitenu af Reyknum i husenu/Og Nætuglur/Suølur og fleire adrer
Fuglar setiast þm̄ a Høfut/sømuleidis ⁊ eirnen Kietterner. Af þssu meigi þier merkia/ad þr
eru ecki Guder/Þar fyrer hrædist þa ecke.
Þad Gull sm̄ meñ festa vppa þau þm̄ til Prydis/þ skijn eigi þegar meñ fægia ecke Ryd
id af þui þa. Þau voru steypt/þa kiendu þau þar eigi til/Menn hafa smijdad þau af allra
handa forkostuligu efne/Og þar er þo ecki lijf j þm̄. Og fyrst þau gieta ecki geingit/þa ver
da menn ad bera þau a Øxlunum/Af þssu meiga meñ sia/ ad þtta eru Nædugliger Guder.
Þeir meiga og skamast sijn þrra vegna sem þau gøfga/ Fyrer þui ad þau huerke kunna

at standa vpp ef þau falla/og eigi helldur ad hræra sig þo at þau sie vppreist og i burt sett/
Eigi helldur reisa sig vpp þo ad menn halle þm. Og lyka sem menn sette Forn fyrer þann
Dauda/so setia menn og fyrer þau. Enn þra Prestar eyda þui vpp sem þm er giefit/somu
leidis og þra Kuinnur skarta þar af/ z giefa huerke þm fatæku nie þm siuku nockud af þui.
D Ohreinar Kuinnur z þær sem i Biestødu eru koma vid þra Offur/ af hüiu þier meigit mer
kia ad þr eru ecki Guder/Þar fyrer ottist þa ecki.

Og huar af skylldu þr nefnast Guder? Þuiad Kuiñunnar þiona þm Afgudum sem eru
af Silfre Gulle z trie/z Prestarner sitia j þra Musterum/hafande vijdar Koorkæpr/afrak
ad Skegg/rakadar Krwnur/sitia þar berhøfdader/Yla z æpa fyrer sinum Afgudum/lyka s̄
menn plaga at giøra þa Daudra er minst/Prestarner stela fra þm þra Klædum/og Klæda
þar mz Konur sijnar z Børn.

Huert sm̄ þm er giort gott edr jllt/þa kuña þau þ ecki at launa. Þau gieta huerke jn-
sett eirn Kong nie helldr hñ afsett/þau kunna huerke at giefa Gotz nie Peninga. Neite
madr þm nockru og hallde þ ecki/ þa krefia þau þss eigi. Þau gieta ecki Frelst nockurn fra
Dauda/z eigi helldur hialpad þm Veyka j mote þm stercka

Þau kunna ecki ad giefa Blindum Syn. Þau hialpa ønguum manne i Neyd. Þau sia
ecki aumur a Eckiuñe/z hialpa ecki þm Fødurlausa. Þui þau eru af Trie/ prydd mz Gulle
og Silfre/lyka sm̄ Steinar þr ed menn Nøggua af Biarge/Þar fyrer skulu þr ad skøm̄ ver
da sm̄ þa vegsama

E Huernen meiga menn hallda þa fyrer Gude eda akalla þa? Med þui ad þr Chaldei ha
llda ecki storligt af þm. Þuiad nær þr sia eirn Mæal lausan/s̄ ecki kann ad tala/þa leida þr
hñ fyrer Bel seigiande/ at sa Mællause skule akalla hñ/lyka so s̄ ad skilde hñ þ/Og þo ad Bel
þr vite þad i þm er eckert lijf/ þa hlaupa þr þo epter þm/Eñ Kuinnuñar sitia vte fyrer Kir
kiunum vmgyrdtar mz Lijnbelltum og bera þm Mat til Offurs. Og þegar nockr geingr þr
fram hia/og tekur eina i burt af þm/z sefur mz henne/Þa hroosar hun sier þar af fyrer hi
num ødrum/ad hinar adrar hafe ecki verdugar verit so sm̄ hun/ad þra Bellte skylldu vppley
sast. Allt þ sm̄ skiedur af þm/eru einsømun suik/Huernen meiga menn þa hallda þau fyrer
Gude/edur nefna þau so.

Þau eru giørd af Nagleiks moñum og Gullsmidum/ z huad sm̄ Smiduren vill/þ verdur
þar af enn eckert annat. Og þr sm̄ þau hafa giørt kunna ei leinge ad lifa/Huernen skylldi
þ þa vera Gud sm̄ af þm er Smijdad? Þar fyrer giefa þr Epterkomendunum ecki vtan
Hneykslun og efne til liotligrar Afgudadyrkunar. Þuiad þegar Ofridur edur ønnur O-
lucka kiemur yfer þa/þa hallda Prestarner rædagiørd huer vid aňan/huar þr skulu fela sig
F med sijnum Skwrgodum. Af þui meiga menn vel merkia/ ad þau eru ønguer Guder/med
þui at þau kunna ecki at hialpa sier/ huerke fyrer Ofride/nie aňare Olucku/Þui þau eru ec
ke aňad eñ Skwrgod af Trie/s̄ eru forgyllt/z mz Silfre yfersleigen.

Þar fyrer meiga meñ framueigis nu vel vita at þ eru Suik/sm̄ eru opinber fyrer øllum
Heidingium z Konungum/z ecki Guder/Helldur eru þau giørd med manna høndum/z þar
er eingen Guddomur j þm. Þar fyrer ma huer madur vel merkia ad þau eru ecki Guder.
Þuiad þau vppuekia ønguan Konūg i Landenu/þau giefa ecki mønnum Regn/z þau stior-
na ei nie straffa/og ei helldur enn Fuglarner/þr sem i Loptenu fliuga aptur z fram̄.

Þegar ad Skwrgodahusit sem er af Trie Forgyllt og mz Silfre þackt/ breñur af Ellde/
Þa skunda Prestarner burt og forda sier fyrer skadanum/Enn þau brenna vpp so sem adrer
Bialkar. Þau kunna huerke Konge nie Strijdzfolke motstødu ad veita/Þui skulu meñ þa
hallda þau fyrer Gude eda nefna þau so?

Þesse Triegod/Forgyllt og mz Silfre yfersleigen/þau kunna ecki ad vardueita sig fyrer
Þiofum z Ræningium/Þuiad þr verda þm offterker/og þr ræna þau og afklæda/taka burt
þra Gull/Silfur og Klæde/ og komast so vndan/z þau kuña ecki sialf hialpa sier/þar fyrer
er myklu betra ad vera eirn Konungur sa ed audsyna kann sijna Magt/Edr nytsamligt Ker
sm̄ er til gagns i Husenu/edr ein Hurd sem husit geymer/Edur ein Triestod i Kongs Herber
ge/helldr eñ slijkt vanmattugt Skwrgod.
G Sol/Tungl og Stiørnur skijna og eru hlydnar/epter Gudz skipan/So og lyser Ellding
en/so ad menn sia hana/Vinndureñ blæs i øllum Løndum/z skyen fara giegnum allan Heim
en/z giøra þ sem Gud skipar þm/So z lyka sa Ellldureñ þar ofan ad/hñ slær Fiøll z Sko-
ga/og giører þ sem honum er boded. Eñ Skwrgoden kunna huerke ad hræra sig nie nockud

ad giøra. Þar fyrer skulu menn ecki hallda þau fyrer Gude/ edur nefna þau so / Þuiad þau kuña huerke at straffa nie hialpa.

Epter þui ad þier þa vitid/ad þau eru ecki Guder/þui ottist þau ecki/ Þui þau kuña hůke ad Bølua nie Bleza Kongana. Þau kunna ecki nockur Teikn Heidingiunum ad giefa a Himnum. Þau kuña eigi biart ad giøra sm̄ Solen/eigi helldur nockra Birtu ad giefa so sm̄ Tunglit. Skynlaus Dyr eru betre en þau/ þau kunna ad flyia i eitt Fylsne og fela sig.

Af þui er ølldungis opinbert/ad þau eru ecki Guder. Þuiad lÿka sm̄ ein Fuglahræda j Grasgarde geymer einkis/So eru og þra Triegod Gyllt og mz Silfre yfersleigen til einkis gagns. Og suo sem Runnz i einu Riodre/huar ed allra handa Fuglar Hreidra/edur suo sm̄ Frafiliden sa sm̄ j Grøfinne liggur/So eru z þra Trieskwrgod Forgyllt og mz Silfer yfer sleigen.

Menn meiga og þar af merkia ad þau eru ecki Guder/ Þuiad þ Skarlatsklæde sm̄ þau eru j/þ verdz vppetid af Møl/og eirnen þau sialf vm sïjder/suo ad huer madz spottar þau. Sæll er sa madur sm̄ er Riettlætur/z eingen skwrgod hefur/hn̄ mun eigi verda til skamar.

Ending a Baruchs Bok

Formale yfer Þa þyrstu Bok Machabeorum

Þesse Bok er eirnen ein þra sm̄ ecki finst j þre Ebresku Bibliu/Enn er þo j ordum og Atkuædum miøg lÿk ødrum Bokum Heilagrar Ritningar/z mæ-
xi Cap Dan tte vel reiknast mz þm̄/Þuiad hun er miøg good og nytsamlig/ til ad skilia Danielem i xj. Cap. Þuiad þ sama sm̄ Daniel hefur fyrerspad j nefndū Cap. vt af þre Suiuirding og Ogiæfu sm̄ koma mūdu yfer Israels Folk/ Þad seigist i þssare Bok vppfyllt og framkomit/sm̄ er vm Antiochum sem kalladist hinn Gøfge/z vm þa litlu hialp/og þær storu ofsokner Heidingia/og falskra Gyd inga/huad allt ad skiede a døgum þra Machabeis/Þar fyrer er oss Kristnum moñum nytsemd j ad lesa og kuña þssa Bok.

Antiochus merker Antachristum sa riette Antachristz þyrer þa sïjdustu hingat komu

Fyrst fyrer þa grein ad þsse same Antiochus er hallde ein Figura z Fyrermyndā Antachrist sins/ huer Antiochus soddan Suiuirding og foreydslu Gudligrar Þionustugiørdar vppsette j Jerusalem z j Gydingalande/ skamt eitt fyrer Christi Hingadburd og fyrstu hingadkomu Þa meigū vier þar vt af læra ad þeckia þañ Rietta Antachristū/s fyrer þa adra z sïjdustu Hingadkomu Christi/eydeleggia skal Christnena og Gudz Þionustugiørd nidurbriota. So ad vier ecki skielfunst þegar vier reynum slÿkt og siaum þ mz vorum Augum/Helldur sieum Hughrauster/og truum fastliga þui/ad vier samt mz Christnīne munum vardueitter/z at endalyktunum frelsadar verda/huersu mikel sm̄ ofsoknen verdur/Og þo at Dioffulleñ øde so reidur sm̄ mest ma hr̄. Þuiad vier siaum z formerkium nu þa sømu hialp(þo ad hun sie lÿtil z auduirdelig)s Almættugz Gud hefur vppbyriat oss ad veita.

Suerdit med hueriu Antachristuren verdur sleigen

Og þ hreina Heilaga Euangelium er þ Suerdit/mz hueriu Gudz þienarar a vorū døgū miøg ærliga sla vpp a Antachristen/og koma myklu til leidar/þo ad þ kosti þa mikillre ofsokn og Blodz vthellingu/Alÿka sem Gud a þm̄ Døgum hialp veitte sïjnu Folke fyrer suerd þra Machabeorum/ þo ad þ skiede ecke æn ofsoknar og mikillrar Hiartans Sorgar/ Þa hreinsudu þr samt Musterit/z vppbyriudu Gudz Þionustu aptur ad nyiu/ og samansøfnudu Folkenu aptur ad nyiu til ad vppbyria þa fyrre Rÿkiestiornan. Eins burtfægier z hreinsar Euangelium nu a vorum Døgum skwrgodauilluna/og so sem Christus seiger/ad Einglarner skulu j burt taka allar hneyxlaner vr hn̄s Rÿke/Og samansafna ad nyiu þm̄ riettruudu til þrar gømlu riettu Kristeligrar Truar/ og til sañra goodra verka og Guds Þionustu.

Huggū Kristña Maña a þss ū sydasta tyma

I annan mata/ ad vier skulum hugga oss þar vid/ ad Gud hialpade ecki at eins i mote Antiocho og Heidingium/ Helldur eirnen i mote þm̄

te þm̄

te þm Suikꝛrum og af Føllnum Gydingum/ sem ad fiellu til Heidingia og allan styrk veittu-
til ad Offækia Lýflata sitt eigit Folk ⁊ Brædur/ og ad giora þm allzhættad Hiartans angr/
So ad vier sieum stadfaster ⁊ Ohrædder/ Þo ad Falskristner ⁊ Villu Andar þr sm nu eru
ordner verer suikarar/ vppsetie sig j mote oss ⁊ Pijne ⁊ Plage oss vel hardliga/ ef ad þr giora
oss ei þyngre Pijnu ⁊ skada/ helldur eñ vor Antiochus edr Antachristus. Þuiad þta hefr Da
niel fyrersagt ⁊ kuñgiort oss þ til Huggunar/ ad þ hliote so ad skie og til ganga/ ad Syner
vors eigen Folks munu suiksamliga breyta vid oss/ ⁊ veita styrk til ad offækia oss med allre
Magt. Þar fyrer skulum vier ecki eiga storsbetra/ enn þau goodu Israels Børn ættu/ vn
der sijnum Antiocho edur Antachriste/ hia þra Følskum Brædrum.

Falsker Bræ dur giora skæstan skada.

Enn ad sijdustu vrdu þo samt þsser sømu Fiandmeñ ⁊ Forrædarar af Gude miøg makli-
ga og þungliga straffader/ ⁊ þra offokner/ Yfergangur ⁊ Suik vrdu ecki ohegnd. Huad vi'
og eirnen siaum mz glodum Augum vog goodu giede a vorum Antachriste/ Offoknurum og
Villumoñum/ ⁊ meigum þui vm lijda þra Ognan og Offokner/ Þui vier vitum visseliga ad
þr munu ecki slijkt til leingdar fremia/ enn sijdur þ allt framkuæma sem þr huxa/ Helldr mu-
nu þr snarliga fa sijn Forþienut laun/ so sem Antiochus ⁊ adrer Forrædarar feingu/ ⁊ slijkt
straff er allareidu miøg yfer þa komit/ ⁊ eykst dagliga/ þo ad þr blinder ⁊ forherdt' meñ skey
te þar eigi vm/ Þad vardar oss ei/ þr munu fiña þ so s hiner giordu/ Þad giefe Almattigur
Gud/ mz þui ad þr vilia ecke hafa þ ødruvijse/ ad þ mætte snarliga skie/ hñs Heilaga Naf-
ne til Helgunar/ og hñs Rijke til styrktar ⁊ til Huggunar øllum Harmþrungnum Hiørtum
sem eru Herteken i Diøfulsins og Antachristsins Rijke

Fyrsta Bok Machabeorum

I.

A Lexander Philippi son/ Kogr i Macedonia/ sa fyrste Monarcha
af Gricklande/ hñ vtdro af Lade Chitim/ ⁊ ætte margar Orrost
ur/ Hñ vañ sterk' Borger/ og hñ i hel slo Dariu Kong af Per
sia/ Þar ept' braut hñ vnd' sig adra Koga j ollu Londu/ Og
hñ reiste jafnan afra/ ⁊ vañ øll Lond ⁊ Kogarijke/ Og eingen
þorde honu i mote ad stada/ Og hñ hafde mektugt gott Strijdz
folk.

Alexander Monarcha kallast einualldz Kongr

Þa hñ hafde nu vnnit Kongarijken/ vard hñ Drambsamur/
og Fieck Sott. Eñ þa hñ sa ad hñ munde Deyia/ þa kallade
hñ til sijn sijna Høfdingia/ þr sm vpphøfdu alist mz honum fra
Barndomi/ Og hñ giorde þa at Høfudzmønum yf' Londen þa
stund hñ lifde. Þui nærst andadist Alexander/ þa hñ hafde Rij
ke i Tolf Aar.

Alexander rijkte xij Aar

Epter hñs Dauda kom Rijkit til hñs Høfdingia/ Þeir eignudust Londen/ hu Høfudzma
dur sijna Borg/ ⁊ þr giordu sig aller ad Kongum/ ⁊ þr ⁊ þra Epterkoendr Rijktu langa tij-
ma. Og þr ættu margar Orrostr sijn a mille/ Og þar voru myklar Hørmungar allstad' vm
allan Heimen.

Vpphaf Rijkis Antiochi hins gøfga var a cxxxvij are Griklandz rijkis/ Eñ fyrer hingadburden Christi clxxxvij ar

B Vt af einum þssara Høfdingia er gietin ein skadsamlig jll Root/ Antiochus sm kalladist
hiñ Gøfge hñ var settr j Gisling j Rom/ af Fodur sijnu Antiocho hinu mykla. Og þsse An-
tiochus hiñ Gøfge/ Hof sijna Rijkisstiornan a þui Hundradasta Seytianda og Tuttugasta
Aare Rijkisstiornar Grickia.

A þm tijma voru vonder menn j Israel/ sm Rædløgdu Folkenu ⁊ søgdu/ Lætu oss giora
Sattmala vid Heidnar Þioder s eru j kringum oss/ og vpptokum þra Gudzþionustu/ Þuiat
vier høfum mikid lidit sijdan vier settum oss vppi mote Heidingium. Þesse meining þock-
nadist þm vel/ Og nockrer af Folkenu voru sender til Kongsins/ hañ baud þm at vppbyria
Heidna sidu. Þa vppreistu þr Heidna leika til Jerusalem/ ⁊ hielldu ei leingr Vmskurnena/
og þr fiellu fra þm Heilaga Sattmala/ ⁊ hielldu sig eins sm Heidingiar/ Og þr vrdu øllugis
Forherdter/ til ad drygia alskyns skamer ⁊ Lostu.

C Þa Antiochus var nu Fullmektugr orden j sijnu Rijke/ Asette hñ sier ad þuinga vnder sig
Egiptalandz Kongarijke/ suo ad hñ hefde bæde Kongsrijken. Og hñ for til Egiptalandz mz

Ptolomeus Philometor

 myklum

myklum Vidurbuninge/mz Vøgnum/ Fijlum/ Riddaralide og SkipaFiølda og bardist vid Ptolomeum Egiptalandz Kong. Enn Ptolomeus ottadist z flyde vndan/Og þar Fiell fiøl de Egiptskra. Og Antiochus vann sterkar Borger Egiptalandz/z rænte þar myklu gotze og flutte i burt þadan

Antiochi æde i mote Musterenu og Jerusalem

Eñ þa Antiochus hafde vnnit sigur j Egiptalande/z for heim aptr/ a þui Hundradasta Fertugasta og þridia Aare/þa reiste hñ i giegnum Jsraels Land/ og kom til Jerusalem mz myklu lide. Og hñ gieck Drambsamliga jñ i Helgedóen/z liet burt taka Gullalltarit/Liosa stiakan z allt þ sm̄ þar til heyrde/Bordit a hueriu skodunarbrauden lagu/Bikarana/Skæl ernar/Gullskeidernar/Fortialldit/Koronuñar og þa Gullegu Fegurd Musterisins/z braut þtta allt saman j sundur/Og hñ tok Gull z Silfur/z kostulig Kier z þa Folgnu Fiesiodu/ allt þ hñ fañ/z flutte þ burt mz sier j sitt Land. Og hñ liet i hel sla marga meñ/z liet vt gā D ga suiuirdeligar Bifalningar. Þa var stort hiartās āgr j øllu Jsraels lāde z huar ō þr biug gu/Høfdingiarner voru hrygguer/ Ylldungarner Jomfrur z Kuinnr voru Sorgfullar/meñ z Kuiñur bæru sig Jlla/z allt Landit var Sorgfullt vegna slijks yfergangs ō þar skiede/Og allt Jacobs hus var fullt af Hørmung.

Jerusalem Rænd og ruplut og fiölde Folks i helsleigen

Og epter tuø Ar liden/þa sende Konguren eirn Høfudzmañ j Gydingaland/hñ kom mz myklu lide fyrer Jerusalem/og bad at þr skylldu vpplæta Borgarhliden fyrer honum/þa sky llde hñønguan skada giøra/Eñ þ var einsømun suik. Þa þr trudu honum z lietu hñ jnn j Borgina/þa fiell hñ yfer staden suiksamliga/og slo j Hel fiølda Folks af Jsrael/ og Rænte Staden og brende Hwsen/reif nidur Mwrueggena/og burtflutte Kuiñur z Børn z Kuikfie Og hñ giørde Dauidz Kastala styrkuan mz sterkum Mwrueggium z Turnum/z liet þang ad flock Ogudligra manna/ sem þar giørdu allt jllt. Og þr toku vr Borgiñe Jerusalem øll Vopn og allar Vister/og lietu þ vppi Kastalan. Og þr settust vm Helgedomen/og sætu vm Folkit sem til Musterisins gieck/z fiellu vt vr Kastalanum jñ j Helgedomen Gudz Þion E ustuna ad Forhindra/og þr vthelltu myklu saklausu Blode hia Helgedomenum/og Saurg udu hann.

Helgedomuren lagdz i eyde

Og Borgarmennerñ til Jerusalem fludu i burtu/ z þr añarligu voru epter i Jerusalem/ og þr sm̄ þar voru Odalborner vrdu ad vijkia. Helgedomuren vard i eyde/Hatijdardagarner vrdu einsaman Hrygdardagar/Huijldardagarner vrdu einsaman Hørmung/z øll þra Pry de vard ad ønguu. So dyrdlig og hæ sem Jerusalem hafde ædr verit/ so hryggelig z aum lig hlaut hun þa ad vera.

Antiochi skipan

Og Antiochus liet vtganga eitt Bod vm allt sitt Kongsrijke/ Ad allt Folk skyllde hafa eins hættada Gudz þionustugiørd. Þa yfergæfu allar þioder þra Løgmal/ z vrdu samþyck sidum Antiochi/Og marger af Jsrael samþycktust þssu/og Fornfærdu Skwrgodum/z saur gudu Huottdageñ.

Antiochus sende eirnen Brief til Jerusalem/z vm allar Borger Juda/huar jñe hñ baud F þm vpp ad taka Þionustugiørder Heidiña þioda/z at afleggia Breñeforner/ Matarforner Syndaforner j Helgedomenum/Huottdageñ og adrar Hatijder/Og skipade at saurga Hel gedomen z þ Heilaga Folk Jsrael. Og hñ liet vppreisa Alltare/Kirkiur og Skwrgod/ og offra Suijnakiøte z ødrum ohreinum Dyrum. Og hñ fyrerbaud Vmskurnena/ og baud ad venia meñ til allzhættar Suiuirdinga/ad þr skylldu gleyma Guds Løgmæle z Riettindū/ z taka vpp adra side. Og huer sm̄ ecki være hlyden Antiocho/þañ ættu meñ at lijflæta.

Saurgan Helgedomsins

Þetta Bod liet hñ vtganga vm allt sitt Kongarijke/og sette til Høfudzmeñ/þr sm̄ Folke nu skylldu naudga til ad hallda slijkt. Þesser vppbyriudu offraner j Juda/og budu at hallda þær. Og margt af Folkenu fiell til þra fra Gudz Løgmæle. Þeir drygdu allan Þilltskap j Landenu/og vtræku Jsraels Folk/so ad þr vrdu ad geyma og fela sig i Holum/suo sm̄ Flo tta menn.

cxlv Ar Casleu Suiuirding Foreydsluñar var vppsett a Gudz Alltare

A þui Hundrasta Fertugasta fimta ære/a þm fimta deigi Manadarins Casleu/ liet Kōg G Antiochus setia Suiuirding Foreydsluñar vppa Gudz Alltari/og hñ liet reisa Alltare i øllū Borgum i Juda/so ad menn opinberliga Fornodu Reykelsi og offrudu a strætunuum z huer fyrer sijnu huse. Og hñ liet i sundur rijfa Bækur Gudz Løgmæls/z breña þær / z i Hel slæ alla þa hia huerium ad fundust Bækur Gudligs Sattmæla/og alla þa ō hielldu Gudz Løg mæl. Og þtta giørdu þr mz sijnu Strijdsfolke huern Mæanud/þa Folkit til samans kom j Stødunum. A þm fimta og tuttugasta Deigi Manadarins/færdu þr Forner a þui Allt are sm̄ þr høfdu vppreist/i giegn Alltare DROTTINS.

Kuiñ

Kuinnurnar þær sm̄ Vmskaaru sijn Børn/ voru d repnar/so sm̄ Antiochus hafde skipad.
Forelldrarner voru Myrdter i sijnum Husum/og Bør nen voru þar vppheingd. Eñ marger
af Jsraels Folke voru stadfaster/& villdu ei eta þ ohreina/og lietu helldur drepa sig eñ ad þr
saurgudu sig/ Og villdu ecki falla fra Heilogu Gudz Løgmaale/Þar fyrer vrdu þr lijflatner.

II.

A NN þar var eirn Kieñemadur Matathias at nafne/sonur Johañis/sonar Matathias
Simions/vt af kyne Joarim af Jerusalem/hn̄ bio a Fiallenu Modin/hañ
atte sim̄ Sonu/Johañan huer ed nefndist Gaddis/ Simon mz vidurnefne
Thasi/ Juda mz vidurnefne Machabeus/ & Eleazar mz vidurnefne Aarō/
& Jonathan sa er kalladist Apphus/ Þesser Aumkudu þa myklu Eymd j Ju
da & Jerusalem
Og Matathias harmade seigiandi/Auui ad eg er fæddur til þss/ad eg verd at sia foreyd- Matathias
slu mins Folks/og þss heilaga Stadar/& sitia kyrr þar til/og laata Fiandmeñena drygia sitt Klögun
ofbellde. Framande menn hafa setst i Helgedomen/ og Mustere Gudz er so s̄ Bøluud mañ
eskia/ þss fegurd er i burt flutt. Þeir enu gømlu eru j Hel slegner a strætunum/ & æskumeñ
erner eru af añarligum j giegnum lagder. Rijkit er ordit til hlutskiptis øllum Heidingium s̄
þ ræna/øll þss vegsemd er i burtu/Þad var ein Drottning/enn nu er þ ein Ambatt. Siaed
vor Helgedomur vor Lofstyr og Hroosan er j burt/ Heidingiar hafa þ i eydelagt/ Huer vill
B enn nu hafa lyst ad Lifa? Og Matathias sūdur reif sijn klæde/ hn̄ & hn̄s syner/& jklæddust
seckium/og syrgdu miøg. Antiochi Høf
Þa ed Høfudzmenn Antiochi komu og þangad/ at naudga þm sm̄ flued høfdu j þañ stad udzmenn hönd-
Modin/ til at falla fra Gudz Løgmale/ og ad offra Fornum og Reykelsi/ Þa fiellu marger la vid Mata
fra Jsraels folke til þra(Eñ Matathias og hn̄s syner blifu stadfaster)og Høfudzmeñerner thia
Antiochi tøludu til Matathias/Þu ert eirn Hellste/& Megtugaste i þssum stad/og þu hefur
marga sonu og fiølda ættmanna/Þar fyrer gacktu fyrstur fram̄/og giør þ sm̄ Konguren he
fur skipad/so sm̄ øll Lønd hafa giør/ og þr menn Juda sm̄ enn nu eru i Jerusalem/ þa mū
Konunguren Nadugur vera þier & þijnum Sonum/& giefa þier Gull og Silfur og myklar
Gaafur.
Þa sagde Matathias Diarfliga til þra/Þo ad øll Lønd sieu Antiocho hlyden/& hū madr Matathias
falle fra Løgmaale siña Fedra/og verde samþycker Konungsins Bode/Þa skal huerke eg nie Andsuar og
miner Syner & Brædr falla fra Løgmaale vorra Fedra. Þad Forbiode Gud/Þad er oss ec- stadfesti
ki gott ad vier skulum falla fra Gudz Orde og Løgmaale. Vier vilium ecki samþyckiast bo
de Antiochi/og eigi vilium vier Fornfæra/og falla fra voru Løgmale/og vpptaka adra sidu
C Þa hn̄ hafde þtta talad/þa gieck eirn Gydingur fram̄ ad j augsyn allra þra/og Offradi
Skurgodenu a Alltarenu j Modin/so sm̄ Konunguren hafde bodit. Þad liet Matathias
& þ særde hn̄s hiarta/& hn̄s Vandlætig brañ vegna Løgmalsins/& hn̄ hliop þangad ad/& j Matathia
Hel slo þañ Gyding hia Alltarenu/og þañ Høfudzmann Antiochi/Og hañ slo Alltarit vm Vandlæter veg-
koll/& vandlætte vegna Løgmaalsins/so s̄ Phineis giørde vid Samri Salomi son. Og Ma na Løgmalsins
tathias kallade mz hærre røddu vm allan staden/ Huer hn̄ vandlæter vegna Løgmalsins/og Num. xxv
vill hallda Sattmalan/hn̄ drage mz mier vt af Stadnum. So flyde hn̄ og hañs syner vppa
Fiallit/og yfergaafu allt þ þr attu i Stadnum. Og marger gooder meñ flydu burt vt j Ey-
demerkur/ og hielldu sig þar mz Kuinnum og Børnum og þra Kuikfie/ Þuiad Ofrijkit var
of mijkit ordit.
D Eñ þa Konūgsins Folk til Jerusalem j Dauidz Stad heyrde/ ad nockrer reistu sig vpp a
mote Konungsins bode/ & voru burtfarner af Stødunum/ ad fela sig & hallda sig Heimug-
liga j Eydemørku/og ad margt Folk var vtfarit til þra/ Þa toku þr sig vpp mz skynde/a
Þuottdeigi/ad yferfalla þa/og lietu seigia þm/Vilie þier eñ nu ecke hlydner vera? Fared vt
hiedan/og giøred epter Konungsins skipan/þa skulu þier lifa. Þar til suørudu þr/Vier vil
ium ei fara vt/vier huxum & ecki ad saurga Þuottdagen/ so sm̄ Konunguren bydur. Og þr
sm̄ vtan til voru/soktu ad Bergenu/enn hiner þar jñe veittu øngua Vørn/og ei kr studu þr
vt einum steine/luktu & ei bergid aptur/& søgdu/Vier vilium so deyia j voru sakleyse/Himen
og Jord skulu vitne vera at þier deydit oss mz Vallde & Ofrijke/J þann maata vrdu þr þar

 inne

Þusund Gydingar i Helslegner

jnne yferfallner a Þuottdeigi/og Lijflatner mz sijnum Kuinnum Børnum og Kuikfie/nær
Þusund manna.
Þa ed Matathias og hn̄s syner heyrdu slijkt/hørmudu þr þ miøg/ z þr føludu sijn a mil-
lle/Ef ad vier vilium giøra lijka sm̄ vorer Brædur/ z veria oss ecki fyrer Neidingium/ at þiar
ga voru lijfe og Løgmæle/ þa verdū vier auduelldliga mz ollu af þm afmæder. Og þr sam E
toku þ mz sier/Ef ad þr yfer falla oss a Þuottdøgum/þa vilium vier oss veria/so ad vier dey
ium ecki aller/Lijka so sem vorer Brædur/þr er i Hellerenum voru Myrdter.
Og þar kom til samans mikill fiølde Goodra manna/þr ed all' voru stadfaster i Løgma
lenu/Og aller þr sm̄ ad flydu fyrer Ofrijkenu/komu til þra. Þar fyrer esldu þeir styrk/og j
Nel slogu marga Ogudliga og affallna j sinne Vandlætingu z Reide/ En̄ þr s vndan kom
ust toku ꝏ ræs og flydu til Neidingia. Þui næst for Matathias z hn̄s Vin' diarfliga vm
kring j Israels Lande/ z nidurbrutu aptur Olltorin/ z vmskaru Bornen/þau s eigi voru en̄
vmskorin/ z yferfiellu þa Ogudligu. Og þ Luckadist þm vel/at þr hielldu Løgmælenu/j mo
te allre Magt Neidingianna z Konunganā/so at þr Ogudhræddu vrdu ecki Herrar yfer þm

Matathias amin̄et og huggar Sonu sijna þyrer sin̄ dauda

En̄ þa Matathias var miøg a Efra alldur hnigen̄/ talade hn̄ til sinna Sona ædur hn̄
andadist/ Mikit Ofrijke z Ofsokn/ z ein stor Grimd og þungt straff er komit yfer oss. Þar F
fyrer kiærer Syner/ vandlætit vegna Løgmælsins/ z vogiet ydru lijfe vt vegna Sattmalās
vorra Forfedra. Og hugsit vm þa giorninga sm̄ vorer Fedur giordu a þra Døgum/ þa mu
nu þier odlast sannan Heidur z eitt Eilijft Nafn.
Gen. xxij — Abrahams vard Freistad/og hn̄ var stødugur i Trun̄e/ Þad vard honū reiknad til Riett
lætis
Gen. xli — Joseph hiellt Bodordit j sijnum Motgange/Og er eirn Herra orden j Egiptalande.
Num. xxv — Phinees vor Fader vandlætte Gude til Dyrdar/og ødladist Sattmalan/ad Kien̄emans-
skapuren skylide hia honum blijfa.
Josue i — Josua giørde þ sm̄ honum var bifalad/ Þar fyrer vard hn̄ hin̄ ædste Høfdinge j Jsrael.
Num. xiiii — Caleb bar vitne og auijtade Folkit/ Þar fyrer ødladist hn̄ eitt sierligt Arfskiptte.
David — David var trufastr z Riettuijs fyrer Gude/ Þar fyrer erfde hn̄ Kongsrijkit æfinliga
Elias — Elias vandlætte fyrer Løgmalit/og var numen til Himens.
An̄ania Azaria og misael trudu/ z voru frelster af Elldenum.
Daniel — Daniel var frelstr fra Leonunum fyrer saker sijns Sakleysis.
So skulu þier hyxa/huad a hueriū tijma skied er/þa munu þier fin̄a/ at aller þr s Gude trey G
sta/þr verda aller vardueitter. Þar fyrer hrædist ecki Neitingar þra Ogudligu/ Þuiad þra
Vegsemd er Ohreininde z Madkar/J Dag er hn̄ vpphafen̄/A Morgun liggr hn̄ fallen̄/z
er ecki meir til/þa hn̄ er orden aptur ad Jørdu/og hn̄s Asetningur er orden ad øngu
Þar fyrer Kiære Børn verit Ohrædd/og halldit fastliga Løgmælenu/þa mun Gud giø-
ra ydr Dyrdliga aptr ad nyiu. Simon ydar Broder er Hyggen/ hlydet honū so sm̄ Fodur.
Judas Machabeus er sterkur sm̄ ein Kempa hn̄ skal vera ydar Høfuds madr og Hertuge.
Og kallit til ydar alla þa sm̄ Løgmælit hallda/Hefnit þss Ofrijkis sm̄ giørt er ydru Folke/
og endurgialldet Neidingium suo sm̄ þr hafa Forþient/Og blijfed aluarliga vid Løgmælit.

Matathias andadist a cxlvi are

Þui næst Blezade hn̄ yfer þa/og safnadist til sin̄a Fedra/ og Andadist a þui Hundrada
sta fertugasta og siotta are. Og hn̄s Syner Jørdudu hn̄ j sin̄a Fedra Grøf til Modin/
Og allur Jsrael Harmade hann miøg

III.

Judas Machabeus

G Judas Machabeus kom i sijns Fødurs stad/Og hn̄s Brædur/og aller A
þr s sier hofdu halldit til hn̄s Fødurs/ hialpudu honum i mote Ouinunum/
og þr slogu þa gladliga. Judas aflade Folkenu mikillrar æru/Hn̄ tok ꝏ
sig sijna Brynnu so sm̄ eirn Kappi og hlifde sijnu Herlide mz sijnu Suerdi.
Hn̄ var Fullhugadur sm̄ eitt Leon/og Diarfur sem eirn Gren̄iande Leons-
huelpur/þa hn̄ hefur nockra Brad
Hn̄ leitade þra affollnu og Ogudligu/ sm̄ naudgudu Folkenu til ad falla fra Løgmæle-
nu/og hn̄ straffade og vppbrende þa/so ad Ouinerner voru hrædeer fyrer honum allauegana
og flydu/ z Hijdin'garner vrdu nidur lækkader/Og hn̄ hafdi Luckū z Sigur. Þetta mislijkade
mør-

mørgum Konungum. Enn Jacob var þ eirn Føgnudur/ og þm eilijfur Prijs z æra. Hann dro j giegnum Borgernar Juda / og afmædde þar inne þa Ogudligu til ad snua Reidinne fra Israel. Og hñ hafde mikin Lofstyr allauegana j Landenu/so ad aller nidurþryckter hlupu til hñs.

B Þar i mot dro Apollonius eirn mikinn Her til samans af Heidingium og af Samaria/at beriast i mot Israel. Þa Judas þ heyrde/for hñ honum i mote og Bardist vid hñ/og j Hel slo hñ z mikinn fiolda Ouinanna mz honum/Enn þr sem vndan komust þr flydu. Og Judas fieck Herfangit/og hñ tok Apollonij Suerd/ þ bar hñ sijdan so leinge hñ lifde. Apollonius j hel sleigen

Epter þtta þa ed Seron Høfudzmadr i Syrlande/ heyrde at þr godu hielldu sier til Juda/Og ad þar var fiolde Folks til samans/ þa sagde hñ/Eg vil vinna Frægdar verk/so ad eg verde prijsadur j øllu Kongs rijkenu/Og eg vil sla Judam og hñs Selskap/sm Forakta Kongsins bod. Þar fyrer bio hñ sig til/ z dro fram mz mikille Magt/ad hefnast a Israel/og þr komu allt til Bethoron. Seron

E Þa For Judas j mote hñm mz eirn lijten flock manna. Og er þr sau Ouinena/ þa søgdu þr/Vier erum faer/ z þar mz erum vier vanmegna af Føstu/Huernen gietum vierr barist vid so megtugan og mikin Fiolda? Enn Judas sagde/ Vel ma þ skie ad faer giete sigrad marga/Þuiad Gud kann so vel ad giefa Sigur fyrer fa so sm fyrer marga. Þuiad Sigurenn kiemur af Himnum/ z ei fæst hñ mz myklum Mannfiølda. Þeir treysta vppa sijna myk-la Magt/ z vilia Deyda oss/og Ræna vorum Kuinnum z Børnu. Enn vier neydunst til ad veria oss/og ad beriast fyrer voru lijfe z Løgmaale/Þar fyrer mun Gud afmaa þa fyrer vorum Augum/Þier skulut ei þa hrædast. Judas talar fyrer sinu Lidi

Þa hñ hafde þtta talad/ Fiell hñ yfer Fiandmennena/adr enn þa varde/ z slo Seron z hñs Folk a flotta/og rak flottan fra Bethoron ofan a sliettlendit/og slo i Hel atta Hundrut/ enn hiner adrer fludu j Philisteis Lãd. So kom ein hrædsla yfer allt Folk vmhuerfis þa/fyr' Juda og hñs Brædrum/ z Rycktid af Juda z hñs verkum/barst vt vm øll Lønd/Þad kom z so fyrer Kongen. Seron z hñs Folk verdur i Helsleiged dccc

D Þa Anthiochus heyrde nu allt þtta/vard hñ æfarreidr/og sende vt og liet vtbioda Leidangre vm allt sitt Kongarijke z samansafnade stormyklum Her/ Og hann tok a sijnum Fiehlodu og gaf maala til eins ars/ z baud ad menn skylldu æfijd vera wibwner. Enn þa hñ sa/ad hñ hafde ecki noga Peninga/og ad þ Land kunne ecki mikit ad giefa vegna þss Strijds sm hañ hafde nu leinge fært j mote Løgmaalenu. Þa ottadist hñ ad hñ munde ecki leingr gieta haft so storan Kostnad/sem hñ hafde haft allt þangad til/þa hñ hafde Maala og gæfur vtgiefit meir enn aller adrer Kongar fyrer honum. Þar fyrer vard hñ hryggr/ z for j Persialand ad skatta þ sama Land/ z fie til samãs at draga.

E Og hñ liet eirn Hofdingia j Landenu epter/sa hiet Lysias/þennan giørde hñ ad Høfudzmanne yfer allt Kongsrijkit/fra Euphrates allt ad Egiptalande/og bifalade honum sin Son þann vnga Anthiochum/ a medan hñ være vr Lande. Og hann liet epter hia honum helming Hersins og Fijlanna/ og gaf honum bifalning yfer øllum Maalaefnum/ Lijka eirnen yfer Juda og Jerusalem/ad hann skyllde senda þangad meira Lid/ad eydeleggia þad Folk sm epter var j Israel z Jerusalem/og ad skipta landenu mz Framande møñum/ z innsetia Heidingia þar i alla Stade. Lysias

A þui Hundradasta Fertugasta og siøunda are/ reiste Konguren vt af sinne Borg Anthiochia/ yfer vm Euphrates vppi Vpplønden. Enn Lysias vtualde nockra Hofdingia/ af Konungsins Vinum til Høfudzmanna/ Einkum/ Ptolomeum son Dorimenis/Nicanor og Gorgiam. Og hñ fieck þm Fiorutijger Þushunder Fotgøngulidz/ z siø Þushund Riddara/ so ad þr skylldu draga inn i Gydingaland/og afma Gydingana so s Konguren hafde bifalad. Þa ed þr voru nu af stad farner mz þenna Her/þa settu þr fyrst sijnar Tiallbwder hia Am ao a þm vijdu vøllu. Enn s Kaupmennerner j Løndunum allt vm kring heyrdu þtta/komu þr til Herbudanna/hafande mz sier nægd Fiar/ad kaupa Israels sonu sier til Þræla. Og af Syrlande og fra ødrum Heidingium þa kom til þra enn meira Lid. Ptolomeus Nicanor Gorgias

F Sem Judas og Brædur hñs sau nu/ad Offsoknen vard stærre/ z ad Ouinerner lægu vid Landamerken/og fornumu ad Konguren hefde bodit at eydeleggia allan Juda/þa voru þeir ohrædder/ z høfdu samtøk mz sier ad þr villdu hialpa sijnu Folke/ z beriast fyrer þa enu Hei løgu. Þar fyrer kølludu þr Strijdz folkit til samans/ad þr være huer hia ødrum/og gæfe giætur ad nær ed þr skylldu yferfalla Ouinena/ z ad þr bæde huer mz ødru til Gudz vm nad og Hialp. Judas

Enn a

Jerusalem j eyde og Helgidomuren saurgadr

En̄ a þm tijma var Jerusalem i Eyde/ z eingen Borgare hafde þar sin̄ Bustad/ z Helgidomuren var saurgadr mz Skwrgodum sm̄ þangad voru sett/ z Neidingiarner høfdu Kastalan̄ jn̄e ad hallda/ og øll Vegsemden var burtteken fra Jacob/ z men̄ heyrdu huerke Pijpna hliod nie Hørpuslag.

Þar fyrer safnadist Folkit til samans j Mispath/ gagnuart Jerusalem/ Þuiat i fyrndin̄i pløgudu men̄ ad bidiast fyrer j Mispath. J þssum stad komu þr nu til samās/ Føstudu þar og j klæddust Seckium/ jusu Osku yfer Høfud sier/ z sundurrifu sin klæde. Og þr baru fram̄ Løgmaals Bækurnar/ epter huerium Neidingiarner soktu/ ad skrifa og Vppmala þar a sijn Skwrgod. Þeir høfdu þangad þau Kien̄eman̄ligu Klæden/ Frumburde z Tiunder/ z giør du Nazareos/ s̄ hallda skylldu þra tilsetta tijma/ og þr baru sig jlla/ kallande vppi Himinen/ Huert skulum vier flytia þtta? Þuiad þin̄ Helgedomur er saurgadur/ þiner Kien̄emen̄ eru j burt rekner/ Og sia þu/ aller Neidingiar reisa sig vpp j mot oss so ad þr afma oss mz øllu. Þu veist huad þm byr j skape j giegn oss/ Huernen getum vier stadist fyrer þm/ vtan þu hialper oss/ vor Gud. G

Judas kalar fyrer sinu Lide

Þar epter liet Judas kalla Folkit til samans med Herlwdrum og til skipade Fylkingar/ Høfudzmenn og Hertuga þa sm̄ Lidenu skylldu fylkia. Hn̄ liet og eirnen vthropa/ ad huer sm̄ Hws hefde j byggingu/ edur sig villde gipta/ edur Vijngard være ad planta/ edr være hræd dur/ ad þr mættu fara heimaptur/ so sm̄ ad Løgmaalit slijkum giefur heimfararleyfe. Epter þtta reistu þr fram̄ og settu eirnen sijnar Herbwder vid Am̄av mot Sudrenu. Og Judas a minte sitt Folk og sagde/ Tilbwed ydur og verit oskielfder/ so ad þier sieud a Morgun reidubwner ad beriast j mote þssum Neidingium/ s̄ atla sier j eyde ad leggia oss og vorn Helgedō. Betra er oss ad vier føllū j Orostu/ en̄ ad vier sian̄ slijka Hørmung a voru Folki z Helgedome/ Enn huad Gud a Himnum vill/ þad skiedur.

IIII.

Gorgias

OG Gorgias tok til sijn sim̄ Þushundrud mās/ z Þusund Riddara hina bestu/ og for Heimugliga vm Nottina burt til Herbwda Gydinga/ viliande yfer falla þa ouarliga/ Og nockrer af þm sm̄ Kastalan̄ høfdu jn̄e haft hann ad varduei ta/ þr fylgdu þssu Lide. En̄ Judas var fyrre vppi og hn̄s besta Lid ad hn̄ kiæme fyrre z fielle yfer Ouinena/ Og hn̄ slo þa a medā þr lꜳu so dreift hier og huar A

Þa Gorgias kom nu j Herbwder Juda/ fann hn̄ þar ønguan/ þa for hn̄ epter þm a Fiallit/ z meinte ad þr hefde flued fyrer honum. En̄ Judas flytte sier/ so ad hn̄ kiæmiest snem̄a morgūs a sliettlendit mz þriar Þusunder man̄a þr ed þo ønguar Bryniur høfdu/ vtā ad eins sijn klæde og Suerd. Þa þr sꜳu nu ad Ouiner voru vel Bryniader/ z høfdu stercka Fylking Riddaralidz/ og voru rietter Strijdzmenn/ þa sagde Judas til sin̄a Manna/ Hrædist ecki þen̄an mykla Mannfiolda/ z skielfist ecki fyrer þra Magt/ Min̄ist a þ huernen vorer Fedur voru Frelsader j þui Rauda Hafe/ þa Pharao for epter þm mz myklu Herlide. Køllum til Himinsins/ þa mun DROTTIN verda oss Lijknsamur/ og min̄ast a þan̄ Sattmala/ sm̄ han̄ giørde vid Fedur vora/ Og hn̄ mun afma Ouine vora fyrer vorum Augum. Og aller Neidingiar skulu formerkia/ ad Gud er sa sm̄ annast Jsrael/ Hialpar z frelsar. B

Exo xiiij

Neidingiar komu a Flotta

Þegar Neidingiarner sau nu/ ad Judas kom i mote þm/ þa foru þr og vr Herbwdunum til motz vid Judam. En̄ Judas liet blæsa j Herlwdra og fiell yfer Ouinena / Og Neidingiar vrdu slegner a flotta/ so ad þr flydu yfer vm Sliettlendit/ og þr sm̄ seinaster voru vrdu j giegnum lagder/ Þuiad Judas rak flottan̄ allt til Assaremoth/ z til Edoms vallar/ j mot Asdod z Jamnia z þar Fiellu nærre þriar Þusunder man̄a.

En̄ þa Judas kom aptr/ baud hn̄ sijnu lide og sagde/ Þier skulut ecki Herfang taka/ Þui ad vier eigum en̄ nu eina Orostu epter/ Gorgias og hn̄s Lid er fyrer oss a Fiøllunum/ þar fyrer farit mz fylktu lide z veriet ydur. Epter þ þa at þier hafed Ouinena sleigit/ þa meigi þi taka Herfangit ohrædder z ad Haskalausu.

Þa Judas talade þtta/ Liet sig j Liose ein Fylking a Fiallenu. Og Gorgias sa ad hn̄s Lid var fallit og Herbwdernar vppbrendar/ Þuiad hn̄ sa Reyken huar af han̄ merkte huad j hafde giørst/ Þar til sa hn̄ Judam z hn̄s Strijdzfolk a Vijgvellenum bwid til Bardaga/ Af C

þessu

þessu skielfdist Gorgias miøg/ og flyde i Neidingian̄a land. So snere Judas aptur at ræna
Herbwdernar/ og hn̄ fieck þar mikid Herfang/ mikit Gull ⁊ Silfur/ Silke ⁊ Purpura ⁊ stor
mikit Fie. Epter þtta foru þr heim/ þackande ⁊ Lofandi Gud mz Saung ⁊ søgdu/ Þacker
giøred DROTTINE/ þt hn̄ er godr/ og hn̄s Myskunseme varer ad eilijfu/ A þssum Deigi Psal. cxviij
fieck Jsrael Dyrdligan Sigur.

En̄ Neidingiar þr sm̄ vndan høfdu komist/ þr komu til Lysia/ ⁊ søgdu honum huersu þm
hafde geingit. Þa Lysias heyrde þtta vard hn̄ miøg Hryggur/ af þui ad þtta hafde ecki tek Lysias safnar
D ist so sm̄ Konguren hafde bifalad. Þar fyrer safnade Lysias Lide myklu ad nyiu til epter ko- Lide
mande Aars/ Sextijger Þushunder Fotgøngu lidz/ ⁊ fim̄ Þushunder Riddara/ til ad afmæ
Gydinga. Þetta Lid reiste j Idumeam/ ⁊ sette sijnar Herbwder hia Bethzura. Þangad kō
og Judas med Tiu Þus hundrut manna.

En̄ er hn̄ sa ad Uuiner høfdu so stormiken Her/ þa badst hn̄ fyrer og sagde/ Lofadur siert Bæn Jude
þu Jsraels Frelsare/ þu sm̄ fyrer Hønd þins þienara Dauidz hefur sleiget þan̄ stora Risa/ i. Reg. xvij
og hefur heilan Her Neidingian̄a giefit j hendr Jonathe Saul sonar/ ⁊ hn̄s þienara/ Eg bid
þig/ ad þu villder þssa vora Uuine eirnen giefa j hendur þinu Folke Jsrael. So ad þr med
sin̄e Magt verde skam̄ader. Gief þm eitt Hrædt ⁊ Blaudt hiarta/ Sla þm nidur mz Suer
de þra sm̄ þig elska/ so ad aller Lofe og Prijse þig sm̄ vidurkien̄a þitt Nafn. Þui nærst fiell Af Lysias
hn̄ yfer Uuinena. Og Lysias misti nær fim̄ Þushunder man̄a. falla v. M manna

En̄ sm̄ Lysias sa sitt Lid flyia/ og ad Gydingar voru oskielfder/ og ad þr voru reidubuner
bæde ærliga at Lifa ⁊ ærliga at deyia/ þa Reiste han̄ ofan til Antiochiam/ ad safna Lide at
nyiu/ ⁊ at draga en̄ mz meira Lide i mote Gydingum.

En̄ Judas ⁊ hn̄s Brædr søgdu/ Fyrst at vorer Uuiner eru a flotta rekner/ þa lætū oss fa
E ra vpp ⁊ hreinsa Helgedomen aptur. Þar fyrer kom allt Strijdzfolkit til samans/ og fooru
huer mz ødrū vppa Fiallit Zion. Og þa þr sau huernen Helgedomuren var j eydi/ Alltarit
saurgat/ Porten vppbrend/ og Fløturen þar vm kring mz Grasi vaxen/ so sm̄ skogur edr Hæd Helgedōuren
Og at Prestan̄a Capellur voru nidurfallnar/ Þa sundurrifu þr sijn Klæde/ ⁊ bæru sig miøg hreinsast at nyu
Hørmuliga/ dreifdu Øsku yfer sijn Høfud/ fiellu fram̄ a sijnar Asionur/ bliesu i Basunr/ ⁊
hropudu vppi Himinen.

Og Judas vtualde eirn flock/ til at hamla Uuinunum j Kastalanum/ so ad þr fielle ei vt
a medan hn̄ liet hreinsa Helgedomen. Og hn̄ tok þa kiennemen̄ til sijn sm̄ ecki høfdu saurg
ad sig/ helldur høfdu stadfaster stadit j Løgmælenu/ Þesser hreinsudu Helgedomen/ ⁊ burt ba
ru Suiuirdingarnar ⁊ þa ohreinu steina j eirn Uuijgdan stad.

Og mz þui at Brenneforna Alltarit var saurgat/ þa hielldu þr Ræd/ huernen þr skylldu
þar mz fara. Og þr fundu eitt gott ræd/ einkum þtta/ At þ skylldi mz øllu nidr briotast/ suo
at þar kiæme ei hneyxlan af/ mz þui at Neidingiarn' høfdu saurgat þ/ Þui vard þ mz øllu Alltarit vpp-
F nidurbrotit. Og þr geymdu þssa steina a Fiallenu/ vid Hwsit j einum sierligum stad/ Þar byggist ad nyiu/
til at einhuer Spamadr kiæme sm̄ þm segde/ huad þr skylldu þar mz giora. En̄ þr toku ad- og þau Heiløgu
ra nyia ohøggna Steina/ so sem Løgmælit kien̄er/ og vppbygdu eitt nytt Alltari/ lijka suo s̄ Kier smidast etc
hid fyrra hafde verit. Og þr bygdu Helgedomen vpp aptur/ og Sæten/ og Kien̄iman̄a Ca
pellur i husenu. Og þr lietu smijda ny Heiløg Kier/ þan̄ Gulliga Liosastiakan. Reifunar
Alltarit/ ⁊ Bordit/ ⁊ settu þtta aptur i Musterit. Og þr gæfu Reykelsit a Alltarit/ ⁊ tend-
rudu Lampāa a Liosastiakanū/ at þr skylldu lysa i Musterenu. Þeir løgdu ⁊ Braud a Bord
it/ og vppfestu Fortialldit/ ⁊ biuggu til allt Mustered ad nyu.

Og a þm Tuttugasta ⁊ fimta deigi hins Niunda Manadar s̄ kallast Casleu/ a þui hun Fornfæring
dradasta Fertugasta ⁊ Attunda ære/ stodu þr ærla vpp/ ⁊ fornfærdu at nyiu epter Løgmæle byriast ad nyiu
nu yfer Bren̄eforna Alltared. Þetta var þ fyrsta Offur/ sijdan at Neidingiar høfdu saur-
gat Helgedomen̄/ Og þtta Offur vppbyriadist at nyiu mz Lofsønguum/ Hliodpijpum/ Hør-
G pum ⁊ Symbalis. Og allt Folk fiell fram̄ a sijnar Asionur tilbidiande ⁊ lofande DROT
TIN a Himnum/ huer ed þm hafde giefit Farsælld og Sigur. Og þr hielldu Hatijd hins
nyia Alltaris/ j Atta Daga/ ⁊ fornfærdu þar a bren̄eforner ⁊ Þacklætis forner mz Fagna-
de. Og þr Pryddu Musterit mz Forgylltum Krønsum ⁊ Skiølldum/ ⁊ giørdu nyiar Dyr ⁊
Capellur. Og stor mikill Føgnudur var mz Folkenu/ at su Smæn var fra þm teken/ huer- a
ia Neidingiar høfdu þm vppalagt. Og Judas ⁊ hn̄s Brædur og allt Folkit samtoku med Casleu)
sier/ ad men̄ skylldu ærliga fra þm fimta ⁊ Tuttugasta deigi Manadarins a Casleu/ hall- Er Nouembris
da Hatijd hins nyia Alltaris ætta Daga j samt/ mz Føgnude ⁊ Þackargiørd. Manudur

Og þr

Og þr vppbygdu stercka Mwruegge z Turna j kringum Helgedomen vppa Zions Fialle/ so at Heidingiar skylldu ecki jnntaka og eydeleggia Helgedomen so sem fyrr/ Judas sette til Strijdzfolk þ s Helgedomen skyllde varduеita. Nu giørde z Bethzura sterka/ So at Folked hefde eitt styrckt Vijgie j mote Idumea/ huar þr kunne at hallda sig og veriast. Bethzura

V.

A

Ø s Heidingiar allt vm kring heyrdu þta/ at Alltarid var vppaptr reist at nyiu/ z Helgedomuren hreinsadr var/ þ gramdist þm miog/ z toku sier fyrer hendur at afma alla Jacobs Kynslod/ z toku til at Lijflata Gydinga i øllum þra Landamerkium.

Syner Esau. Enn Judas reiste jnn j Idumeam j mote Esau Sonum/ og yferfiell þa j Arabath/ þar sem þeir høfdu vmkringt Israels Børn/ og hann slo j Hel marga Idumeos/ og rænte þa. Syner bean Og med þui at Beans syner høfdu bæde verit Otruer og Myrdt Israel a Vegenum/ þa mintist Judas og eirnen þra/ og settist vm þeira Borg/ og brende hana vpp mz øllu þui sem þar var jnne. Epter þtta reiste hn a mote Amons sonum/ þeir voru vel vidbwner/ z høfdu Fiølda Lidz/ og eirn Høfudzmann Timotheum/ Þar fyrer atte Judas margar Orrostur vid þa/ z Fieck Sigr/ z vann Borgena Jazer/ mz ødrum vmliggiande þorpum/ Þui nærst reiste hn heim aptur i Judeam. Amon Timotheus

Neidingiar þreyngia a alla vega ad Israel. Þeir Heidingiar sem biuggu i Galaath voru z eirnen vpp j mote Israel/ j þra Landamerkium/ at afma þa. Enn Folkit flyde j þann Kastala s nefndist Datemann/ z sende skrif til Judas og hns Brædra/ so lœtande/ Aller Heidingiar vmhuerfis oss eru til samans komner oss j mote/ og vilia eydeleggia oss alla/ Timotheus er þra Høfudz mann/ og þr atla sier ad strijda og storma vppa Kastalan/ þangad s vier flydum. Þar fyrer bidium vier ad þu komer oss til hialpar/ z Frelser oss/ þt vier høfum litinn Lidzafla/ Þuiad Ouiner hafa marga j Helsleigit/ og i Tubin hafa þr drepit Þusund mans/ og rænt þra Kuinnum z Bornum z Gotze. Þa þeir lœsu þetta Brief/ þa komu enn fleire Sendemenn vr Galilea/ med sundurrifnum Klædum z søgdu þau Harma tijdinde/ ad Heidingiar vr øllum Borgum vmhuerfis færi mz Herskillde j giegnum Galileam/ vr Tolemais/ Tyrus og Zidon/ z at allt Galilea Nierad være fullt Ouina/ s villdu Eydeleggia Israel. B Tubin Galilea

Sem Judas z Folkit heyrde nu þta/ toku þr Raad/ huernen at þr giæte hialpat sijnu Brædrum j þssare Neyd. Og Judas bifalade sijnum Brodr Simon/ at hn skyllde vtuelia sier sierligan Flock/ og fara j Galileam/ Brædurnar þar ad frelsa/ Enn hn og hans Broder Jonathas skylldu fara j Galaad. Og hn sette Joseph Zacharias son z Azaria/ Høfudzmenn/ yfer þ Folk sem Heima var epter/ at varduеita Judeam. Og hn skipade þm ad þr skylldu stiorna Folkenu/ z fara ecki vt/ z giefa sig ecki j mote Ouinum fyrr enn hn kiæme aptur

Simon Og Simon for j Galileam mz þriu Þusund manns/ Enn Judas z atta Þushund manna mz honum foru j Galaad. Þa Simon kom nu j Galileam/ atte hn marg' Orrostr vid Heidingia/ z fieck jafnan Sigr/ Og hn ellte þa allt til Porta Ptolemais stadar/ So at þar fiellu þriar Þushunder Heidingia/ z Simon rænte þa. Þui nærst kom hn aptur til sinna Brædra j Galileam/ z til Arabath/ z baud þm ad reisa mz sier til Judeam mz Kuinnum z Børnum/ z hn flutte þa þangat mz storre Glede. C Þriar Þusund der Heidingia fiellu

Judas Machabeus Nabathei Enn Judas Machabeus z Jonathas Broder hns/ reistu yfer vm Jordan/ j Eydemørku þriggia dagareisu. Þa komu til þra Nabathei/ z toku blijdliga vid þm/ z søgdu þeim fra hunnen ad þ geinge þra Brædrum j Galaad/ z ad marger være Fiotrad' burtflutter til Barаza/ Bosor/ Alma/ Casbon/ Mageth z Charnaim/ huad allt at være storar z sterkar Borg' So z þa være marger Herteknar j ødrum Borgum j Galaad. Þar fyrer kom þm þ saman at þr strax ad Morgne skylldu reisa til þssara sterku Stada/ z storma vppa þa. Og Judas snere aptur eina Dagferd/ og strijdde vppa Staden Bosor/ z kom þm a ouart/ z hn vann hn z liet j Hel stinga allt þ sem þar var Kallkyns jnne. Bosor

Epter þ reiste hn vm Nattartijma til þss Kastala/ þar jnne hns Brædur voru vm kringder. Og i þui sama sem hn kom þangat vm Morgunen/ þa leit hn þar eirn mikinn Megtug ann otelıande Mannfiølda/ s baru stiga og Vagna/ z toku til at storma/ Og þar var eitt hryggeligt Oop og Kall j Kastalanum/ sem heyrdist allt j Himinen. Þa bad Judas sitt Folk ad D

keriast fyrer þra Brædur/so ad þr giæte hialpad þm. Og hn̄ giørde þriar Fylking"/ z kom
a bak til vid þa i Bardaganum/z liet blæsa j Trametur/Og Folkid kallade hærre røddu og Atta Þushū-
bad til Gudz. En̄ þegar Timothei Herlid sa at Judas var a bak til vid þa/ þa flyde þ/ og der mans fiell
vard hardliga sleigit/so at þar fiell a þm Deigi ætta Þusūder Mans. Ept' þtta for Judas af Heidingium
til Maspha/z strÿdde a þa Borg z van̄ hana/z liet j Hel sla allt Kallkyns þar jn̄e/z rænte
z brende Staden. Þui nærst van̄ hn̄ Casbon/Mageth/Bosor/z adrar Borger j Galaad. Raphon

En̄ Timotheus safnade en̄ ad nyiu myklu Lide/z sette sijnar Herbwder giegnt Raphon hi
numeigen Lækiarins. Þa vtsende Judas Niosnarmen̄/og liet niosna huersu mikin Her ad
Ouiner hefdu/z hūnen þr læge. Niosnarmen̄erner søgdu honum aptr/at þ være eirn stormi
kill Her/af øllum Heidingium vmhuerfis/þr hefde z mz sier Strÿdzmen̄ vr Arabia/huerin̄
þr ættu Fie ad giefa/Og at þtta Lid hefde sett sijnar Herbwder hinumeigen Lækiarins /og
E være bwner til Bardaga. Þar fyrer reiste Judas vt j mote þm. Og Timotheus sagde til Timotheus.
sin̄a Høfudzmanna/Þegar Judas kiemur ad Læknum/z sie hn̄ so Diarfur ad han̄ þorer ad
fara yfer vm hn̄/þa gietum vier honum ecki j mote stadit/helldur mun hn̄ sla oss. En̄ ef hn̄
ottast og þorer ei yfer vm þennan Læk/Þa vilium vier fara yfer vm Vatnit/og yferfalla z
sla han̄.

Þa Judas kom nu at Læknum/skickade hn̄ Kien̄emen̄ena vid Vatnid /z baud þm at þr
skylldu drÿfa Folkit allt yfer vm/so at þr hialpudu til ad sla Ouinena/z at eingen skyllde ept
er bda. Þa Judas z hn̄s her var nu fyrst komen yfer vm Vatnet/þa flydu Ouinerner z lietu
sijnar Verier falla/og þr komust j eitt Mustere i þm Stad Carnaim. Enn Judas vann
Stadin/z brende vpp Musterit z alla þa þar jn̄e voru/z Carnaim var foreydd/z kun̄e ecke
at veriast fyrer Juda.

Þui nærst liet Judas koma til samans allt þ Jsraels Folk sm̄ var i Galaad/ smæ z sto
ra/Kuin̄: z Børn/so ad þr fære mz honum i Judeam. Og a veigenum komu þr til Ephron Ephron
sm̄ var stor og sterkur Stadr/ z hn̄ la i Þiodbraut/ j giegnum huern men̄ vrdu at ferdast/og
kun̄u ei ad kōast i kringū hn̄/ Nū villde Folkit i Ephron ei giefa Judas Fararleyfe þar i ge
F gnum/helldur høfdu þr sig i Borgena og lucktu aptur Porten. En̄ Judas sende til þra Frid
arbodskap/og bad Vingiarnliga at þr mætte þar i giegnum reisa/Þuiad þr skylldu ønguan̄
skada fa af han̄s Folke/Nan̄ girntist eigi annat/ en̄ ferdast ad eins þar i giegnum. En̄ þeir
af Ephron villdu ei leyfa þm þ.

Þa liet Judas bod vtganga vm allan Heren/ af Strÿdzfolkit skyllde skipast i Fylkingar Ephron/yfer
og strÿda og Storma til Stadarins/sierhuer Fylking i sinū stad. So stormudu þr til Stad vnnen rænd og
arins allan þan̄ Dag og alla þa Nott/og vn̄u hn̄. Og Judas liet drepa allt Karlkyns þar nidurbroten
jn̄e/rænte og nidurbraut Staden̄/og for þar j giegnum a Lykum Daudra man̄a. Og þr ko
mu yfer vm Jordan a sliettlendit. Og Judas dreif Folkit fram̄ sm̄ tafde epter/z huggade
þ a þssare allre reisu/þar til hn̄ kom þm i Landit Juda. Þa foru þr vppa Fiallit Zion mz
myklum Fagnade/z fornfærdu Brennefornum/ ad Gud hafde giefit þm Sigur/ og leidt þa
heimaptur mz Glede.

En̄ a medan Judas og Jonathas voru j Galaad/og Simon þra Broder i Galilea fyr
er Stadnum Ptolemais/Og Joseph Zacharie son z Azaria Høfudsmenn heyrdu þra Sigr Joseph z Aza
og manndomliga giørninga/þa søgdu þr/Vier vilium z eirnen vin̄a Frægdaruerk/z yferfa ria rekner a
G lla Heidingia þa sm̄ eru j kringū oss. Og þr budu sijnu Strÿdzfolke at vera til reidu/og þr Flotta
foru til Jamnia. Þa reiste vt i mote þm Gorgias mz sijnu Herlide/ z slo Joseph z Aza-
ria a Flotta/og ellte þa allt jn̄ i Landit Juda. Og Jsrael miste margt folk a þm deige/nær Tuær Þusū-
tuær Þushunder mans/ Af þui at þr hlyddu ecki bifalning Judas og hn̄s Brædra og toku der gydinga
sier fyrer vt af sin̄e eigen Ofdirfd Frægdar at leita/þar þr þo ei voru þr sømu men̄/huerium fellduz
Gud hafde giefit ad hialpa skylldu Jsrael. En̄ Judas og hn̄s Brædr voru storliga virder/
hia øllu Jsraels Folke/og hia øllum Heidingium/ Og huar s̄ þeirra var gietit/ þa voru þr
Prÿsader.

Og Judas og hn̄s Brædur reistu j Sudurætt j mote Esau Sonum/og hn̄ van̄ Hebron
og þa Stade þar j kring/z vppbrendu þra Mwruegge z Turna. En̄ han̄ snere aptur jn̄ j Hebron
Heidingian̄a Land/til Samaria/Þar fiell fiølde Kien̄eman̄a/huerier og so voru ofdiarfer/z vnnen
gæfu sig vt i mote Ouinūum rædlausliga z an bifalningar. Epter þetta reisti Judas j
mote Asdod j Lande Heidingian̄a/ og nidurbraut Skwrgodaølltorin og vppbrende Afgude
na/ z rænte Stadena/ z kom heim aptur j Landit Juda.

VI.

Antiochus Elimais

NN þa Antiochus Kongur for aptur og fram̃ vm Vpplønd/ j Rÿkenu/ þa spurde hñ til eirnrar nafnfrægrar Borgar/ sm̃ hiet Elimais j Persia Lande/ ad þar skyllde vera mikit Gull og Silfur/ og stor Rÿkdomur/ z at i Musterenu være mikid Fie/ z Gullig Klæde Bryniur z Skillder/ hueria Alexander Philippi sonr Kongur af Macedonia/ hafde þangat giefet. Þar fyrer kom Antiochus til Borgarinnar ad Ræna hana z rupla/ Eñ Borgarmeñerner feingu Niosn þar af/ þar fyrer voru þr vidbuner at veria sig. Og Antiochus vañ þar eckert a/ helldur hlaut hñ at reisa j burtu þadan/ og hñ snere siñe Ferd aptur til Babilon/ og lÿkade þtta storilla. A

Þa komu honum þau tÿdinde/ at hñs Herlid være fallit s hñ hafde sendt i Landit Juda/ z ad Lysias hefde ordit at flyia/ Og ad Gydingar hefde feingit stormikit Fie og fiølda Vopna i hñs Herbwdum/ huar mz þr høfdu sijdan Bryniat sig betur/ og voru ordner Megtuger Og at þr hefde i burt kastat Suiuirdinguñe vr Musterenu til Jerusalem/ z hefdu giort sterka Mwra til varnar vid Helgdomen/ so sm̃ ꜳdur var/ og þar ad auk bygdt Bethzura med sterkum Mwrum.

Antiochus pellz i Siukdom aþ Sorg og Hugarangre

Þa Antiochus heyrde þtta/ vard hñ miøg hræddr/ og hryggr/ lagdist fyrer og vard Siukr af Hugarsott/ at hñs aform luckadist ecki/ z var leingi i þm sama Stad/ Þuiat hñs Hrygd ox dag fra deigi/ z giørde hñ so veykan/ at hñ sa siñ Dauda fyrer. B

Þar fyrer kallade hñ til sijn sina Vine/ z sagde til þra/ Eg nyt einskis suefns fyr saker þrar storu Hrygdar og hiartans angurs sm̃ eg hefe/ Auui/ Huernen eru nu aller hluter mier ordner vmskipteliger? A medan eg hefe Rÿkt/ hefe eg haft Glede og Sigr/ z eg hefe eirnen haft elsku z storar Virdingar af minū/ Eñ nu er eg so hryggr af hiartās Angre/ Og eg miñist nu a þ vonda sm̃ eg giørde i Jerusalem/ þa eg burt tok vr Musterenu øll Gullkier z Silfurkier/ og liet i Hel sla saklaust folk i Juda. Þar fyrer kiemur nu øll þsse Olucka yfer mig/ so at eg hlyt at deyia af þssare Sorg i einu framande Lande.

Philippus

Og hñ kallade til sin Philippū eirn af sijnum Vinum/ þennan giørde hñ at Høfuds mañe yfer allt Kongsrÿkit/ z gaf honum Koronuna/ skickiuna og Hringen/ Og baud honū at vppfostra siñ Son þañ vnga Antiochum/ og at jñsetia hñ i Kongsrÿkit.

Antiochus deyr Año. cxlix

Þui nærst ꜳndadist Antiochus j þm sama Stad/ A þui Hundradasta Fertugasta z Niunda ꜳre.

Antiochus Kongur i sijns Fødurs stad

Þegar Lysias heyrde þ at Konguren var Daudur/ þa giørde hañ þañ vnga Antiochum Son Antiochi hins Gøfga at Konge/ Huers Tyktunarmeistare hñ hafde verid/ og kallade hñ Eupator

Nu giørdu þr Heidingiar Jsraels Folke i Helgedomenum mikin skada/ þr sm̃ Kastalan a Zion høfdu jñe at hallda/ Þuiat þr høfdu eitt styrkt Vÿge. Þar fyrer asette Judas sier at setiast vm þa/ so at hñ feingi þa afmꜳd. C

cl. Aar

Og folkit safnadist sꜳan a þui Hundradasta z Fimtugasta ꜳre/ og fluttu þangat allzkyns Vopn z Vÿguielar. Og nockrer Heidingiar komu vr Kastalanum/ z villdu fara til Kongsins/ hialpar at leita. Til þssara gꜳfu sig marger a Nÿdingar af Jsrael/ z foru mz þm til Kongsins z søgdu/ Huar fyrer villtu ecki straffa og hefna vorra Brædra? Þuiat vier villdum hafa verit vndergiefner þinum Fødur z hlydt hñs bode/ Þa fiell margt vort folk fra oss/ og huar þr nꜳ einum af oss/ þa sla þr hñ j Hel/ z skipta mz sier vorum Arfe/ og þr Plꜳgudu eigi at eins oss/ Helldur frømdu þr slÿkt i øllu Landenu. Og nu hafa þr vmkringt Kastalan til Jerusalem z vilia viña hñ/ og þr hafa styrckuan giørt Helgedomen/ z þa Borg Bethzura. Og ef þu Hamlar þm ecki snarliga/ þa verda þr eñ styrckuare/ z giøra eñ meira skada/ og muntu ecki þadan j fra þa yferuñit gieta

a Nÿdingar) þ eru þr sm̃ yþergaþu Logmaled og toku vpp heidna sidu Supra. 1

Antiochus saþnar lide i mote Gydingū

Þa Konguren heyrde þtta/ vard hñ ꜳfar reidur/ z liet samankalla sina Høfdingia z Hofudz meñ yfer Fotgongulidenu z Riddaralidenu/ z hñ tok til sijn Vtlendskt Folk af Eyiunū z safnade til samans Hundradsiñum Þushund Fotgøngulidz/ z tuttugu Þusund Riddara/ og tolf og Tuttugu fijla vanda vid Orrostu. Þessi Her reiste i gegnum Idumeam/ z er þr komu vid Landit/ settust þr vm Bethzura/ og strÿddu z stormudu þar til mz allzkyns Vÿguielum. Eñ Gydingar fiellu vt/ z brendu þra smÿdar/ z Børdust allhreysteliga. D

Bethzura vmkring Bethzachara

Og Judas reiste fra Zions Kastala/ z kom mz siñ Her til Bethzura motz vid Kongsins Herbwder. Þa var Konguren snem̃a vppi vm Morgunen/ ꜳdur eñ Dagade/ og flutte sinn Her a Veigen til Bethzachara/ z liet skipa Fylkingar/ z blꜳsa i Herlwdra/ og hñ liet støckua a

ua a Fijlana raudu Vijne og Morberialøg/ suo at þr skylldu sækia afram̄ og vera Grim̄er.
Og hañ skipte fijlunum a medal Flockaña so/ ad hia huerium Fijl skylldu vera Þusund meñ
Fotgangande hafande Jarnhialma ⁊ Bryñiur/ ⁊ sim̄ hundrud Riddarar/ Þesser toku so vara a
fijlunum ad þeir viku ecki fra þeim/ og huert sem meñ sneru fijlunum/ þangad skylldu þr og
eirnen/ og huer sem eirn Fijll bar eirn Kastala af Trie/ þar a voru tolf og Tuttugu Strijdz
E meñ/ ⁊ sa Blamadr sem fijlunum styrde. Eñ þa Riddara sem afgeingu sette hñ a bædar sijdur/
til hlijfdar vid Fotgøngu lidit/ so ad þ skildist eigi i sundur.

Og þa Solen rann vpp/ ⁊ skein a þa Forgylltu Skiølldu/ þa leiftrade allt Fiallit þar af
lijka sem þ hefde verit klaar Loge. Og Kongsins her for sumur a Fiallenu ofanuert/ eñ sumr
nidre a sliettlendinu mz fylktu lide ⁊ forsialiga. Og huer sem til þra heyrde/ þr skielfdust af
þra hrædeligum hliodum ⁊ af þra mykla Mañfiolda ⁊ ohliodum ẽ þr giørdu mz sijnū Ver
ium ⁊ vopnum/ Þuiat þtta var eirn Osfyande og velbryniadur Her. Og Judas fylkte sijnu
Lide j mote þm/ ⁊ slo j Hel sex Hundrut af Kongsins Herlide.

Og þar var eirn madr ad nafne Eliasar Saura son/ hñ hugleidde at einum Fijl/ sem var
stærre og betur bryniadur eñ adrer/ og hñ hugde at Konguren munde vera þar a/ Hñ gaf sig Eleasar
i hættu/ so ad hñ feinge Frelsad Jsraels folk/ og ødlast eitt eilijft Nafn. Hñ hliop ad mz sto
rre Dirfd/ og þreyngde sier j giegnū Ouina Fylkingina/ ⁊ fellde margt Maña a bædar hē-
dr/ ⁊ hñ gaf sig vnder Fijliñ/ ⁊ lagde hñ/ so ad Fijllen fiell daudur yfer hñ/ ⁊ slo hñ ⁊ so i Hel.
F Eñ af þui ad Gydingarner sau at Kongsins her vʳ so Ouiñāde/ þa viku þr affsidis ⁊ yferga
fu Ouinena j þ sīn fra sier. Þar fyrer dro Kongsins Her til Jerusalem/ ⁊ kom j Juda Lād.

Eñ þr sem voru j Bethzura/ kuñu þar ecki vid at halldast fyrer Hungurs sakir/ Þuiat þta
var þ siøunda Ar/ a hueriu Akrarner skylldu huijlast/ Og þr feingu burtfararleyfe af Kong Konguren vi-
enum/ so at þr mætte fara ohrædder j burtu þadan. Þa jñtok Konguren Bethzura/ og sette ñur Bethzura
þar Strijdsfolk til ad varducita Kastalan. Og reiste so a veigen til Zion og settist vm Hel
gedomen langā tijma/ ⁊ vppreisti i mote honum allshættadar Vijguielar. Eñ Jsraels Folk Kōgrē settist
vardist marga Daga vr Helgedomenū/ ⁊ giørde eirnen skotuopn ⁊ viur i mot Ouinunū. Eñ vm Helgidomiñ
þr høfdu ecki helldr Fædslur af þui ad þtta var hid siøunda Ar/ Og þr framande Gydingar
sem af Heidingiaña løndum voru flutter jñ j Judeam/ fyrer vareygdar sakʳ/ þr høfdu eydt øll
um þra Vistum/ Og þr enu Heiløgu vrdu miøg fæer/ þt þeir deydu af Hungre/ Þar fyrer
vrdu þr ad skilia/ ⁊ skipta sier vm adrar Borger.

G A medan þtta skiede/ formerkte Lysias/ ad Philippus (huerium Kōgsins Fadir Antiochus Lysias
hafde at sier lifanda hende falit þñ vnga Kōg ⁊ Rijkit) var komen aptr af Persia ⁊ Media Philippus
mz þ Strijdz folk sem Konguren hafde þangad haft/ ⁊ at Philippus tok Rijkisstiornena til
sijn/ Þar fyrer hastade hñ siñe ferd vr Gydingalande aptur i Rijkit/ Og hñ sagde til Konūg
sins ⁊ til Høfudzmañaña/ Vier lijdum hier neyd/ ⁊ høfum eckert til Matar/ ⁊ missum margt
Folk/ og þsse Stadur er miøg sterkur/ Eñ vier høfum þo heima nytsamligar saker at hand
tiera/ so at vier mættum hafa Frid i Rijkenu. Vier vilium giøra sætt vid þtta Folk/ ⁊ leyfa
þm ad þr hallde sinu Løgmale so sem adur fyrre/ Þuiat þr eru þar fyrer Reider/ ⁊ beriast all
eina fyrer þañ skulld/ at vier viliū suipta þa þra Løgmæle/ Þesse meining þocknadist Kon
genum og Høfdingiunum vel.

Og Konguren giørde þm bod/ at hñ villde giøra Fridar sattmala vid þa/ Eñ ẽ þr komu
vt af sijnum Kastala/ þa for Konguren þar iñ. Og er hñ sa at hñ var suo sterkr/ þa hiellt Philippus
hñ eigi siñ Eid/ Helldur baud hñ at rijfa Mwren nidur allt vm kring. Epter þ reiste hñ j giører sig ad
burt mz flyte i Antiochiam/ þa formerkte hñ at Philippus hafde giørt sig at Konge/ og hñ Konge
bardist vid hñ og vañ stadin aptur.

VII.

A
Þui Hundradasta Fimtugasta og fyrsta Are/ kom Demetrius Selcuci son
fra Rom heim aptur j sitt Rijke/ og vañ eirn Stad vid hafit mz litlu lide/ Demetrius
⁊ rijkte þar sem eirn Kongur. Og sem hñ kom jñ i Høfudstaden Antiochiam Antiochus ⁊
þa handtok Strijdzfolkit Antiochum og Lysiam/ og villdu i hendurselia þa Lysias i Hel
Demetrio. Eñ þa Demetrio var þ sagt/ þa baud hñ at þr skylldu ecki ko- slegner af
ma honum fyrer Augu. Þar fyrer slo Strijdsfolkit þa i Hel. strijdzfolkenu

Þa Demetrius hafde nu jñtekit Rijkit/ komu til hñs marger Ogudligʳ ⁊ affallner af Js Judas aklag
rael/ og Alcimus var hiñ hellste af þm/ hñ villde giarnan verda ædste Kieñemadur. Þesser ast fyrir Konge
num.

 klogudu

kløgudu vppa Judam ⁊ sitt eigit folk seigiande/Judas ⁊ hñs Brædur hafa j Hel sleigit/edr
af Lande burt rekit alla þa sm̄ þier villdu hlydner vera. Þar fyrer send þangad einhuern
þañ sm̄ þu truer/⁊ læt skoda huernen þr hafa Fordiarfat oss ⁊ Kongsins Land/⁊ læt straffa
þa ⁊ alla þra Fielaga.

Bachides
Alcimus ver-
dur ædste Prestr

Þar fyrer giørde Konguren Bachidem siñ Vin/ sm̄ var Megtugur j Rijkenu og mikill B
trunadarmadr Kongsins/at Hofudzmanne yfer øllu Landenu þessumeigen Euphrates/⁊ sen
de mz honum Nijdingin Alcimum/ huern hñ hafde skickat til Kieñemañahøfdingia/ ⁊ skipa
de honum ad straffa Jsraels folk. Og þr reistu jñ j Landit Juda mz myklu Lide/ ⁊ sēdu bod
til Juda og hñs Brædra vm Fridargiørd þra a mille/ Og lietust vilia hallda Frid vid hñ/
Eñ þ voru einsømun Suik/Þar fyrer Trude Judas þm ecki/þt hñ sa ad þr voru velbryn-
iader/⁊ høfdu mikin Hersfiølda mz sier.

Alcimus hon
dlar so sm̄ høfþ-
udskælkur
Psal. lxxv

Eñ marger af Kieñemøñunum komu til Alcimus ⁊ Bachides/ og marger gooder menn j
Jsrael/ vonudu goodz til Alcimus/ bædu vm Frid seigiandi/Alcimus er eirn Kiennemadr vt
af Aarons ætt/hñ syner oss ønguan otruleika. Og Alcimus lofade þm fride/⁊ soor þm eiñ
Eid/seigiande/Vier vilium ecki giøra ydur nie ydrum Vinum Jllt. Og þa þr so trudu hm̄
þa liet hñ grijpa Sextigu af þm/⁊ liet sla alla i Hel æ einum Deigi/so sm̄ Skriften seiger C
Þeir hafa giefid Dyrum Holld þiña Heilagra/Þeir hafa vthellt Blodenu j kringum Jeru
salem lijka sm̄ Vatne/ og þar var eingen sa sm̄ þa Jardade. Þar fyrer kom ein stor mikel
Hrædsla ⁊ skielfing a mzal Folksins/s̄ klagade at mz Alcimo være hūke Tru nie Trygd/Þui
ad hañ hiellt ecki siñ Eid

Bachides

Og Bachides reiste fra Jerusalem/⁊ settist vm Bethzecha/⁊ hñ sende vt ⁊ liet grijpa ma
rga af þm sm̄ adur høfdu giefid sig til hñs/og flydu fra honum aptur vegna hñs Otruleika/
og hañ liet drepa marga af þeim/ og kastade þeim j eina stora Gryfiu. Þui næst bijfala

Alcimi Of-
rijke

de Bachides Alcimo Landit/⁊ liet epter Strijdsfolkit hia honum/⁊ reiste til Kongsins. Og
Alcimus asette sier mz Vallde at vera ædste Kieñemadr/og hñ safnade at sier øllum affall-
num j Jsrael/ og braut Landit Juda vnder sig med Magt/ og Apiade Jsraels Folk miøg
Hardliga.

Judas straff-
ar affallna

Þa Judas sa nu/at Alcimus ⁊ þr sm̄ af fallner voru fra Jsrael giørdu so stormikiñ ska- D
da j Jsrael/Þa reiste hñ eñ vm kring i giegnum allt Landit Juda/⁊ straffade þa affallnu/⁊
varde þm/so at þr þordu ecki þadan i fra at fara hingat ⁊ þangat j Landenu.

Alcimus klag
ar Judam
Nicanor vt
sendist ad af
mæ Gydinga

Eñ sm̄ Alcimus sa at Judas ⁊ hñs Folk efldist ad styrk/aptur so ad hñ gat ei stadit j mote
þm/Þa for hñ til Kongsins aptur og klagade hardliga vppa þa. Þar fyrer sende Kongur
en þangat eirn megtugan Høfdingia sm̄ hiet Nicanor/sa sm̄ var miøg reidur vppa Jsraels
Folk/og skipade honum af ad mæ allt Jsraels folk. Og Nicanor for mz mikit Herlid til Je
rusalem/⁊ giorde meñ til Judā ⁊ hñs Brædra suiksāliga/ hūier ed læta skylldu so s̄ villde hñ
giøra Frid vid hñ/seigiande/Vier vilium hafa Frid huer vid añan/Eg ⁊ þier/⁊ eg vil koma
fridsamliga mz fa eina menn/at eg meigi tala vid þig/So kom Nicanor til Judam/og þeir
heilsudust ⁊ tøludust vid Fridsamliga/ Eñ so var asett at meñ skylldu þar handtaka Judam
Þessa vard Judas vijs af Hiosnarmønnum/ ad Nicanor være þar fyrer til hñs komen ad
hñ villde grijpa hñ suiksamliga/þar fyrer Fordadist Judas hñ/ og villde ecki framarmeir til-
hañs koma.

Nicanor mi-
sser v þusund
mans

Og þa Nicanor formerkte ad hñs fyrer ætlun var auglios orden/ reiste hñ j mot Juda/⁊ E
hiellt Bardaga vid hñ hia Caphar Salama. Þar fiell af Nicanor fim̄ Þusund maña/og
hñs Herlid vard at flyia vppa Dauidzslot. Epter þ kom Nicanor ⁊ til Helgedomsins a Si
ons Fialle/Og Kiennemeñerner ⁊ Olldungarner geingu vt at kuedia hñ Fridsamliga/ ⁊ ad
syna honum at þr færde storar Forner fyrer Kongenum. Eñ Nicanor spottade þa og þrra
Gudz þionustu/og Lastadi og Vanhelgade þra Forner/og soor eirn Eid seigiāde/Ef at þier

Nicanor suer
ad brena vpp
Musterit

j hendurseliet mier ecki Judam og hñs Lid/þa skal eg vppbreña þtta hws jafnsnart sm̄ eg
kem mz Lucku hingat aptr/⁊ hñ for i burtu mz storum grimdarhuga.
Eñ Kieñemennerner geingu jñ/og stodu fyrer Alltarenu gratande/og søgdu/O DROT
TJN/Med þui at þu vtualder þtta hus/ad meñ skylldu þar akalla þig/⁊ Predika vm þig/
þa bidiū vier ad þu vilier hefnast a þssū Nicanor ⁊ hñs Herlide/Og miñast þar a/ad þr ha F
fa Lastad þinn Helgedom ⁊ þig/⁊ at þu villder vtreka og afma þa af Landenu
Og Nicanor reiste fra Jerusalem/og sette sijnar Herbwder hia Bethoron/Þangat kom
til hñs eñ meira Lid vr Syrlande/honum til hialpar. Eñ Judas sette sijnar Herbwder gagn

vart honum hia Adazar mz þriu Þusund manna/ og bad til Gudz so seigiande/ DROTTen Gud/ Þa Kongsins Sennacherib sendebode lastade þig/ þa vtsender þu þinn Eingil/ hn̄ slo j Hel Hundrad sim̄ og Attatijgu Þusund manna. Slaa þu og eins a þssum deige vora Ouine fyrer vorum Augum/ og dæm þennan Nicanor epter sijnum mykla Misgiørninge/ suo ad adrer meigi mz kienna/ at þu hefur straffad hn̄ fyrer þat/ hn̄ lastade þin̄ Helgedom. — Bæn Jude. iiij Reg. xix

G Og a þm þrettanda Deige Manadarins Adar/ ættu þr Orrustu til samans/ og Nicanor fiell fyrstur. En̄ þa hn̄s Her sa þ/ þa kostudu þr Veriun̄ fra sier z flydu. En̄ Judas rak Flottan eina Dagreisu/ fra Adazar allt til Gaza/ z liet blaasa i Herludra so at Folkit af øllū Stødum vmhuerfis j Landenu skyllde koma vt til hn̄s/ z hialpa honum til at sla Ouinena/ Og þr komu til Judā/ og hielldu sier til hn̄s at nyiu. So fiell Nicanors Her/ z þar komst ecki eirn vndan/ Og Judas rænte Valen/ z burtuflutte Herfangit mz sier — a Adar er Febrvarius Manudur. Nicanor og hn̄s Lid fellur

Og hn̄ liet høggua Høfudit af Nicanor/ z Hægrehøndena/ sim̄ hn̄ vtrickte til Eidsins/ þa ad hn̄ lastade/ z hootade Helgedominum/ z hn̄ liet flytia bæde Høfudit z høndena mz sier/ og vpp heingde þ j Jerusalem. Þa vard Folkit storliga gladt at nyiu/ z hielldu þeñan dag helgan̄ mz myklū Føgnude. Og þr skipudu/ ad men̄ skylldu ærliga hallda þeñan dag Heilagan/ s̄ er þann þrettanda dagen Manadarins Adar. So vard Fridur ad nyiu j Landenu Juda/ vm stundarsaker

VIII

A

NA heyrde Judas vt af Romuerium/ at þr være miøg Megtugr/ z tæke giarna fraande Folk j sijna vernd/ s̄ leitade Hialpar til þra/ z at þr hiellde Trygd z Truskap. Þuiat hn̄ heyrde huersu ærliga giørninga þr høfdu giørt vid Gallos huia þr høfdu þuingat z sier vndergiefna giørt. Og husu storar orrostr þr hefde att j Hispania/ og vn̄ed Malmbergit þar sim̄ men̄ grafa bædi Gull z Silfur/ z at þr hefdu vn̄it mørg Lønd fiarlæg Rom/ mz mikille kiænsku z Aluøru/ z hielldu þm. Og at þr hefdu j Hel sleigit og vr Lande rekit marga Megtuga Konūga/ sim̄ mz Magt jn̄ reistu j þra Lønd/ og vn̄u þra Kongarijke vnder sig. Og ad þr hefdu nyliga yfervun̄id Philippum Kongen af Chitim/ z sijdan hn̄s Son Persen. — Magt z god Rijkisstiornan Romuerja

Sømuleidis vt af þm stora Antiocho Asia Konge/ sim̄ vtreisti j mot Romuerium mz Hūdrad z tuttugu Fijlum/ mz myklu Riddaralide z Vognum/ En̄ þr Romuerskū høfdu sleiged hn̄s Her/ z þreyngdu at honum/ so at hn̄ vard ad beidast Fridar. Og þr løgdu a hn̄ z hañs

B Erfingia epter hn̄ eitt mikid Skattgialld/ huert þr skylldu gefa ærliga þm Romuersku/ Þar til hlaut hn̄ at giefa þm Romuersku Gislinga. Þeir toku fra honum Jonian/ Asiam/ z Lydiam þau bestu Lønd/ z gaafu þau Eumeni Konge. — Dan xi

Grickiar reistu sig z eirnen þm i mote mz mikillre Magt/ En̄ þr sendu eirn Høfudzman̄ mot Grickium/ hn̄ yferuan̄ þa z eignadist Landit/ og liet nidurbriota Mørueggena j stødunum/ so at þr vrdu at hallda Frid z vera Hlyduger. Slijka Aluøru syndu þr øllum sijnum Ouinum/ so at þr þuingudu þa alla/ sim̄ vppreistu sig i mote þm.

En̄ vid sijna Vine og Fielaga hiellde þr goodan Frid/ og hiellde tru/ og være Megtuger og j øllum Løndum være men̄ hrædder vid þa. Huerium þr hialp veittu/ han̄ var holpen og hiellt sijnu Rijke/ En̄ huern þr villdu straffa/ sa vard fra Lande z Lydū burt reken/ Og þr vr

C du miøg Megtuger/ Og slijk Dygd var mz þm at eingen þra giørde sig at Konūge/ Og eingen Kongur var þar/ helldur Rædit/ Þad var Þriuhundrut mans og Tuttugu/ þr stiornudu vel. Og ærliga vtuøldu þr eirn Høfudzman̄/ sim̄ hafa skyllde Bifalning yfer øllum þeirra Løndum/ honum vrdu aller at hlyda/ Og eingen Drambseme/ Natur edur Osampycke var æ mille þra. — Rædit i Rom

Og Judas vtualde Eupolemū son Johan̄is/ sonar Jacobs/ z Jason Eleazar son/ z sende þa til Rom at binda Vinattu z Sattmaala vid Romueria/ so at þr hialpudu þm/ so at Jsraels Rijke skyllde ecke nidurþryckiast af Grickium. Þesser foru til Rom langareisu/ z komu fyrer Rædit/ z søgdu so/ Judas Machabeus z hn̄s Brædur/ og Gydingafolk hafa sent oss til ydar at giøra Frid og Sattmaala med ydur/ ad þier villdut taka oss j Vernd/ so sim̄ Vine z Fielaga. Þetta þocknadist Romuerium/ Og þeir lietu skrifa þennan Sattmala a Messings spiolld/ huern þr sendu til Jerusalem/ til eirnrar min̄ingar vm þan̄ Frid z Sattmaala s̄ giørdur var/ So hliodande. — Judas sender til Rom at giøra Sattmala vid Romueria

D Gud gefe Romuerium og Gydingum Lucku z Frid til Landz og Siofar/ og varduerte þa fyrer

fyrer Ofride og Ouinum/ at eilijfu. Enn ef Romueriar hafa Ofrid j Rom/ edur i Þra Landū og þar sē þr eiga yfer ad rada/ Þa skulu Gydingar truliga hialpa Romuerium/ so s̄ þørf krefur/ og þr skulu ecki senda Ouinum Romueria Vister/ Vopn/ Fie/ Skip edr adra hlute. Þetta girnast Romueriar af Gydingū/ Og Gydingar skulu truliga hallda þssa hlute/ suika laust ꝛ an Nindrunar. Þar i mote ef at Gydingar hafa Ofrid/ þa skulu Romueriar truliga hialpa þm/ so sē þørf krefur / og þr skulu ecki senda Ouinum Gydinga Vister/ Vopn/ Fie/ Skip nie adra hlute/ þessu lofa Romueriar/ viliande þeñan Sattmala truliga hallda/ ꝛ an Vnderhyggiu. So var sa Sattmale giørdur a millum Romueria og Gydinga.

Sattmalen a mille Romueria og Gydinga

Enn ef adrer huorer hvxa sijdar meir/ ad setia fleire greiner hier vid/ edur ad vmbreyta nockru/ edr af at taka/ þa skulu huorertueggiu hafa þar Magt til. Og huad þar verdr vidaukit edur aftekit/ þ sk allt samā ætijd halldast ꝛ obrigdanliga.

Romueriar skrifa Demetrio til

Og þar sē Demetrius Kongr veitr Gydingum Yferualld/ þar vm høfum vier honum so til skrifat/ Nuar fyrer Plagar þu vora Vinē ꝛ til heingiara? Ef at þr klaga sig optar þar vm/ Þa hliotum vier at verna þa ꝛ yferfalla þig bæde til Landz ꝛ Siofar/

IX.

Bachides Alcimus

Nesst a mille/ þa Demetrius formerkte ad Nicanor og hñs Lid var fallit og j Nel sleigit/ þa sende hñ enn aptur j Judeam þssa tuo/ Bachidem og Alcimum/ ꝛ mz þm sitt valdasta Lid/ þ sē j Orrustum var vant at ba j hægra Fylkigar Arme. Þesser reistu til Galgala/ og settust vm Maslot j Arbela/ vñu hana ꝛ j Nel slogu þar Fiølda Folks. A

clij Aar

Þui nærst a þui Nundradasta fimtugasta ꝛ ødru are/ j fyrsta Manadi/ reistu þr til Jerusalem/ og þadan til Berea mz Tuttugu Þusunder Fotgønguлidz/ ꝛ tuo Þusund Riddara. Og Judas sette sijnar Nerbwder hia Laisa mz þriu Þusund mañа. Enn þa hñs menn sau/ ad Ouinerner høfdu so stormykla Magt/ þa skielfoust þr ꝛ flydu j burtu/ So ad ecki voru epter hia Juda nema atta hundrud manna.

Þa Judas sa/ at sitt Lid hiellt ei til samans/ ꝛ Ouinerñ þreyngdu þo at honū/ þa fieck hñ þ Ahyggiu. Og er hñ sa/ at hñ hafdi ecki tijma til at hugga sitt Lid og safna þui til samans aptur/ þa talade hñ j þssare Angist til þra sē epter voru/ Rijsum vpp/ ꝛ latum oss reyna til ef ad vier kuñū taka i mote Ouinunū ꝛ sla þa. Enn þr villdu ei/ ꝛ vørnudu honū/ seigiande/ Ei er þ møgulegt at vier orkum nockru/ Nelldur vijkium at siñe og førum burt/ ꝛ søfnum vorum Brædrum til samans aptur/ sē fra oss hafa flued/ Þa vilium vier snua aptur j mote Ouinunum/ og yferfalla þa/ Enn at sinne erum vier of fadidader. Enn Judas sagde/ Fiarre sie þui ad vier skulum flyia/ Sie vor tijme komen/ þa vilium vier deyia mannliga vegna vorra Brædra/ ꝛ lata ecki vora æru verda til skamar: Og Ouinerner voru vppi/ og Fylktu sijnu Lide so/ ad Skytturnar voru fremst/ og þ besta Strijdz folk var i onduerdre Fylkingu/ enn Riddara lide var skipt j tuent/ siñ Flockr var hia huorū Fylkingar Arme/ Nøfudzmadur en Bachides var i hiñ hægra Fylkingar Arm. Med so skipudu lide reistu þr fram̄ mz myklu Nerope ꝛ Nerlwdrahliodum. Þa liet Judas ꝛ eirnen blasa j Nerlwdra og riedst j mote þm Og þr børdust fra Morne allt til Kuelldz/ so ad Jørden skalf af myklu Narke. B

Enn þa Judas sa/ ad Bachides sialfur ꝛ hñs stærsta Magt var i þm hægra Fylkingar Arme/ Þa fiell hñ þangat/ Nñ og adrer þr sē vogudu sijnu Lijfe/ og þeir rwfu þra Fyking/ Og slogu þennan hægra Fylkingar Arm a flotta/ og elltu þa allt ad Bergenu Asdod Enn þa hiner j Vindstra Arm sau þtta/ at Judas ellte þa/ þa flyttu þr sier ꝛ eirnin epter Judas. Þa vard Judas at snuast vid þm/ ꝛ hñ vardist leinge/ og þar vard hardur Bardage/ so at marger vrdu Sarer ꝛ fiellu/ af beggia lide þar til Judas fiell og eirnen vm sijder/ Þa flydu hiner sē epter voru. Og Jonathas ꝛ Simon tok sijns Broders Lijkama/ og grofu hañ j hñs Fedra Grøf. Og allt Jsraels Folk griet Judam Langa tijma/ og Narmade hañ miog ꝛ sagde/ Auui/ Kappen er fallen/ sa s̄ verndade og frelste Jsrael. C

Judas fellur i Bardaga

Þetta er Sagan vm Juda/ Enn hñ giørde þo myklu fleire storuirke/ s̄ ecki eru øll skrifud fyrer fiølda saker.

Bachides

Epter fall Jude/ vrdu þr Ogudligu og þr af føllnu aptur at ny Mektuger j øllu Jsraelz Lande. Og vm þann tijma var mikit Nallære j Lādenu/ suo ad allt Folk gaf sig vnder Bachidem. Þa vtualde Bachides Ogudliga meñ/ þessa sette hñ til Fouita/ og hñ liet allauegana leita epter Vinum ꝛ Fylgdarmønnum Judas/ og hafa þa fyrer sig/ suo ad hann giæte

hefnst

hefnst a þeim og suala siñe Reide. Og þa var suoddan Hrygd og Hørmung j Jsrael/huørar
lijke ecki hafde verit/sijdan þ meñ høfdu ønguañ Propheta haft.

Þar fyrer komu Fylgdarmeñ Jude til samans/og søgdu til Jonathan/ Epter þijns brod
urs dauda/þa høfum vier ønguan hñs lijka/sm̃ oss kañ ad vernda fyrer vorum Ouinum og
Bachide/sm̃ oss ofsæker. Þar fyrer kiosum vier þig j hñs stad/til at vera Hofdinge ⁊ Hof-
udzmadur/og Hertuge i þssu Strijde. So vard Jonathas þra Høfdinge ⁊ Stiornare i stad
D en sijns Broders. Þa Bachides friette þ/þa liet hñ leita hñs og villdi Lijflata hñ. Eñ sm̃
Jonathas og hñs Broder Simon feingu þ at vita/þa flydu þr/⁊ aller þr sm̃ hia þm voru/
til Eydemerkur Thecoe/og settu sijnar Herbuder vid Vatnit Aspar. Þetta spurde Bachi-
des/⁊ hñ bio sig til/⁊ for i mote þm.

Jonathas vtvalen til Hofdingia i sins Brodur stad

Aspar

Nu hafdi Jonathas sendt siñ Brodur Johañem/sm̃ var eirn Høfudzmadr/til siña Vina
Nabutheos/at bidia þa at þr villdu taka þra Fie og Gotz j sijna Borg/⁊ varduveita þ. Eñ
Syner Jambri foru vt af Madaba/⁊ yfersiellu Johañem ⁊ gripu hñ/⁊ toku allt þ sm̃ hañ
hafde mz sier/⁊ flutttu þ j sina Borg.

Syner Jambri hanga og drepa Johañem Jonathas brodr

Þar epter var þm Jonathe ⁊ Simone sagt/at Jambri syner biuggu til eitt mikid Brwd
kaup/⁊ ætlu ad flytia Brwdena fra Nadabath mz storu bramle/ Þuiat hun var dotter eins
Høfdingia af Canaan. Nu mintist Jonathas ⁊ Simon/at þsser høfdu Drepit þra Brodr
Johannem/þar fyrer reistu þr vpp / og geymdu sig vnder Fiallenu/⁊ sætu vm Jambri sonu
Eñ þegar Brudgumen reiste þar fram hia mz sijnum Vinum/⁊ mz fiølda Folks ⁊ Audæfũ/
mz Bumbum og Hliodfærum/og forkostuligu skrauti/Þa stodu þr Jonathas ⁊ Simon vpp
vr Fyrersætrenu/og fiellu yfer þa/⁊ slogu marga i Hel/so ad þr s̄ epter voru flydu a Fiøll/
Og ræntu øllu þra Gotze. Þa vard af Brwdkaupenu eitt Hiartans Angur/⁊ Sønghliod
en vrdu ad Sorgargræt. So hefndu þr Dauda þra Broders/og huurfu aptur og foru til
Jordanar

Jonathas ⁊ Simon hefna Brodur sins

E Nu kom Bachides og til Jordanar mz myklu Lide a Þuottdeigi. Þa sagde Jonathas til
sijns Folks/Standit vpp/⁊ buist til Bardaga/þuiat nu kuñe þier ei hier kyrr' at liggia so s̄
fyrre/þui at Ouinerner eru þar fyrer hende/og vier hliotum at veria oss/mz þui vier giefum
ecki vndan komist. Þuiat vier høfum Ouine bæde a bak og fyrer/So er Jordan til eiñrar
handar eñ til añarar eru Fiøll og Floar/Þar fyrer skulu þier kalla i Himenen/so at þier ver
dit Frelsader/ fra Ouinunum. Og þr børdust/ Og Jonathas slo til Bachides/Eñ Bachi-
des veik vndan. Og Jonathas og hñs Folk gæfu sig j Jordan/og komust yfer Vatnit/Eñ
Bachides folk var ecki so hugdiarft at þ þyrde at giefa sig i Vatnit. Og þar Dræpust af
þm deigi Þusund maña af Bachidis lide.

Bachides

Þar fyrer reiste Bachides i burt aptur/ og kom til Jerusalem/og tok til at giøra sterkar
Borgernar i Landenu/Hñ liet byggia Turna ⁊ hæfa Mwruegge vm̃ Jericho/Amao/ Bet
horon/ Bethel/ Thamnata/ Phara/ Thopo/og sette þar jñ Strijdzfolk til varnar sm̃ Plæ-
ga skylldu Jsrael. Sømuleidis liet hñ styrkia Bethzura/Gaza/og Kastalan til Jerusalem
⁊ sette þar jñ Strijdzfolk/og forsorgade þm Fædslu. Og hñ tok sonu þra Yppurstu maña
j Gisling/ ⁊ varduueitte þa i Kastalanum til Jerusalem

F A þui Hundradasta Fimtugasta og þridia aare/a ødrum Manade/skipade Alcimus nidr
ad rijsa þann jñsta Mwrueggen Forhussins/sm̃ var nærst Musterenu/hũn þr Heilogu Pro
phetar høfdu byggia lætid. Og þa þr toku til þssa verks/þa straffade Gud Alcimum/ so at
þ vppbyriada Erfide vard forhinrdat/ Þuiat hñ vard sleigen mz Limafalls sott/so ad hñ ku
ñe ei at tala/og ei neitt at skicka nie skipa af sijnum Erindum ⁊ hñ Andadist suo mz myklum
Harmkuælum. Eñ þa Bachides sa ad Alcimus var Daudur/Þa reisti hañ burt aptur til
Kongsins. So vard Fridr ⁊ Spekt j Landenu vm tuø ær.

Gud straffa Alcimum

Fridur vm tuø Ar

Eñ þr Afføllnu i Landenu toku sijn Rææd ⁊ søgdu/Jonathas ⁊ hñs Selskapur eru nu i
Kyrrsæte/⁊ hafa Frid ⁊ eru athugalauser/vier vilium kalla a Bachidem aptur hañ giæte nu
veidt þa alla a eirne Nottu. So foru þr nu til Bachidem/⁊ søgdu honum sijna Radagiørd
Þa tok Bachides sig vpp mz myklu Herlide/⁊ sendi Heimugligt Brief til siña tilheingiara
i Gydingalande/at þr skylldu næ Jonathas ⁊ øllum þm sm̃ mz honum være. Eñ Jonathas
fieck vitneskiu af þessare Rædagiørd/þui vard þar eckert af/Eñ Jonathas fangade nær fim̃
tijge menn/þa Hafnkuñugustu af Hijdingum ⁊ þm Oguðliga Selskap/og hañ liet Lijflæ-
ta þa.

Bachides

Jonathas drepr l. Hidinga

Þui nærst viku þr Jonathas ⁊ Simon ⁊ þra folk burt i Eydemørku/til eins nidurbrotins

stadar

Stadar sem hiet Bethbesen/ þennan bygdu þeir vppaptur/ z giørdu hann sterkann. Þa Bachides G
spurde þetta/ þa var hann vppe med allt sitt Nerlid/ og hann liet og so vt bioda Gydingum/ og rei-
Bethbesen ste fyrer Bethbesen z settist þar leinge vm/ z hann stormade z Strijdde þar vppa/ z giørde skot
uopn og Vijguielar þar fyrer.

Enn Jonathas bijfalade sijnum Brodur Simone Staden/ og hann reiste vt med eirn Flock
Simon rekur manna/ og slo Odaren z hans brodur/ og Phaserons syne j þra Landtiølldum. Og af þui ad
Bachidem a þetta Luckadist honum/ þa safnadist enn meira Folk til hans/ suo at hann efldist at styrk. Þess æ
flotta millum fiell Simon vt af Stadnum jnn j Ouinanna Nerbwder/ z vppbrende þra Vijguielar/
og rak Bachidem a flotta. Og Bachides Gramdist miøg at hans asetningur z Reisa var til
forgiefins. Og hann vard æfarreidur þeim affollnu Gydingum sem hann høfdu Eggiad a þad/ ad
koma aptur j Landit/ og liet j Nel sla marga af þeim/ Og hann bio sig til at fara Heim aptur j
sitt Land.

Þa Jonathas merkte þetta/ sende hann bodskap til hans/ at hann villde giøra Frid vid hann/ z
bad hann leggia aptur Nerfangit/ og giefa lausa Bandingana. Þetta samþykte Bachides giar
Fridur na/ og giørde so sem Jonathas bad/ z soor honum eirn Eid/ at hann skyllde ecki giøra honum lei
i Jsrael ngur Jllt vm sijna Lijfdaga. Og hann lagde aptur Nerfangit / og liet bandingiana af Juda
lausa/ og snere aptur/ z for j sitt Land/ og kom ecki i Judaland þadan i fra. So vard Fridur
Machmas i Jsrael ad nyiu. Og Jonathas bio i Machmas og stiornade Folkenu/ z i eydelagde þa af
føllnu i Jsrael

X

Alexander son A Þui Hundradasta z Sextugasta are/ kom Alexander son Antiochi hins gø A
Antiochi hins fga/ og vann Borgena Ptolemais og Rijkte þar. Enn þa ed Demetrius
Gøfga merkte þad/ safnade hann myklum her saman/ z riedst i mote Alexandro/ at reka hann
vr Rijkenu. Þa skrifade Demetrius til Jonathas/ z lofade honum/ at hann
villde hallda Frid vid hann/ og at hann villde giøra honum allt gott. Þuiat hann
hugsade med sier/ betra er/ ad eg lade hann til mijn/ adur hann gefur sig til Alexan
dro i mote mier/ af þui ad eg drap hans Brodur og giørde honum z hans Folke þar ad auke
margt illt.

Skrif Deme Og Demetrius sende skrif til Jonathas/ og leyfde honum til sijn at taka og hallda strijds
try til Jonatha folk/ z at smijda Strijdz vidurbunad/ z at hann skyllde vera j hans Sattmæla. Og baud at menn
skylldu giefa honum lausa þa sem i Gisling voru j Kastalanum.

Þar fyrer kom Jonathas til Jerusalem/ z liet lesa þesse brief fyrer øllu Folke/ z fyrer þeim j
Kastalanum. Og er þeir heyrdu ad Konguren leyfde honum at taka til sijn Strijdzfolk og at
giøra Veriur til Strijdz/ og at Konguren hafde giørt Sattmaal vid hann/ þa ottudust þeir hann
miøg/ Og gæfu þa lausa sem j Gisling voru/ Og Jonathas gaf þa sijnum Forelldrum aptur.

So tok Jonathas ad bwa i Jerusalem/ og ad byggia z endurbæta Borgena at nyiu/ og
Jerusalem af hann liet vpprevisa Mwrvegge at nyiu/ og styrckua giøra Zions borg at nyiu/ med goodum ster-
nyiu vppbygd kum Steinueggium af einum saman høggnum steinum/ Suo var Jerusalem at nyiu sterkliga
og endurbætt vppbygd. Og Neidingiarner i þeim Þorpum/ sem Bachides hafde lætid sterkliga byggia/ fly-
du burt þadan i þra Lønd/ Enn þeir hielldu alleinasta Bethzura/ og þangad flydu Nijdingar-
ner/ Þuiat þeir høfdu þar sitt athuarf.

Þa Alexander merkti nu at Demetrius leitade Vinattu til Jonathas/ z heyrde þa Losli B
gu gierninga sem Jonathas z hans brædur høfdu giørt/ þa sagde hann/ Þessa ærliga mans jaf
ninge finst ecki/ þar fyrer viljum vier skrifa honum til/ at hann sie vor Vinur z Fielage/ Og hann
skrifade a þennan hætt.

Alexander Kongur bydur sijnum brodur Jonathe sina Kuediu. Vier heyrum at þu ert hall
Sende bref den eirn Losligur madur/ og þess makligur at þu siert vor Vin. Þar fyrer setium vier þig til
Alexandri til hædsta Kiennemans yfer þitt Folk/ og þu skallt heita Kongsins Vinur/ og vier sendum þier
Jonathas hier med eitt Purpuraklæde z eina Gullkoronu. Ad þu þar j Staden hallder þig truliga vid
oss og siert vor Vinur.

Þa skryddist Jonathas þeim Kiennemanliga skrwda/ a þui Hundradasta og Sextugasta
Aare/ a siounda Mannude a Tialldbwdarhatijdinne/ z hann safnade Her saman og liet smij-
da Vopn og Veriur til Bardaga. Enn þa Demetrius formerkti þetta vard hann hryggur vid/
ad Alexander snere Gydingunum fra honum/ z efldist ad styrk þar med/ og hugsade med sier ad
hann villde

hn̄ villde z eirnen skrifa þm vinsamliga til/ og lofa þm Gotze og æru/ suo at þr skylldu lofa
hm̄ ad veita honum styrk/ og hn̄ skrifade þeim til a þeñan hatt. Sender)
Demetrius Kongur bydr) Gydingum sina Quediu. Vier høfum giarna heyrt/ z þ er oss
mikel glede/ad þier erut ecki fallner fra oss til vorra Ouina/helldur at þier halldit Truskap
vid oss. Þar fyrer bidium vier ad þier og so framueigis halldit Tru vid mig/ og lætid ecke Demetrius skrif til Gydinga
snua ydur fra mier. Þessa ydar trygd vilium vier aumbuna/og lietta af ydur myklū þyng-
C slum/og giefa ydur meire Fryheit og audsyna ydr Nad. Og eg gef nu øllum Gydingum
vpp Skatten/Sallt tollen/Krunu skatten/þañ þridia Kornmæler/þañ Helming Auaxtar-
ins sm̄ mier til heyrer. Af þssum Þyngslum skal nu hiedan af Landit Juda z þau þriu Nie
rud sm̄ þar tilheyra/j Samaria z Galilea Lande/fry vera alla tyma/Og Jerusalem skal ve
ra Heiløg og fry fyrer øllum þyngslum/Skattgiallde og tiundum/Eg vil og giefa vpp Ka-
stalan til Jerusalem/fyrer þm hædsta Kiennemañe/ad hn̄ skal jn̄taka hn̄/og setia þangad
folk þegar hn̄ vill/hn̄ at varducita. Og aller Hertekner Gydingar i mynu Ryke/skulu lau-
ser lætner verda/z vera fry/z þr z þra Kuikfie skulu vera skattfry.
Þeir skulu z hafa Fryheit i øllu minu Ryke/ad hallda þra Þuottdaga/Tunglkomuhelg
ar og adrar tilsettar Hatyder/Og þr skulu vera Ohindrader fyrˢ huerium mañe i þra Gudz
þionustu/þria daga fyrer z epter Hatydena.
Og þar skulu vtueliast þriatyger Þusund manna i Juda/þm vil eg giefa Mæla suo sm̄
mynu Strydz folke/og þr skulu skipast i Kongsins fastar Borger. Og vt af þm sku nockrer
veliast/hueria Konguren kuñe at hafa til siña stædstu erinda/so s̄ trufasta Radgiafa. Gyd
ingar skulu z ecki hafa Vtlendska Høfudzmeñ/helldur þra sialfs eigen/ sm̄ eru vtvalder af
þm sialfum/so at þr kuñe at hallda þra Løgmal/so sm̄ j Lande Juda/Og þau þriu Nierød
j Samaria og Galilea sm̄ heyra til Gydingalande/þau skulu ønguum vndergiefen vera vtā
alleina þm hædsta Kieñemañe/at menn vite þ hn̄ sie alleina herra þar yfer. Staden Pto
lemais z þær Landzalfur sm̄ þar til heyra/gef eg Musterenu til Jerusalem/til þss Kostnad
ar/sm̄ þarf til Fornfæringanna.
D Eg vil z ærliga skicka til Musterisins vppbyggingar fim̄ Þusund Peninga Silfurs/ af (Siclos)
minne eigen Rentu/ Og huad s̄ eg er skylldugur at fornu at giefa til Musterisins af minum
Forlienigum/þ skal strax afgreidast þm. Og þr fim̄ Þusund Silfurpeningar/ s̄ myner Em
bættis meñ hafa haft af Musteresins rentu/þr skulu giefast aptur Kieñemøñunū ærliga.
Musterit skal og hafa þtta Priuilegium/ ad huer sm̄ j øllu minu Ryke forskulldat hefur
nockut straff/og hn̄ flyr i Musterit/hn̄ skal vera þar fry mz Lyfe og mz Gotze
Til Musterisins byggingar og Forbetrunar/z til Mwrañа z Turnaña j Jerusalem/z
añarstadar i Landenu þa vill Konguren vtleggia Kostnad af siñe eigen rentu
Þa þtta Bref var lesit fyrer Jonathas og Folkenu/þa villdu þr ecki trua honum/ og þr
mztoku þ ecki/Þuiat þr vissu vel/huylyka Otru og hrædeligā Vykingskap hn̄ hafde framid
ædur i mote Jsrael. Og þr samtoku ad hialpa Alexandro/sm̄ fyrre leitade Vinattu til þra
z hiet þm Fride/Hm̄ veittu þr styrck/so leinge sm̄ hn̄ lifde
Þa Alexander z Demetrius riedust huer i mote ødrum/z børdust/þa flyde Demetry Her Demetrius fiell
z Alexander sokte epter honum/ z veitte honū eitt hrædeligt slag/ fra morne allt til Kuelldz/
og Demetrius fiell a þm sama deigi.
E Þui næst sende Alexander meñ til Ptolomeum Kongs i Egiptalande mz þssum Erindum
Med þui at eg em komen aptur i mitt Ryke/ og sit i Kongligu Hasæte/z hefe Rykisstiorne- Alexander bidur Cleopatre Dottur Ptolomei Kongs
na tekid til myn/og hefe burt rekit Demetrium/ z vnnit mitt Arfland aptur/ Þa girntist eg
ad binda Vinattu vid þig z bidia þig at þu gipter mier þyna Dottur/Þa vil eg hegda miˢ
vid þig so sm̄ eirn Dotturmægur/z vera þacknæmr/z skicka heñi eitt Konungligt Lyfs vpp
hellde. Hier til andsuarade Ptolomeus/z oskade Alexandro Lucku/ at hn̄ var aptur komen j
sitt Fødurland/z hafde vnnit sitt Ryke/og hiet at veita honum þad hn̄ girntist. Eñ bad ad Cleopatra giptist Alexandro
hn̄ villde koma til hn̄s j Ptolemais Borg/ þar skylldu þr sialfer talast vid/og fullgiora þar
þtta Bonordzmal.
A þui Hundradasta Sextugasta z ødru Aare/Reiste Ptolomeus mz syna Dottr Cleopa
tra vr Egiptalande/og kom til Ptolemais/ Þangad kom z Alexander Kongur. Og Cleo-
patra var giefen Alexandro/z Brwdkaupit var halldit mz myklu Kongligu bramle.
Og Alexander Kongur sende skrif til Jonathas ad hn̄ kiæme til hn̄s. Þa kom Jonath-
as mz mikillre Vegsemd til Ptolemais/til beggia Kongaña/z skeinkte þm z þeirra Vinum
forkostu

forkostuligar gæfur af Gulle og Silfre/og fañ Nad hia þeim.
Og nockrer affallner fra Israel komu þangat at klaga Jonatham/Eñ Konguren vill-
de ecki heyra þm/ z hñ baud at Jonathas skyllde afleggia sijn klæde/ og j klædast Purpura/
huad z skiede. Þa sette Konguren hñ hid næsta sier/og baud sijnum Høfdingium ad þr sky-
lldu fara vm kring mz honum vm Staden/ z læta vthroopa/ad eingeñ skyllde hñ aklaga edr
i annan mæta nockut vondt honum giøra. Eñ er hñs Motstødu menn sau/ at Konguren
veitte honum suoddan Virding/at hñ skipade honum ad jklædast Purpura og liet slijkt vthro
pa vm hñ/þa flydu þr aller i burt. Og Konguren veitte honum stora æru/og liet skrifa hñ a F
medal siña yppurstu Vina/ z giørdu hñ ad Høfudzmañe/ z ad sijnu næsta rade. Þui næst
reiste Jonathas heim aptur til Jerusalem mz gledi z goodum Fride.

Jonathas verdr heidradr

A þui Hundradasta Sextugasta og fimta are/kom Demetrius Kongur/sonur hins fyrra
Demetrij vr Creta j sitt Erfdar rijke. Þa skielfdist Alexander miøg og settist i Antiochi
am. Eñ Demetrius ladade til sijn Apollonium Høfudzmañ i nedra Syrlande/Þesse safna
de hñs vegna Strijdzfolke til samans/og sette sijnar Herbuder vid Jamnia. Og hñ sende
til Jonatham Kiennemaña Høfdingia/ z liet seigia honum/Eingen veiter oss Motstødu vt-
an þu alleina/ z þu velldr þui at eg er foraktadur. Þu treyster vppa þinar Fiallbygder/
Enn vilier þu giøra Manndoms verk/þa far þu ofan hingat a sliettlendit/ z reynum mz oc
kur. Vilier þu atspyria huern Lidzafla eg hafe z þr sm̃ mz mier Reisa til styrktar mier/þa
mun þier þ sagt verda/Þier munut ecki standast fyrer þssu Folke/af huerium ydar Fedr eru
j tuær reisur slegner i ydar eigen Lande. Eñ sijdr muntu stadid gieta j mote so myklum Folks
fiølda a þm sliettu Vøllum þar eingen Fiøll edur Klettar eru þar meñ meiga til flyia.

Demetrius hins þyrra Demetrij sonur
Apollonius

Þa Jonathas heyrde suoddan Raup/þa Gramdist hñ/ og hñ vtualde Tiu Þusund ma- G
ña/og for fra Jerusalem z hñs Brod[r] Simon kom honum til hialpar/ z þr settu sinar Her
buder fyre Joppe. Eñ Stadarmeñerner villdu ei vpplæta Borgena fyr[er] hm̃/Þuiad Apollo
nius hafde sent þãgat Folk Stadnũ til varnar/þar fyrer stormade Jonathas vppa Staden
Þa vrdu Borgarmeñerner skielfder/og lietu vpp Porten/Og so vann Jonathas þañ Stad
Joppe.

Jonathas riedst i mote Apollonio
Joppe yfer vnnen

Þa Apollinus fornam þ/þa settist hñ vm Joppe mz þriu þusund Riddara z mz myklum
Her Fotgongu lidz/ z liet so sm̃ at villde hñ reisa til Asdod/so at hñ feinge lockat Jonatham
vta sliettlendit/þt hñ hafde fiølda Riddaralidz/þar vppa treyste hñ. Jonathas skundade ep
ter honum til Asdod/og for fram forstalliga mz fylktu Lide bueñ til Bardaga. Eñ Apoll-
onius hafde epter lætid j Herbudunum þusund Riddara heimugliga. Nu formerkte Jo-
nathas at meñ voru leyneliga a bak til vid hñ/þar fyrer þa þr komu nu ad hñs Her/þa hie
llt Jonathas siñe Fylkingu/ z Riddurarner skutu allan dag fra Morgne til Kuelldz at Folk
enu/þar til ad þra Hestar vrdu þreytter.

Þui nærst tok Simon sitt Lid/ z fiell yfer Ouinena. Þa flydu Riddurarner/ þui þr voru
mødder/ z ridludust hingat z þangat vm Vølluna z flydu til Asdod/ z skundudu jñ i Muste
rit Skurgodsins Dagõ/at biarga þar sinu Lijfe. Eñ Jonathas rænte Stadẽ Asdod z Por
pen þar vmhuerfis/ z kueikte þar Elld i. Hñ brende z vpp Dagõs Musteri asamt mz øllum
þm sm̃ þangat høfdu Flued/Og talan þra sm̃ j Hel slegner z Brender vrdu/ var nær Atta
Þusund maña. Þui næst reiste Jonathas mz sitt Lid fyrer Aschalon. Þa geingu Borgar
mennerner Stadarins honum i mote/ z gæfu sig vpp z toku vid honum Vegsamliga. So ret
sti Jonathas Heim aptur til Jerusalem/ mz sijnu Lide z Herfange myklu.

Asdod yfer vñen
viij. M. maña i Hel slegner

Eñ þa Alexander heyrde þtta/þa Heidrade hñ Jonatham eñ meir/ z sẽde hm̃ eirn Gulli-
gan Linda/ huern plagsidur er ad giefa alleina Frændum Konganna. Þar til gaf hañ hm̃
Acharon mz øllu þui sm̃ þar til heyrer til eignar.

XI

Ptolomeus hygst at viña Rijke Alexandri sins Dottur mags vnder sig med Suikum

OG Konguren i Egiptalandi safnade myklu Lide/so sm̃ þa er Siofar sandur A
og myklum Skipafiølda/ z feste mz sier þa ætlan/at vinna Alexandri Rijki
vnder sig mz Suikũ/so at hñ hefde bæde Rijken/ þar fyrer reiste hñ i Syrlãd
mz þui yferuarpe/ad hñ liest vera komen so s hñs Vinur. Þa lietu þr vpp
fyrer honum allar Borger/og foru vt i mote honum z føgnudu honum hid
Vegligasta/so sm̃ Alexander hafde boded/Þuiad hñ var Fader hñs Kuiñu.
Eñ i huñ þañ Stad sm̃ Ptolomeus jñ kom/ þa liet hñ þar epter eirn Flock Strijdzmaña
til var

til varnar. Og þa ad hn̄ kom til Asdod þa syndu þr honum huernen Jonathas hafde vppbrent Musterit Dagon/og Staden foreydt/ z huersu at þr Daudu Lijkamer lægu hier og þar/og ad haugar voru giørder vid veigen huar þr høfdu dysiat þa i Nel slegnu. Og þr sogdu Kongenum fra ad Jonathas hefde giort þeñan skada/ Nuar af Konguren fieck Ouilld til hn̄s/ eñ þo liet hn̄ ei a sier siña. Og Jonathas reisti i mote Kongenum til Joppen/ Þar to luduzt þr vid/ z voru þar bæder vm Nott. Og Jonathas fylgde Kongenū allt ad þui Vatne sm̄ kallast Eleuterus/ Epter þ for hn̄ heimaptur til Jerusalem. Eleutherus

Og Ptolomeus jntok Borgernar allt ad Seleucia vid hafed/ Og tok sier fyrer þa ætlan/ at reka Alexandrum vr Lande. Og hn̄ giordi Demetrio bod/ at koma til sijn/ z giora Satt mala vid sig/ Þa villde hn̄ giefa honum sijna Dotter þa sm̄ Alexander hafde/ og efla hn̄ til
B Rijkis/ Og kuad sig angra þ/ at hn̄ hefde giefit sijna Dottur Alexandro/ Og hn̄ gaf Alexandro þ at sauk/ ad hn̄ hefde stundat epter sijnu Lijfe og Kongs rijke/ hn̄ liet z sitt hatur Openberliga i Liost/ z bakhuerfdist Alexandro/ og tok fra honum sijna Dottur/ og gaf hana Demetrio. Og þa Ptolomeus kom til Antiochiam/ þa sette hn̄ vpp badar Koronur bæde Egiptalandz rijkis z Asia rijkis Ptolomeus tekur sina Dottur fra Alexandro og giefur hana Demetrio

Eñ i þañ tijma var Alexander Kongur i Cilicia/ þt nockrar Borger høfdu þar snuid sier fra honum. Þa hn̄ heyrde nu af Ptolomeo/ þa dro hn̄ i moti honum til Bardaga/ Eñ Ptolomeus hafde Ouijgan Ner/ z riedst i mote honum/ z rak hn̄ a flotta/ Og Alexander flyde til Arabia at hn̄ mætte vera þar Ohræddur. Eñ Ptolomeus Kongur var miøg Megtugur/ Þar fyrer liet Zabdiel j Arabia/ hálshøggua siñ Gest Alexandrum/ og sende Ptolomeo hn̄s Høfud. Og a þridia deigi þar epter Deyde Ptolomeus. Þa vrdu og Strijdzmeñerner sm̄ Ptolomeus hafde sett i Borgernar/ og so i Nel slegner af Borgar moñum. So tok Demetrius Kongdom/ A þui Hundradasta Sextugasta z Siøunda are. Alexander a flotta reken/ og i Arabia af Zabdiel halshøgguen

A þm̄ tijma samankallade Jonathas sitt Folk i Lande Juda/ at viña Kastalan apt: j Je-
C rusalem/ og hn̄ liet vppreisa Triekastala z øñur Vopn þar fyrer. Þa foru nockrer Nijdigr til Demetrium Kongs z kløgudu a mote Jonatha/ seigiande/ at hn̄ hefde sest vm Kastalan/ Þa vard Kongurē miøg Reidur/ z reiste skiotliga til Ptolemais/ z skrifade til Jonathas ad hn̄ skyllde ei setiast vm Kastalan/ Og at hn̄ skyllde koma strax til sin i Ptolemais/ þar villde hn̄ vid hn̄ tala vm nockur Erinde. Demetrius Kongur epter alexandri dauda. Jonathas aklagadur fyrer Demetrio Konge.

Eñ þa Jonathas fieck þennan bodskap/ liet hn̄ ecki af at vm sitia Kastalan/ og vtualde nockra af Olldungunum z Kieñemøñunum j Israel/ þr e mz honum fara skylldu/ z hn̄ tok sig vpp/ og hætte sijnu Lijfe. Og hn̄ tok mz sier marga kostuliga Dyrgripe af Gulle Silfri z Klædum/ og for til Ptolemais til Kongsins/ z fañ Nad fyrer honum. Og þegr þr frasnu nu af hn̄s Folke kløgudu hn̄/ þa hiellt Konguren hn̄ ærliga/ so sm̄ hn̄ var hallden ædur fyrre/ og veitte honum myklar Virdingar fyrer øllum sijnum Høfdingium/ og stadfeste hn̄ i høfud Kiennemañs Embætte/ og i øllum ødrum virdingum/ sm̄ hn̄ hafde þangat til haft/ z hielt hn̄ fyrer siñ ypparsta Vin. Demetrius syner Jonathe Vinattu

Og Jonathas badst af Kongenum/ at hn̄ liete allt Gydingaland/ og þau þriu Nierød j Samaria z Galilea va frij fra Skatte/ z baudst til at giefa fyrer þtta frelsi þriu hūdrud Centner Gullz. Þessu Jatade Konguren/ og gaf Jonahte þar vppa eitt Brief so Hliodande.

Demetrius Kongur sender sinum Brodur Jonathe z Gydinga folke sijna Kuediu. Vier sendum ydur eina Vtskrifft af þui Brefe/ sm̄ vier høfum skrifad vorum Fødur Lasteni til ydar vegna/ so at þier vitid þ.

Demetrius Kongur sender) Lasthenj sijnū Fødur sijna Quediu. Vier Huxum ad giora gott vorum Vinum og truum Lagsmøñum Gydingum/ vegna þra truskapar z Vinattu
D vid oss. Þar fyrer stadfestū vier/ ad Kieñemeñerner til Jerusalem skulu eignast allt Landed Juda/ og þær þriar Borger Lyda z Ramatha/ z þ sm̄ þm̄ til heyrer. Vier giefum þm̄ og eirnen kuitt allt þ sm̄ þr hafa ædur ordit at giefa Kongenum ærlgia/ Korn/ Auoxt/ Tolla Tiunder/ Salltskatt/ og Koronu peninga. Vm allt þtta skulu þr hier epter kuitter vera/ og slijkum frijheitum sku þr hallda ætijd obrigdanliga. Vtskrift þssa Brefs skal j hendr seliast Jonathe/ so at þ verde vppsleigit a þui Heilaga Fialle/ so sm̄ a einum ærligum og opinberū Stad. Fødur) Lasthenes

Þegar Demetrius Kongur sa nu/ at Fridur var j øllu hn̄s Rijke/ z eingen reisti sig vpp j mote hn̄/ Þa liet hn̄ fra sier Strijdsfolkit/ þ e heima ætte j Rijkenu/ z liet hún fara til siñar Borgar. Eñ þ vtlendska Strijdzfolk/ e hn̄ hafde til sijn teked hier og huar i Eyiunum/ Þui

hiellt

hiellt hñ hia sier/ Þar fyrer reiddist þ jnlendska Folkit honum miøg
Tryphon
Eñ þegar Høfudzmaduren Tryphon/sa sm̃ fyrrmeir hafde verit Vinur Alexandri/ sa þ ad Strijdsfolkit hafde feinged hatur til Demetrius Kongs/þa for hñ i Arabiam til Emalcuel/huer ed hafde þañ vnga Antiochum Alexandri son ad fostre. Og hñ hiellt sier til hns/at hñ skyllde fa sier i hendur þañ vnga Suein/þa villde hñ setia hñ jn i sins Fødurs Rijke/Og hñ tiade fyrer Emalcuel/ huernen z huar fyrer ad Strijdzfolkit hefde hatur til Demetrium Kongs/og hañ var leinge hia þm i Arabia.

Jonathas til skrifar Demetrio
Þess a millum skrifade Jonathas Demetrio Konge til/ z beiddist af honum/ad hñ vill E de skipa þm sm̃ i Kastalanum voru ad þr skylldu fara j burt/ og giefa Kastalañ i hns Valld Þuiad þr giørde Israel storan skada. Þa skrifade Demetrius Jonathe til/so latande/Ecki ad eins þta sm̃ þu girnist/Helldr vil eg giøra þier z þinu Folke myklu meire Sæmd z Velgiørninga/þ fyrsta eg kañ vid ad komast/Eñ nu er eg i myklu voda staddr/Þar fyrer giørdu so vel z send mier styrck/Þuiad allt mitt Strijdsfolk er mier frahorfit ordit/ z setur sig vpp j mote mier. Þar fyrer sende Jonathas til hns þriu Þusund einuala Lidz/þr komu til Anthiochia til Kongsins/ z Kongr vard miøg feigen þra komu.

Vpphlaup j mote Demetrio stillt ap Gydingum
Nu giørde Folkit j Stadnum eitt Vpphlaup/ nær Hundrad z tuttugu Þusund manna/ z villdu sla Kongen i Hel. Eñ Kongureñ flyde vppa sitt Slot. Þa tok Folkit Stræten jn/ z villde Storma vppa Slotid. Þui kallade Konguren Gydingana til sijn/ad þr skylldu hialpa honum. Þa hlupu aller Gydingar til Kongsins/ og skiptust vm Stræten/og i Hel slogu a þm Deigi hundrad Þusunder manna/ z settu Elld i Borgena z ræntu hana/ So hialpudu þr Kongenum.

Enn þegar Borgarmenn sau ad Gydingar høfdu feingit valld yfer Borgiñe/þa ørvæntu þr sier/og kølludu til Kongsins og bædust Fridar/ at Gydingar skylldu læta af at Vega Folkit/ z foreyda ecki Borgena mz øllu. Þa vard Fridur/ z Gydingar løgdu fra sier Vopnen/og þr feingu storan Heidur af Kongenum/ z vrdu Prijsader j øllu Rijkenu/Og þr reistu heimaptur til Jerusalem/og fluttu mz sier nægd Fiaar/sm̃ þm hafde aflast i Bardaganum. F

Opacklæte demetrij
Þa Demetrius var nu ohræddur orden/og hiellt Rijke sijnu mz spekt/þa hiellt hñ eckert af þm hlutum sm̃ hñ hafde heited Jonathe/og hñ snere sier fra honum mz øllu/ z var hm̃ opacklatur fyrer hns Velgiørninga/ z synde hm̃ alla otru.

Antiochus sonr Alexandri
Skamt epter þta kom Tryphon aptr mz hiñ vnga Antiochum/Þess e Antiochus vard Kongr og sette vpp Koronuna/Og allt Strijdzfolkit kom til hns/ hueriu Demetrius hafde Ordlof giefid. Og þa þr bordust vid Demetrium/þa slogu þr hñ a flotta/og ræku hñ a burt. Og Tryphon tok Fijlana til sijn/og vañ Antiochiam. Og sa vnge Antiochus skrifade til Jonathas/ z stadfeste hñ j sijnu hædsta Kieñemanns Embætte/ z sampyckte ad hñ skyllde eignast og bihallda þm fiorum stødum/og vera Konungsins Vinur. Og sende honum eitt Gullker/ og leyfde honum ad hafa Gullkier a Borde/og ad bera Purpura/og Bellte af Gulle. Og Simon Jonathas Broder sette hñ til Høfudzmanns yfer Lønden/ fra Tyrus allt til Egiptalandz.
Vinatt uskrif Antiochi

Þa Jonathas reiste nu vt yfer vm Euphrates/og for vm kring i Borgunum/ þa for allt Strijdzfolkit i Syrlande til hns/honum til fulltijngs. Og þa hñ kom til Aschalon/þa geingu Borgarmeñerner vt i mote honum/og mztoku hñ Heidarliga/ z gæfu sig vndr hns valld. Þui nærst reiste hñ fyrer Gaza/Eñ þr af Gaza villdu ei opplæta Borgena fyrer honum/ Þar fyrer settist hñ vm Staden/og vppbrende Vnderborgernar allt vm kring/ og rænte þær Þa bædust þr af Gaza Fridar/og Jonathas giørde eirn Frid vid þa/og tok nockra af þeira Sonum i Gijsling/ z sende þa til Jerusalem/Eñ hñ reiste framueigis i giegnum Landit/allt til Damascum.
Ascalon
Gaza

Høfudzmenn Demetrij
Bethzura vnnen
Eñ þa hñ friette ad Demetri Høfudzmenn voru komner i Kedes/i Galilea mz myklum Her/þau Lønd at jntaka sm̃ Konguren hafde honum giefit/ þa riedst hañ i mote þm/og liet sinn Brodur Simon epter i Landenu/ hañ reisti fyrer Bethzura og settist vm hana langan tijma/ so Hardliga/ ad þr þordu ecki ad giefa sig vt. Þui beiddust þr Fridar/ og Simon gaf þm Frid/og liet þa fara i burt mz Frelse /og vann Staden/og sette þar jn Strijdzfolk til varnar. G

Eñ Jonathas mz sijnu lide for til Siafarens Genesara/ z var ærla morguñs vppi/ z kom til Hasar sliettlendis/Þa riedust Heidingiar a mote honu a sliettledenu/ z høfdu falit eirn flock manna vnder Fiallenu. Þa Jonathas riedst nu a mote einum flocknum. Þa fiell hiñ añ

ar flo

ar Flockur sa sm̃ sig hafde falit fram vndan Fiallenu/og riedst eirnen til bardaga. Pa flyde allt Lid fra Jonatha/ og þar var eingen epter/vtan alleinasta Høfudzmennerner Mathati as Absolomi son/ z Judas Chalphi son. Pa sundurreif Jonathas sijn Klæde/ z dreifde Molldu yfer Høfud sier/og badst fyrer. Og hn̄ rende ad Ouinunum aptur/ z slo þm a flotta. En̄ sm̄ hn̄s Folk/sm̄ ædur hafde flued/ sa þ/þa sneru þr eirnen aptur / at veita Jonathe Fullting/og þr ræku flottan Ouinan̄a/allt til Kedes j þra Nerbwd/og þr giordu sier z so þar Nerbwder/ Og þar fiellu a þm Deigi nær þriar Þusunder Neidingia. Þui næst for Jonathas heimaptur til Jerusalem. Fiellu þriar M. Neidingiar

XII

A EnN þa Jonathas sa sig nu ad hafa Tøstund/þa vtualde hn̄ nockra men̄ þa sm̄ hn̄ sende til Rom/ ad endurnyia z vpprietta aptur Sattmalan vid þa Romuersku. Hn̄ skrifade og eirnen til þra i Sparta/og til an̄ara fleire Borga. Þegar nu Sendemennerner komu til Romam/geingu þr fyrer Radit/ z søgdu/Jonathas sa yppaste Kiennemadr/og Gydinga lydr hafa sendt oss/ad endurnyia þ Sattmal/ sm̄ fyrrmeir er giort vor a mille. Og Romuerkar gæfu þm Brief og fararleyfe/ so ad þr reistu ohindrader heimaptur. Sattmal endurnyiast vid Romuerka

Og Joaathas sende skrif til þra i Sparta/so latande. Jonathas sa yppaste Kien̄emadur/og Olldungar Folksins/og Kiennemen̄erner z Gydinga lydur/ senda þra Brædrū þm af Sparta sijna Quediu. Bref Jonathe til þeirra i Sparta

Fyrer nockrum Arum skrifade ydar Kongur Areus til vors ypparsta Kiennemans Oniā ad þier værud vorer brædur/ so s þ sama Brief vtuijsar/ Og Onias tok heidarliga ydar sendemenn/og tok vid þm Vinskap og Sattmala/ huar vm ad Briefid hliodade. Og þo ad vier nu a þssum tijma høfum ecki þorf an̄arligrar hialpar/og høfum huggan af Gudz orde huert vier dagliga lesum/ Þo samt sendū vier vorn Bodskap til ydar/ad endurnyia z stadfesta Brodurligan kiærleika z Vinskap til ydar/so ad vier gleymum þui ecki/Þuiad þar er nu langt sijdan er þier sendut til vor. Þar fyrer skulu þier vita/ ad æt ijd a Hatijdunum z ødrū Fornfæringar døgum/þa minnumst vier ydar i vorum Bænum og i vorum Fornum/ suo sem tilheyreligt er Brædra ad minnast. Og ydar Heidur og Velferd er oss eirn Føgnudur. Areus Onias B

En̄ vier høfum sijdan lidit stora Neyd/ og ært myklar Orrostur vid Kongana i kring um oss/En̄ vier villdum ecki giora ydur z odrum vorum Vinum z Lagsmønum þyngsl/i þessum vorum Ofride/Þuiad vier høfum haft hialp af Himnum/og Gud hefur hlift oss fyrer Ouinunum/og þa nidurþryckt. En̄ af þui vier sendum nu vora sendeboda Numenium Antiochi son/ z Antipatrum Jasonis son til Romueria/ ad endurnyia Vinskap og Sattmala vid þa vppaptur/Þa høfum vier bodid þm þar mz/ad þr skylldu reisa til ydar/og seigia ydur vora Quediu/ og afhenda ydur þta Brief/til ad endurnyia vorn Brodurligan Kiærleika/ z ad beidast Andsuars. C

Enn þta er Uiskriften af þui Briefe sm̄ Areus Sparta Kongur sende oss fyrrmeir. Areus Kōgur i Sparta/ sender Onea yppasta Kiennemañe sijna Kuediu. Vier fin̄um i vorū gomlum Ritningum/ad þr af sparta z Gydingar sieu Brædur(mz þui huerttueggia Folkid er komid af Abrahæm)Nu mz þui vier vilium þtta/þa bidiū vier ad þier viliet skrifa oss til huernen þ ydur geingr. Og ef ydr lijkar þ/ Þa sk vort Kuikfie Gotz/ og griper z huad s i voru Valldi er/vera so sm̄ være þ ydart eigit/ og þ ydart er/ so sm̄ være þ vort eigid. Þetta høfū vier bifalad ad vnderuijsa ydur. Areū Brief til Oniam

D Þui næst spurde Jonathas ad Demetrij Høfudzmenn kiæme enn aptur mz meira Lidi enn fyrr/ og villdu yferfalla hn̄/ Þar fyrer reiste hn̄ af Jerusalem i more þm i Landed Hemath/ Þuiad hn̄ villde ecki bijda þss/ ad þr skylldu koma fyrre i hn̄s Lād. Og þa hn̄ sende nu Niosnarmenn til Ouina Herbwda/þa komu þr og søgdu/ ad Ouinerner ætludu sier ad yferfalla þa a þre sømu Nott. Þar fyrer baud Jonathas sijnu Lide vm Kuelldit/ad þr skylldu vaka z vera Bryniader og vidbuner alla þa Nott/ Og hn̄ sette men̄ til/at hallda skialldværd j kringum Herbwdernar. Demetrij Høfudzmen̄

En̄ þa Ouinerner sau/ad Jonathas var buen til Bardaga/ þa kom ein Hrædsla yfer þa so ad þr suiptu Her bwdum og foru i burt/ Og ad þ skyllde ecki merkiast/ þa lietu þeir kynda marga Ellda hier og huar i Herbwdunum. Þar fyrer huxade Jonathas ecki ad þr fære i burt fyrr enn vm Morgunen snemm̄a/ Þuiad hn̄ sa Ellden hier og þar i Herbwdunum. Enn vm Morgu

Morgunen for hn̄ epter þm/ ꝛ nꜳde þm ei/ Þuiat þr voru þa allareidu koner yfer vm Vatnid
Eleutherum. Þa snere Jonathas leid sinne til þra j Arabia s kolludust Sabdei/ hn̄ slo þa E
Sabdei — og rænte Herfange/ ꝛ snere so aptur til Damascum/ og eydde þ Land allt vm kring. En̄ Si
Joppen — mon reiste til Ascalon/ og til þra sterku Borga þar i nꜳnd. Þar næst snere hn̄ til Joppen/
þuiad hn̄ merkte/ ad þr villdu giefa sig vnder Demetrij Hofudzmen̄/ Þar fyrer vard hn̄ fyrre
og van̄ Joppe/ og liet þar epter Strijdzfolk til ad varduetita Staden.

Þui næst kom Jonathas heimaptur/ og hiellt rꜳd vid Ølldungana Folksins/ ad men̄ sky
lldu styrkia nockrar Borger i Judea/ ꝛ giora Murueggena hærre i Jerusalem/ ꝛ vppbygg
ia eirn hꜳfan Steinuegg i mille Kastalans og Borgarinnar/ til ad skilia Borgena fra Ka
stalanum/ So ad þr giæte ecki vtfallid vr Kastalanum i Borgena/ ꝛ ad men̄ skylldu ecki flyt
ia nockud til þra nie selia þm.

Þa Folkid ko̅ nu til samans/ ꝛ tok til ad byggia. Epter þui ad sa Steinuegguren i mote
Austrenu yfer vm Lœken var fallen/ þui bygdu þr vppaptur þann sama spøl s̄m kallast Ca
Caphnatha — phnatha. Og Simon bygde vpp Kastalan Adida i Sephela/ ꝛ giørde hn̄ sterkan̄/ ꝛ varduei
tte hn̄ mz sterkum Borgar hlidum.

Nu hafde Tryphon einsett sier ad taka vnder sig Asia Rijke/ ꝛ setia Coronuna vppa sial F
Trypho̅ hädtierar falskliga og suikfamliga — fan sig/ og ad lijflata þann vnga Antiochum Kong. En̄ af þui han̄ ottadist /ad Jonathas
munde giøra honum Hindran/ og rꜳdast i mote honum/ þa leitade hn̄ vid/ huernen hn̄ giæte
fangad Jonatham og drepit hn̄/ Þar fyrer reiste hn̄ til Bethsan. Jonathas kom eirnen þa̅
Bethsan — gad mz Fiorutijgu Þusund man̄s velbwna. En̄ þa Thryphon sa þ/ ad Jonathas hafdi so
oddan Magt/ þa ottadist hn̄/ og þorde ecki ad vppbyria nockut honum i mote opinberliga/ He
lldur tok hn̄ honum Vegsamliga/ ꝛ baud sijnum Vinum ad hafa hn̄ i Heidre/ og gaf honum
gꜳfur/ og baud sijnu Lide/ ad þ skyllde vera hlydit Jonathe so s̄ sialfum sier.

Og hn̄ sagde til Jonathas/ Þui giører þu Folkenu suoddan Þuingun/ þar s̄m vid høfum
ønguan Ofrid? Lꜳt þ fara Heimaptur/ og vel þier ad eins fa eina menn/ ad vera epter hia
þier/ og far mz mier til Ptolemais/ Þan̄ Stad vil eg af henda þier/ og so fleire adrar sterkar
Borger/ og eg vil bifala þier allt Strijdsfolkid ꝛ Embættismen̄ena/ Þuiad eg hlyt ad reisa
i burt aptur/ ꝛ em nu hingad komen alleina þss vegna/ þar fyrer bid eg þig ad þu farer mz
mier. Jonathas trude honum/ og liet Folkid fara heim aptur fra sier til Gydinga landz/ og
hiellt epter hia sier ad eins þremur Þusundum man̄a/ Þat af sende hn̄ tuær Þusunder i Ga
lileam/ en̄ eitt Þusund for mz honum. Þa Jonathas kom nu i Staden Ptolemais/ þa liet G
Tryphon byrgia aptur Borgarhliden/ og tok Jonatham til fanga ꝛ liet j Hel sla hn̄s men̄
Og hn̄ sende Fotgøngu lid og Riddara j Galileam/ a þa vijda Vøllu/ ad þr skylldu og drepa
Tryphon liet handtaka Jonatham — þ an̄at Jonathe Strijdsfolk. En̄ er þr formerktu ad Jonathas var gripe̅ ꝛ fallen mz sijnu
folke/ þa vppherte hu̅ an̄an̄/ ꝛ biuggust til Bardaga/ ꝛ riedust alldiarfliga i mote Ouinunū
En̄ þa Ouinerner sau ad þ munde gillda þra Lijf/ mz þui at hiner villdu veria sig / þa sneru
þr aptur og foru j burt.

Þa reisti og Folkit heim aptur i Landit Juda/ mz Fride/ og grietu Jonatham og þa adra
s̄m i Hel voru slegner mz hönum/ Og allur Israels Lydur harmade Jonatham miøg. Og
aller Heidingiar j kring toku til ad Metnast og ad plaga Folked/ ꝛ søgdu/ Þeir hafa nu ec-
ke leingur neitt Hofud nie nockurn Verndara/ Nu vilium vier yferfalla þa/ ꝛ vppryckia þm
ꝛ afmꜳ þra Hafn af Jordune

XIII.

ÞA Simon heyrde nu/ ad Tryphon hafde safnad myklum Her til ad yferfa- A
lla og fordiarfa Landit Juda/ og hn̄ sa/ ad folkid hafde mykla ahyggiu og
Angist/ Þa kom hn̄ til Jerusalem og huggade Folkid/ og sagde/ Þier vited
huersu þungar Orostur eg ꝛ miner Brædur og min̄ Fader høfum ꜳtt veg
na Løgmꜳlsins ꝛ Helgedomsins/ og eg hefe sied þa neyd allz Israelzlydz/
i huerre aller miner Brædur hafa farist vegna Israel/ og þar lifer nu eing
en epter vtan eg. Nu girnist eg ecki ad spara mitt lijf i þssare Hørmungu. Þuiad eg er ec-
ke betre Brædrum minum/ og eigi girnist eg ad hafa betra en̄ þr/ Helldr vil eg hefna mijns
folks/ vors Helgedoms/ og vorra Kuenna ꝛ Barna/ Þuiad aller Heidingiar vmhuerfis eru
gramer vppa oss/ ꝛ safnast til samans ad afma oss.

Af þssare huggun fieck Folkit aptur ad nyiu eitt hiarta/ og vard Hughraust/ og suarade
hier

B hier til hærre roddu/Þu skallt vera vor Høfudzmañ j staden Judas z Jonathas þiña bræd
ra/ad beriast fyrer oss/Og vi' vilium vera þier hlydner j øllu þui sm̃ þu bydur oss. Þa ka Simon vtual
llade Simon Strijdzfolkit til samans/og hñ liet jafnsnart vppbyggia Mwrueggen til Jeru en til Høfding
salem/ so ad Borgen være allt vm kring sterk og vel forusrud. Og hñ sende Jonatham Ab ia i Jonathe
salomi son mz Lid til Joppen. Og Jonathas rak Ouinena vt af Joppe/og hiellt Stadnũ. stad
Þa reiste Tryphon vt af Ptolemais mz myklu Herlide og villde jñ falla j Landit Juda/z Tryphon
hñ flutte Jonathã mz sier fãgadan. Eñ Simon riedst i mote honũ/ z sette sijnar Herbwder
frãanút a Vøllũum hia Asdod. Eñ þa Tryphõ formerkte ad Simõ var orden Høfudzma-
dur j staden sijns Broδurs Jonathe/og ad hñ ættlade sier ad hallda Orrosto vid hñ/þa sende
hñ menn til Simonar/z liet seigia honum/Eg hef Jonatham i hallde vegna þss Fiar sem
hñ er Kongenum skylldugur af Forlieningũ. Vilier þu nu senda mier Hundrad Centener/
og giefa mier hñs tuo sonu i Gisling/so ad hñ snue sier eigi fra oss/og setie sig vppi mote oss/
þegar hñ er laus orden/Þa vil eg giefa þier hñ lausan.
C Eñ þo ad Simon vel visse/at þta var eigi vtan vnderhyggia/þa liet hñ senda Fied z Bø
rnen til Tryphon/so ad folkit skyllde ecki klaga yfer honum/ ad Jonathas yrde þui lijflaten
ad verda/ad hñ villde ecki leysa hñ/Þar fyr' sende hñ Børnen z Hundrad Centener til Try
phons. Enn Tryphon hiellt øngua lofan/og villde ecki giefa Jonatham lausan. Þar ad
auk reisti Tryphon fram̃ a veigen/ad hñ kynne ad komast i Landet/z giøra skada/ z hñ rei-
ste mz Landenu/a þm veigi sm̃ liggur til Ador. Eñ Simon mz sijnu lide var ætijd a adra hø
nd/og huar hñ villde jñ falla/þa hamlade Simon hm̃.
Og þr i Kastalanum sendu bod til Tryphon/ad hñ skyllde reisa i giegnum Eydemørk/og Jonathas
koma til þra/adur enn Simon yrde var vid/og hñ skyllde lata flytia til þra Vister. Þar fy i Hel sleigen og
rer villde Tryphon brædliga reisa af stad/ med allt sitt Riddara lid/og koma til þra. Eñ hñs tueir syner
a þre sømu Nott fiell miøg diupur Snior/þ hamlade ad hñ kom ecki. Þui nærst reisti hñ
til Galaad/ z liet myrda Jonatham og hñs sonu hia Baschama/þar voru þr grafner. Ep
D ter þta reiste Tryphon heim aptur i sitt Land.
Þa sende Simon þangad/og liet sækia sijns Broδurs Lijkama/og lagde hñ i sijns Fød-
urs Grøf i Modin. Og allur Jsraels Lydur griet Jonatham sarliga i langan tijma. Og
Simon liet giøra hafa Grøf af Høggnum Steinum/sijnum Fødur og sijnum Brædrum/z
liet þar yfer reisa siø stolpa/ huern hia ødrum/ handa Fødurnum Moδurinne og þm fiør-
um Brædrum/og hñ liet byggia stora Pijlara þar vm kring/ þar vppa feste hñ þra Span
gabrynnur/til eirnrar eilijfrar minningar/Og vppe yfer Bryniunũ liet hañ setia vthogguen
skip huer ed siast mattu af Sionum. Þesse Grøf i Modin stendur enn nu a þssum Deige.
Eñ Tryphon flutte Antiochum hinn vnga aptur z fram̃ vm Landit suiksamliga/ allt Trijphon
þangad til ad hñ drap hñ leyneliga. Þui nærst sette hñ Koronuna a sialfan sig/og vard Kõ myrder Antio
gur i Asia/og Plagade Landid Juda þungliga. chum og tok Kongdom
E Eñ Simon vppbygde og styrkte margar Borger j Lande Juda/mz þyckuum steinueggiũ
z hafum Turnum /og sterkum Borgarhlidum/og liet Vister i þær sterku Borgernar. Og
hñ sende bod til Demetrium Kongs/og bad vm linun a þm þyngslum s Trijphon hafdi vpp
a þa lagt/Þuiad Trijphon framde ecki vtan Ran og Mord i Landenu. Þar til suarade
Demetrius og sagde so.
Demetrius Kongur sender þm ypparsta Kiennemañe Simone/z Olldungunum/og Gyd Demetrius
ingalyd/ sijna Quediu. skrifar Gyding um.
Þa Gullkoronu og Palmana sm̃ þier sendud mier/høfum vier mzteked/ Og erum reidu-
bwner ad giøra godan Frid vid ydur/ og ad tilskrifa bifalnings møñunum/ ad þr line ydur
øllum þeim þyngslum/ sm̃ vier fyrr meir lofudum ad taka af ydur. Og huad vier høfum
heited ydur/þ skal truliga i alla Stade og fastliga halldid verda. Øllum Køstulum skulu
þier bijhallda sm̃ þier hafed vppbygdt og eignast þa/Og vier giefum ydur kuitt þ sm̃ þier ha
fed oss i mote giørt þar a mille. Þann Krwnu skatt og adra Tolla sm̃ Jerusalem hlaut ad
giefa/þa giefum vier ydur kuitta/Og þr sm̃ oss vilia þiona/þa vilium vier taka þa til vor/
Og þar skal vera godur Fridur og samþycke vor a medal
F A Hundradasta og Siøtugasta are/var Jsrael fyrst frials fra Heidingium/og tok til at
skrifa so i þra Briefum z giørningum/ A fyrsta are Simonis yppasta Kiennemans z Høf Jsrael verdur
dingia Gydinga. frials fyrer a
A þm tijma settist Simon vm Borgena Gaza / og vppreiste i mote henne Vijguielar og þian Heidingia

 skot

skotuopn/og stormade til Borgarinnar/og vañ eirn Turn. Og þr sømu sm̄ i Turnenū kom ust stuckū jn̄ i Staden/þa skielfdist Folkid i Stadnum/og gaf sig Olldungis / og þr hlupu vppa Mwren mz Kuinnum z Bornum/og sundur rifu sijn klæde/ og kølludu mz Nærre rø-ddu/og beiddust Nadar/seigiandi/Straffa þu oss ecki epter vorre Illsku/helldur vert oss Na-digur/ þa vlium vier giarna hlyda þier. Og Simon sa aumur a þm/so ad hn̄ slo þa ecke j Nel/Eñ hn̄ baud þm ad fara vr Borginne/og liet hreinsa Hwsen aptur/ þar sm̄ þr høfdu sett sijn Skwrgod. Þui næst reiste hn̄ jn̄ i Staden/z liet burtu taka z vppræta allar suiuir-dingar/og sette þangad þa meñ sm̄ hielldu Gudz Løgmal. Og hn̄ efide Staden/og Bygde par eitt hus fyrer sialfan sig. G

Simon lætur hreinsa Kastalā a clxxi ære

Og þr sm̄ voru i Kastalanum til Jerusalem voru vmkrijngder/so ad eingen komst huerke vt nie jn̄/og huerke gætu þr Keypt nie sellt/z þr lidu stort hungur/so ad þr forust marger af hungre/Þar fyrer kølludu þr a Simon/z bædu vm Frid/ og gæfu sig vpp. Þa synde Simō þm Nad/z liet þa lifa/Eñ þr vrdu ad ryma Kastalan. Og Simon liet hreinsa Kastalan af øllum Suiuirdingum. Og hn̄ jn̄tok hañ a þeim þridia og Tuttugasta Deigi j ødrum Manude/a þui hundradasta siøtugasta og fyrsta ære. Og hn̄ reiste þangad jn̄ mz Lofsøn gum/og Pælmuidargreinum og allra handa Hliodfærum/þackande Gude ad Jsrael var kui-ttur orden þss mykla Vijkingskapar. Og hn̄ baud/ad meñ skylldu ærliga Aars hallda þann Dag mz Føgnude. Og hn̄ bygde Steinuegge a Fiallenu/ kringum Musterid fyrer nedan Kastalan/og giorde hn̄ enn sterkara/og bio þar/hn̄ z þr sm̄ hn̄ hafde hia sier. Og mz þui ad hn̄ sa ad hn̄s son Johañes var duganligur Madr/þa setti hn̄ hn̄ til Høfudzmans yfer allt Strijdzfolkit/z liet hn̄ bua i Gaza.

Johañes Simonar son

XIIII.

Demetrius Arsaces

A Þui hundradasta siøtugasta z ødru Aare/ bio Demetrius Kongur sig til/z reiste i Meden/ad afla styrks i mote Tryphon. Eñ þa Arsaces Kongur j Persia og Meden formerkte þ/ ad Demetrius var komē i hn̄s Rijke/þa sen-de hn̄ vt eirn Høfudzmann honum i mote/og baud honum ad hn̄ skyllde næ honū lifanda/ og hafa hn̄ til sijn. Þesse Høfudzmadur slo Demetrij Folk og fangade hn̄/og hafde hn̄ fyrer sin̄ Kong Arsacen. Þa hafde Arsaces hn̄ i hallde/og liet varduecita hn̄. A

Þa kom Landit Juda til huijldar/og þar vard godur Fridur a medan Simon lifde. Og Simon stiornade hardla vel/z giorde lādenu mikid gott/ so ad þr høfdu hn̄ giarnsāliga sier til Herra sijna lijfdaga. Hn̄ vañ z Borgena Joppe mz mikille æru/z Høfnena þar j hia/vr hverre menn skipferdudust vt a Hafed til Eyianna. Og hn̄ vann fleire Lønd sijnu folke/ og vtuijdkade þra Landamerke/ Og hn̄ frelsade marga/ sm̄ ædur voru nidurþryckter z Herteke-ner/Hn̄ hafde Valld yfer Gaza z Bethzura/z Kastalanum til Jerusalem/z hreinsade þau ad nyiu/og eingen dirfdist ad reisa sig vppi mote honum. Huer madur hafde sina Akuruiñu i godū Fride/og Landit var Auaxtarsamt/z Alldentrien voru friofsøm. Olldungarner stior nudu ohindrader/ og hielldu godri skickā/ og Borgararner Audgudust miøg/ og biuggu til Vopn z Veriur til Strijdz. B

Simon liet og i Borgernar nogligt Korn/ad þr skylldu hafa nægd Vista þegar a læge/ og hn̄ vard nafnfrægur vm allan Heim. Hn̄ hiellt fride i Lādenu/so ad einsamall Føgnudr var i Jsrael/so ad huer og eirn eignadist sin̄ Vingard z Grasgard i fride/ z þurfte eckert ad ottast/Þuiad eingen þorde þa at yferfalla. Og Kongarner i Syrlande/kuñu ecki a þm tij-ma ad giora þm meire skada. Og hn̄ hiellt Løg og Riett i Landenu/og frelsade þann fatæ-ka a medal sijns Folks fra Ofrijke/og Straffade øll Ranginde / og afmæde þa Ogudligu. Hn̄ tilbio Helgedomen ad nyiu Forþrydeliga/og liet giora fleire Heiløg Verkfære þar jñe.

Og þa þ spurdist til Rō z i Sparta/hūnen ad Jonathas Deyde/þa var þ hueriū Mañe leidt. Eñ þegar Romueriar spurdu ad Broder hn̄s Simon var ypparste Prestur og hafde Valld yfer Landenu/og hafde vr Lande rekit Ouinena/þa endurnyiudu þr þañ Sattmæla/ sm̄ þr høfdu fyrrmeir giort vid Judam z Jonatham hn̄s Brædr/og skrifudu honum til vpp a Messings spiølld/og sendu til hn̄s. Þesse skrift var lesen i Jerusalem fyrer Folkenu. C

Romueriar endurnyia Sattmalan vid Simon

Þeir af Sparta skrifudu og til Simonar a þennan hætt.

Skrif þra af Sparta til Simonar

Rædit og Borgarmennerner i Sparta/senda Simone þm yppasta Kiennemañe/ Olldungunum/Keñemøñunum z Gydinga folke/ þra Brædrum sijna Quediu.

Ydar

ydar sendemen̄ eru komner til vor/og hafa rætt vid oss og framsagt/ ad þier hafed vnder ydur brotid ydar Ouini/mz storū Prijs/z ad þier hafed nu godan Frid/Þat er oss mikill Fognadur. Vier høfū z latid jnskrifa i vora almen̄eliga Stadarbok/huert þra Erinde var/so. Sendimen̄ Gydinga/Numenius Antiochi son/z Anthipater Jasonis son eru komner til vor/ D ad endurnyia þan̄ Vinskap a mille Gydingan̄a z vor. Og vier høfum samtekit/ ad þsser sendemenn skulu Heidurliga halldner verda/og þra Ræda skal skrifast i vora Stadarbok/til eirnrar eilijfrar minningar. Þetta Andsuar skrifudu þr til Simonar þss ypparsta Kien̄emans

Þui nærst sende Simon Numeniū aptur til Rom/ad hafa þangad eirn miken̄ Gullskiolld sa ed Vog þusund Pund/og ad endurnyia Sættmalan. Þa Romueriar heyrdu nu þen̄an bodskap/þa søgdu þr/Vier skulum mz riettu veita Simone og hn̄s børnum æru/Þuiad hn̄ z hn̄s brædur hafa man̄liga halldid sig/ og hlijft Jsrael og burtrekit Ouinena/ Þar fyrer samþycktu Romueriar/ad Gydingar skylldu vera frij/ z þta lietu þr skrifa vppa Messingar spiolld/ ad þ skyllde festast vppa Pijlærana a Zions Fialle.

Þesse epterfylgiande skrift var vppsett a attianda Deigi Manadarins Elul/ A hundrad asta siotugasta z ødru are/a þridia are þss yppasta Kien̄eman̄s Simonar / j Saramel i þm mykla Søfnude Olldungan̄a/Kiennemanna og Folksins/vr øllu Gydingalande. (Elul) Er Augustinus Manadur

E Nuerium man̄e skal vera viturligt og opinbert/ad j þm þunga mykla Ofride sm̄ verit hefur j voru Lande/Þa hefur Simon Mathathie son/af Jaribs ætt/og hn̄s Brædr/vogad sitt nu lijfe og veitt Fiandmøn̄um sijns Folkz motstødu/So ad Helgedomuren̄ z Gudz Løgmal yrde ecki afmad/og þr hafa aflad sijnu Folke mikils Lofstijrs. Þuiad Jonathas kom Folkenu aptur til samans/og tok a sig Valldstiornena/z vard yppaste Kien̄emadr. En̄ epter hn̄s afgang/komu Ouinerner aptur/og villdu fordiarfa Landed/z foreyda Helgedomen. Þa tok Simon sig vpp z bardist j mote vorum Ouinum/z liet vort Herlid fa Vopn z Veriur/z gaf þm Mæla af sijnu eigen fie og Gotze/ hn̄ styrkte Borgernar i Landenu Juda/z Bethzura sm̄ er vid Landamerken/huar Ouinerner adur høfdu þra Vopn z Veriur/z hn̄ sette þangad Gydinga til Varnar. Hn̄ styrkte z Joppen vid hafed/z Gaza giegnt Asdod/Þuiad Gaza hafde verit adur styrktarun̄ge Ouinan̄a/En̄ Simon vann hana/og skipade hana mz Gydinga/z kom þar a goodre stiornan.

Og nu af þui ad Folkid hafde reynt þa myklu manndygd Simonis/z visse þa Velgiørninga sm̄ hn̄ hafde Folkenu veitt/þa vtualde Folkit hn̄ til sijns Høfdingia z hædsta Kiennemans/vegna sin̄ar Godmen̄sku og trulyndre sm̄ hn̄ hafde syndt øllu Folke/z kostade kapps a j allan mæta ad giøra sijnu Folke til goda. Þuiad a han̄s døgū gaf Gud Lucku/ fyrer hn̄s hendur/ad Heidin̄giarner vrdu vr voru Lande z vr Jerusalem/og vr Kastalanum burt rekner/huar þr hielldu sig z flycktust vt/og foreyddu Helgedōen z hindrudu Gudz hreina þionustu giørd. En̄ Simon van̄ Kastalan z skipade hn̄ mz Gydinga/ til verndar vid Borgena Jerusalem z Landit/z hn̄ hæckade steinueggena vm Jerusalem. Simon vtualen til høfdingia F

Og Demetrius Kongur stadfeste hn̄ i sijnu yppasta Prests Embætte/z hiellt hn̄ fyrer sin̄ Vin/z veitte honum storan Heidr. Þuiad hn̄ spurde/ad Romueriar hefdu Heidarliga hlytt sendemøn̄um Gydinga/z hefdu giort Sættmæla vid þa/z teked þa vnder sina vernd. Og ad Gydingalydur og þra Prestar hefde samtekit/ad Simon skyllde vera þra Høfdinge z Hæste Kiennemadur ad alldødle/þangad til ad Gud vppueckte þeim þann rietta Propheta/ Og ad hn̄ skyllde vera Høfudz madur/og skyllde varduei ta Helgedomen/og skicka Valldstiornar menn i Landenu/og j sijnu Vallde ad hafa øll Vopn z Kastala. Og skal huer madr honū hlyden vera/z allar skipaner skulu vnder hn̄s nafne vtganga/z hn̄ skal bera Purpura z Gyllne stycke. Allt þta skal fastliga og obrigdanliga halldast af øllu Folke og Kien̄emøn̄um/ og eingen skal reisa sig þar vppa mote. Þar skal z eingen hafa Magt til ad stefna Landz folkenu til samans/edur ad bera Purpura og Gullinda/vtan hn̄ alleina. En̄ huer hn̄ giør þar a mote/edr dirfest þssa skipan ad briota/ edr burt taka/ sa skal vera j Banne. Demetrius Christus sa san̄e Spamadur G

So hiet allt folkid ad vera Simone hlydugt. Og Simon jatade þssu/ og vard yppaste Kiennemadur og Høfdinge Gydinga. Og folkid baud ad skrifa þta a Messingsspiolld/ og heingia þau vppa Ofurgang Mustere sins/a einum opinberum Stad/ z ad leggia eina Vtskrift þar af i Fiesioda Hirdsluna/So ad Simon z hn̄s epterkomendur mættu alla tijma hana þar fin̄a.

XV

Þesse Antiochus var at viðurnafne Grijphus

Antiochus Kongur sonur Demetrij skrifade og eirnen vr Eyiunum til Simonar/ z til Gydingafolks/ mz þssum hætte A

Antiochus Kongur sender þm hædsta Kieñemañe Simoni og Gydinga folke sina Quediu

Med þui ad nockrer Styrialldarmeñ hafa tekid fra mier mitt Erfdarijke/ þa berst eg fyr ad na þui aptr/ z ad kõa þui aptr vnd rietta Arfa. Og þss vegna hefe eg tekid til mijn framande strijdzfolk/ z latid smijda Skip/ z vil reisa jñ j Rijkid/ so ad eg straffe þa styrialldarmeñ/ sm miken skada giora minu Rijke/ z margar Borger eydelagt hafa. Þar fyrer leyfe eg þier ad hallda ollu þui s þr fyrre Kongar hafa þier veitt Og vier giefum þier Magt til ad læta sla eigen mynt j þinu lande/ z Jerusalem z Helgedomuren skal vera frij. Þu skallt og hallda ollum þm Køstulum sm þu hefur vppbygt og þu hefur hingad til haft/ z ollum Strijdzuopnum sm þu hefur giort. Og eg gief þig kuittan fyrer ollu þui sm meñ eru Kongenum skylduger/ eda Kongenum kañ til ad heyra/ fra þssu og ætijd hier epter. Og ef vier viñum aptur vort rijki/ þa vilium vier eñ meira Heidur veita þier og þinu Folke og Musterinu/ so ad þier skulut prijsader verda i ollu rijkenu. B

clxxiiij ar Tryphon hrekur fyrer Antiocho

A þui Hundradasta Siøtugasta og fiorda are/ kom Antiochus aptur i sitt erfda Land/ z allt Strijdzfolkid fiell fra Tryphon z til hñs/ z miøg fætt lid var epter hia Tryphon. Þa Antiochus Kongur reiste nu epter honum/ þa flyde hñ til Dora vid Hafed/ Þuiad hñ sa ad þ var vtgiort mz sier/ z Strijdzfolkid fiell fra honum. Eñ Antiochus reiste epter honum til Dora/ mz hundrad og tuttugu Þusund Fotgøngulidz z atta Þusunder Riddara/ z settist vm Borgina til Landz og Siofar/ so ad eingen komst þar huerke vt nie jñ. C

Vm þeñan tijma kom fra Rom Numenius/ z þr adrer sm mz hm sender voru/ og høfdu Bref til Kongaña og Landzherraña/ so lætande.

Bref Romuta til Kongaña

Lucius Consul i Rom/ sender Ptolomeo Konge sijna Quediu.

Simon hædste Kieñemadur z Gydingafolk/ hafa sent meñ til vor/ ad endurnyia þa Vinattu z Sattmal vor a mille/ Og hafa þar mz sent oss eiñ Gulligan skiolld/ Þusund pund þungan. Þar fyrer til skrifum vier Kongunum z ødrum Landzherrum/ ad þr giøre eckirt i mote Gydingum z falle ecki yfer þa þra Land z Borger/ Og ad þr efle øngua ad styrk þm i mote/ þuiad vier høfum þeñan skiolld af þm medtekit. Ef ad nockr ohlydugir flyia vr þra Lande til ydar/ þa sendit þa enu sømu þm hædsta Kieñemañi Simone/ so at hñ straffe þa epter sijnu Løgmale. Med sama hætte høfum vier z eirnen skrifad til Demetrium Kongs/ til Attalum/ til Aretham/ til Arsacen/ z til allra Lãda/ Eirnen Sãpsaci/ z þm i Sparta/ Og til Delo/ Mindo/ Sycion/ Caria/ Sãos/ Pamphilia/ Lycia/ Halicarnasso/ Rhodis/ Faselis/ Co/ Side/ Gortyna/ Gnido/ Cypro/ z Cyrene. Og Afskrift þssara Brefa høfum vier sent þm yppasta Kieñemañe z Gydingafolke. D

Þess i mille flutte Antiochus eñ meira Lid fyrer Dora/ ad þreyngia eñ hardara ad Stadenum/ z giørde Vijguielar þar fyrer/ z Stormade fastliga vppa Borgena/ suo ad Tryphon var þar jñe byrgdr/ z kuñe hûke ad komast vt nie jñ. Og Simon sende Antiocho til hialpar tuo Þusund mans/ med einuala lid/ z mikid Gull z Silfur/ og Vopn. Eñ Antiochus took eigi vid þssu/ z hiellt eckert af þui sm hñ hafde ædur talad/ z snere sier olldungis fra Simone E

Athenobius

Og hñ sende til hñs eirn sñ Vin/ sa hiet Athenobius/ ad hñ skyllde høndla vid hñ/ og seigia suo/ Þier hafed tekid til ydar Joppe z Gaza/ og Kastalann i Jerusalem/ huad allt mijnu Rijke til heyrer/ z hafed eydt Landit vmhuerfis/ z giørt mikeñ skada i minu Rijke/ z teked fra mier mitt erfda Land. Þar fyrer kref eg af ydur aptur þssara stada sm þier hafed fra mier tekid/ og alls þss skattgialldz af þm Stødum sm þier hafed/ fra teknu Lande Juda. Eñ ef þier viliet ecki leggia mier þ aptur/ þa giefed mier fyrer þær Borger sm Hundrud Centener Silfurs/ og fyrer skadañ og skattgialldit øñur sm Hundrud Centener. Eñ ef þier huxit ei ad giora þta/ þa skulum vier yfer falla ydur

Þa Athenobius Kongs Vinur kom nu til Jerusalem/ og sa Dyrd Simonar / og hañs Skraut mz Gulle og Silfre/ z hñs Vidurbunad/ þa vndradist hñ þ miøg/ og sagde honum Kongsins ord. Þar vppa gaf Simon honum slijkt Andsuar/ Þad Land sm ad vier høfum vnnid aptur/ er vorra Fedra Erfdaland/ z heyrer øngum odrum til. Eñ vorer Oviner hielldu þui vm stund mz Vallde og Ofrijke/ Þar fyrer høfum vier nu vnder oss tekid aptur þ sm F

vier

vier attkum/ enn eckert haft fra ødrum. Eñ þar þu klagar ad vier høfum jñtekit Joppe og
Gaza/ þ skiede af þui/ ad þr vr þm stødum giørdu miken skada voru Lande og voru Folke.
Þo viliū vier þar fyrer bitala Hundrad Centener. Hier til gaf Athenobius eckert Andsuar/
helldur reiddist og for jburt þadan aptur til Kongsins/ og sagde honum Andsuar Simonis
og af hñs Dyrd/ og huad hñ hafde sied/ Þa vard Konguren miøg reidr.
G Eñ Tryphon tok sig vpp/ til Sioͤ / z flyde til Orthasia/ þa giørde Kōguren Cendebeum
ad Høfudzmañe yfer þm Løndum vid Hafid liggia/ z liet epter hia honum Strijdzfolk bædi
Fotgøngulid og Riddara/ z skipade honum ad hñ skyllde setia sinar Herbwder vid Landamer
ke Gydinga Landz/ og skyllde efla staden Cedron/ z vppbyggia eirn Kastala a Fiøllunum/ z
skyllde jñfalla j Landit Juda. Eñ Konguren sockte epter Tryphon/ ad nā honum. Þa Cen
debeus kom nu til Jamnia/ fiell hñ yfer Gydinga/ foreydde þra Land/ og liet drepa fiølda
Folks/ z Hertok margt maña z flutte i burtu. Og hñ vppbygde staden Cedron/ og sette þar
jñ Strijdzfolk/ ad þ skylldi vtfalla þadan i Landamerken/ z eydeleggia Þiodbrauternar/ so s̄
Konguren hafde skipad.

Tryphon flyr fyrer Antioch Cendebeus

XVI.

A HAR fyrer reiste Johañes fra Gaza/ vpp til sijns Fødurs Simonar/ og sag-
de honum fra/ ad Cendebeus være jñfallen i Landit/ og hefde giert skada.
Þa kallade Simon sijna tuo ellstu sonu til sijn Judam og Johañem
z sagde til þra/ Eg z miner Brædur og mins Fødurs hus/ høfum fra barn
dome allt til þssa Dags att Orrostur vid Israels folks Fiandmeñ/ z Gud
hefur giefit oss Lucku/ so ad Israel er opt frelstur fyrer vorar hendr. Eñ af
þui ad eg er nu gamall z stirdur/ Þa skulu þid ganga i miñ stad z miña Brædra/ z þid skul
ut reisa vt/ z beriast fyrer ydart Folk/ Gud af Himnum hialpe yckur og vere mz yckur
Og hñ liet vtuelia j Landenu tuttugu Þusund maña z nockra Riddara/ mz þta Lid ried-
ust þr Johañes og Judas i mote Cendebeo/ z lagu vm Nott j Modin. Eñ ad Morne þa
þr reistu fra Modin z kōu a vøllūa/ þa riedst eiñ mikill Her rijdandi maña z fotgøngu lidz
B a mote þm/ Nu var eitt Vatzfall a mille huers tueggia Hersins. Þa reiste Jonathas ad
Vatnenu/ og snere sier til Ouinaña. Eñ þegar hñ sa/ ad Folkit felmtrade sier ad giefa sig j
Vatnid/ þa hætte hñ sier fyrstum z komst yfer vm Vatzfallit. Þa Lidit sa þ/ þa fylgde þ
honum epter.
Þui nærst fylkte Johañes Lide sijnu/ z skickade Riddarāa hia Fotgøngufolkenu. Eñ Ouiner-
ner voru langtum Mektugre ad Riddara lide. Eñ þa Johañes liet Basuna/ mz Kieñema-
ña basunū z hoof Oorrostuna/ þa flyde Cendebeus z hñs Her/ z vrdu marger særder z drep-
ner/ Eñ hiner adrer flydu i eirn sterkan Stad. J þssū Bardaga vard Judas Johañes bro-
der Sær. Eñ Johañes rak Flottan Ouinaña allt til Stadarins Cedron/ Og Ouinerner
flydu vppa Kastala Landsins hia Asdod. Þa vppbrende Johañes þa sømu Kastala/ so ad
þar fiellu nær tuø Þusund Ouina. Þui nærst reiste Johañes heimaptur j Landit Juda.
Eñ þar var eirn Høfudzmadur yfer Landenu Jericho/ sa hiet Ptolemeus/ som Abobi/ hñ
var miøg audigur/ og sa ædste Kieñemadur Simon hafde giefed honum sijna Dottur. Þar
fyrer var hñ Drambsamr z leitade epter ad verda Herra yfer Landinu/ z feste mz sier þa æt
lan/ at Lijflata Simon z hñs sonu mz Suikum.
C Og þa Simon reiste vm kring i Lādenu Juda/ ad vmskoda z ad skicka Landsins stiornā/
Og er hñ kom til Jericho mz sijnum tueimur sonum Mathatia z Juda/ a þui Hundradasta
siøtugasta z siøunda are/ a þm ellefta Manude s̄ kallast Sabat/ Þa mztok somr Abobi þa
vppa sitt Slot/ sm̄ kallast Doch/ og bio til eitt Vegligt Giestabod/ Eñ þtta var einsømun
vnderhyggia/ Þuiad hñ falde Strijdzfolk leyneliga þar jñe. Og þa Simon z hñs syner vo
ru glader/ z høfdu vel Druckit/ þa reis Ptolemeus vpp mz sijnum Þienurū/ z tok sijn Vopn
og jñfiell i Giestaherbergit til Simons/ og slo hñ og hñs tuo sonu z Þienara i Hel. Þessa
skiemeliga Otru Framde Ptolemeus j Israel/ og syndu honum suoddan Illsku fyrer sijna
Velgiørningar.
Þui nærst skrifade hñ þtta til Kōg Antiochum/ z bad hñ ad senda sier Strijdzfolk til hial
D par/ so ad hñ næde Lādenu og Borgunum mz allre þra Rentu. Hañ sende og eirn Flock til
Gaza ad þr skylldu drepa Johañem/ Og hñ skrifade til Høfudzmoñunum/ ad þr skylldu ko-
ma til hñs/ þa villde hñ giefa þm mikiñ maala z skeinkingar/ Somuleidis vtsēde hañ Strijdz
folked

Johañes sonur Simonar

Simō amiñer sonu sijna

Cendebeus flyr

ij M. slegner

Ptolemeus Magr Simonar

(Sabat) Er Januarius Manudr

Simon med sinum tueimur Sonum i Hel sleigen.

Folk ad jnntaka Jerusalem og Helgedomen.

Enn þar kom eirn sendemadur fyrr til Gaza/sem sagde Johanni ad hans Fader og hans brædur være j Helslegner/og ad so være asett ad hann skyllde ꝛ eiinen i Hel slaast. Þa Johannes heyrde þesse tijdinde/vard hann miøg skielfdur/ꝛ liet grijpa þa menn sem vtsender voru til ad slaa hann i Hel. Og þa hann reynde ad þeir villdu hafa Myrdt hann/þa liet hann slaa þa i Hel

Johannis sonur Simonis — Enn huad Johannes hefur giørt meira epter þetta/og þær Orrostur sem hann atte/og huernen hann stiornade/ꝛ vppbygde/Þad er alltsaman skrifad i eirne sierligre Bok/fra hans Valldstiornartijma/so leinge sem hann var ypparste Prestur epter sinn Fødur.

Hier endast su Fyrsta Bok Machabeorum

Formale yfer þa adra Bok Machabeorum.

Þesse nefnist og skal vera su ønnur Bok Machabeorum/suo sem hennar Titill vtuijsar/Enn þad kann ecki ad vera Riett/med þui ad hun talar vm nockra þa giørninga/sem fyrr hafa vid borit enn þeir giørningar/vm huøria su fyrsta Boken talar vm/Og hun tekur ecki leingra framm enn til Judas Machabeus/sem er til hins vij. Cap. hinnar fyrstu Bokar/So ad hun ætte med riettu ad nefnast helldur/su fyrsta Bok/helldur enn su ønnur/Vtan menn vilie laata hana heita/Ein ønnur Bok/enn ecki su ønnur Bok Machabeornm/Alius vel alienus/non secundus. Enn vier laatum hana hier fara med/ vegna þeirra vij. Pijslaruotta Machabeorum/ꝛ þeirra Modur/ꝛ annara fleire agtætligra giørninga. Enn so er ad sia sem hun hafe eingen Meistare verit sem hana hefur skrifad/helldur þa sie hun saman teken af mørgum Bokum.

Rasias — Nun hefur og eirn hardan knut i þeim xiiij Cap. vm Rasias/sem Drap sig sialfur/huar ꝛ eirnen S. Augustinus ꝛ þeir gømlu Forfedur ahræra og vid koma/Þuiad suoddan Dæme duga ecki og eru ecki loflig/þo ad þau sie liden/og þo ad þad kunne vel ad vtleggiast. So ꝛ seigist hier vm Dauda Antiochi i enum Fyrsta Cap. j allan mata ødruijs/en i þeirre fyrstu Bokinne/

Snøgt ad seigia/So sem su fyrsta Boken ætte med riettu ad vera i tølu annara boka Heilagrar Ritningar/so ætte þesse med riettu ad vera þar fyrer vtan/þo ad þar stande jnne nockut gott/Enn þad sie vnder Lesaranum komit/þar vm at dæma og ransaka.

Aunnur Bok Machabeorum.

I.

Þier Gydingar/ ydar Brædur sem erum til Jerusalem ꝛ vm allt Gydinga Land/oskum ydur Gydingum/vorum Brædrum sem eru j Egiptalande/ Lucku og Velferd. A

Gud Bleze ydur/og minnist a sinn Sattmala/sem hann hefur lofat Abraham/Isaac ꝛ Jacob sijnum truum Þienurum. Og giefe ydur eitt Rietteligt hiarta/so ad þier blijfed støduger ꝛ stadfaster j hans Løgmaale / og vnne ydur þess ad þier stundit hans Bodord/ꝛ hugge ydur/ Nann heyre ydar Bæn og sie ydur Lijknsamur/og yfer giefe ydur ecki i Neydinne. Suo bidium vier fyrer ydur med jafnade.

Jason — Vier høfum skrifad ydur til i vorre stærstu neyd/ þa Jason ꝛ hans selskapur snere sier fra þui Heilaga Lande/ꝛ fra Rijkenu/ꝛ vppbrende vor Borgar hlid/ꝛ vthellte Saklausu Blode. Þa badum vier/og DROTTIN bænheyrde oss/ og vier Offrudum honum Simlamiøle/og kueiktum a Lømpunum/og løgdum vpp skodunar Brauden/ Og vier Oskum ad þier

villdut nu hallda Kirkiuuijgsluna mz oss/ j Manadenum Casleu. Gefit a þui hundradasta z
sextugasta z niunda ære/ j Kong Demetrij tijd.
Vier j Jerusalem z øllu Gydinga lande/ asamt mz Olldungũum/ z Johañes/ oskum A- Demetrius
ristobulo Konungsins Ptolomei Skolameistara/ hũ ad er af Kieñemañligu kyne/ z þm od Aristobolus
rum Gydingum sm̃ eru j Egiptalande/ Lucku z Velferdar.
C Vier þockum Gude s̃ vel er verdugt/ Ad hñ hefur frelst oss vr so storre Neyd/ þar s̃ vier
vrdum ad veria oss fyrer so mektugum Konge. Þuiad Gud hefr burtrekid vorn Ouin vr þm
heilaga stad allt j Persia land/ þar vard Konguren mz sijnum Oyferuiñanligum Ner Myrd Hier seiger od
tur/ i Musterenu Nane/ mz Klokskap Prestsins Nane. Þuiad þa Antiochus kom þangad ru viis þra Ant
mz sijnum Vinum/ til Gydiuñar Diane/ so sm̃ villde hñ Giptast heñe/ z taka allt fie vr Mu ochi dauda
sterenu til Morgungæfu/ Og þa Presturen Nane bar þ fram̃/ z hñ var geingen mz nockrũ 1. Bok Macha
D møñum j Capelluna/ þa lietu þr Kirkiuna aptr epter honũ/ z lemdu hñ til Daudz mz grio- beorũ vi og ij Mach. ix
te/ z alla þa sm̃ mz honum voru/ Þui nærst hiuggu þr þa i stycki/ z køstudu þm vt. Gude sie
ætijd Lof/ ad hñ hefur burt dæmt þa Ogudligu.
Epter þui ad vier hyxum ad hallda hreinsunar Natijd Musteresins a þm tuttugasta og
fimta deige Manadarens Casleu/ þa høfum vier viliad læta ydur þ vita/ so ad þier hielldud
mz oss þa sømu Natijd. Lijka sm̃ sa dagur er hallden/ a huerium Nehemias fañ Elldenn/ þa
hñ vppbygde Musterit z Alltarid/ z fornfærde ad nyiu.
Þuiat þa vorer Fedur voru burt flutter i Persia land/ þa Geymdu Kieñemeñerner z føl Huernen Ne-
E du Ellden Alltarisins i eirnre diupre þurre Gryfiu/ so ad eingen visse þar af. Þa Nehemias hemias fañ
var nu nockrum ærũ seirna/ epter Gudz vilia/ heim sendur af Kongunum/ þa skipade hñ ept Elldenn
erkomendum þra Keñemanna sm̃ Ellden høfdu faled/ at þr skylldu leita hñ vpp. Eñ epter
þui sm̃ þr hafa sagt oss/ þa fundu þr ønguan Elld/ helldr eitt þykt Vatn/ Þad sãa baud hñ
þm vpp ad ausa z fram̃ ad bera. Þa aller hluter voru nu bwner til Offursins/ þa baud Ne-
hemias ad þr skylldu vthella Vatnenu a Videñ og yfer Offrid sm̃ la a Vidnum. Þegar þr
høfdu þ giørt/ z Solen var vel vppkomẽ/ z Skyen lidu j burtu/ þa kuicknade þar eiñ mikill
Elldur/ þ vndrudust þr aller. Þa toku Kieñemennerner z folkid til ad bidiast fyrer/ þangad
til ed Fornen var vppbrend. Og Jonathas saung fyrer/ Eñ hiner adrer tøludu epter honũ
mz Nehemia.
F Og þssi var Nehemias Bæn/ DROTTIN vor Gud/ þu sm̃ skapader alla hlute/ z ert
hrædeligur/ styrckur z Riettlætur z Myskunsamur/ z alleina sa riette Kongr z Smurdr/ þu Nehemie
sm̃ alleina giefur allar gæfur/ þu sm̃ alleina ert Riettlætur/ Almættugr og Eilijfur/ þu sm̃ Bæn
frelsader Jsrael af øllu jllu/ þu sm̃ vtualder vora Forfedr z Helgader þa/ Medtak þtta Offr
vegna allz Jsraels folks/ og vardueit z helga þiñ Arf. Kom þu oss til samans aptur sm̃ sun
durdreifder erum/ Frels þa sm̃ þiona verda Heidingiunum/ z fyrerlijta oss/ a huerium hũ ma
dar hefur Andstygd/ So ad Heidingiarner mættu formerkia/ ad þu ert vor Gud. Straffa þa
sm̃ ad nidurþryckia oss/ og af myklum Metnade veita oss alla Vanuirdu / grodurset þu þitt
Folk ad nyiu j þinu helga Takmarke/ sm̃ Moyses hefur talat.
G Þui nærst sungu Prestarner Løfsongua þar til/ þangad til ad Fornen var bruñen. Ept
er þ baud Nehemias ad hella þui Vatne sm̃ epter var/ yfer stora Steina/ Þar kom og eirn
Elldur vpp/ Eñ hñ vard fortærdur af Elldzloganum/ sm̃ var a Alltarenu. Þetta barst strax
vt/ og kom fyrer Kongen i Persia/ Huersu ad fundist hefde Vatn j þm stad sm̃ menn høfdu
Elld falid/ z þad sama Vatn hafde vppbrent Fornena. Og Kongnren liet og so reyna þ/
og hñ liet fraskilia z fryia þañ stad/ z gaf þangad mikid Fie. Og Nehemie lagsmeñ kølludu
þañ stad Nechpar/ a Norrænu Hreinsan/ sumer nefndu hñ Neptar. Nechpar

II

A MEnn fiña og i Skriftiñe/ ad Jeremias Spamadr baud þm sm̃ burt voru
flutter/ Ad þr skylldu taka mz sier Ellden/ sm̃ adur er sagt/ og hañ fieck þm
i hendur Løgmalit/ og baud þeim ad þeir ecke skylldu gleyma Bodordum
DROTTINS/ z læta ecki villa sig/ þa þr sæe Afgude af Gulle z Silf
re/ z þra Pryde. Og hñ baud þm margt fleira þuilijkt/ ad þr skylldu ei læ
ta Løgmælit koma vr sijnu hiarta. Þad stod z i þre sømu Skrift/ Ad Spa
maduren baud þm epter Gudz bijfalningu/ ad þr skylldu taka mz sier Vitnisburdarins tialld
bwd og Orkena.

Og þa þr komu nu til Fiallsins/a hueriu Moyses hafde verit/z sied Erfdarland DRO
Deut. xxxiiij TTINS/þar fañ Jeremias eirn Heller/þar geymde hñ i Tialldbwdena og Ørkena/og
Reykelsis alltarid/z byrgde aptur Muñan. Eñ nockrer vt af þm sm̄ mz foru villdu marka B
og giora Teikn hia Muñanum/Eñ þr gatu hñ ecki fundid. Og þa Jeremias fornam þ
þa auītade hñ þa/z sagde/Eingen madur skal fiña edur vita af þssum stad/fyrr eñ DRO
Exo. xiij TTJN samansafnar sijnu Folke ad nyiu/z verdur þui Nadugur/Þa mun DROTTen
iij Reg viij opinbera þm hñ. Og þa mun Dyrd DROTTens siast i einu Skyie/so sm̄ hñ birtist i Mo-
ses tijd/z so s̄ Salomon bad ad hñ villde helga þañ stad.
Leui.ix Og Jeremias sagde þm og so fra/huernen Salomon offrade/þa Kirkian var Vijgd/ og
iij Reg. ij Musterit var buid/So og huernen Moses bad til DROTTens/z Elldur fiell af Nimnum
ij Para. vi z vppbrende Fornena. So bad og Salamon/og Elldur vppbrende z so Breñe Fornena. C
Og lijka sm̄ Moses hafde sagt/at hñs Offur vppbrendist af Elldenum/z þss var ecki neytt/
So Fornfærde Salomon z eirnen j atta Daga.
Þetta finst allt saman i þui skrife sm̄ i tijd Nehemie skrifad var. Og lijka so sm̄ hñ sam
ansafnade bokum Konungaña/Spamañanna og Dauidz/ z Brefum Kongaña vm Forn-
færingarnar/z tilreidde fiølda Boka/ so giorde z Judas/ Og huad fyrer Bækur/s̄ fargast
høfdu a mzan Ofridur var i Landenu/ þm safnade hñ til saans aptur. Og vier høfum þær
hier/Vilie þier nu þær lesa/þa lætid sækia þær til vor
Nu mz þui ad vier vilium hallda slijka Hatijd/ þa villdum vier hafa skrifat ydur þ til/ D
Þuiat tilheyreligt er/at þier halldit hana z eirnen. Og vier vonum til Gudz/at DRottenn
sm̄ hialpar sijnu Folke/og giefur oss Erfdena aptur/ sm̄ er Rijkit og Kieñemansskapen/ sm̄
hñ hefur lofad j Løgmalenu/hñ mune snarliga lijkna oss/ z samansafna oss at nyiu vr vijd-
erne Veralldariñar/til þss heilaga Stadar/ lijka s̄ hñ hefr allareidu frelst oss fra mikillre O
giæfu/z hreinsad Staden
Judas Machabeus Eñ Nistorian vm Judas Machabeus og hñs Brædr/z vm Nreinsan Nøfudkieñemañs-
ens/og huersu Alltarid var vijgt/og vm þær Orrostur i mote Antiocho hinum gøfga/ z hñs E
Antiochus hiñ gøfge syne Eupator/ og af þm Taknum Nimensins er þm birtust/ sm̄ Gydingadomen mannliga
vørdu/At þier faer einer meñ/ræntud allt Landit/z rækut a flotta miken fiølda Neidingia/z
elltud þa/Og enn framueigis vm Musterit/huersu þ var vppbygt aptur/huersu meñ vita af
þui allstadar nu þegar/z ad Borgen næde sijnu Frelse aptur / At allzhattar Løgmal skule
afleggiast/eñ DROTTens alleina halldast/huer nu hefur godan vilia til vor/og er oss Lij
Jason knsamur. Þetta og añat fleira sm̄ Jason hefr vppteiknad i fim̄ Bokum/ þ huxū vier at dra
ga hier til samans mz styttstu male.
Þuiat vier siaum/huernen tøluñe er samansleigit/So at þ vill vera þungt/at semia Ni-
storiuna riett/mz þui at henne er so samansleingt. Þar fyrer vilium vier lagfæra þ so/at þ F
sie betra at lesa/z auduelldara at miñast/z at þ meige vera huerium mañe nyttsamligt. Og
sañliga merkium vier/ad þ vill vera oss jafnþungt/ad vier høfum tekid vppa oss slijkt Omak
Þui þar heyrer til mikit Erfide og stor idne. So sm̄ þ er ecki erfidislaust/þa nocknr vill til
bua eitt Giestabod/ z veita Giestunum vel. Þo vilium vier ecki huxa þar vm/ z viliū giar-
na hafa þtta Omak/ødrum til þienustu.
Vier vilium øngu vmbreyta i Søguñe sialfre/ helldr læta hana vera so sm̄ hun var skrif
ud fyrr/Nema ad vier viliū giora hana styttre. Og lijka s̄ eirn Nusasmidur/ þa hñ bygger G
vpp nytt Nws/þa huxar hñ ei leigra fram/ eñ ad hñ giete so giort þ ad þ kunne vera stød-
ugt/Eñ huernen þ skal Þrydast z vtmælast/þar lætur hñ eirn añañ hafa vmhyggiu fyrer.
So vilium vier og giora/Og læta þañ sm̄ fyrst skrifade Nistoriuna/ hafa þar ahyggiu fyr
er/huernen hñ hefur alla hlute talat/z allar grein' sett z samit mz godre giætne allt til enda
Eñ vilium ecki annad giora eñ samantaka Suñuna mz fæstum ordum. Og viliū nu vpp-
byria Nistoriuna/ z høfum þtta sett so sm̄ añan Jñgang/ so ad Formalen vde ei leingre enn
øll Sagan.

III

Onias hædste Kieñemadur HAa menn biuggu nu j godum Fride ad nyiu j Jerusalem/ og Løgmælid hafde god A
añ framgang/ mz þui ad Nøfudpresturen Onias var so fromur/ z giætte þar ad
so kostgiæfeliga/Þa vrdu z Konungarner hrærder/ at veita Stadnum Neidur/z
sendu vegligar Priesentur Musterenu/ So ad Seleucus Kongur j Asia liet ski-
cka af

eka af sinne inntekt/allan kostnad sem þurfte til Fornfæringanna

Nu var i þ sinn eirn Fouite yfer Musterenu/sa Simon hiet/af Beniamins ætt/hann hafde Simon
Ouinskap a þeim ædsta Kiennemanne/af þui ad hann villde ecki leyfa honum hans Ohlutuende i
Stadnum. Enn af þui at Onias var honum Megtugre/þa for hann til Apollonium trasei so Apollonius
var Høfudzmans i nedra Syrlande og Phenice/og sagde honum fra/huersu at Gudz Kistā
i Jerusalem være vr hoofe full Fiar/og ad þar være langtum meira/ enn þørf giørde til Forn
B færinganna/og Konguren mætte vel taka þ til sijn. Og Apollonius kom nu til Kongsins/þa
skyrde hann honum fra ordum Simonar vm Fied. Þa sende Konguren sinn Drottseta Heliodo
rum/og gaf honum þa bifalning/ad hann skyllde sækia þa sømu Peninga. Hann tok sig vpp ia-
fnsnart/og liet so sem at hann skyllde taka Rentu i nedre Syria og Phenice/ Enn hans meining
var/at fullkomna Kongsins skipun. Sem Heliodorus kom nu til Jerusalem og Høf
udkiennemaduren tok hann vingiarnliga/ꝛ sagde honum fra/huad hans Herra hafde honum bi
falat/ ꝛ huar fyrer hann være þar kominn/Og spurde hann ad ef þetta være so/edur ecki. Þa suar Heliodorus
ade Kiennemannahøfdingen honum/Sumt er oss til truat og i hendr feinget til godrar geym
slu/sem heyrer til Eckium og Fødurlausum Børnum/Sumt heyrer Tobias Hircani til/huer Tobias Hir
ed var eirn merkeligur madur. Og þat er i ønguan mata so sem sa Suikare Simon hefur cani
C sagt/Þuiat þar er ecki meira enn fiogurhundrud Centener Silfurs/og tuøhundrud Cente-
ner Gulls. So være þ mikil Ranginde/ad taka þ so i burt/og suijkia þ af þeim/s þui heila-
ga Musteri hafa truad til sijns/ huert ad i øllum Heime hefur so storan Heidur ꝛ Frijheit

Enn Heliodorus stod fast a Kongsins skipun/hann vrde ad taka þ til sijn/ Og hann kom a til
settum deigi i Musterit ꝛ villde skoda þ. Þa hofst ein mikel hørmung vm allan Staden/Kienne-
mennerner lagu framme fyrer Alltarenu i þeim Heilaga skrwda/ꝛ kølludu til Gudz a Himnum/
huer ed sialfur hefur skipad/at menn skulu ecki otrulega vardueita þ sem þeim er til geymslu fe-
ingit/Og at hann villde lata Folkit hallda sijnu/þui sem þ hafde til trurrar geymslu burt lagt
i þann Stad/Enn hædste Kiennemaduren bar sig so aumliga/ad eingen leit hann so ad hann kende ei i
brioost vm hann/Þui þ matte sia a honum/at hann var i storre Angist/mz þui at hann var suo følr
i sijnu Andlite/Þuiat hann var mz øllu skielfour og þ skalf allt sem a honum var/Huar af aud
D uelldliga matte marka huersu illt honum var i sinne. Og Folkit hliop hingat og þangat til
samans i hwsunum/ og badust fyrer huer mz ødrum/ af þui ad þeir sau at Musterit skyll
de koma i fyrerlitning/Og Kuinnurnar i klæddust seckium/ꝛ hlupu vm kring a Strætunum/
og Jungfrunnar(sem annars ecki geingu vt a medal Folksins) hlupu vnder Porten og vpp a
Mwrueggena/Sumer lagu vt vm Gluggana/ꝛ vpplyptu sijnum høndum til Himens ꝛ ba
dust fyrer. Þad var bæde Hørmuligt/ad Folkit vard so skielft innbyrdis/og ad ædste Kienne
madurenn var i slijkre angist.

A medan þr akølludu so þann Almattuga Gud/ad hann villde vardueita þeim sitt Fie/sem þat
høfdu þangat til geymslu lagt/ þa huxade Heliodorus sier at framkuæma sinn asetning. Og Heliodorus
sem hann stod hia Gudz Kistunne mz Strijdzmønnunum/ þa giørde Almattigur Gud eitt miked straffast af
Teikn/suo ad hann og þr sem i kringum hann voru/skielfdust fyrer Gudz Magt/og þar fiell yfer Gude
E þa stor otte og hrædsla. Þuiad þr sau eirn Hest/sem var vel pryddur/ þar a sat eirn ognarli ogurlig Syn
gur Riddare/hann rende mz øllu Afle ad Heliodoro/ꝛ steytte a hann mz framfotunum/ Og Rid-
daren a Hestenum var i eirne Forgylltre Hardneskiu. Þeir sau og tuo vnga menn/sem bædi
voru sterker og Dæliger ꝛ miøg velklædder/ Þeir stodu sinn til huorrar handar Heliodoro/ ꝛ
børdu hann kastliga/so ad hann fiell af Ouite til Jardar/og vard Sionlaus. Þa toku þr hann/sem
nyliga var inngeingenn i Peninga Herbergit mz myklu skraute/og mz øllum sijnum strijdzmø-
nnum/ꝛ baru hann þadan i eirn Stol/Og hans Magt hialpade honum allz ecki(so ad menn ma-
ttu opinberliga merkia Krapt DROTTINS)ꝛ hann la so hart nær sem Daudr/ꝛ talade ec
kert Ord. Enn Gydingar prijsudu Gud/at hann hafde so vegsamad sitt Mustere. Og Muste-
rit sem adur var fullt af Hrædslu ꝛ otta/þ vard fullt af Føgnude og Glede/ epter þetta Teikn
Almattugs Gudz

F Enn nockrer af Vinum Heliodori/komu ꝛ badu Oniam/ad hann villde bidia til DROT-
TINS fyrer Heliodoro/huer nu var adframm komen. Enn af þui ad Kiennemannahøfdingen
var hræddur/ad Konguren munde hafa misgrun a Gydingum/ad þr hefde giort Heliodoro
nockut/þa offrade hann fyrer honum/ ad hann mætte verda Heilbrigdur. Og a medan hann badst fy Onias bidur
rer/þa birtust i annat sinn þau tuø vngmenne/i þra fyrra Klædnade/og søgdu til Heliodorum fyrer Heliodoro
Gior þu hugarlatligar þacker þeim hædsta Kiennemanne Onia/ Þuiat hans vegna hefr DR-

OTT

DROTTJN gefit þier lijfed/ Og kuñgiør hueruetna þañ mykla Krapt DROTTens/ med
þui þu ert af Himnum ofan Nwdstrycktur. Og þa þr høfdu þta talad/ lidu þr i burt
Eñ Heliodorus færde DROttne Forner/ z hiet honu͂ myklu/ at hñ hafde giefit honu͂ aptr lij
fed/ z þackade Onia. Og reiste þui nærst aptur til Kongsins/ z sagde hueriu͂ mañe fra/ hu͂-
nen hñ hafde sied verk hins hædsta Gudz mz sijnum augum. Eñ er Koguren spurde hñ ad/
huern hñ huxade ad senda skyllde til Jerusalem/ sm̄ nockut vtuegade. Þa suarade Heliodor
us honum/ Hafer þu Ouin/ edur þañ nockurn sm̄ þier huxar ad hrinda vr Rijkenu/ þañ sēd
þangat/ Þegar sa hiñ same fær slijka Nyding sm̄ eg/ z kemst mz lijfe i burt/ þa mattu vel mz
taka hñ aptur/ Þuiat Gud er Krøptugur i þm Stad/ og sa sm̄ a Himnum byr hefur þar til
sion/ og frelsar hñ/ og straffar þa sm̄ honum vilia mein giora/ og slær þa til Daudz. Þetta
er fulltalat vm Fiehirdslu husit z Heliodorum

IIII.

Eñ Simon sa sm̄ Fiesioduna og sitt Fødurland hafde forraded/ talade illa A
Simon vm Oniam/ huersu hñ hefde giort Heliodoro þssa Olucku/ sm̄ hñ skiede/ og
skulldade hñ/ at hñ stundade at verda Herra Landsins / Þar hañ giørde þo
Stadnum allt gott/ og vñe sijnu Folke af Hiarta/ z hiellt fast a Gudz Løg-
male. Og er hñs Natur z Ofund ogs/ so at þr s̄ hielldu mz Simone/ slou
þar fyrer nockra i Hel/ og Onias sa at þar mundi koma mikit illt af slijku
Apollonius Osamþycke/ med þui at Apollonius høfudzmadur j nedre Syria / var suo galen at hñ styr
kte Simon til siñar Ohlutuendne/ Þa tok hñ sig vpp/ z reiste til Kongsins/ ecki til þss ad a
klaga sitt Folk/ helldur Landenu z Lydnum til goda/ Þuiat hñ sa/ at ef Konguren villde eck-
ert giora hier til/ þa være ecki møguligt at hafa Frid til leingdar/ elligar ad stilla Ohlutue-
de Simonar.

Seleucus Jason Eñ þa Seleucus var Daudur/ z Antiochus hinn gøfge fieck Rijked/ þa stundade Jason B
Onias Broder epter hædsta Kieñemans Embætte/ z hiet Kongenum/ ef hñ kæme þui til lei
dar/ þriu hundrud og sextijger Centener Silfurs/ og af ødrum Rentum/ attatijger Center
Og hier at auk hiet hñ honum at giefa/ hundrat og fimtijgu Centener/ ef at honum leyfdist
at vppreisa Spilhws/ og at venia þa til Jerusalem/ eptr sidum Antiochi

Þegar Konguren vard þssu samþyckur/ og Jason fieck Kieñemans Embættid/ þa vande
hñ jafnsnart sitt Folk til Heidiña sida/ og þr goodu z Lofligu Sider/ sm̄ setter voru af þeim
fyrre Kongum vrdu aflagder fyrer Johañem Fodur Eupolemi/ s̄ sendur var til Rom at bin
da Vinattu vid Romueria/ Og hñ afmæde þ gamla heidurliga Løgmæl/ z vppsette adrar o
tierligar skickaner. Hñ vppbygde eitt Leikhus j Borgiñe/ og sette til ad þr sterckustu Yngis
meñ skylldu þar jñe Idka sig. Og Heidiña maña athæfe þroadist so miøg/ ad Kieñemenner
ner ocktudu huerke Fornfæringar nie Musteret/ helldur hlupu j Leikhusit/ z horfdu a Sopp
leik z adra Leika/ Og yfergæfu so Sidu siña Fedra/ og hielldu mikit vt af þm Heidnu. Þm C
vard þ og vel endurgolldit/ Þuiad Gud sende þa sømu yfer þa/ at huerium þr villdu læra slij
ka Leika/ ad þr hinu sømu skylldu straffa þa/ Þuiat meñ eiga ecki ad skiemta sier med Gudz
Orde/ þ kiemur þo fram̄ vm sijder.

Þa þr myklu Leikar voru halldner i Tyrus/ z Konguren var þar sialfur vid/ þa vtsende
Jason Suikaren Jason nockra Antiochos/ og liet sem þeir være af Jerusalem/ ad þr skylldu og
horfa a Leikana/ z mz þm sende hñ þriu hundrud Drachmas/ ad offra Hercule þar af. Eñ
þr sm̄ þa bifalning høfdu/ sau ad þ var eigi so skickanligt/ og villdu þar fyrer ecki hafa þa
peninga þar til/ helldr til nockurs añars/ Þui keyptu þr skipreida þar mz/ þo ad hñ hefde þa
vt sendt til Herculis Offurs.

Ptolomeus Philometor Eñ epter þui at Ptolomeus Philometor/ sa vnge Konur j Egiptalande/ villde hallda siñ
fyrsta Rijkis dag/ þa sende Antiochus Apolloniu͂/ Mnestei son til Egiptaland/ j þann sama
Antiochus kemur til Jerusalem Herradag. Eñ þegar hñ formerkte/ ad þr villdu ecki hafa hñ fyrer Forueriara/ þa reiste hñ D
aptur/ og huxade vm/ huernen hñ mætte hallda sijnu Rijke j Fride. Og hñ kom til Joppen/
og þadan reiste hñ til Jerusalem/ z vard heidurliga mzteken af Jason og øllum Stadnum/
og jñleiddur mz Blysum z mikillc hoffrakt/ þui næst reiste hñ aptur j Pheniceam.

Menelaus broder Simonis Eñ ad þrimur Arum lidnum/ sende Jason Menelaum brodur Simonar/ þss s̄ fyrr er ge
tid/ mz Fie til Kongsins/ og at miña hñ a nockur Naudsynia Erinde. Og er hñ kom j Vin
skap vid Kongiñ/ var hñ hræsnare og kom þui yppasta Kieñemañs embætte til sijn / og gaf

Konge

Kongenum þriuhundrud Centener Silfurs meir eñ Jason. Og kom so aptur til Jerusalem
mz Konungliga bifalning/og breytte ecki so sm̄ Kieñemadr/helldur so sm̄ Olmur Vijkingur
og so sm̄ eitt hrædeligt Villedyr.

Þañen vard Jason/sa sm̄ sijnum Brodur hratt vr sinu Embætte/af ødrum burthrundeñ
⁊ hlaut ad flyia j burt i Amorita Land/⁊ Menelaus hiellt Valldenu. Eñ s̄ hñ kuñe ecki ad
vtuega þ fie s̄ hñ hafde Kōgenū lofat/ þa Sostratus Nøfudzmadr a slotenu krafde þss af ho
num/epter Kongsins skipan/þa liet Kongureñ kalla þa bæda fyrer sig/ og afsette Menela — Sostratus Lysimachus
um/og sette hñs brodur Lycimacum i hñs stad/og Sostratum skipade hñ Bifalningsmann j
Cyprus.

E Þa þta var nu so skipad/þa giørdu þr j Tharsis ⁊ Mallotis eitt Vpphlaup/þar fyrer/
at Konguren hafde skeinckt þa sinne Frillu. Þa tok Kongureñ sig vpp skiotliga/suo ad
hñ feinge stillt þ Vpphlaup/og liet epter til Rijkisstiornar Nøfdingiañ Andronicum. Þeg
ar Menelaus heyrde þ/ þa huxade hñ at nu være tiltækeligur tijme/at na aptr sijnu Gamla — Andronicus
Embætte/Og stal nockrum Gulligum Klenodium vr Musterenu/og gaf Andronico/sumar — Menelaus
sellde hñ i Tyro/⁊ i ødrum nalægnm Stødum.

Þa Onias visse þtta/gaf hñ sig i eirn frijañ Stad j Daphne/sm̄ liggr fyrer Antiochia/
⁊ auijtade hñ/Eñ Menelaus kom alleina til Andronicum/og bad hñ at taka Oniam høndū
Þat giørde hñ/⁊ gieck til hñs/⁊ talade vid hñ suiksamliga/⁊ gaf honum sijna Nønd ⁊ sinn
Eid þar vppa/at hñ kiæme til hñs mz fieligheit/ þt hñ visse at Onias hafde ecki gooda grūse — Onias veigin
me a honum/Og þa hñ hafde so vmtalit fyrer honum/þa lagde hñ hañ j Nel/i mote øllum — af Andronico
riette. Þat angrade ei at eins Gydingana/helldur mislijkade þ mørgum af Neidingiunū/
at hñ hafde so drepit þañ Froma mañ.

F Þa Kongureñ hafde nu allar saker vtriett i Cilicia/ ⁊ reiste heim aptur/þa hlupu Gyd-
ingarner til hñs i øllum stødum/og so nockrer af Neidingiunum/og kløgudu fyrʳ honum/ad — Antiochus
Onias hefde so Saklaus drepen verit. Og Antiochus hryggdist af hiarta þss vegna/⁊ þat — liet rietta Andronichū
aumkade hñ/ad sa Frome Neidarligi madr var so hørmuliga drepeñ. Og hñ vard Gramur
Andronicho/ ⁊ liet fletta hñ Purpuraklædenu ⁊ øllu ødru skarte/ og liet leida hñ vm kring j
øllum stadnum/⁊ drepa hñ at sijdustu i þm sama Stad s̄ hñ hafde i Nel stūgit Oniam. So
straffade Gud hñ aptur epter siñe forþienan.

Eñ þegʳ Lysimachus hafde stolit myklu vr Musterenu/ epter rædum sijns Brodurs Me
nelai/⁊ þa þtta Rykte barst vt a medal Folksins/þa safnadist Almugieñ til samans i mote — Lysimachus
Lysimacho/þa þr Gulligu Dyrgriper voru alla reidu marger i burtu tekner. Þegar Mañ — Menelaus
fiølden kom nu til sāans/⁊ var miøg reidur/þa bryniade Lysimachus þriu þusund Maña/⁊
G villde veriast mz Vallde/⁊ hñ sette eirn gamlan kyndugañ Nøfudzmañ yfer þa. Þa Borg
armeñerner sau þ/gripu sumer steina/sumer sterckar Steingur/sumer køstudu Ysku þeim j
Augu/so ad sumer af þm vrdu sarer/⁊ sumer mz øllu nidurslegner til Jardar/og hiner adrer
hlupu j burt þadan/Og þr nædu so Kirkiureyfaranum vid Fiehirdslu husit.

Epter þ høfdu þr hñ fram fyrer Riettin/Og mz þui at Kongureñ var kōen til Tyro/þa
sendu þr þria meñ vt af Rædenu/ad tia fyrer honum þta Mælefne / at hñ segde þar Dom
yfer. Eñ s̄ Malit gieck a Menelaum/ þa hiet hñ ad giefa Ptolomeo miket Fie/ef hñ fein — Ptolomeus
ge hañ lausañ af Kongenum. Þa gieck Ptolomeus alleina til Kōgsins vppa hñs Sal/þar
s̄ hñ sualade sier/og talde vm fyrer Kongenum/ so at hñ liet Menelaum lausañ/ sm̄ var eitt
vpphaf til allrar Olucku/⁊ dæmde þ fatæka Folk til Dauda/ huert jafnuel i hia Tatrum he
fde fundist ⁊ þott saklaust vera. So vrdu þr saklausu Lijflatner/s̄ hid truligasta høfdu hād
tierad Folksins og Musteresins Mælefne. Þad misþocknadist nockrum j Tyrus/og veittu
þm ærligañ grøft. Eñ Menelaus var vid sitt Embætte/fyrer tilløgr nockra macktar maña
i Kongsins garde/sm̄ gagn høfdu af honum/ ⁊ vard þss verri sm̄ hñ var leingur/ og lagde a
Borgarana allskyns Ogiæfu.

V

A Vm þeñañ tijma/reiste Antiochus i añat siñ til Egiptalandz. Og meñ sau
vm alla Borgena/ fiørutijgu Daga i samt i Loptenu/ Riddara j Forgylltū — Þan xl Nrædeligʳ sion
Brynium mz løngum Spiotum/j Fylkingum/Og meñ sau huersu at þr re- — ner i Loptenu
ndu til samans/⁊ hlijfdu sier mz Skiølldunum og Spiotunum/⁊ huersu at
þr ryckfu Suerdunū/⁊ skutu huorer ad ødrum/⁊ huersu ad skein a þau For-

gylltu Vopn/ z huersu ad þr høfdu mislitar Bryniur. Þa bad huer madur at þ skyllde ecke merkia neitt illt.

Eñ þar komu vpp osoñ Tijdinde/ huersu at Antiochus skyllde vera Daudr. Þa tok Ja
Jason son til sijn þusund mans z/ fiell oforuaradis yfer Staden. Og þa hñ stie vppa Mwren mz
Menelaus sijna meñ/ og hafde vñid Staden/ þa flyde Menelaus i Kastalan. Eñ Jason Myrdte sina Borgarmeñ sargrœteliga/ og huxade ei/ at þta var hans eigen Olucka/ at hañ hafde sodan Luckn i mote sijnum Vinum/ Nelldur liet hñ sier þikia/ at hñ yñe sigur a sijnum Fiandmoñum/ þar hañ vañ sigur a sijnū Borgarmoñū. Og þo gat hñ ei næd Valldstiornñe/ he B lldur fieck hñ sijn forþienut laun/ og flyde med sneypu aptur til Amorithalandz. Ad sijdustu vard hñ klagadur fyrer Areta Arabia Konge/ So ad hñ vard at flyia fra einum stad til annars/ og var huerge ohrœddur. Og huer madr var honum Gramur/ suo sm þm ed fallen
Aretas var fra sijnu Løgmali/ Og huer madr formællte honū/ suo sm odrū Forrædara z Fiandmañi sijns eigin Fødurlandz/ Og so vard hñ vtflæmdur til Egiptalandz. Og so sm hñ hafde margã rekit af sijnu Fødurlande/ So vard hñ og sialfur at deyia j vtlegd j Lacedemonia/ þar hñ vonade at hñ munde siña vpphelldе/ mz þui at þr være ættmeñ sijn a mille. Eñ so s hñ hafdi
Jasonis Afgangur mørgum i burt kastad an greptrunar/ so do hñ/ at eingen bar harm epter hñ. Og hñ hafde ecki at eins þa Ogiæfu/ at hñ var ei grafen i sijnu Fosturlande/ helldr fieck hñ z eirnen ønga grøf j Framanda Lande.

Jerusalem yfervallen af þm grimma Antiocho Dan. xi
Þa þta kō fyrer Kōgen/ þa huxade hañ at allt Gydingaland munde falled va fra honū. Og hñ reiste mz grimmum huga burt vr Egiptalande/ z jñtok Jerusalem mz Vallde/ og baud Strijdzmoñunum i Nel at sla an allrar vægdar/ allt huad þr fyndu a strætunum z i husunū Þa voru i Nel slegner vnger og gamler/ Meñ og Kuiñur/ Børn z Jungfrur/ Ja og so børnen i Vøggunum/ so at a þremur døgum lietust þar attatijgu þusūd Maña/ fiorutijgu Þusund voru herteknar/ z nær attatijgu þusund sellder.

Musterid rænt og ruplat
Eñ Antiochus liet sier ecke þta nægia/ Nelldur yferfiell hñ og suo þñ Nelgasta Stad a E Jordūñe/ Og Suikareñ Menelaus leidde hñ jñ þangat. Þa rænte hñ mz sijnum Bøluodum hondum þm heiløgu Kierum/ og øllu þui sm adrer Konungar høfdu gefit Musterenu/
Menelaus til Fegurdar z pryde/ þ reif hñ i burt mz sijnum syndugum høndum/ z vpp hof sig miøg/ Og sa ei ad DROTTIN leyfde at slijkt kiæme yfer þa sm j Stadnū voru/ vegna þrra Synda

Þetta var søken/ at Gud liet so skamliga fara mz þañ heilaga stad/ elligar skyllde þ suo hafa geingit Antiocho/ so s þ gieck Heliodoro/ hū ed vtsendur var af Seleuco Konge at ran
Supra iij saka Fiarsioda Nerbergit/ z vard hardliga sleigen þar fyrer/ so ad hñ neyddist til/ at læta af siñe diarfligre vpptekt. Þuiat Gud hefr ei vtualit folkid Stadarіs vegna/ helldr staden Folksins vegna. Þar fyrer hlaut z þ Neilaga Musterid at lijda eirnen/ þa Folkit var straffad/ Lijka so sm þ þar j mote hafde gagn af Folkenu. Þuiat lijka so sm Mustered vard vñed af Ouinunum þa DROTTIN var reidur/. Lijka so fieck þ aptr Neidur z riett/ þa DRotten vard þm aptur Lijknsamr.

Eñ suman a øllu þui sm Antiochus rænte vr Musterenu/ var atianhundrud Centener D Silfurs sm hñ tok mz sier/ z reiste strax til Antiochiam/ mz suoddan Drambseme z Metnade/ ad hñ huxade sier nu at giøra Jørdena/ so at meñ mættu sigla vm hana/ so sm vm Sioen
Philippus Og Nafed/ at meñ skylldu ganga þar a/ so s a Jorduñe/ Og hñ liet eptr nockra Bijfalnin
Andronichus gs menn i Jerusalem/ vonda skalka/ sm var Philippus vr Phrygialande/ sa eñ var verre z ar
Menelaus gare/ eñ hans Nerra. Andronichum i Garizim/ z Menelaum mz þm tueimr/ huer ed var yfer øllum odrum so at hñ plægade sitt eigit Folk

Og af þui at Antiochus var so hardliga gramur vppa Gydingana/ sende hñ til þra eirn
Apollonius skamligan skalk Apollonium/ i Landit/ mz tuo z tuttugu þusund maña/ z baud hm ad hñ skylde i Nel sla alla fulluaxna Kallmeñ/ eñ at selia Kuiñurnar z þ yngra folkit. Þa hañ kom
stor Mormūg i Jerusalem
nu fyrr Jerusalem/ skickade hñ sier Fridsamliga/ allt til Þuottdagsins/ a huerium Gydingar hallda Neilagt/ Þa baud hñ strax sijnu Folke ad Vopnast. Og s huer madur hliop nu þangad at/ z villde sia huad þar skyllde skie/ Þa liet hñ j Nel sla þa alla/ og kom so j Staden mz allan siñ Ner/ z i Nel slo mikeñ fiølda Folks.

Judas Maccabeus
Eñ Judas Maccabeus tok sig þar fra mz sijnum Brædrum/ burt i Eydimørk og a fiøll/ og hiellt sig þar/ mz øllum þm sm sig høfdu giefit til hūs/ z lifde vid Jurter/ So ad hñ skyllde eckí lifa a medal þra ohreinu Gydinga.

skamt

VI

A SKāt epter þta/ þa sende Kōguren eiñ gālañ mañ fra Antiochia/ at hñ skyllde Musterid
naudga Gydigū/ at falla fra Løgmale siña fedra/ z hallda ei leīgr Gudz Løg saurgast
mæl/ z at hñ skyllde saurga Musteret j Jerusalē/ z skyllde kalla þ Jupiters
Kirkiu Olympij/ z Musterit i Garizim skyllde nefnast Jupiters Kirkia Xe
nij/ af þui þr bygge framāda folk. Slijkt villt athæfe fieck hüiū mañe Nug
arāgurs/ Þuiat Neidigir ætu z drucku sig galda i Musterenu/ z drygdu mz
Kuinnū allskyns skamer j þm Heilaga Stad/ z bæru jñ þangat margt þ s ecki var hæfeligt.
Meñ offrudu yfer Alltarenu/ forbodnum fornum i Løgmælenu/ og hielldu huerke Þuott
B dagen nie adrar vanaligar Hatijder/ z eingen þorde at læta a sier merkia at hñ være Gydin
gur. Og þr naudgudu þm til mz Vallde/ at offra i huerium Manude/ þegar Kongsins fæd Bachus
ingar dagur var. Og þegar meñ hielldu Bachi Hatijd/ þa neyddu þr Gydingana til at gāg Hatijd
a fram mz Kransa af Lauerbertrie/ Bacho til Vegsemdar
Meñ høfdu og komit Ptolomeo til/ ad læta vtganga eitt bod vm Neidingiaña stade/ sem
voru kringum Jerusalem/ at þr skylldu hueruetna naudga Gydingum til at offra. Og ef ad
nockrer være stødugir i þui/ at þr villdu ecki hallda þ mz Neidingiunum/ þa skylldu meñ jafn
snart leggia þa til daudz/ Þa matte sia eina mykla Hørmung.
Þar vrdu framleiddar tuær Kuiñur/ af þui at þær høfdu vmskorit sonu sina/ vid þra Bri
C ost bundu þr Børnen/ og leiddu þær vm kring i giegnum allan Stadeñ/ og at sijdustu køstu- Kuiñur tuær
du þr þm ofan fyrer Muren. Nockrer høfdu falit sig þar i nænd i holum/ suo at þr mætte
hallda Þuottdagen/ þegar þ var sagt Philippo/ þa liet hñ breña þa Þui þr villdu ei veriast Philippus
so at þr brytu ecki Þuottdageñ.
Eñ hier verd eg at aminna Lesaran/ at hñ hneyxle sig ecki a þssare Hørmungu/ helldur
huxe/ at þta straffer yfer þa komit/ ecki þm til Fordiørfunar/ helldur til viduørunar. Þuiat
þ er ein stor Lijkn/ at Gud hindrar Syndarana/ so at þr fae ecki framgang / og straffar þa
jafnsnart. Þuiat vor Gud hefur ecki slijkt langlundargied vid oss/ suo sem vid ad-
ra Neidingia/ hueria hñ lætur framganga/ þangat til þr hafa vppfyllt mæler siña Synda/
D so ad hñ straffe þa þar epter/ Helldur varnar hñ oss vid/ so ad vier skum ei hafa ofmikit vid
og at hñ ad sijdustu ecki hefne sijn a oss. Þar fyrer hefur hñ nu alldrei j burt tekit mz aullu
fra oss sijna Myskuñseme. Og þo hñ hafe Tyktat oss mz eirne ogiæfu/ þa hefr hñ þo ei hell
dur med øllu yfergiefit sitt folk. Þetta hef eg sagt til eirnrar aminningar / Nu viliū vier
koma aptur til Historiuñar.
Þar var eirn mañ/ eirn ypparste af þm Skriptlærdu/ sa hiet Eleazar/ eiñ alldradur madr Eleazar
og þo miøg frijdur/ a honum spertu þr Muñen vpp mz Vallde/ at hñ skyllde eta Suijnakiøt
Eñ hñ villdi helldur deyia ærliga/ helldr eñ at lifa skamliga/ z hñ leid þ mz Þolinmæde. Og
E þa hñ gieck til Pijnuñar/ þa auitade hñ þa/ sm ætu forbodit Kiøt/ af elsku þssa stundligs lij
fs. Þeir sm nu voru setter til/ at þuinga Folkit til ad eta Suijnakiøted a mote Løgmælenu/
af þui at þr høfdu þeckt hñ leinge/ þa toku þr hñ afsijdis vt af/ z søgdust vilia bera honum
þ Kiøt sm hm være vel etande/ eñ hñ skyllde læta lijka sm þ være offrad Suinakiøt/ z skyllde
eta þ Kongenum til vilia/ at hñ mætte so Lijfe hallda/ z niota gāla Vinskapr.
Eñ hñ huxade/ suo s somde hñs Elle og græhærdu høfde/ og epter hañs godu frāferdi/ sm
hñ hafde haft fra vngdome/ og epter þui Heilaga Gudz Løgmæle/ og sagde berliga fram/
F Sendit mig strax vnder Jørdena ofā i Grøfena. Þuiad jlla hæfer þ miñe Elle/ at eg skule
soddā Hræsne hafa/ so at þr enu Vngu huxe suo/ Eleazar hiñ Nijræde er z orden eiñ Neid
inge/ Og mundu þa so verda afuega leidder fyre miñ Hræsnaraskap/ z at eg hegdade mier so
fyrer Folkenu/ og frelste so mitt lijf vm litla stund/ sm eg hef eñ nu epter olifat/ þ være mier
ein eilijf skøm. Og at vijsu/ Huad kañ eg at hafa þar af/ þo at eg nu alla reidu komist vnd
an mannaña straffe/ mz þui at eg ecki kañ at komast vndan Gudz høndum/ huert helldr eg er
Lijfs edur Daudur? Þar fyrer vil eg nu gladliga deyia/ so sm þ hæfer mier gømlum mañe
at læta god dæme epter mig/ hia þm vngu/ suo at þr deyie viliuger z hreysteliga/ vegna þess
Dyrdliga z Heilaga Løgmæls.
G Þa hñ hafde talat þsse ord/ þa leiddu þr hñ til Pijnuñar. Eñ þr sm hñ leiddu/ z ædr hø
fdu veret hñs Viner/ þr reiddust honum fyrer slijk ord/ Þui þr meintu at hñ hefde af Metn
ade talat þta. Og þa þr høfdu sleiged hñ so ad hñ var nu ad Dauda kōen/ þa anduarpade

hañ og sagde/ DROTTIN fyrer huerium eckert er hulit/hañ veit at eg mætte vera añ
þssara slaga og storrar Pijnu/sem eg hef a minum Lijkama/hefda eg viliat/Eñ Sœlariñar
vegna lijd eg ꝥ giarna fyrer Gudzskulld. Og hñ gaf so vpp andan/og liet mz sijnum Dau-
da epter sig eitt huggunarsamligt epterdæme/huert ecki alleinasta Vngdomeñ amiña skal til
mañkosta/helldur z eirnen sierhuern mañ.

VII

Historian vt af vij Brædrũ og þra Modur

Ar vrdu og gripner siø Brædur og þra Moder/og voru Hwdstrykter med A
Suipum z Volum/z af Kongenum þuingader/til at eta Suijnakiøt s̄ þm
var bañat j Løgmælenu.
Pa sagde hinn ellsti so a medal þra/Huad villtu spyria margs z vita af
i. oss? Vier vilium helldur deyia eñ giøra nockut i mote vorra Fedra Løgmæ
le. Pa reiddist Konguren/og baud at setia strax Pøñur z Katla yfer Elld-
eñ. Pa ꝥ var giørt/pa skipade hñ ad skiera Tunguna vr þm ellsta/z høggua af honũ hen-
dur z fætur/at asiaande þm ødrum Brædrunum z Moduriñe. Pa hñ var nu so aflimadur
pa liet hñ bera hñ ad Elldenum/z steikia hñ i Pøñuñe. Og þegar Pañan var øll Logande
pa amintu þr hũ añañ/asãt Moduriñi/ at þr skylldu hraustliga deyia/z søgdu/Gud DRO
TTIN mun alijta Sañleikañ/z vera oss Myskunsamur/so s̄ Moses vitnar j sijnũ Søng B
Og hñ er sinum þienurum Lijknsamur
ij. Þeg^r hñ hafde nu endat sitt lijf/pa leiddu þr hiñ añan z fram̃/at syna þra grimd a honũ
og þr slettu Hwdiñe mz Hærenu af hñs høfde/spyriande hñ at/ef at hañ villde eta Suijna-
kiøt/eda læta pijna allañ siñ Lijkama z Lidu. Eñ hñ suarade a sitt Mæl z sagde. Eg vil ec
ke giøra ꝥ/pa toku þr hñ og kuøldu hñ so sm̃ þañ hinn fyrsta. Og pa hñ var nu at Dauda
komen/pa sagde hñ/Þu Bøluod mañeskia/þu tekur at søñu fra mier hid stundliga Lijf/Eñ
DROTTIN allrar Veralldar/ mun vppuekia oss til eilijfs lijfs vier s̄ deyium fyrer hñs
Løgmals saker
iij. Þui nærst toku þr þañ þridia/og frømdu vid hñ sijna Hædne. Og er þr skipudu honum C
pa vtriette hñ strax Tanguna/og breidde vt Hendurnar/og sagde mz hreyste/Þessa Lime he
fur Gud af Himne gefit mier/þ^r fyrer vil eg giarna missa pa fyrer hñs Løgmæls saker/þui
ad eg vona at hñ skal giefa mier pa aptur. Eñ Kongiñ furdade z hñs þienara/ at sa vnge
† Þijsternar Sueirn var so hugarhraustur/z acktade ~~Modurena~~ ecki.
iiij. Pa þsse var z daudur/pa Pijndu þr z so eñ Fiorda/z Hwdflettu hñ. Eñ sm̃ hañ skyllde
deyia/pa sagde hñ/Pad er oss mikil Huggun/ad vier vonum ꝥ Gud mune vppuekia oss aptr
þegar meñerner drepa oss/Eñ þu skallt ecki vppuaktur verda til Lijfsins
Epter ꝥ toku þr hiñ fimta/og Hwdstrycktu hñ eirnen. Hñ leit til Antiochum/z sagde til
v. hñs/Þu ert ein Mañeskia z skallt deyia/Eñ mz þui ad þu ert Volldugr a Jørduñe/pa giø
rer þu huad þu villt. Enn þu skallt ecki huxa/at Gud hafe mz øllu yfergiefit oss/ Bijd ei-
na litla stund/Pa skalltu siña huersu Mættugur Gud er/sm̃ skal plaga þig z þijna ætt
vj. Epter þeñan leiddu þr hiñ siøtta fram̃/Hñ sagde og so j sijnu Andlæte/Þu skallt ecki suo D
suijkia mig/Þuiad vier høfum vel verdskulldat þssa Pijnu/af þui vier høfum syndgat i mote
vorum Gude/og hñ breyter hrædeliga vid oss/Eñ ꝥ skal ecki so ganga þier ad þu æder suo j
mote Gude
Eñ ꝥ var stor vndur vm Modurena / og er eitt Epterdæme sm̃ vel er verdugt ad skrifast
skyllde vm hana/Þuiat hun sa sijna siø sonu alla Pijnda a einum deigi huern epter annañ/
og leid ꝥ mz mikillre Þolinmæde/vegna þrar vonar sem hun hafde til Gudz. Af þui vard
hũ hughraust/so ad hũ huggade hún soneñ epter añan a sitt Tungumæl/ z tok Manshiar-
ta til sijn/og sagde til þra/Eg er ad vijsu ydar Moder/og fædde ydur/eñ Anda z Lijf gaf eg
ydur ecki/eigi helldur giørde eg ydar Limu so. Þar fyrer skal sa s̄ skapade Heimen z allar
Mañeskiur/ Myskunsamliga giefa ydur aptur Anda z Lijf/Lijka so sm̃ nu voge þier þui vt
og lætid ꝥ fara vegna hñs Løgmals.
Pa Antiochus heyrde ꝥ/pa meinte hñ/at hun hefde Foraktat z Spottat hñ a sitt mæl/ E
vij. og hñ tok þañ yngsta son til sijn/sm̃ eñ var epter/z a minte hñ mz godum ordum/ og lofadi
honum mz Eide/ad ef hñ villde ganga fra siña Fedra Løgmæle/pa villde hañ vera hm̃ eirn
Nædugr Herra/z hñ villde giøra hñ rijkañ/z at einum Herra.
Eñ sm̃ hñ ecki villde læta sier seigiast/pa liet Konguren Modurena koma fyrer sig/og
bad

bad hana ad tala vm fyrer syne sijnum/so at hn̄ mætta lijfe hallda/Þa hn̄ hafde bedit hana þar vm mz mørgum ordum/so lofade hun þ at giora/Eñ hun Dœrade af eins Vijkingen. Þuiat hun gieck til Sonarins/og talade vid hn̄ a sitt mal og sagde. Þu ert mitt hiartans Barn sm̄ eg bar níu Mánude vnder minu Hiarta/og hafde þig þriu ar a Brioste/og vpp-
F fædde þig mz storu omake/Sia þu aumur a mier. Sia þu Himinen og Jørdena/og allt þ s þar er jnne/þ hefur Gud allt saman giort af ønguu/ og vier Mañeskiurnar eru̅ so giordar. Þar fyrer hrædstu ecki Kualaran̄/Nelldur deydu giarnan/lijka so sm̄ þiner Brædur/so ad sa Náduge Gud giøre þig Lifanda aptur mz þinum Brædrum/z giefe mier ydur aptur.

Þegar Moduren var eñ nu at tala vid sin̄ son/ þa sagde Barnit/ Epter huerju bijde þier? Nu þit ecki þ/ad eg mune hlyden̄ vera þm̄ Vijkinge i þssu/Nelldur vil eg hallda Løgmælit sm̄ vorum Fedrum er giefit fyrer Mosen. Eñ þu s giører Gydingum allt jllt/ þu skt ecke flyia vndan DROTTNE Gude vorum. Vier lijdum vegna vorra Synda/ þad er vijst/Og þo at sa lifande Gud sie oss reidur vm stundarsaker/z straffe z hirte oss/þa mun
G hn̄ þo verda sijnum þienurum Lijknsamur ad nyiu. Eñ þu hin Ogudliga Boluada Mañeskia/vpphroka þier ecki ofmiøg af þiñe Magt/z stær þig ecki af þre falluollu von/at þu ofsæker Gudz Børn/Þuiad þu hefur enn nu ecki vmflued Gudz Dom/s alla hlute sier.

Mijner Brædr/sm̄ lietu Pijna sig vm litla stund/þr vænta nu eilijfs lijfs epter Gudz fyrerheite/eñ þu munt straffast epter Gudz Dome/lijka so sm̄ þu hefur forskulldat med þinum Metnade. Eg vil vtgiefa min̄ Lijkama z Lijf vegna miña Fedra Løgmæls/so s miner Brædur/og kalla til Gudz at hn̄ verde snarliga Myskunsamur sijnu Folke. Eñ þu munt verda at medkieña sialfur/vt af storre Kuøl z Pijnu/at hn̄ sie alleinasta sa sañe Gud. Eñ Gudz Reide skal snuast til mijn og miña Brædra/ huer ed makliga er geingen/yfer allt vort Folk.

Þegar Konguren heyrde þtta/þa vard hn̄ odur og ær/og liet Kuelia þennan meir eñ hina adra/Þuiad honum gramdist þ/ ad þr dærudu hn̄ þar ad auki. So andadist og þsse A giætligum Dauda/og sette allt sitt traust til Gudz. Ad sijdustu var og Moduren aflijfud. Þetta er nu nog sagt vm þær Heidnu Fornfæringar/og þau hrædeligu Pijslaruætte.

Moderen aflijfast mz sijdste

VIII

A ANN Judas Maccabeus og hn̄s Lagsmen̄/ geingu Heimugliga hingad z þangat vm Borger/ og kølludu sijna ættmenn til samans / og adra þa sm̄ støduger voru i Gydingañ tru/ so ad hn̄ fieck nær sex þusund maña. Og þr bædu til Gudz/ ad hn̄ villde alijta þ auma folk sm̄ Plægad var af huerium mañe/ og Myskuna sier yfer Musterit/ huert ed þr Ogudligu meñ høfdu saurgat/ og yfer þa Fordiørfudu Borg/ sm̄ mz øllu var i eyde. Og ad hn̄ villde þo heyra þ saklausa Blod sm̄ til hn̄s hropade/ og miñast a þau saklausu smaborn sm̄ i mot øllum riette voru Myrdt/og hefna Nadungar sijns nafns.

Judas Maccabeus

Og Machabeus og hn̄s Flockur vrdu þunger þm̄ Heidnu/Þuiad DROTTIN liet af
B siñe Reide/og vard þm̄ Lijknsamur ad nyiu. Hn̄ yferfiell ouarliga Stade z Kauptun/z sette Eld þar i/ og giørde storan skada Ouinunum. Eñ optast giørde hn̄ þta vm nætur/so ad menn vissu allstadar af hn̄s Mañdomzuerkum at seigia

Eñ sm̄ Philippus sa/at hn̄ vard sterkare z sterkare/mz þui at honum luckadist þta/ Þa skrifade hn̄ til Ptolomeum Hofudzmañs i nedra Syrlande og Phenice/z bad hn̄ vm Lidzafla/Þuiat Kongenum læge þar magt a. Þa sende Ptolomeus vt sin̄ besta Vin/sa hiet Nicanor Patrocli son/og mz honum tuttugu þusunder maña/ad afma Gydingalyd med øllu/z
C fieck honum eirn Hofudzman̄ til sijn/sa hiet Gorgias/eirn reyndur Bardagamadr. Eñ Nicanor hyxade sier at vtuega þa Peninga af þm̄ Herteknu Gydingum/sm̄ ~~hn̄ var Kongenū og~~ þm̄ Romuerium arliga skylldugur ad giefa/sm̄ var/tuo þusund Centener. Þar fyrer liet hn̄ jafnsnart vtberast hingat og þangat vm Borgernar vid Sioen̄/ ad hn̄ villde selia niutijger Gydinga fyrer eina Centener/Þuiad hn̄ hyxade ecki/ad Gudz hefndarstraff være honū so nalægt.

Philippus
Ptolomeus
Nicanor
Gorgias

Þa Judas spurde nu þsse Hernadartijdinde vm Nicanor/þa tiade hn̄ þ fyrer sinū Brædrū sm̄ hia honum voru/ ad þar kiæme eirn Her. Og þr sm̄ voru Blaudhiartader/og høfdu ecke þ traust a Gude/ad hn̄ munde straffa/þr hlupu og flydu i burt. Eñ hiner adrer selldu allt þ þr attu/og bædu til DROTTINS/ad hn̄ villde frelsa þa/hueria Nicanor hafde sellt adur enn þ hn̄ hafde þa hertekit. Og ef villde hn̄ ecki giora þta þra vegna/ þa villde hn̄ þ giora

giora vegna þess Sattmala/sem hann giort hafde vid Fedur þra/ z fyrer saker siijns Dyrdarsa liga mykla Nafns/epter hueriu þr eru nefnder.

Judas talar fyrer synu Lide og hughreyster þad

Þa Machabeus hafde nu samansafnad siijnum mønnum/sem voru nær sex Þusunder/þa D aminte hann þa i fyrstu/ad þr skylldu ei vera hrædder fyrer Ouinunum/ z ottast ei þann mykla fiolda Heidingianna/sem þa Plægudu orietteliga/helldur verie sig Dreingeliga/ og huxe vm þa Smaan/ sem þr hefdu giort þm Heilaga Stad/og huersu þr hefdu Nædt og Plægad Staden/og aftekid Løgmalid. Þeir treysta(sagde hann) a siijnar Bryniur/og eru fuller Ofstopa/Enn vier treystum vppa þann Almattuga Gud/ huer ed a einu augabragde kann nidr ad sla/ecki ad eins þa/sem nu rædast i mote oss/helldr jafnuel allann Heimen

Sennacherib iiij Reg. xix

Hann framtalde og fyrer þm allar Historiur/huersu Gud optliga Myskunsamliga hialpat E hafde þra Fedrum. Huersu ad Sennacherib mz hundrad sim og attatijger þusunder mans var a eirne Nott sleigen. Huersu þ gieck til i Babilon/i Orrostunne mote þeim Galatis/i huilijka neyd þr komu aller/atta Þusund af Gydingum/ z fiogur þusund af þm Macedonijs Huersu ad þr Macedonij stodu kyrrer af hrædslu/ Enn atta Þusund Gydinga/ alleina med hialp Gudz/felldu hundrad og tuttugu þusunder manna/z feingu of Fiar þar mz.

Þa hann hafde nu mz suoddan ordum vpphert þra Huge/so ad þr voru reidu buner ad deyia vegna Løgmalsins z siijns Fosturlandz/þa giørde hann fiorar Fylkingar/z skipade siijna bræ dur fremst i huerre Fylkingu/ad þr skylldu fylkia Lidenu/sem voru þr/Simon/ Joseph/ Jonathas/ og gaf huerium þeirra fimtan hundrud Manns. Þui næst liet hann Eleazarum

Nicanors Her flyde jx. Þusunder Heidingia fiellu

lesa þa Heilogu Bok/og gaf þm eitt Teikn/at Gud munde hialpa þm/og for so vndan od F rum/fremst i Fylkingu/og riedst til Bardaga vid Nicanor. Enn Almattugur Gud stod hia þm/so at þr ræku a flotta allann þann Her/z særdu marga/z felldu nær niu þusunder manna. Og foru epter hinum ødrum/sem komner voru til ad kaupa Gydingana/z toku Fied af þm. Þo vrdu þr at snua aptur samt/þt þta var Þuottdags aptan/ Þad var søken/huar fyrer þr lietu af at reka flottan.

Þui nærst rændu þr Valen/og toku Vopn og Bryniur/og hielldu Þuottdagen/Lofandi z Vegsamande Gud/sa sem þa hafde varducitt a þm deigi/og til var teken ad syna þm siijna Nad. Ad vmlidnum Þuottdeigenum skiptu þr Herfangenu vt a medal fatækra/ Eckna z Fødurlausra/enn þ auk var/þ høfdu þr fyrer sig og siijn Børn. Og þr hielldu eina almenneliga Bæn/ad sa myskunsame Gud villde burt snua sinne Reide fra þm

Timotheus Bacchides xx. M. Heidingia fiellu

Epter þta attu þr margar Orostur vid Timotheum og Bacchidem/og i Hel slogu meir G enn tuttugu þusunder Manna/og vunnu Kastalana/z skiptu Herfangenu mz sier/z mz vtdrifnum Fødurlausum Børnum/Eckium z olldrudum mønnum/til jafnadar. Og þa þeir høfdu rænt þa/fluttu þr Vopnen i Kastalana/og fluttu mikid Herfang til Jerusalem/og Dræpu eirn Hofudzmann af Timotheo/eirn Ogudligan mann/sa ed hardliga plægat hafde Gydingana.

IX

Antiochus flytur ad reisa vr Persia med Sneypu

Nu (Om) M þta bil vard Antiochus ad fara vr Persia lande med skømm/Þuiad þa A hann var komen til Persepolen/og hugdist ad ræna Musterit/og vinna Stadinn/þa toku Borgarmenn sig vpp/z vørdust/og ræku Antiochum aptur til baka/so at hann hlaut ad snua þar fra mz skømm. Enn þegar hann var j Ecbathana/þa komu honum þau tijdinde/huernen þm Nicanor og Timotheus hafde geingit. Þa vard hann gramur/ og huxade ad hefna þssarar smænar a Gydingum/og reiste Dag og Nott/ad hann kiæme sem fyrst þangat/Þuiad Reide Gudz rak hann/af þui hann hafde so Drambsaliga talad/Ad jafnsnart s hann kiæme til Jerusalem/þa skyllde hann giøra staden at eirnre Daudra manna Gryfiu.

Gudz straff yfer Antiocho

Þar fyrer straffade Almattigur DROTTIN Jsraels Gud hann/mz leyneligre Plagu hueria eingen kunne at græda. Þuiat jafnsnart s hann hafde vttalad þau ord/þa fieck hann slijkan verk i Jdren/ad eingen kunne honum boot ad ræda. Og ad vijsu kom þ makliga yfer hann/af þui/ad hann hafde adra mz marghattudum z faheyrdum Þijslum þijndt. Þo samt liet B hann ei af sinne Drambseme/Helldur vard hann þui Olmare/ z brann af jllsku til Gydinga/ z flytte sier/z i þui bile hann rede/ framm þa fiell hann so hart af Vagnenu/at þ tok vt i hun hans Lid. Þa vard hann(sem fyrr af myklum Metnade liet sier þikia/ad hann villde bioda Siafarhafenu/og

setia Fiøllen huert a añad ofan)af einu falle at lata bera sig a Børum/so ad huer sa liosli-
ga Gudz Magt a honum

Þar vxu og Madkar af hñs bøluada Lijkama/ꝛ fwnade mz storre Pijnu/at heil stycken
fiellu af Lijkamanum/og slijk Olykt var af honum/at eingen kuñe hana at lijda. Og sa s̄
fyrr liet sier þikia/at hñ næde vpp j Niminen/þañ gat eingen borit vegna olijdāligrar Fylu.
Þa vard hñ at læta af sinne Drambseme/ꝛ jata sig/af þui Gud hafde so plægat hñ/ꝛ hñs
Kuøl vard æ̃tijd meire.

Og at sijdustu/þa hñ gat ei sialfur leingur lidit þa Olykt/Þa sagde hñ/Riett er ad meñ aud
myke sig fyrer Gude/og ad daudligur madꝛ Drambe ecki so/at hñ læte sier þikia/ hñ sie lijkꝛ
C Gude. Og sa arge Skælkur hoof vpp/ꝛ bad til DROTTINS/hu ecki villde nu leingur
vera honum Lijknsamur/ Og hiet/ ad þann Heilaga Stad/ sm̄ hann hafde ædur hurad
af at ma/ꝛ at eirne Daudramaña grøf at giøra/villde hñ frialsan læta. Og Gydingana/ Athene
hueria hñ fyrr ecki hiellt verduga greftrunar/Helldur ad þr skylldu giefast Fuglum ꝛ Dyrū
ad ætu/þa villde hñ nu mz frij læta vera/so s̄ Athenas Borgarmeñ. Og ꝥ heilaga Muste
rit/sm̄ hñ fyrr rænt hafde/ꝥ villde hañ Pryda mz allzkyns fegurd/og giefa þangat myklu
fleire Heiløg Verkfære/eñ þar høfdu fyrr verit. Og huad þar þyrfte til Offurs ærliga/ꝥ
villde hañ til læta af sinne eigen rentu. Þar at auk skyllde hñ verda sialfur eirn Gydingur/
ꝛ i øllum stødum prijsa ꝛ boda Gudz vellde

Eñ þegar Siukdomenum villde ecki af honum lietta/þt Gudz riettlætis reide var so hard
liga yfer hñ komen/þa øruænte hñ sier Lijfs/Og skrifade þta audmyktᵘ brief til Gydinga/s̄
hier epter fylger.

Antiochus Kongꝛ ꝛ Høfdinge/sender þm̄ fromu Gydingū sijna Quediu.

Ef ad þier mz ydrum Børnum erud hrauster og Heilbrigdᵉ/ ꝛ ydꝛ geingꝛ vel/Þat þacka Skrif Antio-
eg Gude/Eñ eg em miøg siukur. chi til Gydinga

Med þui ad eg giarna vil hafa almeñeligan Frid/sm̄ ꝥ giørist vel þørf/mz þui eg em nu
orden siukur a þssare reisu fra Persia lande/þa hura eg nædarliga vppa ydar tru og Vin-
D skap/þo at eg vone at mier mune batna. Og af þui ad minn Fader/ þa hñ reiste vm Vpp-
lønd/þa sette hñ Kong epter sig/suo at mēnn vissu(ef hañ kynne nockut at skada/edur ef O
fridur vppkiæme)huer Herrañ skyllde vera/og ad rijkit ecki sskyllde sturlast. Suo og eg/med Antiochus
þui eg sie/ad nalæger Høfdingiar stunda epter minu Rijke/ef mier jlla geingur/ Þa hefe eg Eupator
giørt minn son Antiochum ad Konge/ huern eg hefe optsiñis ydur truliga bifalat/ þa eg he
fe i Vpplønden reist/ Þeñan sama bifala eg ydur enn nu. Þar fyrer aminne ꝛ bid eg ydur
fyrer allra Velgiørninga saker/sm̄ eg hefe almenneliga/ og einum og sierhuerium audsynt/
At þier framueigis halldit Vinattu ꝛ tru vid mig ꝛ minn son/Þuiat eg vona þss til hñs/ad
hñ sk̄ hegda sier godmañliga ꝛ vinsāliga vid ydꝛ/ꝛ fylgia minum sidum.

So deyde þsse Mordinge og Gudlastare Antiochus mz storum Harmkuælum/suo sm̄ hñ
hafde ødrum møñum giørt/i okunnu lande/og i Eydemørku/ med einum hørmuligum afgā
ge. Og Philippus s̄ mz honū var vppfostradur/liet jarda hñ/Og af þui at hñ ottadist An
tiochi son/ flyde hñ i Egiptaland til Kong Ptolomeus Philometor.

X

A So gaf Gud Machabeo og hñs Lidsmønnum þañ hug/ at þr jñtoku Mu Judas viñur
sterit ꝛ Borgena aptur/ og nidur rifu hin oñur Alltaren og Kirkiur/sm̄ He aptur Jerusal-
idingiar høfdu hier og huar a Strætunum vppreist. Og þa þr høfdu Mu em og hreinsar
sterit hreinsat/þa smijdudu þr eitt annat Alltare/toku Elldstein og slogu Musterit
Elld/og Fornfærdu at nyiu/huad ecki var giørt i tuø Ar og sex Manude/ꝛ ij. Ar og vj
offrudu Reykelse/ꝛ kueiktu a Lømpunū/ꝛ framsettu skoduarbraudē. Þa þta Manader
var allt bued/fiellu þr fram a sijnar Asionur fyrer DROTTNI/og bædust fyrer/ Ad hñ
ecki leingur liete þa koma i slijka Hørmung. Helldur ef þr misgiørde optar honum a mote/
þa villde hañ Myskunsamliga straffa þa/enn gefa þa ecki þeim Gudløsturum og griñum
Heidingium i hendur

Og Gud liet ꝥ suo skie/ad Mustered vard hreinsad a þm̄ sama Degi/ a huerium ꝥ var Musteris
ædur af Heidingium saurgad/einkum/a þñ tuttugasta ꝛ fimta Dag Manadarins Caslev. hreinsunen
B Og þr hielldu heilagt mz Føgnude atta daga/so sm̄ Tialldbwdarhætijd. Og mintust þar a
ad þr fyrer litlu høfdu halldit þeirra Tialldbwdarhætijd i eydestødum/og i Hellum/ suo sem

 Villu

Villudyr. Og bᴂru blomgande Gros/og grænar greiner/og Palmauidu/ lofande Gud/s þm hafde Sigureñ giefit/at hreinsa hũs Mustere. Þeir lietu og eitt bod vtganga vm allt Judaland/ad meñ skylldu hallda ærliga Nattyd a þssum Deigi/so hafde Antiochus hiñ gofge eirn endadag.

Antiochus Eupator — Nu epterfylger vm Antiochum Eupator/hins Ogudliga Antiochi son/huad fyrer Ofridur verit hefur vnder hũs Rykisstiornan/ætyd i øllum stødum.

Lysias Ptolomeus Macron — Þa Eupator var Kongur/sette hñ Lysian til hins hædsta Nøfdingia/sa fyrr var Nofudz madur i Phenice og Coelosyria. Eñ Ptolomeus Macron/sa sm̃ giarna hlyfft hefde Gydingum mz Riett/af þui ad þr høfdu þangad til lidit so mikit Ofrijke og Orietttinde/hñ kostade kapps a/ad menn skylldu læta þa j fride vera. Þar fyrer kløgudu hũs Viner hñ fyr' Eupator/og kølludu hñ opinberliga eirn Forrædara/af þui ad hañ hafde vppgiefit eyna Cyprus fyrer Antiocho hinũ gøfga/hueria Philometor hafde honũ bifalad/ꝛ hñ hlaut at hafa munne bifalning/Þad fieck honum slyks hugarangurs/ad hñ deydde sialfã sig mz Oliuian. E

Edomitar Gorgias — Þa Gorgias vard nu Nøfudzmadꝛ yfer þui sama Takmarke/ safnade hñ Strijdzfolke/ ꝛ lagde sig sierdeilis i mote Gydingum. Þad sama giørdu og Edomitar/huar sm̃ þr gætu/ þa vtræku þr Gydingana af Køstulum/og hagstædum Borgum/og toku til sijn þa affellnu Gydinga/ sm̃ vtrekner voru af Jerusalem

Machabeus og hũs Lid bidur Gud vm Hialp — Þa kom Maccabeus og hũs flockur til samans/ꝛ bædu/at Gud villde hialpa þm/og þr fiellu jñ i fastar Borger Edomita/og vñu þar mz vallde/og i Nel slogu alla þa sm̃ gripu til Vopna a Mwrnum/og adra þa sm̃ þr gætu yferkomist/so ad þ voru tuttugu þusunder/Eñ niu þusunder flydu vndan þm i tuo sterka Turna/huerier ed buist høfdu vid Ofridarstorme Þa sette Judas Maccabeus til Simon/ Joseph ꝛ Zacheum/og liet epter hia þm so miked Folk at þr høfdu nogañ Lidzafla til at Storma vppa Turnana/ enn hñ reiste sialfur fyrer adrar Borger. Eñ sa flockꝛ sm̃ var hia Simon/liet snua sier mz Fie/af þm sm̃ i Turnunũ voru/og mztoku af þm siutan og tuttugu þusunder Gyllme/ og lietu þa fara i burt. Þa Maccabeus spurde þ/ kallade hñ Nofudzmeñena til samans/og aklagade þssa/ad þr hefde sellt sijna Brædur fyrer fie/og lietu Ouinena komast i burt/Og hañ liet Lyfiæta þa suo sem Suikara/og stormade jafnsnart til þra tueggia Turna. Og þ Luckadist honum/ꝛ hñ i Nel slo i þm bædum Køstulum meir enn tuttugu þusunder manna. D E

xx. M. fiellu

Timotheus Maccabeus og hũs Lid bidur til Gudz — Eñ Timotheus/huers Lid Gydingar høfdu adꝛ sleiged/bio sig til mz myklu Lide af Vtlendsku Folke/ ꝛ safnade myklu Riddaralide vr Asia/og kom þrar meining' at hñ villde afma allan Gydingalyd. Og þa hañ kom til Landsins/þa bad Maccabeus og hañs Flockur til DROTTINS/dreifande Osku yfer høfud sier/og iklæddust seckium/ ꝛ fiellu fram fyrer Alltarenu/ og bædu/ad Gud villde vera þeim hollur/ eñ Ouinunum gramur/ og setia sig a mote þm sm̃ sig vppreiste i mote honum/so sm̃ i Løgmalenu skrifad stendur.

Þa þr høfdu nu so lokit siñe Bæn/toku þr sijnar veriur/ꝛ reistu lãgan veg vt af stadnũ/ þar til þr mættu Ouinunũ. Og jafnsnart s̃ Solen gieck vpp/tokst þar Bardage/þo þar være Lidzmunur/Þuiad Gydingarner høfdu ørugt traust til DROTTINS(s̃ er vyst Sigurmerke) enn hiner adrer høfdu þ vppbyriad af einumsaman Ofstopa ꝛ Drambseme. F

xx. M. og v. hundrud og vi. hundrud fiellu — Þegar Bardagen var nu s̃ hardastꝛ/þa birtist Ouinunũ af Nimne/fim̃ meñ vegliger/ridande a Nestum/og hafande Gullbeisl/þeir foru fram̃ vndan Fylkingu Gydinga/ꝛ tueir voru hia Maccabeo/ og hlyfdu honum mz sijnum Vopnum/suo ad eingen gat komed Saare a hñ/Og þr skutu Aurum og Elldingum ad Ouinunum/so ad þr vrdu blinder og flydu. Og þar fiellu tuttugu þusũder ꝛ fim̃ hundrud/ꝛ sex hundrud Riddara.

Timotheus Chereas Apollophães i heilsegner — Þa flyde Timotheus til Gazara/i eina sterka Borg/ hueria Nofudzmaduren Chereas hafde jñe ad hallda. Maccabeus og hũs Lid lᴂ þar fyrer i fiora daga. Eñ Borgarmenn treystu þar a at Borgen la so hætt/og hæddu og Spottudu þa miøg vr mæta. Eñ a þeim fim̃ta deige/vrdu tuttugu vngermeñ reider/vegna slijkrar Nædungar/og hlupu alldreingeliga ad Mwrueggnum/og stormudu vppa hñ/og þr dræpu j siñe Grimd allt þ sm̃ fyrer þeim vard. Niner adrer komu þa epter þm/og komust i Staden/og settu Elld i Turnen/ ꝛ vppbrendu þa Gudz spottara. Adrer hiuggu vpp Porten/ so ad allt Lidit kiæmist jñ/ ꝛ vñu þr Staden/og dræpu Timotheum þar hñ hafde geymt sig j eirnre Gryfiu/ꝛ Chaream hũs brodur/og Apollophanem. Epter þta allt giørt/ vegsømudu þr Gud mz Lofsaunguum s̃ Israel hafde veitt slijka Velgiorninga/ og giefed þm Sigur G

Peg-

XI

A N A Lysias Kongs Rijkisstiorn madr z Faderbrodr / z ædste Raadgiafe/ frietti Lysias byr sig allt þta/ mislijkade hm þ miog. Og hn safnade attatijger þusudu mana/ z vt i mote Gydingum öllu Riddaralidenu/ z reiste i mote Gydingu/ þrat meiningar/ at hn villde ski 1. Macc. 4 pa Borgena mz Heidingia/ og hafa Musterid til gagnsemdar arliga/ so sm önnur heiden Mustere/ og veita Kiennemanaembætted arliga ars. En hn huxade ecki/ at Gud er mektugre/ Helldr dreissade hn/ af sijnu mykla lide sm hn hafde/ og af attatigu fijlu. Pa hn var nu kòen jn i Gydingaland/ settist hn vm eirn stad Bethzura sm kallast Bethzuram/ sm la fra Jerusalem sim skeida rum hia einu Fialle.

B Enn þegar Maccabeus og hns lid heyrdu/ ad hn stormade vppa Staden/ pa bad han og allt lidit mz grate og anduarpan til DROTTINS/ Ad hn villde senda eirn godan Engil sm hialpadi Israel. Og Maccabeus var hinn fyrste sm bio sig til/ og aminte adra ad þr skylldu giefa sig vt mz honum/ og hialpa þra Brædru/ Og þr foru vt huer mz ödrum Og jafnsnart sm þr komu vt fyrer Borgena Jerusalem/ Pa birtist þm eirn madur/ rijdande vndan þm/ hn var klæddur huitu klæde/ og hafde eina Gullega Bryniu/ og reid vndan þm.

C Pa vegsömudu þr aller Almættugan Gud/ og vrdu Hugdiarfer ad sla sina Ouine/ þo ad þt være þau olmustu dyr/ og hefde Jarnuegge j kringum sig. Med slijkre hugarhreysti dro allr Heren fram/ mz sijnum hialparmane/ s sa Myskunsame Gud af Himnum hafde sendt þm. Og þr fiellu yfer Ouinena so sm Leon/ og slogust Nel af þm ellefu þusunder Fotgongulids/ Judas yferui og sextan hundrud Riddara. Og þr ræku hina adra a flotta/ so ad flester af þm sm vndan nnur Lysiam komust vrdu sarer. Og Lysias flyde sialfur mz sneypu/ z komst vnda. En Lysias var ein forstandigur madr.

Pa hn huxade nu mz sialfum sier vm sinn Osigur/ og sa ad Gydinga folk var ouinnanligt med þui at Almættigur Gud stod so hia þm/ pa sende hn til þra/ z baud þm Frid/ z hiet þm par mz vinattu Kongs. Petta liet Maccabeus sier vel lynda/ þt han sa/ at þ var best. Og Konguren sampyckte þssa Sætt sm Lysias hafde giort vid Maccabeum og Gydinga.

D Og þ Bref sm Lysias skrifade til Gydingum/ var so lætande. Lysias sender Gydingum sijna Quediu.

Johannes og Absolom ydrer sendemen/ hafa borit oss eitt Bref/ og bedit vm þ Malefni Lysias Brief huersuegna þr voru vtsender. Huad sm nu var Kongenum vnderuijsande/ þ hef eg giort/ og til Gydinga hn hefur sampyckt allt þ sm nytsamligt er. Ef þier halldet nu tru og Eida/ pa vil eg fram ueigis kaps a kosta/ ad vera ydur til hins besta. Og miner og ydrer sendemenn/ hafa en meire bifalning ad vnderuijsa ydur/ vm hueria grein sierdeilis/ hier mz ydur Gude bifalãde. Gesit a þui cxlviij Are/ a þn xxiiij dag Dioscori Manadar

E Kongsins Brief var suo lætande. Kong Antiochus sender sijnum Brodur Lysia sijna Antiochi bref Quediu. til Lysiam

Med þui ad vor Fader er framliden/ og eirn Gud orden/ pa er oss eingen hlutr kiærare/ ek ad þar kunne ad blijfa Fridur i voru Rijke/ so ad huer madur meigi sijns giæta. Nu heyrum vir/ at Gydingar hafa ecki viliat sampyckia vmbreyting sinar Gudzþionustu i Heidna sidu/ vilia helldr blijfa vid sijna tru/ z bidia þss vegna/ at þr meigi þar vid blijfa. Nu mz þui at oss lijkar vel/ ad þtta Folk life mz Frid/ z sie kyrt/ Pa er vor meinig so at þm sie giefit aptr þra Mustere/ og þr hafe sijna Valldstiorn og siduenior/ so sem þra Forfedur hafa halldit. Par fyrer send nockra menn til þra/ og gior Frid vid pa/ so ad þr meigi vera ohrædder vm sig/ og taka vara vppa þui sem þr eiga at giora/ ahyggiulaust/ þegar þr vita vora meining.

Kongsins Bref til Gydinga hlyder so

F Antiochus Kongur sender Rædenu og Almwganum Gydingalydz sijna Quediu. Ef ydr Antiochi bref geingur öllum vel/ þ heyrum vier giarna/ Oss geingur enn nu vel. Menelaus hefur vnderuijsad oss/ ad þier girnist ad reisa i vort Lãd/ ydar erinde hia oss ad framkuæma. Þui skulu aller Gydingar/ sem ferdast fra þssu og til hins þritugasta dags Aprilis/ hafa frij z fullkomit fararleyfe/ ad hallda sig mz Mat og adra hlute/ epter þra Lögmæle/ suo sem ædur. Eingen sk og þss giallda/ sem hier til dags hefur giort verit oss a mote. Til merkis hier vm/ sende eg Menelaum til ydr/ at hn sk enn framar meir vnderuijsa ydur hier vm. Hier med ydur Gude bifalande. A þui cxlviij. are/ þn xv. dag Aprilis.

G Romueriar sendu og eirnen Gydingum so lætande Bref.

Q. Mutius/T. Manlius Sendemeñ Romúia tilseigia Gydingum sijna Quediu
Romueria Allt þ sem Lysias Kongsins Fodurbroder hefur ydur vnt/ þ sambyckium vier og eirnen.
bref til Gyd Og af þui ad honum þiker rædligt vera/ad meñ læte senda mz nockrar greiner til Kongsins
inga þa takit ydar ræd saman/og sendit nockra meñ til vor/mz þ fysta/so ad oss meigi samākoma
Þuiad vier reisum nu til Antiochiam. Þui hradit ydur/og sendit nockra menn hingat/so ad
vier faum at vita huad ydur er til siñis. Nier mz ydur Gude bifalādis.

XII.

A Þui hundradasta fertugasta og attunda Aare/þañ fimta dag Aprilis/Þa A
cxlviij Aar þisse Sættargiørd var samþyckt/reiste Lysias til Konungsins/Og Gyding-
ar giættu siñar Akuruiñu og Næringar. Eñ Høfudzmennerner yf' þm sø
mu Takmorkū/Timotheus og Apollonius sonur Apollonij hins gøfga/og
Nieronimus og Demophon/asamt Nicanor Høfudzmanne i Cyprus/lietu
þa ønguan Frid nie huild hafa.

Nidings verk Og þr i Joppen giørdu eitt Nÿdings verk/Þuiad þr tølodu vm fyrer þm Gydingum sm̄
þra i Joppe a medal þra biuggu/ad þr skylldu stÿga a eitt Skip/sm̄ af þm var tilbwid/mz þra Kuiñum
og Bernum/lÿka so sm̄ ad hefde þr verit þra goder Viner. Þa ed Gydingar giørdu nu þe
tta/so sm̄ ad samþyckt var i Stadnum/⁊ ottudust ønguan Ofrid/ ⁊ er þr komu vt a Sioen/
þa dreckttu þr þm øllum/⁊ þ voru nær tuo hundrud Personur.

Judas akall- Þegar Judas heyrde þtta/huersu grim̄liga þr høfdu handtierat vid hn̄s Brædr/þa baud
ar Gud hn̄ sinum moñum ad vera vppe/og kallade til Gudz þss riettlæta Domara/Og riedst i mote
þm/sm̄ Myrdt høfdu hn̄s Brædur/og sette Elld i Borgarhliden vm Nott/og vppbrende øll
skipen/Og alla þa sm̄ i Borgarhlidinu voru drap hn̄ mz Suerde. Eñ af þui ad Staduren
var til lucktur/ þa reiste hn̄ þar fra/i þre meiningu/ad hn̄ villde snart aptur koma og nidur
briota Stadē.

Jamnia Honum var og sagt/ad þr i Jamnia hefde slÿkt i sinne at giøra þm Gydingum sm̄ mzal B
þra biuggu. Þar fyrer fiell hn̄ og eirnen yfer þa vm Nott/og vppbrende þra Borgar hlid
og Skip/ So ad Ellduren sast til Jerusalem/huer ed þo liggur þar fra tuo hundrut ⁊ fioru
tÿger renneskeida.

Epter þ reiste hn̄ eñ niu bæiarleider fram̄ leingra/i mote Timotheo/Þar mættu honum
fim̄ þusund Arabiar/⁊ fim̄ hundrud Riddarar/⁊ ættu Orostu vid hn̄/og þar vard mikit mañ
fall. Eñ Judas og hn̄s Lid hafde sigur fyrer Gudliga tilhialp. Og af þui ad þr Arabiar
fiellu/þa bædu þr vm Frid/og hietu ad giefa honum Kuikfe/⁊ veita honū eirnen adra hialp
Eñ Judas huxade/sm̄ og satt var/ ad þr mundu meiga vera honum nytsamliger ⁊ gaf þm
Grid. Og þa þr høfdu þ mz Fastmælum bundit reistu þr heimaptur.

Hn̄ fiell ⁊ yfer eina þa Borg/s̄ mz bryggiū var vel vmuerndut/ ⁊ tillukt med einum stein
Caspin yfer uegg/i hueriū Stad at margra hāda Folk bygde/og Staduren hiet Caspin. Eñ Borgarm̄ C
vunnen treystu vppa sijna sterku Mwruegge/⁊ sinar myckl' vister/⁊ skeyttu ei Juda nie hn̄s moñū/
Ja þr Dærudu hn̄ þar ad auk/og løstudu hn̄/og formælltu honum jlla. Þa akallade Ju-
das og hn̄s lid DROTTJN allrar Veralldar/sa sm̄ i Josua tÿd vm koll kastade Jericho
æn allra Strÿdzuopna. Og þr rendu ad Mwrueggiunum mz grimd/ ⁊ vnu Staden ⁊ dræ
pu oteliande menn þar jñe/so ad Fiskeuatned sm̄ þar læ i nænd/og var tueggia renneskeida
breidt/syndist allt af Blode litad.

Epter þta drogu þr enn leingra fram̄/siø hundrud og fimtÿger bæiar leider/og komu til
Tharha/til þra Gydinga sm̄ kallast Tubiani. Eñ Timotheum fundu þr ecki/Þuiad hañ
Dositheus hafde haft sig þadan erendzlaust/vtan þ hañ hafde sest hardliga vm eirn Stad. Þa toku
Sosipator sig tueir Høfudzmenn vpp/af Maccabei Selskap/sm̄ var/Dositheus og Sosipater/og dræ-
Tiu M. Nei þu nidur alla þa sm̄ Timotheus hafde epterlæted Stadnum til verndar/ meir eñ tiu þusund
dingiar slegner Kappa.

Þa skipade Maccabeus Lide sijnu/ og skipte þui i nockrar Fylkingar/⁊ riedst i mote Ti- D
Timotheus motheo/huer ed hafde hundrad og tuttugu Fotgøngulidz hia sier/og fimtan hundrut Ridda- þusund
ra. Eñ sm̄ Timotheus formerkte/ad Judas riedst i mote honum/þa sende hn̄ Børn ⁊ Kui-
ñur/og þ sem ecki var duganligt til Strÿdz/j eirn Stad sm̄ hiet Carnion/hn̄ la i Fiallaklo-
Carnion fum nockrum/so ad hn̄ vard ecki vmkringdur. Eñ sm̄ hn̄ fieck ad sia þa fyrstu Fylking Ma
ccabei/þa fiell ein hrædsla ⁊ Otte yfer Ouinena. Af þui ad sa var i mote þm/og liet sig sia/

sm̄ alla

sm̃ alla hlute sier/og þr toku til ad flyia/eirn hingad eñ annar þangat/suo ad þr skødudu og
særdu sialfa sig jnnbyrdis. Eñ Judas fylgde fastliga a epter/ z slo þa Ogudligu/ z drap af xxx. þusunder
þm nær þriatige þusunder manna. Kappa slegner

Og Timotheus kom i hendur þm Dositheo og Sosipatro/ og bad þa mikilliga/ad þeir
E slæge hñ ecki i Hel/ Þuiad hñ hafde marga af þra Fedrũ z Brædrum/s̃ z eirnen hefde drep
nerverit hefde hñ verit Lijflaten. Þa hñ hafde nu truliga þui lofat/at hñ villde gefa þa lau
sa/oskadda/i tilsettañ tijma/þa lietu þr hñ lausan vegna sinna Brædra. Epter þ reiste Ma xxv. þusunder
ccabeus til Carnion og Atargasion/ z drapu þar fim̃ z tuttugu þusunder maña pellder

Epter þssa reisu og þennan Bardaga/reiste Judas fyrer þañ sterka Stad Ephron/i hũ
tum Lysias var og fielde annars Folks. Eñ þr æskumeñ sm̃ fyrer Stadnũ stodu vørdust dre-
ingeliga/þt þr høfdu skotuopn z veriur nogar. Þa kølludu þr til DROTTINS sa ed Ephron
mz vallde sundurbrytur Ouinaña styrkleika/og vñu Staden/ z drapu þar fim̃ z tuttugu þu- xxv þusunder
sunder maña. slegner

Þui næst reistu þr þadan til Borgar þra Schitis/sm̃ liggur fra Jerusalem sex hundrud
skeidarwm. Eñ af þui ad Gydingar þr sm̃ hia þm biuggu/baru þm þ Vitne/ at þr hefde
alla Vinattu synt þm i þre æfellis tijd/þa voru þr og vid þa Vinsamliger/og þøckudu þm
þar fyrer/bidiande þa ad þr z so framueigis være goduiliader vid þra Folk/ Og þr reistu so
aptur til Jerusalem/ z komu heim vm sialfa Huijtasuñu.

Enn epter Huijtasuñu riedust þr i mote Gorgia sm̃ var Høfudzmadr þra Edomita/hañ
F mætte þm mz þriu þusund Fotgongulids/ z fiøgur hundrud Hesta. Og þa er þr børdust/þa Gorgias høf
fiellu nockrer Gydingar. Og Dositheus eiñ øflugr Riddare/af flocke Bacenoris náde Gor udzmadur Edo
gias/og hiellt i hñs Kyrtil/og leidde hñ mz vallde/viliande fanga hñ Lifande. Eñ eiñ Ridd mita
are af Thracia rende ad honum/og hio af honum Høndena/suo ad Gorgias flyde þadan til
Moresa.

Nu sm̃ Gorgias lid vardist leingi/og neyd var fyrer høndum/Þa kallade Judas til DR Judas akall^a
OTTINS/at hñ villde hialpa þm z beriast fyrer þa/ z hñ kallade til sins Folks a Hebre Drottin
sku/og vppbyriade eirn Lofsaung/Þa snere Gorgias lid a flotta oforuarandis. Og Judas
reiste mz øllu sijnu Folke i þañ Stad Oddollam/Og mz þui at Huijtasuñu vika var/þa hre
insudu þr sig epter Logmalenu/og hiellldu þar i sama stad Þuottdageñ.

Annars dags þar epter/komu þr til Juda/ad sækia þa enu Framlidnu/ so sem Sidur er
til/og grafa þa hia þra Fedrum. Þa þr nu klædum flettu þa sm̃ falled høfdu/þa fundu þr
hia sierhuerium þra/næstklædum/ Hnoss/af Skwrgodum vr Jamnia/huad Gydingum var j
Løgmalenu fyrerbodit. Þa vard huerium manne augliost hu^e fyrer þsser høfdu fallit. Og
þr giørdu Gude þm riettlata Domara þacker/sa sm̃ liet þ leynda so opinbert verda/Og ba
G du hañ/ ad hañ ecki fyrer þssa Synd afmáde þa alla. Og Kappen Judas aminte Flocken
huggunarsamliga/ad þr skylldu giæta sijn framueigis fyrer Syndiñe/þt þr sæ þar fyrer sij
num augum/at þsser hefde vegna siña Synda i Hel slegner verit.

Þui næst bad hañ þa ad leggia nockurn Peningastyrk til samãs/tuø þusund Peninga xij þusund
Silfurs/þ sende hñ til Jerusalem/til Synda offurs/ Og hñ giørde þ vel z Gudliga/ at hñ
giørde minning vpprisunnar. Þuiad hefde hñ ecki vonat/ad þr i Helslegnu mundu vppap-
tur rijsa/þa være þ til onytis og ein Heimska/ad bidia fyrer þm framlidnu. Eñ af þui hañ
huxade/ad þr s̃ deyia i riettre tru/eiga fagnadar og Saluhialpar ad vænta/þa hefr þta ve-
rit ein god og Heilog meining. Þui hefur hñ og so bedit fyrer þssum framlidnu/so ad þm
yrde Syndernar Fyrergiefnar.

XIII.

A A Þui hundradasta fertugasta og niunda ære/spurde Judas og hñs meñ þau cxlix ar
tijdinde/ad Antiochus Eupator fære mz myklu lide i Gydingalãd/ z Lysias Antiochus
hñs Rijkisstiornare og ædste Rádgiafe være mz honum/og hñ hefde hund- Eupator dregur
rad og tiu þusunder af Grisku Fotgaungulide/ z fim̃ þusund z þriu hundrud her i mote Gyd
Riddara/og tuo z tuttugu Fijla/ z þriu hundrud Vagna jarne slegna. Me ingum
nelaus gaf sig z so til þra/og manade Antiochum til mz myklum Fagurmæ
lum/ad fordiarfa sitt Fødurland/so at hñ fyrer þ feinge þ yppasta Prestembætte.
B Eñ Kõguren allra Kõga vppuakte Antiochi siñe/ so ad hñ straffade þañ frasnuen skalk/
Þuiat

Þuiad Lysias aminnsade honum/ huersu hñ være søk og efne til alls þessa okyrrleika. Þar fyrer liet hñ flytia hñ til Berea/ og i þm samastad lijflata hñ epter þss Landzuijsu. Þuiad þar var eirn Turn/ fimtijge alna at hæd/ fullur Ösku/ þar ofan a stod eitt hiol Jarngøødum slei

Menelaus verdr stegldur

git þ hliop vm kring/ þar vard sa Gudlastare og storglæpa madur Stegldur. Slijkum dauda hlaut sa Nijdingur Menelaus ad deyia/ og verda ecki Jardadur/ og þ skiede hñ makliga Þuiad mz þui hñ so optsiñis syndgade i mote Herrans Alltare/ þar s̄ var sa Heilage Elldur C
eñ og Askan/ þui hlaut hñ og i øsku liflateñ ad verda.

Judas amikir sitt lid

Enn Kongureñ var miøg gramr orden Gydingum/ z ætlade sier ad plaga þa eins grimliga og hñs Fader hafde giørt. Þetta merkte Judas/ og hñ baud øllu Folkenu ad þ skyllde Dag og Nott akalla DROTTIN/ ad hñ villde so nu sm̄ optar/ veita þm hialp i mote þm sm̄ þa ræna villdu Løgmalenu/ Fosturlãdenu/ z þui Heilaga Mustere/ Og hañ villde ecki giefa Bøluudum Heidingium i hendur þ folk sm̄ litla vidriettting hafde feingit. Þa þr høf D
du nu mz einum huga þta giørt aller huer mz ødrum/ og bædu þañ Myskunsama Gud med Tarum/ Fastande/ og lagu heila þria daga a Jørdu/ Þa huggade Judas þa/ og baud þm til sijn ad koma. Og þa hñ z ølldungarñ voru til samans komner/ þa kom þ asamt mz þm ad hañ skyllde reisa i mote Kongenum/ og lata suerfa til stalsmz Gudz hialp/ fyrr enn hañ kiæme j Gydingaland mz sinn Her/ og ynne Borgena. Og hñ fal sig so Gude/ og hughreyste sitt lid/ ad þr skylldu beriast hreysteliga allt til Dauda/ so þr næde ad hallda Løgmalenu/ Musterenu/ Borgiñe/ Fosturlandenu og Rijkisstiorniñe. Og hñ sette sijnar Herbwder hia E
Modin/ og hñ gaf þm þsse ord til [a] Leysingar/ Gud giefur sigur. Þui næst tok hñ sig vpp vm Nottina mz þ besta Lid hñ hafde/ z fiell jñ i Kongsins Herbwder/ z slo i hel fiorar Þusũder manna/ og þñ Fijlinn sm̄ fremstur var/ mz øllum þm s̄ i Kastalanum voru/ mz þssu komu þr mikillre skielfingu og hrædslu i allar Herbwdernar/ Og komust mz heidur z Lucku þadan i burt vm Morgunen þa lyste/ Þuiat Gud var þra Hialpare

[a] Leysing) Kallas sierlig ord og malltæki sm̄ meñ hafa i Orrostum/ suo þr þeckist vra Ouinunũ/ Symbolum a Latinu.

Bethzura

Enn þegar Kõgureñ hafde reynt/ ad Gydingar voru so einhugader/ þa snere hñ siñe ferd og reiste j giegnum Ouegu/ og flutte siñ Her fyrer Bethzura/ s̄ var vijge Gydinga/ z ei var vmkringt. Enn hñ vard þar og eirnen a flotta reken/ og vard þar eckert til snwdar/ og fieck skada/ Þuiat Judas sende i Kastalañ allt þ þr vidþurftu.

Rodocus

Enn eirn madur var a medal Gydinga/ ad nafne Rodocus/ hañ sagde Ouinum mz suikũ F
allañ þra Heimugleik/ Eñ þr høfdu Niosn af honum nædu honum/ og ræku hñ a burt.

Philippus

Þui næst vard Kõgureñ so til siñis/ ad hñ giørde Frid vid þa i Bethzura/ z reiste þadan/ og atte Orrostu vid Judam/ og fieck osigur. Og mz þui hañ hafde spurt/ at Philippus var viken fra honum/ huern hñ liet epter i Antiochia til Landuarnar/ þa vard hñ miøg skielfdur Og hñ leitade vm sætter vid Gydinga/ z giørde vid þa frid/ z vañ Eid ad hallda þa Sattar giørd/ og vard so þra Vinur. Og hñ færde Forner/ og vegsamade Musterid/ z audsynde sig G
vinsamligan vid Staden/ tok Maccabeum i vinattu/ og giørde hñ at Høfudzmañe fra Ptolemais allt til þra Grerrener.

Enn þegar Kongureñ kom til Ptolemais/ lijkade þeim i Ptolemais ecki vel þesse sattar giørd/ þuiad þr voru hrædder vm þ/ at þsse sætt munde ei vid þa hallden verda/ so sm̄ þr høfdu ædur ecki halldit sijna tru. Þa gieck fram Lysias opinberliga/ og afsakade Kongen/ og veitte þm Fortølr/ so ad þr voru til fridz/ z stilltu þa/ so ad þr skylldu vænta allz godz til þra/ Þui næst reiste Kõguriñ aptr til Antiochiam. Og so skiede þsse Kõgsins Herfør z heimreisa

XIIII

Demetrius Seleuci son i Macca. vij

DG at þremur ærum lidnum friette Judas z þr sem mz honum voru/ at Demetrius Seleuci son/ var komin til Trijpolis mz myklu lide z skipafiolda myklum/ z hafde vñit Land vnder sig/ og sleigit Antiochum og hñs Rijkisstiorna ra Lysiam. Eñ Alcimus sa fyrr hafde verit Kieñemanna høfdinge/ og suiuirdeliga var af fallen/ a þm ofsoknar tijma/ og nu huxade huerke at lifa/ ne aptur at na þui hædsta Kiennemans embætte/ hñ reiste fyrer Demetriũ Kõg A
a þui hundradasta fimtugasta og fyrsta are/ og færde honum eina Gullega Koronu/ Palmuid og Vidsmiørsvidargreiner/ sm̄ Musterenu tilheyrde. Og þañ fyrsta dag gaf hñ sig ecki fram/ þar til hñ sa sier fære/ til ad fremia siñ Galinskap.

Alcimus klagar Judam

Þa Demetrius kallade hñ nu fyrer Radit/ og liet hñ atspyria/ huernen Gydingum geinge/ og huad þr hefde i siñe/ Þa suarade hñ so/ Þeir Gydingar sm̄ latast vera goder/ huerra

høfudz

B Høfudzmadur Judas Maccabeus er/ þr byria æfijd Strijd og styrølld/og læta þitt rijke ec-
ke i Fride/ Mig hafa þr og eirnen suipt minne fødurligre Vegsemd/einkum Kien̄emās Em
bættenu/þui em eg hingad komen/fyrst Kongenum til goda/⁊ i hina bestu meining/J an̄an
mata/af þui ad eg villde giarna sia gott ræd minu Folke/Þuiad fyrer slijkt stiornleyse verdr
øll vor ætt at ønguu. Villde þui Konguren alijta þta Mælefne/og epter sin̄e frægdar god-
uilld gefa god ræd ⁊ hialpa Landenu ⁊ allre vorre ætt/i þijsu malefne/ þt a medan Judas er
a lijfe/þa er ecke møguligt at fridur verde i Landenu

Og er hn̄ hafde lokit sijnu Mæle/vrdu hiner adrer gramer vppa Judam/og vpphuøttu Nicanor ver-
Demetrium honum i mote/so ad hn̄ jafnsnart heimte a tal vid sig Nicanor/sm̄ var Høfudz dur Hertogi i
madur yfer Fijlahernum/og skipade hn̄ til Høfudzmans i mote Gydingum. Og baud honū giegn Gydingū
ad drepa Judam og i sundurtuistra hn̄s lide/og setia Alcimum i þ hædsta Kien̄emans embæ
tte. Þa gæfu aller Heidingiar sig i Lid mz Nicanor/sm̄ Judas hafde vr lande rekid/ ætlāde
ad Gydingan̄a Ogiæfa munde þeim til giæfu verda.

C Þegar Judas ⁊ þr mz honum voru heyrdu at Nicanor reiste i mote þm/⁊ ad Heidingiar
søfnuduft til hn̄s vr øllum Stodum/þa dreyfdu þr østu yfer Høfut sier/⁊ kølludu til Gudz/sm̄ Judas akall-
fra Veralldar vpphafe hafde varduenitt sitt Folk/og sijnum litla hoop opinberliga hialpad Gud
hafde. Og þa þra Høfudzmann baud þm/þa toku þr sig vpp/⁊ mættu Ouinunum hia þui
Kauptune Dessa. En̄ Simon Judas Broder/gaf sig i mote Nicanor/⁊ var vid sialft buid
at hn̄ hefde sleigit hn̄/ af þui þr komu Ouinunū a ouart. Þa Nicanor heyrde nu/ad Judas
hafde mz sier suo hughrausta menn/sm̄ diarfliga vogudu lijfe og gotze fyrer sitt Fødurland/ Possidonius
þa ottadist hn̄/og villde ecki eiga Bardaga vid þa. Helldur sende til þra Possidoniū/The- Theodotus
odotum/og Matathiam/at semia sattar giørd vid þa. Og epter langa rædagiørd/ þa þra Matathias
Høfudzmadur hafde tiad fyrer Folkenu Søkena alla/og þeim kom saman / samþycktust þr
þssare Sattargiørd/og til settu eirn Dag/a huerium þr skylldu fin̄ast bæder alleina.

En̄ þegar sa Dagur kom/ vard sin̄ stoll settur handa huorū fyrer sig. Og Judas til set-
te nockra bryniada menn/eigi langt þar fra/So ad Ouinerner/giørde honum oforuarandis Fridargiørd
D eingin suik/og ræddust so vid sijn a mille vm þra Naudsyniar. Og Nicanor var til Jerusa
lem nockra stund/og byriade eckert þm i mote/og liet sitt Strijdzfolk reisa i burt/og heidrade
Judam fyrer Folkenu/og tiede sig Vingiarnligan̄ vid hn̄/ ⁊ ried honum ad Kuongast ⁊ afla
sier Afkuæmis. So Kuongadist Judas/og var i goodum Fride/⁊ tok vara a sijn̄e næringu.
En̄ þegar Alcimus sa þ/ad þsser tueir voru nu Viner ordner ⁊ høfdu giørt Frid sijn a mille/
reiste hn̄ aptr til Demetrium/⁊ aklagade Nicanor/ad hn̄ være otrur orden/ad hn̄ hefde Kōg
sins Ouin Judam/sett til hins hædsta Kien̄emans embættis j sin̄ stad. Þa stygdist Kongur-
en og vard miøg reidur/af Lygum þssa Illmennis/og skrifade Nicanor til/ at sier lijkade ec-
ke i neirn mæta/su Fridargiørd sm̄ hn̄ hafde giørt vid Gydinga/ og baud honum hn̄ skyllde
jafnsnart grijpa Maccabeum ⁊ senda hn̄ til Antiochiam.

Þa slijk bifalning kom til Nicanor/þa hrygdist hn̄/ ⁊ hn̄ angrade/ad hn̄ vard at bregda
sijna tru/þar sm̄ Judas hafde ecki til saka giørt. En̄ af þui hn̄ dirfdist ecki ad giøra i mote
E Kongenum/þa huxade hn̄ ad grijpa hn̄ mz Suikum. Og þegar Maccabeus merkte/ ad hn̄
hafde meire ouilld til hn̄s en̄ fyrr/þa huxade hn̄ at þ munde ecki neitt gott merkia/og hn̄ tok
nockra men̄ til sijn/⁊ geymde sig fyrer hm̄.

En̄ þa Nicanor sa þ/at Maccabeus hafde so klokliga vndan komist/ þa gieck hn̄ vpp til
hins fagra Heilaga Musteris/til Kien̄emannan̄a/⁊ baud Prestunum sm̄ þar fornfærdu/ad
þr skylldu framselia þennan man̄. En̄ þr sooru dyran̄ Eid/ad þr visse ecki huar hn̄ være/þa Nicanor suer
vtriette hn̄ sijna hægre Hend i mote Musterenu ⁊ soor Eid/Ef so er at þier ofurseliet mier ei ad nidurbriota
Judam i hendur bunden̄/þa skal eg nidurbriota þtta Gudz Hws/⁊ sla nidur Alltarid/og set Musterit
ia þar vpp i staden Bacho eina fagra Kirkiu/og þa hn̄ hafde þtta talat/þa gieck han̄ i burt i Macc. rij
þadan.

Þa vpplyptu Prestarner sijnum høndum til Himins/og kølludu til han̄s sm̄ allt ijd hefur
frelsat vort folk/⁊ søgdu/DROTTJN/þo þu ei hafer þørf a nockrum hlut/þa hefur þu
F samt lætid þier lijka/at þitt Mustere i hueriu þu byr/sie a medal vor. Þar fyrer þu Heila
ge Gud/hueriumi alleina til heyrer allt þ sm̄ Heilagt er/ varduei ttu framueigis þtta Hws/
huert vier nu fyrer litlu høfum hreinsat/so ad þ saurgist ei/ Og aptur ad nyiu byrg Vondra
manna Munna.

Þa var Nicanor sagt fra einum gømlum man̄e i Jerusalem/sa hiet Rhazis/at hn̄ vært

eirn sa madur sm̃ elskade þra Fedra Løgmal/ z hafde allauegana gott Ryckti/ og slijka æst af sijnum Borgar mønum/ ad huer madur nefnde hn̄ Gydingañа Fødur. Hn̄ var og ædur þar fyrer klagadur og offsoktur/ z hafde manniliga giefit sitt lijf i hættu/vegna Gydinganna truar. Þegar Nicanor villde nu læta sia huilijkan Fiandskap hn̄ hafde til Gydingañа/ þa sende hn̄ meir eñ fim̃ hundrud Strijdzmeñ ad grijpa hn̄/Þuiat hn̄ huxade/þegᵃ hn̄ hefde hn̄ fangat/þa hefde hn̄ giort þm eirn storan skada. Og þr stormudu vppa Portid/a þm Turne sm̃ hn̄ var jñe/og settu þar Elld i/Og sm̃ hn̄ merkte ad hn̄ var fangadr/ þa villde hn̄ hafa lagt sig i giegnum i a sialfur/þuiad hn̄ villde helldr ærliga deyia/ eñ ad koma i hendr þm Ogudligu/og verda mz Hædung hæddur af þm/Eñ i þre Angist hæfde hn̄ sig ecke riett. Þegᵃ þr brutust nu jñ vppa hn̄ / þa köst hn̄ sig fra þm̃ vppa Mwriñ/ z fleygde sier hrausttliga G þar ofañ fyrer/a medal Folksins/eñ Folkid veik sier vndañ so ad hn̄ hafde rwm/ Og hn̄ fiell nidur a Lendarnar og var þa enn lijfs. Reis vpp reidugliga/þo ad honum blædde miøg/z være miøg saar/braust fram̃ a medal Folksins/og for vppa eirn hæfan Klett. Og þa honum hafde vtblætt/ þa tok hn̄ garnernar vr lijfenu og kastade at Strijdzmøñunum/ og hn̄ kalladi til Gudz/huer ad er DROTTIN Lijfsins og Andans/ad hn̄ villde giefa honum aptr allt þtta/z so do hn̄.

XV

EN Þegar Nicanor heyrde/ad Judas og þr sm̃ mz honum voru/hielldu sig i Samaria/þa huxade hn̄/ad yferfalla þa a Þuottdeigi ohræddur. Og sm̃ þr Gydingar/hueríum hn̄ hafde naudgat mz at reisa/amintu hn̄/at hn̄ ecke skyllde suo hryggelega þeim fyrerfara/helldur hlijfa þeim Helga deige þar til/huern Gud sialfur hefde heidrad og Helgat/Þa spurde þssi Nøfudskalkr þa/Sa sm̃ bodit hefur Þuottdageñ/er hn̄ Herra a Himnum? Og þa þeir suorudu/Ja/þad er sa lifande DROTTIN/Hn̄ er Herra a Himnum / sm̃ bodit hefur ad huijla þann siounda dag. Þa suarade hn̄/þa er eg Herra a Jørdunne/z eg byd ydr at brynia ydur/og giora Kongsins skipan. Enn hn̄ kunne þo ecki ad framkuæma sitt aform. Og Nicanor hældist vm og hroosade/og liest fulluijs þar vti/ at hn̄ skyllde vinna stort Frægdarverk a Juda. A

iiij Reg xx
Exo xx

Nicanors Ofstope

Eñ Maccabeus hafde eitt stødugt trunadartraust og von/ad DROTTen munde hialpa honum/ Og huggade þa sm̃ hia honum voru/ ad þr skylldu ecki vera hrædder vid þa Heidingia sm̃ i moti þm riedust/helldur huxa vppa þ Fulltijng s fyrr meir ofalldan skied var vid þa af Himnum ofan/Og eñ nu vona a þañ tilkomande Sigur/og þa hialp sm̃ Gud mundi senda þm. So huggade hn̄ þa vr Løgmælenu og Spamanna bokuñum/ z minte þa a þær Sigursælu Orrostur sm̃ þr høfdu fyrre ætt/og giørde þa so hugdiarfa. Og þa hn̄ hafde so amint þa/þa tiade hn̄ fyrer þm/huernen Heidingiar høfdu forbrotid/og giort i mote þeirra Eide/og hn̄ bryniade þa so ad þr skylldu ecki treysta vpp a Spiot og Skiolld helldur vpp a Gudz Ord. B

Judas amiñer og huggar sitt Lid

Hn̄ sagde þm og so fra eirne Syn/sm̃ truligt var ad hn̄ hafe sied/ huar af þeir vrdu aller hugdiarfer/enn Synen var þsse. Onias sa hædste Prestur/eirn merkeligur/heidarligur god villdarsamur/ mikill malsnilldarmadur/sa ed fra Barndome vande sig til allra mañkosta/hn̄ vpp hoof sijnar hendur/ og bad fyrer øllu Gydinga folke. Þui næst birtist honum eirn añar Dyrdligur madur/j kostuligum klædnade hafande miøg dyrdligt yferbragd. Og Onias talade til Judam/Þesse er Jeremias Spamadur Gudz/sm̃ miøg elskar þina Brædr/ z iafnan bidur fyrer þssu Folke z þm Heilaga Stad. Þui næst fieck Jeremias Juda mz sijnū høndum eitt Gullbuit Suerd/og sagdi til hn̄s/ Tak vid þui Heilaga Suerde/ s Gud gefur þier/ Mz þui skalltu sla Ouinena. C

tuær Sioner Judas sa Onias Jeremias

Þa Judas hafde nu huggat þa/mz so føgrum ordum/huar af þr feingu hug og hiarta/ þa kom þ asamt mz þm/ad reisa ønguar Herbwder/ helldur rædast strax i mote Ouinum/og yfer falla þa hreystelega/z læta so suerfa til stæls/Þuiad Borgen/ Gudz þionusta z Musterit være statt i voda. Og ad vijsu/þa huxudu þr ei so fellt vm haska siña Kueña/Barna/ brædra z Vina/ Helldr var þra mesta ahyggia fyrer þui heilaga Mustere/Og þr s i Borg iñe voru epter ordner/ høfdu mesta sorg fyrer þra Strijdzfolke. D

Þa Orrostan skyllde nu takast/og Ouinerner voru samankomner og høfdu fylkt lide sijnu/og sett Fijlana þar þr skylldu vera/og Riddaralidit i bæda Fylkingar arma/Og þa Maccabeus

ccabeus sa Ouinena/og þra margfalldan Strijdz vidurbunat/og þau ognarligu Dyren/Þa
vpplypte hñ sijnum Hendum til Himens/og til bad þann Dasamliga Gud s alla hlute sier/
Þuiad hñ visse vel/ad Sigur kiemur ecki fyrer Vopn ne Veriur/helldr giefur Gud hñ þm
s hñ vill/ Og hñ bad so.

E DROTTIN þu vtsender þinn Eingil/ i tijd Ezechie Kongs/ og hañ slo i Herbudum Maccabei
Sennacherib/hundrad sim̃ og attatijger þusunder Manna. So send nu (þu DROTTen Bæn
a Himnum)eirn goodan Eingil vndã oss/ ad skielfa Ouinena/Lat þa skielfast fyrer þinum iiij. Reg. xix
magtar Armlegg/sem reisa mz Gudlastan i mote þinu Heilaga folke/Og þar mz hætte Ju Esa xxxvij.
das sinne rædu.

So dro Nicanor fram̃ mz sijnu Herlide/mz Trametum og myklu Hervope. Eñ Judas z Nicanor
hñs menn hoofu Orrostuna mz Bæn og akalle til Gudz/mz hondunum vogu þr/eñ mz hiar Fiellu xxx v.
tanu kølludu þr til Gudz/ Og þr felldu fimtan og tuttugu þusunder Mañа/ Og voru miøg þusunder Heidingia
glader/ at Gud hafde so Myskunsamliga audsynt sig.

F Þegar Orrostan var vte/ z þr reistu i burt/þa þecktu þr Nicanor af hñs Bryniu/ad
hñ var fallen. Þa vpphofst eitt mikit Sigurop og fagnadarkall/z þr lofudu Gud a sitt Tũ Fall Nica-
gumal. Og Judas sa sm̃ lijf og gootz hafde vtgiefit fyrer sitt Folk/ og fra Barndome haf nors
de sijnu Folke margt gott giørt/ hñ baud ad høggua Høfudit z Hõdena mz Oxliñe af Nica
nor/og flytia til Jerusalem. Þa hñ kom nu þangat/samankallade hñ sitt Folk/z sette Pre
stana fyrer Alltarit/og sende epter Ouinunum vppa Kastalan/z syndu Nicanors Høfud/z
høndena þss Gudlastara/hueria hñ hafde vpphafed i giegn þui Heilaga Huse hins Almatt
uga/mz myklũ Metnade. Hñ liet og skiera Tunguna vr Høfde hins Ogudliga Nicanor/
og baud at saxa hana i smatt og gefa Fuglum. Og þa hønd sm̃ hñ hafde haft til þss Gal-
inskapar/baud hñ vpp ad heingia gagnuart Musterenu.

G Og allt Folkit Vegsamade Gud a Himnum/seigiande/ Blezadur sie sa sm̃ sinn Stad he Jud. xiij
fur vardueitt/so ad hñ er ei saurgadur orden. Og hñ vppfeste Nicanors Høfud suo ad huer
madur matte sia þ vr Kastalanum/til eins opinberligs merkis/ad Gud hafde hialpat þeim.
Og þ var samþyckt af þm øllum/ad gleyma ecki þssum deigi/helldur skylldu meñ hñ helgan
hallda/sm̃ er þañ þrettanda dag hins tolfta Manadar huer ed kallast Adar a Syrlendsku/ Adar
næsta deigi fyrer Natijd Mardochei.

So vil eg nu hier mz ad sinne enda þssa Bok/epter fall Nicanors/og epter þ ad Gydin-
gar høfdu vnnit aptur Stadeñ. Og hafe eg sett z samit hana vel/þ villda eg giarna giørt
hafa/Eñ hafe þ midur ordit/þa hefe eg þo giørt so mikit þar at/so sm̃ eg kuñe. Þuiat ecke
er lysteligt ad drecka alla tijma Vijn edur Vatn/Helldur at drecka stundum Vijn /stundum
Vatn/þ er lysteligt. So er z þ lysteligt at lesa margt/Þetta sk vera Enden

Ender a Añare Bok
Maccabeorum

Formale yfer
þær greiner aþ Esther
og Daniel

Her epter fylgia nockrar Greiner/ hueriar vier høfũ ecki viliat vtleggia i hia Pro
phetanum Daniel/z i Bokeñe Esther/Þuiat vier høfum slijk Blomstur afplock-
at(mz þui at þau standa ei j þm Ebreska Daniel og Esther)Og þo/so ad þau ec
ki spillist/þa høfum vier sett þau hier i eirn sierdeilis stad edur Jurtra gard/med
þui at þar finzt margt gott jñe/sierdeilis Lofsønguren Benedicite.

Greiner af Bok-
inne Esther

ki so er þ Bref hliodādi. Hiñ mykle Kongr Artaxerxes fra Indialāde allt A
til Blalandz/ Sender þm hundrat siø og tuttugu Høfdingium/ og þra vn-
Artaxerxes
dermønum/ sijna Quediu.
Þessar grein ma lesa/ næst epter ij Cap. i bokiñe Esther
Enn þo ad eg sie megtugur Konungur/ og sa stæste Herra a Jørduñe/ þa hefe eg þo ecki viliat vpphroka mier af minne Magt/ helldur hefe eg kostgiæft/ ad rijkia Nadarsamliga og specktarliga/ og at hallda ætijd þañ gooda Frid/ af huerium huer madur gledst/ So at huer madur meigi lifa rooliga og giæta sijns verknadar. Þar vm hiellt eg ræd vid mina Høfdingia/ hūnen slijkt mætte verda. Þa skyrde Aman mier fra/ minn sa hiñ Hyggnaste/ Elskuligaste ⁊ trwaste Nadgiafe/ sem næst
Aman
Kongenum er hædstur/ At þar være eitt Folk vtdreift vm øll Lond / sm̄ hefur sierdeilis Løg-mal/ þuert i mote siduenium allra Landa og þioda/ ⁊ fyrerlite jafnan Kōgsins bod/ huar mz þr forhindra Frid ⁊ samþycke i Rijkenu.

Þa vier nu merktum þ/ at eitt einstaka folk sette sig i mote øllum Heimenū/ ⁊ hiellde eig inligar siduenier/ og fyrerlite vorn bodskap/ Huar mz þr giøra storan skada/ ⁊ sturla Frid ⁊ samhellde i voru rijke/ Þui biodum vier/ at hueria sm̄ Aman sa yppaste Høfdinge/ ⁊ ædstr er næst Kongenum/ vor Fader/ tilnefner/ þr skulu mz Kuiñum ⁊ Børnum i Hel slegner verda af siña Ouina Suerde/ æn allrar Myskunar ⁊ vægdar/ Og þetta skal skie þañ tolfta dag j
Adar
Manudenū Adar a þssu Aare/ So at þr ohlydnu verde i Helslegner aller a einū deigi/ ⁊ ad þar kuñe at verda stadfastr Fridur j voru Rijke.

Og Mardocheus bad til DROTTens/ og vpptalde hañs Dmdsemdarverk/ seigiande/ B
Mardochei Bæn
DROTTIN Gud/ þu ert sa Almattuge Konungur/ Aller hluter eru i þinu vallde/ ⁊ eing en kañ at standa j mote þinum vilia/ þegar þu villt hialpa Israel. Þu hefur skapat Himen ⁊ Jørd ⁊ allt þ sm̄ þar er jñe/ Þu ert DROTTIN allra/ ⁊ eingen kañ þier i mote ad standa. Þu veist alla hlute/ ⁊ hefur þ sied/ at þ hefur ecki verit af neirne Drambseme nie Metnade/ þo eg villde ei tilbidia hiñ stollta Aman/ Þuiat eg var reidubuen/ Israel til goda/ vel viliugliga at kyssa a hn̄s Fætur. Helldur hef eg giørt þ af otta/ so ad eg ecki gefe þa æru nockrum mañe/ sm̄ minum Gude tilheyrer/ ⁊ at eg tilbidie ønguan añan/ eñ miñ Gud.

Og nu DROTTIN/ þu Kongur ⁊ Gud Abrahams/ Myskuna þu þinu Folke/ þt vorer Ouiner vilia afma oss/ ⁊ þinn Arf vppræta/ þañ þu hefur haft fra vpphafe. Fyrerlijt þu ecki þinn litla hoop/ sm̄ þu frelster af Egiptalande. Heyr mina bæn/ ⁊ vertu Lijknsamur þinu Folke/ og snu þu vorre hrygd j Glede/ So at vier lifum ⁊ prijsum þitt Nafn/ Afma þu ecki Muña þra sm̄ þig lofa. Og allur Israels Lydr kallade til DROTTens af øllu megne/ Þuiat þr voru i daudans neyd.

Og Drottningin Esther snere sier ⁊ til DROTTens/ j þssare daudans hættu/ ⁊ hū lagde af sier sijn Konungligu klæde/ og iklæddist hrygdarklædum/ og i staden dyrmætz Vatz og Balsam/ þa dreifdi hun Osku og dupte yfer sitt høfud/ og þiade sitt Holld mz føstu/ Og allstadar þar hun hafde ædur haft gladuærd/ þa reytte hun sitt Haar af sier/ ⁊ akallade Israels Gud/ seigiande.
Bæn Esther

DROTTIN þu sm̄ ert alleina vor Konungur/ hialpa þu mier aumri/ Eg hefe ønguā annañ hialparmañ vtan þig/ og neyden er nalæg. Eg hefe heyrt af minum Fødur/ DROTTIN/ at þu hafer skilit Israel fra øllum Heidingium/ og hafer tekit þier vora Fedr fra vpphafi til eilijfrar eignar/ ⁊ þu hefur halldit vid þa/ huad sm̄ þu hefur talat. Vier høfum syndgast fyrer þier/ Þar fyrer hefur þu yfergiefit oss i vorra Ouina hendur. DROTTen/ þu ert Riettlæatur/ Þuiat vier høfum heidrat þra Skwrgod.

Enn nu læta þr sier ecki þar mz nægia at þr hallda oss i so storre þiæningu/ helldr eigna C
þr magtinne siña Skwrgoda þra sigur/ ⁊ vilia giøra þitt fyrerheit at øngu/ ⁊ vpp ræta þiñ Arf/ og apturbyrgia muñen a þm sm̄ þig lofa/ og afma vegsemd þins Musteris ⁊ Alltaris. Og þr vilia vppliuka Heidingiaña Munne/ til at vegsama magt Skwrgodaña/ og at veita einum daudligum Konge eilijfa hrosan. DROTTIN/ gef þm ei þiñ Rijkissprota sm̄ ecki ert eru/ so at þr hæde ecki at vorre Hrygd/ helldur læt þra vppsætur koma yfer þa / og merk þañ sm̄ þta vppbyriar i mote oss.

Minstu a oss DROTTIN/ ⁊ audsyn þig i vorri neyd/ Og styrk mig DROTTIN/ þu Kongur allra Guda og Herra. Kieñ þu mier huernen eg skal tala fyrer Leonenu/ ⁊ snu þu hn̄s hiarta/ so at hñ verdi gramur vorum Ouin/ So at hñ fyrerfarist sialfur mz øllū þm sm̄ honum til heyra. Og frelsa oss fyrer þina hønd/ og hialp mier þiñe Ambætt/ sm̄ ønguā

adra

adra hialp hefur vtan þig DROTTIN alleina/þu sm̄ alla hlute veist/og skilur/ad eg hefe øngua Glede af þre vegsemd sm̄ eg hefe i hia þm Ogudligu/og at eg hef øngua lysting a þm heidna og framanda Niuskap. Þu veist at eg hlyt ad giøra ꝥ/og eigi akta eg þa Vegsamligu fegurdarpryde/sm̄ eg ber a minu høfde/þegar eg verd at skarta/Helldr helld eg ꝥ so sm̄ eitt saurugt klæde/og ber ꝥ ecki vtan þegar eg skal skarta. Eg hefe og en̄ alldrei sannenytt Aman/og eigi helldur haft gladuærd vid ꝥ Konungliga Bord/og ecki druckit af Fornarvijne. Og þijn Ambatt hefur alldrei gladuær verit/sijdan eg var hingat leidd/allt til þssa tijma/vtan alleina i þier DROTTIN þu Gud Abrahams. Bænheyrdu rødd þra forlætnu/þu styrkur Gud yfer øllum hlutum/og frelsa oss fra hende þra Ogudligu/ og hialp mier af minne Neyd.

D Og a hinum þridia deigi/lagde hun af sier sin̄ dagliga klædabunad/ og skryddist sijnum Konungligum skrwda og var miøg frijd/ og hun akallade Gud þan̄ frelsaran̄ sm̄ alla hlute sier. Og hun tok mz sier tuær Jungfrwr/ꝛ studde sig so hægt vid þa eina/En̄ hin øn̄ur geck a epter/og hiellt vpp fallde hen̄ar Klæda/Hen̄ar Andlitzfegurd var miøg væn/blijdlig ꝛ gledelig ad sia/ En̄ hennar hiarta var fullt af Angist ꝛ Harme. Þesse Grein ma vera ein Glosieran vpphafsins hins v. Cap.

Og þa hun kom jn̄ yfer allar dyrnar/þa gieck hun og stod gagnuart Kongenum/þar hn̄ sat i sijnu Konungligu Hæsæte/i sijnum Konungligum skrwda sm̄ var af Gulle ꝛ Gimsteinum/og var ognarligur a at lijta. Þa hn̄ nu vpplypte sijnum augum/ꝛ leit reidugliga til hekar/þa leid yfer Drottningena/og hun fiell i Onguit/og lagde høfudid vppa Jungfruna.

Þa snere Gud Konungsins hiarta til goda/ og hn̄ vard hryggur hen̄ar vegna/ꝛ støck wr sijnu Sæte/og tok hana sier i fadm/þar til hun raknade vid aptur/og talade blijdliga til hen̄ar/Huad er þier Esther? Eg em þin̄ Broder/ottast ecki/Þu skallt ecki deyia/Þuiad þta forbod ahrærer alla adra/en̄ þig ecki. Kom hingat. Og hn̄ vpplypti þm Gulligasprota/ꝛ lagde hn̄ vppa hen̄ar axler/minntist vid hana/ꝛ sagde/Seigdu fram̄.

Og hun andsuarade/Þa eg leit þig/þa þotte mier s̄ sæe eg Eingil Gudz/ Þar fyrer skelfdust eg fyrer þijnu mykla Vellde/Þuiad þu ert miøg hrædeligur/og þitt yferlit miøg dyrdarligt. Og þegar hun hafde suo talad/kom yfer hana Omeigen i an̄at sin̄/ og fiell nidur. Þa vard Konguren skielfdur og hn̄s þienarar/ꝛ huggudu hana.

A þui fiorda Aare Ptolomei Kongs ꝛ Cleupatre/ høfdu þr Dositeus (hu̇ ed hiellt sig ꝺa Kiennemann af Leui ætt) ꝛ hn̄s sonr Ptolomeus þta Purims bref/ꝛ søgdu/Ad Lysimachus þss sama Ptolomei sonur hefde vtlagt ꝥ i Jerusalem. Þetta ma lesa epter þann viij Cap þycer hin̄ ix

Artaxerxes hinn mykle Kongr/fra India lande allt til Blalandz/sender hundrad siø ꝛ tuttugu Høfdingium/og þra vndermøn̄um sijna Quediu.

E Vier formerkium/ad þr eru marger/sm̄ misbreyta Høfdingian̄a Naad/ꝛ verda metnadarsamer og vonder/af þm Heidre s̄ þm veitist/So at þr eigi ad eins yferfalla þa vndergiefnu/helldur huxa þr ad troda Herran̄ sialfan̄ vnder fætur þm/af huerīu þr eru vpphafder. Og giøra ei ad eins i mote natturligum Riettindum/ mz þui oþacklæte/helldur eru þr so blindader af Drambseminne/ at þr huxa eirnen ad Gud(hu̇ ed alsijtur þa godu)straffi ecki slijka Ofru. Þeir suijkia ꝛ eirnen goda Høfdingia/ ꝛ koma þm til ad vthella saklausu Blode/Og þr sm̄ þiona þm truliga og ærliga þa færa þr i allskyns Olucku. Þuilijk dæme fin̄a menn ecki alleina i gømlum søgum/helldur reyna men̄ ꝥ dagliga/huad mikillre ogiæfu slijker Raadgiafar af stad koma.

Af þui at oss ber ad sia so til/at þar meigi framueigis halldast Fridur j Rijkenu/þa neydunst vier stundum epter maalauoxtum/ad ombreyta vorum skipunum/þa vier formerkium ad ꝥ er odruuijs/en̄ sm̄ oss er vnderuijsat/ og rasa ei fyrer raad fram̄ ofmiog Esther v

Nu af þui ad Aman/Hamadathi son af Macedonia/enn ecki af Persa blode/ꝛ eigi vorrar giæsku tegundar/helldur eirn Gestur hia oss/Huerīu vier(so sm̄ vier pløgū at giøra øllum þiodum)syndum alla Naad/og vpphoofum hn̄/so ad vier nefndum hn̄ vorn Fødur/suo ad hn̄ vard af huerium manne heidradur/næst Kongenum/þa vard hn̄ so Drambsamr/ad hn̄ hugde sier ad skilia oss bæde vid vort Kongarijke og Lijf. Þuiat hn̄ hefur Mardocheū (s̄ fyrer sijna tru ꝛ velgiørd frelsade vort Lijf) og vora saklausa husfru Drottning Ester asamt mz øllu hennar Folke/falskliga og hreckuijsliga rægt/so ad þr yrde aller lijfe suifter. Og þegar þeir hefde nu aller i burt verit sm̄ oss varducita/ þa ætlade hn̄ sier ad lijflata oss eirnen / og koma Persa rijke vnder þa Macedonios. Aman

F Enn vier formerkium/ad Gydingar/hueria sa vtflæmde skalkur villde drepa laata/ eru saklauser

lauser/hafa gott Lǫgmaal/og eru syner hins Hæsta/stærsta z eilijfa Gudz/huer ed vorum For
fedrum og oss hefur giefit þtta Rijke/og enn þui vid magt helldur. Þar fyrer skulu þier ecke
hallda ydur epter þm̄ brefum/sm̄ Aman liet vtganga/ Þuiad fyrer slijks giǫrnings saker er
hn̄ mz ǫllum sijnum ættmǫnnum a Galga heingdur fyrer Susans Porte/ Og so hefur Gud
endrgolldit hm̄/so s hn̄ hefr forþienat

Eñ þssa skipun sm̄ nu sendum vier til ydar/skulu þier læta kunngiora j ǫllum Borgum/
ad Gydingar meigi mz frelse hallda sinu Lǫgmale. Og ef nockur vill veita þm̄ ofrijke/a þm̄
þrettanda deigi hins tolfta Manadar/sm̄ kallast Adar/þa skulu þier vernda þa/suo at þeir
Adar — meigi hefnast a hinum/ Þuiat þañ sama dag hefur Gud Almattugur giǫrt þeim ad fǫgn-
ude/a hueriu þ vtualda Folk atte lijflatid at verda

Þar fyrer skulu þier og so/hallda þennan dag Helgan/mz ǫdrum Hatijdum/ mz ǫllum
Fǫgnude/so ad oss velgange/z ǫllu þm̄ s holler eru Persum/Og þ skal vera epterdæmi/huer
su ad otruleike verdur straffadur. Eñ huert þ Land edur Borg/sm̄ ecki helldr þta bod/þ skal
mz Suerde og Ellde afmæd verda/so ad þadan i fra skulu þar huerke meñ nie Dyr nie Fug
lar jñe bwa

Þetta ma lesast fyrst edur seinast/þt Draumuren var fyrer Giǫrningen en vtþydingen epter —
A ǫdru Aare hins mykla Kongs Artaxerxes/a hinum fyrsta Deigi Manadarins Nisā/
hafde Mardocheus eirn Draum/sm̄ var eirn Gydingur/sonur Jairi/sonar Semei/ Sonar
Kis/af ætt Beniamin/og bio i Borgiñe Susan/eirn heidarligur madr/z vel hallden i Kōg
sins Garde/Eñ hn̄ var eirn af þm̄ Herteknu/sm̄ Nabogodonosor Babilons Kongur hafde
flutt fra Jerusalem/mz Jechonia Konge Juda/og þtta var hn̄s Draumur.

Þar giordist mikit Hareyste og Hark/Reidarþrumur og Jardskialfte/z ein Ognarhræd G
Draumur Mardochei — sla a Jǫrduñe. Og sia þu þar voru tueir Drekar/þr riedust til Bardaga huer i mote ǫdrū
Og þ Hareyste var so mikid/at ǫll Lǫnd toku sig vpp/ at beriast i mote einu Heilǫgu Folke.
Og þ var eirn Dagur mikils Myrkurs/Harmkuælis z Angistar/z mikil Hǫrmung z hræd
sla var a Jǫrduñe. Og þ Heilaga folk var i mikillre Hrygd/og hræddest sijna Ogiæfu /og
vttadist fyrer sijnum dauda/og þ akallade Gud. Og epter slijkt kall/ spratt vpp eirn mjkill
Vatzstraumur vr einum litlum Bruñe/og Solen gieck vpp z skein fagurt/z þr Vesǫlu fe-
ingu Sigur/ z dræpu þa enu Drambsǫmu.

Nu þegar Mardocheus vaknade epter sin̄ Draum/þa huxade hn̄ huad Gud munde mei
na hier mz/og hn̄ vardueitte Draumeñ j Hiarta sijnu/og hugsade epter honum allt til Nætr
z villde giarnan hafa feingit at vita hn̄s vtþyding. Og Mardocheus sagde / Gud hefur til
skickat þ allt saman/Eg hugsa vm min̄ Draum/og þ hefur so tilgeingit sm̄ mig dreymde.

Sa litle Bruñur/sm̄ vard eitt mikid Vatzfall/þa Solen skein og var klaar/þ er Esther/
Vtþyding Draumsins — hueria Konunguren tok sier til Eigenkuiñu/z giorde hana at Drottningu. Þeir tueir Dre
kar/þ em eg og Aman. Aññar þra merker Heidingia sm̄ til samans komu / og villde afmæ
Gydinga nafn. Annat merker mitt Folk Jsrael/huert ed til DROTTens kallade/z DR
OTTJN hialþade sijnu folke/og frelsade oss fra þssare Ogiæfu. Hn̄ giǫrer mikil Takn
og Stormerke a medal Heidingia/Þuiat hn̄ hefur ætid giǫrt mismun a millum sijns Folks
og Heidingia. Og þegar su stund kom/þa Heidingiarner voru sm̄ stollkaster/ enn vier sem
veykaster/z Gud skyllde dæma/Þa mintist hn̄ a sitt Folk/z gaf sijnu arfe Sigurutñingena.

Og þeñan Dag skulu menn hallda i Manadenum Adar/þañ fiortanda z fimtanda dag
Adar — þss Manadar/mz allre glede/og mz allre giætne/þegar Folkit kiemur til samans/ Og þ sk
so halldast æfinliga a medal Jsraels Folks.

Hier endast þær greiner af Esther.

Historian vt af Susaña og Daniel

J Babilon

A

Babilon var eirn madr sa hiet Joakim/hn̄ atte sier Kuiñu hun hiet Susaña/Helkia dotter/hun var miøg væn og þar mz Gudhrædd/Þuiat hun atte goda Forelldra/sm̄ hana høfdu mentat epter Moses Løgmale. Ne Annar Madr Joakim var storaudugur/ z hafde eirn fagran Alldengard/ afastan sijnu huse. Og ætijd komu Gydingar til samans j hia honum/ þt hn̄ var hellstr a mzal allra þra.

Og a þui sama are voru tueir Olldungar setter af Folkenu/ til Domanda/þ voru þss̄ hættar meñ vm huerta DROTTIN hafdi talad/ þra Domendur drygia allskyns ranglæte i Babilon. Þessr komu dagliga til Joakim/z huer sm̄ nockut hafde ad maalþarfa/hn̄ hlaut ad koma fyrer þa.

Þegar Folkit var nu burtgeingit vm Middeige/þa var Susaña von at ganga i Alldengard Mañs sins. Og þa Olldungarner sau at hun gieck þangat dagliga/ þa kueiktist mz þm vond girnd til heñar/og vrdu Þussar þar yfer/og so rendu þr augum til heñar / ad eigi kuñu þr at lijta til Himinsins/ z huerke huxudu þr vm Gudz Ord nie Hegning.

B Eñ bæder bruñu þr af heñar Ast/ z skamadist huer vm sig ad seigia þ ødrum/z huer fyrer sig villde feigen heñe samlagast/Og dagliga hugdu þr þar vandliga at/at þr mætti ak eins sia hana. Og huer sagde til añars/Forum heim/þt Maaltijdartijme er komeñ. Og þa huer þra var nu vid añan skilen/þa snere aptur huer fyrer sig/z fundust at nyiu. Þegar hu spurde nu añan at/þa geingu þr vid siñe vondre girnd. Þui næst kom þm þ saman /at þr skylldu stunda þar vppa/ at þr mættu siña Kuñnuna einsamla.

Og þa þr høfdu nu tilsett eirn tiltækeligañ Dag/at vmsitia hana/ þa kom Susaña mz tueimur sijnum Ambættū i Alldengarden/epter vana sijnum/at þuo sier/þt mikill Hite var. Og eingen madur var i Alldengardenum/nema þsser tueir Olldungar/s sig høfdu falet leyneliga/og vm hana satu. Og hun mællte til Ambatta siña/sækit mier Balsamum z Sæpu/z læfid aptur Alldingarden/so eg meigi þuo mig. Þionustupijkurnar giordu so sm̄ þm var bodit/og lietu aptur Alldengarden/ og geingu vt vm nockrar leynedyr/at sækia þ sm̄ hu villde hafa/Og ecki vrdu þær varar vid meñena/þt þr høfdu falit sig.

C Þa Ambætternar voru nu i burt/þa komu þsser tueir Olldungar þar fram/hlupu at heñe z søgdu/Sia/Alldingarduren er apturlycktur/og eingen sier oss/og vid breñum af þinne Ast/Þui giordu ockarn vilia. Enn ef þu villt þ ecki / þa skulu vid vitna j mote þier/at vid høfum fundit eirn vngañ Mañ hia þier einsamlan/og þar fyrer hafer þu j burt sendt þijnar Ambatter.

Þa Anduarpade Susanna/og sagde/Huad mykla angist hefe eg/ þt ef eg giøre þta/ þa em eg Daudans/Eñ giøre eg þ ecki/þa mun eg ecki komast vndan yckar høndum. Þo vil eg helldur falla saklaus i mañaña hendur enn at syndgast i mote DROTTNI. Og hun tok til ad kalla hærre røddu/Eñ Olldungarner kølludu vpp yfer heñe. Og añar þra hliop a Dyrnar Alldengardsins/og liet þær vpp. Þegar Þionustufolkit heyrde nu slijkt kall/þa hlupu þr vti Alldengarden vm leynedyrnar/ad sia/huad henne være at høndum komit. Og Olldungarner hoofu vpp z søgdu fra heñe/Suo ad Þienararner skømmudust sijn heñar vegna/þt slijkt hafde alldrei heyrst fyrre vm Susøñu.

D Añars dags/þegar Folkit var til samans komit/i Hwse Joakims mañs heñar/þa komu og þar þsser tueir Olldungar fuller flærdar i giegn Susøñu/ad þr kiæme henne i Daudañ. Og þr mælltu til allz Folksins/Sendit burt/og læted hingat koma Susøñu/Dottr Helchie/ Kuiñu Joakims. Og þegar hun var kølllud/þa kom hun mz sijnum Forelldrum/ Børnum z allre siñe ætt. Eñ hn̄ var miøg væn z frijd/Þar fyrer skipudu þr skalkar at taka Lijnet fra heñe/huar mz hun hafde hulit sig/so ad þr mættu sediast af heñar Fegurd / Og aller þr sem þar vid voru og hana þecktu þr grietu yfer heñe.

Og þr tueir Olldungar stodu vpp a medal Folksins/z løgdu sijnar hendr yfer heñar Hosud. Eñ hun griet/og lypte vpp sijnum augum til Himens/Þuiat heñar hiarta hafde trunadr traust a DROTTNI. Og Olldungarner hoofu vpp/og søgdu/Þa vid geingum alleina bæder vm kring i Alldengardinum/þa kom hun þangat mz tueimr Ambættum/og liet aptur Alldengarden/og sende i burt Ambætternar fra sier. Þa kom til heñar eirn vngur madr sa sm̄ sig hafde faled/z lagdist mz heñe. Eñ þegar vid vr eirne hyrningu Alldengardsins saum

E slijka skøm̄/þa hlupu vid jafnsnart þangat ad/z fundum þau bæde huert hia ødru. Eñ vngmeñid gatu vid ecki høndlat/þt hn̄ var ockur yfersterkare/og hratt vpp Dyrunum/og støck j

 burt.

burt. Eñ hana toku vid høndum/ z spurdum epter/ huer sa eñ Vnge madur var/ Eñ hun vill de ecki seigia ockr þ/ þssara hluta erum vid vottar.

Og Folkit trude þm tueimur/ so sm̃ Domendum og yppustum a medal Folksins/ og dæmdu Susañam til dauda. Eñ hun kallade vpp mz hærre røddu/ z sagde/ DROTTIN Eilijfur Gud/ þu sm̃ þecker alla Leimugliga hlute/ z veist alla hlute adr eñ þr verda/ Þu veist ad þsser hafa borit falskan Vitnisburd i giegn mier. Og nu sia þu/ eg hlyt at deyia/ þo ad eg sie saklaus af þssu sm̃ þr hafa jlla vppa mig logiet/ Og Gud bænheyrde heñar kall.

Þegar hun var nu vtleidd til daudans/ þa vppuakte Gud Anda eins Vngmeñis/ sa hiet Daniel/ hñ hoof vpp ad kalla mz hærre røddu/ Eg vil vera saklaus af þssu Blode. Og allt F
Folkit sneer sier vid til hñs z spurde huad hñ meinade mz slijkum ordum? eñ hñ gieck framad og sagde/ Eru þier af Israel so Leimsker/ at þier fordæmit eina af Israels dætrum/ adur eñ þier ransakit Søkena og vitid hana. Snued aptur fyrer Domiñ/ Þuiad þsser hafa borit falsuitne i mote heñe/ Og allt folkit snere aptr jafnsnart.

Og Olldungarner tøludu vid Daniel/ set þig hier nidur hia oss/ og vnderuijsa oss/ fyrst at Gud kallar þig til þssa Domara embættis. Og Daniel sagde til þra/ Skiliet þa ad huorn fra ødrū/ þa vil eg yferheyra huern fyrer sig sierdeilis. Og þa þr voru nu adskilder/ þa kallade hñ a þañ eina/ og sagde til hñs/ Þu hiñ vonde gamle skalkur/ Nu koma yfer þig synder þinar sm̃ þu hefur fyrr meir giørt/ þa þu vppsagder ranga Doma/ z fordæmder saklausa/ eñ liest sakada lausa/ Þar DROTTEn hefur þo sagt/ Þu skallt ecki deyda þa godu z saklausu. Hafer þu nu sied þsse/ þa seigdu fram/ Vnder hueriu Trie fanstu þau til samans? Eñ hñ suarade/ Vnder einu Lindetre. Þa suarade Daniel/ Riett/ Eingill DROTTINS mun kiña þig/ z sūdur snijda þig/ þt mz þinum lygum giører þu þig sialfur lijflausan

Þegar þsse var i burtu/ baud hñ at hiñ annar skyllde koma fyrer hñ/ z sagde til hñs/ Þu G
Canaans art og ecki Juda/ Fegurden hefur heimskat þig/ og su vonda Fysnen hefur vmsnued þinu hiarta. So hafi þid farit mz Israels dætur/ og þær hafa ordit af hrædslu ad giøra ydarn vilia/ Enn þsse Dotter Juda hefur ecki sāþykst ydar hreckuijse. Seigdu nu fram/ Vnder hueriu trie fanstu þau bæde sømū? Eñ hñ suarade/ Vnder eirne Eik. Þa suarade Daniel/ Riett/ Eingill DROTTINS skal vppteikna þig/ og i sundrhøggua þig/ Þuiad med þinum Lygum giører þu þig sialfur lijflausañ.

Þa hoof allt Folkit vpp og kallade mz hærre røddu/ og prijsade Gud/ sm̃ þm hialpar/ er vppa hñ vona og treysta. Og risu vppi mote þm tueimur Olldungum/ mz þui ad Daniel hafde yferuñit þa/ af þra eigen ordum/ ad þr voru Liuguottar/ Og giørdu vid þa epter Moses Løgmæle so sm̃ þr høfdu forskulldat vid siñ Naunga/ og dræpu þa. Suo vard a þm deige frelsad saklaust Blod. Eñ Helchia z hñs Kuiña Lofudu Gud fyrer sijna dottur Susanna/ og Joakim hennar Madur z aller þra ættmeñ/ ad eckert oærligt var mz heñe fundit. Og Daniel vard mikill hia Folkenu/ vpp fra þm Deigi/ z jafnan þar epter

Vm Bel i Babilon.

Pter dauda Astyagis/ tok Cyrus af Persialande Kongdō/ Og Daniel var jafnan hia Kongenum/ z meir virdur eñ aller adrer Kongs viner.

Nu høfdu þr i Babilon eirn Afgud/ hñ nefndist Bel/ honum vrdu meñ dagliga at offra/ tolf mæler Hueitis/ Fiorutijger Saude/ z þriar Amr Vijns. Og Konguren þionade þssum Afgud sialfur/ z geck dagliga til hñs/ ad tilbidia hñ/ Eñ Daniel tilbad Gud siñ.

Og Konguren sagde til hñs/ Huar fyrer tilbidur þu ecki Bel? Hñ sagde/ Eg þiona ecke Skurgodum/ sm̃ mz høndum eru giørd/ helldr þm lifanda Gude/ sm̃ Himen og Jørd hefur giørt/ og eirn DROTTIN er alls þss sm̃ Lifer. Þa sagde Konguren til hñs/ Helldur þu ecki Bel fyrer eirn lifanda Gud? Sier þu ecki huersu miked hañ etur og dreckur dagliga Eñ Daniel broste ad z sagde/ Herra Kongur/ lat ecki villa þig/ þt þsse Bel er hid jñra ecke nema Leir/ eñ vtan til Kopar/ z hefr eñ nu alldrei nockut etid.

Þa vard Konguren reidur/ z liet kalla a alla sijna Kieñemeñ/ z sagde til þra/ Ef þier seiged mier

git mier ecki/ huer ad neyter þessa Offurs/ þa skulu þier deyia. Enn giete þier beuijsad at Bel neyte þess/ þa skal Daniel deyia/ þuiat hann hefur lastad Bel. Og Daniel sagde/ Ja herra Kongur Verde so sem þu hefur talat.

Enn Prestar Bel voru Siøtijger/ fyrer vtan Kuinnur þeirra og Børn. Og Konguren gieck med Daniel j Mustere Bel. Þa søgdu Prestarner/ Sia/ vier vilium ganga i burt/ og þu Herra Kongur skallt sialfur leggia Fædu og Dryck fyrer hann/ og læsa aptur Dyrunum/ og innsigla þær med þinum eigen hring. Og a Morgun arla þa þu kiemur aptur/ og finnur þu ecki ad Bel hafe neytt allz þessa/ þa viliu vier giarna deyia/ Ella Daniel skal drepenn verda/ sem slijkt hefur logit a oss. Enn þeir treystu þar vppa/ at þeir høfdu giort eirn heimugligan nidurgang/ vnder Bordenu/ þar geingu þeir jafnan jnn/ og atu vpp allt þad sem þar var til. Prestar Bel lxx

Þa Kiennemennerner voru nu vtgeingner/ þa liet Konguren setia fæduna fyrer Bel. Enn Daniel baud sijnum Þienurum/ at sækia Osku/ og liet dreifa henne vm allt Musteris golfid/ fyrer Kongenum. Þui næst geingu þeir vt/ og læstu aptur dyrnar/ og innsigludu þær med Kongsins hring/ og geingu j burt/ Enn Prestarner geingu vm nott þar jnn/ epter þeirra vana/ med þeirra Kuinnum og Børnum/ atu og drucku vpp allt þad sem þar var.

Ad morne dags miøg snemma/ var Konguren vppe og Daniel med honum / Og Konguren sagde/ Er innsiglit oskaddat? Enn hann suarade/ Ja herra Kongur. Og jafnsnart sem dyrnar voru vpplatnar/ þa leit Konguren vppa Bordit/ og kallade vpp med hærre roddu/ Bel/ þu ert eirn mikill Gud/ og eingen suik eru med þier. Enn Daniel broste/ og hiellt Kongenum / suo at hann skyllde ecki ganga jnn/ og sagde/ horfed a golfid/ og hygget at huada fotspor þetta eru/ Konguren sagde/ Eg sie fotspor Karlmanna og Kuenna og Barna. Þa vard Konguren Reidur/ og liet taka Prestana/ þeirra Kuinnur og Børn/ Og þeir vrdu at syna honum þau heimugligu gøng/ huar vm þeir geingu vt og jnn/ og høfdu vppetid allt þad sem a Bordenu var. Og Konguren liet drepa þa/ Og gaf Bel i valld Daniels/ hann nidurbraut hann og hans Mustere.

Vm Drekan i Babilon.

AR var og i þeim sama stad eirn mikill Dreke/ huern þeir i Babilon tilbadu. Og Konguren sagde til Daniel/ Huad? Villtu og seigia vm þennan/ ad hann sie ecki annad enn Skwrgod af Kopar? Siadu hann lifer at vissu/ þuiat hann etur og dreckur/ og eigi kantu at seigia/ at hann sie ecki eirn lifande Gud/ þar fyrer tilbid þu hann. Enn Daniel suarade/ Eg mun tilbidia DROTTIN minn Gud/ þuiat hann er sa lifande Gud. Enn þu Herra Kongur/ Leyfdu mier þa vil eg drepa þennan Dreka/ enn huerke med Suerde nie med støngu. Og Konguren sagde/ Ja þad leyfest þier. Þa tok Daniel Bik/ Feite/ og Haar/ og saud þad til samans/ og giorde eirn Leif þar af/ og kastade honum i munnen a Drekanum/ og Dreken brast þar af sundur i midiu i tuo hlute. Þa sagde Daniel/ Siaed/ Þetta eru ydrer Guder.

Þegar þeir i Babilon heyrdu nu þetta/ þa lijkade þeim þad storilla/ og giordu vpphlaup i mote Kongenum/ og søgdu/ Vor Kongur er orden eirn Gydingur/ þuiat hann hefur nidurbrotid Bel og drepit Drekann/ og i helsleigit Kiennemennena. Og þeir geingu fyrer Kongen / og søgdu/ gief oss fram Daniel/ ellegar skulum vier drepa þig og allt þitt Hws. Þegar Konguren sa ad þeir þreyngdu ad honum med Vallde/ þa vard hann at giefa þeim Daniel. Og þeir køstudu honum i Leonagrøfena/ þar la hann i sex daga. Og j þeirre grof voru sio Leon / þeim gafu menn Dagliga tuo menn og tuo saude. Enn a þessum døgum var þeim eckert giefit/ suo ad þau skylldu Eta Daniel. Daniel kast ast i Leona grøfina

Enn i Gydingalande var eirn Prophete/ Abacuc/ hann hafde matreidt eirn Graut/ og brotid þar Braud ofan i/ a einu diupu fate/ og gieck med þetta vt a Akuren/ at færa þad sijnum Kornskurdarmønnum. Og Eingill DROTTens sagde til Abacuc/ Þu skallt færa Daniel/ þann mat sem þu ber/ til Babilon i Leonagrøfena. Abacuc suarade. DROTTIN/ Eg hefe alldrei sied Babilon/ og eigi veit eg huar su Leonagrofen er Abacuc fœrer Daniel fædslu

Þa greip eingillen i huirfilen a honum/ og flutte hann sem eirn sterkur Stormuindur til Babilon

bilon/til Grafareñar. Og Abacuc kallade og sagde/Daniel Daniel/medtak þa fædu sem
DROTTIN hefur sent þier. Og Daniel sagde/ DROTTIN Gud/ þu minnist enn
nu a mig/ og yfergiefur þa ecki sm̄ þig akalla/ z þig elska. Og hñ reis vpp z at. Eñ Ein
gill DROTTINS flutte Abacuc jafnsnart aptur i siñ Stad.
Og a hinum siøunda deigi kom Köguren/at syrgia Daniel. Og þegar hñ kom til Graf
ariñar/og leit þar jnn/Sia þu/þa sat Daniel midt a mille Leonaña. Og Konguren kall-
ade vpp hæarre røddu/z sagde/ O DROTTIN þu Gud Danielis/ þu ert eiñ mikill Gud/
og þar er eingen Gud nema þu. Og hñ liet taka hann vpp vr grøfiñe. Eñ hinum ødrum
sm̄ honum villdu hafa fyrer kømit liet hñ kasta i Grøfena. Og þr vrdu jafnsnart fyrer hñs
augum af Leonunum vppsuelgder.

Bæn Asaria Dã: iij

Vtlögd vr griskuñi

G Assarias stod midt i brennanda Ofnenum/lauk sijnum Muñe vpp/badst
fyrer/z sagde.
Blezadur siertu Gud DROTTIN Fedra vorra/og þitt nafn hlytur
loffligt z Dyrdarsamligt ad vera eilijfligana. Þuiad þu ert riettuijs i øllu
þui sm̄ þu hefur giørt vid oss/Øll þijn verk eru riettelig/z huad þu giører/
ꝥ er riett/og aller þiner Domar eru ostraffanliger.
Þu giører oss riett/j þui ꝥ þu hefr straffat oss/medr slijkre Negning/s̄ þu hefur læted yf-
er oss koma/og yfer Jerusalem þa Heilogu Borg Fedra vorra. Ja þu giører vel z riettuijs-
lega i þui/fyrer vorra Synda saker
Þuiad vier høfum syndgast z jlla giørt j þui ad vier burt sneruist fra þier/ z høfum alla-
uegana þier a mote giørt/z hlydt ecki þinum Bodordum/nie skeytt þm grand/so at vier giør
dum þar epter/sm̄ þu hefur bodit oss/so ꝥ oss mætte vel vegna. Þar fyrer þa hefur þu riette
ligana giørt/at þu hefurlated allt þta koma yfer oss/ z giefet oss vtj hendr Ouinū vorū/ þm
Ogudligum vondum møñum/og þm ranglæata Grimasta Konge a Jardrijke.
Og vier dirfunst ecki vorum muñe vpp at luka/so erum vier skamader/z ad Hædung vord
ner fyrer þinum Þionustumøñum/ z fyrer øllum þm sm̄ þig ottast. Enn þu vtskwfa oss þo
ei mz øllu fyrer þins heilaga nafns saker/og fyrerlegg ei þiñ Sattmala/z tak ecki þina my
skunseme i burt fra oss/vegna Abrahams þins elskuliga vinar/og þins þions Jsaac/ z Jsra
el hins Heilaga/ huerium ed þu hefur fyrerheitid/ ad fiølga þra Sæde lijka sem Stiørnur
Himens/z so sm̄ Sand i Siafarhafe
Þuiad vier erum færre ordner/helldur eñ allar þioder/z erum nu hiner allra fyrelitnustu
a Jørdu/fyrer vorra Syndasaker/so ꝥ vier høfū nu huerke Høfdingia/ Spameñ nie Kieñe
fedur/z ecki neitt Breñeoffur nie Dagligtoffur/eigi Matforner nie Reykelsisoffur/z høfum
ønguan þañ Stad/þar ed vier gietum Offrat/so ad vier mættum þina Myskun fiña/Helldr
mz einu sorgfullu hiarta z angurbitnu Hugskote þa komum vier fyrer þig/ so s̄ ad Offrud
um vier Breñeforner af Vxum z Hrutum/ z mørgum þusundum feitra sauda. Lijka suo
þa lættu vort Offur j dag verda i þiñe augsyn/z ꝥ sie þier þacknæmeligt/Þuiad þu lætr þa
ecki til skamar verda sm̄ vppa þig treysta.
Og nu komum vier mz øllu hiarta/og leitum þins auglitz mz hrædslu. Þar fyrer þa lat
þu oss ecki til skamar verda/Helldur giør þu vid oss DROTTIN epter þiñe millde/z epter
þiñe mikille Myskuñseme/z frelsa oss epter þinum Dasemdum/z gief þinu nafne Dyrdena/
so at sijn skamist þr aller sm̄ þinum Þionustumøñum til vonda giora/og fyrer þiñe magt z
velldis tign verde þm til skamar/suo ad þra valld verde foreydt/So ad þr vite/ þad þu siert
Gud DROTTIN/dyrdarsäligur yfer allre Jardarkringluñe.
Og Konungsins þionustumenn/þr er þm høfdu jñkastat i Ofnen/lietu eigi af at vppkuei
kia Bælit i Ofnenum/mz Bike og Breñesteine/Lynge og þurru Hrijse/so þat Loganum slo
vpp vr Ofnenum/so hæatt s̄ niu alner og fiorutijge z brende i kringum sig/ og vppbrende þa
Chal

Chaldeos/sm̄ Logen gat til nꝏd fyrer vtan Ofneñ. Eñ Eingill DROTTINS gieck mz Þm sm̄ hia Asaria voru i Ofnenum/og keyrde vt Elldzbꝏlit vr Ofnenum/og giørde so i Ofnenum/lijka sm̄ at bliese Vindur mz Doggu/so þ Ellduren snerte þa ecki at eins/ne brende þa/eda giørde Þm neirn skada.

Lofsöngur þeirra þriggia mañа
j Elldenum Dan. iij. af Griskunne

A hoofu vpp þsser þrijr ad syngia huer mz ødrum/Prijsudu og lofudu Gud i Ofnenum/so seigiande.

Blezadur siertu DROTTEN/Gud Fedra vorra/sm̄ ert lofligur og miøg Dyrdarsamligur eilijfliga

Blessat sie þitt Dyrdarsäligt ⁊ heilagt Nafn/s̄ er lofligt ⁊ miøg Dyrdarsäligt eilijfliga.

Blezadur siertu i þinu Heiløgu og dyrdarsamligu Mustere sm̄ ert lofligur og miøg dyrdarsamligur eilijfliga.

Blezadur siertu huer ed situr yfer Cherubim/ ⁊ sier i Vnderdiupen/ sm̄ ert Lofligur ⁊ næsta dyrdarsamligur eilijfliga.

Blezadur siertu a þinum Konungligum Velldisstole/miøg lofligur og næsta dyrdarsamligur eilijfliga.

Blezadur siertu a Himinsins festingu/lofligꝛ ⁊ næsta dyrdarsäligꝛ eilijfliga

Øll verk DROTTENS lofe DROTTEN/og heidre ⁊ dyrke hn̄ eilijfliga.

Þier Himnarner lofet DROTTIN/Heidred ⁊ dyrdkit hn̄ eilijfliga.

Lofit DROTTIN þier Einglar DROTTINS/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga

Øll Vøtn vppe a Himnum lofe þier DROTTIN/ Heidrit ⁊ dyrkit hañ eilijfliga

Allar Hersueiter DROTtens lofe þier DROTTEN/ Heidrit ⁊ dyrkid hañ eilijfliga

Sol ⁊ Tungl lofe þier DROTTIN/ Heidrit ⁊ dyrkit hn̄ eilijfliga.

Allar Stiørnur Himens lofe þier DROTTEN/ Heidrit ⁊ dyrkit hann eilijfliga.

Regn ⁊ Døgg lofe þier DROTTIN/Heidred ⁊ dyrcked hn̄ eilijfliga

Aller Vindar lofe þier DROTTIN/ Heidrid ⁊ dyrkit hn̄ eilijfliga.

Elldꝛ og Hite lofe þier DROTTEN/ Heidrit ⁊ dyrkit hañ eilijfliga.

Hregguidre ⁊ Hagl lofe þier DROTTIN/Heidrit ⁊ dyrkit hañ eilijfliga.

Dagur ⁊ Nott lofe þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Lios ⁊ Myrkꝛ lofe DROTTEN/Heidrit ⁊ dyrdkit hn̄ eilijfliga.

Frost ⁊ Kulde lofe þier DROTTIN/Heidrid og dyrkit hañ eilijfliga.

Snior ⁊ Js lofe þier DROTTEN/Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Elldingar ⁊ Sky lofe þier DROTTEN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga

Jørden lofe DROTTIN/Heidre og dyrke hn̄ eilijfliga.

Fiøllen ⁊ Hꝏlsarner lofe þier DROTTIN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Allt þ af Jørduñe vex lofe DROTTEN/Heidre og dyrke hañ eilijfliga.

Þier Bruñar lofit DROTTIN/Heidrit ⁊ dyrdkit hn̄ eilijfliga.

Siafarhafed ⁊ Vøtnen lofit þier DROTTEN/Heidrid og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Þier Hualfiskar ⁊ allt huad hrærest i Vatnenu/lofe þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Aller Fuglar Loptsins lofit þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Øll Villudyr og Fienadꝛ lofe þier DROTTIN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Þier mañaña Syner lofe þier/DROTTIN/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Jsrael lofe DROTTIN/Heidre og dyrke hañ eilijfliga.

Þier Kieñemeñ DROTtens lofe þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Þier Þionustmeñ DROTtens lofe þier DROTTIN/Heidrid ⁊ dyrkit hn̄ eilijfliga

Þier Andar ⁊ Sꝏler Riettlꝏtra lofed DROTTIN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Þier Heilager sm̄ Harmþrungner erud og hrygguer/lofe þier DROTTIN/ Heidred

og

og dyrkid hann eilijfliga.
Anania Asaria og Misael lofi þier DROTTIN/ Neidrit og dyrkit hañ eilijfliga
Þuiad hñ hefur leyst oss vt af Nelvijte/ z hialpat oss vr daudans vallde.
Og hñ hefur frelsat oss af þm̃ breñanda Ofne/ Og i midiũ elldsins loga vardueiter hñ oss
Þacke þier DROTTNI þt hñ er godur/ z hñs Myskunseme varer eilijfliga.
Aller þier sm̃ ottist DROTTIN/ lofet þann Gud sem er yfer øllum Gudum/ Neid
rid og dyrkit hañ/ þt hñs Myskunseme varer ad eilijfu.

Bæn Manasses Konung-sins Juda/ þa hñ var j Fiöt-rum hallden i Babilon

ROTTIN Almattigr Gud/ vorra Fedra/ Abrahams/ Isaachs z Jacobs og Þra riettferdugs Sædis/ þu sm̃ skapat hefur Himen og Jørd/ z allt þad sm̃ þar er jñe. Þu sm̃ Hafit hefur jñciglat mz þinu Bode/ og hefur Vnder diupit jñeluckt og jñciglat/ til Dyrdar þinu ogurliga og Dyrdliga Nafne/ so ad huer madur ottist þig og hrædist þitt mykla Dyrdarvellde. Þuiat þin Reide er obærelig/ huar mz þu ognar þm̃ syndugu. Eñ Myskunseme þiña Fyrerheita er omælelig z oransakanlig. Þuiad þu ert DROTTIN/ sa allra hæste/ yfer allre Jardarkringlunne/ mikillrar þolinmæde og miøg Myskunsamur/ og straffar ogiarna meñena/ og hefur af þinne Giæsku Fyrerheitid Idran til fyrergiefningar Syndanna.

Enn af þui þu ert Gud Þra riettferdugu/ þa hefur þu ecki sett Idran þm̃ Riettlætu/ Abraham/ Isaach/ og Jacob/ huerier ecki syndgudust a mote þier/ Eñ eg hefe syndgast/ og mĩnar Synder eru fleire enn Sandur a Siafarbotne/ z eg er beygdur i þungum Jarnvidium og hef øngua huijld/ af þui ad eg vppuakte þina Reide/ og giørde margt jllt fyrer þier/ þar mz/ ad eg vppbyriade slijkar Suiuirdingar og suo margar hneyxlaner.

Þar fyrer beyge eg nu knie mins hiarta/ z bid þig DROTTIN vm Næd/ O DROTTIN/ Jeg hef syndgast/ Ja/ Eg hef syndgast / og eg medkienne mijnar Misgiørder/ Eg bid og grætbæne þig/ fyrergief þu mier/ O DROTTIN fyrergief þu mier þ/ Læt mig ei fyrerfarast i mijnum syndũ/ og læt straffit ecki eilijfliga liggia a mier. Helldur hialpa mier omakligum/ epter þiñe mikille Myskunseme/ þa vil eg vegsama þig alla mijna Lijfdaga. Þui at þig lofa allr Himensins Herskarr/ z þig skulu mett prijsa ætijd og eilijfliga/ Amen.

Ender Bokanna þess gamla Testam̃tissens

